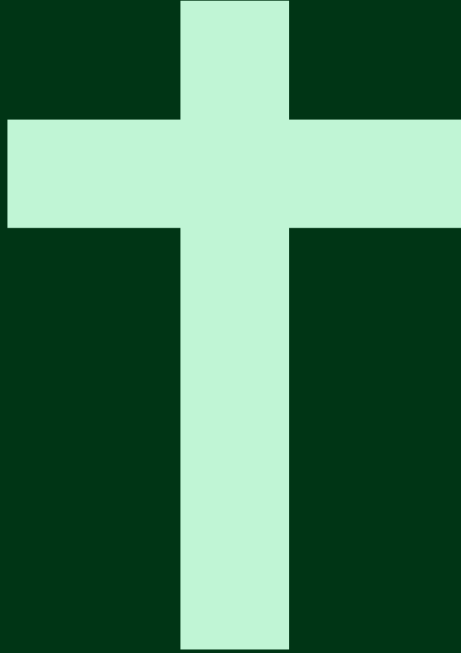

᠒wàk Nwì Ma Rùk
Nè Fi

New Testament in Yamba

Nwàk Nwì Ma Rùk Nò Fi
New Testament in Yamba

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Yamba)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
c475d5b3-da44-51cf-93ca-f255b72fe481

Contents

Màtiyò	1
Mak	46
Luk	72
Jon	116
Ngàa Ntum Jisòs	152
Rumà	196
1 Korè	217
2 Korè	238
Gàlesiyà	251
Efesò	259
Filipiyà	266
Kòlosi	271
1 Tètàlonikà	276
2 Tètàlonikà	281
1 Timatì	284
2 Timatì	290
Taitòs	294
Filimù	297
Hibrù	298
Jem	315
1 Pità	320
2 PITA	326
1 Jon	330
2 Jon	335
3 Jon	336
Jud	337
Bum Nwì à Nìtsè' Fa	339

Ntirè nè Bèboŋ nè MATIYO

Ntirè nè bèboŋ nè Mātiyòèné sə tsə' də Jisòs ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nè Nwì à kà' də yi nè vèə nə. Nà' sə tsə' də bum sə Jisòs à gù sə, à ye bum sə wo ànə còm yà' ndzənə ŋwàk rùk nè zəm nə, ya bwìŋ riŋ də yi ŋkum nə nè zìnə.

Ŋwàk ènə togè Jisòs də nà'a cìcà nè ghaŋ nè yi tse' ñaŋ ŋgòtsòho rɛŋsə fa bwìŋ lùuk Nwì yi nə. Yi tse' ñaŋ sə' yi ŋgòtsòho fa bwìŋ nzak gaŋ ŋkum Nwì.

*Ŋgwì Bù nè Jisos Krest A Tesə BohòWo
(Luk 3:23-38)*

¹ Yè'e mvè'nè ŋgwì bù nè Jisos Krest à tesə bohòwo à ye. Jisòs à tesə bohòŋgwì bù nè Devid. Devid à tesə bohòŋgwì bù nè Abràham.

² Abràham dzə Azìk;
Azìk dzə Jàkop;

Jàkop dzə Judà bə bwe ma ye wèŋ.

³ Judà à dzə Perè bə Zerà. (Liŋ ma àwo à ye də Tamà.)

Perè dzə ye Hezròn;
Hezròn dzə Ràm;

⁴ Ràm dzə Aminadàp;
Aminadàp dzə Nasòn;
Nasòn dzə Samòn;

⁵ Samòn dzə Bowàs. (Liŋ ma Bowàs à ye də Rahàp.)

Bowàs dzə Obè.
(Liŋ ma Obè à ye də Rus.)

Obè nə à dzə ye Jesì;

⁶ Jesì à dzə ŋkum Devid yi.

Devid nə dzə Sòlomù. (Ma Sòlomù nə ànə ye to me ŋgwe Yùriyà sə'.)

⁷ Sòlomù dzə Rèhobòm;
Rèhobòm dzə Abijà;

Abijà dzə Asà;

⁸ Asà dzə Jèhosafà;
Jèhosafà dzə Joràm;

Joràm dzə Uziyà;

⁹ Uziyà dzə Jotàm;

Jotàm dzə Ahàs;

Ahàs dzə Hèzikayà;

¹⁰ Hèzikayà dzə Månasi;

Månasi dzə Amòn;

Amòn dzə Jòsayà;

¹¹ Jòsayà dzə Jèkòniyà bə bwe ma ye wèŋ. Yi à dzə yà' ghà nè bùu Babilòn wèŋ à kə ko kùrə lòbùu Izùre wèŋ la'à wo co ŋkwèŋ yà'a.

¹² Ghà nè wo ànə jəŋ lo me wo mvwe' lak Babilòn anə ve'nə fana

Jèkòniyà dzə Seati;

Seati dzə Zèrubabè;

¹³ Zèrubabè dzə Abiyù;

Abiyù dzə Eliyakim;

Eliyakim dzə Azò;

¹⁴ Azòdzə Zadòk;

Zadòk dzə Acim;

Acim dzə Eliyù;

¹⁵ Eliyù dzə Eliyazà;

Eliyazà dzə Matàn;

Matàn dzə Jàkop;

¹⁶ Jàkop dzə Jòsep nè yi à ye ndu Mèri.

Mèri nè yi à ye ma Jisòs, wo to yi mok də Krest. (A yà'a də, ŋkum ŋgà gèm bwìŋ.)

¹⁷ A yà'a də, ye jəŋ muni'i Abràham kə dzeŋ muni'i Devid, yà' sə nitsə' də tàcicii bwìŋ à ye hum-ncòp-kwè. Ye jəŋ bwi muni'i Devid kə dzeŋ mvè'nè wo à ko lòbùu sə mvwe' lak Babilòn fana tàcicii bwìŋ à ye sə' hum-ncòp-kwè. Ye ŋga'a fa'nə kə dzeŋ mvè'nè wo à dzə Krest nə, a sə' hum-ncòp-kwè.

*Wo Dzə Jisòs
(Luk 2:7)*

¹⁸ Nsàp mandzè nè wo ànə dzə Jisòs Krest à ye mvmvè' nè'e. Jòsep à sə sak ma ye Mèri gù. Yi kà nà' ntòsè jə fana Mèri nə tse' zəm bə ñaŋ Yòŋsè nè Rəreŋ nə. Bwìŋ à rɛeŋ də Mèri bə zəm. ¹⁹ Jòsep à ye ŋwè nəmòk nè yi à sə gùgè bum ye pwe' bə mandzè nè kəkùrè. Fana yi kà dzəm də yi fa Mèri marè'tu mʉtsətsə'rə bwìŋ dzəm. Yi sə tsərə mvmvè'nè yi nə co'rə fis bo sənə nzak gù nè bə Mèri tse' nə gəe'. ²⁰ Yi ànə sə tsərə bum yè'sə fana masinjà Tà Nwì vè bohòyi ndzə loò, nè duk fa yi də, <<Wùu Jòsep ŋgwì bù Devid, kà də wu wəp ŋgòjə Mèri də yi ye ŋgwe yo duk. Bəsə yi a tse' zəm yà'sə bə ñaŋ Yòŋsè nè Rəreŋ nə. ²¹ Mèri nə nè dzə mombam. Yi dzə nà', wù to fa yi liŋ də

Jisòs, bùusè a yi nè yi nè fis bùu ye wèŋ mvwe' bup awo sè wo gùu.>>

²² Bum yè'sə à sə ye ve'nə pwe'fo' ngògù də ya yusè Tà Nwì ànə cep casə yà' mɔ cùhù ŋgàa tsòhòbum ye wèŋ bùuŋ və zìnə. Wo à tsè' də, ²³ <<Mɔwà'ŋgwèŋ nè yi ka ŋwəmbam riŋ yuk nè zɔu. Yi nè dzə mwembam, wo to liŋ ye də Imanùwè.>> (Liŋ yà'sə də, Nwì cu venə wèŋ.)

²⁴ Jòsep ànə yəəŋ və fana yi gɔ megu sè' mɔmvə'nə masinjà Tà Nwì anə tsok yi sə. Yi jəŋ Mèri ŋgòye ŋgwe ye. ²⁵ Bə nà' à ka kè co ŋgwe bə ndum be'lə lok tè yi dzə mo nə. Yi à dzə nà', Jòsep to fa nà' liŋ də Jisòs.

2

Bùu Ma Ntonùm Wèŋ Vəə

¹ Wo à dzə Jisòs mvwe' mɔbuk lak Betèrèhem, mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà. Ghà nè wo à dzə yi nè, à ye ŋga Heròcu ŋkum yi. A ka ŋkùuŋ sap fana bùu səmok sè wo rì fàha ŋkəŋkàŋ wèŋ və ma ntonùm. Wo à kè dzèŋ mvwe' lak Jòrosalèm, ² wo fek də, <<Ŋkum bùu Jus wèŋ nè wo dzə yi nè fòlè? Vès yə ŋkəŋkà ye ŋga nà' tesə kok ma nùm fana vès və də vès kə kuksə yi.>> ³ Ŋkum Heròanə yuk bum yè'sə fana yà' fa yi ŋgə' ve'ε wùriŋ. Yà' fa bùu sè mvwe' lak Jòrosalèm pwe' ŋgə' sè'. ⁴ Fana yi to benə ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ sè wo fagè Nwì satikà' mɔmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə ye bə ŋgàa yə'rè fa bwiŋ lùk wèŋ. Yi to benə yà' mvwe' mò'fis, nə fek yà'wèŋ duk də, <<Wo à də wo nè dzə Ŋkum ŋgà gəm bwiŋ nə yè'e ma nè fò?>> ⁵ Wo duk fa yi də, <<Mvwe' buk lak Betèrèhem nè mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà. Bùsə ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ à còm nòŋsə ve'nə də,

⁶ <Mɔbuk lak Betèrèhem nè mvwe' nze Judà, wù ka bùu ŋkəŋkum sè mvwe' nze Judà pwe' wù jə'rə ghak. A ve'nə bùusè ŋwè nè mantombi mòok nə tesə bohòwù nè yi nè sə jəŋ ŋkə'rə bohòbùu am Izùre yi.>>

⁷ Ŋkum Heròanə yuk me ve'nə fana yi to swihi lo bùu sè wo vè ma ntonùm sə

mvwe' mok. Yi fek tsə'rə yà'wèŋ ghà nè wo anə ye ŋga sèŋ nə ko' nə bəboŋ. ⁸ Yi ànə fek wes wo fana yi duk fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ du mvwe' lak Betèrèhem sə. Wèŋ kè dzèŋ, wèŋ lap tse' mvwe' sè mo nə cu sə bəboŋ. Wèŋ yə yi, wèŋ gɔ co mɔ riŋ ya mɔ nə geŋ kə kuksə yi yàm sè'.>> ⁹ Wo ànə yuk ve'nə, wo lo. A kè wès mandzè, wo ye fe'lə sè nə səmok. Anə ye megu sè' ŋkəŋkà nè wo à yə nà' ma ntonùm nə. Nà' à sə lòmantombi wo tètè nà' kə təəŋ mam mvwe' sè mo nə cu sə. ¹⁰ Wo à kwa, ni' mòk boŋ wo ve'ε nsàp mòk, mvəsə wo ànə ye ŋkəŋkà nə! ¹¹ Wo ni lo munda'à anə, nə ye mo nə bə ma ye Mèri. Wo təəŋ bə tumfərə, nə kuksə mo nə. Wo muk bàam awo, nə fis dasə fa mo nə bum səmok. Bum sè wo à fa yi sə à ye nsàp mbàm mòk nè wo togè nà' də guù. Bə nsàp làmindà mòk nè wo to nà' də frankisi. Nə ye bə nsàp mve' nəmòk nè wo togè nà' də meè.

¹² Anə geŋ, Nwì tipsə wo ndzənə lo də yà'wèŋ kə bohòŋkum Heròmok bwiŋ fohòlòfe'lə. Wo à be' mandzè nè zok, nə foho lo la'à wo.

Wo Caŋsə LòJisòs Mvwe' Lak Ijip

¹³ Bùu yè'sə ànə lo wes me fana masinjà Tà Nwì kə cep bohòJòsep ndzə loòdè, <<Lòkok mɔtsə, nə jəŋ mo nə bə ma ye, wenə wèŋ caŋ lo mvwe' nzeŋgòŋ Ijip. A kè dzèŋ fo', wèŋ cum tètè nùm bu nè mɔ tsè' wèŋ də wèŋ bwi foho və ŋkuŋ. Mù duk yè'sə bùusè ŋkum Heròo nə lap mandzè də yi zə nà'.>> ¹⁴ Jòsep à lòkok nòŋ, nə jəŋ mo nə bə ma nə wèŋ pwe', wo caŋ lo noon mvwe' lak Ijip anə ndzəmè. ¹⁵ Wo à cu fo' tètè Heròkrə. Yè'sə ànə ye ve'nə ya yusè Tà Nwì ànə cep casə cùhu ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ ye zìnə. Yusè wo à cèp sə à ye də, <<Mù a to fis vè mo àm mvwe' nzeŋgòŋ Ijip.>>

Ŋkum HeròZə Wes Bəbwenke' Wèŋ

¹⁶ Ghà nè Heròanə riŋ ŋga'a də bùu sè ma ntonùm wèŋ sə bərə yi laŋ fana ntəm yaan yi wùriŋ. Yi fa nàŋ də wo lo mvwe' lak Betèrèhem nə ye bəbwe buhu lak sè yà' kəp fo' pwe', nə zə bwenke' sè mbəmbam. Yi də wo zə sè wo lùmŋgòŋ

ba nà foho vè ma ñkwèñ pwe'. Yi à sè cèp yè'sə, yi sè fuhù lo bə mvək nè bùù sè wo à vè ma ntonùm wèñ à tsè' yi dè sè nà à tesə nà. ¹⁷ Yè'sə ànə gù fana yusè Jèrèmiyà nè yi à ye ñgà tsòhòbum Nwì ànə cèp bùùñ vè zìnə. Yi ànə cèp də, ¹⁸ <<Ñgì mòk sə yuhu vè mvwe' lak Ramà. A ñgì ñgùn bə wañ ve'ε nèbup. Recà sə wa bwe ye wèñ. Yi sə wa yà' nsàp nè wo tsəpsə yi bùè, bùusè wo kpù wes pwe' nè pwe'.>>

Jòsep Bə Mèri Fəsə Ko' Jisòs Sə Ijip

¹⁹ Herònə ànə kpù fana masinjà Tà Nwì à vè bohòjòsep ndzə loòmve' nzenğon Ijip anə sòmok, ²⁰ nè duk fa nà' duk də, <<Lòkok mütə, nè jəñ mo nè bə ma ba fo'. Wenə wèñ bwi lo mvwe' lak Izùre, bùusè bùù sè wo ànə sə lap mandzè də wo zə mo nè sə a kpù wes pwe' lañ.>> ²¹ Fana Jòsep lòkok, nè jəñ ma mo nè, bə mo nè wèñ bwi foho vè fe'lə mvwe' lak Izùre. ²² Jòsep ànə yuk də Acilaòà kok gañ tè' ye Heròco ñkum Jùdiyà yi fana yi wəp ñgòcu məmve' ànə. Wo à kè tipsə fe'lə yi ndzə loòsəmok fana yi lo kə cum mvwe' nze Galili. ²³ A kè dzèñ fo', yi ci lak ye məmve' nəmòk nè wo to fo' də Nazàre. Yi ànə gù ve'nə fana yusè ñgà tsòhòbum Nwì wèñ à cèp bùùñ vè zìnə. Yusè wo à cèp sə də, <<Wo nè to fa mo nè liñ mok də ñwè lak Nazàre.>>

3

*TsətsòhòNè Jon
Ñgà Bəptəsə Bwìñ
(Mak 1:1-8; Luk 3:1-9, 15-17; Jon 1:19-28)*

¹ Mvək ànə à ye, ñga Jon ñgà bəptəsə bwìñ à vè, nè sə tsoho nzak Nwì. Yi à sə cu sə ñgà, bwìñ sə tesə vè mvwe' nzenğon Jùdiyà nè sə kə yuk yusè yi sə cèp. ² Yi à sə tsòho duk də, <<Wèñ kupsə, nè bwi fa bup awèñ ñkwèñ, njo nè gañ ñkum sè mabu kəp ñgòye sə nzenğon fəñ lañ.>>

³ Ñwè nəmòk à ye ñgà tsòhòbum Nwì tañntèñ nè liñ ye à ye Izayà nà'a à duk də,

<<Ñgì ñwè nəmòk sə cèp torə vè sə ñgà, nè sə yuhu də,
<Gù tsə'rə fa Tà Nwì mandzè ye,
rəñsə tsə'rə fa yi bwe cwèe mandzè ñgògì cà ca.>>

Yi à sə cèp yè'sə ñga yi sə duk yà'sə Jon ñgà bəptəsə bwìñ nè. ⁴ Jon à sə ni nsàap cəək mok sə wo à sə gù yà' bə nwèes nàm nəmòk nè wo togè nà' də kàme. Yi à ni tse' korə ñgùp sə mbwèe yi. Yi à sə zə ñgwim bə nu. ⁵ Bwìñ à tesə vè mvwe' lak Jòrosalèm nè ye nzenğon Jùdiyà pwe' ñgòkè tsèñ yi. Mok sə vè mvwe' lak sè yà' kəp ndzəp Jòridàñ pwe'. ⁶ Wo à vè, nè duk də wo kəcù bə bup awo lañ fana yi bəptəsə yà'wèñ sənə ndzəp Jòridàñ nè.

⁷ Jon à yə ñga bəp bù Faràsi bə bəp bù Sadusi wèñ sə kpəəñ vè də yi bəptəsə wo. Yi duk fa yà'wèñ də, <<Wèñ ñgwì bù no, tsè' wèñ ñga'a ndà də wèñ cañ, nè swirə ñgə' nè Nwii nè fa bwìñ è? ⁸ Wèñ gù yusè aco yà' ni tsok də wèñ bwìñ fa bup awèñ ñkwèñ lañ. ⁹ Wèñ kà də wèñ sə tsərə də wèñ nè swirə bùusè wèñ sə dūhə də, <Tàcici avès à ye Abràham> duk. Bùsə mù sə tsè' wèñ də aco Nwì jəñ liis yè'e, nè gù fa Abràham bwe bə zèñ. ¹⁰ Yuk a. Njəm nè nəsə kù' ñgògbè' màk tə nè sə mbwè. Tə nè fəpwe' nè nà'a kà-a nto'o sè bəboñ zəm, wə nè gbè' mak nà' sə nze, nè te' tən gèsə nà' sə misè. ¹¹ Mə bəptəsə mègù yàm bwìñ bə ndzəp ñgònitsə' də wo a bwìñ fa bup awo ñkwèñ lañ. Ñwè nè yi nè və mañkwèñ mū nè bəptəsə bwìñ ye bə Yòñsə nè Rərəñ nè nè ye bə mis. Yi yam ghak mū yi. Mù ka yè'e kəkərè co mù bək fa yi kùuñgùp ye yèñ. ¹² Yi tse' wàam nzañ ye ndzə bohòyi ñgòcis nzañ bə zèñ. Yi nè nəmsə nzañ sə mū tàpə, nè tən dzèdzè sə sə mvwe' mis nè nà'a kà liğè.>>

Jon Bəptəsə Jisòs

(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22)

¹³ Mvək nè Jon à sə bəptəsə bwìñ ànə à ye fana Jisòs ye'e me'rə nzenğon Galili, nè lo mvwe' ndzəp Jòridàñ. A kè dzèñ fo', yi kə ye Jon də nà'a bəptəsə yi. ¹⁴ Jon lap mandzè ñgògù də ya Jisòs tənşə. Yi duk fa Jisòs nè də, <<A nè ye co wu

bàptēsə mɔ wù, wù sə və bwìŋ də mɔ bəptēsə wu mɔ yè'sə va?>> ¹⁵ Jisòs duk fa nà' də, <<Mù rì vè'nə sè' laŋ, bəptēsə mɔ ntèn. Bəsə a gù-a vè'nə ye də a gù yà'sə yusè yà'a kəkərè bohòNwì.>> Yi ànə duk vè'nə, Jon nə dzəm. ¹⁶ Mvək nè wo ànə bəptēsə wes yi ntèn fana Jisòs tesə kok sə ndzəpə anə. Ntòbu à mùhu nòŋ to. Yi ye ŋga Yòŋsè nè Nwì nə tsə tesə vè mbwa co kəkəbùŋ, nə kə naaŋ yi mətuhù. ¹⁷ Anə geŋ, ŋgi mòk cep tsoŋ mɔbu anə də, <<Nè'e mo àm nè mɔ dzəm yi sə ntùù mɔ. Mɔ kwagè bohòyi vè'e wùriŋ.>>

4

Satà Mùmsə Jisòs (Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)

¹ Yòŋsè nə à jə lòJisòs mvwe' səmok sə ŋgəà də ya Satà nè yi ŋkum ze' nə mumsə ja'a nà'. ² Ghà nè yi à cu fo' ndzəm hum kwè bə marəŋ sè' hum kwè ŋga yi ka mɔzəp yumok kə cùhù gesə lok fana nje yaŋ yi. ³ Fana Satà nə və bohòyi, nə duk fa Jisòs də, <<A ye-a də wu mo Nwì, cep-a ya liis yè'e bɔŋ na beŋ ŋga wu zɔ.>> ⁴ Jisòs à duk fəsə fa nà' də, <<Wo à còm nòŋsə ndzənə Nwàk Nwì duk də, <Kaco ŋwè cum megu bɔŋ ŋaaŋ zuzɔ yeŋ.>> ⁵ Anə gèŋ, Satà nə jə lo Jisòs mvwe' ntəm lak nè rərəŋ nə. Ntəm lak nè rərəŋ nà'nə, a lak Jòrosalèm. Yi kə tes nà' mɔ ndündap Nwì nè ghaŋ nə, mvwe' sè yà' sàp wùriŋ, ⁶ nə duk fa Jisòs nə də, <<A ye-a də wu mo Nwì, wù li gbɔ tsoŋ lo-a sə nze-è. Bəsə yà' cu ndzənə ŋwàk Nwì də, <Nwii nə fa masinjàa ye ŋaŋ ŋgòjə ŋkərè bohòwù, də yà'wèŋ kotse' wu mɔtsə bə bo awo ya wu nə kà kù nè kù ta.>> ⁷ Jisòs cep fəsə fa yi də, <<Nwàk Nwì sə duk sè' də, <Wù ka tse' ŋgòbɔŋ ja'a Tà nè yi Nwì yòyeŋ.>> ⁸ Satà nə jəŋ mali lo yi mɔmvwe' tu nda mòk nè nà' sàp lòmɔtsə vè'e wùriŋ. Wo à təŋ mbwa, yi niŋ tsok fa Jisòs lak bə ghàak sè sənə nzenğònè'e pwe'. ⁹ Yi duk fa nà' də, <<A ye-a ŋga wù təŋ-na bə tumfərə, nə kuksə mɔ fana bum sè wù sə yə yà' yè'e pwe', mɔ nə fa wu yà'.>> ¹⁰ Jisòs duk fa nà' də,

<<Satà, coho gesə fo'. Nwàk Nwì sə duk də, <Nwè tse' ŋgòkùksə mègù Tà nè yi Nwì ye, nə fak megu sè' bohòyi yiyi.>> ¹¹ Yà'a mvwe' sè Satà nə à mè'rə Jisòs, nə lo. Masinjàa Nwì wèŋ və, nə kə jəŋ ŋkərè bohòJisòs nə.

Jisòs Yèto Fàk *Mvwe' Nzenğòŋ Galili* (Mak 1:14-15; Luk 4:14-15)

¹² Jisòs ànə yuk də wo nisə Jon ndapndzəm fana yi ye'e lo yuye mvwe' nzenğòŋ Galili. ¹³ Yi à ka mok mvwe' lak ye Nazàre cum. Yi à kə cu mok mvwe' lak Kàpanùm. Kàpanùm mɔlak mòk nè nà'a ŋgɔ tèm Galili. Tse' nze nə fo' bɔŋ Zebulòbə bɔŋ Naptalè wèŋ. ¹⁴ Yi à kə cu fo' ya yusè ŋgà tsòhòbum Nwì nè liŋ yee Izayà à cèep ye zinə. Yusè yi à cèp sə də, ¹⁵ Nze bɔŋ Zebulòbə bɔŋ Naptalè nè nà' kɔp mvwe' ndzəp nè ghaŋ, nè nà'a ŋga wù to càsə Jòridaŋ. Wo togè nze nə də

Galili, lak bɔ mvumvum wèŋ.

¹⁶ Wèŋ sè wèŋ cugè sənə ndzəm, wèŋ a yə mareŋ mòk nè ghaŋ. Mareŋ nə nə rəŋ bohòwèŋ sè wèŋ à sə cu sə mvwe' nzenğòŋ ŋgə' kɔp yà'a.

¹⁷ A yè jə mvək ànə, Jisòs sə tsoho ke' ncèp ye. Yi sə duk də, <<Wèŋ kupsə, nə bwi fa bɔp awèŋ ŋkwèŋ, bɔŋsə gaŋ ŋkum sè mɔbu kɔp ŋgòye sə nzenğòŋ feŋ laŋ.>>

Jisòs To Ngàa Fàak Ye *Sè Mantombi Kwè* (Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ Mvəsə Jisòs à sə gi ŋgɔ tèm Galili fana yi ye ŋwè nəmòk bə moma ye wo ba. Wo à ye Saimù (nə wo togè yi sè' də Pità) bə Andrù. Wo à ye ŋgàa ko fuk ŋga wo sə fuk bə ram. ¹⁹ Jisòs duk fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ be' və mɔ ya mɔ yə'rə wèŋ ŋgòko jə vè fa mɔ bwìŋ.>> ²⁰ Wo à yuk vè'nə ntèn, wo mè'rə mak nòŋsə ram awo sə, nə yuŋ lo yi. ²¹ Yi à lòghàr, yi ye fe'lə mok sè' bwìŋ ba. A ye sè' bwe ŋwè nè mò'fis. Liŋ awo à ye Jem bə Jon. Liŋ tè' awo à ye də Zebèdi. Yi à yə wo ŋga wo cu sə ŋgwesə bə tè' awo nə wèŋ ŋga wo sə

gùhu tsè'rə ram awo. Jisòs to wo. ²² Wo à yuk ntèn, wo me'rə ngwes awo bə tè' awo sè', nə yuŋ lo Jisòs nə.

*Jisòs A Yə'rə Bwiŋ,
Nə Gũŋsə Ngàa Yiyaŋ Wèŋ*

²³ Jisòs à ke' nzenğòn Galili pwe'. Yi sə yə'rə bwiŋ məmvwə' ndap piriya' bəu Jus, nə sə tsoho Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a bə nzak gaŋ ŋkum Nwì nə. Yi à sə gũŋsə bwiŋ bə nsàp yiya nè fòpwe' nè wo à tse'. ²⁴ Bwiŋ à yuk lòwes yusè yi à sə gù sə mvwe' lak yà'sə, nə ye mvwe' nze Sìriya' nə pwe'fo'. Yà'sə à gùu, wo sə jə və fa yi bəu sè wo à tse' nsàp yiyaŋ nè fòpwe'. Mok à ye bəu sè yòŋsè ze' à ye ndzə ni'ì wo, sè wo sə gbə nənò' bə sè wo à kpə sak ke' ni' mamòk wèŋ pwe'. Wo à jə vè wo vè'nə, yi gə wo pwe', wo gũŋ. ²⁵ Mfèŋ-bwiŋ à tesə, nə sə yuŋ lo yi. Bəu yè'sə à tesə vè mvwe' Galili, Dikàpolis, Jòrosalèm, Jùdiyà nə ye ma ndzəp Jòridàŋ mamòk.

5

*Jisòs Tsòho Nza' Nwì
Mə Ndàhà
(Luk 6:20-23)*

¹ Jisòs à yə mvè'nè bwiŋ à kè mà wùriŋ fana yi kok lo məmvwə' nda nəmòk. Ngàa fàak ye wèŋ à kè gùm yi ghùr fana yi cum tsoŋ nze, ² nə yeto ngòyərə wo duk də,

Kwəkwa Nè Nà'a Zinè

- ³ <<A reŋsi bohòbùu sè wo ri də wo ka kèkurè bohòNwì yeŋ, bəusè tse' gaŋ sè mabu nsàp bə ànə.
⁴ A reŋsi bohòbùu sè wo sə te', bəusè Nwì nè yisə fa wo ndzəplis awo.
⁵ A reŋsi bohòbùu sè wo fùè, bəusè Nwì nè ghaksə wo bə yusè yi à kà' də yi nə fa bəu ye wèŋ.
⁶ A reŋsi bohòbùu sè tsətsərèə awo cu ghak ŋkũŋŋ ngògù yusè yà'a kèkurè bohòNwì, bəusè Nwì nè kè ze'sə wo bə yusè wo sə tsərə sə.
⁷ A reŋsi bohòbùu sè wo koksəgè manziŋ bohòbwiŋ, bəusè Nwì nè koksə manziŋ bohòwo sè'.

⁸ A reŋsi bohòbùu sè wo tse' ntəm sè rərəŋ, bəusè wo nè kə yə Nwì bə lis.

⁹ A reŋsi bohòbùu sè wo fagè fifi mətsetsərèə bwiŋ, bəusè Nwì nè to wo də bwe ye.

¹⁰ A reŋsi bohòbùu sè bwiŋ sə yeŋsə wo ngə' njo nè wo sə gù yusè yà'a kèkurè bohòNwì, bəusè tse' gaŋ sè mabu sə nsàp bə ànə.

¹¹ <<A reŋsi bohòwèŋ nga bwiŋ sə yàk wèŋ, sə fa wèŋ ngə', nə sə ci' nsàap mvwèes sè bəp pwe' mə tuhù wèŋ njo nè wèŋ sə yù mandzè àm. ¹² Wèeŋ kwa, nə kà fù' bəusè wèeŋ nè kə tse' lèlak mabu ŋkũŋntèn. Yà'a mègù sè' mvè'nè wo ànə yeŋsə ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ sè wo à ye to mantombii wèŋ ngə' sè' vè'nə.>>

*Ngàa Gaŋ ŋkum Nwì Wèeŋ
Ye Co Ci' Bə Mareŋ
(Mak 9:50; Luk 14:34-35)*

¹³ <<Wèeŋ co ci' bohòbwiŋ sə nzenğòn pwe'fo'. A ye-a nga ci' cwè'lə bəp, mandzè nè ngògù yà' ləm fe'lə kà mok ye. Yà' kà fàk mok tse', wo nə ke'mak yà' sə nze, maŋgòn nəŋ ca kù mbwa.

¹⁴ <<Wèeŋ co mareŋ bohòbwiŋ sə nzenğòn pwe'fo'. Wo ci tes-a lak mətũ nda, kaco yà' ye sèswihì yeŋ. ¹⁵ Kaco ŋwè bwe' laàm, nə swihì nà' sənə tasà yeŋ. Yi nə tes nà' mənə yumok jəja ya nà'a sə reŋ bohòbwiŋ mə nda'à anə pwe'. ¹⁶ Yà' mègù sè' vè'nə də wèeŋ gə mareŋ awèeŋ reŋ bohòbwiŋ. Nà'a reŋ ya nga wo yə bəbo àwèŋ nè wèŋ sə gùu, wo kuksə Tè' awèŋ nè yi cu mabu.

Yəyərè Nè Bə Nzak Lùk

¹⁷ <<Kà də wèeŋ tsəm də mə a vè ngòlèsə lùk Musi nə ye bum sè ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ à yə'rə fa bwiŋ yà'a duk. Mə a ka ngòlèsə yà' və, mə a vè ngòkè gù fàak am də ya bwiŋ riŋ də, yusè wo à yə'rə sə yà' kùrə lòbə zeŋ. ¹⁸ Wèeŋ yuk, nə tsərə tse' yusè mə sə cèp yè'e bəboŋ. A ye-a nga ntòbu bə nzenğòn cu mali mvè'nè yà'a yè'e, ye də mabè'lè yumòok nə kà ndzənə lùk nè mò'fis momjo vè'ε coho tesə yuk. A nə kà cohòyuk tètè fàak awo kə me ŋkuŋ.

19 Ye dā a ye-a ŋga mabè'lè lùk mēgù-a momjo ve', ŋwè kà nà' nòŋsè, nē yə'rə fa bwìŋ sè' dā wo kà nà' sè' nòŋsè, fana ye dā ŋwè ànə nē ye momntilip mvwe' gaŋ ŋkum Nwì. Nə ye sè' dā, a ye-a sè ndà pwe' nē yi nonşə lùuk sə, nē yə'rə fa bwìŋ ŋgònòŋsə yà' sè' fana ŋwè ànə nē ye ŋwè nē ghaŋ mvwe' gaŋ Nwì. 20 Mù sè tsè' fa weŋ dā, kaco wèeŋ nē cu mvwe' gaŋ Nwì yeŋ tse'ŋga wèŋ dzəm zìnə ŋgògù yusè yà'a kəkurè bohòNwì nē ghak casə mvəsè ŋgàa yə'rə bwìŋ lùk nē ye bùu Farasi wèeŋ gùgèə.

Jisòs Yə'rə Fa Bwìŋ

Bə Nzak Jèjò'

(Luk 12:57-59)

21 <<Wèŋ ànə yuk dā wo à duk fa bù njamòk wèŋ dā, kà dā ŋwèe zə ŋwè duk. Dā a ye-a ŋga ŋwè nəmòk zə mòk fana wo nē jəŋ və yi mvwe' nzak. 22 Mù sè tsè' weŋ nē ŋga'a nē'e dā, a ye-a ŋga ŋwè nəmòk jòk bohòmòk wà jì njo, yi nē tse' nzak. Nə ye sè' dā a ye-a sè ndà, ŋga yi to-a moma ye mòk dā <Wu yu nē wà> fana yi nē ye li kaŋsurù ŋkuŋ. Nə ye mali sè' dā, a ye-a ŋga ŋwè to ŋwè nəmòk dā <Wùu ləm>, fana yi tse' ŋgə' nē ŋgòkè sə sə misè. 23 Ye dā a ye-a ŋga wù dā wu kuksə Nwì bə fəfa yò, nē kə dzeŋ-a mvwe' kàm nē wo fagè Nwì fəfa mbwa nē fana wù tsərə kok dā moma yo mòk tse' jèjòk bohòwù, 24 wù me'rə tes yusè wù anə dā wu fa sə fo', nē lo kə mesə və weŋ moma yònə. Wenə mèsə ŋkuŋ wù bwi və, nē kə fa Nwì fəfa yònə. 25 A ye-a ŋga ŋwè nəmòk dā yi gū nzak wenə mū kot, boŋ ghak dā wenə mesə bə mvək nē wèŋ ka mū kot anə ntòkə dzeŋ. Bùsə wu kə dzeŋ mū kot, yi nē fa wu ndzə bohòŋgà sak nzak. Ŋgà sak nzak nē nē fa wu bohòŋgàa tà m wèŋ fana wo nisə wu ndapndzəm. 26 Mū tsè' wu yusè zìnə dā wu nē cum mam mbwa tètè tse'ŋga wù lùk wes mbàam sə, dolà kà cu ŋkuŋ wù tesə.

Nzak Sàhà

27 <<Wèŋ ànə yuk laŋ dā wo à duk dā, ŋwèe kà nto ko. 28 Nē ŋga'a nē'e mù sè tsè' weŋ dā, a ye-a ŋga ŋwè nəmòk kək

mēgù-a ŋwàŋwè bə lis dā ŋwà nē'e boco bə nà' noon fana ye dā yi ko nto bə nà' sə ntuu yi yà'sə laŋ. 29 Ye dā a ye-a ŋga lis yo sè ma mòk sə gù-a wu ŋgògù bup fana wù fis mak tosə yà', a dzəm nà' ye lis yo sè ma zə. Bògha' dā ni' yònə bisə ma mòk ve'nə ntèŋ nē nonşə nē dā yà'a cum fo' lònə, wù kə ni bə zeŋ mvwe' ŋgə' nē sə misè. 30 Nə ye sè' dā a ye-a ŋga bo ma zəu yo sə gù-a wu ŋgògù bup fana wù gwe' tiŋ mak nà'. Bògha' nē dā ni' yò nē bisə ma mòk ve'nə ntèŋ nē nonşə nē dā nà'a cum fo' pwe', wù kə ni bə zeŋ sə misè.

Nzak Ga'a Gù

(Mat. 19:9; Mak 10:11-12; Luk 16:18)

31 <<Wo ànə duk sè' dā, ŋwè nē yi duk-a dā yi me'rə ŋgwe ye fana yi com fa nà' ŋwək ndzə bohòdə yi mè'rə nà' laŋ. 32 Nə ye dā mù sè tsè' weŋ ŋga'a dā, a ye-a ŋga ŋwè me'rə ŋgwe ye, ŋga ka bùu njo nē dā nà' sə yù mbəmbam sə mbiŋ yeŋ fana ye dā yi gù ŋwà nē yi ŋkuŋ nà' ko nto. Ŋwè nəmòk kə jə-a ŋwà nē wo me'rə yi nà'nə, ye dā ŋgèŋgàŋ ko sè' nto.

Nzak Nkèŋ

33 <<Wèŋ nà yuk sè' dā wo à duk fa bù njamòk wèŋ dā, ŋwèe nē kà wà kèŋ basə. Dā yusè ŋwè kèŋ yà' bohòTà laŋ àlè yà' təəŋ megu ve'nə. 34 Nē ŋga'a nē'e mù sè tsè' weŋ dā a ye-a ŋga wù dā wu kak tes yusəmok fana wù kà kèŋ lok nē kè' mò'fis. Kà dā wu kèŋ ntòbu duk, bùsə nà'a yà'sə kapràk Nwì. 35 Kà ŋgùp nze nē'e sè' kèŋ bùsə nà'a yà'sə mvwe' sè Nwì tes kùu ye. Ŋwèe kà lak Jòrosalèm sè' kèŋ bùsə yà'a yà'sə ntəm lak ŋkum nē ghaŋ nē. 36 Ŋwèe kà tu ye sè' kèŋ lok, bùsə kaco wu gū kupsə riŋ to nùəmtu nē mò'fis ŋgòye fəfop kè səsəŋ àlè' yeŋ. 37 Yusè wù duk-a dā wu cep pwe', yà'a ye megu <Ŋ bə Hai'> ba. A cāsə-a mū mvè' ènə ye dā yà' və yà'sə mok bohòSatà.

Nzak Gù Fəsə Bup Bə Bup

(Luk 6:29-30)

38 <<Wo ànə duk sè' dā, lis bə lis, nzòn bə nzòn. 39 Nē ŋga'a nē'e mù sè tsè' weŋ dā, ŋwè nəmòk gù-a wu bup, wù

kà yi bup gù fəsə fa. A ye-a nga njwè nəmòk sam wu mbumbuk ma zə mpaan, wù me'rə yi sam wu mbumbuk ma njkwip sè'. ⁴⁰ A ye-a nga njwè som sə wu mü kot, nə jəŋ cək yòfana wù me'rə yi jəŋ nè ndzə tsətsə'rè nə sè'. ⁴¹ A ye-a nga ngà tàm mòk ko wu bə nən də wu bək bum ye, wù bək casə mvwe' sè yi də kùrə sə. ⁴² Njwè ləŋ-a yumok bohòwù, wù fa yi. Njwè nəmòk duk-a də wu samsə fa yi yumok, wù samsə fa yi yà'.

Dzəm Bùu Sè Wo Bèngè Wu
(Luk 6:27-28, 32-36)

⁴³ <<Wo ànə duk sè' də, dzəm nge' yo wèŋ, nə beŋ bùu sè wo bèngè wu. ⁴⁴ Mü duk yàm nga'a də, dzəm bùu sè wo bèngè wu sè sè', nə sə ləŋ fa bùu sè wo sə yeŋsə wu ngə' wèŋ pìriyà. ⁴⁵ Wèŋ gù ve'nə, wèŋ ye bwe Tè' awèŋ nə yi cu mabu nə, bùusè yi gùgè nùm ye nà' sə to bohòbùu sè bup bə sè bəboŋ wèŋ pwe' yəyərè. Nə ye fe'lə sè' də yi gùgè mbùŋ li bohòbùu sè bəboŋ bə sè bup pwe' sè' yəyərè. ⁴⁶ A ye-a nga wèŋ sə dzəm mègù bùu sè wo sə dzəm wèŋ, ye də aco Nwì lak wèŋ bùu yà? A mègù-a bùu sè bup sè wo ngàa benè mbàam tas yà'a wo gùgè ka sè' ve'nə yeŋ à? ⁴⁷ Nə ye də a ye-a nga wèŋ cepsə megu-a nge' awèŋ, ye də yusè wèŋ gù fis zok sə yè'sə yà? Mü də bù pegè wèŋ gùgè sè' ve'nə àlaa. ⁴⁸ Wèŋ tse' ngògù bəboŋ bə bum pwe' mvè'nè Tè' awèŋ nè mabu gùgèə.

6

Kà Bum Njo Nè Bwìŋ Ye Nga Wo Kwasə Wu Gù

¹ <<Jəŋ njkərè də wu kà fàha Nwì yo mantombii bwìŋ də ya wo kwasə wu gù. Bəsə wu gù-a bum yè'sə mvwe' bwìŋ ve'nə fana Tè' yo nè yi cu mabu nə kà wu làk. ² Ye də a ye-a nga wù də wu fa njwè nè yi ka yumok tse' yumok fana wù kà də wu yəm bəsə yà' njkì duk. A yəmgè nsàap njkii yà'sə ngàa tè'èŋkup yà'a. Wo gùgè ve'nə mvwe' ndap pìriyà bə ngə mandzè

də ya bwìŋ ye wo, nə kwasə wo. Mü tsè' wèŋ kek də wo gù ve'nə yà'sə ye də wo tse' wes lèlà' awo yà'sə laŋ. ³ Bəboŋ də wu dzəm-a ngòfa ngà jìŋ yumok fana wu gù co bo ma mòk kà yusè bo ma mòk sə gùu rì. ⁴ Yà'a nə ye səswihi, fana Tè' nè yi yəgè mvwe' səswihi nə nə lak wu.

Nzak Pìriyà
(Luk 11:2-4)

⁵ <<Nə ye də wèŋ cu ngògù pìriyà fana wèŋ kà də wèŋ gù co ngàa tè'èŋkup yà'a duk. Wo dzəmgè ngòlòkok təŋ mətse, nə sə ləŋ pìriyà məmuvwe' ndaap pìriyà nə ye mvwe' ga'a ndumandzè wèŋ də ya bwìŋ ye wo. Mü tsè' wèŋ zìnə də nsàp bù ànə gù ve'nə yà'sə, ye də wo tse' lèlà' awo yà'sə laŋ. ⁶ Yusə də wu dzəm ngògù pìriyà fana wù ni lo ndzə rum nda'a wù, nə kosə ncù, nə gù pìriyà bohòTè' yo nè yi cu mvwe' səswihi nə. Wu gù mvè' ànə fana Tè' yo nè yi yəgè bum sè yà'a səswihi nə nə lak wu. ⁷ Nə ye sè' də wèŋ cu ngògù pìriyà nə fana wèŋ kà də wèŋ sə duhu yiskok yusè yà' ka fàk tse' co bù pegè wèŋ duk. Wo tsəragè yàwo də wu ləŋ-a, nə sə cep fəsə sè' yusè wu cèep sə tètè àlɛ, Nwì yuk pìriyà nə bùu zeŋ. ⁸ Wèŋ kà də wèŋ ye co wo duk, bùusè njkuŋ wù sə muk cù ngòfek Tè' yo nə yumok fana nga yi nə riŋ lo ye yusè wù sə dzəm bohòyi sə tè.

⁹ <<Ye də wèŋ nə sə ləŋ məmuvək nè'e: <Tè' avès nə wù cu mabu, kəkùksəə ye bə liŋ yo.

¹⁰ Gaŋ Nkum yòsə və.

Yusè wù dzəm də yà'a fak, wù gù yà' fak sə nzeŋgòn sè' məmuvè'nè wu gùgè bum yo sə fak mabu.

¹¹ Fa a ves beŋ sè vès nə zu yà' ntinə.

¹² Swì fa vès bup avès sè' mvè'nè ves swì fagè bùu sè wo gùgè ves bup.

¹³ Nə kà ves mvwe' sè co məmumsə kə tseŋ ves jə lò.

Mvwe' sè Satà nə cu, wù caŋsə gesə fis ves fo'.*>

¹⁴ Bəsə a ye-a nga njwè gù wu bup, wù swì fa yi fana Tè' yo nè yi cu mabu nə nə swì

* **6:13** 6:13 Aco ncèp ènə ye sè' də, Caŋsə fis gesə lo ves mvwe' bup. Njwàha mok sè zəm naan gesə lo də, Gaŋ njkum sè yò, nən ye sè yò, kəkuk ye sè yò, mvèsə nè mvèsə. Yà'a ye ve'nə.

fa wu yòsè'. ¹⁵ Wu kà-a bwìŋ bup sè wo gù bohòwù swì fa fana Tè' yo nè kà wu yòsè' swì fa.

Nzak Dzè Zuzu

¹⁶ <<A sè' dè ghà nè wèŋ sè dzè zuzu fana wèŋ kà dè wèŋ gù tse' si awèŋ co ŋwè nè ñjè sè ya yi, mvəsè ŋgàa tè'èŋkup wèŋ gùgè yà'a duk. Wo gù tse'gè si awo co ñjè sè ya wo ve'è dè ya bwìŋ ye riŋ dè wo sè dzè zuzu. Mù sè tsè' fa wèŋ zìnè dè wo gù ve'nè fana ye dè wo tse' wes lèlè' awo yà'sè laŋ. ¹⁷ Ghà nè wù cu-a dè wu dzè zuzu fana wù kwak si yo làaŋ, nè swak tu yo bèboŋ. ¹⁸ Ya bwìŋ kà dè wù sè dzè zuzu ri. A riŋ megu Tè' yo nè yi cu mvwe' sèswihì nè yiyi. Tè' yo nè yi rigè yusè yà' cu mvwe' sèswihì ènè nè lak wu yi.

Tse' Ghàk Ma Mubu (Luk 11:34-36, 12:33-34)

¹⁹ <<Kà dè wèŋ loksè ghàha awèŋ sè nzeŋgòŋ feŋ duk. A feŋ mvwe' sè aco ndu bə nzək nè ye ŋgàa yè wèŋ gù bupsə yà'. ²⁰ Bògha' dè wèŋ loksè ghàha awèŋ le mubu. A mbwa mvwe' sè kaco nzək bə ndu nè ye ŋgàa yè wèŋ gù lok yà' yumok yeŋ. ²¹ Mù duk ve'nè bùsè mvwe' sè ghàha awèŋ cu-a fana ntəm awèŋ nè cum megu sè' fo'. ²² Lis yoo mareŋ nè ndzə ni' wù yi. A ye-a ŋga lis yoo bèboŋ fana ye dè ni' yònə, nè rwiŋ bə mareŋ. ²³ Yà'a sè' dè a ye-a ŋga lis yo ka bèboŋ yeŋ fana ye dè ni' yòpwe' rwiŋ bə mandzəm. Ye dè a ye-a ŋga ni' yo nè rwiŋ bə mandzəm ve'nè ye dè a ŋgəŋgwi' ndzəm nè feŋ bùè.

Nwì Nə Ye Mbəm (Luk 12:22-31, 16:13)

²⁴ <<Kaco ŋwè fak ŋkwèŋ bohòmasà ba yeŋ. Yi nè dzəm fis mòk, nè beŋ mòk kènə aco yi sè fak bohòmòk zìnə nè kà mòk nè co yumok jə lok. Kaco wù fak bohòNwì nè ye bohòmbəm yeŋ. ²⁵ Ye dè mù sè tsè' wèŋ dè, kà dè wèŋ sè te' ke'ca bə yòŋsèə awèŋ njo zuzu bə nənə kènə dè bə cəək sè ŋgònitse' mɔ ni' wèŋ àle' duk. Yam gha' ka yòŋsè ŋwè nè nonşə zuzu yeŋ à? Nə ye sè' dè yam gha' ka

ŋgùpni' ŋwè nè casə cək yeŋ à? ²⁶ Wèŋ kək ja'a na swiŋ sè yà'a mubu ye'e nè. Wo kà yumok mənzuù bigè, nè kà sè' kup nè kà tàp sè' tse'. Wo ye-a sè ve'nə, Tè' awèŋ nè mubu fagè wo zuzu. Ghak ye'sə wèŋ kè swiŋ ε? ²⁷ A mənşorè wèŋ ndà nè dè aco yi naaŋ gesə nùumbu mok mənə nùumbu ye dè bùsè yi jik yi ε? ²⁸ Bə ma nè cək, wèŋ sè te' bə nzək cək ye bùu yà? Tsərə a bə nzàamŋaŋ sè yà'a fomgè ye'e məmvenè yà'a kùkgəə è. Wo kà ndàp caŋsəgè, nè kà cək sè' ba'. ²⁹ Ye dè mù sè tsè' wèŋ dè a megu-a sè ŋkum Sòlomù bə ghàha ye sè yi à tse' sè pwe', yi à ka nsàp cək mòk co nzàamŋaŋ ye'sə ni yuk. ³⁰ A ye-a dè ŋgaŋ sè wà sè aco wù ye yà' ntinə, a ye zòŋ ŋga wo tèn səsə yà' laŋ ye'e Nwì sè jəŋ ŋkərè bohòwo ve'nə, ye dè kaco yi jəŋ casə ghak ŋkərè bohòŋwè yeŋ à? Oòbùu am wèŋ, wèŋ ka Nwì ntəm awèŋ pwe' fa. ³¹ Bum ye'sə nè yeè nè ve'nə fana kà dè wèŋ sè te' ke'ca dè vès nè zə kok ye'sə yà le-ò, vès nè no kok ye'sə yà le-òkè dè vès nè jəŋ kok cək ye'sə fòle-òduk. ³² Bəsè a làpgè nsàap bum ye'sə gùgəŋ bùu sè wo ka Nwì riŋ. Bohòma njàwèŋ fana Tè' awèŋ nè mubu riŋ dè wèŋ tse' ŋgòtse' bum ye'sə pwe' laŋ. ³³ Làp to mantombi le gaŋ ŋkum Nwì, nè ye ŋgòye kəkərè mantombii yi ŋkuŋ fana bum mok ye'e pwe' nè ye sè' sè yàwèŋ. ³⁴ Ye dè ŋwèe kà dè yi te' fa zòŋ duk, zòŋ nè te' tu ye yi. Nùumbu nè fòpwe' tse' ŋgə' nje kəkərè bə nùumbu nè.

7

Kà Nwè Nəmòk Sak (Luk 6:37-38, 41-42)

¹ <<Kà dè wu sak ŋwè nəmòk duk ya Nwii kà wu yòsè' kè sak. ² Mù duk ve'nè bùsè Nwii nè kè sak wu sè' mvè'nè wù sè sak bùu mok wèŋ. A sè' dè mvè'nè wu fù' fa bwìŋ fana yi nè fùk fəsə fa wu sè' ve'nə. ³ Njo nè wu kùkgè mujep nè jo nè nà' cu mɔ lisè moma yo, nè swi dè bès tu nè ghaŋ cu mɔ lisè wùu ye'e bùu yà? ⁴ Kènə aco wù duk fa to moma yo mòk dè, <Tse' vesə lis ya mù fis fa wu mɔ jep nè mɔ lisè wu> nà'a, ŋga ŋkèŋkùm

jep nè jep cu ma mu lisè wù yè'sə va?
 5 Wèŋ ngàa tè'èŋkup wèŋ, fis to le ntòjep
 nè ghaŋ nè mu lisè wù nà'a ŋkuŋ ya wu
 nè tse' mandzè ngòyè rì nè jo nè nà' cu
 mu lisè moma yo nè.

6 <<Kà də wu fa bùu sè wo bèn bum sè
 yà'a rərəŋ bə ma nè Nwì duk, bùusè wo
 nè kà yà' co yumok jə. Wo nè nən bupsə
 yà' bə kù, nè bùuŋ ko wu lè.

Mandzè Nè NgòTse' Yumok
(Luk 6:31, 11:9-13)

7 <<Lèŋ Nwì ya yi nè fa wu, làap ya wu
 nè tse', kùum ya wo nè muk fa wu. 8 Busè
 ŋwè nè yi lèŋ-a, ŋgèŋgàaŋ nè tse', ŋwè
 nè yi lap-a, ŋgèŋgàaŋ nè ye, ŋwè nè yi
 kum-a, wo nè muk fa ŋwè ànə. 9 Wèŋ sè
 wèŋ tè'ε bwe, mòk cu yo nè ŋga mo ye
 lèŋ-a bèn, yi fa nà' lis à? 10 Kènə mòk
 yo nè mo ye fek-a də nà'a fa yi fuk, nà' fa
 yi no-ε? 11 A ye-a ŋga wèŋ sè wèŋ bup
 yè'e rìŋ ngòfa bwe awèŋ bum sè bəboŋ,
 ye də aco Tè' nè mubu nè, nè fa bum
 sè bəboŋ bohòbùu sè wo lèŋ yi sè wèŋ
 wùrìŋ. 12 Bum yè'sə də yusè wu dzəm-
 a də bwìŋ gū fa wu, wù gū fa wo sè'
 vè'nə. Yà'a yusè lùuk Musi bə ncèep ŋgàa
 tsòhòbum Nwì wèŋ pwe' sè cèp vè'nə.

Mandzè Lùŋ
(Luk 13:24)

13 <<Ni mvwe' ncùu ŋka' sè yà'a fəferè
 yà'a, bùusè ncùu ŋka' sè wèwèŋ sè yà'
 tse' mandzè nè bəboŋ yà'a, a mandzè
 kpə. Bwìŋ ŋkùuŋ sè wo sè yù lònà'.
 14 Ncùu ŋka' lùuŋ fəferè, mandzè nè gūŋ
 te'lə sè' nèbup. Bùu sè wo yə mandzè
 ènə, wo moòm gha bùè.

Rì Tə Bə Nto'o Ye
(Mak 1:22; Luk 6:43-49, 13:25-27)

15 <<Wèŋ jəŋ ŋkərə bohòbùu sè wo
 sè gù basə də wo ŋgàa tsòhòbum Nwì
 yà'a. Wo vèə, wù sè ye mənğùpni' də a
 nsùŋgaŋ ŋga wo ma ndzə tsətsə'rè furù'
 nè bup. 16 Wèŋ nè rìŋ wo bə nsàp
 mandzè nè wo sè gù bum awo. Kaco lèmu
 zəm yuk mənə ntwinèŋ' yeŋ, nè ye sè'
 də kaco wo kwìŋ yuk pià mənə ndi'ntsəə
 sè' yeŋ. 17 Tə sè bəboŋ pwe' zəmgè nto'o
 sè bəboŋ. Tə sè bup zəm sè' nto'o sè

bup. 18 Kaco tə nè bəboŋ zəm nto'o sè
 bup yeŋ. Tə nè bup kà nto'o sè bəboŋ sè'
 zəm bwìŋ. 19 Tə nè fòpwe' nè nà' ka-a
 nto'o sè bəboŋ zəm, wo gwε' mak nà' sə
 nze, nè te' tēŋ gesə nà' sə misè. 20 Nà'a
 njo nè mù duk wèŋ də wèŋ nè rìŋ bùu
 sè wo sè gù basə də wo ŋgàa tsòhòbum
 Nwì sè wèŋ bə nsàp mandzè nè wo sè gù
 bum awo sə.

21 <<Ka də ndàaŋwè pwe' nè yi togè mu
 də Tàa nè kè ni mvwe' gaŋ ŋkum sè mubu
 sə yeŋ. A nè kè ni mbwa ŋwè nè yi sè
 gù yusè Tè' am nè mubu nè sə dzəm də
 ŋwèe gū. 22 Nùmbu sak nzak kè dzèŋ nùu
 fana bwìŋ ŋkùuŋ nè sə kə dūhu fa mu
 duk də, <Tà, Tà, mù də vès à sè cèp bum
 Nwì bə līŋ yo àlaa. Vès à bε' fis fa bwìŋ
 yòŋsəə ze' wèŋ bə līŋ yo, nè sə gū bum
 maŋgəŋgèŋ sè' bə līŋ yo.> 23 Mu nè tsok
 fa wo də, <Coho gesə lo ŋgə ni'ì mù fo',
 mù ka wèŋ co bùu am rìŋ yuk. Wèŋ ŋgàa
 gù bup wèŋ.>

24 <<Ŋwè nè yi yuk-a ncèp àm nè mù
 cèep, nè gū mvè'nè mù duk sə, fana ye
 də yi co ŋgà ŋkərə nè yi à bom ndap ye
 mənə lis. 25 Yi ànə ci nà' mbwa fana
 mbūŋ li, ndzəp rwiŋ bə fəfə wèŋ pwe'
 bwi' ndap nè, nà' kà gbù bùusè wo à ci
 nà' mənə lis. 26 Nə ye sè' də ŋwè nè yi
 yuk-a ncèp àm nè, nè kà mvè'nè mù duk
 sə gù fana ye də yi ye co ŋwè nè ləm nè
 yi à kè ci ndap nje mənə ŋgwansa. 27 Yi
 ànə ci wes nà' fana mbūŋ li, ndzəp rwiŋ
 bə fəfə wèŋ kə bwi' ndap nè nà' gbū. Gbù
 nè nà' à gbùu nè à ka gbù nè jo yeŋ.>>

28 Jisòs ànə cèp wes bum yè'sə fana
 maŋgo bù nè nà' ànə ye fo' nè à sèŋŋ
 mam təŋ bə nsàp yəyərè nè wo yuk nè.
 29 Wo à sèŋŋ vè'nə bùusè yi à sə yərə ye
 sə zok co ŋwè nè yi tse' nən. Yi à ka ye sə
 co bùu sè wo yərə fagè bwìŋ lùuk Musi
 wèŋ yà'a yeŋ.

8

Jisòs Mèsə Fa Ngà Kuturu Yiya Ye
(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

1 Jisòs ànə sə tsooŋ mündahà anə fana
 maŋgo bù mòk yuŋ yi vè'ε nèbup. 2 Anə
 geŋ, ŋgà kuturu nəmòk və, nè kə bùhu

kè mantombii Jisòs, nè duk fa yi dè, <<Tà, a bò-a wu co wù tesə mü na, wù gu fa mü yiya àm nè'e me.>> ³ Yi ànə duk ve'nə fana Jisòs fis bo, nè jweŋ nà' bə zeŋ. Yi à sə jwèŋ nà', yi sə duk dè, <<Mù dzəm laŋ, yiya yònə nà'a me.>> Yiya ye nè à mè mègù fo' sè' ghà ànə. ⁴ Yi duk fa fe'lə nà' dè, <<Dù, nè kà ŋwə nəmòk tsə' fa swì. Cà lògù bohòŋgà fa satikà', nè ni fa yi ni' yò, yi kük ja'a wu. Yi kù' mèsə, wù fa fəfa nè Musì à duk nè, ŋgònì tsə' fa bwìŋ dè yiyaŋ yòà mè laŋ.>>

*Jisòs Bə Ŋkum Sojà Mòk
Nə Nwè Lakmum
(Luk 7:1-10)*

⁵ Jisòs ànə və mvwe' lak Kàpanùm. Mvè'nè yi à ni və ntèŋ, ŋkum sojà mòk kə tseŋ yi mütse, nè sə leŋ nà'. ⁶ Yi sə duk fa Jisòs nè dè, <<Tà, mo mòk nè vesi cugəə yi sə tesə mü bə fàk, yi nòyiyaŋ nda'à mù anə ve'ε nè co wù kà cèp to. Yiya nè a kpəsə yi ni' nsàp nè co yi kà bùuŋ lok.>> ⁷ Jisòs duk fa ŋgà' nè dè, yi nè və kə gu mo nè ya nà'a guŋ. ⁸ Ŋkum sojà nè duk dè, <<Hai', kà wù vè Tà, bùusè mù ka kəkùrè co wù kə ni munda'à mü yeŋ. Cep megu le bə cù fana ya mo fàk àm nè nè guŋ. ⁹ Mü rì ve'nə bùusè mü ye'sə ŋwə nè mù tse' ŋkwàha bùu mok mantombii mù sè mù sə yuk bohòwo sè'. Sojàa mok cu sè wo yukgè yàwo bohòmù sè' yo. Aco mù to mòk duk dè, <Vəə>, yi və. Mü duk fa mòk dè <Lòfa'>, yi geŋ. Nə duk fa mali mòk dè <Gù yu yè'e>, yi gu yà'.>> ¹⁰ Jisòs ànə yuk yusè yi à cèep fana yi mərə, nè duk fa bohòbùu sè wo à yù vè yi fo' sə dè, <<Mù sə tsə' fa weŋ ŋkəm duk dè, a mègù-a sè mütsetsə'rəə bùu Izùre ma, mù ka ŋwə nəmòk fo' nè yi tse' nsàp dzədzəm nè dè aco mù gu to fàk bə ncèp cù àm ye yuk.>> ¹¹ Yi duk fe'lə dè, <<Mù sə cèp zinə dè ntsə' dinà nè mvwe' gaŋ sè mubu sə kə wès numbu nè fana bwìŋ nè və mvwe' bòop lak sè wo tse' ŋgwii bwìŋ fo' zəzok, nè kə zə be'lə bə Abrahàm wèŋ. Wo zə be'lə bə Azik nè ye Jàkop wèŋ bəbè'. ¹² Wo nè zə fo' ve'nə ŋgà bùu Jus sè a nè ye co wo zə fo' le wo sè, wo nè bə' fis gesə wo sə mbiŋ mvwe'

ndzəm. Wo nè cum ca sə waŋ, nè sə zə nzòŋ.>> ¹³ Jisòs bùu duk fa bohòŋkum sojà nè duk dè, <<Bwì foho lòlak. Mvè'nè wù dzəm tse' sə ntəù wù yà'a, yà'a nè ye sè' ve'nə.>> Yiya mo ŋgà' nè à mè gù sè' ghà nè wo à sə cèep nè.

*Jisòs A Guŋsə Ŋgàa Yiyaŋ Ŋkùuŋ
(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)*

¹⁴ Jisòs à kə ni munda'à Pità, nè tseŋ malii nà' mbwa ŋgà yi nònze bə yiyaŋ. ¹⁵ Jisòs jweŋ bo ŋwà nè fana yiya nè me. Ŋwà nè lokok, nè lap fa wo zuzə. ¹⁶ Numbu ànə à ye ŋgà nùm sə co tse' lòo fana wo jə və fa yi bùu sè wo à tse' yòŋsəə ze' ndzə ni'ì wo ve'ε wùriŋ. Yi à cèp gù ncèp mò'fis, nè bə' fis wes ze' sə bə zeŋ pwe'. Yi à guŋsə bùu sè wo à sə yaya wèŋ sè'. ¹⁷ Yi à gù ve'nə ya yusè Izayà ŋgà tsòhòbum Nwì ànə cèep bùuŋ və zinə. Izayà nè ànə cep duk dè, <<Yi a jə lògesə wòwoo avès bə yiyaŋ avès yi bə tu ye.>>

*Ŋgòbè' Lòjisòs Guŋŋ
(Luk 9:57-62)*

¹⁸ Jisòs ànə ye mvè'nè bwìŋ mà ŋgu ni'ì yi wùriŋ fana yi duk fa ŋgàa fàak ye wèŋ dè bə yà'wèŋ to lo ŋkùp ndzəp mamòk. ¹⁹ Fana ŋgà' nəmòk nè yi ŋgà yə'rè fa bwìŋ lùuk Musì caŋ və, nè kə duk fa nà' dè, <<Cicà, mù dzəm dè mü nè bə' lo wu ma nè fòlòŋ fo' nè wù sə lòo.>> ²⁰ Jisòs duk fa nà' dè, <<Còp wèŋ tse' mvòk co wo cum ca, swìŋ wèŋ tse' ndap awo fana müu mo ŋwè mü ka mvwe' sè co mù noŋsə tsoŋ tu am nè nooŋ yoŋsə tse'.>> ²¹ Ŋgà fàk nəmòk duk fa yi dè, <<Tà, mü foho lo-a maŋkwèŋ, nè kə tuuŋ tè' lam ŋkuŋ è.>> ²² Fana Jisòs duk fəsə fa nà' dè, <<Yuuŋ və mü, nè me'rə bùu sè wo kpə laŋ wèŋ tuuŋ bù kpəkpu awo.>>

*Jisòs Gù Fəfə Nà' Teŋsə
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)*

²³ Jisòs ànə ni lo sənə ŋgwes nè fana ŋgàa fàak ye wèŋ sə yuuŋ lo yi sè'. ²⁴ Mvè'nè wo à sə lòo, fəfə nè bup cwìŋ və ye mü ndzəpə anə. Nà' sə bwì'lə kə' ŋgwes nè, ndzəp sə ci ni lo ca nsàp nèbup. Yè'sə à sə ye ve'nə lòŋ ŋgà

Jisòs nè sà dzəm ye lo. ²⁵ Wo à kè to yèm sè ye, nè duk fa yi dè, <<Tà, vesùwènj sè kpɛ yè'e kpɛ.>> ²⁶ Yi duk fa yà'wènj duk dè, <<Wènj wəp yè'sə yà, wènj ngàa dzədzəm moòmjo wènj.>> Yi à duk ve'nə, yi lokok, nè duk fa fèfè nè ye ndzəp nè dè, <<Tənsə, nè kà mok cà fe'lə.>> Yi ànə cəp ntən, bum pwe' tənsə, ci'i tənj fo' wəmm. ²⁷ Bùu sè wènj à mərə ve'ε, nè duk dè, <<Nè'e nsàp ηwè nè fò, fèfè bə ndzəp wènj sè yuk yi ε?>>

Jisòs Gənsə Bwɪŋ Ba
Sè Wo Tse' Yònsəə Ze'
(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Yi ànə to tesə lo nto ndzəp ma nja fana yi tesə və mvwe' lak Gadàrin. Bùu səmok wènj à kè tsən yi bwɪŋ ba. Bùu yè'sə wènj ànə tse' yònsəə ze' ndzə ni' wo. Wo à sè cu mvwe' sè wo tuungè bwɪŋ. Yònsəə ze' sè à sè gù wo, wo bup ntəm ve'ε nsàp nè co ηwè kà mandzə ma nè wo cu nè cà. ²⁹ Wo ànə ye Jisòs ntən, wo cəp torə fis duk dè, <<Mo Nwì, wu ləp bohòvès yà? Wù vè dè wu sè kə fa ves ηgə' nga mvək nè ka ntòkərə à?>> ³⁰ Anə ye nga bəp ηgùnaŋ mòk nè ghan à sè zɛ kə'cà məmve' nəmòk fo' sè moòm səsap. ³¹ Fana ze' sè ləj Jisòs dè a ye-a nga nà' dè nà'a bə' fis wo àlɛ, nà'a duk dè wo kə ni ndzə ni' bəp ηgùnaŋ yà'a. ³² Jisòs duk fa yà' dè yà'a gəj. Wo tesə, nè kə ni ndzənə ηgùnaŋ sə. Ngùnaŋ sə pwe' à ca durə tsə ndzə baən anə, nè kə gbɛ ni sənə ndzəp Galili nè, nè kpɛ wes ca pwe'. ³³ A nè ye ve'nə fana, bùu sè wo à sè gəmsə ηgùnaŋ sè wènj carə lo yəwo sə mɛ ntòlak anə fana nè tsoho fa bwɪŋ yusə yà' anə ye sə pwe'. Wo à tsè' bwɪŋ yusə yà' anə gù ngàa yònsəə ze' wènj sè sè'. ³⁴ Bùu sè mɛ ntòlak sə pwe'fo' à tesə vè ηgòkə yə Jisòs. Wo ànə ye yi fana wo ləj nà' dè nà'a lo gəsə mvwe' lak awo fo'.

9

Jisòs Gənsə Nwə Nə
Yi A Bù'rə
(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

¹ Jisòs à ni sə ηgwesə, nè to tesə lo ntəndzəp ma nè nja, nè tesə və mvwe' lak

ye. ² A kè dzən fo' fana bùu səmok wènj bək jə və fa yi ηwè nəmòk mukèhe nga ηgəngən à bù'rə bù'rə. Jisòs à yə dè wo tse' dzədzəm nè dè aco yi gɛ yiyan ηwè nè me. Yi duk bohòjwè nè yi kà gīgè nè dè, <<Mo àm, kà wəp, mù swì fa wu bup yo ləj.>>

³ Ngàa yə'rə fa bwɪŋ lək mok wènj à ye fo', nè yuk yusə Jisòs cəp yè'sə. Wo duk sè vəə wo dè, <<Nwè ènə sè gù bupsə lɪj Nwì wà.>> ⁴ Jisòs rɪj yusə wo sə tsərə sə ntɛwə wo sə, nè duk fa yà'wènj dè, <<Wènj sə tsərə nsàp bup ànə sə ntɛwə wènj ve'nə bùu yà? ⁵ Co johò gha' yè'e nè ηgòduk dè, <Mù swì fa wu bup yòlən>, kè nè ηgòduk dè, <Lòkok mɛtsə, nè gi lo yuyo> ε? ⁶ Fana mɛ nè nɪj fa wəj dè mɛwə mo ηwè, mù tse' nən sə nze ηgòswì fa bwɪŋ bup awo.>> Fana yi duk fa ngà' nè yi kà gīgè nè dè, <<Lokok, te' kəà yò, nè lo la'à wù.>> ⁷ Jisòs à duk ve'nə, yi lokok, nè lo yuye. ⁸ Bùu sè wo à ye fo' sè à yə ve'nə fana wo wəp, nè kuksə Nwì nè yi a fa bwɪŋ nsàp nən anə.

Jisòs To Màtiyò
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Jisòs ànə casə fa'nə fana yi ye ηwè nəmòk nè lɪj yee dè Màtiyò. Yi à yə Màtiyònə nga nà' cu mvwe' sè wo là'gè mbàam tas fo'. Jisòs duk fa nà' dè, <<Bə' və mɛ.>> Yi à lòkok, nè bə' lo nà'.

¹⁰ Jisòs à kə cu munda'à Màtiyònə ηgòzɛ zuzɛ mbwa. Ngàa ko mbàam tas bə bùu sè wo ngàa gù bup wènj à kə cu be'lə bə nà' nè ye ngàa fàak ye wènj. ¹¹ Bùu Farəsi wènj ànə ye ve'nə fana wo fek ngàa fàak Jisòs sè wènj dè, <<Cicà àwènj nè sə zɛ be'lə zuzɛ bə ngàa ko tas, nè ye bùu mok sè ngàa gù bup wènj bùu yà?>> ¹² Jisòs à yuk fana yi duk fa yà'wènj dè, <<Bùu sè wo ka yiyan tse', wo kà doktə ləpgè. A ləp mègù doktə ηwè nè yi sə yaya. ¹³ Wènj mɛm vəm bə ncəp nè wo à còm nà' ndzənə Nwək Nwì dè, <Mù dzəm ghak yàm ntəm nè nà' tse' koksəmanziŋ nè nonşə ηgòfa satikà' nè lək sə dzəm.> Mù duk ve'nə bùusə mɛ à ka bùu bùu sè bəbən wènj və, mù à vè ηgòto bù ngàa gù bup wènj.>>

*Nzak Dzè Zuzù
NgòKùksə Nwì*

(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Ngàa fàak Jon wèŋ à vè kè fek Jisòs də, wo bə bùu Faràsi wèŋ dzègè zuzù nùumbu mok, nè sə gu pìriyà, ngàa fàak ye kà yàwo gu yè'sə bùu yàɛ? ¹⁵ Yi duk fəsə fa yà' də, <<Aco bùu sè wo vè mvwe' sè wo sə zù bum gu wèŋ dzə zuzù à? Ka ve'nə sə yeŋ. Mvək nəmòk cu nè wo nè jəŋ gesə lo ndugù nè, fana bùu sè nè dzə zuzù mvək ànə. ¹⁶ Wèŋ yuk-a, kaco ŋwè jəŋ cək nè fi, nè te' lok cək nè nà' vèp laŋ bə zeŋ yeŋ. Bəsè nè fi nè nè saha tesə ndzənə nè zəm nè fana yam ghak wesə ŋga'a mvwe' sè nà' sàha maŋkwèŋ sə. ¹⁷ Yumook sè' də wo kà dzè rùk sənə bès nè zəm kep gèsègè, bùusè yà'a nè duk, nè vok bès nè. Fana rùuk sè nè bup bə bès nè mwè. Bògha' ɛ də wo gesə dzè rùk sənə bès nè fi ya rùuk sè bə bès nè pwe' cum fo' bəboŋ.>>

*Jisòs Guŋsə Nwà Nè Nà' Jwèŋ Yi Cək
Nə Luŋsə Mo Jairòs*

(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Jisòs ànə sə cep mali bohòwo ntòve'nə fana ŋkwà' ŋwè nəmòk nè mùmvwè' ndap pìriyà bùu Jus wèŋ vè kə tseŋ yi fo'. Yi təŋ mantombii Jisòs bə tumfərə, nè duk fa nà' duk də, <<Mo àm nè ŋwàŋwè kpə fana kwəkwe' vèə, nè kə naaŋ fa yi bo yo ya yi luŋ səmok.>> ¹⁹ Jisòs à lòkok, nè be' lo yi. Ngàa fàak Jisòs sə wèŋ à yù lòwo sè' fo'.

²⁰ Anə geŋ, ŋwà nəmòk nè nduəm à sə ca yi ndzə ni'ì mənə lùumŋgòŋ humncòp-ba à nee vè fə ŋkwèŋ Jisòs, nè jweŋ gesə cù cək nà' bə bo. ²¹ Yi à jweŋ nà' ŋga yi sə tsərə sə ntùù yi də, a ye-a ŋga yi jwèŋ megu-a cù cək nà' nè àɛ, yiya ye nè nè me. ²² Jisòs à bùuŋ kù' ŋwà nè. Yi à yə nà', yi duk fa nà' də, <<Ko ntəm njè'gù. Dzədzəm yònè wù tse' nè guŋsə wu laŋ.>> Yi à duk mèsə ve'nə ntèŋ, yiya ŋwà nè me gu sè' fo' ghà ànə.

²³ Jisòs ànə kə ni munda'à ŋkwà' ŋwè nè nà' anə to yi nè fana yi ye bù ngàa kà kpə wèŋ ŋga wo rwiŋ fo' hip. Wo sə fup ɛ kpə bə ntàŋ, nè sə ke'ŋgùn. ²⁴ Yi duk

fa yà' də, <<Wèŋ tesə sə mbi pwe'. Mo ènə ka kpə, yi sə dzəm mègù lo.>> Wo à yuk ve'nə fana wo ywì'lə yi swee. ²⁵ Wo anə fis wes bùu sə wèŋ sə mbi anə fana yi ni lo munda'à anə, nè kə ko bo mənəwà nè. Yi à ko bo nà' sə ve'nə fana nà' lokok. ²⁶ Yusè yi à gu yè'sə à yuhu mvwe' lak sè fo' sə pwe'fo'.

Jisòs Guŋsə Ngàa Ntwì Lis Wèŋ Ba

²⁷ Jisòs à mè'rə fa'nə, nè sə lo fana ngàa ntwì lis mok wèŋ bwìŋ ba və, nè sə waŋ torə yuŋ yi. Wo sə duk də, <<Mo Devid, koksə-a manziŋ bohòvès-è.>> ²⁸ Yi ànə kə ni munda'à fana bùu sè ba sə wèŋ kə tseŋ yi mbwa. Yi fek yà' də yà' dzəm sə ntùù yà' də aco yi gu to nsàp fàk ènə àɛ? Bùu sə də hòli, Tà. ²⁹ Fana yi jweŋ lis yà'wèŋ sə bə bo ye. Yi à sə jwèŋ yà', yi sə duk də, <<Yà'a ye bohòwèŋ sè' mùmvwè'nè wèŋ dzəm tse' sə ntùù wèŋ sə.>> ³⁰ Lis awo sə à mùhu. Anə geŋ Jisòs cep bohòwo ve'ɛ guŋ də yà'a kà ŋwè nəmòk tsə' fa swì. ³¹ Wo à lòyàwo, wo to lo liŋ nà' sə mvwe' lak yà'sə ve'ɛ pwe' nè pwe'.

Jisòs Guŋsə Ngà Kà Cù Cèp Nəmòk

³² Bùu yè'sə wèŋ à sə tesə lòfana bùu mok wèŋ jə və fa Jisòs ŋwè nəmòk ŋga yi kà cù cèpgè. Yi à sə kà cèp ve'nə bùusè yòŋsè ze' à cu ndzə ni'ì yi anə. ³³ Jisòs ànə be' fis ze' nè ntèŋ, ngà' nè yeto ŋgòcèp cù. Bùu sè wo à ye fo' sə à mərə. Wo duk də, <<Vès ka yàvès yumok mvwe' nzeŋgòŋ Izùre mùmvwè' nè'e nùumbu mòk ntòye yuk.>> ³⁴ Bùu Faràsi wèŋ duk yàwo də Jisòs sə be' fis ze' sə bə ŋaaŋ sè sə fa yi yà' ŋkum ze'.

Jisòs A Tse' Kosəmanziŋ BohòBwìŋ

³⁵ Anə geŋ Jisòs ke' ke' fo' mvwe' buhu lak sè jo bə sè ghaŋ wèŋ pwe'. Yi à sə yə'rə ke' mùmvwè' ndaap pìriyà wèŋ, nè sə tsoho fa wo Ntirè nè Bəboŋ bə nzak gaŋ ŋkum Nwì. Yi à sə gu lòbù ngàa yiyaŋ wèŋ guŋ. Sè yà' sə ya bə nsàp yu yà lòoŋ yi guŋsə yà'wèŋ. ³⁶ Yi à kàk ja'a bùu sè wo à mà fo' fana manziŋ ko yi wùriŋ bùusè bùu sə wèŋ à cu ncu ŋgə', ŋwè nè co nà' tesə wo ye bùè. Wo ye co nsùŋgaan sè wo sə jàm ke' jì ganakù'.

³⁷ Fana yi cep bohòngàa fàak ye sè wèñ duk dè, <<Nzum sè ñkùuñ, ngàa kùkùp sè ye nga'a kè jo. ³⁸ Wèñ lèñ bohòTà ngà nzum nè ya yi tumsè vesè bùu sè co wo kùp.>>

10

*Jisòs Swè'fis Bùu Ye Mok
Hum-ncòp-ba NgòYe
Ngàa Ntum*

(Mak 3:13-19, 6:7-13; Luk 6:12-16, 9:1-6)

¹ Jisòs à to benè ngàa fàak ye sè hum-ncòp-ba, nè fa yà'wèñ ñàñ ngòbè' fis fa bwìñ yòñsèò ze'. Yi à fa yà' ñàñ ngògũñsè bùu sè wo tse' nsàp yiya nè fòpwe' sè'.
² Liñ ngàa ntum ye wèñ sè hum-ncòp-ba sè dè ve'ε: Saimù nè liñ ye mook dè Pità, Andrù moma Pità nè. Jem nè liñ tè' yee dè Zebèdi. Jem nè à ye bə moma ye Jon sè' bwìñ ba.
³ Filip, Bətòlomì, Tomos, Màtiyònè ngà ko mbàam tas, Jem mòk sè' nè liñ tè' yee dè Alfòs, bə Tàdiyòs.
⁴ Saimù nè yi à ye mòk bə bòp bù nè wo togè wo dè Kenènat. Nè ləsə Judàs Iskarəyà nè yi ànə señ Jisòs nè.

⁵ Jisòs à tumsè bùu sè hum-ncòp-ba yè'sə, nè tipsə yà'wèñ duk dè, wo kà bohòbù lakmvum nè ye bùu nzenğòñ Sàmariyà wèñ lò.
⁶ Yà'wèñ lo lε bohòbù Izùre wèñ sè wo co nsùngaañ Nwì sè wo ànə jàm bisə jàmə.
⁷ Yà'wèñ lò, yà' tsoho lo nzak Nwì dè gañ ñkum sè mubu sè yà' kùəp ngòye sè nzenğòñ feñ lañ.
⁸ Də wo gũñsə ngàa yiyañ wèñ, nè lokokse bwìñ mvwe' kpə, nè mesə fa ngàa kuturu wèñ yiyañ awo, nè be' fis fa bwìñ yòñsèò ze' ndzə ni'ì sè'. <<Ñaañ sè mù fa weñ yè'sə, wèñ ka yà' ywiwìñ, ye dè wèñ gũ fa lo bwìñ sè' wà.>>

⁹ Yi tsok yà' sè' də yà'a cu ngòlòo, yà' kà múzəp mbàm sè' jə tse' lò.
¹⁰ Wo kà bàm rìp, kà cək nè ngòkə ni kupsə jə tse', kà kùuñgùp kè a megu-a sè ntumbàñ jə tse'. <<Mù dè wèñ kà bum yè'sə jə ve'nə bùusè mvwe' sè ñwèe fàa', yi zə sè' fo'.
¹¹ Wèñ kə ni-a mvwe' lak sè ghañ kè mubuk lak nè jo àlè' pwe', wèñ lap ke'ca fo', nè ye ndap ñwè nè yi tse' ntum nè

bəboñ, nè cum fo'. Mvwe' lak sè mò'fis, wèñ kà ndap kupsə tè wèñ tesə mvwe' lak yà'sə.
¹² Mvè'nè wèñ ni lòm mvwe' ndap nè fana wèñ cepsə wo fo' pwe' də, <Fifi ye bohòwèñ.>
¹³ A ye-a nga wo jə weñ co bwìñ, wèñ me'rə fa wo fifi awèñ nè. A kà-a ve'nə ye, fifi àwèñ nè bwi foho və fe'lə bohòwèñ.
¹⁴ A ye-a nga ñwè nəmòk ka weñ mvwe' ndap ye kè lak awo dzəm kè də wo kà-a yusè wèñ sè cèep sè yu'rè fana wèñ ke'sə mak mfəm fəò kùu awèñ fo', nè ca be' mandzə.
¹⁵ Mə tsè' weñ də a ye-a nga bòp lak mòk gũ-a ve'nə fana numbu nè wo sak nzenğòñ, boñ ghak ngə' nè lak Sodòm bə Gòmora nè noñsə nè njəwo nè.>>

*Ngə' Nè Nà' Cu Mantombi
(Mak 13:9-13; Luk 21:12-17)*

¹⁶ Jisòs à duk fa wo dè, <<Wèñ jəñ ñkərè bùusè mù sè tum lòwèñ yè'sə co nsùngañ mütsetsə'rəə furük wèñ. Fana a bəboñ dè wèñ kərə co no, nè kà yumok bupsə co bùñ.
¹⁷ Wèñ nè sè kùk kù'ə, bùusè bwìñ nè ko lo weñ mə kañsurù, bùu sè wo tse' ndap piriya wèñ nè ləp weñ mənə ndap piriya sè sè'.
¹⁸ Wo nè soñ dapsə lo weñ mantombi ñkwàha bùu gomè bə ñkəñkum wèñ bùu mù. Anə ye ve'nə ya wèñ tsoho fa wo nè ye bùu sè wo ka Nwì riñ sè wèñ ncèp nè njàm.
¹⁹ A ye-a nga wo ko lòwu, kà də wu sè jik də wu nè cep valè kènə də wu nè duk də yàlè duk. Mə duk ve'nə bùusè yusè wu nè cep sè nè və kè cùhu wù ghà nè wù sè də wu cep nè.
²⁰ Busè yusè wèñ nè sè cep sè, nè kà sè yàwèñ ye. Yòñsè tè' awèñ nè nè sè cep casə bohòwèñ anə yi.

²¹ <<Mvək ànə nè ye, bwìñ nè fa bwema awo də wo zə yà'wèñ. Tè'ε nè gũ bohòbwe awo sè' ve'nə. Bwe wèñ nè gũ tu nè lap mandzə ngòzə tè' awo sè'.
²² Bwìñ pwe' nè beñ weñ njo liñ am sè. Megu də ñwè nè yi təəñ-a gũgũ tètè nè kə ləsə, fana nà'a yi nè yi nè tse' lùñ.
²³ A ye-a nga wo fa ngə' mvwe' lak mok fana wèñ cañ lo mvwe' lak mok sè zok. Mə duk ve'nə bùusè mù rì də wèñ nè kà fàak awèñ sè wèñ tse' ngògù mvwe' lak Izùre

sə mèsə nga mùu mo ñwè mù bwì foho vè lañ.

²⁴ <<Wèen yúk, kaco mo sùkuù mòk yam ghak cicà ye yeñ. Kaco ñkwèñ mòk yam casə ñwè nè yi sə fàk ñkwèñ bohònà' nə yeñ. ²⁵ Nə yeè nə vɛ'nə fana mo sùkuù tse' ñgòkwa nga yi kə dzeñ-a co cicà ye, ñgà fàk ñkwèñ kwa ye sè' wup, nga yi dzèñ co ñwè nè yi sə fà' bohònà'. A ye-a də wo to fa ñwè nè yi tu ndap nə liñ də Bezebù, ñkum ze', ye də wo nə to bùu sə mùmvwè' ndap ànə lòon bə liñ sə yà' bup cəsə sè də Bezebù sə.

Ñwè Nè Aco Wèñ Wəp Yi (Luk 12:2-9)

²⁶ <<Nə yeè nə vɛ'nə fana kà də wèen wəp ñwè duk. Busè yusè wo sès lok-a yà' pwe' nə yəhə ntsə'mòk jəja. Yusè yà'a səswihi pwe'fo', bwiiñ nə riñ yà' ntsə'mòk. ²⁷ Yusè mù tsè' fa wèñ ndzə ndzəmè wèñ tsok yà' marañ. Yusè wèñ yuk yà' mvwe' səswihi, wèñ fuñ yà' mù ndündap. ²⁸ Kà də wèen wəp ñwè nè aco yi zə ñgùpni' yò, nə kà yònsè zə to nè'e duk. Wəp lɛ Nwi nè aco yi gu bupsə to ni' yòbə yònsè yòba fo' mvwe' ñgə' nè sə misè. ²⁹ Njoroñ sè aco wù ywiñ ba dolà ba yè'e kaco mòk gbə tsoon sè nze nga tè' awèñ ka bə zeñ riñ yeñ. ³⁰ Bohòwù nè wu yòñwè, riñtse' də nùəmtu sè mətuhù wèñ yà'a pwe' yi a ta yà' taa. ³¹ Fana kà də wèen wəp duk, bùusè wèñ gha' njoroñ sə wèñ.

Wu Dzèen-a Jisòs Yi Dzeen Wu Sè'

³² <<Ye də bə bum yè'sə, ñwè nè yi cep fis-a jəja mvwe' bwiiñ də yi ñwè àm fana mù nə kə duk fa yi sè' vɛ'nə mantombii Tè' àm mubu. ³³ Yà' ye sè' də a ye-a nga ñwè nəmòk dzeen mù mantombii bwiiñ də yi ka ñwè àm yeñ, ye də mù nə dzeen yi mantombii Tè' am nè yi mubu, nə də mù ka yi sè' riñ.

Mù Ka Fifi Jə Və, Mù Jə Vè Dzè'

(Luk 12:51-53, 14:26-27)

³⁴ <<Kà də wèen tsərə də yusè mù a vè ñgògù sə nze fəen nə jə və gu fifi duk.

Mù a ka fifi jə vè, mù a jə vè fèk dzè'. ³⁵ Mù a vè ñgòlòkoksə mwe ñgòlù bə tè' ye. Mo nè wà'ñgwèñ ñgòlù bə ma ye. Yep bwe wèen nə lə bə malii awo sè'. ³⁶ Ñwè nè yi nə beñ wuu nə ye sè' ñwè nè mù nda'à wù. ³⁷ Ñwè nè wu dzəm-a tè' yo kə ma yo àlɛ nə casə mvè'nè wù dzəm mù, ye də wù ka yà'sə kəkurè ñgòye ñwè àm yeñ. Ye sè' də ñwè nè yi dzəm-a mombam ye kə mo ñwàñwè nə casə mù ye də yi ka yà'sə kəkurè ñgòye ñwè àm sè' yeñ. ³⁸ Ñwè nè yi kà-a də yi bək jəñ ntəəñ ye ya yi be' lo mù duk, ye də yi ka kəkurè ñgòye ñwè àm sè' yeñ. ³⁹ Ñwè nè yi lap-a də yi nə tse' swe'e yònsè ye yi fana yi nə bisə nà'. Ñwè nè yi jə yònsè nè nje co yusè wà bùu mù fana yi nə tse' swe'e sə.

Ləlàk (Mak 9:41)

⁴⁰ <<Nga ñwè nəmòok jə-a wèñ nə də <Və bəboñ>, ye də yi duk fa yà'sə bohòmù. Nə ye də ñwè nè yi duk-a mù də <Və bəboñ> ye də yi duk fa yà'sə bohòñwè nè yi à tum mù nə. ⁴¹ Ñwè nè yi duk fa ñgà tsòhòbum Nwi də <Və bəboñ>, bùusè nà'a ñgà tsòhòbum Nwi fana yi nə tse' ləlàk sè' co ñgà tsòhòbum Nwi. Ñwè nè yi duk fa-a ñwè nè yi kəkurè m̀l̀isè Nwi də <Və bəboñ> fana yi tse' sè' ləlàk nè co ñwè nè yi kəkurè m̀l̀isè Nwi. ⁴² Ñwè nè yi fa-a bwe yè'e wèñ mòk ñgàp ndzəp nè fifi də bùusè nà'a ñgà fàk àm fana mù tsok fa wèñ zìnə də kaco ləlàk ñgèñgàñ bisə yeñ.>>

11

Jon Tumsə Ngàa Fàak Ye NgòFek Jisòs Yumok (Luk 7:18-35, 10:13-15)

¹ Mvèk nè Jisòs ànə tip wes ngàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə fana yi me'rə mvwe' yà'sə, nə lo. Yi à lòo, nə sə kə yə'rə bwiiñ mùmvwè' ndaap piriya bùu Jus wèñ, nə sə tsoho lo fa bwiiñ Ntirè nè Bəboñ nə mùmvwè' buk lak sè Galili sə. ² Anə geñ Jon yuk bə bum sè Jisòs nè yi ñkum ñgà gèm bwiiñ nə à sə gùu fana yi tirə gesə lo fa nà' yumok cùhù ngàa fàak ye mok. Anə ye yè'sə nga Jon nə cu mù

ndapndzəmè. ³ Jon nè də yà'a kə fek nà' də, <<Wu yà'sə ɲwè nè wo à duk də yi nè vèə nè kè, vèes kək də yi cu ntòzok-ε?>> ⁴ A kè dzèen fana Jisòs duk fa wo də, <<Wèen du, nè kə tsok fa Jon yusè wèn yuk, nè ye sè wèn yə bə lis awèn. ⁵ Bùu sè wo à loho lis sè yə fe'lə bum səmok, bùu sè wo ànə sè ka gi sè gi. Ngàa kuturu wèn sè gɯɲ, bùu sè wo à loho ntu' wèn sè yuk fe'lə bum. Mù sè lòkok sə bwìn mvwe' kɸ, nè sè tsoho fa ngàa jìɲ wèn Ntirè nè Bəbɔɲ nè sè'. ⁶ Nə tsok ləsə fa yi də mù duk də, rɛɲsi bohòɲwè nè yi ka məmərè sè ntùu yi bùu mà tse' lok.>>

⁷ Wo ànə bwi ɲkwèn də wo lòo, fana Jisòs nè ye ngòtsòho fa bùu sè fo' yumok bə liɲ Jon nè. Yi sè cep də, <<Wèn ànə lo ngəà fa' ngòkək ja'a yà? A ye ngòkə ja'a ɲwè nəmòk nè yusè bwìn cèep, yi sè dzəm kɛ' gu yusè wo cep sè nduk à? Ka ɛ vɛ'nə yeɲ. ⁸ Ye də wèn à lòngòkə yə yè'sə yu yà ɛ? Anə ye də wèen kə ye ɲwè nəmòk nè yi à nitse' cəək sè bəbɔɲ à? Nə yeè nè sè' də nsàap bùu sè wo nigè cəək sè bəbɔɲ yè'sə kà ngəà cugè. Wo cugè ma məm mvwe' ntò'o ɲkəɲkum wèn. ⁹ Ye də wèn ànə tesə lo yè'sə ngògù yà? A ye ngòkə yə ngà tsòhòbum Nwì à? N, a vɛ'nə zìnə, yi yam gha' ngàa tsòhòbum Nwì nsàp nè wèn rì yàwèn anə laɲ. ¹⁰ Nà'a masinjà nè wo à còm nòɲsə bum mok ndzənə Nwàk Nwì bə liɲ ye nè. Wo à còm də,

<Yeè, mù tumsə lòmasinjà àm kè mantombii wù.

Masinjà àm nè nè gɸ tsə'rə nonşə fa wu mandzè yo nè.> >>

¹¹ Fana Jisòs nè cep mali səmok də, <<Mù sè tsè' weɲ yusè zìnə də bwe sè wo à dzə wo sè nzeɲgòon fɛɲ pwe'fo', wo ka mòk nè yi càsə Jon ngà bàptesə bwìn ntòdzə. Yi ye-a sè' vɛ'nə fana ɲwè nè də yi jə'rə càsə gha' mvwe' gaɲ ɲkum Nwì yi nè yam gha' Jon nè. ¹² Ye jəɲ ghà nè Jon à sè tsòho, nè sè bàptesə bwìn tɛ ngà'a, gaɲ ɲkum Nwì sè ni fə ntu'ù bwìn bə ɲàɲ wùriɲ. Bwìn sè lù mègù bə ɲàɲ ɲkuɲ nè kə ni fo'. ¹³ Lùuk Musì bə ngàa tsòhòbum Nwì wèn pwe' à sè cèp

sè' bə nzak gaɲ Nwì yè'sə tètè ɲkuɲ Jon sè kə və ye maɲkwèn. ¹⁴ Nə ye də a ye-a də wèn dzəm bə zeɲ fana Jon nè yà'sə Alajà nè wo à tsòho də yi nè vè ntsə'mòk nè. ¹⁵ ɲwè nè yi tse'-a ntu' ɲgòyuk bum fo', yi yuk.

¹⁶ <<Aco mu fuhɸ ɲgwì bù nè niè' nè yè'sə bə yà ɛ-ò? Wo yè'sə co bwe mok sè wo tɛ munteèn, nè sè duk fa ɲge' awo sè bə yà'wèen ɲahagè jap də, ¹⁷ <Vès yəm ɲkii sè wo figè ɲwàɲwè fo', wèn kà dzeɲ nè kà. Vès yəm ɲkii kɸ, wèn kà mbeɲ sè kom lok.> ¹⁸ Mù duk vɛ'nə bùusè Jon nè ànə və ye, yi kà rùk sè no, nè sè dzə zɸzɸ. Bwìn à yə vɛ'nə wo də yi tse' yòɲsè ze' ndzə ni' yi anə. ¹⁹ Mù mo ɲwè, mù a vè yàm, mù sè zɸ beɲ, nè sè no rùk sè'. Fana bwìn a yə vɛ'nə, wo duk də, <Wèen ye ngà no jàhù rùk bə tà zɸ bum kà ze' mòok nè'.> Wo to mu də ɲge' ngàa gù bɸp bə ngàa ko mbàam tas wèn. Mègù də yumok kè lègè ɲkuɲ bwìn riɲ də a bəbɔɲ kè bɸp àɛ.>>

²⁰ Yà'sə à mèe, Jisòs ye ngà'a ngòyàk buhu lak sè yi à gù maɲgəɲgèen ye fo', wo ye nè kà bɸp awo ɲkwèn bwìn fa sè. ²¹ Yi sè cep də, <<Lak Corazì bə lak Bèsadà, wèn cu bɸp. Mù duk vɛ'nə bùusè bùu lak Tayà bə Sidòn wèn ànə ye-a nsàap bum sè mù à gù tsè' fa weɲ yà'a wo bwèɛ wo a kupsə laɲ. A ye-a wo də wo a ni gàa cək, nè yok və ngònitsè' də wo kəàcù laɲ. ²² Mù sè tsè' weɲ də nùmbu sak nzak nè kè dzèen, Nwì nè koksə ghak manziɲ bohòbùu lak Tayà bə Sidòn nè nonşə wèn yè'e. ²³ Wèn bùu lak Kàpanùm, wèn sè nè ni' co də wèen nè kok lo mabu à? Wèen nè lo tsətson mvwe' ɲgə' vɛ'ε bòn. Bum maɲgəɲgèen sè wo à gù yà' bohòwèn yà'a ànə ye-a mvwe' lak Sodòm də bwèɛ lak awo sè cu mali niè' ntòfo'. ²⁴ Mù sè tsè' weɲ də nùmbu sak nzak ye nùu, Nwì nè koksə ghak manziɲ bohòbùu lak Sodòm wèn nè nonşə wèn.>>

*Vè BohòMù
Nga Wu Cum Yonşə
(Luk 10:21-22)*

²⁵ Mvæk ànə à ye fana Jisòs cep fis də, <<Mù kwasə wu-o, Tè'. Tà mabu bə nè sə nzenḡòn ba fo'. Wù a swihi gesə bum yè'sə bohòḡgàa ḡkərè nə ye bùu sè aco wo rɛɛḡ bum wèn, nə niḡtsok fa yà' bohòbùu sè wo co bwenḡke' wèn. ²⁶ Hòli, mù kwasə wu Tè', bùusè yà' bòkok wu sè vèə wù də wu ḡu yà' vɛ'nə.>> ²⁷ Yi cep fe'lə sè' də, <<Tè' am a fa bum pwe'fo' ndzə bohòmù. Nwè nəmòk ka mwe nə riḡ, rì mèḡù Tè' nə. Nwè nəmòk ka Tè' nə sè' riḡ. Rì mèḡù yi mwe nə, nə ye bùu sè mwe nə dzəm də yi niḡ tsok fa yà'wèn sə. ²⁸ Wèn sè wèn fàak, nə wo sə, wèn və bohòmù. Wèn sè wèn bək bum sè rərwi', wèn və bohòmù sè' ya mɛ ḡu wèn, wèn yonḡsə. ²⁹ Wèn yuḡ nsàp mandzè nḡàm, nə sə yərə jəḡ bum bohòmù. Busè mɛ fùè, nə tse' ntum nè bəboḡ. Wèn ḡu-a vɛ'nə ya wèn nə yonḡsə. ³⁰ Busè mandzè àm ka ḡuḡuḡ yeḡ, nə ye sè' də bum sè mɛ nə naḡ mɛ tuhù wèn sə fufup.>>

12

Jisòs Cèp Bə Nzak Nùmbu Dzè (Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹ Nùmbu dzè mòk à ye, Jisòs bə ḡgàa fàak ye wèn sə ḡi ca mvwe' nzum nzaḡ bùu mòk wèn. A ye ḡgàa nḡ sə ya ḡgàa fàak ye sə wèn wùriḡ. Wo ye ḡḡòkɛp tu nzaḡ mòk də ya wo zɛ. ² Bùu mòk wèn à ye fo', ḡgàa wo bùu Faràsi. Wo ànə ye mvəsè yà' ḡù vɛ'nə fana wo cep bohòJisòs. Wo duk fa nà' də, <<ḡgàa fàak yo wèn sə ḡù yusè lùuk avès ka vɛ'nə dzəm. Wo sə kɛp nzaḡ nùmbu dzè bùu yà?>> ³ Jisòs bùuḡ duk fa wo də, <<Wèn ka yusè Devìd bə bùu ye wèn à ḡùu ḡgàa nḡ ye wo yà'a ndzənə ḡwàk taḡ yuk à? ⁴ Mù sə də mvè'nə nḡ ànə yaḡ wo, bə bùu ye wèn kə ni munda'à Nwì, nə yep zɛ ntuk brɛɛd sè wo à nòḡsə ḡḡòkùksə Nwì fo' yà'a. ḡgàa ànə ye də kaco ḡwè zɛ lok fuk brɛd ànə yeḡ, tse'ḡgàa zɛ mèḡù nà' ḡgàa fa satikà' wèn. ⁵ Mòok sè' də wo à còm ndzənə ḡwàk lùuk Musì də a dzènḡè nùmbu dzè fana ḡgàa fa satikà' wèn sə ḡù fàk mɛ nda'à Nwì, ḡgàa lùk sə kà vɛ'nə dzəm, nə kà nzak fo' tse'. Wèn ka yà'sə

sè' yuk yuk à? ⁶ Mù də mɛ tsok wèn də yumook yè' sè yà' yam ḡhak ndap Nwì nə. ⁷ Anə ye-a də wèn rì yusè Nwì à cèp də yi kwa ḡhak ḡgàa bwìḡ sə koksə manziḡ nə nòḡsə ḡgàa wo sə fa yi satikà'. Wèn ànə rɛɛḡ-a ncèp ènə bwèrɛ də wèn ka bùu sè wo ka jòn ḡu də wo bɛp duk fa. ⁸ Yusè də mùu mo ḡwè, mɛ Tà nè mù tse' ḡaḡ bə nùmbu dzè nə mù.>>

Nwè Nè Yi A Kpɛ Bo Ma Mò'fis (Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Anə ḡeḡ, yi ye'e me'rə fa'nə, nə kə ni mɛmvwe' ndap piriya awo mòk. ¹⁰ Nwè nəmòk à ye mbwa nè bo ye à kpɛ ma mò'fis. Bùu sè fo' sə fek Jisòs duk də, <<Co lùk ka dzəm də wo luḡsə ḡwè nùmbu dzè dzəm à?>> Wo ànə sə fek yi vɛ'nə də ya wo ko yi bə nzak də yi ḡù fàk nùmbu dzè. ¹¹ Yi duk fəsə fa yà'wèn də, <<A fɛɛḡ ndà nè yi tse'-a nsùḡḡa ye mò'fis, fana nà' ḡbɛ ni sənə wɛ ḡgàa a nùmbu dzè, yi me'rə nà' ca, nə kà nà' sè fis-ɛ? ¹² Wèn rì yàwèn sè' də yònḡsə ḡwè ḡu ḡhak nsùḡḡaḡ. Sə tsè' yà'sə də aco ḡwè ḡu li bəboḡ nùmbu dzè anə.>> ¹³ Fana yi bùuḡ duk fa ḡgà' nè ḡgà' bo bɛp nə də nà'a nɛp fis yak kwìḡ nà' sə. ḡgà' nə nɛp fis yà', fana yà' ḡuḡ sè' co ma mòk nə. ¹⁴ Bùu Faràsi wèn à yə vɛ'nə, wo lo yàwo ḡḡòkè cu kwe' mɛtuhù yi mvè'nə wo nə zə yi.

¹⁵ Jisòs ànə riḡ bə zəḡ fana yi coho me'rə fo'. Bwìḡ à yù lòyi sè' wùriḡ fana yi ḡu wo yiyaḡ awo me pwe'. ¹⁶ Yi tipḡ yà'wèn sè' də kà də yà'a ḡu co bwìḡ riḡ bə bum sè yi sə ḡù sə duk. ¹⁷ Bum yè'sə ànə sə ye vɛ'nə də ya bum sè ḡgà' tsòhòbum Nwì nè liḡ yee Ízayà nà'a à cèep bùuḡ və zìnə. ¹⁸ Yi à cèp də Nwì à duk də, <<Nè'e ḡgà' fàk àm nè mù a cokfis yi.

Mù dzəm yi wùriḡ, ntum àm sə kwa bohòyi sè' wùriḡ.

Mɛ nə fa yi yònḡsə àm sè',

ya yi tsoho lo fa buhu lak sè sə nzenḡòn sə pwe'fo' mvè'nə mù sə sak. ¹⁹ Yi nə kà cù sə fenə, nə kà bwìḡ sə mandzè bə ḡaḡ sè' ko kɛ'cà.

²⁰ Yi nə ye fùè bohòbùu sè wo jì ḡaḡ, nə sə ḡu bəboḡ bohòbùu sè wo ka tètəsè tse'.

Yi nè təəŋ megu vɛ'nə, nè kà tɛŋsə tətè zìnə ye nè nè ghak li ntsə'mòk.

²¹ A nè ye vɛ'nə fana, bwɪŋ pwe' nè naan megu tu mok bohòyi.>>

Wo Duk Də Jisòs Tse' Nàan Ze'

(Mak 3:22-30; Luk 6:43-45, 11:14-23, 12:10)

²² Anə geŋ, bùu səmək wèŋ jəŋ və fa Jisòs ɲwè nəmòk nè yi à loho lis, nè kà cù sè' sə cèp. Yi à ye vɛ'nə bùusè yi à tse' yòŋsə ze' mòk ndzə ni'i yi. Jisòs à gəŋsə ɲwè ènə. Lis ye sə à mùhu fana yi cèp fe'lə cù sè'. ²³ Ngo bwɪŋ nè à ye fo' nè pwe' à mərə bə nsàp yu nè Jisòs gù nè. Wo sə fek kɛ'ca fo' duk də, <<Nwè ènə ɲgwàan yi nè wo à duk də liŋ yee nè ye də Mo Devid* nè àlɛ-ò?>>

²⁴ Bùu Farasi wèŋ à yuk bum yè'sə fana wo duk də, <<Yi bɛ' fisgè ze' bə nàan sè a fagè yi yà' ɲkum ze' wèŋ, nè liŋ yee Bezebù nà'a.>> ²⁵ Jisòs à rì yusè wo sə tsərə sə, fana yi duk fa wo də, <<A ye-a ɲga lak mok gà'a zəzok, nè sə lə mòk bə mòk, fana lak yà'sə yà' kà tètè cu. Nə ye sè' də buk lak mòk ga'a na bə bòp zəzok, nè sə lə mòk bə mòk, nà'a nè gbù sè' ghà nè. A ye-a sè ndap ɲwè, yà' megu sè' vɛ'nə. ²⁶ Ye də a ye-a ɲga Satà bɛ' fis ze' nè Satà nè ye də yà'sə sə niŋtsok də wo ka yà'sə cù mò'fis yeŋ. Ye də gaŋ Satà sə nè gbù mvèk mwejo. ²⁷ A ye-a də mù sə bɛ'fis ze' bə nàan Bezebù fana bùu awèŋ wèŋ bɛ'fisgè yàwo bə nàan sè ndà? Nsàp fàk bùu awèŋ nè, sə nìtsè' duk də wèŋ bə jòn. ²⁸ A ye-a də mù sə bɛ'fis yà' bə bo sè Nwì fana ye də gaŋ ɲkum sè Nwì sə yà' kəp vè bohòwèŋ laŋ. ²⁹ Kaco ɲwè nəmòk ni to munda'à ɲgà ɲàn, nè fis jəŋ lo yumok mbwa yeŋ. Tse'ɲga yi ko kì nòŋsə to ɲgà ɲàn nè bə kù ɲkuŋ yi ni to ndap nà' nè.

³⁰ <<Nwè nè yi ka-a vesi yeŋ, ye də yi ɲwè nè yi sə bɛŋ mɛ. Nwè nè yi sə kà-a vesi bəbɛ' tɛ'e benè, ye də yi sə sèsə ye sèsə. ³¹ Mù sə tsè' wèŋ də nsàp bɛp nè ɲwè gù nà' kè yi cèp cèpə àlɛ' pwe', aco wo nè swi fa yi nà'. Megu də kaco wo nè

swi fa yuk ɲwè nè yi bɛpsə liŋ Yòŋsə nè Rərəŋ nè yeŋ. ³² A ye-a ɲga ɲwè nəmòk cèp yumok sè bɛp bə liŋ am, mùu mo ɲwè fana aco wo nè swi fa yi yà'. Nwè nè yi cèp-a ye yusè bɛp bə liŋ Yòŋsə nè Rərəŋ nè fana wo nè kà yi yà' swi yuk fa mvèsè nè mvèsè.

³³ <<Wèŋ riŋ də wu tse'-a tu nè bəbɛŋ fana ye də tu nè zəm sè' nto'o sè bəbɛŋ. A ye-a ɲga tu nè nè bɛp, ye də nto'o ye sə nè ye sè' sè bɛp. Wo rìgè tu bə nsàp nto' nè yi sə zəm. ³⁴ Wèŋ ɲgwì bwɪŋ no, wèŋ tsəm də aco wèŋ cèp yusè yà'a bəbɛŋ yè'sə va ɲga wèŋ bɛp vɛ'nə-ɛ. Cùu ɲwè cèp fis mègù yusè yà' rwiŋ cu sə ntùu yi. ³⁵ Nwè nè yi bəbɛŋ, lòksəgè yusè yà'a bəbɛŋ, nè sə fis vè sè' zeŋ. Nwè nè yi lòksəgè ye bɛp, fis vègè ye sè' bɛp sə. ³⁶ Wèŋ riŋtse' pap duk də, nùmbu nè wo nè sak bwɪŋ, ndaanwè pwe' nè sak bə ncèp sè yà' à tesə yuk kè cùhù ɲgəŋgəŋ pwe'fo', a dzəm ye sè yi à cèp basə wà pwe'. ³⁷ Wo nè sak ndaanwè pwe' bə yusè yà' tesə tsə sè' kè cùhu yi. Anə ye zeŋ sè yà'a nè gɛ wu, wù gbù nzak, kè ka' àlɛ.>>

Bwɪŋ Dzəm NgòYə Manğəŋgèŋ

(Mak 8:11-12; Luk 11:29-32)

³⁸ Ngàa yə'rè fa bwɪŋ lùk bə bùu Farasi mok wèŋ à duk fa Jisòs də wo dzəm də nà'a gɛ niŋtsok fa wo yu manğəŋgèŋ ya wo ja'a nè riŋ də yi tse' nàan sè Nwì a fa yi àlɛ. ³⁹ Jisòs də, <<Kàcò! Ja'a na yòo mvè'nè bùu sè ɲga'a yè'e bɛp, nè kà Nwì sè' rì-ɛ. Wèŋ fek mɛ də mɛ gɛ yu manğəŋgèŋ, mɛ nè kà nà' gɛ. Manğəŋgèŋ nè wèŋ nè ye nè mègù nè nà' à ye bohòŋgà tsòhòbum Nwì nè liŋ yee Jonà nà'a. ⁴⁰ Mvè'nè Jonà à cu sə vèə fuk marəŋ tɛ' ndzəmè sè' tɛ' yà'a, mùu mo ɲwè, mɛ nè cum sə ntònze sè' vɛ'nə. ⁴¹ Nùmbu nè Nwì nè sak nzeŋgòn fana bùu lak Nenevì wèŋ nè lokok sè', nè cèp fis də wèŋ sè niè' yè'e wèŋ gbù nzak. A nè ye vɛ'nə bùusè Jonà ànə tsoho fa bùu Nenevì wèŋ fana wo kupsə, nè bwi fa bɛp awo ɲkwèŋ. Nə ye də yumook yè' sè yà' yam càsə Jonà nè. ⁴² Nùmbu nzak nè ye

* **12:23** 12:23 Bùu Jus wèŋ à riŋ də ɲkum ɲgà gèm bwɪŋ nè, nè tesə bohòŋgwì bù Devid. Nà'a njo nè wo à sə fek də Jisòs mo Devid àlɛ nè.

sè', ñkum nè yi ñwàñwè nè yi à tesè vè mvwe' lak Sibà nà'a nè lòkok sè' mɔ tuhù wèñ, nè cep fis sè' dè wèñ gbù nzak. Anè ye ve'nè bùsè yi à lòkok haan mvwe' sè sèsap wùriñ ngòkè yu'rè ncèep ñkèrèè sè Sòlomù à sè cèep. Nè ye dè yumook yè' sè yà' gɔ ghak Sòlomù nè.

Mvè'nè Yòñsè Nè Bɔp Lògèè, Nè Sè Bwi Vè

(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21, 11:24-26)

⁴³ <<A yegè dè a ye ñga yòñsè ze' tesè mè'rè-a ñwè, yi gí jàm dzoñ ke' mvwe' nze nè jì ndzèp nà'a ngòlèp mvwe' ncum. Yi kà mvwe' ncum sè yè, ⁴⁴ fana yi tsèrè dè, <Mɔ nè bwi foho lo fe'lè mvwe' ndap àm nè mù a tesè vè fo' nè.> Yi bwiñ foho vè fo' fana yi yè ñga nà' nòwà, ñga wo kùrè rɛñsè nòñsè nà' bèboñ làan. ⁴⁵ Fana yi lo, nè kè to jèñ vè fe'lè yòñsèè ze' mok sè wo bɔp càsè yi wèñ sàmba, wo kè ni cum fo'. A ye ve'nè fana yà' bɔp wesè bohòñwè ènè mok mañkwèñ nè nòñsè mvè'nè à ye to mantombi. A nè kè ye bohòwèñ bùu sè bɔp sè ñgà'a yè'e sè' ve'nè.>>

Ma Nè Ye Bwema Jisès

⁴⁶ Yi ànè sè cep mali bohòbùu sè wèñ ntòve'nè fana ma ye bè bwema ye wèñ kè tèñ sè mbi dè wo dzèm dè nà'a vè bè yà'wèñ cep yu sèmok. ⁴⁷ Nwè nèmòk tsok yi dè, <<Ma yo bè bwe ma yo wèñ tè sè mbi dè wenè wèñ cep.>> ⁴⁸ Fana yi fek ñwè nè nà' tsè' yi nè dè, <<Ma am bè bwema am wèñ ndà wèñ?>> ⁴⁹ Yi niñ gesè lo ñgàa fàak ye sè wèñ bè bo, nè sè cep dè, <<Curè ya' yè'e ma am bè bwema am wèñ sè. ⁵⁰ Nwè nè yi gɔ-a yusè tè' àm mabu sè dzèm sè, ye dè yi yà'sè moma am, nè ye njè' am, bè ma am sè' yi.>>

13

Gbù' Ngà Bì Ngwii Bum

(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Jisès à tesè tsè munda'à sè' nùmbu ànè, nè kè cum ñgɔ ndzèp Galili. ² Bwiñ kè mañ mvwe' sè yi cu sè wùriñ, fana yi ni cum ye sè mok sèñè ñgwes mòk. Bùu sè wèñ pwe' tèñ yàwo ma mɔ mfèñ. ³ Yi sè tsoho fa yà'wèñ bum ñkùuñtèn bè gbù'. Yi à cèp mòk dè, <<Ngà bì ñgwii

bum mòk à lo dè yi kè ñwè ñgwii bum mok. ⁴ Fana mvè'nè yi à sè ñwè yà', mok gbù ñgɔ mandzè fana swiñ wèñ kè te'e zɔ lo yà'. ⁵ Ngwii mok gbù mvwe' nze lis. Ncàk kà fo' ñkùuñ ye fana yà' to, nè kà mandzè ngòsòñgàñ tse'. ⁶ Nùm à to kok fana yi tɛñ zè yà'. Mvè'nè yà' ànè kà ñgàñ bèboñ tse' fana yà' kɔ. ⁷ Ngwii mok gbù yàwo mvwe' ndik sè bè njàk. Ndik sè kuk, nè lim te'lè tse' yà'. ⁸ Mok à gbù yàwo mvwe' nze nè bèboñ, nè zèm ñgwii. Mok zèm wùriñ co ñkù mò'fis, mok hum ntùñfu, mok hum te'. ⁹ Nwè nè yi tse'-a ntu' ngòyuk bum fo', yi yuk-a.>>

Jisès Tsè' Njo Nè Yi Cèp Bum Bè Gbù' Nè

(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Anè geñ, ñgàa fàak ye sè wèñ kè fek yi dè, <<Wù sè cèp mègù bohòwo bè gbù' bùu yà?>> ¹¹ Yi duk fəsə fa yà'wèñ duk dè, <<A bùsè wo kà yàwo mandzè nè Nwi a fa wo co wo rɛñ bum sè yà' cu swihi mvwe' gañ ñkum Nwi sè tse'. Nwi à fa wèñ yàwèñ mandzè ànè lañ. ¹² Yusè dè, ñwè nè yi tse'-a yumok, Nwii nè jo naan fa fe'lè yi mok sè' ya yi tse' ñkùuñtèn. Nè ye dè bohòñwè nè yi kà ye yumok tse', Nwii nè jèñ fis gesè lo moòm nè yi tse' nè fo'. ¹³ Njo nè mù sè cèp bohòwo bè gbù' nè dè bùsè wo tse' lis, nè kà bum sè yè, wo tse' ntu', nè kà bum sè' sè yuk. Wu tsè'-a wo yumok, wo kà sè' rɛñ. ¹⁴ Ye dè bum sè ñgà tsòhòbum Nwi nè liñ yee Izayà à cèp yà'a kè kùrè zìnè mətuhù wo. Yusè yi à cèp sè dè, <Wèñ nè yuk bum, nè kà yà' rɛñ yuk, Wèñ nè sè kuk, nè kà yè.

¹⁵ Bùsè ntum bùu yè'sè wèñ a gɔ bɔp lañ. Ntu' awo loho, fana wo lok lis awo sè'.

Ka-a ve'nè yeñ dè bwèrè wo yè rì bè lis awo, nè yuk bè ntu',

Fana nè rɛñ sè ntù wo,

Ya wo bùuñ vè bohòmù, mù luñsə wo.>

¹⁶ Fana rɛñsi bohòwèñ bùsè lis awèñ sè yè fana ntu' awèñ sè yuk bum yo.

¹⁷ Mù sè tsè' wèñ yè'e yusè yà'a zìnè dè ñgàa tsòhòbum Nwi bè bùu sè wo kèkùrè bohòNwi wèñ ve'è wùriñ sè wo à dzèm co wo ye ja'a bum sè wèñ sè yè yè'e, nè

ye nùmbu nè nzenḡòḡ nè mè sè' ve'nə.
⁴¹ Mùu mo ḡwè, mù nè tumsə masinjàa am ḡḡòte'e fis yusè yà' cu mvwe' ḡaḡ sə, sè co yà' jəḡ və bup, nè ye bə ḡḡàa ḡù bup wèḡ pwe'fo'. ⁴² Wo swekfis wes wo ve'nə fana wo kə mak gesə lo wo sə mvwe' sè mis sə kə. Yà'a mvwe' sè bwiiḡ nè sə waḡ, nè sə zɹ nzòḡ fo'. ⁴³ Nà'a sè' mvək nè bùu sè wo yàwo kəkurè ma nè Nwì wèeḡ nè sə to rəḡ co nùm mvwe' ḡaḡ tè' awo. Nwè nè yi tse'-a ntu' ḡḡòyuk bum bə zeḡ, yi yuk a.

Jisòs Cèp Fe'lə Bə Nzak ḡaḡ Nkum Sè Mùbu

⁴⁴ <<ḡaḡ sè Nwì sə yà'a co yumok sè yà' ḡù nteḡ sè yà' à swihi nòḡ mvwe' sə mok. Nwè nəmòk anə kə ye yà' fana yi ses lok yà'. Yi kwa ve'ε, nè kə caḡ seḡ bum sè yi tse' pwe'fo', nè kə ywiḡ jəḡ nzum sè mvwe' yà'sə.

⁴⁵ <<ḡaḡ sè Nwì sə yà'a sè' co ḡḡà gi ḡi nteḡ nè yi à sə ləp nsəp lis mòk nè wo togè nà' də perèl. ⁴⁶ Yi ànə ye perèl nè mò'fis nè nà' ḡù nteḡ fana yi lo, nè kə seḡ bum ye sè yi tse' sə pwe'fo', nè kə ywiḡ nà' bə zeḡ.

⁴⁷ <<ḡaḡ sè Nwì sə sè' co ram mòk nè wo mək ḡèsə nà' sə ndzəpə fana nsəap fuk kwəəḡ ni ca zəzok zəzok nduk. ⁴⁸ Nà' ànə rwiḡ fana wo fis lo nà' mù mfèḡ fana nè cum nze, nè ye ḡḡòte'e yà'. Wo sə swèk ḡèsə lèsè bəboḡ sənə yumok, nè sə fis mak sè bup sə. ⁴⁹ Nùmbu nè nzenḡòḡ mèe, anə ye sè' ve'nə. Masinjàa Nwì wèeḡ nè vəə, nè kə gəpsə fis bùu sè wo yàwo kəkurè ma nè Nwì bə sè wo ka yàwo kəkurè yeḡ wèḡ zok. ⁵⁰ Wo mak gesə lo bùu sè wo ka kəkurè yeḡ sə mvwe' nəmòk nè mis sə kə ca. Yà'a mvwe' sè ḡwèe nè sə waḡ, nè sə zɹ nzòḡ ca.>>

⁵¹ Yi fek yà' də yà' rəeḡ bə bum sè yi cèp yè'sə pwe'fo' laḡ àε. Wo də hòli. ⁵² Yi tsok fa fe'lə yà'wèḡ də, <<Ye də wèḡ rì də ḡḡà yə'rè lək nè yi a bùuḡ də mù yə'rə yi mvè'nə ḡaḡ sè Nwì cu, yi co ḡwè nəmòk nè yi tse' tàap ye. Aco yi fis və to bum sè zəm mù tà'a yi, nè fis sè fi sè'.>> ⁵³ Jisòs ànə cèp wes ḡbu' yè'sə fana yi me'rə fa'nə, nè lo.

Bùu Lak Jisòs Wèḡ Bèḡ Yi (Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵⁴ A kə dzèḡ la'à yi fana yi kə yə'rə bwiiḡ mùm mvwe' ndaap piriya àwo wèḡ. Wo à mərə ve'ε wùriḡ, nè sə cèp duk də, <<Nwè nè'e a jə nsəp ḡkərè nè'e nè ye nsəap fàak sè yà' ḡù wùriḡ yè'e fòve'nə-ε? ⁵⁵ Nè'e ka mo kapindà nà'a yeḡ-è? Nè'e ka yi nè wo to liḡ ma ye də Mèri nà'a yeḡ-è? Jem bə Jòsep bə Saimù nè ye Judàs wèḡ ka bwema ye wèḡ yeḡ nè? ⁵⁶ A cugè fəeḡ ka sè' ves njè' ye wèḡ pwe' yeḡ nè? Aco yè'sə ye ve'nə va?>> ⁵⁷ Fana wo kà yi mok dzəm. Anə ḡeḡ Jisòs nè tsok fa ye yà'wèḡ də, <<A yeḡ də wo jəḡ ḡḡà tsòhòbum Nwì ma nè yi lófòpwe' co ḡwè. A kə dzèḡ mvwe' lak ye, nè ye mù nda'à yi fana wo kà yi co yumok jə.>> ⁵⁸ Yi à ka fàak sè yà' ḡù fa'nə ḡkùuḡ ḡù bùusè bùu sè fo' sə wèḡ à ka dzədzəm sə ntùə wo tse'.

14

Kpù Jon ḡḡà Bàptesè Bwiiḡ (Mak 6:14-29; Luk 9:7-9; Jon 6:1-14)

¹ ḡhà ànə à ye, ḡkum Heròyuk bə bum sè Jisòs sə ḡùu sə. ² Herònə duk fa ncinda'a ye wèḡ duk də, <<A Jon ḡḡà bàptesè bwiiḡ, yi a tesə vè fe'lə mvwe' kpù yà'sə laḡ. Nà'a njo nè yi sə ḡù to bum maḡḡeḡḡeḡ sə.>> ³⁻⁴ Yusə də Heròà fis jə ḡḡwe moma ye Filip. Yi ànə ḡù ve'nə fana Jon sə dūhə ḡəḡeḡ fa yi də, <<Ka bəboḡ bohòwù ḡḡòjə ḡwà ànə co ḡḡwe yo yeḡ.>> Anə ye ve'nə fana Hèrodiyà ḡḡwe Filip nè fimsə mis tètè Herònə ko nisə Jon ndapndzəm. ⁵ Yi ànə dzəm də yi zə Jon nè fana yi sə wəp sè' bùusè bwiiḡ dukḡè də Jon nè ḡḡà tsòhòbum Nwì.

⁶ Nùmbu nè wo à dzə Herònə à dzèḡ səmok fana mo Hèrodiyà nè nè ḡḡwèḡḡwèḡ à kə kà dzeḡ mvwe' sè bwiiḡ à mà cu sə. Yi kaḡ ve'ε tètè ni' boḡ Herònə. ⁷ Herònə keḡ də yusè nà' dzəm yà' pwe'fo' yi nè fa tsoḡ nà'. ⁸ Mvè'nə ma ye tip yi fana yi duk fa Herònə də, <<Fa mù tu Jon ḡḡà bàptesè bwiiḡ nà'a ḡḡa'a fəḡ mənə tasà.>> ⁹ Manziḡ à ko ḡkum nè ve'ε wùriḡ. Fana njo nè yi anə keḡ to

lan, nè ye fe'lə sè' bùu bùu sè wo mà fo' sə fana yi duk də yà'a kə jəŋ və fa nà'.
 10 Yi à tum lòo, wo kə gwɛ' tiŋ fis tu Jon mu ndapndzəmè anə. 11 Wo jəŋ və yà' mənə tasà, nè kə fa mənəwà nè. Yi jəŋ yà', nè jəŋ lo fa ma ye. 12 Ngàa fàak Jon nè wèŋ à kə jə wèŋ ni' ye nè, nè kə tuuŋ nà'. Wo à tuuŋ wes, wo lo, nè kə tsok fa Jisòs.

13 Jisòs ànə yuk ve'nə fana yi ni ngwes mòk, nè lo mvwe' mòk sè bwìŋ fo' bùè. Mfèŋ bù nè ànə yuk ve'nə fana wo tesə mvwe' buhu lak sè yà' kəp fo' pwe', nè yuŋ lo yi sè' bə kù. 14 Yi à kè tesə ngwə ndzəp fana yi ye bwìŋ ve'ɛ nduk nè nduk. Ntəm ye rwìŋ bə manziŋ fana yi gə mesə fa sè wo tse' yiyaŋ, yiyaŋ awo sə.

Jisòs Fa Bwìŋ Ncùhù Tàŋ Zɛzɛ
 (Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

15 Nùm à co fana ngàa fàak ye wèŋ və bohòyi, nè kə duk fa yi də, <<Yè'e mvwe' sè bwìŋ kà fənə cugə, nùm nè coònə sè' lan. A bəboŋ də wu duk bùu yè'e wèŋ lo ndzə ntòlak, nè kə ywìŋ zə yumok nja.>>

16 Jisòs duk ye də, <<Yà'wèŋ nè kà lò. Wèŋ kək fa wo yumok wo zɛ.>> 17 Wo duk fa yi də, wo tse' mègù ntuhu brəd tàŋ bə fuk ba nè ba. 18 Yi də yà'a jəŋ və fa yi yà' fən. 19 Anə geŋ yi duk fa bùu sə wèŋ pwe' də yà'a cum nze mənə ngaŋ. Yi jəŋ kotse' ntuhu brəd sè tàŋ nè ye fuk sè ba sə, nè kək gesə lo məbu. Yi kwasə Nwì, nè sə bə'rə yà', nè sə faha ngàa fàak ye sə wèŋ. Wo jəŋ, nè gap lo fa maŋgo bù nè pwe'. 20 Wo à zə wo pwe', nè ze' bəboŋ. Fana wo te'e benə sè yà' à bwehe cu sə, yà' tesə kwès hum-ncòp-ba. 21 Bùu sè wo zə sə à ye co mbəmbam ncùhù tàŋ. Wù kà bəba bə bweŋke' wèŋ yàwo ta.

Jisòs Gi Mə Ndzəpè
 (Mak 6:45-52; Jon 6:16-21)

22 Wo à mèsə, Jisòs gə də bwe yee ni ngwes, nè lo mantombì ngòto lòmamòk. Yi cum ye maŋkwèŋ, nè cepsə bwìŋ ya wo lo la'à wo. 23 Yi ànə mam, nè cepsə wo, wo lo. Fana yi lo ye məmmvwe' nda mòk ngòkè gə pìriyà mbwa yìyi. Ndzəm à sè də a seŋ və fana nga yi cu mbwa yìyi.

24 Mvək ànə à ye nga ngwes nè lòn dzə tsətsə'rə ndzəp anə səsap wùriŋ. Ndzəp sə bwì'lə ngwes nè ve'ɛ nè bəp bùusə fèfè à sə vè ma nè wo à sə dzəm ngòlònə.

25 A kè dzəŋ mvè'nə mvəp à yè ngòtorə ndzəmè anə fana Jisòs və bohòwo nga yi sə gi vè ma mu ndzəpè. 26 Ngàa fàak ye sə ànə ye yi mvè'nə yi sə gi mu ndzəpè anə fana wə ko wo ve'ɛ nèbəp. Wo duk ngwàanə də, a maze' mòk, nè ke' noon ngùŋ. 27 Anə geŋ yi to yà'wèŋ sè' ntèŋ, nè duk fa wo də, <<A mɛ, wèŋ kà wəp.>>

28 Pità cep gesə fa nà' də, <<Tà, a ye-a nga də a wù zìnə, wù duk mu ya mu gi vè ngòkè yə wu sè' mu ndzəpè anə.>> 29 Yi duk fa nà' də <<Vəə.>> Fana Pità nè tesə sə ngwesə anə, nè sə gi sè' mu ndzəpè anə ngòkè yə Jisòs nè. 30 Anə geŋ yi ye mvè'nə fèfè sə fa ngə' nè bəp fana wə ko yi, yi ye ngòcəŋ lèsə ndzəpè anə. Yi waŋ torə fis duk də, <<Etɛ, Tà tesə mu.>>

31 Jisòs fa bo sè' ntèŋ, nè ko nà'. Yi à sə ko nà' ve'nə, yi sə duk fa nà' sè' duk də, <<O' òhoò, dzədzəm yòjə'rə ve'ɛ wùriŋ. Wù anə mərə bwi bùu yà?>> 32 Wo ànə kə ni sənə ngwes nè fana fèfè nè teŋsə. 33 Bùu sè wo à ye sənə ngwes nè pwe'fo' à kùksə yi. Wo duk fa yi də, <<Wu mo Nwì zìnə bə zìnə.>>

Jisòs Lùŋsə Ngàa Yiyaŋ
Sè Mvwe' Lak Jènesarè
 (Mak 6:53-56)

34 Wo à to tesə lòmumfèŋ fana wo tesə və mvwe' lak Jènesarè. 35 Bùu lak sè fo' sə ànə ye riŋ yi fana wo tirə lo mvwe' lak sè yà'a fo' sə pwe'fo', wo sə jəŋ və fa yi ngàa yiyaŋ sè fo' sə pwe'. 36 Wo à jə vè yà'wèŋ ve'nə fana wo ləŋ yi də nà'a me'rə ngàa yiyaŋ sə wèŋ jwèŋ megu cù cək ye ya wo gəŋ. Bùu sè wo à jwèŋ pwe'fo', à gə yu awo.

15

Bum Lak Bùu Jus Wèŋ
 (Mak 7:1-23)

1 Anə geŋ, bùu Faràsi mòk bə ngàa yə'rə fa bwìŋ lùk wèŋ à vè bohòjisòs ngòfek yi bum səmok. Wo à tesə vè mvwe' lak Jòrosalèm. Wo à fek yi duk

*Jisòs Fa Bwìṅ Ncùhù Kwè Zuzù
(Mak 8:1-10)*

²⁹ Jisòs à yè'e mè'rə fa'nə, nə sə gihi ca ṅṅu ndzəp Galili. Yi à lò, nə kə kok lo mùmṅwə' nda mòk, nə cum mbwa nze ṅṅòyərə bwìṅ. ³⁰ Bwìṅ à kpəəṅ wè fo' ṅṅòkè yə yi vè'e sè' wùriṅ. Wo à bəhə jə wè fa yi bùu sè wo kà gígè wèṅ, sè wo à kpə sa' ni' ma mòk wèṅ, ṅgàa jì lis bə sè wo kà cù cèpgè wèṅ, nə ye bə ṅgàa yiyaṅ zəzok ṅkùṅntèn. Wo à bəhə jə wè yà' vè'nə, nə kə təmsə nonṣə ṅṅu ni' Jisòs anə bikikiki. Yi à gəṅsə yà'wèṅ sè' lònṅ. ³¹ Bùu sè wo à kə mà fo' sə à mərə vè'e wùriṅ. Wo à mərə bùusè wo yə ṅga bùu sè wo à sə kà cù cèpgè wèṅ cèp cù, sè wo à kpə sa' ni' ma mòk wèṅ gəṅ fe'lə sè', sè wo à sə kà gígè wèṅ gi fe'lə, nə ye bə sè jì lis wèṅ sə ye fe'lə bum səmok. Bùu sə wèṅ à kùksə liṅ Nwì bùu Izùre wèṅ bùu bum sè wo à yə yè'sə.

³² Anə geṅ Jisòs to benə ṅgàa fàak ye sə wèṅ ṅṅu ni' yi, nə duk fa wo də, <<Manziṅ sə ko mū bohòbùu yè'e cèbùè, bùusè wo cu vesiwèṅ ntinə nùumbu tɛ', nə kà yumok zū. Mū ka sè' dzəm co mū duk də wo lo njè vè'nə sè' dzəm, bùusè aco mòk kə gbū njè mandzè.>> ³³ ṅgàa fàak ye sə wèṅ à yuk vè'nə, wo fek yi də, <<Aco wo jəṅ beṅ ṅṅòṅ fɛɛṅ fòco a fa bwìṅ wùriṅ vè'e nɛ?>> ³⁴ Fana Jisòs fek yà'wèṅ də, yà'wèṅ tse' ntuhu brəd fa'nə sù nɛ? Wo də, <<Vès tse' mègù ntuk sàm̄ba bə bəbwe fuk mok.>> ³⁵ Fana Jisòs duk fa bùu sə pwe'fo' də yà'a cum nze. ³⁶ Yi jəṅ ntuhu brəd sè sàm̄ba bə fuk sə, nə kotse' yà'. Yi kwasə wes Nwì fana yi bə'rə yà', nə sə fa bohòṅgàa fàak ye sə wèṅ. Wo jəṅ, nə sə fa bwi bùu sə wèṅ. ³⁷ Bùu sə pwe'fo' à zū, nə ze' vè'e bəbòṅ. Wo à te'e benə mfəm̄fòok sè yà' à sə gbū sə nze ghà nè wo à sə zū sə kwès sàm̄ba. ³⁸ Bùu sè wo à zū sə à ye bwìṅ ncùhù kwè, wù kà bəba bə bweṅke' wèṅ ta. ³⁹ Yi ànə gū wes bùu sə wèṅ sam lo fana yi ni fe'lə sə ṅgwesè, nə lo yuye mṅwə' nzeṅṅòṅ lak Məgadàn.

16

*Wo Də Jisòs Gū Niṅtsok Fa Wo
Maṅṅəṅṅəṅ*

(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

¹ Nùumbu mòk à ye, bùu Faràsi mok nə ye bùu Sadusi wèṅ à wè də wo kə mumsə ja'a Jisòs. Wo fek yi də nà'a gū niṅtsok fa wo maṅṅəṅṅəṅ mòk nè aco nà' niṅ fa wo də yi tse' ṅaṅ Nwì. ²⁻³ Yi duk fa yà'wèṅ duk də, <<Wèṅ rì mègù ṅṅòkùk gèsə lo mūbu, nə riṅ də anə ye ṅga'a vè'e bə vè'e wèṅ. Wèṅ tesə zəzòṅ nə ye ṅga ntòbu bəbaṅ fana wèṅ də anə ye ntinə bəp. Nè nconuum ye ṅga ntòbu bùuṅ bəbaṅ, wèṅ də anə ye zòṅ bəbòṅ. Wèṅ riṅ yà'sə, nə kà bum sè yà'a co mṅvək ṅṅònitsè' bum sè niè' riṅ bùu yà? ⁴ Wèṅ sè niè' yè'sə, wèṅ bùu sè bəp, ṅgàa kà Nwì rì wèṅ. Wèṅ duk mū də mū gū niṅ fa wèṅ maṅṅəṅṅəṅ è? Kàcò. Mū nə kà nà' gū. Maṅṅəṅṅəṅ nè wèṅ nə ye mègù nè co à ye bohòṅgà tsòhòbum Nwì nè liṅ yee Jonà nà'a.>> Yi ànə cep wes vè'nə, fana yi me'rə yà'wèṅ, nə lo gèsə yuye.

*Jisòs Yə'rə Bwe Ye Wèṅ
ṅṅòRɛɛṅ Yi*

(Mak 8:14-21)

⁵ Bə ṅgàa fàak ye wèṅ à to tesə lòn̄to ndzəp ma nja fana ṅga ṅgàa fàak ye sə swì ṅṅòjə tse' lòbrəd. ⁶ Jisòs duk fa wo də, <<Wèṅ jəṅ ṅkərè bə nsàap yis bùu Faràsi bə bùu Sadusi wèṅ.>> ⁷ Anə geṅ wo sə cep kə' mṅtsətsə'rəə wo anə duk də yi duk vè'nə bùusè a swì ṅṅòjə tse' wè brəd. ⁸ Jisòs riṅ yusè wo sə cèp sə, nə duk fa yà'wèṅ də, <<Kə' àmaa, wèṅ ka dzədzəm bə yusè mū sə gūu tse'. Wèṅ sə cèp kə' də wèṅ swì ṅṅòjə tse' brəd yè'sə bùu yà? ⁹ Co wèṅ ka yè'e ntòsè' rɛɛṅ geṅ nà? Co wèṅ sə kà mṅvè'nə mū à fa bwìṅ ncùhù tən̄ ntuhu brəd sè' tən̄ yà'a mok tsərə à? Wo à zū yà' vè'nə, wèṅ te'e benə fe'lə sè sə nze kwès sù nɛ? ¹⁰ Nə ye sè' də wèṅ swì ntuhu brəd sè sàm̄ba sè bwìṅ ncùhù kwè à zū yà'a sè' è? Wo à zū wes, wèṅ te'e benə sè sə nze kwès sù nɛ? ¹¹ Anə gū va ṅkuṅ mū cèep, wèṅ kà rì də mū sə kà yè'sə brəd nè brəd nè'e duk ɛ? Yusè mū sə duk sə də, wèṅ jəṅ ṅkərè bə yis bùu Faràsi bə bùu Sadusi wèṅ.>>

12 Anə geŋ fana bwe ye sə wèŋ rɛɛŋ də yi anə sə ka yà'wèŋ də wo jəŋ ŋkərə̀ bə yis sè wo gùgè̀ brəd bə zeŋ yè'e duk. Wo riŋ də yi anə sə cep yà'sə də wo jəŋ ŋkərə̀ bə bum sè bùu Faràsi bə bùu Sadusi wèŋ sə yə'rə̀ fa bwìŋ.

Pità Duk Də Jisòs Nkum Ngà Gè̀m Bwìŋ

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Jisòs à kè dzèŋ nzeŋgòŋ Sìsàriyà Filipi fana yi fek ngàa fàak ye sə wèŋ də, <<Bwìŋ dukgè̀ də mù, mo ñwè, mù yè'sə ndà?>> 14 Wo sə duk fa yi də, <<Mok dukgè̀ də wu Jon ngà bàptesè bwìŋ, mok də wu Alajà, mok də a Jèrèmiyà kè ngà tsòhòbum Nwì mòk nè yi à ye fa' àlɛ'.>> 15 Fana yi fek mali wo sè' də, <<Wèŋ yàwèŋ nɛ? Wèŋ dukgè̀ yàwèŋ də mù yè'sə ndà?>> 16 Saimù Pità duk də, <<Wu Nkum ngà gè̀m bwìŋ, nè wo à duk nè, nè wu mo Nwì nè yi cu ñwəm nè.>> 17 Fana Jisòs nè duk fəsə̀ fa nà' də, <<Rɛŋsi yòSaimù mo Jonà. Busè̀ ka wu yè'sə ñwè tsok fa. Tsè' fa wu yà' Tè' am nè yi cu mubu. 18 Nə ye sè' də mù sə to fa wu liŋ nga'a də Pità (lis), mù nè ci cos àm mùmvwè' lis ènə. Nàaŋ kpɛ̀ nè kà cos àm nè yumok gù. 19 Mù nè fa wu ki ncùu gaŋ sè Nwì sə. Yusè̀ wù kì tes yà' sə nze fɛɛŋ nè ye megu mubu sè' vɛ'nə. Yusè̀ wù firə̀ me'rə̀ yà' sə nze nè ye mubu sè' vɛ'nə.>> 20 Fana yi tipsə̀ ngàa fàak ye sə wèŋ vɛ'e gùgùŋ də yà'a kà ñwè nəmòk də yi yè'e ŋkum ngà gè̀m bwìŋ nè wo à duk nè tsè' fa lok.

Jisòs Tsè' Mvè'nè̀ Kpɛ̀ Ye Nə Ye

(Mak 8:31-9:1; Luk 9:22-27)

21 A yè jə̀ mvèk ànə nè lo mantombi, Jisòs yeto ngòtsòhòfa ngàa fàak ye sə wèŋ jəja də yi nè lo tsoŋ li mvwe' lak Jòrosalèm, nè kə ye ngə' fo' wùriŋ. Yi nè ye ngə' nè ndzə̀ bohòbù̀ ñkwàha bùu sè fo' bə ngàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ bə ngàa yə'rə̀ fa bwìŋ lùk. Də wo nè zə̀ yi sè'. Numbu nè tɛ' ye, yi lokok fe'lə̀ mvwe' kpɛ̀ səmok. 22 Yi ànə duk vɛ'nə, Pità ko soŋsə̀ gesə̀ lo yi fo', nè sə jwa nà'. Pità nè sə duk də, <<Kaco Nwì dzəm

yeŋ Tà! Kaco yè'sə ye lok fuk bohòwù vɛ'nə yeŋ.>> 23 Yi bùuŋ, nè duk fa Pità nè də, <<Coho gesə̀ ñgù ni'ì mù wùu Satà! Wu yà'sə nsàp yumòk nè nà' sə təhə̀ lok mù mandzè, bùusè̀ yusè̀ wù cèp yà'sə, a tsətsərə̀ nè bwìŋ tse' nà' wo, ka nè Nwì yeŋ.>>

24 Fana Jisòs tsok fa ngàa fàak ye sə wèŋ də, a ye-a nga ñwè nəmòk dzəm-a ngòyù lòi fana nà'a nè beŋ to ntòbum sè ni' nà' sə dzəm yà', nè bək jəŋ ntəŋ nà' ŋkuŋ nè bɛ' lo yi. 25 Yi də, <<Busè̀ ñwè nè yi gəhə̀ tse'-a yòŋsè ye fana nà'a nè bisə̀ wà. Nə ye də ñwè nè yi jə̀ yòŋsè ye co yusè̀ wà bùu mù fana yi nè kə tse' nà'. 26 Busè̀ swe'e sè ñwèe nè tse' sə yè'sə yà, nga yi tse'-a nzeŋgòŋ nè pwe'fo', nè kə bisə̀ yòŋsè ye ɛ? Kènə yusè̀ aco ñwè kupsə̀ yà', yà' kurə̀ bə yòŋsè ye yè'sə yu yà? 27 Busè̀ mù nè mù mo ñwè, ves masinjàa am wèŋ nè vè bə ñaaŋ Tè' am, nè lak ndaaŋwè pwe'fo' mvè'nè̀ yi à gù fàak ye. 28 Mù sə tsè' weŋ yè'e zìnə̀ də bùu mok wèŋ tə̀ fənə̀ sè wo nè kà ntòkpɛ̀ nga wo yə̀ mùu mo ñwè mvè'nè̀ mù sə vè bə gaŋ ŋkum am sə.>>

17

Jisòs Kupsə̀ Nsəsə̀ Mù Ndàhà
(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 A cà nùumbu ntùŋfu fana Jisòs to jəŋ Pità bə Jem nè ye Jon nè yi moma Jem nè, bə yà'wèŋ kok lo mùmvwè' nda mòk nè səsap. Wo à kə cu mègù mbwa woòwo. 2 Fana wo ye nga nsəsə̀ Jisòs kupsə̀ bùuŋ mok nsàp nè zok. Si ye sə rɛŋ co nùm, cək ye sə rɛŋ co mareŋ vɛ'ɛ. 3 Wo ye fe'lə̀ sè' nga Musi bə Alajà tesə̀ vè mubu, nè sə taangàm bə Jisòs nè wèŋ. 4 Fana Pità nè duk fa Jisòs də, <<Tà, yà' bònve'ɛ wùriŋ mvè'nè̀ vesùwèŋ fɛŋ yè'sə. A ye-a nga wù dzəm fana mù ci ba'rə̀ tes bwe duŋ fɛŋ tɛ'. Mò'fis nè njò, mòk nè Musi, mòk ye nè Alajà.>> 5 Yi ànə sə cep mali ntòfo' fana mbàk mòk nè nà' sə fop vɛ'ɛ wùriŋ à vè, nè kə təhə̀ lok wo. Wo yuk nga ñgì ñwè nəmòk sə cep vesə̀ ndzənə̀ mbàk nè də, <<Nè'e mo àm nè mù dzəm yi sə ntùù mù, mù kwagè̀ bohòyi wùriŋ. Yusè̀ yi cèp

pwe', wèen yuk fa yi.>> ⁶ Ngàa fàak ye sè wèn ànə yuk ve'nə fana wuə ko wo ve'ε nsàp nè co wù kà cèp to. Wo coho gbə fə'ə gesə lo si awo ma sè nze wo pwe'. ⁷ Jisòs və, nə kə jweŋ wo bə bo ye. Yi duk fa wo də, <<Wèen kà wəp, wèen lokok mətəsə.>> ⁸ Wo à mùk kok lis awo, wo kà ŋwè fo' mok yə. Wo ye megu Jisòs yiayi.

⁹ Mvè'nə wo à sè tsə mündahà anə fana Jisòs tipsə wo də, <<Wèen kà ŋwè nəmòk bum sè wèn yə yè'sə tsə' tètè ŋga mùu mo ŋwè, mù lòkok mvwe' kpə ŋkuŋ.>> ¹⁰ Ngàa fàak ye sè wèn à fek yi sè' də, <<Njo nè ŋgàa yə'rè fa bwìŋ lùk wèn sè duk də Alajàa nè və tson ŋkuŋ Krèst və ŋgòtəsə ves, a bùu yà?>> ¹¹ Yi duk fəsə fa yà'wèn də, <<A zìnə də Alajàa nè və. Yi nè və ŋgògùhə tsə'rə fəsə bum pwe'. ¹² Nə ye də mù sè tsə' wen də Alajà nè à vè laŋ, fana wo kà yi rì. Wo à jə yi, nè gə yi mvè'nə wo dzəm. Nə ye sè' də mùu mo ŋwè, mə nè ye ŋgə' ndzə bohòwo sè' ve'nə.>> ¹³ Anə geŋ bwe ye sè wèn rɛɛŋ bə zeŋ də yi sè duk Jon ŋà bàptesə bwìŋ.

*Jisòs Tesə Mo Nəmòk
Nə Yi Tse' Yòŋsə Ze'
(Mak 9:14-32; Luk 9:37-45)*

¹⁴ Wo ànə bwi foho və mvwe' sè bwìŋ à mà cu sè fana ŋwè nəmòk caŋ və bohòyi, nə kə təəŋ fo' bə tumfərə. Ŋwè nè sè cep də, ¹⁵ <<Tà, koksə-a manziŋ bohòmo àm è. Mo àm nè ŋgà gbù nènò'. Yi sè yə ŋgə' bə zeŋ ve'ε wù kà fù'. Yi gbù yisko'gè mə misə riŋ riŋ, nə sè gbə ni sè ndzəpə sè' riŋ riŋ. ¹⁶ Mù jə lòyi bohòŋgàa fàak yo, nà' ghak ŋàŋ mvè'nə co wo gə nà' me.>> ¹⁷ Jisòs ànə yuk ve'nə, yi cep də, <<Wèen yè'sə gəgutu, wèn ka dzədzəm nè co wèn lɔŋsə ŋwè fo' sè ntəu wèn tse'. Mə nè cum geŋ vesùwèn, nə sè ko ntəm ve'nə tètè kə dzeŋ sè? Wèen jəŋ və fa mə yi fən.>> ¹⁸ Jisòs jwa yòŋsə ze' nè nà' a sè gù ŋkuŋ yi sə yaŋ nə fana nà' tesə gesə lo ndzə ni'yi anə sè' ghà ànə.

¹⁹ Anə geŋ ŋgàa fàak Jisòs sè lo, nə kə fek swihi yi də, <<Vès anə fis fuk yàvès nà' bùè yè'sə bùu yà?>> ²⁰ Yi duk fa

yà'wèn də, <<A bùusə dzədzəm àwèn nè ŋgòlɔŋsə bwìŋ bə zeŋ nè, nà'a jo. Mù sè tsə' wen sè' də a ye-a ŋga wèn tse' mègù-a mūdztədzəm momjo co mvəm nzaŋ ve'ε fana aco wù duk fa nda nè'e də, <Coho fa'nə, nə kə təəŋ fa'>, nà' coho lo. Yumok kà sè co wèn kà yà' gù to mok ye. [²¹ Aco bə'fis to megu nsàp ènə piriya bə dzè zəzə ba bwèrɛ yumok ka mok ye fe'lə.]>>

²² Wo sè kə' kə'ca nzeŋgòn Galili anə. Anə geŋ wo və mvwe' mò'fis fana Jisòs duk fa bwe ye sè wèn duk də, <<Wo nè jəŋ mùu mo ŋwè, nə fa ndzə bohòbwìŋ. ²³ Wo nè zə mə, nùmbu nè te' dzèen, mə tesə fe'lə və mvwe' kpə sè sèmok.>> Bwe ye sè wèn ànə yuk ve'nə fana manziŋ ko wo ve'ε nèbup.

Nzak Làk Tas Məmvwe' Ndap Nwì Nə Ghaŋ

²⁴ Jisòs bə bwe ye sè wèn à kè dzèŋ mvwe' lak Kàpanum, nə cum fo'. Nùmbu mòk à ye bùu sè wo jəgè mbàam tas sè bwìŋ là'gè yà' məmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nè wèn kə fek Pità də, <<Masà àwèn nè'e là'gè mbàam yè'sə sè laŋ à?>> ²⁵ Yi dzəm də, <<Ŋ, nà'a là'gèə.>> Anə geŋ yi bwi lo yuye nda'ə wo. A kə dzèen ŋga yi ka yumok ntòcep lok fana Jisòs fek nà' də, <<Wù tsem yòyè'sə da Pità? Ŋkəŋkum sè sè nze fɛɛŋ ko jəgè mbàam tas awo yè'sə bohònda wèn? Wo jəgè yà' bohòbwe awo kè bohòbùu sè zok wèn nɛ?>> ²⁶ Yi duk də a yegè bohòbùu sè yà'wèn ka bwe awo yeŋ. Fana Jisòs cep fe'lə sè' də, <<Ye də bwe awo ka yàwo nzak tse', ka ve'nə yeŋ nà?> ²⁷ Nə yeè nè də ŋgògù də ya wo kà jòk fana dù sè mantùŋ. Wu kə dzèŋ ca, wù mak gesə lop sè ndzəpə anə. Fuk nè wu ko to nà' mantombi, wu nè ye mbàm mə cùhù yi anə. Wù fis jəŋ mbàm nè, nə kə fa wo ŋgòlà' tiŋ tu yòbə sè yàm bə zeŋ.>>

18

*Nwè Nə Ghaŋ Ndà?
(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)*

* **17:26** 17:26 Bùu Jus wèn sè mbəmbam sè wo dzèŋ lùumŋgòn hum ba wèn à sè làkgè mbàam mok sè wo à sè gùhə tsə'rəgè ndap Nwì nè ghaŋ nè bə zeŋ lùlùm.

¹ Mvèk ànə à ye fana ngàa fàak Jisòs sè wèŋ və bohòyi, nə sè fek nà' də, <<Mvè'nè gaŋ sè mɔbu cu, nsàp ŋwè nè yi yam gha' mok fo' mantombii Nwì yi yè'sə ndà lɛ?>> ² Jisòs to və mo nəmòk, nə tes nà' mɔtsətsə'rèə yà'wèŋ. ³ Fana yi tsok fa yà'wèŋ də, <<Mù sè tsè' wèŋ yè'e zìnə də tse'ŋga wèŋ kupsə, nə ye co bəbwenke' ŋkuŋ bwèrɛ wèŋ kà mvwe' gaŋ sè Nwì sè kè ni yuk. ⁴ ŋwè nè yi jə lo-a ni' ye sè nze co mo nè'e fana nà'a yi nè yi yam càsə mok wèŋ mvwe' gaŋ sè Nwì sè yi. ⁵ ŋwè nè yi jə-a nsàp mo nè co nè'nə mənə liŋ am fana ye də yi jə yà'sə mɔ.

Nza' Məmumsə
(Mak 9:42-48; Luk 15:3-7; 17:1-2)

⁶ <<Nə ye sè' də a ye-a ŋga ŋwè mòk gù bəbwe sè wo dzəm bohòmù yè'sə mòk də yi gɔ bɔp fana bəŋ ghak bohòyi co wo jəŋ ŋgòk, nə swì' kə'ə fa ŋwè ànə nà' kè mihì, nə mak gesə lo yi sè mvwe' ndzəp nè cəco. ⁷ Bùu sè sənə nzeŋgòŋ nə cu bə ŋgə' njo nè məmumsəə sè aco yà' gɔ ŋwè ŋgògù bɔp yè'sə cu fo'. Məmumsəə nə və tsooŋ li, megu də a ŋgə' nè bɔp bohòŋwè nè yi sè jə vè məmumsə nə. ⁸ Nə ye sè' də a ye-a ŋga bo yo kè kùu yo àlɛ' sè gù wu ŋgògù bɔp fana wù gwɛ' tiŋ mak yà'. Bòghak də wu kə ni lak lùŋ bə bo kè kù ma mò'fis nə noŋsə nè ŋgòkè mà' gesə lòwu sənə mis sè yà'a kà liiŋgè bə bo kè kù ma ba fo'. ⁹ Nə ye də a ye-a ŋga lis yo sè gù wu, wù sè gɔ bɔp fana wù so'rə fis mak yà'. Bòghak co wù kə ni mvwe' lùŋ bə lis ma mò'fis nə noŋsə ŋgòkè ni mvwe' ŋgə' nè sè misə bə lis ma ba fo'.

¹⁰ <<Wèŋ jəŋ ŋkərə də wèŋ kà bəbwenke' yè'e wèŋ nè mò'fis co yusè wà jə. Mù sè tsè' wèŋ də mvè'nè yà' cu mɔbu, masinjàa bəbwenke' yè'sə wèŋ cugè bə Tè' am wèŋ mvwe' mò'fis nùumbu pwe'fo'. [¹¹ Mùu mo ŋwè, mù à vè ŋgòkè ləp yə bùu sè wo à bisə.] ¹² A ye-a wù, wù duk bə ncèp nè'e də yà? A ye-a ŋga ŋwè nəmòk tse'-a nsùŋgaŋ ye ŋkù mò'fis, fana nè mò'fis jam bisə ca, yi nə lap lo nè mò'fis, nə me'rə sè hum vèke'-ncòp-vèke' sè də yà'a sè zɔ tse'

ŋgaŋ mündahà, ka vɛ'nə ye à? ¹³ Nə ye də, a ye-a ŋga yi kè ləp yə nà', mɔ tsok wèŋ də yi nə kwa ghak bə zəŋ nə noŋsə sè hum vèke' ncòp sè' vèke' sè yà' ka yàwo bisə sə. ¹⁴ Ye də wèŋ riŋ də tè' am nè mɔbu nə sè kà dzəm də məmwenke' nè mò'fis bisə dzəm.

Ncèp Nə BohòMoma Yo
Nə Yi Gù Wu Bɔp
(Luk 17:3)

¹⁵ <<A ye-a ŋga moma yo mòk gù wu bɔp, wù lo bohòyi, wənə ye ba, wù tsok fa yi yusè yà' yaŋ wu wənə sə. A ye-a ŋga yi dzəm yusè wù tsè' yi sə, ye də wù ko fəsə vè moma yo nə ma ŋkwèŋ laŋ. ¹⁶ A ye-a ŋga yi ka wu njònə yuk fa, wù to jəŋ fe'lə lo ŋwè nəmòk kè bwìŋ ba àlɛ' səmòk. Ya yusè wù sè cèp pwe', bùu yè'sə wèŋ nə ye yàwo ngàa yuk ntu' ŋgòdə wo à yuk yàwo vɛ'ɛ bə vɛ'ɛ. ¹⁷ A ye-a ŋga yi ka yà'wèŋ sè' yuk fa, wu jəŋ lo nzak nə mok mantombii cos. A ye-a ŋga cos cèep, yi kà sè' dzəm mali fana wèŋ jəŋ yi mok co yi pegè kè co ngà ko mbəm tas àlɛ'. ¹⁸ Mù sè tsè' wèŋ yè'e zìnə də, a ye-a ŋga wèŋ kì-a yumok sè nze də yà' tə vɛ', wo nə kiŋ yà' mɔbu sè' vɛ'nə. Nə ye sè' də wèŋ firə-a yumok sè nze, wo nə firə yà' mɔbu anə sè'. ¹⁹ Mù sè tsè' fa wèŋ mòk sè' də a ye-a ŋga wèŋ ba dzəm tse' cù mò'fis bə yà lòoŋ, nə ləŋ piriya bə zəŋ fana tè' am nè yi cu mɔbu nə nə gɔ fa wèŋ yà'. ²⁰ Njo nè bwìŋ ba kè tɛ' àlɛ' kè benə-a mvwe' mò'fis bùu liŋ am fana mɔ nə ye mɔtsətsə'rèə wo anə.>>

Gbu' Mofàk Nə Yi Kà ŋwè Yumok Swifagè

²¹ Anə geŋ Pità kə fek Jisòs nə də, <<Tà, aco moma am gɔ mɔ bɔp kè' sù, mù sè swifa yi-ɛ? Co kè' sàmba vɛ'ɛ àlɛ?>> ²² Jisòs nə duk fa nà' də, <<Mù ka də a kè' sàmba duk, a kə' hum sàmba bəp sàmba. ²³ Aco a fuhɔ gaŋ sè mɔbu sə bə ŋkum mòk nè yi à dzəm də yi taŋ ja'a mbàam ye bə ngàa fàak ye ya yi riŋ mvè'nè bwe fàak sè wèŋ sè gù bə mbàam ye sə. ²⁴ Yi à yèto ŋgòta ntèn, wo ko jəŋ və fa yi mòk nè yi tse' ŋkum nə malà'

mbàm. ²⁵ Mvè'nè yi ànə ka mbàam sè co yi lak tse' fana ŋkwà' ŋwè ye nə duk də wo seŋ yi co ŋkwèŋ. Wo seŋ nà' bə ŋgwe nà' nə ye bwe nà' bə bum nà' sè nà' tse' pwe' ya wo lak ka nà' sə fo'. ²⁶ Ngà fàk nə təŋ tsoŋ sə nze bə tumfərə, nə wup fa ŋkwà' ŋwè ye nə bo ve'ε wuriŋ. Yi leŋ nà' ve'ε də, <Tà, ko ntəm, mü nə lak wes fa wu mbàam yo pwe', yumook nə kà bisè.> ²⁷ Manziŋ à ko ŋkwà' ŋwè nə. Yi me'rə ŋgà fàk nə, nə swi fa nà' mbàam sè nà' tse' yi sə. ²⁸ Ngà fàk ànə à tesə tsə ntèŋ, yi kərə bə ŋgà fàk mòk sè' co yi ŋga yi à sə be' megu nà' mbàm ncùhù co tàŋ ve'ε. Yi tap ko ŋam pik tse' nà' kè mihì, nə sə duk də, <Lak fa mü mbàam am sə.> ²⁹ Ngà fàk ènə gbə ye sè' sə nze, nə sə leŋ nà' də, <Kwəkwè', ko-a ntəm, mü nə lak wes fa wu mbàam yo.> ³⁰ Yi kà dzəm. Yi kə nisə nà' ndapndzəm də tse'ŋga nà' làk yi ŋkuŋ. ³¹ Ngà fàk mòk sè a yegè bə yà'wèŋ à yə yusè yi gù yè'sə fana yà' yaaŋ wo ve'ε wù kà fù'. Wo lo, nə kə tsok fa ŋkwà' ŋwè àwo nə bum sè yà' ye yè'sə pwe'fo'. ³² Anə geŋ ŋkwà' ŋwè nə to yi və. Yi duk fa nà' də, <Wù mo nə bup! Mü a swifa wu ka sè wù tse' mü yà'a pwe'fo' būsè wù a leŋ mü. ³³ Nə ye də kaco wù koksə manziŋ bohòŋgà fàk mòk sè' mvè'nè mü gù bohòwù yà'a yeŋ à?> ³⁴ Mvè'nè ntəm à sə yaaŋ yi fana ŋkwà' ŋwè ye nə à jə yi, nə fa sè' ndzə bohòŋgà yeŋsə bwìŋ ŋgə' də wo nisə nà' ndapndzəm, nə ye də tse'ŋga nà' làk wes fa yi mbàam ye sə sè' pwe'fo'. ³⁵ Yà'a sè' mvè'nè Tè' am nə yi cu mabu nə gù bohòwèŋ sè' ve'nə, ŋga a ye-a də wù ka moma yo sə ntəù wù swifa na.>>

19

Nza' Mè'rè Ngwe (Mak 10:1-12; Luk 16:18)

¹ Anə geŋ mvè'nè Jisòs ànə cep wes bum yè'sə fana yi ye'e me'rə nzeŋgòn Galili anə. Yi lo mvwe' nzeŋgòn Jùdiyà nè nà'a ma ndzə ntondzəp Jòridàn. ² Bwìŋ à yù lòyi fo' ve'ε nèbup, yi gù mesə fa wo yiyaŋ awo fo'. ³ Bùu Faràsii mok wèŋ à vè kè tsèŋ yi də ya wo mumsə ja'a yi. Wo

fek yi də, <<Aco làk dzəm də ŋwèe mè'rə ŋgwe ye bə njo nè nà' bòyi, ye də yi ka yà'sə bup gù à?>> ⁴ Yi cep fəsə fa wo də, <<Wèŋ a ka mvəsè wo à còm də Nwì ànə gù to ŋwè, yi gù ŋwəmbam bə ŋwàŋwè yà'a ntòtan à? ⁵ Yi ànə gù wo ve'nə fana yi duk də,

<Nà'a njo nè ŋwèe nə me'rə tè' ye bə ma ye, nə kə be'lə bə ŋgwe ye.

Wo sè ba sə nə ye mok ŋgùpni' nè mò'fis.>

⁶ Ye də wo ka mok ba yeŋ fe'lə, wo mok ŋgùpni' nè mò'fis. Ye də yusè Nwì a be'lə yà' mvwe' mò'fis fana ŋwè nəmòk kà də yi gapsə yà' duk.>> ⁷ Wo fek fe'lə yi də, <<Anə geŋ Musi nə duk də aco ŋwè com fa ŋwà nə ŋwàk nè ŋgònitsè' də yi mè'rə nà' laŋ nə me'rə yi lo ε?>> ⁸ Yi duk fa fe'lə yà'wèŋ sèmok də, <<Musi à mè'rə də wèŋ mè'rə yep awèŋ būsè ntəm awèŋ gù nèbup, bwère mvè'nè yà' à yeto mantombi à ka ve'nə yeŋ yuk. ⁹ Mü sə tsə' weŋ sè' də a ye-a ŋga ŋwè me'rə ŋgwe ye, ŋga yi ka nà' bùu njo nè də ŋwà nə sə ko nto me'rə, nə jəŋ fe'lə ŋwà mòk sèmok fana ye də yi yà'sə ŋgà ko nto.>>

¹⁰ Ngà fàk ye wèŋ duk fa yi də, <<A ye-a ŋga nzak ŋgwe bə ndum mü mvək ènə, ye də bòghak co ŋwè kà ŋwàŋwè jə lo'.>> ¹¹ Yi duk fa fe'lə wo də, <<Kaco bwìŋ pwe' dzəm ncèp ènə yeŋ. Aco dzəm megu nà' bùu sè Nwì a fa wo ncèp nə yi. ¹² Bwìŋ cu yo sè wo à dzə wo ləm. Bwìŋ cu sè' yo sè wo à ya' wo ŋkuŋ wo bùuŋ ləm. Mook sè' yo sè wo būsə ni' awo co ləm njo gaŋ ŋkum Nwì. Nwè nè yi rì də aco yi dzəm to ncèp ènə fana yi dzəm sè ntèŋ.>>

Jisòs Sè Bəbweŋke' Wèŋ (Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Anə geŋ wo jəŋ və fa yi bəbweŋke' wèŋ də yi naaŋ fa yà' bo, nə gù piriya. Ngà fàk ye wèŋ ànə ye ve'nə, wo jwa sa'rə bùu sə də yà'a kà ve'nə gù. ¹⁴ Jisòs duk də, <<Wèŋ me'rə bəbweŋke' wèŋ və bohòmù, nə kà wo mandzè lok, būsè gaŋ ŋkum sè mabu sə, tse' yà' nsàap sè co wo yè'sə.>> ¹⁵ Fana yi naaŋ fa yà'wèŋ bo ye mü tuhù, nə se wo ŋkuŋ nə yè'e me'rə lo yuye.

Ngə' Nə Bə Ghàk
(*Mak 10:17-31; Luk 18:18-30*)

¹⁶ Nwè nəmòk vè bohòjisòs, nə duk fa nà' də, <<Cicà, yusè bəboŋ sè co mù gũ yè'sə yà, ŋkuŋ ya m̄ nə kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè ε?>> ¹⁷ Yi duk fəsə fa nà' də, <<Wù sè fek m̄ yòyusè bəboŋ sè fe'e nà? Nwè nè yi bəboŋ mègù nè mò'fis. A ye-a ŋga wù dzəm də wu nə kə tse' lùŋ, wù non̄sə lùuk sè bəboŋ.>> ¹⁸ Yi fek mali jisòs də, <<A yè'sə lùuk sè fòlε-ò?>> Jisòs taŋ fa yi də, <<Kà ŋwè zə. Kà nto ko. Kà yè yè. Kà gèem m̄wès ko. ¹⁹ Wəp tèt' yo bə ma yo, nə dzəm moma yo co m̄vè'nè wu dzəmgè ni' yò.>> ²⁰ M̄ wà'ŋwè nə duk fa fe'lə nà' də, <<Bum sè wù taŋsə yè'sə pwe', m̄ a gũ wes yà' laŋ. Yusè mù ka yà' ntògũ yè'sə yà?>> ²¹ Jisòs duk fa nà' də <<A ye-a ŋga wù dzəm də wu ye kəkùrè pap, wù lo kə seŋ bum sè wù tse', nə fa ŋgàa jìŋ mbàam sè ya wu nə tse' ghàk m̄bu, nə bε' mandzè nə yuŋ vè m̄.>> ²² Wà'ŋwè nə à yuk vε'nə, ŋgùpcù gb̄ yi yək, yi coho lo, b̄usè yi à tse' bum vε'ε wùriŋ.

²³ Fana jisòs b̄uŋ duk bohòŋgàa fàak ye wèŋ duk də, <<M̄ sè tsè' wèŋ ŋkèm duk də, gũ wùriŋ bohòŋgà ghàk ŋgòkè ni m̄wè' gaŋ Nwì. ²⁴ M̄ tsok wèŋ sè' də johò cà bohònàm nè yi yam co nàmbà'rè nà'a ŋgòcà torè tesè ndzənə w̄ patà', nə non̄sə bohòŋgà ghàk ŋgòni m̄wè' gaŋ ŋkum sè m̄bu.>> ²⁵ ŋgàa fàak jisòs sè à yuk vε'nə fana vè m̄ kok wesə wo nèb̄ap. Wo fek də, <<Ye də aco ŋwè nè yi tse' to lùuŋ yè'sə ndà?>> ²⁶ Jisòs kùk gesə yà'wèŋ, nə duk fa wo də, <<Aco yumok gũ ghak li ŋwè, yumok kà Nwì-e gũ ghak yuk.>>

²⁷ Anə geŋ Pità cep fəsə fa nà' də, <<Ja'a na yò m̄m̄vè'nè vès a mè'rə bum avès pwe' nè pwe', nə bε' wu, yusè vès nə kə tse' sè yè'sə yu yà?>> ²⁸ Jisòs duk fa fe'lə wo sè' də, <<M̄ sè tsè' wèŋ zinə də, bə nzeŋgòŋ nè fi nè nà'a nè kə ye ntsə'mòk nə fana m̄u mo ŋwè, m̄ nè kə cu m̄nə kapràk àm co ŋkum nə ghaŋ. Wèŋ sè hum-ncòp-ba sè wèŋ a bε' m̄ yè'e nə cum sè' m̄nə kapràk yàwèŋ. Fana wèŋ

sə sak buhu lak Izùrε sè hum-ncòp-ba sè. ²⁹ Nə ye sè' də ndàaŋwè pwe' nè yi a mè'rə ndap ye, kə bwema ye, kə njè'egũu ye, kə tèt' ye, kə ma ye, kə bwe nə ye nzum àlε' pwe' b̄u liŋ am, yi nè kə tse' fe'lə kè' ŋkù mò'fis. Kà yà'sə mègù, yi nè kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nə sè'. ³⁰ M̄vək ànə ye, b̄wìŋ ŋkùuŋ sè wo ŋga'a mantombii nə ye mok maŋkwèŋ, fana ŋkùuŋ sè wo ŋga'a maŋkwèŋ nə ye mantombi.>>

20

Gb̄ B̄u Sè Wo A Fàk M̄nzuù Nkwà' Nwè Mòk

¹ Jisòs à cèp ncèp mòk də, <<Gaŋ sè Nwì sè yà'a co ŋkwà' ŋwè nəmòk nè yi à yàaŋ tesə ntsə'mòk də yi lo kə lap ŋgàa fàk, ya wo fak m̄nzuù yi. ² Yi ànə cep tes bə b̄u sè wèŋ m̄vè' mbàm nè yi nə lak yà' nùmbu nè mò'fis nə fana yi gesə lo yà' m̄nzuù yi anə. ³ Nùm à sè ye lòco nùm beŋ, yi lo nə kə ye fe'lə b̄u sè mok, ŋga wo sè təəŋ dzòŋ m̄ nteəŋ wà. ⁴ Yi duk fa yà' də, <Wèŋ du kə fak m̄ nzuù mù sè' ya m̄ nə lak wèŋ kəkùrè.> Anə geŋ wo lo fo' sè'. ⁵ Yi à tesə lòfe'lə ŋga nùm maràŋ, nə ye ŋga nùm càsə maràŋ sè', nə kə gũ sè' vε'nə. ⁶ Nùm à sè naaŋ lo bə cùu nda, yi lo, nə kə ye mali b̄u mok sè' ŋga wo sè təəŋ sè' wà anə. Yi fek yà'wèŋ də, <Wèŋ sè təəŋ càsə b̄upsə m̄vək fεeŋ wà vε'nə b̄u yà?> ⁷ Wo duk fa yi də, <A b̄usè ŋwè nəmòk ka ves yumok də vès gũ fa.> Yi duk fa wo də, <Wèŋ du kə fak m̄ nzuù mù anə sè'.> ⁸ Nùm à co, yi duk fa ŋgà fàk ye nè mantombi də, <To b̄u sè wo fàk sè, nə lak wo. Làk yè jəŋ ŋwè nè yi vè lèsə maŋkwèŋ, nə kə lèsə bə ŋwè nè yi anə vè to.> ⁹ B̄u sè wo anə vè ŋgòfàak ŋga nùm sè naaŋ lòbè cùu nda à vèə, wo lak wo mbàm nè wo làkgè ŋwè ŋga yi fàk yiskok nùmbu mò'fis. ¹⁰ B̄u sè wo à yèto ŋgòfàk wo sè wèŋ à vèə, wo sè tsəm də wo nə lak wo yàwo zok. Wo fa megu yà' sè' m̄vè'nè wo làk b̄u mok sè. ¹¹ Wo ànə jəŋ yà' fana wo ye ŋgòcèp ŋwəm kε'cà bə liŋ ŋkwà' ŋwè nə. ¹² Wo sè duk də, <B̄u sè wo vè lèsə tsə yàwo ŋga'a yè'e fàk mègù ghàr vε'ε, anə geŋ

wù lak wo sè' yəyərè bə vès sè vès fàk yə yiskok ηgə' bə nùm nè nà' sè to barə bwiη nè'e.> ¹³ Yi duk fəsə fa mòk mʉtsətsə'rèə wo anə də, <Nge' àm, mʉ ka wəη bʉp gʉ lok. Mbàm nè mʉ lək wəη nə ka mvə'nè anə cep tes sə yəη à? ¹⁴ Jəη mbàm yò, nə lo gəe'. Mʉ dzəm mʉ də mʉ fa bʉu sè wo vè lèsə yè'e sè' mvə'nè mʉ fa wu. ¹⁵ A ye-a ηga mʉ tse' mbàam am, kaco mʉ gʉ fo' mvə'nè mʉ dzəm yəη à? Kènə də ntum sə yaan wu bʉusè mʉ sə fa bwiη mbo-ε?> >> ¹⁶ Fana Jisòs ləsə ncèp nə də, <<Yà'a mvə'nè bʉu sè wo maηkwèη nè kè ye ntsə'mòk mantombi, sè wo à ye mantombi kə ye mok maηkwèη.>>

*Jisòs Cèp Mvə'nè Kpʉ Ye
Nə Ye Səmok
(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)*

¹⁷ Mvə'nè Jisòs à sə kok lòmʉ Jòrosalèm fana yi jəη lo ηgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə. A kè dzèη mandzè, yi ləksə gesə yà' ηgʉuη jo, nə cep bohòwo də, ¹⁸ <<Wèη ye, mvə'nè a sə lòmʉ Jòrosalèm yè'e, wo nə fa mʉu mo ηwè ndzə bohòngàa fa satikà' sè ghan bə ηgàa yə'rè fa bwiη lùk wèη. Wo nə sak mʉ, nə dzəm tes də mʉ mègù ηgà kpʉ. ¹⁹ Wo nə fa mʉ ndzə bohòbʉ lakmvum də ya wo ywi'lə mʉ, ləp mʉ, nə tɛ'lə mʉ mʉ ntəəη. Nùmbu nè tɛ' dzèη, mʉ lokok mvwe' kpʉ.>>

*Yusè Ma Bwe Zebèdi Wèη
A Ləη
(Mak 10:35-45)*

²⁰ Anə gəη, ma bwe Zebèdi wèη à vè bə bwe ye sè wo ηgàa fàak Jisòs ba, nə kə ye Jisòs nə. Yi kə təəη kè mantombii nà' bə tumfərə, nə də yi dzəm ηgòlèη yumok. ²¹ Fana Jisòs fek ηwà nə də yusè nà' dzəm yàlɛ? Mami nə də, <<Kàk fa mʉ-ε də ghà nè wu nè ye ηkum, wu nə jəη bwe am sè ba yè'e, nə cumsə mòk ma màk nə cumsə mòk ma ηkwiiip wù-è.>> ²² Jisòs nə duk fa nà' də, <<Wù ka yusè wù sə fek mʉ də mʉ gʉ yà'sə riη. Aco wèη ye to ηgə' nè mʉ nə ye nə à?>> Wo də, <<N, aco vès ye to ηgə' nə.>> ²³ Yi duk fa fe'lə yà'wèη də, <<A zìnə də wèη nə ye. Yusə megu də, mʉ ka ηàan sè ηgòswe' bʉu sè wo nə cum mʉ ma màk bə ma ηkwip mʉ tse'.

Mvwe' ncum yà'sə sè bʉu sè Tè' àm a cok nonşə wo yi.>>

²⁴ Bwe ye mok sè hum sə à yuk yu yè'sə fana wo jok bohòbwe ma sè ba sə wùriη. ²⁵ Fana Jisòs to benə və wo pwe', nə tsok wo də, <<Wèη rì də, ηkəηkum sè wo tse' dzòk sə nzenğòη fəeη gùgə bwiη ηkùì'. Bʉu sè yà' tse' ηan mʉ tùhù wo sə niηtsok fa wo ηan sè'. ²⁶ Yè'sə ka tse' ηgòye bohòwèη yàwèη vè'nə yəη. Nwè nè yi dzəm-a ηgòye ηwè nè ηkùuη mʉtsətsə'rə wèη fana yi tse' ηgòfàk co mwenke' bohòmok sə lòoη fo'. ²⁷ Nə ye sè' də, ηwè nè yi dzəm-a ηgòye mantombi yi, yi tse' ηgòye ηkwèη bohòwèη pwe'. ²⁸ Busè mʉu mo ηwè bə tu am, mʉ à ka də bwiη fak bohòmʉ və. Mʉ à vè ηgòfàk fà'a, nə fa yònşə àm ηgòywiη fəsə jə yònşəə bwiη ηkùuηntèη.>>

*Jisòs Mùk Fa Bwiη Ba Lis Awo
(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)*

²⁹ Wo à kè dzèη Jèrikù nə də wo lo fana bwiη yuη və Jisòs vè'ε co wù kà cèp. ³⁰ Fana bʉ ηgàa jì lis mok ba à sə cu ηgʉ mandzè. Wo yuk də Tà Jisòs sə cà yi. Wo wan torə fis də, <<Koksə-a manziη bohòvès-è, mo Devid!>> ³¹ Bʉu sè wo à ye fo' sə wèη gham wo, də yà'a cum gəe'. Bʉu sə wèη torə ghaha co wo kwè'sə wo kə kwè'sə. Wo sə torə də, <<Tà, mo Devid, koksə manziη bohòvès.>> ³² Anə gəη Jisòs foho təəη, nə to fek yà'wèη də, <<Yusè wèη dzəm də mʉ gʉ fa ween yè'sə yà?>> ³³ Wo duk fa yi də, <<Tà, mùk fa mègù ves lis avès.>> ³⁴ Manziη à ko Jisòs, yi jwèη lis awo sə bə bo ye. Lis awo sə muhu gu sè' ghà ànə, wo gi yuη lo Jisòs nə.

21

*Jisòs Ni Lak Jòrosalèm
Co Nkum
(Mak 11:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)*

¹ Wo ànə sə kuəp lo Jòrosalèm anə fana wo wes mvwe' lak Befà. A fo' mvwe' nda nè wo togè nà' də Nda Olip. Fana Jisòs tumşə lo ηgàa fàak ye ba. ² Yi tsok yà'wèη duk də, <<Wèη du mvwe' lak sè ndzə

yà'a. Wèen ni kok lòfo' ntèn, wèn ye nga wo tsòon tes mvomndè' mòk fo' bə mamo ye. Wèn fiñ jəñ və fa mɔ yà'. ³ A ye-a nga ɲwə nəmòk fek-a wən yumok, wèn duk yi də, <Tà dzəm də vées jəñ və fa yi yà'.> Wèen duk-a vɛ'nə, yi nə me'rə wən sè ntèn də wèen lo bə zən.> * ⁴ Yè'sə à ye vɛ'nə də ya bum sè ɲgà tsòhòbum Nwì à cèp sə bɔwɛn və zìnə. Yusè yi à cèp sə də,

⁵ Nwì a duk də,

<<Tsòk fa bùu sè mvwe' ntòlak Zayòn wèn də,

<Wèen yeè, ɲkum awèn sə vè bohòwən.

Yi jə ni' ye sə nze,

nə kok cuù nə mənə mvomndè', mɔɲgwèn mvomndè'.> >>

⁶ Fana ɲgàa fàak sə wèn lo nə kə gɔ megu sè' mvè'nè Jisòs ànə tsok wo sə. ⁷ Wo jəñ və mvomndè' nə bə mɔmwe nə. Wo saɲ naaɲ cəək awo mbwa fana yi kok cum mbwa. ⁸ Bwìɲ à vè ɲkùwɛntèn, nə sə fweɲ saɲ lo cəək awo sə mandzè. Mok wèn kə caɲ ci' və mvùu tɔ, nə sə nɔɲsə lo yà' sə mandzè anə. ⁹ Bùu sè wo à ye mantombi bə mɔɲkwèn wèn pwe'fo' à sə gùrə. Wo sə duk də, <<Hòsanà bohòmo Devid! Nwì se yi nè yi vè mənə liɲ Tà. Hòsanà ye bohòNwì nè yi yam càsə yà lòon fo'.>>

¹⁰ Yi ànə kə ni mɔ ntòlak Jòrosalèm anə fana ntòlak nə curə wɔk. Wo sə fe'rə kɛ'ca də, <<Nè'nə yè'sə ndà?>> ¹¹ Fana ɲgo bù nè yi à vè bə yà'wèn nə sə duk də, <<Nè'e ɲgà tsòhòbum Nwì nè liɲ yee Jisòs nə. Yi vè mvwe' lak Nazàre nè mvwe' nzenɲòn Galili.>>

Jisòs Bɛ'fis ɲgàa Sèn Bum

Mɔ Ndap Nwì Nè Ghaɲ Nə

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)

¹² Anə geɲ, Jisòs lo, nə kə ni mɔmvwe' ntòmbi ndap Nwì nè ghaɲ nə. Yi bɛ'fis bùu sè wo à sə sèn bum nə ye sè wo à sə ywìɲ bum mbwa sə pwe'. Yi bwì kɛ'mak teberəò bùu sè wo à sə kupse mbàam awo mbwa sə bə dzòok ɲgàa sèn

kəkəbùɲ wèn pwe'. † ¹³ Yi duk fa yà' də, <<Wo à còm nɔɲsə ndzənə ɲwàk Nwì sə kum ndap Nwì nè ghaɲ ènə də, <Liɲ ndap àam nə ye də ndap pìriyà.> Fana wèn jə bɔsə nà' ndap ɲgàa yè wèn.>>

¹⁴ Anə geɲ, ɲgàa ləlohòlis bə sè wo kà gígè wèn və kə tseɲ yi mɔ mvwe' ndap Nwì nè ghaɲ nə, yi sə gɔɲsə yà'wèn. ¹⁵ ɲgàa yè'rə fa bwìɲ lùk bə ɲgàa fa satikà' sè ghaɲ wèn à yə nsàap bum mɔɲgəɲgèen sè yi à sə gùu fana wo jok. Yusè wo à jòk bùu zən, mòk à ye mvè'nè bweɲke' wèn à sə fu fa yi mɔ nda' à Nwì nè ghaɲ nə də, <<Hòsanà ye bohòmo Devid.>> ¹⁶ Fana wo fek yi də, <<Wù sə yuk bum sè bwe yè'e sə cèp sè laɲ à? >> Jisòs duk fa wo də, <<ɲ mɔ sə yuk. Wèn ka yusè wo à còm də, <Nwì à fùhu cùu bweɲke' sè wo sə no mali mbwi wèn ɲgòkwasə yi bə zən> yà'a taɲ à?>> ¹⁷ Yi ànə me'rə wo fana yi tesə mɔ ntòlak anə, nə lo mvwe' lak Betani, nə kə noon fo'.

Jisòs Yàk Tɔ Nà' Kpɔ Yum Ghà Anə

(Mak 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Tsok à rɛɲ, nè zəzòn ɲga yi sə bwìɲ fohò lòfe'lə mɔ ntòlak anə fana ye mok ɲga ɲjè sə ya yi. ¹⁹ Yi à fəsə lis, nə ye tɔ mòk nè wo togè nà' də fik, ɲga nà' tə ɲgɔ mandzè. Yi geɲ fo', nə kə dzeɲ ɲga nà' tse' mègù mvù, nə kà zəm. Fana yi duk fa tɔ nə də, <<Wu nə kà mok zəm yuk.>> Yi ànə cèp vɛ'nə ntèn, tɔ nə yum sè ghà ànə. ²⁰ ɲgàa fàak ye wèn à yə vɛ'nə fana wo mərə vɛ'ɛ wùriɲ də tɔ nə yum tsə mègù ghà nə yè'sə vale. ²¹ Jisòs duk fa wo də, <<Mɔ sə tsè' wən zìnə də a ye-a ɲga wèn tse' dzədzəm, nə kà sə mərə kɛ', wèen nə gɔ yusè yà' yam gha' yusè mɔ gù bohòtɔ nè'e yè'sə. Aco wèn duk fa nda nè'e də, <Cohò fa'nə, nə kə kəɲ gbɔ lo sənə ndzəp nà'a;> yà' fak. ²² Nə ye sè' də ɲga wèen tse'-a dzədzəm fana yusè wèn lɛɲ yà' bə pìriyà pwe', wèn tse' yà'.>>

Fa Jisòs ɲàɲ Ndà?

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

* **21:3** 21:3 Aco ncèp ènə ye sè' də, <<ɲkwà' ɲwə àvès dzəm də vées jəñ və fa yi nà' fana yi nə tum fəsə vesə nà' sè' ɲga'a yè'sə.>> † **21:12** 21:12 Kəkəbùɲ yà'sə, a sè wo à sə fa satikà' bə zən.

²³ Jisòs à kè foho ni fe'lə məm̀vwe' ntòmbi ndap Nwì nè ghan̄ nə, nə sə yə'rə bwiŋ mbwa sèmok. Yi ànə sə yə'rə wo fana ngàa fa satikà' sè ghan̄ bə̀ bù̀ ñkwàha bù̀ Jus wèŋ kə tseŋ yi. Wo fek yi də, <<Wù gù bum sè wù sə gùu yè'sə bə̀ ñaŋ sè fò? Kènə fa wu ñaŋ ndà də wu gu yà' ε?>> ²⁴ Yi duk fəsə fa yà'wèŋ də, <<Mù nə fek weŋ yu sèmok yàm sè'. A ye-a nga wèŋ tsè' fa mù fana mù tsok fa weŋ nsàp ñaŋ nè mù tse' ngògù bum yè'sə bə̀ zeŋ nə sè'. ²⁵ Ncèp nə də, ñaŋ sè Jon à sə bàptəsə bwiŋ bə̀ zeŋ yà'a à vè bohòNwì kè yà' à tesə bohòbwiŋ-ε?>> Wo à yèto ngòcèp bə̀ zeŋ m̀tsətsə'rə wo duk də, <<A tsok fa yi yè'sə da? Bəsə a duk-a də ñaŋ sè à sə vè bohòNwì, fana yi nə fek fe'lə ves də, anə geŋ vesùwèŋ kà yusè Jon à sə cèp dzəm bù̀ yà'ε? ²⁶ Nə ye sè' də a duk-a də yà' à vè bohòbwiŋ fana a sə wəp yusè bwiŋ nə gu sə bù̀sə wo dzəm tse' yàwo də Jon nə ngà tsòhòbum Nwì.>> ²⁷ Fana wo duk fa Jisòs də wo ka riŋ. Jisòs duk bwi fa wo ye sè' də, <<Ye də mù nə kà weŋ nsàp ñaŋ nè mù tse' ngògù bum yè'e bə̀ zeŋ nə sè' tsè'.

Gbù' Bwe Mok
Sè Wo A Ye Bwiŋ Ba

²⁸ <<Wèŋ tsəm bə̀ ncèp nè'e da? Nwè nəmòk à ye, yi tse' bwe ye ba. Yi kə duk fa nè mantombi nə də, <Mo àm, dù, nə kə fak mù nzuù ntinə.> ²⁹ Mo nə də, <Mù nə kà gè.> A ye maŋkwèŋ yi kupsə ntəm ye, nə lo. ³⁰ Fana yi lo bohòmo ye nè ba, nə duk fa nà' sè' vè'nə. Mo nə də, <Mù yuk laŋ pàpa a. Mù nə geŋ>, nə kà yuye gè. ³¹ Sə tsətsə'rəə bwe sè ba yè'sə, ñwè nè yi à gù yusè tè' à dzəm à ye nè fò?>> Wo də, <<A nè mantombi nà'a.>> Jisòs duk fa wo də, <<Mù sə tsè' weŋ yè'e zìnə də, bù̀ sè bup sè wo ngàa benə mbàam tas bə̀ ngàa kohòsàhà wèŋ nə ni to lo mvwe' gaŋ ñkum Nwì wo, nə non̄sə wèŋ. ³² Njo nə də Jon ngà bàptəsə bwiŋ à vè, nə sə tsoho fa weŋ mandzè nè nà'a kəkùrè nə, wèŋ kà yi sè' yuk fa. Bù̀ sè bup sè ngàa ko tas bə̀ ngàa kohòsàhà wèŋ nə dzəm

fa yi yusè yi à sə cèp sə. Wèŋ ye bum yè'sə, nə kà də wèŋ kupsə ntəm awèŋ nə dzəm fa yi sè duk.>>

Gbù' Ngàa Kùk Nzum
Sè Wo A Ye Bup
(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ Anə geŋ Jisòs duk wo də, <<Wèŋ yuk gbù' mòk nè' sè'. Nkwà' ñwè nəmòk à ye nè yi ànə tse' nzum ndik nəmòk nè wo togè nà' də grep. Nə gum yà' bə̀ ñka', nə tuŋ tsə'rə mvwe' sè wo nə sə nəŋ fis ndzəp ndzənə nto'o greep sə fo', nə ci tes yumok fo' co wu kok cum mbwa, nə sə tək nzum sə, nə tes yà' bohòbù̀ sèmok, nə ye'e lo gi mvwe' sèmok. ³⁴ Mvèk à kùp nè ngòkwì ngwii bum sè mù nzuù anə fana yi tumsə ngàa fàak ye wèŋ də wo kə tseŋ bù̀ sè wo cu mù nzuù anə, nə jəŋ fa yi ngwii bum sə ma njè. ³⁵ Bù̀ sè wo à sə cu mù nzuù anə wèŋ sə ko ngàa fàak ye sə wèŋ, nə ləp mòk, nə zə mòk, nə təprə mòk bə̀ lis. ³⁶ Yi tumsə fe'lə ngàa fàak ye mok, wo yam ghak mok sè ye to fa' mantombi sə. Wo gu yà'wèŋ sè' mvè'nè wo ànə gu sè mantombi sə. ³⁷ Yi tumsə ləsə mok mo ye nè yi à dzə nà' ndzə vèè yi. Yi sə duk ye də, <Wo nə wəp tsoŋ li nà'.> ³⁸ Bù̀ sè wo à sə cu mù nzuù anə à yə mo ye nə fana wo duk də, <Nè'e nga'a mo ye nè ndzə vèè yi, nè ñkwà' ñwè nə kà-a ye, yi nə cum mvwe' kùu ye yi nə. Wèŋ və a zə yi nga a tse' bum ye sə vès.> ³⁹ Wo kə ko fis yi mù nzuù anə, nə zə yi. ⁴⁰ Nə ye də a ye-a nga ngà nzum nə və-a, yi nə gu bù̀ sè wo cugè mù nzuù anə va?>> ⁴¹ Wo duk yi də, <<Yi nə ko bù̀ sè bup yè'sə, nə zə yà' vè'ε jì manziŋ, nə jəŋ nzum nə fa yà' bohòbù̀ mok sè wo nə sə fa yi ngwii bum ye ghà nè yà' zəm.>> ⁴² Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ a ka mvè'nè wo à còm ndzənə ñwàk Nwì yà'a taŋ yuk à? Də,

<Lis nè ngàa ci ndap wèŋ à dzèen̄ màk non̄sə nà' də nà'a bup nə kə tse' gha' fe'lə fàk mok sè' zeŋ.

‡ 21:42 21:42 Jisòs à sə cèp yè'sə ncèp mòk nè nà'a ndzənə ñwàk Sàam118:22. Yi à sə fàhu ni' ye bə̀ lis, nə sə fàhu ngàa ci ndap sə bə̀ ngàa fa satikà' nə ye bù̀ Jus mok sè mantombi.

A gù yè'sə Tà Nwì, fana yà' ye maŋgəŋgəŋ mü lisè vesùwèŋ nèbup.‡>

⁴³ Ye də mü sə tsè' wèŋ yè'e zèŋ də wo nə jəŋ gəsə mvwe' gaŋ ŋkum Nwì sə bohòwèŋ, nə fa yà' bohòbùu sè wo nə zəm riŋ ŋgwii sə. [⁴⁴ Nwè nè yi gbù-a mənə lis ènə, ŋgəŋgàŋ tiŋ sam zəzok. Nə ye sè' də a ye-a ŋga lis nə gbù-a mü ni' ŋwè nəmòk, nà' gok fam ŋgəŋgàŋ.]>>

⁴⁵ Ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə bùu Faràsi wèŋ à yu'rə wes gbù' yè'sə fana wo riŋ də nà' sə cèp yè'sə bohòwo. ⁴⁶ Fana wo lap mandzè də wo ko yi. Wo sə wəp fe'lə bwìŋ, bùusè bùu sə wèŋ à jəŋ yi yàwo co ngà tsòhòbum Nwì.

22

Gbù' Nè Wo A To Kè'cà Bwìŋ NgòKè Zú Bum Gù
(Luk 14:15-24)

¹ Anə geŋ Jisòs nə tsok fa fe'lə wo gbù' mòk sè' də, ² <<Aco wo fùhu gaŋ sè mabu sə co bə ŋkum nəmòk nè yi à fùhu gùu mo ye də bwìŋ kə zú fa yi. ³ Anə geŋ yi tumsə lo ngàa fàak ye wèŋ də yà'a kə to və bùu sè yi to yà'wèŋ də a ta wo və sə. Wo kà yu awo vè. ⁴ Yi tumsə fe'lə bwe ye mok səmok də wo kə tsok bùu sə də yi fùhu wes zuzuu ye laŋ. Də, <Mù suə ndum mbòŋ am nə ye mbòŋ sè mü à ya' wo yà'a wèŋ nduk. Mü gù wes bum pwe'fo' laŋ, wo və nə kə zú.> ⁵ Bùu sə wèŋ kà mbeŋ nè mbeŋ kom lok. Mòk be' mandzè ye lo nzuù yi, mòk lo mvwe' sèŋ bum ye. ⁶ Mok sè wo bwehe cu sə wèŋ ko ngàa fàak ye sə, nə taksə wo, nə zə wo. ⁷ Nkum nə à jòk ve'ε kpə nə kpə, nə tum sojàa ye wèŋ kə zə bùu sè wo à zə bwìŋ sə. Sojàa ye sə wèŋ à tèn vèpsə lak bùu sə wèŋ sè'. ⁸ Fana yi duk bwe ye sə wèŋ də, <Mù fùhu bum sè mvwe' gùu sə laŋ. Megu də bùu sè mü to wo sə ka bùu sè anə ye co mü to wo sə yeŋ. ⁹ Ye də wèŋ lo sə mandzè, ŋwè nè wèŋ yə lòŋ, wèŋ to wo ngòvə mvwe' gùu sə.> ¹⁰ Bwe ye sə wèŋ à lèsə mandzè, nə to benə bùu sè wo yə pwe'. Bùu sè bèbòŋ bə sè bup

wèŋ pwe' nduk. Ndap nè wo à sə gù gùu sə mbwa nə à rwiŋ ve'ε ŋkiŋ bə bwìŋ.

¹¹ <<Nkum nə à lòdè yi kək ja'a bùu sè wo vè sə fana yi ye ŋwè nəmòk mbwa mò'fis nè yi à ka cèək sè wo ni lògè yà' mvwe' gù sə nitse'. ¹² Yi fek nà' də, <Nge', wù yè va ŋkuŋ nə kə ni cum feŋ ji cək gù ε?> Ngà' nə cum dèdok, nə kà cù mùk. ¹³ Fana ŋkum nə to bùu sè wo sə fàk bohòyi, nə duk fa yà' də, <Wèŋ ko kiŋ ŋwè nè'e. Wèŋ kiŋ tasə bo ye bə kùu ye pwe'fo', nə kə mak gesə lo yi mvwe' sè ndzəm sə seŋ fo'. Bwìŋ nə sə waŋ, nə sə zú nzòŋ fo'.> >> ¹⁴ Jisòs mesə ncèp nə də, <<Yà'a mvè'nè wo a to bwìŋ ŋkùuŋ fana nə cok fis jəŋ megu mòm jo.>>

Fa Nwì Yuye Nə Fa Nkum Kaisà Yusè Ye

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Anə geŋ fana bùu Faràsi wèŋ lo kə cum kwe', nə lap mandzè də ya wo tam Jisòs bə duk. ¹⁶ Wo tum be'lə bùu sè wo fàkgè bohòwo mok bə bùu Heròwèŋ bohòJisòs anə. Wo kə duk yi də, <<Cicà, vès rì də wu ŋwè nè zìnə. Vès rì də wu yə'rə fagè bwìŋ mandzè Nwì bə zìnə, nə kà yusè ŋwèe nə cèp sè wəp, bùusè wu kà yòdè nè'e ŋwè nè ŋkùuŋ kè nè jo àlè' tsərəgè. ¹⁷ Tsok-a ves yusè wù tsəm yò. Lùuk vesùwèŋ sə tsè' də, a bèbòŋ ngòlæk fa ŋkum Kaisà nè mvwe' lak Rumà mbàam tas kè ka' ε?>> ¹⁸ Wo à sə cèp yè'sə ŋga Jisòs rì wes yusè wo sə lirə ca sə pwe' nè pwe', fana yi fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ ngàa tè'èŋkup, wèŋ sə də wèŋ mumsə yè'sə ndà? ¹⁹ Wèŋ jəŋ və fa a mü mbàm nè wèŋ læk gè tas bə zèŋ nə è.>> Fana wo jəŋ və fa yi mbàm mòk. ²⁰ Jisòs fek wo də, <<Wo còm naaŋ mənə mbàm nə yè'e liŋ ndà, nə ye mbwa yè'e sè' si ndà?>> ²¹ Wo duk də, <<A sè ŋkum Kaisà.>> Fana yi duk yà' də, <<Ye də wèŋ lak fa Kaisà yusè yà'a sè ye, nə lak fa Nwì yusè yà'a sè Nwì.>> ²² Wo anə yuk ve'nə fana wo mərə ve'ε, nə be' mandzè àwo, nə lo dèdok, nə me'rə tes yi fo'.

Nzak Nè NgòLòkok Mvwe' Kpə

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ A ye sè' nùmbu ànə, bùu Sadusi mok wèŋ və bohòJisòs. Wo bòp bù nè wo dukgè yàwo də kaco ɲwè lokok fe'lə mvwe' kpɛ yeŋ wèŋ. ²⁴ Wo və kə fek yi də, <<Cicà, Musi à duk də, a ye-a ɲga ɲwè jə ɲwàŋwè, nə kpɛ ɲga bə nà' ka bwe tse' fana moma yee nə jəŋ tsoŋ ɲwà nə, ya bə nà'a dzə fa tətà ye nə yi kpɛ nə bwe. ²⁵ Nə yeè nə də vès tse' bwema mok fəŋ bwìŋ sàmba. Fana nè mwè nə jəŋ ɲwàŋwè, nə kpɛ me'rə nà' ɲga bə nà' ka mwe tse'. Yi me'rə nonjə lo fa moma ye ɲwà nə. ²⁶ Fana nè ba nə kpɛ sè' ɲga bə nà' ka mwe sè' tse'. Nə tɛ' kpɛ sè' vɛ'nə tètè kə dzeŋ bə nè sàmba nə. ²⁷ Wo ànə kpɛ wes pwe' fana ɲwà nə kpɛ ye sə sè'. ²⁸ Nùmbu nè bwìŋ kè lòkok mvwe' kpɛ kə dzèŋ nùu, ɲwà nə nə ye yè'sə ɲgwe ndà? Busè wo à tse' yi wo pwe'fo' laŋ.>> ²⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ ɲgàa jòŋ. A bùusè wèŋ ka yusè yà' cu ndzənə ɲwàk Nwì riŋ, nə kà ɲaaŋ Nwì sè' rì. ³⁰ Yusè də mvèk nè bùu kpɛkpɛ nə lokok mvwe' kpɛ, wo nə ye co masinjàa Nwì mubu, ɲwəmbam bə ɲwàŋwèe nə kà gù mok cu fe'lə. ³¹ Bə nzak nè ɲgòlòkok mvwe' kpɛ, wèŋ a ka yusè Nwì à cèp bohòwèŋ yà'a taŋ à? ³² Yi à duk də, <Mù Nwì Abràham nə ye Nwì Azik nə ye Nwì Jàkop>. Nwì à cèp vɛ'nə ɲga wo à kpɛ lòlan. Yà'a sə nìtsè' də bùu yè'sə cu fe'lə ɲwəm, njo nə yi ka Nwì bù kpɛkpɛ yeŋ, yi Nwì bùu sè wo cu ɲwəm. Yà'a mvwe' sè wèŋ bə jòŋ nèbup.>> ³³ Bùu sə wèŋ ànə yuk bum yè'sə fana wo mərə fuk nsàp yəyərè ànə bùè.

*Lùk Nè Nà' Gu Càsə Mok
(Mak 12:28-37; Luk 20:41-44)*

³⁴ Bùu Farasi wèŋ ànə yuk də Jisòs lok bùu Sadusi wèŋ cù co wo kà yusè ɲgòcèp fe'lə tse' fana wo baan yàwo sə mvwe' mò'fis. ³⁵ Fana mòk mətsetə'rəə wo nə yi ɲwè nè yi rì lùk wùriŋ fek Jisòs nə yumok ɲgòmùmsə ja'a nà'. ³⁶ Yi fek nà' də, <<Cicà, lùk nè nà' gu gha' lùuk mok pwe'fo' yi yè'sə nè fò?>> ³⁷ Yi duk fa nà' də, <<A nè də, <Wù tse' ɲgòdzəm Tà Nwì yòbə ntəm yòpwe'fo', dzəm yi bə yòŋsè yòpwe'fo', nə dzəm yi bə ɲkərə yòsè'

pwe'fo' nà'a.> ³⁸ Nè'e yè'e lùk nè nà' gu cəsə mok sə pwe'fo' nə ye nè mantombi sè' zeŋ nə. ³⁹ Lùk nè ba nè nà' gu cəsə nə səsə sè' co mòk nə. Nà'a də, <Wu tse' ɲgòdzəm tse' moma yo co wù dzəm ni' yò.> ⁴⁰ Bum sè lùuk mok sə cèep, nə ye bə bum sè ɲgàa tsòhòbum Nwì wèŋ à sə cèp pwe'fo' yà' na mègù mɛŋkwèŋ lùuk sè ba yè'sə.>>

Nzak Nè Bə Liŋ Krest

⁴¹ Mvè'nè bùu Farasi wèŋ sə à baan tə mali ntòmve' mò'fis fana Jisòs fek wo yumok. ⁴² Yi à fek wo də, <<Wèŋ tsərə bə ɲwè nè wo to liŋ ye də ɲkum ɲgà gè m bwìŋ nà'a da? Wèŋ tsəm də yi mo ndà?>> Wo duk fa yi də, <<Yi ɲgwi bù Devid.>> ⁴³ Yi fek fe'lə yà' də, <<Nə ye va ɲkuŋ Devid nə bə tu ye to bwi ɲwè ènə də Tà ɲga yòŋsè nè Nwì nə à gù yi ε? ⁴⁴ Devid nə à cèp də, <Tà Nwì à duk fa Tà àm də, <<Cum fəŋ bo ma mà'a mù tètè mù nə gu bùu sè wo bèŋgè wu, wo ye sə mvè'kùu wù.>> > ⁴⁵ A ye-a də Devid nə sə to nà' də Tà, ye də aco yi ye bwi bohòDevid anə mwe yè'sə vale?>> ⁴⁶ ɲwè nè mò'fis co yi cèp fəsə fa nà' yumok à ka yeŋ. Ye jəŋ nùmbu ànə, nə lo mantombi, ɲwè kà co yi fek fe'lə yi yumok mok ghəsə ja'a lo' fà'.

23

*Jisòs Də Bwìŋ Kərə Bə ɲgàa Yə'rè Lùk Nə Ye Bùu Farasi Wèŋ
(Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)*

¹ Anə geŋ Jisòs duk fa ɲgàa fàak ye bə bùu sè wo à mà fo' sə wèŋ də, ² <<ɲgàa yə'rè fa bwìŋ lùk bə bùu Farasi wèŋ wo sè wo tə mvwe' kùu Musi. ³ Nə ye də bum sè wo tsè' wèŋ pwe', wèŋ gu mvè'nè wo duk sə. Megu də wèŋ kà də wèŋ gu bə' lo mvè'nè wo sə gù yàwo duk. Busè wo tsòhogè, nə sə gu lo yusè zok. ⁴ Wo gù fagè bwìŋ lùk ɲkùuŋ sè yà'a co bum sè rərwi', sè yà'a gugun ɲgòbèə', nə sə naan fa bwìŋ yà' mɛ tuhù, nə kà ndubo nè mò'fis ɲgòjə bə' yàwo yà' fəsə ja'à lok. ⁵ Wo gù mègù bum yàwo də ya bwìŋ ye wo. Kùk ja'a yàwèŋ ncòròok sè mɛ sihi

bə ndzə kwii wo yà'a, mvè'nè yà' wèrə. Nə ja'a nɛ nɔ̀am sè ndzə cè'ə wo mvè'nè yà' sàap è. ⁶ Wo dzəm də wo lòmvwè' nzu yumok fana wo kə cum megu mvwe' sè ya bwiiŋ wəp wo co bùu sè ghaŋ. Wo dzèŋ mùmvwè' ndaap piriya, wo lap ɲòcu mənə dzòok sè yà' bòghak pwe' wo. ⁷ Wo dzəm sè' də a dzèŋ mɛ nteɛŋ, bwiiŋ sè kə cepsə wo, nə sə to wo mvwe' bwiiŋ də cicà, cicà.

⁸ <<Bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ ka tse' ɲògù ni' awèŋ də bwiiŋ sə to wèŋ də cicà, bùusè wèŋ pwe'fo' bwema, nə tse' mègù nə cicà nè mò'fis. ⁹ Nə ye sè' də kà də wèŋ to ɲwè nəmòk sə nze fɛɛŋ də tè' awèŋ duk, njo nə wèŋ tse' mègù tè' nè yi mò'fis, yi cu mɛbu. ¹⁰ Nə kà də wèŋ gu bwiiŋ də wo sə to wèŋ də masà sè' duk, njo nə wèŋ tse' mègù masà nè mò'fis, yi ɲkum ɲgà gèm bwiiŋ. ¹¹ ɲwè nè yi də yi nè ghaŋ mɛtsətsə'rə wèŋ pwe' yi, tse' ɲgòye ɲkwèŋ àwèŋ. ¹² ɲwè nè yi koksə lò-a ni' ye mɛtsə, Nwii nè jəŋ tsoŋ vè yi sə nze. ɲwè nè yi jə tse' lo-a ni' ye sə nze, Nwii jə fis kok lòyi mɛtsə.

*Jisòs Duk Fa Bùu Faràsi
Nə Ye ɲgàa Yə'rè Lùk Də
Wo ɲgàa Tè'èŋkup
(Luk 11:37-54; 13:34-35)*

¹³ <<Wèŋ ɲgàa yə'rè bwiiŋ lùk bə bùu Faràsi wèŋ, wèŋ ɲgàa tè'èŋkup. Wèŋ cu bɛp! Wèŋ sə lok fa bwiiŋ mandzè nè ɲgòlòmvwè' gaŋ Nwii. Wèŋ sə kà mbwa lò, nə kà bùu sè wo sə dzəm də wo ni mbwa wèŋ mandzè sè' fa.

[¹⁴ <<Wèŋ ɲgàa yə'rè fa bwiiŋ lùk bə bùu Faràsi wèŋ, wèŋ cu bɛp. Wèŋ ɲgàa tè'èŋkup. Wèŋ sə limzɛ bàa ɲgwemfə wèŋ, nə sə gu bɛpsə ndap awo. Wèŋ ri ɲgògù basə piriya sè səsap. ɲgə' nè ɲjàwèŋ nè kə yam gha' pwe'fo' njo bum yè'sə.]

¹⁵ <<Tètè'èŋkup ɲgàa yə'rè lùk bə bùu Faràsi wèŋ-a, wèŋ cu bə ɲgə' nèbɛp. Wèŋ to càgè sə ndzəpè, nə sə gi bə sə nzhè wèŋ pwe'fo' də ya wèŋ gu ɲwè nè mò'fis bɛ' mandzè lùk Musi. Nè mò'fis bùuŋ fana wèŋ gu fe'lə yi sè' wèŋ, yi bɛp

casə wèŋ sè wèŋ sə lòmvwè' ɲgə' nè sə misə sə kè' ba.

¹⁶ <<Wèŋ sè wèŋ də wèŋ sə nitsè' lòfa bwiiŋ mandzè nə ye yàwèŋ sè' jì lis, wèŋ cu bɛp. A sè' wèŋ sè wèŋ dukgè də a ye-a ɲga ɲwè kèŋ ndap Nwii nè ghaŋ nə, ye də yà'sə kà nzak tse'. Nə ye də, a ye-a ɲga ɲwè kèŋ bum sè wo à gu yà' bə guù sè yà'a mɛ nda'ə Nwii anə ɲkuŋ yi gu tsoŋ mvè'nè yi kèŋ sə. ¹⁷ Wèŋ jì lis nə ye ləm sè'. A yè'sə də gu gha' nè fò? Bum sè mənə ndap Nwii sə, kè ndap Nwii nè ghaŋ nə bə tu ye nè nà' gu ɲkuŋ bum sè mbwa sə tse' fàk ε? ¹⁸ Wèŋ dukgè sè' də, <A ye-a ɲga ɲwè kèŋ kàm nè wo à ci ɲgòtèŋ fa Nwii bum satikà' mbwa nà'a, yà'sə ka nzak tse', də tse'ɲga yi kèŋ bum sè wo naaŋ yà' mbwa sə ɲkuŋ àɛ yà' tse' fàk.> ¹⁹ Wèŋ ɲgàa jì lis, gu gha' yè'sə nè fò? Bum sè wo fa nə naaŋ yà' mbwa sə kè, kàm nè yi gu yi ɲkuŋ bum sè mbwa sə tse' fàk-ε? ²⁰ Yusə də a ye-a ɲga ɲwè kèŋ-a kàm ànə, ye də yi kèŋ be'lə fo' bə bum sè mbwa sə pwe'. ²¹ Nə ye sè' də a ye-a ɲga ɲwè kèŋ ndap Nwii nè ghaŋ nə fana yi kèŋ nà' bə Tà ɲgà ndap nə pwe'fo' sè'. ²² ɲwè nè yi kèŋ-a ntòbu, ye də yi kèŋ kapràak Nwii bə ɲwè nè yi cugè mbwa nè sè'.

²³ <<Wèŋ ɲgàa tè'èŋkup wèŋ, ɲgàa yə'rè bwiiŋ lùk bə bùu Faràsi wèŋ, wèŋ cu bɛp. Njo nə wèŋ fagè Nwii bòp mò'fis sənə hum bə bum awèŋ, nə fa tètè bə mvuu bum sè wo lam rəmsə tsə'rə ɲjàp bə zèŋ wèŋ, nə me'rə nonşə lùk sè gugəŋ co ɲgòye yəyərə bohòbwiiŋ bə bum pwe', nə tse' koksəmanziŋ, nə ye ɲwè ɲgà gu bum bə mandzè nè zinə. Anə ye co wèŋ sə gu yè'sə, nə sə gu mok sə sè'. ²⁴ Jì lis, ɲgàa nifa bwiiŋ mandzè wèŋ. Wèŋ sə kpès fis màk ndzè nè jo nè wà nè'e, nə sə mi lo nàmbà'rè sè' sə vèə wèŋ anə.

²⁵ <<ɲgàa yə'rè bwiiŋ lùk bə bùu Faràsi wèŋ, wèŋ cu bɛp. Wèŋ ɲgàa tè'èŋkup, wèŋ cùkgè yàwèŋ ɲkwèŋ ɲgàp bə ɲkwèŋ tasà, fana rwiŋ cum ma ndzə tsətsə'rè wèŋ anə ɲgwap nə ye wa bum bwiiŋ. ²⁶ Bùu Faràsi ɲgàa jì lis wèŋ. Wèŋ

cuk reŋsə to ŋgàp awèŋ ma sə ntòŋkuŋ ya ma nè mənkwèŋ nə reŋ sè'.

²⁷ <<Ŋgàa yə'rè bwìŋ lùk bə bùu Faràsi wèŋ, wèŋ cu bap. Wèŋ mègù co sèe sè wo yok fopsə yà' bə bwèŋ, ŋga rwiŋ cu nja vəp bù kpəkpe bə bum sè bap wèŋ.

²⁸ Wèŋ sə yəəŋ mu lisè bwìŋ co bùu sè kəkərè bohòNwi, ŋga wèŋ rwiŋ nja bə tè'èŋkup nə ye bə bap.

²⁹ <<Ŋgàa yə'rè bwìŋ lùk bə bùu Faràsi wèŋ, wèŋ cu bap. Wèŋ ŋgàa tè'èŋkup, njo nè wèŋ ci tsə'rəgè sèe ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ, nə sə gə tsə'rə bum sè wo à ci tes yà' ŋgòkwəsə liŋ bùu Nwi wèŋ. ³⁰ Wèŋ sə cep kè cùhu də, <Vès ànə ye-a ghà nè tè' avès wèŋ à ye bwèrɛ vès ànə ka bo mvwe' sè wo à sə zə bù ŋgàa tsòhòbum Nwi yà'a fa gèsè.> ³¹ Wèŋ to wo də tè' awèŋ vè'nə, ye də wèŋ sə niŋtsə' də wèŋ bwe bùu sè wo à zə ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ sə.

³² Wèŋ geŋ mantombi, nə gə wes bum sè tè' awèŋ ànə gə to sə. ³³ No, wèŋ ŋgwì bù no wèŋ, aco wèŋ tsəm də wèŋ nə kà mvwe' ŋgə' nè sə misè kè ni anə yè'sə va?

³⁴ Ye də mù tum fa wèŋ ŋgàa tsòhòbum Nwi nə ye ŋgàa ŋkərè bə ŋgàa yə'rè bwìŋ lùk wèŋ. Wèŋ nə zə mok, wèŋ tɛ'lə mok mu ntəəŋ, nə ləp mok məmvwè' ndaap piriya awèŋ. Wèŋ nə bɛ' taksə mok wo caŋ ni mvwe' buk lak nè fòpwe', wèŋ sə yuŋ. ³⁵ A ye vɛ'nə fana nduəm bùu Nwi sè wo à zə wo sə nze fɛɛŋ pwe'fo' nə ye mu tuhù wèŋ. Ye jəŋ bə nduəm Abè nè wo à zə yi ŋga yi ka yumok riŋ tètè kə dzeŋ mu ni'ì Sàkàriya nè wèŋ à zə yi mu ntòndap Nwi nè ghaŋ nə. A ye ŋga yi tə mətšətsə'rèə kàm satikà' fo' bə mvwe' rum nè wo togè nà' də ndap nè rərəŋ nà'a. ³⁶ Mù sə tsə' wèŋ zìnə də, ŋgə' bùu yè'sə pwe'fo' nə və mu tuhù bùu sè niè' yè'sə.

³⁷ <<Webee, lak Jòrosalèm, lak Jòrosalèm! Wèŋ zəgè ŋgàa tsòhòbum Nwi, nə sə tərə ŋgàa gè ntum Nwi wèŋ bə lis. A yè'sə ghè' sù mvè'nè mù sə ləp də mu ko wumsə gesə wèŋ ndzə ni'ì mù co məma mvəp sə wumsə bwe ye, wèŋ kà dzəm ɛ? ³⁸ Bo am ka mok bə lak awèŋ

yà'sə yeŋ, yà'a mok fəəm lak wà. ³⁹ Mù tsə' wèŋ də ye jəŋ ŋga'a lo mantombi, wèŋ nə kà mu mok yə fe'lè tètè numbu nè wèŋ yə fe'lə mu, ye mok ŋga wèŋ sə duk də, <Nwi se ŋwè nè yi vè mənə liŋ sè Tà nə ŋkuŋ.> >>

24

Jisòs Tsə' Bum Sə Yà'a Nè Ye Ŋga Yi Kəp NgòVə

(Mak 13:1-27; Luk 17:22-24, 21:5-28)

¹ Jisòs à sə ye'e mè'rə mvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nə ŋgòlòo fana ŋgàa fàak ye wèŋ və ŋgòni fa yi ndaap Nwi, sə də yi kək bərə ja'a mvè'nè wo à ci bònəsə yà'. ² Jisòs nə cep fəsə fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ sə yə bum yè'e pwe'fo', ka vɛ'nə yeŋ nè? Mù sə tsə' wèŋ zìnə də lis nè mò'fis nə kà mənə mòk fenə naəŋ mam. Wo nə kuəmsə wes yà' pwe'.>>

³ Yi ànə geŋ də yi kə cum məmvwè' nda Olip nə fana bwe ye wèŋ və woòwo, nə kə tseŋ yi. Wo sə fek yi də, <<Tsok fa a ves ghà nè bum yè'sə nə ye-è. Nə tsok fa ves yusè yà'a nə niŋtsok də wù kuəp ŋgòbwìŋ vèə ya nzeŋgòŋ nə nə me sə sè'.>> ⁴ Fana Jisòs nə cep fəsə fa wo də, <<Wèŋ jəŋ ŋkərè ya ŋwè nəmòok kà wèŋ bòrè. ⁵ Busè bwìŋ nə və ŋkəuŋ sè wo nə ci' mvwès də, wo Ŋkum ŋgà gè m bwìŋ nè wo à sə duk nə wo, nə borə lo bwìŋ vɛ'ɛ wùriŋ. ⁶ Wèŋ nə sə yuk kɛ'ca də dzè'e fa' mvwe' səsap bə mvwe' jəjo wèŋ nduk. Wèŋ yuk vɛ'nə, wèŋ kà wəp bùusè yè'sə nə ye tsoŋ vɛ'nə. Yà'a ye vɛ'nə, kà yà'sə də nze nə mè yà'sə laŋ sè' ntòye. ⁷ Busè bòp lak nə lə bə bòp lak mok. Ŋkum mòk lə bə ŋkum mòk sè'. Njèe nə ko, nzeŋgòŋ nə sə tsoho kɛ'ca fa' bə ma fa' wèŋ. ⁸ Yè'sə pwe'fo' mègù ntòco mvè'nè ŋwàŋwèe ghà to ko'gè mwe ntòghàa yè'e.

⁹ <<Fana wo nə ko wèŋ, nə yeŋsə wèŋ ŋgə', nə zə wèŋ. Lak pwe'fo' nə beŋ wèŋ bùusè wèŋ bwe am. ¹⁰ Mvək ànə ye vɛ'nə, bwìŋ ŋkəuŋ nə caŋ me'rə mandzə njàm nə. Bwìŋ nə sə seŋ mòk bə mòk, nə sə beŋ kɛ'ca mòk bə mòk sè'. ¹¹ Ŋgàa mvwès wèŋ nə ye sè' wùriŋ

sè wo nè sə duk də wo ɲgàa tsòhòbum Nwì wèɲ. Wo nè borə jəɲ lo bwìɲ ve'ɛ nduk. ¹² Mvə'nè bwìɲ dzəmgè mɛɛ nè fi lo mok maɲkwèɲ njo nè bɔp yam lòmok mantombi ve'ɛ wùriɲ. ¹³ Megu də ɲwè nè yi təɲ-a gɔgɔɲ tətè, nè kə ləsə fana yi nè tse' lùɲ. ¹⁴ Ncèp Ntirè nè Bəboɲ nè nà' sə tsə' bə gaɲ ɲkum yè'sə nè yuhu lo sənə nzeɲgòɲ nè pwe'fo' də ya ndaəɲwè pwe' yuk gesə fə ntu'ù yi ye sè'. Yà'a ɲga'a mvə'nè nzeɲgòɲ nè nè lə sə.>>

Ngə' Nəbɔp Bohò

Nzeɲgòɲ Jùdiyà

(Mak 13:14-27; Luk 17:23-24, 21:20-28)

¹⁵ Numbu mòok nè kə vè nè wèɲ yə ɲga wo lòkoksə tes bɔp nè nà'a bə jòɲ nè mvwe' sè rərəɲ, bɔp nè Danà ɲgà tsòhòbum Nwì à cèp nè. * (Nwè nè yi sə ta ɲwàk nè rɛɛɲ bə zeɲ bəboɲ.) ¹⁶ Wèɲ yə ve'nə, bùɛ sè wo cu mvwe' nzeɲgòɲ Jùdiyà wèɲ caɲ kok lo mɛ ndahà. ¹⁷ Nwè nè yi sə cu yòɲsə mɛ ndundap† kà mvək ɲgòsuhu tsə, nè kə jəɲ fis bum ye sè mɛ nda'à yi tse'. ¹⁸ Nwè nè yi mɛnə nzum fàak nè kà maɲkwèɲ də yi sə kə jə cək fohòlò. ¹⁹ Ho'm, megu də anə ye ɲgə' bohòbàa sè bə zɔm nè ye sè wo sə fa bwe sè lɛə mbwi bə numbu yà'sə. ²⁰ Wèɲ ləɲ Nwì də yi gɛ co wèɲ kà mvək mbùɲ nè bə mbɔəp wùriɲ ca, kə numbu dzə àlɛ'. ²¹ Njo nè ɲgə' nè nà'a nè ye mvək ànə nè bɔp ve'ɛ nsàp nè nzeɲgòɲ à yè yèe, à ka ve'nə ye yuk. Nə ye sè' də anə kà ve'nə mok sè' kə ye yuk fe'lə. ²² Nə ye də Nwì a ka-a numbu yà'sə ləm ci' fəsə də bwèɛ ɲwè nè mò'fis kà bwehe cu lok. Megu də yi nè ci' fəsə yà' ləm bùɛ tu bùɛ ye wèɲ sè yi a cok fis yà'wèɲ.

²³ <<A ye-a ɲga ɲwè nəmòk duk-a wèɲ də <Nkum ɲgà gèm bwìɲ nè wo à sə duk nè nè'>, kə də, <yi fə fa'> àlɛ, kà də wu dzəm swì duk. ²⁴ Bwìɲ nè sə borə ke' də wo Krest, nè sə duk də wo ɲgàa tsòhòncèp Nwì. Wo nè sə gɛ nsàap bum maɲgəɲgèɲ mok ve'ɛ wùriɲ də co wo borə bùɛ sè Nwì a cok fis nòɲsə sə bə zeɲ,

ɲga wo tse'-a mandzè nè na. ²⁵ Wèɲ jəɲ-a ɲkərə, mɛ tsə' nòɲsə wèɲ bum yè'sə ɲga cu ntòcuu. ²⁶ Ye də a ye-a ɲga ɲwè nəmòk duk wèɲ də, <Nà' cu ɲgòɲ fa'> kà də wu tesə lo fo' duk. Kè wo duk-a sè də <Yi cu mà mbwèndap nè'>, wù kà dzəm. ²⁷ Bɔsè mɛ nè mɛ mo ɲwè, mɛ nè və co mvə'nè mbùɲ ba'a kokgè mà mbwèbu, nè ca bùɲ kə tu bu yè'e. ²⁸ Mvwe' sè vèɲ ni' kɔp nooɲ-a sè fòpwe', jìgawà' wèɲ nè kə benə fo'.

²⁹ <<Ghà nè ɲgə'ə sè yà'a nè ye numbu ànə cà wes ntèɲ fana nuum nè keɲ ndzəm. Nwə kà mok sè' se, ɲkəɲkàɲ sə gbɔhɛ tsoɲ mɔbu anə fana nsàap ɲaəɲ sè mɛtsè sə tsoho sè'. ³⁰ Mvək mòok nè yəɲ mɔbu nè nà'a mvək nè ɲjəm, mɛɛ mo ɲwè, fana ɲgwì bùɛ sè sə nzeɲgòɲ pwe' nè tɛ'. Wo ye ɲga'a mvə'nè mɛɛ mo ɲwè mù sə tsə tesə mɔbu ndzənə mbàk bə ɲaɲ, nè sə fom rɛɲ boɲsə nèbɔp. ³¹ Fana mɛ nè tumsə masinjàa am sè mɔbu ɲgòto lòbwìɲ bə ntàɲ nè nà' sə cèp ve'ɛ wùriɲ. Wo to benə və bùɛ am sè mù à cok fis sə wèɲ ma ɲkùup nzeɲgòɲ sè kwè sə mvwe' mò'fis, ye jəɲ mvwe' sè nzeɲgòɲ nè yeto nè ye mvwe' sè nà' kə ləsə.

Yə'rə Jəɲ Yumok BohòTu

(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² <<Mù dzəm də wèɲ yə'rə jəɲ ɲkərə bohòtu fik nà'a. Wu yə ghà nè nà' yè ɲgòfom, nè sə top, fana wù riɲ sè' də mvək mbùɲ kɔəp laɲ. ³³ Yà' megu sè' ve'nə də wèɲ yə bum yè'sə ve'nə fana wèɲ riɲ də mo ɲwè kɔəp ɲgòvə laɲ, yi mègù mok ɲgɛ ncù. ³⁴ Mù tsə' wèɲ zìnə də bùɛ sè wo cu ɲga'a yè'e wèɲ nè kà ntòkpɛ lə wes ɲga bum yè'sə yà' gù laɲ. ³⁵ Ntòbu bə nzeɲgòɲ ba fo' nè cà gesə lòwà, ncèp àm kà ye cà yuk.

ɲwè Ka Numbu Nə

Kè Mvək Nə Riɲ

(Mak 13:32-37; Luk 12:41-48; Luk 17:26-30, 34-36)

* **24:15** 24:15 Taɲ Danà 9:27 † **24:17** 24:17 Bùɛ Jus wèɲ à sə ci ndap awo fana wo gɛ ndundap nè mbwa rəəm, co bwìɲ sə kə cum yòɲsə mbwa.

³⁶ <<Yusè dè ñwè ka nùmbu nè bə mvək nè bum yè'sə nè ye riŋ. A mēgù-a masinjàa Nwì mǎbu nè ye Mo ye nè sè', wo ka sè' riŋ. Rì mēgù tē' nè yìyi.
³⁷ Mo ñwèè vè nùmbu nè fana bum pwe' nè ye sè' mvè'nè yà' ànə ye ghà nè Nuà ànə ye ye nà'a. ³⁸ Mēgù sè' mvè'nè ànə ye fa' mantombì ñga ndzəp ànə ka ntòrwiŋ yà'a, bwìŋ à sə zɹ, nè sə no vəpsə. Bùu mok wèŋ sə geŋ gù tètè nùmbu nè Nuà à ni ñgwes dzeŋ. ³⁹ Wo à sə gù vè'nə, nè kà sə rì tètè ndzəp kə bək wes wo vè'ε wis. Mùu mo ñwè, mù nè vè ntsə'mòk yà' megu sè' mvè'nè ànə ye yà'sə. ⁴⁰ Nùmbu ànə ye, mbəmbam baa nè sə fàk nzum, wo jəŋ fis lo mòk, nè me'rə mòk. ⁴¹ Bəba baa nè ye mvwe' ñgòk, nè sə gok beŋ, wo jəŋ fis lo mò'fis, nè me'rə mòk fo'. ⁴² Ye dè wèeŋ sə jəŋ ñkərè, bùusè wèŋ ka nùmbu nè Tà àwèeŋ nè bwìŋ vè nè riŋ. ⁴³ Wèeŋ riŋtse' yumòk nè' sè' də a ye-a ñga tà ñgà ndap nè riŋ-a ghà nè ñgà yèə nè və, bwèrε yi nè so noon tètè tsok rəŋ ya nà'a kà kə ni. ⁴⁴ Ye dè wèeŋ cu, wèŋ ye fəfəhù ghà yà lòoŋ, bùusè mo ñwèè nè vè ñga wèŋ sə kà bə zeŋ tsərè.

Mo Fàk Nğà Yuk Dək Nə Ye Mo Fàk Nğà Kà Dək Yùk

⁴⁵ <<Mo fàk nè yi zìnə nè tse' ñkərèə yè'sə nè fò? A nè masà ye nè à fa bum sè mù nda'à yi bohònà', nè duk də nà'a nè sə fa bwe ye wèŋ bum zɹzɹ bə mvək nè kəkərè. ⁴⁶ A rəŋsi bohòmofàk nè masà ye bwì vèə, nà' tseŋ yi ñga yi sə gù mvè'nè nà' ànə duk nonşə lo yi sə. ⁴⁷ Mù tsok weŋ zìnə də masà nè nè fa nsàp mofàk ànə ñàŋ ñgòkotse' bum ye sè' yi tse' pwe'fo' nà'. ⁴⁸ A ye-a ñgà fàk nè yi bup, yi nè duk də, <Masà àm nè nè kà nènàk bwìŋ fohòvə.> ⁴⁹ Yi yeto ñgòlèp ñgàa fàak mok sə wèŋ, nè sə zɹ, nè sə no roŋ ke'ca bə ñgàa jùhù rùk wèŋ bəbè'. ⁵⁰ Fana masà ñgà fàk ànə nè bwì vè ntsə'mòk nùmbu nè yi sə kà vè'nə tsərè, nè ye bə mvək nè yi kà bə zeŋ sè' riŋ. ⁵¹ Yi nè gbè' ci'lə nà' ba, nè be'lə nà' bə ñgàa tè'èŋkup wèŋ

mvwe' mò'fis. Bwìŋ nè sə waŋ, nè sə zɹ nzònŋ fo'.

25

Gbu' Wàhanğwèŋ Sè Wo A Ye Hum

¹ <<Nùmbu ànə kə ye fana gaŋ ñkum sè mǎbu sə nè ye co wàhanğwèŋ sè wo à ye hum yà'a. Wo à jə laàm awo, nè lo ñgòkè tək ndugù nè yi sə vè ñgòkè jə lo ñge' awo mòk nùmbu ànə.* ² Sè tàŋ à ye ləm, sè tàaŋ mok ye yàwo ñgàa ñkərè. ³ Sè ləm sə wèŋ à jə laàm awo, nè kà kàràsi jə tse'. ⁴ Sè ñgàa ñkərè sə wèŋ à jə tse' ke' lòkàràsi awo mok sənə botòrò. ⁵ Ndugù nè à ka və toho fana baa sə wèŋ dzooŋ lo tètè wo dzəmlò. ⁶ A kə dzèŋ ntəntəmtsok, wo to fuŋ də, <Ndugù nè vè laŋ, wèeŋ tesə və kə tseŋ yi.> ⁷ Baa sè hum sə lokok wo pwe', nè koksə laàm awo sə. ⁸ Sè ləm sə duk fa sè ñgàa ñkərè sə də, <Wèeŋ fa a ves kàràsi awèŋ sə mok bùusè laàm avès sə də a liiŋ.> ⁹ Sè ñgàa ñkərè sə wèŋ duk fəsə fa wo də, <Kàmòk yà'a nè kà bohòvesùwèŋ pwe'fo' kùrè. Bòlε co wèŋ lo kə ye bùu sè wo sə sèŋ sə, nè ywìŋ jəŋ yàwèŋ bohòwo.> ¹⁰ Wo à lòdə wo kə ywìŋ fana ndugù nè və. Ndugù nè jəŋ sè wo à fəhù yàwo laŋ sə, bə yà'wèŋ ni lo mǎmvwe' ndap nè wo sə zɹ gù mbwa nè. Wo à ni lòmbwa, wo ko jəŋ ncù lok mpùŋ. ¹¹ A cu ghà, baa mok sə wèŋ bwì və yàwo sə sè'. Wo təeŋ sə mbi, nè sə dūhù də, <Tè'mòk, Tè'mòk, mùk fa ves ncù.> ¹² Yi duk fəsə gesə fa wo ca də, <Mù sə cep yè'e ñkəm duk də, mù ka weŋ riŋ.> >> ¹³ Jisòs à lèsə ncèp nè də, <<Ye dè wèeŋ sə kuk-a kù'ɹ, bùusè wèŋ ka nùmbu nè kə mvək nè riŋ.>>

Gbu' Bwìŋ Tε' Sè Wo A Fa Wo Mbàm (Luk 19:11-27)

¹⁴ <<Gaŋ Nwì sə nè ye co mvè'nè ñwè nəmòk à ye ñga yi də yi lo gì fana yi to benə ñgàa fàak ye wèŋ. Yi à to wo fana yi fa bum ye pwe'fo' ndzə bohòyà'wèŋ. ¹⁵ Yi fa mòk baa mbàm tàŋ, nè fa mòk bàm ba. Yi fa ñwè nè te' ye bàm mbàm

* **25:1** 25:1 Yà'à sə yegè bohòbùu Jus wèŋ də bwìŋ tse' ñgòkè tsèŋ ndugù nè mandzə ñkuŋ, fana bə yà'wèŋ lo mvwe' ndap nè wo nè zɹ gù fo' nè.

mò'fis. Yi à gáp fa yà'wèŋ yè'sə mvè'nè yi riŋ də ɲaɑŋ awo sə cu co ɲwè kotse' to sè ye. Yi à fa wes wo ve'nə, yi be' mandzè, nə lo yuye. ¹⁶ Ɲwè nè yi ànə tse' ye bàam mbàm tàŋ nə à lònɛŋ, nə kə gi gii nɛŋ bə zeŋ. Yi tse' swe' mbwa sè' bàam mbàm tàŋ mok. ¹⁷ Ɲwè nè yi à tse' ye bàam mbàm ba nə à kə tse' swe'e ye sè' bàam mbàm ba. ¹⁸ Nè yi à jə ye bàm mò'fis nə à lò, nə kə tuŋ wu, nə ses lok gesə bàm mbàm ɲkwà' ɲwè nə ca.

¹⁹ <<Mvək ànə sap fana ɲkwà' ɲwè nə bwìŋ və. Yi kə taŋsə ja'a yusè wo a gù bə mbàam sə. ²⁰ Ɲwè nè yi à tse' ye bàam mbàm tàŋ nə à vèə, nə jə və bàam mbàam mok sè' tàŋ. Yi duk fa ɲkwà' ɲwè nə də, <Tè'mòk, wù à fa mu bàm tàŋ, mù a kè tse' fe'lə mok bə zeŋ sè' bàm tàŋ.> ²¹ Ɲkwà' ɲwè ye nə kwasə nà' də, <Wusùkù' mo àm-a', wù gù bəboŋ. Wù ni tsè' zìnə yòbə mɔyɔ nè nà'a momjo laŋ. Mu nə gu wu ɲga'a ɲgòtse' ɲàŋ mənə sè yà'a ɲkùuŋ. Vəə kè ròn ni' bə bum ɲkwà' ɲwè yònə.> ²² Ɲwè nè yi à tse' ye bàm ba nə à vè ye sè'. Yi duk də, <Tè'mòk, wù a fa mu bàm ba. Yeè, mù kè tse' fe'lə vè mok bə zeŋ sè' bàm baa mok.> ²³ Ɲkwà' ɲwè ye nə kwasə nà' sè' də, <Wusùkù' mo àm-a', wù gù bəboŋ. Wù ni tsè' zìnə yo bə yu nè nà'a momjo laŋ. Mu nə gu wu ɲga'a ɲgòtse' ɲàŋ mənə sè yà'a ɲkùuŋ. Və kè ròn ni' bə bum ɲkwà' ɲwè yònə.>

²⁴ Ɲwè nè yi à fa nà' ye bàm mò'fis nə à vè ye sè'. Yi duk fa ɲkwà' ɲwè nə də, <Tè'mòk, mù ri wu ri de wu ɲwè nè wù gu wùriŋ. Wu kɔp zɔgè mvwe' sè wù à ka wù bi, nə kà fo' wù sè' fàk. ²⁵ Mù a wəp, fana nə kə tuuŋ mbàam yo sə sə nzhè. Yeè, mbàam yo sə yà'a yè'.> ²⁶ Ɲkwà' ɲwè nə yak nà' də, <Wù mo nè bɔp ɲgà wɛ' mòk wà. Wù də wù riŋ də mu kɔp zɔgè mvwe' sè mù à ka fo' bi, nə kà fo' sè' fàk, ka ve'nə yeŋ à? ²⁷ Anə boŋ ghak co wù nɔŋsə fa mu mbàam sə bohòbù sè wo fàkgè mɔmvwe' ɲgwa' yà'a. Ya mu bwìŋ vəə, mu tse' mɔswe' mənə mbàam am sə.> ²⁸ Ɲkwà' ɲwè nə də, <Wèeŋ jəŋ fis mbàam sè bohòyi sə, nə fa ɲwè nè yi nə tse' bàam mbàm hum nà'a.> ²⁹ Yi duk

fe'lə də, <Ɲwè nè yi tse'-a, wo nə fa yamsə mok, ya yi tse' mok nduk nè nduk. Nə ye də bohòŋwè nè yi ka ye yumok tse' nə, a mɛgù-a sè mɔyɔ nè jo nè yi tse' nà' nə, wo nə jəŋ fis gesə nà' ndzə bohòyi anə fo'. ³⁰ Wèeŋ ko jəŋ ɲgà fàk nè bɔp ènə, nə mak gesə lo yi mvwe' sè ndzəm sə kèŋ sə mbi yà'a. Bwiiŋ nə sə waŋ, nə sə zɔ nzon ca.>

Wo Nè Gapsə Bwìŋ Co

Wo Sə Gapsə Ndzə Bə Nsùŋgaŋ

³¹ <<Ghà nə mo ɲwèe kè vè nùu bə masinjàa ye fana yi kə kok cum mənə kapràak ye bə ɲaɑŋ ɲkum wùriŋ. ³² Bùu sè sənə nzeŋgònə pwe' nə kə benə kè mantombii yi. Wo benə ve'nə yi gapsə wo co ganakù' sə gapsə fis ndzə bə nsùŋgaŋ. ³³ Yi nə tes nsùŋgaŋ sə bo ma màk, nə tes ndzə bo ma ɲkwip. ³⁴ Fana yi nè yi ɲkum nə, nə duk fa sè bo ma màk sə wèŋ də, <Wèeŋ və. Tè' am a sè weŋ yi. Wèeŋ və kə ni cum mvwe' gaŋ ɲkum Nwì sè wo à fùhu nɔŋsə fa weŋ ɲga wo ka nzeŋgònə ntòfuk sə. ³⁵ Busè njè à sə ya mu, wèŋ fa mu zuzu. Ntəm à sə sə mu, wèŋ nə fa mu ndzəp. Mù à ye ɲkùuŋ, wèŋ nə nisə mu mu nda'à wèŋ. ³⁶ Mù à ye nswè'mbwè, wèŋ fa mu cək. Mù à nòoŋ yiyaŋ, wèŋ sə kə tesə mu. Mù à cu mu ndapndzəmè, wèŋ sə kə cepsə mu.> ³⁷ Bùu sè kəkurè yà'sə wèeŋ nə cep fəsə fa yi də, <Vès ànə ye wu yè'sə sè ɲga njè sə ya wu, vès nə fa wu zuzu-ε Tà? Kè də ɲga ntəm sə sə wu, vès nə fa wu ndzəp-ε? ³⁸ Wù ànə ye ɲkùuŋ fòŋkuŋ vès nisə wu mu nda'à-nɛ, kè də wù ànə ye nswè'mbwè sè ɲkuŋ vès nə fa wu cək-ε? ³⁹ Nə ye sè' də vès ànə ye wu yè'sə ma fòŋga wù sə yayaa, kè ɲga wù cu mu ndapndzəmè ɲkuŋ vès kə cepsə wu-ε?> ⁴⁰ Yi nə cep fəsə fa wo də, <Mù sə cep yè'e kek də, bum sè wèŋ à gù fa-a bè'lə bwema am yè'e, ye də wèŋ à gù fa yà'sə bohòmù.> ⁴¹ Fana mu yi duk fa bùu sè bo ma ɲkwipə yi sə wèŋ də, <Coho gesə ɲgu ni' mù fo', wèŋ sè Nwì a naaŋ fa weŋ ɲgə' mu tuhù. Wèeŋ du sə mvwe' mis nə wo à gù nɔŋsə fa ze' nə bə masinjàa ye wèŋ nà'a. ⁴² Njè à sə ya mu, wèŋ kà mu beŋ fa. Ntəm sə sə mu, wèŋ

kà mụ ndzəp sè' fa. ⁴³ Mù à ye ñkùin, wèn kà mụ mụ nda'à wèn nisè. Mù ye nswèmbwè, wèn kà mụ cək fa. Mù sə yaŋ nə ye ñgà ndapndzəm, wèn kà mụ kè cəpsə lok.> ⁴⁴ Fana wo nə cəp fəsə fa yi sè' də, <Tà, ànə ye yè'sə sè nè vès à yə wu ñga ñjè sə ya wu, kè ñga ntəm sə sə wu, kè ñga wu ñkùin vès kà wu mụ nda'à vès nisè-ε? Kènə à ye fònə vès à yə wu ñga wu nswèmbwè, kè ñga wù sə ya, kè ñga wù cu ndapndzəm vès kà wu kè cəpsə-ε?> ⁴⁵ Yi duk fəsə fa wo də, <Mù sə cəp yè'e kek nè kek də, wèn ànə ka-a bohòbè'lè moma am nè mò'fis gū fa, ye də wèn à ka mụ yà'sə gū fa.> ⁴⁶ Bùu yà'sə nə lo sənə ñgə' nè nà'a kà mège. Bùu sè wo à sə bə' yàwo mandzə Nwì, lo yàwo mvwe' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk.>>

26

Wo To Lám Mətuhù Jisòs

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2; Jon 11:45-53)

¹ Ghà nè Jisòs ànə tsok wes fa wo bum yè'sə pwe' fana yi bùu duk fa ñga'a bohòŋgàa fàak ye wèn də, ² <<Wèn riŋ də bwehe cu mège mok nùumbu ba ya ñkək Pasobà nə kə dzeŋ. Mvək ànə ye, wo nə fa mụ mo ñwè də wo tɛ'lə mụ muntəəŋ.>> ³ Sè' mvək ànə, ñgàa fa satikà' sè ghaŋ bə bù ñkwàha bùu Jus wèn kə be'lə mụ ntombii Kayofàs. Kayofàs nə à ye ñkum ñgàa fa satikà'. ⁴ Wo à cəp tes fo' mvə'nè wo nə borə ko Jisòs, nə zə yi. ⁵ Wo duk fe'lə sè' duk də, <<Kaco vesùwèn ko yi nùumbu ñkək yeŋ, bùusə bwìŋ nə gham vesùwèn ñga'a.>>

Wo Yok Fa Jisòs Kù Bə Lámindà Mvwe' Lak Betani

(Mak. 14:3-9; Jon 12:1-8)

⁶ A ye ñga'a ñga Jisòs mvwe' lak Betani. Fana yi lo kə cum mụ nda'à Saimù nè yiya kuturu à ko yuk yi mantombi. ⁷ Nwà nəmòk nikok bə ndo lámindà nè nà' gū nteŋ ve'ε wùriŋ. Nwà nə jəŋ yà', nə kə' tsoŋ fa Jisòs mətuhù ñga yi cu sə zə bəŋ. ⁸ Nğàa fàak ye wèn à yə ve'nə fana wo jok də ñwà nə kè' bupsə yà' ve'nə

bùu yàε. ⁹ Wo də anə ye co wo seŋ lámindà sə mbàm wùriŋ, nə fa ñgàa jìŋ wèn. ¹⁰ Jisòs à ri yusè wo à sə cəp sə, nə duk fa yà'wèn duk də, <<Wèn sə fa ñwà ènə ñgə' ve'nə bùu yà? Yusè yi gù bohòmù yè'sə, a bəboŋ wùriŋ. ¹¹ Wèn nè sə ye maligè ñgàa jìŋ fo', mụ nə kà yàm vesùwèn cu malì. ¹² Mvək nè yi kè' tsə fa mụ lámindà yè'sə muni'i ve'nə, yi sə gù tsərə yà'sə ñgùpni' àm nə mvə'nè wo nə tuuŋ nà'. ¹³ Mụ tsok fa weŋ ncəp nè nà'a ñkəm duk də, mvwe' sè fəpwe' sè wo nè tsoho Ntirè nè Bəboŋ nə sənə nzeŋgònə fana yusè yi gù yè'sə wo nè sə tsərə maligè yi bùu zeŋ.>>

Ñkà'a Pasobà

(Mak 14:10-25; Luk 22:3-23; Jon 13:21-30)

¹⁴ Yà'a ñga'a mvək nè Judàs Iskarəyà nè yi sè' mòk mūŋgorè ñgàa fàak ye sə hum-ncòp-ba sə à lòo, nə kə ye ñgàa fa satikà' sè ghaŋ wèn. ¹⁵ Yi fek yà'wèn də, <<A ye-a ñga mụ ko fa weŋ Jisòs nə, wèn fa mụ yà?>> Wo à làk fa yi mbàm hum tɛ' fo' ndzə bohò.* ¹⁶ A nə yè jəŋ ñga'a mvək ànə nə lo mantombi, Judàs sə lap mandzə ñgòsəŋ Jisòs.

¹⁷ A kə dzeŋ nùumbu nè wo à yèto ñkək nè wo zəgè bred sè jì yis yà'a fana ñgàa fàak Jisòs wèn və nə kə fek nà' də, nà' dzəm də nà'a nə zə ñkək nə ma fòε, ya wo kə gūhə tsərə' rə mvwe' sə. ¹⁸ Yi duk fa yà'wèn duk də, <<Wèn du ndzə ntòlak, nə duk fa ñgà' nà'a duk də, <Cicà də mvək ye kùrə laŋ, yi bə ñgàa fàak ye wèn nə zə ñkək Pasobà munda'à wù.>> ¹⁹ Nğàa fàak ye sə wèn à kè gù sè' mvə'nè Jisòs duk wo sə. Wo fəhə zəzə Pasobà sè fo'.

²⁰ Nùm à co, yi bə ñgàa fàak ye sə hum-ncòp-ba sə wèn lo ñgòzə zəzə. ²¹ Wo ànə sə zə fana yi duk fa yà'wèn duk də, <<Mù sə tsè' weŋ nè'e ñkəm duk də ñwè nè mò'fis mətsetsərə wèn fəŋ nə seŋ mụ.>> ²² Wo à yuk ve'nə, manziŋ ko wo ve'ε wùriŋ. Wo ye ñgòfek yi mò'fis, mò'fis, duk də, <<Tà, a mụ à?>> ²³ Yi duk fa

* **26:15** 26:15 Judàs à sèŋ mà' Jisòs nə yè'e bə nteŋ nè bùu Jus wèn à tiŋ nòŋsə ñgòywiŋ mo ñkwèn ñjamòk yà'a.

yà'wèŋ də, <<Ŋwè nè yi fa kùrə tsə bo ye bə yàm sənə zuzɔ, a yi nè yi nə seŋ mɔ nə. ²⁴ Mù mo ŋwè, mɔ nə kpɔ lo mvè'nè ŋwàk Nwì sə duk. Fana ŋgə' nè bɔp cu bohòŋwè nè yi seŋ mɔ ànə. Anə boŋ ghak bohòŋwè ànə co wo kà yi dzə lok.>> ²⁵ Judàs nè nà' à sè yi nə fek ye sè' də, <<Cicà, a mù à?>> Jisòs duk fa nà' də, <<Wù cèp mɔmvè'nə.>>

Zuzɔ Nè Nà'a Lèsə mbwè: Losopà

(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Korè 11:23-26)

²⁶ Wo ànə sə zɔ fana Jisòs jəŋ brəd, nə kwasə Nwì, nə bə'rə fa ŋgàa fàak ye sə. Yi duk də, <<Wèeŋ jəŋ, nə zɔ. Nè'e ŋgùpni' àm.>> ²⁷ Anə geŋ yi jəŋ ŋgàp sè'. Yi ànə kwasə wes me Nwì fana yi fa yà'wèŋ də yà'a no. Yi à fa yà' yi sə cep də, <<Wèeŋ no wèŋ pwe'. ²⁸ Yè'sə nduəm am sè yà' sə fè'e ŋgòswì fa bwìŋ bɔp awo. Nduəm sə, a zeŋ sè yà' kì ŋge' ndzənə rùk nè njàm bohòbwìŋ ŋkùuŋ. ²⁹ Mù tsè' wèŋ də mɔ nə kà rùuk yè'sə vesùwèŋ mok no be'lə yuk tètè nùmbu nè mɔ nə no fe'lə nà' mok fi vesùwèŋ mvwe' gaŋ ŋkum Tè' àm.>> ³⁰ Fana wo yəm ŋkì, nə tesə lo mvwe' nda Olip.

Jisòs Də Pitàa Nə Dzeŋ Yi

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

³¹ Anə geŋ Jisòs tsok fa yà'wèŋ də, <<Bə ndzəm nè ntinə nè'e, wèŋ pwe' nə caŋ me'rə mɔ mɔmù. Mù riŋ ve'nə bùusè yà' cu ndzənə ŋwàk Nwì də, <Mùu Nwì, mɔ nə ləp ganakù' nè fana nsùŋgaŋ sə nə sam wes.> ³² Anə ye sè' də ghà nè mɔ nə lokok mvwe' kpɔ, mɔ nə lo mantombi wèŋ mvwe' nzeŋgòŋ Galili.>> ³³ Yi ànə duk ve'nə fana Pità cep fəsə fa nà' duk də, <<A ye-a ŋga bwìŋ pwe' ca me'rə-a wu sè ca, mɔ nə kà wu yàm ca me'rə yuk.>> ³⁴ Jisòs duk fa yi də, <<Mù tsok wu ŋkəm duk də, bə ndzəm nè ntinə nè'e, ntomvəp sə kə to kàmòk ŋga wù də wù ka mɔ riŋ kè' tɛ'.>> ³⁵ Pità nə cep fe'lə sèmok duk də, <<A mègù-a sè ŋgòkpɔ vesù, kaco mù beŋ wu yeŋ.>> Ŋgàa fàak ye mok sə wèŋ duk sè' ve'nə, wo pwe'.

Jisòs Sə Gù Pìriyà Mvwe' Sə Wo Togè Də Gèsemani

(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Anə geŋ, Jisòs bə bwe ye sə wèŋ lo mvwe' sèmok sə wo togè fo' də Gèsemani. A kə dzèŋ fo', yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèeŋ cum yàwèŋ mvwe' yè'e ya mɔ soon lo yàm mantombi, nə gɔ pìriyà.>> ³⁷ Fana yi jəŋ Pità nə ye bwe Zebèdi ba sè', wo lo. Ghà ànə à ye, ntəm ye ŋgòrwi' yi ve'ɛ, yi kà kwəkwa mok tse' lok. ³⁸ Yi duk fa yà' duk də, <<Tsətsərə nè bə manziŋ sə ntùù mù nè bɔp co mù coho gbɔ kpɔ. Vesùwèeŋ cum fɛeŋ, nə sə so, nə kà lo dzəm.>> ³⁹ Yi ànə soon lo momjo fana yi gbɔ fə'ə gesə lo si ye sə nze, nə sə gɔ pìriyà. Yi sə cep duk də, <<Tè' àm, a ye-a ŋga mandzəə yo, wù jəŋ gesə lo ŋgàp ŋgə' nè'e bohòmù fo'. Mɔ duk-a sè ve'nə, wù gɔ lɛ mɔmvè'nə wù dzəm wù, kà mɔmvè'nə mù dzəm mù gù.>> ⁴⁰ Anə geŋ yi bwi foho və, nə kə ye ŋgàa fàak ye sè tɛ' sə ŋga wo sə dzəm lo. Yi yəmsə yà', nə fek Pità də, <<Kaco wèŋ cum to nca vesùwèŋ mvək mwejo yeŋ à? ⁴¹ Wèeŋ so, nə sə gɔ pìriyà sè' ya mèmumsəə kà wèŋ gha'. Ntəm yo, megu də ŋəŋ ka yeŋ.>>

⁴² Yi lo fe'lə sèmok ŋgòkə gù pìriyà nè kè' ba. Yi ləŋ də, <<Tè' am, a ye-a ŋga wù duk də kaco ye'sə ca gesə yeŋ tse'ŋga mù ye ŋgə' nə ŋkuŋ, fana mù dzəm sè' cùu yo sə.>> ⁴³ Anə geŋ yi bwi foho və fe'lə, nə kə tseŋ yà' ŋga yà' sə dzəm fe'lə sè lo sə. Anə ye ŋga lo sə ko zəm tse' wo lis ve'ɛ nsàp nè bə jòŋ. ⁴⁴ Fana yi me'rə fe'lə yà'wèŋ, nə lo ŋgòkə gù fe'lə pìriyà sèmok nè kè' tɛ'. Yi sə cep fe'lə gu sè' yusə yi anə cep to mantombi. ⁴⁵ Yi bwi və fe'lə bohòŋgàa fàak ye sə wèŋ, nə fek yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ sə nòŋ yòŋsə mali yu awèŋ fo' à? Wèeŋ ye, mvək kùrə laŋ nè wo sèŋ mùu mo ŋwè, mù cu mok ndzə bohòbù ŋgàa gù bɔp wèŋ. ⁴⁶ Wèeŋ lokok a lo. Yèè, ŋwè nè yi sèŋ mɔ nə nè'.>>

Wo Ko Jisòs

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:2-12)

⁴⁷ A ye ŋga Jisòs sə cèp mali ntòfo', fana Judàs nè yi ŋgà fàk ye mòk sè' nə tesə

və bə bùu səmók vɛ'ɛ wùriŋ ŋga wo rəp fèk, nə tse' ntòk. A nə tumsə wo ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə bùu sè mantombi. ⁴⁸ Anə ye ŋga ŋwè nè yi ànə seŋ Jisòs nə nə tsok noŋsə fa bùu sè wèŋ yusè yi nə gū laŋ. Yi à duk fa yà' də, yà'a yə ŋwè nè yi kə cəpsə nà' bəboŋ co ŋge' à lɛ, yà' riŋ də nà'a yi nə, yà' ko nà'. ⁴⁹ Judàs nə à vèə, yi cà jwaŋ, nə kə ye Jisòs, nə to nà' də <<Cicà, mù cəpsə wu>> fana nə cəpsə nà' co ŋge'. ⁵⁰ Jisòs fek nà' də, <<Ŋge' àm, wù sè gù fənə yà?>> Fana bùu sè wèŋ kə kohò tse' Jisòs cùk. ⁵¹ Ŋwè nəmòk nè yi à ye ye bə Jisòs nə wèŋ à sè co'fis fèk ye, nə gbɛ' tiŋ mak fa ŋkwèŋ mòk ntu' sə nze. Ŋwè nè wo à gwè' ci' yi ntu' nə à ye ŋkwèŋ bohòŋkum ŋgà fa satikà'. ⁵² Jisòs duk fa nà' duk də, <<So fəsə gesə fèk nə mà mba' à. Wù rì də ndàaŋwè pwe' nè yi lù-a bə fèek nə kə kpə sè' bə zeŋ. ⁵³ Wù tsəm də kaco mù duk fa to tɛ' àm də yi tumsə fa mɛ masinjàa ye, bəop sè ghaŋ hum-ncòp-ba ŋgòtesə mɛ yeŋ à? ⁵⁴ Nə ye də wo à còm noŋsə ndzənə ŋwàk Nwì də bum yè'sə nə ye tsoŋ vɛ'nə. Mɛ to bwìŋ-a ŋga'a masinjàa Nwì, bum yè'sə ye fe'lə zìnə anə va?>>

⁵⁵ Mvèk ànə à ye, Jisòs fek bùu sè wèŋ də <<Wèŋ tesə co wèŋ lòmvwe' bɛ' ŋgà yè bə fèk nə ye ntòk yè'e bùu mù à? Vesùwèŋ yiskokgə mɛmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ səsə, mù sə yə'rə bwìŋ, wèŋ kà mɛ ko. ⁵⁶ Nə ye də bum yè'sə vɛ'nə pwe'fo' də ya yusè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ à còm ndzənə ŋwàk Nwì ye vɛ'nə.>> Yà'a ŋga'a mvèk nè ŋgàa fàak ye sə wèŋ à mè'rə yi, nə caŋ lo wes pwe'.

Wo Sak Jisòs Mɛ Kaŋsurù
(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Fana bùu sè wo à ko Jisòs sə à jə lòyi bohòKayofàs, ŋkum ŋgà fa satikà' nə. Bù ŋgàa yə'rə fa bwìŋ lùk bə bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à benə cu sè' fa'nə. ⁵⁸ Pità à sə yù vè maŋkwèŋ moòm səsap tètè kə dzeŋ mvwe' ntòmbi ŋkum ŋgà fa satikà' nè wo də wo nə sak fo' nə. Yi ni lo mbwa, nə kə cum bə ŋgàa kùk ndap Nwì wèŋ ya yi ye mvè'nə bum nə kə lə.

⁵⁹ Ŋgàa fa satikà' bə kaŋsurù nə pwe' à sə lap bum sè ŋgònaaŋ mɛ tuhù Jisòs də ya wo zə nà', dzəm ŋga yà'a mvwès.

⁶⁰ Wo kà yumok sè yə. Bùu sè wo à ka yumok sè ye, nə sə kə dzəm borə də wo à yə laŋ wèŋ à ye fo' sè' wùriŋ. A kə lèə, ŋgàa ci' mvwèes yè'sə wèŋ à tesə vè bwìŋ ba, ⁶¹ nə duk də, <<Vès a yuk bə ntu' avès ŋga ntèrəŋgòŋ nè'nə sə duk də, aco yi kuəmsə mak ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə ci wes megu nà' mənə nùumbu tɛ'.>> ⁶² Ŋkum ŋgà fa satikà' nə à lòkok mɛtsə, nə fek Jisòs də, <<Wù ka yumok ŋgòcèep tse' à? Bùu yè'e sə duk də wù a duk də ɛ?>> ⁶³ Jisòs cum megu dədok. Ŋgà fa satikà' nə cəp fe'lə də, <<Mù sè fek wu bə liŋ Nwì nè yi ŋwəm nə zìnə də, wu yè'e mo Nwì, ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nə à?>> ⁶⁴ Jisòs duk fa nà' də, <<Wù cəp yà'sə mvè'nə. Mù sə tsə' wèŋ zìnə də, ghà nè bum yè'sə mè fana wèŋ ye mɛu mo ŋwè ŋga mɛ cu nze bo ma mà'a Nwì nè ŋgà nàŋ, nə ye fe'lə mɛ ŋga mù sə tsə vè ndzənə mbàk mɛbu.>> ⁶⁵ Yi ànə duk wes vɛ'nə fana ŋkum ŋgà fa satikà' nə jòk, nə soŋ sarə cək nè mɛ ni' yi. Yi sə duk də, <<Jisòs də nà'a mo Nwì, ye də nà' bəpsə liŋ Nwì laŋ. Njo nè a lap yis fe'lə ŋwè nəmòk ŋgòkə rəŋsə fe'lə yumok ka mok yeŋ. Busə bwìŋ yuk wes mvwèes nà' sə mok bə ntu' laŋ. ⁶⁶ Wèŋ duk yàwèŋ də yà?>> Bùu sè wèŋ duk də, wo zə mègù yi zəə. ⁶⁷ Fana wo te gesə fa yi nte mɛlisə, nə ləp yi. Bùu mok sè wo à ləp yi sə wèŋ à sə duk də, ⁶⁸ <<Wù də wu Ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nə wù, riŋ-a ŋgəŋgàŋ ɛ.>>

Pità Bèŋ Jisòs

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Anə ye ŋga Pità cu ye sə mbi fana mɛŋwà nəmòk kə duk fa yi də, <<Wù yegə sè' wèŋ Jisòs nè mvwe' lak Galili nə.>> ⁷⁰ Yi bəŋ mantombi wo anə pwe' də yi ka yusè yà' sə cəp yà'sə riŋ lok. ⁷¹ Yi ànə tesə tsoŋ fa'nə ntèŋ, mɛŋwà mòk ye fe'lə yi, nə tsok fa bùu sè wo tə fo' sə wèŋ də, <<Ŋwè nè'e a ye sè' bə Jisòs nè mvwe' lak Nazàre nə.>> ⁷² Yi bəŋ fe'lə nà' sòmok, nə kəŋ də yi ka Jisòs riŋ. ⁷³ Anə sap kok

ghàr fana bùu sè wo nè tæŋ fo' sè wèŋ kə duk fa Pità nè dè nà' gù tsə gù ɛ mòk. Də mvè'nè yi sè cep àɛ, ncèp cù nà' nè sè nitsè' jəja dè nà'a mòk. ⁷⁴ Yà' à bà ve'nə, fana Pità yak ni' ye, nè keŋ mok Nwì dè, <<Nwì riŋ yi, mù ka ŋwè ànə riŋ.>> Yi à sè cèp wes ntèn, mvəp to. ⁷⁵ Pità tsərə ŋga'a yusə Jisòs ànə cep sè dè, <<Nkuŋ ntomvəp nè sè to ntinə ŋga wù bèn fis mɛ kè' tɛ' dè wù ka mɛ riŋ.>> Yi tesə lo sè mbi, nè kə waŋ ca ve'ɛ nèbɛp.

27

Judàs Fəsə Mbàam

Sè Yi A Sèn Jisòs Bə Zeŋ

(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jon 18:28-32; Ngàa Ntum Jisòs 1:18-19)

¹ Nè zəzòn à dzèŋ, ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə bù ñkwàha bùu Jus sè wèŋ cum kwe' dè wo zə Jisòs. ² Wo ko kiŋ yi, nè jəŋ lo fa bohòPalè nè yi ànə ye govənoŋhà ànə yi nè. ³ Judàs nè yi à sèn Jisòs nè à yə dè wo bupsə Jisòs fana ntum ye bùuŋ. Yi və ŋgòfəsə mbàam sè hum tɛ' sè yi à sèn Jisòs bə zeŋ sə. Yi à jə və yà' ŋgòfa fəsə bohòŋgàa fa satikà' nè ye ñkwàha bùu sè wèŋ. ⁴ Yi à duk dè, <<Mù gù bup laŋ bùusè mù gù dè wo zə ŋwè nəmòk ŋgwàŋ ŋga yi ka yumok riŋ lok.>> Bùu sè wèŋ duk fa yi dè, <<Yà'sə ka nzak njàvès yeŋ. Wù rì bə zeŋ wù.>> ⁵ Yi lo, nè kə mak noŋsə mbàam sè hum tɛ' sə mɛmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nè sə nze. Yi lo, nè kə jəŋ kù, nè kə kə'ə kpɛ yuye. ⁶ Ngàa fa satikà' sè wèŋ à kè te' mbàam sə, nè duk dè, <<Yè'e mbàam nduəm ŋwè, fana kaco a gesə yà' sənə bàm mbàam sè mɛnə ndap Nwì yeŋ bùusè wo dzəgè dzəə.>> ⁷ Wo à cu kwe', nè jəŋ mbàam sə, nè fa bohòŋgà bom kùŋ mòk ŋgòywiŋ jə mvwe' sè wo nè sə tuuŋ ñkùŋ wèŋ fo'. ⁸ Nà'a njo nè wo togè mɛmvwe' ànə dè mvwe' nze nduəm haŋ ntinə sə. ⁹ Bum yè'sə ànə ye ve'nə fana bum sè Jèrèmiyà ŋgà tsòhòbum Nwì à cèp sə bùuŋ və zinə. Yi ànə cep dè, <<Wo jə mbàm hum tɛ', mbàam sè bùu Izùre wèŋ a dzəm dè nteŋ ŋwèe nè kùrə ve'nə. ¹⁰ Wo kə ywiŋ nze bohòŋgà bom

kùŋ bə zeŋ. Wo à sə ywiŋ ve'nə ŋga Tà Nwì à tsè' mɛ yi.>>

Jisòs Tə Mantombii Palè

(Mak 15:2-15; Luk 23:3-25; Jon 18:33-19:16)

¹¹ Jisòs ànə tæŋ kə mantombii Palè nè yi govənoŋhə fana yi fek Jisòs dè, <<Wu ñkum bùu Jus wèŋ wu à?>> Jisòs cep fəsə fa nà' duk dè, <<Wù duk yà'a mvè'nə.>> ¹² Nə ye dè mvək nè ŋgàa fa satikà' bə bù ñkwàha bùu Jus wèŋ à sè ləp yi bə nzak pwe', yi kà cù mùk lok fù'. ¹³ Mvək nè yi à sə cu mègù dədok ve'nə fana Palè fek nà' dè, <<Wù sə kà bum ñkùuŋ sè wo sè cèp mutuhù wù yè'e yuk à?>> ¹⁴ Jisòs à ka cù ŋgòcèp fəsə muk mali, fana govənoŋhə à mərə ve'ɛ wùriŋ.

¹⁵ A sə yegè lèlùm mvək ñkàak Pasobà fana govənoŋhə sə fis me'rə fa bùu sè wèŋ ŋgà ndapndzəm mò'fis. Yi fis fa megu yà'wèŋ ŋwè nè wo dzəm dè yi fis me'rə. ¹⁶ Anə geŋ ŋga wo tse' ŋgà ndapndzəm mòk nè liŋ yee dè Bərabà. Bwiŋ ñkùuŋ à rì Bərabà nè dè yi ŋgà ndapndzəm nè bup. ¹⁷ Wo ànə kə benə mvwe' mò'fis fana Palè fek wo duk dè, <<Wèŋ dzəm dè mɛ fis me'rə fa weŋ ndà? Bərabà kè Jisòs nè wo to yi mok dè Krest nà'a ne?>> ¹⁸ Busè yi rì dè wo ko jə və Jisòs bohòyi yè'sə ŋga wo à sə bèn nà' jì njo.

¹⁹ Sə va' mwè, ghà nè Palè nè à cu mɛmvwe' dzè' ye nè yi sakgè nzak mbwa nè fana ŋgwe ye tirə vesə fa yi ntirè. Ntirè nè à ye dè, <<Kà dè wu gɛ ŋwè nè yi ka jòn tse' ànə yumok duk. Mù yə nòŋ lo sè bup bùu yi ntinə wùriŋ.>>

²⁰ Ngàa fa satikà' bə bù ñkwàha bùu sè wèŋ sə gɛ megu bwiŋ dè yà'a dzəm dè wo fis me'rə Bərabà, nè zə Jisòs. ²¹ Govənoŋhə fek fe'lə yà' səmok dè, <<Mutsetsə'rə bwiŋ ba yè'e, wèŋ dzəm dè mɛ fis me'rə fa weŋ nè fò?>> Bùu sə pwe' kwi' dè <<Bərabà.>> ²² Palè fek fe'lə yà'wèŋ dè, <<Wèŋ dzəm dè mɛ gɛ bə Jisòs nè wo togè liŋ ye mok dè Krest nà'a va?>> Bùu sə pwe' duk dè, <<Tɛ'lə yi mɛ ntəŋ.>> ²³ Yi dè bùu yà, ŋwè ènə bupsə yà? Kàyà', wo sə fuŋ ghaha fuu dè, <<Tɛ'lə yi mɛ ntəŋ.>> ²⁴ Palè ànə ye dè bum sè yi sè

cèp sè pwe' sè cà mègù wà co ndzəp, nə sə yəəŋ sè' co də ndaaŋ nə tesə fana yi jəŋ ndzəp, nə cuk bo ye mantombii bùu sə wèŋ. Yi à sə cùk yà', yi sə kəa njo nje də, <<Bo am ka sənə nduəm ŋwè nè'e yeŋ. Wèŋ rì bə zeŋ wèŋ.>> ²⁵ Yi ànə duk vè'nə fana bùu sə wèŋ pwe'fo' duk də, <<Ŋ, nduəm yee ye mɔ tuhù vès nə ye mɔ tuhù bwe avès wèŋ.>> ²⁶ Yi jəŋ Bàrabà, nə fis me'rə fa yà'wèŋ. Yi ləp Jisòs bə ŋkwès, nə fa wo də wo kə tɛ'lə nà' mɔ ntəəŋ.

*Sojà Wèŋ Ywì'lə Jisòs
(Mak 15:16-20; Jon 19:2-3)*

²⁷ Sojàa govəndənə wèŋ jəŋ lo Jisòs mɔ nto' govəndanə, nə to benə sojàa mok sə fo' ləon. ²⁸ Wo fweŋ fis cəək ye, nə ni fa yi mòk nè bəbaŋ. Cək nə à ye bəbaŋ co cək ŋkum. ²⁹ Wo lim ndik nəmòk nè bə njàk co tàm ŋkum, nə ta fa yi nà' mɔ tuhù. Wo fa yi ntatɔ mòk də yi kotse' ndzə bohòco ntumbà ŋkum. Wo sə kə təəŋ mantombii yi bə tumfərə, nə sə cepsə nà' co ŋkum duk də, <<Ŋgèè, ŋkum bùu Jus wèŋ.>> Wo sə ywì'lə yi co ləm. ³⁰ Fana wo te yi bə nte, nə jəŋ ntò' nè nà' ànə ye ndzə bohòyi nə, nə ləp yi bə zeŋ mɔtuhù. ³¹ Wo ànə ywì'lə kərə yi fana wo fweŋ fis cək nè ghaŋ bəbaŋ nə, nə ni fəsə fa yi cəək ye sə səmok. Wo jə lo yi də wo kə tɛ'lə yi.

*Wo Tɛ'lə Jisòs Mɔ Ntəəŋ
(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)*

³² Mvè'nə wo à sə tesə tson munto' anə vɛ'ɛ fana wo kərə bə ŋgà' nəmòk. Wo tap ko yi fo' bə nàŋ də nà'a bək jəŋ ntəəŋ Jisòs sə. Liŋ ŋgà' nə à ye Saimà. Wo to lak ye də Sìrini. ³³ Wo ànə kə dzeŋ mvwe' mok, wo togè fo' də Gòrigotà (a yà'a də nzàè tu bwìŋ), ³⁴ wo fa yi rùk də yi no ŋga wo tòrə yà' bə yu cɛcɛk. Yi ànə yu'rə ja'a yà' fana yà' ye co yi kà no. ³⁵ Wo ànə tɛ'lə wes yi fana wo təm gapsə cəək ye sə bə bèŋ. ³⁶ Wo cum nze, nə sə so nà' fo'. ³⁷ Wo com naaŋ yak njo kpɔ ye ma mɔ tuhù yi. Yusə wo à còm naaŋ sə à ye də: NÈ'E JISÒS ŊKUM BÙU JUS WÈŋ NƏ. ³⁸ Wo à tɛ'lə be'lə yi bə ŋgàa yəə mok wèŋ, wo

bwìŋ ba. Mòk bo ma ŋkwìp, mòk ma zɔ. Yi ye ye mɔtsətsə'rə. ³⁹ Bùu sè wo à sə cà fo' wèŋ à sə yà'rə yi, nə sə mək tu awo duk də, ⁴⁰ <<Nà'a wù nè wù à duk də, aco wù kuəmsə mak ndap Nwì nè ghaŋ, nə ci fəsə wes nà' mənə nùumbu tɛ' nə. Tesə-a ni' yòè! A ye-a də wu mo Nwì zinə, wù suhu tson na muntəəŋ fa'nə-le.>> ⁴¹ Ŋgàa fa satikà' bə ŋgàa yə'rə fa bwìŋ lùk nə ye bə bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ pwe' à ywì'lə yi sè'. Wo sə duk də, ⁴² <<Yi tesə rì bəŋsə mègù bùu mok wèŋ, nə kà ni' nè nje tesə rì. Yi də yi ŋkum bùu Izùre wèŋ yi. Yi suhu tson-a mɔ ntəəŋ fa'nə ŋga'a ya vès dzəm bohòyi. ⁴³ Yi naaŋgə tu ye bohòNwì. Nwii tesə-a yi ŋga'a ŋga Nwii dzəmgə-a yi na. Busə yi dukgə də yi mo Nwì.>> ⁴⁴ Bə ŋgàa yəə sè wo ànə tɛ'lə be'lə bə yà' sə wèŋ yak yi sè' vɛ'nə.

*Jisòs Kpɔ
(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)*

⁴⁵ Anə ye ŋga nùum marəŋ kaŋ fana ndzəm seŋ mvwe' nzeŋgòn nə pwe' tètè kə dzeŋ co nùm səm. ⁴⁶ A kə dzeŋ nùm səm anə fana Jisòs waŋ bə ŋgì nè ghaŋ duk də, <<Eli, Eli, làma sabatàni?>> A yà'a bə ncèep lak yà'sə də, <<Nwì àm, Nwì àm, wù mà' mɔ bùu yà'?>> ⁴⁷ Bùu mok sè wo à tə fo' à yuk, nə duk də, <<Ŋwè ènə sə to Alajà.>> ⁴⁸ Ŋwè nəmòk nè yi à ye sè' fo' caŋ ntəŋ, nə kə tsəp və yumok co kùsa vɛ'ɛ sənə rùk mòk nè cɛcɛk, nə tse' gesə mɔ cùhù Jisòs bə ntatɔ də nà'a no. ⁴⁹ Bùu mok sə wèŋ duk yàwo də, <<Wèŋ yuk, a ja'a na kèe Alajà nə və ŋgòkè tesə yi àlɛ'.>> ⁵⁰ Jisòs waŋ fe'lə bə ŋgì nè ghaŋ səmok, nə me'rə yòŋsə ye lo.

⁵¹ Ghà nè yi ànə kpɔ ànə à ye fana cək nè nà' à sə gəpsə rum ndap mòk mɔmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə à sàha jəŋ mɔtuhù wàrr kə dzeŋ sə mbwèŋ. Nze à tsòho fo', lis sə vohò sè'. ⁵² Sèe bwìŋ à mùhu sè'. Bùu sè wo à kpɔ ŋga wo bùu Nwì wèŋ à lòkok mvwe' kpɔ. ⁵³ Nùumbu nè Jisòs à lòkok mvwe' kpɔ à ye, wo me'rə mvwe' sèe sə, nə lo Jòrosalèm nè nà'a lak sə rərəŋ sə. Wo à ni mɔ ntòlak anə, bwìŋ ye wo wùriŋ.

⁵⁴ Nkum sojà nè yi à ye fo' bə sojàa mok wèŋ sè wo à sə kək Jisòs ànə ye mvə'nè nze ànə tsoho, nə ye bə bum sè yà' à ye fo' pwe' fana wuə ko wo. Wo duk də, <<Ké', ŋwè ènə nə ye mo Nwì nè zìnə.>> ⁵⁵ Bèba mok à ye fo' sè' wùriŋ. Wo à təəŋ səsap, nə sə ja'a. Bàa yè'sə wèŋ à yù vè Jisòs mvwe' nzeŋgòGalili, nə sə tesə yi. ⁵⁶ Mok à ye fo' Mèri Màdàlinà, nə ye Mèri ma Jem bə Jòsep nə ye fe'lə ma bwe Zebèdi.

Wo Tuuŋ Jisòs

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁵⁷ Nè nconùm à ye fana Jòsep nəmòk nè mvwe' lak Arimàtayà və. Yi à ye ŋgà ghàk, nə sə be' lòJisòs sè'. ⁵⁸ Yi à lòbohòPalè, nə ləŋ nà' də nà'a fa yi vèŋ ni' Jisòs nə ya yi kə tuuŋ. Palè dzəm, nə duk də, wo kə fa nà'. ⁵⁹ Jòsep jəŋ vèŋ ni' ye nə, nə lim gesə nà' ndzənə cək nè fi. ⁶⁰ Yi jəŋ nà', nə gesə lo mvwe' sèe ye. Sèe sə à ye sè fi ŋga yi tu yà' ndzənə lis. Yi ànə gesə wes, yi bwi' təhə lok ncùu sèe sə bə ŋkəŋkùm lis mòk, nə be' mandzè lo.* ⁶¹ Anə ye ŋga Mèri Màdàlinà bə Mèri mòk nə à sə yə. Wo à cu ma nja ve'ε, nə sə kək gesə lo sèe sə.

Wo Tes Bwiŋ

NgòSòSèe Jisòs

⁶² Tsok à rəŋ, ŋga nùmbu nè wo à sə fàhə ŋgòcu dzè cəa, fana ŋgàa fa satikà' bə bùu Faràsi wèŋ baŋ mvwe' mò'fis, nə kə ye govənoPalè. ⁶³ Nə duk fa nà' də, <<Mbè, vès sə tsərə mali mvə'nè ŋwè ènə à sə bərə ké'cà bwiŋ fəŋ də yi nsàp yumòk, nə duk də, <A kè dzèŋ nùmbu tɛ' mù lokok mvwe' kpə sèmok.> ⁶⁴ Ye də boco wù fa ŋəŋ, wo sə so sèe ye sə mənə nùmbu tɛ' sə. Busè aco ŋgàa fàak ye sə wèŋ kə yə fis lo noon yi ndzəmè, nə borə bwiŋ də nà' lòkok mvwe' kpə laŋ. Nə ye də wo gə-a nsàp yumòk ve'nə zìnə, mvwès ènə nə gəŋ ghak nè nà' à ye mantombi nà'a.>> ⁶⁵ Palè duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ tse' sojà wèŋ co wo so yo. Wèŋ du, nə kə so sèe sə nsàp nè wèŋ ri

ve'ε pap nè pap.>> ⁶⁶ Anə geŋ wo lo, nə kə zərə lok ncùu sèe sə mpəŋ. Nə jəŋ sojà wèŋ tes fo' də yà'a sə so.

28

Jisòs Lòkok Mvwe' Kpə

(Mak 16:1-18; Luk 24:1-12, 36-49; Jon 20:1-23; Ngàa Ntum Jisòs 1:6-8)

¹ Nùmbu dzè à cəa, ŋga tsok sə rəŋ tse nù Sondè Mèri Màdàlinà bə Mèri mòk lokok də wo kə kək ja'a sèe Jisòs sə. ² Wo à kè dzèŋ fo', ŋga nze à tsoho. A ye ŋga masinjà Tà Nwì tse mabu, nə kə bwi' gesə lis nè mvwe' ncùu sèe sə fo', nə kok cum yuye mbwa. ³ Si ye à sə rəŋ co mbəŋ bà'a yi, cək ye sə fop co mbək. ⁴ Bùu sè wo à sə sòsèe sə wèŋ à kə bə wuə ve'ε, nə buŋ co bù kpəkə.

⁵ Masinjà Nwì nè à cèp bohòbàa sə wèŋ. Yi duk fa yà' də, <<Wèŋ kə wəp! Mù ri də wèŋ sə lap Jisòs nè wo à tɛ'lə yi mɛ ntəŋ nà'a. ⁶ Yi ka fənə yeŋ. Yi lòkok mvwe' kpə laŋ mvə'nè yi à duk də yi nə lokok yà'a. Wèŋ və fən, nə kə kək ja'a yàwèŋ mvwe' sè yi à nòŋ nè. ⁷ Wèŋ caŋ lo-a, nə kə tsok fa ŋgàa fàak ye wèŋ də yi lòkok mvwe' kpə laŋ. Yi gè cə nà' mantombii wèŋ ŋgòlòmwe' nzeŋgòGalili. Wèŋ nə kə tseŋ yi fo'. Wèŋ tsərə tse' bum sè mù tsè' wəŋ yè'e, nə kə swi.>> ⁸ Anə geŋ wo me'rə mvwe' sèe sə bə caŋ. Wuə sə ko wo, kwəkwa rwiŋ wo sə ntə sè' dak. Wo sə caŋ lo də wo kə tsok fa ŋgàa fàak ye sə wèŋ.

⁹ Mvə'nè wo à sə lòo sə, Jisòs kə tseŋ wo vak, nə duk fa yà'wèŋ duk də, <<Mù cèpsə wəŋ.>> Wo à vè, nə kə kotse' kùu ye, nə kuksə yi. ¹⁰ Jisòs nə duk fe'lə fa wo duk də, <<Wèŋ kə wəp. Wèŋ du, nə kə tsok fa bwema am wèŋ də wo lo mvwe' nzeŋgòGalili, vesi wèŋ nə yenə fo'.>>

Yusè Sojàa A Kè Cèp Bohòŋkwàha Bwiŋ

¹¹ Mvə'nè bàa sə wèŋ à sə lòyàwo fana sojàa sè wo à sə sòsèe sə wèŋ mok à lòmvwe' ntòlak nè fo' nə. Nə tsoho fa ŋgàa fa satikà' wèŋ yusè yà' ye sə pwe'.

* **27:60** 27:60 Bùu Jus wèŋ à sə tugè wu ndzənə lis, nə sə tuuŋ bwiŋ nja. Wo nòŋsə wes mè vèŋ ŋwè nə nja fana wo lap sè' lis mòk nè lok ncùu sè bə zəŋ.

12 Ngàa fa satikà' sè à kè cu be'lə bə bù
 ɲkwàha bùu sè fo' sè wèŋ, nə kiŋ cù bə
 yusè wo nə ɣu. Wo à fa sojàa sè wèŋ
 mbàm ve'ε wùriŋ. 13 Nə tsok fa yà' də
 a gèə, yà' tsok də wo ànə dzəm swi lo
 ndzəmè àɛ, ɲgàa fàak ye wèŋ kə yə fis
 bisə lo vè ni' ye nə. 14 Wo duk fe'lə də,
 <<A ye-a ɲga govənòyuk bum yè'sə fana
 vées nə riŋ mvəsè ɲgòtsè' yi ya yi dzəm
 də a zìnə. Wèŋ kà wəp də wèŋ nə tse'
 nzak wəp lok.>> 15 Bùu sè wo à sè kùk sèe
 sè wèŋ à jə mbàam sə, nə kə ɣu megu sè'
 mvè'nə wo anə tsok wo sə. Haan kə dzeŋ
 ntinə, yà'a yusè bùu Jus wèŋ dukgè də
 yà' ànə ye ve'nə.

Jisòs Yəhə Bohòŋgàa Fàak Ye

16 Ngàa fàak Jisòs sè hum-ncòp-mò'fis
 sè wèŋ à lo mvwe' nzeŋgòGalili, nə lo
 mvwe' nda nè Jisòs à tsè' wo də wo lo fo'
 nə. 17 Wo ànə ye yi, wo kùksə yi. Wo à
 gù ve'nə ɲga mok wèŋ sə mərə mali yi
 ntòmərə. 18 Anə geŋ, Jisòs sòŋ kəp və
 wo, nə cep də, <<Nwì a fa ɲàaŋ sè mubu
 bə sè sə nze pwe' bohòmà. 19 Wèŋ du lo-
 a ɲga'a bohòbwìŋ ma fòpwe', nə ɣu busə
 wo ɲgàa be' mandzè àm. Wèŋ bàptesə
 wo mənə liŋ Tè', bə liŋ Mwe, nə ye Yòŋsè
 nè Rərəŋ nə. 20 Wèŋ yə'rə wo ɲgònòŋsə
 bum sè mù a tsè' weŋ də wèŋ nə sə ɣu
 yà'a pwe'. Fana wèŋ sə tsərə tse' sè' də,
 mɛ nə sə ye vesùwèŋ nùumbu pwe' tètè
 nzeŋgòŋ kə me.>>

Ntirè nè Bèboŋ nè MAK

Nwàk Mak sà tsè' yumok bə liŋ Jisos Krɛst nè yi Mo Nwi nè. Nà' sà nitsè' Jisòs nja co ŋwè nè yi tse' ñàŋ, nè sà gɔ fàk bə zɛŋ.

Jisòs nè sà to liŋ ye də yi Mo Nwè. A yà'sə də yi ŋwè nè yi tse' ñàŋ bohòNwi ŋgòtsòho bum. Liŋ yè'sə sà nitsè' sè' də yi ŋwè bə ni' nè zìnə. Liŋ sè də Mo Nwè yè'sə, a liŋ sè wo à còm yà' ndzənə Nwàk Danà taŋntɛŋ. (Taŋ Danà 7:13, 14.) Kàmòk Jisòs à to liŋ ye ve'nə bùsə yi dzəm ŋgònitsè' fa bwìŋ də yi ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nè Nwi à kà' də yi nè tum vesə nè.

TsətsòhòNè Jon Ngà Bəptəsə Bwìŋ

(Mat. 3:1-12; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28)

¹ Yè'e màm vè'nè Ntirè nè Bèboŋ nè Jisòs Krɛst mo Nwi à yèto. ² Nà' à yèto ŋga Jon tesə vè sə ŋgəà. Yi ànə tesə və mvəsə ŋgà tsòhòbum Nwi Izayà à còm də, Nwi à duk də, <<Yèè, nè'e masinjà àm, mɔ nè tumsə gesə lo yi mantombi wù ŋgògù fùhɔ fa wu mandzə.>>

³ Yi à còm mok sè' də, Ngì ŋwè nəmòk sə cèp torə vè sə ŋgəà, nè sə yuhu də, <<Gù tsə'rə fa Tà mandzə ye, rəŋsə tsə'rə fa yi bwe cwèè mandzə ŋgògì cà ca.>>

⁴ A ye ve'nə, Jon ŋgà bəptəsə bwìŋ tesə və sə ŋgəà, nè sə tsoho fa bwìŋ ncèp nè də, <<Wèeŋ kupsə, nè bwi fa bɔp awèŋ ŋkwèŋ, nè bəptəsə, ya ŋga Nwii swifa wɛŋ bɔp awèŋ.>> ⁵ Fana bwìŋ à tesə vè mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà bə ntòlak Jòrosalèm pwe'fo' ŋgòkə yuk yusə Jon sə cèp sə. Wo à kəà cù bə bɔp awo sè wo gùgəə, fana Jon bəptəsə wə sənə ndzəp Jòridàŋ.

⁶ Jon à sə ni nsàap cèək sè ŋgà tsòhòbum Nwi wèŋ. Wo à gù yà' bə nwèes nàm nəmòk nè wo togə nà' də kàme. Yi swi' tse' bə korə ŋgùp sə mbwèè yi. Zuzɔ ye à ye ŋgwim bə nu. ⁷ Yi à tsè'

fa bwìŋ duk də, <<Ŋwè nəmòk nè və ma ŋkwèeŋ mù nè yi yam càsə mù yi. Mù ka kəkərə co mù bùhɔ tsoŋ sə nze ŋgòfirə kùu kùuŋgùp ye yeŋ. ⁸ Mù bəptəsə mègù wɛŋ yàm bə ndzəp, fana yi nè bəptəsə wɛŋ ye bə Yòŋsə nè Rərəŋ.>>

Satà A Mumsə Jisòs

Ghà Nè Wo A Bəptəsə Yi

(Mat. 3:13-4:11; Luk 3:21-22, 4:1-13)

⁹ A ka sap Jisòs mè'rə lak Nazàre nè nà'a mvwe' nzeŋgòGalili, fana Jon bəptəsə yi sənə ndzəp Jòridàŋ. ¹⁰ Mvè'nè Jisòs à tesə kok sə ndzəpə anə ntɛŋ, yi ye ŋga ntòbu mùhu fana Yòŋsə Nwi sə tsoŋ və bohòyi co kəkəbàŋ. ¹¹ Ngì mòk sə yuhu tsoŋ mɔbu anə duk də, <<Wu mo àm nè mù dzəm wu sə ntɔù mù ŋkùuŋntɛŋ. Mù sə kwa bohòwù wùriŋ.>>

¹² Yòŋsə nè gɔ yi sè' ntɛŋ ŋgòlòmvwe' səmòk sə ŋgəà. ¹³ Yi à cu fo' nùumbu hum kwè, Satà sə mumsə yi. Yi à ye fo' bə nàam ŋgòŋ wèŋ fana masinjàa Nwi sə jəŋ ŋkərə bohòyi.

Jisòs To Ngàa Ko Fuk

(Mat. 4:18-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ A ye ŋga wo nisə Jon ndapndzəm, fana Jisòs lòmvwe' nzeŋgòGalili, nè sə tsòho Ntirè nè Bèboŋ nè nà' vè bohòNwi. ¹⁵ Yi sə duk də, <<Mvèk kùrə laŋ nè gaŋ ŋkum Nwi kùəp ŋgòye sə nzeŋgòfəŋ laŋ. Wèeŋ kupsə, nè bwi fa bɔp awèŋ ŋkwèŋ, nè dzəm Ntirè nè Bèboŋ nè.>>

¹⁶ Nùumbu mòk à ye ŋga Jisòs sə gihi ŋgə ndzəp Galili, yi ye bù ŋgàa fu'fuk ba, Saimù bə moma ye Andrù ŋga wo sə fu'fuk bə ram. ¹⁷ Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ be' vè mɔ ya mɔ yə'rə wɛŋ ŋgòko bwìŋ.>> ¹⁸ Wo ànə yuk ve'nə ntɛŋ, wo mè'rə mak nonjə ram awo sə fo', nè yuŋ lo yi.

¹⁹ Yi à gi lòjo, yi ye fe'lə bwe ŋgà' nəmòk nè wo togə yi də Zebèdi ŋga wo bwìŋ ba, Jem bə moma ye Jon. Yi à kè tsèŋ wo ŋga wo cu sənə ŋgwes, nè sə gùhɔ tsə'rə ram awo. ²⁰ Yi à to yà' sè', wo be' lòyi, nè mè'rə tè' awo Zebèdi bə ŋgàa fàak awo sə ŋgwesə anə, nè lo bə Jisòs.

*Jisòs Bè' Fis Yònsè Ze'
Ndzè Ni'ì Nwè Nəmòk
(Luk 4:31-37)*

²¹ Wo à gi lòmuvwe' mò'fis, nè kə dzen lak mok sè wo togè fo' də Kàpanùm. Fana nùmbu dzè awo à wèes, Jisòs lo mvwe' ndap pìriyà bùu Jus, nè ye ngòyè'rə wo ncèp Nwì mbwa. ²² Búsə yi à cèp nsàp nje zok bə nàŋ, fana bwìŋ mərə bùusè wo rì də cicàa sè wo à sə yə'rə lùk à sə kà ve'nə cèpgè. ²³ Nwè nəmòk à ye mbwa nè yi à tse' yònsè ze' ndzè ni'ì yi. Yi ye ngòwa torə fis də, ²⁴ <<Jisòs nè mvwe' lak Nazàre, wù tse' yà vesùwèŋ nɛ? Mù rì wu bəboŋni, wu nɔwè nè rərəŋ nè wù vè bohòNwì. Wù vè yè'sə ngòzə ves à? >> ²⁵ Jisòs à ghamse yònsè nè, nè duk fa yi də, <<Lok cùu yo, nè ca tesə ndzè ni'ì nɔwè ènə.>> ²⁶ Yònsè nè à yuk ve'nə ntèn, yi tsə'rə ngà' nè nèbup, nè waŋ torə ve'ɛ, nè tesə ndzè ni'ì ngà' nè. ²⁷ Bwìŋ à mərə ve'ɛ nèbup, nè sə duk də, <<Háva! Yè'sə yà ve'nə ɛ? Nsàp yəyè'rə nè fi vè yè' laŋ. Nwè nè'e tse' to nàŋ ngòcèp bohòyònsè ze' wèŋ fana wo yuk cùu ye.>> ²⁸ Ghàr ve'ɛ nga liŋ Jisòs ca yuhu mvwe' nzenğòGalili pwe'fo' laŋ.

*Jisòs Gəŋsə Ngàa Yiyaŋ Nkùuŋ
(Mat. 8:14-17; Luk 4:38-41)*

²⁹ Jisòs bə yà'wèŋ à tesə tsə mənə ndap pìriyà nè, fana yi Jisòs nè bə Saimù nè ye Andrù, Jem bə Jon wèŋ à lòmuvwe' ndap Saimù bə Andrù. ³⁰ Wo à dzèeŋ nga malii Saimù nòbə yiyaŋ. Wo tsok fa Jisòs ve'nə. ³¹ Yi lo, nè kə ko bo nà', nè lokoksə nà' mɔtsə, yiya nè me fana yi lokok təeŋ, nè kə lap fa wo zuzə.

³² Nùmbu ànə à ye nga nùm sə co tsə lòo, wo jə vè fa Jisòs ngàa yiyaŋ pwe', nè jə vè fe'lə bùu sè wo à tse' yònsə ze' ndzè ni'ì wo. ³³ Bwìŋ à tesə bə lak yà'sə pwe', nè kə maŋ mvwe' ntòmbi ànə bikikiki. ³⁴ Jisòs à gù bùu sè wo à tse' nsàap yiyaŋ zok zok wo gəŋ nkùuŋntèn, nè bə' fis ze' ndzè ni'ì wo maŋgəŋgəŋ. Búsə ze' sə à rì yi bəboŋ fana yi kà yà' mandzè ngòtsə' fa bwìŋ ve'nə fa.

*Jisòs Tsòho Ncèp Nwì
Mvwe' Nzenğòŋ Galili Pwe'
(Luk 4:42-44)*

³⁵ Tsok à kəp, nga cu ntòbə ndzəm, Jisòs lokok, nè tesə lo məmuvwe' nəmòk, nè kə gə pìriyà fo' yìyi. ³⁶ A cu ghàr wo kà yi yə, fana Saimù bə bùu səmok sə lap kə' ca yi. ³⁷ Wo à yə yi, wo tsok yi də, <<Bwìŋ sə lap wu maŋgəŋgəŋ.>> ³⁸ Yi duk fa yà' də, <<Yusə yà' a jə vè mə fəeŋ, a ngòtsòho ncèp Nwì. Vesùwèeŋ lo lə mvwe' lak mok sè yà' kəp fəeŋ yè'e, nè tsoho fo' sè'.>> ³⁹ Yi à gi dzòoŋ nzenğòŋ Galili pwe', nè sə tsoho kə' ncèp Nwì mvwe' ndaap pìriyà, nè sə bə'ɛ fis yònsə ze' wèŋ ndzè ni'ì bwìŋ.

*Jisòs Mèsə Fa Ngà Kuturu Yiya Ye Nə
(Mat. 8:1-4; Luk 5:12-16)*

⁴⁰ Nùmbu mòk à ye, ngà kuturu nəmòk à vèə, nè kə təeŋ mantombii yi bə tumfərə, nè ləŋ nà' də nà'a tesə yi. Yi duk fa Jisòs də, <<Tà, a bə-a wu co wù tesə mə na, wù gə fa mə yiya àm nè'e me.>> ⁴¹ Jisòs ànə yuk ve'nə, ntəm ye rwiŋ bə manziŋ, fana yi fis bo, nè jwəŋ nà' bə zəŋ, nè duk də, <<Mù dzəm laŋ, yiya yònə nà'a me.>> ⁴² Yiya nè à mè gù sè ghà ànə fo', yi gəŋ lo yuye. ⁴³ Jisòs à tipsə yi gəgəŋ, nè me'rə yi lo. ⁴⁴ Yi duk fa nà' də, <<Dù, nè kà nɔwè nəmòk tsə' fa swì. Cà lògù bohòngà fa satikà', nè kə ni fa yi ni' yò, ya yi kək ja'a də yiya yòmè laŋ àlɛ. Yi kù' mèsə, wù fa fəfa nè Musi à duk nè, ngònɔtsə' fa bwìŋ də yiya yònə a mè laŋ.>> ⁴⁵ Nwè ènə à lòyuye, nè tsoho lo bwìŋ pwe', nè tsoho wesə nsàp nè co Jisòs kà mə ntòlak jəja mok gi fe'lè. Yi sə cum kə' mok mvwe' sè bwìŋ ka fo' yeŋ. Bwìŋ sə və ma nè fòlòoŋ, nè sə kə tseŋ yi fo'.

2

*Jisòs Gəŋsə Nwè Nə
Yi A Bù'rə
(Mat. 9:1-8; Luk 5:17-26)*

¹ A cà nùmbu jo, Jisòs foho lo mvwe' lak Kàpanùm. Fana bwìŋ yuk lo də yi cu mə ntòlak anə. ² Bwìŋ və nkùuŋ. Ncù à loho mègù bə bwìŋ, fana mandzè kà ngòtsəŋ Jisòs ye. Jisòs à sə tsòho fa wo

ncèp Nwì. ³ Bwìṅ kwè vè, nè bæk vè ṅwè nèmòk ṅga ṅgèṅgàṅ à bù'rè bù'rè, ṅgòkè fa Jisòs. ⁴ Busè bwìṅ à ye ṅkùṅṅ fana wo kà mandzè ṅgòjè lònwè nè ṅgà ni'ì Jisòs tse'. Fana wo kok mụ ndùndap, nè cok tosè mvwe' sè Jisòs tə sə.* Wo à cok tosè, wo le' gesè ṅwè nè ca bohòJisòs mụnè kèà. ⁵ Jisòs à yè dè wo tse' dzèdzəm dè aco yi gù yiyaṅ ṅwè nè me. Yi duk bohòṅwè nè yi kà gìgè nè dè, <<Mo àm, mù swifa wu bup yo laṅ.>>

⁶ Bù ṅgàa yè'rè fa bwìṅ lùk mok à cu fo'. Wo ànè yuk yusè Jisòs à duk, nè tsərə dè, ⁷ <<Aco yi duk ve'nè va? Yi sè gù bupsè liṅ Nwì wà. Mègù Nwì nè aco yi swì fa ṅwè bup ye.>> ⁸ Jisòs riṅ yusè wo sè tsəm sè sè ntèn, fana yi duk fa wo dè, <<Wèṅ sè tsəm sè ntùṅ wèṅ ve'nè bùṅ yà? ⁹ Co johò gha' yè'e nè ṅgòduk bohòyi dè, <Mù swì fa wu bup yo laṅ,> kè nè ṅgòduk dè, <Lòkok m̀tsè, nè bæk jè kèà yò, nè gi lo yuyo> ε? ¹⁰ Fana mụ nè niṅ fa wèṅ dè m̀ṅ mo ṅwè, mù tse' ṅàṅ sè nzeṅgòn ènè ṅgòswì fa bwìṅ bup awo.>> ¹¹ Fana yi duk fa ṅgà' nè yi kà gìgè nè dè, <<Mù duk wu dè lòkok, te' kèà yò, nè lo la'à wù.>> ¹² Mvè'nè wo à təṅṅ nè sè ja'a mali, fana ṅwè nè te' kèà ye, nè gi lo yuye. Wo mərə pwe', nè kwasè Nwì dè, <<Vès ka nsàp yu nè'e ye yuk.>>

Jisòs To Levi

(Mat. 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Jisòs à fohò lòsè ṅgà ndzəp Galìli. Bwìṅ ṅkùṅṅ bè' lòyi, fana yi ye ṅgòkè yè'rè yà'wèṅ. ¹⁴ Mvè'nè yi à sè gì lòo yi ye ṅwè nè yi kogè mbàam tas, ṅga yi cu mvwe' sè yi fàkgè fàk. ṅwè ànè à ye Levi mo Alfòs. Jisòs duk fa yi dè, <<Bè' vè mụ.>> Yi lòkok, nè yuṅ lo nà'.

¹⁵ A ye ghàr fana Jisòs sè zù zuzù m̀m̀mvwe' ndap Levi nè. Bù ṅgàa ko tas nè ye bù ṅgàa gù bup ṅkùṅṅntèn à be'lè yi bə ṅgàa fak ye ṅgòzù zuzù mvwe' mò'fis. Bùṅ sè wo à ye ṅkùṅṅ yè'sè wo à sè yù ke' yi. ¹⁶ Bù ṅgàa yè'rè lùk mok à ye fo', sè wo à ye bòp bù Faràsi wèṅ. Wo à yè ṅga Jisòs sè zù bəṅ bə ṅgàa gù bup nè

ye ṅgàa ko tas. Wo fek bù ṅgàa fàak ye dè, <<Yi sè zù be'lè ye bə ṅgàa gù bup nè ye ṅgàa ko tas wèṅ bùṅ ya?>> ¹⁷ Jisòs yuk, nè busè dè, <<Bùṅ sè wo ka yiyaṅ tse', wo kà doktə lapgè, a lap megu doktə ṅwè nè yi sè yaya. Fana bohòmù yàm, mù à ka njo bùṅ sè wo kəkurè bohòNwì wèṅ vè, mù à vè ṅgòto bù ṅgàa gù bup wèṅ.>>

Nzak Dzè Zuzù ṅgòKùksə Nwì

(Mat. 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ A ye mvək mòk, bùṅ sè wo à sè bə' Jon ṅgà bàptesè bwìṅ bə bùṅ Faràsi wèṅ sè dzè zuzù ya wo kùksə Nwì. Bùṅ mok vè bohòJisòs, nè fek yi dè, <<Bùṅ sè wo sè bə' Jon ṅgà bàptesè bwìṅ nè ye bùṅ Faràsi wèṅ sè dzègè zuzù nùumbu mok, bwe yo kà yàwo dzègè bùṅ yà lè?>> ¹⁹ Jisòs cep fəsə fa wo dè, <<Aco wo duk fa bùṅ sè wo vè mvwe' sè wo sè zù bum gù dè wo dzè zuzù anè va? Ka ve'nè yeṅ. Mvək nè ndugù nè cu mali bə yà'wèṅ, fana wo nè kà ve'nè cu. ²⁰ Fana nùmbu nè sè vè nè wo nè jəṅ gesè lo ndugù nè, fana wo nè dzè zuzù mvək ànè.

²¹ <<Yusè dè, kaco ṅwè jəṅ cək nè fi, nè te' lok nè nà' vèp laṅ bə zəṅ yeṅ. Busè nè fi nè nè saha tesè ndzənè nè zəm nè fana yam ghak wesè ṅga'a mvwe' sè nà' saha maṅkwèṅ sè. ²² Yumook sè' dè wo kà dzè rùk sənə bès nè zəm kep gèsègè, bùṅsè yà'a nè duk, nè vok bès nè. Fana rùk sè nè bup bə bès nè mwè. Bògha' lè dè wo gesè dzè rùk sənə bès nè fi.>>

Jisòs Cep Bə Nzak Nùmbu Dzè

(Mat. 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ Nùmbu dzè mòk à ye, Jisòs gi cà mvwe' nsum nzaṅ mok. Mvè'nè ṅgàa fàak ye à sè bə' yi fana wo sè kəp jəṅ tu nzaṅ. ²⁴ Fana bùṅ Faràsi duk fa Jisòs dè, <<Yèè, lùk avès ka dzəm dè wo gù ve'nè nùmbu dzè dzəm.>> ²⁵ Jisòs cep fəsə fa wo duk dè, <<Wèṅ à ka yusè Devid à gù taṅ yà'a yuk à? Mvəsè yi à dzəm yumok ṅgòzù ṅga njè à ya yi bə bwe ye wèṅ, ²⁶ fana yi lo kə ni mụ nda'à Nwì, nè kə jəṅ zù ntuk bred nè wo à nòṅsə ṅgòkùksə Nwì fo'. Abiyadà à ye ṅkum bù ṅgàa fa

* 2:4 2:4 Ye M̀tiyò24:17

satikà' ghà nà'nə yi. Nga lùk avès sə tsə' də aco zə megu yà' ngàa fa satikà' wèŋ fana Devid zə yà', nə fa bùu ye sè'.>> ²⁷ Jisòs à cèp mèsə ncèp nə duk də, <<Nwì à gù nùmbu dzè ngòtəsə ɲwè, ka də wo à gù ɲwè bùu nùmbu dzè yeŋ. ²⁸ Ye də mùu mo ɲwè, mɛ Tà nè mù tse' ɲàŋ bə nùmbu dzè nə mù.>>

3

Nwè Nè Yi A Krɛ Bo

Ma Mò'fis

(Mat. 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Nùmbu mòk à ye Jisòs gí bùuŋ vè mɛmvwe' ndap pìriyà mòk ɲga ɲwè nəmòok mbwa nè bo ye mok à krɛ. ² Bùu səmòk à ye mɛ ndà'à anə sè wo à dzəm ngòláp Jisòs bə nzak. Fana wo sə kùk tse' yi də kè yi gù bònɲsə-a ɲwè ènə nùmbu dzè àlɛ'. Də ya wo ko yi bə nzak də yi gù fàk nùmbu dzè. ³ Yi duk fa ɲà bo bɛp nə də, <<Lòkok vè kè təŋ kù mantombii mù fən.>> ⁴ Ngà' nə à vèə, Jisòs fek bùu mok sə də, <<Yusè lùk dzəm də aco a gɛ yà' nùmbu dzèə yà? A bəbɔŋ ngòtəsə bwìŋ kè ngògù bɛp ɛ, a bəbɔŋ ngòtəsə yòŋsə ɲwè kè ngòzə nà' ɛ?>> Wo à cu gù dədok, nə kà cù mùk. ⁵ A bɛp Jisòs. Yi jok bohòwo bùu nsàap ntum sè bɛp sè wo tse' yà', nə duk fa ɲwè nè krɛkrɛ bo nə də, <<Nèp fis yak a bo yo sə ɛ.>> Yi à nèp fis yà' ntèn, fana yà' gɛŋ. ⁶ Bùu Faràsi à yè vè'nə, fana wo à lòo, nə kə to bùu mok sè wo ma nè ɲkum Herò, fana bə yà'wèŋ cum kwe' mɛ tuhù yi mvè'nè wo nə zə yi.

Bwìŋ Krəəŋ Vè NgòYə Jisòs

⁷ Jisòs bə ngàa fàak ye à ye'e lònɲu ndzəp Galili. Bwìŋ kə tsəŋ wo fo' ɲkùuŋntèn. Bùu yè'sə à tesə vè mvwe' nzeŋgòGalili bə Jùdiyà. ⁸ Bùu mok wèŋ à tesə mvwe' lak Jòrosalèm, mok və mvwe' nzeŋgòIdumiyà bə nzeŋgònə ma ndzə nto ndzəp Jòridàn. Mok tesə mvwe' sè yà' kuəp lak Tayà bə Sidòn sè'. Bùu yè'sə à vè ngòyə Jisòs bùusè wo à yuk yusè yi à sə gùu. ⁹ Bùu sə à ye wùriŋ, fana yi duk ngàa fàak ye də wo lap fa yi ɲgwes yi ni ca ɲga wo kà yi sə nze bwì' màk. ¹⁰ A ye vè'nə bùusè yi à gɛŋsə ngàa yiyan

nùmbu ànə ɲkùuŋntèn. Fana ngàa yiyan mok wèŋ sə nik lo gu va' də wo kə jwèŋ gesə gu yi bə bo. ¹¹ A ye fo' də, bùu sè wo à tse' yòŋsəə sè bɛp ndzə ni'ì wo yə yi fana wo gbù mantombii yi sə nze, nə sə duk də, <<Wùu mo Nwì.>> ¹² Yi sa'rə yòŋsəə ze' sə gɛgɛŋ də wo cum gəe', nə kà də wo tsok bwìŋ də yi mo Nwì wo dɛ'.

Jisòs Swè'fis Bùu Ye Mok Hum-ncòp-ba NgòYe Ngàa Ntum Ye

(Mat. 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Jisòs à kok lòmɛ ndahà, nə to benə bùu sè yi sə dzəm də bə yà'wèŋ lo, fana wo yuŋ lo yi. ¹⁴ Anə geŋ, yi swekfis bwìŋ hum-ncòp-ba mətsetsə'rəə wo də wo ye ngàa ntum ye. Yi duk fa yà'wèŋ də yi nə sə cum bə yà'wèŋ, nə tum wo ngòtsòho lònçèp nè nje. ¹⁵ Fana yi fa wo ɲàŋ ngòbɛ'fis fa bwìŋ yòŋsəə ze' ndzə ni'ì.

¹⁶ Liŋ bùu sè hum-ncòp-ba sə à ye Saimù nè yi à to fa nà' liŋ mòk də Pità. ¹⁷ Jem bə moma ye Jon wo à ye bwe Zebèdi. Jisòs à to wo də Bwànàjis. Liŋ ɲge' yà'sə duk də, Mbùŋ saha. ¹⁸ Nə ye Andrù, Filip, Bətòlomì, Mətìyò, Tomos, Jem mo Alfòs, Tàdiyòs, Saimù nè yi à ye mòk bə bɔp bù nè wo to wo də Kenènat, ¹⁹ nə ye fe'lə Judàs Iskarəyà nè yi à sèŋ Jisòs.

Wo Duk Də Jisòs Tse' Nàaŋ Ze'

(Mat. 12:22-32; Luk 11:14-23, 12:10)

²⁰ Jisòs bə bwe ye à kè ni mɛnə ndap nəmòk, fana bwìŋ yuŋ wo nsàp nè wo lap mandzè ngòkə zə beŋ bùə. ²¹ Mɛmvvè'nè yà' à ye vè'nə, fana ma ye nə ye bwema ye wèŋ yuk, nə sə və ngòkə jə lòyi. Busè bwìŋ à sə dɛhɛ də, <<Ŋkərə nà' sə də a bɛp.>> ²² Bù ngàa yə'rè lùk sè wo à tsə vè Jòrosalèm duk yàwo də yi tse' ze' Bezebù ndzə ni'ì yi, nè nà'a ɲkum ze' wèŋ. Nà' a fagè yi ɲàŋ fana yi sə bɛ'fis ze' bə zeŋ. ²³ A ye vè'nə fana Jisòs to benə bùu sə ɲgu ni'ì yi, nə fek yà' gbɛ' mòk də, <<Aco Satà bɛ'fis ni' ye yè'sə va? ²⁴ Nga wo gəpsə-a lak mòk bə bɔp də wo lù, fana ye də lak yà'sə nə gbɛ. ²⁵ Nga wo gəpsə-a ndap ɲwè nəmòk bə bɔp zəzok də wo sə lù, fana ye də ndap ànə nə gbɛ nze sè'.

²⁶ Megu yà'a sè' vè'nə də a ye-a nga Satà kùəm bə ndap ye kaco nà' təəŋ yeŋ, nà'a nə gbə, nə lə.

²⁷ <<Kaco ɲwè nəmòk ni to munda'a ɲgà ɲàŋ, nə fis jəŋ lo yumok mbwa yeŋ. Tse'nga yi ko kì nòŋsə to ɲgà ɲàŋ nə bə kù ɲkuŋ yi ni mɔ ndà'à nà' anə.

²⁸ <<Mù sə tsə' fa weŋ nè'e ɲkəm ncèp duk də, nsàap bup sè bwɪŋ gùgè-a lòon, wo nə tse' səsɥifa bə zeŋ, nə ye bə bum sè bup sè wo cèpgəə. ²⁹ Fana ɲwè nè yi bupsə liŋ Yòŋsə nè Rəreŋ, fana yi nə kà səsɥifa tse' yuk, būsə yi gù yà'sə bup nè nà'a nè kà mè yuk.>> ³⁰ Jisòs à duk vè'nə būsə būsə səmok à duk də yi tse' yòŋsə nè bup ndzə ni'ì yi.

Jisòs Bə Ma Ye Nə Ye Bwema Ye

(Mat. 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Ma Jisòs bə bwema ye wèŋ à vəə, nə kə təəŋ sə ntòmbi, nə duk də wo to Jisòs də yi və. ³² A ye nga bwɪŋ rwiŋ mɔ nda'a anə wùriŋ, fana būsə yè'sə tsok fa yi də ma ye bə bwema ye wèŋ sə to yi sə ntòmbi. ³³ Mvə'nə Jisòs à yuk vè'nə, fana yi fek būsə sə duk də, <<Ma am bə bwema am wèŋ ndà wèŋ?>> ³⁴ Fana yi fəsə lis, nə kək yak būsə sè wo curə ya' ɲgu ni'ì yi, nə duk fa wo də, <<Curə ya' yè'e ma am bə bwema am sə.>> ³⁵ Nə duk fe'lə duk də, <<Nwè nè fòpwe' nè yi gùgè-a yusə Nwì sə duk də yi gù, fana ye də yi mo tè' am nə ye ɲjè' am nə ye ma am sè'.>>

4

Gbə' Ngà Bì Ngwii Bum

(Mat. 13:1-9; Luk 8:4-8)

¹ A ye nùmbu mòk Jisòs lo ɲgòyərə fe'lə bwɪŋ ɲgu ndzəp Galili, fana bwɪŋ kə benə fo' maŋgəŋgèŋ. Yi ni cum sənə ɲgwes mɔ ndzəpə. Bwɪŋ təəŋ yàwo mɔ mfèŋ. ² Mvə'nə yi à sə yərə yà', yi sə tsoho fa yà'wèŋ bum ɲkàŋntèŋ. Yi cèp yà' bə gbə'. Fana yi tsok wo duk də, ³ <<Wèŋ yu'rə bəbɔŋ. Nwè nəmòk à lòŋgòŋwè ɲgwii bum mɔ nzuù. ⁴ Ngwii mok gbəhɔ nooŋ sə mandzə. Swiŋ və, nə kə te' zu lo yà'. ⁵ Mok gbə mvwe' lis ɲga nze ka fo' ɲkàŋŋ yeŋ, nə to ca jwaŋ, būsə nze à

ye fo' jo. ⁶ Nùm to, yà' yum, nə kpɔ wes pwe' būsə yà' à ka ɲgàŋ səsap so. ⁷ Mok gbə mvwe' ndik sè bə ɲjàk, ndik sə kuk, nə ram te'lə bupsə yà', yà' kà zəm. ⁸ Mok à gbə mvwe' nze nè bəbɔŋ, nə kuk nə zəm, mok hum te', mok hum ntùŋfu wèŋ, mok zəm ɲkà mò'fis.>> ⁹ Yi lèsə ɲgòcèp də, <<Nwè nè wù tse'-a ntu' ɲgòyuk yusə mù cèp yè'sə, wù yuk.>>

Jisòs Tsə' Rəŋsə Gbə' Nə

(Mat. 13:10-23; Luk 8:9-15)

¹⁰ Jisòs à kə cu mègù mok bə bwe ye sè hum-ncèp-ba nə ye būsə mok sè', fana wo ye ɲgòfek yi duk də, <<Tsok rəŋsə fa ves gbə' nè wù cèp mək taan nà'a nè.>> ¹¹ Yi duk fa yà' də, <<Nwì à gù weŋ yàwèŋ ɲgòrì yu səmok bə gaŋ ɲkum ye sè yà'a səsɥihì bohòbūsə səmok. Fana būsə sè wo yàwo sə mbi, wo yuk gù yàwo gbə' nè. ¹² Fana wo sə kək nə kək, nə kà yə rì. Wo sə yuk nə kà rəeŋ. Bwère wo bɔŋŋ və bohòNwì yi swifa wo.>>

¹³ Jisòs yèto ɲgòduk fa wo də, <<Wèŋ ka gbə' nè'e rəŋ yè'e də wèŋ nə rəŋ yuk gbə' mok sè' laŋ à? ¹⁴ Ngà ɲwèŋwè à ɲwè ncèp Nwì sə ntuù bwɪŋ. ¹⁵ Ntəm būsə mook co mandzə, wo yuk ncèp Nwì ntèŋ, Satà və, nə kə jəŋ gesə ncèp nə sə ntuù wo anə. ¹⁶ Būsə səmok yàwo co ɲgwii sè yà' à gbə mvwe' nze nè bə lis. Yà'a wo sè wo yuk ncèp Nwì, wo kwa bə zeŋ wùriŋ. ¹⁷ Mègù də ncèp nə kà sə ntuù wo cəco lò, fana ɲgə' vè bohòwo būsə ncèp Nwì àlaa, wo təəŋ moòm ghàr nə yamak, nə gbə gesə lo fo'. ¹⁸ Būsə mok yàwo yè'e co ɲgwii sè yà' à gbə mvwe' ndik. Yè'e būsə sè wo yuk ncèp Nwì fana, ¹⁹ bum nzeŋgòŋ kə jipsə tes wo, fana wo swi ncèp nə, nà' kà ɲgwì zəm. Bum sè co ghàk bə bum mok sè bwɪŋ sə dzəm yà' sə nzeŋgòŋ anə ɲkàŋntèŋ, yà' kə jipsə ncèp nə. ²⁰ Ngwii sè yà' à zəm mok hum te', mok hum ntùŋfu, bə ɲkà mò'fis wèŋ yà'a, yà'sə ntəm būsə səmok sè wo yuk ncèp Nwì, nə dzəm nà' fana nà' ye co wo bì yumok mvwe' nze nè bəbɔŋ fana yà' zəm vè'nə.>>

Gbə' Laàm

(Luk 8:16-18)

²¹ Jisòs duk mali duk dè, <<Wo bwe'gè laàm, wo tes gesè ma sè ñkò'o, kè wo tes gesè ma sè mbwè kè ε? Hai', ka ve'nə yeŋ. Wo tesgè nà' məm̄vwe' dzòk.
²² Yumok sè yà'a sèswihì, dè yà'a nè kà kè yəəŋ ka yeŋ. Yè'sə dè yusè yà' cu mvwe' ndzəm nè kè vè mvwe' mareŋ.>> ²³ Yi sè duk fe'lə mali dè, <<Ñwè nè yi tse'-a ntu' ñgòyuk bum bə zeŋ, yi yuk.>> ²⁴ Yi tsok fa mali wo dè, <<Njo nè wo nè fuk fəsə fa wu sè' bə nsàp yu nè wu fuk fagè bwìŋ ca, ghàmòk casə njo nè, fana yu'rə yusè wù yuk bəboŋ. ²⁵ Wo nè fa ñwè nè yi tse' ñkəuŋ sèmok, fana ñwè nè yi ka ye tse', wo nè jəŋ gesə bwe bè'ləə sè yi tse' sè pwe'.>>

*Gbu' Nè Mvè'nè
 Ngwii Bum Kùkgəə*

²⁶ Jisòs à duk fe'lə mok sè' duk dè, <<Gaŋ ñkum Nwì sè co nzum ñwè nè yi à ñwè nzaŋ mə nzuù yi. ²⁷ Yi nè dzəm lo, nè sè yəəŋ, nè dzəm lo, nè sè yəəŋ. Ngwii nzaŋ sè to, nè sè kuk. Yi kà yuye yusè yà' gù yà' kuk rì. ²⁸ Nze nè bə tu ye gə ntseŋ nè ñgòkùuk, nè kə tse' mvəm. A yəəŋ to ntòntseŋ nè, ghàr tu nè yəəŋ, fana ñgwì zəm nè gəŋ. ²⁹ Yà' gəŋ ntèŋ, yi jəŋ fècès, nè kə ci', bùsè mvək nè ñgòkəp kùrə laŋ.>>

*Gbu' Ngwì Mostà
 (Mat. 13:31-32; Luk 13:18-19)*

³⁰ Jisòs jə və fe'lə ncèp mòk dè, <<Aco a fəhə kok gaŋ Nwì sè yè'sə bə yà, kènə aco a fəhə nà' yè'sə bə nsàp gbu' nè fò? ³¹ Aco mən̄gwì tə nəmòk nè wo togè nà' dè mostà. Wo bìgè nà', nà' jə'rə casə ñgwii bum sè nzeŋgòŋ pwe' zeŋ. ³² Ghàr ñga nà' kùuk, fana nà' yam casə tə pwe' sè' yi. Yi fis ma nsàap ntaŋ mok sè ghaŋ. Swìŋ sè kə ci ndap awo mbwa, mvwe' fifi.>>

³³ Jisòs à tsòho fa bwìŋ ncèp nè bə nsàap gbu' yè'sə ñkəuŋntèŋ ya wo yuk, nè rəeŋ bəboŋni. ³⁴ Ghà yà lònŋ fo' nè yi à sè cèp bohòwo, yi sè cèp megu bə gbu'. Fana yi kə cu mègù mok bə ñgàa fàak ye, yi tsòho rəŋsə fa wo bum sè làaŋ.

*Jisòs Gù Fəfə Nà' Teŋsə
 (Mat. 8:23-27; Luk 8:22-25)*

³⁵ A mègù nùmbu ànə ñga nùm co tsə lòo, Jisòs duk fa ñgàa fàak ye sè duk dè bə yà'wèeŋ to lo nto ndzəp ma nja. ³⁶ Bwe ye à ni ñgwes nè yi ànə ye ca nè. Ñgwes mok à ye bə nè Jisòs wèŋ nè mə ndzəpè anə mvwe' mò'fis. Wo à lòo, nè me'rə bùu sè wo à ye fo' wùriŋ sè mankwèŋ. ³⁷ Fəfə nè bəp à yèto ñgòcàa, nè sè bwi'lə ñgwes nè mə ndzəpè anə nsàp nè bə jòŋ. Ndzəp ni ca, tètè nà' kəəp dè nà'a rwiŋ. ³⁸ A ye ñga Jisòs naaŋ tu ye bə pilù, nè sè dzəm yuye lo mà ñkwèeŋ bùu sè wo à cu sənə ñgwes nè. Bwe ye sè yəmsə yi, nè fek yi duk dè, <<Cicà, wù sè kà mbəŋ kom yè'e dè vèes kpə ntèŋ à?>> ³⁹ Yi à lòkok mət̄sə, nè duk fa fəfə nè dè, <<Teŋsə, kà mok cà fe'lə>>, nè duk bohòndzəp nè sè' dè, <<Naan̄ yòsə' gəe'!>> Fəfə à duk gù dok, fana ci'i təəŋ fo' mok wəmm. ⁴⁰ A mèe, yi fek bwe ye sè dè, <<Wèŋ sè wəp yè'sə yà? Kaco wèŋ fa ntəm awèŋ bohòmù yeŋ à?>> ⁴¹ Vəm à kok wo kiŋ, wo mərə, nè sè duk dè, <<Nè'e nsàp ñwè nè fò? Fəfə bə ndzəp sè yuk yi ε?>>

5

*Ñwè Nè Yi Cugə Mvwe' Sè
 Nə Tse' Yòŋsə Nəbup
 (Mat. 8:28-34; Luk 8:26-39)*

¹ Nùmbu ànə à ye Jisòs bə bwe ye wèŋ to tesə lo nto ndzəp Galili ma nja, nè tesə və ma ndzə nzeŋgòŋ Gerasàn. ² Məm̄vè'nè Jisòs à tesə sè ñgwesə anə ntèŋ, ñwè nəmòk nè yi nòŋ ke'gè mvwe' sè və kə tseŋ yi. ³ Ñwè ènə à tse' yòŋsə nè bəp ndzə ni'ì yi, nè sè nòŋ ke'cà mvwe' sè wo tuuŋgè bwìŋ. Mandzə nè co wo ko kiŋ noŋsə yi bə kwan̄ kà mok ye. ⁴ Wo à sè kì yi bo bə kù lònŋfo' kè' ñkəuŋntèŋ bə kwan̄, fana yi sè sòŋ tirə yà' pwe'. Yi à gə vè'ε nsàp nè ñwè kà yi ko to. ⁵ Nè maràŋ bə nè ndzəmè pwe' yi sè jam̄ ke' dzòŋ mvwe' sè nè ye mə ndahà wèŋ. Yi sè waŋ ke', nè sè dzəp swè'lə ni' ye bə lis.

⁶ Yi à təəŋ, nè ye gesə lo Jisòs, fana yi caŋ lo, nè kə gbu' təəŋ kù mantombii nà' bə tumfərə. ⁷ Yi waŋ torə fis bə ñaŋ duk dè, <<Jisòs mo Nwì nè ghaŋ, wù sè làp

bohòmù yà? Mù len wu mənə liŋ Nwì də wu kà mɛ ɲgə' fa.>> ⁸ Yi ànə duk ve'nə bùsə Jisòs à duk fa yi də, <<Wùu yònsə nè bɔp, tesə ndzə ni'ì ɲwè ènə.>> ⁹ Jisòs fek nà' də, <<Liŋ yoo ndà?>> Yi duk də, <<Liŋ aam Bòp, bùsə vées ndzə ni'ì ɲwè ènə wùriŋ.>> ¹⁰ Yi len Jisòs ve'è wùriŋ də nà'a kà yònsə sè bɔp sə mvwe' lak yà'sə be'fis gesə.

¹¹ A ye ɲga bòp ɲgùnaaŋ mòk nè ghaŋ à sə zɛ mvwe' nda nəmòk fo' wùriŋ. ¹² Fana yònsə sè bɔp sə len Jisòs də, nà'a duk fa wo də wo kə ni ndzə ni'ì ɲgùnaaŋ sə. ¹³ Jisòs à dzəm, nè də wo gen, fana yònsə sə tesə ndzə ni'ì ɲgà' nè, nè kə ni ndzə ni'ì ɲgùnaaŋ sə. ɲgùnaaŋ sə à ye fo' co ncùhù ba. Fana wo caŋ durə tsoŋ ndzə baàŋ anə, nè kə gbɛ kpɛ lo wes sənə ndzəp Galili nə. ¹⁴ Bùu sè wo à sə gɛmsə ɲgùnaaŋ sə à carə lòo, nè kə tsoho fa bùu sè mvwe' lak yà'sə pwe'. Fana bwiŋ tesə və ɲgòkè ja'a nsàp yu nè nà' gù nə. ¹⁵ Wo à vè bohòJisòs, nè ye ɲga ɲwè nè yi anə tse' yònsə sè bɔp ndzə ni'ì yi nè ni tse' cək, nè cum fe'lə bə ɲkərə ye làaŋ. Fana wə ko wo nèbɔp. ¹⁶ Bùu sè wo à kə yə, à sə tsòho lòbwiŋ yusə yà' ye bohòŋwè nè yi tse'gè yònsə sè bɔp nè, nè sə tsoho fa bwiŋ yusə yà' gù ɲgùnaaŋ sə sè'. ¹⁷ A ye ve'nə, fana bùu sè mvwe' lak yà'sə ye ɲgòlen Jisòs də nà'a me'rə lak awo sə, nè lo.

¹⁸ Mvè'nè Jisòs à sə də yi ni lo sə ɲgwesə, fana ɲgà' nè yi ànə tse' yònsə sè bɔp nè duk fa nà' də bə nà'a lo. ¹⁹ Jisòs à dzèeŋ. Yi duk fa nà' də, nà'a lo là' nà', nè kə tsok fa bwema nà' wèŋ mvəsə Tà Nwì koksə manziŋ bohònà', nè tesə nè nà' sə. ²⁰ ɲgà' nè à lòmve' nze Dikàpolis, nè tsoho fa bwiŋ yusə Jisòs gù bohòyi. Bùu sè wo à yuk à mərə nèbɔp.

Jisòs Gɛŋsə ɲwà Nè Nà' A Jwèŋ Yi Cək Bə Mo Jairòs

(Mat. 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Fana Jisòs ànə to fe'lə sənə ɲgwes, nè tesə lo ma mòk. A kə dzèŋ fo', bwiŋ à kə tsèŋ yi ɲgɛ ndzəp anə maŋgəŋgəŋ. ²² ɲwè nəmòk à vè fo' nè wo à sə to yi də Jairòs. Yi ànə ye ɲwè nè mantombi mənə

ndap pìriyà. Yi à yə Jisòs ntèn, yi kə gbɛ noon kù mantombi nà', ²³ nè len yi ve'è bə zinə ye pwe'fo' də, mo ye nè ɲwàŋwè sə də yi kpɛ. Yi duk fa nà' də, <<Vèə kə jwèŋ mo àm nè bə bo yo ya yi gɛŋ.>> ²⁴ Fana bə nà' à lòo. Bwiŋ yuŋ fe'lə wo sè' nduk nsàp nè co wo kà Jisòs yə gèsə lò.

²⁵ Mvè'nè wo à sə lòo, ɲwà mòk à ye nè nduəm à sə ca ndzə ni'ì yi mənə lùumɲgòŋ hum-ncòp-ba. ²⁶ Yi à yə ɲgə' cèbùè, nè bɔpsə wes mbàam ye bohòŋgàa ncèp pwe', nè kà bəbɔŋ tse' lok. Yiyaŋ sə lo megu mantombi nùumbu pwe'. ²⁷ Njo à ye də yi ànə yuk nsàp fàk nè Jisòs à sə gùu, fana yi nik ca mɛtsətsə'rə bwiŋ, nè kə jweŋ gesə cək nà'. ²⁸ Yi à gù ve'nə bùsə yi à sə tsərə də, <<Mɛ jweŋ mэгù-a cək ye bə bo am, yiya àm nè me.>> ²⁹ Mvè'nè yi à jwèŋ gèsə nà' ntèn, nduəm sə teŋsə ɲgòca, yi riŋ ndzə ni'ì yi sè' də yiyaŋ nè mè laŋ. ³⁰ Jisòs riŋ ye sè' də ɲaaŋ sə yi lùŋsəgè bwiŋ bə zeŋ sə mamòk tesə ndzə ni'ì yi anə. Fana yi bùu mɛtsətsə'rə bùu sə, nè fek wo duk də, <<Jwèŋ cək àm ndà?>> ³¹ ɲgàa fàak ye duk fa yi də, <<Aco wù sə ye mvè'nè bwiŋ sə fe'lə ke'cà ve'è, wù sə fek də, jwèŋ wu ndà yè'e nsàp nè fò?>> ³² Jisòs sə kùksə mali mɛtsətsə'rə bùu sə də yi ye riŋ tsoŋ ɲwè nè nà' jwèŋ yi nè ɲkuŋ. ³³ ɲwà nè riŋ yusə yà' ànə gɛ bohòyi, fana yi wəp, nè tesə və mantombi Jisòs, nè sə kaŋ, fana nè gbɛ noon sə nze, nè tsoho fa nà' yusə yi gù sə pwe'fo'. ³⁴ Yi ànə yuk ve'nə, yi duk fa ɲwà nè duk də, <<Mɛmvè'nè wù dzəmtse' sə ntùu wù bohòmù yà'sə, gɛŋsə wu zeŋ. Lòkok mɛtsə, nè lo bə fifi sə ntùu wù. Yiya yònə mè sè' laŋ, mo àm.>>

³⁵ Jisòs à sə duk də yi cèp mèsə bohòŋwà ènə ntèn, bwiŋ caŋ və ɲgòtsə' fa Jairòs də, mo nà' nè kpɛ laŋ. Nà'a kà cicà nè ɲgə' mok ɲgwàŋ fa yisko'. ³⁶ Jisòs kà yuye yusə wo sə tsè' fa Jairòs sə co yumòk jə, nè duk fa nà' də, <<Kà yumok wəp, tse' megu yòdzədzəm.>> ³⁷ A ye ve'nə, yi kà mòk dzəm də bwiŋ ɲkùuŋ yuŋ lo yi mvwe' ndap Jairòs nè dzəm. Yi jəŋ megu bwiŋ tɛ', Pità bə Jem nè ye Jon

moma Jem nè.

³⁸ Wo à kè dzèṅ mvwe' ndap nè, wo ye nga bwìṅ sè warè nè sè ke' ngùṅ nèbup, nè jip yusè co wo gù. ³⁹ Yi à ni lòmù nda'à anè, nè fek yà'wèṅ duk dè, <<Wèṅ sè kè' duk sè ngù yà? Mo nè ka kpù, yi sè dzəm lo.>> ⁴⁰ Wo à ywì'lè swee bùusè yi à duk dè mo nè sè dzəmlo. Yi be' yà' fo' pwe', nè to ma bə tè'ε mo nè, nè ye bwe ye sè tɛ' sè yi anè və bə yà'wèṅ sè. Wo ni lo mvwe' sè mo nè nòsə. ⁴¹ Yi kotse' bo nà', nè duk fa nà' bə ncèep lak nà' dè, <<Talità, kumì.>> A yà'a dè, <<Njè'gù, lòkok mɛtsə.>> ⁴² Məṅgwɛṅ nè à lòkok wap kè' mò'fis, nè gi yuye. A ye nga məṅgwɛṅ nè luumṅgòṅ hum-ncòp-ba. Vəm à ko' bwìṅ vɛ'ε kùṅ bə məmərè. ⁴³ Jisòs à cèp vɛ'ε, nè soṅ wo ntu' dè ṅwèè kà ṅwè nəmòk tsè' fa swì, nè duk dè yà'a lap fa nà' yu zuzù.

6

Bùu Lak Jisòs Wèṅ Bèṅ Yi (*Mat. 13:53-58; Luk 4:16-30*)

¹ Jisòs à ye'e mè'rə fa'nə, nè lo la'à yi. Bwe ye yuṅ lo yi sè'. ² Numbu dzè à ye, yi sè yə'rə bwìṅ mɛ ndap piriya. Bwìṅ à ye mbwa wùriṅ. Mvəsə wo à yuk yusè yi à sè cèep, fana wo mərə nèbup, nè sè duk dè, <<Hàva', yi a jə nsàp nè'nə yè'e ma fò? Wo a fa yi yè'e nsàp ṅkərè nè fòvɛ'nə ε? Yi sè gù bə bum maṅgəṅgèṅ mwè. ³ Nè'e ka kapindà, mo Mèri yeṅ nè, tètàa Jem bə Josìs bə Judàs nè ye Saimù yeṅ è? Cu fəṅ yè'e ka njè'ε ye yeṅ à?>> Fana wo beṅ yi. ⁴ Jisòs duk fa wo dè, <<A yegè dè wo jəgè ṅà tsòhòbum Nwì ma nè yi lòfòpwe' co ṅwè. A kè dzèṅ mvwe' lak ye, nè ye mɛ nda'à yi fana wo kà yi co yumok jə. Bwe tè' nè ye bə bwema ye wèṅ kà yi co yumok sè' jə.>> ⁵ Yi à ka mandzè nè co yi gù maṅgəṅgèṅ fa'nə tse' lok, megu dè yi à beṅ naaṅ fa ṅgàa yiyaṅ mok wèṅ bo, fana wo gūṅ yu awo. Wo à ye mègù modm jo. ⁶ Məm̀və'nè bùu sè fo' sè à ka dzədzəm bohòJisòs tse', fana yi mərə nèbup. Fana yi sè yə'rə lòkɛ' bwìṅ mok mvwe' buhu lak sè yà' à ye fo' sè.

Jisòs Tumsə Bwìṅ *Hum-ncòp-ba*

(*Mat. 10:5-15; Luk 9:1-6*)

⁷ Jisòs à to be'lə bwe ye sè hum-ncòp-ba sè mvwe' mò'fis, nè tumsə lo wo ba ba, nè fa wo ṅàaṅ sè ṅgògha' yòṅsə sè bup. ⁸ Yi duk fa yà' duk dè, <<Wèṅ cu ṅgòlòo, wèṅ kà yumok jə tse' lò. Wèṅ jəṅ mègù ntumbàṅ, nè kà beṅ kè bəm kè mbəm sè bàam cè'ə wèṅ jə tse'. ⁹ Wèṅ so megu kùuṅgùp, nè kà cək nè nini mòk jə tse'.>> ¹⁰ Yi tsok fe'lə wo mok sè' duk dè, <<Mvwe' ndap nè wèṅ nòoṅ fo' wèṅ cum megu mvwe' ndap nà'nə tèè wèṅ mè'rə lak yà'sə. ¹¹ Nga wèṅ lò-a mvwe' səmok, bùu sè fo' kà weṅ mvwe' ndap awo dzəm, kènə dè wo kà yusè wèṅ sè cèep yuk àɛ', wèṅ me'rə fo', nè kɛ'sə mak mfəmfə kùu awèṅ fo'. Yà'a nè ye yumok ṅgòni tsè' dè wo à ka weṅ fo' dzəm.>>

¹² Yi ànə duk wo vɛ'nə, fana wo lo, nè sè tsoho lo fa bwìṅ dè wo kupsə, nè bwi fa bup awo ṅkwèṅ. ¹³ Wo à be'fis yòṅsə ze' ṅkùuṅntèṅ, nè yok ṅgàa yiyaṅ ṅkùuṅ bə mve', wo sə gūṅ.

Kpù Jon Ngà Bàptesə Bwìṅ (*Mat. 14:1-12; Luk 9:7-9*)

¹⁴ Nkum Heròà yuk bum yè'sə sè', bùusè liṅ Jisòs à yuhu məm̀mvwe' ànə pwe'fo'. Bùu səmok à sè duk dè Jon ṅà bàptesə bwìṅ a tesə vè fe'lə mvwe' kpù laṅ. Nà'a njo nè yi sè gù to bum maṅgəṅgèṅ yè'sə. ¹⁵ Mok duk yàwo dè, yi Alajà. Mok sè duk yàwo sè' dè yi ṅà tsòhòbum Nwì co sè wo à ye taṅ mantombi yà'a. ¹⁶ Heròanə yuk, fana yi duk dè, a lù Jon nè yi à gwè' tiṅ nà' tu nà'nə. ¹⁷ Bùsə Heròbə tu ye à fa ṅàṅ, fana wo ko Jon, nè kiṅ yi bə kù, nè kə nisə yi ndapndzəm. Heròà gù vɛ'nə njo nè Jon nè à ka dzəm dè nà'a fep jəṅ Hèrodiyà ṅgwe moma ye Filip dzəm. ¹⁸ Jon à yuk vɛ'nə, yi sè tsoho Heròsəsa dè, a bup bohònà' ṅgòkè jə ṅgwe moma ye. ¹⁹ A ye vɛ'nə, fana Hèrodiyà jok, nè sè rom dè yi nè zə Jon. Yi kà mandzè nè sè' tse' njo Herò. ²⁰ Heròà sè wəp Jon wəpə bùusè yi à rì dè Jon ṅwè nè kəkərè nè ye rərəṅ. Fana yi sè nòṅsə Jon nè bèboṅ. Yusè Jon

cèep, yà' yaan Heròsè ntùù nèbup. Yi sè dzəm mali co yi yu'rə mali yusè nà' sè cèp sè fo'.

²¹ Hèrodiyà à tse' mandzè ye numbu nè wo à tse' ñkàk də numbu nè wo à dzə Heròkè dzèen. Heròà gù dinà, nè to bù ngàa fàak gomè sè ghan, bə ñkum sojà wèñ, nè ye bùu sè ghan sè mvwe' nzenğon Galili pwe'fo'. ²² Mo Hèrodiyà mòk nè ngwəngwèñ à kà dzen, bon Heròbə bùu sè yi à to yà' sè pwe'. Fana Heròduk fa mo ñwà nè də yi nè fa nà' nsàp yu nè nà' dzəm lòn. ²³ Yi à kèn ve'ε nè zìnə də, yusè nà' dzəm pwe', yi nè fa nà', də a ye-a sè' də yi gəpsə nze ye mətsetsə'rə, nè fa nà' ma mok, yi nè fa nà'. ²⁴ Mo nè yuk ve'nə, yi lo, nè kə fek ma ye də, yi kə duk də wo fa yi yè'sə yà lə. Ma ye nè duk də, <<Dù kè duk də, tu Jon ngà bàptesè bwìñ.>> ²⁵ Mo nè cañ foho lo, nè kə duk fa Heròdə, <<Mù sè dzəm nga'a də wu fa mu tu Jon ngà bàptesè bwìñ mənə tasà.>> ²⁶ Ñkum nè à yuk ve'nə, ngùp cù gbù yi yèk, manziñ ko yi nèbup. Mandzè nè co yi bèn ye sè' bùè bùusè yi anə kèn, bùu sè yi a to sè pwe' sè yuk. ²⁷ Fana ñkum nè tumsə sojà nè nà'a kùkgè yi də nà'a kè gwè' cok vè tu Jon jwè. Sojà nè à lòmù ndapndzəmè anə, nè kə gwè' cok fis vè tu Jon sè. ²⁸ Yi à jə vè yà' mənə tasà, nè kə fa mənəwà nè. Yi jəñ, nè kə fa ma ye. ²⁹ Ngàa fàak Jon wèñ à yuk də wo zə Jon lan, wo və, nè kə bək jəñ lo ve ni' Jon nè, nè kə tuñ.

Jisòs Fa Bwìñ Ncùhù Tàñ Zuzù

(Mat. 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

³⁰ Ngàa ntum Jisòs à bwìñ vèə, nè kə tseñ Jisòs, nè tsoho fa yi yusè wo gùu nè yə'rə fa bwìñ. ³¹ Bwìñ à sè vè ñkùuñ, nè sè lo ñkùuñ nsàp nè Jisòs bə ngàa ntum ye à ka mvək ngòyònsè tse'. Fana yi duk fa wo də, <<A lo mvwe' səsap sè anə ye megu fo' vesùwèñ, ya nga a yonə.>> ³² Fana wo à mè'rə, nè ni sənə ngwes woòwo ngòlòmwe' sè bwìñ fo' bùè. ³³ Mvəsè wo à sè lòo, bwìñ sè ye tasə tse' wo, nè sè carə lo sè' mvwe' sè wo sè lòo sè, nè kə dzen to fo' ntòwo. Bùu yè'sə à sè tesə vè mvwe' bòp lak zəzok. ³⁴ Jisòs

à duk də yi tesə sənə ngwes, yi ye nga bwìñ təm tə yè' ñkùuñ. Fana ntum ye rwiñ bə manziñ bùusè wo co nsùngañ sè jì ganakù'. Fana yi ye ngòyərə wo bum ñkùuñ.

³⁵ Mvək à càa, ngàa fàak ye wèñ və bohòyi, nè kə duk fa yi də, <<Nùm lòlan, fana ka fəen la'à ye. ³⁶ Tumsə bùu yè'sə wo lo mvwe' nsum nè ye buhu lak sè yà' tərə yà'a ngòlòp ywiñ yumok ngòzə.>> ³⁷ Yi duk fa wo duk də, <<Wèen kùk fa wo yumok wo zə.>> Wo fek yi də, <<Wù dzəm də vèes lo kə bupsə bàm mbàm mò'fis, nè ywiñ beñ ngòfa wo à?>> ³⁸ Yi fek fe'lə wo duk də, wo tse' ntuk brəd sù nē? Dù nè kə kùk ε. Wo à foho vèə, wo duk fa yi də, <<Vès tse' ntuk brəd tən, nè ye fuk ba.>> ³⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Cumsə bùu sè mənə nùəm ngañ fa'a bə bòp zəzok.>> ⁴⁰ Fana bùu sè à cu bə bòp zəzok, mok ñkù mò'fis, mok hum tən wèñ. ⁴¹ Fana Jisòs jəñ ntuk brəd sè tən, nè ye fuk sè ba sè. Yi kùk gesə lis mubu, nè kwasə Nwì, nè bək brəd sè, nè fa ngàa fàak ye də yà'a gap fa bùu sè. Yi à gəpsə fuk sè ba sè sè', nè fa wo lòon. ⁴² Wo à zə wo pwe', nè ze' bəbon. ⁴³ Ngàa fàak ye à te'e benə sè bwehe sè kwès hum-ncòp-ba. ⁴⁴ Bùu sè wo à zə sè à ye mbəmbam ncùhù tən.

Jisòs Gi Mù Ndzəpè

(Mat. 14:22-36; Jon 6:16-21)

⁴⁵ Anə geñ, Jisòs gù də bwe yee ni ngwes, nè lo mantombi ngòto loma ndzə mvwe' lak sè wo togè fo' də Bèsadà. Yi nè cum ye mankwèñ, nè cepsə bwìñ ya wo lo la'à wo. ⁴⁶ Yi anə cepsə wo, wo lo. Fana yi lo ye məmwe' nda mòk ngòkè gù piriya mbwa.

⁴⁷ Nùm à co nga ndzəm sè señ vèə, ngwes nè ye mok mətsetsə'rə ndzəp nga Jisòs cu mali mvwe' sè yi anə lo sè yiyi. ⁴⁸ Yi anə riñ ye də yà' sè yə ngə' bə ngwes nè nèbup, bùusè fəfə à sè vè ma nè wo à sè dzəm ngòlòo nè. A kè dzen mvè'nè mvəp à yè ngòtorə ndzəmè anə fana Jisòs və bohòwo nga yi sè gi vè mu ndzəpè, nè sè ca lo càa. ⁴⁹ Bwe ye sè anə ye yi mvè'nè yi sè gi mu ndzəpè, fana wəə ko wo ve'ε nèbup. Wo duk ngwàñ də, a

maze' mòk, nà kè' noon ɲgùɲ. ⁵⁰ Busè wo ànə ye yi, wəə ko wo lònɲ fo'. Anə geɲ yi to yà'wèɲ sè' ntèn, nà duk fa wo də, <<A mù, wèɲ kà wəp.>> ⁵¹ Yi à ni lòsənə ɲgwes nə, fana fèfè nə tɛɲsə. Bwe ye sə mərə bùè. ⁵² Busè wo ànə ka nzak ntuhu brəd sè tàɲ sə riɲ, fana wo kà yè'sə rɛèn. Ntəm awo à ye malì gɲgɲ.

⁵³ Wo à to tesə lòmumfɛɲ fana wo tesə və mvwe' lak Jènesarè, fana wo me'rə tes ɲgwes awo sə ɲgɲ ndzəp anə. ⁵⁴ Mvè'nè wo à tesə sənə ɲgwes nə ntèn, bwìɲ ye riɲ Jisòs sè ntèn. ⁵⁵ Fana wo yeto ɲgòcarè lola'à wo, nə bək jəɲ və ɲgàa yiyaɲ awo pwe' mɲ ntəəɲ, nə sə yuɲ lo kè' Jisòs bə zɛɲ mɲmvwe' nə wo yuk də yi fo'. ⁵⁶ Mvwe' sè Jisòs à sə kɛ' lòpwe', mvwe' mɲbuk lak kè lak sè ghaɲ è', wo bəhə nonɲsə ɲgàa yiyaɲ awo mvwe' jəja. Mvè'nè Jisòs à càa, wo sə lɛɲ yi də nà'a me'rə ɲgàa yiyaɲ sə wèɲ jwɛɲ megu cù cək ye ya wo gɲ. Bùu sè wo à jwèɲ pwe'fo', à gɲ yu awo.

7

Bum Lak Bùu Jus Wèɲ (Mat. 15:1-9)

¹ Bùu Faràsi, nə ye bù ɲgàa yə'rè lùk à tesə mvwe' lak Jòrosalèm, nə kə tseɲ Jisòs, ² nə ye də ɲgàa fàak Jisòs mok sə zɹ bɛɲ nə kà bo bə mandzè nə bùu Faràsi dzəmgèə nə cùk. ³ Busè bùu Faràsi bə bùu Jus pwe' cùkgè bo awo bə nsàp mandzè nə tè' awo sè mantombi à tsè' wo ɲkuɲ nə zɹ yumok. ⁴ Wo bwì və nteɲ, wo kà yumok zɹ tè ɲga wo cùk bo ɲkuɲ. Bum mok sè' ɲkùɲntèn sè wo à sə yùu, co ɲgòcùk ɲgàp bə kùɲ, tasà nə ye dzòho ncum sè'. ⁵ À ye vɛ'nə bùu Faràsi bə bù ɲgàa yə'rè lùk wèɲ sə fek Jisòs də, ɲgàa fàak nà' sə kà bum lak sè ɲkwàha bwìɲ wèɲ à nonɲsə yù, nə sə zɹ bɛɲ bə bo jep bùu yà? ⁶ Jisòs duk wo də, <<Yusè Izayà ànə cep mantombi sə kum wɛɲ ɲgàa tè'èɲkup à ye zìnə. Yi à còm də, <Bùu yè'e wəpgè mɲ bə cù, fana ntəm awo ye mvwe' sèsap bohòmè.

⁷ Wo sə kùksə basə mɲ ɲgwàɲ, bùusè wo sə yə'rə yusè bwìɲ à cèp wo co yà'a lùuk Nwì.>

⁸ Wèɲ mè'rə lùuk sè Nwì sə maɲkwèɲ, ɲgòyù bum sè bwìɲ sə duk wo gɲgɲ.>> ⁹ Jisòs duk malì də, <<Wèɲ tse' nsàp ɲkərè nə ɲgòmè'rə lùuk Nwì, nə kotse' bum lak awèɲ. ¹⁰ Musi à duk də, <Wəp ma yo bə tè' yo. Nwè nə yi yò-a ma kè tè' ye àlɛ, wo zə megu yi zə.> ¹¹ Fana wèɲ cwìɲ busə yàwèɲ duk də, a ye-a ɲga ɲwè tse' yumok sè co yi tesə ma ye bə tè' ye bə zɛɲ, nə kà yà' tesè, nə duk fa yà'wèɲ də, <Yusè mù tse' sə Korbàn> (a yà'a duk də, yà'a sè Nwì), ¹² nə kà-a ma bə tè' mòk sè tesè, wèɲ sə duk də, yi ka nzak tse'. ¹³ Nà'a mandzè nə wèɲ sə jəɲ ncèp nə Nwì co yusè ɲgwàɲ bùu bumlak sè wèɲ yuk jəɲ bohòtè' awèɲ sə. Bum mok cu sè' ɲkùɲ sè co nè'nə sè wèɲ sə yù tse' yà'.>>

Yusè Aco Yà' Bɲpsə Nwè (Mat. 15:10-20)

¹⁴ Anə geɲ Jisòs to benə və bùu sə wèɲ pwe'fo' ɲgɲ ni'ì yi, nə duk fa yà'wèɲ də, <<Wèɲ yu'rə, nə rɛɛɲ yusè mù sə də mɲ tsok wɛɲ yè'e bəboɲ. ¹⁵ Wèɲ riɲ tse' bəboɲ də, yusè yà'a ni lògè ma ndzə ni'ì ɲwè, nə gɲ bɲpsə ɲgèɲgàaɲ bùè. A bɲpsəgè ɲwè yusè yà' tesə ya' ndzə ni'ì yi tesə. (¹⁶ Nwè nə yi tse'-a ntu' ɲgòyuk bum fo', yi yuk.)>>

¹⁷ A kə dzèɲ ghà nə yi à mè'rə bùu sə, nə lo mɲ nda'à, fana ɲgàa fàak ye wèɲ və, nə kə fek yi yumok bə gbù' nə yi nə cep nə. ¹⁸ Jisòs duk fa wo də, <<Wèɲ ka sè' rɛɲ co bùu mok à? Wèɲ ka riɲ də yusè yà'a ni lògè ma ndzə ni'ì ɲwè, yà' ka ɲgògù bɲpsə yi yeɲ riɲ à? ¹⁹ Njo nə də yà'a kà ma sə ntùu yi lògè. Yà'a lògè ma sə vəə, nə ca tesə lo.>> Yi à cèp yè'sə ɲgòtsè' də nsàp zɹzɹ nə fòlòɲ bəboɲ co ɲwè zɹ yà'. ²⁰ Yi sə cèp malì sèmok də, <<A gù bɲpsəgè ɲwè yusè yà' tesə ya' ndzə ni'ì yi tesə. ²¹ Busè bɲp yètogè ma sə ntùu ɲwè. Yi tsərə ɲgònòɲ ɲwàɲwè, yèyè, zə ɲwè, nòɲ ɲgwe ɲwè, ²² wàɲ bum ɲwè mòk, ɲkù'ì, ci' mvwès, jì marè'tu, gù bɲpsə liɲ ɲwè, nə ni', nə ye bum ləm. ²³ Bum sè bɲp

yè'e pwe'fo' tesə yakgè ndzə ni'ì n̄wè, nə b̄upsə n̄wè nə.>>

*Nwà Lakmvum Nè
Yi A Naan̄ Tu BohòJisòs
(Mat. 15:21-28)*

²⁴ Jisòs à mè'rə Galili, nə lo mvwe' nzen̄gòTayà, nə kə ni cum m̄m̄mvwe' ndap n̄mòk də ya bw̄īn̄ kà rì də yi fo' rì. Fana mandzè kà bohòyi ngòswihi ye. ²⁵⁻²⁶ M̄w̄w̄à n̄mòk n̄e yi à tse' yònsè n̄e b̄up à ye mvwe' lak yà'sə. Fana ma ye yuk də Jisòs vè nt̄en̄, yi vè bohònà', nə kə gb̄u s̄e nze, nə s̄e l̄en̄ nà' də nà'a kə b̄e'fis fa yi yònsè n̄eb̄up ndzə ni'ì mwe. Yi à s̄e l̄en̄ nà' v̄e'nə n̄ga yi n̄wà lakmvum. Yi à ye n̄wà Fònisiyà mvwe' nzen̄gòn̄ Siriyà. ²⁷ Fana yi duk fa n̄wà n̄e də, <<Ka b̄èbon̄ ngòj̄ə b̄en̄ mwe, nə mak fa ngb̄u ȳen̄. Bòd̄ə a fa bwe zuz̄u n̄kun̄>>* ²⁸ N̄wà n̄e duk də, <<Tà, wù rì yòsè' də wo fagè bwe b̄en̄, ngb̄u s̄e t̄e' s̄e yà' s̄e gb̄u tson̄ s̄e nze s̄e'.>> ²⁹ Yi duk fa fe'lə n̄wà n̄e duk də, <<Dù-a, yònsè n̄e b̄up n̄e mè'rə mo yòn̄e l̄an̄, b̄us̄è wù c̄ep̄ nc̄ep̄ n̄e b̄èbon̄.>> ³⁰ Yi bwi foho lo, nə kə t̄en̄ mo ye n̄e n̄ga nà' n̄òm̄u k̄ehe n̄ga yònsè ze' n̄e l̄òlòye kwà'k̄è.

Jisòs Ḡà N̄wè N̄mòk Yi Yuk Bum, Nə Cep Cù

³¹ Jisòs à ye'e Tayà fa'nə, nə lo mvwe' lak Sidòn̄, nə ca lo mvwe' ndzəp Galili, nə ca mvwe' nzen̄gòDikàpolis. ³² A k̄e dz̄en̄ fo', wo j̄en̄ v̄e fa yi n̄wè n̄mòk n̄e yi kà cù b̄èbon̄ c̄ep̄gè n̄e kà bum s̄e' s̄e yuk. Nə l̄en̄ yi də yi j̄w̄en̄ nà' b̄e bo. ³³ Jisòs à j̄e ges̄e lònà' ȳīyi, nə kə so ges̄e fa yi ndubo f̄e ntu'ù, nə te nte, nə j̄w̄en̄ l̄um nà' b̄e z̄en̄, ³⁴ nə k̄uk ges̄e lo lis m̄ub̄u, nə som c̄èb̄uè, nə duk b̄e n̄an̄ də, <<Mùhu.>> A b̄e nc̄èep̄ lak s̄e yi à c̄èep̄ s̄e də, <<Efata.>> ³⁵ Ntu'u s̄e à mùhu, l̄um f̄īn̄ yi, fana yi cep bum l̄aan̄. ³⁶ Jisòs cep son̄ b̄u s̄e fo' s̄e ntu' də wo kà bw̄īn̄ ts̄e' fa. Yi dukgè v̄e'nə, wo kà m̄b̄en̄ n̄e m̄b̄en̄ kom lok, wo s̄e tsoho lo gù mantombi. ³⁷ Bw̄īn̄ à m̄er̄e c̄èb̄uè, nə s̄e d̄uh̄e də, <<Yi gù b̄on̄s̄e bum

mbà, yi gu ngàa jì ntu' yuk bum, nə gu ngàa jì cù ngòcèp cù.>>

8

*Jisòs Fa Bw̄īn̄ Ncùh̄u Kwè Zuz̄u
(Mat. 15:32-39)*

¹ N̄umbu mòk à ye s̄e', bw̄īn̄ à baan̄ vè mvwe' mò'fis n̄k̄ūn̄t̄en̄ ngòyuk Jisòs, fana nə kà yusè ngòz̄u tse'. Jisòs to ben̄e ngàa f̄aak ye n̄gu ni'ì yi, nə duk fa wo də, ² <<Manzīn̄ s̄e ko m̄u bohòb̄u yè'e c̄èb̄uè b̄us̄è wo cu vesiw̄en̄ ntin̄e n̄umbu t̄e', nə kà yumok z̄u. ³ M̄u duk-a də wo bwi foho lo n̄ga wo ka yumòk z̄u, aco mok k̄e gb̄u n̄j̄e mandzè b̄us̄è mok vè mvwe' s̄esap.>> ⁴ Bwe ye s̄e fek yi də, <<Aco n̄wè j̄en̄ zuz̄u ngàa f̄ēen̄ f̄on̄kun̄ n̄e fa b̄u yè'e l̄on̄ ε?>> ⁵ Yi fek fe'lə wo də, yà'w̄en̄ tse' ntuhu bred f̄ēen̄ s̄e n̄e? Wo duk də, mègù s̄amba. ⁶ Yi j̄en̄ ntuhu bred s̄e s̄amba s̄e, nə duk bw̄īn̄ pwe' cum nze. Yi à kwas̄e Nwì, yi b̄e'rə yà', nə fa ngàa f̄aak ye də yà'a fa ndaan̄wè pwe'fo' z̄u. ⁷ Bwe fuk mok à ye fo' jo s̄e'. Yi j̄en̄ yà', nə kwas̄e Nwì, nə duk bwe f̄aak ye də wo fa b̄u s̄e wo z̄u. ⁸ Wo z̄u, nə ze' b̄èbon̄ni. Fana wo t̄e' fe'lə s̄e yà'a n̄e bwehe s̄e kwès s̄amba. ⁹ Bw̄īn̄ à ye co ncùh̄u kwè s̄e wo àn̄e z̄u, fana Jisòs duk wo lo. ¹⁰ B̄e ngàa f̄aak ye à ni yàwo n̄gwes, nə lo nzen̄gòn̄ Dàmànuta.

*Wo Də Jisòs Gu Nītsok Fa Wo Man̄ḡen̄ḡen̄
(Mat. 16:1-12; Luk 12:54-56)*

¹¹ B̄u Farasi mok à vè bohòJisòs ngòfi'duk b̄e nà'. Fana wo duk yi də, yi gu man̄ḡen̄ḡen̄ mòk n̄e aco nà' ni tsok fa wo də yi tse' n̄aan̄ Nwì n̄kun̄ ya wo dz̄em bohòyi. B̄us̄è wo à dz̄em ngòm̄ums̄e yi. ¹² A b̄up Jisòs, fana yi som, nə duk də, <<B̄u s̄e niè' w̄en̄ dz̄emgè yàwo də wo ye tson̄ yumok b̄e lis n̄kun̄ n̄e dz̄em yè's̄e b̄u yà?>> Nə duk fe'lə də, <<B̄e z̄in̄e àm pwe', m̄u n̄e kà yumok ngòn̄i fa b̄u yè'e gu.>> ¹³ Fana yi me'rə wo fo', nə ni s̄en̄e n̄gwes ngòto l̄on̄gu ndzəp mamòk.

* 7:27 7:27 Ye M̄atiyò15:26

*Jisòs Yə'rə Bwe Ye Wèŋ
NgòRɛɛŋ Yi*

¹⁴ Bwe Jisòs à ye sə ŋgwesə anə, nə tse' megu ntu' bred mò'fis bùusə wo ànə swì ŋgòjə tse' bred mok. ¹⁵ Yi duk fa wo duk də, <<Wèŋ jəŋ ŋkərə bə nsàap yis bùu Faràsi nə ye nsàap yis sè ŋkum Herò.>> ¹⁶ Wo sə cep ke' mʉtsətsə'rəə wo anə duk də yi duk ve'nə bùusə wo swì ŋgòjə vè bred. ¹⁷ Jisòs riŋ yusə wo sə cèp sə, nə duk fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ sə sa' də wèŋ swì ŋgòjə tse' bred yè'sə bùu yà? Wèŋ ka rɛɛŋ mali à? Ntəm awèŋ cu mali ntògugəŋ à? ¹⁸ Wèŋ tse' lis, nə kà sə yə, tse' ntu', nə kà bum sə yuk à? Kaco wèŋ tsəmtse' yumok yeŋ à? ¹⁹ Mvə'nè mù ànə bə'rə fa bwìŋ ncùhù tàŋ ntuhu bred sè tàŋ yà'a, bùu yè'sə à zə mèsə, wèŋ te'e sè yà' à bwehe kwès sù?>> Wo duk də, ànə ye kwès hum-ncòp-ba. ²⁰ Yi fek fe'lə wo də, <<Mvə'nè mù a bə'rə fa bwìŋ ncùhù kwè ntuhu bred sàmba yà'a na, wèŋ te'e kwès sù nɛ?>> Wo duk də, à ye kwès sàmba. ²¹ Fana yi fek yà' duk də, <<Wèŋ ka sè' rɛɛŋ mali à?>>

Jisòs Gə Nwè Nəmòk Yi Ye Bum

²² A kè dzèŋ mvwe' lak Bèsadà, wo jəŋ və ŋwè nəmòk nè yi kà yəgè, nə sə lɛŋ Jisòs də yi jwèŋ ŋwè ènə bə bo. ²³ Jisòs à kotse' nà' bə bo, nə jəŋ fis gesə lo nà' mvwe' mubuk lak nà'nə. A kè dzèŋ, yi te gesə fa nà' nte mʉ lisè anə, nə naaŋ fa nà' bo, nə fek nà' də, <<Wù sə yə bum à?>> ²⁴ Nwè nə à duk də, <<Ŋ, mù sə yə bùrə bwìŋ wo co tʉ, nə sə gihi ke'.>> ²⁵ Yi naaŋ fe'lə bo mʉ lisè nà' anə sèmok, fana ŋgà' nə kək swè'lə lis mok bə ŋàŋ. Yà' muhu, yi ye bum mok làaŋ. ²⁶ Jisòs duk yi də, <<Dù nda'à wù, nə kà fə ntòlak fa'nə mok ni lo fe'lə.>>

*Pità Duk Də
Jisòs Nkum Ngà Gèm Bwìŋ
(Mat. 16:13-20; Luk 9:18-21)*

²⁷ Jisòs bə bwe ye wèŋ à yè'e lòm mvwe' buhu lak mok ŋgə lak Sìsàriyà Filipi. Fana à kè dzèŋ mandzè yi fek yà'wèŋ duk də, <<Bwìŋ dukgè də mʉ yè'sə ndà?>> ²⁸ Mòk duk də, <<Bùu mok dukgè də wu Jon ŋgà bàptesə bwìŋ, mok dukgè də wu

Alajà, fana mok sə duk sè' də wu ŋgà tsòhòbum Nwì mòk nè yi à ye fa' àlɛ.>> ²⁹ <<Wèŋ yàwèŋ ɛ, wèŋ dukgè yàwèŋ də mʉ ndà?>> Pità duk də, <<Wu Nkum ŋgà gèm bwìŋ nè wo sə kək nə.>> ³⁰ Jisòs à yuk ve'nə, yi tipsə wo də wo kà ŋwè nəmòk tsè' fa.

*Jisòs Cèp
Mvə'nè Kpə Ye Nə Ye
(Mat. 16:21-28; Luk 9:22-27)*

³¹ Jisòs à yè ŋga'a ŋgòyərə ŋgàa fàak ye, nə sə tsoho fa yà' duk də, <<Mùu mo ŋwè, mù tse' ŋgòye ŋgə' nèbɔp, bùu sè mantombi bə bù ŋgàa fa satikà' nə ye ŋgàa yərè lùk wèŋ nə beŋ mʉ. Wo nə zə mʉ, fana anə ca nùumbu tɛ', mù lokok mvwe' kpə sèmok.>> ³² Yi à cèp yu yè'sə kwarəŋgəŋ. Fana Pità ko lo gesə nà' fo', nə sə jwa nà'. ³³ Jisòs bùuŋ kək vèsə ŋgàa fàak ye, nə jwa Pità də, <<Coho gesə ŋgə ni'ì mù wùu Satà. Yusè wù sə cèp yà'sə, a tsətsərè nè bwìŋ tse' nà' wo, ka nè Nwì yeŋ.>>

³⁴ Yi to benə bùu sə nə ye ŋgàa fàak ye wèŋ, nə tsok wo də, <<A ye-a ŋga ŋwè nəmòk dzəm-a ŋgòyù mʉ, yi nə me'rə yusè ni' ye sə dzəm maŋkwèŋ, nə bək jəŋ ntəəŋ ye, nə yuŋ və mʉ. ³⁵ Busə ŋwè nè yi gəhə tse'-a yòŋsə ye yi, fana nà'a nə bisə wà. Fana ŋwè nè yi jə yòŋsə yi co yusè wà bùu mù nə ye ncèp àm, fana yi nə tse' yòŋsə ye nə. ³⁶ Swe' nə aco ŋwè tse' yà'sə yà ŋga yi tse'-a nzenɡòn nə pwe', nə bisə yòŋsə ye ŋgwàŋ ɛ? ³⁷ Yusè aco ŋwè kupsə yà' kərə bə yòŋsə ye yà? Yumook bùə. ³⁸ Nwè nè yi koksə-a marè'tu bohòmù nə ye ncèp àm ŋga'a sənə nzenɡòn nè nà' rwiŋ bə ŋkù' nè'e fana ghà nè mùu mo ŋwè mʉ bwìŋ vè bə masinjàa sè rərəŋ, nə tse' ŋàaŋ sè Tè' am fa mʉ fana, mù koksə marè'tu bohòyi sè'.>>

9

¹ Fana Jisòs à tsè' fa wo duk də, <<Mù sə tsè' wèŋ yè'e zìnə də, bùu mok tə fɛɛŋ sè wo nə kà kpə tètè wo ye gəŋ sè Nwì ŋga yà' vè bə ŋàŋ.>>

Jisòs Kupşə Nşəsə Mə Ndahà
(*Mat. 17:1-13; Luk 9:28-36*)

² A cà nùumbu ntũnfu, fana Jisòs to jəŋ Pità bə Jem nə ye Jon, bə yà'wəŋ kok lo məmuvwe' nda mok nè səsap. Fana wo ye ŋga nsəsəə Jisòs kupşə bəsə nsàp mòk nè zok. ³ Cəək sè yi ni tse' mə ni'ì yi à bùuŋ fəfop tap tap. Yumok kà sə nze ve'nə fopgè. ⁴ Wo ye Alajà bə Musi ŋga wo tesə vè mubu. Bə Jisòs wəŋ sə taŋ ŋgàm. ⁵ Pità tiŋ wo cù, nə duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, yà' bəvə'ε wùriŋ mvə'nə vesùwəŋ fəŋ yè'sə. A ci ba'rə tes bwe duŋ fəŋ nə tɛ', mò'fis nè njo, mòk nè Musi, mòk nè Alajà.>> ⁶ Yi ànə cep tsoŋ gù yè'sə də ncèp kà cù gha'gè, bwère wə ənə ko wo ve'ε, wo kà yusə ŋgòcèp ri. ⁷ Mbàk à vəə nə kə təhə lok wo, fana wo yuk ŋga ŋgi mòk cèp vèsə ndzənə mbàk nə duk də, <<Nè'e mo àm nè mù dzəm yi sə ntùù mù. Yusə yi cèp pwe', wèŋ yuk fa yi.>> ⁸ Wo à yuk ŋgi ènə ve'nə, wo kəksə kɛ', nə kà ŋwə nəmòk nè zok yə, wo ye megu Jisòs yìyi.

⁹ Mvə'nə wo à sə tsoŋ mə ndahà, yi tipsə yà' də, yà'a nə kà ŋwə nəmòk yusə yà' yə tsə' fa, tè tse'ŋga yi mo ŋwè mù lòkok mvwe' kpə ŋkuŋ. ¹⁰ Wo à ka ŋwə nəmòk sə tsok fa anə, wo sə cèp ŋwərə kɛ' gù woòwo, də yusə yi cèp də ŋgòlòkok mvwe' kpə yè'sə da lɛ. ¹¹ Wo fek Jisòs də, <<Njo nè ŋgàa yə'rè lùk wəŋ sə duk də Alajàa nə və to tsoŋ yi ŋkuŋ Krest və ŋgòtesə ves ε bùu yà?>> ¹² Yi duk fa yà' də, <<Alajàa nə və ŋgòkè gùhu tsə'rə fəsə bum pwe'.>> Fana yi fek bwi yà' də njo nè ŋwàk Nwì sə duk də mo ŋwèe nə ye ŋgə' nèbup, wo bəŋ yi sè' bùu yà? ¹³ <<Mù sə tsə' wəŋ də, Alajà nə və laŋ, fana wo ànə jəŋ yi, nə gu yi mvə'nə wo dzəm sè' mvə'nə yà' cu ndzənə ŋwàk Nwì.>>

Jisòs Tesə Mo Nəmòk Nè
Yi Tse' Yòŋsə Ze'

(*Mat. 17:14-21; Luk 9:37-43*)

¹⁴ Wo ànə lo, nə kə be'lə bə ŋgàa fàak mok sə lòŋ, fana wo ye bùu mok fo' sè' wùriŋ. ŋgàa yə'rè lùuk mok à ye fo', nə sə fi'duk bə ŋgàa fàak sə. ¹⁵ Bùu sə à ye Jisòs ntèŋ, fana wo mərə wùriŋ, nə

carə lo kə cèpsə nà'. ¹⁶ Jisòs fek wo duk də, <<Wəŋ anə sə fi'duk fəŋ də yà-ε?>>

¹⁷ ŋwə nəmòk cep vesə mʉtsətsə'rə bùu sə də, <<Cicà, mù jə vè mo àm bohòwù bùusə yi tse' yòŋsə ze' ndzə ni'ì yi, nè nà'a gùgè yi yi kà cù sə cèp. ¹⁸ Ghà nè yòŋsə ze' nə yèto ŋgòfa yi ŋgə', fana yi coho gbù sə nze, sə sə duk yi kə cùhu, yi sə zə nzòŋ, fana ni' gurə yi njək njək. Mù duk ŋgàa fàak yòdə wo be' fis fa nà', fana wo kà nà' be' fis to.>> ¹⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Ja'a na mvəsə wəŋ mègù sè' co bùu sè wo ka dzədzəm tse' yè'e ε. Mə nə cum geŋ vesùwəŋ, nə sə ko ntəm ve'nə tètè kə dzeŋ sèŋ? Wèŋ jəŋ və fa mə mo nə fən.>> ²⁰ Fana wo jə vè fa Jisòs mo nə. Ze' nè ndzə ni'ì mo nə à yə Jisòs ntèŋ, nà' gu yi gbù, nə gurə. Mo nə coho gbù sə nze, nə sə dzərə kɛ' cà sə nze anə, sə sə duk yi kə cùhù. ²¹ Jisòs fek tè'ε mo nə də nà' à yè ŋgògù ve'nə sə nɛ? Tè' nə duk də, <<Yà' à yè yi ŋga yi cu ntòmumwəŋkɛ'. ²² A kè' ŋkùuŋntèŋ nè nà'a də nà'a zə yi, nə sə mak gesə yi sə misə, nə ye sə ndzəpè sè'. ŋga wù tse'-a mandzè nə, wù kokşə manziŋ, nə tesə ves.>> ²³ Jisòs duk də, <<Wù fek mə də ŋga mù tse'-a mandzè bùu? Bum pwe' tse' mandzè yo bohòŋwè nè yi tse' dzədzəm.>> ²⁴ Tè' ye nə cep fis ye sè' mvəsə də, <<Mù tse' dzədzəm. Tesə mə ya ŋga dzədzəm àm nə kuk.>> ²⁵ Jisòs à yə də bwìŋ sə vè ghaha ghaha, fana yi jwa yòŋsə ze' nə də, <<Yòŋsə ləm nə ye jì ntu', tesə ndzə ni'ì mo ènə, nə kà ndzə ni'ì yi mok ni yuk fe'lə. Mù duk ve'nə mù.>> ²⁶ Yòŋsə nə à wa, nə gu mo nə kpə swirə nèbup, nə tesə lo. Mo nə à nòŋ mègù mok co vèŋ ŋwè, nsàp nè ndàaŋwè pwe' à duk də, nà' kpə laŋ. ²⁷ Jisòs à kə kotse' yi bo ŋgòlòkokşə nà', fana yi lòkok mʉtsə.

²⁸ Mvə'nə Jisòs à kə ni cu mə nda'à, fana ŋgàa fàak ye və, nə sə fek yi də wo fis fuk nà' yàwo bùə yè'sə bùu yà lɛ? ²⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Aco be' fis megu nsàp nè'e pìriyà, bwère nsàp yumòk ka mok ye fe'lə.>>

Jisòs Cèp Fe'lə
Mvə'nə Kpə Ye Nə Ye
(*Mat. 17:22-23; Luk 9:43-45*)

³⁰ Wo à mè'rə mʉmʉwɛ' ànə, nə ca mandzə nè mʉwɛ' nzenɔ̀n Galili. Jisòs à ka dzəm də bwiiŋ riŋ mʉwɛ' sè yi cu dzəm. ³¹ Busè yi à sə yə'rə ŋgàa fàak ye. Yi à sə yə'rə wo də, <<Wo nə jəŋ mʉu mo ŋwè, nə fa ndzə bohòbùu sè wo nə zə mʉ, fana nùumbu tɛ' càa, mʉ lokok mʉwɛ' kʉ. >> ³² Bwe sə à ka bə yusè yi à cèp yè'sə rɛŋ, nə sə koksə wʉə ŋgòfek rɛŋsə yi.

Nwè Nè Ghan Ndà?
(Mat. 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Jisòs wèŋ à kè dzèŋ mʉwɛ' lak Kapanum. Fana wo ni lo mʉ nda'à. Jisòs à cu mbwa, nə sə fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ anə sə fenə və fa' mandzə yà'a də yà? >> ³⁴ Wo cum dədok, nə kà cèp fəsè, bùusè wo anə sə fenə və mandzə anə də ŋwè nè ghan ndà lɛ. ³⁵ Fana yi à cu tsoŋ nze, nə to benə bwe ye sə, nə tsok wo duk də, <<Nwè nè yi dzəm-a ŋgòye mantombi, fana yi tse' ŋgòjə lònì' ye mankwèŋ, nə sə fak bohòbwiiŋ pwe'. >> ³⁶ Fana yi ko lòkoksə tes mo nəmòk mʉtsətsə'rə wo, nə sə tsok fa wo ŋga yi le' kotse' mo nə duk də, ³⁷ <<Nwè nè yi jə-a nsàp mo nè jo nè'e nə duk fa nà' də, <vè bəboŋ> mʉnə liŋ am, fana ye də yi jə yà'sə mʉ. Nwè nè yi jə-a mʉ, nə duk <vè bəboŋ>, fana ye də yi sə kà bohòmù duk mègù, a bohòŋwè nè yi à tum mʉ nə sè'. >>

Nwəə Njávès
(Mat. 18:6-9; Luk 9:49-50, 17:1-2)

³⁸ Jon à to Jisòs də, <<Cicà, >> nə tsok nà' duk də, <<Vès yə ŋwè nəmòk ŋga yi bɛ' fis yòŋsə ze' mʉnə liŋ yò. Fana vès duk yi də yi tɛŋsə, bùusè yi ka mòk mʉtsətsə'rə vès yeŋ. >> ³⁹ Jisòs duk ye də, <<Kà də wu gʉ co yi tɛŋsə duk, bùusè ŋwè nè yi sə gʉ-a fàak sè bə ŋaŋ sè Nwi mʉnə liŋ am, fana ka co ghàr yi buuŋ cɛp fe'lə yusè bʉp bə liŋ am yeŋ. >> ⁴⁰ Busè ŋwè nè yi sə kà-a ves bèŋ, ye də yi vesiwèŋ. ⁴¹ Zinə nə də, ŋga ŋwè nəmòk səp fa-a wu ndzəp bùusè də wu ŋwəə Nkum ŋgà gèm bwiiŋ, ye də yi nə kə tse' tsoŋ lələk bə zɛŋ.

Nza' Səswifa
Bə Nza' Dzədzəm

⁴² <<Nə ye sè' də a ye-a ŋga ŋwè mòk gʉ bəbwe sè wo dzəm bohòmù yè'sə mòk də yi gʉ bʉp fana bòn ghak co wo jəŋ ŋgòk, nə swi' kə'ə fa ŋwè ànə kə mihi, nə mak gesə lo yi sə mʉwɛ' ndzəp nè cəco. >> ⁴³ Ye də a ye-a ŋga bo yo sə gʉ wu ŋgògʉ bʉp, fana bòn də wu gbe' tiŋ mak yà'. Bògha' də wu kə ni lak lùŋ bə bo ma mò'fis, nə noŋsə ŋgòkè ni mʉwɛ' ŋgə' nè sənə mis sè yà'a kà liŋgè bə bo ma ba fo'. (⁴⁴ Mʉmʉwɛ' ànə ndwiŋ sè yà'a nə sə zʉ bwiiŋ fo' kà kʉgè. Fana mis sə kà sə liŋ.) ⁴⁵ Kèe a ye-a ŋga kuu yo sə gʉ wu ŋgògʉ bʉp, fana boŋ də wu gbe' tiŋ mak yà'. Bògha' də wu kə ni mʉwɛ' lak lùŋ kù ma mò'fis, nə noŋsə ŋgòkè ni mʉwɛ' ŋgə' nè sə misə nə bə kù ma ba fo'. ⁴⁶ (Mʉmʉwɛ' ànə ndwiŋ sè yà'a nə sə zʉ bwiiŋ fo' kà kʉgè, fana mis nə kà sè' liŋgè.) ⁴⁷ Mok ye sè' də a ye-a ŋga lis yo sə gʉ wu ŋgògʉ bʉp, fana boŋ də wu so'rə fis mak ma nà'nə. Bògha' də wu kə ni mʉwɛ' gəŋ Nwi bə lis ma mò'fis, nə noŋsə ŋgòtse' lis ba lòŋ, nə kə ni bə zɛŋ mʉwɛ' ŋgə' nè sə misə nə. ⁴⁸ Mʉmʉwɛ' anə ndwiŋ sè yà'a nə sə zʉ bwiiŋ fo' kà kʉgè, fana mis sə kà sè' lii. ⁴⁹ Mis nə lʉmsə ndaŋwè pwe' co ci'. ⁵⁰ Ci' bəboŋ. Fana yà'a cwè'lə-a, aco yà' lùm fe'lə va? Wèŋ lʉm co ci', nə cum bə fifi wèŋ bwiiŋ pwe'. >>

10

Nzak Mè'rə Ngwe
(Mat. 19:1-12; Luk 16:18)

¹ Jisòs à mè'rə mʉmʉwɛ' ànə, nə lo mʉwɛ' nzenɔ̀n Jùdiyà, nə ye ma ndzə nto ndzəp Jòridàŋ nə mamòk. Mvè'nè yi ànə ye fo' fana bwiiŋ və, nə kə maŋ fo' wùriŋ. Yi yèto ŋgòyə'rə wo mʉmʉwɛ' nè yi gùgè səsə. ² Bùu Farasi mok à vè ŋgòkè bʉə yi bə duk. Fana wo sə fek yi də, <<Lùk avès sə tsè' də, a bəboŋ bohòŋwè ŋgòmè'rə ŋgwe ye àlɛ? >> ³ Yi fek wo sè' də, <<Musì à tsè' wèŋ də yà? >> ⁴ Wo à duk də, <<Musì ànə duk də, aco ŋwè com fa ŋwà nə ŋwàk nè ŋgònìtsè' də yi mè'rə

nà' laŋ, nə me'rə nə'.>> ⁵ Jisòs duk fe'lə də, <<Musì à còm ve'nə bùusè ntəm awèŋ gu nəbup, ⁶ bwèrè mvè'nè Nwì à gù to ŋwè, yi gu ŋwəmbam bə ŋwàŋwè. ⁷ Nè'e njo nè ŋwèe nə me'rə tè' ye bə ma ye, nə kə be'lə bə ŋgwe ye, ⁸ fana wo sè ba yè'sə nə ye mok ŋgùpni' nè mò'fis. A yà'sə də wo nə kà ba mok ye, wo mok mò'fis. ⁹ Ye də yusè Nwì à be'lə yà' mvwe' mò'fis fana ŋwè nəmòk kà də yi gapsə yà' duk.>>

¹⁰ A kè dzèŋ nda'à, ŋgàa fàak Jisòs sə fek mali yi bə ncèp nə. ¹¹ Yi duk fa yà' duk də, <<Ŋwè nè yi mè'rə-a ŋgwe ye, nə jəŋ fe'lə mòk sèmok, ye də ŋwè ànə ŋgà ko nto. ¹² Yà' mēgù sà' yəyərə bohòŋwàŋwè, də a ye-a ŋga yi mè'rə-a ndu ye, nə kə jəŋ fe'lə mòk, ye də ŋwà ànə ko sè' nto.>>

Jisòs Sè Bəbweŋke' Wèŋ (Mat. 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Bùu səmòk à sə jə vè bweŋke' də Jisòs jweŋ yà'wèŋ, nə se yà'wèŋ. Ŋgàa fàak Jisòs wèŋ ànə ye ve'nə, wo jwa sa'rə bùu sə də yà'a kà ve'nə gù. ¹⁴ Jisòs à yə ve'nə, fana yi jok, nə duk fa bwe ye wèŋ sə də, <<Wèeŋ me'rə bəbweŋke' wèeŋ və bohòmù, nə kà wo mandzè lok. Búsə gaŋ ŋkum Nwì sə, tse' yà' nsàap sè co wo yè'sə.>> ¹⁵ Yi duk fe'lə də, <<Mù sə tsè' weŋ yè'e yusè zìnə də, ŋwè nè yi kà-a gaŋ ŋkum Nwì co məmweŋke' fa, ye də yi nə kà fo' kè ni yuk.>> ¹⁶ Yi à duk ve'nə fana yi jəŋ bwe sə, nə naaŋ fa yà' bo ye, nə se yà'.

Ŋgə' Nè Bə Ghàk (Mat. 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ A ye ŋga Jisòs sə duk də yi lo gì, ŋwè nəmòk caŋ vè, nə kə bùu kə mantombii yi, nə duk fa Jisòs nə də, <<Cicà nè bəboŋ, yusè aco mù gu yà', ya mu nə kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mèe yà?>> ¹⁸ Jisòs fek nà' də, <<Wù to mu də ŋwè nè bəboŋ bùu yà? Ŋwè nè bəboŋ bùè, mēgù Nwì yiyi. ¹⁹ Wù rì yòlùuk sə laŋ. <Kà ŋwè zə, kà sàhà ko, kà yèyè, kà gèem mvwès ko, kà yu ŋwè limzə, wəp ma yo bə tè' yo.>> ²⁰ Ŋwè ènə duk fe'lə də, <<Cicà, mù à gù yè bum sè wù taŋsə yè'sə ŋga mù cu ntòmawà'ŋwè.>> ²¹ Jisòs à kù' nà'

jwaan, nə dzəm nà', nə duk fa nà' duk də, <<Yumok cu mali mò'fis. Dù kè sèŋ bum sè wù tse', nə fa ŋgàa jìŋ wèŋ mbàam sə, ya wu nə tse' ghàk mabu, fana nə be' mandzè nə yuŋ və mu.>> ²² Ŋwè ènə à yuk ve'nə, fana ŋgùp cù gbù yi yèk, yi coho lo, bùusè yi à tse' bum nduk nè nduk.

²³ Jisòs à bùuŋ kùk ŋgàa fàak ye wèŋ, nə duk də, <<A gūgūŋ bohòŋgà ghàk ŋgòkè ni mvwe' gaŋ ŋkum Nwì.>> ²⁴ Vəm à kok ŋgàa fàak Jisòs bə ncèp ènə kiŋ. Yi sə cep mali də, <<Bwe am, a gūgūŋ bohòŋwè ŋgòni mvwe' gaŋ ŋkum Nwì. ²⁵ Joho cà bohònəm nè yi yam co nàmbà'rè nà'a ŋgòcà torə tesə ndzənə wə patà', nə nonse bohòŋgà ghàk ŋgòni mvwe' gaŋ ŋkum Nwì sə.>> ²⁶ Mvè'nè wo à yuk ve'nə, vəm kok wo, wo muu vəm bùè, nə sə fehe mok də, <<Ye də ŋwè nè yi tse' to lùŋ yè'sə ndà?>> ²⁷ Yi kùk nà' jwaan, nə duk də, <<A ye-a bohòŋwè yà' ye gūgūŋ, ka bohòNwì ve'nə yeŋ, bùusè yumok ka Nwì-e guŋ ghak yuk.>>

²⁸ Pità à cèp də, <<Ja'a na yòo, məm̀vè'nè vès a mè'rə bum pwe', nə yù lònə wu.>> ²⁹⁻³⁰ Jisòs duk də, <<Mù sə tsè' wu nè zìnə nə, ŋwèe mè'rə-a ndap, bwe tè', njè'egù, ma, tè', bwe, kè nzum è, bùu mù, nə ye bùu ncèp Nwì, yi nə ye ŋgə' sè' fana mvəək kùrə nùu yi kè tse' fe'lə yà' ve'nə sèmok kè' ŋkù mò'fis. Ŋga'a nè'e yi nə tse' ndap, bwe tè', njè'gù, ma, tè', bwe, bə nzum fak, fana mvəək kùrə nùu, yi tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nè sè'. ³¹ Mvəək ànə nə ye, bwìŋ ŋkùuŋ sè wo ŋga'a mantombii nə ye maŋkwèŋ. Fana ŋkùuŋ sè wo ŋga'a maŋkwèeŋ nə ye mantombi.>>

Jisòs Cèp Mvè'nè Kpə Ye *Nə Ye Səmòk* (Mat. 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² Wo à sə gì sə mandzè ŋgòlòm̀vwe' lak Jòrosalèm, fana Jisòs to mantombi. Bwe ye wèŋ saha ntəm nəbup. Wəə à sə ko bùu sə wo à sə yù vè yi maŋkwèŋ sə sè'. Fana yi to benə bwe ye sè hum-ncòp-ba sə mvwe' mò'fis, nə sə tsoho fe'lə wo yusè yà'a nə gu yi. ³³ Yi duk də, <<Wèeŋ

yeè, mvè'nè a sè lòmɔ Jòrosalèm yè'e, wo nə fa mɔ mo ɲwè ndzə bohòŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ɲgàa yə'rè fa bwìŋ làk wèŋ. Wo nə sak mɔ, nə dzəm tes də mɔ mègù ɲgà kɔ. Wo nə fa mɔ ndzə bohòbù lakmɔ wèŋ. ³⁴ Wo nə ywì'lə mɔ, nə te mɔ bə nte, ləp mɔ, nə zə mɔ. Fana nùmbu nè tɛ' dzeen, mù lokok fe'lə mvwe' kɔ sè mok.>>

Yusè Bwe Zebèdi A Lɛŋ
(Mat. 20:20-28)

³⁵ Bwe Zebèdi Jem bə Jon à kè tsèŋ Jisòs, nə duk fa nà' də, <<Cicà, vès dzəm də wu gɔ fa ves yumok.>> ³⁶ Fana yi fek yà' də, <<Yusè wèŋ dzəm də mɔ gɔ fa wèŋ sè yà?>> ³⁷ <<Vès dzəm də ghà nè wu cu mɔnə kapràak yo, wù gɔ ves mòk cum wu mamàk, mòk maŋkwip.>> ³⁸ Jisòs duk də, <<Wèŋ ka yusè wèŋ sè fek yè'sə riŋ. Aco wèŋ ye to ɲgə' nè mɔ nə ye nə à? Kènə aco wèŋ bàptesə to bə nsàp mandzə nè wo nə bàptesə mɔ nə ɛ?>> ³⁹ Wo duk də, <<Ŋ, aco vès ye to.>> Jisòs duk fe'lə də, <<A zinə wèŋ nə ye, nə bàptesə nsàp bàpte nè mɔ nə bàptesə nə zinə. ⁴⁰ Yusè mègù də, mù ka ɲaən sè ɲgòswè' bùu sè wo nə cum mɔ mamàk bə maŋkwip mù tse'. Mvwe' ncum yà'sə sè bùu sè Nwì a cok nòŋsə wo yi.>>

⁴¹ Bwe ye mok sè hum à yuk yu yè'sə, fana wo jok bohòJem bə Jon. ⁴² A ye vè'nə, Jisòs to benə wo mvwe' mò'fis, nə duk də, <<Wèŋ rì tse' yàwèŋ sè' də, bùu sè wo tse' dzòk sè nzeŋgòn fəen gùgè bwìŋ ɲkù'ì. Bùu sè ɲkwàha bù awo sè niŋtsok fa wo ɲàŋ sè'. ⁴³ Yè'sə ka tse' ɲgòye bohòwèŋ vè'nə ye. ɲwè nè yi dzəm-a ɲgòye ɲwè nè ɲkùu mətsetsə'rə wèŋ, fana yi tse' ɲgòfàk co mwenke' bohòmok sè lòŋ fo'. ⁴⁴ Nə ye sè' də ɲwè nè yi dzəm-a ɲgòye mantombi yi, yi tse' ɲgòye co ɲkwèŋ bohòwèŋ pwe'. ⁴⁵ Busè mùu mo ɲwè bə tu am, mù a ka də bwìŋ fak bohòmù və. Mù à vè ɲgòfà' fà'a, nə fa yòŋsə àm ɲgòywiŋ fəsə jə yòŋsəə bwìŋ ɲkùuŋntèn.>>

Jisòs Gà Batimù
NgòYe Bum

(Mat. 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ A kè dzèŋ mvwe' lak Jèrikù ɲga wo sè mè'rə fo' ɲgòlòmantombi ɲga bwìŋ ɲkùu sè bɛ' lòmali yi fana ɲwè nəmòk nè wo togè yi də Batimù mo Timayù cu ɲgɔ mandzə, nə sè lɛŋ bum ɲga yi kà bum yəgè. ⁴⁷ Yi à yuk də sè vè Jisòs nè mvwe' lak Nazàre ntèn, yi yèto ɲgòtorə də, <<Jisòs mo ɲkum Devid, koksə manziŋ bohòmù-è.>> ⁴⁸ Bùu sè wo à ye fo' sè wèŋ ghamsə yi də yi cum gəe'. Yi ghaha wesə ghaha, nə sè cep mok bə ɲàŋ də, <<Mo ɲkum Devid, koksə manziŋ bohòmù.>> ⁴⁹ Fana Jisòs təəŋ, nə duk də, <<Wèŋ to fa mɔ yi.>> Wo kè duk fa yi də, <<Marɛŋ si yò, yi sè to wu də wu və.>> ⁵⁰ Yi ku fweŋ mak cək nè yi anə təhə tse' mɔ ni'ì yi, nə kurə lòkok kè ye Jisòs. ⁵¹ Jisòs fek yi də, <<Yusè wù dzəm də mɔ gɔ fa wu yè'sə yà?>> Yi də <<Cicà, muk fa mègù mɔ lis, ya mɔ ye bum sè mok.>> ⁵² Jisòs duk fe'lə fa yi də, <<Mɔmvè'nè wù dzəmtse' bohòmù sə ntəu wù yà'a, gɔŋsə wu zeŋ. Dù yuyo.>> Lis à mùhu yi fo' ghà ànə, yi sè gi yuŋ lo Jisòs sè mandzə.

11

Jisòs Ni Lak Jòrosalèm
Co ɲkum

(Mat. 21:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

¹ Wo ànə sə kəp lo Jòrosalèm anə fana wo wəs mvwe' lak Befà bə Betani. A fo' mvwe' nda Olip. Fana Jisòs tumsə lo ɲgàa fàak ye ba. ² Nə tsok wo də, <<Wèŋ du mvwe' lak sè ndzə yà'a. Mvè'nè wèŋ ni kok lòfo' ntèn, wèŋ nə ye ɲga wo tsòŋ tes mɔmo mvomndè' mòk fo' nè ɲwè ka mbwa kok yuk. Wèŋ fiŋ jəŋ və nà'. ³ ɲwè nəmòok fek-a wèŋ də wèŋ fi nà' bùu yà, wèŋ tsok yi də, Tà sè dzəm nà', nə ye də, wo nə jəŋ fəsə və nà' mvək momjo ɲga yi mèsə bə zeŋ.>> ⁴ Wo à lòo, nə kə ye mɔmo mvomndè' nə ɲga wo tsòŋ tes yi bə taaŋ ncù. Fana wo yèto ɲgòfirə nà'. A ye ɲgɔ mandzə. ⁵ Bùu sè mok sè wo à ye fo' fek wo də yà' sè firə mvomndè' nə bùu

yà lɛ? ⁶ Wo à cèp mègù yusè Jisòs à duk dɛ wo cep sɛ, bùu sɛ me'rɛ wo lo. ⁷ Wo à jə vè fa Jisòs mvomndè' nɛ, nɛ fweŋ saŋ cèək awo mok mu ŋkwèɛŋ mvomndè' nɛ. Yi kok cum mbwa. ⁸ Bwiŋ à fweŋ nòŋsɛ lòcək sɛ mandzè sè'. Bùu sɛmok sɛ kə ci' vɛ mvuu bum, nɛ sɛ nòŋsɛ lo sɛ mandzè anɛ ŋgòkùksɛ yi bɛ zeŋ. ⁹ Bùu sè wo à ye mantombi bɛ sɛ maŋkwèŋ lòoŋ ye ŋgòfa gùrɛ sɛ duk dɛ, <<Hòsanà, Nwii se yi nè yi vè mɛnɛ liŋ Tà Nwi. ¹⁰ Nwii se yi nè yi sɛ vè ŋgòkok gaŋ tè' avès Devìd.>>

Jisòs Yak Tɛ Mòk
(Mat. 21:18-19)

¹¹ Jisòs à vè Jòrosalèm, nɛ lo kə ni mu nda'à Nwi. Yi kùksɛ ja'a bum sè mbwa pwe'. A ye ŋga nùm lòlan, fana bɛ ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba à tesɛ, nɛ foho lo yu awo mvwe' lak Betani. ¹² Tsok à rɛŋ ŋga wo sɛ bwiŋ foho lòJòrosalèm anɛ, fana ye mok ŋga njè sɛ ya Jisòs. ¹³ Mvè'nè wo à sɛ vè mandzè fana yi ye gesɛ lo tɛ nɛmòk nè wo togè nà' dɛ fik, ŋga nà' tɛŋ vesɛ səsap, nɛ sɛ fom bòŋsɛ nèbɛp. Yi geŋ fo' dɛ kè yi nɛ kè ye ŋga nà' zəm-a àɛ. Yi a kè dzɛŋ fo', yi tsɛŋ mègù mvù, bùusè à ka mvèk nè tɛ ànɛ zəmgè yeŋ. ¹⁴ Yi tɛŋ fo', nɛ duk fa tɛ nɛ dɛ, <<Nwè nɛmòk nè kà ntò'o yo mok zɛ yuk.>> Ncèp nè'nɛ cɛm ni fɛ ntu'ù ŋgàa fàak ye wèŋ sɛ.

Jisòs Bɛ'fis Ngàa Sèŋ Bum Mɛnɛ Ndap Nwi Nè Ghaŋ Nɛ

(Mat. 21:12-17; Luk 19:45-48; Jon 2:13-22)

¹⁵ Wo à kè dzɛŋ Jòrosalèm, fana Jisòs ca lo mɛmvwe' ntombi ndap Nwi nè ghaŋ nɛ, nɛ sɛ bɛ' fis bùu sɛ wo à sɛ sɛɛŋ nɛ sɛ ywiŋ bum mbwa pwe'. Yi bwi' mà'rɛ teberè bɛ ŋgàa kupsè mbàm wèŋ, nɛ ye dzòho bùu sɛ wo à sɛ sɛŋ kəkəbùŋ. Kəkəbùŋ yà'sɛ a sɛ wo à sɛ fa satikà' bɛ zeŋ. ¹⁶ Yi kà mandzè dɛ ŋwè nɛmòk bək ca yumok mu ndap Nwi nè ghaŋ nɛ fa lok fùk. ¹⁷ Yi yèto ŋga'a ŋgòyɛ'rɛ bùu sɛ dɛ, <<Wo à còm nòŋsɛ ndzənɛ ŋwàk Nwi sɛ kum ndap Nwi nè ghaŋ ènɛ dɛ, <Liŋ ndap àam dɛ, ndap pìriyà bohòlak pwe'fo'.> Fana wèŋ jə bɛsɛ nà' ndap ŋgàa

yè wèŋ.>> ¹⁸ Mvè'nè ŋgàa fa satikà' bɛ ŋgàa yɛ'rɛ lùk wèŋ à yuk vɛ'nɛ, fana wo sɛ lap mandzè dɛ wo zə yi. Wuə à sɛ ko wo fana wo dɛ wo zə nà' vɛ'nɛ, bùusè bwiŋ maŋgəŋgèŋ à sɛ kwa bɛ nsàp ncèp nè yi à sɛ cèep nɛ. ¹⁹ Nùm à co, yi bɛ bwe fàak ye wèŋ mè'rɛ mvwe' lak yà'sɛ, nɛ lo.

Gbu' Tɛ Fik Nɛ
(Mat. 21:20-22)

²⁰ Tsok à rɛŋ nè zəzòŋ ŋga wo sɛ gi cà sɛ mandzè, wo ye fe'lɛ tɛ fik nɛ sɛmok ŋga nà' kpɛ wes bɛ ŋgàŋ pwe'fo'. ²¹ Pità tsɛrɛ fəsɛ yusè yà' a ye ŋkwis sɛ, nɛ duk fa Jisòs dɛ, <<Cicà, kùk ja'a na tɛ nè wù a yàk nà' ŋkwis nɛ mvəsè nà' kpɛ è.>> ²² Jisòs duk bwe ye dɛ, <<A ye-a ŋga wù tse' dzədzəm bɛ ŋàaŋ Nwi nè zinɛ, ²³ fana aco wù duk bohònda nè'e dɛ, nà'a coho kə gbɛ lòsɛ ndzəpè. ŋga wù ka mɛmɛrè sɛ ntuə wù tse', nɛ tse' dzədzəm dɛ yusè wù cèp yè'sɛ nɛ fak, yà' fak. ²⁴ Yà'a yusè ŋga wù sɛ lɛŋ-a pìriyà, fana wù dzəm tse' dɛ wù tse' yà' laŋ, yusè wù fek pwe' wu nɛ tse' yà'. ²⁵ Ye sè' dɛ ŋga wù cu-a ŋgòlɛŋ pìriyà, wù swifa ndàaŋwè pwe' yusè bɛp sɛ yi a gù bohòwù, ya tè' yo nè mɛbu nɛ swifa wu bɛp yo sè'. (<<Ye sè' dɛ wù kà-a bùu mok swifa, ye dɛ tè' yo nè yi cu mɛbu nɛ kà wu bɛp yo sè' swifa.>>)

Fa Jisòs Nàŋ Ndà?

(Mat. 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Wo à bwi' vè fe'lɛ Jòrosalèm, fana mvəsè Jisòs à sɛ gi cà mɛmvwe' ntombi ndap Nwi nè ghaŋ nɛ, ŋgàa fa satikà' sɛ ghaŋ bɛ ŋgàa yɛ'rɛ lùk nɛ ye bùu sɛ kè mantombi wèŋ kə tseŋ yi, ²⁸ nɛ fek yi dɛ, <<Wù sɛ gù bum yè'sɛ bɛ ŋàaŋ sè fò? Kènɛ fa wu ŋàŋ ndà dɛ wu gɛ yà' ɛ?>> ²⁹ Jisòs duk fa fəsɛ yà'wèŋ dɛ, <<Mu nɛ fek wèŋ yu sɛmok yàm sè'. A ye ŋga wèŋ tsè' fa-a mu yusè mù fek sɛ, mù tsok wèŋ ŋàaŋ sè mù tse' ŋgòkə gù bum yè'sɛ bɛ zeŋ sɛ sè'. ³⁰ Wèŋ tsok fa a mu mvwe' sè Jon ànɛ jəŋ ŋàaŋ sè ŋgòbàptesɛ bwiŋ. Yi à jə bohòNwi kè bohòbwiŋ ɛ?>> ³¹ Wo à yèto ŋgòcèp bɛ zeŋ mɛtsətsə'rɛ wo dɛ, <<A tsok fa yi yè'sɛ da? Bɛsɛ a duk-a dɛ ŋàaŋ sɛ à vè bohòNwi, fana yi nɛ fek fe'lɛ ves duk dɛ, anɛ geŋ vesùwèŋ kà yusè Jon

à sè cèp dzəm bùu yà lè. ³² A duk-a sè' də yà' à vè bohòbwiŋ, fana wo nə duk da? >> Wo à sè wəp bùu sè fo' sè bùusè bwiŋ pwe' à dzəm zìnə də Jòon ngà tsòhòbum Nwì. ³³ Fana wo duk fa Jisòs mok də wo ka riŋ. Jisòs duk bwiŋ fa wo ye sè' də, <<Ye də mu nə kà wenj nsàp nàŋ nè m̀ tse' ngògù bum yè'sə bə zeŋ nə sè' tsè'.>>

12

Gbu' Ngàa Kùk Nzum *Sè Wo A Ye Bup*

(*Mat. 21:33-46; Luk 20:9-19*)

¹ Jisòs à tsè' fa ngàa fàak ye ncèp mòk bə gbu' də, <<Nwè nəmòk à fàk nzum ngwi t̀ nəmòk nè wo togè nà' də grep. Nə gum yà' bə ŋka', nə tuŋ tsə'rə mvwe' sè wo kwì nto'o grep sè, wo kə ŋam fis rùk fo', nə ci tes yumok fo' co wu kok cum mbwa, nə sè tək nzum sè. Yi jəŋ nzum sè, nə tes fa bùu səmok, nə ye'e lo gi mvwe' səmok. ² Mvèk nè ngòkwì grep à kùrə, fana yi tum gesə ngà fàk ye mòk də nà'a geŋ kə jəŋ və ma nje. ³ Bùu sè wo à sè fàk nzum sè ko ŋwè nè wo tum yi nə, nə ləp nà', nə tum fəsə nà' botu. ⁴ Ngà nzum nə tum gesə fe'lə ngà fàk ye mòk nè kè' ba. Wo ko nà', nə ləp to nà' tu, nə yak yi wùriŋ. ⁵ Yi tumsə fe'lə mòk səmok. Wo ko zə nà'nə. Wo à gù vè'nə bohòngàa fàak ye mok sè yi à tum sè' ŋkùŋntèŋ. Wo à ləp mok, nə zə mok. ⁶ A kè bwehe cu mègù mok mo ntum ye nè yi à dzə nà' yi. Yi à tum gèsə mo ye nə sè', nə sè tsəm ye də wo nə wəp tsoŋ li nà'. ⁷ Wo à yə mo ye nə, wo duk fa ŋge' awo mok də, <Nè'e ŋga'a mo ye nè ndzə vèò yi. Wèeŋ və a zə yi, ya bum yee nə ye mok sè yàvès.> ⁸ A ye vè'nə, fana wo zə yi, nə bək fis vèŋ ye nə mu nzuù anə, nə kə mak.>> ⁹ Jisòs fek də, <<Aco ngà nzum nə gu yè'sə ŋga'a va? Yi tse' ngòkè zə bùu yà'sə, nə fa nzum sè bohòbùu mok sè zok. ¹⁰ Wèŋ à ka yusè wo à còm ndzənə ŋwàk Nwì taŋ yuk à? Wo à còm nja də, <Lis nè ngàa ci ndap wèŋ à dzèeŋ nòŋsə nà' də nà'a bup nə kè tse' gha' fàk mok sè' zeŋ.*

* **12:10** 12:10 Ye Mätiyò21:42

¹¹ A gù yè'sə Tà Nwì, fana yà' ye maŋgəŋgèŋ mu lisè vesùwèŋ nèbup.> >>

¹² Bùu Jus sè mantombi à rì də Jisòs màk gbu' nè'e bùu wo, nə lap mandzè də wo ko yi. Fana wo wəp bùu sè wo à ye fo' maŋgəŋgèŋ sè, fana wo me'rə yi yi lo.

Fa Nwì Yu Ye *Nə Fa Ŋkum Kaisà Yu Sè Ye* (*Mat. 22:15-22; Luk 20:20-26*)

¹³ Mvèk nəmòk à ye, wo tum vesə bùu Faràsi bə bùu ŋkum Heròmok də wo kè tam Jisòs bə duk. ¹⁴ Wo kə duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, vès rì də wu cèpgè zìnə, nə kà bwiŋ sè wəp. Wu yə'rəgè yònə zìnə nè Nwì, nə kà də wu wəp də nè'e ŋwè nè ŋkùŋ duk. Vès dzəm də wu tsok a ves, lùuk vesùwèŋ sè tsè' də, a bəboŋ ngòlāk fa ŋkum Kaisà nè mvwe' lak Rumà mbàam tas, kè ka' ε?>> ¹⁵ Jisòs riŋ də yà'wèŋ sè duk də wo yu'rə yi cù, fana yi fek yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ sè də wèeŋ mumsə mu bùu yà? Jəŋ və fa mu mbàm mòk, mu kək bə'rə nà'.>> ¹⁶ Wo jəŋ və fa yi mbàm mòk. Yi kotse' nà', nə fek wo də, <<Wo còm naaŋ mənə mbàm nə yè'e liŋ ndà, nə ye mbwa yè'e sè' si ndà?>> Wo duk də, a sè ŋkum Kaisà. ¹⁷ Fana Jisòs duk də, <<Ŋhì. Lak fa Kaisà yusè yà'a sè ye, nə lak fa Nwì yusè yà'a sè Nwì.>> Wo ànə yuk vè'nə, wo mərə wùriŋ.

Nza' Nè NgòLòkok *Mvwe' Kpə*

(*Mat. 22:23-33; Luk 20:27-40*)

¹⁸ Bùu Sadusi mok wèŋ və bohòJisòs. Wo bòp bù nè wo dukgè yàwo də kaco ŋwè lokok mvwe' kpə yeŋ nà'a. Wo à sè fek Jisòs nə bum mok də, ¹⁹ <<Cicà, Musi à còm nəm fa ves lùk mòk də, a ye-a ŋga tètàa ŋwè nəmòk kpə me'rə-a ŋgwe ye ŋga bə nà' ka mwe tse', moma yee nə jəŋ tsooŋ ŋwà nə, ya bə nà'a dzə fa tètà ye nè yi a kpə nə bwe. ²⁰ Yumook yè' də bwema mok wèŋ à ye tu awo bwembam sàmba. Fana nè mantombi nə jəŋ ŋwàŋwè, nə kpə me'rə nà' ŋga bə nà' ka mwe tse'. ²¹ Nè mu ŋkwèeŋ yi jəŋ ŋwà nə, nə kpə me'rə ŋwà nə jì mwe sè'. Moma nè tē'

ye sè' ve'nə, ²² nə ye bə mok sə lòon fo'. Bwema sè sàmba pwe' jəŋ ɲwà nə, nə kpɛ me'rə nà' jì mweŋ, wo pwe'. Anə geŋ ɲwà nə kpɛ ye sè'. ²³ Yusè vès dzəm ɲgòrii sə də, nùmbu nè ɲgòlòkok mvwe' kpɛ dzəŋ nùu, ɲwà nə nə ye ɲgwe ndàlɛ? Busè wo à jə yi wo sàmba pwe'fo'.>>
²⁴ Jisòs duk fa wo də, <<Nà'a njo nè wèeŋ jòn sə. Wèŋ ka yusè yà' cu ndzənə ɲwàk Nwì riŋ, nə kà ɲàaŋ Nwì sè' rì. ²⁵ Busè mvè'nè bùu kpɛkpɛu nə lokok mvwe' kpɛ, wo nə ye co masinjàa Nwì mɛbu, ɲwəmbam bə ɲwàŋwèe nə kà gù mok cu fe'lə. ²⁶ Bə nzak nè ɲgòlòkok mvwe' kpɛ, wèŋ à ka ndzənə ɲwàk Musì sè' taŋ à? Mvè'nè Nwì à cèp bohòyi ɲga tu à sə sə də, <Mùu Nwì Abràham nə ye Nwì Azik, nə ye Nwì Jàkop>. Nwì à cèp ve'nə ɲga wo à kpɛ lòlaŋ. ²⁷ Yà'a sə nì tsè' də bùu yè'sə cu fe'lə ɲwəm, njo nè yi Nwì bùu sè wo cu ɲwəm, yi ka Nwì bù kpɛkpɛ u yeŋ.>>

Lùk Nè Nà' Gu Càsə Mok
(Mat. 22:34-40)

²⁸ ɲwə ɲgà yə'rə lùk mòk à ye fo', nə sə yuk mvəsə wo sə cèep. Yi ye də Jisòs bwìŋ fa bùu Sadùsì sə ncèp nə bèboŋ, fana yi fek nà' gbɛ' nje sè' də, <<Lùk nè nà' yam cəsə mok pwe'fo' nè fò?>> ²⁹ Jisòs duk də, <<Nè ghaŋ nè'e, <Wèŋ bùu Izùre, yu'rə.

Tà Nwì àvès nə mègù Nwì yi nè mò'fis.

³⁰ Wù tse' ɲgòdzəm Tà Nwì yòbə ntəm yòpwe'fo'.

Dzəm yi bə yòŋsə yòpwe'fo', nə dzəm yi bə ɲkərè yòsè' pwe'fo', nə ye bə ɲàaŋ yò.>

³¹ Lùk nè nà' naaŋ yù lònà'nə nè'e də, <Wù tse' ɲgòdzəm moma yo co mvè'nè wù dzəm nì' yò.>

Lùk mòk ka sè ba yè'e mok ghak fe'lə.>>

³² ɲgà yə'rə lùk nə duk fa Jisòs duk də, <<A bèboŋ, cicà, a zìnə mvəsə wù duk də, Nwì mègù Nwì yi nè mò'fis, mòk ka ye fe'lə, mègù yi. ³³ Nə ye də, a bèboŋ bohòŋwè ɲgòdzəm tsə Nwì bə ntəm ye pwe', nə kùksə yi bə ɲkərè ye pwe', nə ye bə ɲàaŋ ye pwe', nə dzəm moma ye mvəsə yi dzəm nì' ye. Lùk sè ba yè'sə

yam gha' cà zeŋ, nə nəm bum pwe' sè ɲgòtəŋ fa Nwì co satikà'.>> ³⁴ Mvəsə Jisòs à ye də nà' cèp ncèp ɲkərè, fana yi duk fa nà' duk də, <<Ka sèsap bohòwù də ya Nwì ye ɲkum yòye.>>

Yè'sə à mèe, ɲwè kà co yi fek fe'lə yi yumok mok ghàsə ja'a lo' fù'.

Nzak Nè Bə Liŋ Krest

(Mat. 22:41-23:36; Luk 11:37-54, 20:41-47)

³⁵ Mvəsə Jisòs à sə yə'rə mɛ ndap Nwì nè ghaŋ nə, fana yi cep də, <<ɲgàa yə'rə lùk wèŋ duk də, ɲwè nè wo to liŋ ye də ɲkum ɲgà gèm bwìŋ nə, nə ye megu ɲgwì ɲwè nè yi tesə mvwe' ɲgwì bù ɲkum Devid. ³⁶ Aco yà' ye ve'nə va, bùsə Devid à cèp bə liŋ ɲwè ènə mvè'nè Yòŋsə nè Rəreŋ à gù yi də,

<Tà Nwì à duk fa Tà àm də, <<Cum fəeŋ bo ma mà'a mù, tètè mɛ nə gu bùu sè wo bèŋgè wu, wo ye sə mvè'kùu wù.>> >

³⁷ Devid nə to nà' də Tà, ye də aco yi ye bwì bohòDevid anə mwe yè'sə valɛ?>> Bùu sè wo à ye fo' maŋgəŋgèŋ sə à yuk yusè Jisòs à cèp sə bə kwəkwa.

³⁸ Mvè'nè yi à sə yə'rə yà'wèŋ, yi duk də, <<Jəŋ ɲkərè bə ɲgàa yə'rə lùk sè wo dzəmgè ɲgògì dzòon bə cèək sè sèsap ya bwìŋ cepse wo mɛ nteŋ. ³⁹ Wo dzəm dzòok bùu sè ghaŋ mɛmvwe' ndap pìriyà, nə kə cum megu mvwe' sè ya bwìŋ wəp wo co bùu sè ghaŋ mvwe' dinà. ⁴⁰ Wo lim zùgè bàa yepmfə wèŋ, nə sə gu bɛpsə ndap awo, nə sə gu basə pìriyàa sè sèsap ɲgwàŋ. ɲgə' nè ɲàwo nə kə yam gha' pwe'fo' yi njo bum yè'sə.>>

Fəfa ɲwà ɲgwemfə Nəmòk

(Luk 21:1-4)

⁴¹ Jisòs à lò, nə kə cum, nə sə kùk ja'a mɛmvè'nè wo sə fa fəfa mɛ nda'à Nwì. ɲgàa ghak wèŋ à sə kə gèsə mbàm sənə ɲkùp nè wo à tes nə ɲkùŋntəŋ. ⁴² Fana ɲwà ɲgwemfə nəmòk və, nə kə mak gèsə ye ca mànini ba. Wu benə-a yà' ba lòon, yà' ye co penə nè mò'fis. ⁴³ Wo à mèsə, Jisòs to benə bwe ye mvwe' mò'fis, nə tsok wo duk də, <<Mù sə tsè' fa wèŋ nè zìnə də, ɲwà ɲgwemfə nè'e gèsə mbàm sənə

ɲkùp nə, nə ghak bùu mok sè wo fa pwe'.
 44 Bùsè bùu mok yà'a fa mbàam awo, nə tse' mali ghàak mok ɲkùuɲntèn, nə ye də ɲwà ènə cu bə jìɲ, nə fa wes mumbàm zə ye pwe'.>>

13

Jisòs Tsè' Bum Sè Yà'a Nè Ye Nga Yi Kəp NgòVèə

(Mat. 24:1-28; Luk 21:5-24)

¹ Jisòs bə ɲgàa fàak ye wèn à sə tesə tsə mɯ ndap Nwì nə ghan nə ve'ε ntèn, fana, ɲgà fàk ye mòk bùuɲ kùk ndap nə, nə duk də, <<Yebe mɯ-e, cìcà, kùk ja'a yòo ma nsàap liis mok ndzənə mbàandap Nwì nə ghan nə mvè'nə yà' bòo-è.>> ² Jisòs duk fa nà' də, <<Wù yə ndap sè ghan yè'e à? Lis nè mò'fis nə kà mənə mok fa'nə naàɲ mam. Wo nə kəmsə wes yà' pwe'.>>

³ Mvèk à cà jo fana Jisòs lo kə cum mənə nda nè wo togè nà' də nda Olip, nə sə kùk gesə lo ndap Nwì nə ghan nə ndzə Jòrosalèm ma nja ve'ε. Fana Pità, Jem, Jon bə Andrù wèn à vè woòwo, nə kə tseɲ yi fo'. ⁴ Wo duk fa yi də, nà'a tsok fa wo ghà nè bum yè'sə nə ye nə. <<Nə tsok fa-a ves yusè yà'a nə niɲ tsok də mvèk nè bum yè'sə nə ye sə kùrə lan sə.>> ⁵ Jisòs duk wo də, <<Wèen jəɲ ɲkərè ya ɲwè nəmòok kà wen bərə. ⁶ Bwiɲ nə və ɲkàuɲ sè wo nə sə ci' mvwès də, wo ɲkum ɲgà gèm bwiɲ nè bwiɲ sə kùk də yi nə və nə. Wo nə borə bwiɲ ɲkàuɲntèn. ⁷ Nga wèn yuk-a dzè' mvwe' jəjo, nə yuk dzè' mvwe' səsap, wèn kà wəp, bùusè yè'sə nə ye tsoɲ ve'nə. Yà'a ye ve'nə, kà yà'sə də nze nə mè yà'sə lan sè' ntòye. ⁸ ɲkuɲ nzenɲòn nə sə me, bəp lak nə lɯ bə bəp lak mok. ɲkum mòk lɯ bə ɲkum mòk sè'. Nze nə nə sə tsoho kə'ca fa' bə fa'. Njèe nə ko kə'ca sè' nèbɯp. Yè'sə pwe'fo' mègù ntòco ɲwàɲwèe ghà to ko'gè mwe ntòghàa yè'e.

⁹ <<Wèn tse' ɲgòjə ɲkərè sè' bùusè mvèk ànə ye fana wo nə ko lo wen mɯ kansurù, nə ləp wen mvwe' ndap piriya wèn. Fana wèen nə kə təəɲ kù mantombii ɲkwàha bùu gomè nə ye

ɲkum wèn bùu mà. Anə ye ve'nə ya ɲga wèen tse' mandzè nè ɲgòtsè' fa wo ncèp nè ɲjàm nə. ¹⁰ Lak sè sə nzenɲòn anə lòoɲ nə yuk to tsooɲ ntòntirè nè bèboɲ nə ɲkuɲ nze nə me. ¹¹ A ye ɲga wo ko lòwèn mvwe' nzak, fana wèn kà də wèen jik də mɯ nə kə cep yè'sə yà duk. Mvèk nə kùrə, wù cèp yusè yà' vè kə cùhù wù ghà ànə. Bùsè yusè wu nə cep sə ka yòyeɲ. Yà'a nə və bohòYònsè nè Rəreɲ nə. ¹² Bwiɲ nə fa bwema awo də wo zə yà' mvèk ànə sè'. Tè' awo nə gɯ bwe awo sè' ve'nə. Bwe nə sə lap mandzè ɲgòzə tè' awo sè'. ¹³ Bwiɲ pwe'fo' nə beɲ wen njo liɲ àm. Megu də ɲwè nè yi təəɲ-a gɯgɯɲ tètè, nə kə ləsə, fana yi nə tse' lùɲ.

¹⁴ <<Fana wèen nə ye bɯp nè nà'a bə jòn, ɲga nà' ni lòmvwe' sè ànə ye co nà' kà fo' gè.* (ɲwè nè yi sə ta, yi rɛɛɲ bə zeɲ.) Fana bùu sè wo cu mvwe' nzenɲòn Jùdiyà wèn caɲ kok lo mɯ ndahà. ¹⁵ ɲwè nè yi sə cu yònsə mɯ ndundap, kà mvèk ɲgòni mɯ nda' à yi ɲgòtə' jə yumok mbwa ɲkuɲ nə caɲ tse'. ¹⁶ ɲwè nè yi mənə nzum fàak nə kà maɲkwèn də yi kə jə cək fohòlò. ¹⁷ Ho'm, megu də anə ye ɲgə' wùriɲ bohòbàa sè bə zəm, nə ye sè wo sə fa bwe sè lə mbwi bə nùumbu yà'sə. ¹⁸ Wèen lɛɲ Nwì də bum yè'sə kà mvèk mbàɲ nè bə mbuəp ye, ¹⁹ bùusè ɲgə' nè nà'a nə ye mvèk ànə nə bɯp ve'ε nsàp nè nzenɲòn à yè yèe, à ka ve'nə ye yuk, nə kə dzeɲ nè ɲga'a nè'e, nə ye sè' də yumok nə kà ve'nə mok sè' kə ye yuk. ²⁰ Tà Nwì a ka-a nùumbu yà'sə ləm ci' fəsə də bwère ɲwè nè mò'fis kà bwehè cu lok. Megu də yi nə ci' fəsə yà' ləm bùu tu bùu ye sè yi a swè' nòɲsə wo sə.

²¹ <<A ye-a ɲga ɲwè nəmòok duk-a wu də, <Yèe, ɲkum ɲgà gèm bwiɲ nè> kè də <yi fə nà'> à lɛ', kà də wu dzəm swi dɯ'. ²² Bwiɲ nə sə borə kə' də wo Krest, nə sə duk də wo ɲgàa tsòhòbum Nwì. Wo nə sə gɯ nsàap bum maɲgəɲgèen mok də co wo borə bùu sè Nwì à cok fis nòɲsə sə bə zeɲ ɲga wo tse'-a mandzè nə na. ²³ Jəɲ ɲkərè, bùusè mù tsə' nòɲsə wen bum yè'sə ɲga cu ntòcu.

* 13:14 13:14 Tan Danà 9:27

Bum Sè Yà'a Nè Nĩngsè'
Vènvè Nè Jisos Krest

(*Mat. 24:29-35; Luk 21:25-33*)

24 <<Nũumbu sè yà'a nè sè vè nga ngə' nè bəp nə a cāa fana nũum nə keŋ ndzəm. Nwə nə kà sa. 25 Nkəŋkàaŋ nə gbuhũ tsooŋ mubu, nsàap ɲaaŋ mok wèŋ sè mubu pwe' nə tsoho. 26 Fana mũu mo ɲwè mũ nə tesə vè ndzənə mbàk bə ɲaaŋ sè ghaŋ, nə sè fom reŋ boŋsə nèbəp. 27 Mũ nə tumsə gesə masinjāa Nwì mvwe' ɲkũup nzeŋgòŋ sè kwè sè pwe', ɲgòjə benə vè bù àm mvwe' mò'fis. Wo nə lo mvwe' sè nzeŋgòŋ nə yèto nə ye mvwe' sè nà' kè lèsə.

28 <<Mũ dzəm də wèeŋ yə'rə jəŋ ɲkərə bohòtũ fik nà'a. Wù yə ghà nè nà' yè ɲgòfom, nə sè top, fana wù riŋ də mvək mbũŋ kũəp laŋ. 29 Yà' mègù sè' vè'nə də wu ye-a bum yè'sə vè'nə, fana wù riŋ də mo ɲwè kũəp ɲgòvè laŋ, yi megu mok ɲgũ ncù. 30 Mũ tsè' wèŋ zìnə də bùu sè wo cu ɲga'a yè'e wèeŋ nə kà ntòkpũ wes ɲga bum yè'sə yà' fà' laŋ. 31 Ntòbu bə nzeŋgòoŋ nə ca gesə lo fo', ncèp àm kà ye cā yuk.

ɲwè Ka Nũumbu Nè
Kè Mvək Nè Riŋ

(*Mat. 24:36-44; Luk 21:34-36*)

32 <<ɲwè nəmòk ka mvək nə kè nũumbu nè bum yè'sə nə ye riŋ. Masinjā Nwì bə mo Nwì pwe' ka riŋ, mègù tè' yĩyi nè yi riì. 33 Jəŋ ɲkərə, nə so bəboŋ, bùusè wù ka mvək nè yà'a nə ye nə riŋ. 34 Anə ye co mũmvè'nè ɲwè nəmòok mè'rəgè ndap ye, nə lo gi, nə me'rə fa bum pwe' bohòbù ɲgāa fāak ye, nə tsok fa ndāaŋwè pwe' yusè nà'a nə sə gũ. Fana yi tsok fa ɲgà kũk ncù də, nà'a sə so bəboŋ. 35 Sò-a, njo nè wèŋ ka ghà nè tà ɲgà ndap nə nə vè riŋ. Aco yi vè nè nconũm, kè nè ntəntũmtsok, kè ɲga tsok sə kũəp ɲgòreŋ, kè ɲga nũm sə reŋ ko'. 36 Bwèrè yi vəm tesə vè-a vak, fana yi tseŋ wu ɲga wù sè dzəmlo. 37 Sòo. Yusè mũ cèp bohòwèŋ, a sè' yusè mũ cèp bohòndaanwè pwe'.>>

14

Wo To Lām Mũ Tuhù Jisòs

(*Mat. 26:1-16; Luk 22:1-6; Jon 11:45-53*)

1 A bwehe mègù nũumbu ba ya ɲga ɲkà'a Pasobāa dzeŋ. Mvək ànə dzèŋgòə, wo sè zũ megu bred sè wo ka yĩs ɲja gesə. Fana ɲgāa fa satikà' bə bù ɲgāa yə'rè lùk wèŋ sə lap mandzè də wo borə ko Jisòs, nə kə zə yi. 2 Wo duk fe'lə sè' bə tu awo də, <<Kaco vesùwèŋ ko yi nũumbu satikà' ye, bùusè bwiiŋ nə gham vesùwèŋ ɲga'a.>>

Wo Yok Fa Jisòs Kù

Bə Lāminda Mvwe' Lak Betani
(*Mat. 26:6-13; Jon 12:1-8*)

3 A ye sè' ghà nà'nə mvwe' lak Betani, fana Jisòs sè zũ zũzũ mũ nda'à Saimũ nè yi ànə ye to ɲgà kuturu nà'a. Fana ɲwà nəmòk jəŋ vè ndo mve' lāminda sè yà' gũ nteŋ cèbùə, nə vok cùu ndo nə, nə sè kè' tsoŋ fa Jisòs mũ tuhù yi. 4 Bũu mok jòk, nə sə ɲwərə kè'ca də, <<Wo gũ bũpsə lāminda sè vè'nə bùu yà lè? 5 Anə boŋ co wo seŋ yà' lè ncùhù tɛ', nə gap fa ɲgāa jĩŋ wèŋ mbāam sə, nə noŋsə ɲgògù bũpsə yà' vè'nə.>> Wo kũk tũsə ɲwà nə, nə jwa yi. 6 Jisòs duk bwi ye də, <<Wèeŋ me'rə ɲwà nə, nə kà yi ɲgə' fa. Yi gũ fa mũ yusè yà' bòvè'ɛ maŋgəŋgèŋ. 7 Wèeŋ nə sə ye maligèŋ ɲgāa jĩŋ fo' co wèŋ tesə wo ghà yà lòoŋ. Mũ nə kà yàm vesùwèŋ cu malì. 8 ɲwà ènə gũ yà'sə sè' mvək ɲaaŋ ye, ɲgòyok fũhũ nòŋsə ni' àm mvè'nə wo nə tuuŋ nà'. 9 Mũ tsok fa wèŋ ncèp nè nà'a ɲkèm duk də, mvwe' sè fòpwe' sè wo nə tsoho Ntirè nè Bəboŋ nə sənə nzeŋgòŋ nə fana yusè yi gũ yè'sə wo nə sə tsərə maligè yi bùu zeŋ.>>

10 Fana mòk mũtsətsə'rè ɲgāa fāak ye sè hum-ncòp-ba sè nè liŋ yee Judàs Iskarəyà nà'a à tesə lòŋgòkè sèŋ Jisòs bohòŋgāa fa satikà' wèŋ. 11 Wo à kwa ɲgòyuk yusè Judàs ànə tsok wo sè nè bəp, nə kak yi də wo nə fa yi mbām. Fana Judàs ye ɲga'a ɲgòlāp mandzè nè ɲgòsèŋ Jisòs nə.

Nkà'a Pasobà

(*Mat. 26:17-25; Luk 22:7-13, 21-23; Jon 13:21-30*)

¹² A kè dzènj nùmbu nè wo à yèto ñkàk nè wo nè zù bréd sè wo ka yis nja gesè, yè'sè nùmbu nè wo à sè sèhè nsùngaaj ñkàk pasobà sè'. Fana ngàa fàak Jisòs kè fek yi dè, yi nè dzèm ngòzù ñkàk nè ye ma fòlè, ya nga wo lo kè fuhù tsè'rè mvwe' sè. ¹³ Jisòs cok fis ngàa fàak ye ba, nè tsok fa wo dè, wo lo sè ntòlak. Wo ye ñwèmbam nèmòk nga yi bèk kùuñ ndzèp, wo yuñ lo nà'. ¹⁴ Mvwe' ndap nè yi kè ni mbwa pwe', wo fek ngà ndap nè dè, Cìcà duk dè wo fek nà' dè, rum ndap nè yi bè ngàa fàak yee nè zù ñkàk pasobà mbwa fòlè? ¹⁵ Fana yi nè niñ fa wo rum mòk nè ghañ ma mụ tuhù, nè bèboñ, nè bum mbwa pwe'. Wo fuhù tsè'rè nà'. ¹⁶ Ngàa fàak ye sè à lòo, nè kè tseñ bum pwe' mùmchè'nè Jisòs ànè duk sè. Wo fuhù zuzù pasobà sè fo'. ¹⁷ Nùm à co, yi vè fo' bè bwe ye sè hum-ncòp-ba sè lòoñ.

¹⁸ Mvèsè wo à zù zuzù, fana Jisòs duk dè, <<Mù sè tsè' wenj dè, ñwè nè mò'fis mütsetsè'rè wènj fèej nè señ mụ, a mòk nè yi sè zù be'lè vèsè.>> ¹⁹ Bwe ye sè à yè ngòkoksè manziñ, nè sè dühà fa yi mò'fis mò'fis duk dè, <<Anè kà wu lè mụ sènj.>> ²⁰ Jisòs duk fa wo dè, <<A mòk mütsetsè'rè wènj sè hum-ncòp-ba yè'sè, a yi nè yi sè fa kùrè tsè lòbo sènè ngàp vesì nà'a. ²¹ Mùu mo ñwè, mụ nè kpù lo mvè'nè wo à còm nòñsè ndzè'nè ñwàk Nwì sè. Fana ngè' nè bup cu bohòñwè nè yi sènj mụ ànè. Anè boñ ghak bohòñwè ànè co wo kà yi dzè lok.>>

Zuzù Nè Nà' A Lèsè Mbwè: Losopà

(*Mat. 26:26-29; Luk 22:14-23; 1 Korè 11:23-26*)

²² Mvè'nè wo à sè zù fana Jisòs jènj bréd, nè kwasè Nwì, nè bè'rè fa bwe ye sè. Yi duk dè, <<Wèenj jènj, nè zù. Nè'e ngùpni' àm.>> ²³ Yi à jè ngàp, nè kwasè Nwì, nè fa wo. Wo no sènè ngàp nè mò'fis wo pwe'. ²⁴ Yi duk dè, <<Yè'e nduëm am sè yà' fè'e bùu bwìñ ñkùuñ, a zeñ sè yà' kì ñge' ndzè'nè rùk njàm. ²⁵ Mù sè tsè' wenj

dè, mụ nè kà rùk nè'e vesùwènj mok no fe'lè tè kè dzeñ nùmbu nè mụ nè kè no nà' mok nsàp nè fi mvwe' gañ Nwì.>> ²⁶ Wo à yèm ñkì, nè tesè lo mvwe' nda Olip.

Jisòs Dè Pitàa Nè Dzeenj Yi

(*Mat. 26:30-35; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38*)

²⁷ A kè dzènj fo', Jisòs tsok fa bwe ye sè wènj duk dè, <<Wèenj nè cañ me'rè mụ mùmù. Mù rì ve'nè bùusè ñwàk Nwì sè duk sè' ve'nè dè, <Mùu Nwì, mụ nè lèp ganakù' nè, fana nsùngaaj sè nè cañ sam.> ²⁸ Anè ye sè' dè ghà nè mụ nè lokok mvwe' kpù, fana mụ nè lo mantombii wènj mvwe' nzeñgòñ Galili.>> ²⁹ Pità cep fèsè fa yi dè, <<A ye-a nga bwìñ pwe' ca mè'rè-a wu sè ca, mụ nè kà wu yàam ca mè'rè.>> ³⁰ Jisòs duk fa Pità dè, <<Mù tsok wu ñkèm ncèp dè, ñkuñ mvèp sè to bè ndzèm nè ntinè nè'e kè' ba, nga wù duk dè wù ka mụ riñ kè' te'.>> ³¹ Pità cep fe'lè bè ñàñ dè, <<A mègù-a sè ngòkpù vesù, kaco mụ beñ wu yeñ.>> Bwe ye mok sè duk sè' ve'nè pwe'fo'.

Jisòs Sè Gù Pìriyà Gèsemani

(*Mat. 26:36-46; Luk 22:39-46*)

³² Wo à kè dzènj mvwe' sèmok sè wo togè fo' dè Gèsemani, fana Jisòs duk fa ngàa fàak ye wènj sè duk dè, <<Wèenj cum fèej ya mụ kè gù pìriyà.>> ³³ Yi jènj bwìñ te', Pità, Jem nè ye Jon dè wo yuñ yi. Tsètsèrè nè bup yèto ngòvè bohòyi, yi kà kwækwa mok tse' lok, ³⁴ fana yi duk fa yà'wènj dè, <<Tsètsèrè nè bè manziñ sè ntùù mụ nè bup co mụ coho gbù kpù. Wèenj cum fèej, nè sè so, nè kà lo dzèm.>> ³⁵ Yi soonj lo mantombi, nè gbù sè nze, nè sè lènj pìriyà duk dè, mandzè mok ye-a yo, yi kà ngè' nsàp nà'nè yè. ³⁶ Yi lènj dè, <<Pàpa tè' àm, yumok kà wu gha'gè. Jènj gesè ngàp ngè' nè mụ tuhù mù nè'e fo'. Mù duk-a sè ve'nè, wù gù lè mùmchè'nè wù dzèm wù, kà mùmchè'nè mù dzèm mù gù.>> ³⁷ Anè geñ, yi lo, nè kè tseñ bwe ye sè yi ànè jènj te' sè nga wo sè dzèm lo. Yi yèmse wo, nè duk fa Pità dè, <<Wù sè dzèm lo à, Saimù? Kaco wù cum nca mvèk mwejo yeñ à?>> ³⁸ Yi duk fe'lè fa

yà'wèŋ də, <<Wèŋ so, nə sə gu pìriyà sè' ya mèmumsəə kà wèŋ gha'. Ntəm yo, megu də nàŋ ka yeŋ.>> ³⁹ Yi lo, nə sə kə gu mali pìriyà səmok, nə sə cep megu sè' yusè yi anə cep mantombi sə. ⁴⁰ Anə geŋ yi bwi foho və fe'lə, nə kə tseŋ yà' ŋga yà' sə dzəm fe'lə sè lo sə. Wo kà yusè co wo cep tse', būsə lo anə sə ko zəm tse' wo lis ve'ε nsàp nè bə jòŋ. ⁴¹ Yi anə bwi və nè kè' te', fana yi duk fa wo də, <<Wèŋ sə nòŋ yòŋsə mali yu awèŋ fo' à? Yà' kərə laŋ, mvək nə kə dzèŋ laŋ, wo sèŋ fa mū mo ŋwè bohòŋgàa gu bup wèŋ. ⁴² Wèŋ lokok a lo, yeè, ŋwè nè yi seŋ mù nè nè'.>>

Wo Ko Jisòs

(Mat. 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:2-12)

⁴³ A ye ŋga Jisòs sə cèp mali ntòfo', fana Judàs nè yi mo fàk ye mòk tesə və bə būsə səmok ŋga wo rìp fèk, nə tse' ntòk. Anə tumsə wo ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa yə'rè lùk, nə ye būsə sè mantombi. ⁴⁴ ŋga Judàs anə tsok nəm wo də wo yə-a ŋga yi kə cepsə ŋwè nəmòk bəboŋ co ŋge' àle, wo riŋ də nà'a yi nə. Wo ko lo yi, nə kotse' lo yi cùk. ⁴⁵ Mvè'nə Judàs anə wesə və ntèŋ, yi ye gesə Jisòs, nə lo kə cepsə nà' co ŋge', nə də, <<Cicà.>> ⁴⁶ Fana wo kə kotse' Jisòs cùk. ⁴⁷ ŋwè nəmòk nè yi à ye fo' à sè cok fis fèk ye, nə gbè' tiŋ mak ntu'u mo ŋkwèŋ ŋkum ŋgà fa satikà' mòk sə nze. ⁴⁸ Jisòs cèp ye duk də, <<Wèŋ tesə co wèŋ sə lo mvwe' be' ŋgà yè bə fèk nə ye ntòk yè'e ŋgòko mù à? ⁴⁹ Vesùwèŋ yiskokgè mūmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə səsə, mù sə yə'rə bwìŋ, wèŋ kà mū ko. Yè'e ŋgògà də yusè ŋwàk Nwì à cèep ye ve'nə.>> ⁵⁰ Yà'a ŋga'a mvək nè ŋgàa fàak ye sə wèŋ à mè'rə yi, nə caŋ lo wes pwe'. ⁵¹ Mū wà'nzùm nəmòk à sə yù Jisòs wèŋ maŋkwèŋ ŋga yi lim tse' mēgù làba' ye. Wo də wo ko yi ye sè' korə. ⁵² Mvè'nə wo à ko làba' nə, yi swè'ε tesə ye sə, nə caŋ lo nswè'mbwè.

Wo Sak Jisòs Mū Kaŋsurù

(Mat. 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:13-14, 19-24)

⁵³ Wo à jə lòJisòs mvwe' ndap ŋkum ŋgàa fa satikà' ŋga ŋgàa fa satikà'a sè ghaŋ pwe' bə būsə sè mantombi nə ye ŋgàa yə'rè lùk wèŋ à kə benə fo'. ⁵⁴ Anə ye ŋga Pità sə yù və maŋkwèŋ mwe səsap, nə kə ni sè' mū ntòmbi ŋkum ŋgà fa satikà' nə. Yi à kə cu fo', nə sə yuk mis bə būsə sè wo à sə kùk ndap Nwì wèŋ.

⁵⁵ ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa kaŋsurù sə pwe' à sə lap yumok co wo ko Jisòs bə zeŋ ya wo zə yi. Fana wo kà yumok yə. ⁵⁶ Bwìŋ à yè ŋgòci' fa Jisòs mvwès, wo pwe' cep cù zəzok. ⁵⁷ Mok lokok, nə ci' fa yi mvwès duk də, ⁵⁸ <<Vès à yuk ŋga yi sə duk dεε, yi nə kəmsə mak ndap Nwì, nè bwìŋ à ci nè'e, a ca nūumbu te', yi ci mok fo' sè' nè bwìŋ ka nà' mok bə bo ci.>> ⁵⁹ Wo à cèp-a sè ve'nə, yusè wo sə cèp sə ka mvwe' mò'fis ye.

⁶⁰ ŋkum ŋgà fa satikà' nə à lòkok təŋ mtsə kə mantombi wo pwe', nə fek Jisòs də, <<Wù ka yumok ŋgòcèp tse' à? Būsə yè'e sə duk də wù a duk da ε?>> ⁶¹ Jisòs cum megu dədok. Yi fek fe'lə Jisòs səmok duk də, <<Wu ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nə ye mo Nwì nè vès sə kùksə yi nə àle?>> ⁶² Jisòs à dzəm də, <<Ŋ, a mù. Wèŋ nə ye mū mo ŋwè ŋga mù cu bo mamà'a Nwì nè yi tse' nàŋ nə, nə ye fe'lə mū ŋga mù sə tsə mūbu ndzənə mbàk.>> ⁶³ Yi anə duk wes ve'nə, fana ŋkum nə jok, nə soŋ sarə cək nè mū ni'ì yi, nə duk də, <<Njo nè a lap yis fe'lə ŋwè nəmòk ŋgòkə reŋsə fe'lə yumok ka mok ye. ⁶⁴ Wèŋ yuk nsàp nè yi bupsə liŋ Nwì sə laŋ. Wèŋ duk yàwèŋ də yà?>> Wo pwe' kiŋ cù də wo zə megu yi zə. ⁶⁵ Mok yèto ŋgòte Jisòs bə nte, nə ləp yi ŋga wo lok tse' yi lis, nə sə fek yi duk də, yi riŋ-a ŋwè nè nà' ləp yi nə. ŋgàa fàk sè wo à sə fàk bohòŋkum ŋgàa fa satikà' à sə ləp yi sè'.

Pità Bèŋ Jisòs

(Mat. 26:69-75; Luk 22:56-62; Jon 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ A ye ŋga Pità à cu mali ntòmvwe' ntòmbi nə, fana mūŋwà nəmòk nè yi fàkgè bohòŋkum ŋgà fa satikà' nə à və fo' ⁶⁷ ŋga Pità sə yuk mis. Yi kək ja'a nà' jwan, nə duk də, <<Wu yegè sè' wèŋ Jisòs

nè mvwe' lak Nazàre nà.>> ⁶⁸ Pità beŋ də, <<Mù ka yusè wù sè cèp yà'sə riŋ. Yà' sè ka fə ntu'ù mù sè' rɛɛŋ.>> Yi tesə tsoon lo mvwe' ncùu ŋka' ntɛŋ, [fana mvəp to]. ⁶⁹ Mɔŋwà nə kə ye yi, nə sə tsoho mali fa bùu sè wo tərə fo' də Pità gù tsə gù mòk. ⁷⁰ Yi à bèŋ sòmok. A sàp ko' jo bùu sè wo à tərə fo' sè à duk fa yi də, <<Kaco wù beŋ də wù ka wenə wèŋ ye yeŋ, bùusè vès rì də wu ŋwəò Galili.>> ⁷¹ Yà' à bàa Pità yak ni' ye, nə keŋ mok Nwì də, <<Nwì riŋ yi, mù ka ŋwə nè wèŋ sə duk nà'nə riŋ lok kè' mò'fis.>> ⁷² Ntomvəp to sòmok. Fana Pità tsərə mvə'nè Jisòs anə duk yi də, <<Mvəp nə to kè' ba ŋga wu beŋ mù kè' tɛ' də wù ka mù riŋ.>> Fana yi vehe wan nəbɔp.

15

Jisòs Tə Mantombii Palè

(*Mat. 27:1-2, 11-14; Luk 23:1-5; Jon 18:28-38*)

¹ Ngàa fa satikà' wèŋ bə bùu sè mantombi nə ye bù ngàa yər'è lùk nə ye fe'lə bùu sè wo sakgè kaŋsurù wèŋ pwe' à yàaŋ kùrə nè zəzòŋ, nə cep tes mvwe' mò'fis mvəsè wo nə gù bohòJisòs. Fana wo kiŋ Jisòs, nə jəŋ lo yi kə fa bohògovənoPalè. ² Palè à fek yi də, <<Wu ŋkum bùu Jus wèŋ wu à?>> Jisòs duk fa nà' də, <<Wù duk yà'a mvə'nə.>> ³ Ngàa fa satikà' sə ye ngòláp Jisòs bə nzak cèbùè. ⁴ Palè duk fe'lə də, <<Wù sè kà cèp à, yuk a yòo bum sè wo sè cèp bə liŋ yo pwe' è?>> ⁵ Jisòs à cu mègù dədok. Yà' à ghak Palè mù tuhù.

Jisòs Ngà Kpɔ

(*Mat. 27:15-26; Luk 23:13-25; Jon 18:38-19:16*)

⁶ A yegè ləlùm mvək ŋkà'a Pasobà, fana Palè fis me'rəgè ngà ndapndzəm mò'fis nè bwìŋ dzəm də yi me'rə nà'. ⁷ Mvək nà'nə à ye ŋga ŋwə nəmòk nè wo togè yi də Bàrabà à ye mù ndapndzəmè bə bùu sòmok sè wo à ləlù bə bùu gomè, nə zə bwìŋ. ⁸ Bwìŋ à vè, nə sə fek Palè də nà'a fis me'rə ngà ndapndzəm mòk mvəsè yi gùgè ləlùm sə. ⁹ Fana Palè fek wo də, <<Wèŋ dzəm də mù me'rə fa weŋ

Jisòs ŋkum bùu Jus à?>> ¹⁰ Yi fek vɛ'nə bùusè yi à rì sə ntuù yi də ngàa fa satikà' wèŋ ko Jisòs yè'sə ŋga wo à sə ko' mègù ndù. ¹¹ Ngàa fa satikà' sə à yuk vɛ'nə, fana wo fimse mis duk də bùu sə duk Palè fis me'rə fa wo ɛ Bàrabà. ¹² Palè fek fe'lə bùu sə də, <<Wèŋ dzəm də mù gù bə ŋwə nè wèŋ sə to yi də ŋkum bùu Jus nà'a ye va?>> ¹³ Wo kè' fis bə ngùŋ də, <<Tɛ'lə yi mù ntəəŋ.>> ¹⁴ Palè fek fe'lə wo də, <<Bùu yà? ŋwə ènə gù bupsə yà?>> Kàyà', wo fuŋ ghaha fuŋ də, <<Tɛ'lə mègù yi mù ntəəŋ.>> ¹⁵ Yi à dzəm ngògù ya bùu sə kwa. Fana yi me'rə Bàrabà, nə ləp Jisòs bə ŋkwès, nə fa wo də wo kə tɛ'lə nà' mù ntəəŋ anə.

Sojà Wèŋ Sə Ywì'lə Jisòs

(*Mat. 27:27-31; Jon 19:2-3*)

¹⁶ Sojàa sə wèŋ jəŋ lo Jisòs munə ntòmbi ntò' Palè nə, nə to benə sojàa mok sə fo' lòoŋ. ¹⁷ Wo nisə fa yi nsàp cək nəmòk səsap bə ncòm bèbaŋ, nə lim ndik nəmòk nè bə njək, nə ta fa yi mù tuhù co tàŋ ŋkum. ¹⁸ Wo ye ŋga'a ngòcəpsə kè' yi co ŋkum, nə sə cep də, <<Ngèè ŋkum bùu Jus.>> ¹⁹ Wo ləp yi bə ntatə mù tuhù, tɛ'lə fa yi nte mù ni'ì, nə sə təəŋ mantombii yi bə tumfərə də wo sə kùksə yi. ²⁰ Wo ànə ywì'lə kùrə yi fana wo fweŋ fis ma səsap cək nè wo anə ni fa yi nə, nə ni fəsə fa yi cək ye sə sòmok, nə jəŋ fis lo yi ngòkə tɛ'lə yi mù ntəəŋ. ²¹ A kə dzəŋ mandzè, wo kùrə bə ngà' nəmòk nè liŋ yee Saimù ŋga yi sə vè ye mvwe' lak sə vèə. Fana wo tap ko yi bə ñaŋ də nà'a bək ntəəŋ Jisòs sə. A ye Saimù nè mvwe' lak Sirini, tɛ'ɛ Alèsandà bə Rufù.

Wo Tɛ'lə Jisòs Mù Ntəəŋ

(*Mat. 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27*)

²² Wo jəŋ lo Jisòs mvwe' sè wo togè fo' də Gòrigotà (a yà'a də nzùè tu bwìŋ). ²³ Wo lap mandzè də wo fa yi rùk sè wo tòrə yà' bə nsàp ncəp nəmòk sè wo togè yà' də meè. ²⁴ Yà'a ŋga'a mok mvək nə wo à tɛ'lə yi mù ntəəŋ anə, fana wo jəŋ cək ye, nə sə təm gəpsə yà' bə bèŋ. ²⁵ Wo à tɛ'lə yi ŋga a co nùm beŋ. ²⁶ Wo à còm naaŋ njo kpɔ ye də, ŋkum Bùu Jus.

27 Wo à tɛ'lə yi nùmbu anə bə ɲgàa yèò mok bwɪŋ ba. Mòk mazə, mòk maŋkwɪp. [28 Yè'sə à gù ncèp nəmòk nè nà' à ye ndzənə ɲwàk Nwì ɲgòkè ye zìnə də, <<Wo à be'lə yi bə bù ɲgàa gù bɪp wèŋ.>>]

29 Bùu sè wo à sə cà fo' wèŋ à sə yà'rə yi, nè sə mək tu awo duk də, <<Ŋh, a bəboŋ, nà'a wù nè wù à duk də aco wù kuəmsə mak ndap Nwì, nè ci wes fe'lə nà' mənə nùumbu tɛ' nə. 30 Suhu tsoŋ na mɛ ntəəŋ fa' nə, nè tɛsə-a ni' yòè.>> 31 ɲgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ɲgàa yə'rè lùk wèŋ à sə ywi'lə yi sè'. Wo sə dɪhɪ kɛ' ca də, <<Yi tɛsə rì bəŋsə mègù bùu mok wèŋ, nè kà ni' nè nje tɛsə rì. 32 Yi dukgè də yi ɲgà gèm bwɪŋ nè Nwì à duk də yi nè tum vesə nə, də yi ɲkum bùu Izùrɛ. A ye-a vɛ'nə, wù suhu tsoŋ mɛ ntəəŋ ya vèes ye, nè dzəm bohòwù.>> Bùu sè wo à tɛ'lə be'lə yi bə yà'wèŋ sə, wo à yàk yi sè'.

Jisòs Kpɛ

(Mat. 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

33 Anə ye ɲga nùum mok marəŋ kaŋ fana ndzəm seŋ mvwe' nzeŋgòŋ nè pwe' tètè kè dzeŋ co nùm səm. 34 A kè dzèŋ nùm səm, Jisòs waŋ fis bə ɲgì nè ghaŋ də, <<Eloi, Eloi, làma sabatàni?>> A yà'a duk də, <<Nwì àm, Nwì àm, wù swì mà' mɛ bùu yà?>> 35 Bùu mok sè wo à ye fo' à yuk, nè duk də, <<Wèeŋ yu'rə àwèŋ mvəsè yi sə to Alajà.>> 36 ɲwè nəmòk nè yi à ye sè' fo' caŋ kè tsəp gesə yumok co kùsa vɛ'ɛ sənə rùuk sè cɛcɛk, nè kə tse' gesə lo mɛ cùhù Jisòs bə ntatɛ. Yi duk də, <<Wèeŋ yuk, a ja'a na kèe Alajàa nè kə jəŋ tsoŋ yi mɛ ntəəŋ fa'nə àlɛ'.>> 37 Jisòs waŋ fe'lə bə ɲəŋ səmok, fana yòŋsə ye me.

38 Ghà nè yi ànə kpɛ à ye fana cək nè nà' à sə gəpsə rum ndap mòk mɛmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nè à sàha jəŋ mɛ tuhù wàrr, kè dzèŋ sə mbwè. 39 ɲkum sojà nè yi à təəŋ fo' mantombli Jisòs à yə mvəsè nà' wa nè kpɛ, fana yi duk də, <<Kɛ', ɲwè ènə nè ye mo Nwì nè zìnə.>> 40 Bàa səmok à tə fo' mvwe' səsap, nè sə ja'a. A ye mok fo' Mèri Màdàlinà,

Sàlomì bə Mèri ma Jem nè mweŋke' bə Josìs. 41 Bàa yè'sə à yèto ɲgòyù jə Jisòs mvwe' nzeŋgòŋ Galili, nè sə tɛsə nà'. Bàa səmok à ye fo' sè' ɲkùuŋntɛŋ sè wo à vè Jòrosalèm bə yà'wèŋ.

Wo Tuuŋ Jisòs

(Mat. 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

42 Nconùm nùmbu nè wo à sə fùhɪ dzè à kè dzèeŋ, 43 fana Jòsep nè mvwe' lak Arimàtayà à ko ntəm, nè kə ye Palè də nà'a fa yi vèŋ Jisòs ya yi kè tuuŋ. Yi à ye ɲwè nè zìnə mvwe' kwe' kaŋsurù awo nè, yi sə tək ɲgòyə mvəsè gaŋ ɲkum Nwì nè ye. 44 Palè vehe ɲgòyuk də Jisòs nè kpɛ laŋ, nè to fek ɲkum sojà də Jisòs nè kpɛ laŋ àlɛ. 45 Mvè'nè yi à yuk wes yusə ɲkum sojà nè à tsè' fa yi, fana yi duk fa Jòsep də nà'a jəŋ vèŋ ni' Jisòs nè ntəŋ. 46 Jòsep à lò, nè kə ki tsoŋ fis Jisòs mɛ ntəəŋ anə, nè lim gesə nà' ndzənə cək fəfop nè yi ànə ywi, nè tuuŋ nà' ndzənə nsàp sè nè wo ànə tuŋ ndzənə lɪs, nè bwi' lok yà' bə ɲkèŋkùm lɪs nəmòk. 47 Bèba səmok à ye fo', a ye Mèri Màdàlinà bə Mèri ma Jisòs. Bàa yè'sə à yə mvwe' sè wo à tuuŋ Jisòs sə.

16

Jisòs Lòkok Mvwe' Kpɛ

(Mat. 28:1-8; Luk 24:1-12; Jon 20:1-10)

1 Nùmbu dzè à càa, Mèri Màdàlinà bə Mèri ma Jem nè ye Sàlomì wèŋ à ywi ncəəp mok də wo kə yok vèŋ ni' Jisòs bə zeŋ. 2 Tsok à rɛŋ ye Sondè ɲga cu ntòzəzòŋ ɲga nùm sə bà tɛsə ko' sə cùu ndahà, fana wo lo mvwe' sèe sə. 3 Wo sə dɪhɪ lo mandzè də, ɲwè nè yi nè kə dzərə fis fa wo lɪs mvwe' ncùu sèe sə nè ye yè'sə ndà lɛ. 4 Wo ànə geŋ à, wo ye ɲga wo dzərə gesə ma ɲkəkùm lɪs nè mvwe' ncùu sèe sə laŋ. Lis nè à yam vɛ'ɛ nèbɪp. 5 Wo ni lo ca, nè ye wà'ɲwè nəmòk ɲga yi cu mamàk, nè ni tse' cək nè fəfop mɛ ni'yi. Fana ntəm tiŋ wo nèbɪp. 6 Yi duk fa bàa sə də, <<Wèeŋ kà wəp, mɛ rì də wèŋ sə ləp Jisòs nè mvwe' lak Nazàrɛ nè wo anə tɛ'lə yi mɛ ntəəŋ nà'a. Yi ka fɛŋ yeŋ. Yi lòkok mvwe' kpɛ laŋ. Kè kàk ja'a

na yòo mvwe' sè wo a nònşə yi sə. ⁷ Nə yeè nə ve'nə fana wèeŋ du lo kə tsok fa ŋgàa fàak ye bə Pità sè' ve'nə. Yi gè cà nà' mantombii wèŋ ŋgòlòmve' nzeŋgòŋ Galili, wèeŋ nə kə ye gu yi fo' mvè'nè yi ànə tsok me wèŋ sə.>> ⁸ Yi à cèp wes mè ve'nə ntèŋ, wo carə tesə sənə sèe sə ŋga wo sə kà bə wuə jìk jìk. Mvè'nè wo à sə wəp, fana wo carə lo, nə kà ŋwè nəmòk yumok tsè' fa.

ŋgògù maŋgəŋgèŋ, ya bwiiŋ riŋ də yusè wo sə tsoho sə zìnə.]

Bwiiŋ Yə Jisòs

(Mat. 28:9-20; Luk 24:13-53; Jon 20:11-23; Ngàa Ntum Jisòs 1:6-11)

[⁹ Jisòs ànə lòkok nùmbu Sondè anə fana ye to yi Mèri Màdàlinà nè yi à jùm fis fa nà' yònşəə ze' sàmba ndzə ni' nà'a. ¹⁰ Mèri lo kə tsok fa bùu sè Jisòs à sə ye bə yà'wèŋ ŋga wo sə tɛ', nə sə waŋ nèbɔp. ¹¹ Mvè'nè wo à yuk də yi duk də Jisòs lòkok mvwe' kpə nə də yi yə nà' bə lis, wo kà yi dzəm fa.

¹² Yà'sə à càa, yi yəəŋ fe'lə bə nsàp mòk bohòbù ŋgàa fàak ye bwiiŋ ba, ŋga wo sə mè'rə ntòlak Jòrosalèm nə. ¹³ Wo bwi lo, nə kə tsok fa mok sə, fana wo kà sə dzəm mali.

Jisòs Niŋtsə'fa

Bwe Ye Wèŋ Ni' Ye

¹⁴ A ye maŋkwèŋ, yi kə niŋ fe'lə ni' ye mok bohòŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-mò'fis ŋga wo sə zɔ zɔzɔ, nə jwa wo bùusè wo à gɔŋşə ntum awo nə kà yusè bùu sè wo à yə yi tsè' fa wo sə dzəm. ¹⁵ Fana yi tsok fa yà' də, <<Wèeŋ du sənə ŋgòŋ nə lòŋ fo', nə tsoho lo ncèp àm nə bohòndaanwè pwe'. ¹⁶ Ndàanwè lòŋ nè yi dzəm-a, nə baptesə, yi tse' lùŋ. Nwè nè yi kà-a dzəm, ye də Nwii nə sak yi. ¹⁷ Bùu sè wo dzəm, wo nə tse' nsàp nàŋ nè ŋgògù bum ye'e: wo nə be' fis yònşəə ze' bə liŋ am. Wo nə cep riŋ ncèep sè fi. ¹⁸ Wo te' tse' a no, kè wo no-a nsàp lik nè fòpwe', yà' kà wo yumok gù. Wo nə naaŋ fa ŋgàa yiyaŋ bo, wo gɔŋ.>>

¹⁹ Tà Jisòs à cèp wes mè bə yà'wèŋ, fana yi kok lo yuye mɔbu, nə kə cum bo mamà'a Nwì. ²⁰ Ngàa fàak ye à lòo, nə tsoho lo fòpwe'. Tà Jisòs sə fa wo nàŋ

Ntirè nè Bèboŋ nè LUK

Luk, ñwè nè yi à còm ñwàk Luk nè'nə, à ka ñwəə Jus yeŋ, megu də yi à ye ñgà be' mandzè Jisos Krest. Yi à ka Ngà Ntum Jisòs sè' yeŋ, yi à sè gihigè bə Pol mvè'nè Pol à sè tsòho lòNtirè Nè Bèboŋ mvwe' lak mok yà'a. Yi à ye ñgà ncèp. Yi à còm ñwàk Ngàa Ntum Jisòs nà'a sè' yi.

Luk à còm də Jisòos Mo Nwè. Yi à sè koksə manziŋ bohòbù ñgàa jìŋ nə sè tesə yà'. Luk à còm bə manŋəŋgèeŋ sè Jisòs à sè gùhə sə. Yi à còm bə ñgàa fàak sè nà' à swèkfis yà'a sè'. Yi à còm məm̀vè'nè Jisòs à sè fi'gè duk bə bùu sè wo à sè bènŋgè yi fana yi sè tipsə bwìŋ də wo ye fəfuhù bùusè nzeŋgòŋ nə nè kè mè ntsə'mòk. Yi à còm sè' məm̀vè'nè Jisòs à sè sègè bwìŋ ntu' bə nza' ghàk. Yi à sè yə'rə wo bə nza' gaŋ ñkum sè Nwì sè sè'.

Luk à còm ya ñga yi tsok reŋsə fa bùu sè wo à ka Jisòs bə lis ye yà'a məm̀vè'nè Ntirè Nè Bèboŋ nə à yèe, ñga bwìŋ kà də wo sè jip yusə mok bə liŋ Jisos Krest sè duk. A yà'a də yi à còm bə nzak Jisos Krest ye jəŋ mvè'nè wo à dzə yi tè kə dzeŋ mvè'nè yi à lòm̀bu.

Ncèp Jisòs nè Luk à còm nə co a benə nà' də, <<M̀u Mo Nwè, m̀ a vè ñgòkè l̀p nə luŋsə bùu sè wo à bisə.>> (19:10).

1 Nge' àm Tiyofilò, bwìŋ ñkùuŋ a m̀msə ja'a ñgòcòm bum sè Tà Jisòs à gù m̀tsətsə'rèə vès. 2 Wo ànə com bə ncèp nè vès ànə yuk bohòbùu sè wo à yə bum yè'sə mvəsè yà' ànə yeto, fana wo tsoho fa bwìŋ. 3 Fana Tiyofilòtá, mvək nè m̀ a lap ja'a bum yè'sə bə ñkərè nè ñjàm bèboŋ mvè'nè yà' à yèto, m̀ dzəm ñgòcòm fa wu mvè'nè yà' ànə ye sè bə mandzè nè yà' ànə ye sè m̀'fis m̀'fis. 4 M̀ sè com yè'sə ya wu riŋ tse' də bum sè wo ànə yə'rə fa wu yà'sə zinə.

Masinjà Nwì Tsè' Də Wo Nə Dzə Jon Ngà B̀ptesè Bwìŋ

5 Mvè'nè Heròanə ye ñkum mvwe' lak Jùdiyà fana ñwè nəmòk à ye mvwe' lak

yà'sə nè liŋ ye à ye də Sàkàriyà. Yi à ye ñgà fa Nwì satikà', nə sə fak bə b̀p̀ bù ñgàa fa satikà' sè wo togè wo də Abijà. Fana liŋ ñgwe ye à ye Alisabè. Nwà ènə à ye sè' ñgwì bù Aròŋ wèŋ. 6 Sàkàriyà bə Alisabè à ye kəkərè mantombii Nwì, nə sə nonjsə l̀k̀ mvəsè Tà Nwì à fa sè zinə. 7 Wo ànə ka bwe tse' bùusè Alisabè nə à ye nzeŋ fana wo reŋ ñkùuŋntèŋ, co wo kà mwe mok dzə.

8 Nùmbu mòk à ye mvək kərə bohòb̀p̀ bùu Sàkàriyà ñgòsə fàk məm̀vwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə fana Sàkàriyà sè gù fàak ye co ñgà fa satikà'. 9 Anə geŋ wo təm̀ bèn məm̀vè'nè wo gùgè yàwo, fana yà' zə də Sàkàriyà ni lo məm̀vwe' ndap Tà Nwì nè ghaŋ nə yi, nə teŋ rəmsə l̀mindà. 10 Yi ànə ni lo m̀ ndap Nwì anə ñgòtèŋ l̀mindà sè fana bwìŋ pwe' sè leŋ Nwì ma sè mbi mvè' nè wo gùgèə.

11 Fana masinjà Nwì kurə tesə və, nə kə təeŋ kok bo mamàk mvwe' kàm nè Sàkàriyà à sè tèŋ fa Nwì l̀mindà nə. 12 Sàkàriyà ànə ye masinjà Nwì nə fana yi mərə, nə sə kaŋ bə wəə. 13 Fana masinjà Nwì nə duk fa Sàkàriyà də nà'a kà wəp. Nə tsok fa nà' də, <<Nwì a yuk piriya yòlaŋ. Nə yeè nə də ñgwe yo Alisabèe nə dzə fa wu mombam. Yi dzə nà', wù to liŋ ye də Jon. 14 Mo ènə nə gù wu, wù kwa wùriŋ. Nə ye də bwìŋ ñkùuŋ nə kwa bùusè wo dzə yi sè'. 15 Jon nə ye ñwè nè ñkùuŋ bohòTà Nwì. Yi nə kà rùuk sè gugəŋ no. Yi nə rwiŋ bə Yòŋsè nè Rəreŋ, ye jəŋ mvək nè wo dzə yi, nə lo mantombi. 16 Yi nə gù ya bùu Izùre wèeŋ bùuŋ vè bohòTà Nwì àwo. 17 Tà Nwii nə tum lo yi mantombii yi bə nsàp yòŋsè nə ye ñàaŋ sè yi ànə fa Alajà. Jon nə nə gù tè' wèŋ ñgòdzəm bwe awo. Yi nə gù bù ñgàa loho ntu' wèŋ tsərə ñgògù bèboŋ bə ñkərè nè co bùu sè wo kəkərè m̀ lisè Nwì wèeŋ tsərəgèə. Yà'a mvè'nè yi gù fuhə nonjsə fa Tà Nwì bùu ye wèŋ.>>

18 Anə geŋ, Sàkàriyà fek masinjà Nwì nə duk də, <<Aco m̀ dzəm ncèp ènə yè'sə va? Busè ves ñgwe am a rèŋ wes ba fo' laŋ.>> 19 Masinjà Nwì nə duk fa Sàkàriyà də, <<A m̀u Gabriyà nè m̀ təeŋgè mantombii Tà Nwì. Tà Nwì tum

mɔ yi, dɛ mɔ vɛ, nɛ tsok fa wu ntirɛ nɛ bɛbɔŋ ɛnɛ. ²⁰ Nɛ ye dɛ, cɔu nɛ loho wu, wu kɛ cɛp to, tɛ kɛ wɛs mvɛk nɛ Alisabɛɛ nɛ dzɛ mo ɛnɛ, bɛusɛ mɔ tsɛ' wu ntirɛ nɛ Tɛ Nwɛ nɛ fana wu kɛ nɛ' dɛ a vɛ'nɛ zɛnɛ dzɛm, ŋga yɛ'a nɛ ye vɛ'nɛ ŋga mvɛk nɛ dzɛɛŋ.>>

²¹ Mvɛ'nɛ masinjɛ Nwɛ ɛnɛ sɛ tsok fa Sɛkɛriyɛ ntirɛ ɛnɛ fana bwiŋ sɛ tɛk yi sɛ ntɔmbi, nɛ sɛ mɛrɛ dɛ yi kɛ nɛnɛk tesɛ vɛ bɛu yɛ ɛ. ²² Yi ɛnɛ tesɛ vɛ fana yi kɛ bohɔbwiŋ mok cɛp to fe'lɛ. Fana wo riŋ dɛ Nwɛ ni tsɛ' fa yi yumok mɛmvwe' ndap ye nɛ ghaŋ nɛ laŋ. Mvɛ'nɛ yi ɛnɛ sɛ kɛ cɔ mok cɛp to fana yi dɛ yi cɛp yumok, yi sɛ ni megu mok bo.

²³ Yi ɛnɛ gɛ wɛs fɛha ye mɛmvwe' ndap Nwɛ nɛ ghaŋ nɛ fana yi bwi foho lo nda'ɛ yi. ²⁴ ɛnɛ ca megu mvɛk momjo fana ŋgwe ye Alisabɛ nɛ zɛuŋ, nɛ sɛ cum swihi megu mok mɛ nda'ɛ tɛtɛ ŋwɛ tɛŋ. ²⁵ Alisabɛ nɛ sɛ duk dɛ, <<Mvɛk kɛrɛ, fana Tɛ Nwɛ nɛ tesɛ nɛ mɛ, nɛ jɛŋ fis gesɛ lo marɛ'tu ɛm nɛ mɔ tse'gɛ mɛtsɛtsɛ'rɛ bwiŋ nɛ.>>

Masinjɛ Nwɛ Tsɛ' Mɛri Dɛ Nɛ'a Nɛ Zɛuŋ

²⁶ Bum yɛ'sɛ ɛnɛ ye ŋga zɛm Alisabɛɛ ŋwɛ ntɔŋfu, fana Nwɛ tumɛ masinjɛ ye Gabriyɛ mvwe' mɛntɔlak mɔk mvwe' nzeŋgɔGalili nɛ wo togɛ fo' dɛ Nazɛrɛ. ²⁷ Dɛ nɛ'a kɛ tsok fa mɛwɛ'ŋgwɛŋ nɛ nɛ'a nɛ ye ŋgwe Jɔsep nɛ'a yumok. Jɔsep nɛ ɛ ye nɛŋ bɛ ŋgwɛ bɛ ŋkum Devɛd. Liŋ wɛ'ŋgwɛŋ nɛ ɛ ye dɛ Mɛri. ²⁸ Masinjɛ Nwɛ nɛ ɛ vɛ bohɔmo ŋwɛ nɛ, nɛ cɛpsɛ nɛ' duk dɛ, <<Fifi ye bohɔwɛ. Tɛ Nwɛ cu wɛŋ nɛ, yi nɛ se wu ŋkɛuŋntɛŋ.>> ²⁹ Ntɛm ɛ tesɛ bisɛ Mɛri vɛ'ɛ pwe'. Yi tsɛrɛ duk dɛ ncɛp ɛnɛ yɛ'sɛ dɛ. ³⁰ Masinjɛ Nwɛ nɛ duk fa fe'lɛ yi dɛ, <<Mɛri, kɛ dɛ wu wɛp duk, Nwɛ a ye bɛbɔŋ bohɔwɛ ŋkɛuŋntɛŋ. ³¹ Yɛɛ, wu nɛ zɛuŋ, nɛ dzɛ mo ŋwɛmbam. Wo nɛ to liŋ ye dɛ Jisɔs. ³² Yi nɛ ye ŋwɛ nɛ ghaŋ, fana liŋ ye nɛ ye dɛ Nwɛ nɛ ghaŋ. Tɛ Nwɛ nɛ gɛ yi kok gaŋ tɛcici ye Devɛd. ³³ Fana yi nɛ ye ŋkum bɛu Jɛkɔp, sɛ wo sɛ' bɛu Izɛrɛ wɛŋ wo. Dzɛ' ŋkum ye nɛ, nɛ kɛ kɛ lɛ yuk.>> ³⁴ Mɛri fek masinjɛ

Nwɛ nɛ duk dɛ, <<Mɛ nɛ zɛuŋ yɛ'sɛ va, ŋga mɛ kɛ ŋwɛmbam ri nɛ?>> ³⁵ Masinjɛ nɛ duk fa Mɛri dɛ, <<Yɔŋsɛ nɛ Rɛrɛŋ nɛ vɛ bohɔwɛ, fana ŋaŋ sɛ Nwɛ nɛ ghaŋ nɛ nɛ ye bohɔwɛ. Ye dɛ wo nɛ to mo nɛ rɛrɛŋ nɛ'nɛ dɛ, mo Nwɛ. ³⁶ Tsɛrɛ na yɔo mo tɛ' yo Alisabɛ, nɛ wo togɛ yi dɛ yi nzeŋ. Yi tse' zɛm ŋga'a ŋwɛ ntɔŋfu, ŋga yi a rɛɛŋ. ³⁷ Bɛsɛ yusɛ cɔ Nwɛ kɛ gɛ too bɛɛ.>> ³⁸ Mɛri duk dɛ, <<Yumok kɛ bɛp. Mɛ yɛ'sɛ mo fɛk Tɛ Nwɛ. Nwɛ gɛ bohɔmɛ mvɛsɛ wu duk yɛ'sɛ.>> Fana masinjɛ Nwɛ nɛ mɛ'rɛ Mɛri, nɛ lo.

Mɛri Kɛ' LɔŋgɔKɛ Cɛpsɛ Alisabɛ

³⁹ A cu momjo fana Mɛri fɛhɛ, nɛ lokok lo nɛnɛk mvwe' lak mok sɛ yɛ'a mvwe' nzeŋgɔŋ Jɛdiyɛ, nɛ a fo' bɛ nda wɛriŋ. ⁴⁰ A kɛ dzɛŋ fo' fana yi lo mɛmvwe' ndap Sɛkɛriyɛ, nɛ kɛ cɛpsɛ Alisabɛ. ⁴¹ Mɛri ɛnɛ cɛpsɛ Alisabɛ nɛ fana mo nɛ ndzɛ vɛɛ Alisabɛ nɛ gi tsoho nɛ. Mo nɛ ɛ tsoho vɛ'nɛ fana Alisabɛ nɛ rwiŋ bɛ Yɔŋsɛ nɛ Rɛrɛŋ nɛ ŋkɛuŋntɛŋ. ⁴² Yi cɛp fa Mɛri bɛ ŋaŋ dɛ, <<Mɛri, wu yɛ'e ŋwɛ nɛ Tɛ Nwɛ a sɛ wu mɛtsɛtsɛ'rɛ bɛba pwe'. Yi nɛ se mo nɛ ndzɛ vɛɛ wu ɛnɛ sɛ'.>> ⁴³ Yi duk mali mok sɛ' dɛ, <<Nɛ'nɛ yɛ'sɛ nsɛp yu yɛ, nɛ dɛ ma Tɛ Nwɛ ɛm vɛ ŋgɔkɛ' yɛ mɛ ɛ? ⁴⁴ Mɛri, mvɛ'nɛ wu cɛpsɛ mɛ fana mo nɛ ndzɛ vɛɛ mɛ nɛ tsoho bɛ kwɛkwa. ⁴⁵ Nɛ ye dɛ a rɛŋsi bohɔwɛ bɛusɛ wu a dzɛm dɛ ntirɛ nɛ Tɛ Nwɛ ɛ tsɛ' fa wu nɛ, nɛ ye zɛnɛ.>>

⁴⁶ Mɛri yɛm fɛsɛ fa nɛ' ndzɛnɛ ŋki dɛ, <<Ntɛm ɛm sɛ kukɛ Tɛ Nwɛ ŋkɛuŋntɛŋ.

⁴⁷ Mɛ sɛ kwa, bɛusɛ yi a liŋsɛ mɛ.

⁴⁸ Nwɛ a kɛ mɛ swi, nɛ tsɛm tse' mɛ ŋgɛ fɛk ye nɛ jo,

Fana ye jɛŋ ŋga'a bwiŋ pwe' nɛ sɛ to mɛ dɛ, ŋgɛ rɛŋsi.

⁴⁹ A vɛ'nɛ bɛu bum mɛŋgɛŋgɛŋ sɛ Tɛ Nwɛ nɛ ghaŋ nɛ a gɛ bohɔmɛ.

Fana mɛ sɛ duk dɛ, liŋ yɛe ye rɛrɛŋ.

⁵⁰ Yi kɔksɛgɛ manziŋ bohɔbɛu sɛ wo wɛpgɛ yi, nɛ ye bɛ ŋgwɛ bɛ awo pwe'.

⁵¹ Nwɛ a sɛ bo ye sɛ yɛ' tse' ŋaŋ, nɛ bɛ' samsɛ bɛ ŋgɛɛ nɛ ni' wɛŋ bɛ bum awo sɛ wo sɛ tsɛm dɛ wo nɛ gɛ.

52 Yi a susə ɲkəŋkum sè ghaŋ məmvwə' kapràak awo, nə te' lokoksə bùu sè wo jəgè ni' àwo sə nze.

53 Yi a fa bùu sè ɲjè sə ya wo bum sè bèboŋ wùriŋ, nə jum gesə lo ɲgàa ghàk wèŋ botu.

54 Yi a nəmsə yusə yi à kà' bohòtácicii avès wèŋ,

nə tesə ɲgàa fàak ye sè wo bùu Izùre.

55 Yi à sə nìtsè' kosəmanziŋ ye bohòAbràham, nə ye bohòŋwi bù ye sè' nè mvèsè.>>

56 Mèri à cu bə Alisabè co ɲwə te', fana yi bwi foho lo la'à yi.

Wo Dzə Jon

57 Mvək ànə kərə bohòAlisabè ɲgòdzə fana yi dzə mombam. 58 ɲge' ye bə ɲjənjàaŋ ye wèŋ à yuk mvè'nè Tà Nwì à gù yi bèboŋ fana wo kwa yàwo sè'. 59 Mo nə ànə dzeŋ nteŋ mò'fis fana wo jəŋ və yi ɲgòkom fa yi tu mbəmbam. Wo də wo nə to fa mo nə liŋ tè' ye də Sàkàriyà. 60 Ma ye kà ve'nə dzəm, nə duk də, <<Liŋ mo nə də Jon.>> 61 Wo duk fa yi də, <<Háva', liŋ ɲjəŋ yòmòk ka ve'nə yeŋ yuk.>> 62 Anə geŋ, wo gu bo ɲgòfek tè' ye də nà' dzəm də liŋ mo nə nə ye də ndà le. 63 Sàkàriyà duk də wo fa yi ɲwàk. Fana yi com nja də, <<Liŋ mo nə Jon.>> Wo à mərə wes pwe'. 64 Ye jəŋ sè ghà nà'nə, fana Sàkàriyà ye ɲgòcèp fe'lə cù sèmok, nə sə kwasə Nwì. 65 Wwə à ko ɲge' ye wèŋ pwe', fana bùu sè wo à cu mvwe' nda sè mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà pwe' à yuk bum yè'sə. 66 Ndàaŋwè pwe' nè yi yuk bum yè'sə à sə tsərə, nə sə muu vəm də, <<Mo ènə nə ye nsàp ɲwè nè fòle?>> Yà' à sə yəəŋ jəja də, ɲaaŋ Tà Nwii bohòmo ènə.

67 Sàkàriyà tè'ε Jon à rwiŋ bə Yòŋsə nè Rərəŋ nə fana yi cep yusə Nwì fa yi də yi cep. Yi à cèp də,

68 <<Vesùwèeŋ kwasə Tà nè yi Nwì bùu Izùre wèŋ.

Yi a vè ɲgòtesə bùu ye wèŋ, nə fiŋ me'rə fis wo sənə ɲgə'.

69 Yi a fa vesùwèŋ ɲgà gèm bwìŋ nè ghaŋ nè yi ɲgwì bù ɲgà fàk ye Devid.

70 Yi ànə cep yè'sə taan ɲtəŋ mə cùhù ɲgàa tsòhòbum ye sè wo bùu sè rərəŋ.

71 Yi à kàk də yi nə fis ves bohòbùu sè wo bèŋgè ves,

nə kak də yi nə fis ves ndzə bohòbùu sè wo dzèeŋgè vesùwèŋ.

72 Yi à kàk fa tàcici avès wèŋ də yi nə koksə manziŋ bohòwo,

fana yi noŋsə rək ye nè rərəŋ nè yi à zu nə.

73-74 Yi à kèŋ bohòTàcici avès Abràham gugəŋ duk də yi nə fis vesùwèŋ ndzə bohòbùu sè wo bèŋgè vesùwèŋ,

ya vesùwèeŋ kuksə yi nə kà wəp,

75 nə sə fak bohòyi bə ntəm nè rərəŋ nə ye kəkərə mə lisè yi nùumbu pwe' sè a cu.

76 Wù mo àm, wo nə to wu də ɲgà tsòhòbum Nwì nè yi Nwì nè ghaŋ nə.

Wu nə sə lo mantombii Tà ɲgògà tsə'rə fa yi mandzè ye nə.

77 Wu nə tsoho fa bùu ye wèŋ də yi nə swifa wo bəp awo, ya ɲga wo nə tse' lùŋ.

78 Busè Nwì avès ɲgà koksəmanziŋ nə ye ntəm fəfwèŋ.

Yi nə gu ves ɲgòyè lù nè nje nə ɲga nà' to tsə vè mə ni'l vès co nùm,

79 nə reŋ tsoŋ mə tuhù bùu sè wo cu mvwe' tsətsəŋ kpə,

ɲga yi sə gəmsə ke' ves mvwe' mandzè nè nà' tse' fifi.>>

80 Mo nə à kuk, nə sə guŋ bə ɲgùpni' nə ye bə yòŋsə. Yi à sə cugè ɲgəà. Yi à cu mvwe' ànə tètè kə wes nùumbu nè yi kərə ɲgòtesə vè jəja bohòbùu Izùre wèŋ.

2

Wo Dzə Jisòs (Mat. 1:18-25)

1 Mvək ànə à ye ɲga ɲkum Kaisà Agostònə mvwe' nze Rumà duk də wo taŋ bùu ye pwe'. 2 Mvè'nè wo à ta yèto bwìŋ ve'nə yè'sə, à ye ɲga govənonè mvwe' nze Sìriyà à ye Kwirinòs. 3 A ye ve'nə, fana ndàaŋwè pwe' sə lo ɲgòkè còm liŋ ye mvwe' lak ye sè yi à tesə fo'.

⁴ Jòsep à ye'e mè'rə ye lak Nazàre mvwe' nzenḡòn Galili, ngòlòjùdiyà mvwe' buk lak Betèrèhem, mvwe' sè wo à dzə ḡkum Devid. Jòsep à sè lòfo' bùusè yi à ye njàḡ bə ḡgwì bù ḡkum Devid nə. ⁵ Yi à lòbə Mèri nè yi à sak nà' gù, də bə nà'a kə com liḡ awo. A ye ḡga Mèri nə bə zəm. ⁶ A kə dzèḡ fo', fana mvək kùrə bohòMèri ḡgòdzə. ⁷ Mèri dzə mo ḡgwèḡ ye, mo ḡwəmbam. Yi lim gesə nà' ndzənə cək, nə nonḡsə nà' sənə ḡgwes nə wo fagè nàamḡgòn wèḡ zuzɔ ca. Busè mvwe' nòḡ à ka bohòwo məmmvwe' ndap nè ḡkàḡḡ wèḡ kə nòḡḡgè mbwa nə yeḡ.

Ganakù' Wèḡ Və NgòCèpsə Jisòs Mvè'nə Wo Dzə Yì

⁸ Ganakùu' mok wèḡ à ye mvwe' lak yà'sə, sè wo à cu nòḡ ḡgòkùk nsùḡḡaan awo nè ndzəmè. ⁹ Mvəsè wo à cu fo' fana masinjà Tà Nwì kùrə tesə və bohòwo, mareḡ Tà Nwì nə rēḡ mvwe' sè wo à ye sə nəbɔp. Wo a yə ve'nə, wə kə wo wùriḡ. ¹⁰ Masinjà Nwì nə duk fa wo duk də, <<Yeè, wèḡ kà wəp. Mù jə və fa wèḡ yè'sə Ntirè nè Bèboḡ nè nà'a ye bohòndaanwè pwe'fo'. Ntirè nə nà' tse' kwəkwa wùriḡ. ¹¹ Busè numbu nè ntinè ènə, wo dzə ḡḡà lùḡsə bwìḡ àwèḡ mvwe' lak Devid. A yi nè yi ḡkum ḡḡà gèḡ bwìḡ nə ye Tà sè'. ¹² Wèḡ nə kə ye ḡḡa wo lim mo nəmòk bə cək, nə nonḡsə yi sənə ḡgwes, fana wèḡ riḡ də nà'a yi.>> ¹³ Wo ànə ḡḡə də wo kùk à, wo ye masinjàa Nwì ve'e nduk, ḡḡa wo sə yəm kùksə liḡ Nwì bə ḡki. ¹⁴ Wo sə duk də, <<Kəkùksəə ye bohòNwì nè yi cu mvwe' sè ḡḡaḡ mɔ ntòbu.

Fifi ye sə nzenḡòn bohòbùu sè yi dzəm yà'wèḡ.>>

¹⁵ Masinjàa Nwì sə à lòḡesə lòmɔbu. Fana ganakùu' sə wèḡ duk də, <<A bəboḡ də vesùwèḡ lo-ε mvwe' lak Betèrèhem anə è, nə kə ja'a na yusè yà'a fo', sè Tà Nwì tsè' fa ves yè'sə.>> ¹⁶ Wo à lòv'e'è nənək. A kə dzèḡ, wo ye Mèri bə Jòsep nə ye mo nə ḡḡa yi nòsə ḡgwesè. ¹⁷ Ganakùu' sə à yə nà' fana wo ye ḡḡa'a ḡḡòtsòho fa bwìḡ yusè wo anə yuk bə liḡ mo nə pwe'fo'. ¹⁸ Bùu sè wo ànə yuk yusè ganakùu' sə à

tsè'ə sə à mərə wes pwe' nə pwe'. ¹⁹ Mèri à ko nonḡsə bum yè'sə pwe'fo' sə vèə yi, nə sə tsərə bə zēḡ ḡḡà yà lòḡ. ²⁰ Ganakùu' sə à bwìḡ foho lò, wo sə kwasə, nə sə kùksə lo liḡ Nwì, bùu yusè wo yuk nə ye sə. Yà' ànə ye meḡu sè' məmmvè'nə masinjà Nwì anə tsok wo sə.

Wo To Fa Jisòs Liḡ

²¹ A kə dzèḡ nteḡ mò'fis, mvək kùrə də wo kom fa mo nə tu fana wo to fa yi liḡ də Jisòs. Yè'sə liḡ sè masinjà Nwì ànə to fa yi yà' ḡḡa wo ka yi ntòzɔḡḡ.

²² Mvək à kùrə bohòMèri bə Jòsep də wo ḡu yusè lùk Musì sə duk, ya ḡḡa wo ye yàwo mok sè' rərəḡ. Anə ḡḡə, wo jə lo mo nə mvwe' lak Jòrosalèm ḡḡòkè nì fa yi bohòTà Nwì. ²³ Wo ànə com nonḡsə ndzənə ḡwàk lùk Tà Nwì duk də, <<Wo nə cok nonḡsə fa Tà mo tu nè yi ḡwəmbam.>> ²⁴ Wo à lòḡḡòfa satikà' nè lùk Tà Nwì sə duk ve'nə. Yà'a yè'sə də, <<Wo fa kəkəbùḡ kè nsàp swi mòk co kəkəbùḡ nà'a ba.>>

²⁵ ḡwè nəmòk ànə ye mvwe' lak Jòrosalèm anə nè liḡ ye à ye də Saimù. Yi à ye ḡwè nè yi kəkùrə mɔ lisè Nwì, nə fa ntum ye bohòNwì pwe' nè pwe'. Yi à sə tək ḡḡòyə ḡḡà nè Nwì nə mesə fa bùu Izùre wèḡ ḡḡə' àwo, fana Yòḡsè nè Rərəḡ sə ye bohòyi sè'. ²⁶ Yòḡsè nə Rərəḡ nə ànə tsok fa yi də, yi nə kà ntòkpu tè yi ye ḡkum ḡḡà gèḡ bwìḡ nè Tà Nwì ànə kak də yi nə tum vesə nə. ²⁷ Yòḡsè nə ànə ḡu Saimù, fana yi lokok lo məmmvwe' ndap Nwì nə ḡḡaḡ nə. Mvè'nə ma bə tè'e mo nə à jə vè Jisòs məmmvwe' ndap Nwì nè ḡḡaḡ ḡḡòḡù yusè lùk sə duk, ²⁸ fana Saimù kə le' tse' mo nə ndzə bohòyi, nə kwasə Nwì. ²⁹ Yi à cèp də, <<Tà, wù a ḡu yusè wù à cèp fana me'rə a mofàk yoo lo gesə bə fifi.

³⁰ Busè nè ḡḡa'a nè'e mù yə lù nè njònə laḡ,

³¹ nè wù à fùhɔ nonḡsə nà' mantombii bwìḡ pwe' nə.

³² Nà'a mareḡ nè ḡḡòḡù fa bù lakmvum wèḡ mandzə nè njònə, Nə ye ḡḡòḡù ya bwìḡ wəp bùu Izùre wèḡ co bùu sè bwìḡ.>>

³³ Bum sè Saimù à cèp sè yà' à gù ma mo nà bə t'ɛ mo nə wo mərə wùriŋ. ³⁴ Anə geŋ Saimù sè wo, nə duk fa Mèri duk də, <<Nwì a cok fis mo ènə ngògù bùu Izùre wèŋ ŋkàŋ də wo gbù, mok lokok. Yi nə ye co yumòk nə ngònìtsè' bwiŋ màm̀vè'nè Nwii fagè bwiŋ lùŋ. Megu də bwiŋ nə sè cep bəp bə zeŋ. ³⁵ Fana tsətsərèə sè yà' cu swìhi sè ntùu bwiŋ ŋkàŋ nə tesə və jəja. Ntəm yòo nə yaan co ŋwè sòp nà' bə fèk bùu mo nə sè'.>>

³⁶ Nwà nəmòk ànə ye nə liŋ ye à ye də Ana. Yi ye ngà tsòhòbum Nwì. Liŋ t'è' ye à ye də Fanuel. Liŋ bòp lak àwo à ye də Asè. Yi à ye nwà nə yi à rəŋ wùriŋ nga yi à cu bə ndu ye luumŋgòŋ sàmba. ³⁷ Yi à cu co nwà ngwemfə luumŋgòŋ hum fwame'-ncòp-kwè. Yi kà ndap Nwì nə ghaŋ nə me'rə yuk. Yi sə dzə zuzə, nə sə ləŋ pìriyà, nə sə kùksə Nwì nùm bə ndzəm. ³⁸ Yi à vè fo' sè ghà nà'nə, nə kwasə Nwì. Yi sə cep bə nzak mo ènə bohòbùu sè wo à sə tək ngòyə də Nwii nə fiŋ me'rə bùu Jòrosalèm yà'a.

³⁹ Màm̀vè'nè wo ànə gə wes bum sè lùuk Tà Nwì sə dzəm fana wo bwi foho lo mvwe' nzeŋgòŋ Galili, nə lak awo à ye fo', wo to yà' də Nazàre. ⁴⁰ Mo nə à kùk, nə tse' nàŋ. Yi à tse' ŋkərè, fana Nwì sə sè yi sè' wùriŋ.

Jisòs LòŋgòKùksə Nwì Mə Ndap Nwì Nə Ghaŋ

⁴¹ Jòsep bə Mèri à sə cugè mvwe' lak Nazàre anə fana wo sə loho Jòrosalèm lùm bə lùm. Wo à sə lòŋgòkè zə ŋkà'a pasobà. ⁴² Jisòs à dzèŋ luumŋgòŋ hum-ncòp-ba fana yi yuŋ Mèri bə Jòsep, wo lo mvwe' ŋkàk nə səmok. ⁴³ Numbu ŋkàk nə à càa fana, wo ye ngòbwì foho lola'à wo. Jisòs cum mam ye Jòrosalèm anə. Fana t'è' ye bə ma ye kà bə zeŋ rì. ⁴⁴ Wo à sə tsəm yàwo də Jisòs mənŋgorè bùu sè wo sə bwì lòo sə. Fana wo gi yiskok tètè nùm co. Wo ye nga'a ngòláp yi mənŋgorè nənjàan awo bə nge' awo wèŋ. ⁴⁵ Wo kà yi yə, fana wo bwi foho lo Jòrosalèm anə ngòláp yi. ⁴⁶ Wo lap yi tètè numbu nə t'è' à ye fana wo ye yi nga yi cu mə ndap Nwì nə ghaŋ nə. A ye nga yi cu mətsetsərèə

cicàa bùu Jus wèŋ. Yi sə yu'rə yusè wo sə cèp sə, nə sə fek yà'wèŋ bum ye sè'. ⁴⁷ Bùu sè wo à yuk yusè yi sə cèp sə à mərə wes pwe' bə nsàp ŋkərè nə yi à tse' ngòcèp bəsə fa bùu sə wèŋ. ⁴⁸ Jòsep bə Mèri à yə yi fana wo mərə wùriŋ. Fana Mèri fek yi də, <<Mo àm, wu gə ves yè'e yà v'è'nə ɛ? Ves t'è' yo lap wu tètè ntəm tesə lòbisə ves pwe'.>> ⁴⁹ Jisòs fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ nə sə lap mə də yà? Wèŋ nə ka riŋ də mə tse' ngòcu màm̀vwe' ndap T'è' am riŋ à?>> ⁵⁰ Wo kà ncèp nə yi cèp fa wo nà'nə rəèŋ. ⁵¹ Anə geŋ bə Jisòs wèŋ bwi foho lo Nazàre anə, yi sə yuk duk awo. Ma ye à ko nəmsə bum yè'sə pwe' sə ntùu yi. ⁵² Jisòs à sə kuk bə ni' nə ye bə ŋkərè. Bwiŋ à sə dzəm yi, Nwì dzəm yi sè'.

3

TsətsòhòNə Jon Ngà Bàptesə Bwiŋ

(Mat. 3:1-17, 14:3-12; Mak 1:1-11, 6:17-21; Jon 1:19-28)

¹ Bum yè'e à ye nga Tiberiyuu ŋkum mvwe' nze Rumà yi luumŋgòŋ hum-ncòp-tàŋ. Pòŋtiyòs Palè ye ye govə̀nòmvwe' nze Jùdiyà, fana Heròye ye ngà sak nze Galili. Moma Herònə liŋ yee Filìp à sə sak ye nze Ituriyà bə Tràkòniti. Lìsaniyà à sə sak ye nze Abilin. ² Anəs bə Kayofàs à ye yàwo ŋkum ngàa fa satikà' wèŋ. Anə geŋ Nwì cèp bohòJon mo Sàkàriyà nga yi cu ngəà. ³ Jon ànə yuk fana yi lokok nə gi k'è' mvwe' lak sè yà' kùəp ngə ndzəp Jòridàn yà'a. Yi à sə tsòho fa bwiŋ duk də, <<Wèŋ kupsə, nə bwi fa bəp awèŋ ŋkwèŋ, nə bəptesə, ya Nwii swi fa wəŋ bəp awèŋ.>>

⁴ Izayà ngà tsòhòbum Nwì ànə com bum yè'sə ndzənə nwàk ye də, <<Ngi ŋwè nəmòk sə cèp torə vè sə ngəà, nə sə yuhu də, <Gə tsə'rə fa Tà Nwì mandzè ye, rəŋsə tsə'rə fa yi bwe cwèè mandzè ngògì cà ca.>>

⁵ Wo rwisə tsə'rə ntòŋ pwe', nə fak laŋsə tsə'rə nda sè' pwe'.

Gu mandzəə sè yà'a gəgorè pwe' yà'a ye rərəŋ, nə laŋsə cwèe mandzəə sè yà' ka làaŋ yeŋ.

⁶ Fana bwìŋ pwe'fo' nə ye lù nè Nwii nə fa bwìŋ.

⁷ Mandzə ànə loho vɛ'ɛ bə bùu sè wo ànə sə və də Jon bàptəsə wo. Fana Jon duk fa wo də, <<Wèŋ ŋgwì bù no, tsé' wèŋ ŋga'a ndà də wèŋ caŋ, nə swirə ŋgə' nè Nwii nè fa bwìŋ nə ɛ? ⁸ Wèŋ gu yusə aco yà' ni tsok də wèŋ bwì fa bup awèŋ ŋkwèŋ laŋ. Wèŋ kà də wèŋ sə tsərə də aco wèŋ swirə ŋga wèŋ sə dũhũ na də, <Tàcici àvès à ye Abràham> duk. Bùsə mu tsok fa wèŋ də, aco Nwì jəŋ liis yè'e, nə gu fa Abràham bwe bə zeŋ sè'. ⁹ Yuk-a. Njàm nə nòsə kùk ŋgògwè' màk tũ sə mbwè. Tũ nè fòpwe' nè nà' ka-a nto'o sè bəboŋ zəm, wo gwe' mak nà' sə nze, nə te' teŋ gesə nà' sə misə.>>

¹⁰ Bùu sè wo ànə yuk ncèp ènə fek yi duk də, <<Aco vès gu ŋga'a yè'sə va?>>

¹¹ Jon tsok fa wo də, <<Nwè nè wù tse' cəək nini ba, wù fa ŋwè nè yi ka mò'fis tse' mòk. Nwè nè wù tse' zuzũ, wù gapsə wèŋ ŋwè nè yi ka tse'.>>

¹² Bùu sè wo à ye ŋgàa ko mbàam tas mok à və, duk də Jon bàptəsə wo. Wo fek Jon nə də, <<Cicà, vès gu va?>> ¹³ Yi tsok fa yà'wèŋ də, <<Kà də wèŋ jəŋ casə fe'lə mbàam ŋwè nəmòk bə mfip duk.>>

¹⁴ Sojàa mok wèŋ à vəə, nə fek yi sè' duk də, <<Vès yàvès ɛ? Vès nə gu va?>> Jon tsok fa yà'wèŋ duk də, <<Kà mbàm ŋwè nəmòk bə ŋaŋ fep jə, nə kà ŋwè nəmòk wà na'tse'. Mbàam ŋwũ àwèŋ kèkurè bohòwèŋ>>

¹⁵ Bwìŋ ànə sə kùk ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nè Nwì à kàk də yi nə tum nə, fana wo à yə Jon, wo ye ŋgòtsərə də kàmòk a yi nə àlɛ. ¹⁶ Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Mù sə baptesə mēgù wèŋ yàm bə ndzəp, nə yeè nə də, ŋwè nəmòk nè yi yam casə mu nə və, nè mù ka kèkurè ŋgòfirə fa yi kùŋgùup ye yeŋ. Yi nə baptesə wèŋ bə

Yòŋsə nè Rərəŋ, nə ye bə mis. ¹⁷ Yi tse' wàam nzaŋ ye ndzə bohòyi ŋgòcis nzaŋ bə zeŋ. Yi nə cis wes nzaŋ sə, nə nəmsə yà' mu tapə, nə teŋ dzədzəə sə sə mvwe' mis nè nà'a kà liigè.>>

¹⁸ Jon à sə tip ke' bwìŋ bə mandzə zəzok məm̀vè'nè yi sə tsòho fa wo Ntirè nè Bəboŋ nə. ¹⁹ Yi à cèp bohòŋkum Heròsə' də nà' gù bup wùriŋ bùsə nà' ànə jəŋ Hèrodiyà nè yi à ye ŋgwe moma ye Filip. Herònə à gù bum mok sè yà' à bup sè'. ²⁰ Yi ànə gu fe'lə yumòk nè nà' bup casə cù sè'. Yu nè yi ànə gu nə, à ye də yi à ko lok Jon mu ndapndzəmè.

²¹ A ye ŋga Jon bàptəsə mè bwìŋ pwe', fana Jisòs və, Jon baptesə yi sè'. Jisòs ànə sə gu pìriyà fana ntòbu muhu to. ²² Fana Yòŋsə nè Rərəŋ tsoŋ mabu co kəkəbàŋ. Nwì cèp vesə mabu duk də, <<Wù mo àm nè mù dzəm wu sə ntuũ mù. Mù kwa bohòwù wùriŋ.>>

Tàcicii Jisòs (Mat. 1:1-17)

²³ Jisòs à yèto fàak ye ŋga yi co luumŋgòŋ hum te'. Tàcicii ye à ye məm̀vè' nè'e.*

²⁴⁻³⁸ Adàm nə ye mo Nwì. Set ye mo Adàm.

Enos ye mo Set. Kàyinàn ye mo Enos.

Màhalali ye mo Kàyinàn. Jarè ye mo Màhalali.

Enòk ye mo Jarè. Mètuselà ye mo Enòk.

Lamèk ye mo Mètuselà. Nuà ye mo Lamèk.

Shem ye mo Nuà. Arfasà ye mo Shem.

Kàyinàn ye mo Arfasà. Shelà ye mo Kàyinàn.

Ebà ye mo Shelà. Pelèk ye mo Ebà.

Ru ye mo Pelèk. Serù ye mo Ru.

Nahòye mo Serù. Terà ye mo Nahò.

Abràham ye mo Terà. Azik ye mo Abràham.

Jàkop ye mo Azik. Judà ye mo Jàkop.

Perè ye mo Judà. Həsronŋ ye mo Perè.

Arnì ye mo Həsronŋ. Adimìn ye mo Arnì.

* **3:23** 3:23 Wo-à be'lə ŋgo sè 24 kə dzeŋ 38 yè'e mvwe' mò'fis bùsə yà' sə taŋsə tàcici wèŋ bə mandzə nè bù Yamba wèŋ. Ghà nè wo à còm to ŋwàk nè'e à ye ŋga bwìŋ sə taŋsə liŋ tàcicii awo nə sə yeto bə nè yi cu ntòŋwam, nə sə taŋ foho lo maŋkwèŋ tèè kə dzeŋ mu ni'ì tàcici nè yi-à yèto. Bù Yamba wèŋ ta yètogè yàwo bə nè mantombi nə kə ləsə bə nè yi cu ŋwam mvè'nè vès a com yè'e.

Aminadap ye mo Adimin. Nason ye mo Aminadap.
 Samon ye mo Nason. Bowas ye mo Samon.
 Obè ye mo Bowas. Jesi ye mo Obè.
 David ye mo Jesi. Natàn ye mo David.
 Matata ye mo Natàn. Menà ye mo Matata.
 Meleyà ye mo Menà. Eliyakim ye mo Meleyà.
 Jonam ye mo Eliyakim. Josep ye mo Jonam.
 Judà ye mo Josep. Simiyon ye mo Judà.
 Levi ye mo Simiyon. Matat ye mo Levi.
 Jorim ye mo Matat. Eliyezè ye mo Jorim.
 Josuwà ye mo Eliyezè. Er ye mo Josuwà.
 Elmadam ye mo Er. Kosam ye mo Elmadam.
 Adi ye mo Kasam. Melki ye mo Adi.
 Neri ye mo Melki. Shèyatiyè ye mo Neri.
 Zèrubabè ye mo Shèyatiyè. Resà ye mo Zèrubabè.
 Joanàn ye mo Resà. Jodà ye mo Joanàn.
 Josèk ye mo Jodà. Semèn ye mo Josèk.
 Mâtatiyà ye mo Semèn. Maat ye mo Mâtatiyà.
 Nagè ye mo Maat. Eslì ye mo Nagè.
 Nahùm ye mo Eslì. Emòs ye mo Nahùm.
 Mâtatiyà ye mo Emòs. Josep ye mo Mâtatiyà.
 Janè ye mo Josep. Melki ye mo Janè.
 Levi ye mo Melki. Matat ye mo Levi.
 Heli ye mo Matat. Josep nè yi à ye mo Heli, yi à ye nwè nè bwìn sè tsərə də yi t'è Jisòs.

4

Satà Mùmsə Jisòs

(Mat. 4:1-17; Mak 1:12-15)

¹ Jisòs à bwì foho vè mvwe' ndzəp Jòridàn nga yi rwi bə Yònsè nè Rərən. Fana Yònsè nè jə lo yi mvwe' səmok sə ngəà. ² Satà nè yi nkum ze' nè ànə mumsə yi mvwe' yà'sə nùumbu hum kwè. Mvək ànə à ye, yi kà yumok momjo zə lok, fana njè yan yi nga nùumbu sè hum kwè sə mèe. ³ Satà nè cep bohòyi duk də, <<A ye-a nga wu mo Nwì, wù cep-a bohòlìs nè'e nga nà'a buən beŋ nga wu zə.>> ⁴ Jisòs duk fa nà' də, <<Wo à còm nònsə ndzənə nwàk Nwì duk də, <Kaco

nwè cum megu bəu nàan zuzu yeŋ.>> ⁵ Satà jə lo yi mɔ tu nda nəmòk, nè niŋ fa yi lak sè sə nzenɡòn pwe' kè' mò'fis. ⁶ Yi duk də, <<Mɔ nè fa wu nən bə lak yè'sə nè ye ghàak sè fòpwe'. Nwì ànə fa yà' pwe' ndzə bohòmà yi, nè yeè nè də, mɔ tse' nàan sè ngòfa yà' bohònwè nè ntum àm dzəm. ⁷ Bum yè'sə pwe' nè ye yò, nga wu kuksə-a mɔ.>> ⁸ Jisòs duk də, <<Cu ndzənə nwàk Nwì nè də, <Nwè tse' ngòkùksə Tà nè yi Nwì ye, nè fak megu sè' bohòyi yìyi.>> ⁹ Satà jə lo Jisòs mɔ Jòrosalèm, nè kə tes yi mɔ ndundap Nwì nè ghan nè mvwe' sè yà' sap cəsə. Yi duk fa Jisòs də, <<A ye-a də wu mo Nwì, wù li gbə tsoon mɔ ndundap fəen. ¹⁰ Yà' cu ndzənə nwàk Nwì də, <Nwì nè fa masinjaa ye nən ngòjə nkərə bohòwù.> ¹¹ Yà' cu nja sè' də, <Wo nè kotse' wu mɔtsə bə bo awo, ya wu nè kà kù nè kù ta.>> ¹² Jisòs duk fa nà' də, <<Wo də, <Wù ka tse' ngòbɔə ja'a Tà nè yi Nwì yòtse'.>>

¹³ Satà nè ànə mumsə wes Jisòs vè'nə, fana yi me'rə tse' nà' ghàr. ¹⁴ Fana Jisòs bwi foho lo mvwe' nzenɡòn Galili. Nàan Yònsè nè Rərən à ye bohòyi. Bwìn anə yuk wes nzu Jisòs mvwe' tò'o lak yà'sə pwe'. ¹⁵ Yi a sə yərə bəu sə mɔmvwe' ndap pìriyà bəu Jus wèn, fana bwìn pwe' sə kuksə yi.

Bəu Sə Mvwe' Lak Nazàre *Bèŋ Jisòs*

(Mat. 13:53-58; Mak 6:1-6)

¹⁶ Jisòs ànə bwi foho lo mɔ Nazàre, lak sè yi ànə kuk fo'. A ye nùumbu dzə bəu Jus, yi lo mɔ ndap pìriyà, sè' mvè'nè yi ànə sə lo mantombi. Yi lokok təen mɔtsə, nè tan ndzənə nwàk Nwì. ¹⁷ Wo ànə fa yi nwàk Izayà, nè yi ànə ye ngà tsòhòbum Nwì. Yi fiŋ, nè muk nwàk nè, nè ye mvwe' sè wo ànə com nja də,

¹⁸ <<Tà Nwì a fa mɔ yònsè ye,

bəusə yi a cok fis mɔ də mɔ tsoho fa Ntirè nè Bəbon bohòbə ngàa jìn wèn.

Yi a tum mɔ də mɔ kə tsoho fa bəu sè wo cu ndapndzəm də wo nè fis me'rə wo.

Mu tsok fa bù ngàa ntwilis wèŋ də wo nə ye bum səmok.

Mu fiŋ me'rə bùu sè wo cu bə ngə'.

19 Nə tsok fa bwìŋ də lùmŋgòŋ nə Tà Nwii nə kə luŋsə bùu ye wèŋ nə vè laŋ.>>

20 Yi ànə taŋ mesə ve'nə fana yi lok nà', nə fa nà' bohòŋwə nə yi tēsəgə mùmŋwə' ndap pìriyà nə, nə cum tsoŋ nze, nə ye ŋgòtsòho. Bùu sè wo ànə ye mùmŋwə' ndap pìriyà nə wèŋ à sə kùk tse' mēgù mok yi. 21 Yi ye ŋgòtsə' fa bùu sə də, <<Yusə yà'a ndzənə ŋwàk Nwì sə bùuŋ vè ntinə zìnə mùmŋvə'nə wèŋ yuk ŋga mù ta yè'sə.>>

22 Bwìŋ à kwa bohòyi, bə lèlùm ncèep sè yà' à sə tesə kè cùhù yi. Wo sə fe'rə də, <<Nè'e ka mo Jòsep ye àlɛ?>> 23 Jisòs duk fa wo də, <<Mù riŋ də wèŋ nə mak fa mù gbù' nè'e də, <Ŋgà ncèp, gũŋsə-a ni' yò.> A yà'a də, <Wu gù bum sè vès a yuk də wù a sə gù yà' mvwe' lak Kàpanùm yà'a, mù ntòla'à wù fɛɛŋ sè'.> >> 24 Yi duk fa fe'lə wo də, <<Mù sə tsə' fa wèŋ nə zìnə də, bùu sè mù ntòlak kà ŋgà tsòhòbum Nwì nə yi tesə sè' mvwe' ntòlak ànə co yumok jəgè. 25 Mù sə tsə' fa wèŋ zìnə də, ghà nə Alajà à cu fo' nà'a, bàa yepmfə à ye mvwe' lak Izùre ŋkùuŋntɛŋ. Mvèk nə mbùŋ à sə kà ligè mənə lùmŋgòŋ tɛ' bə bwes fana, nje ko nzeŋgòŋ nə pwe'. 26 Nwì ànə ka Alajà bohòbàa yepmfə avès ŋgòfa yi zəzə sè' tum, yi à tum lònà' bohòŋwà ŋgwemfə nə mvwe' lak Zarefà nə mvwe' nzeŋgòSidòŋ. 27 Ngàa kuturu ànə ye mvwe' lak Izùre sè' ŋkùuŋntɛŋ mùmŋvèk nə Alasà ànə cum fo' nà'a. Fana yi ànə ka ŋwə avès nə mò'fis gũŋsə, yi à gũŋsə mēgù Namàn nə yi ŋwə Sìriyà.>>

28 Bùu sè wo ànə ye mùmŋwə' ndap pìriyà anə, à yuk bum sè Jisòs à cèep fana ntum cəp wo nèbup. 29 Wo lokok, nə soŋ dapsə fis muntòlak anə, nə jəŋ lo yi mù tu nda nə wo a ci lak awo mbwa, ya wo dusə mak tsoŋ lo yi sə bamə anə. 30 Fana yi swɛ'ɛ tesə ndzə bohòwo anə, nə gi ca mʉtsətsə'rəə wo anə nə lo yue.

Jisòs Bɛ'fis Yòŋsə Ze' Ndzə Ni'i Nwə Nəmòk
(Mak 1:21-28)

31 Jisòs à lòmŋwə' lak Kàpanùm nə mvwe' nzeŋgòGalili, fana yi sə yə'rə bwìŋ fo' nùmbu dzə. 32 Wo à mərə pwe', bùusə ncèp nə yi à sə cèp nə, à ye nsàp nə nje zok bə ŋàŋ.

33 Nwə nəmòk ànə ye mù ndap pìriyà anə, nə yi à tse' yòŋsə ze' ndzə ni'i yi. Yi cəp torə fis bə ŋàŋ duk də, 34 <<Háva', Jisòs nə mvwe' lak Nazàre, wù tse' yà vesùwèŋ nɛ? Wù vè yè'sə ŋgòzə ves à? Mù riŋ wu bəboŋni, wu mo Nwì nə wu rərəŋ nə.>> 35 Jisòs għamsə yòŋsə nə, nə duk fa yi də, <<Lok cùu yò, nə ca tesə ndzə ni'i ŋwə ènə.>> Ze' nə bwi' mak ŋwə nə sə nze, nə tesə gɛsə lo, nə kà yi yumok gù. 36 Bwìŋ à mərə ŋkùuŋntɛŋ, nə sə fe'rə kɛ'ca də, <<Háva', yè'sə yà ve'nə ɛ? Nwə nè'e sə cəp bə ncèep sè yà' tse' ŋàŋ, fana yòŋsə ze' sə tesə ndzə ni'i bwìŋ.>> 37 Fana nzu bum sè Jisòs à gù yè'sə yuhu lo mvwe' nzeŋgòanə pwe'.

Jisòs Gũŋsə Ngàa Yiyaŋ Nkùuŋntɛŋ
(Mat. 8:14-17; Mak 1:29-34)

38 Jisòs à mè'rə mù ndap pìriyà anə, nə lo mù nda'à Saimù. A ye ŋga mali Saimù nə sə ya yiyaŋ wùriŋ. Fana wo tsok fa Jisòs bə zeŋ. 39 Yi lo kə təəŋ ŋgù kèe nà', nə cəp bohòyiya nə. Yiya nə à mè'rə yi ghà nà'nə. Yi lokok, nə lap fa wo zəzə.

40 Nùm à co, fana bùu sè wo à tse' ŋge' awo sè wo à tse' yiyaŋ zok zok jə və yà'wèŋ bohòJisòs. Yi jwɛŋ wo bə bo ye, fana yiyaŋ awo me. 41 Yòŋsəə ze' wèŋ à sə tesə ndzə ni'i bwìŋ ŋkùuŋntɛŋ, nə sə cəp sa'rə də, <<Wu mo Nwì.>> Jisòs għamsə yà'wèŋ də yà'wèŋ kà cèp, bùusə wo ànə riŋ də a yi Nkum ŋgà gèm bwìŋ nə Nwì ànə kak də yi nə tum və nə.

Jisòs Tsòho LòNzak Nwì Mvwe' Nzeŋgòŋ Galili Pwe'
(Mak 1:35-39)

42 Tsok à rɛŋ, Jisòs me'rə ntòlak nə, nə lo mvwe' səmok yìyi. Bùu sə wèŋ ye ŋgòláp yi. Wo ànə ye yi fana wo lap mandzə ŋgògù də yi kà lò. 43 Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Mù tse' ŋgòtsòho lòNtirè

nè Bèbonj nè nà'a bə gan ɲkum Nwi nè mvwe' buhu lak mok sè'. Bəsè yà'a yusè Nwi a tum mu də mu gu sə.>> ⁴⁴ Fana yi sə tsoho kɛ' lo munə ndap piriya wɛɲ mvwe' nzenɡòn ɲudiya nè pwe'.

5

Jisòs To Bù Ngàa Fàak Ye
Sè Mantombi Kwè
(Mat. 4:18-22; Mak 1:16-20)

¹ A ye numbu mòk ɲga Jisòs tɛ ɲɠu tèm Jènesarè fana bwɪɲ kə rwiɲ fo' vɛ'ɛ fak fak. Bwɪɲ sə nik kuəp lo ɲɠu ni'ì yi, ɲgòyuk ncèp Nwi. ² Jisòs ye ɲga ɲgwes tɛ ɲɠu tèm anə ba ɲga ɲgàa ko fuk wɛɲ ànə tes yà', nè lo ɲgòcùk ram awo. ³ Yi ni lo sənə ɲgwes nè Saimù ànə tse' nà' yi, nè duk nà' də nà'a bwi' gesə ɲgwes nè mvwe' ɲɠu ndzəp nè momjo. Fana yi cum ca, nè sə yə'rə bùu sə.

⁴ Yi à mèsə yəyərè nè fana yi duk fa Saimù də, <<Bwi' lo ɲgwes nè mvwe' sə ndzəp nè cəco ya wɛɲ ɲge' yòo gesə ram sə ndzəpə, nè ko fuk.>> ⁵ Saimù duk fa yi də, <<Tɛ', vès fuk nòonj tɛ tsok rɛɲ vès kà fuk nè mò'fis ko. Fana bùusè wù cèp vɛ'nə, mu nè mak gesə ram nè sə ndzəpə anə.>> ⁶ Wo ànə mak gesə ram nè sə ndzəpə anə, nè ko fuk vɛ'ɛ nèbɔp, ram nè ye ɲgòtiɲ. ⁷ Fana wo bak gesə lo fa ɲge' awo sə bə ɲgwes mòk nè bo, də yà'a və kə tesə wo. Wo və, nè rusə ɲgwes awo sə bə fuk fana yà' ye ɲgòcəəɲ lósə ndzəpə. ⁸ Saimù ànə yeɲ nsàp fuk nè wo anə ko fana yi gbɔ təəɲ bə tumfərə kù mantombii Jisòs, nè duk fa nà' duk də, <<Dù lo yuyo, Tà, bùusè mu ɲwè nè mù rwiɲ bə bɔp.>> ⁹ Saimù bə bùu sə wo ànə ko nsàp fuk nè'nə ànə mərə vɛ'ɛ nèbɔp. ¹⁰ Fana ɲge' ye wɛɲ Jem bə Jon, bwe Zebèdi ànə mərə sè'. Jisòs tsok fa Saimù duk də, <<Kà wəp, ye jəɲ ɲga'a wu nè kà fuk mok ko, wu nè sə ko jə və fa mu bwɪɲ.>> ¹¹ Bùu sə bwi' lo ɲgwes sə ndzə ɲɠu ndzəp anə, nè mak nonjə yà' mummvwe' anə, nè bɛ'lo Jisòs.

Jisòs Mèsə Fa Ngà Kuturu Yiya Ye
(Mat. 8:1-4; Mak 1:40-45)

* 5:19 5:19 Ye Màtiyò24:17

¹² Jisòs ànə cum bə lak mok fana ɲwè ɲgà kuturu ye yi ɲga yiyaɲ nè à wes yi vɛ'ɛ pwe' nè pwe'. Yi ye Jisòs, fana yi gbɔ bu'rə kù mantombii nà', nè lɛɲ nà' də, <<Tà, a bə-a wu co wù tesə mu na, wù gu fa mu yiya àm nè'e me.>> ¹³ Jisòs fis bo, nè jwɛɲ nà' bə zɛɲ, nè duk də, <<Mù dzəm laɲ, yiya yònə nà'a me.>> Yiya ye nè à mè mègù fo' sè' ghà ànə. ¹⁴ Jisòs tipsə yi də, <<Nə kà ɲwè nəmòk tsè' fa, du mvwe' ɲgà fa satikà' ya yi nè kək ja'a wu, fana wù fa fəfa mvə'nə Musi ànə duk ɲgònì də yiya nè mè laɲ.>> ¹⁵ Fana nzu nè də Jisòs gu yu yè'sə yuhu lo ɲkùuɲntɛɲ, manɡòn tesə və ɲgòyuk bum sə Jisòs à sə tsòho, nè ye ɲgòfek yi də nà'a mesə fa wo yiyaɲ awo. ¹⁶ Fana yi sə loho yuye ɲgəà kəkè' ɲgòlɛɲ piriya.

Jisòs Guɲsə ɲwè Nè
Yi À Bù'rə
(Mat. 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ A ye numbu mòk ɲga Jisòs sə yə'rə fa bwɪɲ ncèp Nwi, fana bùu Farasi bə bùu sə wo yə'rə fagè bwɪɲ lùuk Nwi à ye mʉtsətsə'rəə wo. Wo ànə tesə və pwe' mvwe' nzenɡòn Galili, ɲudiya, bə ntòlak ɲòrosalèm. Nəaɲ Tà Nwi à ye bohòJisòs ɲgòmèsə yiyaɲ. ¹⁸ Bùu səmok bək və ɲwè nəmòk munə dak, nè yi à tse' yiya nè nà'a bù'rəgè bwɪɲ. Wo lap mandzè ɲgònìsə lo yi mu nda'à anə mantombii Jisòs. ¹⁹ Bəsə manɡo bwɪɲ à ye wùriɲ fana wo kà mandzè ɲgòjə lòyi mbwa tse'. Wo bək kok lo ɲgà yiya nè mu ndundap, nè cok tosə mvwe' sə Jisòs tɛ sə, nè le' gesə tsonj ɲwè nè kù mantombii Jisòs mʉtsətsə'rəə bwɪɲ anə.* ²⁰ Jisòs à yə də wo tse' dzədzəm nè də aco yi gu yiya ɲwè nè me. Yi duk bohòɲwè nè yi kà gígè nè də, <<Mo àm, mù swifa wu bɔp yo laɲ.>> ²¹ Bù ɲgàa yə'rə lùuk Nwi wɛɲ bə bùu Farasi wɛɲ à yu' vɛ'nə wo ye ɲgòɲwàrə kɛ'cà də, <<Nè'nə ndà nè yi sə bɔpsə liɲ Nwi ɛ? Kaco ɲwè swifa ɲwè bɔp yeɲ, mègù Nwi yiya.>> ²² Jisòs à rì bum sə wo ànə sə tsərə sə ntùu wo vɛ'ɛ pwe', nè fek wo duk də, <<Wɛɲ sə tsərə bum yè'sə sə ntùu wɛɲ vɛ'nə bùu yà?>> ²³ Co johò gha'

yè'e nè ngòduk dā, <mù swì fa wu bup yòlan>, kè nè ngòduk dā, <Lòkok mütse, nè gi lo yuyo> ε? ²⁴ Fana mü nè ni fa weŋ dā müu mo ŋwè, mü tse' ñaŋ sè nze ngòswifa bwìŋ bup awo.>> Fana yi duk fa ngà' nè yi kà gígè nè dā, <<Mù duk wu dā lòkok, nè te' kà yò, nè lo la'à wù.>> ²⁵ Yi à cèp ve'nə fana ŋwè nè lòkok təəŋ kù mantombii wo ghà ànə. Yi te' lim bək kà ye, nè lo yuye mü nda'à yi, nè sə kuksə lo Nwì. ²⁶ Bwìŋ ànə mərə ve'ε ŋkùuŋntən, nè wəp nèbup, nè kuksə Nwì duk dā, <<Vès yə nsəp maŋgəŋgəŋ mòk ntinə.>>

Jisòs To Levi

(Mat. 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷ Yè'sə a mè fana Jisòs tesə lo, nè kə ye Levi ngà ko mbàm tas mvwe' sè yi fàkgè fo'. Jisòs duk fa yi dā, <<Be' və mü.>>

²⁸ Levi nè lòkok, nè me'rə bum fàak ye pwe', nè be' lo Jisòs.

²⁹ Fana Levi nè à kè gù fa Jisòs dinà nè ghaŋ mü nda'à yi. Ngàa ko tas wèŋ ànə və, bə bwìŋ ŋkùuŋntən, nè sə zü züzü fo'. ³⁰ Bùu Faràsi bə bù awo mok sè wo bù ngàa yə'rè lùuk Nwì wèŋ ànə ye ve'nə wo fek ngàa fàak Jisòs dā, <<Wèŋ sə zü be'lə weŋ ngàa ko tas nè ye bə bù ngàa gù bup wèŋ bùu yà?>> ³¹ Jisòs duk fəsə fa wo dā, <<Bùu sè wo ka yiyaŋ tse', wo kà doktə ləpgè, a ləpgè doktə ŋwè nè yi sə yaya. ³² Fana mü a ka njo bùu sè kəkərè wèŋ və, mü a və ngòto bù ngàa gù bup wèŋ, ya wo nè kupse ntəm awo, nè bwi fa bup awo ŋkwèŋ.>>

Nzak Dzə Züzü NgòKùksə Nwì

(Mat. 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Bùu səmok à fek Jisòs dā, <<Ngàa fàak Jon dzəgè züzü kəkə', nè sə gū piriya, nè ye dā ngàa fàak bùu Faràsi wèŋ gügè sè' ve'nə, ngàa fàak yòsə zü nè sə no nùumbu pwe' bùu yà lə?>>

³⁴ Jisòs fek wo dā, <<Aco wo duk fa bùu sè wo vè mvwe' sè wo sə zü gù dā yà'wèŋ dzə züzü ŋga ndugù nè cu fo' nùumbu yà'sə à? Ka ve'nə sè yeŋ. ³⁵ Nə yeè nè dā, mvək nəmòk cu nè wo nè jəŋ gesə lo ndugù nè, fana bùu sè nè dzə züzü mvək ànə.>>

³⁶ Jisòs mak fa wo gbū' nè'e dā, <<Kaco ŋwè sa jəŋ cək nini nè fi, nè te' lok cək nè zəm bə zeŋ yeŋ. A ye-a ve'nə, cək nè fi nè nè sarə ghasə cək nè zəm nè, fana yà' kà kùrè. ³⁷ Kaco ŋwè nəmòk kep gesə dzə rùk sənə bès nè zəm yeŋ. A ye-a ŋga yi gù ve'nə, dzə rùk nè nè duk, nè vok bès nè, rùuk sə maha wà, bès nè bup sè' wà. ³⁸ Hai', ka ve'nə yeŋ, gèsə rùuk sè fi sənə bès nè fi.>> ³⁹ Jisòs duk fe'lə sè' dā, <<Ŋwèe no-a rùuk sè zəm, fana yi nè kà ngòno rùuk sè fi dzəm. Anə boŋ ghak gu yi mok rùuk sè zəm sə.>>

6

Jisòs Cèp Bə Nzak Nùmbu Dzə

(Mat. 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Jisòs à gi cà mvwe' nzum nzaŋ mok ŋga a nùmbu dzə. Ngàa fàak ye kəp tu nzaŋ mok, nè sə nuk yà' ndzə bohòwo, nè sə zü mvəəm nzaŋ sə. ² Bùu Faràsi səmok fek wo dā, <<Lùk avès ka dā ŋwèe fak nùmbu dzə dzəm, wèŋ sə kəp nzaŋ ŋga a yà'sə fàk bùu yà?>> ³ Jisòs fek wo duk dā, <<Wèŋ ànə ka yusə Devìd bə bùu ye wèŋ ànə gū taŋ ŋga njè sə ya wo yuk à? ⁴ Yi à ni lòmü nda'à Nwì, nè jəŋ züzü sè wo à jə vè ngòkwəsə Nwì bə zeŋ, nè zü yà', nè fa bùu ye wèŋ yà' sè'. Wo à zü ve'nə ŋga lùk sə bèn dā kaco ŋwè zü yeŋ, tse'ŋga wu ngà fa satikà' ŋkuŋ.>> ⁵ Jisòs cèp ləsə ncèp nè dā, <<Müu mo ŋwè, mü Tà bə nùmbu dzə nè mü.>>

Ŋwè Nə Yi A Kpu

Bo Ma Mò'fis

(Mat. 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ A ye nùmbu dzə nəmòk sè', Jisòs lo mü ndap piriya ngòtsòho fa bwìŋ ncèp Nwì. Ŋwè nəmòk à ye mütsetsə'rə wo anə nè bo ye ànə kpü ma mək. ⁷ Anə ye mvək ànə bù ngàa yə'rè lùk Nwì bə bùu Faràsi sè wo à ye fo' sə kək gosə kə' Jisòs. Wo à sə kù' ngòko yi bə nzak dā yi gù fàk nùmbu dzə. ⁸ Fana Jisòs riŋ yusə wo à sə tsərə sə ntüu wo sə, nè duk fa ŋwè nè bo à kpü yi nè dā, <<Lokok təəŋ və mantombi fəeŋ.>> Ŋwè nè lòkok təə megu sè ve'nə. ⁹ Jisòs duk fa wo dā, <<Mü sə fek yè'e wèŋ duk dā, lùk avès sə dzəm

də vesùwèen ɣu nùmbu dzə yà? Nà' sə duk də vesùwèen tēsə ɲwè kè a yeɲsə yi ɲgə' ε? Nà' sə duk də vesùwèen gem yòɲsə ɲwè kè a mesə nà' ε?>> ¹⁰ Fana yi kək dzoon ɲak wo pwe', nə duk fa ɲgà yiya nə də, <<Nèp fis ɲak kwɲɲ yo sə.>> Nwè nə à ɣù sè ve'nə fana bo ye sə ɣuɲ. ¹¹ Bùu sə ànə jok ve'ε wùriɲ, nə sə cep kɛ' ca mʉtsətsə'rə wo yusə aco wo ko Jisòs bə zeɲ.

*Jisòs Swè'fis Bùu Ye Mok
Hum-ncòp-ba
NgòYe Ngàa Ntum*

(Mat. 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² Anə ye mvək ànə fana Jisòs kok lo mʉ tu nda nəmòk, nə leɲ Nwì. Yi leɲ ve'ε, tè tsok reɲ, yi kà lo dzəm. ¹³ Tsok à reɲ fana, yi to benə ɲgàa fàak ye sə wèɲ mvwe' mò'fis, nə cok fis jəɲ bwɲɲ hum-ncòp-ba, nə to yà'wèɲ də ɲgàa ntum. ¹⁴ Liɲ bùu sè yi à cokfis sə, à ye Saimù nè yi à fa nà' liɲ də Pità bə moma ye Andrù, Jem bə Jon, Filip bə Bətòlomì, ¹⁵ Màtiyò, bə Tomos, Jem mo Alfòs bə Saimù nè wo ànə to yi də Zilò, ¹⁶ Judàs mo Jem bə Judàs Iskarəyà nè yi ànə seɲ Jisòs.

Jisòs Tsòho Nza' Nwì
(Mat. 4:23-5:12)

¹⁷ A ye ɲga Jisòs tsoɲ tesə və mʉ tu nda nə, fana yi kə təəɲ mvwe' nəmòk nè à ye fo' rəəm. Yi à ye fo' bə ɲgàa fàak ye wèɲ ɲkùuɲntèɲ. Fana bwɲɲ tesə və mvwe' nzeɲgòɲ Jùdiyà bə ntòlak Jòrosalèm, nə ye ntòlak Tayà bə Sidòɲ sè yà'a ɲɣu ndzəp, nə kə maɲ fo'. ¹⁸ Wo ànə və ɲgòyuk yusè Jisòs anə sə yə'rə, nə ye ɲgòleɲ Jisòs də nà'a mesə fa wo yiyaɲ awo zok zok sè yà' sə ya wo. Bùu mok à ye fo' sè wo à tse' yòɲsəə ze' sè yà' sə fa wo ɲgə' fana Jisòs bə'fis fa wo yà'. ¹⁹ Fana bùu sə pwe' sə lap mandzè ɲgòjwè yi, bùusè ɲàɲ ànə sə tesə ndzə ni'ì yi, nə sə mesə fa wo yiyaɲ awo.

²⁰ Jisòs à kək ɲgàa fàak ye, nə duk də, <<A reɲsi bohòɲgàa jɲɲ wèɲ, bùusè tse' ɲaɲ sè Nwì nsàap bùu yè'sə. ²¹ A reɲsi bohòbùu sè ɲjè sə ya weɲ ɲga'a, bùusè wèɲ nə ze' ntsə'mòk. A reɲsi bohòwèɲ sè wèɲ sə wa ɲga'a bùusè wèɲ nè ywì

ntsə'mòk. ²² A reɲsi bohòwèɲ sè bwɲɲ nə beɲ weɲ, nə sə bɛ' weɲ, nə yak weɲ, nə cep bum sè bup bohòwèɲ bùu mù nè mʉ mo ɲwè. ²³ A ye ɲga wo ɣù weɲ ve'nə, weɲ kwa, nə sə kaɲ dzeɲ, bùusè wèɲ nə tse' lèlà' mʉbu ɲkùuɲntèɲ. Wèɲ riɲ sè' də, tàcicii bùu yè'sə wèɲ ànə ɣu ɲgàa tsòhòbum Nwì wèɲ sè' ve'nə.

²⁴ <<Fana anə bup wesə bohòwèɲ ɲgàa ɲhàk ve'ε wùriɲ, bùusè wèɲ a yuk wes lùm ma ɲjàwèɲ laɲ. ²⁵ Anə bup bohòwèɲ sè wèɲ cu ɲga'a zəze', bùusè ɲjèe nə yaɲ weɲ ntsə'mòk. Anə bup bohòwèɲ sè wèɲ sə ywì ɲga'a, bùusè wèɲ nə tɛ' nə waɲ nùmbu mòk. ²⁶ Anə bup bohòwèɲ sè bwɲɲ pwe' sə ɲèɲ to liɲ awèɲ bəboɲ, bùusè yà'a sè' mʉmvè'nè tàcici awo wèɲ à sə ɲèɲ liɲ bù ɲgàa mvwès sè wo à duk də wo ɲgàa tsòhòbum Nwì sè' ve'nə.

Dzəm Bùu Sè Wo Bèɲgè Wu
(Mat. 5:43-48, 7:1-5, 12)

²⁷ <<Nə yeè nə də, mù sə cèp bohòwèɲ sè wèɲ sə yuk yusè mù sə cèp yè'e də, dzəm bùu sè wo sə bèɲ weɲ, nə sə ɣu bəboɲ bohòbùu sè wo sə dzèeɲ weɲ. ²⁸ Wèɲ se bùu sè wo sə yak weɲ, nə leɲ fa bùu sè wo sə fa weɲ ɲgə' piriya. ²⁹ A ye-a ɲga ɲwè nəmòk sam wu mbumbuk, wù tse' fa yi mamòk yi ləp sè'. A ye-a ɲga ɲwè nəmòk fep jə cək yò, wù me'rə yi fep jəɲ cək yònè ndzə tsətsə'rè sè'. ³⁰ Fa ndàaɲwè pwe' nè yi leɲ yumok bohòwù. A ye-a ɲga ɲwè nəmòk jə yumok sè yà'a sè yò, wù kà də wu fek yi ɲgòfa fəsə wu yà' duk. ³¹ Mʉmvè'nè wù dzəm də bwɲɲ ɣu fa wu fana wù ɣu fa wo sè' ve'nə.

³² <<A ye-a ɲga wù dzəm bùu sè wo sə dzəm wu, Nwii nə kwasə wu bùu yà? Bùu sè bup wèɲ dzəmgè sè' bùu sè yà' dzəm wo. ³³ A ye-a ɲga wù ɣù bəboɲ bohòɲwè nè yi ɲgègè wu bəboɲ, Nwì se wu bùu yà? Bùu sè bup ɲgègè sè' ve'nə. ³⁴ A ye-a ɲga wù fəsə fa mègù bùu sè wo nə fəsə fa wu, Nwii nə kwasə wu bùu ya? Bùu sè bup wèɲ fəsə fagè bùu sè bup mok sè', də ya wo nə tse' fe'lə yà' maɲkwèɲ. ³⁵ Wèɲ dzəm le bùu sè wo sə bèɲ weɲ, nə ɣu wo bəboɲ. Fəsə fa wo, nə kà yà' fek fəsə. Ya wu nə tse' lèlà' mʉbu

ηκῆυητῆν, wù ye sè' mo Tà Nwì nè yi Nwì nè ghan nè. Nwìi gùgè ye bèbon bohòbùu sè wo kà yi kwasègè nè ye bù ηgàa ηkùì' wèη sè'. ³⁶ Wèη sè koksè manziη bohòbwìη mùmchè'nè TÈ' awèηη koksègè manziη sè'. ³⁷ Fana kà dè wèηη sak ηwè nè mòmòk duk, ya Nwìi kà wèη sè' sak. Wèηη kà ηwè nè mòmòk gù bùpsè ya Nwìi kà wèη bùpsè. Swifa bwìη ya Nwì nè swifa wèη sè'. ³⁸ Fa, ya ηga Nwìi nè fa wu sè'. Wo nè fa wu bo dak, ηga wo bèη yà', nè tsèrè be'lè mvwe' mò'fis, mamòk ke'ε lo nze, wù kà mvwe' nè ηgònèmchè tse'. Mchè'nè wù fuk fa bwìη fana wo nè fuk fa wu yòsè' ve'nè.>>

³⁹ Anè geη fana Jisòs mak fa wo gbù' mòk dè, <<Kaco ηgà ntwìlis niη fa ηgà ntwìlis mòk mandzè yeη. A ye-a ηga ηgà ntwìlis nè gù ve'nè, wo nè gbù ni sè wùrè wo ba fo'. ⁴⁰ Kaco mo nè yi sè yè'rè fàk riη casè ηwè nè nà' sè yè'rè yi nè yeη. Yusè dè, a ye-a ηga ηwè nè yi sè yè'rè fàk mèchè, yi nè riη kùrè megu co ηwè nè nà' à yè'rè yi nè. ⁴¹ Njo nè wu kùkgè mùjèp nè jo nè nà' cu mù lisè moma yo, nè swi dè bèς tu nè ghan cu mù lisè wùu yè'e bùu yà? ⁴² Kènè aco wù duk fa to moma yo mòk dè, <Tse' vèsè lis ya mù fis fa wu mùjèp nè mù lisè wù> nà'a, ηga wù sè kà ηkwàηkwà bèς tu nè mù lisè wù nà'a yè anè va? Wù ηgà tè'èηkup, fis to lè ntòjèp nè ghan mù lisè wù nà'a ηkuη ya wu nè tse' mandzè nè ηgòyè rì nè jo nè nà' cu mù lisè moma yo nè.

Tu Bè Nto'o Ye
(Mat. 7:16-27; 12:33-35)

⁴³ <<Kaco tu nè bèbon zəm nto' nèbup yeη, nè ye sè' dè, kaco tu nè bup zəm nto' nè bèbon sè' yeη. ⁴⁴ Bwìiη nè riη tu bè nsàp nto' nè tu nè sè zəm. Kaco wù kwìη lèmu' mənè ntwìnènε' yeη, nè ye dè, kaco wù kwìη pià mənè tu nàk sè' yeη. ⁴⁵ Nwè nè bèbon cep fis kokgè ncèp nè bèbon bùusè ntəm ye bèbon. Nwè nè bup cèp fis kokgè ncèp nè bup bùusè ntəm ye bup. A ve'nè bùusè cùu ηwèe cep fis mègù yusè yà' rwiη cu sè ntùè ηgèηgàη.

⁴⁶ <<Wèηη togè mù dè Tà, Tà, nè kà bum sè mù sè duk dè wèηη gù gù bùu yà? ⁴⁷ Nwè nè yi vè-a bohòmù, nè yuk yusè mù sè cèep, nè nonçè yà', fana mù tsok fa wèη nsàp ηwè nè yi ye nè. ⁴⁸ Yi co ηwè nè yi dzəm ηgòci ndap, yi tuη lo sè nze cəco, nè kə yeto kùmndap sè mənè lis. Fana ndzəp rwiη, nè bwi' ndap nè, nà' kà tsòhò, bùusè yi a ci kùmndap nè bèbon. ⁴⁹ Fana ηwè nè yi yuk-a ncèp àm, nè kà yà' nònçè, ye dè yi co ηwè nè yi à ci ndap ye sè nze wà, nè kà kùmndap bom. Fana ndzəp à rwi, nè bwi' ndap nè, nà' gbù ghà ànè. Ndap nè à gbù nsàp nè co wù kà cèp to.>>

7

Jisòs Bè Nkum Sojà Nè
Nwè Lakmvum
(Mat. 8:5-13)

¹ A ye ηga Jisòs cèp mèchè bum sè yi à tse' ηgòcèep ηga bùu sè sè yuk fana yi lo mvwe' lak Kàpanùm. ² Nkwà' ηwè sojà mòk nè mvwe' lak Rumà à ye fo' nè yi à tse' ηkwèη ye mòk nè yi à dzəm nà' ve'ε wùriη. Mònkwèη ye nè à sè ya ve'ε co yi kpù li. ³ Anè geη yi yuk nzu bum sè Jisòs à sè gùu, fana yi tum lo ηkwàha bùu Jus mòk wèη dè yà'a kə duk Jisòs vè kə gùçè ηkwèη ye nè. ⁴ Wo à lòo, nè kə lèη gbèrè Jisòs. Wo duk fa yi dè, <<Nwè ènè kùrè co wù tèsè yi, ⁵ bùusè yi dzəm bùu lak avès ηkῆυητῆν, nè ci fa ves ndap pìriyà avès sè'.>> ⁶ Fana Jisòs bè yà'wèη lo. A kè kùep vè mvwe' ndap sojà nè, fana nà' tumsè ηge' ye mòk wèη dè yà'a kə duk fa Jisòs dè, <<Tà, kà dè wu ye ηgə' ηgwàη duk. Mù ka kəkùrè co wù kə ni mù nda'à mù yeη. ⁷ Yà'a yusè yà' gù ηkuη mù kà bohòwù mù bè tu am vè sè. Cèp mègù lè bè cù fana ya mòfàk àm nè nè luη. ⁸ Mù rì ve'nè bùusè mù yè'sè ηwè nè mù tse' ηkwàha bùu mòk mantombii mù sè mù sè yuk bohòwo sè'. Sojàa mòk cu sè wo yukgè bohòmù sè' yo. Aco mù to mòk duk dè, Vèə, yi vè. Mù duk fa mòk dè, Lòfa', yi geη. Nè duk fa mali mòk dè, Gù yu yè'e, yi gù yà'.>> ⁹ Jisòs à yuk ve'nè, fana yi mərə bohòηkwà' ηwè

nə, nə duk fa bohòbùu sè wo à yù vè yi fo' sè də, <<Mù sè tsè' fa wenj də, a mэгù-a sè mutsətsə'rəə bùu Izùrə ma, mù ka ɲwè nəmòk fo' nè yi tse' nsàp dzədzəm nè ɲkùuɲ ènə ve'nə ye yuk.>> ¹⁰ Bùu sè ɲkwà'ɲwè sojà à tum sè à bwìɲ foho lòo, nə kə ye nga mo ye nə cu mok bèboɲ.

Jisòs Lòkoksə Mo Nwà Ngwemfə Mòk Mvwe' Krɛ

¹¹ A ka sap fana Jisòs kə ni mvwe' ntòlak mòk nè wo to nà' də Neèn. Ngàa fàk ye nə ye bùu mok wèɲ ɲkùuɲ sè be' lòyi. ¹² Yi à kuəp vè mvwe' ncùu ɲka' lak sə, fana yi ye nga wo sè bèk vè vèɲ ɲwè nəmòk nè ma ye à ye ɲwà ɲgwemfə. Nwà nè'nə à tse' mэгù mo nè mò'fis ènə ɲga nà'a ɲwəmbam. Bwìɲ ɲkùuɲ à vè ɲgòtsəpsə yi. ¹³ Tà Jisòs à yə ɲwà nə, nə koksə manziɲ bohònà' nə duk fa nà' də, <<Tsəp, kà wa.>> ¹⁴ Yi lo, nə kə jwɛɲ ɲkùp nè vèɲ ɲwè nə cu ca nə. Bùu sè wo à sè bèk tse' ɲkùp nə wèɲ à foho təəɲ, fana yi duk də, <<Wà'ɲwè, mù sè cèp bohòwù də, yèə nə lokok.>> ¹⁵ Nwè nə à lòkok cu mutsə, nə ye ɲgòcèp cù. Jisòs jəɲ yi, nə fa yi bohòma ye. ¹⁶ Wɛə à ko bwìɲ pwe' fana wo kuksə Nwì. Wo sè duk də, <<Ngà tsòhòbum Nwì mòk nè ghaɲ tesə mutsətsə'rə vesùwèɲ laɲ. A yè'sə də Nwì a vè ɲgòtesə bùu ye wèɲ.>> ¹⁷ Nzu bum sè Jisòs à gù yè'sə à yuhu mvwe' nzeɲgòɲ Jùdiyà nə ye lak sè yà' kuəp Jùdiyà pwe'fo'.

Jon Tumsə Ngàa Fàak Ye NgòFek Jisòs Yumok (Mat. 11:2-19)

¹⁸ Ngàa fàak Jon wèɲ ànə yuk bum sè Jisòs à sè gùu fana wo və, nə tsok fa Jon. Jon to ngàa fàak ye mok ba, ¹⁹ nə tum wo bohòTà Jisòs də wo kə fek nà' də, <<Wu yà'sə ɲwè nè wo à duk də yi nè vèə nə, kè vèes sə kuk də yi cu ntòzok ε?>> ²⁰ Wo kè dzèɲ bohòJisòs, fana wo duk fa yi də, <<Jon ɲgà bàptesə bwìɲ tum vè ves də vèes kə fek wu də, wu yè'sə ɲwè nè wo à duk də yi nè vèə nə, kè vèes kuk də yi cu ntòzok ε?>> ²¹ A ye mэгù sè' mvək ànə fana Jisòs gɲsə bù ɲgàa yiyaɲ wèɲ

ɲkùuɲntèn, nə be'fis ze' ndzə ni'ì bwìɲ, nə muk lis bùu sè yà' ànə loho sè'. ²² A kè dzèɲ fana Jisòs duk fa wo də, <<Wèɲ du, nə kə tsok fa Jon yusè wèɲ yuk, nə ye sè wèɲ yə bə lis awèɲ. Bùu sè wo à loho lis wèɲ sə yə fe'lə bum səmok, bùu sè wo ànə sə kà gígè sə gii, ɲgàa kuturu wèɲ sə gɲɲ. Bùu sè wo à loho ntu' wèɲ sə yuk fe'lə bum, mù sè lòkoksə bwìɲ mvwe' krɛ, nə sə tsoho fa ɲgàa jìɲ wèɲ Ntirè nè Bèboɲ nə sè'. ²³ Nə tsok ləsə fa yi də mù duk də, reɲsi bohòɲwè nè yi ka məmərè sè ntuù yi bùu mù tse' lok.>>

²⁴ Ghà nè ɲgàa fàak Jon sə à bwì foho lòfana Jisòs ye ɲgòtsòho fa bùu sè fo' bə liɲ Jon nə. Yi sè cep də, <<Wèɲ ànə lo ɲgəà fa' ɲgòkè ja'a yà? A ye ɲgòkè ja'a ɲwè nəmòk nè yusè bwìɲ cèep, yi sè dzəm ke' gu yusè wo sè cèep sè nduk à? Ka le ve'nə yeɲ. ²⁵ Ye də wèɲ ànə lo ɲgòkè ye yè'sə yu yà le? Anə ye də wèɲ kə ye ɲwè nəmòk nè yi à ni tse' cèək sè bèboɲ à? Nə yeè nə sè' də nsàp bùu sè wo nigè cèək sè bèboɲ, nə sə zu ghàk awo yè'sə kà ɲgəà cugè. Wo cugè ma məmuvwe' nto'o ɲkum wèɲ. ²⁶ Ye də wèɲ ànə tesə lo yè'sə ɲgòyə yà? A ye ɲgòkè yə ɲgà tsòhòbum Nwì à? N, a ve'nə zìnə, yi yam gha' ɲgàa tsòhòbum Nwì nsàp nè wèɲ rì yàwèɲ ànə laɲ. ²⁷ Nà'a yi nè wo à còm nòɲsə bum mok ndzənə ɲwàk Nwì bə liɲ ye nə. Wo à còm yusè Nwì à cèp də,

<Nè'e masinjà àm,

mə nə tum gesə lo yi mantombii wù ɲgògù fàhu tsə'rə fa wu mandzə.> >>

²⁸ Fana Jisòs nə cep mali səmok də, <<Mù sè tsè' wenj də, bwe sè wo à dzə wo sə nzeɲgòɲ feɲ pwe'fo', wo ka mòk nè yi càsə Jon ntòdzə. Yi ye-a sè' ve'nə fana ɲwè nè də yi jə'rə càsə gha' mvwe' gaɲ ɲkum Nwì yi nə yam ghak Jon nə.>>

²⁹ Bù ɲgàa ko tas bə bùu sè wo à ye fo' pwe' ànə rɛɛɲ bum yè'sə fana wo kwasə Nwì. Wo ànə kwasə Nwì də fàak sè Jon à gùu sə yà'a bèboɲ. Wo ànə ye bùu sè wo ànə baptesə bohòJon. ³⁰ Fana bùu Faràsi bə bù ɲgàa yə'rè fa bwìɲ lùk Nwì wèɲ à

bèŋ yusè Nwì à fùhù nonjsə fa wo sə, bə mandzè nè də Jon kà wo baptəsə.

³¹ Jisòs duk də, <<Aco mù fùhù kok ŋgwì bùù sè niè' yè'sə bə yà ɛ-o? Wo səsə yè'sə yà? ³² Wo yè'sə co bwe mok sè wo tə mù nteèn, nè sə duk fa ŋge' awo də, <Vès yəm ŋkii sè wo figè ñwàŋwè fo', wèŋ kà dzèŋ nè kà. Vès yəm ŋkii kpù, wèŋ kà mbeŋ sè' kom lok.> ³³ Mù duk ve'nə bùùsè Jon nè ànə və ye, yi kà rùk sə no, nè sə dzə zuzù. Wèŋ à yə ve'nə, wèŋ də yi tse' yòŋsə ze' ndzə ni'ì yi anə. ³⁴ Mù Mo Nwè, mù a vè yàm, mù sə zù beŋ, nè sə no rùk sè'. Bwiŋ à yə ve'nə, wo duk də, <Wèŋ ye ŋgà no jùhù rùk bə tà zù bum, kà ze' mòok nè'.> Wo to mù də ŋge' ŋgàa gù bup bə ŋgàa ko mbàam tas wèŋ. ³⁵ Mègù də yumok kè lègè ŋkuŋ bwiŋ riŋ də a bəboŋ kè bup àlɛ'.>>

Nwà Nəmòk Fè'lə Fa Jisòs Làmindà

³⁶ Nwèə Faràsi nəmòk à to Jisòs də nà'a və bə nà'a kə zù zuzù mù nda'à yi, fana Jisòs lo mù nda'à yi anə, nè cum nze də bə yà'wèŋ zù. ³⁷ Nwà nəmòk nè yi à ye ŋwà sàhà mvwe' lak yà'sə yuk də Jisòs sə zù zuzù mvwe' ndap ŋwè Faràsi anə. Yi jəŋ və ndo làmindà nè wo ywigè nà' mbàm ŋkùuŋ, ³⁸ nè kə təŋ kok fù ŋkwèŋ Jisòs mvwe' kùu ye. Yi ye ŋgòwa, nè sə tsəp kùu Jisòs bə ndzəplis ye sə, nè sə yisə yà' bə nùəmtu ye. Yi sə kum kùu Jisòs sə bə ŋgùpcù ye, ŋgònitsè' də yi sə wəp nà', nè sə yok yà' bə làmindàa sə.

³⁹ Nwè Faràsi nè yi à to Jisòs nè ànə ye ve'nə fana yi duk sə vəə yi də, <<Nwè ènə nè ye-a ŋgà tsòhòbum Nwì, bwèrɛ yi rì də ŋwà nè nà' sə jwèŋ yi ènə ŋwà sàhà laŋ.>> ⁴⁰ Jisòs to yi də, <<Saimù, mù tse' yumok ŋgòtsè' fa wu.>> Saimù fek bwi ye də, <<Cicà, yusə də yà?>> ⁴¹ Jisòs də, <<Ŋgà samsə fa bwiŋ mbàm mòk à tse' ŋgàa kəa ba. Yi sə be' ŋgà kəa mòk bàam mbàm tàŋ, nè be' megu mòk nè ncùhù hum tàŋ. ⁴² Wo kà yà' là' to, fana yi swi fa yà' ba fo'. Bohòbùù sè ba yè'sə, anə dzəm ghak yi nè fò?>> ⁴³ Yi də, <<Mù tsəm də, a ŋwè nè wo swifa yi mbàm ŋkùuŋ nà'a.>> Jisòs də, <<A zìnə.>> ⁴⁴ Yi bùuŋ kək ŋwà nè, nè duk fa Saimù də, <<Wù sè

yə ŋwà nè'e nà? Mù vè mù nda'à wù fən, wù kà mù ndzəp sè wo cùkgè kù bə zeŋ fa. Fana ŋwà nè'e cùk fa mù kùu sə bə ndzəplis ye, nè yisə fa mù yà' bə nùəmtu ye. ⁴⁵ Mvəsè wo cəpsəgè ŋwè, nè jwèŋ yi bə ŋgùpcù yà'a, wù kà mù ve'nə sè' cəpsə. Mvè'nè yà' yè yèe, yi ka ŋgòjwèŋ kùu am bə ŋgùpcù ye tɛŋsə. ⁴⁶ Wù ka tu am bə mve' yok fana ŋwà nè'e yok kùu am bə làmindà. ⁴⁷ Ye də mù sə tsè' wu də, bup sè ŋwà nè'e à gù yà' ŋkùuŋ sə, wo swifa yi yà' laŋ. Yè'sə rɛɛŋ də a ve'nə bùù nsàp dzədzəm nè ŋkùuŋ nè yi nitsè' ènə. Fana ŋwè nè wo swifagè yi momjo, nitsè'gè sè' dzədzəm nè momjo.>>

⁴⁸ Fana Jisòs bùuŋ duk fa ŋwà nè də, <<Mù swifa wu bup yo laŋ.>> ⁴⁹ Bùù mok sè wo à ye bə Jisòs wèŋ sə à yuk ve'nə fana wo sə cəp də, <<Nè'nə yè'sə ndà, nè aco yi swifa ŋwè bup ye-ɛ?>> ⁵⁰ Jisòs tsok fa ŋwà nè də, <<Mvè'nè wù fa ntəm yòbohòmù fana yà' fa wù lùŋ. Gèŋ bəboŋ.>>

8

Bèba Sè Wo A Sə Təsə Jisòs

¹ A cu momjo fana Jisòs bə ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə wèŋ à gihi kə' məm mvwe' buhu lak sè yà' à ye fo' sə. Jisòs sə tsoho Ntirè nè Bəboŋ nè nà'a bə gaŋ ŋkum Nwì. ² Fana bèba səmok à sə gi bə Jisòs nè. Bèba yè'sə, Jisòs ànə be'fis fa wo yòŋsəə ze' ndzə ni'ì wo, nè mesə fa wo yiyaŋ awo sè'. Mòk à ye fo' Mèri Màdàlinà nè ze' sàmba à tɛsə ndzə ni'ì yi nà'a. ³ Mòk à ye Jòanà nè yi à ye ŋgwe Cuzà, mofàk ŋkum Herò, nè yi à sə kùkgè lis bə ndap Herò. Sùsanà à ye sè' fo', bə bèba səmok ŋkùuŋ. Wo à sə jə bum awo sè wo tse', nè sə tɛsə Jisòs bə ŋgàa fàak ye wèŋ bə zeŋ.

Gbu' Ngà Bì Ngwii Bum

(Mat. 13:1-23; Mak 4:1-20)

⁴ Bwiŋ à sə vè bohòJisòs mvwe' bòop lak zəzok, fana wo à kə màa, Jisòs cəp bohòwo bə gbu'. ⁵ Yi à cəp də, <<Ŋgà bì ŋgwii bum mòk à ləŋgòkə ŋwè ŋgwii bum ye. Mvè'nè yi à sə ŋwè yà' fana ŋgwii bum mok gbu' sə mandzè. Bwiŋ sə

nərə yà' bə kù, fana swiŋ dzooŋ və, nə kə te' zə lo yà'. ⁶ Mok gbə mvwe' līs, nə to. Mvəsə yà' à sə kùu', fana yà' yum, bùu jì ndzəp. ⁷ Mok gbə mvwe' ndik, nə kuk. Yà' kuk bə ndik sə, fana ndik sə lim zə yà', yà' kpə. ⁸ Mok gbə mvwe' nze nè bəboŋ, nə kuk, nə zəm ŋgwì co ŋkù mò'fis.>> Jisòs ànə duk wes ve'nə fana yi cep torə fis bə ŋàŋ də, <<Ŋwè nè wù tse'-a ntu' ŋgòyuk yusè mù cèp yè'sə, wù yuk.>>

Jisòs Tsə' Rəŋsə Gbə' Nə

⁹ Anə geŋ ŋgàa fàak ye wèŋ fek yi də gbə' ènə yè'sə dals? ¹⁰ Yi duk fa yà' də, <<Nwì à gù weŋ yàwèŋ ŋgòri bum səmok bə gaŋ ye sè yà'a sèswihì bohòbùu səmok. Fana bùu sè wo yàwo sə mbiŋ, wo sə kuk nə kuk, nə kà bum sə yə, wo sə yuk nə kà rəeŋ.

¹¹ <<Mbwè gbə' nə nè'. Ŋgwii bum sə ncèp nè Nwì. ¹² Ŋgwii bum sè yà' à gbə sə mandzə, a bùu sè wo a yuk ncèp Nwì, Satà və, nə kə jəŋ gesə ncèp nə sə ntuu wo, ya kà də wo dzəm ncèp nə, nə tse' lùŋ duk. ¹³ Mok sè yà' à gbə mvwe' līs, a bùu sè wo yuk ncèp nè Nwì, nə dzəm bə kwəkwa, fana nà' kà ŋgàŋ sə ntuu wo sò. Yè'e bùu sè wo dzəmgè mvək momjo, ŋga mèmumsə vəə fana wo gbə gesə lo fo'. ¹⁴ Ŋgwii bum mok sè yà' à gbə mvwe' ndik yà'a, a bùu sè wo yuk, wo cu fana bum nzeŋgòŋ lim te'lə tse' ncèp nə. Bum nzeŋgòŋ sə, a bum sè ŋwè sə tsərə ŋgògù yà' nùumbu pwe', bə ntəm nè ŋgòtse' ghàk, nə ye ntəm nè ŋgòyu' làum sè sənə nzeŋgònə. Yà'a bum sè yà' lim tè'lə tse' ncèp nə fana nà' kà kùk. ¹⁵ Nə ye də, ŋgwii bum sè yà' à gbə yàwo mvwe' nze nè bəboŋ, a ntuum bùu sè wo yuk ncèp Nwì, fana wo ko ntəm, nə kotse' yà' cùk bə ntəm nè zìnə, nə zəm nto'.

Gbə' Lààm (Mak 4:21-25)

¹⁶ <<Kaco ŋwè bwe' lam, nə fə'ə lok nà' sənə yumok yeŋ. Kaco yi tes nà' sə mbwè kè sè' yeŋ. Yi nə tes nà' mənə dak, ya ŋga bwìŋ ni vəə, nà' sə rəeŋ bohòwo. ¹⁷ Yà' cu sè' də yumok sè yà'a sèswihì, də yà'a nə kà kə yəəŋ ka yeŋ. Yumok sè də wo fə'ə

lok yà' də bwìŋ nə kà yà' jəja yəə bùè. ¹⁸ Ye də wèeŋ sə jəŋ ŋkərə mvəsə wèŋ sə yuk bum, bùusə ŋwè nè yi tse'-a yumok, Nwii nə jo naaŋ fa fe'lə yi mok sè' ya yi tse' ŋkùuŋntèŋ. Nə ye də ŋwè nè yi ka ye yumok tse' fana Nwii nə jəŋ gesə nè momjo nè yi tsəm də yi tse' nə.>>

Jisòs Bə Ma Ye Nə Ye Bwema Ye (Mat. 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Ma Jisòs bə bwema ye wèŋ à vè ŋgòkə yə yi, fana wo kà yi yə, bùusə bwìŋ à ye fo' ŋkùuŋ. ²⁰ Wo tsok fa Jisòs də, <<Ma yo bə bwema yo wèŋ tə sə mbiŋ, wo sə dzəm ŋgòyə wu.>> ²¹ Jisòs duk fa wo də, <<Ma am bə bwema am wèeŋ bùu sè wo yuk ncèp Nwì, nə gù sè' ve'nə.>>

Jisòs Gù Fəfə Nà' Təŋsə (Mat. 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Numbu mòk à ye Jisòs bə ŋgàa fàak ye ni sənə ŋgwes. Yi tsok fa yà' də, <<Vesùwèeŋ to lo ndzə ŋgə ndzəp mamòk.>> Mvè'nè wo à sə lòo, fana yi dzəm lo. ²³ Wo à sə lèsə ŋgwesə anə fana, fəfə nè bəp tseŋ wo, nə sə ci rwiŋsə ŋgwes nə bə ndzəp, fana nà' ye co nà'a nə cəeŋ. ²⁴ Wo lo kə to yəmsə Jisòs, nə duk fa yi də, <<Tà, vesùwèŋ sə kpə yè'e kpə.>> Jisòs à lòkok mətse, nə duk fa fəfə nə duk də, <<Təŋsə, kà mok cà fe'lə,>> nə duk bohòndzəp sè' duk də, <<Naan yòsè' gəe'.>> Fəfə à duk gù dok, fana c'i təeŋ fo' mok wəmm. ²⁵ Fana yi fek yà' də, <<Kaco wèŋ dzəmtse' bohòmù yeŋ yè'sə bùu yà? >> Ŋgàa fàak ye wèŋ wəp, nə mərə də, <<Nè'e nsàp ŋwè nè fònə yi cèep, fəfə bə ndzəp pwe' sə yuk yi-ε?>>

Jisòs Gəŋsə Ŋwè Nè Yi Tse' Yòŋsəə Ze'

(Mat. 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Wo à to tesə lonto ndzəp ma nja, nə kə tesə və mvwe' lak Gerasàn. Lak yè'sə yà'a ma ndzə nto ndzəp mvwe' nze Galili. ²⁷ Jisòs tesə sənə ŋgwes nə, fana yi kərə bə ŋwè nəmòk nè yi tesə mvwe' lak yà'sə ŋga nà' tse' yòŋsəə ze' ndzə ni'i yi. A sàp ŋkùuŋntèŋ ŋga ŋwè ènə sə gi ni' to, nə kà nda'à sə cu. Yi sə noon kə'lo mvwe' sè wo tuuŋgə bwìŋ. ²⁸ Yi ànə ye Jisòs fana

yi gbɔ tsoŋ sɛ nze ŋɔɔ ni'i nà', nɛ sɛ wɔŋ furɛ fis dɛ, <<Jisòs mo Nwì nè ghaŋ, wù sɛ lɔp bohòmù yà? Mù lɛŋ wu dɛ wu kà mɔ ŋɔ' fa.>> ²⁹ Yi à duk vɛ'nɛ bùusɛ Jisòs à duk fa yòŋsɛ ze' nè dɛ nà'a tesɛ ndzɛ ni'i yi anɛ. Ze' nè ànɛ sɛ ci' kotse' ŋwɛ nà'nɛ kè' ŋkùuŋntɛŋ fana wo à sɛ kì yi bo bɛ kù lòŋfo' bɛ kwan nɛ sɛ kɔk yi, fana yi sɛ sòŋ tirɛ yà' pwe' ze' nè sɛ jamse lo yi ŋɔà. ³⁰ Jisòs fek yi dɛ, <<Liŋ yoo ndà?>> Yi duk dɛ, <<Liŋ aam Bòp.>> Yi duk vɛ'nɛ bùusɛ ze' sɛ à ye ndzɛ ni'i yi anɛ ŋkùuŋ. ³¹ Ze' sɛ lɛŋ Jisòs dɛ nà'a kà wo sɛ mvwe' wɔ sɛ cɛco* yà'a gèsɛ lò. ³² Ngùnaaŋ mok à ye fo' ŋkùuŋntɛŋ ŋga wo sɛ zɔ mvwe' mbwè nda mòk fo'. Fana ze' sɛ lɛŋ Jisòs dɛ nà'a me'rɛ wo, wo kɛ ni ndzɛ ni'i ŋgùnaaŋ sɛ. Jisòs dzɛm fa wo. ³³ Ze' sɛ tesɛ ndzɛ ni'i ŋgà' nɛ, nɛ kɛ ni ndzɛ ni'i ŋgùnaaŋ sɛ. Ngùnaaŋ sɛ à ca du'rɛ tsoŋ ndzɛ baŋ anɛ, nɛ kɛ gbɔ kpɔ lo wes sɛnɛ ndzɛp Galili.

³⁴ Bùu sɛ wo à sɛ gùmsɛ ŋgùnaaŋ sɛ à carɛ lò, nɛ kɛ tsoho fa bùu sɛ mvwe' lak yà'sɛ pwe'. ³⁵ Fana bwìŋ tesɛ vɛ ŋgòkè ja'a nsàp yu nè nà' gù nɛ. Wo à vɛ bohòJisòs, nɛ ye ŋga ŋwɛ nè yi ànɛ tse' yòŋsɛ ze' ndzɛ ni'i yi nè ŋga yi cu kok ŋɔ ŋki'i Jisòs, nɛ ni tse' cɛk, nɛ cum fe'lɛ bɛ ŋkɛrɛ ye bèboŋ làaŋ vɛ'. Fana wɔɛ ko wo nèbɔp. ³⁶ Bùu sɛ wo à yɛ bum yè'sɛ à tsòho fa bùu sɛ wo à vɛ yusɛ Jisòs gù bohòŋgà' ànɛ. ³⁷ Bùu sɛ mvwe' ntòlak Gerasàn wèŋ à wɛp vɛ'ɛ, nɛ duk fa Jisòs dɛ nà'a lo gesɛ fo'. Yi ni ŋgwes, nɛ bwi foho lo yuye. ³⁸ Nwɛ nè ze' à tesɛ ndzɛ ni'i yi nè à lɛŋ Jisòs dɛ bɛ nà'a lo. ³⁹ Jisòs à tum fɛsɛ yi maŋkwɛŋ, nɛ tsok fa nà' dɛ, <<Dù la'à wù, nɛ kɛ tsok fa bwìŋ yusɛ Nwì gù bohòwù.>> Yi à lò, nɛ kɛ tsok fa bwìŋ mɔ ntòlak pwe' yusɛ Jisòs gù bohòyi sɛ.

Jisòs Gɔŋsɛ Nwà Nè Nà' Jwèŋ Yi Cɛk Nè Luŋsɛ Mo Jairòs

(Mat. 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Jisòs à to tɛm nɛ, nɛ bwi foho vɛ fana, bòp bù nè wo à ye fo' nè à kwa ŋgòyɛ yi wùriŋ, bùusɛ wo à sɛ tɛk yi. ⁴¹ Nwɛ

nɛmòk à vɛ fo' nè wo to yi dɛ Jairòs. Nwɛ ànɛ ànɛ ye ŋkwà' ŋwɛ nɛmòk mɔnɛ ndap pìriyà. Yi à yɛ Jisòs ntɛŋ, yi kɛ gbɔ nooŋ mantombii nà', nɛ lɛŋ nà' dɛ nà'a vɛ mɔ ndà'à yi, ⁴² bùusɛ mo ye à ye mvɛk kpɔkpɔ. Yi à tse' mègù mo nè mò'fis ànɛ ŋga nà'a ŋwàŋwè. Mo nè à ye lùumŋgòŋ hum-ncòp-ba. Jisòs à lòbɛ Jairòs nɛ fana bwìŋ yuŋ yi, nɛ sɛ bwi'lɛ yi nsàp nè co ndùrɛ to yi.

⁴³ Nwà nɛmòk à ye fo' nè nduɛm à sɛ ca yi ndzɛ ni'i mɔnɛ lùumŋgòŋ hum-ncòp-ba. Nwɛ nè ŋgòfa yi ncɛp ŋga yà'a me kà ye. ⁴⁴ Yi à nɛɛ vɛ fɔ ŋkwɛɛŋ Jisòs, nɛ jwɛŋ gesɛ cù cɛk nà' bɛ bo. Mvɛ'nɛ yi à jwèŋ gèsɛ nà' ntɛŋ, nduɛm sɛ tɛŋsɛ ŋgòca. ⁴⁵ Jisòs fek dɛ, <<Jwèŋ mɔ ndà?>> Bwìŋ pwe' à bèɛŋ, fana Pità duk dɛ, <<Masà, bwìŋ sɛ bwi'lɛ wu ma nè fòpwe'.>> ⁴⁶ Jisòs duk dɛ, <<Nwɛ nɛmòk jwèŋ mɔ laŋ. Mù yuk ŋga ŋàŋ tesɛ ndzɛ ni'i mù.>> ⁴⁷ Nwà nè riŋ dɛ kaco yi swihi yeŋ. Yi vɛ, nɛ sɛ kaŋ, nɛ bùhɔ mantombii Jisòs, nɛ cep fis mvwe' bwìŋ. Yi tsok fa nà' njo nè yi anɛ jwɛŋ cɛk nà' nɛ, dɛ nduɛm ye sɛ ci'i sɛ'. ⁴⁸ Jisòs duk bohòmɔŋwà nè dɛ, <<Njè'gù, dzɛdzɛm yònɛ wù tse' nè gɔŋsɛ wu laŋ. Dù, gèŋ bèboŋ.>>

⁴⁹ Jisòs à sɛ duk dɛ yi cep mesɛ bɛ ŋwà ènɛ ntɛŋ, ŋwɛ nɛmòk caŋ vɛ ŋgòtsɛ' fa Jairòs dɛ mo nà' nè kpɔ laŋ. Dɛ nà'a kà cicà nè ŋgò' mok ŋgwàŋ fa yiskok. ⁵⁰ Jisòs ànɛ yuk vɛ'nɛ, yi duk dɛ, <<Kà yumok wɛp, tse' megu yòdzɛdzɛm fana mo ŋwà nè nè luŋ.>> ⁵¹ Jisòs à kè dzɛŋ mvwe' ndap nɛ, yi kà dzɛm dɛ ŋwɛ nɛmòk ni yuŋ lo yi mɔ ndà'à anɛ dzɛm. Yi à dzɛm dɛ a ni megu Pità bɛ Jon bɛ Jem, nɛ ye ma bɛ tè'ɛ mo nè. ⁵² Bwìŋ pwe' à sɛ wa gùrɛ kpɔ mo nè. Jisòs duk fa wo dɛ, <<Wèŋ kà wa. Mo nè ka kpɔ, yi sɛ dzɛmlo.>> ⁵³ Bùu sɛ à ywì'lɛ yi swee, bùusɛ wo à rì dɛ mo nè kpɔ laŋ. ⁵⁴ Jisòs ko mo ŋwà nè bo, nɛ duk dɛ, <<Mwɛŋ, lòkok.>> ⁵⁵ Yòŋsɛ mo nè à bwìŋ foho vɛ sɛmòk, fana yi lokok kè' mò'fis. Jisòs duk dɛ wo fa mo nè bɛŋ ya yi zɔ. ⁵⁶ Ma bɛ tè'ɛ mo nè à mɛrɛ wùriŋ.

* **8:31** 8:31 Yè'e mvwe' sɛ yòŋsɛ ze' nè kè lò. A mvwe' sɛ Tà Nwii nè kè tɛksɛ wo.

Jisòs duk fa wo dè wo kà ñwè nèmòk tsè' fa.

9

Jisòs Tum Bwe Fàak Ye Hum-ncòp-ba

(Mat. 10:5-15, 14:1-12; Mak 6:7-29)

¹ Jisòs to benè ñgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba, nè fa wo ñàñ ñgòjùm fis yòñsèè ze' pwe' ndzè ni'ì bwiñ, nè mesè fa bwiñ yiyañ zèzok. ² Fana yi tum lo wo ñgòtsòho lògañ ñkum Nwì, nè mesè fa bwiñ yiyañ. ³ Yi tip wo duk dè, <<Kà yumok bè gi nè'nè jè lo': ntumbàñ-è', bàmb-è', zuzù-è', mbàm-è', nè kà cèèk nini ba sè' jè tse'. ⁴ A ye-a ñga ñwè nèmòk jèñ wèñ co ñkùñ m̀ nda' à yi, fana wèñ cum megu bè ndap ànè tè wèñ me'rè ntòlak anè. ⁵ A ye-a ñga bùu sè bè ntòlak anè ka wèñ mvwe' ndap awo dzèm, mvèk nè wèñ nè me'rè mvwe' anè, wèñ ke'sè mak nèm mfàm fèè kùu awèñ fo' ñgònì tsè' dè wo à ka wèñ fo' dzèm.>>

⁶ Fana ñgàa fàak Jisòs sè à gi ke'cà bohòbwe buhu lak sè fo' sè pwe', nè sè tsoho lo Ntirè nè Bèboñ nè, nè sè gũ mesè fa bwiñ yiyañ awo pwe'.

⁷ Anè geñ, Herònè yi à sè sak Galili yuk bum sè Jisòs bè ñgàa fàak ye à sè gũ yè'sè. Fana ñkèrè jip yi ve'è, bùusè bùu sè mok à sè cèp dè, Jon ñgà bàptesè bwiñ a tesè vè fe'lè mvwe' kp̀. ⁸ Fana bùu sè mok sè duk ke'cà yàwo dè yi Alajà. Mok sè duk yàwo dè ñgà tsòhòbum Nwì mòk nè tañ a lòkok vè mvwe' kp̀. ⁹ Anè geñ Heròduk dè, <<M̀ anè gwè' cokfis tu Jon sè lañ, ñwè nè m̀ sè yuk fe'lè nzu ye yè'sè ndà le?>> Fana yi sè lap mandzè ñgòyè Jisòs nè.

Jisòs Fa Bwiñ Ncùhù Tàñ Zuzù

(Mat. 14:13-21; Mak 6:30-44; Jon 6:1-14)

¹⁰ Ñgàa ntum Jisòs à bwiñ vè, nè kè tsoho fa Jisòs yusè wo gũ. Fana yi jèñ wo, nè lo mvwe' buhu lak mòk nè wo to fo' dè Bèsadà. ¹¹ Mvè'nè bwiñ à ri dè wo à sè lòsè, wo tesè mvwe' buhu lak sè yà' kuèp fo', nè yuñ lo wo bè kù. Yi duk fa wo dè wo vè bèboñ, nè ye ñgòyè'rè wo bum bè

gañ ñkum Nwì. Yi sè mesè fa bùu sè wo tse' yiyañ yiyañ awo sè'.

¹² Mvèk à càa, ñgàa fàak ye vè bohòyi, nè duk dè, <<Tà, tumsè bùu yè'sè wo lo mvwe' buhu lak nè ye nzum yà'a, ya wo lap yumok ñgòzù, nè lap mvwe' nòòñ sè'. Bùsè ka fèèñ la' à yeñ.>> ¹³ Yi duk fa wo duk dè, <<Wèèñ kùk fa wo yumok wo zù.>> Wo dè, <<Vès tse' mègù ntuhu brèd tàñ, nè ye fuk ba. Wù dzèm dè vès lo kè bupse mbàm ñkùñ, nè ywiñ beñ ñgòfa wo à?>> ¹⁴ A ye ñga bùu sè wo cu fo' à ye mbèmbam ncùhù tàñ. Jisòs duk fa ñgàa fàak ye dè, <<Cumsè bùu sè sè nze bè bòp zèzok hum tàñ, hum tàñ.>> ¹⁵ Fana wo cumsè bùu sè sè nze bè bòp ve'nè. ¹⁶ Fana Jisòs jèñ ntuhu brèd sè tàñ, nè ye fuk sè ba sè. Yi kùk gesè lis m̀bu, nè kwasè Nwì, nè bè'rè brèd sè, nè fa ñgàa fàak ye dè yà'a gap fa bùu sè. ¹⁷ Wo à zù wo pwe', nè ze' bèboñ. Wo te'e benè sè yà' à bwehe cu sè kwès hum-ncòp-ba.

Jisòs Tsè' Fa Bwe Ye Bum Sè Yà'a Nè Gũ Yi

(Mat. 16:13-28; Mak 8:27-9:1)

¹⁸ Anè ye mvèk nèmòk ñga Jisòs cu mègù bè ñgàa fàak ye fana yi sè gũ piriya. Yi fek wo dè, <<Bwiñ dukgè dè m̀ yè'sè ndà?>> ¹⁹ Wo duk fèsè fa yi dè, <<Bùu mok dukgè dè, wu Jon ñgà bàptesè bwiñ. Mok duk dè wu Alajà, mok duk dè wu ñgà tsòhòbum Nwì mòk nè yi à lòkok vè mvwe' kp̀.>> ²⁰ Fana Jisòs fek wo dè, <<Wèñ yàwèñ nè? Wèñ dukgè yàwèñ dè m̀ yè'sè ndà?>> Fana Pità cep fèsè fa yi dè, <<Wu ñkum ñgà gèm bwiñ nè Nwì anè duk dè yi nè tum vèsè nè.>>

²¹ Fana Jisòs tipsè wo bè ñàñ dè wo kà ñwè nèmòk tsè' fa lok. ²² Nè tsok fa yà'wèñ dè, <<M̀ nè m̀ mo ñwè, m̀ nè ye ñgè' ñkùñntèñ. Fana ñkwàha bwiñ bè ñgàa fa satikà' sè ghañ, nè ye bè bùu sè wo yè'règè lùuk Nwii nè beñ m̀. Wo nè zè m̀, fana nùmbu nè te' ye, m̀ lokok mvwe' kp̀.>>

²³ Fana yi duk fa bwiñ dè, <<A ye-a ñga ñwè nèmòk dzèm-a ñgòyè lòm̀, fana yi nè beñ to ntòbum sè ni' ye sè dzèm yà', nè bæk jèñ ntèñ ye nùmbu pwe' ñkùñ

nə be' və mɛ. ²⁴ Busè ɲwè nè yi gəhə tse'-a yòɲsè ye fana nà'a nə bisə wà. Nə ye də ɲwè nè yi jə yòɲsè ye co yusè wà bùu mù fana yi nə kə tse' nà'. ²⁵ Swe'e sè ɲwèe nə tse' yà, ɲga yi tse'-a nzenɲòn nə pwe'fo', nə kə bisə tu ye ε? ²⁶ ɲwè nè yi koksə-a marè'tu bohòmù nə ye ncèp àm, mù nè mɛ mo ɲwè fana ghà nè mɛ bwì vè bə ɲàaɲ sè tè' am fa mɛ, nə ye bə ɲàaɲ sè Tè' nə, bə ɲàaɲ masinjàa Nwì sè rərəɲ fana, mù koksə marè'tu bohòyi sè'. ²⁷ Nə yeè nə də, mù sə tsè' fa weɲ ɲkèm duk də, bùu mok tə fɛɛɲ sè wo nə kà kpɛ tètè wo ye gaɲ sè Nwì ɲga yà' sə sak sənə nzenɲòn nə.>>

Jisòs Kupsə Nsəsə Mɛ Ndahà
(Mat. 17:1-8; Mak 9:2-8)

²⁸ A cà co nùumbu fwame', fana Jisòs to jəɲ Pità, bə Jem nə ye Jon, bə yà'wèɲ kok lo mɛmɛwè' nda mòk ɲgògù piriya. ²⁹ Mvè'nè yi à sə lɛɲ Nwì fana nsəsə ye kupsə bùu nsàp mok nè zok, fana cèək sè yi ni tse' mɛ ni'yi à bùuɲ fəfop tap tap. ³⁰ Wo ye Alajà bə Musì ɲga wo tesə vè mɛbu, bə Jisòs wèɲ sə taan ɲgàm. ³¹ Bùu yè'sə à tse' nsàap nsəsə sè co mareɲ. Wo à sə cèp bə mvè'nè yi kuəp ɲgògù yusè Nwì ànə dzəm, də yi nə lo mɛwè' lak Jòrosalèm, nə kpɛ. ³² A ye ɲga Pità wèɲ sə dzəmlo. Anə geɲ, wo lokok, nə ye Jisòs bə bùu sè ba yè'sə ɲga wo tə fo', ɲga nsəsə ye kupsə vè'nə. ³³ Bùu sè ba yè'sə à yè ɲgòlòo, Pità duk fa Jisòs duk də, <<Cicà, yà' bònve'ε wùriɲ mvè'nè vesùwèɲ fənə yè'sə. A ci ba'rə tes bwe duɲ fɛɛɲ tɛ', mò'fis nè ɲjò, mòk nè Musì, mòk nè Alajà.>> Yi ànə cèp tson ɲgù yè'sə, nə kà yusè yi sə cèp rì. ³⁴ Mvè'nè yi à sə cèep, mbàk və kə təhə lok wo, fana wɛə ko wo. ³⁵ Fana wo yuk ɲga ɲgì mòk cèp vesə ndzənə mbàk nə duk də, <<Nè'e mo àm, mù a cok fis yi. Yusè yi cèp pwe', wèɲ yuk yi.>> ³⁶ Wo à yuk ɲgì ènə vè'nə, wo kùksə kɛ', nə kà ɲwè nəmòk nè zok yə, wo ye meɲu Jisòs yiyi. Wo à sə kà bwìɲ yusè wo à yə yà'sə ghà ànə tsòhòfa.

Jisòs Tesə Mo Nəmòk
Nə Yi Tse' Yòɲsè Ze'

(Mat. 17:14-23; Mak 9:14-32)

³⁷ Tsok à rɛɲ, wo à bwì vèə, bwìɲ wùriɲ kə tseɲ yi. ³⁸ ɲwè nəmòk cèp vèsə mɛtsətsə'rə bùu sə də, <<Cicà, kwəkwè', kə kùk mo àm nè mù tse' mègù yi. ³⁹ Yi tse' yòɲsè ze' ndzə ni'yi, nè nà'a kogè yi. Nà'a ko yi, yi sə waɲ nəbɛp, fana ni' gurə yi ɲjək ɲjək tè sə duk yi kə cùhu. Nà' sə sərə yi nə kà ɲgòmè'rə yi dzəm. ⁴⁰ Mù duk ɲgàa fàak yo də wo be' fis nà', fana wo ka nà' be' fis to.>> ⁴¹ Jisòs duk fa wo də, <<Ja'a na mvəsə wèɲ yè'sə gɛgɛtu, wèɲ ka dzədzəm sə ntɛù wèɲ nè co wèɲ ɲɲsə ɲwè fo' tse' è. Mɛ nə cum geɲ vesùwèɲ, nə sə ko ntəm vè'nə kə dzeɲ sèɲ? Jəɲ və fa mɛ mo yònə fən.>> ⁴² Mvè'nè wo à sə jə vè mo nə, yòɲsè ze' nə ko yi, fana ni' gurə wes yi ɲjək ɲjək. Jisòs jwa yòɲsə ànə, nə ɲɲsə mo nə, nə fa nà' bohòtè' ye nə. ⁴³ Bwìɲ pwe' à mərə bə ɲàaɲ Nwì sè wo à yə sə.

Mvè'nè wo à sə mərə vè'nə, Jisòs duk fa ɲgàa fàak ye wèɲ də, ⁴⁴ <<Yuk yusè mɛ nə tsok fa weɲ bəboɲ. Wo nə fa mùu mo ɲwè ndzə bohòbùu mok.>> ⁴⁵ Bwe sə à ka bə yusè yi à cèp yè'sə rɛɛɲ. Yà' ànə ye bohòwo səsɛwìhì ya wo kà bə zeɲ rɛɛɲ, fana wo sə koksə wɛə ɲgòfek rɛɲsə.

ɲwè Nè Ghaɲ Ndà'

(Mat. 18:1-5; Mak 9:33-40)

⁴⁶ A ye ɲga'a ɲga wo yè ɲgòfenə də ɲwè nè ghaɲ mɛtsətsə'rə wo ndà lɛ. ⁴⁷ Jisòs à rì yusè wo à sə tsərə sə ntɛù wo bə ncèp ènə, fana yi ko lòkoksə tes mo nəmòk də nà'a kə təɲ ɲgɛ ni'yi. ⁴⁸ Fana yi duk fa wo də, <<ɲwè nè yi jə-a nsàp mo nè'nə mɛnə liɲ am, fana ye də yi jə yà'sə mù. ɲwè nè yi jə-a mɛ, nə duk <Vè bəboɲ>, fana ye də yi sə duk bohòɲwè nè yi à tum mɛ nə sè'. Mù sə duk yè'sə də ɲwè nè yi maɲkwèɲ bohòwèɲ pwe', yi ɲwè nè yi nè mantombì yi.>>

⁴⁹ Jon à cèp bohòJisòs də, <<Cicà, vès yə ɲwè nəmòk ɲga yi be' fis ze' mɛnə liɲ yò. Fana vès duk yi də yi tɛɲsə, bùusə yi ka mòk mɛtsətsə'rəə vès yeɲ.>> ⁵⁰ Jisòs duk ye də, <<Kà də wu ɲu co yi tɛɲsə duk,

bùusè ñwè nè yi ka wen̄ beñ, ye dè yi cu venəwèñ.>>

Bùu Sè Mvwe' Lak Sàmariyà Mok à Bèñ Jisòs

⁵¹ Mvèk ànə kərə dè Jisòs nè kpə ya yi lo mɔbu, yi ko ntəm, nè lokok be' lo mandzè nè nà' lo Jòrosalèm. ⁵² Yi tum lo masinjaa mok mantombi dè wo lo mvwe' ntòlak Sàmariyà, nè kə gɔ tsə'rə fa yi bum pwe' ñkuñ yi və. ⁵³ Bùu Sàmariyà wèñ beñ dè nà'a kà fo' noon, bùusè wo à yə dè yi sè cà lòJòrosalèm.* ⁵⁴ Jon bə Jem à yə vè'nə, fana wo duk dè, <<Tà, wù dzəm dè vées ləñ piriya ya nga Nwii tumsə tson mis mɔbu ñgòkè tən səsə bùu yè'sə à?>> ⁵⁵ Jisòs bùuñ kək ja'a wo, nè jwa wo, nè duk dè, <<Wèñ ka nsàp yòñsè nè wèñ sè cèp bə zeñ ànə riñ. Mù nè mɔ mo ñwè, mù a ka ñgòbɔpsə yòñsè ñwè və, mù a vè ñgòlùñsə wo lùñsə.†>> ⁵⁶ Anə geñ, wo lokok, nè lo mvwe' ntòlak nəmòk.

NgòBè' LòJisòs Gəgəñ (Mat. 8:19-22)

⁵⁷ Wo à sè lòmandzè fana, ñwè nəmòk cèp bohòJisòs dè, <<Mù dzəm dè mɔ nè be'lo wu ma nè fòpwe' nè wù sè lòo.>> ⁵⁸ Jisòs tsok fa yi dè, <<Còp wèñ tse' mvòk co wo cum ca, swiñ wèñ tse' ndap awo, fana mɔ mo ñwè mù ka mvwe' sè co mɔ non̄sə tson tu am, nè noon yon̄sə tse'.>>

⁵⁹ Jisòs duk bohòñwè nəmòk dè, <<Mù dzəm dè vesùwèñ lo, nè fak mvwe' mò'fis.>> Ñwè ènə duk dè, <<Tà, mɔ foho lo-a mañkwèñ, nè kə tuuñ tè'làm ñkuñ-è.>> ⁶⁰ Jisòs tsok fa yi dè, <<Me'rə bùu sè wo kpə lañ tuuñ bù kpəkɔpə awo. Bohòwù yò, dù nè kə tsok ncèp nè dè ñkum Nwii nè yè ñgòsak sè nzeñgòñ lañ.>>

⁶¹ Ñwè nəmòk à yə Jisòs, yi duk dè, <<Mɔ nè be' wu Tà, fana mù sè fek wu dè mɔ lo, nè tsok fa bùu am dè wo cum bèboñ.>> ⁶² Jisòs tsok fa ñwè ènə dè, <<A ye-a nga ñwè yèto ñgòfàk bohòNwii, nè

sə kək lis mañkwèñ, ye dè yi ka kəkərə ñgòcu mvwe' gañ ñkum Nwii yeñ.>>

10

Jisòs Tumsə LòBwiñ Hum Sàmba- Ncòp-Ba

¹ Yà'sə ànə ca wes fana Tà Jisòs cok-fis bwiñ hum sàmba-ncòp-ba, nè tumsə lo yà'wèñ ba, ba. Yi à tumsə lòwo ñgòlòmve' buhu lak, nè ye bə mvwe' sè yi nè sə və fo' sə pwe'fo'. ² Yi duk fa yà'wèñ duk dè, <<Nzum sè ñgòkɔp sè ñkùuñntèñ fana bùu sè ñgòfàk fo' sè momjo wùriñ. Ye dè wèñ ləñ bohòTà ñgà nzum nè dè ya yi tumsə ñgàa fàk wèñ, ñgòkè kɔp nzum ye sə. ³ Yee, wèñ du, mù tumsə lòwèñ co nsùngañ mɔtsətsə'rəə furùk wèñ. ⁴ Ñwèè kà posà jə, kà bàm jə, kà kùuñgùp sè' jə; nè kà ñwè mandzè sè' cèpsə lok. ⁵ Ndap nè wèñ ni mbwa pwe'fo', wèñ cèpsə wo dè, <Fifi ye bohòndap ènə!> ⁶ Wèñ duk vè'nə fana a ye-a nga ñwè ñgà fifi mbwa fana fifi àwèñ nè, nè ye bohòyi. A ye-a nga ñwè nè vè'nə nè mbwa bùè fana fifi àwèñ nè bwi foho və bohòwèñ. ⁷ Cum megu mɔmvwe' ndap ànə, nè sə zɔ, nè sə no yusè wo fa wen̄, bùusè ñwèè fak lañ, wo lak yi. Kà duk dè wèñ coho noon kupsə kɛ'ca ndap duk. ⁸ A ye nga wèñ kə ni mvwe' ntòlak mòk, wo jəñ wen̄ fo' co bwiñ fana wèñ zɔ nsàp yu nè wo fa wen̄ lòon fo'. ⁹ Wèñ gəñsə ñgàa yiyañ sè wo cu mvwe' lak yà'sə wèñ, nè duk fa bùu sè fo' sə wèñ duk dè, <Gañ ñkum sè Nwii sè yà' kɔp vè bohòwèñ lañ.> ¹⁰ A ye-a nga wèñ kə ni mvwe' ntòlak nè wo ka wèñ dè wèñ və bèboñ duk fa fana wèñ sè gihi kɛ' mvwe' mandzèə sè mɔ ntòlak anə sə, nè sə cèp duk dè, ¹¹ <A megu-a sè mfəm fəə sè yà' ko kùu avès mvwe' lak awèñ yà'sə fana vès kè'sə non̄sə yà', yà' sə kək wen̄. Wèñ rintse' dè gañ ñkum sè Nwii sè yà' kɔp vè wen̄ lañ.> ¹² Mɔ tsok

* **9:53** 9:53 Bùu Sàmariyà wèñ à sə tsəm dè mvwe' sè zìnə sè ñgòkùksə Nwii fo' sə mvwe' nda mòk nè wo togè nà' dè Gerazim. Bùu Jus wèñ duk yàwo dè a Jòrosalèm, fana yà'a yusè yà' gɔ ñkuñ wo kà ñwè nè yi sè cà lòye Jòrosalèm tesə sə. † **9:55** 9:55 Nwàak mok sè zəm cu sè wo à ka ngo ncèp ènə nja gesə: nè duk dè, <<Wèñ ka nsàp yòñsè nè wèñ sè cèp bə zeñ ànə riñ. Mù nè mɔ mo ñwè, mù a ka ñgòbɔpsə yòñsè ñwè və, mù a vè ñgòlùñsə wo lùñsə.>>

fa wenj də, nùmbu nè wo sak nzenḡònə fana anə boḡ ghak bohòlak Sodòm nè nonḡsə nsàp lak ànə.

13 <<Wèḡ bùu Corazì, wèḡ cu bup! Wèḡ bùu Bèsadà, wèḡ cu sè' bup! A ve'nə bùusè nsàap bum maḡḡḡḡḡḡ sè wo a ḡù tsè' fa wenj yà'a, wo ànə ḡù tsok fa-a yà' bohòbùu Tayà bə Sidòn wèḡ bwèrɛ də wo a kupsə, nè bwi fa bup awo ḡkwèḡ tè, nè ni tse' ḡàa cək, nè yok və. 14 Nùmbu nè wo nè sak nzenḡònə fana anə boḡ ghak bohòbùu Tayà bə Sidòn nè nonḡsə wenj. 15 Wèḡ bùu Kàpanùm, wèḡ a sə nènì' co wèḡ də wèḡ kok lo mabu à? Wèḡ nè lo tsətsoḡ mvwe' ḡḡə' ve'ɛ bòn.

16 <<ḡwè nè yi yuk-a wenj, ye də yi yuk mu. ḡwè nè yi dzeḡḡ-a wenj, ye də yi dzèḡḡ mu; nè ye də ḡwè nè yi dzeḡḡ-a mu, ye də ḡḡḡḡḡ dzèḡḡ ḡwè nè yi a tum vè mu nè.>>

Bùu Sè Hum Sàmbarià-Ncòp-Ba Sə Wèḡ Bwìḡ Vèè (Mat. 11:25-27; 13:16-17)

17 Bùu sè hum sàmbarià-ncòp-ba sə wèḡ à bwìḡ vè bə kwəkwa. Wo à duk də, <<Tà, yòḡsə ze' wèḡ ye bohòvès yusè wà bùu lìn yo.>> 18 Yi duk fa yà'wèḡ duk də, <<Mù yə Satà ḡḡa yi sə ḡbù tsə mabu co mbùn sə ba'a tsə yi. 19 Yeè, mù a fa wenj ḡḡḡ ḡḡḡ cə mənə no bə ḡḡam wèḡ, nè ye ḡḡḡ ḡḡḡḡḡ ḡḡḡ sè bùu sè wo bènḡḡ wèḡ tse' yà' pwe'fo'. Kaco yumok ḡù lok wenj yèḡ. 20 Nə yeè nè də kà də wèḡ sə kwa də bùusè ze' wèḡ sə wəp wenj duk, wèḡ kwa lɛ bùusè də wo còm nonḡsə lìn awèḡ mabu.>>

21 ḡhà ànə à ye, Yòḡsə nè Rəreḡ nè ḡù Jisòs yi rwin bə kwəkwa fana yi cep duk də, <<Mù kwasə wu tè', nè wu Tà mabu bə sə nze nè, bùusè wù a swìhi ḡesə bum yè'sə bohòḡḡḡ ḡḡḡ wèḡ, nè nin fa yà' bohòbwe sè ləw wèḡ. A zìnə Tè', wù a ḡù yè'sə məm̀vè'nə yà' a bòkok wu sə vè wù ve'nə. 22 Tè' am a fa wes mu bum pwe'fo'. ḡwè nəmòk ka mwe nè rin, rì mèḡù yi Tè' nè. ḡwè nəmòk ka Tè' nè sè'

rin, rì mèḡù yi mwe nè, nè ye bùu sè mwe nè dzəm də yi nin tsok fa yà'wèḡ sə.>>

23 Anə ḡḡ yi bùḡ duk swìhi fa ḡḡa fàak ye sə wèḡ duk də, <<A reḡsi bohòḡwè nè yi yə bum sè wèḡ sə yə yè'sə! 24 Mu tsok wenj də ḡḡa tsòhòbum Nwì wèḡ, nè ye bə bù ḡḡḡḡḡ wèḡ ḡḡḡḡḡḡḡ sè wo a dzəm ḡḡòyə bum sè wèḡ yə yè'sə, nè kà mandzè nè tse'. Wo dzəm ḡḡòyuk bum sè wèḡ sə yuk yè'sə, nè kà yà' sè' yuk.>>

Gbu' ḡwèè Sàmbarià Nè Bèboḡ Nə

25 ḡḡa yè'rè fa bwìḡ lùk mòk à lòkok də yi buə ja'a Jisòs nè fana yi fek nà' də, <<Cicà, yusè aco mù ḡù yè'sə yà, ya mu kə tse' lùn nè nà'a nè kà mè yuk nè ɛ?>> 26 Jisòs fek busə bwi nà' də, <<Wo à còm nonḡsə ndzənə lùk də yà? Wu tagè nja da?>> 27 ḡḡa' nè duk də, <<Wù tse' ḡḡòdzəm Tà Nwì yòbə ntəm yòpwe'fo', dzəm yi bə yòḡsə yòpwe'fo', nè ye bə ḡḡḡ yo pwe', nè ye bə ḡḡḡ yòsè' pwe'fo', fana nè dzəm moma yo co mvè'nə wù dzəm ni' yò.>> 28 Jisòs duk fa nà' də, <<Wù cèp bèboḡ lan; ḡù ve'nə ya wu nè tse' lùn.>>

29 ḡḡa' nè à dzəm də yi nin tsok də yi ḡwè nè bèboḡ, fana yi fek fe'lə Jisòs nè də, <<Moma am nè yè'sə ndà?>> 30 Jisòs tsok busə fa yi ḡbù' mòk də, <<ḡwè nəmòk à tsə mu Jòrosalèm ḡḡòlòJèrikù. A kə wès mandzè, ḡḡa yè wèḡ ko fweḡ fis yi cək pwe', nè ləp yi. Wo me'rə mak nonḡsə yi ḡḡa yi sə tùḡ mèḡù mok ḡḡwàḡ, nè lo yu awo. 31 Mvèk à cəa, ḡḡa fa satikà' mòk à sə yù tsə lòsè' mandzè ànə. Yi ànə ye nà' ḡḡa nà' nòo fana yi lək ca yuye ndzə ḡḡḡ mandzè. 32 ḡwèè Levì mòk à ḡù sè' ve'nə. Yi à kə dzèḡ fo', nè ye ḡḡa' nè mvè'nə nà' nòo fana yi ca yuye ndzə ḡḡḡḡ. 33 ḡwè Sàmbarià mòk à vè ye fo', nè ye nà', fana nè koksə manziḡ bohònà'.* 34 Yi ḡḡ fo', nè ḡesə fa nà' mve' bə rùk ndzənə mvwe' nà' sə, nè kin lok fa nà'.† Yi le' koksə naḡ nà' mənə nàmbà'rè ye, nè jəḡ lo nà' mvwe' ndap nəmòk nè ḡwèè nòḡ mbwa yi lak, nè sə jəḡ ḡḡḡ bohònà' fo'. 35 Tsok à reḡ,

* 10:33 10:33 Bùu Sàmbarià bə bùu Jus wèḡ à sə bàrèḡè wùrin. † 10:34 10:34 Bùu lak yà'sə wèḡ à sə jèḡè mve' bə rùk co ncèp.

yi fis mbàm ncùhù ba, nè fa ngà ndap nè. Yi duk fa ngà ndap nè duk dè, <Sə kək fa mɔ yi bəboŋ. Mɔ bwɪŋ foho vè fana mù lak fəsə fa wu mbàam sè wù bɔpsə yà' bɔu yi pwe'.> ³⁶ Bohòbɔu sè tɛ' yè'sə, wù tsəm dè ɲwè nè yi à nɪtsè' dè yi moma bə ɲwè nè ɲgàa yè wèŋ à lèp yi nè yè'e nè fò?>> ³⁷ Yi duk dè, <<A ɲwè nè yi à tse' koksəmanziŋ bohònà' nà'a.>> Fana Jisòs duk fa nà' duk dè, <<Dù a, nè kə gɔ yòsè' vɛ'nə.>>

Jisòs Kè Kɛ' Yə Mèri Bə Matà

³⁸ Jisòs bə bwe ye wèŋ à sə lòo fana wo kə dzeŋ mvwe' lak mok. ɲwà mòk à ye fo' nè wo to liŋ ye dè Matà. ɲwà ènə à fa Jisòs mvwe' nòòŋ munda'à yi. ³⁹ Yi ànə tse' moma ye mòk nè wo to yi dè Mèri. Mèri nè à kè cu ɲgɔ ni'ì Tà ànə, nè sə yu'rə yusè nà' sə yə'rə fa bwɪŋ sə. ⁴⁰ Matà ye dè fàk yam bohòyi wùriŋ fana yi kə duk fa Jisòs dè, <<Tà, wù yə dè moma àm me'rə mɔ mɔmɔ, fàk sə ghak mɔ, wù kà mbeŋ kom à? Tsok fa yi dè yi kə təsə mɔ.>>

⁴¹ Tà nè duk fa nà' dè, <<Matà, Matà, wù sə jik, nè sə ye ɲgə' bə bum ɲkɔuŋntɛŋ. ⁴² Yu nè nà' tse' gha' fàk, a yu nè mò'fis. Mèri cok jə fis ma nè bəboŋ nè laŋ. Kaco mù dzəm dè ɲwèe fep fis yuk nà' bohòyi yeŋ.>>

11

Jisòs Yə'rə Bə Nzak Pìriyà (Mat. 6:9-15; 7:7-11)

¹ Numbu mòk à ye ɲga yi sə leŋ pìriyà mɔmvwe' nəmòk, yi ànə mesə fana mo fàk ye mòk və bohòyi, nè duk fa yi dè, <<Tà, yə'rə fa ves ɲgòleŋ pìriyà mɔmvè'nə Jon ànə yə'rə fa ɲgàa fàak ye yà'a.>> ² Yi duk fa wo dè, <<Wèeŋ cu ɲgòleŋ, wèŋ cep duk dè: <Tè', kəkùksəə ye bə liŋ yo.

Gaŋ ɲkum yo sə və.

³ Fa ves beŋ sè co vès zɔ nùumbu pwe'.

⁴ Swì fa ves bɔp avès, bɔusè vès swì fagè ndàaŋwè pwe' nè yi gùgè ves bɔp sè'.

Kà ves mvwe' sè co mèmumsè kə tseŋ ves jə lò.> >>

⁵ Jisòs duk fa bwe ye sə wèŋ dè, <<A duk-a dè ɲwè nəmòk mɔŋgorè wèŋ nè aco yi lokok nè tsətsə'rèə tsok, nè kə duk fa ɲge' ye mòk dè, <ɲge' àm, samsə fa mɔ ntuk bred tɛ', ⁶ bɔusè ɲge' àm mòk tesə vè gi fana mù ka yumok co mù fa yi zɔ tse'.> ⁷ Yi duk vesə munda'à anə dè, <Kà mɔ ɲgə' fa nòòŋ, mù lok ncù laŋ, ves bwe am wèŋ nònze, kaco mù lokok ɲgòfa wu yumok ɲga'a yeŋ.> ⁸ Mɔ tsok weŋ dè a ye-a sè dè yi nè kà ɲgòfa nà' yumok bɔusè nà'a ɲge' ye lòkok fana bɔusè nà' sə leŋ mali gɔgɔŋ, yi nè lokok kə fa nà' yusè nà' dzəm sə pwe'. ⁹ Mɔ tsok weŋ dè, leŋ Nwì ya yi nè fa wu, làap ya wu nè tse', kùum ya wo nè muk fa wu. ¹⁰ Busè ɲwè nè yi leŋ-a, ɲgəŋgàaŋ nè tse', ɲwè nè yi làp-a, yi nè ye, ɲwè nè yi kum-a, wo nè muk fa ɲwè ànə. ¹¹ A nsàp tè' nè fònè dè a ye-a ɲga mo ye leŋ fuk bohòyi, yi kà nà' fuk fa, nè fa nà' no ε? ¹² Kènə dè yi leŋ-a mbùmvpəp nà' fa yi ɲgam ε? ¹³ A ye-a ɲga wèŋ sè wèeŋ bɔp yè'e riŋ ɲgòfa bwe awèŋ bum sè bəboŋ, ye dè aco Tè' nè mɔbu nè, nè fa Yòŋsə nè Rəreŋ nè bohòbɔu sè wo leŋ yi sə wèŋ wùriŋ!>>

Jisòs Bə Bezebù

(Mat. 12:22-30, 43-45; Mak 3:20-27)

¹⁴ Jisòs à sə be' fis yòŋsə ze' mòk nè yi gùgè ɲwè yi kà cù cèp fana ze' nè ànə tesə lòo fana ɲgà' nè ye ɲgòcèp cù, bwɪŋ mərə. ¹⁵ Bɔu mok wèŋ duk yàwo dè, <<Yi be' fisgè ze' sə bə ɲàaŋ Bezebù nè yi ɲkum ze' wèŋ yi nè.>> ¹⁶ Bɔu mok wèŋ sə lap mandzè ɲgòbɔə yi fana wo sə lap dè nà'a niŋ tsok fa wo maŋgəŋgèŋ mòk nè nà' tesə ma mɔbu. ¹⁷ Yi riŋ yusè wo sə tsərə sə fana yi duk fa wo duk dè, <<A ye-a ɲga lak mok ga'a-a ba fana ye dè yà' kà fàk tse'. Nə ye sè' dè ndap nè nà' ga'a-a ba, ye dè nà'a nè gbɔ. ¹⁸ Ye dè a ye-a dè Satà gapsə ni' ye bəp ba fana aco gaŋ sè ye sə təəŋ yè'sə va? Busè wèŋ sə duk dè mù sə be'fis ze' bə ɲàaŋ Bezebù. ¹⁹ A ye-a dè mù sə be' fis ze' bə ɲàaŋ Bezebù fana bɔu awèŋ wèeŋ be' fisgè yàwo bə ɲàaŋ sè ndà? Nsàp fàk bɔu awèŋ sə, sə nɪtsè' duk dè wèeŋ bə jòn. ²⁰ Mvè'nè mù sə be'fis yà'

bə ɲàaŋ sè Nwì fana ye də gaŋ ɲkum sè Nwì sè yà' kʷəp vè bohòwèŋ laŋ.

²¹ <<A ye-a ɲga ɲgà ɲàŋ nè yi tse' bum dzè' ɲap sè sònto' ye yi fana ye də bum ye pwe' cu bəboŋ. ²² Fana a ye-a ɲga ɲwè nəmòk nè nà' gʷ ghak yi və-a, nè lʷ bə nà', nè ghak yi fana yi nè fep jəŋ bum dzè'e ye sè yi anə sə naaŋ tu bə zeŋ sə, nè gapsə bum ye sè yi tse' sə bə ɲge' ye wèŋ.

²³ <<Nwè nè yi ka-a vesi yeŋ, ye də yi sə bèn mʷ. Nwè nè yi sə kà-a vesi te'e benè ye də yi sə sèsə ye sèsə.

²⁴ <<A ye ɲga yòŋsè ze' tesə ndzə ni' ɲwè fana yi gihi ca mvwe' nze jì ndzəp, ɲgòlɔp mvwe' sè yi yòŋsə fo'. Yi kà mvwe' sè co yi yòŋsə yə fana yi duk də, <Mʷ nè bwi foho lo fe'lə mvwe' ndap àm nè mʷ a tesə fo' nə.> ²⁵ Yi bwi foho və-a, nè ye ɲga wo kùrə nà' nè gʷhʷ tsə'rə nà' bəboŋ, ²⁶ fana yi lo, nè kə to jəŋ və yòŋsəə mok sàmba, sè wo bʷp cəsə yi wo. Wo nè ni cum mʷmvwe' ndap nə. A ye ve'nə fana ncu ɲwè ànə nè maŋkwèŋ nə, nè bʷp casə nè ànə ye to mantombi nə.>>

²⁷ Jisòs ànə cep bum yè'sə fana ɲwà nəmòk nè yi ànə ye mʷŋgorè bwiŋ fo' cep fis də, <<A reŋsi bohòvəəm sè yà' à dzə wu, nè ye mbwi sè wù à no!>> ²⁸ Yi duk bwi ye də, <<Reŋsi nè lɛ bohòŋwè nè yi yuk ncèp Nwì, nè noŋsə nà'.>>

Bwiŋ Dzəm ɲgòYə Maŋgəŋgèŋ

(Mat. 5:15, 6:22-23, 12:38-42; Mak 8:11-12)

²⁹ Bwiŋ ànə sə yam ghaha fo' ghaha fana Jisòs ye ɲgòcèp də, <<Bʷu sè niè' yè'e wo bʷu sè bʷp, wo sə dzəm ɲgòyə yumok sè maŋgəŋgèŋ. Mʷ nè kà wo maŋgəŋgèŋ gʷ nì tsə' fa, anə megu maŋgəŋgèŋ nè Jonà nà'a. ³⁰ Busə mvè'nè Jonà nè ànə ye co maŋgəŋgèŋ mòk ɲgònɲtsə' fa bʷu Nenevì yà'a fana mʷu mo ɲwè, mʷ nè ye sè' ve'nə bohòbʷu yè'sə. ³¹ Numbu nzak nè ye, ɲkum nè yi ɲwàŋwè nè yi à tesə vè mvwe' lak Sibà nà'a nè cep bʷp bohòbʷu sè ɲga'a yè'sə də wo gbʷ nzak. Busə yi à tesə vè mvwe' sè nzeŋgòŋ nè lèsə, ɲgòkè yuk nsàp ɲkərə nè Sòlomù à tse' fana yeè,

yumok sè yà' ghak Sòlomù nè ɲga'a yè'. ³² Numbu sak nzak ye fana bʷu Nenevì wèŋ nè lokok duk fa bʷu sè niè' yè'sə wèŋ də wo gbʷ nzak. Busə Jonà ànə tsoho, wo kupsə ntəm; fana yumok sè yà' ghak cəsə Jonà nè ɲga'a yè'.

³³ <<Wo bwe'-a laàm, kaco wo swihi nà' swihi kè wo jəŋ nà', nè tes gesə sənə kʷŋ yeŋ. Wo nè tes nà' mvwe' sè jəja ya bwiŋ sè ni vèə wo sə ye mareŋ nè.

³⁴ Lis yo mareŋ nè ndzə ni' wù yi. A ye-a ɲga lis yo bəboŋ fana ye də ni' yònə, nè rwiŋ bə mareŋ. Yà'a sè' də a ye-a ɲga lis yo ka bəboŋ yeŋ fana ye də ni' yòrwiŋ bə mandzəm. ³⁵ Ye də wèŋ jəŋ ɲkərə, bwèrə mareŋ nè ndzə ni' wèŋ nè bʷuŋ mandzəm. ³⁶ Fana ye də a ye-a ɲga ni' yòpwe'fo' rwiŋ mègù bə mareŋ, də mandzəm nja mvwe' mok bʷè, fana ye də nà'a nè ye pwe' mareŋ anə, co mvè'nè mareŋ laàm reŋgè yà'a.>>

Jisòs Duk Fa Bʷu Faràsi

Nə Ye ɲgàa Yə'rè Lùk Də

Wo ɲgàa Tè'èŋkup

(Mat. 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 20:45-47)

³⁷ Jisòs anə sə cep fana ɲwəə Faràsi mòk duk nà' də bə nà'a kə zʷ bəŋ. Fana yi lo kə cum tsoŋ də ya bə nà'a zʷ. ³⁸ Nwəə Faràsi nè à mərə ve'ɛ mvəsə yi à yə də Jisòs ànə zʷ ɲga yi ka mvè'nè wo cùkgè ɲkuŋ nè sə zʷ yumok sə cuk. ³⁹ Anə geŋ Tà Jisòs duk fa nà' də, <<Wèŋ bʷu Faràsi, wèŋ cùkgè yàwèŋ ɲkwèŋ ɲgàp bə ɲkwèŋ tasà, fana rwiŋ cum ma sə tsətsə'rè wèŋ anə ɲgwap bə wa bum bwiŋ. ⁴⁰ Wèŋ ləm! Nwè nè yi ànə gʷ ɲkwèŋ nè à ka ma sə tsətsə'rè sè' yi gʷ à? ⁴¹ Wèŋ fa-a ɲgàa jìŋ wèŋ mbo sənə ɲgàp nè fana ye də yusə yà'a ma nè njàwèŋ pwe' mok rərəŋ.

⁴² <<Wèŋ bʷu Faràsi, wèŋ cu bʷp. Wèŋ jəgè ɲkərə ɲgògapsə fa Nwì bwe mvùu bum sè jo yè'e pwe'fo' ma nje, nè me'rə noŋsə ɲgòfàk bə zìnə, nè ye ɲgòdzəm Nwì ve'nə. Anə ye co wèŋ sə gʷ yà'sə, nè kà mok sè' mè'rə màk. ⁴³ Wèŋ bʷu Faràsi, wèŋ cu bʷp! Wèŋ dzèŋ mʷmvwe' ndap pìriyà fana wèŋ sə dzəm

dzòok sè bèbon, wèñ sè dzəm sè' də bwìñ sè cepsə wèñ muntɛɛn bə wəwəp wùrìñ. ⁴⁴ Wèñ cu bup bùusè wèñ co sèe sè bwìñ sè kà yà' yə fana wo sə gi ca mbwa, nə kà rì.>>

⁴⁵ Anə geñ ngà yə'rè fa bwìñ lùk mòk duk də, <<Cicà, wu cèp vɛ'nə, ye də wù sə yà' vès sè'.>> ⁴⁶ Jisòs duk bwi fa nà' də, <<Wèñ ngàa yə'rè lùk, wèñ cu sè' bup bùusè wèñ jə bum sè yà' rwì' vɛ'ɛ co ñwè kà bèk to, nə sə naan fa bwìñ. Wèñ kà yàwèñ bum sə bə ndubo àwèñ nè mò'fis jwèñ ja'a lok. ⁴⁷ Wèñ cu bup, bùusè wèñ sə ci tsə'rə sèe ngàa tsòhòbum Nwì sè ànə zə wo sè' tɛ' awèñ. ⁴⁸ Ye də wèñ dzəm də yusè tɛ' awèñ ànə gu sə bèbon bùusè wo à zə wo fana wèñ ci yàwèñ sèe sə. ⁴⁹ Ye də nà'a njo nè ñkərə Nwì sə cèp də, <Mə nə tumsə fa wo ngàa tsòhòbum Nwì bə ngàa ntum wèñ. Wo nə zə mok, nə yeñsə mok wèñ ngə'.> ⁵⁰ Ya nduəm ngàa tsòhòbum Nwì wèñ sè yà' ànə fe'e mvə'nə nzeñgòn à yè yèe pwe'fo' nə ye ndzə bohòbùu sè niè' yè'sə. ⁵¹ Ye jəñ bə nduəm Abè kə dzeñ mɛ ni'ì Sàkàriyà nè wo à zə yi mɛtsətsə'rəə kàm nè wo tɛngè satikà' mbwa bə mvwe' sè rərəñ sè mɛ ndap Nwì nè ghañ sə. A zìnə də wo nə fek nduəm awo sə bohòbùu sè niè' yè'sə.

⁵² <<Ngàa yə'rè lùk, wèñ cu bup, njo nè wèñ a jə lòksə ki sè ngòmùk ncùu ñkərə bə zeñ sə. Wèñ bə tu awèñ, wèñ a ka ni, fana nə lok bwi fa bùu sè wo à sə ni sə mandzə.>>

⁵³ Jisòs ànə me'rə fa'nə fana ngàa yə'rè lùk bə bùu Faràsi sə wèñ sə sa'rə yi nə nɛ' tse' yi bə cù cùk, də ya nà'a cep bum ñkùuñ. ⁵⁴ Wo sə buə yi vɛ'ɛ də ya wo ko yi bə yumok sè bup sè yi cèp-a na.

12

Ka Bèbon Ngògù Basə Yumok Basə Yeñ (Mat. 10:19-20, 26-33, 12:32)

¹ Ghà ànə à ye nga bwìñ kə benə vɛ'ɛ ncùhù ñkùuñntɛn, nə sə nən ca mok mɛ ni'ì bə kù fana Jisòs ye ngòtsə' to fa ngàa fàak ye wèñ də, <<Wèñ jəñ ñkərə bə yis bùu Faràsi wèñ. Mù sə duk yè'sə mɛmvə'nə wo gu basə kɛ'gè bum awo

yà'a. ² Yumok ka sè də bwìñ à sè'lə lok yà' də wo nə kà yà' yə yeñ. Yumok ka sè wo a swìhi yà' də bwìñ nə kà yà' rìñ yuk sè' yeñ. ³ Ye də yusè wu cèp-a yà' ndzə ndzəmè, yà'a nè kə yuhu mvwe' mareñ. Yusè ñwè làrə swìhi yà' mà mbwèndap fana wo nə fu yà' ma mɛ ndùndap.

⁴ <<Ñge' am wèñ, mɛ tsok wèñ də kà də wèñ wəp bùu sè wo zə-a ngùpni' fana wo kà yumok ngògù fe'lə bohòwù tse' yà'a duk. ⁵ Mɛ tsok fa wèñ ñwè nə aco wèñ wəp yi nə. Wəp Nwì nə yi zə wes fana yi tse' mali ñəñ ngògèsə wu mvwe' ngə' nè sə misè nà'a. Mù sə tsə' wèñ zìnə də wəp yi ànə. ⁶ Wo kà ləñbu tàn dolà ba sèngè à? Nwìi kà nè mò'fis swìgè. ⁷ Nùəmtu sè mɛ tuhù wèñ yè'e, yi a ta yà' ta. Ye də wu kà yumok wəp, bùusè wù yam ghak ləñbu kè' ñkùuñntɛn lañ.

⁸ <<Mɛ tsok fa wèñ də ñwè nə yi cèp fis-a jəja mvwe' bwìñ də yi ñwè àm fana mù mo ñwè, mɛ nè kə duk fa yi sè' vɛ'nə mantombi masinjàa Nwì wèñ. ⁹ Ñwè nə yi bèñ-a mɛ mantombii bwìñ fana mɛ nè kə bèñ yi sè' mantombi masinjàa Nwì wèñ. ¹⁰ Ñwè nə yi bupsə liñ am, nə mɛ mo ñwè fana wo nə swì fa yi yà'; ñwè nə yi bupsə-a liñ Yòñsə nə Rərəñ nə fana kaco wo nə swì fa yuk yi yeñ. ¹¹ A ye-a nga wo jə lo wu mɛmvwe' ndap pìriyà, nə ye bohòbù ñkəñkum nə ye bə bùu sè wo sakgè bum wo fana wù kà də wu sə jik də wu nə cep fəsə yàɛ, kə də wu nə duk yè'sə dale duk. ¹² Busə Yòñsə nə Rərəñ nə, nə tsok fa wu yusè wu cep sə sè ghà nà'nə.>>

Gbu' Ngà Ghàk Nè Yi A Ye Ləm

¹³ Ñwè nəmòk à ye mɛtsətsə'rəə bùu sè wo à benə wùrìñ sə, nə duk vesə fa nà' də, <<Cicà, duk fa moma am də yi gapsə bum mfə tɛ' am vesi.>> ¹⁴ Jisòs duk fəsə fa nà' də, <<Ngàta, ñwè nə yi a gu mɛ də mɛ sak fa wèñ nzak kə mɛ gapsə fa wèñ bum yè'sə ndà?>> ¹⁵ Anə geñ yi duk fa bùu sè fo' sə wèñ də, <<Wèñ jəñ ñkərə ngòwa bum bwìñ, bùusè yòñsə ñwè ka bùu bum sè də yi tse' yà' ñkùuñntɛn yeñ.>> ¹⁶ Fana yi mak fa wo gbu' nè'e də, <<Ngà ghàk mòk ànə tse' nzum sè bum

ànə tesə mbwa wùriŋ. ¹⁷ Yi ye ngòtsərə də, <Mù ka mvwe' sè co mu nonşə wes zuzuu am yè'e tse'. Mu nə gu kok yè'sə valə-ò?> ¹⁸ Yi duk də, <Mu nə gu le ve': mu nə kuəmsə mak tàap am, nə ci sè ghan, ya mu gesə zuzuu am bə bum am pwe' mbwa. ¹⁹ Fana mu nə duk fa ni' àm duk də, mù tse' zuzu nduk co mù zu yà' luumngòŋ ŋkəuŋntèn; cum yonşə yuyo, zu, no, nə sə roŋ.> ²⁰ Anə geŋ Nwi duk fa yi də, <Ləm yu ènə, yonşə yòo nə me bə ndzəm nè ntinə nè'e. Bum sè wù fəhə yà'sə nə ye mok sè ndà?> >> ²¹ Jisòs duk ləsə də, <<Yà'a məm̀vè'nè yà' cu ve'nə bohòŋwè nè yi kotse' bum ghàk, nə kà ngà ghàk bohòma nè Nwi ye.>>

Fa Ntəm BohòNwi, Nə Kà Bùu Yusemòk Sə Jik
(Mat. 6:25-34)

²² Jisòs à duk fa bwe ye wèŋ duk də, <<Kà də wèŋ sə jik bə yonşəə awèŋ də mu nə zu kok yàle, kènə bə ni' yòdə wu nə ni kok yàle-òduk. ²³ Bəsè yonşə ghak beŋ fana ngùpni' ghak cək sè'. ²⁴ Wèŋ kuk ja'a na ŋwəŋwe', wo kà bigè nè kà sè' kup loksè. Wo ka tàp tse', nə kà zok sè' tse', fana Nwi sə fa wo zuzu. Ghak yè'sə wèŋ kè swiŋ ε? ²⁵ A maŋgorè wèŋ ndà, nè də aco yi naaŋ gesə nùumbu mok mənə nùumbu ye də būsè yi jik ε? ²⁶ A ye-a də kaco wù gu to yumok bə nè nà'a jo nà'nə yeŋ, ye də wù sə jik bə mok bùu yà? ²⁷ Tsərə-a bə nzaamŋaŋ sè yà'a fomgè yè'e məm̀vè'nè yà'a kùkgè è. Wo kà ndap caŋsègè, nə kà cək sè' ba'. Mu tsok fa weŋ də a mēgù-a sè Sòlomù, nè yi à tse' bum maŋgəŋgèŋ nà'a, yi à ka cək co mòk nè mò'fis ve'nə ni yuk. ²⁸ A ye-a nga Nwi ni fagè ŋaŋ sè yà'a təŋ fə ŋgəà ntinə, a ye zòŋ nga wo tən səsə yà' laŋ sə ve'nə, ye də aco yi ni fa wesə weŋ cəək yàwèŋ yè'sə nsàp nè fò? Bù am a, dzədzəm àwèŋ momjo! ²⁹ Kà də wèŋ sə tsərə də mu nə zu yà, mu nə no yà? Kà də wu sə jik duk. ³⁰ Bùu sè sə nzeŋgònə làpgè yàwo nsàap bum yà'sə; fana Tè' awèŋ riŋ duk də wèŋ tse' ngòtse' bum yè'sə sè'. ³¹ Yuse də wèŋ lap le gaŋ ye sə, ya bum yè'sə nə ye sè' sè yàwèŋ.

Tse' Ghàk Ma Məbu
(Mat. 6:19-21)

³² <<Bwe sè mu gùmsəgè weŋ, wèŋ kà wəp būsè Tè' àwèŋ nə sə dzəm bəŋşə wùriŋ ngòfa weŋ gaŋ ŋkum sè ye sə. ³³ Wèŋ seŋ bum awèŋ, nə fa mbàam sə bohòŋgàa jìŋ wèŋ. Wèŋ tse' posàa sè kaco yà' reŋ yuk yeŋ, nə loksə ghàk awèŋ məbu mvwe' sè kaco yumok gu yà' yeŋ; mvwe' sè kaco ngà yè kə dzeŋ to fo' yeŋ, nzək kà yà' sè' zu bupsè. ³⁴ Bəsè məm̀mvwe' nè ghàk yo cu fana ntəm yòo nə ye sè' fo'.

Ye Mofàk Nè Ngà Kà Lo Dzəm
(Mat. 24:45-51)

³⁵ <<Wèŋ cum fəfəhə, swi' cəək awèŋ sə gamè bəboŋ, nə bwe' tse' laàm awèŋ. ³⁶ Wèŋ ye co bùu sè masà àwo nə lo mvwe' ŋkàha gù ngòbwiŋ vèə, fana wo sə tək nà' də ya nà'a kùm ncù ntən, wo muk fa yi mvèsè. ³⁷ A reŋsi bohòbwe fàak sè masà nə bwiŋ vèə, fana yi tseŋ yà'wèŋ nga wo cu nca. Mu tsok fa weŋ zìnə də masà nə nə kiŋ tsə'rə cək ye, yà'wèŋ cum nze fana yi fa wo zuzu. ³⁸ A reŋsi bohòŋgàa fàak sè yi və-a sè ndzəmè kè tsətsə'rəə tsok àle', nə tseŋ wo nga wo cu fəfəhə. ³⁹ Wèŋ riŋtse' yumòk nè' sè' də, a ye-a nga tà ngà ndap nə riŋ-a ghà nè ngà yèə nə və, bwère yi kà ndap ye də nà'a ni mbwa mè'rè nòŋşə. ⁴⁰ Wèŋ nə sə kuk yàwèŋ sè' kù'u, būsè məm̀ mo ŋwè, mu nə və ghà nè wèŋ ka ve'nə tsərə.>>

⁴¹ Pità à fek də, <<Tà, wù sə màk fa gbù' nè'e yè'sə bohòvès kè bohòbwiŋ pwe' ε? >> ⁴² Fana Tà cep də, <<Mofàk nè yi zìnə nə tse' ŋkə̀rəə yè'sə nè fò? A nè masà ye nə a fa bum sè mu ndà' à yi pwe' bohòna', nə duk də, nà'a nə sə fa bwe fàak mok wèŋ bum zuzu bə mvək nè kəkurè. ⁴³ A reŋsi bohòmofàk nè masà ye bwiŋ vèə, nà' tseŋ yi nga yi sə gù mvè'nè nà' anə duk nonşə lo yi sə. ⁴⁴ Mu tsok weŋ zìnə də, masà nə nə fa nsàp mofàk ànə ŋaŋ ngòkotse' bum ye sè yi tse' pwe'fo' nà'. ⁴⁵ A ye-a nga mofàk nə duk-a də, <Masà àm nə nə kà ntəntən bwiŋ fohòvè,> nə yeto ngòlèp bwe fàak sè mbəmbam bə sè bəba sə wèŋ, nə zu, nə no juhu rùk,

⁴⁶ fana masà ye nè bwìŋ foho vè nùmbu mòk nè mofàk nè nè sè ka tsərə fuk, nè ye bə mvək nè yi ka sè' riŋ, fana masà nè nè gbe' ci'lə nà' ba, nè nonşə be'lə yi bə bùu sè wo ka zìnə tse'. ⁴⁷ Mofàk nè yi riŋ yusè masà ye dzəm də yi gu yà', nè kà də yi yeto ngògù yà' duk fana wo nè ləp yi cùu ŋkwès ŋkùuŋntèŋ. ⁴⁸ Nwə nè yi anə ka ye riŋ, nè gu yumok sè co wo ləp yi bùu zeŋ nè bup fana wo nè ləp ghasə yi ye ŋgwàŋ. Nwə nè Nwì a fa bohòyi ŋkùuŋ fana Nwii nè dzəm bohòyi sè' ŋkùuŋ. Nwə nè Nwì a nonşə ndzə bohòyi ŋkùuŋntèŋ fana Nwii nè kùk bohòyi sè' ŋkùuŋntèŋ anə.

Jisòs Nə Gu Bwìŋ Wo Ga'a
(Mat. 10:34-36, 16:1-4)

⁴⁹ <<Mù a vè ngòkè tèn gèsə mis sənə nzeŋgònə. Yà' sè bòmù də anə ye co mis nè kùə ŋga'a laŋ. ⁵⁰ Mù tse' bàpte nè ngòbàptesə nà', tse'ŋga mù bàptesə wes nà' ŋkuŋ ntum fi mù! ⁵¹ Wèŋ tsəm də mù a vè sə nzeŋgònə anə ngòjə vè fifi à? Hai' ka ve'nə yeŋ, mù tsok weŋ də mù a jə vè gəgəpsə. ⁵² Busə ye jəŋ ŋga'a nè lo mantombi, bwìŋ tən sè wo cugə ndap mò'fis nè ga'a. Bwìŋ te' nè tse' cùu sè zok bə bùu sè ba, sè ba tse' bwi yəwo zok bə sè te'. ⁵³ Wo nè ga'a, tè' wèŋ sə dzeŋ yusè bwe mbəmbaam awo wèŋ sə tsərə fana bwe mbəmbam sə, sə dzeŋ sè tè' wèŋ. Ma sə dzeŋ sè mo ye nè ŋwàŋwè, mo ŋwàŋwè sə dzeŋ sè ma. Maligù sə dzeŋ sè ŋwegù, ŋwegù sə dzeŋ maligù nè sè'.>>

⁵⁴ Jisòs à duk fa bwìŋ duk də, <<Wèŋ yəgə ŋga mbàk yəəŋ ma nconùm fana wèŋ də, <Mbùuŋ nè li>, nà' li sè'. ⁵⁵ Wèŋ yuk ŋga fəfə bwìŋ nè kəkək fana wèŋ duk də, <Lùm lòo>, lùm nè lo sè'. ⁵⁶ Wèŋ ŋgàa tè'èŋkup! Wèŋ riŋ mēgù ngòkək gèsə mùbu, nè ye nzeŋgònə, nè sə cep də anə ye ŋga'a ve'ε, nè kà bum sè yà'a niè' yè'e rēŋ bùu yà'?

Kà Də Wu Tək Tètè
Wo Sak Nzak YòSa'a Duk
(Mat. 5:25-26)

⁵⁷ <<Kaco wèŋ bə tu awèŋ sak yusè yà'a kəkurə yeŋ yè'sə bùu yà'? ⁵⁸ A ye-a ŋga ŋwə nəmòk somşə wu mù kot fana wù

lap mandzə gūgūŋ də wenə mesə nzak nè ŋga wèŋ cu ntòmandzə. Ya ŋga yi kà wu bohòŋgà sak nzak jə lò. Busə ŋgà sak nzak nè fa wu bohòŋgàa tàm wèŋ, fana ŋgàa tàm sə nisə wu ndapndzəm. ⁵⁹ Mù tsok fa weŋ də kaco wù tesə yeŋ, tse'ŋga wù làk wes mbàm nè wo tiŋ fa wu nè pwe'fo'.>>

13

Me'rə NgòGù Bup Bwère Wèŋ Kpə Sè'

¹ Ghà anə à ye fana bùu mok wèŋ à ye fo' sè wo à tsè' fa Jisòs bə nzak bùu Galili mok sè Palè à zə yà', nduəm awo torə bə nduəm nàam sè wo à sùə yà' ngòfa Nwì satikà' bə zeŋ. ² Anə geŋ Jisòs fek wo də, <<Wèŋ tsəm də bùusè bùu Galilii yà'sə wèŋ kpə nsàp kpə ŋgə' anə ve'nə ye də wo gù ghakgə bup wo, nè nonşə bùu Galilii mok sə wèŋ pwe' à? ³ Hai' ka ve'nə yeŋ. Mù tsok weŋ də tse'ŋga wèŋ kupsə, nè bwi fa bup awèŋ ŋkwèŋ bwère wèŋ nè kpə sè'. ⁴ Bùu sè hum-ncòp-fwame' sè ndap nè nà' à sàp lòmùbu wùriŋ à kəəŋ zə wo Silòm yà'a, wèŋ tsəm də wo à sə gù bup wo, nè ghak casə bùu sè wo cu mwè' lak Jòrosalèm pwe' wo à? ⁵ Mù tsok weŋ də ka ve'nə yeŋ. Tse'ŋga wèŋ kupsə, nè bwi fa bup awèŋ ŋkwèŋ bwère wèŋ kpə sè'.>>

Gbu' Tə Nè Nà' A Ka Zəm Nə

⁶ Anə geŋ Jisòs tsok fa wo gbù' nè'e də, <<Nwə nəmòk à bì tes tə fik mù nzuu yi. Yi sə və fo' də yi kə kwìŋ jəŋ ŋgwii fik nè fana yi kà nè mò'fis kwì yuk. ⁷ Anə geŋ yi duk fa bohòŋwə nè nà'a kùk fagə yi nzum ye sə də, <A ŋga'a lùmŋgònə te' mvè'nə mù làpgə fik mù tühù fēŋ, nè kà mò'fis yə yuk. Gbè' màk nà', nà' sə gù bupsə nze nè fo' wà ve'nə bùu yà'> ⁸ Ngà kùk nzum nè duk fa nà' də, <Nkwà'ŋwè, mè'rə tes nà' lùmŋgònə nè'e ve'nə ntèŋ. Mù nè tuŋ mbwè nè, nè gesə gəp ca. ⁹ Lùmŋgònə nè nà' tsə nà'a, a ye-a ŋga nà' zəm fana ye də a bəboŋ; nà'a kà-a zəm ŋkuŋ wù gbe' mak nà'.> >>

Jisòs Guŋşə Nwà Nè Yi Kà Gìgè Nùmbu Dzè

¹⁰ Jisòs à sè yè'rə bwìŋ nùmbu dzè mòk mùmvwè' ndap pìriyà. ¹¹ Nwà nèmòk à ye fo' nè yi à tse' yòŋsè nè bup, nè nà' à sè gù yi, yi sè yaan mənə lùumŋgòn hum-ncòp-fwame'. Nwà nè à zòŋ nsàp nè co yi kà mət̄sè rərəŋ təŋ lok fàk. ¹² Jisòs ànə ye gesə ŋwà nè fana yi to nà', nè duk fa nà' də, <<Mamwe, wù ga'a wəŋ yiya yònà'a laŋ.>> ¹³ Fana yi naan fa nà' bo, ŋwà nè təŋ kok mok rərəŋ ghà ànə, nè kwəsə Nwì.

¹⁴ Nkwà' ŋwè nè mùmvwè' ndap pìriyà nè à jòk vè'ε də Jisòs gəŋsə ŋwè nùmbu dzè, nè duk fa bùu sè fo' sè wèŋ də, <<A tse' nùmbu ntùŋfu sè aco a gù fàk ca. Wèŋ sè vè nùmbu yà'sə ŋga wo sè gəŋsə wəŋ, kà nùmbu dzè ye.>> ¹⁵ Anə geŋ Tà Jisòs cep fəsə fa nà' də, <<Wèŋ ŋgàa tè'èŋkup wèŋ! Yè'e ka sè wèŋ sè a yegè nùmbu dzè, wèŋ sè fiŋ fis mbòn kè mvomdè'e awèŋ mvwe' sè wo tsòŋ tes yà', nè sè jə lo wo ŋgònò ndzəp sè yeŋ à? ¹⁶ Ye də ŋwà nè'e, nè yi mo Abrahàm, nè Satà a kiŋ tse' yi lùumŋgòn hum-ncòp-fwame' ènə, kaco wo fiŋ fis yi ye nùmbu dzè yeŋ à?>> ¹⁷ Yi à cèp vè'nə fana marè'tu ko bùu sè wo à sè bəŋ yi sè wèŋ pwe'fo'. Bùu sè wo à ye fo' sè wèŋ à kwa bə nsàap bum maŋgəŋgèŋ sè yi à gùu sè pwe'.

Jisòs Fùhu Ja'a Gaŋ Nkum Sè Nwì Bə Bum Mok

(Mat. 13:31-33; Mak 4:30-32)

¹⁸ Jisòs à duk mok sè' də, <<Gaŋ nkum sè Nwì sè yè'sə co yàlè-ò? Aco mù fùhu kok yà' yè'sə bə yà? ¹⁹ Yà'a co mə ŋgwì t̄ mostà nà'a, nè ŋwè nèmòk à jə, nè bi mənzuù yi. Nà' kuk bəŋ t̄ nè ghaŋ fana swiŋ wèŋ vè kə ci ndap awo mbwa.>> ²⁰ Jisòs nè duk sèmok də, <<Aco mù fùhu kok gaŋ sè Nwì sè yè'sə bə yàlè-ò? ²¹ Yà' mègù co yis sè ŋwàŋwèe jəgè yà', nè gesə sənə kwèes mfòŋ t̄', nè top yà' tètè yà' kok pwe' yè'e.>>

Mandzè Nè Nà'a Fəferè Nə

(Mat. 7:13-14, 21-23)

²² Jisòs à gi, nè sè ca kə' mvwe' buhu lak sè jo bə sè ghaŋ wèŋ ŋgòlòJòrosalèm, fana yi sè yè'rə lo bwìŋ fo' sè'. ²³ Nwè

nèmòk fek yi də, <<Tà, bùu sè wo nè tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nè, nè ye megu bwìŋ jo à?>> Jisòs nè duk fa wo də, ²⁴ <<Nikok mvwe' ncùu ŋka' sè fəferè yà'a, bùusè bwìŋ ŋkùuŋ nè lap mandzè ŋgòni lòfo', fana wo kà ni to. ²⁵ Tà ŋgà ndap nè lok ncùu ye fana wèŋ nè təŋ sè mbiŋ, nè sè kum ncùu sè. Wèŋ kum yà', nè sè cep də, <Tà mùk fa ves ncù.> Yi nè duk fa wəŋ də, <Mù ka mvwe' sè wèŋ vèə riŋ.> ²⁶ Wèŋ ye ŋga'a ŋgòcèp də, <Vesùwèŋ à sè zugè, nè sè no sè' mvwe' mò'fis; wù à sè yè'rə bwìŋ mvwe' mandzèə sè ntòla'à vès.> ²⁷ Yi nè cep ye də, <Mù tsok fa wəŋ də mù ka yàm mvwe' sè wèŋ vèə riŋ. Wèŋ coho gesə lo ŋgə ni'i mù fo', wèŋ ŋgàa gù bup wèŋ.> ²⁸ Yà'a mvwe' sè wèŋ nè waŋ, nè zū nzòn, ŋga wèŋ yə Abrahàm bə Azik bə Jàkop, nè ye ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ pwe' ŋga wo cu m̄la'à Nwì, fana wèŋ mam yàwèŋ sè mbiŋ. ²⁹ Bwìŋ nè tesə vè mvwe' ŋkùup nzeŋgòn ma kwè fo', nè cum sè zū roŋ m̄la'à Nwì anə. ³⁰ A kè dzèŋ mvè' ànə bùu mok sè wo ŋga'a maŋkwèŋ nè kə ye mantombi; mok sè wo ŋga'a mantombii nè ye mok maŋkwèŋ.>>

Mvè'nə Jisòs Dzəm Lak Jòrosalèm
(Mat. 23:37-39)

³¹ Mvèk ànə à ye, bùu Farəsi mok wèŋ vè kə duk fa Jisòs də, <<Lògesə fənə fo', bùusè nkum Heròsə lap mandzè ŋgòzə wu.>> ³² Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Dù kə tsok fa kəkərè còp ànə də mù sè bə'fis yòŋsəə ze', nè sè luŋsə bwìŋ ntinə bə zòn, nùmbu nè t̄' dzèŋ fana mù mesə fàak am sè. ³³ Fana mə nè sè geŋ mali mantombi ntinə bə zòn, nè ye bə nùmbu nè nà' bə'ε nè sè'; bùusè ka bəbòŋ ŋgòzə ŋgà tsòhòbum Nwì mvwe' mok sè zok nè casə Jòrosalèm yeŋ. ³⁴ Webee, lak Jòrosalèm, lak Jòrosalèm. Wèŋ zəgè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ, nè sè tərə ŋgàa gè ntum Nwì wèŋ bə lis. A yè'sə ghè' sù mvè'nə mù sè lap də mə ko wumsə gesə wəŋ ndzə ni'i mù co məma mvəp sè wumsə bwe ye, wèŋ kà dzəm ε? ³⁵ Bo am ka mok bə lak àwèŋ yà'sə yeŋ. Mə

tsok wenj də, ye jəŋ ŋga'a lo mantombi, wèen nə kà mɔ mok yə fe'lè tètè numbu nè wèen yə fe'lə mɔ, ye mok ŋga wèn sə duk də, <Nwii se ŋwè nè yi vè mənə liŋ sè Tà nə> ŋkuŋ.>>

14

Jisòs Gũŋsə Ngà Yiya Mòk

¹ Numbu dzè mòk à ye, Jisòs lo ŋgòkè zɔ zɔzɔ mɔmwɛ' ndap ŋkwà' ŋwèə Farasi mòk. Fana bwɪŋ sə kɔk tse' yi vɛ'ɛ pap. ² Nwè nəmòk à ye fo' nè yi à tse' yiya kəkò'rè. ³ Anə geŋ Jisòs fek ŋgàa yə'rè lùk bə bɛu Farasi wèn duk də, <<Lùk dzəm də aco wo gũŋsə ŋwè numbu dzè kè njo-ɛ?>> ⁴ Bɛu sə wèn kà cù mùk. Fana yi gũŋsə ŋgà' nə, nə me'rə nà' lo. ⁵ Yi fek wo də, <<A fɛɛŋ ndà nè a ye-a ŋga mo ye kè mbòye gbù ni-a sənə wɔ ndzəp numbu dzè, yi kà nà' mvèsə fis-ɛ?>> ⁶ Wo à ka yusè co wo cep fəsə fa yi tse' lok.

⁷ Jisòs à yə mɔmwè'nè bɛu sè wo à to wo mwɛ' dinà nə sə swè' mègù mwɛ' ncum sè bəboŋ fana yi tsok fa yà'wèn ncèp nè'e. ⁸ Yi də, <<A ye-a ŋga ŋwè to wu də wu və mwɛ' zɔ gùu ye fana kà də wu kɔk mwɛ' sè bəghak fo' pwe' zɛŋ, nə kə cum fo' duk. Bəsə kàmòk wo to ŋwè nəmòk nè yi ghak wu ye sè'. ⁹ Yi vèə fana ŋwè nè yi to wenj ba fo' yi nə, nə kə duk fa wu də, <Lòkok, nə fa mwɛ' yà'sə bohòŋwè nè'e.> Fana marè'tu nə ko wu, wù kə cum mok bə dzòk nè nà' ka bəboŋ yɛŋ. ¹⁰ A bəboŋ də wo to-a wu, wù kə cum lɛ bə dzòk nè nà' ka bəboŋ wùriŋ yɛŋ, ya ŋga ŋwè nè yi to wenj nə vèə fana yi duk fa wu də, <Nge' àm, lòkok cum lo mɔmwɛ' dzè' nè bəboŋ nè'e.> Yà'sə nə gu wu, wù ye co ŋwè nè ghaŋ mɔ lisè bɛu sè wenə wèn cu fo' sə. ¹¹ Bəsə ŋwè nè yi jə kok lò-a ni' ye mɔbu, wo jəŋ tsoŋ yi sə nze; ŋwè nè yi jə tsoŋ lóni' nje sə nze fana wo jə fis kok yi mɔbu.>>

¹² Jisòs duk fa ŋwè nè yi to bwɪŋ dinà nə ye də, <<A ye-a ŋga wù də wu to bwɪŋ mwɛ' dinà kè mwɛ' ŋkàk àlɛ', kà də wu to ŋge' yo wèn kè bwema yo, kè njàaŋ yo wèn kè ŋgàa ghàk sè wenə wèn nòkɔp fo' duk. Bəsə wo nə to fəsə wu sè' fana ye

də wo làk fəsə wu yà'sə laŋ. ¹³ Yusə də wu to bwɪŋ mwɛ' dinà fana wù to ŋgàa jìŋ, ŋgàa jì bo bə sè jì kù, nə ye sè jì lis wèn. ¹⁴ Ya Nwii nə se wu. Bəsə kaco nsàp bɛ ènə lak fəsə to wu yɛŋ. Nwii nə lak wu ghà nè bɛu sè bəboŋ wèn lòkok mwɛ' kɔk.>>

Gbu' Nè Wo A To Kɛ'cà Bwɪŋ Ngòkè Zɔ Bum Nkàk

(Mat. 22:1-10)

¹⁵ Nwè nəmòk nè bə yà'wèn ànə cum, nə sə zɔ mwɛ' mò'fis ànə yuk ncèp ènə fana yi duk də, <<A rɛŋsi cèbùə bohòŋwè nè yi nə zɔ ŋkàk nè mɔ la'à Nwii.>> ¹⁶ Jisòs nə duk fa fe'lə nà' bə gbu' də, <<Numbu mòk à ye, ŋwè nəmòk to ŋkàk nè ghaŋ, nə to bwɪŋ vɛ'ɛ ŋkàkntɛŋ. ¹⁷ Mvək ŋkàk nə à kùrə fana yi tumsə lo mofàk nè nà'a fàkgè bohòyi də nà'a kə tsok fa bɛu sè yi to yà' sə də wo və bɛusè wo fàhu wes bum pwe' laŋ. ¹⁸ Bɛu sè wo à to wo sə pwe' sə duhu lo də wo nə kà vè bɛu vɛ' bə vɛ'. Nwè nè wo à to to ntòyi nə à duk fa nà' də, <Mù ywiŋ nzum am, mù də mɔ lo kə kɔk ja'a zɛŋ. Mù lɛŋ wu, kà jòk.> ¹⁹ Mòk duk ye də, <Mù ywiŋ ndum mbòŋ hum fana mù də mɔ kə kɔk ja'a yà' ŋkuŋ. Kwək wè' nə kà jòk.> ²⁰ Mòk duk ye də, <Mù a bə' ŋwàŋwè, fana ye də kaco mù geŋ to yà'sə yɛŋ.> ²¹ Anə geŋ mofàk ye nə bwi və kə tsok fa masà ye nə. Ngà ndap nə jok, nə duk fa mofàk ye nə də, <Dù mwɛ' mandzəə sè sə ntòlak vɛ'ɛ wàp, nə to və ŋgàa jìŋ bə sè jì bo bə sè jì lis, nə ye sè jì kù wèn.> ²² Mofàk ye nə à vè, nə duk də, <Mù gù mɔmwè'nè wù duk sə laŋ fana mwɛ' ncum bwehe cu malii.> ²³ Masà nə duk fa yi də, <Yèè, dù lo sə mandzə, nə kɔk bəbwe mandzəə sè ŋgəà pwe', nə to ŋwè nè wu yə pwe' də yi və, ya ndap àm nə rwiŋ.> ²⁴ Mɔ tsok wenj də bɛu sè mù anə to to wo yà'a, nè mò'fis nə kà zɔzɔ am sə zɔ ja'à.>>

NgòYe Nwè Am, Wù Bɛŋ Bum Sè Yà' Sə BòWu

²⁵ Bwɪŋ à gɪ bə Jisòs wùriŋ fana yi tsok fa yà'wèn də, ²⁶ <<A ye-a ŋga ŋwè dzəm ŋgòbɛ' vè mɔ, fana ŋgəŋgàŋ sə dzəm tɛ' ye kè ma ye, kè ŋgwe ye, kè bwe

ye, kè bwe tè' ye, kè njè', nə ghak casə məm̀vè'nè yi dzəm m̀a fana ye də kaco ɲwè ànə ye to mo fàk àm yeɲ. ɲwèe dzəm-a m̀a fana yi tse' ɲgòdzəm m̀a nə casə m̀vè'nè yi dzəm ni' ye. ²⁷ A ye-a ɲga kaco ɲwè bək jəɲ ntəəɲ ye, nə be' və m̀a yeɲ, ye də kaco ɲwè ànə ye to mofàk àm yeɲ. ²⁸ A ye-a ɲga ɲwè dzəm ɲgòci ndap, yi nə cum to ntòsə nze, nə kək ja'a də ndap nə nə jəɲ yi mbàm s̀e nɛ ɲkuɲ. Yi nə ja'a də yi tse' mbàam s̀e aco yi ci wes to ndap nə bə zeɲ àlɛ. ²⁹ A ye-a ɲga ẁu ka ve'nə g̀u fana kàmòk aco ẁu yeto fàak s̀e, nə kà yà' mèsè. A ye-a ɲga ẁu yèto fàak s̀e nə kà mèsè fana bùu s̀e wo yə wu pwe' nə ywi wu. ³⁰ Wo nə sə cep ke' də, <ɲwè nè'e a yèto ndap, nə kà nà' ci wes to.>

³¹ <<A ye-a ɲga ɲkum mòk dzəm ɲgòkè l̀u bə mòk fana yi nə cum to ntònze, nə tsərə bəboɲ. A ye-a ɲga ɲkum nə tse' m̀eg̀u bwìɲ ncùhù hum fana yi nə kək ja'a də aco yi kə ghak to ɲkum mòk nə nà' tse' s̀e nà' bwìɲ ncùhù hum ba nə àlɛ? ³² A ye-a ɲga kaco yi ghak to ɲkum mòk nə yeɲ fana yi nə tumsə bùu ye mok wèɲ ɲga nà' cu ntòm̀vwe' s̀esap də wo kə tsok fa nà' də yi sə dzəm ye mok fifi. ³³ Yà'a bohòwèɲ pwe'fo' s̀e' m̀m̀vè'ànə də, wèɲ tse' ɲgòtsərə to bəboɲ ɲkuɲ. Wèɲ tse' ɲgòme'rə bum s̀e wèɲ tse' yà' pwe'fo' ɲkuɲ wèɲ be' və m̀a. A ye-a ɲga wèɲ ka ve'nə g̀u kaco wèɲ ye to ɲgàa fàk am yeɲ.

³⁴ <<Ci' yusə bəboɲ fana, a ye-a ɲga ci' cwè'lə b̀uɲ, mandzè nè ɲgòg̀u yà' l̀um fe'lə kà mok ye. ³⁵ Kaco yà' bon̄sə ncàk, kè yà' gəpsə yumok s̀e ẁu a bì yà' s̀e' yeɲ. Bwìɲ mak megu yà' mà'a. Bùu s̀e wèɲ sə yu'rə yusə mù sə cèp yè'e, wèɲ yuk nə rɛɛɲ.>>

15

Kwəkwa Nè Nà' Cu M̀bu ɲga ɲwè Nè B̀uɲ Kupsə (Mat. 18:10-14)

¹ ɲgàa ko mbàam tas bə ɲgàa g̀u b̀uɲ mok wèɲ à vè ɲgòyu'rə yusə Jisòs à sə cèep sə. ² Fana bùu Farasi bə ɲgàa yə'rè bwìɲ l̀uk wèɲ sə cep ɲwəm ke'ca. Wo sə

dək də <<ɲwè nè'e sə dzəm ɲgàa g̀u b̀uɲ, nə sə z̀u be'lə beɲ bə yà'wèɲ.>>

³ Anə geɲ Jisòs mak fa wo gb̀u' nè'e də, ⁴ <<A m̀ɲgorè wèɲ fɛɛɲ ndà nè də yi tse'-a ns̀uɲgaɲ ɲk̀u mò'fis, nè mò'fis bisə ca, kaco yi me'rə non̄sə s̀e hum vèke'-ncòp-vèke' sə ɲgəà, nə lap lo nè mò'fis nə tètè tse'ɲga yi yə nà' ɲkuɲ yeɲ ndà? ⁵ Yi yə nà' fana yi bək naaɲ nà' m̀u ɲkambèhə yi, nə sə kwa. ⁶ Yi kè dzèɲ lak fana yi to benə ɲge' ye bə bùu s̀e wo nòkuəp yi wèɲ. Yi dək fa yà' də, <Vesùwèeɲ kwa bùusə mù a yə ns̀uɲgaɲ àm nè nà' a bisə nə.> ⁷ M̀u tsok fa weɲ də a ye-a ɲga ɲgà g̀u b̀uɲ nè mò'fis kupsə, nə bwì fa b̀uɲ ɲkwèɲ fana kwəkwa nə ye m̀bu ɲk̀uɲntèɲ m̀tuhù yi, nə casə bùu s̀e hum vèke'-ncòp-vèke' s̀e wo yà'wə bùu s̀e wo kəkurè.

G̀b̀u' Mbàm Nè Nà' A Bisə Nə

⁸ <<Kè a dək-a də ɲwà nəmòk a tse' mbàam ye hum, fana nè mò'fis bisə ca. Yi nə bwe' laàm ɲgòlap bə zeɲ, nə kurə ndap nə, nə lap se tètè yi ye nà' ɲkuɲ, ka ve'nə yeɲ à? ⁹ Yi yə nà' fana yi to benə ɲge' ye bə bùu s̀e wo nòkuəp kok fo' wèɲ. Yi dək fa yà'wèɲ də, <Vesùwèeɲ kwa bùusə mbàm àm nè nà' a bisə nə, mù a yə fe'lə nà' laɲ.> ¹⁰ M̀u tsok fa weɲ də yà' m̀eg̀u s̀e' ve'nə də kwəkwa cu m̀tsətsə'rə masin̄jaa Nwì wèɲ ɲga ɲgà g̀u b̀uɲ nè mò'fis kupsə a ntəm ye na.>>

G̀b̀u' Mo Nè Yi Anə Bisə Nə

¹¹ Jisòs à cèp malì gb̀u' mòk s̀e' də, <<ɲwè nəmòk à tse' bwe ye ba, ɲga wo pwe' mbəmbam. ¹² Nè mweɲke' nə dək fa tè' awo nə də, <Pàpa, fa fis m̀u bum yàm s̀e yà'a nè kə ye yàm sə ɲga'a.> Anə geɲ yi gapsə fa yà'wèɲ bum ye s̀e yi tse' sə. ¹³ A ka nùumbu ɲk̀uɲ sap fana nè mweɲke' nə te'e benə bum s̀e ye sə pwe', nə be' mandzè nə lo m̀vwe' lak mok s̀e s̀esap. A dzèɲ fo' yi sə z̀u sesə bum ye sə bə mandzè njesè. ¹⁴ M̀vè'nè yi à wes bum ye sə fana nje nè b̀uɲ ko m̀vwe' lak yà'sə fana yi ye ɲga'a ɲgòjamə. ¹⁵ Yi lo, nə sə cum mok bə ɲwè nəmòk nè m̀vwe' yà'sə. ɲgà' nə à sə tumsə lòyi ɲgòsə fa ɲg̀unaan̄ ye wèɲ z̀uz̀u. ¹⁶ Nje sə yaɲ yi ve'ɛ co yi z̀u z̀uz̀u ɲg̀unaan̄ sə fana ɲwè

nəmòk kà yi yumok fa lok. ¹⁷ Nkèrè ye ànə foho və fana yi duk də, <Bwe sè wo sè fàk bohòtè' am tse' beŋ co wo kà zə wes to, mù sè də mɛ kpɛ yàm njè. ¹⁸ Mɛ nə lokok lo kə tseŋ tèt' am, ya mɛ nə duk fa yi də, <<Pàpa, mù a gù bɛp bohòNwì nə ye bohòwù sèt' laŋ. ¹⁹ Mù ka mok kəkərè co wo to fe'lə mɛ də mo yòyeŋ; jəŋ tse' mɛ mok co mo ngà fàk yòmòk.> ²⁰ Anə geŋ yi lokok lo bohòtè' ye nə.

<<A ye nga yi sè vè mandzè mweè sèsap, nga yi ka ntòwes fana tèt' ye nə ye gesə lo yi, nə koksə manziŋ bohònà'. Yi caŋ lo, nə kə ko wumsə gesə lo nà' ndzə ni'ì yi, nə cepsə nà' bəboŋ. ²¹ Mo ye nə duk fa yi də, <Pàpa, mù a gù bɛp bohòNwì, nə ye bohòwù sèt' laŋ. Mù ka mok kəkərè co wo to fe'lə mɛ də mo yòyeŋ.> ²² Tèt' ye nə duk fa ye bohòngàa fàak ye wèŋ də, <Wèeŋ jəŋ və cək nə nà' bògha' pwe' wàp, nə ni gesə fa yi mɛ ni'ì. Wèeŋ gesə fa yi kwàŋ ndzə bohòyi sèt', nə so fa yi kùuŋgùp sèt'. ²³ Ya wèeŋ kə jəŋ və mbònè nà' fùè cāsə pwe' nà'a, nə sɛə ya vesùwèeŋ zə nə kwa. ²⁴ Busè mo àm ènə à kpɛ yè'sə laŋ, nə lùŋ fe'lə nə sèmok; yi à bisə laŋ, nə yəèŋ nə sèmok.> Wo à yè nga'a ngòsə kwa.

²⁵ <<Bum yè'sə ànə sè ye vè'nə nga mo tu ye nə cu ngòŋ. Yi ànə və, nə kɛəp və nda'à wo fana yi yuk nga bwìŋ sè yəm ŋkì, nə sə kaŋ dzeŋ. ²⁶ Yi to mo ngà fàk tèt' ye nəmòk, nə fek nà' də bɛp yiskok yàlɛ? ²⁷ Nà' tsok fa yi də, <Moma yo bwìŋ foho vè yi, fana tèt' yo sɛə mbònè nà' fùè gha' pwe' nə də bùsə mo ye nə kè tsèŋ yi bəboŋ nga yumok ka bɛp.> ²⁸ Yi à yuk vè'nə, yi jok, nə də yi kà mɛ nda'à mok ni. Tèt' ye nə tesə və sè mbiŋ, nə sè kə ləŋ mo tu ye nə. ²⁹ Mo nə duk fa tèt' ye nə də, <Ja'a na yò lùumngòŋ sè mù a fàk turə bohòwù, mù ka duk yo beŋ yuk; wù nə kà mɛ mo ndzə mòk də ves ŋge' am wèeŋ kwa bə zeŋ fa yuk. ³⁰ Fana mo yònè'e vèə, yi a bɛpsə wes mbàm bə bàà sàhà pwe', fana wù sɛə fa yi mbònè nà' fùè cāsə pwe'!> ³¹ Tèt' nə duk fa yi də, <Mo àm, wu cugè yòvesù fən, fana bum sè mù tse' yà' pwe'fo', a sè yò. ³² A kəkərè co a

kaŋ, nə kwa anə, bùsə moma yònè'e à kpɛ, nə lù nə sèmok, yi à bisə mè laŋ nə yəèŋ nə sèmok!> >>

16

Ngà Fàk Nə Ngà Limngòŋ Nə Ye Ngà Fàk Nə Zinə

¹ Jisòs à mà' fa bwe ye wèŋ gbɛ' mòk sèmok də, <<Ngà ghàk mòk à ye, nə yi à tse' ŋwè nəmòk nə yi à fa bum ye sè yi à tse' pwe' ndzə bohònà'. Bwìŋ sè kə tsoho fa yi də mo fàk ye nə sə njesə bum ye sə. ² Ngà ghàk nə to nà', nə fek nà' də, <Mù yuk də wù sè gù yà ɛ? Tsok reŋsə fa mɛ bə fàak sè wù a gù pwe', bùsə wu nə kà ngà fàk àm mok ye fe'lə.> ³ Ngà fàk nə tsərə sè ntuè yi də, <Masà àm jə fis-a fàak yè'sə ndzə bohòmù, mù gù yè'sə va? Mù ka gɛgɛŋ co mù tuŋ to nze yeŋ, mɛ duk-a də mɛ ləŋ, yà' ye sèt' marè'tu. ⁴ Mù rì yusè mɛ nə gù sə laŋ, ya bwìŋ nə ko mɛ ŋge' ghà nə mù mè'rə fàak sə.> ⁵ Fana yi to benə bùu sè wo tse' masà ye nə kəa pwe'fo'. Yi duk fa nə mantombì nə də, <Wù tse' masà àm kəa mbàm sù?> ⁶ Ngà' nə duk də, <A buhu mve' ŋkù mò'fis.> Ngà fàk nə duk fa fe'lə nà' də, <Cum nze, nə kòjəŋ ŋwàk nè'e com də a hum tàŋ.> ⁷ Fana yi duk fa fe'lə mòk də, <Kəa yò-ɛ sù?> Nà' də, <A tasàa gòmbì ŋkù mò'fis.> Ngà fàk nə duk fa nà' də, <Kòŋwàk nə njò, nə com gesə nja də a hum fwame'.> ⁸ Masà ye nə à kùk ja'a mo fàk ye nə, nə kwasə nà' bə nsàp ŋkèrè nə nà' tse' nə. Busè wèŋ rì də bùu sè wo bə' megu mandzè nzeŋgòŋ wèŋ rì ngòkərə bə bùu awo nə casə bwe sè wo mvwe' mareŋ Nwì.>> ⁹ Fana Jisòs duk də, <<Wèeŋ sè ko fa ni' awèŋ ŋge' bə ghàha nzeŋgòŋ sè ntèn, ya nga yà'a kà fàk mok kə tse' fana wo ko jəŋ nisə lo weŋ mvwe' lak sè wèeŋ nə cum mam fo' mvèsə.

¹⁰ <<Ŋwè nə yi ye-a zinə bə yusè yà'a jo fana yi nə ye zinə bə yusè yà'a sè ghaŋ sèt'. Ŋwè nə yi ye-a ye ngà mvwès bə yusè jo fana yi nə ye mali ngà mvwès bə yusè yà'a sè ghaŋ. ¹¹ A ye-a də wù ka ŋwè nə zinə bə ghàk nə wà nə sè nzeŋgòŋ nè'e yeŋ, ye də aco fa ghàk nə

zìnə nə ndzə bohòwù yè'sə ndà? ¹² A sè' də, a ye-a nga wù ka zìnə bə yusè yà'a sè ñwè nəmòk yeñ, ñwè nè yi nə fa wu sè yà'a nə ye sè yò-ε ndà? ¹³ Kaco ñwè nè mò'fis fak ñkwèñ bohòmasà ba yeñ; yi nə dzəm fis mòk, nə bəñ mòk, kènə aco yi sè fàk bohòmòk nè zìnə, nə kà mòk nə co yumok jə. Kaco wù fak bohòNwi, nə fak bohòmbàm yeñ.>>

¹⁴ Bùu Farasi sè wo à dzəm mbàm wèñ à yuk bum yè'sə fana wo ywi'lə yi. ¹⁵ Jisòs nə duk fa ye yà'wèñ də, <<Yà'a wèñ sè wèñ gùgè də wèñ yəəñ mɛ lisè bwìñ co bùu sè bèboñ, nga Nwi rì wes yusè yà' cu sè ntùu wèñ lan; bum sè bwìñ tsərə də yà' tse' fàk wùrìñ fana yà'a yusè Nwi bèñ yà'. ¹⁶ Lùuk Musi bə bum sè ngàa tsòhòbum Nwi wèñ à còom sè à tse' ñàñ kə wes mvək nè Jon ngà bàptesè bwìñ à yèto ye; ye jəñ mvək ànə fana wo sè tsòho mok Ntirè nè Bèboñ, nè nà'a bə nzak gañ ñkum Nwi fana ndàaŋwè pwe' sè kurə ni fo' bə ñàñ. ¹⁷ A ye-a sè' ve'nə fana a jəjo bohòntòbu bə nzeñgòn ngòcà gesè lòfo', nə nonjə mvəm lùk nè mò'fis ngòbùuñ yusè wà.

Nzak Mè'rə Ñgwe

¹⁸ <<Ñwè nè yi mè'rə-a ñgwe ye, nə jəñ mòk fana ye də ngèñgàñ ko nto; ñwè nè yi jə-a ñwà nè ndum a mè'rə yi fana ye də ñwè ànə ko sè' nto.>>

Ngà Ghàk Bə Lasorò

¹⁹ Jisòs à mà' fe'lə gbɛ mòk sè' də, <<Ngà ghàk nəmòk à ye, yi sè ni megu cèək sè yà' gɛ nteñ, nə sè zɛ megu zuzɛ sè bèboñ nùumbu pwe'. ²⁰ Ngà jìñ mòk à sè kə nòon mvwe' ncùu ñka' ye. Ni' ngà jìñ nə à mègù mvwe'è mvwe'. ²¹ Yi à sè dzəm də yi sè te'e zɛ zuzɛ sè ngà ghàk nə sè zɛ fana yà' sè bəhə gbɛ tsoñ sè nze sə. Ngbɛ à sè vəə kə bèrə mvwe' ye sə. ²² Ngà jìñ nə à kpɛ fana masinjàa Nwi wèñ bək lo yi bohòAbràham. Ngà ghàk nə à kpɛ sè', wo tuuñ yi. ²³ Yi a cu mvwe' ngə' nè sè misè, nə sè ye ngə' fo' wùrìñ. Fana yi fəsə kok lis, nə ye gesè lo Abràham mvwe' səsap, bə Lasoròngɛ ni' nà'. ²⁴ Yi to fis də, <Tè' am

Abràham, koksə-a manziñ bohòmà, nə tum Lasoròyi so gesè ndubo ye sè ndzəpè, nə kə fisə fa mɛ ləm àm bə zeñ, bùusè ləm mis ènə sè teñ barə mɛ wùrìñ.>

²⁵ Abràham nə duk fa nà' də, <Mo àm, wù rìñ də wù à sè tse'gè bum sè bèboñ yo ghà nè wù à cu ntòñwəm, fana Lasoròsə tse' ye bum sè bɛp. Yi cu ye nga'a nè', sə yuk ləm fana wù sè ye bwi yòmok ngə' nè bɛp. ²⁶ A mè'rə-a yà'sə sè ve'nə fana wo gɛ manki mòk nè cəco wùrìñ mɛtsətsə'rə wù bə vès. Wo à gɛ nà' də ya ñwèe kà ma ndzə bohòwù to lòto, ñwè nè ma nja kà bohòvès fèeñ sè' to ya' vè to.> ²⁷ Anə geñ ngà' nə duk fe'lə də, <Ye də tè' am, mè leñ wu də wu tum gesè lo yi nda'à tè' am. ²⁸ Bwema am sè mbəmbam cu mbwa tu awo tàñ. Yi tipsə yà'wèñ bwèrə aco wo kə ni sè' mvwe' ngə'ə yè'sə.> ²⁹ Abràham duk fa nà' də, <Ñwàak Musi bə ngàa tsòhòbum Nwi wèñ sè ñjamòk cu ca, wo yuk bohòyà'.> ³⁰ Yi duk də, <Tè' am Abràham, ka ve'nə yeñ, bùusè ñwè nè yi tesə mvwe' kpɛ kə tsèñ-a wo yi fana wo nə kupsə li.> ³¹ Abràham duk də, <A ye-a nga wo ka bohòMusi bə ngàa tsòhòbum Nwi wèñ yuk fana ye də ñwèe lòkok-a sè mvwe' kpɛ, nə geñ fana kaco wo kupsə wo yeñ.>>

17

Nzak Səswifa Bə Nzak Dzədzəm

¹ Jisòs à duk fa bwe ye wèñ də, <<Məmùmsəə nə və tsoñ li bohòbwìñ yo; nə ye də a ngə' nè bɛp bohòñwè nè yi sè jə və məmùmsə nə. ² Anə boñ bohònsàp ñwè ànə co wo swi' fa yi ngòk mòk kə mihì, nə mak gesè lo yi bə zeñ sè mvwe' ndzəp mòk nè cəco, nə nonjə nè də yi gɛ bwe yè'e də mòok gɛ bɛp. ³ Wèeñ sè jəñ ñkərè bə tu awèñ; a ye-a nga moma yo gɛ wu bɛp wù sa'rə yi; a ye-a nga yi kupsə ntum fana wù swifa yi. ⁴ A ye-a nga yi gɛ bɛp bohòwù kè' sàmba nùumbu nè mò'fis, nə bùuñ duk sè' kè' sàmba pwe' də <Swifa mɛ> fana, wu nə swifa tsoñ yi.>>

⁵ Ngàa ntum Jisòs sè wèñ à duk fa Tà də, <<Kùksə fa ves dzədzəm avès co ves naan

tu bohòwù.>> ⁶ Tà duk fa wo dè, <<A ye-a nga wù tse' mègù-a dzədzəm momjo co mɛ ɲgwì tɛ nè wo togè nà' dè mostà nà'a, fana aco wù duk fa ntseɲ tɛ cɛɲ nè'e dè, <Coho mɛwɛ' yè'e, nè kə təəɲ ndzə tsətsə'rəə ndzəp nà'a> fana, tɛ nè nè yuk duk yònə.

Mandzè Nè Mofàk Tse' NgòFàak

⁷ <<A duk-a dè mòk mɛɲgorè wèɲ tse' mofàk ye, nè nà' sè wom fa yi fàk kè dè nà' sè gùmsə fa yi nsùɲgaɲ ye àɛ. A ye-a nga yi bwì foho vè ɲgòɲ anə, aco wu nè duk fa yi dè, <Cà cum nze nènàk, nè zɛ zɛzɛ> à? ⁸ Wu nè kà vɛ'nə duk. Wu nè duk ɛ dè, <Lam fa mɛ zɛzɛ am, nè fɛhɛ ɲgòcàsə fa mɛ yà' fana wu nè yonşə mù zɛ nè no wes yàm ɲkuɲ, wù zɛ nè no yò.> ⁹ Yi nè kwasə mofàk nè dè bùsè nà' gù mɛsè yi duk dè nà'a gɛ sè à? Hai' ka ye lok! ¹⁰ Yà' mègù bohòwèɲ yàwèɲ sè' vɛ'nə, a ye-a nga wèɲ gù wes yusè wo duk wèɲ dè wèɲ gɛ fana wèɲ duk megu dè, <Vèes yè'sə bwe fàk wà, vès gù mègù fàak avès, sè vès tse' ɲgògù yà' co bwe fàk.> >>

Jisòs Gɛɲsə Ngàa Kuturu Hum

¹¹ Mɛmɛvè'nè Jisòs à sè cà ɲgòlòJòrosalèm fana yi ca mɛtsətsə'rəə nzeɲgòɲ Sàmàriyà bə Galili. ¹² Yi ànə sè ni lo mɛwɛ' mɛbuk lak mòk fana yi kɛrə bə ɲgàa kuturu mok wèɲ bwìɲ hum. Wo ànə sè təəɲ vèsə mɛwɛ' mok mweè səsap, ¹³ nè sè fuɲ torə fis dè, <<Masà, Jisòs, koksə-a manziɲ bohòvès-è.>> ¹⁴ Yi ànə ye yà' fana yi duk fa wo dè, <<Wèɲ du kə niɲ tsok fa ni' awèɲ sè bohòɲgà fa satikà' ya yi ye wèɲ dè ni' awèɲ rɛɲ mok laɲ.>> Wo à sè lòo, yiya àwo nè me. ¹⁵ Mòk mɛɲgorè wo anə mò'fis à yə dè yiya ye nè mèe fana yi bwì foho vè maɲkwèɲ, nè sè fuɲ kwasə və Nwì. ¹⁶ Yi kə gbɛ noon sè kùhu Jisòs sè nze, nè sè kwasə nà'. Nwè ènə ànə ye ɲwèə Sàmàriyà. ¹⁷ Anə geɲ Jisòs nè fek dè, <<Mù gɛɲsə ka bwìɲ hum yeɲ à? Sè vəkə' fò? ¹⁸ Ye dè ɲwè nəmòk ka nè co yi kə kùksə Nwì yeɲ,

mègù ɲkùɲ nè'e à?>> ¹⁹ Fana yi bùɲ duk fa ɲgà' nè dè, <<Lòkok mɛtsə, nè lo yuyo, dzədzəm yògɛɲsə wu laɲ.>>

Mɛmɛvè'nè Gaɲ Nkum Nwì Nè Vəə Sə (Mat. 24:23-28, 36-41)

²⁰ Bùɛ Faràsi mok wèɲ à fek Jisòs dè gaɲ nkum Nwì sè nè kə vè yè'sə sèɲ-nɛ? Fana yi duk fa yà'wèɲ dè, <<Gaɲ sè Nwì sè vəə, ɲwè kà yà' bə lis jəja yə. ²¹ Kaco bwìɲ nè duk dè, <Wèɲ ye yà'a yè'> kè dè, <Wèɲ ye yà'a yà'> sè' yeɲ, bùsə gaɲ sè Nwì sè yà'a mɛɲgorè wèɲ.>>*

²² Anə geɲ Jisòs nè duk fa bwe ye wèɲ duk dè, <<Mvək mòk sè vəə nè wèɲ nè dzəm vɛ'ɛ co wèɲ ye nùmbu mòk nè Mo Nwèe nè ye fo' fana wèɲ kà nà' yə. ²³ Bwìɲ nè sè duk fa wèɲ dè, <Kùk gèsə ndzə fa', yi nà'>, kè dè, <Kùk gèsə ndzə fɛn, yi nè'> fana wù kà gè, nè kà wo sè' yù. ²⁴ Mvè'nè mbùɲ ba'agè mɛbu, nè rɛɲ jəɲ mamòk kə dzeɲ mamòk yà'a fana, nùmbu ɲjàam ye, mùɛ mo ɲwè, mɛ nè ye sè' vɛ'nə. ²⁵ Megu dè mɛ nè ye tsoɲ ɲgə' ɲkùɲntèɲ, bùɛ sè niè' wèɲ beɲ mɛ sè' ɲkuɲ. ²⁶ Mvè'nè yà' ànə ye mɛnə nùmbu sè Nuà yà'a fana nùmbu sè yàm, mo ɲwèe nè ye sè' vɛ'nə. ²⁷ Wo à sè zɛ, sè no, wo sè cɛɲ gù, nè sè geɲ gù tètè kə wes nùmbu nè Nuà ànə ni ɲgwes fana ndzəp rwiɲ və kə zə wes wo pwe'. ²⁸ Yà'a sè' mɛmɛvè'nè Lot ànə ye yà'a. Bwìɲ à sè zɛ, nè sè no, wo sè ywiɲ bum, nè sè seen bum, nè sè bi bum, nè sè ci ndap; ²⁹ fana nùmbu nè Lot ànə tesə gəsə lo mɛwɛ' lak Sodòm fana mis tsoɲ mɛbu bə nsàp lis mòk nè nà'a kɛgè mis maɲgəɲgèɲ, nè kə tɛɲ zə wes wo pwe'. ³⁰ Nùmbu nè mùɛ mo ɲwè mɛ nè yəəɲ fana yà'a nè ye sè' vɛ'nə.

³¹ <<Nùmbu ànə ye, ɲwè nè yi cu yòɲsə mɛ ndùndap, ɲga yi tse' bum mɛ nda'à, kà ɲgòkə jə yà' suhù tsə. Nwè nè yi mɛnə nzum fàak nè kà maɲkwèɲ dè yi kə jəɲ bum mɛ nda'à sè fohòlò. ³² Wèɲ sè tsərə tse' yusè yà' ànə ye bohòɲgwe Lot. ³³ Nwè nè yi làp-a dè yi nonşə yòɲsə

* **17:21** 17:21 Aco ncèp ènə ye sè' dè, <<Gaɲ sè Nwì sè yà'a sənə ntəm awèɲ.>>

ye fana yi nè bisè nà', fana ñwè nè yi dzəm-a də yi bisè yònsè ye fana yi nè tse' nà'. ³⁴ Mũ tsok fa wenj də nè ndzəmè ànə nè ye ñga bwĩj nòbè kè mò'fis ba, wo nè jəj fis lo mò'fis, nè me'rə nonjə mòk fo'. ³⁵ Bèba nè sè gok bej mwwe' mò'fis wo ba; wo nè jəj fis lo nè mò'fis fana, nè me'rə nonjə mòk fo'. (³⁶ Mbəmbam baa nè sè fak nzum, wo jəj fis lo mòk, nè me'rə mòk.)>> ³⁷ Anə gej ñgàa fàak ye sè wèj fek yi də, <<Anə ye ma fòTà?>> Yi duk fa yà' də, <<Mwwe' sè vè ni' nòj, jìgawà' wèej nè kə benə fo'.>>

18

Gbũ' Nwà Ngwemfə Bə Ngà Sak Nzak

¹ Jisòs à tsè' fa bwe ye wèj gbũ' nè'e də ya yà'a sè lej pìriyà, nè kà wò. ² <<Ngà sak nzak mòk à ye mwwe' lak mok, nè yi à sè kà Nwì wəpgè, nè kà bwĩj sè' wəp. ³ Nwà ñgwemfə mòk ye mwwe' lak yà'sè sè', nè yi à sè vègè bohòngà sak nzak nè riñriñ. Nwà nè à sè vè, nè sè duhu fa ñgà' nè duk də, <Sak gapsə-a mũ ves ñwè nè yi bènggè mũ nè'e-nè.> ⁴ Ngà' nè à sè bèj togè ntòbèñnə fana ànə cum kok ghàr ñgà' nè duk sè vèə yi də, <A ye-a sè də mũ kà Nwì wəpgè, nè kà bwĩj sè' wəp fana ⁵ megu bùusè ñwà nè'e sè kə fa mũ ñgə' wùriñ, fana mũ nè sak fa yi nzak ye nè, bwèrɛ yi sè vèhə mali ñgòlòksə mũ ntu'.> >> ⁶ Fana Tà Jisòs duk fa wo də, <<Wèej yuk-ε yàwèej yusè ñgà sak nzak nè yi ka zìnə tse' nè cèep-è. ⁷ Ye də kaco Nwì tēsè bùu sè yi à co'fis, sè wo sè lej bohòyi nùm bə ndzəm sè yej àlɛ? Aco yi cum casə mvèk ñga yi ka yà' ntòyuk fa à? ⁸ Hai', mũ tsok fa wenj də yi nè təej fa yà' gèm nè sak nzak nè nènək nè ye kəkurè. A ye-a sè vè'nə fana ghà nè mũu mo ñwèè nè bwĩj vèə, mũ nè yə bwĩj ñga wo tse' dzədzəm ñgòlɛj Nwì, nè kà wòyo àlɛ-ò?>>

Gbũ' Nwəə Faràsi Bə Ngà Ko Mbàam Tas

⁹ Jisòs à mà' gbũ' nè'e bohòbũu mok sè wo à sè tsərə də wo bùu sè kəkurè mũ lisè Nwì fana wo sè jəj bùu mok wèj co yusè wà. ¹⁰ <<Bwĩj ba à lòmũmwwe' ndap

Nwì nè ghanj ñgòkè lej pìriyà. Mòk à ye ñwəə Faràsi fana mòk ye sè ye ñgà ko mbàam tas. ¹¹ Nwəə Faràsi nè à təej, nè lej pìriyà nè nje də, <Mũ kwasə wu Nwì, bùusè mũ ka yàm co bùu mok wèj yà'a yej. Bũu mok yàwo ñgàa limzə bum bwĩj, ñgàa cì' mwvès nè ye ñgàa kohònto. Mũ kwasə wu də mũ ka co ñgà ko mbàam tas nè yi nè'e sè' yej. ¹² Mũ jəgè sənə ntej nè mò'fis nùumbu ba, nè dzə zuzə ñgòlɛj wu. Yusè mũ tse' pwe', mũ cokfisgə mamòk ca ñgòfa wu.> ¹³ Ngà ko mbàam tas nè ànə təej ye mwwe' sèsap. Yi kà lis mũbu sè kək ja'à gèsè, yi wa'a tse' bo, nè lej də, <Nwì, koksə manziñ bohòmù nè mũ ñgà gù bəp!> ¹⁴ Mũ tsok wenj də ñwè ènə ànə bwĩj fòho lo la'à yi co ñwè nè kəkurè mülisè Nwì nè nonjə mòk nà'a. Bùsè ñwè nè yi jə fis kok lò-a ni' ye mũbu fana wo nè jəj tsoj lo yi tsətsəj; ñwè nè yi jə tsoj lò-a ni' nje sè nze fana wo nè jəj fis kok lo yi mũbu.>>

Jisòs Sè Bəbwenjke' Wèj

(Mat. 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Wo à sè jə vè fa Jisòs bəbwenjke' də ya yi jwej yà' bə bo nè se yà' fana ñgàa fàak ye wèj ànə ye vè'nə, wo jwa sa'rə bùu sè də yà'a kà vè'nə gù. ¹⁶ Jisòs ànə ye vè'nə, yi to bwe sè, nè duk də, <<Wèej me'rə bəbwenjke' wèej və bohòmù, nè kà wo mandzə lok; bùusè ganj ñkum sè Nwì sè, tse' yà' nsàap sè co wo yè'sə. ¹⁷ Mũ tsok fa wenj ñkəm duk də, ñwè nè yi ka-a ganj sè Nwì sè co mvè'nə bwenjke' jəgè bum jə ye də kaco ñgəñgəj kə ni fo' yej.>>

Ngə' Nè Bə Ghək

(Mat. 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Nkwà' ñwè bùu Jus mòk à vè kə fek Jisòs də, <<Cicà nè bəboj, yusè aco mũ guu yè'sə yà, ya mũ nè kə tse' lùj nè nà'a nè kà mè-ε?>> ¹⁹ Jisòs duk fa nà' duk də, <<Wù to mũ də ñwè nè bəboj bùu yà? Nwè nè bəboj bùè, mègù Nwì yìyi. ²⁰ Wù rì lùuk sè laj də, <Kà sàhà ko, kà ñwè zə, kà yèyè, kà gèem mwvès ko, nè wəp tè' yo bə ma yo.> >> ²¹ Ngà' nè duk də, <<Mũ à gù yè bum sè wù tanjə yè'sə ñga mũ cu ntòmɔwà' ñwè.>>

²² Jisòs ànə yuk ve'nə fana yi duk fa nà' də, <<Wù sə jamə mok yu nè mò'fis. Lòkè sèŋ bum sè wù tse', nè gapsə fa ngàa jìŋ wèŋ mbàam sə, ya wu nè tse' ghàk mɛbu; nè be' mandzə yuŋ və mɛ.>> ²³ Yi ànə yuk ve'nə fana ngùpcù gbɛ yi yèk, bùusè yi à ye ngà ghàk nè wù kà fàk.

²⁴ Jisòs à kùk ja'a nà', nè duk də, <<Yà' gɛ ve'e wùriŋ bohòŋgàa ghàk ngòkè ni mvwe' gaŋ Nwì sè! ²⁵ Joho cà bohònàm nè yi yam co nàmbà'rè nà'a ngòcà torə tesə ndzənə wu patà', nè nonşə bohòŋgà ghàk ngòkè ni mvwe' gaŋ sè Nwì sè.>> ²⁶ Bùu sè wo à yuk ncèp ènə à duk də, <<Ye də aco ŋwè nè yi tse' to lùuŋ yè'sə ndà?>> ²⁷ Jisòs duk fəsə də, <<Yusè yà' gɛ bohòŋwè ngògù to fana aco Nwì gɛ ye yà' yo.>> ²⁸ Anə geŋ Pità duk də, <<Ja'a na, vès a mè'rə wes ndap avès pwe', nè be' vè nè wu.>> ²⁹ Jisòs duk də, <<Mù sè tsè' fa wèŋ zìnə də, ŋwè nè yi me'rə-a ndap ye kè ŋgwe ye kè bwema kè tè' bə ma, kè bwe ye də a njo gaŋ ŋkum sè Nwì sè fana, ³⁰ ngəŋgàaŋ nè tse' sè yà' càsə yà'sə nie', nè tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nè ntsə'mòk sè'.>>

Jisòs Cèp Mvè'nə Kpɛ Ye

Nə Ye Səmok

(Mat. 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Jisòs ànə jəŋ fəsə gesə ngàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə wèŋ, nè tsok fa wo də, <<Wèeŋ yeè, vesùwèŋ sə kok løyè'e mɛ Jòrosalèm, fana bum sè ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ ànə com bə liŋ am Mo Nwèe nè bùuŋ və zìnə. ³² Wo nè fa mɛ bohòbù lakmvum, fana wo ywi'lə mɛ, nè gɛ fa mɛ bum marè'tu wùriŋ, nè te mɛ bə nte. ³³ Wo nè ləp mɛ, nè zə mɛ, mɛ kpɛ fana a kè dzèŋ nùmbu nè tɛ', mɛ luŋ lokok səmok.>> ³⁴ Anə geŋ wo kà yusè yi cèp yè'sə rɛeŋ lok. Anə ye ŋga ŋkərə awo nsàp nè co wo kà bə ncèp ènə rɛeŋ, fana yà' ye bohòwo anə sèswihì ngòrɛeŋ yà'.

Jisòs Gɛŋsə Ngà Jì Lis Nè Yi Ngà Lɛeŋ Bum

(Mat. 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Jisòs nè ànə kuəp və mvwe' lak Jèrikù fana ŋga ngà jì lis mòk cu ŋgɛ mandzə anə, nè sə lɛeŋ bum. ³⁶ Yi ànə yuk ŋga

bwiŋ sə cà fo' wùriŋ fana yi fek də sə gù yàlɛ. ³⁷ Fana wo tsok yi də, <<Jisòs nè mvwe' lak Nazàrɛ sə cà yi.>> ³⁸ Fana yi waŋ torə fis də, <<Jisòs mo ŋkum Devid, koksə-a manziŋ bohòmù-è.>> ³⁹ Bùu sè wo ànə ye fo' sə wèŋ gham yi də yi cum gəe'. Yi ghaha wesə ye ghaha də, <<Mo Devid, koksə manziŋ bohòmù!>> ⁴⁰ Anə geŋ Jisòs fofo təeŋ, nè də wo jəŋ və nà'. Nà' ànə kuəp və fana yi fek ngà' nè də, ⁴¹ <<Yusè wù dzəm də mɛ gɛ fa wu yè'sə yà?>> Ngà' nè duk də, <<Tà, mùk fa mègù mɛ lis ya mɛ ye bum səmok.>> ⁴² Jisòs nè duk fa nà' də, <<Lis yo sə muhu, ntəm yònè wù fa bohòmù gɛŋsə wu laŋ.>> ⁴³ Anə geŋ lis ye sə muhu sè ghà nè fo' fana yi gi yuŋ lo Jisòs nè, nè sə koksə Nwì. Bùu sè wo ànə ye nsàp yu ènə pwe' à kùksə Nwì sè'.

19

Jisòs Bə Sàkiyò

¹ Jisòs ànə kə ni mvwe' lak Jèrikù, fana nè sə gi ngòcà lòo. ² Nwè nəmòk ànə ye fo' nè liŋ yee də Sàkiyò. Yi ànə ye ŋkum ngàa ko mbàam tas mòk nè ghaŋ yi, nè ye sè' ngà ghàk. ³ Yi lap co yi ye Jisòs, mandzə kà ye bùusè bwiŋ à ye fo' wùriŋ fana yi ye bwi ye ŋwè nè ləm. ⁴ Anə geŋ yi caŋ lo mantombì, nè kə kok tɛ mòk nè wo to nà' də Sikamòdə ya yi ye nà', bùusè Jisòs nè ànə ye ngòcà ma nà'nə. ⁵ Jisòs ànə kə wes mvwe' sə fana yi kùk kok gesə lo mbwa, nè duk fa nà' də, <<Sàkiyò, suhu tsoŋ mbwa nənàk bùusè mɛ nè noon ntinè nè'e mɛ nda'à wù.>> ⁶ Anə geŋ yi suhu tsoŋ nənàk, nè kə jəŋ nà' bə kwəkwa. ⁷ Bwiŋ ànə ye ve'nə fana wo ŋwəm wes wo pwe' də, <<Yi lòŋgòkè nòoŋ bə ŋwè nè yi ngà gù bɛp.>> ⁸ Sàkiyònə lokok duk fa Tà nè də, <<Yeè Tà, mɛ nè gapsə bum am mɛtsətsə'rə bə tsətsə'rə, nè fa mamòk bohòŋgàa jìŋ wèŋ. A ye-a ŋga mù a limzɛ yu ŋwè nəmòk fana mɛ nè lak fəsə fa yi yà' kè' kwè.>> ⁹ Jisòs duk fa nà' də, <<Lùŋ vè mɛmvwe' ndap nè'e ntinə, bùusè wu mo Abrahàm sè'. ¹⁰ A yè'sə də mɛm mo ŋwè,

mù a vè ngòkè làp nè lunse bùu sè wo à bisè.>>

*Gbu' Bwiŋ Te' Sè
Wo A Gàp Fa Wo Mbàm
(Mat. 25:14-30)*

¹¹ Mùmchè'nè bùu sè wèŋ à sè yu'rè bum yè'sè fana yi tsok fa mali wo gbu' mòk. Anè ye nga yi kuəp lòjòrosalèm fana bùu sè bə yà'wèŋ à ye sè, à sè tsəm yàwo də gaŋ ŋkum sè Nwì sè nè yəəŋ ghà nà'nə. ¹² Fana yi duk də, <<Nwè nəmòk à ye nè yi à tesə mu ntombii ŋkum. Yi lòmve' lak mok sè səsap* də wo kə koksə yi gaŋ ya yi bwi və la'à yi. ¹³ Yi benə bwe fàak ye wèŋ bwiŋ hum, nè fa wo mbàm ncùhù hum. Yi duk fa yà' də yà'a sè ywiŋ seŋ bum bə zeŋ tè yi bwi foho və. ¹⁴ Anə geŋ bùu lak ŋkwà' ŋwè nè wèŋ beŋ yi. Wo tum lo bùu mok wèŋ maŋkwèeŋ yi bə ntirè də, <Vès ka dzəm də ŋwè ànə ye ŋkum àvès dzəm.>

¹⁵ <<Anə geŋ wo koksə yi gaŋ sè, yi bwi foho və. Yi to benə bwe fàak sè yi ànə fa wo mbàm sè, də ya yi ja'a də yà' a tse' swe' mbàm sè nɛ. ¹⁶ Nwè nè mantombi à vèə, nè duk də, <Tà, mbàm nè wù a fa mu mò'fis nè a bùuŋ mok hum.> ¹⁷ Nkwà' ŋwè nè kwasə nà' də, <Wusùkù', mo àm-a', wù gù bəboŋ. Wù nitsè' zìnə yòbè mɔyɔ nè nà'a momjo laŋ, fana mu gu wu nga'a ngòkotse' buhu lak hum.> ¹⁸ Nwè nè ba à vèə, nè duk də, <Tà, mbàm nè mò'fis nè, a bùuŋ mok tàŋ.> ¹⁹ Yi duk fa nà' də, <Wù tse' yòsè' buhu lak tàŋ.> ²⁰ Mòk à vè sè', nè duk ye də, <Tà, mbàm yònə nè', mù a kì lòksə nà' ndzənə gàcək. ²¹ Bəsè mù a sè wəp də wu nsàp ŋwè nè wù gu wùriŋ. Wu te'e jəgè yusè wù anə ka noŋsə, nè sè kəp jəŋ yusè wù à ka wù bi.> ²² Yi duk fəsə fa nà' də, <Mùmchè'nè wù cèp də mu nsàp ŋwè nè vɛ'nə yà'sə, mu nè sak wu sè' vɛ'nə. Wu mo nè bəp! Wù riŋ də mu ŋwè nè mù gu wùriŋ, nè mu te'e jəgè yusè mù à ka noŋsə; mù sè kəp mvwe' sè mù à ka bi àlaa? ²³ Nə gu va bwèrɛ wù à kə gèsə fa mu mbàm am sè mvwe' ŋgwa' mòk, də ya mu vè

ngòjə yà', nga mu swe' na mbwa-ε?> ²⁴ Yi bùuŋ duk fa bùu sè wo à ye fo' sè wèŋ də, <Wèeŋ fep fis jəŋ ncùhù nè bohòyi nè, nè fa nà' bohòŋwè nè yi nè tse' fa' ncùhù hum nà'a.> ²⁵ Wo duk fa yi də, <Tà, yi tse' ncùhù hum ye laŋ!> ²⁶ Nkwà' ŋwè nè də, <Mu tsok fa wèŋ də ŋwè nè yi tse'-a yo fana wo nè naaŋ yamsə fa yi mok. Nə ye də bohòŋwè nè yi ka ye yumok tse' nè, a megu-a sè mɔyɔ nè jo nè yi tse' nà' nè, wo nè jəŋ fis gesə nà' ndzə bohòyi anə fo'. ²⁷ A nga'a mok bohòbùu sè wo sè bèn mu də mu nè kə ŋkum awo ye yè'e wèŋ. Wèeŋ jəŋ və wo fɛn, nè sɔə wo mɔlisè mù.> >>

*Jisòs Ni Lak Jòrosalèm
Co Nkum*

(Mat. 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

²⁸ Jisòs ànə cep wes yè'sə fana yi sè lo mantombi ngòkok lòmɔ Jòrosalèm. ²⁹ Yi à kuəp vè mvwe' lak Befà bə Betani fana wo wəsə və mvwe' nda Olip. Yi tumsə gesə ngàa fàak ye ba. ³⁰ Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Wèeŋ du mvwe' lak sè ndzə yà'a, wèeŋ sè nikok lònɛŋ, wèŋ ye mvomndè' mòk nè ŋwè ka nà' kok yuk; wèŋ fiŋ jəŋ və nà' fɛn. ³¹ A ye-a nga ŋwè mòk fek wèŋ də wèŋ sè fi nà' bùu yàlc fana wèŋ duk fa yi də, <Tà tse' fàk bə zeŋ.> >> ³² Bùu sè yi à tum sè à lòo, nè kə ye megu sè' mvè'nè yi duk wo sè. ³³ Mvè'nè wo à sè firə mvomndè' nè fana ŋwè nè yi tse' nà' nè fek wo də, <<Wèŋ sè firə mvomndè' nè bùu yà?>> ³⁴ Wo duk fa yi də, <<Tà tse' fàk bə zeŋ.>> ³⁵ Anə geŋ wo jəŋ və fa Jisòs nà'. Wo fweŋ cèək awo, nè naaŋ fa mvomndè' nè maŋkwèeŋ, nè cumsə Jisòs mbwa. ³⁶ Mùmchè'nè yi à sè kok lònà' fana wo fweŋ noŋsə lo cèək awo sè mandzè anə. ³⁷ Wo ànə kuəp və Jòrosalèm, nga wo sè suhu tsə mòk nda Olip nè fana maŋgo bù nè wo à sè yù yi nè wèŋ ye ngòkwa, nè sə fuŋ koksə Nwì bə nsàap bum maŋgəŋgèeŋ sè wo yə sə. ³⁸ Wo sè duk də, <<Nwii se ŋkum nè yi vè mənə liŋ Tà! Fifi ye mɔbu, kəkùksəə ye bohòNwì

* **19:12** 19:12 Mvèk ànə à ye, wo koksə ŋwè də yi ŋkum fana yi lo lak Rumà ya nga ŋkum nè ghaŋ nè fo' nè cumsə yi mu dzə'ə.

nè yi yam càsə yà lòonj fo'.>> ³⁹ Anə geŋ bɛ̀u Farasi mok sè wo à ye sè' mɛ̀ngorè anə duk fa Jisòs də, <<Cicà, jwa bwe yo yè'e də wo cum gəe'.>> ⁴⁰ Jisòs duk fa wo də, <<Mɛ̀ tsok fa weŋ də wo cu-a gəe', liis yè'e cep cù.>>

Jisòs Wa Fa Lak Jòrosalèm

⁴¹ Yi ànə kuəp və, nə ye ntum lak nə fana yi yeto ngòwa fa nà' də, ⁴² <<Anə ye-a nga'a də wù riŋ yusè aco yà' jəŋ və fifi bwèrà. Megu də kaco lis yo ye yà' nga'a yeŋ. ⁴³ Numbu mòk sè vè bohòwù, nè bɛ̀u sè wo sè bèn wuu nə və dzè' bohòwù, nə gum dzoonj wu ngəŋ ma nè fòpwe'. ⁴⁴ Wo kuəmsə mak mbàandap yo sə nze, nə le' mak bɛ̀u yo bə bwe yo sè wo cu mɛ̀mvwe' vèəm ndap yo sə pwe'. Wo nə kà lis nè mò'fis mənə mòk mè'rə naan bɛ̀usè wù à ka ghà nè Nwi à kə ke' yə weŋ nə riŋ.>>

Jisòs Bɛ̀'fis Ngàa Səŋ Bum

Mɛ̀ Ndap Nwi Nè Ghaŋ Nə

(*Mat. 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22*)

⁴⁵ Anə geŋ yi kə ni lo mɛ̀mvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nə, nə sə bɛ̀'fis bɛ̀u sè wo sə sèeŋ bum mbwa. ⁴⁶ Yi sə cep də, <<Wo à còm nònjsə ndzənə njwàk Nwi, sə kum ndap Nwi nè ghaŋ ènə də, <Ndap nè njàm nə, nə ye ndap nè ngòlən mbwa pìriyà;> fana wèŋ jə bɛ̀sə nà' ndap ngàa yè wèŋ.>>

⁴⁷ Yi à sə yə'rə bwìŋ mɛ̀mvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nə numbu pwe'. Ngàa fa satikà' bə ngàa yə'rə fa bwìŋ lùk bə bɛ̀u sè ghaŋ sə wèŋ sə lap ngòzə yi. ⁴⁸ Wo kà yusè co wo gu sə rì bɛ̀usè bwìŋ pwe' à dzəm tse' mègù ncèp nè nje nə.

20

Fa Jisòs Nàaŋ Ndà?

(*Mat. 21:23-27; Mak 11:27-33*)

¹ Numbu mòk à ye nga Jisòs sə yə'rə bwìŋ, nə sə tsoho fa wo Ntirè nè Bèboŋ nə mɛ̀mvwe' ntombi ndap Nwi nè ghaŋ nə fana ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə ngàa yə'rə fa bwìŋ lùk nə ye bù njkwàha bɛ̀u Jus wèŋ kə tseŋ yi. ² Wo à vèə, wo fek yi

də, <<Vès dzəm ngòrì də wù gu bum yè'sə bə nàaŋ sè fò? Kènə fa wu nàŋ ndà də wu gu yà' ε?>> ³ Yi duk fa fəsə yà'wèŋ də, <<Mɛ̀ tse' ngòfek weŋ yusəmok yàm sè', wèŋ tsok fa mɛ̀-a də, ⁴ mvwe' sè Jon ànə jəŋ nàaŋ sè ngòbàptesə bwìŋ fo' yà'a ànə və bohòNwi kə yà' ànə tesə bohòbwìŋ-ε?>> ⁵ Wo à yèto ngòcèp bə zeŋ, nə sə fe'rə ni' awo də, <<A tsok fa yi yè'sə da? Bɛ̀sə a duk-a də, nàaŋ sə à sə vè bohòNwi fana yi nə fek fe'lə ves də, ànə geŋ vesùwèŋ kà yusè Jon à sə cèep dzəm bɛ̀u yà' lɛ. ⁶ Nə ye sè' də a ye-a nga a duk də, nàaŋ sə à tesə bohòbwìŋ fana bwìŋ nə təm ves bə lis, bɛ̀usè wo à dzəm yàwo zìnə də Jon à ye ngà tsòhòbum Nwi.>> ⁷ Fana wo duk fa nà' də wo ka mvwe' sè yà' ànə və sə riŋ. ⁸ Jisòs duk bwi fa wo ye sè' də, <<Ye də mɛ̀ nə kà weŋ nsàp nàŋ nè mɛ̀ tse' ngògù bum yè'sə bə zeŋ nə sè' tsè'.>>

Gbu' Ngàa Kùk Nzum

Sə Wo A Ye Bup

(*Mat. 21:33-44; Mak 12:1-12*)

⁹ Anə geŋ Jisòs ye ngòtsè' fa bɛ̀u sə wèŋ gbu' nè'e də, <<Nwə nəmòk à bì nzum ye, nə tes yà' bohòbɛ̀u səmok də ya yà'wèŋ nə sə lak yi. Yi ànə fa wo fana yi ye'e lo mvwe' lak mok, nə kə cum mam fo' mvək səsap. ¹⁰ Mvək nè ngòkɛ̀p bum sè mɛ̀nzuù sə ànə kurə fana ngà nzum nə tum ngà fàk ye mòk də nà'a lo bohòbɛ̀u sè mɛ̀nzuù yi sə, də yà'a fa yi ma nje. Bɛ̀u sə wèŋ ləp yi, nə tum fəsə lo yi botu. ¹¹ Yi tumsə fe'lə ngà fàk ye mòk. Wo ləp nà'nə sè', nə koksə nà' marè'tu vɛ̀'ε, nə tum fəsə lo nà' sè' botu. ¹² Yi tum ngà fàk ye mòk sè' nè tɛ'. Wo fa nà'nə mvwe', nə bɛ̀' fis gesə yi fo'. ¹³ Fana ngà nzum nə duk də, <Mɛ̀ gu kok yè'sə va? Mɛ̀ tum lɛ mo àm nè mɛ̀ dzəm yi wùriŋ nè'e, kàmòk wo yə-a də a yi, wo nə wəp li tsoŋ yi!> ¹⁴ Bɛ̀u sè mɛ̀nzuù sə wèŋ ànə ye nà' fana wo duk mɛ̀ngorè àwo anə də, <Nè'e nga'a monè ndzə vèə yi nè njkwà' njwə nə kà-a ye, yi nə cum mvwe' kùu nà' yi nə. Vesùwèŋ zə yi, ya bum ye sə ye mok sè yàvès.> ¹⁵ Anə geŋ wo kə ko fis yi mɛ̀nzuù anə, nə zə yi. Ye də ngà nzum nə nə gu bohòbɛ̀u yè'sə wèŋ va? ¹⁶ Yi nə və kə zə bɛ̀u sè

wo tse' nzum ye sə wèŋ, nə jəŋ fa nzum sə bohòbùu mok sè zok.>>

Bùu sə wèŋ ànə yuk wes ve'nə fana wo duk də, <<Nwii gu co yumook kà ve'nə ye yuk.>> ¹⁷ Fana Jisòs kùk ja'a wo jwaan, nə fek wo də, <<Ye də yusè wo à còm nõŋsə yà' ndzənə ñwàk Nwì yè'e də yà? Də,

<Lis nè ñgàa ci ndap wèŋ à dzèen màk nõŋsə nà' də nà'a bup nə kè tse' ghak fe'lə fàk mok sè' zeŋ.*>

¹⁸ Ñwè nè yi kè gbù-a múnə lis ànə, ñgèŋgàŋ tiin sam zəzok, nə ye də a ye-a ñga nà' gbù ñwè nəmòk muni'ì fana nà' gok fam ñgèŋgàŋ.>>

¹⁹ Ñgàa yə'rè lùk bə ñgàa fa satikà' sè ghan wèŋ sə lap mandzè də wo ko yi ghà nà'nə bùusè wo à rì də nà' màk fa gbù' ànə bohòwo. Fana megu də wo sə wəp də bwiiŋ nə jok.

Fa Nwì Yu Ye
Nə Fa Kaisà Yu Sè Ye
(*Mat. 22:15-22; Mak 12:13-17*)

²⁰ Anə geŋ wo sə kùk yi, nə tum fa yi mfuəp sə wo sə gu borə co wo bùu sè zìnə. Wo sə gu ve'nə də ya wo ko yi bə yumok sè yi nə cèp, ya wo fa yi bohòŋgàa fàak sè wo tse' ñàŋ mvwe' nze govənonè fo' nə. ²¹ Wo fek yi də, <<Cicà, vès rì tse' də wù sə cèp, nə sə yə'rə fa bwiiŋ yusè yà'a zìnə; nə ye sè' də wu kà ñwè gèm ko fagè, nə sə yə'rə fa bwiiŋ bum sè yà'a bə mandzè Nwì bə zìnə. ²² Vès dzəm də wu tsok-a ves, lùuk vesùwèŋ sə tsè' də, a bəboŋ co vès sə lak fa ñkum Kaisà nè mvwe' lak Rumà tas kè ka' ε?>> ²³ Yi riŋ də yà' sə bə yi fana yi duk fa yà' də, ²⁴ <<Wèen jəŋ və fa m-a mbàm mòk è. Wo còm naan múnə mbàm nə yè'e liŋ ndà, nə ye mbwa yè'e sè' si ndà?>> Wo də, <<A sè ñkum Kaisà.>> ²⁵ Fana Jisòs duk də, <<Ñhì. Làk fa Kaisà yusè yà'a sè ye, nə fa Nwì yusè yà'a sè Nwì.>> ²⁶ Fana wo kà yumok sè co wo ko yi bə zeŋ mvwe' bwiiŋ də yi cèp ve'ε tse'. Megu də wo ànə yuk mvè'nè nà' cèp fəsə fa wo sə fana wo mərə, cù loho wo.

* **20:17** 20:17 Ye Mätiyò21:42

Nzak Nè NgòLòkok
Mvwe' Kpù

(*Mat. 22:23-33; Mak 12:18-27*)

²⁷ Bùu mok sè wo à sə to wo də bùu Sadusi wèŋ à vè kè tsèŋ yi. Bùu yè'sə wèen bùu sè wo dukgè yàwo də kaco ñwè lokok fe'lə mvwe' kpù yeŋ. ²⁸ Wo à vè, nə fek yi də, <<Cicà, Musi à còm nèm fa ves lùk mòk də, a ye-a ñga tètàa ñwè nəmòk kpù me'rə-a ñgwe ye ñga bə nà' ka mwe tse' fana moma yee nə jə tsoŋ ñwà nə, ya bə nà'a dzə fa tètà ye nə yi kpù nə bwe. ²⁹ Yumook yè' də bwema mok wèŋ à ye tu awo sàmba. Fana nè mwè nə jəŋ ñwàŋwè, nə kpù me'rə nà' ñga bə nà' ka mwe tse'. ³⁰ Ñwè nè ba jəŋ ñwà nə, nə kpù me'rə nà' sè' ve'nə. ³¹ Ñwè nè te' jəŋ bwi ñwà nə sè'. Yà' à mègù ve'nə tètè wo sè sàmba sə pwe' à kpù wes ñga nè mò'fis ka mwe bə ñwà nə dzə. ³² A cu, ñwà nə kpù ye sə sè'. ³³ Ye də nùmbu nè bwiiŋ nè lòkok mvwe' kpù nə ye nùu, ñwà ènə nə ye ñgwe ndà. Busè wo a jə yi wo sàmba pwe'fo'.>>

³⁴ Jisòs duk fa wo də, <<Mbəmbam bə bəba sè niè' cugè co ñgwe bə ndum. ³⁵ Megu də bùu sè wo kəkurè ngòlòkok mvwe' kpù ghà ànə sə nè kà gù mok cu fe'lə. ³⁶ Busè wo mok co masinjàa Nwì nə ye fe'lə bwe Nwì sè', njo nə wo a lòkok mvwe' kpù. ³⁷ Musi nə à nitsè' bə tu ye jəja də bwiiŋ nè lòkok mvwe' kpù. Mvwe' sè yi à còm bə nzak tə nè mis à sə kəə mbwa nà'a fana yi sə to Tà də nà'a Nwì Abràham, nə ye Nwì Azik nə ye Nwì Jàkop. Nwì à cèp ve'nə ñga wo à kpù lòlan. ³⁸ Yà'a sə nitsè' də bùu yè'sə cu fe'lə ñwəm, njo nə yi ka Nwì bə kpùkpù yeŋ, yi Nwì bùu sè wo cu ñwəm. Busè bə tsətsərə nè Nwii də, ndàanwè pwe' cu ñwəm.>> ³⁹ Anə geŋ ñgàa yə'rè fa bwiiŋ lùk mok wèŋ duk fa yi də, <<Cicà, yusè wù cèp yà'sə bòwuriŋ.>> ⁴⁰ Busè ñwè à ka nè co nà' fek yi yumok mok ghùsə ja'a lok fàk.

Nzak Nè Bə Liŋ Krest
(*Mat. 22:41-23:36; Mak 12:35-40; Luk. 11:37-54*)

⁴¹ Anə geŋ Jisòs fek wo də, <<Aco wo duk də ɲwə nè wo togè yi də <Ŋkum ɲgà gèm bwìŋ> nə ye ɲgwì bù Devid yè'sə va? ⁴² Busè Devid nə bə tu ye à cèp bə liŋ ɲwə ènə ndzənə ɲwàk Sàam duk də, <Tà Nwì à duk fa Tà àm də, <<Cum fɛɛŋ bo ma mà'a mù, ⁴³ tètè mɛ nə gu bùu sè wo bèŋgè wu, wù nəŋ tes kù mɛ ni'i wo ànə.>> > ⁴⁴ A ye-a də Devid nə sə to nà' də Tà, ye də aco yi ye bwi bohòDevid anə mwe yè'sə vale?>>

Jisòs Də Bwìŋ Jəŋ ɲkərə Bə Yusè ɲgàa Yə'rè Lùk Sə Gùu

⁴⁵ Fana yi à cèp fa ɲgàa fàak ye wèŋ ɲga bwìŋ pwe'fo' sə yuk də, ⁴⁶ <<Wèeŋ jəŋ ɲkərə bə ɲgàa yə'rè lùk sè wo dzəm ɲgònì tse' cək sè səsap, nə dzəm də bwìŋ cepsə ke'ca wo muntɛɛŋ, nə dzəm mvwe' ncum sè bəboŋ mɛmvwe' ndap piriya, nə dzəm də a dzèŋ mvwe' ɲkàk, wo cum megu mvwe' sè ya bwìŋ wəp wo co bùu sè ghaŋ. ⁴⁷ Wo lim zə bum bàa yepmfə wèŋ, nə sə gu bupsə ndap awo, nə sə gu basə piriya sè səsap ɲgwàŋ. ɲgə' nè ɲjəwo nə kə yam gha' pwe'fo' njo bum yè'sə.>>

21

Fəfa ɲwà ɲgwemfə Nəmòk (Mak 12:41-44)

¹ Jisòs à cu mɛmvwe' ntombi ndap Nwì nè ghaŋ, nə kək kok mvəsə ɲgàa ghàk wèŋ sə gèsə tsoŋ fəfa awo sənə ɲkùp nè wo gèsəgè ca nə. ² Yi ye ɲga ɲwà ɲgwemfə mòk nè yi ɲgà jìŋ gèsə tsə mánini ba. ³ Fana yi duk də, <<Mɛ tsok weŋ yusè yà'a zinə də ɲwà ɲgwemfə nè yi ɲgà jìŋ nè'e fa càsə ghak wo pwe' yi. ⁴ Busè wo sə fa yəwo ɲga wo tse' ɲkùuŋ, fana ɲwà ɲgà jìŋ nè'e fa wes ye mumbàm zu nje nè yi tse' nə pwe' nè pwe'.>>

Jisòs Tsə' Bum Sə Yà'a Nə Ye ɲga Yi Kəp ɲgòVə (Mat. 24:1-14; Mak 13:1-13)

⁵ Bùu mok wèŋ à sə cèp fo' mvə'nè də ndap Nwì nè ghaŋ nə bəvɛ'ɛ bə liis sè wo à ci nà' fo', nə ye bə bum sè wo à fa Nwì ɲgògè bəŋsə ndap ye nə fo'. Jisòs duk

fa wo ye də, ⁶ <<Bum sè wèŋ sə yə yà' yè'e pwe', nùmbu mòk sə vəò nè liis nè mò'fis nə kà mənə mòk fa'nə naaŋ mam. Wo nə kəmsə wes yà' pwe'.>> ⁷ Fana wo fek yi də, <<Cicà, tsok fa a ves ghà nè bum yè'sə nə ye-è, nə ye sè' də yusè yà'a nə ɲiŋtsok də bum yè'sə kəp laŋ sə yè'sə yà?>> ⁸ Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ jəŋ ɲkərə ya ɲwə nəmòok kà weŋ bərə, bùusè bwìŋ nə və ɲkùuŋ sè wo nə sə ci' mvwès də, <Mɛ yi nè Nwì à duk də yi nə tum nə, mvək nə kəp laŋ.> Wèŋ kà wo bə' lòswì. ⁹ Nə ye də wèeŋ yuk nzak dzè' nə ye bə mvə'nè bwìŋ sə kùəm ke' fana wèŋ kà wəp, bùusè bum yè'sə nə ye to tsoŋ ntòvɛ'nə ɲkùuŋ. Bum yè'sə ye-a sè' vɛ'nə fana mvə'nè bum nə lə nə, nə kà sè ntòkə dzèŋ.>>

¹⁰ Anə geŋ yi sə tsoho fa mali wo də, <<Bòp lak mook nə lə bə bòp lak mok, ɲkum mok lə bə ɲkum mok sè'. ¹¹ Nze nə nə sə tsoho vɛ'ɛ wùriŋ fana ɲjè bə ɲgə' ye ke' lo mvwe' bòop lak mok zok zok nduk. Fana bum sè co yà' koksə ɲwè wəə bə bum mok sè yà' sə nitsè' mvək nè də nzeŋgòoŋ nə me wèeŋ nə sə yəəŋ mabu wùriŋ. ¹² ɲkùuŋ bum yè'sə nə sə ye fana wo nə ko to ntòwèŋ ɲkùuŋ. Wo nə ko weŋ, nə yeŋsə weŋ ɲgə', nə jəŋ lo weŋ mɛmvwe' ndap piriya ɲgòsak weŋ, nə jəŋ lo weŋ mɛmvwe' ndapndzəm wèŋ sè'. Wo nə kə jəŋ lo weŋ bohòŋkum bə govəno'wèŋ pwe'fo' bùu liŋ am. ¹³ Nà'nə nə ye yà'sə sè' mandzə bohòwèŋ ɲgòtəəŋ, nə tsoho fa bwìŋ ncèp nè ɲjàm. ¹⁴ Wèeŋ riŋtse' yè'e sə ntùu wèŋ də ɲwèe kà də yi sə tsərə də wu nə sə cèp fəsə fa wo yè'sə də yà duk. ¹⁵ Busè mɛ nə fa weŋ cù bə ɲkərə nsàp nè wù cèp fana cù loho bùu sè wo sə bèŋ weŋ sə, wo kà yusè ɲgòcèp fe'lə mok rì. ¹⁶ Anə sə seŋ weŋ bùu awèŋ co bùu sè wo dzə wu wo, bə moma yo, nə ye bwe tè' yo bə ɲge' yo wèŋ. Mook sè wo nə zə weŋ zəə. ¹⁷ Bwìŋ pwe' nə beŋ weŋ njo liŋ am sə. ¹⁸ Megu də, nùəmtu àwèŋ nè mò'fis nə kà bisè. ¹⁹ Wèeŋ təəŋ-a gəgəŋ, yà'a mvə'nè wèeŋ nə tesə yòŋsəə awèŋ sə.

Ngə' Nè Nà'a Nə Ye Nkuŋ Nzenḡon Me
(*Mat. 24:15-31; Mak 13:14-27*)

²⁰ <<Ghà nè wèeŋ yə nga sojà wèŋ kə gũm lak Jòrosalèm fana wèŋ riŋ də wo nè kuəmsə mak yà' mvək momjo. ²¹ Fana bùu sè wo cu mvwe' lak Jùdiyà wèeŋ caŋ kok lo mündahà, bùu sè wo cu muntòlak wèeŋ tesə lo, bùu sè wo ka muntòlak anə yeŋ wèeŋ kà də wo mumsə ŋḡoni foho lòmbwa duk. ²² Bùsə a yà'sə nùumbu là' fəsə fò, ya bum sè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì lòoŋ fo' bùuŋ və zìnə. ²³ Ho'm, megu də anə ye ŋḡə' wùriŋ bohòbàa sè bə zũm, nə ye sè wo sə fa bwe sè lə mbwi bə nùumbu yà'sə. Ngə' nè co wù kà cèep nə ye sə nzenḡon anə nga Nwì jòk bohòbùu yè'sə wèŋ sè'. ²⁴ Wo nə gbe' zə mok wèŋ bə fèk, nə jəŋ lo mok co ŋkwèŋ mvwe' bòop lak lòoŋ. Fana bù lakmvum wèeŋ nə nəŋrə lak Jòrosalèm bə kù tètè mvək nè Nwì a fa wo kə wes.

²⁵ <<Bum mok sè yà' sə nitsə' mvəək nə yəəŋ m̄ nùmə bə ŋw̄u nə ye m̄nə ŋkəŋkəŋ sè'. Ma nè sə nze fana bòop lak wèeŋ nə jip, nə wəp mvè'nè ndzəp nè ghaŋ cwì, nə sə ke'lə li gb̄u. ²⁶ Bwìiŋ nə sə kp̄u sɛɛŋ bə w̄ə mə mvè'nè wo sə tək ŋḡoyə yusə yà'a nə ye sə nzenḡon anə sə, bùusə ŋàaŋ sè ma m̄bu sə pwe'fo' nə tsoho. ²⁷ Fana wo nə ye m̄u mo ŋwè, mvəsə m̄ sè vè ndzənə mbàk bə ŋaŋ, nə sə fòm rɛŋ boŋsə nèb̄up. ²⁸ Bum yè'sə yè ŋḡokè ye vɛ'nə, fana wèŋ fis kok tu awèŋ m̄tsə, nə sə k̄k, bùusə mvək nè Nwìi nə fiŋ me'rə wèŋ mvwe' ŋḡə' nə kuəp yà'sə laŋ.>>

Yə'rə Jəŋ Yumok BohòT̄u
(*Mat. 24:32-44; Mak 13:28-37*)

²⁹ Anə geŋ Jisòs tsok fa wo ncèp nè'e bə gb̄u' də, <<Wèeŋ k̄k ja'a yàwèeŋ t̄u nè wo togè nà' də fik nà'a, nə ye t̄u mok wèŋ lòoŋ-è. ³⁰ Ghà nè wèeŋ yə nga yà' yè ŋḡotse' mvù fana wèŋ riŋ də mb̄uŋ kuəp laŋ. ³¹ Yà' mègù sè' vɛ'nə də ghà nè wèeŋ yə bum yè'sə nga yà' sə ye vɛ'nə fana wèŋ riŋ də gaŋ ŋkum Nwì sə yà' kuəp vè laŋ.

³² <<M̄ sè tsè' wèŋ yè'e ŋkèm ncèp də ŋgwì bù nè niè' nè'e nə kà kè lè wes

nga bum yè'sə yà' fà' laŋ. ³³ Ntòbu bə nzenḡon nè cà gesə lòfo', ncèp nè njàm kà ye cà yuk.

³⁴ <<Wèeŋ sə jəŋ ŋkərə bə tu awèŋ. Kà də wèeŋ me'rə fa ni' awèŋ bohòdinà bə j̄h̄h̄ r̄uk nə ye bum sè sə nze sə duk, bwèrɛ nùmbu ànə nə kə tseŋ wèŋ vak nga wèŋ ka riŋ. ³⁵ Nùmbu ànə nə kə tseŋ ŋwè vak co tam ko wu yi. Bùsə nùmbu ànə nə və bohònzenḡon nə lòoŋ fo'. ³⁶ Wèeŋ sə so bə ghà nè fòpwe'fo', nə sə ḡu p̄riyà də wèeŋ tse' ŋaŋ ŋḡoca swirə to bum sè yà'a nè kə ye yè'sə, nə kə təəŋ to mantombii Mo Nwè nè sè'.>>

³⁷ Jisòs à sə yə'rə bwìŋ m̄mvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə nùumbu pwe' fana ndzəm seŋ, yi kok lo kə nooŋ m̄mvwe' nda Olip nè. ³⁸ Tsok à sə rɛŋ fana bwìŋ pwe' sə kə tseŋ yi m̄mvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə ŋḡosə yu'rə yusə yi sə tsòho sè.

22

Wo To Làm M̄tuhù Jisòs

(*Mat. 26:1-5, 14-16; Mak 14:1-2, 10-11; Jon 11:45-53*)

¹ Nkàha Pasobà, sè wo z̄ugè fo' bred sè jì yis yà'a ànə kuəp və nga'a mok laŋ.

² Fana ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ bə ŋgàa yə'rə fa bwìŋ l̄uk wèŋ sə lap mandzè mok ŋḡozə swìhi Jisòs bùusə wo ànə sə wəp bwìŋ də yà'a nə jok.

³ Anə geŋ Satà ni sə nt̄u Judàs nè liŋ ye mook də Iskarəyà. Judàs nə à ye sè' mòk m̄ŋgorè ŋgàa fàak Jisòs sè wo à ye hum-ncòp-ba sə. ⁴ Judàs nə à lò, nə kə cep bə ŋgàa fa satikà' sè ghaŋ nə ye bùu sè mantombi bohòŋgàa tək m̄mvwe' ndap Nwì sə wèŋ mvè'nè yi nə seŋ fa wo nà'.

⁵ Wo à kwa, nə duk də wo fa yi mbàm.

⁶ Judàs nə à dzəm, fana nə sə lap mok mandzè nè co yi seŋ Jisòs nga bwìŋ ka fò' yeŋ.

Jisòs F̄h̄u NgòZ̄u
Nkàha Pasobà

(*Mat. 26:17-25; Mak 14:12-21; Jon 13:21-30*)

⁷ Nùmbu nè wo à yèto ŋkàk nè wo z̄ugè bred sè jì yis nè à dzèeŋ, à ye sè'

nùmbu nè wo sʷəgè nsùŋgaan̄ ŋkàha Pasobà ŋgòfa Nwì sə. ⁸ Anə geŋ Jisòs tumsə lo Pità bə Jon ŋga yi tipsə wo də, <<Wèeŋ du kə fuh̄u fa ves ŋkàha Pasobà sə ya vesùwèeŋ kə zʷə yà'.>> ⁹ Wo fek yi də, <<Wù dzəm də vèes kə fuh̄u yè'sə ma fòlɛ?>> ¹⁰ Yi duk fa wo də, <<Wèeŋ yu'rə bəboŋ. Wèeŋ kə ni lòmuntòlak anə fana wèŋ ŋwəmbam mòok nə kʷərə ŋga yi bək tse' kʷuŋ ndzəp; wèŋ be' lo yi mvwe' ndap nə yi nə kə ni fo' nə. ¹¹ A kə dzèŋ fo' fana wèŋ tsok fa ŋgà ndap nə də, <Cicà nə də vèes kə fek wu də rum ndap nə bə bwe ye wèeŋ nə zʷə ŋkàha pasobà mbwa nə fòlɛ?> ¹² Yi nə niŋ fa weŋ rum ndap mòk nə ghan̄ ma matùhù, nè bum pwe' mbwa, fana wèŋ gʷuh̄ tsə'rə bum pwe'fo'.>> ¹³ Anə geŋ wo lo, nə kə ye bum sə pwe' mvə'nè Jisòs ànə duk sə. Wo fuh̄u zʷuzʷ Pasobà sè fo'.

Ŋkàha Pasobà Sè

Wo A Zʷə To Losopà Fo'

(Mat. 26:26-29; Mak 14:22-25; 1 Korè 11:23-26)

¹⁴ Mvək nə à kʷərə fana Jisòs cum mvwe' ye mʷə teberè ŋgòzʷə beŋ bə ŋgàa fàak ye sè wo ŋgàa ntum ye sə wèŋ. ¹⁵ Yi duk fa wo də, <<Mù anə dzəm ve'ɛ wùriŋ də vesùwèeŋ zʷə be'lə tsoŋ zʷuzʷ ŋkàha pasobà yè'sə bəbe' ŋkuŋ ya mʷə ye ŋgə'. ¹⁶ Busə mʷə tsok weŋ də mʷə nə kà yà' mok zʷə fe'lə tètè tse'ŋga yusə zʷuzʷ yè'sə tə bə tu zeŋ sə kə rɛeŋ nùmbu nə mvwe' gaŋ ŋkum sè Nwì sə ŋkuŋ.>>

¹⁷ Anə geŋ yi jəŋ ŋgàp, nə kwasə Nwì, fana yi duk fa wo də, <<Wèeŋ ko jəŋ, nə gapsə mʷətsətsə'rəə wèŋ. ¹⁸ Busə mʷə tsok weŋ də, ye jəŋ nè ŋga'a nè'e mʷə nə kà rùuk yè'sə mok no fe'lə tètè gaŋ Nwì sə kə wes.>>

¹⁹ Fana yi jəŋ fe'lə brəd; yi ànə kwasə wes Nwì sə mok fana yi fa yà'wèŋ, nə duk də, <<Nè'e ŋgùpni' àm nè wo a fa nà' bùu wèŋ. Wèeŋ sə gʷuh̄ ve'nə ŋgòsə tsərə tse' mʷə.>> ²⁰ Yi ànə gʷə megu sè' mʷəmvə' ànə bə ŋgàp nə. Ghà nè wo à zʷə wes zʷuzʷ sə fana yi fa wo ŋgàp nə, nə sə cep də, <<Ŋgàp nè'e rùk nè fi nè nà' kɪ ŋge' ndzənə ndʷəm am, nè nà'a nə

fe'e bùu wèŋ. ²¹ Megu də wèeŋ kuk ja'a yàwèeŋ, ŋwə nè yi sèŋ mʷə nə cu be'lə venəwèŋ yè' mʷə teberè anə. ²² Mʷə Mo Ŋwè, mʷə nə kʷə lo mvə'nè wo ànə duk non̄sə sə, megu də ŋwə nè yi sèŋ mʷə nə cu bə ŋgə'.>> ²³ Fana wo ye ŋgòfe'rə ya' mʷəŋgorè wo də ŋwə nè yi nə seŋ nà' nə yè'sə ndàlɛ?

Ŋwə Nè Yi Yam Ghak Mok

Yi Yè'sə Ndà?

²⁴ Mʷəncəp mòk à tesə mʷəŋgorè wo anə sè' də ŋwə nè nà' yam càsə mok sə pwe'fo' ndàlɛ? ²⁵ Fana Jisòs duk fa wo də, <<Ŋkum sè sə nzeŋgòŋ feŋ gʷə fagè bùu awo sə co də wo yàwo bùu sè ghan̄. Wo sə dzəm də bwìiŋ sə to wo də ŋgàa fa bwìiŋ mbo. ²⁶ Yà'a kà bohòwèŋ yàwèŋ ve'nə ye. Yusə lɛ də ŋwə nè yi ŋwə nè ghan̄ nə ye co mo nè lʷə, fana ŋwə nè yi mantombi yi nə ye co ŋgà fàk bohòmok sə wèŋ. ²⁷ Yèè, ŋwə nè ghan̄ yè'sə nè fò, ŋwə nè yi cu ye mʷə teberè kə ŋwə nè yi sə fàk ŋgòcàsə vè zʷuzʷ mʷə teberè anə-ɛ? A lɛ ŋwə nè yi cu mʷə teberè nə. Fana mʷə yàm bohòwèŋ co ŋwə nè yi sə càsə zʷuzʷ sə càsə nə.

²⁸ <<Nùumbu sè mʷə a sə tse' ŋgə' sə pwe', wèŋ sə dzəm ŋgòcu mali vesùwèŋ. ²⁹ Fana mʷə sə koksə weŋ gaŋ sè' mvə'nè tè' am ànə koksə mʷə. ³⁰ Wèeŋ nə zʷə mʷə teberè mʷə mvwe' gaŋ am sə. Wèeŋ nə cum mʷəmvwe' kapràk, nə sə sak bòop lak Izùrɛ sè yà'a hum-ncòp-ba sə.>>

Jisòs Də Pità Nə Dzeŋ Yi

(Mat. 26:31-35; Mak 14:27-31; Jon 13:36-38)

³¹ Fana Jisòs duk fa Pità də <<Saimù, Saimù yu'rə! Satà lɛŋ də yi dzəm ŋgòjə weŋ, nə swək weŋ co wo sə swək gòmbi. ³² Megu də mʷə lɛŋ fa wu pìriyà lɛŋ də ntəm nè wù tse' ŋgòdzəm tse' bohòmù nà'a kà maŋkwèŋ bwì foho lò. Nə ye sè' də wu bwì vè bohòmù fana wù gʷə ya bwema yo ye yàwo gʷəgʷə sè'.>> ³³ Pità nə duk fa yi də, <<Tà, a dzəm ye mvwe' ndapndzəm bə mvwe' kʷə pwe', mʷə nə lo yàm vesù.>> ³⁴ Yi duk fa nà' də, <<Pità, mʷə tsok wu ŋkəm duk də, ŋkuŋ mvəp to

ntinə nga wù duk fis kè' tɛ' laŋ də wù ka mɛ riŋ.>>

Mvèk Ngə' Nə Kùrə Laŋ

³⁵ Anə geŋ Jisòs fek wo də, <<Mvè'nè mù ànə tumsə lo wɛŋ fa', nə duk də wèŋ nə kà posà mbàm jə, kà bàm jə, nə kà kùuŋgùp sè' jə tse' lòyà'a, wèŋ ànə lo, nə kə jamə yumok à?>> Wo à duk də, <<Vès à ka yumok jamə.>> ³⁶ Fana Jisòs nə duk fa wo mok də, <<Nwè nè yi tse'-a pùp ye kè bàm àlɛ, yi jəŋ tse' nà' nga'a. Nwè nè yi ka-a kafà' tse', ngèŋgàŋ seŋ cək ye, nə ywiŋ tse' mòk bə zeŋ. ³⁷ Mɛ tsok fa wɛŋ də yusè wo à còm yà' ndzənə nɔwək Nwi bə liŋ am də, <Wo à ta be'lə yi bə ngàa gù bɔp wèŋ> yà'a nə bɔuŋ və tsoŋ zìnə. Njo nè bum sè wo à còm yà' bə liŋ am sə, sə bɔuŋ vè zìnə pwe'fo'.>> ³⁸ Wo duk fa yi də, <<Tà, vès tse' fèk ba.>> Yi duk fəsə fa yà' də, <<Yà'sə kəkùrə.>>

Jisòs Sə Gù Piriya Gèseməni

(Mat. 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Anə geŋ yi lokok ngòlòmɔwɛ' nda Olip sè mvè'nè yi lòhogè səsə sə fana bwe ye sə wèŋ sə be' lòyi sè'. ⁴⁰ A kè dzèŋ fo' fana yi tsok yà' də yà'wèŋ ləŋ Nwi də ya məmumsəə kà yà' gha'. ⁴¹ Fana yi soŋ gesə lo ngə ni'i yà'wèŋ anə fo' co wù mak lis kə dzeŋ, nə təŋ bə tumfərə sə ləŋ piriya. ⁴² Yi ləŋ duk də, <<Tè', a ye-a nga bə-a wu fana wù jəŋ gesə lo ngàp ngə' ènə fo'; mù duk-a sè' vɛ'nə, wù gɛ lɛ mɔmɔvè'nè wù dzəm wù, kà mɔmɔvè'nè mù dzəm mù gù.>> ⁴³ Anə geŋ masinjà Nwi mòk tesə və mɔbu, nə kə fa yi nàŋ. ⁴⁴ Anə ye nga ntəm sə bɔp yi vɛ'ɛ nsàp nè yi à ləŋ vɛ'ɛ tètè ndùrə sə cərə yi co sə cərə tsə nduəm. ⁴⁵ Anə geŋ yi lokok, nə kə tseŋ bwe ye sə wèŋ nga wo wòbə manziŋ wùriŋ, fana nə sə dzəm mok lo. ⁴⁶ Yi fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ sə dzəm lo yà? Wèŋ lokok, nə ləŋ də ya məmumsəə kà wɛŋ gha'.>>

Wo Ko Jisòs

(Mat. 26:47-56; Mak 14:43-50; Jon 18:2-11)

⁴⁷ Jisòs ànə sə cep mali ntòfo' fana ma ngò bə mok tesə və, nga Judàs nè yi sè'

mòk mɔŋgorə bwe ye sə hum-ncòp-ba nə to mantombi yi. Judàs nə lo kə cep sə Jisòs nə co nge' vɛ'. ⁴⁸ Jisòs fek nà' də, <<Judàs, wù də wu seŋ mɔu mo nɔwè bə cəcèpsə à?>> ⁴⁹ Bwe Jisòs sè wo ànə ye fo' sə à ye mvè'nè bum sə à ye fana wo fek Jisòs də, <<Tà, aco vès gbe' bə fèk à?>> ⁵⁰ Mòk mɔŋgorə wo anə à gbe' ci' màk ntu'u mo ngà fàk nɔkum ngà fa satikà' mòk. Yi à gbe' ci' ntu'u nà' sè bo ma zɛ. ⁵¹ Fana Jisòs duk də, <<Yà' kùrə vɛ'nə,>> nə jwɛŋ gesə ntu'u sə, fana yà' me. ⁵² Anə geŋ Jisòs cep bohòŋgàa fa satikà' sè ghaŋ sə bə ngàa fàak sè wo kùkgè ndap Nwi nè ghaŋ nə, nə ye bə nkwàha bɔu sè wo à tesə vè ngòko yi sə wèŋ də, <<Wèŋ tesə co wèŋ sə lòmɔwɛ' be' ngà yə bə fèk nə ye ntòk yè'e bɔu mù à?>> ⁵³ Vesùwèŋ yiskokgè mɔmɔwɛ' ndap Nwi nè ghaŋ səsə, wèŋ kà mɛ ko. Nə ye də nè'e mok nga'a mvèk nè njàwèŋ, nè nàaŋ ndzəm tse' nàŋ.>>

Pità A Bèŋ Jisòs

(Mat. 26:57-58, 67-75; Mak 14:53-54, 65-72; Jon 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Anə geŋ wo ko yi, nə jəŋ lo yi mɔwɛ' ndap nɔkum ngà fa satikà'. Pità sə yuŋ və wo maŋkwèŋ mweè səsap. ⁵⁵ Wo à kè fimsə mis mɛ ntòmbi anə, nə cum sə yuk fana Pità nə və kə cum kok ye fo' sè'. ⁵⁶ Mvè'nè mis à sə kuə rɛŋ fana mɔŋwà nəmòk ye yi, nə kək kok nà' jwaŋ, nə duk də, <<Nwè nè'e yegè sè' bə ngà' ànə.>> ⁵⁷ Fana Pità nə beŋ də, <<Njè'gù, mù ka yi riŋ.>> ⁵⁸ A cu kok ghàr ngà' nəmòk ye yi sè', nə duk sè' də, <<Wu sè' nɔwè àwo mòk.>> Pità nə beŋ səmok də, <<Hai' mù ka mòk yeŋ ngàta.>> ⁵⁹ A sàp kok mok bəbɔŋ ntəŋ fana nɔwè nəmòk duk fe'lə səmok duk də, <<Mù ri nɔwè nè'e bəbɔŋ, yi nɔwè Galili, yi yegè bə nà'.>> ⁶⁰ Pità nə duk fe'lə səmok də, <<Ngàta, mù ka yusè wù sə cèp yà'sə riŋ.>> A ye sè' ghà ànə, nga yi ka ntòcep wes ntəŋ, ntomvəp to. ⁶¹ Fana Tà Jisòs bɔuŋ kək gesə lo Pità. Pità tsəm kok mvè'nè Tà anə duk fa yi də, <<Ntomvəp nə sə kə to ntinə nga wù bèŋ mɛ kè' tɛ' də wù ka mɛ riŋ sə.>> ⁶² Yi tesə lo sə ntòmbiŋ, nə kə waŋ vɛ'ɛ nèbɔp.

⁶³ Anə ye ve'nə fana bùu sè wo à sə kotse' Jisòs sə wèŋ à sə ywì'lə yi, nə sə ləp yi sè'. ⁶⁴ Wo lok yi lis, nə sə fek yi də, <<Ləp wu ndà, riŋ-a ngəŋgàŋ-è?>> ⁶⁵ Wo à cèp fa yi bum ŋkùuŋntən, nə sə yak yi.

Wo Sak Jisòs Mə Kaŋnsurù

(*Mat. 26:59-66; Mak 14:55-64; Jon 18:19-24*)

⁶⁶ Nə zəzòŋ à dzèeŋ fana bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ kə benə ni' mvwe' mò'fis bə ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə ngàa yə'rè bwìŋ lùk wèŋ pwe'. Fana wo jəŋ lo yi mə kaŋsurù wo anə, nə sə cep də, ⁶⁷ <<A ye-a ŋga wu Ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nə wù, wù tsok fa ves.>> Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<A ye-a ŋga mù tsè' fa wèŋ, kaco wèŋ dzəm yeŋ; ⁶⁸ nə ye sè' də a ye-a ŋga mù fek wèŋ yumok, kaco wèŋ cep fəsə fa mə sè yeŋ. ⁶⁹ Megu də ye jəŋ ŋga'a nə lo mantombi fana mùu mo ŋwè, mə nə cum bo ma mà'a Nwì nè yi tse' ŋəŋ.>> ⁷⁰ Fana wo pwe'fo' fek yi də, <<Ye də wu mo Nwì à?>> Yi duk fa yà' də, <<Wèŋ cèp mè laŋ.>> ⁷¹ Fana wo duk ŋga'a də, <<A sə ləp də a yuk fe'lə yè'sə yà? Vesùwèŋ yuk ncèp jòŋ nə kə cùhu yi bə ntu'u avès laŋ.>>

23

Jisòs Tə Mantombii Palè

(*Mat. 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Jon 18:28-38*)

¹ Anə geŋ ma ŋgo bù nə pwe'fo' lokok, nə jəŋ lo yi mantombii Palè. ² Wo yeto ngòto fa yi njo də, <<Vès ko ŋwè nè'e ŋga yi sə jipsə bù avès, nə sə duk də bwìŋ kà tas bohòKaisà lək, nə duk də yi Ŋkum nè yi ŋgà gèm bwìŋ.>> ³ Fana Palè nə fek nà' də, <<Wu ŋkum bùu Jus wèŋ wù à?>> Jisòs nə cep fəsə fa nà' də, <<Wù duk yà'a mvè'nə.>> ⁴ Palè bùu duk fa ngàa fa satikà'a sè ghaŋ sə bə bùu sè fo' sə pwe'fo' də, <<Mù ka yàm yusè bup sè ŋwè ènə gùu sə ye.>> ⁵ Bùu sə wèŋ gəŋ təeŋ mpaan duk də, <<Yi sə kùəmsə bwìŋ mvwe' nzeŋgòŋ Jüdiyà nə pwe'fo' bə nsap mandzə nè yi sə yə'rə wo nə. Yi a yè jə Galili, nə kə wes Jòrosalèm feŋ pwe'.>>

Jisòs Tə Mantombii Ŋkum Herò

⁶ Palè anə yuk bum yè'sə fana yi fek də, <<Ŋwè ènə yi ŋwə Galili àlè?>> ⁷ Yi anə rəeŋ də Jisòs tesə vè mvwe' nze nè tse' fo' ŋkum Heròfana yi tumsə lo nà' bohòHeròanə. Ghà anə à ye ŋga Herònə cu sè' mvwe' lak Jòrosalèm anə. ⁸ Heròà yə Jisòs fana yi kwa ve'ε wùriŋ, bùusə yà' à sàap mvmvè'nə yi à yuk liŋ nà', nə sə dzəm də yi ye nà'. Yi anə sə tsəm də Jisòos nə gə niŋ fa yi maŋgəŋgèŋ mòk. ⁹ Herònə à fek Jisòs bum mok ŋkùuŋntən, Jisòs nə kà cù mùk lok. ¹⁰ Ngàa fa satikà'a sè ghaŋ bə ngàa yə'rè bwìŋ lùk wèŋ gəŋ təeŋ megu fo' ngòto fa yi njo. ¹¹ Heròbə sojàa ye wèŋ à bùsə yi co ləm awo, nə sə ywì'lə yi. Fana wo à nisə fa yi cək mòk nè co cək ŋkum ve'ε, nə tum fəsə lo yi bohòPalè. ¹² Heròbə Palè à yè ko jə ŋge' numbu anə; ŋga bə nà' à sə kà ŋge' mantombi yegè.

Wo Duk Də Wo Nə Zə Jisòs

(*Mat. 27:15-26; Mak 15:6-15; Jon 18:39-19:16*)

¹³ Anə geŋ Palè nə to benə ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə nji nji sè fo', nə ye bə bùu sè fo' sə wèŋ pwe'fo'. ¹⁴ Yi duk fa yà'wèŋ də, <<Wèŋ a jə vè fa mə ŋwè nè'e duk də yi sə jə lòwes bwìŋ ma nè bə jòŋ. Mvmvè'nə mù kək ja'a yi yàm, ŋga wèŋ sə yə sè' fana mù ka yàm də yi a gùu bum sè wèŋ sə duk yə'sə riŋ. ¹⁵ Heròà ka yumok bup bohònà' sè' ye bùusə yi a tumsə fəsə vèsə nà' bohòvès sèmok. Yà' nòjəja də ŋwè ènə ka yumok sè bup sè co wo zə yi bùu zeŋ gə. ¹⁶ Mə nə fa ŋəŋ də wo ləp yi, fana nə me'rə yi.>> (¹⁷ Yi sə duk ve'nə ŋga à ye də numbu ŋkàha pasobà sə kə dzèŋgəə fana Palè nə fis me'rə tsoŋ fa wo ŋgà ndapndzəm mò'fis.) ¹⁸ Bùu sə wèŋ ke' tosə ngùŋ cù mò'fis də, <<Wèeŋ zə gesə lo ŋwè ènə fo', nə fis me'rə fa ves le Bərabà.>> ¹⁹ (Bərabà nə à ye ŋwè nəmòk nè wo à nisə yi ndapndzəm bùusə yi à lùlù bə bùu gomè nə zə bwìŋ.) ²⁰ Palè à cèp bohòwo sèmok ŋga yi sə ləp mandzə co yi me'rə Jisòs nə. ²¹ Bùu sə wèŋ sə ke'ngùŋ də, <<Wèeŋ te'lə yi, wèeŋ te'lə yi muntəeŋ!>> ²² Yi

fek fis yà'wèŋ nè kè' tɛ' duk dɛ, <<Bùu yà? Nwè ènə gù bɔpsə yà? Mù ka yàm yumok sè co wo zə yi bùu zɛŋ ye. Mù nè ləp yi, nè me'rə yi lo.>> ²³ Bùu sə wèŋ gɛŋ təəŋ vɛ'ɛ mpaan nɛ mpaan nɛ sə kɛ'ŋgùŋ dɛ wo tɛ'lə megu nà' muntəəŋ. Wo à gù vɛ'nə tètè ma nè njàwo nè zɛ. ²⁴ Anə gɛŋ Palè nè cɛp, nè fa nàŋ bə yusə bùu sə wèŋ à sə dzəm sə. ²⁵ Yi fis me'rə nwè nè wo à nisə yi ndapndzəm njo ndàn, nè ye bùusə yi ànə zə nwè nè. Nà'a nwè nè wo ànə sə dzəm dɛ nà'a fis me'rə nè, fana nè jəŋ Jisòs, nè fa yà'wèŋ dɛ yà'a gù bohònà' mvè'nə yà'wèŋ dzəm.

Wo Tɛ'lə Jisòs Muntəəŋ

(*Mat. 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27*)

²⁶ Mùm vè'nə wo à sə jə lò Jisòs fana wo kərə bə nwè nɛmòk nè wo to yi də Saimù, nè mvwe' lak Sirinì nga yi à sə vè la'à yi. Wo naan fa yi ntəəŋ sə dɛ nà'a bək bɛ' Jisòs bə zɛŋ maŋkwèŋ. ²⁷ Bwìŋ à sə bɛ' vè yi maŋkwèŋ anə wùriŋ. Bèba mok à ye fo' sè', sè wo à sə koksə manziŋ, nè sə waŋ fa Jisòs nè. ²⁸ Anə gɛŋ Jisòs nè bùuŋ kək wo, nè duk dɛ, <<Wèŋ njè'ɛ gùu Jòrosalèm, wèŋ kà mɛ wa fa, wèŋ waŋ fa tu awèŋ bə tu bwe awèŋ. ²⁹ Búsə mɛ tsok wɛŋ dɛ mvək mòk sə vè nè wo nè duk dɛ, <Rɛŋsi bohòbàa sè wo nzeŋ, nè ye vəəm sè yà' ka mwe dzə yuk, nè ye fe'lə mbwi sè mwe ka yà' no yuk!> ³⁰ Nà'a ghà nè bwìŋ nè duk fa nda dɛ, <Kəəŋ gbù vè mɛ ni'ì vès,> nè duk fa nzès dɛ <Kè kəəŋ tsè lok ves.> ³¹ Búsə a ye-a nga bwìŋ sə gù bum sè wèŋ sə yə yè'e nga tɛ cu lì ntòcècòŋ ye dɛ nà'a yum-a, ye wesə yè'sə nga'a nsàp nè fò?>>

³² Bù ngaà gù bɔp mok à ye bwìŋ ba sè wo à sə jə be'lə lòwo dɛ wo kə zə be'lə wo bə Jisòs nè. ³³ Wo à kè dzèŋ mvwe' sè wo togə fo' Nzùè Tu Bwìŋ àwo fana wo tɛ'lə yi mɛ ntəəŋ anə fo', bə ngaà gù bɔp sə wèŋ. Wo à tɛ'lə nga gù bɔp mòk bo ma zɛ, mòk bo ma ŋkwìp. ³⁴ Fana Jisòs duk dɛ, <<Tè' am, swì fa wo bùusə wo ka yusə wo sə gù sə riŋ.>> Wo sə təm bèŋ dɛ ya wo gapsə cèək ye sə.

³⁵ Bùu səmok à təəŋ fo', nè sə kək. Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à sə ywì'lə yi. Wo sə duk dɛ, <<Yi tɛsə riŋ bɔpsə megu bùu mok wèŋ, yi tɛsə-a ni' ye, nga a ye-a dɛ yi Nkum nga gè m bwìŋ nè Nwì à cok fis, nè tumsə fa ves na!>> ³⁶ Sojàa sè wo à ye fo' sə à ywì'lə yi sè'. Wo sə kə fa yi nsàp rùk mòk nè cəcəp. ³⁷ Wo sə cɛp dɛ, <<A ye-a nga wu ŋkum bùu Jus wèŋ nè, wù tɛsə-a ni' yò!>> ³⁸ Wo à còm naan yumok ma mɛ tu ntəŋ anə dɛ, NÈ'e ŋkum BÙU JUS WÈŋ Nə.

³⁹ Nga gù bɔp mòk nè yi à kè'ə sè' muntəəŋ anə, à yàk yi dɛ, <<Nkum nga gè m bwìŋ ka wù nè'e yeŋ à? Tɛsə ni' yò, nè tɛsə ves sè'!>> ⁴⁰ Mòk nè cɛp jwa nà' dɛ, <<Wu kà Nwì wəpgè à? Vesùwèŋ pwe'fo' cu sə mvwe' kùuŋ sè mò'fis. ⁴¹ Vesù sə yə yàvès ngə' bə yusə a gù yà' laŋ, ngə' ènə ka ye yumok gù bɔpsə lok.>> ⁴² Yi duk fa Jisòs nè dɛ, <<Wu kè dzèŋ mvwe' gəŋ ŋkum yo, wù kà mɛ swì.>> ⁴³ Jisòs duk fa nà' dɛ, <<Mɛ tsok fa wu ŋkəm duk dɛ, wu nè ye vesù ntinə mɛ Pàràde.>>

Jisòs Kpɛ

(*Mat. 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30*)

⁴⁴ Anə ye nga nùum mok marəŋ fana ndzəm seŋ mvwe' nzeŋgòn nè pwe' tètè kə dzeŋ co nùm səm. ⁴⁵ Fana cək nè nà' à sə gəpsə mbwè ndap mòk mùm mvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nè à sàha gà'a tsə ba. ⁴⁶ Fana Jisòs waŋ torə fis mɛtsè dɛ, <<Tè', mɛ fa yòŋsə àm ndzə bohòwù!>> Yi ànə cɛp vɛ'nə fana yòŋsə ye me. ⁴⁷ Nkum sojà mòk ànə ye bum sè yà' ye sə fana yi kwasə Nwì, nè cɛp dɛ, <<A zìnə dɛ nwè ènə nè ka yumok riŋ!>> ⁴⁸ Ma ngə bə nè wo à ye fo' nè, ànə ye yusə yà' ye sə pwe' fana wo bwi foho lo la'à wo, nga wo wa'a tse' lòbo ndzə ngùu wo. ⁴⁹ Bùu sè wo à rì Jisòs nè, bə bèba sè wo à bɛ' vè yi mvwe' nzeŋgò Galilì sə wèŋ à kè təəŋ mvwe' mok səsap, nè sə ja'a bum yè'sə.

Wo Tuuŋ Jisòs

(*Mat. 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42*)

50-51 Nwè nəmòk à ye nè liŋ ye à ye dè Jòsep, yi à tesè vè lak Arimàtayà mvwe' nze Jùdiyà. Yi à ye mòk mùmve' kwe' kaŋsurù nè bùu Jus wèŋ nè, nè ye sè' ŋwè nè kèkurè mụ lisè Nwì. Yi à sè tək ye gaŋ ŋkum sè Nwì sè. Yi à ka ye bə bum sè wo a cèptes, nè sè gụ yà' sè dzəm. 52 Nwè ènə à lòbohòPalè, nè kə lèŋ vèŋ ni' Jisòs nè. 53 Fana yi kə ki tsoŋ nà', nè lim gesè ndzənə cək, nè kə tuuŋ nà' ndzənə sèe sè wo à tu yà' ndzənə lis. A ye ŋga wo ka ŋwè nja ntòtuuŋ yuk. 54 Anə ye nùmbu nè wo à sè fùhụ, ya ŋga nùmbu dzèə yeto. 55 Bəba sè wo à bə' vè yi mvwe' nze Galili sè à yù lòo, nè kə ye sèe sè, nè ye mvəsè wo tuuŋ vèŋ ye nè sè'. 56 Wo à bwiŋ lòo, nè kə fùhụ làmindà bə mve' sè wo nè kə yok vèŋ ni' Jisòs bə zeŋ. Nùmbu dzè à ye, wo yoŋsə yiskok mùmve'nè lək sè duk vè'nə ŋkuŋ nè lo kè yo' yi.

24

Jisòs Lòkok Mvwe' Kpụ

(Mat. 28:1-10; Mak 16:1-8; Jon 20:1-10)

1 Nù Sondè à ye, bəa sè lo mvwe' sèe sè nè zəzòŋ, ŋga wo kotse' lòmve' sè wo à fùhụ yà' sè. 2 Wo ye ŋga wo dzərə fis lis nè wo ànə lok ncùu sè sè bə zeŋ nè laŋ. 3 Wo ànə ni lo sənə sèe sè fana wo kà vèŋ ni' Tà Jisòs nè ca yə. 4 Mùmve'nè ŋkərè awo à jip fo' fana wo ye bùu mok fo' ba ŋga wo ni tse' cək sè fəfəp, yà' sè ba'a vè'ε. 5 Wụə à ko wo, wo gbụ fə'ə gesè lo si awo sè nze. Fana bùu sè duk fa wo də, <<Wèŋ sè ləp ŋwè nè yi cu ye ŋwəm mətsetə'rəə bù kpəkpụ bùu yà? 6 Yi ka fəŋ yeŋ, yi lòkok laŋ. Wèŋ tsərə yusè yi ànə tsok weŋ ŋga yi cu ntòmve' nzeŋgòGalili yà'a. 7 Yi ànə duk də, <Wo nè fa tsoŋ mụ mo ŋwè ndzə bohòŋgàa gù bup wèŋ, wo tɛ'lə mụ muntəəŋ; nùmbu tɛ' ye, mù lokok səmok.>> 8 Anə geŋ wo tsərə ncèp ye nè. 9 Wo à bwiŋ foho vè mvwe' sèe sè, wo kə tsok fa bum yè'sə bohòbwe ye sè humncòp-mò'fis sè, bə bùu mok wèŋ pwe'fo' sè'. 10 Anə kə tsok fa ŋgàa ntum sè wèŋ bum yè'sə Mèri Màdàlinà bə Jòanà bə Mèri nè ma Jem, nè ye bəa mok wèŋ.

11 Wo à tsəm də bəa yè'sə sè cèp yusè yà' ka fək tse' fana wo kà yà'wèŋ dzəm fa. 12 Pità à lòkok mətsetə, nè caŋ lo mvwe' sèe sè. A kə dzèŋ fo', yi bùhụ tsoŋ nze, nè ye megu cək sè wo à tuuŋ yi bə zeŋ sè, nè kà yumok sè zok yə. Fana yi bwi foho lo lak, nè sè jip bə nsàp yu nè nà' ye ènə wùriŋ.

Yusè Yà' A Ye Mvwe' Mandzè Nè NgòLòLak Emawùs (Mak 16:12-13)

13 Nùmbu ànə à ye, bùu səmok à sè lòmve' lak mok sè wo to yà' də Emawùs, ŋga wo bwiŋ ba. Lak Emawùs sè à ye co kilometa humncòp-mò'fis ŋgòlòJòrosalèm. 14 Wo à sè taan ləbə bum sè yà' ye yè'sə pwe'. 15 Wo ànə sè taan ncèp ènə mvwe' mò'fis fana Jisòs à sòŋ vè fo' sè' bə tu ye, bə yà'wèŋ sè lo ca. 16 Wo ye yi, fana yumok gụ də wo kà yi rì. 17 Yi fek yà'wèŋ də, <<Wèŋ sè gi, nè sè taan lo yè'sə yu yà?>> Wo foho təəŋ, nè sè kək bə manziŋ. 18 Mòk nè liŋ ye à ye də Klipàs duk fa nà' də, <<Co wu yè'e ŋkùŋ mvwe' lak Jòrosalèm, də mègù wù nè wù ka yusè yà' a ye nùmbu yè'e riŋ à?>>

19 Yi fek fe'lə yà' də, <<A yu yà?>> Wo duk fa yi də, <<Bum sè yà' a ye bə liŋ Jisòs nè mvwe' lak Nazàre. Yi à ye ŋgà tsòhòbum Nwì, yi à sè gù, nè sè cep bum sè yà'a gụgụŋ wùriŋ mantombii Nwì nè ye bwiŋ. 20 Ngàa fa satikà' bə bù ŋkwàha bù avès wèŋ a cèp wo ŋkuŋ wo tɛ'lə zə yi mụ ntəəŋ. 21 Vès à sè naan yàvès tu də nà'a yi nè yi nè lak tiŋ fis bùu Izùre. Yà'sə ye-a sè' vè'nə, a ntinə nùmbu tɛ' nè bum yè'sə a ye. 22 Fana bəa səmok sè mūŋgorè vès kə vèsə nòŋ ves zoon, də wo anə yaan lo noon mvwe' sèe ye sè, 23 nè kà vèŋ ni' ye nè yə. Wo bwiŋ vè, nè sè duk də wo ye masinjàa Nwì. Masinjàa Nwì sè tsè' fa wo də nà' cu ŋwəm. 24 Bùu mok sè anə ye vesi wèŋ lòmve' sèe sè, nè ye ŋga yà' mègù mvè'nè bəa sè nè cep sè zìnə, fana wo kà yi ye bə lis yə.>>

25 Jisòs duk bəsə fa yà'wèŋ də, <<Hò! Ləm bùu yè'e wèŋ; wèŋ tse' ntum nè nà' fi bup ŋgòdzəm tse' bum sè ŋgàa

tsòhòbum Nwì à cèep. ²⁶ Yà' ànə ka yeŋ də Nkum ɲgà gè m bwiŋ nə nə ye nsàap ɲgə' yè'sə ɲkuŋ nə ca ni mvwe' bònŋ ye yeŋ à?>> ²⁷ Fana yi ye jəŋ mɛ ni'i Musi bə ɲgàa tsòhòbum Nwì wèŋ, nə tsoho rɛŋsə fa wo bum sè ɲwàk Nwì à sè cèp yà' bə liŋ ye sə pwe'fo'.

²⁸ Anə geŋ wo sə kuəp lo mvwe' lak sè wo à sə lófo' sə. Yi sə gɛ ye sə co də yi sə cà lómali mantombi vé'ε. ²⁹ Fana wo sə lɛŋ nà' də, <<Vesùwèeŋ noon fɛn, bùusè nùm co wes laŋ, ndzəm sə vəə.>> Fana bə yà'wèŋ lo ɲgòkè nònŋ. ³⁰ Ghà nè bə yà'wèŋ ànə sə zɛ zɛzɛ fana yi jəŋ brɛd sə, nə kwasə Nwì, nə bə'rə fa yà'wèŋ. ³¹ Fana lis awo muhu, wo riŋ yi; yi nom bisə mɛlisə wo mvwe' sè yi anə ye sə wà. ³² Mòk ye ɲgà'a ɲgòfɛk mòk də, <<Ghà nè yi anə sə cep bohòvesù mandzə, nə sə tsoho rɛŋsə fa ves bum sè ndzənə ɲwàk Nwì yà'a, mù də ntum nə kaŋ ves vé'ε wùriŋ àlaa?>> ³³ Wo à lòkok mègù sè' mvèk ànə, nə bwi lo Jòrosalèm. Wo kə tseŋ bwe ye sè hum-ncòp-mò'fis sə wèŋ, ɲgà wo cu mvwe' mò'fis bə bùu mok wèŋ. ³⁴ Bə yà'wèŋ sə cep də, <<Tà a lòkok laŋ nè zìnə, Saimù yə yi bə lis!>> ³⁵ Fana wo tsok bwi ɲgà'a yusè yà' anə ye mandzə, nə ye mvè'nè wo anə riŋ nà' ghà nè nà' anə bə'rə brɛd sə.

Jisòs Yəəŋ BohòBwe Ye Wèŋ
(*Mat. 28:16-20; Mak 16:14-20; Jon 20:19-23; Njgàa Ntum Jisòs 1:6-11*)

³⁶ Mɛmvè'nè wo ànə sə cep vé'nə fana Jisòs nə bə tu ye tesə təəŋ və mɛtsətsə'rəə wo anə nə duk də, <<Fifi ye bohòwèŋ.>> ³⁷ Wo à vèhe, nə wəp vé'ε; wo à tsəm də kàmòk wo yə ze'. ³⁸ Yi duk fa yà' də, <<Wèŋ sə wəp yà? Wèŋ sə mərə kɛ' sə ntɛ wèŋ bùu yà? ³⁹ Wèŋ kuk ja'a bo am bə kùu am, ya wèŋ riŋ də a mù nə. Wèŋ jweŋ ja'a mɛ bə bo, bùusè ze' kà njàp bə vəp mvəsè wèŋ yə də mù tse' yè'e tse'gà.>> ⁴⁰ Yi ànə cep vé'nə fana yi niŋ fa wo bo ye bə kùu ye wèŋ. ⁴¹ Mvè'nè wo à ka sə ntɛ wo pap ntòdzəm wes bùusè wo à kwa ti' lələ, nə sə mərə, fana yi fɛk yà'wèŋ də, <<Wèŋ tse' yumok fɛeŋ

sè co ɲwè zɛ à?>> ⁴² Wo fa yi fuk nè lələ, ⁴³ yi jəŋ nà', nə zɛ mɛlisə wo.

⁴⁴ Anə geŋ yi duk fa wo də, <<Yè'e yusè mù ànə tsok fa weŋ ɲgà mù cu ntòvesùwèŋ sə, də yusè wo à còm yà' bə liŋ am ndzənə ɲwàk lùuk Musi, nə ye sè ɲgàa tsòhòbum Nwì bə ɲwàk Sàam wèŋ pwe' nè bùuŋ vè tsoŋ zìnə.>> ⁴⁵ Fana yi rɛŋsə ɲkərəə awo ɲgòri yusè yà' cu ndzənə ɲwàk Nwì. ⁴⁶ Yi duk də, <<Yè'e mvè'nè wo à còm də, Nkum ɲgà gè m bwi nə nə ye ɲgə', fana nùm bu nè tɛ' kə dzèŋ fana yi lokok mvwe' kpɛ sòmok. ⁴⁷ Nə ye sè' də, wo nə sə tsoho lo sənə nzeŋgòn nə pwe'fo' bə liŋ am ɲgà wo yèto ntòmve' lak Jòrosalèm. Wo nə sə tsoho lo ncèp nè ɲgòkupsə, nə bwi fa bùp ɲkwèŋ, fana Nwì swi fa ɲwè bùp ye. ⁴⁸ A wèŋ sè wèŋ nə tsok lo bùu mok, bùusè wèŋ yə bə lis awèŋ. ⁴⁹ Wèŋ ye, mɛ nə tumsə fa weŋ yusè Tè' am a kàk mɛ yà' sə; fana wèŋ cum tse' muntòlak fa'nə tètè ɲàaŋ sè yà'a nə tsoŋ ma mɛbu sə və bohòwèŋ ɲkuŋ.>>

⁵⁰ Anə geŋ yi jəŋ fis lo yà'wèŋ muntòlak anə, bə yà'wèŋ lo tètè kə dzèŋ mvwe' lak Betani. A kə dzèŋ fo', yi fis kok bo ye mɛtsə, nə se wo. ⁵¹ Yi à sè sè wes wo ntèŋ fana yi me'rə yà'wèŋ, nə kok lo mɛbu. ⁵² Wo à kuksə yi, nə bwi foho lo Jòrosalèm anə bə kwəkwa vé'ε wùriŋ. ⁵³ Wo cum mamgeŋ mɛmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə sə kuksə Nwì mbwa.

Ntirè nè Bèboŋ nè JON

Nwàk Jon tsè'gè sè ye dè Jisòos ncèp nè Nwì. Ncèp nè ànè bùuŋ ñwè, nè kè cum be'lè bə bwiŋ. Nwàk nè tsè'gè sè' dè wo à còm nà' dè ya ŋga bwiŋ ta nà', wo dzəm dè Jisòs nè Mo Nwì, nè ye ŋgà tətəsè nè Nwì ànè kak bwiŋ dè yi nè vèə nè, fana a ye-a ŋga bwiŋ dzəm ve'nə, wo tse' lùŋ bə zeŋ. (Taŋ mbùp 20:31.)

Nwàk nè yèto ntèŋ, nà' tsoho fa bwiŋ maŋgəŋgèŋ sè Jisòs ànè gu sè yà' sè nitsè' dè Jisòs nè Mo Nwì nè ye ŋgà tətəsè nè. Nwàk nè sè lo mantombi ŋgòtsè' rɛŋsə yusè maŋgəŋgèŋ sè sè təŋ bə zeŋ sə. Nwàk nè tsè'gè sè' mùmchè'nè bùu mok wèŋ à dzəm bohòJisòs, nè bùuŋ ŋgàa fàak ye, fana bùu mok wèŋ à bèn yi, nè kà yusè yi à sè tsè' sə dzəm.

Mbùp 13 kə dzeŋ mbùp 17 sè tsè' nja mùmchè'nè Jisòs bə ŋgàa fàak ye wèŋ à ye mvwe' mò'fis bə ndzəm nè wo à ye ŋgòko yi nè, fana yi sè tip wo, nè sə fisə wo ntum. Nwàk nè cu ŋgòmè lòo fana nà' sə tsok mùmchè'nè wo ko Jisòs, nè zə yi fana yi lokok mvwe' kpə səmok. Mvəsè Jisòs ànè lokok mvwe' kpə fana yi yəŋ bohòŋgàa fàak ye wèŋ.

Ncèp Nwì A Bùuŋ Nwè

¹ Nkunj Nwì sə gu nzeŋgòŋ nè ŋga ñwè nè wo to liŋ ye dè Ncèp nà'a cu ye yo. Ncèp nè ànè sə ye bə Nwì mvwe' mò'fis. Yi ànə ye megu Nwì bə tu ye. ² Mvè'nè ànə yeto, yi à ye mègù ye sə bə Nwì. ³ Nwì à gu bum pwe' ndzə bohòyi. Yumòk nè yi à ka nà' yi gu bùè. ⁴ Lùŋ pwe'fo' à tesè vè bohòNcèp ènə. Lùŋ nè yi à fa nè, à ye mareŋ bohòbwiŋ. ⁵ Mareŋ nè reŋgè mvwe' ndzəm nùumbu pwe', ndzəm nè ka mareŋ nè ghak yuk.*

⁶ Nwè nəmòk à ye, nè Nwì ànə tumsə və yi nè liŋ ye à ye dè Jon. ⁷ Yi ànə və ye ŋgòkè tsè' reŋsə fa bwiŋ mareŋ nè, ya ndàaŋwè pwe' yuk yusè yi sè cèp sə, nè

dzəm bohòmareŋ nè. ⁸ Yi ànə ka mareŋ nè yi yeŋ. Yi à vè ye ŋgòtsè' fa bwiŋ bə mareŋ nè.

⁹ Mareŋ nè zinə, nè nà'a fagè ndàaŋwè pwe' mareŋ nè à ye ŋgòtesə vè sə nzeŋgòŋ anə ghà ànə. ¹⁰ Yi ànə cum sənə nzeŋgòŋ nè yi à gu nè, fana bùu sè wo cu sənə nzeŋgòŋ nè wèŋ kà yi yu awo rì. ¹¹ Yi à vè mvwe' lak ye, bùu lak ye wèŋ sə kà yi dzəm. ¹² Ma nè bohòbòp bù nè wo à jə yi, nè dzəm bohòyi sə fana, yi à fa yà'wèŋ mandzè ŋgòbùuŋ bwe sè Nwì. ¹³ Wo à bùuŋ bwe ye wèŋ ve'nə ŋga ànə gu megu Nwì. Anə ka bùusè wo à dzə yi mvè'nè bwiŋ dzəgè bwe yà'a yeŋ. Ka dè ñwè à tsərə kok yi sè' yeŋ.

¹⁴ Ncèp nè à bùuŋ ñwè sə nze fən, nè kə cum mətsetsə'rəə vès ve'nə fana vès ye yi co ñwè nè ghaŋ nè Tè' ye Nwì ànə fa bohòmo ye nè mò'fis nè. Yi a nitsè' fa ves mvè'nè Nwì cu sə dè yi tse' bòvəm wùriŋ, nè tse' zinə sè'.

¹⁵ Jon ànə tsok reŋsə fa bwiŋ bə ñwè ènə yi. Yi à cèp dè, <<Nè'e ñwè nè mù ànə tsok fa wèŋ fa' dè ñwè nè yi sə vè ma ŋkwèŋ mù nè yam casə mù bùusè yi ànə ye fo' ŋga wo kà mù ntòdzə lok.>>

¹⁶ Mvè'nè yi rwiŋ mègù bə bòvəm bohòvès fana yi a sè ves pwe' kəkè'. ¹⁷ Musi à jə vè fa ves lùuk sè Nwì sə yi fana Jisòs Krest jəŋ və fa ves ye bòvəm nè Nwì nè ye zinə nè Nwì nè sè'. ¹⁸ Nwè nəmòk ka Nwì bə lis ntòye yuk. Mègù mo ye Jisòs Krest nè yi co ntum Tè' ye nè, nè yi a reŋsə fa ves mvè'nè Nwì cu.

Jon Tsè' Reŋsə Fa Bwiŋ Nsàp Nwè Nè Jisòos Nə

(Mat. 3:1-17; Mak 1:1-11; Luk 3:1-22)

¹⁹ Numbu mòk à ye, ŋkwàha bùu Jus sè mvwe' lak Jòrosalèm wèŋ tumsə lo ŋgàa fa Nwì satikà'a mok mùmchè' Ndap Nwì nè ghaŋ, bə bùu Levi wèŋ mok, dè yà'a kə fek Jon dè nà'a nsàp ñwè nè fòlè? ²⁰ Jon nè duk fəsə fa yà'wèŋ dè, <<Mù ka Nkum ŋgà gè m bwiŋ nè Nwì à dè yi nè tumsə vè ŋgòkè tesə bù avès nè yeŋ.>> Yi à ka dzeŋ, yi à cèp fis bum yè'sə yuye jəja mvwe' bwiŋ. ²¹ Wo fek fe'lə yi səmok

* 1:5 1:5 Aco a duk sè' dè <<Ndzəm nè kà mareŋ nè reŋŋ.>>

də, <<Ye də wu ndà lɛ, wu Alajà à?>> Yi duk fe'lə sè' də, <<Hai', mù ka Alajà sè' yeŋ.>> Wo fek mali yi sè' ŋkuŋ də, <<Ye də wu ŋà tsè' bum Nwì nè ŋwàk Nwì sè tsè' də nà'a nè vèh nè à?>> Jon duk mali sè' də, <<Na'à mù yàm. Mù ka yi ànə yeŋ.>> ²² Fana wo fek mali yi sè' ŋkuŋ də, <<Ye də wu yè'sə ndà lɛ? Busè kaco vès lo ŋga wù ka ves tsok fa yeŋ, ya vès kə tsok bùu sè wo tum ves sə. Wù duk yòbə tu yòdə wu ndà lɛ?>> ²³ Yi duk də, <<Ŋgà tsòhòbum Nwì nè njamòk nè liŋ yee Izayà nà'a ànə cep fa' də, <Ŋgì ŋwè nəmòk sə cèp torə vè sə ŋgəà də,

<<Tà àvès sə vèh.

Wèeŋ guhù tsə'rə fa yi mandzè ŋgògì cà ca.>> >

Ŋwè nè Izayà à sə də ŋgì nà' sə cèp ànə mù nè.>>

²⁴ Bùu Faràsi mok wèŋ à ye mənŋorè bùu sè wo à kə yə Jon sə. ²⁵ Fana wo fek Jon nè də, <<A ye-a ŋga wù ka ŋgà gè m bwiŋ nè yeŋ, kà Alajà sè' ye, nè kà ŋgà tsè' bum Nwì nè sè' ye, ye də wù sə bàptesə bwiŋ bùu yà?>> ²⁶ Jon duk fa yà' də, <<Mù sə bàptesə mègù yàm bə ndzəp. Ŋwè nəmòk cu mətsetə'rə wèŋ nè wèŋ sə kà yi rì, anə kà sàp ŋga yi yèto fàak ye laŋ. ²⁷ Ŋwè nè yi sə vè ma ŋkwèeŋ mù ànə, yi yam càsə mù yi. Mù ka ŋwè nè co mù firə fa yi kùu kùuŋgùup ye kùrə.>>

²⁸ Yè'sə à ye mvwe' lak Betani. Lak Betani sə à ye ma ntonuum ndzəp Jòridàn. Yà'a mvwe' sè Jon à sə bàptesə bwiŋ fo' sə.

²⁹ Tsok à reŋ, Jon ye ŋga Jisòs sə vè mvwe' ye sə fana yi cep də, <<Wèeŋ yee, nè'e ŋwè nè yi mo nsùŋga Nwì nè. Nè'e yi nè Nwì nè jəŋ yi co ndzə cop, nè yisə fis gəsə bup bwiŋ sə nzeŋgòŋ bə zeŋ nè. ³⁰ Nè'e yi nè mù cèp də ŋwè nəmòk sə vè ma ŋkwèeŋ mù, nè yi yam càsə mù nè, bùusè yi ànə ye fo' ŋga wo ka mù ntòdzə. ³¹ Mù à sə kà yi yàm də nè'e yi nè sè rìgè. Anə ye-a sè vè'nə fana njo njam nè mù à sə bàptesə bwiŋ nè, à ye də ya bùu Izùre wèeŋ riŋ yi.>>

³² Jon nè à cèp fe'lə sè mok duk də, <<Mù a yə Yòŋsè Nwì ŋga nà' tsə tesə

mubu co kəkəbùŋ, nè kə naaŋ mətuhù Jisòs. ³³ A sə kə dzèŋ mvək ànə ŋga mù à ka yi yàm də yi ŋwè ànə ntòriŋ. Megu də Nwì nè yi à tum mù də mù bàptesə bwiŋ bə ndzəp nè à tsè' mù də, a ye ŋga mù yə ŋwè nè yòŋsè ye tsoŋ vè, nè kə naaŋ nà' mətuhù àlɛ, mù riŋ də nà'a ŋwè nè yi nè bàptesə bwiŋ bə Yòŋsè nè Rəreŋ nè. ³⁴ Mù nè sə tsè' nè weŋ zìnə àm pwe'fo' də mù a yə bum yè'sə laŋ, fana mù nè sə tsè' nè weŋ jəja də ŋwè ènə, yi mo Nwì nè.>>

Bùu Sè Wo A Rì To Jisòs, Nə Bè' Lo Yi

³⁵ Tsok à reŋ fe'lə sè mok ŋga Jon tə bə ŋgàa fàak ye wèŋ ba. ³⁶ Yi ye ŋga Jisòs sə càa fana yi cep də, <<Wèeŋ ye, nà'a mo nsùŋgaŋ Nwì nè.>> ³⁷ Ŋgàa fàak sè ba sə à yuk yusè Jon à cèp sə fana wo lokok, nè bə' lo Jisòs nè. ³⁸ Jisòs à bùuŋ kùuk, nè ye ŋga yà'wèŋ sə yù vè yi fana yi fek yà' də, <<Wèŋ sə lòfò?>> Wo duk bwi fa nà' yàwo də, <<Cicà, wu cugè ma fò?>> Cicà nè bə ncèep lak awo yà'sə də Rabi. ³⁹ Jisòs nè duk fa wo də, <<Wèeŋ və-a kə ja'a.>> Wo à lòo, nè kə ye mvwe' sè yi cugè sə. Bə yà'wèŋ cum mam fo' ŋga nùm na lòv'e'è tètè ndzəm kə seŋ tasə cù.

⁴⁰ Bùu sè ba sè wo ànə yuk ŋga Jon cèp fana wo bə' lo Jisòs sə, mòk ànə ye Andrù. Andrù nè à ye moma Saimù Pità. ⁴¹ Yi à cà lòo, nè kə ye tètə ye Saimù, nè tsok nà' də, <<Vès yə Mèzayà nè bə lis laŋ.>> (Mèzayà nè yà'sə də Krèst. A yà'sə də, Ŋkum ŋgà gè m bwiŋ nè.) ⁴² Fana yi jəŋ vè Saimù nè, bə nà' kə ye Jisòs. Jisòs kək ja'a Saimù, nè duk fa nà' də, <<Wùu Saimù mo Jon, wo nè sə to wu mok sè' də Kefàs.>> Liŋ sè də Kefàs yà'sə mègù sè' co liŋ sè də Pità yà'a. Yà'a də Lìs.

Nàtaniyà Yə Rəeŋ Də Jisòs Mo Nwì

⁴³ Tsok à reŋ sè mok fana Jisòs də yi lo yuye mvwe' nzeŋgò Galili. Anə geŋ yi ye Filìp, nè duk fa nà' də, <<Bè' vè mù.>> ⁴⁴ Filìp nè à ye mo lak mvwe' lak Bèsadà, Andrù bə Pità ye sè' bwe lak fo'. ⁴⁵ Filìp à kə yə Nàtaniyà, nè tsok nà' də, <<Vès yə ŋwè nè Musi à còm bə liŋ ye ndzəne ŋwàk lùk, ŋgàa tsòhòbum Nwì sè njamòk

wèŋ ànə com bæ liŋ ye sè' nà'a laŋ. A yi Jisòs nè yi tesə vè mvwe' lak Nazàre, nè yi mo Jòsep.>> ⁴⁶ Nàtaniyà nè duk fa nà' də, <<Me'rə mɔ fɛn, wù tsəm də aco yusəmok sè yà' tse' fàk tesə yuk mvwe' lak Nazàre à?>> Filip də, <<Vè kè ja'a bæ lis yo.>> ⁴⁷ Jisòs à yə Nàtaniyà nga nà' sə gi vèə fana yi cep də, <<Nè'e mo Izùre nè yi zìnə nə, yi ka mɔzəp limŋgòn tse' lok.>> ⁴⁸ Nàtaniyà nè də, <<Hàva', wù riŋ mɔ fò?>> Jisòs duk də, <<Ghà nè wù anə sə cum sə mbwè tɔ nè wo togè nà' də fik nà'a, nga mù yə wu yàm laŋ ŋkuŋ Filip sə kə to wu.>> ⁴⁹ Nàtaniyà duk megu mok də, <<Cicà, wu mo Nwì, wu Mèzayà nè yi ŋkum bùu Izùre wèŋ nə.>> ⁵⁰ Jisòs duk fa nà' də, <<Wù dzəm yè'sə bùusə mù tsə' wu də, mù anə ye wu nga wù cu sə mbwè tɔ fik sə à? Nà'nə ka yumok yeŋ. Mù sə tsə' fa wu zìnə də, wu nə ye bum sè yà' yam càsə nà'nə.>> ⁵¹ Yi duk fa mali nà' də, <<Wu nə ye nga ntòbu mùhu nòto fana masinjàa Nwì wèŋ sə lo kəkək, nə sə tsoŋ tsətsoŋ mɔ tuhù mùu mo ŋwè.†>>

2

Jisòs Gù Ndzəp Yà' Bùuŋ Rùk

¹ A cà nùumbu ba fana bùu mok də wo gu gù mvwe' lak Kanà nè nà'a mvwe' nze Galili. Ma Jisòs à ye sè' fo'. ² Wo à to lòJisòs bæ ngàa fàak ye wèŋ sè' fo'. ³ Mvè'nə wo ànə sə no rùk fo' fana rùuk sə me tiŋ. Ma Jisòs kə duk fa nà' də, <<Wo ka rùk mok tse'.>> ⁴ Jisòs nè duk fa fəsə nà' də, <<Nà'a nzak njòma àm a, mvək njàm ka ntòkurə.>> ⁵ Ma ye nə kə duk fa ngàa fàak sè fo' sə wèŋ də, <<Yusə yi tsə'-a weŋ lòoŋ, wèŋ gu yà'.>> ⁶ Anə ye nga bèe mok tə fo' ntùŋfu, sè wo à gù yà' bæ lis. Anə ye bèe ndzəp sè bùu Jus wèeŋ cùk rɛŋsəgə bo awo bæ zeŋ ya wo ye rərəŋ mɔ lisə Nwì. Bè nè mò'fis à sə rwiŋ nga ndzəp ca co jok kwè kè ntùŋfu àlɛ'. ⁷ Jisòs duk fa wo də, <<Wèeŋ tuk rwiŋsə bèe sə bæ ndzəp pwe'fo'.>> Wo tuk rwiŋsə yà' bæ ndzəp vɛ'ɛ leer. ⁸ Yi duk fa fe'lə yà'wèŋ də, <<Wèeŋ səp fis-a yà'

nga'a, nə fa ŋwè nè yi gəp fa bwìŋ nə.>> Fana wo səp, nə fa lo yi. ⁹ Ndigəp nə à no ja'a ndzəp sè yi bùsə yà' rùk sə. Yi kə mvwe' sè yà' vèə rì. Ngàa fàak sè wo ànə tuk ndzəp sə wo riŋ megu wo. Ndigəp nə to bwi ye ndugù nə. ¹⁰ Nà' ànə vèə, yi duk fa nà' də, <<Wo fa togè bwìŋ ntòrùuk sè bèboŋ tətə a ye nga bwìŋ no ze' ŋkuŋ wo fis və sè yà' ka ŋkùuŋ boŋ. Wù jəə nə yòrùuk sè bèboŋ sə, nə tes loksə tətə kə wes nga'a nà?>> ¹¹ Nè'e manŋəŋgèŋ nè Jisòs à gù to tsə cap. Yi à gù nà' mvwe' lak Kanà nè mvwe' nze Galili. Yi à nitsə' ŋàaŋ ye bæ zeŋ fana ngàa fàak ye wèŋ dzəm tsə'rə wesə bohòyi. ¹² Yè'sə ànə me fana Jisòs nè yè'e fa'nə, nə tsooŋ lo mvwe' lak Kàpanùm. Yi à lòfo' bæ ma ye, nə ye bwema ye, bæ ngàa fàak ye wèŋ sè'. Wo à kə cu yòŋsə fo' nùumbu mok jo.

Jisòs Bɛ'fis Ngàa Sèŋ Bum

Mɔ Ndap Nwì Nè Ghaŋ Nə

(Mat. 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Anə ye nga ŋkək bùu Jus wèŋ nè wo togè nà' də Pasobà nà'a kəp vèə fana Jisòs yè'e, nə kok lo mɔ Jòrosalèm. ¹⁴ A kə dzèŋ mɔmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə fana, yi ye bwìŋ nga wo sə sèŋ mbòŋ bæ nsùŋgaŋ nə ye kəkəbùŋ wèŋ mbwa. Yi ye bù ngàa kup mbàm wèŋ nga wo sə kupsə nsàp mbàm nè co wo fa Nwì fəfa bæ zeŋ. ¹⁵ Yi fəəp kə mòk co ŋkwès, nə bɛ' tosə fis bùu sə wèŋ sə mbiŋ pwe'fo'. Yi bɛ' fis mbòŋ sə bæ nsùŋgaŋ sə wèŋ mɔmvwe' ntòmbi ndap Nwì nè ghaŋ anə. Yi le' bùsə mak teberəə kupsə mbàam sə wèŋ tu tsətsoŋ, nə kɛ' səsə mbàam awo sə sə nze. ¹⁶ Nə duk fa ngàa sèŋ kəkəbùuŋ sə wèŋ də, <<Wèeŋ tesə bæ yu yè'e sə mbiŋ. Wèŋ ka tse' ŋgòbùsə ndap Tè' am də a ndap nteŋ.>> ¹⁷ Mvè'nə yi à cèp vɛ'nə fana ngàa fàak ye wèŋ tsə'rə kok yusə wo à còm yà' ndzənə ŋwək Nwì də, <<Nsàp mandzə nè mù dzəm ndap yònə gu vɛ'ɛ co nà'a nə ləsə mɔ.>>

¹⁸ Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ fek yi də, <<Nsàp yu nè aco wù gu tsok fa vees yè'sə

† 1:51 1:51 Liŋ sè də mo ŋwè yè'sə mɔ liŋ fòbə ncèep Arami nè ŋwè à sə to fəgə ni' ye. Jisòs à jə liŋ yè'sə mvè'nə wo à còm ndzənə ŋwək Danà 7:13-14.

yà, ya vèes riŋ də wù tse' ɲàaŋ sè ɲgògù bum sè wù sè gù yè'sə è?>> ¹⁹ Jisòs duk fəsə fa wo də, <<Wèeŋ kuəmsə mak ndap Nwì nè ghaŋ nè'e, ya mu nè ci wes nà' mənə nùumbu tɛ'.>> ²⁰ Bùu Jus wèŋ sè duk də, <<Kwɛ'fò, vès à jə lùumɲgòŋ hum kwè-ncòp-ntùŋfu ɲgòci wes ndap nè'e, wù də wu nè ci wes nà' yòmənə nùumbu tɛ' è?>> ²¹ Anə ye ɲga yi à sè cèp bə gbù', nè sè to də ndap yà'sə ni' ye. ²² Ghà nè yi ànə lokok mvwe' kpɛ fana ɲgàa fàak ye wèŋ tsərə fe'lə yusə yi à cèp sə fana wo dzəm ncèp nè nà'a ndzənə ɲwàk Nwì nè, nè ye bə ncèp nè Jisòs à cèp nè sè' də yà'a zìnə.

²³ Ghà nè yi à ye mvwe' lak Jòrosalèm mvək ɲkà'a pasobà sə, bwìŋ à dzəm bohòyi vɛ'ɛ wùriŋ bùusə wo à yə maŋgəŋgèeŋ sè yi à sə gùu. ²⁴ Megu də Jisòs kà wo ntum ye pap fa, bùusə yi rì wes bwìŋ pwe'fo' yi. ²⁵ Yi à ka njo mòk də ɲwèe tsok fa yi də ɲwè nè'e vɛ' bə vɛ' tse', bùusə yi rì wes yusə yà' cu sə ntuu ɲwè pwe'.

3

Jisòs Yə'rə Fa Nìkòdemù

Bə Nzak Dzədzə Nè Kè' Ba

¹ Nwəə Farasi mòk à ye, wo to liŋ ye də Nìkòdemù. Yi à ye ɲkwà'ɲwè bohòbùu Jus wèŋ. ² Nwè ènə à vè nòoŋ bohòJisòs nè ndzəmə, nè duk fa nà' də, <<Cicà, vès rì tse' də wu yè'e cicà nè wù a vè bohòNwì. Bùsə kaco ɲwè gù to nsàap bum maŋgəŋgèeŋ sè wù sè gù yè'e yeŋ, tse'ɲga Nwì bə ɲgəŋgàŋ.>> ³ Jisòs cep busə fa nà' də, <<Mù sə tsè' wu yè'e zìnə nè nà'a ɲkəm duk də, tse'ɲga wo dzə fe'lə ɲwè səmok, ɲkuŋ yi nè kə ye mvwe' gaŋ ɲkum Nwì.>>

⁴ Nìkòdemù nè fek fe'lə yi səmok də, <<Aco wo dzə fe'lə ɲwè nè yi gù laŋ yè'sə va? Aco yi ni fe'lə lo ndzə vəə ma ye, ya wo dzə fe'lə yi nè kè' ba à?>> ⁵ Jisòs duk fəsə fa yi də, <<Mù sə tsè' wu zìnə nè nà'a ɲkəm duk də, tse'ɲga wo dzə ɲwè bə ndzəp nè ye bə Yòŋsə nè Rərəŋ nè ɲkuŋ yi kə ni mvwe' gaŋ ɲkum Nwì. ⁶ Nwè nè wo a dzə yi bə ɲgùpni', a sè' nè bə

ɲgùpni'. Nwè nè wo a dzə yi bə yòŋsəə, a sè' nè bə yòŋsə. ⁷ Kà də wu mərə bùusə mù duk wu də, tse'ɲga wo dzə fe'lə ɲwè nè kè' ba duk. ⁸ Fəfəə càgè mvè'nə yi dzəm, wèŋ sə yuk, nè kà mvwe' sè yi sè yèto vəə kə mvwe' nè yi sè lòo ɲgòkè lèə rì. Nwè nè wo dzə-a yi bə yòŋsə nè fana yà' ye megu bohòyi sè' vɛ'nə.>>

⁹ Nìkòdemù nè fek mali nà' də, <<Aco yè'sə ye vɛ'nə yè'sə vale?>> ¹⁰ Jisòs duk fa fe'lə nà' də, <<Wu yè'e cicà nè ghaŋ mvwe' lak Izùre, nè kà bum yè'e rì vɛ'nə va? ¹¹ Mù tsè' fa wu zìnə nè nà'a ɲkəm duk də, vès sə tsè' fa wèŋ bum sè vès rì yà', nè ye yà' bə lis avès fana wèŋ kà ves yà' dzəm fa. ¹² Mu tsè' fa wèŋ bum sè yà'a ma sə nze fən, wèŋ kà mu yà' dzəm fa, ye də mu tsè'-a wèŋ bum sè ma mubu wèŋ dzəm fa mu à? ¹³ Nwè nəmòk nè mò'fis ka mubu ntòkok lo yuk. Mègù mùu mo ɲwè nè mù à tesə tsooŋ mbwa. ¹⁴ Yumook də wo nè fis gesə tsoŋ mùu mo ɲwè mutsə, mvè'nə Musi ànə fis kok no mutsə ghà nè wo ànə ye ɲgəà yà'a ɲkuŋ. ¹⁵ Də ya ɲga a ye-a sè ndà, ɲga nà' dzəm bohòyi fana nà' tse' lùŋ nè nà'a nè kà kə mè yuk.

¹⁶ <<Nwì ànə dzəm bùu sè sənə nzeŋgòŋ nè vɛ'ɛ wù kà fùk, nè tum sə vesə kwə'rə mo ye də a ye-a sè ndà ɲga nà' dzəm bohòmo ye nè, ɲgəŋgàaŋ nè kà bisə, yi nè tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk. ¹⁷ Njo nè Nwì ànə ka mo ye nè də nà'a və nè kə sak bup nzeŋgòŋ nè tum və. Yi à tum nà' də ya nzeŋgòŋ nè pwe' nè lùŋ bohònà'. ¹⁸ Nwè nè yi dzəm-a bohònà', ye də yi ka nzak tse'. Nwè nè yi kà-a bohònà' dzəm ye də yi gbù nzak tèè, bùusə yi kə bə liŋ mo Nwì nè yi mègù mò'fis nè dzəm. ¹⁹ Mvè'nə wo sak lèsə tesə nzak nè də vɛ'. Də mareŋ a vè sənə nzeŋgòŋ nè, bwìŋ dzəm megu ndzəm nè noŋsə mareŋ nè. Wo gù vɛ'nə bùusə bum sè wo sə gùu sə bup. ²⁰ Busə ɲwè nè yi gùgè-a ye bup, yi kà ɲge' bə mareŋ yegè. Yi sə caŋ mareŋ caa. Njo nè yi sə wəp də aco bwìŋ ye yusə yi sə gùu sə. ²¹ Nwè nè yi gùgè ye yusə yà'a zìnə tesə vègè ye sə mvwe' mareŋ. Yi tesə vègè vɛ'nə də ya bwìŋ ye

jəja kwaranjan də yusè yi gù yà'sə, a bə mandzè Nwi.>>

Jon Dək Də Yam Gha' Jisòs Nə Nonjsə Yi

²² Yè'sə ànə ca fana Jisòs bə ngàa fàak ye wèŋ lo mok mvwe' lak Jùdiyà. Yi bə yà'wèŋ à kè cu mam fo', nə sə bəptəsə bwìŋ fo'. ²³ Jon à sə bəptəsə bwìŋ ye sè' mvwe' mok sè wo to fo' də Anòn, mvwe' sə kuəp lòlak Salèm. Yi à sə bəptəsə fo' bəusè ndzəp à ye fo' ŋkəuŋntèŋ. Bwìŋ à sə vèə, nə sə kə bəptəsə fo'. ²⁴ Yè'sə ànə ye ŋga wo ka Jon nə ndapndzəm ntòko nisə.

²⁵ Anə geŋ, ngàa fàak Jon bə ŋwèə Jus mòk wèŋ yèto ŋgòsə fenə bə mandzè nə wo cùk rəŋsəgè ni' ŋgòbè' mandzè Nwi. ²⁶ Fana wo və bohòJon, nə kə dək fa nà' də, <<Cicà, wù sə tsərə tse' malì ŋwè nə wèŋnə à ye mvwe' ŋgə ndzəp Jòridàŋ fa' nà'a nà? Yi nə wù sə tsòho fa bwìŋ bə liŋ ye nà'a, yi sə bəptəsə sè' fana bwìŋ sə kpəəŋ lòwes mok bohòyi.>> ²⁷ Jon nə cep fəsə fa yà'wèŋ də, <<Kaco ŋwè tse' to yumok bə bo ye yeŋ. Tse'ŋga Nwi mabu fa yi yà' yi ŋkuŋ yi tse' yà'. ²⁸ Wèŋ à yuk fa mə bə ntu'u awèŋ laŋ mvè'nə mù à sə dək də, mù ka yè'sə Nkum ŋgà gèm bwìŋ nə mù yeŋ. Mù mègù yàm ŋwè nə wo a tumsə lòmə yàm də mə lo tse' mantombii Krèst nə. ²⁹ Wèŋ rì də ŋwè nə yi tse' ŋgwegù a ndugù nə. Nge'e ndugù nə təəŋ kok ŋgə ni'i nà', nə sə kwa wùriŋ mvè'nə yi sə yuk ŋgì ndugù nə sə. Yà'a sè' mvè'nə kwəkwa nə njàm rwiŋ wesə mə ŋga'a sè' dak. ³⁰ A kəkurè də yi nə sə lo tsoŋ mantombi, mantombi, fana mù sə foho lo tsoŋ yàm ma ŋkwèŋ, ma ŋkwèŋ.>>

Ŋwè Nè Yi Tsə Ma Məbuu Mo Nwi

³¹ Yà' mègù sè' də yi nə yi tsə ma mutsəə ŋwè nə ghaŋ nə yi. Yi nə yi ŋwèə nzeŋgòŋ, nzeŋgòŋ nə tse' yi yi, fana yi sə cep megu bə bum sè sə nzeŋgòŋ feŋ. Yi nə yi vè ye mabu nə gha' ndaəŋwè pwe'fo'. ³² Yi cèpgè bum sè yi a yə yà' bə lis ye, nə yuk bə ntu'u ye, ŋwè nə mò'fis kà ncèp ye nə dzəm lo' fù'. ³³ Ŋwè nə yi dzəm-a ncèp ye nə fana yi sə nitsè' fa

bwìŋ bə zeŋ yà'sə də Nwi zìnə. ³⁴ A ve'nə bəusè ŋwè nə Nwi a tumsə vè yi nə sə tsòho ncèp nə Nwi. Nwi fagè yi Yòŋsə nə co wù kà fù' to. ³⁵ Tè' nə dzəm mo ye nə, nə fa wes bum pwe' ndzə bohòna'. ³⁶ Ŋwè nə yi dzəm-a bohòmo ye nə fana ye də ŋgèŋgəŋ tse' lùŋ nə nà'a nə kà kè mè yuk. Ŋwè nə yi kà-a mo ye nə yuk, yi nə kà lùŋ bə lis yə yuk. Ma nə nje də, jèjòk nə nà' cu sə ntəu Nwi naəŋ mətuhù ŋwè ànə.

4

Jisòs Gəu Nwà Sàmàriyà Rəeŋ Yi

¹ Tà Jisòs à rì də bəu Farasi wèŋ yuk də yi bəptəsə ghak bwìŋ yi nə nonjsə Jon. ² (Jisòs à sə kà yi bə bo ye bəptəsə. A sə bəptəsə ngàa fàak ye wèŋ.) ³ A ye ve'nə, yi ye'e me'rə Jùdiyà anə, nə bwi lo mvwe' nzeŋgòŋ Galili. ⁴ Yi à cu ŋgòlòo, yà' ye də yi nə be' tsoŋ li lə mandzè nə nà'a cəgè mvwe' nzeŋgòŋ Sàmàriyà nà'a. ⁵ Anə geŋ yi gi ca mvwe' nze Sàmàriyà anə fana yi kə dzeŋ mvwe' mabuk lak mòk. Wo to fo' də Sekà. Məmvwe' ànə à kuəp mvwe' nzum sè Jàkop ànə fa fo' bohòmo ye Jòsep njamòk, njamòk. ⁶ Ndzəp nə Jàkop nə à tu nà' sə nze, nə sə tuk, à ye sè' məmvwe' ànə. Jisòs à kə dzèŋ fo' ŋga yi wòbə gi. Yi cum tsoŋ fo' sə nze ŋgə ndzəp anə. Anə ye ŋga nuum co marəŋ. ⁷ Nwà Sàmàriyà mòk tesə və də yi kə tuk ndzəp. Jisòs dək fa nà' də nà'a fa yi ndzəp yi no. ⁸ Anə ye yè'sə ŋga ngàa fàak ye sə wèŋ à lòwes ndzə ntòlak ŋgòkə ywi vè zəzə. Yi sə cum yòŋsə fo' yiŋyi.

⁹ Nwà Sàmàriyà nə vehe də wete, nə də, <<Ye va ŋkuŋ wù ye yòŋwèə Jus, nə sə fek mə nwà Sàmàriyà də mə fa wu ndzəp-ε?>> Yi à sə fek ve'nə bəusè bəu Jus wèŋ kà nge' bə bəu Sàmàriyà wèŋ yegə. ¹⁰ Jisòs dək fa nwà nə də, <<Anə ye-a də wù riŋ yusə aco Nwi fa yà', nə riŋ ŋwè nə yi sə ləŋ ndzəp bohòwù ènə, bwère wù fek yi də yi fa wu ndzəp. Ya yi fa wu ndzəp nə nà' tse' lùŋ.>>

¹¹ Nwà nə dək fa nà' də, <<Tè'mòk, wù ka yu tuk ndzəp fa'nə tse'. Ndzəp nə nə yeè nə ca sè' cəco mwè, ye də wu nə jəŋ

ndzəp nɛ nà' tse' lùŋ ènə ma fò? ¹² Wù sɛ dɛ, wu duk dɛ wù gha' tàcici àvès Jàkop nɛ yi à fa ves ndzəp ènə, nɛ no ye nà' sɛ' nà'a nà? Bwe ye bə mbòŋ ye wɛŋ pwe' à sɛ no sɛ' ndzəp ènə.>> ¹³ Jisòs nɛ duk fəsə fa nà' dɛ, <<Nwè nɛ yi no-a ndzəp ènə pwe'fo', njè ndzəp nɛ sɛ yaŋ fe'lə mali yi sòmok. ¹⁴ Nwè nɛ yi no-a ye ndzəp nɛ mù fa yi nà' mù fana njè ndzəp nɛ kà yi mok ya yuk fe'lè. Ndzəp nɛ mù fa yi nɛ nɛ bùŋ ndzə ni'ì yi co ndzəp nɛ nà' sɛ to tesə kok sɛ nze. Nà'a sɛ tesə vɛ'nə, nà' ye mok lùŋ nɛ nà'a nɛ kà mè yuk.>>

¹⁵ Nwà nɛ dɛ, <<Tè'mòk fa mɛ-a nsàp ndzəp ànə mɛ no, ya njè ndzəp kà mɛ mok ya yuk, nɛ ye sɛ' dɛ ya kà dɛ mɛ sɛ ye ŋgɔ' dɛ mù sɛ vèhə fɛŋ ŋgòkè tuk fe'lə ndzəp mok sɛ' duk.>> ¹⁶ Jisòs duk fa fe'lə nà' dɛ, <<Dù kè to ndu yò, ya wenə vɛ.>> ¹⁷ Nwà nɛ dɛ, <<Mù ka ndum tse'.>> Jisòs dɛ, <<A zinə mvè'nè wù cɛp dɛ wù ka ndum tse' yà'sə. ¹⁸ Mù duk vɛ'nə bùusè wù ànə tse' to me ndum tàn laŋ. Nè wenə cu ŋga'a nè'e ka ndu yòsè' yeŋ. Ye dɛ yusè wù cɛp sɛ a zinə.>>

¹⁹ Nwà nɛ duk dɛ, <<Tè'mòk, mù yə co dɛ wu yè'sə ŋgà tsòhòbum Nwì. ²⁰ Tàcicii avès wɛŋ à sɛ kùksəgè Nwì mɛmvwe' nda nè'e fana wɛŋ bùu Jus wɛŋ sɛ duk yàwèŋ dɛ anə ye co bwìŋ kùksə Nwì mvwe' lak Jòrosalèm ɛ?>> ²¹ Jisòs duk fa fe'lə nà' dɛ, <<Njè'gù, mɛ tsok fa wu yusè zinə dɛ, mvèk sɛ vèhə nɛ bwìŋ nɛ kà Tè' nɛ mɛ ndahà fɛŋ kè mvwe' lak Jòrosalèm àlɛ' mok sɛ kùksè fe'lè. ²² Wèŋ kùksəgè yusè wɛŋ ka bə zɛŋ rɛɛŋ. Vès sɛ kùksə yàvès yusè vès rɛɛŋ bə zɛŋ laŋ bùusè Nwì nɛ tesə bwìŋ sɛ nzeŋgòŋ fɛŋ ndzə bohòvès bùu Jus wɛŋ. ²³ Mvèk sɛ vèhə, aco mù duk dɛ mvèk nɛ kə dzɛŋ laŋ, nɛ bwìŋ nɛ sɛ kùksə Tè' nɛ bə zinə, nɛ sɛ kùksə yi ndzəp yòŋsè sɛ'. Tè' nɛ dzəm dɛ nsàp bù ànə wèŋ kùksə yi. ²⁴ Nwì nɛ, yi yè'sə yòŋsè. Yi fagè bwìŋ yòŋsè yi. Ye dɛ bùu sɛ wo dzəm-a ŋgòkùksə yi, wo kùksə yi ndzəp yòŋsè nɛ ye bə zinə àwo pwe'.>>

²⁵ Nwà nɛ duk dɛ, <<Mù rì dɛ Nkum ŋgà gè m bwìŋ nɛ Nwì à duk dɛ yi nè tum

vè nà' nɛ, nɛ vɛ ntsə'mòk. Mù sɛ duk yi nè wo togè yi mok sɛ' dɛ Krest nà'a. Yi vèhə, yi nɛ nɛŋtsok fa ves bum lòŋ fo'.>> ²⁶ Jisòs duk fa nwà nɛ dɛ, <<Mù nè mù sɛ cɛp bohòwù ènə, mɛ yi nɛ.>>

²⁷ Nɔgàa fàak Jisòs sɛ wɛŋ à bwìŋ fòho vè sɛ' ghà nà'nə. Wo mərə vɛ'ɛ wùriŋ dɛ nà' sɛ cɛp bə ŋwàŋwè. Nè mò'fis kà nwà nɛ dɛ, nà' dzəm fɛɛŋ yàlɛ sɛ fek. Nɛ kà Jisòs dɛ yi sɛ cɛp bə nwà ènə bùu yàlɛ sɛ' fek lok. ²⁸ Anə geŋ, nwà nɛ me'rə tes kùŋ ndzəp ye sɛ fo', nɛ lo ndzə ntòlak. Yi à kè dzèŋ, yi tsoho fa bwìŋ dɛ, ²⁹ <<Wèŋ vɛ, nɛ kə ye yàwèŋ nwè nəmòk nè yi tanse tsè' wes fa mɛ bum sɛ wo à dzə mɛ dzə, mù gu vɛ'ɛ pwe' nɛ pwe' è. Kàmòk yi ŋwàŋ Nkum ŋgà gè m bwìŋ nè wo dukgè dɛ yi nè vèhə nɛ àlɛ'.>> ³⁰ Wo à yuk vɛ'nə, wo tesə mɛ ntòlak anə, nɛ kə ye Jisòs.

³¹ Anə ye sɛ' ŋga ŋgàa fàak ye sɛ wɛŋ sɛ duk fa yi dɛ, <<Cicà, zɛ-a yumok le.>> ³² Yi duk fa yà' ye dɛ, <<Mù tse' beŋ yàm sɛ ŋgòzɛ yo sɛ wɛŋ ka bə zɛŋ riŋ.>> ³³ Nɔgàa fàak ye wɛŋ sɛ ye ŋgòfe'rə mɛtsətsə'rə wo dɛ, <<Nwè nəmòk jə vè fa yi beŋ à?>> ³⁴ Jisòs nɛ duk fa wo dɛ, <<Beŋ aam ŋgògù fàak sɛ nwè nɛ yi à tum mɛ nɛ dzəm dɛ mɛ gu. Nɛ gu wes fàak yà'sə. ³⁵ Wèŋ cɛpgè ncɛp mòk dɛ, <Bwehe cu ŋwɛ kwè ya bum sɛ wo bì mɛ nzuu yà'a kərə ŋgòkup.> Mù sɛ tsè' wɛŋ yàm dɛ wèŋ bùu kùk ja'a yàwèŋ, nɛ sɛ ŋga'a yè'sə mvèk kəkup. ³⁶ Nwè nɛ yi kùpgè wo lak yi yèto fàak ye laŋ. Yi sɛ benə ŋgwì bum sɛ yà'a bwìŋ ya wo nɛ kə tse' lùŋ nɛ nà'a nɛ kà mè yuk nɛ. Ya ŋga nwè nɛ yi à bì bə nɛ yi à kup ye kùpə ba fo' nɛ kwa mvwe' mò'fis. ³⁷ Yà'sə sɛ nitsè' dɛ ncɛp nè wo cɛpgè nà' dɛ, Mòk bigè ye bì, mòk kə kup ye kùpə, nà'a zinə. ³⁸ Mù a tum sɛ lòwèŋ ŋgòkè kup bum sɛ wɛŋ à ka fàk. A fàk bùu sɛ zok, wèŋ nɛ kə kùp nɛ yàwèŋ kùpə. Wèŋ zɛ yà'sə swèk mɛtuhù bùu mok.>>

³⁹ Bùu Sàmàriyà sɛ mvwe' ntòlak anə à dzəm bohòyi vɛ'ɛ wùriŋ njo ncɛp nè nwà nà'a anə cɛp fa' dɛ, <<Yi tanse tsè' wes fa mɛ bum sɛ wo à dzə mɛ dzə, mù gu pwe'

nè pwe'>> nà'a. ⁴⁰ Bùu Sàmàriyà sè wèṅ à kè tsèṅ yi, wo ṅwe' tse' yi cùk dè nà'a kà ntòlò, dè bə yà'wèṅ cum la'à wo anə ṅkuṅ. Anə geṅ, Jisòs nə cum fo' nùumbu ba. ⁴¹ Mok à dzəm fe'lə bohòyi ṅkùuṅ sèmok bùu bum sè yi sè cèep. ⁴² Wo duk fa ṅwà nə dè, <<Vès sè kà yè'sə mok bùu ncèp nè wù tsè' ves wù nə dzəm mègù. A yè'sə mok bùusè vès yuk bə ntu'u yàvès, vès nè rì nə dè nè'e gù tsə gù yi nè ṅgà lùṅsè nzenḡon nə.>>

Jisòs A Gù Mo ṅkwà' ṅwè Mòk Yi Lokok Yiyaṅ

⁴³ Nùumbu sè ba sè à càa, yi lo yuye mvwe' nzenḡon Galili nè a fo' lak ye. ⁴⁴ Jisòs nə bə tu ye à sè cèp fis dè wo kà ṅgà tsòhòbum Nwì mvwe' lak ye sè wo à dzə yi fo' co ṅwè nè ghaṅ jəgè. ⁴⁵ Yi à rì ve'nə, nə sè lo mali fo'. A kè dzèṅ Galili anə, bùu sè fo' sè wèṅ kwa ṅgòyè yi ve'e wùriṅ. Wo à gù ve'nə bùusè wo ànə lo mvwe' ṅkà' Pasobà nè nà' à ye mvwe' lak Jòrosalèm, nə ye bum sè Jisòs nə à sè gù fo' bə lis awo.

⁴⁶ Anə geṅ Jisòs bwi foho lo fe'lə mvwe' lak Kanà nè mvwe' nzenḡon Galili, sè mvwe' sè yi à gù ndzəp yà' bùuṅ rùk sè. ṅgà fàk gomè mòk à ye fo' nè ghaṅ, ṅgà yi cugè mvwe' lak Kàpanùm. Ghà ànə à ye ṅgà mo ye nè ṅwəmbam nòbè yiyaṅ nèbup. ⁴⁷ Yi ànə yuk dè Jisòs mè'rə vè Jùdiyà, nə vè nə mvwe' nze Galili fana yi lo, nə kè tseṅ Jisòs nə. Yi sè lèṅ nà' dè bə nà'a lo Kàpanùm mvwe' sè yi cugè, ya nà'a kə ḡṅsə fa yi mo ye. Anə ye ṅgà mo ye nòve'e mvèk kpəkpu. ⁴⁸ Jisòs duk fa nà' dè, <<Wèṅ kà-a yàwèṅ maṅḡṅḡṅ bə lis yə, kaco wèṅ dzəm bohòmù yeṅ. Ka ve'nə yeṅ à?>> ⁴⁹ ṅgà fàk nə duk ye dè, <<Tè'mòk, a lo-a ntèṅ na, bwèrè mo àm nə nə kpə.>> ⁵⁰ Jisòs duk fa nà' dè, <<Dù lo yuyo. Mo yònə ḡ laṅ.>> ṅgà' nə à dzəm ncèp nè Jisòs cèp fa yi nə, nə bə' mandzè ye lo. ⁵¹ Yi à sè lòmandzè, yi kùrə bə ṅgà fàak sè wo fàkgè bohòyi. Wo tsok fa yi dè mo ye nə ḡ laṅ. ⁵² Yi fek yà' dè, mo nə a lòkok yiya nə ṅgà nùum ma fòlè. Wo duk fa yi dè, <<A ye ṅkwìs ṅgà nùum marāṅ kaṅ.>> ⁵³ Tè' nə tsərə

fəsə, nə riṅ dè mvèk nè wo tsè' yi ànə, mègù sè' mvèk nè Jisòs a duk fa yi dè, <<Dù lo yuyo. Mo yònə ḡ laṅ>> nə. Anə geṅ yi dzəm bohòJisòs bə ndap ye pwe'fo'. ⁵⁴ Nè'e ṅgà'a maṅḡṅḡṅ nè ba, nè Jisòs à ḡu mvè'nè yi ànə mè'rə Jùdiyà, nə vè mvwe' nzenḡon Galili.

5

Jisòs ḡṅsə ṅgà Yiya Mòk Mvwe' ṅgà Təm Bèzatà

¹ Yà'sə ànə me wes fana mvèk kùrə fe'lə nè bùu Jus wèṅ à tse' ṅkà' mòk Jòrosalèm anə sèmok. Jisòs à kok lòmù Jòrosalèm anə ye sè'. ² Wo à tu nònḡsə təm mòk fo' mvwe' ncùu ṅka' sè nsùṅḡaṅ càgè fo'. Bùu Hibrù wèṅ togè təm nə bə ncèep lak awo dè, Bèzatà. Wo à ci tes mvwe' mok co mbàndap bòp tàṅ ya bwìṅ sè caṅ cum nùm fo'. ³ ṅgàa yiyaṅ wèṅ à sè nònḡ fo'. Mok à ye ṅgàa jì lis, mok sè kaco wo gi to yeṅ nə ye bə sè wo à kpə yum bo wèṅ. (Wo à sè nònḡ fo' ṅgòtək ghà nè təm nə nə tsoho. ⁴ Bùsè masinjà Tà Nwì à sè vègè fo' ṅgà mvèk kùrə, nə ḡ ndzəp nə nà' tsoho. Ghà nè yi tsè'rə wes nà' ve'nə fana ṅwè nè yi ni lòto-a ca yi, a dzəm ṅgà yi tse' nsàp yiya nè fòpwe'fo', nà' me.) ⁵ ṅwè nəmòk à ye fo' nè yi à ye bə yiyaṅ mənə lùumḡḡon hum te'-ncòp-fwame'. ⁶ Fana Jisòs à dzèṅ fo', yi ye ṅgà nà' nò. Yi riṅ sè' dè nà' à yə ṅgə' bə yiya nə lùumḡḡon wùriṅ fana yi fek nà' dè, <<Wù sè dzəm dè yiya yòènə me à?>> ⁷ ṅgà' nə duk dè, <<Tè'mòk, mē ka ṅwè nè co ndzəp nə tsòho wes fana yi le' so gesə mē ca tse'. Mē dukgè dè mē dap lokok kə ni ca ṅgà ṅwè nəmòk kə ni to ca laṅ.>> ⁸ Jisòs duk fa nà' dè, <<Lòkok mətšè, nə lim kəà yò, nə lo.>> ⁹ Jisòs ànə cep ve'nə ntèṅ, ṅgà' nə ḡṅ sè' ghà ànə. Yi à lòkok, nə te' lim kəà ye, nə bə' mandzè lo yuye.

Nùumbu nè Jisòs ànə ḡṅsə ṅwè ànə bə yiyaṅ ènə ànə ye nùumbu dzè. ¹⁰ Fana ṅkwàha bùu Jus wèṅ à ḡṅ dè wo ye ṅwè ènə ṅgà yi kotse' kəà ye, nə sè gi bə zèṅ fana wo vehe. Wo fek duk dè, <<Wù ka riṅ dè a ntinə nùumbu dzè à? Nsàp yu nè

wù gùu ngòbè' tse' ke' kèà ntinè ènè, lùk ka bə zeŋ dzəm lok.>> ¹¹ Nwè nè yiya ye à mè nə duk fa wo də, <<Nwè nè yi anə gū ŋkuŋ mù gūŋ nə, nə duk fa mu yi də mu lim jəŋ kèà àm, nə lo bə zeŋ.>> ¹² Wo fek fe'lə nà' sèmok də, <<Cèp nsàp ŋgwì yu ànə ndà, də wu lim gi bə kèà ntinè-ε? >> ¹³ Ngà' nə kà ŋwè nè nà' ànə gū ŋkuŋ yiya ye me nə rì bùusè Jisòs nə à ni bisè lòmatsətsə'rəə bùu sè wo mà fo' wùriŋ sə laŋ.

¹⁴ Anə sap kok fana Jisòs tseŋ ŋwè nè yi ànə gūŋsə nà' nə mùmvwè' ndap Nwì nè ghaŋ nə. Yi to nà', nə duk fa nà' də, <<Yeè, yiya yònə mè laŋ fana mù də mu tsok wu də wu jəŋ ŋkərə də wu kà bup mok gù fe'lə, ya ŋgə' nə nà' yam càsə yiya yòànə kà wu mok kè tsèŋ.>> ¹⁵ Ngà' nə à bwì foho lò, nə kə tseŋ bù ŋkwàha bùu Jus sə wèŋ, nə tsok wo də liŋ ŋwè nè nà' anə gūŋsə yi nə də Jisòs. ¹⁶ Yà'a bum sè yà' à gù ŋkuŋ bù ŋkwàha bùu Jus sə wèŋ ye ŋga'a ngòsə fa ke' cà Jisòs ŋgə' də nà' sə gūŋsə ke' bwìŋ nùumbu dzə. ¹⁷ Yusè Jisòs à tsè' fa bùu Jus sə wèŋ bə ncèp ènə à ye də, <<Tè' am fàkgè, nə kà dzè jə fana mù tse' ngòfàk yàm sè' ve'nə.>> ¹⁸ Wo ànə yuk mvè'nè Jisòs duk ve'nə fana bù ŋkwàha bùu Jus sə wèŋ lap ghaha wesə mandzè nè ngòzə yi nə ghaha. Wo à gù ve'nə bùusè wo à duk də, nà' gù bupsə lùuk awo sè ngònòŋsə nùumbu dzè, nə ye sè' də nà' to Nwì də Tè'ε nà'. Ye də nà' sə fàhu ni' nà' bə Nwì də bə nà'a yəyərè.

Jisòs Ni Tsè' Fa Bùu Jus Wèŋ Də Nàan Ye Vè BohòNwì

¹⁹ Jisòs ànə cèp fəsə fa bùu yè'sə wèŋ də, <<Mù sə tsè' wèŋ yè'e zìnə nè nà'a ŋkèm ncèp də, kaco Mo Nwì nə gū yumok bə tu ye yeŋ. Yi gù mègù yusè yi yə ŋga Tè' ye nə sə gūu. Bùsə yusè Tè' sə gù pwe'fo', Mo ye nə nə gū sè' zeŋ. ²⁰ Tè' nə dzəm Mo ye nə, nə sə niŋ fa nà' bum sè yi Tè' nə sə gù yà' lòoŋ fo'. Yi nə tsoho fa mali nà' bum sè ghaŋ sè yà' yam càsə sè wèŋ yə laŋ sə. Bum yà'sə nə ye nsàp nè wèeŋ nə sɛɛŋ yà' tètè, nə wo. ²¹ Mvè'nè Tè' nə lòkoksəgè bwìŋ mvwe' kpu, nə fa wo lùŋ nè zìnə nə fana Mo ye

nə mègù sè' ve'nə. Yi fagè lùŋ nə zìnə nə bohòndaanwè pwe' nə yà' bəyi də yi fa nà'. ²² Nə ye sè' də bə ma nə ngòsak bwìŋ, Tè' nə kà yi sakgè. Yi a fa nàan sə ndzə bohòMo ye nə, də anə sak bwì nà' ngòrì də ŋwè nè'e nə cum, nè'e nə kpu. ²³ Yi ànə gū ve'nə də ya bwìŋ pwe' wəp Mwe nə sè' mùmvwè'nè wo wəpgè Tè' nə yà'a. A ye-a ŋga ŋwè nəmòk sə kà Mwe nə wəp, ye də yi sə kà wəp yà'sə Tè' nə yi ànə tumsə vesə Mo ye sə nzeŋgòŋ nə.

²⁴ <<Mù sə tsè' wèŋ yè'e ŋkèm ncèp nə nà'a zìnə də, a ye-a ŋga ŋwè yuk yusè mù sə cèp, nə dzəm bohòŋwè nè yi a tum mu nə fana ye də ngəŋgàŋ tse' lùŋ nè nà'a nè kà kè mè yuk. Wo nə kà yi mok kè sak, bùusè yi a càsə mvwe' kpu, nə to tesə və mvwe' lùŋ laŋ. ²⁵ Mù sə tsè' wèŋ yè'e sè' ŋkèm ncèp mòk də mvèk sə vəə, aco mù duk də mvèk nə kə dzeŋ laŋ, nə bù kpu kpu wèeŋ nə yuk ŋgì Mo Nwì. Bùu sè wo yuk ŋgì ànə, nə tse' lùŋ. ²⁶ Mvè'nè Tè' nə tse' lùŋ ngòfa bwìŋ fana yi a fa mùu Mo ye nə nàan sè ngòfa bwìŋ lùŋ sè'. ²⁷ Yi a fa nàan sè ngòsak bwìŋ sè' ndzə bohòMo ye nə, bùusè a yi ŋwè nə wo togè liŋ ye də Mo ŋwè nə. ²⁸ Kà də wèeŋ mərə bə bum yè'sə duk. Mvèk sə kuəp vəə nə bù kpu kpu wèeŋ nə yuk ŋgì ye nə. ²⁹ Wo yuk nà', wo tesə kok sə mvwe' sè awo sə. Bùu sè wo ànə gū bəboŋ wèŋ lokok ngòtse' lùŋ nè zìnə nə, sè wo à gù yàwo bup wèŋ lokok və ya wo sak wo bə bup awo sə fana wo ye ŋgə'.>>

³⁰ Jisòs nə à sə cèp mali mok sè' də, <<Kaco mù gū fuk yumok bə tu am yeŋ lok, mu gū mègù yusè ŋwè nè yi à tum mu nə duk mu ve'nə. Mu sakgè yàm mvè'nè yi duk yi. Ye də mù kà bə jòn sə sak bùusè mù sə kà yusè də ya yà'a ye bəboŋ bohòmù gù. Mù sə gù yàm yusè yà'a ye bəboŋ bohòŋwè nə yi a tumsə vè mu nə.

³¹ <<A ye-a də mù sə təəŋ fa ni' àm gèm fana bwìŋ kà də yusè mù sə cèp sə zìnə tsərè. ³² Yusè də ŋwè nəmòk nə zook yo nə yi sə cèp bə tu am sə yi. Mù rì sè' də yusè yi sə cèp bə tu am sə zìnə. ³³ Ma nə bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ ànə tumsə lo

bwij fa' bohònwè nè wo à sè to yi dè Jon nà'a, dè yi rɛɲsə wɛɲ bə liɲ am yè'sə. Anə geɲ yi tsok rɛɲsə fa wɛɲ zìnə nə sè' laɲ. ³⁴ Bohòmù yàm, mù sè kà ɲwè dè yi təəɲ fa mɔ ɲgòɲitsè' dè mɔ ɲwè nè zìnə làp. Mù sè cèp, nə sè kum gesə lo bə bum sè Jon ànə cèp bə liɲ am dè ya wèeɲ tse' lùɲ. ³⁵ Jon à ye lààm nè nà' sè kɔə rɛɛɲ vɛ'ɛ ɲjàaɲ. Wèɲ à dzəm ncèp ye nə mənə mvèk momjo vɛ'ɛ, nə sè kwa bə mareɲ nè yi ànə fa wɛɲ nə sè'. ³⁶ Bum mok cu sè yà' sè nitsè' fa bwij nsàp ɲwè nè mù cu nə, sè yà' gɔ ghak bum sè Jon ànə cèp bə tu am. Fàak sè Tè' am a fa mɔ ɲàɲ dè mɔ gɔ yà' sè, yà' sè nitsè' fa bwij vɛ'ɛ jəja kwarəɲaɲ dè Tè' am nə a tumsə vè mɔ yi. ³⁷ Tè' am nè yi à tum mɔ nə a cèp bum mok bə liɲ am, nè mɔ Mo ye nè yi à tum nə. Wèɲ ka ɲgì ye bə ntu' awèɲ yuk yuk, nə kà si ye bə lis sè' yə yuk. ³⁸ Fana mòk ye sè' dè wèɲ kà ncèp ye nə sè ntuù wèɲ sè' ko nòɲsə. Mù sè duk vɛ'nə bùusè wèɲ ka bohòMo ye nè yi tum vè nà' nə dzəm. ³⁹ Wèeɲ ta ja'agè ɲwàk Nwì nə nùumbu pwe'fo' bùusè wèɲ rì dè aco ɲwàk ènə ɲiɲtsok fa wɛɲ mandzè nè ɲgòkè tse' lùɲ nè zìnə nè nà'a nè kà mè yuk nə. Mègù sè' ɲwàk nè wèeɲ tagè ènə, nè nà' sè cèp bə liɲ am. ⁴⁰ Nə ye dè wèɲ a bèɲ ɲgòvè bohòmù ya wèeɲ tse' lùɲ.

⁴¹ <<Bohòmù yàm, a ye-a ɲga ɲwè kuksə mɔ, mù kà fàk bə zeɲ tse'. ⁴² Mù rì wèɲ bəbɔɲ. Mù rì dè wèɲ ka Nwì sè ntuù wèɲ dzəm. ⁴³ Mù duk vɛ'nə bùusè mù a vè bohòwèɲ mənə liɲ Tè' am fana wèɲ beɲ mù nè Tè' am a tum mɔ yi nə. Nə ye dè a ye-a ɲga ɲwè nəmòk vè-a bohòwèɲ bə liɲ sè ye fana wèɲ ko wumsə gesə nà'nə ndzə ɲgùu wèɲ. ⁴⁴ Wèɲ sè làp mègù mandzè nè dè ya bwij kuksə wèɲ. Wèɲ ka mvèk nè co dè Nwì nè yi mò'fis nə kwa bohòwèɲ yi lap. A ye-a dè bum yè'sə vɛ'nə, ye dè aco wèɲ dzəm mɔ yè'sə va pip!

⁴⁵ <<Kà dè wèeɲ tsərə dè mɔ nə kə jəɲ vè nzak mɔ tuhù wèɲ mantombii Nwì mù duk. Anə ye bum sè Musi nè wèɲ a fa wes ni' awèɲ bohòyi nə à còm sè. ⁴⁶ Wèɲ ànə dzəm-a bohòMusi bə zìnə dè bwèɛ wèɲ

a dzəm bohòmù yàm sè', bùusè Musi nè bə tu ye ànə com bum mok bə liɲ am sè'. ⁴⁷ A ye-a dè wèɲ ka bum sè Musi ànə com nɔɲsə lo me mantombi dzəm, ye dè aco wèɲ dzəm ncèp nè ɲjàm ɲga'a va?>>

6

Jisòs Fa Bwij *Ncùhù Tàɲ Zuzɔ*

(*Mat. 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17*)

¹ Bum yè'sə ànə ca gesə wes me fana Jisòs nə lokok, nə bwi lo mvwe' nzeɲgòɲ Galili. Yi à kè dzèɲ fo', yi to ca lo tèm Galili nə mamòk. Wo à sè to tèm ènə sè' dè tèm Tiberiyà. ² Bwij à sè be' ke' cà yi vɛ'ɛ wùriɲ, bùusè wo yə nsàp maɲgəɲgèeɲ sè yi à sè gù bə mandzè nè dè yi à sè gɔɲsə bwij bə yiyaɲ awo. ³ Anə gèɲ Jisòs bə ɲgàa fàak ye wèɲ kok lo məmvwè' nda mòk fo', nə kə cum tsoɲ mbwa nze. ⁴ Anə ye yè'sə ɲga ɲkà' bùu Jus wèɲ nè wo togè nà' dè Pasobà nà'a à kɔəp sè' laɲ. ⁵ Jisòs à kùksə, nə ye ɲga bwij sè kok vè ɲgòkè tsèɲ yi vɛ'ɛ wùriɲ. Fana yi bùuɲ fek Filip dè, <<Vesùwèeɲ nə ywiɲ beɲ fò, co a fa bùu yè'e wèɲ pwe' wo zɔ ze' ɛ?>> ⁶ Jisòs nə à fek yè'sə ɲgòfùksə Filip bwèɛ yi à rì yusè aco yi gɔ sè laɲ. ⁷ Filip cèp fəsə fa nà' dè, <<A ywiɲ-a beɲ sè bàam mbàm ba, yà' kà yumok bohòbùu yè'e səsè lok.>> ⁸ ɲgà fàk Jisòs mòk à ye fo' nè liɲ ye à ye dè Andrù. Yi à ye moma Saimù Pità. Yi à duk fa Jisòs ye dè, ⁹ <<Mɔ mombam mòk fɛɛɲ nè yi tse' ntuhu brəd tàɲ bə fuk ba. Megu dè aco yà'sə ye yà bohòbùu yè'e pwe' ɛ?>> ¹⁰ A ye ɲga bùu sè wèɲ kè dzèɲ laɲ fana Jisòs duk fa ɲgàa fàak ye wèɲ dè yà'a duk bùu sè pwe' cum nze. ɲgaɲ ànə ye fo' co bwij cum mbwa. Mbəmbaam sè wo à ye məmvwè' kwe' ènə à ye co bwij ncùhù tàɲ. ¹¹ Jisòs à jə ntuhu brəd sè, nə kwasə Nwì bə zeɲ. Fana yi gapsə fa bùu sè wo à cu nze sè. Yi à gù bə fuk sè sè' vɛ'nə fana ndàaɲwè pwe' à zɔ tètè nə ze'. ¹² Wo ànə zɔ wes fana Jisòs nə tsok fa ɲgàa fàak ye wèɲ dè, <<Wèeɲ benə bwees sè yà' bwehe cu sè mvwe' mò'fis, ya kà dè

yà'a bup wà duk.>> ¹³ Fana ngàa fàak ye sè wèñ à benə bwees sè, yà' rwiñ kwès hum-ncòp-ba.

¹⁴ Bùu sè wèñ à yə nsàp manğəngèñ nè Jisòs à gùu nə fana wo duk də, <<Nè'e gù tsə mègù ngà tsə' bum Nwì nè wo à duk fa' də Nwii nə kə tumsə vè nà' sè nzenğòn nə.>> ¹⁵ Jisòs riñ də wo sè ləp də wo ko koksə yi nkum bə nàñ fana yi kok lo bisə yuye mu ndahà anə yiïyi.

Jisòs Gi Mù Ndzəpə
(Mat. 14:22-33; Mak 6:45-52)

¹⁶ Nùm à co fana ngàa fàak Jisòs sè wèñ tsoon lo sè ngu ndzəp. ¹⁷ Wo ni ngwes, nə ye ngòlòo də wo to tesə lo ngu ndzəp ma mòk mvwe' lak Kàpanùm. Wo à lòtètè ndzəm kə señ wo nga wo cu ntòmutsətsə'rəə ndzəp nə. Yè'sə ànə ye nga Jisòs ka ye ntòvə. ¹⁸ Fəfə nè bup à yè ngòcàa. Fəfə nə sè bwi'lə ndzəp nə ve'e sè' nsàp nè bə jòn. ¹⁹ Yè'sə ànə ye nga wo mok ndzə tsətsə'rəə ndzəp anə səsap co kilometà tən kè ntùñfu àlè' fana wo ye nga Jisòs sè gi vè mu ndzəpə. Wo à yə ve'nə, wuə ko wo ve'e wùriñ. ²⁰ Jisòs nə duk fa wo də, <<Wèen kà wəp, a mù.>> ²¹ Wo à yuk ve'nə, wo dzəm də wo jəñ nisə yi sè ngwesə anə. Anə ye ve'nə fana wo geñ də wo kək à, nga wo dzəñ ndzə ngu ndzəp nə mvwe' sè wo anə sè lo sè tè.

Bwiñ Sə Ləp Jisòs

²² Tsok à reñ nga bùu sè wo à ye wùriñ sè wèñ cu mali ngu ndzəp nə mamòk anə mvwe' sè Jisòs bə ngàa fàak ye wèñ a mè'rə vè sə. Bùu sè wèñ riñ də ngwes a ye mègù fo' nkwis mò'fis. Wo tsərə sè' də ngàa fàak Jisòs wèñ a lòbə ngwes ànə woowo, a ka bə Jisòs wèñ lo. ²³ Ngwes mok sè zok à tesə vè mvwe' lak Tiberiyà. Wo à vèə nə kuəp və mvwe' sè Tà Jisòs ànə fa bwiñ zuzu nga yi kwasə wes Nwì bə zeñ yà'a. ²⁴ Fana bùu sè wèñ à yə də Jisòs bə ngàa fàak ye wèñ ka fa'nə mok yeñ fana wo kpəəñ ni ngwes sè fo' sə, nə sè lo mvwe' lak Kàpanùm. Wo à sè lòfo' də ya nga wo kə ye Jisòs.

Jisòs Duk Də Yi Bəñ
Nə Nà'a Fagə Bwiñ Lùñ Nə

²⁵ Wo à kè dzəñ ngu ndzəp mamòk anə fana wo ye Jisòs nə fo'. Wo fek yi də, <<Wù vè yòfəeñ sèñ, Cìcà?>> ²⁶ Jisòs duk fa wo də, <<Mù sè tsə' wèñ yè'e zinə nè nà'a nkəm ncəp də, wèñ sè ləp mègù mu yè'sə njo nè wèñ a zə bred yà'a nkwis tètè nə ze'. Njo nè wèñ sè ləp mu nə, ka bùusə də wèñ a yə nsàp manğəngèeñ sè mù a gù nitsə' fa wèñ fana wèñ nə reeñ bə zeñ yeñ. ²⁷ Kà də wèen sè fàk ngòtse' nsàp bəñ nè nà'a nə ca gesə wà nè'e duk. Wèen fak lə bə nsàp bəñ nè nà'a nə kà wà kə cə bup, nə aco nà' fa ñwè lùñ nè zinə nè nà'a nə kà mè yuk nə. Nà'a bəñ nə aco mùu mo ñwè, mù fa wèñ nà', a mù nè Tè' am Nwì a fa mvək nè ngònitsə' fa kə' bwiñ bə zeñ də mu mo ye nə.>>

²⁸ Wo fek Jisòs nə də, <<Nsàp fàak sè aco vès gu yà' ya Nwii kwa bohòvèes yè'sə yà?>> ²⁹ Jisòs duk fa wo də, <<Nsàp fàk nə aco wèñ gu nə də, wèen dzəm bohòñwè nè Nwì à tum vèə nə.>> ³⁰ Wo duk fa yi də, <<A ye-a ve'nə, ye də nsàp yu nè aco wù gu, wù bə tu yo, ya vèes ye nə dzəm bohòwùu yè'sə yà? Yusə aco wù gu niñ fa ves sè yà? ³¹ Anə ye njamòk nga tàcicii avès wèñ à sè gi ngəà yà'a fana wo sè fa wo nsàp bəñ mòk nè wo to nà' də Manà. Yà' mègù mvə'nə wo à còm ndzənə ñwàk Nwì də, <Yi ànə fa wo bəñ sè yà' à tsə ma mubu də wo sè zə.> Ye də aco wù gu niñ fa ves yumook yòve'nə sè' à?>> ³² Anə geñ Jisòs duk fa wo də, <<Mù sè tsə' wèñ yè'e zinə nè nà'a nkəm ncəp də, bəñ sè Musi ànə fa tàcicii awèñ yà' ngəà sè ànə ka wo yà' yi fa. Tè' am fagə bwiñ bəñ nè zinə nè nà' tsə ma mubu nə yi. ³³ Bəñ nə Nwii fagə bwiñ nə, a nè nà'a tsəgə ma mubu, nə fa bwiñ sè nzenğòn anə lùñ nè zinə nə.>>

³⁴ Wo duk fa yi də, <<Tà, fa ves nsàp bəñ ànə, nə kà ntsə'mòk cəsə yuk.>> ³⁵ Jisòs duk fa wo də, <<Mù yè'e sè' bəñ nè nà'a fagə bwiñ lùñ nə. Nwè nè yi və-a bohòmù, njè kà ngəñgəñ mok sè' ya fe'lè. Nwè nè yi dzəm-a bohòmù njè ndzəp nə kà yi mok ya yu' fe'lè. ³⁶ Bohòwèñ

yàwèŋ, yà' mègù mvè'nè mù à tsè' wèŋ fa' mantombi yà'a dè, wèŋ a yè mù bə lis awèŋ laŋ fana nè kà bohòmù anə dzəm. ³⁷ Bùu sè Tè' am fa mù wo dè wo ye bùu am pwe' nè və bohòmù anə. Nwè nè yi və-a bohòmù fana gù kpə yà, kaco mù be' fəsə yuk yi maŋkwèŋ yeŋ. ³⁸ Busè mù à tsə mubu ngòkè gù yusè nwè nè yi à tum mù nè dzəm ve'nə. Mù à ka ngòkè gù yusè mù dzəm yà' mù və. ³⁹ Yusè nwè nè yi à tum mù sè dzəm sè dè, yòŋsè nwè nè mò'fis kà mʉtsətsə'rəə bùu sè yi fa ndzə bohòmù sè bisè. Yi dzəm dè mù gù le co wo pwe' lokok və mvwe' lùŋ nùmbu nè nzeŋgòŋ nè mèe. ⁴⁰ Yusè yà' bòTè' am sè dè, nwè nè yi yə-a nè riŋ mo ye nè, nè dzəm bohònà' fana ngèŋgàaŋ nè tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nè. Ye dè nùmbu nè nzeŋgòŋ nè mèe, mù gù nwè ànə yi lokok nwəm.>>

⁴¹ Bùu Jus wèŋ à yè ngòcèp nwəm ke'cà bə liŋ Jisòs sè dè bùusè nà' duk dè, <<Mù beŋ nè mù tsə ma mubu.>> ⁴² Wo sè cèp dè, nè'e ka Jisòs mo Jòsep yeŋ è? Mù dè a ri ma bə tè' lòoŋ fo' àlaa. Ye dè yè va ŋkuŋ yi sè cèp dè, <<Mù tsə ma mubu>> ε? ⁴³ Jisòs nè duk fa wo dè, <<Wèeŋ kà dè wèeŋ sè cèp nwəm ke'ca mʉtsətsə'rəə wèŋ duk. ⁴⁴ Kaco nwè nəmòk və to bohòmù anə yeŋ tse'ŋga Tè' am nè yi a tumsə vè mù nè gù nà' yi ŋkuŋ yi və bohòmù anə. Nwè nè yi və-a bohòmù fana nùmbu nè nzeŋgòŋ mee, mù lòkoksə yi nwəm. ⁴⁵ Ngàa tsòhòbum Nwì sè njamòk wèŋ ànə com noŋsə njamòk dè, <Nwì nè yə'rə fa bwìŋ bum pwe'fo' yi.> Ye dè nwè nè yi yuk-a ncèp Tè' am ènə, nè kotse' nà' sè ntùù yi, fana ngèŋgàaŋ nè və bohòmù. ⁴⁶ Mù sè kà yè'sə dè nwè nəmòk a yə yuk Tè' am nè bə lis laŋ duk. A yə yuk mègù yi mù, nè mù à tsooŋ mbwa nè. ⁴⁷ Mù sè tsè' wèŋ yè'e zìnə nè nà'a ŋkəm ncèp dè nwè nè yi dzəm-a bohòmù ye dè ngèŋgàaŋ tse' lùŋ nè zìnə nè laŋ. ⁴⁸ Mù beŋ nè mù fagè bwìŋ lùŋ nè zìnə nè mù. ⁴⁹ Ngòcèp bə nsàp beŋ nè wo to nà' dè manà, nè tè'è awèŋ ànə zù nà' ngəà nè fana, wo ànə zù yà' ve'nə, nè kpə mali gu sè' kpə.

⁵⁰ Bohòma nè beŋ nè zìnə nè nà'a tsə ma mubu ye dè, nwè nè yi zù-a nà', yi nè kà kpə yuk. ⁵¹ Mù yàm beŋ nè nà'a fagè bwìŋ lùŋ ànə, nè nà' tsə ma mubu. A ye-a ŋga nwè nəmòk zù-a beŋ ènə, ye dè yi nè cum mamgeŋ fo' mvèsè. Beŋ nè mù sè fa bwìŋ pwe' nà' dè wo zù ya wo tse' lùŋ nè, a ngùpni' àm.>>

⁵² Ncèp nè Jisòs à cèp ènə à gù bùu Jus wèŋ sè johò, nè tse' mok mamfenè mʉtsətsə'rəə wo. Wo sè cèp dè, <<Aco ŋkwà'kù nè'e fa ves ngùpni' ye dè a zù nà' yè'sə va?>> ⁵³ Fana Jisòs duk wo dè, <<Mù sè tsè' wèŋ yè'e ŋkəm ncèp duk dè, a ye-a ŋga nwè ka ngùpni' àm, nè a mùu mo nwè nè zù, nè kà nduəm am sè' no fana ye dè ngèŋgàaŋ ka lùŋ nè zìnə nè tse'. ⁵⁴ Nə ye dè bohònwè nè yi zù ngùpni' àm, nè no nduəm am sè fana ye dè yi tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè. Nùmbu nè nzeŋgòŋ mèe, mù lokoksə nsàp nwè ànə nwəm. ⁵⁵ Ngùpni' àam beŋ nè zìnə nè, nduəm am ye sè' nənò nè zìnə nè. ⁵⁶ Nwè nè yi zù-a ngùpni' àm, nè no nduəm am fana ye dè ngèŋgàaŋ mam mok ndzə ni'i mù, mù mam ndzə ni'i ngèŋgàaŋ sè'. ⁵⁷ Tè' am nè yi tse' lùŋ nè a tum vè mù yi. Lùŋ nè njàm nè mù tse' nè a vè bohòyi. Ye dè nwè nè yi zù-a ngùpni' àm fana ngèŋgàaŋ nè tse' jəŋ lùŋ nè bohòmù ye sè'. ⁵⁸ Mù tsok fa wèŋ sèmok dè, ngùpni' àm nè nà'a beŋ nè zìnə nè nà' tsə ma mubu. Nà' ka nsàp beŋ nè tàcicii avès wèŋ à zù nà' ngəà nà'a yeŋ. Busè wo ànə zù beŋ ànə ve'nə fana nè kpə mali. Nwè nè yi zù-a ye beŋ nè mù sè fa yi nà' nè, ye dè yi nè kà mok kpə fe'lə.>>

⁵⁹ Jisòs à cèp ncèp ènə ŋga yi sè yə'rə bwìŋ mʉmvwe' ndap piriya mvwe' lak Kàpanùm.

Ngàa Fàak Jisòs Wèŋ Bèŋ Yi Bwìŋ Nkùuŋntèŋ

⁶⁰ Ngàa fàak Jisòs wèŋ ànə yuk ncèp ènə fana wo duk dè, <<Kàcò, ncèp ènə gù wesə ve'è wùriŋ, aco gù to mʉmvè' ànə yè'sə ndà pip?>> ⁶¹ Jisòs nè riŋ ye sè' dè ngàa fàak ye sè wèŋ sè cèp nwəm ke'cà bùu ncèp ye nè fana yi fek wo dè, <<Ncèp ènə gù wèŋ co wèeŋ me'rə mù, nè bwì

foho lo yu awèŋ à? ⁶² A ye-a ve'nə, ye də a ye-a ŋga wèŋ yə mùu mo ŋwè ŋga mù sə kok lòfe'lə mʉtsə mvwe' sè mù ànə ye to sə, wèŋ duk wesə mok də yà? ⁶³ Yòŋsə nə gùgè yi ŋkuŋ ŋwè cum ŋwəm, ŋgùpni' ka ye yumok ŋgògùu tse'. Aco wèŋ tse' bum yòŋsə bə bum lùŋ bə ncèp nə mù tsə' fa weŋ ènə. ⁶⁴ Megu də bùu mok cu mʉtsətsə'rəə wèŋ sè wo sə kà ncèp ànə dzəm.>> Jisòs à sə cèp bum yè'sə ŋga yi à rì ye bùu sè wo à ka dzəm, nə riŋ bə ŋwè nè nà'a nè sèŋ yi nə wèŋ mantombi laŋ. ⁶⁵ Yi à cèp fe'lə mok sè' də, <<Nà'a njo nè mù a duk weŋ də, kaco ŋwè və bohòmù bə tu ye yeŋ, tse' ŋga Tè' am gù yi yi ŋkuŋ nə.>>

⁶⁶ Ye jəŋ fa'nə, bùu sè wo à sə yù Jisòs sə à mè'rə yi, nə bwi foho lo yu awo ve'e ŋkùuŋntèŋ. ⁶⁷ Fana Jisòs bùu fek ŋgàa fàak ye sè yi à cok fis wo hum-ncòp-ba sə wèŋ də, <<Wèŋ yàwèŋ ε, wèŋ bwi foho lo sè' à?>> ⁶⁸ Saimù Pità duk fa fəsə nà' də, <<Tà, wù tse' ncèp nə nà' tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nə wù. Wù sə fek ves ve'nə yè'sə də aco vès yuŋ fe'lə lo ŋga'a mok ndà? ⁶⁹ Vès a dzəm bohòwù, nə riŋ sè' də wu ŋwè nè rərəŋ nè wù a vè bohòNwi.>> ⁷⁰ Jisòs duk fa fe'lə wo də, <<Wèŋ sə duk ve'nə, wèŋ ka riŋ də wèŋ sè mù a to fis weŋ hum-ncòp-ba yè'e, mòok ca nè yi ye maze' riŋ à?>> ⁷¹ Yi à sə cèp yè'sə bohòJudàs mo Saimù Iskarəyà. Yi à rì də Judàs nə nà'a mòk sə mvwe' ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə nə seŋ yi nà'.

7

Bwema Jisòs Bə Bùu Jus Wèŋ Mok Mərə Yi

¹ Bum yè'sə ànə ca wes fana Jisòs sə gihi ke' mvwe' nze Galili. Yi ànə ka ŋgòlòmvwe' nze Jùdiyà dzəm bùusè bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à sə làp mandzè də wo zə yi.

² Mvək ànə à ye ŋga ŋkà'a bùu Jus sè wo togè yà' də ŋkà'a Duŋ yà'a kuəp vè sè' laŋ. ³ Fana bwema Jisòs sə duk fa yi də nà'a lokok, nə lo mvwe' nze Jùdiyà, nə kə gù nsàap bum maŋgəŋgèeŋ sè yi sə gù sə fo', ya bùu sè wo sə yù mandzè nà' sè wo cu ma nà'nə ye jəŋ yàwo sè'. ⁴ Wo duk fa

mali yi sè' də, <<Ŋwè dzəm-a də bwiiŋ riŋ yi, kaco yi sə gù swihi ke' bum swihi yeŋ. Wù sə gù bum yè'sə fana bòdə wu sə gù yà' mvwe' jəja ya bwiiŋ ye.>> ⁵ Bwema ye wèŋ ma, à sə kà yi sè' dzəm. ⁶ Jisòs nə duk fa wo də, <<Mvək nə ŋgòlònə ka bohòmù yàm ntòkurə. Bohòwèŋ yàwèŋ, mvək nə fòlòoŋ kəkərə. ⁷ Bùu sè sə nzeŋgòŋ sə ka njo mòk ŋgòbèŋ weŋ bùu zeŋ tse'. Bohòmù yàm, wo sə bèŋ mù bùusè mù tsə' fagè wo riŋriŋ də wo sə gù bəp. ⁸ Wèŋ du lo yàwèŋ mvwe' ŋkà' nə ntèŋ. Mù nə kà yàm ntòkok lòbùusè mvək njàm nə ka ntòkurə.>> ⁹ Yi à duk ve'nə, nə cum mam yuye Galili anə.

¹⁰ Bwema ye sə wèŋ à lòwes fana yi bə' lo yà'wèŋ sè'. Yi à sə gi swihi gorə lòye sə fùè fùè, yi à ka jəja lo. ¹¹ Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à sə làp yi mvwe' sè wo à tse' ŋkàk sə. Wo sə fe'rə ke'cà də, <<Ŋwè ànə yè'sə fòle-ò?>> ¹² Bwiiŋ à sə cèp làrə ke'cà bə liŋ Jisòs sə wùriŋ. Mok sə duk də yi ŋwè nə bəboŋ. Mok beŋ də a mvwès, də nà' sə jə lòbwiiŋ ma nə bə jòŋ wèŋ. ¹³ Ŋwè à sə kà bə liŋ ye sə jəja taəŋ bùusè wo à sə wəp bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ.

¹⁴ Ŋkàk nə à kè dzèŋ mok co mʉtsətsə'rə fana Jisòs nə lo ye sə mʉmvwe' ndap Nwi nè ghaŋ nə, nə sə yə'rə bwiiŋ mbwa. ¹⁵ Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ à yuk, nə mərə ve'e wùriŋ. Wo sə cep də, <<Ŋwè ènə a ka ŋwàak lùk yə'rə, nə sə rì nə bum ve'e vale?>> ¹⁶ Anə geŋ Jisòs cep fəsə fa wo də, <<Bum sè mù sə yə'rə sə ka sè yàm yeŋ, a sè Nwi nə yi a tum vè mù nə. ¹⁷ A ye-a ŋga ŋwè dzəm də yi gù yusè co Nwi kwa bə zeŋ fana aco yi riŋ sè' də yusè mù sə yə'rə sə vè bohòNwi, yà' ka yàm bə nàaŋ yàm yeŋ. ¹⁸ Ŋgòcèp bə nsàp ŋwè nə də mù yè'e ndàle fana, a ye-a ŋga ŋwè sə cèp-a yumok bə nàaŋ sè ye, vesùwèŋ riŋ də yi sə làp yà'sə mandzè də bwiiŋ jəŋ yi co ŋwè nə ghaŋ. Nə ye sè' də a ye-a ŋga ŋgəŋgəŋ sə dzəm də wo kuksə ŋwè nə nà' tum yi fana vesùwèŋ riŋ sè' də yi ŋwè nə zinə, yi sə kà bwiiŋ yà'sə bəbòrə. ¹⁹ Wèŋ ja'a-na yàwèŋ sè' è. Musi ànə fa weŋ lùk, ka yi yeŋ nè? Nə ye də ŋwè nə

mò'fis mütsetsə'rə wən nē yi nònsəgè yà' lònŋ bùè. Njo nē wən sə lāp mandzè də wèenŋ zə mū kə bùu yà?>>

²⁰ Fana bùu sè wo à mà tē fo' sə wənŋ də, <<Hàva', yònsè ze' mòk cu ndzə tuhù ngà' nē'e tà. Wù sə ŋaŋa kènə, wù yə ŋga sə lāp mandzè ngòzə wu ndà?>>

²¹ Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ pwe' sə mərə də bùusè mù a gù yu maŋgəŋgèŋ nùmbu dzè. ²² Wèenŋ tsərə-a bə nzak kom fa bwe mbəmbam wənŋ tu è. Wèŋ rì də Musi à tsè' də wu dzə mombam, nùmbu nē fwame' dzèenŋ, wù kom fa yi tu nùmbu ànə. A zìnə də à ka yè'sə Musi duk to. Anə gū to bum yè'sə tàcicii avès sè mantombi ŋkuŋ Musi sə və ye sə. Nə yeè nə də njo nē Musi ànə cep vè'nə fana wənŋ sə kom fa wo tu sə bə sè yà' kè kùrə nùmbu dzè wènŋ pwe', nə kà càsè. ²³ A ye-a də wènŋ sə kom fa bwe awènŋ tu bə nùmbu dzè wènŋ lònŋ də ya wèenŋ kà lùk Musi gù bəpsè, ye də mù lùŋsə yàm ŋwè nē mim bə tu nùmbu dzè, wènŋ jok bohòmù-ε bùu yà? ²⁴ A bəbənŋ də wèenŋ dzəm-a ngòsak nzak, wènŋ kà ma mò'fis kùk mēgù. Wènŋ lap ja'a yusè gugəŋ sè yà' cu sə tsətsə'rè ànə pwe' ŋkuŋ nə cep.>>

Bwìŋ Sə Mərə Də Jisòs Ŋkum Ngà Gèm Bwìŋ Nə Alé

²⁵ Bùu lak Jòrosalèm wènŋ mok à duk də, <<Nè'e ka ŋwè nē wo sə lāp yi də wo zə yi nə yeŋ à? ²⁶ Wèenŋ ja'a na yàwèenŋ mvè'nè yi tē nē', nə sə cèp nə jəja, ŋwè nəmòk kà yi yumok sè fek lok è. Ye də bù ŋkwàha bùu avès wènŋ dzəm mok laŋ də yi yè'sə Ŋkum ngà gèm bwìŋ nə kènə va? ²⁷ Megu ŋga'a kə də vesùwènŋ rì lak ŋwè ènə mvwe' sè yi vèə, ŋga yusè lə də Ŋkum nə və-a ye, ŋwè kà mvwe' sè yi a vèə sə rì yuk fù'.>>

²⁸ Jisòs ànə sə yə'rə məmvwè' ndap Nwì nē ghaŋ nə fana yi cep torə fis də, <<Wèŋ də wènŋ rì mū, nə riŋ bə mvwe' lak am mwè pwe' è? Ye də wèenŋ riŋ də mù ka fəenŋ bə ŋaŋ yàm və, mù vè bə liŋ ŋwè nē yi ŋwè nē zìnə nə. Wènŋ ka yi lə riŋ. ²⁹ Bohòmù yàm, mù rì yi bùusè mù a tesə vè bohòyi, ŋga yi a tum vè mū sè' yi nə.>>

³⁰ Bwìŋ à yuk bum sè yi à cèp yè'sə, ntəm

yaan mok vè'ε fana wo lap mandzè də wo ko yi. Mandzè nē co ŋwè kə jwəŋ gesə fuk yi bə bo kà ye bùusè à ye ŋga mvèk nē nje nə à ka ntòkürə. ³¹ Anə geŋ bwìŋ ŋkùuŋntènŋ dzəm bohòyi. Bùu sə wènŋ sə dəhu də, <<Nè'e gù tsə gù lə Ŋkum nə bwèrə nsàp maŋgəŋgèŋ mòk cu fe'lə nē yi ka nà' ntògə à?>>

³² Bùu Farasi wènŋ à yuk də bwìŋ sə cèp lārə kə' bə liŋ Jisòs nə bə nsàp mandzè ànə fana wo lo kə kiŋ cù bə ngàa fa satikà' sè ghaŋ wènŋ mvwe' mò'fis. Bə yà'wènŋ tumsə lo ngàa kùk ndap Nwì wènŋ də yà'a kə ko və Jisòs nə. ³³ Anə geŋ Jisòs nə duk fa wo də, <<Mū nə cum kok vesùwènŋ mvèk momjo fana mù bwi foho lo fe'lə bohòŋwè nē yi a tum vè mū nə. ³⁴ Wèenŋ nə lap mū, wènŋ kà mū yə bùusè mū nə ye mvwe' sè co wènŋ kà fo' kè dzènŋ to.>> ³⁵ Bùu Jus wènŋ à sə cèp kə'cà mütsetsə'rə wo də, <<Ŋkwa'kù nē'e də yi nə lo bisə mvwe' sè co vesùwènŋ kà yi yə yè'e ŋga a ma fò? A yè'sə də yi nə lo lakmvum nə kə cum bə bùu avès sè wo curə kə' fo', nə sə yə'rə bù lakmvum sə wènŋ nà? ³⁶ Yi cep mok sè' də vèes nə lap yi, nə kà yi yə. A nə kà mvwe' sè yi cu sə sè' kè dzènŋ to wènŋ, ŋga yi sə cu yà'sə fò? Bum sè yi sə cèp yà' yà'sə dale?>>

³⁷ Nùmbu cok mbwè ŋkàk à dzèenŋ, nə nà'a nùmbu nē ghaŋ nə. Jisòs lokok nùmbu ànə, nə cep torə də, <<A ye-a ŋga ntəm sə sə ŋwè nəmòk, ŋgəŋgəŋ və bohòmù, nə kə no. ³⁸ Yà'a nē ye mvè'nè wo à còm nònsə yà' ndzənə ŋwàk Nwì də, <A ye-a ŋga ŋwè dzəm-a bohòmù, ndzəp nē nà' tse' lùŋ nə nə sə ki tesə ndzə ni'ì ŋgəŋgəŋ nduk yà'a.>> ³⁹ Yi ànə sə cep yè'sə bə yònsè nē Nwii fagè ŋwè nà' ŋga ŋwè dzəm bohòyi Jisòs nə. Ghà ànə à ye ŋga bwìŋ ka yònsè nə ntòtse' bùusè Jisòs ànə ka ŋaŋ ye sè bohòTè' ye nə ntòjəŋ.

⁴⁰ Məmvwè'nè wo à yuk bum sè Jisòs a cèp sə fana bùu mok mütsetsə'rəə ŋgo bù nē wo ye fo' nə duk yàwo də, <<Zìnə, ŋwè ènə lə ngà tsè' bum Nwì nē yi ànə ye ŋgòkə vèə nə.>> ⁴¹ Bòp ma mòk duk yàwo sè' də, <<Ŋwè ènə Ŋkum ngà gèm bwìŋ nə.>> Bòp mòk duk yàwo sè' də, <<Hai'

nà'a ka yi nə yeŋ, bùusè Nkum nə à ka ngòtesə mvwe' nze Galili yeŋ. ⁴² Nwàk Nwì sè tsè' də Nkum nə nə tesə mvwe' ngwì bù Devid mvwe' lak Betèrèhem. Betèrèhem nə mvwe' sè Devid nə à sè cugè fo'.>> ⁴³ Anə ye ve'nə fana bwìŋ ga'a cù ba bùu Jisòs. ⁴⁴ Bùu mok wèŋ lap mandzè də wo ko yi fana wo kà yi bə bo nè bo jwèŋ lok.

⁴⁵ Dògarii sè wèŋ à bwì foho lòbohòbùu Faràsi bə ngàa fa satikà' sè ghaŋ sè wèŋ bo tu. Fana bù nkwa'ha bùu sè wèŋ fek wo də, <<Wèŋ ka yi ko jə və bùu yà?>> ⁴⁶ Dògarii sè wèŋ duk də, <<Vès ka nga nwe' nəmòk sè cèp nsàap bum mok co ngà' ànə yuk yuk.>> ⁴⁷ Bùu Faràsi sè wèŋ duk fa yà' də, <<Wotoo, ye də yi bərə weŋ yàwèŋ sè' laŋ à? ⁴⁸ Wèŋ yə də nwe' nè mò'fis mʉtsətsə'rəə bùu sè mantombi bə bùu Faràsi wèŋ nè də yi dzəm bohònà' cu yo à? Hai', ka yeŋ. ⁴⁹ Dzəm megu bohòyi anə kwe' bù nè wo ka lùuk Musi riŋ yà'a. Wo pwe' cu bohòNwì bəp.>>

⁵⁰ Nwè nəmòk nè yi ànə ye mʉtsətsə'rəə bùu Faràsi sè wèŋ à ye Nìkòdemù nè yi à kè tsèŋ nòon Jisòs ndzəmè fa' nà'a. Nìkòdemù nə cep ye duk də, ⁵¹ <<A duk-a də a bə' tse' lùuk avès rərəŋ fana ye də kaco a sak nzak nwe' nga ngèŋgàŋ ka fo' sè nze ngòcèp ye sè sè' yeŋ.>> ⁵² Wo à yuk ve'nə wo də, <<Wu cep ve'ε va co wu sè' nkwa'kù nè mvwe' nze Galili mòk nè a lak nwe' nè a sè duk ènə ε? Dù kè taŋ ja'a tsə'rə nwe' Nwì sèmok. Yumok ka nja də ngà tsè' bum Nwì nə kè tesə mvwe' nzeŋgòn Galili ye yuk.>>

[⁵³ Anə geŋ ndaanwè pwe' lo la'à yi.

8

Wo Jə Və Nwà Mòk BohòJisòs Də Nà' Ko Nto

¹ Jisòs lo ye mvwe' nda mòk nè wo togè nà' də nda Olip. ² Tsok à reŋ, nga cu ntònè zəzòn fana Jisòs nə bwi foho lo fe'lə mʉ ndap Nwì nè ghaŋ nə sèmok. Bwìŋ pwe' à yù lòyi mbwa. Yi cum tson nze, nə sè yə'rə wo mʉmvwe' ndap Nwì nə.

³ Anə geŋ wo ko jəŋ və nwe' mòk fo', də wo ko nà' nga nà' sè ko nto. Wo fis tes gesə lo yi mantombi mvwe' jəja. Anə ko jəŋ və yi yè'sə bùu Faràsi bə ngàa yə'rə bwìŋ lùuk wèŋ. ⁴ Bùu sè duk fa Jisòs də, <<Cicà, wo ko nwe' nè'e nga yi sè ko nto. ⁵ Nə ye də nwe' lùuk Musi sè tsè' də a ye-a nga wo ko nwe' bə sàhà, wo tərə yi bə lis tètè ngèŋgàŋ kpə. A ye-a wù yò, wù duk yòbə nsàp ènə da?>> ⁶ Wo à sè cèp yè'sə ngòyu'rə Jisòs cù. Jisòs à bùu tsə yuye sè nze, nə sè com sesə sənə mfəm fə bə ndubo. ⁷ Wo sè fek mali yi fo' tètè Jisòs nə cum kok mʉtsə, nə duk yà' də, <<Nwè nəmòk ye-a mʉtsətsə'rə wèŋ fa'nə, nè yi rì də yi ka bəp tse' fana ngèŋgàŋ mak to vesə nwe' ènə bə lis yi.>> ⁸ Yi duk wes ve'nə, yi bùu tson sè' sè nze anə, nə sè com sèmok. ⁹ Wo ànə yuk ncèp ènə fana wo ye ngòcoho fo' təəŋ, təəŋ mò'fis, mò'fis, nə sè lo. A yè ngòtesə lòto ntòsə wo nkwa'ha bwìŋ tètè Jisòs à bwehe cu mègù mok fo' yìyi bə nwe' nè mvè'nè yi tə kok fo'. ¹⁰ Jisòs à lòkok cu kok mʉtsə sèmok, nə fek nwe' nè də, <<Njè'gù, wo fò? Nwè nəmòk ka wu yumok gʉ à?>> ¹¹ Nwe' nè duk də, <<Tà, nwe' nè mò'fis ka mʉ yumok gʉ lok.>> Jisòs duk fa fe'lə nà' də, <<Mʉ nə kà wu yàm yumok sè' gʉ. Dù lòyuyo, nə kəa cù bə ngògù bəp.>>]

Jisòs Də Yi Mareŋ Nè Sə Nzeŋgòn Nə

¹² Jisòs à cèp fe'lə ncèp mòk sè' də, <<Mʉ mareŋ nè sè nzeŋgòn nə mʉ. A ye-a nga nwe' nəmòk yù və mʉ, ngèŋgàŋ nə tse' mareŋ nè nà'a lùŋ nè zìnə nə. Yi nə kà sənə mandzəm gi.>> ¹³ Bùu Faràsi wèŋ kə duk fa yi də, <<Wù sè ko fa ni' yògèm sè' wù. Ye də yusè wù sè cèp yà'sə yà' ka fàk tse'.>> ¹⁴ Jisòs nə cep ye də, <<A ye-a sè də mʉ sè ko fa ni' àm gèm sè mʉ fana mʉ riŋ də yusè yà' sè tesə kè cùhu mʉ zìnə. Mʉ duk ve'nə bùusè mʉ rì mvwe' sè mʉ a vəə, nə riŋ mvwe' sè mʉ sè lòo. Bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ ka fo' riŋ. ¹⁵ Wèŋ bùu sè sè nzeŋgòn fəeŋ, wèŋ sè fùhʉ ja'a bwìŋ mʉmvè'nè nzeŋgòn nə fùhʉgè bum yàwo. Bohòmʉ yàm, fàak am ka ngòfùhʉ bwìŋ yeŋ. ¹⁶ A də mʉ anə dzəm-a ngòfùhʉ nwe', yusè mʉ cèp

bə liŋ ɲəŋgəŋ sə ye kəkurə kap. Yà'a ve'nə bùúsə mù sə kà mùmù gù mègù, mù sə gù ves ɲàaŋ Tè' am nè yi à tum mù nə. ¹⁷ Yà' cu ndzənə ɲwàk lùuk awèŋ də, a ye-a ɲga bwìŋ ba sə cèp cù mò'fis bə yumok fana ye də yu yà'sə zìnə. ¹⁸ Ye də mù tə gèem àm, Tè' am nè yi à tum mù nə tə sè' gèem am.>> ¹⁹ Wo fek yi də, <<Tè' yònə fò?>> Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ ka mù riŋ, nè kà Tè' am sè' rì. Wèŋ ànə riŋ-a mù, bwèrɛ də wèŋ rì Tè' am nè sè'.>>

²⁰ Jisòs à cèp bum yè'sə ɲga yi cu mùmuvwe' ndap Nwì nè ghaŋ, mvwe' rum nè wo kə fagè mbàam Nwì fo' nə. Yi ànə sə yə'rə bwìŋ ve'nə, ɲwè nəmòk à ka yi ko bùúsə mvək nè nje nè à ka ntòkurə.

Jisòs Də Kaco ɲwè Lo To Mvwe' Sə Yi Sə Lòo Sə Yeŋ

²¹ Jisòs à cèp fe'lə mok sè' də, <<Mù nə bisə yu am. Mù lòwes fana wèŋ lap mù, nè kà mù yə. Wèŋ kà mù yə ve'nə, wèŋ kpə maha mok sənə bup awèŋ. Wèŋ nè kà mandzè co wèŋ kə dzeŋ mvwe' sè mù lòo sə tse' to.>> ²² ɲkwàha bùu Jus wèŋ sə fek bwi yàwo də, <<Yi də mvwe' sè yi lòo, kaco vès kə dzeŋ to fo' yeŋ, ncèp ànə yà'sə da? A yà'sə də yi nè zə ni' ye à? >> ²³ Jisòs duk fa wo də, <<Wèŋ yàwèŋ bùu sè sə nzeŋgòŋ fən, Mù yàm ɲwè nè ma mubu. ²⁴ Mù tsè' weŋ də wèŋ nè kpə maha bup sənə bup awèŋ. A zìnə də wèŋ nè kpə li sənə bup awèŋ anə, ɲga a ye-a də wèŋ ka mù də mù nsàp ɲwè nè mù cu nè jəŋ na.>> ²⁵ Wo fek fe'lə yi də, <<Wu yè'sə ndà?>> Jisòs duk də, <<Mù ɲwè nè mù tsè' fagè weŋ səsə də mù yi nè. ²⁶ Bum cu wùriŋ sè aco mù tsok weŋ də wèŋ gbù nzak bə zeŋ. Tè' am nè yi a tum mù nə, yi ɲwè nè zìnə. Bum sè mù sə tsòho fa ke' bwìŋ yè'e, a bum sè yi a nitsè' fa mù yà' yi.>> ²⁷ Jisòs à sə cèp bohòwo, nè sə duk də, <<ɲwè nè nà' à tum mù>> fana wo kà yàwo də nà' sə duk yà'sə Tè'ɛ nà' Nwì rɛɛŋ. ²⁸ Fana Jisòs duk fe'lə də, <<Ghà nè wèŋ fis gesə lòmù Mo ɲwè mutsè ɲkuŋ fana wèŋ riŋ də a mù nè. Wèŋ nè riŋ sè' də mù kà yumok bə liŋ yàm gùgè. Bum sè mù cèp yà' pwe'fo', a sè Tè' am nitsè' fa mù yà'

yi ɲkuŋ mù cep. ²⁹ ɲwè nè yi a tum vè mù nə, yi cu venə, yi ka mù mùmù me'rə mak bùúsə mù gù mègù yusè yà' sə gù yi sə kwa.>> ³⁰ Yi ànə cep ve'nə fana bwìŋ ɲkùuŋntèŋ bùuŋ dzəm bohòyi.

Mofak Jisòs Rìŋ Zìnə Nə

³¹ Anə geŋ Jisòs nè cep bohòbùu sè yà'wèŋ dzəm bohòyi sə wèŋ də, <<A ye-a ɲga wèŋ sə be' tse' gù ncèp àm nè fana ye də wèŋ bwe fàha am zìnə zìnə. ³² A ye ve'nə fana wèŋ riŋ zìnə nè, zìnə nè nà' fiŋ me'rə weŋ sè'.>> ³³ Bùu sə wèŋ cep də, <<Vèes ɲgwì bù Abràham, vès ka yàvès ɲkwèŋ bohòŋwè nəmòk cum yuk. Njo nè wù sə duk də wo nè fiŋ me'rə vès yè'sə nsàp nè fò?>> ³⁴ Jisòs duk də, <<Mù sə tsè' weŋ nè'e ɲkèm ncèp duk də, a ye-a ɲga ɲwè gùgè-a bup, ye də yi cu yà'sə ɲkwèŋ bohòbup. ³⁵ Kaco mo ɲkwèŋ cum mamgeŋ mù nda' à ɲkwà'ɲwè ye nè mvèsə yeŋ. ɲwè nè yi nè cum mbwa mvèsə mo ye. ³⁶ Ye də a ye-a ɲga mo ye nè fiŋ me'rə wu, ye də wo fiŋ me'rə wu yà'sə laŋ bə nè zìnə. ³⁷ Mù rì laŋ də wèŋ ɲgwì bù Abràham. Megu kə də wèŋ sə làp mandzè də wèŋ zə mù, bùúsə yusè mù sə cèp sə sə kà fə ntu'ù wèŋ ni lok. ³⁸ Mù sə tsè' fa weŋ yusè mù a yə yà' bə lis bohòTè' am, wèŋ sə gù yàwèŋ sè' bum sè wèŋ a yə'rə jə sè' bohòtè'ɛ àwèŋ.>>

³⁹ Wo duk fa yi də, <<Tàcici àvèes Abràham.>> Jisòs duk də, <<Anə ye-a də wèŋ ɲgwì bù Abràham zìnə bwèrɛ də wèŋ sə gù bum sè' mvè'nə Abràham nè à sə gùu. ⁴⁰ Mù sə tsè' fa weŋ bum sè zìnə sè Nwì a nitsè' fa mù fana wèŋ sə lap kə mandzè də wèŋ zə mù wà ɲga mù ka weŋ yumok sè bup gù. Wèŋ à yuk yuk də Abràham à gù yuk nsàp yumòk ve'nə à? ⁴¹ Mù tsok fa weŋ də yusè wèŋ sə gù yà'sə, a nsàp yu nè Tè' awèŋ nè zìnə nè gùgè ve'nə.>>

Wo duk fa yi də, <<Vès ka bwe sàhà yeŋ, Tè' avèes Nwì yìyi.>> ⁴² Jisòs duk sè' də, <<Ka ve'nə yeŋ, bùúsə Nwì anə ye-a Tè' àwèŋ bwèrɛ də wèŋ dzəm mù yàm sè'. Bùsə mù a tesə vè bohòNwì. Mù a ka bə liŋ yàm və, a bə liŋ ɲwè nè yi a tum vè mù nə. ⁴³ Mù sə cèp bum, wèŋ kà yà' sə

yuk bùu yà? Wèŋ sə kà yuk bùusə wèŋ ka wabə ŋgòrɛɛŋ bum sè mù sə tsə' wɛŋ bə nsàp ŋwə nè mù cu nə. ⁴⁴ Wèŋ yàwèŋ bwe tè' àwèŋ nè yi Satà nə. Wèŋ sə dzəm mègù ŋgògù bum sè yà' sə bòtè' àwèŋ nə. Mvə'nə à yè yèe, tè' àwèŋ nə cu mègù ye ŋà zə bwìŋ haan kə wɛs ntinə. Yi kà yusə zìnə gùgə bùusə yi ka zìnə tse' lok fək nè mvèsə. Yi cu ŋgòcɛp sè yumok, yà' megu mvwès pwe' sè məm̀və'nə nsàp ŋwə nè yi cu nə. A yi nè yi à cì' yèto kok mvwès cap yi. ⁴⁵ Mù sə cɛp yàm ŋga'a zìnə fana wèŋ kà mù mok dzəm fa. ⁴⁶ Aco ŋwə nəm̀òk m̀tsətsə'rə wèŋ fa'nə niŋtsok fa mù b̀p m̀òk nè mù a gùu à? Nə yeè nè vɛ'nə, mù sə tsə' fa wɛŋ zìnə nə, wèŋ kà mù kə dzəm fa bùu yà? ⁴⁷ A ye-a ŋga ŋwèe ŋwəə Nwì, ŋgəŋgàan nə yuk ncɛp nè Nwì nə. Njo nè wèŋ sə kà mù yuk nə, bùusə də wèŋ ka bwe Nwì yɛŋ.>>

Jisòs Də Yi Gha' Abràham

⁴⁸ Bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ sə duk fa Jisòs də, <<Nà'a nsàp ncɛp nè wù cɛp ŋkuŋ vès riŋ də, vès to-a wu də wu ŋwəə Sàmariyà, nə duk də yòŋsə ze' m̀òk sə ŋaŋsə wu fana ye də vès ka bə jòŋ cɛp sə.>> ⁴⁹ Jisòs nə də, <<Ze' m̀òk sə kà mù ŋaŋsə lok. Mù sə wəp yàm Tè' àm fana wèŋ sə kà mù yàwèŋ wəp lok. ⁵⁰ Mù sə kà mù də bwìŋ jəŋ mù co ŋwə nè ŋkùuŋ ləp. Tè' am nə sə dzəm yi də bwìŋ jəŋ mù vɛ'nə. Ncɛp ènə, anə kə sak rɛŋsə nà' ntsə'm̀òk Tè' am nə. ⁵¹ Mù tsok fa wɛŋ ŋkəm̀ ncɛp duk də, a ye-a ŋga ŋwè nɔŋsə-a ncɛp nè njam nə fana ŋgəŋgàŋ kà kpɛ bə lis yə yuk.>>

⁵² Bùu Jus sə wèŋ duk fa fe'lə yi də, <<Ncɛp cùu yo sə gù yi ŋkuŋ vès riŋ zìnə də, sə ŋaŋsə wu ze'. Abràham à kpɛ, ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ nə kpɛ lo yàwo sè'. Ye də ncɛp nè wù cɛp də ŋwèe nɔŋsə-a ncɛp yò, ŋgəŋgàŋ kà kpɛ yuk nà'a yà'sə da? ⁵³ Co wù gu ghak Abràham nè yi à kpɛ nə à? Ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ à kpɛ yàwo sè', wù tsəm̀ də wu yè'sə yu yà? >> ⁵⁴ Jisòs cɛp fəsə mok sè' də, <<Wèŋ sə

tsəm̀ də mù sə ləp mù də bwìŋ kuksə mù co ŋwə nè ŋkùuŋ. A ye-a də mù sə dzəm vɛ'nə mù anə zìnə, ye də yà' ye yusə wà. A Tè' am, nè wèŋ sə to yi də yi Nwì àwèŋ nə, yi sə ləp də bwìŋ jəŋ mù vɛ'nə yi. ⁵⁵ Nə ye də wèŋ sə to-a yi sè' də Tè' awèŋ fana wèŋ ka yi yà'sə riŋ. Mù rì yi mù. A ye-a ŋga mù duk də mù ka yi riŋ fana mù ye sè' ŋgà cì' mvwès co wèŋ. Mù sə tsə' wɛŋ də mù riŋ yi, nə sə nɔŋsə ncɛp nè nje nə. ⁵⁶ Tàcici awèŋ Abràham anə kwa də yi nə ye mvək nè njam nə. Yi anə ye nà', nə kwa bə zɛŋ vɛ'ɛ mangəŋgèŋ.>>

⁵⁷ Bùu Jus sə wèŋ duk də, <<Wùu m̀mo nè'e, wù ka lùumŋgòŋ hum təǹ ntòdzɛŋ, nə ye va ŋkuŋ wù duk də wù à yə Abràham ɛ?>> ⁵⁸ Jisòs duk də, <<Mù tsok fa wɛŋ zìnə nè nà'a ŋkəm̀ ncɛp duk də, ŋkuŋ wo sə dzə Abràham ŋga <Mù nə> mù yo.>>* ⁵⁹ Mvə'nə bwìŋ à yuk ŋga yi to liŋ ye də <Mù nə> wo te'e lis də wo təm̀ zə yi bə zɛŋ. Yi bisə fo' wà, nə kə yəəŋ m̀m̀vwe' ndap Nwì nè ghaŋ nə, nə lo yuye.

9

Jisòs Gəŋsə Ngà LohòLis

¹ Numbu m̀òk à ye ŋga Jisòs sə kɛ'kɛ' cəa fana yi kə tɛŋ ŋwə nəm̀òk nè wo à dzə yi ŋga yi lohòlis. ² Ngàa fàak Jisòs anə ye ŋgà' nə fana wo to Jisòs də, <<Cicà>>, nə fek nà' də, <<Anə gu b̀p yè'sə ndà ŋkuŋ lis ŋwə nè'e loho nɛ? À gu b̀p ma ye kè tè' ye kè yi bə tu ye ɛ? >> ³ Jisòs nə duk fa wo də, <<Yiya ènə ka bùu b̀p nè ŋwə m̀òk a gù yi yɛŋ. Lis ŋwə ènə à loho vɛ'nə də ya ŋga bwìŋ ye ŋaŋ sè Nwì mù ni'ì ŋwə ènə. ⁴ Vesùwèŋ gu tsoŋ fàak ŋwə nè yi tum mù nə ŋga cu tse' ntòmareŋ. Ndzəm sə vèə, nà'a sɛŋ-na fana, ŋwè kà yumok mok gù to. ⁵ Mvə'nə mù cu tse' sənə nzenɡòŋ nə fana mù mareŋ bohònzɛŋgòŋ nə mù.>> ⁶ Yi anə cɛp wɛs vɛ'nə fana yi te gesə nte sə nze, nə top ncàk mvwe' sè yi te nte sə bə ndubo. Yi jwɛŋ jəŋ ncàak sə, nə yok gesə fa ŋgà' nè jì lis nə m̀lisə. ⁷ Yi anə

* **8:58** 8:58 Liŋ sè də <<Mù nə>> yè'sə liŋ sè Nwì à tsə' Musi də a liŋ ye (Tanj Esodò3:14).

yok wes fana yi duk fa nà' dè, <<Dù lo sè mvwe' ndzəp Silòm, nə kə kwak si ca.>> (Liŋ sè də Silòm yà'sə də Tumsə.) Anə geŋ ngà' nə lo kə kwak si ye sə ca anə. Yi à kwak, nə bwi foho və nga lis mùhu yi laŋ, yi sə ye mok bum.

⁸ Bùu sè wo cu kəp mvwe' sè yi cugè bə bùu sè wo rì yi də yi læŋgè bum bùusè yi jì lis wèŋ à yə yi, nə mərə vɛ'ɛ wù kà fà'. Wo duk də, <<Háva', nè'e ka ngà' nè yi cuŋ mègù mvwe' mò'fis, nə sə læŋ bum bohòbwiŋ nə yeŋ è?>> ⁹ Bùu mok wèŋ də, <<Ŋ, a yi;>> mok də, <<Hai' ka yi yeŋ. A ŋwè nəmòk nè yi səsə nà' səsə.>> Wo à sə dəhə vɛ'nə fana ngà' nə cep ye sè'. Yi duk də, <<Mù ka sə səsə, mègù mù nə.>> ¹⁰ Wo fek yi də, <<Wù gù va ŋkuŋ lis yo muhu ɛ?>> ¹¹ Yi də, <<Ŋwè nè wo togè yi də Jisòs nà'a mùk fa mù yà' yi. Yi top ncàk, nə yok fa mù yà' fo', nə duk mù də mù kə kwak si am sə sə mvwe' ndzəp Silòm. Mù lo, nə kə kwak si sə ca fana lis am sə muhu.>> ¹² Wo fek yi sèmok də, <<Ŋwè ànə fò?>> Yi də, <<Mù ka riŋ.>>

Bùu Faràsi Bə Ngà' Nè Jisòs A Mùk Fa Yi Lis Nə

¹³ Anə geŋ wo ko jəŋ ngà' nè wo mùk fa yi lis nə, nə jəŋ lo yi bohòbùu Faràsi wèŋ. ¹⁴ Yu səmook də, nùmbu nè Jisòs ànə top ncàk, nə muk fa ngà' ànə lis bə zeŋ nə à ye nùmbu dzè. ¹⁵ Bùu Faràsi sə wèŋ fek ngà' nə yàwo sè' də nà' gù va ŋkuŋ lis nà' muhu ɛ? Ngà' nə də, <<Yi yok fa mù lis sə bə ncàk. Mù lo, nə kə kwak si fana lis am sə muhu.>> ¹⁶ Bùu Faràsi mok wèŋ duk də, <<Ŋwè nè yi gù nsàp yu ènə, ka yi Nwì tumsə, bwèrɛ yi kà nsàp fàk nè ngòkè gəŋsə ŋwè nùmbu dzè ènə gù; bùusè lùk sə kà vɛ'nə dzəm.>> Bòp bù ma mòk duk yàwo də, <<Ŋwè ènə ye-a ngà' gù bəp bwèrɛ yi gù to nsàp maŋgəŋgèŋ ènə nga yè va?>> Anə ye vɛ'nə, bùu sə wèŋ ga'a mok bòp ba. ¹⁷ Wo fek ŋwè nè yi mùhu lis nə də, <<Wo mùk lis-e sè yò, wù tsərə yòbə ŋwè nè yi mùk fa wu lis ànə da?>> Yi duk də, <<Mù rì yàm də ŋwè ànə, yi ngà' tsè' bum Nwì.>>

¹⁸ Bùu Jus yè'sə wèŋ à ka də ŋwè ènə ànə ye to mantombi ngà' jì lis dzəm. Fana

wo kə to və ma bə tè'ɛ ngà' nə. ¹⁹ Ma bə tè' ye nə à kə dzèeŋ fana wo fek yà' də, <<Nè'e mo àwèŋ à? A zìnə də mvè'nè wèŋ à dzə yi, yi kà bum yəgè à? Ye də yà' mùhu ngà'a va?>> ²⁰ Tè' bə ma nə duk də, <<Vès rì də nè'e mo àvès. Vès rì sè' də mvè'nè vès à dzə yi, yi kà yumok yəgè. ²¹ Megu də vès ka ngà'a mvè'nè yi gù ŋkuŋ nə sə yəè nə bum yè'e riŋ. Vès ka ŋwè nè yi mùk fa yi lis sə sè' riŋ. Yi ŋwè rìŋsə, aco wèŋ fek yi, yi cep bə cùu ye yi.>> ²² Ma bə tè' ye nə à duk vɛ'nə bùusè wo à sə wəp ŋkwàha bùu Jus wèŋ. Bùsè ànə ye nga bùu Jus sə wèŋ a cèp tes laŋ də a ye-a nga ŋwè nəmòk cèp fis jəja də Jisòs Ŋkum ngà' gè m bwiŋ nə fana wo bɛ' fis gesə ngəŋgəŋ məm mvwe' ndap piriya àwo nə. ²³ Nà'a njo nè tè' ye wèŋ à duk də, <<Yi ŋwè nè yi gù laŋ, fek yi, yi cep bə cùu ye>> nə.

²⁴ Anə geŋ wo to və ngà' nə sèmok, ngà'a nè kè' ba. Wo fek yi də, <<Kuksə Nwì, nə cep zìnə yò. Vès rì yàvès də ŋwè nè wù də yi mùk fa wu lis ànə, yi ngà' gù bəp.>> ²⁵ Yi duk fa yà' də, <<Kè yi ngà' gù bəp è, mù ka yàm riŋ. Mù rì mègù yàm yu nè mò'fis duk də, mù ànə ye to mantombi ngà' lohòlis fana ngà'a nè'e, mù sə yə yu am mok bum.>> ²⁶ Wo fek mali yi sè' ŋkuŋ də, <<Yi gù fa wu lis sə va ŋkuŋ yà' muhu ɛ?>> ²⁷ Yi duk fa yà' də, <<Mù tsè' wèŋ mvè'nè yi gù nə fa' laŋ, wèŋ beŋ ngòdzəm. Wèŋ də mù sə tsoho fa mali wèŋ sèmok bùu yà? Kàmòk wèŋ nə sə lap sè' mandzè ngòbùuŋ bwe ye wèŋ àlɛ'.>> ²⁸ Yi ànə duk wo vɛ'nə fana wo yak yi də, <<Nyàm, wu mo ngà' fàk ye wù, vées yàvès bwe fàak Musi. ²⁹ Vès rì də Nwì ànə cep yuk bə Musi, vès ka mvwe' sè ŋkwa'kù ànə tesə vè ye yà'sə riŋ.>> ³⁰ Ngà' nè lis mùhu nə à yuk vɛ'nə yi də, <<Kwɛ'fòŋgəri! Co ŋwè muk fa mù lis vɛ'ɛ, wèŋ duk də wèŋ ka mvwe' sè yi tesə vèə riŋ è? ³¹ Vesùwèŋ rì də kaco Nwì fa nàaŋ ye bohòŋwè nè yi ngà' gù bəp yeŋ. Yi fa mègù nàaŋ ye bohòbùu sè wo kùksəgè yi, nə sə gù yi kwa wèŋ. ³² Nzeŋgòn nə à yè yèe, ŋwè ka də wo à dzə ŋwè nəmòk nga yi sə kà bum yə

fana ɲwè nəmòk kə muk fa yi lis yuk yuk.
³³ Yà' nòjəja də ɲwè ènə tesə vè bohòNwì.
 Anə ka-a vɛ'nə yeŋ bwèrɛ yi gɹ to nsàp yu
 nè yi gù ènə ɲga yi yè va ɲkuŋ?>> ³⁴ Bùu
 sè wèŋ də, <<Kàcò, wùu mo nè wo à dzə
 wu sənə bɹp wà, wù sə duk də wu yə'rə
 ves yumok kènə.>> Fana wo bɛ' fis gesə yi
 mɹmɹwɛ' ndap piriya àwo nə.

*Bùu Sè Wo Bèŋ-a Ncèp Nwì,
 Ye Də Wo ɲgàa Ji Lis*

³⁵ Anə geŋ Jisòs yuk də wo bɛ' fis nà'
 mɹmɹwɛ' ndap piriya àwo nə laŋ. Yi lap
 kɛ'cà nà' tètè yi kə tseŋ nà', nə fek nà' də,
 <<Wù dzəm bohòyi Mo ɲwè à?>> ³⁶ ɲgà'
 nə duk də, <<Tà, Mo ɲwè nè yè'sə ndà
 ya mɹ dzəm bohòyi ɛ.>> ³⁷ Jisòs duk fa
 fəsə yi də, <<Wù yə yi laŋ. Wù sè cèp
 yè'sə sè' wenə.>> ³⁸ Yi à yuk mvè'nè Jisòs
 duk vɛ'nə fana yi duk də, <<Tà, mù dzəm
 bohòwù.>> Yi à duk vɛ'nə, nə təŋ sè
 nze kè mantombii Jisòs anə bə tumfərə.

³⁹ Jisòs nə cɛp də, <<Mù à vè sè
 nzeŋgòŋ fɛŋ ɲgòsak gəpsə bùu sè wo
 dzəm bohòNwì bə sè wo ka bohòyi dzəm.
 Mù à vè ɲgògù bùu sè wo ləlohòlis wèŋ
 ye bum, nə gɹ sè wo tsəm də wo sə yə
 bum wèŋ loho lis.>>

⁴⁰ Bùu Faràsi mok wèŋ sè wo à ye fo'
 ànə yuk ncèp ènə fana wo fek Jisòs nə də,
 <<Ye də wù sè duk yè'e də vèes ləlohòlis
 à?>> ⁴¹ Jisòs duk fəsə fa wo də, <<Anə
 ye-a də wèŋ ləlohòlis bwèrɛ də wèŋ ka
 nzak tse'. Wèŋ nə sè duk nə də lis awèŋ
 cu fo', də wèŋ sə yə bum bə zeŋ fana ye
 də wèŋ cu bə nzak mɹ tuhù wèŋ.

10

Ganakù' Nè Bèboŋ Nə

¹ <<Mù sè tsè' wèŋ zìnə nè nà'a ɲkèm
 ncèp də, a ye-a ɲga ɲwè dzəm ɲgòni
 mɹmɹwɛ' ɲka' nsùŋgaŋ, yi me'rə nonjsə
 ncùu sə, nə kə kok ca mɹwɛ' sè zok fana
 ye də ɲgəŋgàaŋ ɲgà yè. ² ɲwè nè yi ni
 ye mɹwɛ' ncùu ɲka' sə, yi ganakù' nə yi.
³ ɲwè nè yi sè sòŋka' sə nə muk fa ɲwè
 ànə ncùu ɲka' sə. Nsùŋgaŋ sè ye sə riŋ
 ɲgi ye mvè'nè yi sə to yà' bə liŋ fana yà'
 sə yuŋ lo yi mɹwɛ' sè yi sè lòo. ⁴ Yi fis
 vè wes yà' sə mbiŋ fana yi to mantombi,

nsùŋgaŋ sə yuŋ yi bùusè wo rì ɲgi ye
 nə. ⁵ Kaco wo yuŋ lo ɲwè nè yi ɲkùŋŋ
 yeŋ. Wo nə caŋ nsàp ɲwè ànə caa bùusè
 wo ka ɲgi ye nə riŋ.>>

⁶ Jisòs ànə mak fa wo gbù' ènə fana wo
 kà bə zeŋ rɛèŋ lok. ⁷ Anə geŋ fana Jisòs
 nə duk fa wo də, <<Mù sè tsè' wèŋ zìnə
 nè nà'a ɲkèm ncèp duk də mɹ yè'e ncùu
 ɲka' nsùŋgaŋ sə. ⁸ Bùu mok sè wo à
 vè to mantombii mù yà'a pwe'fo' ɲgàa
 yè wèŋ, nsùŋgaŋ sè wèŋ kà wo sè yuk
 təp. ⁹ Mɹ ncùu sə mù. ɲwè nè yi ni cà-a
 bohòmù fana ɲgəŋgàŋ kà ɲgə' mok yə. Yi
 nə sə nikok, nə sə tesə mvè'nè yi dzəm. Yi
 nə ye ɲgaŋ co yi zɹ, nə zɹ, nə ze'. ¹⁰ ɲgà
 yèə vègè ye ɲgòyèə, nə zə, nə ye ɲgògù
 bɹpsə bɹpsə. Bohòmù yàm, mù a vè də
 ya bwiiŋ tse' lùŋ, də ya wo tse' lùŋ ènə
 nduk nè nduk.

¹¹ <<Mɹ ganakù' nè bèboŋ nə. A ye-
 a də ɲwèe ganakù' nè bèboŋ fana yi nə
 dzəm də yi kpɹ mɹ tuhù nsùŋgaŋ ye sə.
¹² ɲwè nè yi sè fàk ye də ya wo lak yi
 mbàm, yi ka ganakù' nə yi yeŋ, nə kà ɲgà
 nsùŋgaŋ sə sè' ye fana yi sè fàk mègù
 ye mbàam ye. Nsàp ɲwè ànə yə-a ɲga
 nàm nè bɹp sè vèə, yi so bo bə caŋ, nə
 me'rə tes nsùŋgaŋ sə fo'. Nàm nè bɹp
 nə nə ko zɹ nsùŋgaŋ mok, nə bɛ' samsə
 mok. ¹³ ɲwè nè wo sè làk yi ye mbàm
 ènə ca vɛ'nə bùusè ka yi bə nsùŋgaŋ sə
 yaŋ, yà' ka sè ye ndzə bohòyi yeŋ. ¹⁴ Mɹ
 ganakù' nè bèboŋ nə. Mù rì nsùŋgaŋ
 am, wo riŋ mɹ yàwo sè'. ¹⁵ Yà' mègù co
 mvè'nè Tè' am rì mɹ, mù riŋ yi sè'. Mɹ
 yàm yəyərə ɲgòkpɹ mɹ tuhù nsùŋgaŋ
 sè wèŋ. ¹⁶ Mù tse' nsùŋgaŋ am mok
 sè wo ka bə bòp nè'e mɹwɛ' mò'fis cum.
 A bèboŋ də mɹ jəŋ benə və tsoŋ wo
 mɹwɛ' mò'fis. Wo nə yuk ɲgi àm fana wo
 benə mɹwɛ' mò'fis, nə tse' sè' ganakù' nè
 mò'fis.

¹⁷ <<Tè' am dzəm mɹ bùusè mù sè
 dzəm də yòŋsè àm nə lo gesə ntèŋ ya a
 kè lèsə nuu, mɹ tse' fe'lə nà' sèmok. ¹⁸ Ka
 də ɲwè nəmòk sə fɛp jə nà' ndzə bohòmù
 anə bə ɲaŋ yeŋ. Mù mè'rə nà' mù bə
 bo am. Mù tse' ɲaŋ sè co mù fis me'rə
 yòŋsè àm nə, nə tse' ɲaŋ sè aco mɹ te'

lokoksə fe'lə nà' sè'. Tè' am nə a fa nən yi də mu gu ve'nə.>>

¹⁹ Yi ànə cep ve'nə fana bùu Jus wèn sè wo à yuk ncèp ènə wèn à gà'a bòp ba. ²⁰ Bòp ma mòk à sè duk də, <<Nga' ànə nga nən, yi tse' yònsə ze' ndzə ni' yi. Vesùwèn sè yu'rə yiskok bohòyi yè'sə yà? >> ²¹ Bùu mòk sè duk yàwo də, <<A ye-a nga nwe' tse' yònsə ze' ndzə ni' yi, kaco yi cep to nsàap bum sè nwe' nè'e sè cèp yè'e lə yej. Aco yònsə maze' muk to fa bwìn lis yè'sə va?>>

Bwìn Bèn Jisòs Njo Nè

Yi Də Yi Mo Nwì

²² Mvək ànə dzen nè ngògù nkà'a sè bùu Jus wèn togè yà' də Hànukà*. Anə ye mvək mbùn. ²³ Mvək ànə à ye nùmbu mòk nga Jisòs sè gihì ke'cà sè mandap Nwì nè ghan nə. Wo à sè to məmve' nè yi à sè gihì fo' nə də, <<Mbandap nè Sòlomù.>> ²⁴ Bùu Jus wèn ànə kə man fo' sè'. Wo fek yi də, <<Wù dzəm də vèes cum mam kəko' vəm ve'nə tètè kə dzen sè nkun ε? A ye-a də wu Nkum nga gèm bwìn nə, wù tsok rənşə fa-a ves le.>> ²⁵ Jisòs duk fa wo də, <<Mù a tsè' wən lan, megu də wèn kà mù dzəm fa. Fàak sè mù sè gù yà' bə lìn Tè' am sè, sè nitsè' fa wən nsàp nwe' nè mù cu nə sè'. ²⁶ Bə yà'sə pwe', wèn sè kà mù də mù Nkum nə dzəm fa bùusè wèn ka nsùngaən am yej. ²⁷ Nsùngaən sè yàm rì ngì àm. Mù rìn wo sè', fana wo sè be' və mù. ²⁸ Wo be' vè mù ve'nə, mù fa wo lùn nè nà'a nè kà mè yuk. Wo nə kà sè kpə yuk. Kaco nwe' nəmòk fep fis to wo ndzə bohòmù anə sè' yej. ²⁹ Tè' am nə yi a fa yà' ndzə bohòmù nə, yi yam càsə ndàanwè pwe' yi. Ye də kaco nwe' nəmòk fep fis to wo ndzə bohòTè' am nə yej. ³⁰ A ve'nə bùusè mù, ves Tè' am nə, vès mègù mò'fis.>>

³¹ Bù nkwa'ha bùu Jus wèn sè à yuk mvè'nə yi cèp ve'nə fana wo te' lès sèmok də wo təm zə yi fo'. ³² Jisòs a yə ve'nə, yi duk fa wo də, <<Wèn a yə fàak sè bəbon sè mù a gù yà' bə lìn Tè' am lan. Bum sè mù a gù yà'sə pwe', nè nà'a bəp nè wèn

sə də wèn təm zə mù bùu zen nə yè'e nè fò?>> ³³ Bùu sè wèn də, <<Vès sè kà wu bùu bum sè bəbon sè wù a gù təm zə. Vès də vès zə wu njo nè wù sè gù bəpsə lìn Nwì. Wù mègù nwe' nè nwe' wà, wù sè lap də wu gu ni' yòdə wu Nwì bùu yà? >> ³⁴ Jisòs duk fa wo də, <<Wo à còm nònsə yà' ndzənə nwe' lùuk awèn də, <Mù Nwì, mù duk də wèn nwì wèn.> ³⁵ Vesùwèn rì sè' də nwe' Nwì nə nà'a zìnə, nà'a kà kupsəgè. Ye də a ye-a nga Nwì duk də bùu sè wo yuk ncèp ye nə wèn sè' co yi, ³⁶ njo nè mù duk yàm də mù mo Nwì, wèn sè də mù gù bəpsə lìn Nwì nə bùu yà? Mù nè Tè' am nə a còk nònsə mù, nə tumsə vesə sè nzenğòon fèn nə. ³⁷ A ye-a də mù sè kà nsàap fàak Tè' am sè gù, wèn kà mù dzəm fa anə nèn. ³⁸ A ye-a nga wèn yə də mù sè gù fàak sè Tè' am sè fana ye də wèn sè dzəm bohòmù bùu fàak sè, nga wèn sè dzèen-a yusè mù sè cèep sè na. Yà'a ye ve'nə fana wèn rənşə də Tè' nə bə Mo ye nə mò'fis, Mo nə ye bwi bə Tè' nə sè' mò'fis.>> ³⁹ Bùu sè wèn lap də wo ko yi fana Jisòs swe'ε tesə ndzə bohòwo wà.

⁴⁰ Anə gej Jisòs bwi foho lo, nə kə to fe'lə ndzəp Jòridən. Yi lo, nə kə cum mvwe' sè Jon à sè bəptesə to bwìn fo' yà'a. ⁴¹ Bwìn à kè tsèn yi fo' ve'ε wùrìn. Bùu sè wèn sè dühə də, <<Jon à ka manğəngən mòk co nà' gu ves a tsəm də a tumsə vè yi Nwì gu yuk. Megu kə də bum sè yi Jon nə à cèp yà' bə lìn nwe' nè'e pwe'fo' a bùun vè zìnə lan.>> ⁴² Anə gej bwìn dzəm bohòJisòs fa'nə nkùnntèn.

11

Jisòs Tse' Nàan Sè NgòLòkoksə Nwe' Mvwe' Kpə

¹ Nwe' nəmòk à ye mvwe' lak Betanì nè lìn ye à ye də Lasorò. A ye nùmbu mòk yian ko yi. A ye nga yi tse' njè'ε ye ba. Lìn awo à ye də Matà bə Mèri. Njè'ε ye sè à sè cugè sè' mvwe' lak Betanì anə. ² Mèri nè moma ye Lasorà sè ya ènə, a yi nè yi

* **10:22** 10:22 A ye nkà'a sè wo à sè tsərə mvè'nə wo à rənşə fəsə ndap Nwì nè ghan nə bùusè nkum bù lakmum wèn mòk ànə gu bəpsə nà' mvè'nə yi à sè nğunən mbwa.

à yok Tà Jisòs bə làmindà, nə sə yisə fa nà' kù bə nùəmtu ye nà'a. ³ Busè Lasoròà sə ya fana Mèri bə Matà tirə gesə lo Jisòs də, <<Tà, nge' ntəm yòLasorònòyiya nə bup.>> ⁴ Jisòs nə ànə yuk ntirè ènə fana yi duk də, <<Yiya ènə nə kà bə kpɛ kè lè. Yiya ènə vè də ya bwiiŋ nə ye nàaŋ Nwi bə zeŋ fana nə ye nàaŋ Mo Nwi nə sè' bə zeŋ.>> ⁵ Jisòs à dzəm Matà bə moma ye Mèri, nə ye Lasoròsè'. ⁶ Mvè'nè yi à yuk ntirè nè də Lasorònòyiyaŋ fana yi cum mam mali mvwe' sè yi à ye sə mənə nùumbu ba sè ŋkuŋ. ⁷ Nùumbu sè ba sè à càa fana yi duk fa ŋgàa fàak ye sə wèŋ də, <<Vesùwèeŋ bwi foho lo fe'lə mvwe' nze Jùdiyà sèmok.>> ⁸ ŋgàa fàak ye sə wèŋ mərə. Wo də, <<A ndòmòk kènə Cìcà, bùu Jus wèŋ a də wo təm zə wu fa'nə bə lis, wù də a bwi foho lo fo' sè ŋkuŋ ŋgòlàp yà?>> ⁹ Jisòs duk də, <<Tsok reŋgè nè zəzòŋ haan nùm kə ca co. Nwè nè yi gi-a ŋga cu lì ntòmareŋ, yi nə kà nduk gbù, bùusè mareŋ nè sə nzeŋgòŋ nə nà'a bohòyi yo. ¹⁰ Nwè nè yi gi ye ndzəmè fana yi nə gbù bùusè yi ka mareŋ tse'.>>

¹¹ Yi ànə cep wes ve'nə fana yi naan gesə fe'lə mòk sè' də, <<Nge' àvès Lasoròsə dzəm lo. Mɛ nə geŋ fo' ŋgòyèmsə yi.>> ¹² ŋgàa fàak ye sə wèŋ duk də, <<Tà, a ye-a də lo ko yi laŋ, ye də yiya ye nə nə me.>> ¹³ Wo à sə duk ve'nə ŋga wo sə tsəm yàwo ŋgwàaŋ də Jisòs də Lasoròsə dzəm lo nè bwiiŋ dzəmgè nà'a. Kàmfire Jisòs duk ye'e də Lasoròkpɛ ciŋ nè ciŋ. ¹⁴ Anə geŋ Jisòs tsok reŋsə fa wo mok jəja də, <<Lasoròkpɛ laŋ.>> ¹⁵ Yi duk fe'lə sè' də, <<Mù sə kwa də mù a ka fo' ye bùusè bum yè'sə reŋsi bohòwèŋ bùusè yà'a nə gɛ wèŋ ŋgònaaŋ tu bohòmà.>> Fana yi duk ləsə də, <<Wèeŋ lokok, a lo kə ye yi.>> ¹⁶ Tomos nè wo à sə togè yi də, <<Mofes>>, nè yi sè' mo fàk Jisòs nə duk fa mok sə wèŋ də, <<Wèeŋ ca, a be' lo yi ya a kə kpɛ vesi wèŋ bəbe'.>>

¹⁷ Jisòs à kè dzèŋ Betani anə fana wo tsok yi də a ntinə nùumbu kwè mvè'nè wo a tuuŋ Lasorò. ¹⁸⁻¹⁹ Bùu Jus wèŋ à ye'e Jòrosalèm, nə vè Betani anə ve'e ŋkàaŋntèŋ ŋgòkè cèpsə Matà bə Mèri

kpɛ moma awo nə. Ŋgòyè'e Jòrosalèm, nə lo Betani ka səsap yeŋ. Yà' mègù co kilometà tɛ' ve'e.

²⁰ Matà à yuk də Jisòs sə vèə fana yi tesə, nə kə tseŋ nà' mandzè. Mèri à cu mam ye mɛ nda'à. ²¹ Matà ànə ye Jisòs fana yi duk fa nà' də, <<Tà, a ye-a də wù a ye-a fən, də bwèrɛ moma am a ka kpɛ. ²² Fana mù rì sè' də, a mègù-a sè ŋga'a nè'e aco Nwi nə fa wu yusè wù fek yi yà' pwe'fo'.>> ²³ Jisòs duk fa nà' də, <<Moma yo Lasorò nə lokok mvwe' kpɛ sə.>> ²⁴ Matà nə duk də, <<Mù rì də nùumbu nè nzeŋgòŋ nə nə me ŋga ndàaŋwè pwe' sə lokok mvwe' kpɛ fana yi nə lokok ye sə sè'.>> ²⁵ Jisòs duk də, <<Mɛ ŋwè nè mɛ lòkoksəgè bwiiŋ mvwe' kpɛ, nə ye də mɛ gùgè də bwiiŋ cum ŋwəm sè' mù. Nwè nè yi dzəm-a bohòmù, a ye-a sè də yi kpɛ laŋ fana yi nè cum mali fo' ŋwəm. ²⁶ Nwè nè yi cu-a ŋwəm, nə dzəm bohòmù fana ŋgəŋgàaŋ nə kə kpɛ yuk. Wù dzəm laŋ də ncèp ènə zìnə à?>> ²⁷ Yi duk fa Jisòs nə də, <<A zìnə Tà. Mù dzəm laŋ də wu ŋkum ŋgà gèm bwiiŋ nə ye Mo Nwi, nè Nwi à duk də yi nè tum vèsə sə nzeŋgòŋ nə.>>

²⁸ Matà nə ànə cep wes ve'nə fana yi lo, nə kə to moma ye Mèri. Yi larə fa Mèri nə də, <<Cìcà vè laŋ, yi sə to wu.>> ²⁹ Mèri ànə yuk ve'nə fana yi kurə lokok nənək, nə kə tseŋ Jisòs nə. ³⁰ Anə ye yà'sə ŋga Jisòs ka mɛ ntòlak anə ntòkə ni. Yi à cu ntòmvwe' sè Matà anə kə tseŋ yi sə. ³¹ Bùu Jus sè bə yà'wèŋ à cu mɛ nda'à, sè wo à vè ŋgòcèpsə wo kpɛ sə à yə mvè'nè Mèri à kurə tesə fana wo yuŋ yi. Wo à be' lòyi bùusè wo à sə tsəm də kàmòk yi sə lòŋgòkè wa mvwe' sèe Lasoròsə. ³² Mèri nə à lò, nə kə dzeŋ mvwe' sè Jisòs cu sə. Yi à yə Jisòs nə fana yi gbù tsoŋ sə ŋgɛ kùu nà' anə sə nze, nə sə cep də, <<Tà, wù anə ye-a fèŋ bwèrɛ moma am a ka kpɛ.>> ³³ Jisòs ye mvè'nè Mèri sə wa. Bùu mok sè wo à ye fo' bə Mèri nə wèŋ sə waŋ kɛ' sè' ŋgùŋ fana ntəm bup yi ve'e wùriŋ co wù kà fù'. ³⁴ Yi fek yà' də, <<Wèŋ a tuuŋ yi ma fò?>> Wo duk də, <<Tà, vèə kè ja'a yòo mvwe' sə è.>> ³⁵ Jisòs waŋ. ³⁶ Bùu sè wo à ye fo' sə wèŋ à yə ve'nə fana wo

duk dɛ, <<Wɛɛn ja'a na yàwɛɛn mvɛ'nɛ yi a dzɛm Lasorɔnɛ è.>> ³⁷ Bɔp bɛ mɔk sɛ duk yàwo dɛ, <<Nɛ'e ka yi nɛ yi a mùk fa ngà' nà'a lis nɛ yɛn à? Anɛ ye co yi kà dɛ Lasorɔnɛ kà kpɛ gù à?>>

³⁸ Ntɛm à bɛp mali Jisòs nɛ wùrɛn sɛmɔk fana yi lo mvwe' sɛ wo a tuɛn Lasorɔsɛ. Sɛ sɛ à ye co mvɔk, wo jɛn lis, nɛ dzɛrɛ lok ncùu sɛ bɛ zɛn. ³⁹ A wɛs fo' Jisòs duk fa wo dɛ, <<Wɛɛn dzɛrɛ fis gesɛ lis ànɛ fo'.>> Matà nɛ yi njɛ'ɛ Lasorɔnɛ yi a kpɛ nɛ duk dɛ, <<Anɛ rɛm nɛ bɛp Tà. Wù rì dɛ a ntɛn nùumbu kwɛ mvɛ'nɛ wo a tuɛn yi.>> ⁴⁰ Jisòs duk fa yi dɛ, <<Mù anɛ tsok fa wu fa' dɛ wu dzɛm-a bohòmù, wù ye nàan Nwì bɛ lis àlaa.>> ⁴¹ Wo dzɛrɛ fis lis nɛ. Jisòs bɛn kɛk gesɛ lo mɛbu, nɛ duk dɛ, <<Mù kwasɛ wu Tɛ', bùusɛ wù yuk mɛ lan. ⁴² Mù rì sɛ' dɛ wu yukgɛ mɛ ghà nɛ fòlòon. Megu dɛ mù sɛ cɛp nɛ ngà'a nɛ'e njo tu bùu sɛ wo tɛrɛ yɛ'e, dɛ ya wo dzɛm zɛn dɛ wù a tum vɛ mɛ tsɛnɛ anɛ wù.>> ⁴³ Yi ànɛ cɛp wes me vɛ'nɛ fana yi cɛp fe'lɛ mɔk bɛ nàan dɛ, <<Lasorɔ, lòkok tesɛ vɛ.>> ⁴⁴ Lasorɔnɛ yi à kpɛ nɛ lòkok tesɛ vɛ sɛ ghà ànɛ. A ye ngà wo kì bo ye bɛ kùu ye wɛn bɛ cɛk. Wo à kì lok si ye bɛ cɛk sɛ'. Jisòs nɛ duk fa bùu sɛ wo ye fo' sɛ wɛn dɛ, <<Wɛɛn fɛn me'rɛ yi lo.>>

Wo To Làm Mɛtùhù Jisòs

(Mat. 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

⁴⁵ Bùu sɛ wo à bɛ' lòMèrì sɛ pwe'fo' à ye bum sɛ Jisòs à gù sɛ fana bwin nkùun dzɛm bohòJisòs nɛ. ⁴⁶ Anɛ gɛn bùu mɔk wɛn ye'e jɛn fo', nɛ kɛ tsɛn bùu Faràsi wɛn, nɛ tsoho fa yà' bum sɛ Jisòs gùu sɛ làan. ⁴⁷ Wo à yuk yà' fana bùu Faràsi sɛ bɛ ngàa fa satikà' sɛ ghan wɛn to benɛ bù nkɛwàha bùu Jus sɛ fo', bɛ yà'wɛn kɛ cum yiskok kanɛsurù. Wo à kɛ cu fana wo duk dɛ, <<Vesùwɛɛn nɛ gɛ va? Busɛ wɛn rì dɛ ngà' ànɛ sɛ gùhu bum manɛnɛn vɛ'ɛ wùrɛn. ⁴⁸ A ye-a ngà a mè'rɛ yi dɛ yi sɛ gɛ mali vɛ'nɛ fana anɛ kà tɛtɛ ye ngà bwin pwe'fo' bɛn dzɛm wes bohòyi dɛ yi Nkum ngà gɛm bwin nɛ zɛn lan. A kɛ ye-a vɛ'nɛ fana a rɛn dɛ ngò' kɛ tsɛn ves lan bùusɛ bùu lak Rumà wɛn nɛ vɛ kɛ

kuɛmsɛ mak ndap Nwì àvɛs nɛ, nɛ bɛpsɛ lak avɛs sɛ sɛ'.>> ⁴⁹ Nwɛ nɛmòk à ye fo' nɛ lin ye à ye dɛ Kayofàs. Yi ànɛ ye nkum ngà fa satikà' ghà ànɛ yi. Yi à lòkok ye, nɛ cɛp dɛ, <<Bùu am, wɛn ka yusɛ yà' cu sɛ tsɛtsɛ'rɛ fɛɛn rɛn! ⁵⁰ A ye-a bɛ nkɛrɛ nɛ njàwɛn, wɛn tsɛm dɛ ka bèbon dɛ njwɛ nɛ mò'fis kpɛ lɛ yi nɛ nonɛsɛ bwin pwe' tsɛm à? Kɛ bòghak wɛn yàwɛn dɛ wo zɛ wes lak àvɛs sɛ pwe' ɛ?>> ⁵¹ Bum sɛ yi à cɛp yɛ'sɛ, yi à ka yà' yi tsɛrɛ kok, à ye ngà yà' à vɛ mɛ cùhù yi anɛ bohòNwì, yi sɛ cɛp, nɛ kà sɛ rì. Yɛ'sɛ ànɛ sɛ ye vɛ'nɛ ngà Kayofàs cu nkum ngàa fa satikà' bɛ mvɛk ànɛ yi. Yi à tsɛ' bwin yà'sɛ yumok sɛ yà'a nɛ ye ntsɛ'mòk. Yusɛ dɛ Jisòs nɛ kpɛ mɛ tuhù bùu Jus wɛn pwe'. ⁵² Yi nɛ kà bùu tu bùu Jus wɛn woòwo kpɛ mègù. Yi nɛ kpɛ bùu tu bwe Nwì sɛ wo cu lòma nɛ fòpwe', dɛ ya yi jɛn benɛ vɛ yà' mvwe' mò'fis.

⁵³ Ncɛp Kayofàs ènɛ à gù fana ye jɛn nùumbu ànɛ, bù nkɛwàha bùu Jus wɛn sɛ lap mandzɛ ngòzɛ Jisòs. ⁵⁴ Anɛ ye vɛ'nɛ, Jisòs kà mvwe' nze Jùdiyà anɛ mɔk jɛja sɛ gi fe'lɛ. Yi à mè'rɛ fa'nɛ, nɛ lo mvwe' lak mɔk sɛ wo to fo' dɛ Efàrɛm. Lak yɛ'sɛ fo' ngòa fana Jisòs bɛ ngàa fàak ye wɛn sɛ cum mɔk fo'.

⁵⁵ Bum yɛ'sɛ à ye ngà mvɛk nkàha Pasobà bùu Jus wɛn à sɛ kuɛp vɛ. Bùu Jus sɛ wɛn sɛ kpɛn tesɛ mvwe' buhu lak awo, nɛ sɛ kok lo Jòrosalɛm anɛ. Wo à sɛ lòngòkɛ gù rɛnɛsɛ ni' awo mvɛ'nɛ wo gùgòò nkun nkàha sɛ kɛ dɛn. ⁵⁶ A ye yɛ'sɛ ngà wo à sɛ lap Jisòs gùgɛn. Wo à kɛ kùrɛ mɛmvwe' ndap Nwì nɛ ghan nɛ fana wo sɛ mɛrɛ dɛ, <<Wɛn yɛ va? Sɛ yɛn co yi nɛ kà mvwe' nkàk ènɛ vɛ kènɛ da?>> ⁵⁷ Mvɛk ànɛ à ye ngà ngàa fa satikà' sɛ ghan bɛ bùu Faràsi wɛn à fa nàan lan dɛ a ye-a ngà njwɛ nɛmòk rɛn mvwe' sɛ Jisòs cu, nà' kɛ tsok ya wo kɛ ko nà' fo'.

12

Wo Yo' Fa Jisòs Kù

*Bɛ Làmindà Mvwe' Lak Betani
(Mat. 26:6-13; Mak 14:3-9)*

¹ A bwehe cu mègù mok nùumbu ntùnfu ya ñkàha Pasobà sè kàrə fana Jisòs ye'e lo fe'lə mvwe' lak Betani sèmok, sè a fo' lak Lasorònè Jisòs à lòkokse yi mvwe' kpə nə. ² A kè dzèŋ fo' fana wo gu fa Jisòs bə ñgàa fàak ye wèŋ dinà. Matà à ye fo', nə sè casə zuzuu sə. Lasoròà ye sè' mòk nə bə Jisòs wèŋ à zə fo' bəbɛ' bə bùu mok wèŋ sè'.

³ Mvè'nè wo ànə sə zə fana Mèri wəhɛ və ye sè'. Yi à tse' vè bə làmindà mok sè yà'a rəm bònşəgè vɛ'ɛ wùriŋ. Wo à gu nsàp làmindà anə bə nsàp nzàamŋaŋ mòk nə wo togè nà' də, <<Nad.>> Yi à tse' vè yà' co botòròmò'fis vɛ'ɛ ñga yà' gu nteŋ vɛ'ɛ sè' wùriŋ. Yi jəŋ yà', nə fe' fa Jisòs mɛ kùhu, nə sə yisə kùu nà' sə bə nùəmtu ye. Ndap nə pwe' à rəm sàaŋ tə mègù mok làmindà sə. ⁴ Anə geŋ mo fàk Jisòs mòk nə liŋ yee Judàs Iskarəyà, sè yi nə yi nə seŋ Jisòs nə à duk də, ⁵ <<Kàcò, làmindàa yè'sə co bàam mbàm tɛ'. Anə boŋ ghak co wo seŋ yà', nə fa ñgàa jìŋ wèŋ mbàam sə.>> ⁶ Yi ànə cep yè'sə, ka də bùusə də yi tse' ntəm nə bəboŋ bohòŋgàa jìŋ wèŋ yeŋ. A ye bùusə yi ñgà yè. Yi à sè lòksəgè mbàam awo yi fana yi sə yə fis zə swihi mok ca. ⁷ Jisòs duk ye də, <<Wèŋ mè'rə yi. Yi nònşə làmindàa yè'sə ñgòyok fa mɛ bə mvək nə wo nə tuuŋ mɛ. ⁸ Wèŋ ñgàa jìŋ wèŋ nə sə yenə mali riŋ, riŋ, fana mɛ kà yàm vesùwèŋ nùumbu pwe' sə yiskok.>>

⁹ Bwìŋ à yuk də Jisòs cu Betani fana bùu sè wo à kè benə Jòrosalèm sè wèŋ kpəəŋ və fo'. Ka də wo à vè mègù yè'sə də wo dzəm ñgòyə mègù Jisòs yeŋ. Wo à sə dzəm də wo ye ja'a Lasorònè Jisòs à lòkokse yi mvwe' kpə nə. ¹⁰ Mvè'nè yà' à ye vɛ'nə fana ñgàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ sè làp mandzè də wo zə Lasorònè. ¹¹ Wo də wo zə yi bùusə bwìŋ à sè mè'rə ma njàwo, nə sə dzəm mok bohòJisòs bùu tu Lasorònè.

*Jisòs Ni Lak Jòrosalèm
Co Nkum*

(Mat. 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² Tsok à reŋ, bùu sè wo anə maŋ mvwe' lak Jòrosalèm, ñga wo à vè mvwe' ñkàk sə wèŋ yuk də Jisòs sə vè sè' Jòrosalèm anə. ¹³ Fana wo gbɛ' jəŋ maŋteŋ, nə lo kə tseŋ yi mandzè. Wo sə yəm fuŋ də, <<Hòsanà; wèŋ ja'a ñwè nə yi sə vè mənə liŋ Tà Nwi, Nwii gu yi bəboŋ. Wèŋ ja'a ñkum bùu Jus wèŋ, vesùwèŋ kukse yi.>> ¹⁴ Yè'sə ànə sə ye ñga Jisòs anə lap ye mvomndè' mòk, nə kok cum və yuye mbwa. Yà' à mègù mvè'nè wo à còm nònşə yà' ndzənə ñwàk Nwi də,

¹⁵ <<Ntòlak Zayòn, wèŋ kà wəp.

Ñkum awèŋ sə vèə.

Yi sə kok cu vè mənə mvomndè'.>>

¹⁶ Ghà nə bum yè'sə à sə ye sə lòoŋ, ñgàa fàak ye sə wèŋ kà bə zeŋ sə reŋ lok. Yà' à kè reŋ mègù bohòwo ghà nə Jisòs à lòkok mvwe' kpə nə kə ye ñwè nə ghaŋ nə. Yà'a mvək nə wo à tsərə fəsə də wo à còm nònşə yà' ndzənə ñwàk Nwi də bum yè'sə nə kə ye vɛ'nə fana yà' nə yeè nə sè' vɛ'nə anə.

¹⁷ Bùu sè wo à ye sə nze mvwe' sè Jisòs à lòkokse Lasoròmvwe' kpə sə wèŋ à lò, nə sə tsoho lo fa ke' bwìŋ yusə wo a yə sə. ¹⁸ Nà'a njo nə bwìŋ à vè ñgòkè tsèŋ Jisòs nə vɛ'ɛ wùriŋ bùusə wo à yuk nsàp maŋgəŋgèŋ nə nà' à guu nə. ¹⁹ Bùu Farasi wèŋ à yə mvè'nè bwìŋ sə kpəəŋ yù lòJisòs nə fana wo də, <<Vesùwèŋ sə casə mvək fəeŋ wà a ñgàk, wèŋ ja'a-a yàwèŋ mvè'nè maŋgòn sə yù yi è.>>

*Jisòs Tsè' Mvè'nè Yi Nə Kpə,
Nə Tse' Nàŋ Sè'*

²⁰ Mvək ñkàk ànə à ye, bù lakmvum mok wèŋ à vè Jòrosalèm ñgòkè kukse Nwi mbwa. ²¹ Bùu yè'sə wèŋ à kè tsèŋ ñgà fàk Jisòs mòk nə wo to yi də Filìp nà'a. Lak Filìp nə à ye Bèsadà nə nà'a mvwe' nzenğòn Galili. Wo duk fa nà' də, <<Tè'mòk, vès dzəm də vèes ye Jisòs ya vesi wèŋ taan gesə mweè jo.>> ²² Filìp à lò, nə kə tsok fa Andrù, fana bə nà' ye'e ñga'a bwìŋ ba fo', nə kə tsok fa Jisòs nə. ²³ Jisòs à yè ñgòtsòho fa wo də, <<Mvək nə kè dzèŋ lan nə Nwii nə niŋtsok fa bwìŋ də mùu mo ñwè, mɛ ñwè nə ghaŋ.

²⁴ Mù sè tsè' wenj nè'e ñkèm ncèp duk dè, A ye-a ñga mvèm gombi ka sè nze co nà' kpù kpù noon, ye dè nà'a nè cum mam megu mvèm nè mò'fis nè. Nè ye dè a ye-a ñga nà' nòon sè nze co nà' kpù lan, nè to fana nà'a nè tse' fe'lè mvèm mok ñkùñntèñ. ²⁵ Yusè dè, ñwè nè yi dzèm-a yònsè ye, ye dè yi nè bisè bè zèñ wà. Fana ñwè nè yi bèn-a yònsè ye sè nzenğon fèñ fana ye dè yi nè tse' mam yònsè ye nè fo' nè mvèsè. ²⁶ Ye dè, ñwè nè yi dzèm-a ñgògù fàak am fana yi yuñ vè m. Mvwe' sè mù lópwe', ñgèñgàan nè ye fo' vesi. ñwè nè yi dzèm-a ñgòyù vè m dè ya yi gu fàak am fana Tè' am nè yamsè yi, yi kuk.>>

²⁷ Jisòs à duk mok sè' dè, <<Ntám àm sè fa m ñgè' ñga'a ve'ε wùriñ. Aco mù cèp yè'sè dè yà? Aco m duk fa Tè' am dè yi yep fis ñgè' nè nà'a ñga'a m tuhù mù ènè fo' à? Megu ñga'a kè dè mù ànè vè tsenè fèñ ñgòyè ñgè' ènè. ²⁸ A bèbon co m nè duk fa Tè' am nè dè, <Gù lε yusè co yà'a nè gu dè bwiiñ kùksè liñ yo.> >> Yi ànè duk ve'nè fana ñgi mòk cèp vesè mabu. ñgi nè sè cèp dè, <<Mù a gu ya bwiiñ kùksè liñ am sè lan, fana m nè gu mali yà' sèmok.>> ²⁹ Bùu sè wo à mà tfo' sè à yuk ñgi nè sè'. Mok duk dè, mbùn kùm yi. Mok duk yàwo dè, hai', cèp bohòyi masinjà Nwi.

³⁰ Jisòs duk fa wo ye dè, <<Ñgi nè wèñ yuk ànè, nà' ka bùu tu am cèp, nà' cèp bùu tu awèñ. ³¹ Mvèk kùrè nè wo nè sak nzenğon nè lan. Mvèk kùrè nè wo nè bwi' mak gesè ñwè nè yi ñkum sè nzenğon fèñ yi nè sè' lan. ³² Bohòmù yàm, wo fis gesè m mtsè fana mù soñ vè bwiiñ pwe'fo' bohòmù.>> ³³ Jisòs à cèp ncèp ènè ñgònitsè' fa bwiiñ nsàp kpù nè yi nè kpù nà' nè.

³⁴ Bùu sè wo à ye fo' wùriñ sè wèñ à duk fa yi dè, <<Wo à còm nònsè yà' ndzèné ñwàk lùuk avès dè ñkum ñgà gèm bwiiñ nè, yi nè cum mam nè mvèsè. Wù nè sè dühù nè sè yòdè wo nè fis kok gesè mo ñwè mtsè, ñga mo ñwè nè wù sè duk ènè ndà?>> ³⁵ Jisòs duk dè, <<Mareñ nè nè cum tse' wenè wèñ mvèk momjò wà.

Ghà nè mareñ nè cu wenè wèñ ènè fana a bèbon dè wèñ gi soon lo mantombi ya ndzèm kà wenè kè ci'. Bùsè ñwè nè yi gígè ye sènè mandzèm kà mvwe' sè yi nè nèn lòkù sè rìgè. ³⁶ Wèñ dzèm bohòmareñ nè ñga'a nè nà' cu tse' wenè wèñ ènè, ya wèñ ye bùu mareñ nè wèñ.>>

Jisòs ànè cèp wes ncèp ènè fana yi lo gesè yuye fo'. ³⁷ Yi ànè gu bum manğonğon ñga wo sè yè ve'ε wùriñ fana wo kà bohòyi anè sè dzèm mali. ³⁸ Bum yè'sè à kè ye mègù mvè'nè ñgà tsòhòbum Nwi nè liñ yee Izayà ànè cèp mantombi fa' yà'a. Yi ànè cèp dè,

<<Tà, ñwè nè mò'fis a dzèm fù' ncèp avès nè è?

Yà'a sè' dè ñwè nè mò'fis ka ñaan yo sè sè' riñ lok è?>>

³⁹ Bùu yà'sè wèñ à ka bohòJisòs dzèm lok sè' mvè'nè Izayà nè ànè com sè' dè,

⁴⁰ <<Nwi a lok lis awo sè, ya wo kà bum yè, nè guñsè wo tu sè', ya wo kà mareñ yè.

Wo kà bum yè'sè rèèñ, fana nè kà mùu Nwi dè ya m luñsè wo yù vè.>>

⁴¹ Izayà nè à sè cèp yè'sè ñga yi sè duk yè'sè Jisòs, bùusè yi ànè ye ye dè ñkum ñgà gèm bwiiñ nè ñwè nè ghan. ⁴² Bum yè'sè ànè ye-a sè ve'nè fana, bwiiñ à ye mali mungorè bù ñkwàha bùu Jus sè wèñ yo, sè wo à dzèm bohòJisòs nè. Megu dè wo à sè wèp bùu Faràsi wèñ fana wo kà jèja dè wo dzèm bohònà' cèp fis. Wo à gu ve'nè dè ya bùu Faràsi sè wèñ kà wo mvmvwe' ndap piriya awo be' fis. ⁴³ Wo à dzèm ghak yàwo nè dè bwiiñ kwasè wo nè nonjè nè dè Nwii kwasè wo yi.

Jisòs Duk Dè

Ncèp Ye Nè Sak Bwiiñ

⁴⁴ Jisòs à cèp fis fe'lè bè ñan sèmok duk dè, <<Ñwè nè yi dzèm-a bohòmù, ye dè ñgèñgàn ka yà'sè bohòmù dzèm mègù. Yi dzèm yà'sè bohòñwè nè yi a tum vè m tsenè nè sè'. ⁴⁵ ñwè nè yi yè-a m, ye dè yi yè ñwè nè yi tumsè vè m nè sè' lan. ⁴⁶ Mù a vè yàm sè nzenğon anè co mareñ. Ya ñwè nè yi dzèm-a bohòmù, ye dè yi nè kà sènè mandzèm mok cu mali. ⁴⁷ A ye-a ñga ñwè yuk ncèp àm nè, nè

dzeen ngòyù nà' fana ye də a nə kà yi mù kə sak. Mù à ka tsenə ngòkə sak bwìŋ və. Mù à vè yàm də ya bwìŋ tse' lùŋ. ⁴⁸ Ye də ɲwè nè yi dzeen-a mɛ, nə beŋ ncèp àm nə fana, yi tse' yusè yà'a nə sak yi nùmbu nè nzeŋgòon nə me. Wo nə jəŋ mègù sè ncèp nə mù à cèp nə, nə sak nsàp ɲwè ànə fo'. ⁴⁹ Busè yusè mù sə cèp sə, mù sə kà yà' sə ntùù mù bə dzədzəm ɲjàm tsərə kok. ɲwè nè yi sə tsè' mɛ yusè mɛ cèp sə, a Tè' am nə yi a tum vè mɛ tsenə nə. ⁵⁰ Mù rì tse' də lùŋ nè nà'a kà mègè nè tesə vègè bohòncèp nè nje nə. Yà'a njo nè mù sə tsè' fa mègù wen yusè Tè' am a duk fa mɛ yi sə.>>

13

Jisòs Yə'rə Fa Bwe Ye Wèŋ Də Yà'a Fak BohòMòk Bə Mòk

¹ A sə kuəp wesə lòmok nùmbu ɲkàk pasobà nə fana Jisòs riŋ də mvək nje kùrə ngòbwìŋ foho lòbohòTè' ye nə laŋ. Jisòs ànə dzəm bùu sè sə nzeŋgòn sè wo sè ye wèŋ fana yi dzəm yà' tètè kə ləsə pwe' nè pwe'.

² Nconùm à dzèen fana Jisòs bə ɲgàa fàak ye wèŋ kə cum be'lə mvwe' mò'fis, nə sə zɛ zɛzɛ. Yè'sə à ye ɲga Satà ni sə ntùù Judàs mo Saimù nè mvwe' lak Iskarəyà nə laŋ, də nà'a seŋ Jisòs. ³ Jisòs à rì sè' də Tè' ye a fa bum pwe'fo' ndzə bohòyi. Yi à rì sè' də yi à tesə vè bohòNwì, fana yi nə bwi foho lo sè' bohòNwì anə. ⁴ Yi ànə riŋ ve'nə fana mvè'nè wo à mà cu fo' fana Jisòs lokok, nə fweŋ fis cèak ye sè mɛ ɲkwèŋ. Yi jəŋ tawùrè, nə swi' yak nà' sə gamè yi. ⁵ Yi jəŋ ndzəp, nə gesə sənə ɲgàp mòk, nə ye ngòsə cùhu fa ɲgàa fàak ye wèŋ ɲki' awo bə zeŋ. Yi jəŋ tawùrè nè yi ànə swi' sə gamè nə, nə sə yisə fa yà' ɲki' sə bə zeŋ. ⁶ Yi kə wes mɛ ni'i Saimù Pità fana Pità nə duk də, <<Wù də wu cuk fa mɛ kù ya a gɛ va Tà?>> ⁷ Jisòs duk fa nà' də, <<Wù ka yusè mù sə gù fa wen yè'sə ntòrɛŋ. Megu də mvèək nə və nè wèen nə rɛŋ bə zeŋ.>> ⁸ Pità nə duk fa nà' də, <<Kaco mù dzəm yuk də wu cuk fa mɛ kù yeŋ.>> Jisòs də, <<A ye-a ɲga mù

ka wu cuk fa, ye də wù ka yà'sə mok vesù ye.>> ⁹ Fana Pità nə duk fa nà' mok kə də, <<A ye-a bìim ve'nə, Tà, wù kà mɛ kù cùk mègù fa. Wu cuk fa mɛ bo am bə tu am pwe'fo'.>> ¹⁰ Jisòs duk fa yi də, <<ɲwè nè yi cuk-a ni' ye laŋ, ye də yi mok rərəŋ. Wo nə cuk fa megu ɲwè ànə mok kù. Wèŋ pwe'fo' wèen rərəŋ, mègù ɲwè nè mò'fis nè yi ka rərəŋ yeŋ.>> ¹¹ Jisòs ànə riŋ me ye ɲwè nè nà'a nə seŋ yi nə laŋ. Nà'a njo nè yi à duk də wèŋ ka rərəŋ pwe' yeŋ nə.

¹² Yi ànə cuk wes fa wo kùu awo sə fana yi kə te' ni fe'lə cèak ye sə, nə kə foho cum nze. Fana yi ye ngòcèp bohòwo duk də, <<Wèŋ rɛŋ bə yusè mù gù fa wen yà'sə à? ¹³ Wèen togè mɛ də cica nə ye də Tà. A bəboŋ mvè'nə wèen togè mɛ ve'nə yà'sə bùusə mɛ bohòwèŋ mvè'nə wèŋ sə to yà'sə anə zìnə. ¹⁴ Mù nè mɛ yàm cica nə ye Tà àwèŋ nə cùk fa-a wen kù, ye də wèŋ tse' ngòcùhu fa mòk bə mòk kùu yàwo sè'. ¹⁵ Mù nitsè' fa wen yà'sə mandzè mòk nè də wèen gɛ fa mòk bə mòk sè' mvè'nè mù gù fa wen yà'sə. ¹⁶ Mù sə tsè' fa wen ɲkəm ncèp duk də, kaco mo fàk yam ghak ɲwè nè yi sə fàk bohònà' nə yeŋ. Kaco masinjà mòk yam ghak ɲwè nè nà' tum yi nə sè' yeŋ. ¹⁷ Mvè'nè wèŋ rì bum yè'sə fana kwəkwaə nə ye bohòwèŋ, ɲga wèŋ sə gù-a yà' na.>> ¹⁸ Yi à cèp fe'lə ncèp mòk sè' də, <<Bum sè mù sə cèp yè'sə, mù sə kà bohòwèŋ pwe'fo' cèp. Mù rì nsàap bùu yàm sè mù a cokfis wo sə mù. A zìnə də ncèp nè nà' cu ndzənə ɲwàk Nwì nə, nè ye mègù sè' mvè'nè wo à còm sə də, <ɲwè nè vesi zɛ be'lə zɛzɛ mvwe' mò'fis nə, nè nèŋ tes fa mɛ kù mɛ tuhù sè' yi nə.> ¹⁹ Mù sə tsè' nònɲsə fa wen bum yè'sə ɲga cu ntòcuu, də ya yà'a kə ye sè' mvè'nè mù à tsè' wen sə fana wen riŋ də mɛ ɲwè nè mù cu nə. ²⁰ Mù sə tsè' wen nè'e ɲkəm ncèp duk də, ɲwè nè yi jə-a masinjà àm co ɲwè, ye də ɲgèŋgàŋ jə yà'sə mù. ɲwè nè yi jə-a mɛ, ye də yi jə yà'sə ɲwè nè yi a tumsə vè mɛ sə nzeŋgòn feŋ nə.>>

Jisòs Də ɲgà Fàk Ye Mòok Nə Seŋ Yi

(Mat. 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk

22:21-23)

²¹ Jisòs ànə cep wes ncèp ènə fana ntum ye fa ghaha wesə yi ngə' ve'ε wùriŋ. Yi cep fis mok jəja kwarangaŋ də, <<Mù sə tsə' wenj nè'e ŋkəm ncèp də, ŋwè cu mɔŋgorè wèŋ mò'fis nè yi nə seŋ mɔ.>>

²² Ngàa fàak ye sə wèŋ à kùksə ke'ca, nə mərə fuk ŋwè nè yi də nà'a nə seŋ yi nə bùè. ²³ Anə ye ŋga mo fàk ye nè yi à sə dzəmgè nà' wùriŋ nə yəhə na kok lònŋu ni'i yi anə. ²⁴ Saimù Pità sə gɔ gesə fa nà' bə si də nà'a fek Jisòs nə də ŋwè nè nà' duk ànə ndàle. ²⁵ Fana ŋgà fàk ye nà'nə soonj kuəp wesə lo ŋu ni'i Jisòs anə, nə fek nà' də, <<Tà, ŋwè nè wù duk ànə ndà le?>> ²⁶ Jisòs duk də, <<A ŋwè nè mɔ nə bək jəŋ zuzɔ, nə tsəp gesə sənə ndzəpnjəp, nə fa yi.>> Fana yi bək jəŋ zuzɔ, nə tsəp gesə sənə ndzəpnjəp, nə fa Judàs Iskarəyà mo Saimù. ²⁷ Judàs à jə yà' ntèn, Satà ca ni yi sə ntùè. Jisòs duk fa nà' də, <<Yusè wù sə də wu gɔ sə, gù yà' nənək.>> ²⁸ Bwe ye sə wo à ye fo' sə pwe' à yuk, nə kà njo nè Jisòs duk fa nà' ve'nə nə rɛèn. ²⁹ Judàs nə à ye ŋgà lòksə mbàam awo yi. Mok wèŋ tsəm də kàmòk Jisòs duk də nà'a kə ywiŋ və bum sə wo nə zɔ ŋkàk bə zeŋ. Bòp mòk tsərə yàwo də kàmòk Jisòs sə duk də nà'a kə gap fa ŋgà jìŋ wèŋ mbàm. ³⁰ Ghà nè Judàs nə ànə jəŋ zuzɔ sə Jisòs fa yi sə ntèn fana yi tesə lo yuye sə mbiŋ. A ye yè'sə ŋga ndzəm seŋ tasə cù laŋ.

Jisòs Fa Lùk Nè Fi

³¹ Ghà nè Judàs nə ànə tesə lo ye sə fana Jisòs duk fa ŋgàa fàak ye wèŋ də, <<Mvək kùrə ŋga'a mok laŋ nè bwìŋ nə ye də mo ŋwè nə ŋwè nè ghanj. Wo nə ye nsàp ŋwè nè ghanj nè Nwì cu sə' ndzə ni'i Mo ŋwè anə. ³² Mvè'nè wo nə ye nsàp ŋwè nè ghanj nè Nwì cu ndzə ni'i mùu Mo Nwè fana Nwii nə niŋ tsok fa bwìŋ nsàp ŋwè nè ghanj nè Mo ye nə cu, Yi nə kà mvək càsə.

³³ <<Bwe am wèŋ, mvək nè vesùwèŋ nə cum mvwe' mò'fis ka mok ŋkùuŋ bwehe cum fe'lə. Wèŋ nə lap mɔ fana yà' megu mvè'nè mù ànə tsok fa bùu Jus wèŋ fa' yà'a də, kaco wèŋ kə dzeŋ to

mvwe' sə mù sə lòo sə yeŋ. ³⁴ Mɔ fa wenj lùk nè fi də, wèŋ dzəm mòk bə mòk. Nsàp mandzè nè mù a dzəm wenj nà'a, wèŋ nə dzəm tsoŋ mòk bə mòk sə' ve'nə. ³⁵ Nsàp dzədzəm ènə nə gɔ yi ŋkuŋ bwìŋ riŋ də wèŋ bùu sə wèŋ sə yù mandzè àm.>>

Jisòs Də Pitàa Nə Dzeŋ Yi

(Mat. 26:30-35; Mak 14:26-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Saimù Pità à fek yi də, <<Tà, mvwe' sə wù sə lòo sə ma fò?>> Jisòs duk də, <<Mvwe' sə mù sə lòo sə, kaco wù lo to fo' ŋga'a yeŋ. Mvèək nə və nè wu nə yuŋ və mɔ fo'>> ³⁷ Pità duk də, <<Wù də kaco mù yuŋ lo to wu ŋga'a yeŋ ŋga kotse' mɔ yà ŋkuŋ ε Tà? Mɔ yàm kəkùrə ŋgòkrɔ bùu tu yò.>> ³⁸ Jisòs duk fa yi də, <<Wù duk də aco wù krɔ bùu mù è? Mɔ tsok wu ŋkəm duk də, mvəp nə sə kə to kàmòk, ŋga wù nè'e, wù bèŋ fis mɔ kè' te' laŋ də wù ka mɔ riŋ.>>

14

Jisòs Mandzè Nè Ngòkè Yə Nwì

¹ Anə geŋ Jisòs nə duk fa ŋgàa fàak ye sə wèŋ də, <<Kà də wèŋ gɔ də ntuum awèŋ sə bup wenj duk. Wèŋ fa ntuum awèŋ bohòNwì, nə fa yà' bohòmù sə'. ² Rum ndap mɔ la'à Tè' am àwo ŋkùuŋntèn. Yà' ànə ka-a ve'nə yeŋ bwère mù a tsə' fa wenj. Mù sə lòdə ya mɔ kə gùu tsə'rə nonjə fa wenj mvwe' ncum mbwa. ³ Mɔ lo-a, nə kə gùu tsə'rə wes fana mù foho və, nə kə jəŋ lo wenj, də ya mvwe' sə mù cu sə, wèŋ ye yàwèŋ sə' fo'. ⁴ Wèŋ rì mandzè nè ngòlòmvwe' sə mù sə lòo sə laŋ.>>

⁵ Tomos duk fa yi də, <<Vès ka mvwe' sə wù sə lòo sə riŋ, Tà. Ye də vès nə riŋ mandzè nè ngòkè dzèŋ fo' nə bə yà?>> ⁶ Jisòs duk wo də, <<Mɔ mandzè nə mù, mɔ zinə nə sə' mù, nə ye lùŋ nə sə' mù. Kaco ŋwè ca, nə kə ye to si Tè' am yeŋ, tse'ŋga ŋgèŋgàŋ cà bohòmù. ⁷ A ye-a də wèŋ anə riŋ-a mɔ, bwère də wèŋ a rì Tè' am sə' laŋ. Ye jəŋ ŋga'a nə lo mantombi, wèŋ rì yi, nə yèè nə yi bə lis sə' laŋ.>> ⁸ Filìp fek yi də, <<Tà, niŋ fa-a

ves Tè' yo nə è? Nà'a mēgù yu nə mò'fis nə vées yə-a yi, yà' kūrə ves.>> ⁹ Jisòs duk də, <<Nūumbu sè mù a cu vesùwèŋ yè'e pwe', wù ka mụ ntòriŋ à, Filip? Nwè nè yi yə-a mụ, ye də yi a yə Tè' am nə laŋ. Ye də wù sè duk fe'lə də mụ niŋ fa weŋ Tè' am nə-e ŋga'a va? ¹⁰ Co wù ka sè ntụù wù dzəm də mụ mo ye nə, mụ mò'fis bə Tè' nə, Tè' nə ye sè' mò'fis bə mo ye nə yè'e dzəm à? Ncèp nə mù sè cèp fa wèŋ ènə sè kà sè vəə mù bə tu am tesə kok. Sə gù Tè' am nə yi sè fàk ndzə ni'ì mù nə. ¹¹ Wèŋ dzəm ncèp àm nə də mụ ves Tè' am mò'fis, Tè' am ye bwi vesi sè' mò'fis nè'e. A ye-a də wèŋ sè kà dzəm də bùusè mù sè cèp yà' sè' mù bə cùu am fana aco wèŋ dzəm yà' bùusè wèŋ yə nsàap fàak sè mù sè gùu sè.

¹² <<Mụ tsok fa weŋ ŋkèm ncèp duk də, ŋwè nè yi dzəm-a bohòmù, yi nə gù sè' nsàap bum sè mù sè gùu. Yi nə gù bum sè yà' yam càsə yà'sə sè', bùusè mù sè bwiŋ lòyàm bohòTè' am. ¹³ A ye-a sè yà, ŋga wèŋ fek yà' bə liŋ am fana mụ nə gù yà'. Mụ nə gù yà' ya ŋga bwiŋ ye ŋaàŋ sè Tè' tse' sè ndzənə fàak am sè. ¹⁴ A ye-a sè yà, ŋga wèŋ fek mụ yà' bə liŋ am fana mụ nə gù yà'.>>

Jisòs Kà' NgòTum Vèsə Ngà Ntip

¹⁵ Jisòs nə duk fe'lə mok sè' də, <<A ye-a də wèŋ dzəm mụ, wèŋ nonşə lùuk am. ¹⁶⁻¹⁷ Fana mụ nə fek Tè' am yi tum fa weŋ ŋgà ntip mòk. Ngà ntip ènə, a Yòŋsè nè Nwì nə, nà'a yi nə yi nitsè' fagè bwiŋ zìnə nə. Yi nə cum mam wenə wèŋ sè ntụù wèŋ nə mvèsè. Kaco bùu sè sè nzenğòŋ fèŋ tse' to yi yeŋ, bùusè kaco wo ye nà' yeŋ, nə kà yi sè' rì. Wèŋ riŋ yi yàwèŋ riŋ bùusè yi cu wenə wèŋ, nə ye də yi nə kə cum mam wenə wèŋ.

¹⁸ <<Ye də wèŋ riŋ tse' də kaco mụ lo, nə me'rə mak nonşə weŋ co bwe niŋ yeŋ. Mụ nə bwi foho və mali ŋgòkè yə weŋ. ¹⁹ Yusə də, cu mvək momjo ya bùu sè sənə nzenğòŋ nə kà mụ mok sè yə fe'lə. Wèŋ nə sè ye mali mụ yàwèŋ yo, bùusè mù cu fo' ŋwəm fana wèŋ nə cum yàwèŋ sè' ŋwəm anə. ²⁰ Mvək ànə kè dzèn nùu

fana wèŋ riŋ də mụ ves Tè' am mò'fis, wèŋ ye yàwèŋ vesùwèŋ sè' mò'fis fana mù ye yàm vesùwèŋ sè' mò'fis. ²¹ Nwè nè yi yuk-a lùuk am sə, nə nonşə yà' fana ye də nà'a yi nə yi dzəm mụ nə. A ye-a ŋga ŋwè dzəm mụ, ye də Tè' aam nə dzəm ŋgèŋgàŋ, mù dzəm yi yàm sè', nə niŋtsok fa yi ni' àm mvè'nə mù cu.>>

²² Anə geŋ Judàs fek yi də, <<Aco wù yəəŋ megu bohòvès, bùu sè sè nzenğòŋ sè kà wu yàwo yə anə va Tà?>> Anə cep yè'sə Judàs nə zok, ka Judàs Iskarəyà yeŋ.

²³ Jisòs cep fəsə də, <<Nwè nè yi dzəm-a mụ, yi nə nonşə ncèp àm. Tè' am nə dzəm yi fana ves Tè' am nə nə və kə gù mvwe' ncum avès ves ŋwè ànə wèŋ bəbè'.

²⁴ Nwè nè yi kà mụ dzəmgèə kà ncèp àm nə sè' nòŋsəgə. Wèŋ tsərə tse' də ncèp nə mù sè tsè' weŋ ènə nà' sè kà sè vəə mù bə tu am tesə kok. A ncèp Tè' am nə yi a tum vè mụ nə. ²⁵ Mù tsè' fa weŋ bum yè'sə ŋga mù cu ntòvesùwèŋ. ²⁶ Anə ye maŋkwèŋ fana Tè' am nə nə tumsə vesə fa weŋ ŋgà ntip nə ŋgòkè jə mvwe' kùu am. Ngà ntip nə, a Yòŋsè nè Rərəŋ nə. Ghà nè yi vè nə, yi nə yə'rə fa weŋ bum, nə gù wèŋ tsərə riŋ fəsə bum sè mù à tsè' weŋ sə pwe'fo'.

²⁷ <<Mvè'nə mù sè lòŋga'a yè'e fana mù fa nòŋsə weŋ fifi. Nsàp fifi nə njàm nə mù sè fa weŋ ènə, kaco wèŋ tse' to nà' bohònzenğòŋ nè'e yeŋ lok. Wèŋ kà də wèŋ sə mərə duk. Wèŋ kà wuə sè ntụù wèŋ sè' tse'. ²⁸ Wèŋ yuk mvè'nə mù tsè' fa weŋ də mù sè lòo fana nə bwi və kə tseŋ weŋ sèmok yà'a laŋ. A ye-a də wèŋ dzəm mụ, wèŋ kwa də mù sè lòŋgòkè yə Tè' am, bùusè Tè' am nə yi yam gha' mụ yi. ²⁹ Mù sè tsòho fa weŋ bum yè'sə ŋga cu ntòcu, də ya ŋga yà'a kə ye mvè'nə mù tsè' weŋ sə fana wèŋ dzəm də mụ ŋwè nè zìnə. ³⁰ Mụ nə kà vesùwèŋ tètè mok cèp yiskok, bùusè ŋwè nè yi ŋkum sə nze fèŋ yi nə sè də yi və. Megu də yi ka ŋàŋ bohòmù tse'. ³¹ Yusè mù sè gùu, a bə ŋaàŋ sè Tè' am a duk fa mụ yi də mụ gù, ya ŋga bwiŋ nə riŋ də mù dzəm Tè' nə. Lòkok, vesùwèŋ lo mvwe' sè zok.>>

15

Jisòs Də Yi Co Mantsej Tə

¹ Jisòs à tsə' fa ngàa fàak ye wèj ncèp mòk sè' duk də, <<Mə yè'e tə grep nè nà'a nè zìnə, Tè' am ye bwi ye co ηwè nè yi sè jə ηkərə bə zej yi. ² A ye-a nga ntaŋ àm mòk sè kà zəm fana yi gbɛ' ci' mak fis nà'. A ye-a nta nè nà' sè zəm fana yi gəhə tsə'rə nà' bəbɔŋ də ya nà'a zəm ghaha wesə ηkəuŋntɛŋ. ³ Wèj yàwèj mok rərəŋ co ntaŋ tə nè wo gəhə tsə'rə nà' gəhə tsə'rə. Wèj rɛŋ vɛ'nə bùu ncèp am nè mù cèp fa wèj nə. ⁴ Wèj cum mam ndzə ni'ì mù ya mə cum mam ndzə ni'ì wèj sè'. A ye-a nga ntaŋ ka ndzə ni'ì mantsej tə nə yej, kaco yi zəm ηgwì yej. A bohòwèj sè' vɛ'nə də, a ye-a nga wèj ka ndzə ni'ì mù cum mam, ye də wèj wà.

⁵ <<Mə yàm mantsej tə nə, wèj ye yàwèj ntaŋ sə. Nwè nè yi cu mam-a ndzə ni'ì mù, mù cum ndzə ni'ì yi sè' fana yi nə ye co ntaŋ tə nè yi sè zəm ηgwì wùriŋ. Yumook sè' də, a ye-a nga mù ka ye, kaco wèj gə to lok fàk yumok yej. ⁶ Nwè nè yi kà-a ndzə ni'ì mù cu mam fana yi ye co ntaŋ tə nè wo màk nà' mà'a. Ntaŋ tə nə yum fana wo te'e benə nsàap yà'sə, nə kə tɛŋ sə misə, fana yà' sə. ⁷ Wèj cu mam-a ndzə ni'ì mù, ncèp àm cum sè' sə ntùù wèj fana yusè wèj fek mə yà' pwe'fo', wèj nə tse' yà'. ⁸ Yusè yà'a gùgè ηkuŋ bwìj jəŋ Tè' am də yi kəkuk, a nga wèj co ntaŋ tə sè wèj sè zəm ηgwì ηkəuŋ. Yà'sə nə niŋtsok sè' jəja də wèj bwe am.

⁹ <<Mù a dzəm wej nsàp nè co Tè' am dzəmgə mə. Wèj sə lo mantombi bə nsàp mandzə nè co mù sə dzəm mali wej. ¹⁰ A ye-a nga wèj sə nòŋsə lùuk am sə fana mə nə sə dzəm mali wej fo'. Yà' mègù sè' mvè'nè mù a nòŋsə lùuk Tè' am fana yi sə dzəm mali mə sè' yè'e. ¹¹ Mù tsə' nòŋsə fa wej bum yè'e mantombi ya nga kwəkwa nè mù tse' nə, wèj tse' nà' yàwèj sè', ya kwəkwa nè njàwèj nə nà'a rwiŋ wesə dak nè dak. ¹² Lùk àm nè mù sə fa wej nə nè' də, Wèj sə dzəm mòk bə mòk sè' mvè'nè mù a dzəm wej.

¹³ <<Nsàp dzədzəm mòk ka nsàp nè'e mok gəŋ casə fe'lə nè də ηwè dzəm ηge' ye wèj vɛ'ɛ tətè nə kə fa ni' ye də yi kpu bùu tu yà'wèj. ¹⁴ A ye-a nga wèj sə nòŋsə lùuk am sə fana ye də wèj ηge' am. ¹⁵ Mə nə kà wej də ηkwèj mok sə to, bùusè kaco moŋkwèj riŋ wes yusè ηkwà' ηwè ye nə sə gù pwe'fo' yej. Mə nə to wej lɛ də ηge', bùusè mù a tsòho wes fa wej bum sè Tè' am a tsə' mə sə pwe' nè pwe'. ¹⁶ Wèj a ka mə wèj cokfis jəŋ, mù a cokfis jə wej mù, nə tumsə lo wej də wèj lo, nə kə zəm fa mə nto' ηkəuŋ ya nto'o sə cum mali fo'. Wèj gù vɛ'nə fana yusè wèj fek Tè' am yà' mənə liŋ am pwe'fo', yi nə fa wej yà'. ¹⁷ Lùk àm nè mù sə fa wej nè'e də, wèj dzəm mòk bə mòk.>>

Jisòs Duk Də, Nzeŋgòŋ Nə Nə Bɛŋ Wej

¹⁸ Jisòs nə à sə cèp lòmali mantombi də, <<A ye-a nga bùu sè sənə nzeŋgòŋ nə bɛŋ wej, wèj riŋ də wo à bɛŋ to ntòmə ηkuŋ nə sə bɛŋ wej. ¹⁹ Wèj ànə ye-a bùu nzeŋgòŋ sə wèj bwèrɛ bùu sè sənə nzeŋgòŋ sə wèj dzəm wej bùusè də wèj bùu awo. Megu kə də mù a cokfis wej mʉtsətsə'rəə bùu sè sə nzeŋgòŋ sə fana wèj ka mok bùu awo yej. Nà'a njo nè wo sə bɛŋ wej nə. ²⁰ Wèj kà də wèj swi ncèp nè mù à tsə' wej fa' nà'a duk. Də, kaco mo ηkwèj yam ghak ηwè nè yi sə fàk bohònà' yej. Bùu sè wo à bɛŋ mʉu nə bɛŋ li wej sè'. Bùu sè wo à dzəm ncèp àam, nə dzəm li ncèp awèj sè'. ²¹ Wo nə gə wej nsàap bɛp yà'sə pwe' bùusè də wèj bùu am, nə ye sè' bùusè də wo ka ηwè nè yi tumsə vè mə tsenə nə riŋ. ²² Anə ye-a də mù a ka yumok bohòwo kə cɛp bwèrɛ də bɛp awo kà mə tuhù wo ye. Nə ye də nè mù a vè, nə kə tsok wo laŋ fana mandzə nè co wo swihi nə mok bùu. ²³ Nwè nè yi bɛŋ-a mə, ye də yi bɛŋ Tè' am sè'. ²⁴ Anə ye-a də mù à ka nsàap maŋgəŋgèŋ sè ηwè nəmòk ka gə yuk mə lisè wo gə, bwèrɛ də bɛp awo kà mə tuhù wo ye. Nə ye də nga'a yè'e, wo a yə yà' bə lis awo laŋ, nə sə bɛŋ mali mə ves Tè' am ba fo'. ²⁵ Mə'rə yà'a ye vɛ'nə

ntèŋ, ya yà'a kə kərə təəŋ mvè'nè wo à còm nõŋsə ndzənə ŋwàk Nwì də, <Wo à bèn mɯ wà jì njo yà'a.>

²⁶ <<Wèeŋ kà swì də ŋà ntip nə sə vèə swì. Ghà nè mù lòbohòTè' am fana mɯ nə tumsə vesə fa wəŋ yi. Yi yòŋsè nè yi tesə vè bohòTè' am. Yi nìtsè' fagè bwìŋ zìnə nə yi. Yi nə kə təəŋ ma nè njàm, nə sə tsoho fa bwìŋ nsàp ŋwè nè mù cu nə. ²⁷ Wèeŋ yàwèŋ sè' bùu sè aco wèŋ tsoho fa bwìŋ bə liŋ am sè', bùusè à yè yèe, a sə cu vesùwèŋ mvwe' mò'fis.

16

¹ <<Mù tsè' fa wəŋ bum yè'sə ya ŋa bwìŋ yè ŋòfa wəŋ ŋgə' fana wèŋ kà maŋkwèŋ sòòŋ fohòlò. ² Wo nə jum fis wəŋ mɯmvwe' ndap pìriyà. Mvək sə vèə nè wo nə zə wəŋ bə zə mwè nə sə tsəm də wo sə gù fàha Nwì. ³ Wo nə gɯ wəŋ nsàap bum yè'sə bùusè wo ka mɯ ves Tè' am ba fo' riŋ. ⁴ Megu də mù sə tsòho fa wəŋ bum yè'sə ŋa cu nto cuu ya ŋa yà'a kə ye nùu, wèŋ tsərə tse' də mù ànə tsok wəŋ laŋ də a nə ye vɛ'nə. Mù à ka wəŋ bum yè'e mantombi tsok fa bùusè mù a sə cugè vesùwèŋ.

Fàak Sè Ngà Ntip Nə Nə Gɯ

⁵ <<Mù sə tsè' wəŋ yà' ŋa'a bùusè mù tə mok ŋòbwi foho lòyu am bohòŋwè nè yi à tum vè mɯ tsenə nə. Mègù kə də wèŋ pwe'fo', ŋwè nè mò'fis sə kà mɯ də mù sə lòyè'sə fòlè sè' fek lok. ⁶ Yàwèŋ mègù də bum sè mù sə tsè' wəŋ yè'sə sə gù ntuum awèŋ kà kwa. ⁷ Mù sə tsè' wəŋ lɛ zìnə də bòghak də mɯ me'rə wəŋ nə lo, bùusè mɯ kà-a lòfana Ngà Ntip nə nə kà ŋgòkə cu wenə wèŋ vè. A ye-a ŋa mù lòkè dzèŋ mbwa fana mɯ nə tumsə tsoŋ və yi ŋgòkè cu wenə wèŋ. ⁸ Ghà nè yi vèə fana yi nə gɯ nzeŋgòn nə ŋgòri ncu nə bɯp nə ye ncu nè kəkərè, nə ye mandzè nè Nwii nə kə sak nzeŋgòn nə. ⁹ Yi nə niŋtsok rɛŋsə fa wo də yà'wèŋ ŋgàa gù bɯp bùusè wo à ka bohòmù dzəm. ¹⁰ Yi nə rɛŋsə wo də mɯ ŋwè nè kəkərè. Yi nə tsok rɛŋsə fa wo yè'sə bə mandzè nè də mɯ nə me'rə fɛeŋ, nə lo bohòTè' am fana wèŋ kà mɯ mok sə yə fe'lè. ¹¹ Yi nə rɛŋsə fa bwìŋ jòn

awo bə ma nə sak nzak sè' bùusè bwìŋ nə ye də nzak ko ŋkum nə yi tse' nzeŋgòn yi nə.

¹² <<Bum cu wùriŋ sè mù ka wəŋ ntòtsoho fa, megu də mɯ tsoho fa-a wəŋ yà' ŋga'a pwe', yà' ghak wəŋ ŋàŋ. ¹³ Megu də ghà nə Yòŋsè nè yi rɛŋsə fagè bwìŋ zìnə nə vèə fana yi nə sə gamsə lo wəŋ mvwe' sè ŋgòri zìnə nə pwe'. Yi nə kà bum bə tu ye sə cèp, yi nə sə cèp bum sè yi yuk vè ye yà' sè' yu'u. Yi nə tsoho rɛŋsə fa wəŋ bum mok sè yà'a nè kə ye ntsə'mòk mantombi sè'. ¹⁴ Yòŋsè ànə nə gɯ mɯ, mù ye ŋwè nè ghaŋ bùusè bum sè yi nə niŋ tsoho fa wəŋ yà' sə nə tesə bohòmù. ¹⁵ Bum sè Tè' am tse' pwe' a sè' yàm, fana nà'a njo nè mù duk wəŋ də Ngà Ntip nə nə sə tsoho fa wəŋ bum sè yà' tesə vè bohòmù sə.>>

Jisòos Nwè Nè Yi Gha' Nzeŋgòn Nə Yi

¹⁶ Jisòs à duk fa bwe ye wèŋ duk də, <<Anə ca mvək momjo wèŋ kà mɯ mok sə yə fe'lè. A cà fe'lə mvək momjo sèmok fana wèŋ ye fe'lə mɯ.>> ¹⁷ Ngàa fàak ye mok wèŋ a fe'rə kɛ'cà mɯŋgorè wo anə də, <<Yi sə cèp yè'sə də yà vɛ'nə ɛ? Yi sə dɯhɯ yusə də, <Mvək momjo wèŋ nə kà mɯ yə, a kə cà fe'lə mvək momjo sèmok fana wèŋ ye mɯ.> Yi cèp vɛ'nə, nə sə duk də, <A bùusè mù sə lòbohòTè' am> wèŋ yè'sə bùu yà? ¹⁸ Ncèp nè yi sə cèp nà' də mvək momjo nə yè'sə dale? Mvək momjo ànə vès ka yàvès bə zəŋ rɛeŋ.>> ¹⁹ Anə geŋ Jisòs riŋ də wo sə dzəm ŋgòfek yi yumok fana yi duk fa wo də, <<Wèŋ sə mərə yè'e ncèp nè mù duk fa wəŋ də mvək momjo wèŋ nə kà mɯ mok yə, a cà mvək momjo wèŋ ye fe'lə mɯ sèmok nə à? ²⁰ Mɯ tsok fa wəŋ ŋkəm ncèp də, wèŋ nə waŋ vɛ'ɛ manziŋ manziŋ, fana bùu sè sə nzeŋgòn sə wèŋ sə kwa ma njàwo kwaa. Ntuum awèŋ nə bɯp wəŋ wùriŋ fana ntuum awèŋ sè yà' bɯp wəŋ vɛ'ɛ sə nə bɯŋ kwa fe'lə sè'. ²¹ Anə ye co ŋwà nè yi sə ghà mwe. A yèto, ntum bɯp yi də mvək ŋgə' ye vè laŋ. Ghà nè yi dzə wes mo nə fana yi kà ŋgə' nə yi anə ye nə mok tsərə. Yi nə sə kwa mok kə kwaa də yi dzə mwe sə nzeŋgòn. ²² Anə

ye bohòwèŋ sè' vɛ'nə. Nɔga'a yè'e ntuum awèŋ sɛ bup wɛŋ, megu kə də ɔhà nè mɛ nə kə ye fe'lə vesùwèŋ səmok fana wèŋ nə kwa mvək ànə wùriŋ. Mandzè nè co də ŋwè nəmòk gu to də ya wèŋ kà mok kwa fe'lə, kà mok sè' ye.

²³ <<A kè dzèŋ nùmbu ànə fana yà'a nə rɛɛŋ bohòwèŋ, wèŋ kà mɛ yumok mok fek fe'lə. Mɛ tsok fa wɛŋ ŋkəm ncèp duk də, yusè wèŋ fek-a Tè' am yà' mənə liŋ am pwe', yi nə fa wɛŋ yà'. ²⁴ Yà' kè dzèŋ tètè ntinə ŋga wèŋ ka yumok mənə liŋ am lɛŋ yuk. Wèŋ lɛŋ bum bohòTè' am, ya yi fa wɛŋ yà', wèŋ kwa tsərə bɔŋsə riŋ.>>

²⁵ Yi à cèp fe'lə fa ŋgàa fàak ye sɛ wèŋ də, <<Mù sɛ màk fa mègù wɛŋ bum bə gbɛ' bə gbɛ'. Mvək sɛ vèə nè mɛ nə kà gbɛ' mok màk fe'lə. Mɛ nə tsok rɛŋsə fa wɛŋ bum sè yà' cu bə liŋ Tè' am sɛ mok jəja. ²⁶ Ghà ànə ye fana wèŋ nə sɛ lɛŋ bum bohòTè' am mok bə cùu awèŋ mənə liŋ am. Anə kà mok də mɛ kə lɛŋ fa wɛŋ mù mok ye yiskok. ²⁷ Tè' am bə tu ye yi dzəm wɛŋ bùsè wèŋ a dzəm mɛ, nə dzəm tse' sè' də mù à tesə bohòyi. ²⁸ A zìnə, mù à tesə vè bohòyi ŋkuŋ nə vè sɛ nzenɔŋ fɛŋ; nè ŋga'a nè'e mù sɛ də mɛ me'rə ŋgòŋ nə, nə bwi foho lo fe'lə bohòTè' am nə.>>

²⁹ Anə geŋ fana ŋgàa fàak ye sɛ wèŋ dzəm fa yi də, <<A vɛ'nə àlaa. Wù cèp nə ŋga'a mok rɛɛŋ, wù sɛ kà gbɛ' mok màk. ³⁰ Fana vès rɛɛŋ nə nè ŋga'a də wù riŋ bum pwe'fo'. Njo mòk nè də ŋwèe fek wu yusè yà' cu sɛ vèə yi ŋkuŋ ya wu riŋ yà'a bùè. Yà'sə gù fana vès dzəm zìnə də wù a tesə vè bohòNwi.>> ³¹ Jisòs nə fek wo də, <<Co yà'sə gù wɛŋ ŋkuŋ wèŋ dzəm à? ³² Wèŋ yeè, mvək sɛ vèə, aco mù duk də mvək nə kùrə laŋ, nè wo nə bɛ' samsə wɛŋ zəzok fana ndàaŋwè pwe' caŋ lo nda'à yi, wèŋ me'rə tes mɛ mùmù. Megu də mɛ nə kà mùmù sè ye bùsè Tè' aam nə ye vesi. ³³ Mù cèp bum yè'sə bohòwèŋ ya wèŋ cum mam vesùwèŋ nə tse' fifi. Sənə nzenɔŋ nè'e, wèŋ nə sɛ tse' megu ca ŋgə'. Megu də wèŋ ko ntum. Mù a ghak nzenɔŋ nə laŋ.>>

17

Jisòs Sə Lɛŋ Fa Bwe Ye Wèŋ Piriya

¹ Jisòs ànə cèp wes bum yè'sə fana yi kuk gesə lo mabu, nə duk də, <<Tè', mvək nè wù à gù fùhu nòŋsə nə kè dzèŋ laŋ. Gu-a də ya mo yònə tse' kèkukəsè. Mɛ nə gu yàm sè' co bwìŋ ye ŋaaŋ yo. ² Wù a fa mo yònə ŋaŋ mətuhù bwìŋ pwe'fo', ya yi fa lùŋ nè nà'a nè kà mè nə bohòbùu sè wù a cokfis, nə fa ndzə bohòyi sɛ. ³ Lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nə, a ŋgòri wu, nè wu Nwi nè wù mègù mò'fis nə ye zìnə nə, nə ye sè' ŋgòri mɛu Jisòs Krest nè wù à tum vèsə sɛ nzenɔŋ nə. ⁴ Mù a kùksə wu sɛ nzenɔŋ fɛɛŋ. Mù a gù wes fàak sè wù a tum tsə mɛ də mɛ kə gu sɛ laŋ. ⁵ Ye də Tè', jəŋ lo-a mɛ, ya mɛ kə cum vesù. Gu mɛ ya mɛ kə tse' kèkukəsè mvwe' mò'fis mvè'nə vesù ànə tse' to nà' ŋga wù ka nzenɔŋ nə ntògu lok yà'a.

⁶ <<Bùu yo sè wù a cokfis wo sɛ nzenɔŋ, nə fa ndzə bohòmù sɛ, mù a gù wo ŋgòri wu sè bòn. Wo à ye bùu sè yò, wù nə jəŋ wo, nə fa ndzə bohòmù. Wo cu sɛ nòŋsə ncèp nè njònə sè'. ⁷ Wo a rì tse' mok ŋga'a zìnə laŋ də bum sè mù tse' yà' pwe'fo' a tesə vè bohòwù. ⁸ Mù a càsə fa wo ncèp nè wù a fa nà' ndzə bohòmù nə fana wo a ko jə nà' laŋ nə riŋ zìnə də mù a vè bohòwù. Wo a dzəm tse' sè' də wù a tum vèsə mɛ sɛ nzenɔŋ anə.

⁹ <<Mù sɛ lɛŋ fa wo. Mù sɛ kà bohòbùu sè sənə nzenɔŋ anə nduk pwe' lɛŋ fa. Mù sɛ lɛŋ fa bùu sè wù a fa wo ndzə bohòmù yè'sə, bùsè wo bùu yo wèŋ. ¹⁰ Yàm pwe'fo' sè yò, Yòye bwi pwe'fo' sè' sè yàm. Bwìŋ sɛ yə də mɛ tse' kèkukəsè bùu tu awo sɛ. ¹¹ Mvək kùrə ŋga'a nè də mɛ nə bwi foho lo bohòwù laŋ. Mɛ nə me'rə nzenɔŋ nə fana wo cum mali yàwo ntòca. Tè' nè wu rɛɛŋ, sɛ jəŋ ŋkərè bohòwo bə nsàp ŋaŋ yònə wù ànə fa mɛ nə, ya wo cum cù mò'fis sè' mvè'nə vesùu cù mò'fis yè'e. ¹² Ghà nè mù a cu ntòvesi wèŋ, mù sɛ jəŋ ŋkərè bohòwo bə ŋaaŋ yo sè wù à fa ndzə bohòmù sɛ. Mù a jə ŋkərè bohòwo bèbɔŋ fana yumok kà wo gù. Nà'a njo nè mòk a ka mətsetsərə

wo bisə nə. A bisə mēgù yi nè yi à ye ngòbisə tsə nə. Yi a bisə ve'nə ya yusə wo à còm nõnsə yà' ndzənə ɲwàk Nwi də yà'a nè ye sə kərə ve'nə.

13 <<Mù sə də mɛ bwi foho lo ɲga'a mok bohòwù. Megu kə də mù sə cèp bum yè'e ɲga mɛ cu ntòsə nzenɲòɲ anə, ya wo kwa sè' dak nè dak mvè'nè mɛ kwagè yàm. 14 Mù a càsə fa wo ncèp nè njonə laɲ, fana nzenɲòɲ nə a bèn wo bùusè wo ka yàwo mok bùu nzenɲòɲ nə yeɲ, sè' mvè'nè mù ka yàm ɲwəə nzenɲòɲ nə sè ye yè'e. 15 Ka də mù sə leɲ yè'sə də wu fis gesə wo sə nzenɲòɲ anə yeɲ. Mù sə leɲ də wu sə jəɲ ɲkərə bohòwo ya ɲwè nè yi ɲwè nè bɛp nə kà wo yumok bɛp gù. 16 Wo ka bùu nzenɲòɲ nə yeɲ, sè' mɛmvè'nè mù ka ɲwəə nzenɲòɲ nə yeɲ yè'e. 17 Niɲtsok fa wo zìnə yònə ya wo ye gesə yàwo zok co bùu yo. Ncèp nè njoò zìnə nə. 18 Mvè'nè wù ànə tum gesə lo mɛ sənə nzenɲòɲ nə fana mù sə tum lòwo ca sè' ve'nə. 19 Mù sə nõnsə ni' àm zok bohòwù bùu wo ya ɲga wo ye yàwo zok bə ncèp nè njonə zìnə nə.

20 <<Mù sə kà bə tu bùu sè wo fɛɲ yè'e leɲ mēgù, mù sə leɲ bə tu mok sè wo nə yuk ncèp nə bohòyè'sə wèn, nə dzəm bohòmù sè'. 21 Mù leɲ də wo ye pwe' cù mò'fis. Tè', mù leɲ də mvè'nè vesù mò'fis yè'e fana wo ye vesùwèn sè' ve'nə. Wo ye ve'nə ya bùu sè sənə nzenɲòɲ nə riɲ də wù a tum vè mɛ sə nze anə. 22 Mù a fa wo sè nsàp kəkuk nè wù à fa mɛ nə, də ya wo ye cù mò'fis sè' co vesù. 23 Mɛ nə ye sə ntɔ̀ wù, wù ye bwi yòsə ntɔ̀ mù ya wo pwe' ye cù mò'fis nè mò'fis. A ye ve'nə fana nzenɲòɲ nə riɲ də wù a tum mɛ, nə riɲ sè' də wù dzəm bùu am yè'sə wèn sè' mvè'nè wù dzəm mɛ. 24 Tè', bùu sè wù a fa mɛ yè'sə, mù dzəm də wo ye vesi wèn mvwe' sè mɛ cu, ya ɲga wo ye kəkuk nè wù ànə fa mɛ ɲga wù ka nzenɲòɲ nə ntògɛ nə. Wù à fa mɛ nsàp kəkuk ènə bùusè wù à dzəm mɛ. 25 Tè' nè wu rərəɲ bə mandzəə yo pwe', nzenɲòɲ nə ka wu riɲ, mù ri wu yàm laɲ. Bùu yo yè'e wèn ri sè' də wù a tum vè mɛ tsənə. 26 Mù a gù wo, wo riɲ wu. Mɛ nə sə gɛ mali ve'nə

ya wo tse' sè' nsàp dzədzəm nè wù a tse' bohòmù nə, ya ɲga mɛ nə ye sə ntɔ̀ wù anə sè'.>>

18

Wo Ko Jisòs

(Mat. 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

1 Jisòs ànə leɲ wes me pìriyà ye nə fana yi jəɲ ɲgàa fàak ye wèn bə yà'wèn to ndzəp mòk nè wo togè nà' də Kidròn, nə tesə lo mvwe' gadì mòk fa'nə. 2 Judàs nè yi ànə seɲ Jisòs nə à ri mɛmvwe' ànə sè' bùusè Jisòs bə ɲgàa fàak ye wèn à sə kè be'ləgè fo'. 3 Fana Judàs nə jəɲ ɲgo sojàa bùu Rumà wèn nə ye bə ɲgàa kək ndap Nwi nè ghaɲ sè bùu Faràsi wèn à tum wo sə. Bùu yè'sə wèn à bwe' tse' laàm bə kək wèn nduk, nə bəhə tse' lo bum dzè' sè'.

4 Wo à kè dzèn mvwe' sè Jisòs à ye sə fana ɲga yi riɲ yusè yà'a nə gɛ bohòyi sə laɲ. Anə geɲ yi tesə təəɲ və mantombii yà'wèn, nə fek yà' də, <<Wèn sə làp ndà? >> 5 Wo cep fəsə də, <<Vès sə làp Jisòs nè mvwe' lak Nazàre nà'a.>> Jisòs duk fa wo də, <<A mù.>> Anə ye yè'sə ɲga Judàs nè yi à sèn Jisòs nə tə kok sè' fo' bə yà'wèn. 6 Mvè'nè Jisòs à duk fa wo də, <<A mù>> sə fana bùu sə wèn soon lo ma ɲkwèɲkwèɲ, nə coho gbɛ sə nze. 7 Yi fek fe'lə yà' sèmok də, <<Wèn sə làp ndàle? >> Bùu sə wèn cep sè' ɲkuɲ də, <<Vès sə làp Jisòs nè mvwe' lak Nazàre.>> 8 Jisòs duk də, <<Mù tsè' weɲ fa' laɲ də a mù nə. A ye-a də wèn sə làp mɛ fana wèn kà-a bùu yè'e wèn yumok gù, wèn me'rə wo lo yàwo sə.>> 9 Yi à cèp ve'nə ya yà'a ye megu sè' mvè'nè yi ànə cep də, <<Bùu sè wù a fa wo ndzə bohòmù yè'e pwe', nè mò'fis nə kà bisə ja'à.>>

10 Anə ye ve'nə fana Saimù Pità cok fis fèk ye mà mba'à, nə gbè' ci' mak fa moɲkwèɲ ɲkum ɲgà fa satikà' ntu'u ma zɛ sə nze. Liɲ moɲkwèɲ ànə à ye Malekù. 11 Jisòs à yə ve'nə fana yi duk fa Pità nə də, <<Sòfəsə gesə fèk nə mà mba'à. Wù sə də mɛ kà ɲgə' nè Tè' am a fa mɛ də mɛ ye nà' nə yə à?>>

*Wo Sak Jisòs M̄ Kaṅsurù**(Mat. 26:57-65; Mak 14:53-72; Luk 22:54-71)*

¹² Anə geṅ ṅkwà' ṅwè sojà nè kə jəṅ ṅgo sojà ye wèṅ, bə yà'wèṅ kə ko kiṅ Jisòs nè. Ṅgàa tək mok sè m̄m̄vwe' ndap Nwì nè ghaṅ nè à tēsə wo sè'. ¹³ Wo à ko yi, nè jəṅ lo to yi ntòbohòAnàs. Anàs ènə à ye tè'ε ṅgwe Kayofàs. Kayofàs nè ànə ye ṅkum ṅgà fa satikà' bə lùmṅgòn ànə yi. ¹⁴ Ṅwè nè yi à duk fa b̄ ṅkwàha b̄ Jus wèṅ də, a bəbōṅ co ṅwè nè mò'fis k̄p̄ m̄nə tu b̄wìṅ pwe' nè, à ye sè' Kayofàs ènə.

*Pità Bèṅ Jisòs**(Mat. 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)*

¹⁵ Mvèk ànə à ye, Saimù Pità bə mofàk Jisòs nəmòk à yù lòJisòs nè. Ṅkum ṅgàa fa satikà' nè à rì mofàk Jisòs mòk nè fana yi me'rə nà', nà' ni lo m̄m̄vwe' ntòmbi ye nè. ¹⁶ Pità à təəṅ mam ye mvwe' ncùu ṅka' sə, nè kà fwa ni lò. Anə geṅ mofàk Jisòs nè ṅgà fa satikà' ànə riṅ nà' nè kə ye m̄ṅwà nè yi sə k̄k̄ ncùu sə, bə nà' cèp fana wo to nisə lo Pità sè' mbwa. ¹⁷ Mvè'nè wo à sè də wo ni lo fana m̄ṅwà nè yi sə k̄k̄ ncùu sə yi nè duk fa Pità də, <<M̄ kwà' də wu mofàk ṅgà' ànə mòk, kè ka'-ε?>> Pità cèp fəsə fa nà' də, <<Hai', m̄ ka mòk yeṅ.>>

¹⁸ Anə ye ndzəm ànə ṅga mbəəp sə ko fana bwe fàak ṅgà fa satikà' bə ṅgàa k̄k̄ ndap Nwì nè ghaṅ nè mok wèṅ fimsə mis, nè təəṅ fo' sə yuk. Fana Pità lo kə təəṅ sè' bə yà'wèṅ, nè sə yuk ye sè'.

¹⁹ Ṅkum ṅgà fa satikà' nè liṅ yee Anàs nà'a à fek Jisòs bum mok bə liṅ ṅgàa fàak nà' nè ye bə yusè nà' sə yə'rə fa b̄wìṅ sə. ²⁰ Jisòs də, <<M̄ yə'rəgè b̄wìṅ jəja m̄m̄vwe' ndap p̄riyà nè ye m̄m̄vwe' ndap Nwì nè ghaṅ nè, mvwe' sè b̄ Jus wèṅ kè tēsè tu. M̄ kà yàm yumok mvwe' sèswihì cèp yuk. ²¹ Ye də wù sə fek fe'lə m̄ yè'sə b̄wìṅ yà? To fek lə b̄wìṅ sè wo à yuk bum sè m̄ cèpgè sə, ya wo tsok fa wu wo. Wo riṅ wes bum sè m̄ cèpgè

sə ve'ε làaṅ.>> ²² Jisòs ànə cèp ve'nə fana dōgari mòk nè yi à ye fo' ləp sam yi bə bo mpaan. Yi də, <<Kàcò, yà'a mvè'nè wo cèpgè bohòṅkum ṅgà fa satikà' ve'nə à?>> ²³ Jisòs duk fa nà' də, <<A ye-a də m̄ cèp bə jòṅ bwèrə də wù duk sè də m̄ sə cèp bə jòṅ. A ye-a ṅga yusè m̄ cèp sə mvèk nè, wù ləp m̄ kə b̄wìṅ yà?>> ²⁴ Anə geṅ Anàs tumsə lo Jisòs nè mvè'nè wo tasə tse' yi bə kwan bohòKayofàs nè yi sè' ṅkum ṅgà fa satikà' mòk.

²⁵ Saimù Pità nè à təəṅ, nè sə yuk mali mis sə fana wo duk fa yi də, <<Vès kwà' də wu lə mo ṅgà fàk ṅgà' ànə mòk kè ka'-ε?>> Pità dzeṅ də, <<Hai' kà m̄ yàm to.>>

²⁶ Mo ṅkwèṅ ṅkum ṅgà fa satikà' mòk, nè yi à ye moma ṅwè nè Pità anə gbè' tiṅ mak yi ntu' nè cèp ye sè'. Yi duk də, <<M̄ tsəm də m̄ anə ye wu m̄ gadi bə lis am.>> ²⁷ Pità nè dzeṅ fe'lə sèmok fana ntomvəp to sè' ghà ànə.

*Jisòs Tə Mantombii Palè**(Mat. 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)*

²⁸ Mvəp à sə to nè zəzònṅ fana wo jəṅ fis Jisòs mvwe' ndap Kayofàs, bə yà'wèṅ lo mvwe' nto' Govənonə yi mo lak Rumà. B̄ Jus wèṅ à ka yàwo mbwa ni b̄wìṅ sè wo à sə dzəm ṅgònòṅsə ni' awo rəreṅ ya wo kə z̄ ṅkàk pasobà àwo*. ²⁹ Anə geṅ GovənoPalè nè kə tseṅ wo sə mbi, nè fek yà'wèṅ də, <<Wèṅ ko vè ṅwè nè'e b̄wìṅ yà?>> ³⁰ Wo duk fa nà' də, <<Anə ye-a də ṅwè ènə kà ṅwè nè b̄wìṅ yeṅ bwèrə də vès kà yi bohòwù fəṅ jə vè.>> ³¹ Palè nè duk fa wo də, <<Wenə wèṅ foho lo, wèṅ kə sak yi mvè'nè l̄w̄k̄ awèṅ sə duk wèṅ.>> Wo duk fa yi də, <<Vès ka ṅaṅ sè ṅgòsak nzak k̄p̄ b̄wìṅ tse'.>> ³² Mvè'nè wo à ḡ ve'nə fana yà' ḡ də Jisòs k̄p̄ nsàp k̄p̄ nè yi à tsè' fa b̄wìṅ də yi nè k̄p̄ nà' nè.

³³ Palè à b̄wì foho ni lòm̄ nto', nè to Jisòs də nà'a və. Jisòs à vəə, yi fek nà' də, <<Wù də wu ṅkum b̄wìṅ Jus è?>> ³⁴ Jisòs də, <<Yusè wù sə fek m̄ yè'sə tēsə kok sə vəə wù kè a cùu b̄wìṅ mok wèṅ nè?>>

* **18:28** 18:28 B̄ Jus wèṅ à tse' l̄w̄k̄ mok sè ṅgòjə ni' awo də wo rəreṅ mantombii Nwì fana wo kà m̄m̄vwe' ndaap b̄ lakm̄vum sə ni bwèrə wo ḡ b̄wìṅ sè ni' awo sə, nè kà mandzə nè ṅgòk̄ksə Nwì tse'. Nà'a njo nè wo à ka m̄ nto' Palè ni nè.

³⁵ Palè duk fəsə fa nà' də, <<Wù yə m̄ co də m̄ ɲwəθ Jus à? Nɣàa fa satikà' sè ghaŋ bə bùu yo wèŋ jə vè wu bohòmù fɛŋ wo. Wù gù bupsə yà, tsok fa m̄.>>
³⁶ Jisòs də, <<Gaŋ ɲkum sè yàm sə ka sè sə nzeŋgòon fɛŋ yeŋ. Gaŋ yàm sə nə ye-a sè sə nze fɛŋ, bwèrɛ də bwe fàak am wèŋ lù fa m̄ bùu Jus sə wèŋ də ya wo kà m̄ yumok gù.>>
³⁷ Palè nə fek nà' də, <<Wù sə də wu ɲkum è kèe yàlɛ?>> Jisòs duk də, <<Njo nə m̄ à vè sə nzeŋgòŋ fɛŋ bùu zeŋ nə mègù mò'fis də m̄ niŋtsok fa bwìŋ zìnə nə. Nà'a njo nə wo à dzə m̄ nə. Nwè nə yi təəŋ-a ma nə zìnə nə fana yi nə yu'rə bohòmù mvè'nə m̄ sə cèep.>>
³⁸ Palè də, <<Zìnəə yu yà?>> Yi à duk wes vè'nə fana yi lokok, nə tesə lo sə mbi, nə kə tseŋ bùu Jus sè wo ca sə. Yi duk fa yà'wèŋ də, <<M̄ ka yàm jòn nə ɲgà' ènə gùu ye.>>
³⁹ Yi cep fe'lə mok sè' də, <<A bum lak awèŋ də ɲkàha pasobàa kè dzèŋgèə, m̄ fis me'rə fa weŋ ɲgà ndapndzəm mòk mò'fis. Ye də wèŋ dzəm də m̄ fis me'rə fa weŋ ɲkum bùu Jus nə à?>>
⁴⁰ Wo à yuk vè'nə, wo kè'ɲgùŋ duk nə bup də, <<Vès ka ɲwə ànə dzəm. Fis me'rə fa vɛs lɛ Bàrabà.>> Bàrabà ènə à ye ncoro' n̄jə nə kp̄u bwìŋ.

19

Wo Sak Də Wo Zə Jisòs

(Mat. 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

¹ Anə ye vè'nə fana Palè gu wo jəŋ Jisòs nə, nə ləp nà'. ² Sojà wèŋ kə jəŋ ndik sè yà'a n̄jənjàk, nə bak yà', nə tes fa Jisòs nə nà' m̄ tuhù co tàm ɲkum. Wo jəŋ cək mòk nə bəbaŋ, nə ni fa yi nà' co cək ɲkum. ³ Wo ye ɲgòvèhə bohòyi, nə sə cepsə nà' co ɲkum. Wo sə d̄h̄u də, <<Mbè ɲkum bùu Jus wèŋ.>> Wo ywi'lə yi, nə sə ləp yi bə bo.

⁴ Palè nə à tesə vè sə mbi mvwe' sè bùu Jus wèŋ cu sə səmok. Yi duk fa yà' də, <<Wèeŋ yeè, m̄ nə fis və ɲwə ènə sə mbi ya wèeŋ riŋ tse' də m̄ ka yàm yusə yi bupsə sə riŋ.>>
⁵ Anə geŋ Jisòs nə tesə tsoŋ ɲga yi ta tse' mali tàm n̄jənjàk nə m̄ tuhù yi, nə ni tse' cək

ɲkum nə sè'. Fana Palè nə duk fa wo də, <<Wèeŋ yeè, yi nè'.>>
⁶ Nɣàa fa satikà' sè ghaŋ bə dògarii sè m̄mvwe' ndap Nwi sə wèŋ à yə yi fana wo kè'ɲgùŋ, nə sə duk də, <<Wèeŋ tɛ'lə yi m̄ ntəəŋ. Wèeŋ tɛ'lə yi m̄ ntəəŋ.>>
 Palè nə duk fa wo də, <<Wèeŋ jəŋ lo-a, nə kə tɛ'lə yi wèŋ. Bohòmù yàm, m̄ ka yàm bup nə yi gùu ye lok.>>
⁷ Bùu Jus sə wèŋ duk də, <<A ye-a bə mandzə lùuk avès fana ɲwə ènə nə kp̄u megu kp̄u bùusə yi sə jə ni' ye də yi mo Nwi.>>
⁸ Palè nə à yuk vè'nə fana w̄ə ko yi vè'ɛ wùriŋ. ⁹ Yi bwi foho və kə ni lo fe'lə m̄ nto' anə bə Jisòs səmok, nə fek nà' də, <<Wù vè yè'sə ma fò?>> Jisòs nə kà cù mùk. ¹⁰ Palè nə fek nà' də, <<M̄ sə cèep, wù kà cèp à? Wù ka riŋ də m̄ tse' ɲàaŋ sè ɲgòmè'rə wu, wù lo, nə tse' bwi ɲàaŋ sè co m̄ tɛ'lə wu m̄ ntəəŋ sè' riŋ à?>>
¹¹ Jisòs duk fa nà' də, <<Fa wu ɲàaŋ yà'sə Nwi. Anə ka-a vè'nə yeŋ bwèrɛ də wù kà ɲàŋ m̄ tuhù m̄ tse' to. Nwè nə yi jə vè m̄, nə kə fa ndzə bohòwù nə gù ghak bup yi.>>

¹² Palè ànə yuk ncèp ènə fana yi lap mandzə co yi me'rə Jisòs nə lo. Megu kə də bùu Jus sə wèŋ sə fuŋ mali fo' də, <<A ye-a ɲga wù me'rə ɲwə ènə fana ye də wù ka mok ɲge' Kaisà, ɲkum nə ghaŋ nə yi tse' vesùwèŋ yi mvwe' lak Rumà nà'a yeŋ. Busə wù riŋ də ɲwə nə yi sə jə-a ni' ye co ɲkum fana ye də yi sə nəŋ fa ɲkum Kaisà kù m̄ tuhù.>>
¹³ Palè nə ànə yuk ncèp ènə fana yi kə fis və Jisòs nə sə mbi, nə ca kok cum m̄mvwe' kapràak ye. Wo à sə to mvwe' kapràak sə də, <<Mbàndap lis.>> Wo to fo' bə ncèep lak bùu Hibrù wèŋ də, Gàbàtə. ¹⁴ Bum yè'sə ànə sə ye yè'sə ɲga a nùmbu nə ɲga ndzəm seŋ tsoŋ fana ye dzə. Mvèk ànə a ye sè' ɲga a mvèk ɲkàha Pasobà. A sə k̄əp lōco maràŋ fana Palè nə duk fa bùu sə wèŋ də, <<Wèeŋ ja'a ɲkum awèŋ nə nè'.>>
¹⁵ Wo kè'ɲgùŋ də, <<Jəŋ gesə lo yi fo'. Yi kp̄u megu kp̄u. Wèeŋ kə tɛ'lə yi m̄ ntəəŋ.>> Palè nə fek wo də, <<M̄ tɛ'lə ɲkum awèŋ nə m̄ ntəəŋ nà?>> Nɣàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ sə à duk yàwo də, <<Vès rì mègù yàvès ɲkum Kaisà yiŋyi.>>

16 Yà'a yusè yà' à gùu fana Palè me'rə fa wo Jisòs də wo tɛ'lə nà' mɛ ntəəŋ.

Wo Tɛ'lə Jisòs Mɛ Ntəəŋ

(*Mat. 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43*)

Fana sojàa sə wèŋ jəŋ lo Jisòs nə. 17 Yi à bèk tse' ntəəŋ ye yi mɛ ŋkambəhə yi bə tu ye fana bə sojàa sə wèŋ tesə mɛ ntòlak anə, nə lo kə dzeŋ mvwe' mok sè wo togè fo' də, Nzùè tu bwìŋ. Wo to fo' bə ncèep lak bùu Hibrù wèŋ də, <<Gòrigotà.>> 18 Yà'a mvwe' sè sojàa sə wèŋ à tɛ'lə yi sə. Wo à tɛ'lə yi bə bùu mok wèŋ bwìŋ ba. Mòk ye bo ma màk, mòk ye ye bo ma ŋkwìp, Jisòs nə təəŋ ye mɛtsətsə'rè. 19 Palè ànə com naaŋ yak yumok mɛ tu ntəŋ anə. Yi à còm də, Jisòs Nə MVWE' LAK NAZÀRE, ŋkum BÙU JUS WÈŋ. 20 Wo à còm yà' bə ncèep lak zəzok tɛ'. Mòk à ye ncèep lak Hibrù, mòk Rumà nə ye Gris. Bùu Jus wèŋ a ta yusè wo à còm naaŋ sə vɛ'ɛ bwìŋ ŋkùuŋntèŋ, bùusè mvwe' sè wo ànə tɛ'lə yi sə à kɛəp lòmɛ ntòlak. 21 Ngàa fa satikà'a bùu Jus sə wèŋ à yə fana wo kə duk fa Palè nə də nà'a kà də <<Nè'e ŋkum bùu Jus wèŋ>> còm. Wo də nà'a com ɛ də, <<Ŋwè ènə duk yi də yi ŋkum bùu Jus wèŋ.>> 22 Palè nə duk wo də, <<Yusè mɛ còm yà' laŋ, ye də yà' mè vɛ'nə.>>

23 Ghà nə sojàa sə wèŋ à tɛ'lə wes yi mɛ ntəəŋ anə fana wo jəŋ cəək ye sə, nə gapsə yà' bəp kwè, sojàa sə jəŋ mò'fis, mò'fis. A bwehe cu mègù mok sàro ye, nə nà' à ye lònɔ̀n, nə kà cù mvwe' sè wo à tɛ' tɛ'lə tse'. 24 Anə geŋ wo duk də, <<Vesùwèeŋ kà nà' sàrè bupsè. A təm bèŋ fo' ya a riŋ ŋwè nə yi nə zù nà'.>> Yè'sə ànə sə ye vɛ'nə fana yà' megu mvè'nə wo ànə com yà' ndzənə ŋwàk Nwì sə. Wo ànə com nja də, Wo a jə cəək am, nə gapsə jəŋ yà', nə sə təm bèŋ

də ya wo ye ŋwè nə yi nə jəŋ cəək àm mòk. Yà'a mvè'nə sojàa sə wèŋ à gù sə.

25 Bùu sè wo à təəŋ kɛəp lòmvwe' ntəəŋ sè wo à tɛ'lə Jisòs mbwa sə à ye ma Jisòs nə bə moma ma ye nə nə ŋwàŋwè. Mòk à ye fe'lə fo' Mèri nə yi ŋgwe Klopà

bə Mèri nə mvwe' lak Mədàlinà nà'a. 26 Jisòs ànə ye ma ye bə mofàk ye nə yi à sə dzəmgè nà' wùriŋ nə mvè'nə wo tə kok fo' fana yi duk fa ma ye nə də, <<Màmi, kùk mo yòo nà'.>> 27 Nə bùu duk fa mofàk ye nə sè' də, <<Kùk ma yoo nà'.>> Ye jəŋ mvèk ànə, mofàk ye nə à jə lòma Jisòs, nə sə kə cum mok bə nà'.

Jisòs Kpɛ

(*Mat. 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49*)

28 Yà'sə à mèe, Jisòs riŋ də fàak ye mè mok sè laŋ fana yi duk də, <<Njè ndzəp sə ya mɛ.>> Yi ànə cep yè'sə də ya yusè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə Ŋwàk Nwì sə bùuŋ və zìnə. 29 Anə ye ŋga ŋgàp mòk à ye fo' bə rùuk sè cəcəp ca. Fana wo jəŋ kùsa, nə tsəp gesə sənə rùuk sə, nə tse' gesə nà' bə ntatɛ kè cùhu Jisòs anə. 30 Jisòs à no yà' fana yi duk də, <<Yà' mè mok laŋ.>> Fana yi zəm tsoŋ tu ye sə nze, nə fis me'rə yòŋsə ye.

31 Numbu ànə à ye numbu nə wo à sə fùhu də ndzəm seŋ tsə fana ye dzè. Wo à ka dzəm də numbu dzèə ye ŋga vèeŋ bwìŋ kə mɛ ntəəŋ dzəm. Dzè ànə à ye sè' nə ghaŋ wùriŋ. Fana bùu Jus sə wèŋ kə fek Palè də nà'a fa wo mandzè ya wo kə dzəp kù'rə vəp bùu sè wo tɛ'lə yà'wèŋ sə ya yà'wèeŋ kpɛ toho ŋga wo kə tuuŋ. 32 Anə geŋ sojàa sə wèŋ lo kə dzəp kù'rə nə mò'fis, nə kə kù'rə nə ba, wo sè wo à tɛ'lə wo bə Jisòs wèŋ sə. 33 Wo à kə dzèŋ bohòJisòs fana wo ye ŋga yi kpɛ ye sə laŋ, wo me'rə yi, nə kà kùu ye sə mok dzəp kù'rə. 34 Sojà mòk à jə kòŋ ye, nə sop Jisòs bə zeŋ fɛ nca mvàa vàap. Ndæm bə ndzəp caŋ tesə tsoŋ fo'.

35 Ŋwè nə yi à yə bum yè'sə bə lis mvè'nə yà' ànə ye nə, sə tsè' yè'sə yi. Yi sə cèp zìnə, nə riŋ də yi sə cep yusè yà' ànə ye vɛ'nə. Yi sə tsòho fa weŋ bum yè'sə də ya wèeŋ dzəm yàwèŋ sè'. 36 Bum yè'sə à sə ye vɛ'nə ya yà'a kə bùuŋ və megu mvè'nə wo ànə com ndzənə ŋwàk Nwì sə. Wo à còm də, <<Wo nə kà vəp ye nə mò'fis kpɛ.>> 37 Wo à còm mok mvwe' mòk nja sè' də, <<Bwìŋ nə ye ŋwè nə wo à sòp yi nə.>>

Wo Tuuŋ Jisòs

(*Mat. 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56*)

³⁸ Yà'sə à mée, fana ŋwə nəmòk nè wo à sə togè yi də Jòsep à vè kè ye Palè, nè læŋ nà' də yi kə jəŋ vèŋ Jisòs nè. Palè à dzəm, fana yi lo, nè kə jəŋ nà'. Liŋ lak Jòsep ènə à ye də Àrimàtayà. Yi ànə ye sè' ŋwə nè yi à yù mandzə Jisòs, nè sə swihi, swihi bùusè yi à sə wəp bùu Jus wèŋ. ³⁹ Nìkòdemù nè yi ànə kə tseŋ noon Jisòs fa' ndzəmè nà'a à ye sè' bə Jòsep nè bəbè'. Yi à kə jə vè nsàap ncəəp mok sè wo to yà' də, <<Me>> bə mòk də, <<Alò>> wèŋ nduk. Ncəəp sə à rwi' dzèŋ co kilù hum tàŋ vɛ'ɛ. ⁴⁰ Wo à jə vèŋ ni' Jisòs nè, nè lim gesə ndzənə cək bə ncəəp sə wèŋ, bùusè yà'a mvə'nə bùu Jus wèŋ tuuŋgè bwìŋ vɛ'nə. ⁴¹ Mvwe' sè wo à tɛ'lə Jisòs mɛ ntəəŋ sə, gadi mòk à kɛəp kok fo'. Sè à ye mɛ gadi anə sè wo à ka ŋwə nəmòk ca ntòtuuŋ yuk. ⁴² Anə ye də nùmbu ànə à ye nùmbu nè wo sə fùhɛ də ndzəm seŋ tsoŋ fana ye dzè fana wo caŋ tuuŋ gesə Jisòs nè mok fa'nə bùusè mvwe' sə à ye mvwe' jəjo.

20*Jisòs Lòkok Mvwe' Kpɛ*

(*Mat. 28:1-10; Mak 16:1-11; Luk 24:1-12*)

¹ Nùmbu nè tɛ' à ye ŋga a nù Sondè, nè zəzòŋ ŋga cu ntòjərə jərə fana Mèri nè mvwe' lak Màdalà à lòkok, nè lo mvwe' sèe sə. A kə dzèŋ fo', yi ye ŋga wo dzərə fis gesə ma lis nè wo à lok ncùu sèe sə bə zeŋ nè laŋ. ² Yi caŋ bwi foho lo, nè kə tseŋ Saimù Pità bə mo fàk Jisòs nè Jisòs à sə dzəmgè yi wùriŋ nè, fana yi tsok yà' də, <<Wo fis gesə lòvèŋ ni' Tà nè sə mvwe' sèe sè wo a tuuŋ yi ca sə laŋ. Vès ka mvwe' sè wo jə lòyi sə mok riŋ.>> ³ Pità bə mo fàk mòk nè caŋ lo mvwe' sèe sə. ⁴ Mo fàk mòk nè caŋ ghak Pità, nè lo ye mantombi kə dzeŋ mvwe' sèe sə. ⁵ Yi à kə bùhɛ, nè kək gesə sənə sèe sə. Yi ye megu cək sè wo à lim vèŋ Jisòs bə zeŋ sə, nè kà ca ni lò. ⁶ Anə geŋ Saimù Pità nè yi à sə bɛ' vè nà' nè à kə dzèŋ ye. Yi ca ni lo sə mvwe'

sèe sə jwaŋ. Yi ye cək sè wo à tuuŋ nà' bə zeŋ sə ŋga yà' nòca. ⁷ Yi ye cək nè wo à lim tu Jisòs bə zeŋ nè ŋga wo lim benə nà' pwe', nà' noon ca zok. ⁸ Fana mo fàk mòk nè yi à kə dzèŋ to fo' yi nè ni lo ca sè'. Yi ye, nè dzəm də Jisòs nè lòkok laŋ. ⁹ A kə dzèŋ haŋ mvək ànə ŋga wo ka bə ncèp nè wo à còm nà' ndzənə ŋwək Nwì də Jisòs nè kpɛ, nè lòkok nà'a ntòrɛɛŋ.

¹⁰ Anə geŋ ŋgàa fàak Jisòs yà'sə wèŋ bwi foho lo lak. ¹¹ Mèri à bwì vè mvwe' sèe sə, nè kə təəŋ fo' sə mbiŋ, nè sə waŋ. Yi ànə sə waŋ fana yi bùhɛ tsoŋ, nè kək gesə lo sənə sèe sə. ¹² Yi ye masinjàa Nwì ba ŋga wo nitse' cək sə fəfop pup pup. Wo à cu mvwe' sè wo ànə nonşə vèŋ ni' Jisòs fo' sə. Mòk à cu mvwe' sè tu Jisòs à ye fana mòk cum mvwe' sè kùu ye ànə ye sə. ¹³ Wo fek yi də, <<Wù sə wa yà, mami?>> Yi dək fa yà' də, <<Wo jə lòTà àm. Mù ka mvwe' sè wo kə nonşə yi sə riŋ.>>

¹⁴ Yi ànə cep wes vɛ'nə fana yi bùuŋ, nè ye Jisòs ŋga nà' tə kok fo' fana yi kà nà' rì. ¹⁵ Jisòs nè fek yi sè' də, <<Wù sə wa yà mami? Wù sə làp ndà?>> A gù bohòMèri nè co nà'nə ŋwə nè yi sə kək gadi nè fo' nè yi fana Mèri nè dək fa nà' də, <<Tè'mòk, a ye-a ŋga wù jə lòyi wù fana wù kə niŋ fa mɛ mvwe' sə, ya mɛ kə jəŋ yi.>> ¹⁶ Jisòs nè to nà' bə liŋ də, <<Mèri.>> Mèri bùuŋ, nè cep fa nà' bə ncèp lak Hibrù wèŋ dək də, <<Ràboni.>> Ncèp nè də Ràboni ànə yà'sə də, <<Cicà àm.>> ¹⁷ Jisòs dək fa nà' də, <<Kà mɛ koho tse' bùusè mù ka mɛ bohòTè' am ntòlo. Dù lo, nè kə tsok fa bwema am wèŋ də mù tə lèlòmɛ la'à Tè' am, nè yi sè' Tè' àwèŋ nè. A yi nè yi Nwì àm, yi sè' Nwì àwèŋ pwe'.>>

¹⁸ Mèri nè à lòo, nè kə tsok fa ŋgàa fàak nà' sə wèŋ də yi yə Tà Jisòs laŋ. Yi à tsòho fa wo yusə nà' à cèp bohòyi sə pwe'fo'.

Jisòs Nitsè' Fa ŋgàa Fàak Ye Wèŋ Ni' Ye

(*Mat. 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49*)

¹⁹ A kə dzèŋ nùmbu ànə, nè nteŋ à yèto ànə ŋga a nconùm, ŋgàa fàak Jisòs sə

wèŋ kə be'lə cum məmvwə' ndap mòk mvwe' mò'fis. Wo ànə lok ncù būsə wo à sə wəp būs Jus wèŋ. Wo də wo kək à, nga Jisòs nə tə nè' mətsetsə'rə wo anə. Yi cepsə yà' də, <<Fifi ye bohòwèŋ lòŋ.>> ²⁰ Jisòs ànə cep wes ve'nə fana yi niŋtsok fa wo bo ye bə ncanmvàaŋ ye. Ngàa fàak ye sə à yə Tà nə, wo kwa ve'ε wù kà fù'. ²¹ Jisòs nə duk fe'lə fa yà' sèmok də, <<Fifi ye bohòwèŋ.>> Nə duk mok sè' də, <<Mvè'nə Tè' am à tum mɔ, mù sə tumsə lòwèŋ sè' ve'nə.>> ²² Anə geŋ yi yòŋsə fa yà'wèŋ yòŋsə, nə duk də, <<Wèŋ jəŋ, mù yòŋsə fa wèŋ Yòŋsə nè Rərəŋ. ²³ Ye də a ye-a nga wèŋ swi fa ηwə nəmòk bup ye fana Nwii nə swi fa ηgəŋgəŋ sè'. A ye-a nga wèŋ ka də wèŋ swi fa yi bup ye nə duk, fana Nwii nə kà ηgəŋgəŋ sè' swi fa.>>

Jisòs Yəəŋ BohòTomos

²⁴ Ghà nè Jisòs ànə kə tseŋ me ngàa fàak ye wèŋ fa' yà'a à ye nga Tomos nè wo togè yi mok də mofes nà'a ka ye fo' yeŋ. Yi ànə ye mòk mɔŋgorè wo sè humncòp-ba sə. ²⁵ Tomos nə à vè maŋkwèŋ fana wo tsok fa yi də, <<Vès yə Tà àvès nə laŋ.>> Tomos nə duk ye də, <<A ye-a nga mù ka mvwe' mbeŋ sè wo à ta yi luwa yà'a ye nə kà bə ndubo àm jweŋ, nə kà bo am mvwe' sè wo à sòp yi fə ncanvàa yà'a sògèsè, ye də mɔ nə kà yàm də a zìnə dzəm yuk.>> ²⁶ A kè cà nùumbu fwame' fana ngàa fàak Jisòs sə kə benə fe'lə mɔ nda'à sèmok. A ye mok nga Tomos nə fo' bə yà'wèŋ. Wo ànə lok ncùu sə lo'o fana wo ye nga Jisòs nə tə cà mətsetsə'rəə wo sèmok. Yi cepsə yà' də, <<Fifi ye bohòwèŋ.>> ²⁷ Yi duk fa Tomos də, <<Jweŋ ja'a yòo bo am è. Jəŋ bo yo, nə jweŋ ja'a mvwe' nè fə ncanmvàaŋ mù nə è. Kà də wu sə mərə fe'lə mok duk, dzəm lə mok dzəmə.>> ²⁸ Tomos duk fa nà' də, <<Tà àm, nə ye Nwì àm.>> ²⁹ Jisòs duk fa nà' də, <<Wù dzəəm nə nga'a būsə wù yə mɔ bə lis yo. Anə ye reŋsi bohòbūs sè wo ka bə lis ntòye, nə dzəm yà'.>>

Njo Nə Wo à Còm Nywàk Ènə Būs Zəŋ Nə

³⁰ Jisòs à gəhɔ maŋgəŋgèŋ mok mɔ lisə ngàa fàak ye sə wèŋ wùriŋ. Wo à ka yà'sə ndzənə ηwàk nè'e com gesə. ³¹ Bum sè wo a còm yà' yè'e, wo à còm də ya wèŋ dzəm də Jisòs Nkum ngà gè m bwiŋ nè yi mo Nwì nə. Wèŋ dzəm bohòyi ve'nə fana wèŋ tse' lùŋ nè zìnə nè nà'a bə liŋ ye nə.

21

Jisòs Nitsə' Ni' Ye Bohòŋgàa Fàak Ye Wèŋ Bwiŋ Samba

¹ Mvək nəmòk à ye sè' nè Jisòs ànə niŋ ni' ye bohòŋgàa fàak ye mok wèŋ nga wo mvwe' təm Tiberiyà. Yè'e mvè'nə yà' ànə ye sə. ² Nùumbu mòk à ye nga Saimù Pità cu mvwe' mò'fis bə Tomos nè wo togè yi mok də mofes, bə Nàtaniyà nè yi à vè mvwe' lak Kanà nè mvwe' nzeŋgòŋ Galili. Bwe Zebèdi à ye fo' ba, nə ye mok wèŋ sè' bwiŋ ba. ³ Saimù Pità à duk fa wo də, <<Mù sə lòyu am mvwe' fu'fuk.>> Wo duk bwi yàwo sè' də, <<Vès dzəm ηgòlòvesùwèŋ bəbε'.>> Fana wo tesə lo kə ni ηgwes mok, nə lo. Wo à fuk nòŋ tse ciŋ, ciŋ, nə kà yumok ko.

⁴ Tsok à reŋ nga nùm sə də yi bap kok fana Jisòs nə tesə təŋ ndzə ηgɔ ndzəp anə. Wo kà rì də a yi nə rì. ⁵ Jisòs nə fek gesə yà' də, <<Ngàta, wèŋ ko yumok à? >> Wo də, <<Hai'.>> ⁶ Yi duk fa yà' də, <<Wèŋ jəŋ-a ram sə nə mak tsoŋ gesə-a yà' bo ma zɔ, ηgɔ ηgwes nə fa'a è. Wèŋ nə ko fuk fo'.>> Fana wo mak gesə ma nè yi duk nə. Fuk ni ca nsàp nè à ghak wo ηgòsə fəsə vè ram sə sə ηgwesə anə. ⁷ Mofək Jisòs nè yi à sə dzəmgè nà' wùriŋ nə à duk fa Pità də, <<Nà'nə Tà.>> Pità ànə yuk ve'nə fana yi te' ni cəək ye būsə à ye nga yi a fweŋ cəək ye sə də ya yi gɔ fàk. Anə geŋ yi li ni sə ndzəpə anə, nə lo kə ye Jisòs. ⁸ Bwe ye mok sə wèŋ à cu malì sə ηgwesə anə. Wo sə və sè', nə sə soŋ və ram nə nga nà' rwiŋ bə fuk ca wùriŋ. Mvwe' sè wo à ye sə, ηgòkè dzəŋ mɔ mfèŋ à ka səsap sè' yeŋ. Yà' à ye megu co mità ηkù mò'fis.

⁹ Wo à kè tesə mɔ mfèŋ fana wo ye nga mis sə kə bə fuk ca nə ye bə brəd sè'.

¹⁰ Jisòs duk fa wo də, <<Wèen̄ fis jə və fuk mok sè wèŋ ko sə fən.>> ¹¹ Saimù Pità à bwì lòm̄vwe' ŋwes nə səm̄ok. Yi soŋ fis və ram nə m̄ mfèŋ. Fuk sè ghaŋ à rwiŋ ca vɛ'ɛ hip. Yà' à ye pwe' ŋkù mò'fis bə fuk hum tàn-ncòp-tɛ'. Fuk sə à ye ca ŋkùuŋ vɛ'nə, ram nə kà sè' sàhà. ¹² Jisòs duk fa wo də, <<Wèen̄ və kə zə.>> Fana wo və. Mutsətsə'rəə bwe ye sə pwe', ŋwè nè mò'fis co yi baŋ ntum, nə fek-a nà' də, <<Wu yè'sə ndà?>> à ka ye lok. Wo à rì də a Tà nə. ¹³ Jisòs à kə jə brəd nə, nə bə'rə gapsə fa wo bə fuk sə sè'. ¹⁴ Ghà nè Jisòs à lòkok m̄vwe' kp̄ fana nè'e nè kè' tɛ' m̄vè'nè yi à niŋ fa ni' ye bohòŋgàa fàak ye wèŋ.

Jisòs Cèp BohòPità

¹⁵ Wo ànə zə wes fana Jisòs nə fek Pità də, <<Saimù mo Jon, wù dzəm m̄ bə ntum yòpwe' nə casə yè'e pwe' à?>> Pità də, <<Ŋ, Tà, wù rì də mù dzəm wu.>> Yi duk fa nà' də, <<A ye-a də wù dzəm m̄ fana wu sə kək fa m̄ lis bə bwe nsùŋgaan̄ am.>> ¹⁶ Jisòs cep fe'lə bohòPità nə, nè kè' ba də, <<Saimù mo Jon, wù dzəm m̄ bə ntum yòpwe' à?>> Yi duk fəsə fa nà' səm̄ok də, <<Ŋ, Tà, wù rì də mù dzəm wu.>> Yi duk fa nà' səm̄ok də, <<Sə gũmsə fa-a m̄ nsùŋgaan̄ am.>> ¹⁷ Mok nè kè' tɛ', yi fek nà' səm̄ok də, <<Saimù mo Jon, wù dzəm m̄ à?>> Ntum bup Pità, bùusè nà' fek fis yi nè kè' tɛ' də, <<Wù dzəm m̄ àɛ?>> Pità nə duk fa nà' də, <<Tà, wù rì bum pwe'. Wù rì də mù dzəm wu.>> Jisòs duk fa nà' də, <<Kək fa-a m̄ lis bə nsùŋgaan̄ am.>> ¹⁸ Yi cep fe'lə fa nà' sè' də, <<M̄ tsok fa wu ŋkèm ncèp duk də, à ye to ŋga wu ntòwà'ŋwè, wù sə kiŋsə ni' yò, nə sə lo yuyo m̄vwe' sè wù dzəm. Wu rèŋ ntsə'mòk fana wù saŋ bo yo, ŋwè nè zok kiŋsə wu, nə bək jə lo wu m̄vwe' sè wù ka dzəm.>> ¹⁹ Jisòs à cèp yè'sə ŋgòni'tsè' fa Pità nsàp kp̄ nè nà'a nə kə kp̄ ŋgògù liŋ Nwii ye kəkuk. Yi à cèp wes vɛ'nə fana yi duk fa nà' də, <<Yun̄ və m̄.>>

²⁰ Pità à bùuŋ kùk, nə ye mo fàk Jisòs nè Jisòs à sə dzəm nà' wùriŋ nə ŋga nà' sə bɛ' vè wo sè'. A ye sè' yi nè yi ànə

yəhə naan̄ lo Jisòs fa' m̄ ni' ŋga wo sə zə bɛŋ, nə fek nà' də, <<Tà, ŋwè nè yi nə seŋ wu nə ndà ɛ>> nà'a. ²¹ Pità ànə ye nà' fana yi fek Jisòs də, <<Tà, ŋwè nè'e ye-ɛ?>> ²² Jisòs duk fa fəsə nà' də, <<A ye-a ŋga mù də yi cum fo' ŋwəm tètè m̄ bwì və nuu, nzak njòye fo' yà? Bɛ' vè m̄ yòfɛŋ ntèŋ.>> ²³ Anə geŋ bùu ye wèŋ ye ŋgòcèp lòkɛ' də Jisòs duk də ŋgà fàk ye nè'e nə kà kp̄ yuk. Megu də Jisòs à ka də nà'a nə kà kp̄ duk. Yi à duk də, ŋga ni' ye bə-a yi də nà'a cum fo' ŋwəm tètè yi kə bwì və, nzak nà' ye fo' yà ɛ?

Ncèp Nè Nà' Lèsə

²⁴ Vès rì də mo fàk nè Jisòs à cèp bum yè'sə bə liŋ ye nə sə tsè' faà nə wèŋ yà' yi. Yi à còm ŋwàk ènə sè' yi. Vès rì sè' də yusè yi cèp sə zìnə. ²⁵ Bum mok cu sè Jisòs à gù yà', yà'a vɛ'ɛ wùriŋ. Wo à còm gèsə-a yà' ndzənə ŋwàk mò'fis, mò'fis làan̄, bwèrɛ kàmòk ŋwàha sə yam casə nzen̄gòn̄ nè'e pwe'.

Nwàk Fàak Ngàa Ntum Jisòs

Tu ncèp nè ghaŋ nè ñwàk ènə sə cèep nè, a mùmchè'nè Yòŋsè nè Rərəŋ nè à gù bùu sè wo à be'lòto Jisòs wèŋ fana wo tsoho səsə lo Ntirè nè Bèboŋ nè mvwe' lak Jòrosalèm bə Jùdiyà bə Sàmariyà nè ye mvwe' sè nzeŋgòŋ nè kè lèsə pwe'fo' (taŋ 1:8).

Yumòk nè guguh bə ñwàk ènə a fàak Yòŋsè nè Rərəŋ nè. Nà' à vè nùmbu Pentekòs bohòbùu sè wo à dzəm Jisòs sə mvwe' lak Jòrosalèm. Ye jəŋ nùmbu ànə yi à sə guŋsə cos nè.

Aco wo gapsə ñwàk ènə bòp tɛ': Bwiŋ à yèto ŋgòtsòho Ntirè Nè Bèboŋ nè mɔ Jòrosalèm (taŋ mbùp 2:1-8:3), Ntirè Nè Bèboŋ nè à sɛhɛ lòm mvwe' lak Jùdiyà bə Sàmariyà wèŋ (taŋ mbùp 8:4-12:25), Pol à yèto ŋgòtsòho lòm mvwe' lak mok zəzok tɛ kə dzeŋ mvwe' lak Rumà (taŋ mbùp 13-28). Mùmchè'nè Ntirè Nè Bèboŋ nè à kè dzèŋ bohòbù lakmum wèŋ sè' fana yà' rɛɛŋ də nà' ànə ka ŋgòye mègù nè bùu Jus wèŋ yeŋ.

¹ Nge' àm Tiyofilò, ñwàk nè mù à còm to fa wu mantombi nà'a, mù à còm tsè' fa wu nja bum sè Jisòs ànə yeto ŋgògùu, nè sə yərə fa bwiŋ, ² tètè kə dzeŋ nùmbu nè yi à lòmùbu. Yi à sə lòo nga Yòŋsè nè Rərəŋ nè à gù yi, yi tsok nonjə fa bùu ye sè yi à cokfis yà' ŋgòye ngàa ntum ye sə, bum sè wo nè sə gu. ³ Mvəsè yi à lòkok mvwe' kpə, yi à niŋtsè' ni' ye bohòbùu ye sə wèŋ mənə nùmbu hum kwè. Yi à niŋtsè' ni' ye nè kè' ŋkùuŋntèn nsàp nè co məmərè kà ye də yi lòkok laŋ mok ye fe'lè. Wo à yə yi, bə yà'wèŋ cep cù, nè sə taŋ nzak gaŋ ŋkum Nwi. ⁴ Bə yà'wèŋ à cu bəbɛ' fana, yi tsok fa wo duk də, <<Kà də wèŋ me'rə Jòrosalèm fɛɛŋ duk, wèŋ cum tək tse' yusè Tè' à kà' fa wèŋ. A zèŋ sè mù a tsè' wèŋ yà'a. ⁵ Jon à bàptəsə bwiŋ bə ndzəp, fana a nè kà nùmbu ŋkùuŋ dzeŋ fe'lə nga wo bàptəsə wèŋ mok bə Yòŋsè nè Rərəŋ nè.>>

Jisòs LòMəbu

(Mat. 27:3-10; Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)

⁶ Ghà nè bùu ye sə à kè be'lə bə Jisòs mvwe' mò'fis, fana wo fek yi duk də, <<Tà, wu nè fa fəsə ñaŋ sə ghà nè'nə bohòbùu Izùrɛ ya vèes tse' lak sə ves à?>> ⁷ Jisòs cep fəsə fa wo də, <<Yà'sə ka nzak ñjàwèŋ ŋgòrì bə zèŋ yeŋ. Tè' nè tse' ñaŋ yà' sə yi. Yi nòŋsəgè mvək yi yiŋyi. ⁸ Yusə də wèŋ nè tse' ñàŋ ghà nè Yòŋsè nè Rərəŋ nè və bohòwèŋ, fana wèŋ nè ye ngàa təŋ ma nè ñjàm, nè sə tsoho lo ncèp àm mvwe' lak Jòrosalèm, nè ye Jùdiyà bə Sàmariyà pwe', nè kə dzeŋ mvwe' sè nzeŋgòŋ nè lèsə.>>

⁹ Yi ànə cep mesə ve'nə fana, yi lo məbu nga wo sə yə yi, fana mbàk kə lok yi, wo kà yi mok yə fe'lə. ¹⁰ Mvəsè wo à sə kùk gèsə lòmalì məbu mvəsè yi lòbisè, fana bùu səmok bwiŋ ba, sè wo à nitse' cèək sè fəfop à kè tesə təŋ ŋgu ni'ì wo. ¹¹ Bùu yè'sə fek wo duk də, <<Wèŋ bùu Galili, njo nè wèŋ tə fɛɛŋ, nè sə kùk gesə lo məbu ve'nə yà? Jisòs nè yi me'rə wèŋ, nè lònə məbu nè'nə, yi nè kè bwiŋ vè sè' mvəsè wèŋ yə yi lòyà'sə.>>

¹² Anə ye ve'nə, fana wo me'rə mvwe' nda Olip nè, nè bwi lo Jòrosalèm. Aco kilomètà mò'fis. ¹³ A kè dzèŋ Jòrosalèm, wo ca kok lo mùm mvwe' rum ndap nè wo cugè mbwa nè. A sə cu fo' Pità bə Jon, Jem bə Andrù, Filip bə Tomos, Bətòlòmì bə Mətiyò, Jem mo Afòs bə Saimù nè wo togè yi də Zilò, nè ye Judàs mo Jem. ¹⁴ Ghà yà lòoŋ wo sə tse' tsətsərə nè mò'fis, nè fa ntum awo ŋgòsə gùhù piriya. Wo à ye fo' bə bəba wèŋ sè', mòk à ye Mèri ma Jisòs bə bwema Jisòs sè mbəmbam wèŋ.

Mətiyàs Jə Kùu Judàs

¹⁵ Nùmbu mok à càa, nga wo sə cu kwe' fana bùu sè wo à dzəm Jisòs à ye fo' co ŋkù mò'fis bə bwiŋ hum ba. Fana Pità lokok təŋ mɔtsə, nè cep duk də, ¹⁶ <<Bwema am wèŋ, ñwàk Nwi nè ye tsoŋ zìnə mvəsè Yòŋsè nè Rərəŋ ànə cep casə mɔ cùhù Devìd, sə kum liŋ Judàs, nè yi à ni tsè' fa bùu sè wo à ko Jisòs mandzè nà'a. ¹⁷ Yi Judàs à ye ñwè àvès

mòk nè wo ànə swekfis yi, nè fa yi fàk mən̄gorè vès anə.>> ¹⁸ (Yi à kə ywi nze bə mbàam sè yi à gù bup, nè tse' yà'. Nə ləŋ kpə ye bə zeŋ, nè gbə vehe, nto ye tesə. ¹⁹ Bùu sè mvwe' lak Jòrosalèm à yuk bə zeŋ pwe', nè to mām̄vwe' nè də Akèdamà. A yà'a bə ncèep lak awo də, nze nduəm.) ²⁰ <<Yà'a yəyərè bə yusè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Sàam də,

<Wèeŋ me'rə ndap ye noon to, ŋwè nəmòok kà mbwa cu.>

Wo à còm sè' də,

<Ŋwè nəmòk nè jəŋ fàak sè yi à sə gùu sə.>

²¹ Nə yeè nè də mòok nè ye tsoŋ mò'fis nè yi nè be'lə vesùwèŋ. Ŋwè ènə nè ye ŋwè nè yi a sə yegè vesiwèŋ ghà yà lòoŋ nè Tà Jisòs à sə gihi kə' tsətsoŋ bə kəkòk mʉtsətsə'rèə vès, ²² ye jəŋ ghà nè Jon à bàptəsə yi, nè kə dzeŋ nùmbu nè yi à mè'rə ves, nè lo mabu. Vesiwèeŋ nè sə tsoho kə' fa bwìŋ mvəsè yi a lokok mvwe' kpə.>> ²³ Fana wo cokfis bwìŋ ba, Jòsep nè liŋ yee mok à ye Bàsabà. Wo sə to yi sè' də Jostòs. Yi ye bə Màtiyàs. ²⁴ Wo gə pìriyà duk də, <<O Tà, wù ri ntum bwìŋ lòoŋ wù. Niŋ tsok fa-a ves mʉtsətsə'rè bəu sè ba yè'e nè wù cokfis ²⁵ ŋgòjə fàak yè'e co masinjà yo sè Judàs à mè'rə mək, nè lo mvwe' sè yà'a kəkurè bohòyi ŋgòcu fo' sə.>> ²⁶ Fana wo təm bəŋ ya wo riŋ ŋwè nè wo jəŋ nè. Wo à mək bəŋ ko Màtiyàs, fana yi ye ŋga'a mòk nè yi be'lə ŋgàa ntum Jisòs sè hum-ncòp-mò'fis sə.

2

Mvəsè Yòŋsè Nè Rərəŋ A Vèè

¹ Nùmbu nè ŋkàha sè wo togè yà' də Pentekòs à dzèeŋ fana yà' ye ŋga bəu yè'sə wèŋ cu mvwe' mò'fis. * ² Wo yuk ntèŋ nà, ŋga sə cwì vè mabu co fəfə nè bup sə vè yi ve'ε, nè kə ci'lə təeŋ mənə ndap nè wo cu mbwa nè dak. ³ Fana wo ye yumok co ləm mis ve'ε, yà' ga'a naaŋ lo bəu sè mə nda'à anə mə tuhù lòoŋfo'. ⁴ Wo pwe'fo' rwiŋ bə Yòŋsè nè Rərəŋ nè, nè ye ŋga'a ŋgòcèp ncèep lak bwìŋ zəzok mvəsè Yòŋsè nè à fa wo ŋəŋ ŋgòcèep.

* **2:1** 2:1 Pentekòs ànə ye nùmbu nè bəu Jus wèŋ à sə bəŋsəgə bum.

⁵ Mvək ànə à ye ŋga bəu Jus sè wo wəpgè Nwì à ye mvwe' lak Jòrosalèm sə. Wo à vè mvwe' bəop lak zəzok sè yà'a sənə nzeŋgònə pwe'fo'. ⁶ Wo ànə yuk mvəsè yà' sə cwì vè, fana wo kə caŋ baan mvwe' mò'fis. Wo à mərə cèbùè bəusè wo à yuk ŋga bəu sè wo à dzəm Jisòs sə pwe' à sə cèp ncèep lak awo mò'fis mò'fis. ⁷ Wo à sèeŋ, nè sə duk də, <<Yè'e ka pwe'fo' bəu Galili yeŋ nè? ⁸ A yè'sə nsàp nè fò, ves yuk ŋga wo sə cèp ncèep lak avès pwe' ε. ⁹ Vèes fəeŋ bəu Patiya, Midiya, nè ye Eləm. Mok vè Mèsòpòtemiya nè ye Kàpàdosiya, mok Pòŋtòs bə Esiya, ¹⁰ Frijiya bə Pàmfilija, Ijip nè ye mvwe' nzeŋgònə Libiya nè nà' kəep Sirini. Mok fəeŋ ŋkùŋ sè wo vè mvwe' lak Rumà, bəu Jus nè ye sè wo à be' lòmandzè Nwì bəu Jus be'lə. ¹¹ Bəu Krit nè ye bəu Arab sè'. Mvəsè vès vè mvwe' sè zəzok ve'nə, fana ves yuk ŋga wo sə tsoho bum maŋgəŋgəŋ sè Nwì à gù bə ncèep lak avès.>> ¹² Bum yè'sə ànə ghak, nè jipsə tes wo ve'nə, fana wo sə fe'rə kə'ca ni' awo duk də, <<Yè'sə nsàp nè fòve'nə ε?>> ¹³ Bəu mok à jə bəsə yàwo yà' bum ywi'lə nzòŋ. Wo sə ywi'lə wo də yà'wèŋ no jəhə rük.

¹⁴ A ye ve'nə, fana Pità bə ŋgàa ntum Jisòs mok sè hum-ncòp-mò'fis sə à lòkok təeŋ mʉtsə, nè sə cèp gugəŋ də, <<Wèŋ bəu Jùdiya nè ye bəu sè wèŋ cu mvwe' lak Jòrosalèm pwe', wèeŋ yu'rə nè riŋ tse' duk də, ¹⁵ bəu yè'sə ka rük mvəsè wèŋ sə tsərə yà'sə no jəhə. Wèŋ yə yàwèŋ sè' də cu ntòzəzòŋ bohòŋwè ŋgòjəhə rük. ¹⁶ Yè'sə yumok sè ŋgà tsòhòbum Nwì nè liŋ ye à ye də Joè nà'a ànə cèp noŋsə lo taŋ ntèŋ laŋ. ¹⁷ Yi à còm də,

<Nwì à duk də,

<<Nùmbu sè yà'a nè sə ləsə lo fana, mə nè fa Yòŋsè àm bohòndaaŋwè pwe'.

Wàhəŋgwèŋ bə wàhənzùum awèeŋ nè tsoho fa bwìŋ bum Nwì.

Bə ŋkwàha bwìŋ bə wàhabwìŋ wèeŋ nè ye zìnə bum Nwì ndzənə lo.

18 Mɛ nɛ fa yòŋsɛ àm nɛ bohòŋgàa fàak am sɛ mbəmbam bɛ sɛ bəba sɛ'. Mvək ànɛ dzɛɛŋ fana, wo sɛ tsoho fa bwɪŋ bum Nwì.

19 Mɛ nɛ gɛ bum mok sɛ yà' gɛ vɛ'ɛ maŋgəŋgɛŋ yà' yəəŋ mɛbu bɛ sɛ nze.

Bwɪŋ nɛ ye nduəm bɛ mis nɛ ye ndindi nɛ nà' sɛ lokok bɛ ŋaŋ.

20 Nuum nɛ seŋ, ŋwə ban bɛuŋ co nduəm ŋkuŋ fana numbu nɛ ghaŋ nɛ Tà nɛ nà'a nɛ ye maŋgəŋgɛŋ nɛ dzeŋ.

21 Fana ndaaŋwɛ pwe' nɛ yi lɛŋ to Tà mɛnɛ numbu yà'sɛ fana ŋgəŋgàaŋ nɛ luŋ.>> >

22 <<Wɛɛŋ yu'rɛ na ncɛp nɛ'e è, bɛu Izùrɛ wɛŋ. Jisòs nɛ mvwe' lak Nazàrɛ ŋwɛ nɛ Nwì à cokfis, nɛ niŋtsok fa wɛŋ nsàp fàk ye bɛ maŋgəŋgɛɛŋ bum mok sɛ yà' gha' bwɪŋ. Nwì à sɛ gɛ càsɛ yà' ndzɛ bohòyi. Wɛŋ rì yàwɛŋ yu yè'sɛ sɛ', bɛusɛ yi ànɛ gɛ yà' mɛtsətsə'rɛ wɛŋ. 23 Nwì bɛ tsətsə'rɛ ye nɛ ye bɛ ŋkərɛ nɛ nje à dzəm kok yi dɛ wo nɛ fa Jisòs ndzɛ bohòwɛŋ, fana wɛŋ fa yi bohòbɛu sɛ bɛp wo tɛ'lɛ yi mɛ ntəəŋ. Yà'a mvəsɛ wɛŋ à zɛ yi wɛŋ.

24 Fana Nwì lokoksɛ yi mvwe' kɛ sɛ', nɛ fiŋ me'rɛ fis yi mvwe' ŋgə' kɛ. Mandzɛ ànɛ ka nɛ co kɛ kotse' mamgeŋ yi yeŋ.

25 Devid ànɛ cɛp, nɛ sɛ kum liŋ ye duk dɛ, <Mɛ yɛ dɛ Tàa yegɛ venɛ ghà yà lònŋ fo'. Yi tɛ mɛ bo mamàk ya ŋga ŋgə' kà mɛ gha'.

26 Nà'a njo nɛ ntum àm tse' kwəkwa, ncɛp cù am sɛ ye lèlum.

Fana mɛ cum sɛ' bəboŋ, nɛ sɛ naaŋ tu.

27 A bɛusɛ wùu Nwì, kaco wu me'rɛ mak noŋsɛ mɛ mvwe' nzeŋgòŋ yòŋsɛə bɛ kɛkɛp yeŋ.

Kaco wu nɛ me'rɛ ŋgɛpni' ŋgà fàk yònɛ zìnɛ ŋgòbì yeŋ.

28 Wù a nì tsɛ' fa mɛ mandzɛ nɛ ŋgòkɛ cu ncu nɛ ŋgòtse' yòŋsɛ laŋ.

Mɛ nɛ kwa bɛusɛ wu vesù.>

29 <<Bwema am wɛŋ, mɛ rìŋ bəboŋni dɛ aco mɛ cɛp yumok sɛ zìnɛ bɛ liŋ tàcici àvɛs Devid. Mvəsɛ yi ànɛ cɛp bum yè'sɛ, fana yi ànɛ kɛ lo yuye laŋ, wo tuuŋ yi, sɛ ye sɛ nòmali yè' fo' tɛ ntinɛ. 30 Yi à ye ŋgà tsòhòbum Nwì, nɛ rìŋ tse' yusɛ Nwì

ànɛ kɛŋ dɛ yi nɛ fa yi. Nwì ànɛ kak dɛ yi nɛ kɛ gɛ ŋwəə nà' mòk ŋgòkok gaŋ ŋkum Devid. 31 Tàcici àvɛs Devid ànɛ rìŋ yusɛ Nwì ànɛ tse' ŋgògɛ fana, mvəsɛ yi à duk dɛ <Wo à ka yi mvwe' nzeŋgòŋ yòŋsɛə bɛ kɛkɛp me'rɛ noŋsɛ, ŋgɛpni' ye à ka sɛ' bi> yà'a, yi à sɛ kà yè'sɛ bɛ ni' ye cɛp. Yi à sɛ cɛp bɛ ŋkum ŋgà gɛm bwɪŋ nɛ Nwì à duk dɛ yi nɛ tum vesɛ nɛ. 32 Nwì à lòkoksɛ Jisòs nɛ mvwe' kɛ, fana vɛs bwe ye pwe' à yə, nɛ rìŋ bɛ zɛŋ dɛ a zìnɛ. 33 Yi a lòkok cu lòbo ma màk bohòNwì, nɛ jəŋ Yòŋsɛ nɛ Rərɛŋ bohòna' mvəsɛ tɛ' ànɛ kak noŋsɛ, fana yusɛ wɛŋ yə, nɛ yu'ù nɛ, sɛ gɛ yà' yòŋsɛ ànɛ nɛ Jisòs sɛ fa nà' yi. 34 Devid à ka ye mɛbu lo fana, à ye yi nɛ yi à cɛp duk dɛ,

<Tà Nwì à duk bohòTà àm dɛ,

<<Cum bo ma mà'a mɛ fɛɛŋ,

35 ya mɛ noŋsɛ bɛu sɛ wo bɛŋgɛ wu sɛ nze ya wu nɛŋ tes kù mɛ ni'ì wo.>>

36 <<Bɛu Izùrɛ pwe' tse' ŋgòrì tse' pap dɛ Jisòs nɛ wɛŋ à tɛ'lɛ yi mɛ ntəəŋ nɛ, Nwì a gɛ yi ŋgòye Tà, nɛ ye fe'lɛ ŋkum ŋgà gɛm bwɪŋ nɛ sɛ'.>>

37 Bɛu sɛ à yuk vɛ'nɛ fana ntum saha wo nɛbɛp. Wo fek Pità bɛ ŋgàa ntum Jisòs mok sɛ wɛŋ dɛ, <<Aco vɛs gɛ yè'sɛ va, bwema avɛs wɛŋ?>> 38 Pità tsok wo dɛ, <<Wɛɛŋ kupsɛ, nɛ bwi fa bɛp awɛŋ ŋkwɛŋ, wɛŋ lònŋ, nɛ baptesɛ mɛnɛ liŋ Jisòs Kɛst ya ŋga wɛŋ tse' sɛswifa bɛ bɛp awɛŋ, ya wɛŋ tse' Yòŋsɛ nɛ Rərɛŋ nɛ nà'a fəfa nɛ Nwì. 39 Wɛŋ rì dɛ kəkək ènɛ nà'a nɛ njàwɛŋ, nɛ ye bwe awɛŋ, nɛ ye nɛ bɛu sɛ wo cu yàwo sɛsap bohòNwì sɛ'. A yà'sɛ dɛ nà'a bohòndaŋwɛ pwe' nɛ Tà Nwì a to yi sɛ'.>> 40 Pità ànɛ cɛp bohòwo vɛ'nɛ, nɛ cɛp bum mok wùrìŋ. Yi sɛ lɛŋ wo dɛ, yà'wɛŋ lap mandzɛ nɛ ŋgòca gɛsɛ mvwe' nsàp ŋgə' nɛ bɛ ŋgàa ŋkù' wɛŋ nɛ kɛ yə nɛ. 41 Bwɪŋ ŋkùuŋntɛŋ à yuk ncɛp ye nɛ, nɛ dzəm nà', nɛ baptesɛ sɛ'. Fana bɛu sɛ wo à be'lɛ kwe' àwo numbu ànɛ à ye co bwɪŋ ncùhù tɛ'.

*Bɛu Sɛ Wo à Dzəm Jisòs
A Ye Cù Mò'fis*

⁴² Wo à jə gha' mvək awo ngòyu'rə yusè ngàa ntum Jisòs sè à sè yə'rə wo, nè sè be'lə mvwe' mò'fis. Wo sè zə beŋ Nwì mvwe' mò'fis, nè sè leŋ pìriyà. ⁴³ Ngàa ntum Jisòs sè wèŋ à sè gù bum sè yà' à sè gha' bwìŋ mətuhù wùriŋ fana, wəə à ko bwìŋ pwe'fo'. ⁴⁴ Bùu sè wo à dzəm sè pwe' à sè cu mvwe' mò'fis, nè sè be'lə bum awo sè wo à tse' mvwe' mò'fis sè'. ⁴⁵ Wo à sèŋ bum yà'sə nè sè gapsə mbàam sè mvəsè wo yə də ngəŋgàŋ ka tse'. ⁴⁶ Nùumbu pwe' wo sè kə be'lə mvwe' kwe' nè mò'fis mənə ndap Nwì nè ghaŋ nè nà' à ye Jòrosalèm anə. Wo à sè zə beŋ awo nda'à wə mvwe' mò'fis bə kwəkwa nè ye ntəm nè mò'fis. ⁴⁷ Wo sè kuksə Nwì fana bwìŋ pwe'fo' à sè dzəm wo. Tà Nwì à sè jònaaŋ fa wo bùu sè wo à sè tse' lùŋ nùumbu pwe'.

3

Pità Bə Jon Təsə Nwè Nè Yi A Bù'rə

¹ Nùumbu mòk à ye, nga nùm càsə marəŋ fana Pità bə Jon sè lo mə ndap Nwì nè ghaŋ nè. A ye ghà nè wo gùgè pìriyà. ² A kə dzèŋ mvwe' ncùu ŋka' mok sè wo togè yà' də Ncù sè Bèboŋ fana wo tseŋ ngà' nəmòk fo' nga yi cu fo' nze. Woo kə bəhə nònşəgè yi fo' də nà'a sè leŋ mbəm bohòbùu sè wo sè lòmə nda'à Nwì anə. Bəsə mvə'nè wo à dzə yi dzəə, yi à ka gi yuk. ³ Yi ànə ye Pità bə Jon nga wo sè də wo ni lo mə ndap Nwì nè ghaŋ nè fana, yi leŋ də yà'a fa yi mbəm. ⁴ Wo kək nà' bə lis rap rap fana Pità duk fa nà' duk də, <<Kək ves.>> ⁵ Yi kək wo, nè sè tsərə ye də yà'a nè fa yi yumok nga'a. ⁶ Pità duk fa yi də, <<Mù ka mbəm ngòfa wu tse', mə nè fa wu yusè mù tse'.>> Fana yi duk fa nà' də, <<Mənə nàaŋ liŋ Jisòs Krest nè mvwe' lak Nazàre, lòkok, nè gi.>> ⁷ Fana Pità fa gesə nà' bo mazə, nè ko lokoksə nà' mətšè ntèŋ, fana lis kùu ye bə kùu ye sè pwe'fo' gəŋ co yi təəŋ. ⁸ Yi li mətšè, nè təəŋ bə tu ye, nè sè gihi kə' ca. Bə yà'wèŋ lo kə ni mə ndap Nwì nè ghaŋ nè mok bəbè'. Yi sè gi, nè sè li, nè sè kwasə Nwì. ⁹ Bwìŋ pwe'fo' à yə yi mvəsè yi à sè

gù, nè sə kwasə Nwì. ¹⁰ Wo ànə geŋ də wo riŋ də a yi nè yi cugè mvwe' ncù ŋka' nè bəboŋ nè, nè sə leŋ bum nè fana wo mərə nsàp yu nè nà' gù yi nà'nə nèbəp.

¹¹ Mvəsè wo à sə tesə tsoŋ fana ngà' nè kotse' Pità bə Jon cùk fana bwìŋ mərə, nè carə və mvwe' sè wo tə sè sè'. A ye yè'sə sè mbi mvwe' sè wo togè fo' də mbàndap nè Sòlomù. ¹² Pità à yə bùu sè wo à sè vè fo', fana yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Bùu Izùre wèŋ, wèŋ sè mərə yè'sə bùu yà? Wèŋ sè kək sèŋ ves co də vès lòkoksə yi bə nàaŋ yàvès, də vès tse' ntəm sè rərəŋ yè'sə bùu yà? ¹³ Yusə də, Nwì Abràham, Azik nè ye Jàkop, yi nè yi Nwì tàcici avès à fa nàaŋ sè mabu bohòmo ye Jisòs. Wèŋ jəŋ yi, nè fa bohòbù ŋkwàha bùu Jus, nè beŋ yi mantombi Palè, nga Palè nè duk laŋ də wo me'rə yi lo. ¹⁴ Yi nè yi à ye rərəŋ nè ye bəboŋ, wèŋ beŋ yi, nè duk fa Palè də yi me'rə le ngà zə bwìŋ. ¹⁵ Fana wèŋ zə yi nè yi mantombi ngòjə lòbwìŋ mvwe' lùŋ. Fana Nwì nè lòkoksə yi mvwe' kəpə. Vès ye bə lis avès, nè sè tsè' fa-à nè bwìŋ. ¹⁶ Nàaŋ sè yà' cu ndzənə liŋ Jisòs sè gù ngà' nè wèŋ sè yə yi, nè riŋ yi nè'e zeŋ ŋkuŋ yi gəŋ. Njo nè vès a fa ntəm avès bohòliŋ yà'sə fana yà' gəŋsə yi mvə'nè wèŋ sè yə yi yè'sə. ¹⁷ Fana nè nga'a nè'e bwema am wèŋ, mù riŋ tse' duk də yusə wèŋ bə bù ŋkwàha bùu awèŋ à gù bohòJisòs, à ye nga wèŋ sè kà ri. ¹⁸ Nwì ànə tsok casə cùhu ngàa tsòhòbum Nwì pwe'fo' taanŋtèŋ duk də, Nkum ngà gèmbə bwìŋ nè nè ye ngə'. Fana yi a gù yà' ye zìnə bə nsàp mandzè ènə. ¹⁹ Wèŋ kupsə-a nga'a, nè bùuŋ lo bohòTà Nwì ya yi yisə gesə fa weŋ bəp awèŋ sè fo'. ²⁰ Ya nga mvək nè ngòcu yònşə nè və bohòTà Nwì. Ya nga yi tumsə fa weŋ Jisòs, nè yi à kək nònşə ngòtumsə fa weŋ nè. ²¹ Yi nè cum tsoŋ tse' mabu tè mvək kə dzeŋ nè Nwì nè gəhə tsə'rə fəsə bum pwe'. Yè'e mvəsè Nwì ànə tsok taanŋ ntèŋ cùhu bùu ye sè rərəŋ sè ngàa tsòhòbum Nwì. ²² Musi ànə duk də, <<Tà Nwì àwèŋ nè tumsə fa weŋ ngà tsòhòbum Nwì mòk sè' mvəsè yi à tumsə mùu Musi.

Yi nè tesè mütsetsè'rè bòp bù àwèŋ.
Wèeŋ nè sè yuk tse' yusè yi nè sè tsok fa
weŋ cùk.

²³ Nwè nè yi duk-a dè yi kà yusè ngà
tsòhòbum Nwì nè sè cèp yuk,
Ye dè wo nè fis gesè yi mąŋgorè bùu Nwì
nè mvèsè.>

²⁴ Ngàa tsòhòbum Nwì sè wo à tse' ncèp
ngòcèp à cèp càsè bə bum sè yà'a nè
sè ye nùumbu yè'sə sè'. Ye jəŋ mą ni'ì
Samwè nè ye bə sè wo à ye maŋkwèeŋ
yi pwe', sè cep ve'nə. ²⁵ Wèeŋ ngwì bù
ngàa tsòhòbum Nwì sè, nè ye fe'lə sè' dè
wèŋ tse' bo sənə rùk nè Nwì à zə bə tàcici
awèŋ sè'. Yi à duk fa Abrahàam dè, <Mą nè
se bùu sè sənə nzeŋgònə pwe' bùu ngwì
bù yò.> ²⁶ Nà'a njo nè Nwì à fis ngà fàk
ye Jisòs, nè fa to nà' mantombi bohòwèŋ
ngòkè sè weŋ. Yi à sè weŋ bə mandzè
nè ngògù weeŋ bùuŋ gesè mvwe' mandzè
jooŋ awèŋ.>>

4

Wo Somsə Pità Bə Jon

Mə Kaŋsurù

¹ Pità à sè cèp mali bohòbùu sè fo', nga
Jon sè' fo' fana ngàa fa satikà' nè ye nkum
ngàa ntək məmvwe' ndap Nwì nè ghaŋ
nə bə bùu Sadusi wèŋ və kə tseŋ wo. ² Wo
à jòk vè dè Pità wèŋ à sè yə'rə fa bwìŋ
dè Jisòs a lòkok mvwe' kpə. Wo yə'rə
ve'nə, yà' sè niŋ tsok dè nwèe kpə-a yi
nə lokok fe'lə sèmok. ³ Fana wo ko wo,
nə kə lok noŋsə wo. Wo à nòŋ nòŋ mə
ndapndzəmè anə tè tsok reŋ bùusè à ye
nga mvək lònəbup. ⁴ Anə ye na sè' ve'nə
fana bwìŋ nkùuŋ sè wo à yuk ncèp nè à
dzəm tse' bə zeŋ. Bùu sè wo à dzəm sè
lòŋ fo' à ye pwe' co bwìŋ ncùhù tàŋ.

⁵ Tsok à reŋ fana, bù nkwaaha bùu Jus
wèŋ à baŋ vè mvwe' lak Jòrosalèm duk
dè wo kə sak yà'wèŋ. Wo à ye bùu Jus sè
mantombi bə ngàa yə'rə bwìŋ lùk. ⁶ Wo
ye fo' bə Anàs, nkum ngàa fa satikà' wèŋ,
nə ye fe'lə Kayofàs bə Jon bə Alèsandà nè
ye fe'lə bùu mok sè' sè wo njaŋ bə nkum
ngà fa satikà' nè. ⁷ Wo jəŋ və bùu sè ba
sə mantombii wo, fana wo sè fek yà'wèŋ
duk dè, <<Wèŋ tse' nsàp njaŋ nè fòŋgògù

ve'nə-ε? Wèŋ sè gù ve'nə yè'sə bə liŋ
ndà?>> ⁸ Pità à rwiŋ bə Yòŋsè nè Rəreŋ
nə fana, yi cep fəsə fa wo dè, <<Wèŋ bùu
sè mantombi nè ye bù nkwaaha bwìŋ wèŋ,
⁹ wèŋ sè fek ves yè'sə yusè bəboŋ sè vès
a gùu dè nwè ènə gi sè à? Wèŋ dzəm
ngòriŋ dè vès a gù yi vale nkun yi gi à?
¹⁰ Fana wèŋ bə bùu Izùre pwe' riŋ sè'
dè nwè ènə a gu, nè təŋ nè mantombii
wèŋ fəeŋ bə njaŋ liŋ Jisòs Krest nè mvwe'
lak Nazàre. A yi nè wèŋ anə te'lə yi mə
ntəŋ, fana Nwì lòkoksə yi mvwe' kpə nè.
¹¹ A sè' Jisòs nè'nə nè nwàk Nwì sè duk
dè, <Lis nè ngàa ci ndap à dzèeŋ màk dè
nà'a bup, kè tse' ghak fe'lə fàk sè' zeŋ nè.>
¹² Mandzè nè ngòtse' lùŋ megu bə liŋ ye
yìyi. Sənə nzeŋgònə pwe', nwənəmòok
mok bùè nè Nwì a fa bwìŋ dè aco a tse'
lùŋ bohòyi.>>

¹³ Bùu sè mə kaŋsurù sè pwe' à yə nsàp
ntəm nè Pità bə Jon à bàa nga wo rì sè'
dè yà'wèeŋ bùu sè wà sè wo à ka nwàk
sè' riŋ, fana wo mərə nəbup. Yà'a mvwe'
sè wo à rì duk dè bùu yè'sə à ye bə Jisòs
wèŋ laŋ nè zìnə. ¹⁴ Yusè co wo cep, à
ka sè' yeŋ, bùusè nwè nè wo à lùŋsə yi
nə à tə kok sè' fo' ngə ni'ì Pità bə Jon
anə, bwìŋ sè ye yi. ¹⁵ Fana wo à duk
fa yà'wèŋ dè yà'wèeŋ tesə mə kaŋsurù
anə. Wo à tesə lo fana wo sè cep mok
woòwo. ¹⁶ Wo sè duhu dè <<A gu bùu
yè'sə va? Busè bùu sè wo cu Jòrosalèm
fəeŋ pwe' riŋ tse' dè à gù nsàp yu nè nà'
gu càsə njaŋ nè'nə bùu yè'sə. Mandzè
nè co vesùwèŋ dzèeŋ yà' ka yè'sə yeŋ.
¹⁷ Fana megu dè vesùwèeŋ jwa sa'rə wo
dè wo kà bohònwè nəmòk mənə liŋ Jisòs
mok cèp yuk fe'lə, ngògù dè yu yè'sə kà
mantombi mok sè yuhù lo'.>> ¹⁸ Fana wo
to fəsə vesə wo mə ndapè anə, nè tsok
wo dè, ngòcèp kènə ngòyərə bwìŋ mənə
liŋ Jisòs nè kà mok ye yuk fe'lə. ¹⁹ Pità
bə Jon duk fa fe'lə wo dè wo kək ja'a na
yàwo sè' dè, a yəyərè bohòNwì dè wo
yuk yà'wèŋ nè noŋsə Nwì àle. ²⁰ <<Kaco
vès teŋsə ngòcèp yusè vès a yə, nè yuk
yeŋ.>> ²¹ Bùu sè mə kaŋsurù sè à jwa
sa'rə mali wo guguŋ, nè me'rə wo lo. Wo
lap njo nè co wo fa yà'wèŋ ngə' bùu zeŋ

bùè, bùèsè bwìṅ pwe' à sè kùksè Nwì bə nsàp yu nè nà' ye nà'nə. ²² Nwè nè wo à gù gũṅsə yi nè à càsə lùumṅgòṅ hum kwè.

Bwe Jisòs Lɛṅ Piriya Də Wo Kà Wɛə Tse'

²³ Mvəsè wo à mè'rə wo ntèn, Pità bə Jon bwi lo mvwe' kwe' àwo, nè tsoho fa yà'wèṅ yusè ṅkum ṅgàa fa satikà' sè ghaṅ bə bù ṅkwàha bwìṅ wèṅ duk sə.

²⁴ Wo à yuk wes yà' fana wo pwe' be'lə, nè gũ piriya bohòNwì duk də, <<O Tà Nwì, ṅgà gù ntòbu bə nzenṅòṅ nè ye ndzəp bə bum sè yà' cu ca lònṅ. ²⁵ A ye wù nè wù à gù tàcici àvès Devid ṅgòcèp bum yè'e. Yi à ye mo fàk yo, fana Yòṅsə nè Rərəṅ nè à gù yi ṅgòcèp də,

<Bù lakmvum sə jok bùu yà?

Bùu sə sə tsərə bum sè yà'a nè kà fàk yè'sə bùu yà?

²⁶ Bù ṅkəṅkum nzenṅòṅ fuhə ni' awo mvwe' mò'fis ṅgòlù Tà Nwì bə Nkum ṅgà gèm bwìṅ nè Nwì à cokfis nòṅsə nə.>

²⁷ A zìnə də Heròbə Pòṅtiyòs Palè nè ye bùu Izùrɛ bə bù lakmvum wèṅ à cu kwe' nè bəp mɛ tuhù Jisòs mɛ ntòlak fən. Wo à kè cu kwe' mɛ tuhù Jisòs mo yònè rərəṅ, nè wù à cokfis nòṅsə nə. ²⁸ Wo kə be'lə ṅgògù bum sè wù ànə dzəm wu. Wù ànə fuhə nòṅsə yà' laṅ, nè fa ṅàṅ də bum yè'sə nè ye vè'nə. ²⁹ Fana nè ṅga'a nè'e, Tà, kək ja'a na bə nsàp ṅgə' nè wo sə duk də wo nè fa ves, ya ṅga wu gũ ves ṅgàa fàak yo baṅ ntum ṅgòtsòho ncèp yònə.

³⁰ Niṅ-a ṅàaṅ yo sə bə mandzè nè ṅgògù bwìṅ gũṅ nè lokok mvwe' yiyaṅ awo. Gù sè' də vèes sə gũ bum bə liṅ Jisòs, mofàk yònè rərəṅ nè co yà'a sə ghak bwìṅ mɛ tuhù.>> ³¹ Wo ànə lɛṅ mesə fana mvwe' sè wo à ye fo' sə tsoho. Wo pwe'fo' à rwiṅ bə Yòṅsə nè Rərəṅ nə. Wo yeto ṅgòtsòho ncèp Nwì nè kà wəp.

Wo Sə Gàpsə Yak Bum Awo Kəkurè

³² Bùu sè wo ànə dzəm bohòJisòs sə pwe' sə tse' ntum nè mò'fis. Nwè nəmòk nè mò'fis kà duk də yusè yi tse' gù sè ye yiṅyi duk. Wo à sə benə bum awo sè wo à tse' pwe' mvwe' mò'fis. ³³ ṅgàa ntum

yè'sə à sə tsòho bum sè wo à yə, mvəsè Tà Jisòs à lòkok mvwe' kpɛ bə ṅàṅ fana Nwì sə se wo pwe'fo'. ³⁴ Nwè nəmòk nè də yi à sə jamə də yi ka yumok tse' à ka mətsetsə'rə wo anə yeṅ. Bùu sè wo à tse' nzum bə ndap wèṅ à sèṅ yà', nè jəṅ və mbàam sè wo sèṅ yà' bə zèṅ sə, ³⁵ nè fa nòṅsə yà' bohòṅgàa ntum sə wèṅ. Fana wo jəṅ mbàam sə, nè sə fa ṅwè nè fòlòṅ mvəsè wo yə də nà' ka tse'. ³⁶ Yà'a mvəsè ṅwè nəmòk nè liṅ ye də Jòsep à gù sè' vè'nə. Yi à ye ṅwəə bòp bù Levi, fana wo dzə yi dzəə mvwe' lak Səprò. ṅgàa ntum Jisòs à to fa yi liṅ nzum də Bànabà. Yà'a də: Nwè nè yi rì ṅgòcèp fa bwìṅ ncèep kontum. ³⁷ Yi à sèṅ nzum ye, nè jəṅ və mbàam sə, nè kə fa nòṅsə yà' bohòṅgàa ntum sə sè'.

5

Anàniyàs Bə Sàferiyà

¹ Nwè nəmòk à ye sè' nè liṅ ye à ye də Anàniyàs. Liṅ ṅgwe à ye Sàferiyà. Wo à sèṅ bum awo mok, ² nè swihi nòṅsə mbàm mamòk, nè jəṅ bwees sə fa lo ṅgàa ntum sə. ṅgwe ye à rì də nà' swihi mbàam mok sè'. ³ Fana yi ànə jəṅ və mbàam sə, Pità fek yi duk də, <<Anàniyàs, wù mè'rə Satà də yi ni sə ntɛ wù ṅgògù wu də wu kə borə Yòṅsə nè Rərəṅ nə, nè swihi mbàam sè wù à sèṅ bum sə mamòk bùu yà? ⁴ Mvək nè wù ànə ka bum yà'sə ntòsəṅ, yà' à ye sè yò. Wù à sèṅ yà', mbàam sə ye mali sè' sè yò. Njo nè wù kə tsərə fe'lə sə ntɛ wù də wu gũ nsàp yu ènə yè'sə bùu yà? Wù ka nsàp mvwès nè'nə bohòbwìṅ ci' fa, wù ci' fa nà' bohòNwì bə tu ye.>> ⁵ Anàniyàs ànə yuk vè'nə ntèn, yi coho gbɛ sə nze, nè kpɛ. Wɛə à ko bùu sè wo à yuk yu yè'sə pwe'fo'. ⁶ Wàhabwìṅ wèṅ à vè, nè kə lim fis lo vèṅ ni' ye nè sə mbiṅ, nè kə tuuṅ.

⁷ A cà awà tɛ' fana ṅgwe ye və sè', nè kà rì də yumok gù ndu ye rì. ⁸ Yi à kè dzèṅ, Pità fek yi də, <<Tsòk fa mɛ-ɛ, yè'e mbàam sè wèṅ ndu yà sèṅ bum sə vè'nə pwe'fo' à?>> ṅgweṅ nè də, <<ṅ, yà'a mbàam sə pwe'>> ⁹ Fana Pità duk fa yi də,

<<Wen̄ ndu yòswi' cù dè wèen̄ kə mum̄sə ja'a Yònsə Nwì b̄u yà? Sə n̄erə vè kù kə ncùhù yà'a b̄u sè wo kə tuun̄ vè ndu yò. Wo n̄ə bək̄ fis lo wu yòsè' ca.>> ¹⁰ Yi à coho gb̄u nòon̄ tsə mantomb̄ii Pità ve'nə ntèn̄, n̄ə kp̄u. Wàha b̄u sè à ni ko' vèə, n̄ə kə dzen̄ nga yi kp̄u lan̄. Wo à bək̄ jə fis nà', n̄ə kə tuun̄ yi nḡu sèe ndu ye n̄ə. ¹¹ B̄u cos n̄ə ye b̄u mok sè wo à yuk bum̄ yè'sə, nsàp̄ w̄əə mòk̄ à ko wo pwe' n̄ə pwe'.

Bum Man̄gənḡən̄ Nə Ye Məmə̀rə̀

¹² Anə gèŋ ngàa ntum sə à sə ḡu b̄u bum̄ man̄gənḡən̄ n̄ə ye bum̄ sè bw̄iŋ sə m̄erə w̄ur̄iŋ. B̄u sè wo à dzəm̄ Jisòs sə pwe' à sə cu kwe' àwo mvwe' mò'fis̄ mvwe' ntomb̄i Sòlomù. ¹³ B̄u mok sè wà sè à ka ni' awo co dè wo kək̄ur̄è ngòbe'lə yà'wèn̄ jəŋ lok. Wo à sə kà-a bə yà'wèn̄ sè' sə tòrè kə' fana wo sə kək̄ ja'a yà'wèn̄ co nsàp̄ b̄u mok sè wo bontum̄ w̄ur̄iŋ. ¹⁴ B̄u sè wo à dzəm̄ bohòTà Jisòs à sə t̄u hu vè, bəba bə mbəmbam wèn̄ nduk, n̄ə sə kə be'lə wo. ¹⁵ Mvəsè bw̄iŋ à yə nsàp̄ yu n̄ə wo à sə ḡu fana, wo bəhə fis vè ngàa yiyan̄, n̄ə non̄sə lo wo nḡu mandzè m̄unə kəà bə kè wèn̄ də ya Pità gi càa, tsətsèn̄ ye ca m̄u ni' mok. ¹⁶ Bw̄iŋ à kwəəŋ tesə vè mvwe' b̄oɔp̄ lak sè yà'a nḡu Jòrosalèm ngòjə vè b̄u awo sè wo sə yaya bə b̄u sè wo tse' yònsəə ze' ndzə ni' wo. Wo à ḡu wes pwe'fo'.

Wo Fa Ngàa Ntum Jisòs Ngə̀'

¹⁷ A ye ve'nə fana nkum ngàa fa satikà' bə b̄u ye sè wo mvwe' kwe' b̄u Sadusi wèn̄ yeto ngòwa yusè ngàa ntum sə sə ḡu sə, n̄ə jok wà anə. ¹⁸ Wo ko ngàa ntum sə, n̄ə kə nisə wo ndapndzəm̄. ¹⁹ Numbu ànə à ye, n̄ə ndzəm̄ə fana masinjà Tà Nwì və, n̄ə kə muk noon̄ ncùu ndapndzəm̄ sə, n̄ə fis wo. Yi tsok fa yà'wèn̄ duk də, ²⁰ <<Dù lo, n̄ə kə təəŋ m̄u ndap̄ Nwì n̄ə ghan̄ n̄ə, n̄ə tsoho fa bw̄iŋ ncèp̄ n̄ə bə l̄uŋ n̄ə fi ènə.>> ²¹ Wo à yuk mvəsè yi à cep̄ sə. Tsok à r̄en̄ wo lo m̄u ndap̄ Nwì n̄ə ghan̄ n̄ə, n̄ə sə yə'rə bw̄iŋ.

Ghà ànə à ye fana nkum ngàa fa satikà' n̄ə bə b̄u ye wèn̄ à to benə b̄u nkwaaha

b̄u Jus pwe' mvwe' mò'fis̄ də wo cum̄ kansurù. Wo à vè wes, wo duk gesə lo mvwe' ndapndzəm̄ n̄ə də wo jəŋ və fa wo ngàa ntum sə. ²² Ngàa kək̄ ngàa ndapndzəm̄ sə à kə dzèn̄ fana wo kà ngàa ntum sə m̄u ndapndzəm̄ə anə yə. Wo bwi lo, n̄ə kə tsok fa b̄u sè m̄u kansurù sə də, ²³ <<Vès kè wès fo', vès ye nga ncùu sè tə ləlok m̄paan̄. Nga b̄u sè wo kək̄ nòon̄gè ndapndzəm̄ n̄ə ndzəm̄ə tə fo' sè' bəboŋni. Vès də vès muk-a kə ncùu sə fana vès kà n̄wè n̄ə mò'fis̄ mbwa yə.>> ²⁴ Nkum ngàa tək̄ ndap̄ Nwì n̄ə ghan̄ n̄ə bə nkum ngàa fa satikà' sè ghan̄ wèn̄ à yuk ve'nə fana wo m̄erə yusè yà'a n̄ə kə ye mantomb̄i sə b̄u. ²⁵ Fana n̄wè n̄ə mòk̄ ni kok və, n̄ə tsok wo də, <<Wen̄ yuk-à, b̄u sè wèn̄ a nisə wo ndapndzəm̄ sə, wo cu m̄u ndap̄ Nwì n̄ə ghan̄ n̄ə. Wo sə yə'rə bw̄iŋ mbwa!>> ²⁶ Fana nkum n̄ə bə ngà tək̄ ndap̄ Nwì n̄ə ghan̄ bə b̄u ye wèn̄ à lək̄ə jə fəsə vè ngàa ntum sə man̄kwèn̄. Wo à ka yà' bə top sè ko b̄usè wo à sə wəp̄ də bw̄iŋ tərə wo nga'a bə lis.

²⁷ Wo à jə vè ngàa ntum sə, n̄ə duk wo təəŋ m̄u kansurù anə. Fana nkum ngàa fa satikà' n̄ə sə cep̄ bohòwo də, ²⁸ <<Vès a cep̄ bohòwèn̄, n̄ə soŋ wen̄ ntu' b̄u b̄u də wèen̄ kà bw̄iŋ yumok bə liŋ n̄wè ènə mok yə'rə yuk fa fe'lè, fana ja'a na yàwèen̄ yusè wèn̄ ḡu. Wèn̄ ḡu tətè b̄u sè mvwe' lak Jòrosalèm f̄eŋ l̄oŋ yuk wes nsàp̄ yəyə'rə àwèn̄ ànə l̄oŋ fo'. Wèn̄ sə l̄ap̄ mandzè ngògù də vès à duk vès nkun̄ wo zə n̄wè ènə!>>

²⁹ Pità bə ngàa ntum mok sə wèn̄ à cep̄ fəsə yàwo duk də, <<Vès tse' ngòyuk l̄e duk n̄ə Nwì, n̄ə me'rə n̄ə bw̄iŋ. ³⁰ Nwì tàcici avès à l̄okoksə Jisòs mvwe' kp̄u mvəsè wèn̄ ànə t̄e'lə yi m̄u ntəəŋ, n̄ə zə yi. ³¹ Nwì à l̄okoksə yi, n̄ə cum̄sə yi bo ma mà'a yi co n̄wè n̄ə mantomb̄i n̄ə ye ngà l̄uŋsə bw̄iŋ sè'. Yi à ḡu ve'nə ngòfa mandzè bohòbwe Izur̄e ngòkup̄sə, n̄ə bwi fa b̄u awo nkwen̄ ya wo tse' səs̄wifa bə b̄u awo sə. ³² Vès à yə bum̄ yè'sə bə lis avès fana vès tse' ngòtsòho fa bw̄iŋ yà' sè'. Yònsə n̄ə R̄er̄en̄ n̄ə sə tsè' fa bw̄iŋ sè' də bum̄ yè'sə zìnə.>>

³³ Bùu kañsurù sè à yuk ve'nə fana wo jok nèbup, nə duk də wo nə zə yà'wèŋ.
³⁴ Mòk ànə ye fo' mən̄wəə Farasi, wo to yi də Gàmalijà. Yi à tse' fàak sè ngòyərə fa bwìŋ lùk. Yi lokok təəŋ m̄ kañsurù anə m̄tsè ŋga yi à ye sè' nsàp ŋwè nè bwìŋ wəp̄gè yi maŋgəŋgèŋ, fana yi duk də wo jəŋ fis gəsə lo ŋgàa ntum sè sè mbiŋ mvək momjo. ³⁵ Yi yeto ngòduk fa bùu sè m̄ kañsurù anə duk də, <<Wèŋ bùu Izùre, wèŋ jəŋ ŋkərè bə nsàp yu nè wèŋ sè duk də wèŋ gu bùu yè'e bəboŋ. ³⁶ Mvək mòk à ye fa' nè Tiodàs à vèə, nə sè duk ke'ca də yi ŋwè nəmòk nè ŋkùuŋ. Bùu sè wo à kpəəŋ yù yi à ye co bwìŋ ŋkù kwè. Wo à zə yi fana bùu sè caŋ sam bisə ke' zəzok, yusè wo à sè duk də wo gu sè kp̄ bisə sè'. ³⁷ A ye fe'lə maŋkwèŋ, ghà nè wo à sè ta bwìŋ fa' nà'a, Judàs mən̄wəə Galili à vè ye sè'. Bwìŋ à yù yi sè' wùriŋ. Wo à zə yi fana bùu ye sè wèŋ carə sam sè'. ³⁸ Fana nè ŋga'a nè'e, m̄ sè duk də wèŋ kà bùu yè'sə yumok gu. Wèŋ me'rə wo ve'nə, bùusè a ye-a duk də nsàap yusè wo sè tsòho ke' yà'sə ye-a yumok sè ŋwè a tsərə kok yà' yi, fana ye də yà'a nə bisə. ³⁹ A ye-a də a yu Nwì, fana mandzè nè co wèŋ ghak wo nə kà ye. Aco yà' ye də wèŋ sè lù wèŋ Nwì wèŋ.>>

⁴⁰ Gàmalijà nə à duk wes ve'nə fana kañsurù nə pwe' à dzəm ncèp ye nə. Wo to nisə vesə ŋgàa ntum sè wèŋ m̄ nda'à anə, nə jəŋ ŋkwès, nə ləp wo bə zəŋ, nə duk fa wo də yà'wèŋ kà yumok bə liŋ Jisòs mok cep yuk fe'lə, nə me'rə wo lo. ⁴¹ Ngàa ntum sè wèŋ à sè lo gəsə mvwe' kañsurù nə bə kwəkwa sè ntùu wo nèbup. Wo à sè kwa də Nwì yə wo də wo yəyərè ngòkə yə ŋgə' bə marè'tu bùu liŋ Jisòs. ⁴² Fana à sè ye nùumbu pwe' wo sè yərə bwìŋ m̄ ndap Nwì nè ghaŋ nə bə nda'à bwìŋ wèŋ, nə sè tsoho fa mali bwìŋ Ntirè nè Bəboŋ nə də Jisòs Nkum ŋgà gèm bwìŋ nè wo sè kùk nə.

6

Wo Cokfis Ndigap Wèŋ Samba

¹ Mvək à sè lòo, bùu sè wo à sè yù mandzè Jisòs sè yam yàwo sè'. A kè

dzèŋ nùumbu mòk fana bùu Jus sè wo à sè cu gu yàwo la'à bə sè wo à kè dzə vè wo lakmvum wèŋ kuəm. Sè wo à dzə wo yàwo lakmvum sè wèŋ à sè cèp ŋwəm ke'ca dεε, wo sè kà baa yepmfə awo zuzuu sè wo gəp̄gè səsə yà'a fa. ² A ye ve'nə fana ŋgàa ntum sè hum-ncòp-ba sè to benə bùu Jisòs sè pwe'fo' mvwe' mò'fis. Nə tsok fa yà'wèŋ də, <<Ka bəboŋ bohòvès də vées me'rə ngòtsòho ncèp Nwì, nə cum ngòkùk lis mvwe' nzak zuzuu yəŋ.>> ³ Nə duk mali duk də, <<Bwema am wèŋ, wèŋ kùk m̄tsətsərə wèŋ, nə cokfis bwìŋ sàmba. A ye wo sè bwìŋ jəgè wo co bùu sè kəkərè, sè wo tse' ŋkərè, nə tse' Yòŋsə nè Rəreŋ sè ntùu wo ya vées fa wo nsàp fàk ènə. ⁴ Ya vées jəŋ wes mvək njàvès ngògù pìriyà nə ye ngòtsòho ncèp Nwì.>> ⁵ Bùu sè pwe' à kwa bə ncèp nè ŋgàa ntum sè tsərə fa wo ènə. Fana wo cokfis ŋga'a Stefè, yi ŋwè nè yi naŋgè tu bohòNwì bəboŋni, nə tse' Yòŋsə nè Rəreŋ nə sè'. Mok wèŋ à ye Filìp, Pokoròs, Nikanò, Timò, Pàraminà, nə ye Nèkolà nè yi à ye ye ŋwəə Antiyòk, nə bùuŋ ŋwè Jus. ⁶ Wo à jə vè bùu yè'sə, nə kə fa bohòŋgàa ntum sè wèŋ. Ngàa ntum sè à naaŋ fa wo bo m̄ tuhù, nə gu pìriyà. ⁷ Fana ncèp Nwì à sè kùk lòmantombi. Bùu sè wo à sè yù mandzè Jisòs mvwe' lak Jòrosalèm sè à sè yam lòsè' mantombi. Ngàa fa satikà' wèŋ à ye ŋkùuŋntèŋ sè wo à yuk nə dzəm sè'.

Mvəsə Wo A Ko Stefè

⁸ Stefè à ye ŋwè nəmòk nè Nwì à fa yi ntum nè bəboŋ wùriŋ. Yi à tse' ŋaŋ fana yi gu maŋgəŋgèŋ nə ye bum sè co bwìŋ sè mərə m̄tsətsərə bùu sè wèŋ. ⁹ Bùu mok wèŋ à yè ngògù də bə yà'wèŋ kuəm. Wo à ye bòp bù nè wo à sè nigè ndap pìriyà nè wo à sè to nà' də: Bùu sè wo cu bə tu awo. Bùu Jus sè wo à ye mbwa à tesə vè mvwe' lak Sìrini bə lak Alèsandà. Wo yà'sə nə ye bùu Jus mok sè wo à vè yàwo mvwe' nzeŋgòŋ Sìlisiyà bə nzeŋgòŋ Èsiyà wèŋ à yè ngòkùəm bə Stefè wèŋ. ¹⁰ Fana Yòŋsə nə à fa Stefè nsàp ŋkərè mòk ve'ε co wù kà fùk. Mvəsə yi ànə sè cep fana wo kà yusè co wo cep

fəsə fa yi tse'. ¹¹ Fana wo lo kə ywiŋ bùu səmok cù də yà'wèŋ duk də wo yuk nga Stefè sə bupsə liŋ Musi nè ye liŋ Nwi. ¹² Nà'a ŋkərè nè wo à gù fana ntum yaan bwìŋ wo jok. Bùu sə à jòk wes pwe'fo', nè ye bə bù ŋkwàha bùu sè fo', nè ye ngàa yərè bwìŋ lùk wèŋ sè'. Wo à vèə, nè kə ko lo Stefè mɔ kaŋsurù. ¹³ Wo jəŋ və bùu mok sè wo kə ci' mɔwès mɔ tuhù nà'. Wo duk də Stefè togè liŋ mɔwè' sè rərəŋ sè wo kùksəgè Nwi fo' sə bup riŋ riŋ, nè sə cep bup bə lùuk Musi sè'. ¹⁴ Də wo à yuk nga yi sə duk də Jisòs nè'e nè mɔwè' lak Nazàre nè kəmsə mak ndap Nwi, nè kupsə bum lak sè Musi à fa wo pwe'fo'. ¹⁵ Bùu sè wo à ye mɔ kaŋsurù anə lònfo' à bùuŋ kùk Stefè bə lis rap rap. Mvəsè wo à sə kùk yi vè'nə fana wo ye nga si Stefè sə gù co si masinjà Nwi.

7

Yusè Stefè A Cèep

¹ Nkum ngàa fa satikà' nè à fek Stefè də, yu yè'sə zinə àlɛ. ² Stefè ye ngòcèp fəsə də, <<Bwema nè ye tè' am wèŋ, wèŋ yu'rə fa-a mɔ-ɛ. Ghà nè tàcici avès Abràham à ye mɔwè' nzenɡòn Mèsòpòtemiyà ŋkuŋ yi sə ye'e lo ngòkè cu mɔwè' lak Harà, Nwi nè yi tse' fòwùriŋ nè à kè yəəŋ bohòyi. ³ Yi tsok fa nà' də, <Mè'rə bùu yo, nè ye lak yo yè'e, nè lokok lo mɔwè' nze mòk nè zok nè mɔ nè niŋ tsok fa wu.> ⁴ Fana yi ye'e me'rə Càdiyà, nè lo kə cum Harà. Ghà nè tè'ɛ Abràham à kpɔ, fana Nwi gɔ yi coho və mɔwè' lak sè wèŋ cu nga'a fo' yè'e. ⁵ Nwi à ka Abràham mɔmɔwè' mòk fo' də a nè nà' fa lok, à ka yeŋ koo momjo. Nə ye də Nwi ànə kak laŋ də yi nè fa fo' bohònà' nè ye bə ŋgwì bùu ye sè wo nè sə və maŋkwèŋ. Mvèk nè Nwi à sə kàk vè'nə, à ye nga Abràham ka mwen ntòtse'. ⁶ Yusè Nwi à cèp sə à ye də, <Ŋgwì bù yòo nè kə cu mɔwè' lak mok sè yà' ka yàwo yeŋ. Wo nè cum ŋkwèŋ fo', wo sə fa wo ngə' wùriŋ mənə lùumngòn ŋkà kwè. ⁷ Mɔ nè sak bùu sè wo nè sə fak fo' bohòyà'wèŋ sè sè', fana wo nè me'rə lak yà'sə, nè tesə və, nè sə kuksə mɔ mɔmɔwè' nè'e.> ⁸ Anə geŋ, Nwi bə Abràham à zɔ rùk də yi nè sə

riŋ tse' nà' bə nsàp mandzè nè wo komgè tu mbəmbam nà'a. Fana Abràham dzə Azik, à dzèŋ nteŋ mò'fis, yi kom fa nà' tu. Azik kom bwi fa mo ye Jàkop, fana Jàkop kom bwi fa bwe ye sə hum-ncòp-ba sè wo tàcicii avès.

⁹ <<Tàcicii avès sə wèŋ à kùk moma awo Jòsep bə lis sè bup jì njo. Wo ko seŋ gesə lo yi də nà'a kə ye ŋkwèŋ mɔwè' nzenɡòn Ijip. Anə ye-a sè vè'nə fana, Nwi à ye yo, ¹⁰ nè sə tesə Jòsep nè bə nsàp ngə' nè yi à sə yə lònfo'. Ghà nè Jòsep à kè dzèŋ bohòŋkum Ferònə mɔwè' nzenɡòn Ijip nè, Nwi à fa yi cùu sè bəboŋ, nè fa yi ŋkərè. Feròanə ye vè'nə fana yi gɔ nà' ŋwè nè ghaŋ mɔwè' nzenɡòn Ijip nè pwe'. Yi à gù nà' ŋwè nè ghaŋ mɔmɔwè' nto' ye sè'. ¹¹ Fana mvèk nəmòk à ye, njè ko mɔwè' nzenɡòn Ijip bə nzenɡòn Kanà pwe'. Njè nè à fa bwìŋ ngə' vè'ɛ wùriŋ. Tàcici avès wèŋ à ka beŋ mok sə tse'. ¹² Jàkop ànə geŋ də yi yuk də wo tse' zɔzɔ mɔwè' nzenɡòn Ijip yo fana yi tumsə gesə bwe ye sə wo tàcicii avès sə fo'. Nà'a ghà nè mantombi nè wo à lòto fo'. ¹³ Wo à vè nè kè' ba, fana Jòsep gɔ bwema ye sə wèŋ rì də yi moma yà'wèŋ fana, nè gɔ Feròrì də yà'wèŋ bùu lak ye. ¹⁴ Jòsep tirə gesə fa tè' ye də nà' bə bwe nà' pwe' coho və mɔwè' nzenɡòn Ijip nè. Wo à ye pwe'fo' bwìŋ hum sàmba-ncòp-tàn. ¹⁵ Fana Jàkop coho tsooŋ lo sə Ijip anə. Yà'a mɔwè' sè yi nè ye bwe ye, sè wo tàcicii avès, à kpɔ wes mok fo'. ¹⁶ Mvè'nə bwe awo à foho lòKanà wo bəhə lo vèŋ ni' yà'wèŋ sə ngòtuuŋ mɔwè' sè wo togè fo' də Sekəm. Wo à kè tuuŋ wo fo' sənə sèe sè Abràham à ywiŋ yà' bohòbwe Hamò.

¹⁷ <<Mvèk à sə kùrə vè də ya Nwi gɔ yusè yi ànə kak fa Abràham sə, fana nga bùu avès yam mɔwè' nzenɡòn Ijip mok maŋgəŋgəŋ, ¹⁸ tèe nkum nəmòk nè yi à ka Jòsep rì yuk, kə kok dzè' nkum mɔwè' nzenɡòn Ijip anə mok yi. ¹⁹ Yi sə borə bùu avès bə ŋkərè, nè sə gɔ tàcici avès wèŋ ngə' nèbup. Yi gɔ də wo kà bwe awo sè ləə mɔ nda'à nisə, də wo me'rə nonse bwe sə sə mbiŋ də ya nga yà'wèŋ kpɔ. ²⁰ Yà'a sè' mvèk nè wo à dzə Musi,

mwe bonj. Yi à cu mu nda'à tè' ye njwə tɛ'. ²¹ Mvək nè wo à kè nònjsə yi sə mbinj fana mo Feròmok nè wà'ngwɛŋ à kè te' jə nà' yuye. Yi sə tək nà' co mo ye. ²² Wo à yə'rə yi, yi riŋ ŋkərəə sè yà' cu mvwe' nzenɡòn Ijip anə pwe' nè pwe'. Yi bəuŋ njwə nè ghaŋ bə nsàp mandzə nè yi cèp cù, nè sə gɸ bum ye.

²³ <<Ghà nè Musi à dzɛŋ lùumŋgòn hum kwè, fana yi duk də yi kə kɛ' ye bùu ye wɛŋ bwe Izùrɛ. ²⁴ Yi lo, nè kə tseŋ njwə ye mòk ŋga njwəə Ijip mòk sə lèp nà', fana yi geŋ də yi kə tɛsə nà'. Musi à lèp zə njwəə Ijip nè. ²⁵ Yi à sə tsərə də bùu ye wɛŋ nè rɛŋ də Nwi tum yi ŋgòkə tɛsə fis wo sənə ŋgə' awo, fana wo kà sè' rɛŋ. ²⁶ Tsok à rɛŋ, yi ye bwe Izùrɛ bwiŋ ba ŋga wo sə lùlù. Yi geŋ fo', nè sə gɸ mandzə nè co wo kà lù. Yi fek yà' də, <Wɛŋ sə də wɛŋ lɸ yè'sə bùu yà, ŋge' am wɛŋ? Mù də wɛŋ bwema mvwe' mò'fis àlaa?> ²⁷ Fana nè yi à sə fa mòk ŋgə' yi nè bwi' gesə Musi fo', nè duk fa nà' də, <Njwə nè yi duk wu də wu kə kok ŋkum bohòvès nè sak vées ndà? ²⁸ Wù də wu zə mu mvəsə wù a zə njwəə Ijip ŋkwis yà'a nà?> ²⁹ Musi anə yuk mvəsə nà' cèp vɛ'nə, fana yi caŋ lo, nè kə cum bisə mvwe' lak Midiyà. Yi à cu fo' tè' yi dzə bwe mbəmbam ba.

³⁰ <<A cà lùumŋgòn hum kwè, fana Musi ye masinjà Nwi mòk bə lis. Nà' à yəəŋ bohòyi ndzənə mis ŋga nà' sə kuə mu tɸhù nè kà liŋ. Mis ènə à kuə ŋgəə, mvwe' ŋgɸ nda nəmòk nè wo togə nà' də Sinà. ³¹ Musi à yə vɛ'nə, nè mərə manɡəŋgɛŋ, fana nè sə gi soonj geŋ fo' də yi ye tsə'rə yà' bəbonj. Yi yuk ŋga ŋgì Tà sə cèp də, ³² <A mùu Nwi tàcicii awɛŋ. Nwi Abràham, Azik bə Jàkop.> Musi à yuk vɛ'nə, yi sə jik bə wɸ vɛ'ɛ kpùk kpùk, nè kà lis mok kùk. ³³ Tà à tsè' yi də nà'a cokfis kùuŋgùp nà', bùusə mvwe' sè nà' tə yà'sə, a fo' nze nè rərəŋ. ³⁴ Nə duk fe'lə sè' duk də, <Mù kùk ja'a, nè ye ŋgə' nè bùu am wɛŋ sə yə mvwe' nzenɡòn Ijip. Mù a yuk waŋ awo sè' laŋ, fana mù nè vəə nè də mu kə tɛsə wo. Vəə, ya mu tum gesə wu Ijip anə.>

³⁵ <<A ye Musi nè bwe Izùrɛ à dzɛŋ yi, nè fek yi də, <Njwə nè yi duk wu də wu kə ye mantombi bohòvès, nè sak vées ndà lɛ?> nè. A yi nè Nwi tumsə co njwə nè mantombi nè ye njwə nè yi fis wo sənə ŋgə'. Nwi à fa càsə yi fàak sə bohòmasinjə Nwi, nè nà' à yəəŋ bohòyi ndzə misə nà'a. ³⁶ Yi à təəŋ mantombi ŋgòjə fis bùu sə mvwe' nzenɡòn Ijip yi. Yi à gɸ manɡəŋgɛŋ nè ye bum sə co bwiŋ mərə mvwe' nzenɡòn Ijip nè ye mvwe' ndzəp nè wo togə nà' də Ndzəp nè Bəbaŋ nà'a sè'. Mvəsə wo à sə lòo, yi sə gɸhɸ lo mali manɡəŋgɛŋ mvwe' nze nè ŋgəə mənə lùumŋgòn hum kwè sè'.

³⁷ <<Gù sə Musi ènə nè yi à tsè' bwe Izùrɛ də, Nwi nè tumsə fa yà'wɛŋ ŋgə tsòhòbum Nwi sè' mvəsə nà' a tum vèsə yi Musi nè. Njwə anə nè ye mo nè njàwɛŋ.

³⁸ A yi Musi nè bwe Izùrɛ à baŋ mvwe' nzenɡòn ŋgəə fana yi ye bə yà'wɛŋ nè. Yi à ye fo' bə tàcicii avès nè ye bə masinjə Nwi nè nà' à cèp bohòyi mənə nda Sinà. Yi à jə ncèp Nwi nè nà' tse' yòŋsə nja nè fa'nə ŋgòcàsə fa vesùwɛŋ. ³⁹ Tàcicii avès wɛŋ à ka ŋgòyuk yusə Musi nè à sə cèep dzəm. Wo me'rə nonjsə yi, nè sə duk sə ntɸ wə də bòco wo bwi foho lo fe'lə Ijip anə səmok. ⁴⁰ Fana wo duk fa Aròŋ də nà'a gɸ fa wo yumok sè yà'a ye mantombii wo. Də wo ka yusə yà' gɸ njwə nè yi a jə fis vè ves mvwe' nzenɡòn Ijip, nè wo to fa ves yi də Musi anə riŋ. ⁴¹ Nà'a ŋga'a mvək nè wo à gɸ yumok co nwi awo nà' səsə mo mbònj. Wo à sɸ nsùŋgaŋ, nè tɛŋ vəpsə nà', nè kaŋ dzeŋ ŋgòkùksə yusə wo à gɸ wo bə bo awo. ⁴² Nwi à mè'rə wo fana wo sə kùksə kɛ' ca lo ŋkəŋkàaŋ sə mɸbu. Yà'a mvəsə wo à còm ndzənə njwək ŋgəə tsòhòbum Nwi də,

<Wɛŋ bùu Izùrɛ, nàam sè wɛŋ à sə səhə, nè sə gɸhɸ satikà' bə zeŋ ŋgəə yà'a à ka bohòmù yeŋ.

Wɛŋ à gɸ vɛ'nə mənə lùumŋgòn hum kwè.

⁴³ Wɛŋ à sə bəhə tse' kɛ'cà tàap nwi àwɛŋ nè liŋ yee də Molòk, bə mòk nè yi tse' nsəsə ŋkəŋkàŋ nè liŋ yee Refàŋ.

Yà'a nwii sè wèṅ à gù bə bo awèṅ də wèṅ kuksə wo.

Mu nə me'rə wəṅ wo jəṅ casə lo wəṅ sə Babilòn.>

⁴⁴ <<Mvəsè tàcicii avès à ye ṅgəà yà'a, fana wo à tse' tàap sè yà' à sè nì tsè' fa wo də Nwii fəṅ bə yà'wèṅ. Wo à gù yà' mvəsè Nwì à duk Musii gu yà', mvè'nè yi niṅ tsòho fa nà' sè. ⁴⁵ A cu fana, t'ε tàcici avès wèṅ sə fa casə lo nà' bohòbwe awo wèṅ. Ghà nè Josuwà à sè jə lòwo bə ghà nè wo à sè fep jə nze nə bohòbùu sè Nwì à sè b'ε gesə wo, wo sè bək tse' nà'. Nà' à cu mali fo' tètè Devìd à kè tsèṅ nà'. ⁴⁶ Ntum Nwì à ye bəboṅ bohòDevìd, fana yi fek Nwì də nà'a fa yi mandzè ya yi ci fa Nwii Jàkop ndap. ⁴⁷ Anə geṅ, kə ci fa yi ndap nə mo ye, Sòlomù.

⁴⁸ <<Yusə də, Nwì nè yi yam casə yi, nə kà mənə ndap nə bwìṅ gu nà' bə bo cugè. A mvəsè ṅà tsòhòbum Nwì à cèp də,

⁴⁹ Tà Nwì duk də, <Ntòbu mvwe' dzè' ṅkum àm cu, nzenḡòn ye ye mvwe' sè mɔ nèn tesḡè kùu am.

Aco wèṅ ci fa mɔ yàwèṅ nsàp ndap nè fò?

Mvwe' sè co wèṅ fa mɔ, mà cum fo' fò?

⁵⁰ Mù à ka bum yè'e pwe' mà gu à?> Yè'e yusè Tà Nwì cèep.

⁵¹ <<A nsàp ḡutu nè fòbohòwèṅ ve'nə ε? Ntum awèṅ gu tsə gù co bùu sè wo à loho ntu', nə kà ncèp Nwì yuk yuk. Wəṅ gu co tàcicii awèṅ. Wèṅ dzèṅḡè yusè Yòṅsè nè Rərəṅ nə cèpgè yà'. ⁵² ṅà tsòhòbum Nwì mòok yo nè tàcicii awèṅ à ka yi ṅgə' fa yuk à? Wo zə ṅgàa gè ntum Nwì wèṅ sè wo ànə ye taṅ ntèn, sè wo à sè cep tsè' fa bwìṅ də, mo fàk Nwì nè yi nə sè gu yusè Nwì dzəm sè nə və. Nè ṅgà'a nè'e, wèṅ a sèṅ yi, nə zə yi. ⁵³ A wèṅ sè masinjàa Nwì à jə vè fa wəṅ lùuk Nwì, wèṅ kà yà' yù lò.>>

Kpɔ Stefè

⁵⁴ Bùu sè mɔ kaṅsurù sè wèṅ à yu'rə yusè Stefè à cèp sè, fana wo jok, nə zə kpɔ nèbɔp. ⁵⁵ Stefè à rwiṅ bə Yòṅsè nè Rərəṅ nə cèbùè, fana yi kək gesə lo mɔbu, nə ye mareṅ nè Nwì ṅgà nà' sè rəṅ nèbɔp. Yi ye

Jisòs ṅgà nà' tə Nwì bo ma zə. ⁵⁶ Fana yi cep duk də, <<Hàwèṅ, ntòbu mùhu nòto fana mù yə mo ṅwè ṅgà yi tə bo ma zə Nwì.>> ⁵⁷ Bùu sè wèṅ à gham, nə sop tse'e ntu'u awo bə nduuy bo awo. Wo caṅ be'lə və mvwe' mò'fis ṅgu ni'ì yi, ⁵⁸ nə bək fis mak gesə lo yi mɔ ntòlak anə fo', nə sè təprə yi bə lis. Bùu sè wo à sè cì' fa Stefè mvwès sè à fweṅ nòṅsə cək awo bohòwà'nzùm nəmòk, wo togè yi də Sol, də nà'a sè kək fa tse' wo. ⁵⁹ Stefè sè waṅ to Tà duk də, <<O Tà Jisòs, yòṅsè am nè', jəṅ mɔ.>> Wo sè təprə gu yi ve'nə. ⁶⁰ Yi təṅ bə tumfərə, nə sè waṅ torə fis də, <<Tà, swifa wo bɔp nè wo gu ènə.>> Yi à duk wes ve'nə ntèn, fana yòṅsè ye me.

8

¹ Sol à dzəm sè' də a bəboṅ mvəsè wo zə Stefè ve'nə. A yè jəṅ sè' nùmbu ànə wo yè ṅgòyeṅsə bùu cos ṅgə' nè bə ṅḡwap mvwe' lak Jòrosalèm pwe'. Bùu sè wo à dzəm sè à ca sam wes mè ve'ε pwe' nè pwe'. A bwehe cu mèḡù mok ṅgàa ntum sè wèṅ, ṅgà bwìṅ carə lòwes mvwe' nzenḡòn Jùdiyà nə ye Sàmàriyà.

² Bùu mok sè wo à rì Nwì à kè tuuy Stefè, nə waṅ kpɔ ye maṅḡḡḡḡḡḡḡ. ³ Sol à lap mandzè də yi ləsə cos nə kè' mò'fis. Yi à sè fi lònçùu bwìṅ mò'fis, mò'fis, nə sè ko sooṅ fis lo bəba bə mbəmbam sè wo à dzəm bohòJisòs, nə sè kə nisə wo ndapndzəm.

Ncèp Jisòs Yuhu

Mvwe' Nzenḡòn Sàmàriyà

⁴ Mvəsè bùu sè wo à dzəm sè à ca sam, fana mvwe' sè wo à sè ləpwe' wo sè tsoho lo ncèp nè Jisòs nə fo' sè'. ⁵ Filip à ləye mvwe' nzenḡòn Sàmàriyà, nə sè tsoho fa bùu lak sè fo' sè liṅ ṅkum ṅgà gèḡ bwìṅ nə. ⁶ Bùu sè fo' sè à yu'rə bòṅsə ncèp nə wù kà fùk. Wo à yu'rə, nə sè ye maṅḡḡḡḡḡḡḡ sè yi à sè ḡùhɔ. ⁷ Yòṅsə sè bɔp à tesə ndzə ni'ì bwìṅ ṅkùṅntèn, nə sè waṅ sa'rə bə ṅàṅ. Yi à ḡṅṅsə bùu sè wo à sè kà ni' awo te' búsə lok, bə bùu sè wo à sè ka bəboṅ gi wèṅ maṅḡḡḡḡḡḡḡ. ⁸ Bùu sè mvwe' nzenḡòn Sàmàriyà sè wèṅ à tse' kwəkwa wùriṅ.

⁹ Nwè nèmòk à ye mvwe' lak yà'sè nè liŋ ye à ye dè Saimù. Yi à cu fo' mweè sèsap ntèn, nè sè mən̄sə bùu sè mvwe' lak yà'sè bə nsàp mfim nje nè yi à sè gùu. Yi à sè tsòho fa bwiŋ dè yi n̄wè nèmòk nè n̄kùuŋ wùriŋ. ¹⁰ Bùu sè wo à ye mvwe' lak yà'sè pwe'fo', bə n̄kwàha bwiŋ pwe' à sè kùk gù lis mok bohòyi. Wo duk dè n̄aŋ ye sè niŋ dè yi n̄wè nè wo togè yi dè Nwì nè ghaŋ nè, dè yi a vè n̄gòkè' yè wo, nè yəəŋ bohòwo co Saimù. ¹¹ Yi à mən̄sə wo bə mfim ye sè tètè wo sè kùk gu lis mok bohòyi. ¹² Anə geŋ wo yuk, nè dzəm Ntirè nè Bəboŋ nè Filìp à sè tsòho, mvəsè gaŋ Nwii fàkgèə, nè ye dè Jisòs N̄kum n̄gà gèm bwiŋ nè. Fana wo bàptesə. Bəba bə mbəmbam wèŋ à sè bàptesə pwe'. ¹³ Saimù bə tu ye à dzəm, nè bəptesə sè'. Yi à sè gihi mēgù mok bə Filìp mvwe' mò'fis. Yi à sè yə nsàap maŋgəŋgèeŋ sè ghaŋ sè Filìp à sè gù, fana yà' mən̄sə yi nèbup.

¹⁴ Mvək ànə à ye fana n̄gàa ntum sè mvwe' lak Jòrosalèm à yuk dè bùu sè mvwe' nzen̄gòn Sàmàriyà a yuk ncèp Nwì, nè dzəm, fana wo tumsə gesə fa wo Pità bə Jon. ¹⁵ Wo à kè dzèŋ fo', fana wo gu fa bùu sè wo a dzəm sè wèŋ pìriyà dè ya wo tse' Yòŋsè nè Rəreŋ nè. ¹⁶ A ye vè'nə bùusè à ye n̄gà wo ka Yòŋsè nè Rəreŋ nè ntòtse'. A ye n̄gà wo à bàptesə gù mənə liŋ Tà Jisòs. ¹⁷ Pità bə Jon à naaŋ fa wo bo fana Yòŋsè nè Rəreŋ nè vè bohòwo.

¹⁸ Saimù à yə dè n̄gàa ntum naaŋ fa yà'wèŋ bo n̄kuŋ wo tse' Yòŋsè nè Rəreŋ nè, fana yi duk dè yi fa wo mbàm, ¹⁹ dè ya yà'wèeŋ fa yi nsàp n̄aŋ nè n̄gòjwèŋ bwiŋ n̄kuŋ wo tse' Yòŋsè nè Rəreŋ nà'nə sè'. ²⁰ Pità à duk fa nà' dè, <<Wu kpə lo bisə bə mbàam yo sè pwe', bə nsàp nè wù tsərə dè aco wù ywiŋ n̄aŋ sè Nwii fagè yà' yi bə mbàm yà'sè. ²¹ Yè'e ka fàak yòyeŋ, wù ka bo sənə fàak yà'sè tse' bùusè ntum yòka rərəŋ m̄ lisè Nwì yeŋ. ²² Kupsə ntum yòbə tsətsərə yònə bup nè wù tse' nà'nə, nè leŋ Tà dè yi swi fa wu bùusè wù tse' nsàp tsətsərə ànə. ²³ Busè mù yə dè wu n̄gà s̄ə nè bup fana bup

kitse' wu cùk.>> ²⁴ Saimù duk fa Pità bə Jon dè, <<Kwəkwè', wèeŋ leŋ fa m̄ Tà dè nsàp yu nè wèŋ cèp nè'nə kà bohòmè vè.>>

²⁵ Anə geŋ ghà nè wo à tsòho wes fa bwiŋ yusè wo ri bə liŋ Tà Jisòs, nè tsoho ncèp nè Jisòs nè sè', fana Pità bə Jon bwi foho lo fe'lə Jòrosalèm. Mvəsè wo à sè lòmандzè, wo sè tsoho lo kè' Ntirè nè Bəboŋ nè mvwe' buhu lak zəzok sè yà'a mvwe' nzen̄gòn Sàmàriyà.

Filìp Bàptesə Nwèə Itopiyà

²⁶ Masinjà Tà Nwì à tsè' fa Filìp dè nà'a fəhə, nè yuŋ tsoŋ lo mandzè nè wu təəŋ Jòrosalèm nè sè kùk lo ma ntonum, fana wu ga'a lo bo mamàk n̄gòlòGazà nà'a. Wo à mək mandzè ànə laŋ. ²⁷⁻²⁸ Filìp à fəhə, nè tsoŋ lo. Anə ye n̄gà n̄wèə Itopiyà mòk nè yi n̄wè nè ghaŋ sè bwi foho lola'à yi. Yi à sè lòksə fagè n̄kum nè mvwe' nzen̄gòn Itopiyà, nè yi à ye n̄wàŋwè nà'a, mbàam nà' pwe' yi. Bùu Itopiyà wèeŋ togè n̄kuum bəba awo sè dè Kandàs. Nwè ènə ànə lo Jòrosalèm n̄gòkùksə Nwì, nè sè bwi foho lo sənə makarə ye. Mvəsè nà' à sè dzərə lòo, fana yi sè taŋ n̄wàk nè n̄gà tsòhòbum Nwì Izayà à còom. ²⁹ Yòŋsè nè Rəreŋ nè à tsè' Filìp dè nà'a gi soŋ kəəp geŋ n̄gə makarə nè. ³⁰ Filìp à ca gè fo', nè yuk n̄gà nà' sè ta fis ndzənə n̄wàk nè. Fana yi fek nà' dè, nà' sè rəeŋ yusè nà' sè ta sè àlè? ³¹ Nwè nè n̄kùuŋ nè à duk dè, <<Hai', aco mù rəeŋ va n̄gà n̄wè nèmòk ka m̄ tsok rəŋsə fa-ε?>> Fana yi to Filìp dè nà'a vè bə nà'a kok cum mənə makarə nè bəbè'. ³² Mvwe' sè yi à sè ta ndzənə n̄wàk Nwì sè à ye dè,

<Yi à ye co nsùŋgaŋ nè wo jəŋ lòn̄gòs̄ə s̄ə,

kè m̄mo nsùŋgaŋ nè wo sè ci'lə fis n̄wèes ye,

yi kà cù mùk àlè'.

³³ Wo à gù fa yi bum marè'tu, nè beŋ n̄gògù fa yi yusè yà'a zìnə.

Nwè nè co yi nè riŋ yumok bə n̄gwì bùu ye bùə,

bùusè yi à ka sè nze fəeŋ tètè cum.>

³⁴ Nwè nè ghan nè à fek Filip dè nà'a tsok fa yi dè ngà tsòhòbum Nwì à sè cèp yè'sè bə liŋ ndà ɛ. A bə tu nà', kè nwè nəmòk nè zok ɛ? ³⁵ Filip à yèto ngòcèep, yi à yèto bə mvwe' sè wo nè taŋ sè, fana yi tsoho fa nà' Ntirè nè Bèboŋ nè bə liŋ Jisòs nè. ³⁶ Mvəsè wo à sè tsə lòo, fana wo kə dzeŋ mvwe' ndzəp nəmòk, fana nwè nè ghan nè fek Filip duk dè, <<Ndzəp nè'.>> Nə duk fe'lə dè <<Kaco mù bəptəsə fəeŋ yeŋ bùu yà?>> (³⁷ Filip duk fa nà' dè, aco nà' bəptəsə sè' ntèn, nga a ye-a dè nà' dzəm yusè yi tsè' fa nà' sè bə ntəm nà' pwe'fo' na. Yi duk dè yi dzəm bə ntəm ye pwe'fo' dè Jisòs Krəest mo Nwì.) ³⁸ Nwè nè ghan nè à duk dè wo gə ya makarè nè nà'a təeŋ. Fana wo ba fo' Filip bə nwè nè ŋkùuŋ nè à tsə lo sè ndzəpè. Filip bəptəsə yi. ³⁹ Wo à sè tesə kok sè ndzəpè anə, fana Yòŋsè Tà Jisòs jəŋ bisə lo Filip nè. Nwè nè ŋkùuŋ nè à ka nà' mok ye fe'lə. Yi sè lo mali yuye, nè sè kwaha lo wùriŋ.

⁴⁰ Filip à dè yi kək nga yi yè' mvwe' lak Azotò. Yi gihi lo kə' mvwe' lak sè fo' sè, nè sè tsoho lo Ntirè nè Bèboŋ tətè yi à kè dzèŋ mvwe' lak sè wo togè fo' dè Sisàriyà.

9

Sol A Bùuŋ, Nə Dzəm Jisòs

¹ Ghà nè bum yè'sè à sè ye ve'nə fana Sol sè wəpsə mali bùu sè wo à sè yù mandzè Tà Jisòs sè dè yi nè zə yà'wèŋ. Yi à ye'e lòkə ye ŋkum ngà fa satikà', ² nè fek nà' dè nà'a fa yi nwàk mòk nè ngòfa yi nàŋ ngòko bwìŋ mù Dàmaskù. Yi dè yi jəŋ nà', nè lo bə zeŋ mvwe' ndaap pìriyàa bùu Jus sè mù Dàmaskù, dè yi kə dzeŋ-a mbwa, nè ye nga nwè nəmòk sè bə' mandzè nè Tà Jisòs, fana yi ko wo pwe', bəba kè mbəmbam àɛ, nè jəŋ və wo Jòrosalèm anə.

³ Yi à sè lòDàmaskù anə, nga yi sè kuəp lòŋgə ntòlak nè ntèn, yi ye nga mareŋ mòk ba'a tsə mabu co mbəŋ ve'ɛ, nè reŋ mvwe' sè yi tə sè ve'ɛ paamm. ⁴ Yi gbə sè nze, fana nè yuk nga ŋgì nwè nəmòk sè cèp dè, <<Sol, Sol, wù sè fa mù ŋgə' bùu yà?>> ⁵ Yi fek dè, <<A wù ndà Tà?>>

Ŋgì ŋgèŋgəŋ duk fe'lə dè, <<A mùu Jisòs nè wù sè fa mù ŋgə' nè. ⁶ Lòkok mətəsè, nè lo mù ntòlak anə. A kə dzeŋ fo' ŋkuŋ wo tsok wu yusè wu nè gə tsoŋ yà'.>> ⁷ Bùu sè wo à sè gi bə Sol wèŋ à təeŋ fo', nè kà yusè co wo cep tse'. Wo à yuk ŋgì nè, nè kà nwè nəmòk yə. ⁸ Sol à lòkok sè nze, nè dè yi muk lis ye, fana yi kà bum yə. Wo à dəsə nisə lòyi Dàmaskù mok bə bo. ⁹ Yi à cu fis nùumbu tɛ' nga yi sè kà yə. Mùnə nùumbu sè tɛ' yà'sə pwe' bo bə cùu ye kà kùrè, yi kà ndzəp sè' no lok.

¹⁰ Ngà yù mandzè Jisòs mòk à ye Dàmaskù anə nè wo to liŋ ye dè Anàniyàs. Yi ye yumok co yi yə lo ve'ɛ, fana Tà Jisòs to yi nja duk dè, <<Anàniyàs.>> Yi dzəm dè, <<Tà, mù nè'e.>> ¹¹ Tà nè duk fa yi dè, <<Fùhə, nè yuŋ lo mandzè nè wo togè nà' dè Rəreŋ nà'a. Wu kə dzeŋ mvwe' ndap Judàs, fana wù fek fo' dè wù dzəm ngòyə Sol nè yi mo nze mvwe' lak Tasò. Yi sè gə pìriyà, ¹² nè sè ye co lo ve'ɛ dè yi yə nwè nəmòk nè wo to yi dè Anàniyàs vəə, nè kə naaŋ fa yi bo dè ya yi ye fe'lə bum səmok.>> ¹³ Anàniyàs duk dè, <<Tà, a bwìŋ ŋkùuŋntèn sè wo a tsè' mù nsàap ŋgwap sè nwè ènə sè gə bohòbùu yo sè mvwe' lak Jòrosalèm pwe'. ¹⁴ Yi nè vè nè Dàmaskù bə nàaŋ sè yi a jə bohòŋkum ngà fa satikà' dè yi ko ndàaŋwè pwe' nè nà' to liŋ yò.>> ¹⁵ Tà à duk dè, <<Gèŋ ntèn, bùusè yi nwè nè mù a swekfis yi ya bù lakmvum, ŋkəkum nè ye bùu Izùre wèeŋ nè riŋ liŋ am. ¹⁶ Fana mù bə tu am nè niŋ fa yi nsàp ŋgə' nè yi nè ye bùu mù ngògə dè ya bwìŋ riŋ mù.>> ¹⁷ Anàniyàs à lò, nè kə ni kok mù nda'à anə, nè naaŋ fa Sol bo. Nə sè duk dè, <<Moma am Sol, Tà Jisòs tum vèsə mù yi, yi nè yi a yəeŋ bohòwù mandzè nga wù sè vè fəeŋ nà'a. Yi tum mù ya wu ye fe'lə bum səmok, nè rwiŋ bə Yòŋsè nè Rəreŋ nè.>> ¹⁸ Yi ànə duk wes ve'nə ntèn, fana yumok ye'e gbə tsoŋ mù lisè Sol anə co bap, fana yi ye fe'lə bum səmok. Yi à lòkok, fana wo bəptəsə yi. ¹⁹ Yi a zə wes beŋ, fana yi tse' fe'lə nàŋ səmok.

Sol Tsòho Ncèp Jisòs Mvwe' Lak

Dàmaskù

Sol à cu nùumbu mok bə bùu sè wo à sè yù mandzè Jisòs mvwe' lak Dàmaskù anə. ²⁰ Mvəsè yi à ye fo', yi à lòmvwe' ndap piriya bùu Jus, nə ye ngòtsòho liŋ Jisòs sè ntɛŋ. Yi duk də, Jisòs nə mo Nwì. ²¹ Bùu sè wo à yuk yusè yi à sè cèp sè à mərə lòoŋ. Wo sè fek də, <<Nè'e ka ngà' nè yi à ye Jòrosalèm, nə sè zə ndaanwè pwe' nè nà' to liŋ yè'sə nə yeŋ à? Yi a vè fɛɛŋ ka sè' də yi kə ko bwìŋ də nga yi jəŋ lo yà' ngòfa nkum ngà fa satikà' nə yeŋ à?>> ²² Fana Sol tsoho gɛŋsə ghaha lo wesə mantombi mvəsè yi à sè nì tsè' də Jisòs Nkum ngà gèm bwìŋ nə. Yusè yi à sè cèp sè à rɛɛŋ nòoŋ vɛ'ɛ jəja nsàp nè bùu Jus sè wo cu Dàmaskù anə jip, nə kà yusè ngòcèp fəsə fa yi tse'. ²³ A kə dzɛŋ nùumbu mok fa'nə, fana bùu Jus wèŋ kə cum kwe' də wo zə Sol nə. ²⁴ Anə geŋ Sol riŋ bə kwe' nè wo à cu nə. Nè maraŋ bə ndzəmè pwe' wo sè so Sol mvwe' ncùu ŋka' sè mvwe' ntòlak nà'nə. ²⁵ A ye nùumbu mòk nga ndzəm seŋ, fana bùu Sol mok kə le' casə yi mvwe' tətòo ŋka' sə ŋkò'o.

Sol Kɛ' Və Jòrosalèm

²⁶ Sol à lòJòrosalèm, nə lap mandzè də bə bùu Jisòs wèŋ ye mvwe' mò'fis. Wo pwe' à sè wəp yi wəpə, nə kà pap də yi mòk nè yi sè yù mandzè Jisòs dzəm. ²⁷ Fana Bànabà və ngòtəsə nà'. Yi jəŋ nà', nə jəŋ lo fa bohòŋgàa ntum sè wèŋ. Yi tsoho rɛŋsə fa yà'wèŋ mvəsè Sol à yə Tà Jisòs mɛ mandzè Dàmaskù, nə ye mvəsè Tà à cèp bohònà' sè. Yi à tsè' fa yà'wèŋ də Sol a tsòho liŋ Jisòs mɛ Dàmaskù bə nàŋ, nə kà ŋwè nəmòk sè' wəp. ²⁸ A ye vɛ'nə fana Sol à ye mok bə yà'wèŋ mok mvwe' mò'fis, nə sè gihi lo Jòrosalèm, nə sè tsoho kɛ' ca liŋ Tà Jisòs. Yi à sè tsoho, nə kà ŋwè nəmòk wəp lok. ²⁹ Yi à cèep, nə sè bwìnə ncèp bə bùu Jus sè wo à sè cèp ncèep lak Gris, fana wo sè lap mandzè də wo zə yi. ³⁰ Bùu Jisòs sè wèŋ à rì vɛ'nə, fana wo jəŋ tsoŋ lo nà' sè Sisàriya, nə tum gesə lo yi ma Tasò. ³¹ Anə ye vɛ'nə, fana bùu cos sè mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiya bə Galili nə ye Sàmàriya à tse' mok fifi. Coos yè'sə à sè

gɛ lòmantombi, nə sə kuk bə bwìŋ sè'. Yè'sə à sə ye vɛ'nə bùusè Yòŋsə nè Rɛɛŋ nə à sə tɛsə wo yi mvəsè wo à sə cu, nə sə gɛ bum sè yà' sə niŋ tsok də wo sə wəp Tà.

Pità, Aniyàs Bə Dokàs

³² Pità à sə kɛ' gi nèbɔp. A ye nùumbu mòk, fana yi kɛ' lo ngòkə cèpsə bùu Jisòs sè wo cu mvwe' lak səmok, wo to fo' də Lidà. ³³ A kə dzɛŋ fo', yi ye ŋwè nəmòk nè liŋ nà'a Aniyàs. Nwè ènə à sə kà ni' ye te' bəsəgə, nə sə nooŋ mam mɛ kèhe luumŋgòŋ fwame'. ³⁴ Pità à to yi də Aniyàs, nə duk fa nà' də, <<Jisòs Krest gɛŋsə wu laŋ. Lòkok mɛtsè, nə lim kəà yò.>> Aniyàs lokok ca gu mɛtsè sè' kè' mò'fis. ³⁵ Bùu Lidà bə sè wo à sə cu mvwe' mbo' Saròŋ wèŋ pwe' à yə, nə kupsə, nə dzəm Tà.

³⁶ Nwà nəmòk à ye mvwe' lak Jopà nè liŋ ye də Tàbità. Yi à ye sè' ŋwà nè yi à sè yù mandzè Jisòs. Bùu Gris wèŋ togè yi yàwo də Dokàs. Liŋ ye sə yà'a də ŋgap. Yi à sə gù bəboŋ, nə sə tɛsə ngàa jìŋ, nə kà wò. ³⁷ A ye ghà ànə, yiyaŋ à ko yi, yi kpɛ. Wo à cùk wes yi, wo kə nonse yi mvwe' rum mòk mətùhù co ma mɛzok vɛ'ɛ. ³⁸ Jopà bə Lidà ka səsap yeŋ, fana ngàa yù mandzè Jisòs sè wo à ye Jopà yuk də Pità cu sè Lidà. Wo tumsə gesə bwìŋ ba də wo kə caŋ to Pità də kwəkwe' nà'a caŋ və wàp. ³⁹ Pità à fùhɛ, nə lo bə yà'wèŋ. Yi à kə dzɛŋ, fana wo jəŋ lo yi mvwe' rum nè ma mɛbu nə. Bàa yepmfə sè wo à ye fo' lòoŋfo', à vè, nə sə warə ŋgɛ ni' Pità, nə sə niŋ tsoho fa yi cəək sè Tàbità à gù fa wo ghà nè yi à cu ntòŋwum sə. ⁴⁰ Pità à fis bùu sè mɛ nda'à anə sə mbiŋ pwe', nə təŋ bə tumfərə, nə sə lɛŋ Nwì. Yi à lɛŋ wes, fana yi bɛuŋ kuk vèŋ ni' Tàbità nə, nə duk də, <<Tàbità, lòkok mɛtsè!>> Tàbità muk lis. Mvəsè yi à yə Pità, fana yi lokok cum mɛtsè. ⁴¹ Pità ko nà' bo, nə lokoksə nà' mɛtsè. Yi to bùu sè wo à dzəm, nə ye bàa yepmfə sè wèŋ, nə fa yà'wèŋ Tàbità nə nga yi mok ŋwəm.

⁴² Bùu sè mvwe' lak Jopà pwe' à yuk yu yè'sə, fana bwìŋ ŋkəuŋntɛŋ dzəm bohòTà Jisòs. ⁴³ Pità à cu mali Jopà anə mənə nùumbu səmok. Yi à sə cu bə ngà'

nəmòk nè yi sèeṅgè ṅgùp, liṅ yee dè Saimù.

10

Pità Bè Kònilòs

¹ Nkum sojà nè mvwe' lak Rumà mòk à ye mvwe' lak Sisàriyà, liṅ yee dè Kònilòs. Yi à tse' bòp sojàa sè mvwe' lak Itali yi. ² Yi à sè wəp Nwì nèbup. Yi à sè kùksə Nwì bə bùu sè mɔ nda'à yi pwe'. Yi à sè fa bùu Jus wèṅ mbo wùriṅ, nè sè ləṅ Nwì sè' nùumbu pwe'.

³ A ye nùumbu mòk ṅga nùm càsə marəṅ, fana yi ye yumok co lo ve'ε. Yi ye masinjà Nwì jəja ve'. Nà' to yi bə liṅ dè Kònilòs. ⁴ Wəə ko yi, fana yi kùk sɛɛṅ tse' nà', nè fek nà' də, <<A yà Tà?>> Masinjà Nwì nè duk fa nà' də, <<Nwì a yuk piriyaà yo, nè ye fa mbo yòsə, nè tsərə nè wu. ⁵ Fana nè ṅga'a nè'e, wu tumsə gesə bùu mok mvwe' lak Jopà ṅgòkè to ṅga' nəmòk fo' nè liṅ yee Saimù Pità. ⁶ Yi nòmɔ nda'à Saimù nè yi no ṅgɔ ndzəp nè ghaṅ, nè yi sèeṅgè ṅgùp nà'a.>>

⁷ Anə ye ve'nə fana, masinjà Nwì nè yi à tsòho fa Kònilòs bum yè'sə, nè lo gesə lo yuye. Kònilòs to ṅgàa fàak ye sè mɔ nda'à yi bwiṅ ba. Yi to sojà ye mòk sè' nè nà'a wəpgè Nwì. ⁸ Yi à tsòho fa yà'wèṅ yusə yi anə ye sè pwe'fo', nè duk fa wo də yà'wèṅ lo mvwe' lak Jopà anə.

⁹ Tsok à rəṅ ṅga wo sè kəp ləJopà anə, fana Pità sè kok lo ye mɔ tu ndap ṅgòkè ləṅ piriyaà mbwa. A ye ṅga nùm co marəṅ. ¹⁰ Njè à ya yi, fana yi sè dzəm də yi zɔ yumok. Wo ànə ka zuzɔ sè nto gɔ wes, fana yi sè ye yumok co lo ve'ε. ¹¹ Yi ye ṅga ntòbu mùhu nòto, fana yumok sè tsoṅ tesə mbwa. Yà' səsə co làba' nè ghaṅ ve' ṅga wo kotse' tsə vè nà' bə ṅgəṅgəṅ sè kwè sə pwe'. ¹² Yusə yà' à ye mənə làba' nè à ye nàamṅgòṅ pwe' bə nsàap bum sè jì nès co no bə swi wèṅ pwe'fo'. ¹³ Yi yuk ṅga ṅgì ṅwè nəmòk duk vèsə fa yi duk də, <<Pità, lòkok, nè suə zɔ nàam yè'sə.>> ¹⁴ Fana Pità cep fəsə gesə ye duk də, <<Tà, anə kà ve'nə ye yuk, mɔ ka

yàm yu səmok sè lùuk yo dzègè yà' dzəə zɔ yuk.>>* ¹⁵ Ngi ṅwè nè cep səmok də, <<Yusə Nwì a gù bəṅsə yà' mok laṅ fana wù kà də wu dzə yà' duk.>> ¹⁶ Yu yè'sə à gù fis ve'nə kè' tɛ', fana wo jəṅ fəsə lo yu sə mɔbu anə səmok.

¹⁷ Pità à sə mərə duk də nsàp lo nè yi yə nè'nə sə nì tsə' fa yi yè'sə də yà lɛ, fana ṅga bùu sè Kònilòs tumsə sè kè dzəṅ kə ncùhù yi sè laṅ. A ye ṅga wo à fe'rə mvwe' ndap Saimù nè, nè riṅ nà'. ¹⁸ Fana wo to fek gesə duk də, <<Nwè nəmòok fənə ṅkùṅ nè liṅ yee dè Saimù Pità àl-ò?>> ¹⁹ Wo à sè fek gəsə lòve'nə ṅga Pità sè tsərə malì də yi rɛɛṅ nsàp lo nè nà' kə tàsə yi ènə ṅkuṅ. Yòṅsə Nwì à to yi, nè tsok fa yi də, <<Bùu səmok sə lap wu fənə bwiṅ tɛ'. ²⁰ Lòkok mɔtsə, nè tsoṅ lo kə tseṅ wo. Wu gùə wù kà də wu dzeṅ ṅgòyù lòwo duk bùusə mɔ duk wo mɔ də wo və.>> ²¹ Fana Pità suhu lo, nè kə tseṅ wo. Yi duk fa yà'wèṅ duk də, <<Nwè nè wèṅ sə làap nè mɔ. Wèṅ vè da?>> ²² Bùu sè wèṅ duk də, <<Kònilòs nè yi ṅkum sojà tum ves yi. Yi ṅwè nè bèboṅ. Yi kùksəgè Nwì, fana bùu Jus pwe' rì yi bə lak ləṅ də yi ṅwè nè bèboṅ. Masinjà Nwì mòk nè rərəṅ a tsə' yi də yi to və wu nda'à yi ya yi yuk-a yusə wu nè tsok fa yi.>> ²³ Wo à cep wes, Pità to nisə wo mɔ nda'à yi, bə yà'wèṅ nooṅnooṅ mbwa tsok rəṅ. Tsok ànə rəṅ, fana yi lokok, nè be' mandzə bə yà'wèṅ lo. Bùu mok sè mvwe' lak Jopà sè wo à dzəm Jisòs à yù lòyi sè'. ²⁴ Wo à gì tsok kə rəṅ səmok ṅkuṅ fana wo kə dzeṅ mvwe' lak Sisàriyà anə.

A kə dzəṅ fo', wo ye Kònilòs bə njənjàaṅ ye nè ye ṅge' ntum ye sè yi to yà'wèṅ, ṅga wo cu sə tək Pità. ²⁵ Pità à sè nikok, fana bə Kònilòs kərə. Kònilòs gbɔ cum tsoṅ kù mantombii nà' sè nze, nè zəm tu ṅgòkùksə nà'. ²⁶ Pità lòkoksə nà' mɔtsə, nè duk fa nà' duk də, <<Lokok mɔtsə, mɔ mɛgù sè' ṅwè co wù.>> ²⁷ Mvəsə yi à sè cep malì bohònà' ntòfo', fana yi ni lo mɔ nda'à, nè ye bwiṅ ṅga wo rwiṅ cu mbwa wùriṅ. ²⁸ Yi duk fa yà'wèṅ

* **10:14** 10:14 Nwəə Jus kum-a nsàap nàam mok sè Nwì à dzəsə yà' fana yi nè kà mɔtsətsə'rə bwiṅ ṅga wo sè kùksə Nwì vè, tse'ṅga yi fa satikà' nè ṅgòrəṅsə ni' ye nà'a ṅkuṅ.

dùk dè, <<Wèñ rì yàwèñ sè' dùk dè, wu kùk ja'a na bə nsàp mandzè nè bùu Jus wèñ kùksəgè Nwì, fana ye dè kaco ñwè Jus kə kə' ye ñwè lakmvum ñkə' yeñ. Kaco bə nà' sè tòrə kə' ca nduk sè' yeñ. Mègù dùk dè Nwì a rɛɛnsə fa mɛ yi dùk dè kà dè mɛ tsərə dè ñwè nəmòok nè co mɛ dzeen yi dzèen dùk. 29 Nà'a njo nè wo to mɛ, mɛ nè vè nè, nè kà dzèen.>> Fana yi dùk mok dùk dè, <<Mɛ vè lañ, wèñ to mɛ da?>>

30 Yi à fek vɛ'nə, Kònilòs cep dè, <<Bə nùm nè ntinə pwe' a nùumbu kwè, nè à ye marañ sè' mvək nè ñga'a vɛ' ñga mɛ cu mɛ nda'à mɛ ñgòlɛñ pìriyà nè wo lɛngè nà' ñga nùm càsə marañ nà'a. Mɛ kùk à, ñwè nəmòk tə kok nè' mantombii mɛ. Yi ni tse' cəək mok yà' sə ba'a nèbɛp. 31 Yi to mɛ bə liñ dè, <Kònilòs.> Nə dùk fa mɛ dùk dè, <Nwì a yuk pìriyàa yo, nè tsərə fa mbo yòlañ. 32 Ye dè tumsə gesə lo ñwè nəmòk mvwe' lak Jopà yi to fa wu ñwè nəmòk fo' nè wo togè liñ ye pwe' dè Saimù Pità. Yi ñkùliñ. Yi nòmɛ nda'à Saimù nè yi fàkgè bə ñgùp, nè ndap ye ñgɛ ndzəp nè ghañ.> 33 Yà'a yusè mɛ a tum gù bwìñ sè' ntèñ dè wu vè sə. Wù nè gù nè bəbɔñ, nè vè nè sè'. Vès cu ñga'a fɛɛñ mantombii Tà Nwì pwe'. Vès sə tək wù dè wu tsoho fa ves yà pwe' sè Nwì a tsè' fa wu dè wu cep.>>

Yusè Pità A Cèp

34 Fana Pità yè ñgòcèp dùk dè, <<Mɛ rì tse' ñga'a mok bə nè zinə dùk dè Nwii jəgè bwìñ pwe' yəyərə.>> 35 Yi dùk dè, <<A ye-a sè' ndà lòon nè lak ñgèngàa sè' fòlòon ñga yi wəp-a Nwì, nè sə gɛ yusè yà'a kəkùrə, fana ye dè Nwì dzəm ñgèngàñ. 36 Nwì à tsè' fa bùu Izùre ncèp nè nje nè lañ. Ncèp ye nè à ye Ntirè nè Bəbɔñ dè Jisòs Krest nè yi Tà bohòbwìñ pwe' a jə vè fifi. 37 Wèñ rì nsàap bum sè yà' a ye mvwe' nzeñgòn bùu Izùre wèñ pwe' yà'a lañ. Ghà nè Jon à sə tsòho nzak bàptɛ à càa fana Jisòs yeto fàak ye mvwe' nzeñgòn Galili. 38 Yà' à ye bə liñ Jisòs nè mvwe' lak Nazàre nè, mvəsè Nwì à fa yi Yònsè nè Rərəñ nè ye ñañ fana yi à kə'kə' càa, nè sə gɛ bəbɔñ, nè sə gɛñsə

lo bùu sè wo à cu ndzə bohònkum ze', bùusè Nwì ànə ye bə nà'. 39 Bum sè yi à gù mvwe' laak bùu Jus, nè ye Jòrosalèm pwe'fo', vès à yə yà' bə lis avès. Wo à tɛ'lə yi mɛ ntəəñ, nè zə yi. 40 Fana nùumbu nè tɛ' à dzèen, Nwì gɛ yi lokok mvwe' kɛ. Nwì à gù dè yi niñ fa bwìñ ni' ye. 41 Yi à ka bohòbwìñ lòon sè' yəəñ. Yi à yəəñ mègù bohòvès sè Nwì ànə swek fis ñgòyə bum yè'sə bə lis avès. Ghà nè yi à lòkok mvwe' kɛ nè, vesiwèñ à zɛ zɛzɛ, nè no nəno mvwe' mò'fis. 42 Fana yi Jisòs nè à dùk ves dùk dè vès tsoho lo fa bwìñ Ntirè nè Bəbɔñ nè sè'. Nə sə rɛɛnsə fa bwìñ dùk dè a yi nè Nwì a fa yi ñaañ dè yi sak bùu sè wo à kɛ lòlañ, nè ye sè wo cu ntòñwəm pwe'fo'. 43 Bù ñgàa tsòhòbum Nwì sè wo à ye ñjamòk tsòho nè sə kum liñ ye. Wo à dùk dè ñwè nè nà'a dzəm-a bohònà' pwe', Nwii nè swifa ñgèngàñ bɛp ye bə ñaañ sè yà' cu ndzənə liñ ye sə.>>

Yònsè Nwì Vè

BohòBù Lakmvum Sè'

44 Mvəsè Pità à sə cèp vɛ'nə, fana Yònsè nè Rərəñ nè və bohòbùu sè wo à sə yu'rə ncèp nè Pità à sə cèp nè pwe'. 45 Bùu Jus sè wo à dzəm bohòJisòs sè wo à vè bə Pità wèñ mvwe' lak Jopà à mərə nèbɛp. Wo à sə mərə dè Nwì fa bù lakmvum wèñ Yònsè nè Rərəñ nè sè'. 46 Njo nè wo à yuk mvəsè yà'wèñ à sə cèp ncèp lak mok sè wo kà yà' yukgè nè sə kùksə Nwì. Fana Pità cep dùk dè, 47 <<Bù yè'e wèñ tse' Yònsè nè Rərəñ nè sè' co vesuwèñ à tse'. Aco ñwè nəmòk dzeen dè wo kà wo bə ndzəp bàptɛsè à?>> 48 Fana yi fa ñañ dè wo bàptɛsə yà'wèñ bə liñ Jisòs Krest. Anə geñ, wo dùk fa Pità dè bə yà'wèen cum mənə nùumbu mok ñkùñ.

11

Pità Tsè' Rɛɛnsə Fa Bùu Cos Wèñ Yusè Yà' A Ye

1 Yà' à yuhu lòbohòngàa ntum Jisòs bə bùu sè wo à dzəm Jisòs sə mvwe' nze Jùdiyà pwe' dè bù lakmvum wèñ a dzəm ncèp Nwì nè sè'. 2 Fana mvəsè Pità à lo mɛ Jòrosalèm, bùu mok sə cep dè yi ka bəbɔñ gɛ. A ye bùu sè wo à sə dzəm dè

tse'nga wo kom fa bù lakmvum wèŋ tu mbambam ŋkuŋ wo bùuŋ bùu cos yà'a.

³ Wo sè duk dè, yi a kè nõnõnda' à nsàap bùu yè'sè, nè zu be'lè zuzu bə yà'wèŋ.

⁴ Pità ye nga'a ngòtsòho fa wo mvəsè yà' a yèto bə yusè yà' a ye pwe'fo'. ⁵ Yi tsok duk dè, <<Mù à cu ngògù pìriyà mvwe' ntum lak Jopà, fana mù ye lo. Mù ye nga yumok sè tsə mubu yà' səsə co lāba' nè ghaŋ ve'ε nga wo kotse' tsə yà' bə ŋgũŋgũŋ sè kwè sə. Yà' à kè təŋ kũəp ŋgũ ni'l mù. ⁶ Mù kuk bũrə yà' bəboŋni. Mù ye nga nsàap nàamngòŋ pwe' bə nsàap bum sè jì nès co no bə swiŋ wèŋ pwe'fo' cu ca. ⁷ Fana mù yuk nga ŋgì ŋwè nəmòk duk vèsə fa mù duk dè, <Pità, lòkok nè sũə zu nàam yè'sə.> ⁸ Mù cèp fəsə gesə lo duk dè, <Tà, anə kà ve'nə ye yuk. Yumok sè vès rì dè wo dzègè yà' dzəə ka mù cùhu mù yàm ni yuk.> ⁹ Ŋgì ŋwè nè cèp vesə fe'lə mubu anə səmok duk dè, kà dè mù dzə yusè Nwì a gù bònjsə yà' laŋ duk. ¹⁰ Yà' à gù fis ve'nə kè' te' fana wo jəŋ fəsə lo yà' mubu anə səmok.

¹¹ <<A ye sè' ghà nà'nə, bwìŋ kə dzeŋ mvwe' ndap àm nè mù cugè fo'. Wo à ye tu awo bwìŋ te'. Wo ànə tumsə vesə bùu yè'sə mvwe' lak Sisàriyà. ¹² Yòŋsè nè tsok fa mù duk dè, kà dè mù tse' məmərè ngòyù lòwo duk. Bwema sè mvwe' lak Jopà sè wo ntũfu yè'e à yù lòmu Sisàriyà anə. Vesiwèŋ à lònda' à Kònilòs vès pwe'. ¹³ Yi tsoho fa ves mvəsè yi a yə masinjà Nwì nga nà' tə mù nda' à yi, nè duk fa yi duk dè, <Tumsə gesə lo ŋwè nəmòk mvwe' lak Jopà yi kə to fa wu ŋwè nəmòk fo' nè liŋ ye pwe' dè Saimù Pità. ¹⁴ Yi nè kə tsok fa wu ntirè nè wu nè tse' lùŋ weŋ ndap yòlòŋ.> ¹⁵ Fana mù anə sè yeto ngòcèp jo ntèŋ, Yòŋsè nè Rərəŋ nè və bohòwo sè' mvəsè nà' à vè bohòvesuwèŋ taŋ yà'a. ¹⁶ Fana mù tsərə fəsə yusè Tà à cèp duk dè, <Jon à bàptesə bwìŋ bə ndzəp, fana wo nè bəptesə weŋ bə Yòŋsè nè Rərəŋ nè.> ¹⁷ Nòjəja dè Nwì à fa bùu sè wo ka bùu Jus yeŋ yè'sə wèŋ sè' nsàp fəfa nè vesuwèŋ ànə dzəm Tà Jisòs Krèst yi fa ves nà'a. Anə ye-a ve'nə, mù ye yàm

yè'sə ndà nè co mù gũ də Nwì kà yuye gù ε?>>

¹⁸ Bùu cos sè ànə yuk wes yu yè'sə, fana wo tənşə ngòcèp dè Pità a gù bup. Wo kukesə Nwì dè, <<Ye dè Nwì a fa bù lakmvum mandzè ngòkupsə ntum, nè luŋ.>>

Cos Yèto Mvwe' Lak Antiyòk

¹⁹ Bùu sè wo à dzəm Jisòs à carə sam bùu ngə' nè nà' à lòkok ghà nè wo à zə Stefè nà'a. Mok à ca lòmvwe' səsap co mvwe' nzeŋgòŋ Fònisiyà bə Səprònə ye Antiyòk. Wo sè tsoho fa lo gu ncèp nè Jisòs nè bohòbùu Jus wèŋ woòwo. ²⁰ Fana bùu mok mʉtsətsə'rə wo sè mvwe' lak Səpròbə Sìnini à lòmvwe' lak Antiyòk, nè kə tsoho fa bù lakmvum wèŋ Ntirè nè Bəboŋ nè nà' sè kùm liŋ Tà Jisòs. ²¹ Nàaŋ Tà à ye bə yà'wèŋ, fana bùu sè wo ànə dzəm Ntirè nè, nè bùuŋ və bohòTà, à yam wùriŋ.

²² Bum yè'sə à yuhu lòmvwe' cos nè Jòrosalèm, fana wo tumsə lo ŋwè nəmòk nè wo to yi dè Bànabà mvwe' lak Antiyòk anə. ²³ Yi à kè dzeŋ fo', nè ye mvəsè Nwì a nì bònəm ye bohòyà'wèŋ, fana yi kwa, nè tipsə gũŋsə wo dè yà'wèŋ təŋ mali gũgũŋ nè ye zìnə bohòTà Jisòs bə ntum yà' pwe'. ²⁴ Bànabà à ye ŋwè nè bəboŋ. Yi à rwiŋ bə Yòŋsè nè Rərəŋ nè, nè nè sè naaŋ tu bohòJisòs ŋkũuŋ sè'. Bwìŋ ŋkũuŋntèŋ à kupsə, nè dzəm bohòTà Jisòs. ²⁵ Anə geŋ Bànabà ye'e lo mvwe' lak Tasòŋgòkè ləp Sol. ²⁶ Yi à kè yə nà', yi jəŋ fəsə və nà' Antiyòk anə. Bùu sè ba yè'sə à sè cu bə bùu sè mù cos sè, nè sè yə'rə wo ŋkà'ngòŋ mò'fis bə tu. Kwe' bù nè wo à sè yə'rə nè à ye nè ghaŋ. Wo à yèto ngòto fa ngàa yù mandzè Jisòs wèŋ liŋ sè dè Krətèŋ yè'e mvwe' lak Antiyòk anə.

²⁷ A ye sè' co mvək ànə fana ngàa tsòhòbum Nwì mòk nè wo sè cèp bum sè Nwì a tsè' fa wo à ye'e Jòrosalèm, nè tsoŋ lo sè Antiyòk anə. ²⁸ Mòk à ye fo' nè liŋ ye Agabòs. Yi à cèp bə nàaŋ sè à fa yi Yòŋsè nè duk dè, njè nè bup sè vəə. Nà'a nè ko nzeŋgòŋ nè lòŋfo'. (Njè nè à ko ghà nè Kladiyòs à ye ŋkum yi nà'a.) ²⁹ Ngàa yù

mandzè Jisòs à cu, nè dzəm mvwe' mò'fis dè, ndaanwè pwe' jəŋ və yu ye mvəsè yi tse' ŋga wo tēsə gesə lo bwema awo sè wo Krètəŋ sè yà'wèŋ cu Jùdiyà. ³⁰ Wo ànə gu vè'nə, nè tumsə Bànabà bə Sol dè yà'wèŋ jəŋ lo fa bù ñkwàha bùu sè mü cos mbàam sè.

12

Ngə' Sə Yam Ghaha Ghaha

¹ A ye sè' co mənə mvək nà'nə, fana Herònə yi à ye ñkum mvwe' lak Izürə yeto ŋgòfa bùu sè mü cos sè wèŋ ŋgə'. ² Yi à gwè' cok tu Jem moma Jon bə fèk. ³ Yi ànə ye dè bùu Jus wèŋ kwa, fana yi ghaha wesə, nè ko Pità. Yè'sə ànə ye ghà nè wo à sè zu ñkà'a brəd jì yis yà'a. ⁴ Mvè'nə Heròànə ko nà', fana wo kə gesə yi mü ndapndzəmè. Yi fihi sojà wèŋ kwè, kwè, sè kè' kwè dè wo sè kək nà'. Heròà sè duk dè wo nè sak nzak nà' mütsetsə'rə bwìŋ ghà nè ñkà'a Pasobà nè càa. ⁵ Pità à sè cu mü ndapndzəmè anə, fana bùu sè mü cos à sè ləŋ fa yi pìriyà bohòNwì bə nè zìnə àwo pwe'.

Pità Tesə Mü Ndapndzəmè

⁶ Nè ndzəmè nè Heròà sè duk dè tsok rəŋ fana wo kə sak nzak Pità à ye, wo tsoŋ noŋsə noŋ Pità nè bə kwan ba. Yi sè noŋ mütsetsə'rə ŋgàa kək ŋgàa ndapndzəm sè' ba. Mok à təŋ lok ncùu ñka' ndapndzəm sè sè'. ⁷ Anə geŋ, masinjà Tà Nwì və fo'. Mareŋ mòk rəŋ mü ndapndzəmè anə. Masinjà Nwì nè kum tsə'rə Pità mü ñkambəhə. Nà'a yəŋ, fana yi tsok nà' duk dè nà'a lokok mütse jwè. Yi à duk vè'nə ntèŋ, kwan sè wo à tsòŋ Pità bə zeŋ sè fiŋ. ⁸ Masinjà Nwì nè duk dè nà'a swi' tsə'rə korə nà' bə kùŋgùp nà' bəboŋ. Pità ànə gu wes vè'nə, fana yi duk fe'lə fa nà' dè nà'a ni cək, nè mü ñkwèŋ nè və bə nà'a lo. ⁹ Pità yuŋ nà', bə nà' tēsə lo mü ndapndzəmè anə. Yi kà sè rəŋ dè yusè masinjà Nwì sè gù sè zìnə rəŋ. Yi à sè duk ye dè, kàmòk yi sè yə ŋgwàaŋ lo. ¹⁰ Bə nà' à dzèŋ mvwe' ntòmbi ŋgàa kək ŋgàa ndapndzəm, nè casə nà'nə, nè kə dzer fe'lə mvwe' ntòmbi àwo nè ba. Wo à casə yà'sə, nè kə dzer mvwe' ncùu ñka' sè

wo à gù yà' bə nteŋ, sè yà'a ŋgòni lòsə ntòlak. Nka' sè à muhu bə bo awo. Wo ca tēsə lo. Wo à sè yù tsə lòmandzè mòk fo', fana masinjà Nwì nè me'rə Pità fo'. ¹¹ Nà'a ghà nè Pità à rəŋ bə bum yè'sə, nè duk dè, <<Mù rì nè ŋga'a dè yu yè'sə zìnə. Tà Nwì a tumsə masinjà ye, yi kə fis mü ndzə bohòHeròbə bùu Jus wèŋ. Mù swirə yusè wo a sè duk dè wo nè gu mü.>>

¹² Yi à rì bum yè'sə vè'nə, fana yi ye'e lo nda'à ma Jon Mak nè liŋ ŋwà nè dè Mèri. A ye ŋga bwìŋ à kə benə fo' wùriŋ, nè sè ləŋ pìriyà. ¹³ Pità à kum ncùu ma sè mbiŋ, fana müwà'ŋgwèŋ mòk nè liŋ yee Rudà à dzəm, nè və. Müwà'ŋgwèŋ ènə fàkgè fo'. ¹⁴ Yi à yuk rì ŋgì Pità, nè kwa vè'è nèbup. Yi kà ncùu sè mok mùk, nè caŋ bwi foho lo kə tsok fa bwìŋ duk dè Pità tə sè mbiŋ. ¹⁵ Wo yak yi duk dè nà' sè ŋaŋa àlɛ. Yi cəp ghaha mali fo' dè yusè yi duk sè zìnə. Fana wo duk dè, kàmòk a ca masinjà Nwì nè yi kək gè Pità nè. ¹⁶ Anə ye vè'nə Pità sè kum mali ncùu sè fo'. Anə geŋ wo kə muk yà'. Wo à yə yi, wo mərə nèbup. ¹⁷ Yi gu bo ye ŋgòtsè' wo duk dè yà'wèŋ cum gəe'. Yi tsoho rəŋsə fa yà'wèŋ mvəsè Tà fis yi mü ndapndzəmè anə. Yi duk dè wo kə tsok fa Jem bə bùu mok sè wo à dzəm Jisòs sè pwe'. Yi duk wes vè'nə, yi ye'e lo mvwe' səmok.

¹⁸ Tsok à rəŋ, ŋgàa kək ŋgàa ndapndzəm sè wèŋ à jip nsàp nè wù kà fùk. Wo sè fe'rə ni' awo duk dè, Pità nè yè'sə fò? ¹⁹ Heròà fa ŋaŋ dè wo lap nà'. Wo lap, nè kà yi yə. Yi to ŋgàa kək ŋgàa ndapndzəm sè, nè fek wo bum yè'sə. Yi ànə fek wes yà'wèŋ, fana yi fa ŋaŋ dè wo zə yà'wèŋ. Yà' à càa, fana Heròye'e me'rə Jùdiyà, nè tsoŋ lo kə cumtse' mok Sisàriyà.

HeròKpə

²⁰ Ntəm à sè jòk Heròbohòbùu Tayà bə Sidòŋ nèbup, fana wo benə mvwe' mò'fis, nè lo ŋgòkə yə Herònə. Wo à gù, nè ko to ntòŋkəŋè ŋwè nəmòk nè liŋ ye dè Blatòs. Blatòs nè à ye ŋgà fàk nè ghaŋ mü nto' anə yi. Wo lo ŋga'a bohòHerò, nè kə duk fa nà' dè bə yà'wèŋ gu fifi. Wo à

gù ve'nə bùusè zuzù sè mvwe' lak awo à sè vè mègù mvwe' lak nkum ànə. ²¹ A kè dzèŋ nùmbu mòk nè wo à cok fis, fana Heròà ni cəək nkum ye, nè cum mənə kapràk ye, nè sè cep bohòbùu yè'sə wèŋ. ²² Wo à yuk, wo gurə duk də, <<Sə cep yè'sə nwì mòk, ka ŋwè yeŋ.>> ²³ Masinjà Tà Nwì ləp mak tsoŋ Herònə fo' ghà nè, bùusè wo à kùksə yi co Nwì, yi kà dzèèŋ. Ngìŋgòà lum yi tètè yi kpə ŋga dzèŋ nùmbu tàŋ.

²⁴ Ncèp nè Nwì nè à sè kùk lòmali mantombi. ²⁵ Bànabà bə Sol à mèsə fàak awo, nè me'rə Jòrosalèm, nè bwi foho lo fe'lə Antiyòk. Wo à lòbə ŋwè nəmòk nè wo to yi də Jon Mak wèŋ bəbɛ'.

13

Cos Nə Tumsə LòBànabà Bə Sol NgòTsòho Lòo

¹ Bwiŋ à ye mvwe' cos nè mvwe' lak Antiyòk sè wo à tse' fàak sè co ŋgàa tsòhòbum Tà Jisòs, bə cicàa sè wo ŋgàa yə'rè bwiŋ ncèp Jisòs. Liŋ mok à ye Bànabà bə Saimù. (Wo à sè to yi mok də, Najà.) Mòk à ye Lòsiyònè lak yee Sîrini, mòk ye Manəŋ nè yi à kuk ndzə bohònkum Herò, nè ye fe'lə Sol. ² Ghà nè wo à sè dzè zuzù ŋgòkùksə Tà, fana wo yuk ŋga Yòŋsè nè Rərəŋ nè duk fa wo duk də, <<Wèeŋ cok noŋsə fa mɛ Bànabà bə Sol zok, bùusè mù a to wo, nè fa wo fàak mok sè wo nè fak fa mɛ.>> ³ Wo à dzè mali zuzù, nè sè ləŋ pìriyà fana, wo naəŋ fa wo bo, nè se wo də wo lo.

⁴ Mvè'nè Yòŋsè nè Rərəŋ nè à tumsə Bànabà bə Sol fana wo tsoŋ lo sè Sèlusiyà, nè kə ni ŋwes, nè lo mvwe' nze Sèprò. ⁵ Wo ànə kə dzeŋ mvwe' lak Sàlamì fana wo tsoho kɛ' ca ncèp Nwì fo' mənə ndaap pìriyàa bùu Jus wèŋ. Jon Mak à ye sè' bə yà'wèŋ ŋgòtəsə wo. ⁶ Wo à gihi lòtètè wo kə dzeŋ Pafòs. Wo à kè tsèŋ ŋgà mfim mòk fo' nè liŋ yee də Bəjisòs. Nwè ènə à ye ŋwəə Jus, yi sè bərə bwiŋ də yi ŋgà tsòhòbum Nwì. ⁷ Ngà mfim nè à ye ŋwè govənònə yi à ye mvwe' lak yà'sə yi nè. Liŋ govənònə à ye də Sejìs Palis. Yi tse' ŋkərə nèbɛp. Nwè nè ghaŋ ènə à dzəm ŋgòyuk ncèp Nwì fana, yi to

Bànabà bə Sol də wo və. ⁸ Wo à vèə, fana ŋgà mfim nè kà ncèp nè Nwì nè dzəm, nè sè lap də Sejìs Palis nè kà ncèp awo nè sè' dzəm. Wo togè Bəjisòs nè də Elemà (ŋgà fe ŋgam) ve'nə bə ncèep bùu Gris. ⁹ A ye ve'nə, fana Sol nè liŋ ye mok də Pol, à kùk tse' nà' bə lis rap rap. Pol nè à rwiŋ bə Yòŋsè nè Rərəŋ. ¹⁰ Yi duk fa ŋgà gù bum mfim nè də, <<Wù mo ze', yusè yà'a bəboŋ pwe' wu bəŋgè yòyà' bəŋnə. Vəəm yo yà'a rwiŋ cu gù ca nsàap ŋkərəə sè bɛp nè ye ŋkù'!. Wu lapgè bə ŋaəŋ yo pwe' də wu gɛ gorə bɛpsə mandzə nè Tà nè. ¹¹ Bo Nwii nè jweŋ wu ŋga'a yè'sə. Lis nè loho wu, wù cumtse' ŋga wù sè kà mareŋ yə.>> Yi ànə cep wes ve'nə ntèŋ, Elemà ye ŋga yumok lok yi lis co mbàk ve'ɛ. Yi sè jam lap kɛ' ca fo' də ŋwè nəmòk ko yi bo. ¹² Mvəsè govənònə à yə ve'nə fana yi dzəm bohòJisòs. Anə ye ve'nə yi mərə bə nsàap yusè wo à sè yə'rə fa bwiŋ bə liŋ Tà sè wùriŋ.

Yusè Yà' A Ye Antiyòk Nə Mvwe' Nzeŋgòn Pìsidiyà

¹³ Pol bə bùu ye sè wèŋ à ye'e Pafòs anə, nè gi bə ŋwes kə dzeŋ mvwe' lak Pegà, nè nà'a mvwe' nze Pàmfiliyà. Jon Mak à mè'rə wo fo', nè bwi foho lo Jòrosalèm. ¹⁴ Wo à càsə mali Pegà, nè kə dzeŋ Antiyòk nè mvwe' nzeŋgòn Pìsidiyà. Nùmbu dzè à ye, wo lo kə ni cum mənə ndap pìriyà bùu Jus. ¹⁵ Ghà nè ŋwè nəmòk ànə taŋ wesə ŋwàk lùuk Musi, bə yusè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ à còm fana bùu sè mantombi mənə ndap pìriyà nè wèŋ à tum ŋwè duk də nà'a kə ye Bànabà bə Pol. Wo də yi kə duk fa yà'wèŋ duk də, yà' co bwema, tse'-a ncèp mòk nè bəboŋ co wo tipsə bwiŋ bə zeŋ àlɛ', yà' və kə tsok fa wo.

¹⁶ Pol à lòkok mɛtsə, nè gɛ bo də wo cum gəe', nè sè cep duk də, <<Wèeŋ yu'rə fa mɛ, bùu am bwe Izùrɛ, nè ye wèŋ mok sè wèeŋ kùksəgè Nwì. ¹⁷ Nwì nè bùu Izùrɛ yè'e kùksəgè yi, à cokfis tàcicii avès, nè gɛ yà'wèŋ yam manŋəŋgèŋ ghà nè wo ànə ye ŋkùŋ mvwe' nze Ijip. Nwì à jə fis wo mvwe' nzeŋgòn Ijip anə bə ŋaəŋ ye. ¹⁸ Mənə lùumŋgòn hum kwè,

yi sà ye bə yà'wèŋ ɲgà. ¹⁹ Yi à lèsə bù ɲkəŋkum sàmba bə lak awo mvwe' nze Kanà. Yi à gù bùu ye wèŋ tse' nze nə fo' mok wo. Bum yè'sə a jə co luumɲgòn ɲkù kwè-bə-hum tàŋ. ²⁰ Ghà ànə à càa, yi fa yà'wèŋ bùu sè ɲgòtəəŋ mantombi wo tətè kə dzeŋ mvək nè ɲgà tsòhòbum Nwi nè liŋ ye Samwè à ye sè' ɲwə nè mantombi.

²¹ <<Anə geŋ, wo fek Samwè nə duk də wo dzəm ɲkum, fana Nwi fa wo Sol də nà'a ye ɲkum nə nà'. Sol nə à ye ɲkum mənə luumɲgòn hum kwè. Yi à ye mo Kis nè mvwe' bəp lak Benjamè. ²² Ghà nè Nwi ànə susə yi fana Nwi koksə bwi Devid ɲkum àwo. Nwi à cèp bə liŋ Devid sə duk də,

<Mù yə də Devid nè yi mo Jesii nsàp ɲwə nè mù dzəm nə.
Yi ɲwə nè yi nə sə gù yusè mù nə sə dzəm ɲgògù pwe'.>

²³ Devid nə, Nwi à fis vè Jisòs ɲgà lùŋsè bùu Izùre wèŋ bohòŋwi bù ye nə. Nwi ànə kak tes ve'nə. ²⁴ ɲkuŋ Jisòs sə və ɲgà Jon à tsòho to fa bùu Izùre wèŋ pwe'fo' duk də yà'a kupsə, nə bwi fa bəp awo ɲkwèŋ, nə baptesə. ²⁵ Jon à sə kəp ɲgòmèsə fàak ye sə fana, yi fek bùu sə wèŋ duk də, <Wèŋ sə tsəm də mù yè'sə ndà? Mù ka ɲwə nè wèŋ sə tək nə yeŋ. Yi sə və maŋkwèŋ. Mù ka kərə ɲgòfweŋ fa yi kùŋgùup ye kərə.>

²⁶ <<Bwema am wèŋ sè wèŋ ɲgwi bùu Abrahàm bə wèŋ sè wèŋ ka bùu Jus yeŋ sè wèŋ kùksəgə Nwi. Ncèp lùŋ ènə sə vè yè'sə bohòvesùwèŋ. ²⁷ Bùu sè wo à ye mvwe' lak Jòrosalèm bə ɲkwàha bù awo à ka riŋ də ɲwə ànə ɲgà tətəsə bwiŋ riŋ. Nùumbu dzə à sə ye pwe', wo sə taŋ ncèp nè ɲgà tsòhòbum Nwi à còm bə liŋ ye, nə kà sè' sə rɛɛŋ. Anə ye-a sè' ve'nə fana wo à gù ncèp ɲgà tsòhòbum Nwi sə wèŋ ye zinə mvəsə wo à zə yi sə. ²⁸ Wo ànə ka njo nə co wo zə yi bə zeŋ sè' tse' fana, wo lɛŋ mali Palè ɲgòzə nà'. ²⁹ Wo à gù wes yusè ɲwàk Nwi à sə cèp bə liŋ ye pwe' fana, wo ki tsoŋ yi mù ntəəŋ anə, nə tuuŋ yi. ³⁰ Anə geŋ, Nwi lokoksə yi mvwe' kpə. ³¹ Mənə nùumbu ɲkùŋntèŋ yi à yəəŋ bohòbùu sè bə yà'wèŋ à gù yè jə mvwe'

nzeŋgòn Galili nə kə dzeŋ Jòrosalèm. Nè ɲgà'a nè'e, wo mok bùu sè wo sə tsoho fa bwiŋ yusè wà yə.

³²⁻³³ <<Vèes ye' ɲgòtsə' fa weŋ Ntirè nè Bèboŋ nə də, yusè Nwi ànə kak fa tàcici avès duk də yi nə gù sə, yi gù fa yà' bohòvesùwèŋ sè a ɲgwi bù àwo. Yusè yi à gùu sə də, yi a lòkoksə Jisòs. Yà' cu ndzənə ɲwàk Sàam mbəp ba ve'nə. A nja duk də,

<Wu mo àm, mù ntinə bohòwù Tè' yò.>

³⁴ Yusè Nwi ànə cèp bə mvə'nə yi à lòkoksə nà' mvwe' kpə də nà'a nə kà mok bi yuk sə də,

<A zinə də mù nə se li wu bə bum sè rərəŋ sè mù à kàk tè' yòDevid sə.>

³⁵ Mvəsə yi sə cèp fe'lə məm mvwe' nəmòk ndzənə ɲwàk Sam nə duk də,

<Kaco wu nə me'rə ɲgà fàk yònə yi yukgə duk yòbèboŋ də yi bi yeŋ.>

³⁶ A rì də Devid bə tu ye ànə fak bohòNwi mvəsə Nwi à dzəm njamòk anə, nə kpə, wo tuuŋ yi ɲgà sèe tàcicii ye wèŋ fana ni' ye bi lo. ³⁷ Nə yeè nə duk də, ɲwə nè Nwi ànə lokoksə yi mvwe' kpə nə, a yi nè yi à ka ye bi.

³⁸⁻³⁹ <<Nə yeè nə duk də, wèŋ bwema am pwe'fo', wèŋ tse' ɲgòri tse' pap də səs wifa nə wo sə tsoho nə, a bùu liŋ ye. Wèŋ rì sè' duk də ɲwə nè yi dzəm-a bohòyi, ye də yi swè'ɛ tesə bə bəp ye laŋ. Yi swè'ɛ tesə nsàp nè kaco lùuk Musi fiŋ me'rə to yi ve'nə yeŋ. ⁴⁰ Wèŋ jəŋ ɲkərə ya yusè ɲgà tsòhòbum Nwi à cèp kà bohòwèŋ kə ye. ⁴¹ Də, <Wèŋ yu'rə-a, wèŋ sè wèŋ sə ywì'lə yusè Nwi cèp.

Wèŋ mərə, nə kpə.

Bəsə nsàp fàk nè mù sə gù bə mvək nè wèŋ cu fo' nè'e,

A nsàp nè co wèŋ kà də a yusè zinə dzəm. A ye-a də ɲwə nəmòk à tsə' fa weŋ mantombi,

wèŋ kà sè' dzəm mali.> >>

⁴² Pol bə Bànabà à sə tesə mù ndap piriya nə də wo lo fana, bùu sə wèŋ duk fa wo duk də, nùumbu dzə mòk nə nà' tsə nà'a dzèŋ, yà'wèŋ və kə tsoho fa wo bum yè'sə sèmok. ⁴³ Ghà nè bùu sə wèŋ à sam wes fana bùu Jus bə bùu sè wo

bùuṅ bùu Jus wèṅ à yù Pol bə Bànabà ṅkùuṅntèṅ. Wo à cèp, nè tipse yà'wèṅ duk də yà'a sè geṅ mantombi bə ntum nè də wo ri bòvəm nè Nwì.

⁴⁴ Numbu dzè mòk nè à dzèeṅ, à bwehe gù jo də bwìṅ à tesè mvwe' lak yà'sè pwe'fo' ṅgòkè yuk ncèp nè. ⁴⁵ Bùu Jus wèṅ à yè mvəsè bwìṅ à kə rwiṅ fana, ntum kà wo bò. Wo cep də Pol sè ci' mvwès, nè yak nà'. ⁴⁶ Pol bə Bànabà cep fis, nè kà wəp duk də, <<Anə boṅ tsoṅ duk də wèeṅ yuk to ncèp nè Nwì nè wèṅ. Nə yeè nè də mvəsè wèṅ bèṅ ncèp nè, ye də wèṅ lèṅ kpə awèṅ wèṅ, də wèṅ ka kərə ṅgòkè tse' lùṅ nè nà'a nè kà mè nè. Mvè'nè yà'a ve'nə fana, vèes nè tsoho fa mok bohòbù lakmvum wèṅ. ⁴⁷ Ncèp nè Tà fa ves nè nè' də, <Mù a nəmsə weṅ co mareṅ bohòbù lakmvum.

Wèeṅ nè ye co mandzè nè nzeṅgòṅ nè pwe' nè yuk ncèp lùṅ bohòwèṅ.>>

⁴⁸ Bù lakmvum sè à yuk ve'nə, wo kwa, nè kwasə bə ncèp nè Tà nè. Bùu sè Nwì ànə cok fis də wo nè tse' lùṅ à bùuṅ mok Krètèṅ. ⁴⁹ Ncèp nè Tà nè à yuhu mvwe' lak yà'sè pwe'fo'. ⁵⁰ Fana bùu Jus wèṅ kə caṅsə ncəncàṅ bohòbù gūgūṅ sè mvwe' lak yà'sè bə bàa sè ghaṅ sè wo kùksəgè Nwì wèṅ. Wo ye ṅgòfa Pol bə Bànabà ṅgə' wùriṅ, nsàp nè wo à lògesə mvwe' lak yà'sè maràṅ. ⁵¹ Wo à kè'sə màk nòṅsə mfəm'fə kù awo fo', ṅgòni tsə' bə yusè yà' ànə ye fa'nə sè. Wo à gù wes ve'nə, wo be' mandzè, nè lo mvwe' lak mok sè wo to yà' də Akonòm. ⁵² Bùu sè wo à sè yù mandzè Jisòs sè wo à ye mvwe' lak Antiyòk à rwiṅ bə kwəkwa nè ye bə Yòṅsè nè Rəreṅ nè.

14

Mvwe' Lak Akonòm

¹ À kè dzèṅ mvwe' lak Akonòm anə fana Pol bə Bànabà à kè ni mənə ndap piriya bùu Jus wèṅ sè' mvè'nè wo gùgè səsə. Wo à tsoho mbwa ve'e nsàp mòk fana bùu Jus bə bù lakmvum wèṅ à dzəm wùriṅ.

² Fana bùu Jus sè wo à ka yàwo dzəm sè wèṅ à kə caṅsə fa bù lakmvum ncəncàṅ. Fana wo jok, nè beṅ bùu sè wo à dzəm Jisòs sè. ³ Pol bə Bànabà wèṅ à cu fa'nə səsap ntèṅ. Wo à sè tsòho liṅ Tà Jisòs, nè kà yumok wəp lok. Tà à sè fa yà'wèṅ ṅàṅ ṅgògùhə bum sè maṅgəṅgèṅ ṅgòni tsə' də yusè yà' sè cèep sè kum bə bòvəm ye nè zinə. ⁴ Bùu sè mvwe' lak yà'sè à gə'a bəp ba. Mok ye ma nè bùu Jus wèṅ fana, mok ye yàwo ma nè ṅgàa ntum sè. ⁵ Bù lakmvum mok wèṅ à kə be'lə bə ṅkwàha bùu sè fo' sè, nè kiṅ cù duk də wo fa ṅgàa ntum sè wèṅ ṅgə', nè tərə yà' bə lis. ⁶ Ngàa ntum sè wèṅ à yuk ve'nə fana, wo carə lo mvwe' lak Listà bə Debè sè yà'a mvwe' nze Likaonà. ⁷ Wo à gihi ke' cə mvwe' nze nà'nə nè sè tsoho Ntirè nè Bəboṅ nè fo'.

Mvwe' Lak Listà Bə Debè

⁸ Nwè nəmòk à ye mvwe' lak Listà anə nè kùu ye à kpə, yi kà sè gi. Mvè'nè wo à dzə yi dzə, yi à ka gi yuk. ⁹ Yi à cu fo', nè yuk yusè Pol sè cèep. Pol ye nà', nè riṅ duk də nà' tse' dzədzəm də aco yi gūṅsə nà', fana yi kək tse' nà' bə lis, ¹⁰ nè cep bə ṅgì nè ghaṅ də, <<Lòkok təeṅ mʉtsə bə kùu yo rərəṅ.>> Ngà' nè à li lòkok mʉtsə, nè ye ṅgògihi ke' cə fo'.

¹¹ Kwe' bù nè à ye fo' nè à yè yusè Pol à gù sè fana, wo yeto ṅgòkè'ṅgùṅ bə ncèep lak Likaonà sè, nè sè duk də, <<Nwì wèṅ bùuṅ co bwìṅ, nè vèə nè ṅgòkè ke' yè ves!>> ¹² Wo to fa yà'wèṅ liṅ nwii awo mok. Sè Bànabà à ye də Zus, sè Pol ye də Hemès, bùusè yi ànə ye ṅwè nè yi cèp nè yi.* ¹³ Tàap nwì nè də Zus nè à tə kəp ko' gù sè' ṅgə lak anə. Nwè nè yi fagè satikà' Zus nè à jə vè ndu mbòṅ bə mvuu ṅgaṅ mok mvwe' ncùu ṅka' sè. Yi à jə vè yà' də wo gū satikà' bə zeṅ ṅgòkùksə ṅgàa ntum sè. ¹⁴ Pol bə Bànabà ànə yuk də yà' sè də yà'a gū ve'nə fana, wo soṅ sarə cèək awo, nè carə ni lo mʉtsətsə'rə bùu sè, nè sè ke'ṅgùṅ də, ¹⁵ <<Bùu yè'e, wèṅ sè gū yè'sə yà? Vèes bwìṅ. Vès mègù sè' bùu sè bwìṅ co wèṅ. Vès vè

* **14:12** 14:12 Liṅ sè də Zus yè'sə à ye liṅ nwì mòk mvwe' nzeṅgòGris wèṅ sè. Liṅ sè də Hemès à ye liṅ dògari nè bohònwì wèṅ nè wo tumgè yi ntum.

fɛɛŋ ngòtsè' fa wɛŋ Ntirè nè Bèboŋ nè, ya wèɛŋ bùuŋ gɛsə mvwe' bum sè wà yè'sə, nè yuŋ Nwì nè yi cu ŋwəm. Nwì nè yi à gù ntòbu bə nzenɡòn, nè ye ndzəp bə bum sè yà'a ca lòoŋ fo'. ¹⁶ A ye taŋ fa', Nwì me'rə ndàaŋwè pwe' ngòyù mandzè nè ngènɡàŋ dzəm. ¹⁷ Yi à mè'rə-a yà' sè' vɛ'nə, fana yi sə niŋ tsok fa mali bwìŋ də yi cu fo' bə nsàap bum sè bəboŋ sè yi gù fagè bwìŋ. Yi gùgè mbùŋ sə li tsoŋ mubu, nè sə gù bum zɛ awèŋ gùŋ bə mvək nè bəboŋ. Yi fagè wɛŋ zuzɛ, nè sə gù ntuum awèŋ rwìŋ bə kwəkwa.>>

¹⁸ Ngàa ntum sə wèŋ à cèp-a sè' mvmvək ènə, sə gùŋ mali bohòbùu sə nè bup co wo tɛŋsə ngògù satikà' nè wo ànə dzəm ngògù fa wo nè.

¹⁹ A ka sap fana bùu Jus mok wèŋ à vè mvwe' lak Akonòm bə Antiyòk. Wo à vè, nè gù bùu sə pwe' kwəəŋ wes lo ma njawo. Wo tərə Pol bə lɪs, nè soŋ fis gɛsə yi mɛ ntòlak anə, nè sə tsəm yàwo də nà' kpɛ laŋ. ²⁰ Bùu sè wo à sə yù mandzè Jisòs à kə benə dzooŋ ŋgɛ ni'i yi ngòkùk yi fana yi lokok. Yi à lòkok, nè foho lo sè' mɛ ntòlak anə. Tsok à rɛŋ, bə Bànabà lo yu awo Debè.

Pol Bə Bànabà Bwì Foho LòAntiyòk

²¹ Pol bə Bànabà à tsòho Ntirè nè Bèboŋ nè mvwe' lak Debè, fana bwìŋ dzəm wùriŋ. Wo ye'e, nè bwi foho lo fe'lə Listà, nè lo Akonòm, nè lo Antiyòk. ²² Wo à gii, wo sə tipsə gũŋsə tsərə bù ngàa yù mandzè Jisòs sə də, yà'wèŋ kotse' mali yusè yà' à dzəmtse' yà' bə liŋ Jisòs yà'a cùk. Wo à sə tsòho fa bwìŋ duk də, <<Vesùwèŋ tse' ngòyə ŋgə' wùriŋ ŋkuŋ a kə ni mvwe' gaŋ ŋkum Nwì.>> ²³ Wo à coho nòŋsə lòŋkwàha bwìŋ mɛnə coos sə lòoŋ fo'. Wo lɛŋ pìriyà, nè dzə zuzɛ, nè fa bùu sə bohòTà Jisòs, nè wo à fa ntuum awo bohònà' nè.

²⁴ Ghà nè wo à càsə nzenɡòn Pìsidiyà fana wo və mvwe' nzenɡòn Pàmfiliyà. ²⁵ Wo à tsòho ncèp nè mvwe' lak Pegà, nè ca tsoŋ lo sə mvwe' sè wo togè fo' duk də Ataliyà. ²⁶ Wo à mè'rə fo', nè ni ŋgwes, nè bwi foho lo Antiyòk. A sè' mvwe' sè cos

nə à fa wo bohòNwì ngòjə ŋkərə bohòwo bə fàak sè wo a gù wes yà' sə. ²⁷ A kə dzèŋ Antiyòk fana wo to benə bùu sè mɛ cos pwe' mvwe' mò'fis, nè tsoho fa yà'wèŋ yusè Nwì a gù bohòwo. Wo tsok fa yà'wèŋ mvəsè Nwì a fa mandzè, bù lakmvum wèŋ dzəm bohòJisòs yàwo sè'. ²⁸ Wo à cu mali fo' bə bùu sè wo à sə yù mandzè Jisòs sə wèŋ səsap ntɛŋ.

15

Kwe' Nè Wo A Cu Nà' Jòrosalèm

¹ Bùu səmok à tesə vè mvwe' nzenɡòn Jùdiyà, nè və Antiyòk anə. Wo sə yə'rə fa bwema sè wo à dzəm Jisòs sə duk də, <<Kaco wèŋ tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nè yeŋ, tse'ŋga wo kom fa wɛŋ tu mbəmbam mvəsè Musi à duk.>> ² Pol bə Bànabà bə yà'wèŋ à fenə bə ncèp ènə nèbup. Wo à kə lèsə tes duk də Pol bə Bànabà nè ye bùu səmok sè Antiyòk anə lo Jòrosalèm kə ye ngàa ntum bə ŋkwàha bwìŋ mɛ cos bùu ncèp ènə. ³ Bùu cos sə à tumsə wo. Mvə'nè wo à sə ca mvwe' nzenɡòn Fònisiyà bə Sàmàriyà fana wo tsok mvəsè bù lakmvum wèŋ bùuŋ vè ma nè Nwì. Bwema sè fo' à kwa bə ncèp ènə wùriŋ. ⁴ Wo à kə dzèŋ Jòrosalèm fana, bùu cos nè fo' nè duk fa wo də wo və bəboŋ. Ngàa ntum bə bù ŋkwàha bwìŋ à duk fa wo sè' də wo və bəboŋ, fana wo tsoho fa yà'wèŋ yusè Nwì a gù bohòwo. ⁵ Fana bùu mok sè wo à dzəm, sè wo yàwo ma bòp bùu Faràsi wèŋ à lòkok, nè cɛp duk də, <<Wo tse' ngòkom fa ndàaŋwè nè yi ka ŋwè Jus yeŋ tu, nè tsok fa wo ngòyù lùk Musi ŋkuŋ yi tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè.>>

⁶ Ngàa ntum sə bə bù ŋkwàha bwìŋ wèŋ à kə be'lə mvwe' mò'fis ngòtsərə bòŋsə bə ncèp ènə. ⁷ Wo ànə cɛp ncèp ènə tètè fana Pità lokok, nè duk də, <<Bwema am wèŋ, wèŋ rì sè' duk də mvə'nè yà' à yèto, Nwì à cokfis mɛ mɛtsətsə'rə wèŋ ngòtsòho fa bù lakmvum wèŋ Ntirè nè Bèboŋ nè, də ya mɛ tsoho nà', wo yuk, nè dzəm. ⁸ Fana Nwì, yi nè yi rì ntuum bwìŋ pwe'fo' nè à nì tsè' də yi jə bùu sè wo ka bùu Jus yeŋ sə sè'. Yi à nì tsè' bə mandzè nè

də yi à fa yà'wèŋ Yòŋsè nè Rərəŋ nə sè' mvesè yi à fa vesùwèŋ. ⁹ Yi à ka zəzok mʉtsətsə'rə vesùwèŋ nə ye wo niŋ. Yi à rəŋsə ntuum awo bùusè wo à dzəm bohòyi. ¹⁰ A ye-a ve'nə, nè ŋga'a nè'e wèŋ sə də wèŋ mumsə Nwì yè'sə bùu yà? Wèŋ sə mumsə yi nə sə bèk naaŋ fa bù ŋgàa yù mandzə Jisòs yè'sə bum mok mʉ tuhù bùu yà? Tàcicii avès nə ye vesùwèŋ à ka ŋgòbək to yà' wabə. ¹¹ Ka ve'nə bèboŋ yeŋ. Vesùwèŋ dzəm, nə tse' lùŋ bùu bòvəm nè Tà Jisòs sè' mʉmvè'nə wo yàwo sə sè'.>>

¹² Mvè'nə wo à yuk ve'nə, wo cum gəe'. Pol bə Bànabà ye ŋgòtsòho fa yà'wèŋ nsàap maŋgəŋgèŋ sè Nwì a fàk fa bù lakmvum wèŋ ndzə bohòwo. ¹³ Wo ànə cep wes fana, Jem cep fis ye sè' duk də, <<Bwema am, wèŋ yu'rə a. ¹⁴ Saimù sə cèp rəŋsə wes tsə gù mvək nè Nwì à yeto ŋgòjə bù lakmvum wèŋ co bwìŋ, nə sə cok fis bwìŋ mʉtsətsə'rə yà'wèŋ də yà'a ye bùu ye. ¹⁵ Yu yè'sə mègù yəyərə bə yusè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ à cèp. Nwàk Nwì sə cèp duk də,

¹⁶ <Anə kə ta, mù bwi və, dʉ' mùu Tà.

Mʉ nə lokoksə ndap Devìd nè nà' à gbù nə sèmok.

Mʉ nə fəsə və fəəm lak sə, nə ci tsə'rə fe'lə yà' sèmok.

¹⁷ Fana bùu mok yà'a pwe'fo' nə lap mandzə Tà.

Bù lakmvum sè mù à to wo ŋgòye bùu sè yàm yà'a.

¹⁸ A cèp yè'sə Tà nè yi à gù bwìŋ ŋgòri yè'sə taan ntèn nə.>>

¹⁹ Jem duk mali duk də, <<Bə vèəm yàm, bùu sè wo sə bùu vè bohòNwì ŋga wo bù lakmvum yè'sə, ka bèboŋ də a fa wo ŋgə' yeŋ. ²⁰ Bòlɛ də, vesùwèŋ com fa wo ŋwàk. A com megu fa wo də wo kà zuzʉ sè yà'a bʉp bùusè wo fa yà' bohòrùm zʉ. Wo kà sàhà kè nto sə ko, kà nduəm kè nàm nè yi kpʉ bə nduəm ye ndzə ni'i zʉ. ²¹ Busè sàp wùriŋ mvesè wo tagè lùuk Musì mʉmvè'anə mʉnə ndaap pìriyàa bùu Jus wèŋ nùumbu dzə lòŋ, nə sə tsoho ncèp ye nə mvwe' buhu lak lòŋ.>>

Nwàk Nè Wo A Fa Bù Lakmvum

²² Anə ye ve'nə fana, ŋgàa ntum sə bə bù ŋkwàha bwìŋ bə bùu cos nə pwe' à dzəm mvwe' mò'fis duk də wo cokfis bùu səmok mʉnə kwe' àwo, nə tum gesə lo wo Antiyòk anə bə Pol nə ye Bànabà wèŋ bəbɛ'. Wo a cok fis Judàs nè wo to yi mok də Bəsabà, bə Silàs. Bwema sə wèŋ à sə jə bùu yè'sə co bùu sè mantombi. ²³ Wo à còm ŋwàk, nə tumsə wo bə zeŋ. Nwàk nə à sə cep də ve': <<Vès, ŋgàa ntum bə bù ŋkwàha bwìŋ sè vès bwema awèŋ, vès cèpsə vèsə weŋ bèboŋni. Wèŋ sè wèŋ cu mvwe' lak Antiyòk bə Sìriyà nə ye Silisiyà, sè wèŋ bù lakmvum lòŋ. ²⁴ Vès yuk duk də bùu səmok a tesə mʉŋgorè vès, nə kə fa weŋ ŋgə', nə cep bum mok sè yà' a gù ntuum awèŋ ŋgòtse' tsətsərə. Yusə duk də vès a ka wo də wo kə gʉ ve'nə tum. ²⁵ Vès a kə cu bwì, nə dzəm sè' mvwe' mò'fis də vès cok fis bùu mok, nə tum wo bohòwèŋ. Wo nə lo bə Pol nə ye Bànabà wèŋ sè vès dzəm wo nèbʉp. ²⁶ A bə nà' nè à bwehe gu jo duk də wo à kpʉ bùusè wo sə fàk bohòJisòs Krèst nè yi Tà avès. ²⁷ Bum sè vès sə com yè'sə, Judàs bə Silàs sè vès sə tumsə wo nə tsoho fa weŋ yà' bə cù sè'. ²⁸ Ves Yòŋsè nè Rərəŋ nə wèŋ a dzəm mvwe' mò'fis duk də vès kà weŋ ŋgə' mòk wà bèk naaŋ fa, mègù dzədzəə sè yà' tse' ŋgòye ve'nə yè'e: ²⁹ Kà zuzʉ sè wo fa yà' bohòrùm zʉ; kà nduəm zʉ; kà nàm nè yi kpʉ bə nduəm ye ndzə ni'i yi zʉ; wèŋ kà sàhà kè nto sə ko. Wèŋ gʉ-a mvesè vès duk yè'sə fana, ye də wèŋ gʉ bèboŋ. Wèŋ cum bèboŋ.>>

³⁰ Anə geŋ, wo tum bùu sə wo lo Antiyòk anə. A kə dzèŋ fo', wo to benə bùu sè wo à dzəm sə pwe' mvwe' mò'fis, nə fa yà'wèŋ ŋwàk nə. ³¹ Bùu sə à ta ŋwàk nə, nà' ni wo sə ntuum, nə gʉ wo kwa wù kà fàk. ³² Judàs bə Silàs à cèp bə bwema sə wèŋ mvək səsap ntèn. Wo à sə tip gʉŋsə yà' bèboŋ. Judàs bə Silàs à ye yàwo sè' ŋgàa tsòhòbum Nwì. ³³ Wo à cu sàp fo' bèboŋ tè fana bwema sə wèŋ me'rə wo bèboŋ. Wo à bwìŋ foho lòsè' bohòbùu sè yà'wèŋ à tum wo sə. (³⁴ Silàs à dzəm yi, nə kà ye sə bwìŋ lò.) ³⁵ Pol bə Bànabà à cuŋ Antiyòk anə bòn. Wo bə

bùu mok wèŋ à sè yə'rə, nə sè tsoho fa bwiŋ ncèp Tà Jisòs.

Pol Bə Bànabà Gà'a

³⁶ Nùmbu nəmòk à kùrə, Pol duk fa Bànabà duk də, <<Vesùu bwi foho lo kə'ca mvwe' lak sè vesù à tsòho ncèp nè Tà fo' yà'a pwe', ngòkè yə bwema sè wèŋ, nə ja'a də wo sè gù valɛ.>> ³⁷ Bànabà à dzəm də bə Jon Mak wèŋ lo bəbɛ'. ³⁸ Pol tsərə ye duk də ka vɛ'nə yəyərè yèŋ. Də bùusè nà' ànə me'rə wo mvwe' nzeŋgòŋ Pàmfiliyà, nə bwi lo yuye nga fàk ka ntòme. ³⁹ Bə nà' à kùəm fo' tètè swɛ'lə lis fana, wo ga'a. Bànabà à jə Mak, bə nà' ni ngwes ngòlòmvwe' lak Sɛprò. ⁴⁰ Pol jəŋ ye Silàs, bə nà' lo yàwo sè'. Bwema sè à fa yi bohòTà bə bònəm ye ngòjə ŋkərə bohònà'. ⁴¹ Yi à lòmvwe' nzeŋgòŋ Siriyà bə Silisiyà nə sè tip gəŋsə bùu cos sè fo' sè.

16

Timati Yù Pol Bə Silàs

¹ Pol à sè lòmalì, nə kə dzeŋ Debè bə Listà. Nwè nəmòk nè yi à sè yùgè mandzè Jisòs à ye fo' nè wo togè yi də Timati. Ma ye à ye ŋwà Jus nè yi à sè yù mandzè Jisòs sè'. Tè' ye à ye ŋwè Gris. ² Bwema sè mvwe' lak Listà bə Akonòm pwe' à sè cèp duk də Timati ŋwè nè bəboŋ. ³ Pol ànə dzəm də bə Timati lo fana yi kom fa nà' tu mbəmbam. Yi à gù vɛ'nə bùusè bùu Jus sè wo à ye mvwe' lak yà'sə pwe' à rì də tɛ'ɛ Timati ŋwè lakmvum. ⁴ Mvè'nə wo à sè lòo, wo dzèŋ mvwe' buk lak nè fòpwe', wo tsok fa yà'wèŋ bum sè ngàa ntum nə ye bə ŋkwàha bwiŋ sè wo cu Jòrosalèm wèŋ à dzəm tes bə zeŋ mvwe' mò'fis sè. Wo tsoho fa bùu sè də yà'a noŋsə dzədzəè yà'sə bəboŋ. ⁵ Fana bùu cos à gə ghaha lòmantombi bə bum sè wo à dzəm tse' yà', nə sè yam lo mantombi nùumbu pwe'.

⁶ Anə geŋ wo yuŋ ca mok mvwe' ndùrə ngòoŋ Frijiyà bə Gàlesiyà bùusè Yòŋsè nè Rərəŋ nə à ka wo mandzè co wo tsoho ncèp nə mvwe' nze Èsiyà fa. ⁷ Wo à

kə dzèŋ mvwe' ndùrə ngòoŋ Misiyà fana wo lap mandzè duk də wo lo mvwe' nze Bitiniyà. Yòŋsè Jisòs à ka wo mandzè nè ngòlòma nà'nə fa. ⁸ Wo ga'a nə lo mok tètè nə ca mvwe' nzeŋgòŋ Misiyà, nə tsoŋ lo sè Truwà. ⁹ Nùmbu ànə à ye, Pol ye nooŋ lo. Yi ye ŋwè nəmòk nè mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniyà nga nà' tə, nə sè lɛŋ yi duk də, <<Vè mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniyà, nə kə tesə ves!>> ¹⁰ Pol ànə ye nsàp lo ènə fana, ves fuhə ngòye'e lo Məsìdoniyà anə.* A ye vɛ'nə bùusè vès à tsərə sè ntùu vès duk də Nwì to ves ngòkè tsòho fa bùu sè fo' sè wèŋ Ntirè nè Bəboŋ nə.

Lidiyà Bə Bùu Mok Wèŋ A Dzəm Jisòs

¹¹ Vès à mè'rə fo', nə ni ngwes, nə to yak lo rərəŋ mvwe' lak Sàmötirès. Tsok à rɛŋ vès lo mvwe' lak Nàpòlis. ¹² Vès à mè'rə bwi fa'nə, nə lo mvwe' lak Filipi. Bùu Rumà wèŋ à sè cu mvwe' lak yà'sə wo. Nà'nə ntum lak nè nà'à yèto mvwe' nzeŋgòŋ Məsìdoniyà yi. Vès à cu fo' nùumbu ŋkəŋntɛŋ. ¹³ Nùmbu dzè à dzèŋ, vès tesə mɛ ntòlak anə, nə lo mà ŋgə ndzəp. Vès à sè tsərə də vès nə ye mvwe' sè bùu Jus wèŋ gùgè piriya fo'. Vès à cu nze, nə sè taan ves bəba sè wo à kə benə fo'. ¹⁴ Nwà nəmòk nè yi à yuk yusè vès à sè cèp sè à ye Lidiyà. Lak ŋwà ènə à ye Tiyatirà. Yi à sè sèŋ cəək sè nteŋ gugəŋ, sè bəbaŋ zènə zènə yà'a. Yi à ye ŋwà nəmòk nè yi kùksəgè Nwì. Tà Nwì à mùk ntum ye yi yu'rə yusè Pol à sè cèp fana, ¹⁵ yi bàptesə bə bùu sè mɛ nda'à yi pwe'. Yi to ves nə də a ye-a nga vès riŋ-a zìnə duk də yi a dzəm bohòTà fana vès və, vesiwèŋ kə cum nda'à yi. Yi à tà' tə mègù vɛ'nə tètè vès dzəm fa yi.

Mɛ Ndapndzəmè Mvwe' Lak Filipi

¹⁶ Nùmbu nəmòk à ye nga vès sè lo mvwe' sè wo gùgè piriya fana vès kùrə bə mɛŋwà nəmòk. Mɛŋwà nə ànə ye ŋkwèŋ. Yi à tse' yòŋsè nè bəp ndzə ni'yi. Yòŋsè nə sè gə yi, yi sè tsoho bum sè yà'

* **16:10** 16:10 Nwè nè yi à còm ŋwàk ènə yèto nga'a fəŋ ngòduk də, <<vès>> bùusè yi à be'lə bə Pol mvwe' lak Truwà bə nà' sè gi mok mvwe' mò'fis.

cu ntòmantombi. Yi à sè tsòho ve'nə, wo sè lak yi mbàm. Yi à sè kap fa bùu sè wo à tse' yi sè wèŋ mbàm wùriŋ. ¹⁷ Yi à yù lòves Pol wèŋ. Yi sè gurə duk də, <<Bùu yè'e wèŋ ngàa fàak Nwì nè yi Nwì nè ghaŋ nə. Wo sè tsòho fa wen mvè'nə aco wèŋ tse' lùŋ.>> ¹⁸ Yi à gùhu ve'nə mənə nùumbu ŋkùuŋntèn, tètè ntum à yaan Pol yi jok. Fana Pol bùuŋ cep bohòyòŋsè nə duk də, <<Mù sè cep mənə ŋaan liŋ Jisòs də wu tesə ndzə ni'ì yi anə.>> Yòŋsè nə à tesə ndzə ni'ì yi anə sè' ghà nà'nə.

¹⁹ Mvəsè bùu sè wo à tse' nà' sè à yə də mandzè mbàm àwo loho laŋ, fana wo tap ko Pol bə Silàs. Wo soŋ jəŋ lo yà'wèŋ mü nteŋ mvwe' sè wo sakgè nzak. ²⁰ Wo jəŋ və yà'wèŋ bohòbùu ngàa sak nzak bùu Rumà wèŋ. Wo tsok fa yà' duk də, <<Bùu yè'e, wo bùu Jus, nə sə fa ŋgə' mü ntòla'à vès. ²¹ Wo sè tsòho bum lak sè lùk avès sə kà ve'nə dzəm. Vès bùu Rumà fana kaco vès dzəm yà' yeŋ.>> ²² Kwe' bù nè wo à ye fo' nə pwe' à be'lə ŋgòfa Pol bə Silàs ŋgə'. Ngàa sak nzak sè wèŋ à sàrə wes fa Pol bə Silàs cək mü ni'ì pwe', nə fa ŋaŋ duk də bwiiŋ ləp yà'wèŋ bə ŋkwès. ²³ Wo ànə ləp jamsə wo bəboŋ fana, wo kə nisə wo ndapndzəm. Wo tsok fa ngà kùk ndapndzəm nə də nà'a lok yà' bəboŋ. ²⁴ Mvè'nə ngà kùk ndapndzəm nə à yuk ncèp ènə fana yi gesə yà' bə rum nè mütsetsə'rə, nə so fa yà'wèŋ ruk.

²⁵ A kə dzèŋ co nè ntəntəm tsok fana, Pol bə Silàs sè gù piriya, nə sə yəm fa Nwì ŋki. Bù ngàa ndapndzəm mok sè wèŋ sə yu'rə. ²⁶ Wo yuk-à, ndapndzəm nə tsoho bə kùum sə pwe'. Nà' tsoho nsàp nè bə jòŋ. Ncùu sə muhu ca sè' jwaŋ. Kwaŋ ngàa ndapndzəm sə pwe'fo' fweeŋ gbü sə nze. ²⁷ Ngà kùk ndapndzəm nə à yəŋ lòkok, nə ye ŋa ncùu sə nòto. Yi tsəm duk də ngàa ndapndzəm sə wèŋ tesə lòwes laŋ. Fana yi soŋ cok fis fèk ye də yi zə ni' ye.† ²⁸ Pol gham nà' nsàp nè co ŋgì loho yi, nə sə duk də, <<Kà ni' yòwà bupsè, vès cu fənə lòoŋ!>> ²⁹ Ngà kùk ndapndzəm nə à to də wo jəŋ və fa yi

laàm. Yi caŋ ni mbwa, nə kə gbü noon ŋgü ni'ì Pol bə Silàs sə nze, nə sə kaŋ jikjikjik. ³⁰ Fana yi fis yà'wèŋ sə mbiŋ. Yi fek wo duk də, <<Tà wèŋ, aco mü gù yè'sə yà ŋkuŋ ya mü tse' lùŋ ε?>> ³¹ Wo duk fa nà' də, <<Dzəm bohòTà Jisòs ya wu nə tse' lùŋ, wù bə ndap yòpwe'.>> ³² Wo tsoho fa nà' bə bùu sè mü nda'à yi pwe'fo' ncèp nè Tà nə. ³³ A ye sè' ghà nà'nə bə ndzəm nà'nə ngà kùk ndapndzəm nə à jə wo, nə kə cuk fa wo mvwe' awo sə làaŋ pwe'fo'. Yi bə ndap ye pwe' à bàptesə kè' mò'fis. ³⁴ Yi jəŋ lo Pol bə Silàs mü nda'à yi, nə fa yà'wèŋ beŋ də yà'a zə. Yi bə ndap ye nə pwe' à rwiŋ bə kwəkwa, bùusè wo a dzəm mok Nwì.

³⁵ Tsok ànə reŋ, nè zəzòŋ fana ngàa sak nzak bùu Rumà wèŋ tum vesə dògari. Wo fa yà'wèŋ ŋaŋ duk də yà'a kə tsok də wo me'rə bùu yà'sə wèŋ wo lo. ³⁶ Ngà kùk ndapndzəm nə à kə tsè' fa Pol duk də, <<Ngàa sak nzak sè wèŋ fa vèsə ŋaŋ də wo me'rə wèŋ Silàas lo. Aco wèŋ lo yu awèŋ bə fifi.>> ³⁷ Pol duk fa dògarii sè wèŋ də, <<Wo a ka nzak avès sè' sak lok fana wo ləp ves mütsetsə'rə bwiiŋ jì njo ŋga vès tse' ŋaŋ sè bùu Rumà wèŋ tse'. Wo a nisə ves ndapndzəm, nə sə dzəm də wo me'rə swihi ves swihi. Kwe'fò, anə kà ve'nə fàk.‡ Ngàa sak nzak bùu Rumà sè nə və tsooŋ fəŋ bə tu awo, ŋkuŋ nə fis me'rə ves.>> ³⁸ Dògarii sè wèŋ à foho lòo, nə kə tsok fa ngàa sak nzak sè cùu Pol sè. Wo ànə yuk duk də Pol bə Silàas bùu Rumà fana wəə ko wo. ³⁹ Wo lo, nə kə ləŋ sèswifa bohòyà'wèŋ. Wo fis yà'wèŋ mü ndapndzəmè anə, nə duk fa yà'wèŋ duk də aco yà' tesə mü ntòlak anə, nə lo. ⁴⁰ Pol bə Silàs à tesə mü ndapndzəmè anə, nə lo nda'à Lidiyà. A kə dzèŋ fo', wo tseŋ bwema sè wo à dzəm Jisòs. Wo tipse gəŋsə yà', nə lo.

17

*Yusè Yà' A Ye
Mvwe' Lak Tètalonikà*

† 16:27 16:27 A sə ye ŋa ngàa ndapndzəm tesə bisə na wo nə zə ngà kù' ndapndzəm nə mandzè nè bə ŋgə'.

‡ 16:37 16:37 A sə ye co ŋwè lak mòk nè zok bùuŋ ŋwəə Rumà. Wo à sə kà ŋwəə Rumà ndapndzəm nduk nisəgè bwère ngà sa' nza' nə buə fàak ye.

¹ Wo à cà mvwe' lak Amfipolis bè lak Apòlòniyà, nè dzen Tètàlonikà. Ndap pìriyà bùu Jus wèñ à ye fo'. ² Sè' mụ mvè'nè Pol gùhù ləəngè səsə sə fana, yi à lòmumvwe' ndap pìriyà nè. Yi à cu mvwe' lak yà'sə ntəñ tɛ'. Nùumbu dzè lòon, yi sə fenə bè bòp bù nè fo' bè bum sə yà'a ndzənə ɲwàk Nwì. ³ Yi à sə tsòho, nè sə ni tsok fa yà'wèñ ɲja duk də, <<Nkum ɲgà gèm bwìñ nè Nwì ànə duk də yi nè tum nè, à tse' ɲgòyə ɲgə' fana nè kpə, nè luñ sèmok. Jisòs nè mù tsè' wèñ liñ ye nè'nə, yi Nkum ɲgà gèm bwìñ nè.>> ⁴ Mok wèñ à dzəm, nè be'lə lo mok ma nè Pol bè Silàs. Bòp bù nəmòk wùriñ sè wo à ye bù lakmvum, nè sə kùksə Nwì, à dzəm sè'. Bèba mok wùriñ sè wo mantombi à dzəm sè'.

⁵ Bùu Jus wèñ à yè ɲgòwa də bwìñ sə dzəm vɛ'nə bùu yà lɛ? Fana wo lo, nè kə to benə ɲgàa gha' ɲgòñ sə mandzè mvwe' mò'fis. Nà' à ye kwe' nè ɲgògù lak sə curə nəbup. Wo kə ni lap ndap ɲwə nəmòk nè liñ yee Jasòñ. Wo à sə lap mandzè nè də wo ye Pol bè Silàs mbwa, nè jəñ lo yà'wèñ mvwe' kañsurù. ⁶ Wo à ka yà'wèñ ye, fana wo soñ jəñ lo Jasòñ nè bè bwema mok sè wo à dzəm Jisòs, nè kə fa bohòbùu ɲgàa sak nzak sə mvwe' ntum lak ànə. Wo gurə, nè sə duk də, <<Bùu yè'e wèñ sə gù fana ɲgə' sə tesə ma nè fòlòon. Wo nè vè nè ɲgà'a mvwe' lak yàvès sè'. ⁷ Jasòñ ko noñsə wo mụ nda' à yi. Wo pwe', nè mò'fis kà lùuk ɲkum àvès nè ghañ nè mvwe' lak Rumà sə nòñsègè. Wo sə cèp də ɲkum mòk cu fe'lə nè liñ yee də Jisòs.>> ⁸ Wo ànə cèp nsàp ncèp ènə, fana kwe' bù nè wo sakgè kañsurù bè bùu mok sə pwe' à ɲàk kɛ'cà mañgəngèñ. ⁹ Bùu kañsurù sə wèñ à gùu, fana Jasòñ bè bùu ye wèñ lak mbàm sè wo kogè ɲwè, yi lak yà' ɲkuñ wo me'rə yi. Wo lak yà' fana wo me'rə yà'wèñ lo.

Yusè Yà' A Ye Mvwe' Lak Berà

¹⁰ Ndzəm à sèñ ntèñ, bwema sè wo à dzəm sə wèñ tumsə lo Pol bè Silàs mvwe' lak Berà. Wo à kè dzèñ fo', wo sə lo mvwe' ndap pìriyà bùu Jus wèñ. ¹¹ Bùu sè fo' à bòvèm nè ghak bùu sè wo cu mvwe' lak

Tètàlonikà wèñ. Wo à yu'rə ncèp nè bè ntum nè kwəkwa wùriñ. Wo à sə ta ɲwàk Nwì nè nùumbu pwe' də ya ɲga wo riñ-a yàwo sè' duk də yusè Pol sə cèp sə vɛ'nə nè zìnə àlɛ? ¹² Bùu sè wo à dzəm à ye cèbùè. Bàa mok sè ghañ bè mbəmbam wèñ à dzəm sè' ɲga wo à ye bù lakmvum

¹³ Bùu Jus sè mvwe' lak Tètàlonikà wèñ ànə yuk duk də Pol tsoho ncèp Nwì mvwe' lak Berà, fana wo və, nè ye ɲgòfəəpsə fa bùu sè fo' sə mbəəp nè bup. ¹⁴ Anə ye vɛ'nə ntèñ, bwema sè wo à dzəm sə wèñ jəñ lo Pol mà ɲgə ndzəp də yi lo. Silàs bè Timatì wèñ à mam yàwo Berà anə. ¹⁵ Bùu sè wo à sə jə lòPol sə à lètətè kə dzen mvwe' lak Atèn ɲkuñ wo bwi foho və fe'lə Berà anə. Pol à duk wo də yà'wèñ kə tsok Silàs bè Timatì də yà'wèñ yuñ və yi nənək.

Yusè Yà' A Ye Mvwe' Lak Atèn

¹⁶ Mvè'nè Pol à sə cu mvwe' lak Atèn anə ɲgòtək Silàs bè Timatì, fana ntum ye kà sə kwa lok. Yi à sə kà kwəkwa tse' bùusè yi à sə yə ɲga tàap bumlak co rùm rwiñ mvwe' ntum lak ànə vɛ'ɛ dak. ¹⁷ Yi à lòmumvwe' ndap pìriyà bùu Jus wèñ, nè sə cèp fenə cù mbwa bè bùu Jus, nè ye bùu sè wo kùksəgè Nwì ɲga wo bù lakmvum sè'. Yi sə fenə mụ ntèñ sè' nùumbu pwe' bè bùu sè wo və-a fo' na. ¹⁸ Yi à sə fenə mòk bè cicàa sèmok sè wo to wo də Èpàkurà, bè mok də Sitoèk wèñ sè'. Mok à sə duk də, <<Nga bup cùu sè wà ènə sə də yi cèp yè'sə yà lɛ?>> Mok duk yàwo də, <<Yi sə gù co yi sə cèp bè nsàp nwii sèmok sè yà' ka fɛɛñ yeñ.>> Wo à duk vɛ'nə bùusè Pol à sə tsòho bè liñ Jisòs, nè ye mvəsè ɲgòlòkok mvwe' kpə. ¹⁹ A ye vɛ'nə fana, wo to lo Pol mvwe' kwe' Aripagù wèñ. A kè dzèñ fo', wo duk fa nà' duk də, wo sə dzəm də wo rɛɛñ bè nsàp yəyərè nè fi nè nà' sə cèp bè zèñ nè'nə. ²⁰ Bum mok sè nà' sə tsòho sə nsàp bum sè wo ka yà' yàwo riñ yuk, fana wo sə dzəm ɲgòrì də yà'a yà'sə da lɛ? ²¹ Wo sə duk vɛ'nə ɲga bwe nze Atèn, nè ye bè bùu sè wo à coho vè fo' vèə wèñ pwe' à sə dzəmgè ɲgòcuñ, nè sə yu'rə, nè sə tsoho nzu sè wo yu' tsə yà' ghà nè.

²² Pol à lòkok tæŋ mʉtsè mvwe' kwe' Aripagù wèŋ nə. Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ bùu Atèn, mù sə ye də wèŋ fa ntum awèŋ bohònwii awèŋ wùriŋ. ²³ Ye də mù sə tsè' vɛ'nə bùusè mù ànə sə gi ca, nə sə kək ja'a kɛ'ca bum sè wèŋ kùksəgè yà', fana mù ye kàm mòk nè wo còm mbwa duk də, <BohòNwì nè wo ka yi riŋ.> Mù sə tsè' rɛŋsə fa wèŋ yè'e yi nè wèŋ a sə kùksə yi ŋga wèŋ ka yi riŋ nə. ²⁴ Nwì nè yi à gù nzenɡòŋ, nə ye bə bum sè yà'a ca pwe', yi Tà nè mabu bə nè sə nze yi. Yi kà mənə ndap sè wo ci fa nwì wèŋ yà' bə bo cugè. ²⁵ Ka də yi sə jamə yu səmok sè' də aco ŋwè gu fa yi sè' yeŋ. A vɛ'nə bùusè a yi nè yi fagè bwìŋ pwe'fo' yòŋsè, nə ye bə yà lòŋ sè bwìŋ dzəm yà'. ²⁶ Yi à gù fis nsàap bùu sè wo zəzok sè wo cu mʉ nzenɡòŋ fɛɛŋ pwe' ndzənə ŋwè nè mò'fis. Yi à gəpsə ndərə ŋgòŋ sə də nsàp bù nè'e nə cum fɛŋ bə fa' yi. Yi à fùhʉ fa bòp lak nè fòpwe' mvək nje ŋgòcu sè' yi. ²⁷ Yi ànə gu yè'sə vɛ'nə ya bwìŋ lap yi. Də mvè'nè wo sə lap yi, kàmòk wo nə sə lap ghasə kɛ'cà yi, fana nə ye yi. Nwì ka ye səsap bohòvesùwèŋ lɛ yeŋ. ²⁸ Nwè nəmòk à duk də, <A cugèə, nə sə cum ŋwum, nə sə gihi kɛ' yè'sə bə ŋàaŋ sè ye.> Yà' mègù sè' mʉ mvè'nè ŋgàa còm ŋwàk awèŋ mok à còm duk də, <Vèes yàvès sè' bwe ye.> ²⁹ Nə yeè nə duk də, mvè'nè vesùwèŋ bwe Nwì, a kà də vesùwèŋ tsərə də yi səsə co yumok sè bwìŋ a jə ŋkərə àwo ŋgògù bə nteŋ kè lis àlɛ tsərə. ³⁰ Yusè bwìŋ à sə gù mantombi ŋga wo ka riŋ fana, Nwì a jə cəsə yà'sə pwe' co yusè wà. Nə ŋga'a nè'e fana yi sə cèp bohòndaanwè nè yi fòpwe' ŋgòkupsə, nə bwi fa bup ye ŋkwèŋ. ³¹ Yè'sə vɛ'nə bùusè yi a fùhʉ nòŋsə numbu nè yi nə sak nzenɡòŋ nə pwe'fo'. Səsak ènə nə ye bə zìnə. Yi nə sak bə cùu ŋwè nè yi a cok nòŋsə nà'. Yi a nitsè' duk də yè'sə zìnə bə mandzè nè də yi a lòkoksə ŋwè ènə mvwe' kpɛ.>>

³² Pol ànə cèp ncèp nè də ŋgòlòkok mvwe' kpɛ fana bùu sè wo à sə yu'rə sə ga'a bòp ba. Mok à sə ywì'lə yi co ləm, fana mok duk yàwo də, wo sə dzəm

ŋgòyuk mali yà' sèmok. ³³ Fana Pol me'rə mvwe' kwe' nə. ³⁴ Bùu mok à be'lə ma nè nje, nə dzəm bohòJisòs. Mòk nè yi à ye mʉŋgorè bùu sè wo à dzəm sə wèŋ à ye Diyonisù, nè yi à ye ŋwəə kwe' Aripagù nə. Nwà mòk à ye sè' nè liŋ ye Dàmaris, nə ye bə mok wèŋ sè'.

18

Yusè Yà' A Ye Mvwe' Lak Korè

¹ Ghà nè Pol ànə cèp mesə mʉ kwe' Aripagù anə, fana kà mok sàp yi yè'e nə lo mvwe' lak Korè. ² A kè dzèŋ fo', yi tseŋ ŋwè Jus mòk fo'. Liŋ ye à ye də Akwilà. Wo à dzə yi mvwe' lak Pòŋtòs. Nwè ènə bə ŋgwe ye Prisiliyà à mè'rə nzenɡòŋ Itali, nə və fa'nə sè' ghà anə, ŋga ka ntòsàp. Wo ànə yè'e və bùusè ŋkum Rumà nè wo à sə to yi duk də ŋkum Kladiyòs à duk də bùu Jus sè wo cu mvwe' lak Rumà pwe', wo lo. Pol ànə kə ye wo. ³ Bə yà'wèŋ à sə cu mvwe' mò'fis bùusè wo à sə gù sè' nsàp fàk nè mò'fis. Bə yà'wèŋ à sə gùhʉ sèŋ nsàap tàp mok, wo to yà' də teŋ, nə sə ko mbàm fo'. ⁴ Numbu dzè à sə ye pwe', Pol lo mənə ndap pìriyà bùu Jus wèŋ. Yi sə lo mbwa ŋgòkə fenə nə cèp rɛŋsə bum bə bùu Jus nə ye bùu Gris wèŋ də yà'wèŋ riŋ də yusè yi sə cèp sə zìnə.

⁵ Ghà nè Silàs bə Timatì ànə me'rə və nzenɡòŋ Məsìdoniyà, nə kə tseŋ Pol, fana yi me'rə bo fàak ye sə, nə sə tsoho megu ye mok ncèp nə. Yi sə tsoho fa bùu Jus wèŋ duk də, Jisòs nə ŋkum ŋgà gèm bwìŋ nè Nwì à duk də yi nə tum nə. ⁶ Wo beŋ yusè yi sə cèp sə, nə to kɛ'ca liŋ ye bup, fana yi satop sè' nèbup, nə sə kɛ'sə mak mfəmfo sè ndzənə cèk ye. Yi sə cèp bohòyà'wèŋ duk də, <<Wèŋ bisə-a, wèŋ beŋ tu awèŋ. Bo yàm ka ca yeŋ. Ye jəŋ nè ŋga'a nè'e nə lo mantombi, mʉ nə sə tsoho fa ncèp nə mok bohòbù lakmvum.>> ⁷ Yi à ye'e, nə sə kə cum mənə ndap ŋwè nəmòk nè liŋ ye də Titiyòs Jostòs. Nwè ènə à ka ŋwəə Jus yeŋ, nə sə kùksə Nwì. Ndap ye nə à təə kəp lògù ŋgʉ ndap pìriyà bùu Jus wèŋ vɛ'. ⁸ Nwè nəmòk nè yi à ye ŋwè nè

mantombi munə ndap piriya bɛu Jus nə, nə liŋ ye à ye Kripòs, à dzəm bohòTà Jisòs bə ndap ye pwe'. Bɛu səmok sè' sè mvwe' lak Korè anə ɲkɛɛntɛŋ à yuk ncèp nè Nwì nə sè', nə dzəm, fana nə baptəsə.

⁹ A ye numbu mòk nè ndzəmè Pol ye lo, fana Tà Jisòs tsok fa yi ndzənə lo sə duk də, <<Kà də wu wəp duk. Sə tsoho mali, nə kà tenjə. ¹⁰ Busə mɛ tə vesù. Nwè nəmòok nə kà mandzè nè ɲgògù wu bɛp tse'. A vɛ'nə bɛusè bwiiŋ mvwe' ntum lak ènə ɲkɛɛntɛŋ sè wo bɛu am.>> ¹¹ Anə ye vɛ'nə, Pol cum fo' ɲkà'ɲgòn mò'fis bə bwes. Yi sə yə'rə fa bɛu sè fo' sə ncèp nè Nwì.

¹² Ghà nè wo ànə koksə Galiyòdə yi Govənmvwe' nzeŋgòn Gris nə fana bɛu Jus wèŋ kum ni', nə ko lo Pol mɛ kot bohòyi. ¹³ Wo duk də, Nwè nè'e yi sə ləp mandzè ɲgògù də bwiiŋ sə kuksə Nwì nsàp mandzè nè lùk sə kà vɛ'nə duk. ¹⁴ Pol à sə də yi muk cù ɲgòcèep, fana Galiyòduk fa bɛu Jus sə wèŋ duk də, <<Anə ye-a duk də ɲwè ènə fɛŋ yumok bwèrɛ mɛ ko ntum nə yu'rə fa wèŋ bəboŋ. ¹⁵ Fana wèŋ sə jə vè fa mɛ nzak ncèep cù, nə ye bə liŋ bum awèŋ sè wèŋ toho kɛ'càgè yà', nə ye fe'lə bə ləuk awèŋ wèŋ. Mɛ nə kà yàm yà'sə sak, wèŋ du, nə kə sak yà' sə wèŋ.>> ¹⁶ Yi bɛ' fis yà'wèŋ mɛ kot anə. ¹⁷ Wo pwe' à kè ko ɲwè nəmòk nè liŋ ye à ye də Sostini. Yi à ye ɲwè nè mantombi munə ndap piriya bɛu Jus wèŋ nə yi. Wo à ləp yi sə ntombi kot nə. Galiyòkà mbɛŋ nè mbɛŋ kom lok.

Pol Bwì Foho LòMvwe' Lak Antiyòk

¹⁸ Pol à cu mali bə bwema sè wo à dzəm sə wèŋ mvwe' lak Korè anə munə numbu ɲkɛɛntɛŋ. Anə geŋ, yi bə Prìsiliyà nə ye Àkwilà wèŋ me'rə bwema sə, nə kə ni ɲgwes nè nà' à sə lòmvwe' nzeŋgòn Siriyà. A kè dzèŋ mvwe' lak Sənceri yi su tu ɲgòkè niŋ də yi rusè kəkəkə ye nə laŋ. ¹⁹ Wo à kè dzèŋ mvwe' lak Efesò, fana Pol bə Prìsiliyà nə ye Àkwilà wèŋ ga'a fo'. Yi lo ye sə mɛ ndap piriya bɛu Jus wèŋ, nə sə kə ce'e fenə mbwa bə bɛu Jus sə wèŋ. ²⁰ Wo à duk yi duk də bə yà'wèŋ cum fo' səsap ntɛŋ,

fana yi kà dzəm. ²¹ Mvè'nə yi à sə lòsə, yi duk fa bɛu sə wèŋ duk də, <<A ye-a ɲga Nwì fa ɲàŋ, fana mɛ bwi və fe'lə səmok, nə kə ye wèŋ.>> Yi à cèp wes vɛ'nə, fana yi ni ɲgwes, nə lo yuye. ²² Yi à kè wès mvwe' lak Sisàriyà, nə ca lo Jòrosalèm, nə kə cepsə bɛu cos nè fo'. Yi à cèpsə wes yà'wèŋ, fana yi ye'e lo mvwe' lak Antiyòk. ²³ Yi ànə cum fo' ghàr, fana yi lo nə ca mvwe' nzeŋgòGàlesiyà bə Frijiyà, nə sə tipsə ɲɲsə lo bə ɲgàa yù mandzè Jisòs pwe'fo'.

ApolòTsòho Ntirè Nè Bəboŋ Nə Bə ɲàŋ

²⁴ Nwè Jus mòk à ye, wo to yi də Apolò. Yi à vè, nə sə cum mvwe' lak Efesòŋga wo à dzə yi mvwe' lak Alèsandiriya. Yi à rì ɲgòcèp bəŋsə cù, nə riŋ ɲwàk Nwì sè' nèbɛp. ²⁵ Yi à ye ɲwè nè wo à tsə' rɛŋsə fa yi mandzè nè Tà Jisòs. Yi à fa ntum ye pwe' ɲgòsə cèp, nə sə yə'rə fa bwiiŋ bum sè yà' sə kum liŋ Jisòs pwe'fo' zinə. Yumok ye lələ sè', nə duk də yi à rì mègù bəptɛ nè Jon. ²⁶ Yi à sə cèp munə ndap piriya bɛu Jus wèŋ, nə kà wəwə koksə lok. Prìsiliyà bə Àkwilà à yuk mvəsə yi à sə cèp, fana wo to lo yi nda'à wo. A kè dzèŋ fo', wo tsoho rɛŋsə tsə'rə wesə fa nà' mandzè Nwì yəyərè. ²⁷ Anə geŋ, Apolònə duk də yi dzəm ɲgòlòmvwe' nzeŋgòn Gris, fana bə ɲgàa yù mandzè Jisòs mvwe' lak Efesòwèŋ tɛsə yi bə mandzè nè də wo à còm tipsə gèsə lòbwema sè mvwe' nzeŋgòn Gris sə wèŋ ɲwàk duk də Apolò kə dzèŋ, yà'wèŋ jəŋ nà' bəboŋ. Yi ànə kə dzeŋ, fana bum sè yi à sə cèp yà', à tɛsə bwema sə wèŋ wùriŋ. Wo ànə dzəm bɛu bəvəm nè Nwì nə. ²⁸ Mvè'nə yi à sə cèp bə ɲàŋ wùriŋ sə, fana bə bɛu Jus wèŋ fenə, yi ghak yà'wèŋ mɛ lisè bwiiŋ jəja. Yi sə taŋ fis ndzənə ɲwàk Nwì duk də Jisòs ɲkum ɲgà gèm bwiiŋ nè Nwì à duk də yi nè tum vèsə nə.

19

Pol Mvwe' Lak Efesò

¹ Apolònə ye mvwe' lak Korè, fana Pol gi ca mvwe' ntònzeŋgòanə, nə kə dzeŋ mvwe' lak Efesò. A kè dzèŋ fo', yi ye bɛu

mok sè wo à sè yù mandzè Jisòs. ² Yi fek yà'wèṅ duk dè, yà' ànè tse' Yòṅsè nè Røreṅ nè ghà nè yà'wèṅ ànè dzəm Jisòs laṅ àlè? Wo duk fa yi duk dè, <<Vès ka yàvès liṅ yumok duk dè Yòṅsè nè Røreṅ yuk yuk.>> ³ Pol fek fe'lə wo dè, <<Anè geṅ wèṅ bàptesə nsàp bàpte yà?>> Wo dè ànè ye bàpte Jon. ⁴ Yi tsok fe'lə fa yà'wèṅ duk dè, <<Bàpte Jon ànè ye dè a bàptesə bùu sè wo à kupsə ntum bə bup awo sè wo à sè gùu. Yi Jon nè à tsòho fa bùu Izùre wèṅ dè yà'wèṅ dzəm bohòṅwè nəmòk nè nà' sè vè maṅkwèeṅ yi. Nwè nè yi à sè duk dè wo dzəm nà' nè à ye Jisòs.>> ⁵ Wo ànè geṅ dè wo yuk ve'nə, fana wo bàptesə fe'lə sèmok mənə liṅ sè Tà Jisòs. ⁶ Pol naaṅ fa yà'wèṅ bo, fana Yòṅsè nè Røreṅ nè vè bohòwo. Wo sè cep ncèp lak mok sè bwìṅ ka yà' riṅ, nè sè tsoho bum mok sè Nwì à sè tsè' fa wo. ⁷ Wo à ye lòoṅ fo' co bwìṅ hum-ncòp-ba.

⁸ Pol à lòmumvwe' ndap pìriyà bùu Jus wèṅ. Mənə ṅwə tɛ', yi sè cep bə bùu sè wèṅ, nè kà wəp lok. Yi à fenə bə yà'wèṅ, nè sè lap mandzè ṅgògù dè wo dzəm dè yusè yi tsè' fa yà'wèṅ bə gaṅ ṅkum Nwì zìnə. ⁹ Fana mok wèṅ gūṅ tu nè kà dzəm. Wo cep bum sè bup bə ma nè Tà Jisòs ṅga kwe' bwìṅ sè yuk pwe'. Pol jəṅ bùu sè wo à sè yù mandzè Jisòs sè bə yà'wèṅ lo. Nùumbu pwe' bə yà'wèṅ sè kə cep bum məmuvwe' ndap mòk nè ghaṅ nè Tìranù à tse' nà' yi. ¹⁰ Wo à sè gùhə ve'nə tètè kə dzeṅ lùumṅgòṅ ba. Fana bùu sè wo à cu mvwe' nzeṅgòÈsiyà, bùu Jus bə sè wo bù lakmvum wèṅ pwe' à yuk ncèp nè Tà Jisòs.

Bwe Sivà

¹¹ Nwì à sè gù càsə nsàap maṅgəṅgèeṅ mok sè yà' à ka ve'nə ye yuk ndzə bohòPol. ¹² Nsàp nè co wo sè jəṅ megu mok gà cək nè yi yìsgè ndùrè bə zeṅ, nè kə jwəṅ ṅgàa yiyaṅ bə zeṅ, fana wo gūṅ. Yòṅsə sè bup sè tesə gesə ndzə ni'ì wo sè'. Wo à sè jə cək fàak ye sè yi à sè ni tse', nè sè gū bə zeṅ sè' ve'nə.

* **19:19** 19:19 Ghà nè Pol ànè ye ànè fana bùu sè mvwe' lak yà'sə sè com nsàp ṅgam njàwo nè ndzə ṅwà'a. Yà'a nsàap ṅwàak sè wo à benə, nè teṅ sə.

¹³ Bùu Jus mok à ye sè wo à sè gihə kə' càa, nè sè bə' fis fa bwìṅ yòṅsə sè bup sè'. Wo à ye ṅgòmumsə ja'a dè wo sè bə' fis yà' bə liṅ Tà Jisòs. Wo duk fa yòṅsə sè bup sè duk dè, <<Mù cèp bə ṅaaṅ Jisòs nè Pol sè tsòho nà'a.>> ¹⁴ Nwè Jus nè ṅgà fa satikà' mòk nè ghaṅ à ye nè liṅ yee Sivà. Yi à tse' bwe mbəmbam sàmba sè wo à sè gùhə ve'nə. ¹⁵ Yòṅsè nè bup nè à cèp fəsə fa wo duk dè, <<Mù rì Jisòs, nè riṅ Pol sè', a wèṅ ndà?>> ¹⁶ Nwè nè yi à tse' yòṅsè nè bup ndzə ni'ì yi nè à ko wo nsàp ṅgwap lù mok ve'ε, nè lə ghak wo. Wo à carə tesə mū nda' à yi anə bə mvwe' bə mvwe'. Wo à ye sè' jì cək ṅga yà' sàha wes pwe'.

¹⁷ Bùu Jus nè ye sè wo bù lakmvum sè wo à sè cu mvwe' lak Efesòà yuk yu yè'sə pwe'. Wəə à ko wo nèbup. Bwìṅ à kùksə nè sè wəp ghaha lo liṅ Tà Jisòs mantombi. ¹⁸ Bwìṅ wùriṅ sè wo à dzəm Jisòs wèṅ à tesə vè mvwe' bwìṅ, nè sè cep fis bup sè wo à gù jəja. ¹⁹ Bwìṅ ṅkùṅṅntèṅ sè wo à sè fegə ṅgam wèṅ à jə benə vè ṅwàak ṅgam awo mvwe' mò'fis, nè teṅ yà' ṅga bwìṅ sè yə pwe'*. Wo à ta be'lə mbàam ṅwàak sè pwe', yà' kə dzeṅ bàam mbàm ncùhù hum tàn. ²⁰ Njo bum sè yà' à sè gū wùriṅ yè'sə fana, ncèp nè Tà Jisòs nè à sè yuhu lòmantombi, nè sè yam gūṅ ghaha ghaha.

Bùu EfesòWèṅ Jə Və ṅgə'

²¹ Ghà nè bum yè'sə ànə ca wes me ve'nə pwe', fana Pol dè yi nè lo gì. Yi duk dè yi nè ca mvwe' nzeṅgòṅ Məsìdoniyà bə Gris, nè kə dzeṅ Jòrosalèm. Yi duk sè' duk dè yi kè cu fo', fana yi kə dzeṅ mvwe' lak Rumà sè'. ²² Anə ye ve'nə, fana yi tumsə lo Timati bə Èratòs mvwe' nzeṅgòṅ Məsìdoniyà. Bùu sè ba yè'sə à ye bùu sè wo à sè tesə kə'cà yi bə bum. Yà'wèṅ à lòo, yi sè cum mali ye sè mvwe' nzeṅgòÈsiyà ṅkuṅ.

²³ Nè'e ṅga'a mvèk nè ṅkəṅkes ṅgə' mòk nè bup à tesə mvwe' lak Efesòanə njo mandzè ma nè Tà Jisòs. ²⁴ ṅgà teṅlām

nəmòk à ye nè liŋ ye à ye də Dìmàtiròs. Yi à sə tɛɛŋ fà'rə bum mok co ndap mòk nè ghaŋ nè nà' à ye ndap nwì nəmòk, nè wo togè nwì nè də Dìyanà. Yi à gù nà' bə nteŋ nəmòk nè wo togè nà' də siva. Yusè yi à gù sə à sə jə və fa bùu sè wo à sə fàak sə wèŋ swe' wùriŋ. ²⁵ Anə geŋ, yi to benə yà'wèŋ pwe' mvwe' mò'fis. Yi to bə bùu səmok sè nsàp fàak awo sè' co sè mok wèŋ sə. Yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Bùu am, wèŋ rì də vesùwèeŋ tse' mègù mbàam yàvès bə nsàp fàk nè vesùwèeŋ gùgè nè'e. ²⁶ Fana aco wèŋ yuk nè ye yà'wèeŋ bə lis awèŋ sè' nsàp yu nè ngà' nè wo to yi də Pol nè'e sə gùu. Yi sə tsòho kɛ' fa bwiŋ duk də, nwii sè bwiŋ gù yà' bə bo ka nwì yeŋ lok nè kè' mò'fis. Bwiŋ a bùuŋ, nè dzəm ncèp ye nè wùriŋ. Bùu sè wo dzəm ncèp ye nè, wo mvwe' lak Efesòfenə, nè ye bwi ma nè ghaŋ mvwe' nzeŋgòɛsiyà pwe'. ²⁷ Yusè mù sə yə, a də yà'a nè jəŋ və ngə'ə də fàak avès yè'sə nè tse' liŋ sè bup. Nə sə yəèŋ nè sè' duk də ndap nwì avès nè ghaŋ Dìyanà nè kà fàk mok sè tse' fe'lə. Mvəsə wo jəgè yi co yu nè yum, yè'e nè bup. Nga yi nwì nè bùu ɛsiyà pwe' nè ye bə nzeŋgònə pwe'fo' kùksə mègù yi.>>

²⁸ Mvə'nə kwe' bù nè à yuk ncèp ènə, fana ntəm yaan wo. Wo jok, nè ye ngòfurə duk də, <<Dìyanà nè mvwe' lak Efesòo nwì nè ghaŋ.>> ²⁹ Mfuŋ à lòbə ntòlak nè pwe'. Bùu sə wèŋ tap ko bùu səmok ba sè wo à sə gùgè bə Pol, nè jəŋ lo wo mvwe' nzùè nè bù lak sè fo' sə kə benəgè fo'.† Bùu sə ba yè'sə, à ye Gayòs bə Aritakò. Wo à ye bwe lak mvwe' nze Màsìdoniyà. ³⁰ Pol à dzəm də yi lo ngòkè teŋsə bùu sə wèŋ bə tu ye, fana bù ngàa yù mandzè Jisòs wèŋ kà vɛ'nə dzəm. ³¹ Nge'e Pol mok sè wo à yə bùu sè ghaŋ mvwe' lak yà'sə wèŋ à tum fa yi ntirè. Wo à tirə fa nà' duk də, <<Kwəkwè', kà si yo mvwe' nze ènə kè nì vèsè.>>

³² Bum yè'sə ànə ye co kwe' awo nè sə jam jamə vɛ'ɛ. Bòp bù mòk à sə fu sè' yusè zok, ma mòk sə fuŋ sè' yusè zok. Anə ye vɛ'nə bùsə bəp ma nè ghaŋ à ka

yusè yà' à jə benə və wo fo' sè' riŋ. ³³ Nwè nəmòk à ye fo' nè liŋ ye à ye də Alèsandà, fana bùu Jus wèŋ tes yi mantombi də nà'a cep fa wo. Alèsandà gù bo də bwiŋ teŋsə cù, ya yi taŋ njo mətsetsə'rə bwiŋ. ³⁴ Bùu sə wèŋ ànə ye riŋ də nà'a ntwè Jus, fana wo pwe'fo' sə fuŋ benə megu mok yusè mò'fis. Wo à sə furə duk də, <<Dìyanà nè mvwe' lak Efesòo nwì nè ghaŋ.>> Wo sə furə vɛ'nə tètè haŋ, nè kà nènək teŋsə.

³⁵ Anə geŋ, ngà còm bum nè mvwe' lak yà'sə à gù bùu sə wèŋ teŋsə cùu sə. Yi yeto ngòcèp duk də, <<Wèŋ bùu Efesò, ndaanwè pwe' riŋ duk də a nònɛsəgè ndap nè ghaŋ nè nwì Dìyanà nè'e ntəm lak Efesò, bə lis ye nè rərəŋ nè nà' à gbù tsə mubu. ³⁶ Kaco ntwè nəmòk duk də yè'sə mvwès yeŋ. Bòco wèŋ ko tsoŋ ntəm, nè kà yumok co bùu sè wo ka nkwè tse' gù. ³⁷ Wèŋ jə və bùu yè'e fɛɛŋ wèŋ, nga wo ka yumok mɛ nda'à nwì avès yə fis. Wo ka liŋ ye sè' bupsə. ³⁸ A ye-a də Dìmàtiròs bə ngàa fàak ye wèŋ tse' nzak bə ntwè nəmòk, fana kot cu yo bə ngàa sak nzak sè sè'. Yà'a mvwe' sè co ntwè tsok yusè yà' sə yaan yi bə mòk fo'. ³⁹ Nə ye sè' duk də nga wèŋ dzəm-a yumok sè zok, fana ye də wo kə cep yà' mvwe' kwe' bù nè ghaŋ nè. ⁴⁰ Búsə yà'a nè bup bohovesùwèŋ. Wo nè ta vesùwèŋ bèn bə nsàp gham cù nè ghaŋ nè nà' ye ntinə ènə. Kaco ntwè nəmòk tsok njo mòk bəbən nè nsàp cù nè'e tesə bùu zeŋ yeŋ.>> ⁴¹ Yi ànə cep wes vɛ'nə, fana yi də wo sam.

20

Pol LòMàsìdoniyà Bə Gris

¹ Ghà nè wo ànə teŋsə ngògham cùu sə, fana Pol to benə bùu sè wo à sə yù mandzè Jisòs wèŋ mvwe' mò'fis. Yi à tipsə wo bəbən, nè cepsə wo də yi lòo, nè ye'e me'rə lo mvwe' nzeŋgòn Màsìdoniyà. ² Yi à cà mvwe' ngòon yà'sə, nè sə tipsə bùu sə wèŋ bə ncèp cùu sè bəbən wùriŋ, fana nè ca lo və mvwe' nzeŋgòn Gris. ³ Yi à cu mvwe' lak yè'sə, ntwè tɛ'. Yi ànə sə gùu də yi lo mvwe' nzeŋgòn Sìriyà.

† 19:29 19:29 Nzùè nè wo kə benəgè fo' ènə wo à bom ko' fo' bə mbùk, bə mbùk. Wo à sə nàhagè nsàap jap fo' nkwəŋ.

A ye sè' ghà nà'nə nè yi à yuk duk də bũu Jus wèŋ sè ləp mandzè ŋgòzə yi. Anə geŋ yi də bəgha' də yi bwi foho ca mvwe' nzenŋon Məsìdoniyà sèmok. ⁴ Pol nə bə Sòpatà mo Piròs nè mvwe' lak Berà à lòbəbè'. Bũu mok sè bə yà'wèŋ à lòsè' à ye Aritakòbə Sèkudù sè lak àwo Tètalonikà. Gayòs nè lak yee Debè. Nə ye fe'lə Timatì bə bũu Esiyà mok sè liŋ awo də Tikikòs bə Tròfimù. ⁵ Wo à lòmantombi, nə kə tək ves mvwe' lak Truwà. ⁶ Vès à cu fo' nũumbu sàmba, ghà nə ŋkà'a zə bred jì yis à càa, fana vès ni jəŋ ŋgwes mvwe' lak Filipi. Vès à gi nũumbu tən, nə kə tseŋ wo mvwe' lak Truwà anə. Vès à cu fo' nteŋ mò'fis.

Pol Lũŋsə Nwè

⁷ Nũumbu nè tsok reŋgə ye Sondè à dzèeŋ, fana vès benə və mvwe' mò'fis ŋgòkə zə Losopà. A ye nə nconùm. Pol à cèp bohòbũu sə wèŋ, nə sə tsoho mali fo' tètè kə dzeŋ tsətsə'rè tsok ŋga yi sə tsòho mali. Anə ye vè'nə bũusè də tsok reŋ, yi me'rə yà'wèŋ, nə lo. ⁸ Laàm à ye mvwe' sè vès à cu kwe' sə wùriŋ. A ye mvwe' rum ndap nə ma mɛ tuhù. ⁹ Mɛwà'ŋwè nəmòk à ye fo' nè liŋ yee Iyutikù. Yi à cu ma mɛ wundù, nə sə yu'rə mvəsè Pol sə cèep sə. Mvəsè Pol à sə tsòho nə kə teŋsə tohò, fana lo ko Iyutikù nə. Lo sə sə ghaha ghaha tètè yi ànə dzəm lo sə, fana yi ye'e gbɛ tsoŋ mbwa. Yi à gbɛ tsoŋ tè bə rum nè tɛ' mɛbu kə dzeŋ sə nze. Wo à kə te' yi ŋga yi kpɛ laŋ. ¹⁰ Anə geŋ Pol suhu tsoŋ mbwa, nə kə gbɛ naaŋ nà' mɛ ni'ì. Yi firə bo, nə wumsə gesə nà' ndzə ŋgùu yi, nə duk də, <<Kà jik, yi cu ŋwəm.>> ¹¹ Fana yi bwi kok lo fe'lə mɛ mvwe' rum nè mɛ tuhù nə sèmok. Yi bək zə beŋ. Yi ànə cep bə yà'wèŋ səsap haaŋ nùm kok, fana Pol bə' mandzè nə lo. ¹² Wo à jə fəsə lòmɛwà'ŋwè nə lak ŋwəm. Wo à kwa wù kə fàk.

Pol LòMvwe' Lak Militù

¹³ Vès à ni ŋgwes, nə lo mantombi ŋgòlòmvwe' lak Asòs. Yà'a mvwe' sè vès à ye ŋgòkə tseŋ Pol, ya yi ni ŋgwes nə ye sè'. Yi ànə duk vè'nə bũusè də yi à sə gi lòye fo' sə kùhu. ¹⁴ Vesiwèŋ ànə

kurə Asòs anə, fana vesiwèŋ ni ŋgwes mok bəbè', nə lo mvwe' lak Mitilù. ¹⁵ Vès à gi bə ŋgwes tètè tsok à reŋ, vès kə dzeŋ mvwe' lak Ciyòs. A cà gù nũumbu mò'fis, vès lo mvwe' lak Samòs. Tsə' mok à reŋ bwi, vès kə dzeŋ Militù anə. ¹⁶ Pol ànə dzəm də yi cà mvwe' lak Efesòsə ŋgwesə ya yi kə mvək mvwe' nzenŋòɛsiyà kə càsə. Yi à sə gù nənək ya yi kə dzeŋ Jòrosalèm. Nə ye sè' də ŋga mandzè ye-a yo, yi kə ni kurə tsooŋ gu nũumbu nè bũu Jus wèŋ à sə bəŋsə bum.

Pol Cèpsə Nkwàha Bũu Efesò

¹⁷ Pol à cu mvwe' lak Militù, nə tirə gesə lo ntirè mvwe' lak Efesòdə bù ŋkwàha bwiŋ mɛnə cos nè fo' kə tseŋ yi. ¹⁸ Wo ànə kə dzeŋ, fana yi duk fa yà'wèŋ duk də, <<Wèŋ rì nsàp ncu àm nè mɛ à sə cu ghà nè mɛ à ye vesùwèŋ. Ye jəŋ nũumbu nè mɛ à kə nə to kù mvwe' nzenŋòɛsiyà. ¹⁹ Mɛ à sə gù fàak am co ŋgà fàk Tà Jisòs, nə kə ni' sə nè. Ghà nəmòk à sə ye, mɛ sə fàk bə ndzəp lis sè' ŋga bum sə gɛ bɛp wùriŋ. Yè'sə ànə ye vè'nə bũusè bũu Jus wèŋ à sə ləp mandzè də wo nisə mɛ ŋgə'. ²⁰ Wèŋ rì tse' sè' duk də yusə ya' à ye co yà' tesə weŋ pwe', mɛ à sə kə nè mò'fis swihigè. Yè'sə à sə ye vè'nə ghà nè mɛ à sə tsòho fa weŋ, nə sə yə'rə weŋ mvwe' bwiŋ bə nda'à wèŋ mwè. ²¹ Mɛ à sə tsòho fa bũu Jus nə ye sè wo bù lakmɛvum sè'. Mɛ sə duk fa wo duk də wo jəŋ ŋkərè, nə bwi fa bɛp awo ŋkwèŋ, nə bũuŋ və bohòNwi. Nə ye sè' duk də wo dzəm tse' bohòJisòs nè yi Tà àvès. ²² Nə ŋga'a nè'e, mɛ sə gù tsə mègù yusə Yòŋsə nè Rəreŋ sə cèep, fana mɛ nə sə lònə Jòrosalèm. Mɛ ka yusə yà'a nə kə gɛ mɛ fo' riŋ. ²³ Nə mò'fis nè mɛ rii duk də, Yòŋsə nè Rəreŋ nə tsə' fa mɛ duk də ndapndzəm bə ŋgə' sə tək mɛ mvwe' ntəm lak nə fòpwe'. ²⁴ Fana yusə duk də mɛ ka yòŋsə àm co yumok sè yà' tse' fàk bohòmɛ mok jəŋ fe'lə. A vè'nə ya ŋga mɛ gɛ wes fàak sè Tà Jisòs nə à fa mɛ də mɛ gɛ sə. Fàak sə, a ŋgòtsə' reŋsə fa bwiŋ Ntirè nə Bəbəŋ nə nà'a bəvəm nə Nwi.

²⁵ <<Mɛ a gihi kə' cà mɛtsətsə'rə wèŋ pwe', nə sə tsoho fa weŋ mvè'nə gaŋ

ɲkum Nwì cu. Mù sà duk dā ɲwè nēmòok mʉtsətsə'rə wèŋ nē yi nē ye fe'lə yuk si am bùè. ²⁶ Fana mù sà tsə' rɛŋsə fa wɛŋ ntirè nè'e jəja paamm, dā a ye-a ɲga ɲwè nēmòok bisə mʉtsətsə'rə wèŋ fana bo am kà ca ye. ²⁷ Mù ànə tsòho fa wɛŋ yusè Nwì sà dzəm pwe'fo', nē kà mòk swihì. ²⁸ Wèŋ jəŋ ɲkərə bə tu awèŋ, nē ye bə bùu sè Yòŋsè nē Rərəŋ nē a fa nòŋsə wo ndzə bohòwèŋ. Wèŋ ye co ganakù' bohòbùu cos Nwì. Cos nē yi à gù nà' bùuŋ nje bùu nduəm mo ye nē. ²⁹ Mù rì dā ghà nē mù lo wes yàm, fana ɲgàa yə'rè fa bwìŋ bum mʉwèes nē və mʉtsətsə'rə wèŋ co nàam sè bup vè wo. Wo və co nàam sè bup vè'nə, fana wo kà wèŋ sè wèŋ a yə'rə zìnə nē mè'rè. ³⁰ Mvəək nē və nē bòp bù àwèŋ mòok nē sà ci' mʉwès, ɲgòbòrə lòbùu sè wo à sà yù mandzè Jisòs ma njàwo. ³¹ Wèŋ sə so, nē sə tsərə tse' sè' duk dā mù à yə ɲgə' ɲkùuŋntɛŋ ɲgòyərə wɛŋ. Mù à yə'rə wɛŋ pwe' bə ntəm nē manziŋ wùriŋ vè'nə nùm bə ndzəm mʉnə lùumŋgòn tɛ'. ³² Nè ɲga'a nè'e, mù mè'rə fa wɛŋ ndzə bohòNwì dā yi sə jəŋ ɲkərə bohòwèŋ yi, nē niŋ fa wɛŋ bòvəm ye. Yi tse' ɲaŋ sè ɲgògù wèŋ kuk lo mantombì, nē se wɛŋ bə ghàha ye sè yi a nòŋsə fa bohòbùu ye sè yi à cù' rɛŋsə wo. ³³ Mù ka yu ghàha ɲwè nēmòok co mbàm-è' kè cək-è' wəŋ yuk. ³⁴ Wèŋ rì yàwèŋ sè' dā ves ɲge' am wèŋ a sə tse' yusè vès dzəm pwe' ɲga bo am yè'e a fà' wo. ³⁵ Mù a niŋ tsə' fa wɛŋ bə nsàp mandzè nē fòpwe' laŋ duk dā vès tse' ɲgòfàk bə ɲàŋ mʉmvè' ènə, ɲgòtəsə ɲgàa jì ɲàŋ. Vès tsərə tse'gè ncèp nē Tà Jisòs à cèp bə cùu ye dā, <Kwəkwa gha' cà ɲgòfa nē nòŋsə ɲgòjəjə.> >>

³⁶ Pol ànə cep wes, fana bə yà'wèŋ lòŋ təŋ sə nze bə tumfərə, nē gʉ piriya. ³⁷ Wo à sə warə pwe'fo' mvè'nè wo sə ko wumsə gèsə yi ndzə ɲgùu wo, nē sə cepsə yi dā nà'a gɛŋ bəboŋ. ³⁸ Ntəm à rwi' wesə wo bə ncèp nē yi à cèp duk dā yà'a nē kà si ye mòk yə yuk fe'lə nà'a. Fana bə yà'wèŋ à tsoŋ lo mà mʉwè' ɲgwes nē bəbɛ'.

21

Gì Nè Pol A Lò Mvwe' Lak Jòrosalèm

¹ Anə gɛŋ, vès cepsə wo dā wo cum bəboŋ, nē lo yu avès. Vès à to sənə ɲgwes, nē sə lo gu rərəŋ tè vès kə dɛŋ mʉwè' lak Kos. Tsok à rɛŋ, vès kə dɛŋ mʉwè' lak Rodès. Vès à càsə fa'nə, nē lo mʉwè' lak Pàtarà. ² A kə dɛŋ fo', vès ye ɲgwes mòk nē nà' à sə lòmʉwè' nɛŋgòn Fònisiya. Vès à ni nà', nē lo. ³ Vès à kə dzɛŋ mʉwè' sè co vès ye gesə lo lak Sɛpròfana vès bùuŋ lo ma zə mʉwè' nɛŋgòn Sìriya. Vès à tesə sənə ɲgwes nē mʉwè' lak Tayà. Yè'e sè' mʉmʉwè' nē ɲgwes nē à lòŋgòkə fis bum sè yi à bək vè sə sè' fo'.

⁴ Vès à tsɛŋ bùu səmok sè wo à sə yù mandzè Jisòs sè' fo'. Vesiwèŋ à cu nɛŋ mò'fis. Wo à tsə' fa Pol bə ɲaŋ Yòŋsè Nwì nē duk dā nà'a kà Jòrosalèm anə lò. ⁵ Mvəək nē njàvès ɲgòcu venəwèŋ à mèe, fana vès ca bə' mandzè, nē lo yu avès. Wo à tesə vesiwèŋ mù ntòlak anə pwe'fo', wo bə yep awo nē ye bwe awo sè', vesiwèŋ pwe' à kə təŋ bə tumfərə ɲgʉ ndzəp anə mʉwè' ɲgwansa, nē gʉ piriya. ⁶ Fana vès cepsə ndaŋwè pwe' dā a nē yenə. Vès ni yàvès ɲgwes. Wo bwi lo yàwo lak.

⁷ Vès à mè'rə lak Tayà, fana gì àvès sə lo mali mantombì tè vès kə dɛŋ mʉwè' lak Tolemès. Vès à cepsə bwema sè wo cu fa'nə, nē cum vesiwèŋ nùmbu mò'fis. ⁸ Tsok à rɛŋ, vès yè'e sè' ɲkuŋ nē kə dɛŋ mʉwè' lak Sisàriya. A kə dɛŋ fo', vès lo mʉwè' ndap Filip nē yi à ye fàŋgəri. Vès à nòŋ vesiwèŋ. Yi à ye sè' mòk mʉtsətsə'rə bùu sè sàmba sè wo à cokfis wo mʉwè' lak Jòrosalèm sə. ⁹ Yi à tse' bwe wàhaŋgwèŋ kwè sè wo pwe'fo' à ka ndum tse'. Wə à sə tsòho bum sè Nwì à sə tsə' fa wo yi.

¹⁰ Vès ànə cum fo' nùumbu ɲkùuŋntɛŋ, fana ɲgà tsòhòbum Nwì mòk nē liŋ yee Agabòs və ye sè'. Yi à ye'e vè mʉwè' nɛŋgòn Jùdiya. ¹¹ Yi à kə yə ves, nē jəŋ korə Pol, nē swi' kùu ye bə bo ye bə zɛŋ. Yi cep duk dā, <<Yè'e yusè Yòŋsè nē Rərəŋ nē cèp duk dā, <Bùu Jus sè wo cu Jòrosalèm nē swi' ɲwè nē yi tse' korə

nè'e m̄ mvək nè'e. Wo swi' wes mè yi, fana wo jəŋ yi, nə fa bohòbù lakmvum.>>
 >> ¹² Vès ànə yuk yu yè'sə, fana vès nə ye bə bùu mok sè fo' lɛŋ Pol vɛ'ɛ də yi kà Jòrosalèm anə mok gè. ¹³ Yi cep fəsə ye duk də, <<Háva', wèŋ sə gù yè'sə yà vɛ'nə? Wèŋ sə wa, nə sə gesə fa m̄ wə sə ntuù bùu yà? M̄ kəkurə co wo kə kiŋ m̄ Jòrosalèm anə. A dzəm m̄ kp̄ bùu liŋ Tà Jisòs, yumok kà b̄p.>> ¹⁴ Mandzè nè co vès ḡ yi dzəm cùu avès à ye bùè, fana vès me'rə yi. Vès duk megu mok duk də, <<Bum pwe' ndzə bohòNwi.>>

¹⁵ Vès ànə casə m̄mvək mòk fo', fana vès te'e benə bum avès, nə ye'e ngòlòJòrosalèm anə. ¹⁶ A lòbe'lə vès ngàa yù mandzè Jisòs mok sè mvwe' nzeŋgòŋ Sisàriyà. Wo à jə lòves mvwe' ndap ɲwè nè vès ànə ye ngòcu nda'à yi. Liŋ yee Nasòŋ. Liŋ lak yee Sɛprò. Yi à dzəm bohòJisòs haan mantombi ntèn.

Wo Fek Pol

Bə Nzak Lùuk Musi

¹⁷ Vès à kè dzèn Jòrosalèm, bwema sè fo' sə wèŋ à cèpsə ves bəboŋ wùriŋ. ¹⁸ Tsok à rɛŋ, vès Pol wèŋ à lòngòkè yə Jem. Bù ɲkwàha bùu sè m̄ cos sə pwe' à ye fo' sə nze. ¹⁹ Pol à cèpsə wo, nə tsoho fa yà'wèŋ yusè Nwi a gù yà' bə fàak sè yi à sə ḡu pwe'fo'. Yusè yi à tsòho sə à ye bum sè Nwi à gù bohòbù lakmvum wèŋ. ²⁰ Wo ànə yuk wes me, fana wo pwe' kuksə Nwi. Fana wo duk fa Pol duk də, <<Moma avès, aco wù ye yòsè' bə lis yo. Bùu Jus lòm̄nə ncùhù wùriŋ sè wo à dzəm bohòJisòs, nə sə noŋsə lùk Musi sè' pap. ²¹ Bwìŋ à tsòho fa wo yumok bə liŋ yo laŋ. Wo à tsè' wo duk də wù sə yə'rə fa bùu Jus sè wo cu lakmvum də wo me'rə mak lùuk Musi. Wo duk də wù sə tsòho fa yà'wèŋ də wo kà bwìŋ tu mbəmbam sə kom fa, nə kà bum lak bùu Jus wèŋ sè' gù. ²² Wo nə yuk tsoŋ li duk də wù vè laŋ. Aco a ḡu yè'sə va? ²³ Vèes tsok fa wu yusè vès tsəm də aco wù ḡu. Bùu mook fɛɛŋ bwìŋ kwè sè wo a kàk Nwi. ²⁴ Aco wù yuŋ lo wo nə kə ḡu sè' mvè'nè wo sə kə gù bum sè ya wo ye rərəŋ m̄ lisè Nwi sə. A gəə, wù lak lok yusè wo tse'

ngòlà'a sə pwe' sə bàa wù, ya ɲga wo nə tse' mandzè nè ngòkè sù tu awo sə. Wu ḡu-a vɛ'nə, fana ndaanwè pwe' nə riŋ duk də yusè wo à yuk bə liŋ yòsə ka zinə yeŋ. Wo nə duk də wù sə yù yòsè' lùuk Musi sə. ²⁵ Nə ye də vès à còm fa bù lakmvum sè wo à dzəm Jisòs yà'a ɲwàk. Vès à còm tsè' mègù fa wo ɲja duk də vès a dzəm mvwe' mò'fis də wo kà bum rùm z̄u. Nə kà nduəm kè nàm nè nà' kp̄ bə nduəm ye ndzə ni'i yi sè' z̄u. Nə ye sè' də wo kà sàhà kè nto àlɛ' ko.>>

²⁶ Pol à dzəm, nə jəŋ bùu sə wèŋ. Tsok à rɛŋ bə yà'wèŋ ḡu bum sè ya wo ye rərəŋ m̄ lisè Nwi sə, nə lo m̄ ndap Nwi nè ghanə nə. Yi à lòmbwa ngòkè tsè' nòŋsə nùumbu sè yà'a nə ca ɲkuŋ nùumbu nè wo nə fa fəfa m̄nə tu bùu yè'sə kə dzeŋ.

Wo Ko Pol

²⁷ Nùumbu sè sàmba sə à də a me, fana bùu Jus mok tesə və mvwe' nze ɛsiyà, nə kə ye Pol m̄ ndap Nwi nè ghanə nə. Bùu yè'sə caŋsə fa bùu sè fo' sə pwe' ncəncəŋ wo ko Pol. ²⁸ Wo sə fuŋ duk də, <<Bùu Izùrɛ, wèŋ və kə tesə ves. Nè'e ɲwè nè yi gihi kɛ'gè ma nè fòpwe', nə sə yə'rə fa bwìŋ duk də, bùu Izùrɛ bə lùuk Musi, nə ye ndap Nwi nè ghanə nə ka yumok yeŋ nə. Yi jə və bù lakmvum, nə kə nisè nə yà' m̄ ndap Nwi nè ghanə nə. Mvəsè yi gù vɛ'nə, ye də yi gù b̄psə mvwe' sè yà'a rərəŋ sə yè'sə laŋ.>> ²⁹ Wo à duk vɛ'nə b̄usè wo à yə nà' bə m̄ɲwəə Efesòmòk m̄ ntòlak anə. Wo tsəm ɲgwàan də yi kè nisè nà' m̄ mbwa anə laŋ. Liŋ ɲwè ànə à ye də Tròfimù. ³⁰ Lak sə pwe' à curə wək. Bwìŋ kə caŋ baan mvwe' mò'fis. Wo ko Pol, nə soŋ fis yi m̄ ndap Nwi nè ghanə nə, nə lok ncùu ndap nə. ³¹ Bùu sə wèŋ à sè lap mandzè də wo zə Pol.

Sè ghà nà'nə, ntirè lo bohòŋkum sojà bùu Rumà wèŋ duk də cəcuŋ ni m̄ ntòl'à Jòrosalèm pwe' laŋ. ³² ɲkum sojà nə lokok gu kè' mò'fis. Yi to jəŋ bùu sè mantombi nə ye sojàa mok wèŋ bə yà'wèŋ tsooŋ lo mvwe' sè bùu sə wèŋ cu sə. Bùu sə ànə ye yi bə sojàa sə, fana wo kà Pol mok ləp fe'lè. ³³ ɲkum sojà nə à gè mvwe' sè Pol à ye sə, nə ko nà'. Yi fa ɲan

duk də wo tasə Pol nə bə kwan̄ ba. Fana yi fek bùu sə də, <<Nwè ènə ndà lɛ?>> Nə fek sè' də, <<Nà' gù bupsə yà lɛ?>> ³⁴ Fana bùu mok sè mənə ngo bùu sə wèŋ sə cep furə yusè zok, bòp ma mòk sə fuŋ yàwo sè' yusè zok. Jijipsè à ye fo' ve'ε wùriŋ. Bum à jip nsàp nə nkum sojà nə kà yusè yà'a nə ye sə pap rì tse'. Anə ye ve'nə, nkum sojà nə duk bùu ye wèŋ də yà'a jəŋ lo Pol mvwe' nɛŋap ndap mòk nè wo à ci tes fa sojà wèŋ. ³⁵ Wo à jə kok lògù Pol moòm ghùk ve'ε, nə dzeŋ mvwe' mbùhu kùu sè wo à bom ngòkok lòmù nda'à anə, fana wo le' bək yi mɛ nkambèək, bùusè bùu sè fo' sə à sə cəp ntum nèbap. ³⁶ Wo à sə ywè' vè mənkwèŋ duk də, <<A zə yi, a zə yi!>>

Pol Kəa Njo Ye

³⁷ Mvəsè sojàa sə ànə sə duk wo nisə gesə Pol mɛmvwe' nɛŋap ndap nə, fana Pol fek nkum sojà nə duk də aco yi cep yumok bohònà' àlɛ? Nkum sojà nə də, <<Kàmfirə wù cèp rigè ncèep lak bùu Gris. ³⁸ Ye də wù ka n̄wəə Ijip nè mù sə tsəm də wu zeŋ nə yeŋ à? Busè yi ànə və ghà nəmòk fɛŋ, nə ye ndàn bə gomè nè fɛn. Yi bək jəŋ lo màkizaà ngəà bwìŋ ncùhù kwè.>> ³⁹ Pol à duk fa yi duk də, <<Mɛ n̄wəə Jus. Wo à dzə mɛ mvwe' lak Tasònè mvwe' Silisiyà. Lak sə bwìŋ rì yà' pwe'fo'.>> Fana yi lɛŋ nkum sojà nə duk də, <<Kwəkwè', fa mɛ-a mandzè mɛ cep-a bohòbùu yè'sə-ɛ.>> ⁴⁰ Nkum sojà nə à fa yi mandzè də nà'a cep. Pol à lòkok təŋ mvwe' yun̄kkuu sè wo à bom ngòkok lòmù nda'à sə, nə sə gɛ bo ye də bwìŋ teŋsə cù. Bùu sə à teŋsə, fana Pol cep bohòwo bə ncèep bùu Jus wèŋ.

22

¹ Pol à yèto duk də, <<Bwe tè' am nə ye tè' am wèŋ, wèŋ yu'rə fa mɛ mvəsè mù sə fi'lə ncùu am bohòwèŋ.>> ² Mvəsè wo à yuk nga yi sə cep bohòwo bə ncèep bùu Jus fana n̄wəə nè mò'fis kà mok kwis fe'lə. Pol sə cep lo mantombi. ³ Yi sə duk də, <<Mɛ yè'e n̄wəə Jus. Wo à dzə mɛ mvwe' lak Tasònè mvwe' nze Silisiyà. Mù kuk Jòrosalèm fɛn. Gàmaliyà à yə'rə mɛ yi.

Wo à yə'rə fa mɛ lùuk tàcicii avès ve'ε làaŋ. Mù à fa ni' àm ngòfàk bohòNwì sè' mvə'nə wèŋ sè wèŋ fɛŋ ntinə yè'e a fa ni' awèŋ. ⁴ Fana mù à yeŋsə bùu sè wo à sə yù mandzè Jisòs ènə ngə' sè' wùriŋ. Mù à tùksə zə mok sè' njo mandzè ènə. Mù à ko nisə mbəmbam bə bəba wèŋ ndapndzəm sè' bùu zeŋ. ⁵ Nkum Ngàa fa satikà' bə kaŋsurù pwe' rì də yusè mù sə cèp yè'sə zìnə. Mù ànə fek wo, fana wo à còm fa bwe tè' avès bùu Jus sè wo cu Dàmaskù n̄wək, nə fa mɛ. Mù lo mbwa ngòkè ko bùu sè wo à sə yù mandzè ènə. Mù à sə lòngòkè tsòŋ wo bə kwan̄, nə jəŋ və wo Jòrosalèm fɛŋ ngòyeŋsə wo ngə'.

Pol Tsə' Mvə'nə Yi À Dzəm Jisòs

⁶ <<Mvəsè mù à kuəp lòDàmaskù anə, nga nùum co maràŋ, mù ye nga mareŋ mòk rɛŋ tsə mɛbu ve'ε bùəmm. Nà' rɛŋ dzooŋ mvwe' sè mù à təŋ sə pwe'. ⁷ Mù coho gbɛ sə nze nə yuk nga ngì n̄wəə nəmòk sə cèep. Ngì ngəŋgàŋ sə duk də, <Sol, Sol, wù sə fa mɛ ngə' ve'nə bùu yà? > ⁸ Mù fek gesə yàm sè' duk də, <A wùu ndà Tà?> Yi cep fəsə fa mɛ də, <A mùu Jisòs nè mvwe' lak Nazàre nè wù sə yeŋsə yi ngə' nə.> ⁹ Bùu sè vesi wèŋ à ye fo' sə, à yə mareŋ nə sè', nə kà ngì n̄wəə nè nà' à sə cèp bohòmù nə yuk. ¹⁰ Mù fek fe'lə sèmok duk də, <Tà, mɛ gɛ va?> Fana Tà nə duk fa mɛ duk də, <Lòkok mɛtsè, nə ni lo mvwe' lak Dàmaskù. Wu kè dzèŋ fo', fana wo nə tsoho fa wu bum pwe' sè Nwì a fùhu nòn̄sə də wu gɛ.> ¹¹ Lis à loho mɛ njo mareŋ nè nà' à rɛŋ nə. Bùu sè vesi wèŋ à ye fo' sə wèŋ à dàsə lòmù mɛ ntòlak Dàmaskù anə mok dàsə.

¹² <<Nwè nəmòk ànə ye, liŋ yee duk də Anàniyàs. Yi à sə wəpgè Nwì, nə sə non̄sə lùuk avès bəboŋ. Bùu Jus sè mvwe' lak Dàmaskù pwe' à sə jəgè yi co n̄wəə nè zìnə wù kà fùk. ¹³ Yi à vè kè tsèŋ mɛ. Yi təŋ kok ngɛ ni'ì mù, nə duk fa mɛ duk də, <Mo tè' am Sol, ye fe'lə bum sèmok.> Yi ànə sə duk wesə ve'nə ntèŋ, fana lis am sə muhu. Mù ye bum sèmok, nə kuk yi. ¹⁴ Yi duk fe'lə fa mɛ duk də,

<Nwì tàcici avès à cokfis wu də ya wu riŋ yusè yà' cu sè vèə yi ngògùu. Yi cokfis wu sè' də ya wu ye ja'a Jisòs, ngà fàk ye nè rərəŋ bə lis, nə yuk ngì ye mvəsè yi sè cèep bə cùu ye. ¹⁵ Busè a nə ye wù nè ngòtsòho fa bwìŋ pwe' yusè wù a yə nə yuk sè kum liŋ ye. ¹⁶ Nə yeè nə duk də cu fe'lə yè'sə yà sèmok ε? Lòkok ya wo baptesə wu, nə to liŋ Tà Jisòs, ya Nwì cuk mak gesə bup yo.>

Pol Də Yi Nə Tsòho Fa Bù Lakmvum Nzak Nwì

¹⁷ <<Anə geŋ, mù bwi foho lo yu am Jòrosalèm. Ghà nè mù ànə sè gu pìriyà mənə ndap Nwì nè ghaŋ nə, fana mù ye yumok co lo ve'ε. ¹⁸ Mù ye ndzə loðanə nga Tà Jisòs sè duk fa mu duk də, <Gùu nè tesə lo gesə mvwe' lak Jòrosalèm feŋ nè nènàk, bùusè bùu sè fèeŋ nè kà yusè wu nə tsok fa wo bə liŋ am dzəm.> ¹⁹ Mù cep fəsə fa yi yàm sè' duk də, <Tà, wo riŋ ve'ε bəboŋni duk də mù à sè lògè mənə ndap pìriyàa bùu Jus wèŋ, nə sè ko ləp bùu sè wo dzəm wu. ²⁰ Nə ye sè' də ghà nè wo à zə Stefè nè yi à sè tsòho bum sè yi à yə bə liŋ yò, mù à ye sè' fo'. Mù à sè dzəm sè' də a bəboŋ ngòzə yi ve'nə. Mù à sè kùk fa bùu sè wo à sè zə yi sè lis bə cəək awo mù.> ²¹ Mù ànə duk wes ve'nə, fana Tà nə duk mu də, <Gèŋ ntèn, bùusè mu nə tumə lo wu mvwe' səsap, də yi bohòbù lakmvum wèŋ.> >>

²² Bùu sè wèŋ à sè yu'rə gù sè' gəe'. Pol ànə cep nè duk də yi sè lo bohòbù lakmvum, fana bùu sè wèŋ ke' ngùŋ nsàp nè co ntu' loho bwìŋ. Wo sè duk də, <<Wèeŋ zə gesə lo yi fo', wèeŋ zə yi zə, yi ka tse' ngòcu ŋwəm.>> ²³ Wo à sè torə, nə sè wuŋsə ke' cəək awo mutsè, nə sè ŋwe' sesə gesə mfəm fə mubu nduk. ²⁴ Ŋkum sojà bùu Rumà wèŋ nə à tsè' fa bùu ye wèŋ də yà'a lok swihi Pol məm mvwe' ndap nè wo lokgè bwìŋ mbwa nə. Yi à duk yà' sè' də yà'a ləp nà' bə ŋkwès ya nà'a tsok njo nè bwìŋ sè torə nà' lələ nə. ²⁵ Wo ànə kiŋ wes yi də ya wo ləp, fana Pol cep yumok bohòŋkwà' ŋwè sojà nè yi tə fo' nə. Yi à fek nà' duk də, <<Lùk sè duk də aco wu ləp ŋwè nè yi mègù yəyərè co mo

lak Rumà nga wo ka nzak ye də yi gbù nzak àle ntòsak à?>> ²⁶ Ŋkwà' ŋwè nə à yuk ve'nə, fana yi bwi foho lo bohòŋkum sojà nə. A kə dzèeŋ, yi fek nà' duk də, <<Wù sè də wu gu yè'e yà? Ŋwè ènə yi ŋwèə Rumà.>> ²⁷ Fana ŋkum sojà nə lo bohòPol, nə fek nà' də, <<Tsok fa mu-a zinə yo, wu ŋwèə Rumà à?>> Pol dzəm də, <<Ŋ.>> ²⁸ Ŋkum sojà nə duk fa Pol də, <<Mù yè'e sè' mòk. Mù à làk mbàm wùriŋ ŋkuŋ nə ye mòk.>> Pol duk fa nà' də yi ye mòk bùusè wo à dzə yi, yi ye mo lak fo'. ²⁹ Bùu sè wo à yè ngòfèhe Pol bum sèmok ànə yuk ve'nə ntèn, wo bwi foho lo maŋkwèŋ nyaap. Wuə à ko ŋkum sojà nə mvəsè yi à tsòoŋ nà' bə kwanŋ nga nà' mègù sè' yəyərè bə mo lak Rumà.

Pol Tə Mu Kaŋsurù Bùu Jus Wèŋ

³⁰ Ŋkum sojà nə à sè dzəm tsə mali də yi riŋ tsoŋ njo nè bùu Jus wèŋ anə sə beŋ Pol bùu zeŋ nə ŋkuŋ. Fana tsok à reŋ, yi fweŋ fis fa Pol kwanŋ sè. Yi to benə ngàa fa satikà' sè ghaŋ wèŋ bə ngàa sak kaŋsurù pwe' mvwe' mò'fis. Anə geŋ, yi fis tes Pol kù mantombii yà'wèŋ.

23

¹ Pol sè kùk tse' bùu sè mu kaŋsurù sè bə lis, nə cep fa yà'wèŋ yumok. Yi à duk də, <<Bwema am wèŋ, mù ka məmərè sè ntùu mù bə ncu àm mantombii Nwì tse' lok, kə dzeŋ nè mù tə nga'a nè'e.>> ² Yi ànə cep ve'nə, fana ŋkum ngàa fa satikà' nè liŋ yee Anàniyàs à duk fa bùu sè wo à təeŋ kok ŋgu ni'ì Pol nə də yà'a sam gesə fa nà' bo mu cùhù. ³ Pol duk fa nà' duk də, <<Nwì nè ləp li wu, wù fop co mbàndap nè wo yok basə nà' bə bwèŋ wà. Wù cu yà' sè co ŋwè nè yi tse' ngòsak mu mvəsè lùk sè duk, fana wù sè gu bupsə fe'lə lùk sè sè' wù. Wù sè gù bupsə yà' bə mandzè nè wù fa nàŋ də wo ləp mu.>> ⁴ Bùu sè wo à təe kok ŋgu ni'ì Pol sè fek yi duk də, <<Wù sè yàk ŋkum ngàa fa satikà' nè yi ŋwèə Nwì à?>> ⁵ Pol duk fa yà'wèŋ duk də, <<Bwema am wèŋ na, mù anə ka riŋ də yi ŋkum ngàa fa satikà' yi riŋ. Ŋwàk Nwì sè cep sè' duk də, kà də ŋwèe to liŋ ŋwè nè yi tse' bwìŋ yi bup duk.>>

6 Pol à yè dè bùu mok mù kansurù anè à ye bùu Faràsi, mok bùu Sadusi fana yi fun fis dè, <<Bwema am wèñ, mù yè'e ñwèè Faràsi, nè ye sè' mo ñwèè Faràsi. Mù cu yè' múnè dzè' nzak dè bùusè mù tsè' dè bwìñ nè lòkok mvwe' kpá sèmok.>> 7 Yi ànè cep wes ve'nè ntèn, fana bùu Sadusi bə bùu Faràsi sè wèñ yeto ñkùèm, kwe' awo nè à gà'a mok ba. 8 Anè ye ve'nè bùusè bùu Sadusi wèñ à sè duk yàwo duk dè ñwèè nè kà mvwe' kpá lòkok yuk. Wo sè duk mok sè' dè, masinjàa Nwi, nè ye bùu sè wo mègù yàwo yòñsè ka yeñ. Bùu Faràsi wèñ à ye yàwo bòp bù nè wo à dzèm dè bum sè tè' yè'sè lòonfo' yo. 9 Cùu sè wo à sè gham fo' sè à yam ghaha lòmantombi. Ngàa yè'rè bwìñ lùuk mok à lòkok, nè cep ve'è gùgù. Wo à duk dè, <<Vès ka fèñ nè ñwè ènè gùu ye. Kàmòk yòñsè nèmòk kè masinjà Nwi-è', a tsè' yi yumok lan zinè.>> Ngàa yè'rè bwìñ lùk sè wo à cèp yè'sè à ye yàwo ma bòp nè bùu Faràsi wèñ. 10 Ñkùèm nè à kè curè ve'è wuk. Ñkum sojà nè wèp duk dè aco yà' ñwè' ci'lè Pol bə bo, fana yi duk fa sojàa ye wèñ dè yà'a tson geñ ca mvwe' sè bùu sè tè sè, nè ko lo Pol kə lok swihi mvwe' ñèñap ndap sojà wèñ nè. 11 A ye nòon nùmbu ànè nè ndzèmè fana Tà Jisòs à kè təəñ kok ñgu ni'i Pol, nè duk fa nà' duk dè, <<Ko ntum. Mvèsè wù a tsè' fa bwìñ liñ am Jòrosalèm fèñ, wu nè kə tsok tson fa bùu sè mvwe' lak Rumà sè' məm̀vèk ànè.>>

Wo Làp Mandzè NgòZè Pol

12 Tsok à reñ, fana bùu Jus mok wèñ kə be'lè, nè swi' cù mpaan. Wo à kèñ duk dè wo nè kà yumok kè cùhu wo gesè tse'nga wo zè Pol. 13 Wo à ye co bwìñ hum kwè sè wo à swi' cù mvwe' mò'fis sè. 14 Anè geñ, wo lo, nè kə ye ngàa fa satikà' sè ghan bə bù ñkwàha bwìñ wèñ. Wo tsok fa yà'wèñ duk dè, <<Vès kèñ ve'è nè zinè mvwe' mò'fis dè vès nè kà yumok kè cùhu gèsè lok tè vès zè Pol. 15 Yusè nga'a duk dè wèñ kansurù wèñ tirè gesè fa lo ñkum sojà bùu Rumà wèñ dè yi jəñ tson vè Pol. Tsòk basè fa yi dè wèñ dzèm

ngòyuk yamsè bonjè yumok mù cùhu Pol anè. Vès nè fùhu yàvès ngòzè yi nga yi ka fèñ ntòkè dzeñ.>>

16 Mo ñjè'è Pol mòk nè ñwèmbam à yuk bum sè wo à sè duk dè wo gu sè. Yi lo, nè kə ni məm̀vwe' ndap nè wo lok tes Pol mbwa nè, nè tsok fa nà'. 17 Pol ànè yuk ve'nè, yi to ñkwà' ñwè sojà nèmòk, nè duk nà' dè, <<Jəñ m̀wà'ñwè nè'e, nè jə lo fa yi bohònkum sojà. Yi tse' yusèmok sè yi nè tsok fa nà'.>> 18 Ñkwà' ñwè sojà nè ànè jə lo nà' bohònkum sojà nè. Ñkwà' ñwè sojà nè duk fa ñkum sojà nè duk dè, <<Ngà ndapndzèm nè liñ yee Pol nà'a duk mù yi dè mù jəñ vè fa wu m̀wà'ñwè nè'e. Yi dè nà' tse' yusèmok ngòtsè' fa wu.>> 19 Ñkum sojà nè ko jəñ m̀wà'ñwè nè bə bo, bə nà' soon təəñ lo mok wo ba-nè-ba. Yi fek nà' dè, <<Yusè wù dè wu tsok fa mù sè yà?>> 20 Fana yi tsok nà' dè, <<Bùu Jus sè ghan wèñ kè cù dè a ye zòñ wo duk wu dè wu jəñ vè Pol mù kansurù. Wo dè kansurù nè dzèm ngòyuk yamsè bum mok bə liñ Pol nè. 21 A gèè wù kà dzèm, bùusè bùu sè wo nè sè noon swihi ngòsòyi wo cà bwìñ hum kwè. Bùu yè'sè kèñ duk dè wo nè kà yumok kè cùhu wo gesè lok tè tse'nga wo zè Pol. Wo sè tək mègù mok yusè wu nè cep bùusè wo fùhu cu gu yàwo nga'a ve'nè.>> 22 Ñkum sojà nè à duk fa m̀wà'ñwè nè dè nà'a lo, nè duk dè nà'a kà ñwè nèmòk dè nà'a kè tsè' fa yi yu yè'sè lan tsè' fa swi.

Wo Jə LòPol Mvwe' Lak Sisariyà

23 Anè geñ ñkum sojà nè to ngàa fàak ye bwìñ ba. Yi duk fa yà'wèñ duk dè, <<Wèñ lo kə jəñ sojà ñkù ba ya wenè wèñ fùhu ngòlòmvwe' nzeñgòn Sisariyà. Wèñ jəñ sojàa sè ngàa nàambà'rè hum sàmba bə sè ngàa kòn ñkù ba sè'. Wèñ fùhu dè wèñ nè lo noon ntinè ndzèmè. Wèñ nè ye'e co ghà nè bwìñ sè nòon tsə nze ve'è. 24 Làp fa Pol nàambà'rèè mok, ya wèñ jəñ lo yi gə' kə fa bohòGovènoFelis.>> 25 Ñkum sojà nè à còm ñwàk mòk mù mvèk nè'e dè, 26 <<Sè còm mù nè liñ am Kladiyòs

Lìsiyàs. Mù sè còm fa govə̀nòFelis. Tà mayumòk, mù cèpsə wu bə̀boŋ. ²⁷ Bùu Jus wèŋ a ko ngà' nè'e, nə də wo zə nà'. Ves sojàa am wèŋ lo, nə kə ko yi də wo kà yi zə, nga mù yuk duk də yi ɲwə̀ə Rumà. ²⁸ Mù a dzəm ɲgòkə̀ rì tse' yusè yi a gù ɲkuŋ yà' yaan wo, fana mù jə lo yi sə kaŋsurù àwo. ²⁹ Mù lap ca, nə ye duk də yi ka yumok sè co wo zə yi kə wo nisə yi ndapndzəm bùu zeŋ gu. Yusè wo a duk də yi a gùu sə, a bum mok sè bə ma nè lùuk awo. ³⁰ Mù ànə yuk də bùu Jus mok wèŋ sə lap mandzè də wo zə yi, fana mù də yi lo kə ye wu. Mù a tsè' fa bùu sè wo sə lap yi bə nzak sə duk də wo kə cep yusè yà' sə yaan wo bohòna' sə mantombii wù.>>

³¹ Sojàa sə à gù gù sè' mvəsè ɲkum àwo duk wo sə. Wo à jə lònòŋ Pol nùmbu ànə haŋ mvwe' lak səmok sè wo to fo' də Antipatrì. ³² Tsok à reŋ, sojàa sè wo à sə gi yàwo sə kùhu sə foho və. Wo me'rə ngàa nàambà'rè sə ɲgòlòmali bə Pol nə wèŋ. ³³ Wo à jə lòyi mvwe' nzeŋgòŋ Sisàriyà anə, nə fa ɲwàk nə bohògovə̀nòFelis nə. Wo fa Pol mok sè' ndzə bohòyi. ³⁴ Govə̀nòFelis à ta ɲwàk nə, nə fek Pol lak nà'. Fana Pol tsok yi də a mvwe' nzeŋgòŋ Silisiyà. ³⁵ Yi duk fa Pol nə duk də, <<Mù nə yuk nzak yònə ghà nè ngàa nzak yo sə wèŋ kə dzèeŋ.>> Fana yi fa ɲaŋ duk də wo jəŋ lo Pol mvwe' nto' Herò, nə sə kək nà' kù'ɸ.

24

Yusè Wo A Tsè' Mantombii Govə̀nòFelis Bə Tu Pol

¹ A cà nùmbu tən, fana Anàniyàs ɲkum ngàa fa satikà' nə bə ɲkwàha bùu mok wèŋ lo mvwe' lak Sisàriyà anə. Ngà sa'nzak mòk nè liŋ yee Tətalòà lòsè' bə yà'wèŋ. Wo à kə dzèŋ bohòFelis, nə tsok yusè yà' sə yaan wo bohòPol sə. ² Ghà nè wo ànə jə və Pol, fana Tətalòsə tsoho yusè də Pol a gù bupsə sə mvmvək nè'e ve'ε. Yi də, <<Mbè, fifi nè vès tse' nà' səsap nè'e, a bùusè wù a kotse' ves bə ɲkərə. Bum sə kupsə mvwe' lak yè'e wùriŋ ɲgògù də lak sə boŋ. ³ Ghà nè fòlòŋ vès dzəmgè

nsàp ènə wùriŋ, nə sə kwasə wu ve'ε wù kà fùk. ⁴ Mù ka dzəm də mù casə wes wu mvək yòdzəm, fana yu'rə fa-a ves muncèp nè vès tse' ɲgòtsè' wu nə fùè. ⁵ Vès a yə də ngà' nè'e nsàp bəbup ɲwə̀ nəmòk ve'ε nè co ɲwè kà cèp. Mvwe' sè bùu Jus cu sənə nzeŋgònè'e pwe', yi kə dzèŋ fo', yi gu ya yà'wèeŋ yeto ɲgòkùəm. A sè' yi nè yi ɲwè nè mantombi bə kwe' bùu Nazàrin wèŋ. ⁶ Yi a lap mandzè də yi gu bupsə ndap Nwì nè ghaŋ nə, fana vès ko yi. (Vès a duk də vès nə sak yi mvəsè lùuk avès sə duk. ⁷ Megu duk də ɲkum sojà Lìsiyàs à vè ve'ε, nə kə fep fis lo nà' bohòvès anə bə ɲaŋ. ⁸ Lìsiyàs nə duk fe'lə sè' duk də ɲwè nè yumok sə yaan nà' bə ngà' ènə pwe' àlε, nà'a və kə ye wu.) A ye-a ɲga wù fek-a ngà' ènə, wu nə yuk yòsè' bə ntu'u yo də yusè vès sə cèp yà' bə liŋ ye yè'sə zìnə.>> ⁹ Yi ànə duk ve'nə, bùu Jus sə pwe' à dzəm mvwe' mò'fis də yusè nà' cèp sə zìnə.

Pol Sə Fi'lə Ncù BohòFelis

¹⁰ Anə geŋ Govə̀nòFelis nə niŋ fa Pol bə bo də nà'a cep. Pol sə cep də, <<Mù rì tse' duk də wu a sak lak yè'e luumɲgòŋ ɲkùuɲntèŋ. Mù kwa wùriŋ ɲgòkə̀ fi'lə ncùu am kə mantombii wù. ¹¹ ɲgòcèp yusè wu fe'rə-a wù ye zìnə nə də, ka nùmbu hum-ncòp-ba casə mvək nè mù à kok lòmɸ Jòrosalèm ɲgòkə̀ kùksə Nwì mbwa. ¹² Bùu Jus sə à ka mù ɲga mù sə fi'duk ves ɲwè nəmòk mù ndap Nwì nè ghaŋ nə ye yuk. Ka sè' də wo à yə mù ɲga mù sə yaŋsə bwìŋ ntum mù ndap piriyaà bùu Jus wèŋ sè' yeŋ. Mù a ka ve'nə mvmvwe' nəmòk mù ntòlak anə sè' gu lok. ¹³ Yusè co wo niŋ fa wu də bum sè wo tsè' wu bə liŋ am fεeŋ sə zìnə, sè' bə̀. ¹⁴ Ncèp nè mù nə kà nà' bèn də, mù yùgè yàm mandzè mòk nè wo sə duk də nà'a mvwès nà'nə, nə sə kùksə Nwì tàcicii avès bə zeŋ. Bum sè wo à còm yà' ndzənə ɲwàk lùuk Musi bə ɲwàak ngàa tsòhòbum Nwì pwe', mù dzəmgè yà' də yà'a zìnə. ¹⁵ Yusè mù sə naan tu bə zeŋ ma nè Nwì, mègù sè' mvəsè bùu yè'e wèŋ sə naan tu. Naan tu nə duk də, ɲwè nè yi gùgè bəboŋ bə nè yi gùgè bup pwe' nè kə

lòkok mvwe' kpu sèmok. ¹⁶ Fana nà'a njo nè mù sè jìhi nzòŋ ngògù dè ntum àam ye rərəŋ mantombii Nwì nè ye mantombii bwìŋ.

¹⁷ <<Yu sèmook yè' dè, à cà ñkàhanŋòŋ wùriŋ nga mù ka mvwe' lak Jòrosalèm kè dzeŋ yuk. Mù a lòmbwa ngòfa lòbù ngàa jìŋ wèŋ mok mbàm, nè ye ngòfa satikà' njàm sè'. ¹⁸ Yà'a yusè mù ànè sè gù ñkuŋ wo kè tseŋ mụ mụ ndap Nwì nè ghan nè sè. Anè ye ghà nè mù ànè gù wes bum sè ngògù yà' ya wu ye mụ lisè Nwì rərəŋ. Mù à ka fo' ves bwìŋ co cù tesè sè' yeŋ. ¹⁹ A ye mègù fo' bùu Jus mok sè wo à tesè mvwe' nzeŋgòEsiyà. Anè ye-a duk dè wo tse' yumok sè yà' sè yaan wo bohòmù, dè wo vè wo ngòkè tsè' fa wu. ²⁰ Bùu yè'e tsok-a nsàp bup nè kaŋsurù a duk dè mù a gù ghà nè mù à sè fi'lè ncù am mbwa nè-è. ²¹ Ka casè ncèp nè mò'fis nè mù a duk fis duk dè, <Wèŋ sè sak mụ yè'e dè bùusè mù a cèp dè bwìŋ nè lòkok mvwe' kpu sèmok.> >>

²² GovènoFelis à ye ñwè nèmòk nè yi ànè rərəŋ bè nzak mandzè Jisòs làan, fana yi duk dè yi lok nzak nè laŋ. <<Ghà nè ñkum sojà Lisiyàs kè dzeŋ ñkuŋ, fana mù tsok weŋ ñwè nè yi gbù nzak bè nè yi ka gbù.>> ²³ Yi duk fa ngà fàk nè yi kùkgè Pol dè nà'a sè kùk Pol nè kù'u. Nè duk fa nà' sè' dè, nà'a kà Pol cùk cùk sè kotse'. Nge' ye wèŋ dzèm-a ngòtesè yi bè yumok sè yi dzèm yà', fana nà' me'rè wo ntèŋ.

²⁴ Nùumbu mok ànè ca, fana Felis nè vè bè ngwe ye Dròsilà. Ngwe ye nè à ye ñwà Jus. Yi à duk dè wo jəŋ vè Pol. Wo ànè jəŋ vè nà', fana yi sè yu'rè mvèsè Pol nè sè tsòho mvèsè ngòtse' dzèdzèm bohòJisòs Krèst cu. ²⁵ Nà' à sè cèp mvèsè ngòye ñwè nè bèboŋ, ngòkotse' ni' yònè ye bè nùumbu nè Nwii nè kè sak bwìŋ. Fana wuè ko yi. Yi duk fa Pol nè duk dè aco nà' lo ntèŋ. Yi duk nà' dè yi nè to fe'lè nà' sèmok ghà nè yi tse' mvèk. ²⁶ Yi ànè sè tsərə sè' dè kàmòk Pool nè fa yi mbàam mok àlè'. Nà'a njo nè yi à sè toho nà' ghà yà lòoŋ, nè sè taan bè nà' sè.

²⁷ Anè ca lùumngòŋ ba, fana ñwè nèmòk nè liŋ yee Posòs Fetòs kok dzè'

govènoFelis nè mok yi. Felis ànè sè dzèm dè bùu Jus wèŋ kwa bohòyi fana, yi me'rè nonşè Pol nè mụ ndapndzèmè.

25

Pol Dè Wo Kè Sak Nzak Ye Mvwe' Lak Rumà

¹ Anè ca gu nùumbu tɛ' mvèsè govènoFetòs à kè cu mvwe' nze nè, fana yi ye'e Sisàriyà, nè lo mụ Jòrosalèm. ² A kè dzeŋ fo', ñkum ngà fa satikà' bè bùu Jus sè mantombii wèŋ kè tsoho bum sè yà' sè yaan wo bohòPol. Wo laŋ ñkum Fetòs, ³ dè nà'a gù wo bèboŋ bè ngòtum vèsè Pol Jòrosalèm. Wo à duk ve'nè bùusè wo a kù cù ngòzè nà' mandzè. ⁴ Fetòs nè dè, <<Pol cu ngà ndapndzèm mvwe' lak Sisàriyà. Mvèk momjo, mụ nè sè bwi lo fo'. ⁵ A ye-a dè yi a gù bupsè yumok, wèŋ duk bùu awèŋ sè mantombii dè vesiwèŋ lo Sisàriyà anè, ya wo kè cèp yusè yà' sè yaan wo bè ngà' ànè.>>

⁶ Fetòs à cu fe'lè bè yà'wèŋ co nùumbu fwame' kè hum àlè' ñkuŋ nè yè'e tsooŋ lo yuye sè Sisàriyà. Tsok ànè rərəŋ, fana yi kè ni cum mùmve' ndap nè yi sakgè nzak mbwa nè, nè fa ñan duk dè wo jəŋ nisè vè Pol mbwa sè'. ⁷ Mvèk nè Pol ànè kè dzeŋ, fana bùu Jus mok wèŋ sè wo à vè Jòrosalèm lòkok təŋ dzoŋ yi ghà. Wo ye ngòcèp bum sèmok ñkùŋntèŋ sè yà' gù wù kà fùk, dè Pol a gù yà' yi. Yusèmok sè co yà' niŋ tsok dè bum sè wo cèp sè zinè kà sè' ye. ⁸ Pol fi'lè ncùu ye fo' sè' mvèsè. Yi duk dè, <<Mù ka yàm-e yumok bè lùuk bùu Jus gù bupsè. Mù ka yumok bè ndap Nwì nè ghan nè sè' bupsè, nè kà yumok sè ñkum bùu Rumà ka dzèm sè' gù.>> ⁹ Fetòs fek Pol nè duk dè, <<Wu nè dzèm ngòkè lòJòrosalèm ya mụ kè sak wu bè bum sè wo cèp yè'sè fo' à?>> Yi à fek nà' ve'nè dè ya bùu Jus wèŋ kwa bohòyi anè. ¹⁰ Pol cèp fəsè fa nà' duk dè, <<Mù tə yàm ma dzè' nzak ñkum bùu Rumà wèŋ. Mù dzèm yàm dè wo sak nzak àm fən. Mù a ka bùu Jus wèŋ yumok sè co ntum yaan wo gù. Wù bè tu yòwù riŋ yo sè' ve'nè bèboŋni. ¹¹ A ye-a dè mụ a fèŋ lùk, nè gù bupsè yumok sè wo tse'

ngòzə mə, fana mù sə kà yè'sə mandzè də mə caŋ ya wo kà mə zə ləp. A ye-a də zìnə ka sənə bum sè wo sə cèp bə liŋ am yè'sə yeŋ, fana mandzè nè co ŋwè jəŋ mə, nə fa wo ye bùè. Mù dzəm də nzak àm nə lo mantombi bohòŋkum bùu Rumà wèŋ.>> ¹² Anə geŋ, Fetòs lam və to ntòbə bùu ye sè wo tipsəgè yi, fana yi foho və, nə kə duk fa Pol nə duk də, <<Wù də nzak yòo lo mantombi bohòŋkum bùu Rumà wèŋ. Mù dzəm fa wu sè' laŋ. Wu nə lo bohòyi anə.>>

FestòJə Və Nzak Pol Bohòŋkum Agripà

¹³ Nteŋ mòk à cà, fana ŋkum Agripà bə njè' ye nè liŋ yee Benis à lòŋgòkè cèpsə govənòFetòs. Wo à kè cèpsə nà' mvwe' lak Sisàriyà. ¹⁴ Wo à cu fo' mənə nùumbu səmok. Fetòs tsoho fa ŋkum Agripà nə nzak nè Pol nə. Yi tsoho fa nà' duk də, <<Ŋwè nəmòok fəeŋ nè govənòFelis à nisə nòŋsə lònà' ndapndzəm. ¹⁵ Mù ànə lo Jòrosalèm, fana ngàa fa satikà' sè ghaŋ bə bù ŋkwàha bùu Jus wèŋ tsoho fa mə bum sè wo də yi à gù bəpsə. Wo duk mə də mə duk də nà' gbù nzak laŋ. ¹⁶ Mù tsok fa wo də, bùu Rumà wèŋ yəgè yàwo də ŋga wo jə və-a ŋwè bə nzak, fana yi sak tsoŋ bə ŋwè nè nà' jə vè yi nə si bə si ŋkuŋ. Ya yi cèp fis yusè sə vəə yi ye sè'. Mù tsok wo də ka mandzè bùu Rumà wèŋ ngòduk də ŋwèe bəp ŋga wo ka yè'sə ntògə yeŋ. ¹⁷ Wo ànə və fənə mù gə yàm sè' nənàk. Bəsè tsok à rəŋ ntèŋ, mù kə cum mvwe' dzè' nè mə sakgè nzak mbwa, nə də wo jəŋ nisə və yi. ¹⁸ Bùu sè wo à jə vè yi sə wèŋ lokok təəŋ mətse wùrr, nə sə ye ngòcèep. Mù sə duk yàm də wo nə tsok nsàp yumòk nè yi a gù bəpsə nè nà' gə wùriŋ. Fana wo kà nsàp yumòk nè yi a gù bəpsə sè' tsè'. ¹⁹ Bwe bum sè wo à cèp sə à ye kè'cà bwe mfi' mok bə mandzè nè wo yùgè Nwì awo wàwawà. Wo sə cèp nə sə to liŋ ŋwè nəmòk də Jisòs nè yi à kpə lòlan. Pol sə duk ye də nà' cu fe'lə ŋwəm sèmok. ²⁰ Bum yè'sə jipsə tes mə, mù kà rəeŋ lok. Fana mù fek Pol nə də yi dzəm də yi lo Jòrosalèm ya wo kə sak bum yè'sə fo' àlɛ? ²¹ Pol duk ye də yi dzəm də nzak ye nə lo mantombi. Yi

də ŋkum bùu Rumà nə kə sak tiŋ nzak ye nə nà'. Fana mù də wo sə kək yi co ngà ndapndzəm tè mù kə tumsə fa lo yi bohòŋkum bùu Rumà nə.>>

²² Ŋkum Agripà nə duk fa Fetòs də, yi dzəm ngòkè yuk yusè ŋwè ànə sə cèp sə bə ntu'u ye sè'. Fetòs də, <<Wu nə yuk yi zòŋ.>> ²³ Tsok ànə rəŋ ŋkum Agripà bə Benis və kə ni kok bə fòvɛ'ɛ wùriŋ. Wo à vè bə ŋkum sojà, nə ye bə bùu sè ghaŋ sè wo fis tu mvwe' ntəm lak ànə wèŋ. Fetòs də wo jəŋ nisə kok və Pol mə nda'à. ²⁴ Fetòs cèp də, <<Ŋkum Agripà nə ye ndaanwè pwe' nè yi cu fəeŋ, vesiwèeŋ yu'rə. Ŋwè nè wèŋ sə yə yi nè'e bùu Jus pwe' wa duk ye, bùu Jus sè fəeŋ bə sè wo cu Jòrosalèm sè'. Wo pwe' sə warə vəə də nè'e ka ŋwè nè co wo me'rə yi cum ŋwəm yeŋ. ²⁵ Mù kək ja'a sə tsətsə'rè anə, nə kà yusəmok sè yi gù sè co wo zə yi bùu zeŋ yə. Yi a duk də nzak ye lo mantombi bohòŋkum bùu Rumà. Mù də yi geŋ sè' ntèŋ. ²⁶ Bohòmù yàm, mù ka yusəmok vɛ'ɛ pap co mù com fa gesə lo ŋkum bùu Rumà bə liŋ ŋwè nè'e tse'. Nà'a njo nè mù jə vè yi mantombii wèŋ nə ye lɛ mantombii ŋkum Agripà də yi cèp bə cùu ye. Ya wèeŋ kək ja'a wes nzak nə, kàmòk mù tse' yumok sè mə com. ²⁷ Bəsè anə sə yəəŋ co mə ləm ngòtumsə lòŋgà ndapndzəm ŋga mù ka yusè co mù tsok də yi gù bəpsə sə jəja kwarəŋŋ riŋ na.>>

26

Pol Fì'lə Ncù Bohòŋkum Agripà

¹ Fana Agripà duk fa Pol də nà'a cèp yusè nà' tse' ngòcèep. Pol sə niŋ bo, nə sə fì'lə ncù də, ² <<Mbè ŋkum Agripà, a bohòmù ntinə yè'sə rəŋsi ngòkè təəŋ mantombii wù ngòfì'lə ncùu am bə bum sè bùu Jus wèŋ də mù gù yè'sə pwe'fo'. ³ Yè'sə zìnə bə nè zìnə bəsè wù rì tse' mvəsè bùu Jus wèŋ cu, nə riŋ bum sè wo kà bə zeŋ cù mò'fis yegè bəboŋni. Fana mù sə ləŋ wu də wu yu'rə fa mə yusè mù tse' ngòcèp sə fùè. ⁴ Bùu Jus wèŋ pwe' riŋ tse' mvəsè mù à sə cu ŋga

mù cu ntòmùwà'ɲwè. Mvəsè à yèto, wo riŋ tse' mvè'nè mù à kùk la'à mù, nè ye Jòrosalèm sè'. ⁵ Wo riŋ tse' mù bèboŋni, a ye-a də wo dzəm ɲgòcèp fis zìnə nə na. Mù ànə ye mòk mɔŋgorè bùu Faràsi wèŋ sè wo sə duk də wo nòŋsəgè lùuk avès nè ghak ndàaŋwè pwe'. ⁶ Mù cu yè' bè nzak bùusè də mù sə naaŋ tu am də Nwii nè gù yusè yi à kàk fa bohòtácici avès wèŋ sè. ⁷ Gù sè' kèka' nè mò'fis ènə nè bòop bùu avès sè hum-ncòp-ba pwe' sə naaŋ tu də wo nə kə tse'. Wo tsərəgè vè'nə mvè'nè wo kùksəgè Nwii nùm bè ndzəm. Mbè, bùu Jus wèŋ sè də wo kə'ə mù yè'e bùu tsətsərè ènə. ⁸ Mù fek tsoŋ na wèŋ bùu Jus nè'e ɲkuŋ-è. Yà'a bohòwèŋ gəgəŋ bùu yà, ɲgòdzəm də aco Nwii lokoksə to ɲwè mvwe' kpə è? ⁹ Mù bə tu am à sə tsərəgè də mù gə bəpsə liŋ Jisòs nè mvwe' lak Nazàre ènə bə nsàp mandzè nè co mù ri ɲgògù to pwe'. ¹⁰ Yà'a yusè mù à gù mvwe' lak Jòrosalèm. Mù à lòbohòŋkum ɲgàa fa satikà' wèŋ, wo com ɲwàk ɲgòfa mù ɲaŋ də mù nisə bùu Nwii wèŋ ndapndzəm wùriŋ. Wo à sə zə mok wèŋ, mù yàm sè', mù sə dzəm də a vè'nə bèboŋ. ¹¹ A kè' ɲkùuŋntèŋ sè mù à gù wo ɲgə' mùmuvwe' ndap piriyaà bùu Jus wèŋ. Mù lap mandzè nè co mù gə wo ya wo duk də wo kà Jisòs mok dzəm fe'lə. Mù à sə jamsəgè wo vè'e nsàp nè mù ye'e nè lo mvwe' lak sè zok ɲgòyeŋsə wo ɲgə' fo'.

*Pol Sə Tsòho Mvəsè
Yi À Bùuŋ ɲgà Yù Lòjisòs*

¹² <<Nà'a sè' njo nè mù à ye'e lo mvwe' lak Dàmaskù bə ɲwàk nè də mù tse' ɲàaŋ sè ànə fa mù yà' ɲgàa fa satikà'a' sè ghaŋ wèŋ. ¹³ Mbè, mù ànə kə dzeŋ mandzè ɲgà nùum maràŋ sak sak, mù ye nsàp mareŋ mòk nè nà' à tsə mubu, nà' rɛŋ dzooŋ m. Nà' rɛŋ vè'e nè casə nùm, nè rɛŋ dzooŋ bùu sè vesi wèŋ à sə gii sè sè'. ¹⁴ Vès pwe'fo' coho gbə sə nze. Fana mù yuk ɲgà ɲgi ɲwè nəmòk sə to də, <Sol, Sol, wù sə fa mù ɲgə' bùu yà? Wù sə yaŋsə mègù yà'sə ni' yòco mbòŋ nè yi sə te'lə tɔ nè wo tsòŋ yi fo'.> ɲgi ɲwè ènə à sə cèp bə ncèp lak bùu Jus wèŋ.

¹⁵ Mù fek də, <A wùu ndà, Tà?> Yi də, <A mùu Jisòs. Wù sə yeŋsə ɲgə' yà'sə mù.> ¹⁶ Yi duk fe'lə sè' də, <Lòkok təŋ mɔtsè. Mù yəŋ bohòwù ɲgòjə wu co ɲgà fàk àm. Wù nè tsoho fa fe'lə wo bum sè wù yə yà' bohòmù ntinə yè'e nè ye sè yà' cu mantombi sè mù nè niŋ fa wu. ¹⁷ Mù nè tumsə lo wu bohòbùu Izùre nè ye sè wo bù lakmvum sè'. Mvəsè wù sə tsòho fa wo bum yè'sə, mù nè sə kàk wu ya wo kà wu bəp gù. ¹⁸ Wù nè muk fa wo lis awo. Wù nè bwi fis və wo mvwe' mandzəm, nè jəŋ və wo mvwe' mareŋ, nè bwi fis wo mvwe' ɲàaŋ Satà, nè jəŋ və wo mvwe' ɲàaŋ sè Nwii. Ya wo fa ntum awo bohòmù, ɲgà Nwii swifa wo bəp awo, wo tse' mvwe' ncum awo mɔŋgorè bùu Nwii sè yi à cùk rɛŋsə nòŋsə.>

Pol Tsè' Nsàp Fàk Ye

¹⁹ <<Fana yà'a yusè yà' ànə ye vè'nə mbè. Mù ànə geŋ, mù kà cùu ɲwè nè mù à yə ɲgà yi tsə mubu ènə bèŋ. ²⁰ Mù à tsòho duk də bwiŋ nè kupsə, nè bwi fa tsoŋ bəp awo ɲkwèŋ, nè və ma nè Nwii. Wo nə gə bum sè yà' sə niŋ tsè' də wo a kupsə laŋ. Mù à tsòho yèto mùmuvèk ènə mvwe' lak Dàmaskù bə Jòrosalèm, nè tsoho mvwe' nzeŋgòjùdiya pwe'fo', bə mɔŋgorè bù lakmvum sè'. ²¹ Bùu Jus wèŋ à kə ko mù ɲgà mù munda'à Nwii, nè lap mandzè də wo zə mù njo ènə. ²² Haŋ kə wes ntinə Nwii a tesə m. Fana yà'a yusè mù tə fɛŋ ɲgòtsè' zìnə àm bohòbwiŋ pwe', ɲkwà'ɲwè bə mweŋke' pwe' yəyərè. Yusè mù cèp mègù sè' yusè ɲgàa tsòhòbum Nwii bə Musi wèŋ ànə duk də yà'a nè kə ye vè'nə. ²³ Duk də ɲkum ɲgà gèm bwiŋ nè Nwii à duk də yi nè tum vèsə nè, nè yə tsə ɲgə', fana yi ye ɲwè nè yi nè lokok to mvwe' kpə mantombi yi. Ya ɲgà yi niŋ tsok fa bùu Jus, nè ye bù lakmvum wèŋ mareŋ Nwii nè, də aco wo tse' lùŋ.>>

²⁴ Pol ànə fi'lə ncù mùmuvè' ènə, fana Fetòs jwa yi. Yi duk də, <<Pol, wù ɲa laŋ! ɲkərè ɲwàk yònè wù tse' wùriŋ ànə sə ɲaŋsə wu!>> ²⁵ Pol cèp fəsə fa nà' duk də, <<Mbè, mù sə kà ɲa. Yusè mù cèp yà'a zìnə, nè ye bə ɲkərè sè'. ²⁶ Aco mù

cep bohònkum Agripà nè kà wəp, bùusè yi rì bum yè'sə ye sè'. Mù rì tse' pap də wù rìj bum yè'sə làaŋ bùusè wo ànə sə ka yà' mvwe' sèswihì gũ. ²⁷ Nkum Agripà, mù rì duk də wu dzəmgè də bum sè ngàa tsòhòbum Nwì à còom zìnə. Kè ka ve'nə yeŋ nɛ?>> ²⁸ Agripà nè fek bwi Pol duk də, <<Wù tsəm də aco wù gũ mü ghàr ve'nə mù bùuŋ krètèŋ à?>> ²⁹ Pol də, <<Oho', a dzəm ye mvək ləm bə səsap lòoŋ, bohòmù yàm mù sə lɛŋ Nwì də wèŋ pwe' sè wèŋ sə yu'rə bum sè mù sə cèp ntinə yè'e, wèeŋ nè kə bùuŋ ntsə'mòk nsàp ŋwə nè co mù. Megu də kwan yè'e kà bohòwèŋ sè' kè ye.>> ³⁰ Fana nkum nè bə govənonə, nè ye Benìs bə bùu mok sə pwe' lokok mʉtsə. ³¹ Wo ànə sə lo, fana wo cep kɛ'cà duk də, <<Ngà' ènə ka yu səmok sè co wo zə yi kè nisə yi ndapndzəm àlɛ' gũ bʉpsə.>> ³² Fana Agripà duk fa Fetòs duk də, <<Ngà' nè'e à ka-a də yi fek də nzak ye nè lo mantombi bohònkum Rumà yeŋ, də wo me'rə yi lo yuye.>>

27

Wo Gèsə Pol Sə Ngwesə NgòLòMvwe' Lak Rumà

¹ Ghà nè yà' à təəŋ mè mok də vées ni ngwes, nè lo mvwe' nzenɡòn Itali, fana wo jəŋ Pol bə ngàa ndapndzəm wèŋ wùriŋ, nè fa ndzə bohònkum sojà mòk nè liŋ yee Julòs. Yi à ye bə bòp sojàa sè tse' wo nkum nè mvwe' lak Rumà nè. ² Vès à ni yè jə ngwes mvwe' lak Andàràmitùm. Ngwes ènə à sə lòŋgòcàha mvwe' bù'rəə sè ngwes bùu sè mvwe' nze Èsiyà wèeŋ kè təəŋgè fo' pwe'. Fana vès yuŋ lo nà'. Aritakòà ye sè' vesiwèŋ bəbɛ'. Yi ŋwəə Məsìdoniyà, wo to mvwe' buk lak nje nè də Tètàlonikà. ³ Tsok à rɛŋ, vès kə dzeŋ mvwe' lak Sidòŋ. Julòs gũ Pol bəbòŋ, nè me'rə nà' də nà'a kɛ' ye ŋge' nà' wèŋ, ya ŋga nà'a dzəm-a yumok àlɛ', ŋge' nà' sə fa nà'. ⁴ Vès à mè'rə fa'nə, nè sə lo mantombi. Fəfə à sə cì vè ma nè vès à sə dzəm ngòlònə, fana vès ga'a yuŋ lo ma nè fəfə sə kà fo' cì vè. Yè'sə ànə ye mvwe' mʉbuk lak mòk nè ndzəp à dzòoŋ nà' pwe', wo to fo' də Sɛprò. ⁵ Vès à to

ndzəp nè, nè kə casə nzenɡòn Sìlisiyà bə Pàmfiliyà pwe' maŋkwèŋ, nè kə dzeŋ mvwe' lak Mirà sè yà'a mvwe' nze Lisiyà. ⁶ A kè dzèŋ fa'nə, sojà nè ye ŋgwes mòk ŋga nà' sə lo mvwe' nzenɡòn Itali, fana yi gesə ves ca. Ngwes ènə à vè mvwe' lak Alèsandiriyà.

⁷ Vès à sə gi gù mü ndzəpə anə ve'ɛ fùè. Vès gi ve'nə mʉnə nùumbu ŋkùuŋntèŋ. Vès ye ŋgə' ve'ɛ maŋgəŋgèŋ tè vès kə dzeŋ mvwe' lak Nidùs. Mandzə kà co vès lo mali mantombi ma nà'nə ye njo fəfə. Fana vès ga'a lo mok ma nè ŋgũ lak Krit bùusè fəfə sə kà fo' ŋkùuŋ cə. Vès à sə cə mvwe' lak səmok sè wo togè yà' də Sàmonì. ⁸ Ngwes àvès nè sə gi mü ndzəpə anə mok ndzə ŋgũuŋ. Vès ye ŋgə' ve'ɛ tètè kə dzeŋ mʉmvwe' nəmək nè bəbòŋ ngòtes ŋgwes fo'. Wu ye fo', lak Làsiyà ye mok jəjo. ⁹ Mvək à cə wes ves fo' tètè kə dzeŋ mvək nè co ŋwè kà gi ŋgwes mok mùmsə fe'lə. Nùumbu nè bùu Jus wèeŋ gùgè satikà' nè ngòtse' sèswifa bə bʉp nà'a ànə ca laŋ. Fana Pol fa yà'wèŋ ntip duk də, ¹⁰ <<Bù am wèŋ, mù yə də ngògì fe'lə fɛɛŋ də a sə lòmantombii bʉp. Bʉsə bum nè bʉp wùriŋ.>> ¹¹ Nkum sojà nè à dzəm ye yusə ŋkwà' ŋwə nè yi fagè ñaŋ mʉnə ŋgwes bə ngà tse' ŋgwes nè à ceep. Yi à ka yusə Pol à cèp ye dzəm. ¹² Mvwe' nè wo à kè tes ŋgwes nè fo' à ka bəbòŋ co wo me'rə tes ŋgwes fo' mvək mbàŋ yeŋ. Fana bwiŋ ma nè ghaŋ a dzəm gha' də wo lo gu lòo. Wo də wo ni ŋgwes, nè lap mandzə ngòkè dzèŋ mvwe' lak Fonìs ŋga ye-a də aco wo lo na. Yè'sə mvwe' sè ŋgwes kə təəŋgè fo'. Mʉmvwe' nè'nə, bo ma ŋkwip bə ma zɛ pwe' nèeŋ nòjəja.

Fəfə Nəbʉp Mü Ndzəpə

¹³ Mufəfə mòk ye ngòvə maŋkwip nconùm fùè fùè, fana bùu sə wèŋ kwa də, <<Nhiŋ, bum nè boŋ.>> Wo fiŋ me'rə yu nè nà'a kotse'gè ŋgwes nè, nè sə gi mü ndzəpə anə ndzə ŋgũuŋ mvwe' lak Krit anə. ¹⁴ Ghàr mʉmvək nè'e fəfə nè bʉp və ma mvwe' lak Krit anə. Fəfə nè à sə vè mègù mʉtsətsə'rəə bo maŋkwip nè ye ma ntonùm. ¹⁵ Fəfə nè kə bwi' ŋgwes nè.

Mandzè nè co vès gu ñgwes nè sè lo ma nè fèfè nè sè vè sè kà ye lok, fana vès me'rè, nè sè kuk mok bə lis. Fèfè nè sè bək lo nà' mok ma nè yi dzəm. ¹⁶ Yà'à fihì tsə ñga ves tsə lòbo ma zuu ma ntonum. Yè'sə ànə ye sè' mvwe' mulak mòk sè mɔ ndzəpè anə wo to fo' də Kàwudà. Yà'a mvwe' sè vès à swi' bònjsə mɔngwes nè wo tsòonjè nà' mənkwèen nè ghan nə fo'. Vès gu yè'sə sè' bə ñgə' wùriñ. ¹⁷ Wo soñ nisə mɔngwes nè mənə nè ghan nə, ya nà'a kà bɔp. Wo kiñ dzòon nè ghan nə bə kù. Wuu à sə ko wo də aco wo nè kə ni ñgwansaa sè mvwe' ñgu ndzəp nè mvwe' nzenjòn Libiyà, fana wo fəsə tsoñ cək sè ma mɔ tuhù ñgwes pwe'fo' sè nze. A cək sè yà'a gùgè nà' sə gi. Fèfè nè sè bək lo ñgwes nè mok yi. ¹⁸ Fèfè nè bɔp nè sè bwilə maligə ñgwes nè ve'nə. Tsok ànə ren, fana wo ye ñgòfis mà'rə gèsè lòbum sè mɔ ñgwesè sè sè ndzəpè. ¹⁹ Tsə' mòk ànə ren səmok, wo fis mà'rə lo bum sè wo gùgè ñgwes nè bə zen ma mòk mɔ ndzəpè bə bo awo. ²⁰ Vès kà nùm kè ñkənkan nè mò'fis bə lis yə yuk mənə nùumbu ñkùntən. Fèfè nè sè lo gu mantombi bə ñan. Anə ye ve'nə, vès duk mok də kpɔ vè lan.

²¹ Ghà nè bwij à cu njè mənə nùumbu səmok, fana Pol lokok, nè duk də, <<Buu am, ànə ye co wèñ yuk duk àm, vesùwèñ cum mali mvwe' lak Krit anə. A nè cum-a ve'nə, də bum sè yà' sə bɔp mok bisə yè'e kà ve'nə ye. ²² Mù len wèñ nè ñga'a nè'e də wèñ kà sə wəp! Nwè nè mò'fis nè kà mvwe' yè'e kpɔ. ñgwes nè'e nè bisə megu yi. ²³ Busè a ye nòon ñkwis nè ñga'atsok, masinjà Nwi a vè bohòmù. Yi a ye masinjà Nwi àm nè mɔ kùksəgè yi, nè mɔ ñwè ye. ²⁴ Yi tsok mɔ duk də, <Pol, kà də wu wəp duk. Wu nè kə təon tsoñ mantombi ñkum buu Rumà wèñ anə. Nwi gù wu bəbon, buusè buu sè wenə wèñ yè'e, nè mò'fis nè kà kpɔ.> ²⁵ Ye də buu am, wèñ ko ntum. Busè mù naan tu am bohòNwi də bum pwe' nè ye megu mvəsè yi a tsə' mɔ sə. ²⁶ Vesùwèñ nè kə tesə li mvwe' mulak mòk mɔ ndzəpè fèen anə, megu də ñgwes nè, nè vohò mɔ ndzəpè ñga nà' taha.>>

²⁷ Nà'nə ànə ye ndzəm nè hum-ncòp-kwè ñga fèfè nèbɔp sə bwilə ke' ves mɔmvwe' ndzəp Mèditeriniyà. Anə dzen co tsətsə'rè tsok, fana buu sè wo fàkgè sənə ñgwes nè wèñ tsərə də kàmòk vès kɔep lòngɔ ndzəp lan. ²⁸ Wo mak gesə tsoñ kù mòk nè ma tu nè rərwi' sè ndzəpè anə. Wo ye duk də ndzəp nè ca cəco kwiñ hum ba. Wo à lòfè'lə ghàr, wo mak gesə lo nà' ca səmok. Nà' niñ də ndzəp nè ca kwiñ hum-ncòp-tan. ²⁹ Wuə ko wo də aco ñgwes nè kə taha mɔmvwe' lis. Wo fiñ me'rə tsoñ yunñkuu sè yà'a tesgè ñgwes nè mvwe' mò'fis kwè. Yà' ànə ye ma mənkwèen ñgwes nè. Wo len Nwi də tsok ren. ³⁰ Buu sè wo à sə bwilə ñgwes nè wèñ lap mandzè də wo can tesə sənə ñgwes nè. Wo fis gesə mɔngwes nè jo nè mɔ ndzəpè, nè sè lim ñkup də wo sè fis yunñku mòk kə tu ñgwes nè, nè nà'a kotse'gè ñgwes nè. ³¹ Fana Pol tsok fa ñkwà' ñwè sojà nè bə sojàa sə də, <<Buu yè'e kà-a mɔ ñgwesè fèen cu, wèñ kà lù.>> ³² Fana sojàa sè wèñ sɔt tiñ mak kuu sè yà'a kotse'gè ñgwes nè jo nè, nà' ki lo.

³³ Tsok ànə sə kɔep ñgòren, fana Pol len wo pwe' də yà'a zɔ gesə yumok sə vèə. <<Kə dzen ntinə nùumbu hum-ncòp-kwè ñga mənə nùumbu yè'sə lòon, wèñ gərə cu, nè kà yumok mɔ cùhù gèsè lok. ³⁴ Mù sè len wèñ wùriñ də wèñ zɔ yumok. Wèñ tse' ñgòzɔ yusəmok ya wèñ kà kpɔ. Nùəmtu ñwè nè mò'fis nè kà bisə.>> ³⁵ Pol ànə cep wes ve'nə, fana yi jəñ bəñ mok, nè kwasə Nwi mantombii yà'wèñ. Yi à kwasə wes Nwi bə zen, fana yi yeto ñgòbək zɔ yà'. ³⁶ Fana wo ko ntum. Ndàanwè pwe' à zɔ yumok sè'. ³⁷ Vès à ye sənə ñgwes nè tu avès lòon bwij ñkù ba bə bwij hum sàmba-ncòp-ntùñfu. ³⁸ Ndàanwè pwe' ànə zɔ ze', fana wo fis mak nzan sè yà' ànə ye sə ñgwesè anə sè ndzəpè. Wo à fis màk yà' ve'nə də ya ñgwes nè ye fəfup.

Ngwes Nə Bwi'i Gbùu

³⁹ Tsok ànə ren, buu sè wèñ ye ñgu ndzəp, nè kà mvwe' sə rì. Wo à yə mvwe' səmok sè nze gorə co yi kə ci'

tse' ndzəp nə mʉtsətsə'rə vɛ'ɛ. Wo à yə mok ŋgwansa ŋgʉ ndzəp anə, à ye fo' jì ŋkəŋkè'. Wo duk də ŋga mandzə ye-a yo, wo jəŋ lo ŋgwes nə mʉmfɛŋ mvwe' yà'sə. ⁴⁰ Fana wo sʉə ci' mak gesə lo yusə yà'a gùgè ŋgwes nə ŋgòtəəŋ sə sə ndzəpə. Wo firə fis kʉu sè yà' à sə kì tse'gə yu nə wo bwi' bʉsəgə ŋgwes nə bə zəŋ sə sè' mvək nà'nə. Wo gʉ fis gesə lo cəək sè fəfə kè tahagə mbwa, nə sə bwi' lo ŋgwes nə sə mʉtsə. Sə wo à fis kok sə à ye sè ma kù ntombi. Wo fis yà' vɛ'nə də ya fəfəə bək lo ŋgwes nə mantombi ndzə ŋgʉ ndzəp anə. ⁴¹ ŋgwes nə kə ta mvwe' sè ŋgwansaa ju təəŋgè sə ntòndzəp anə, nə təəŋ mam fo', nə kà mok tsòhòlok. Nà' a mam vɛ'nə, fana fəfə sə bək və ndzəp nə sə ləp sa'rə ma mbwəŋ nə bə zəŋ zok, zok. ⁴² Sojàa sə wəŋ də wo nə zə ŋgàa ndapndzəm sə pwe'. Ya kà də mòok yok ndzəp, nə kə tesə caŋ duk. ⁴³ Ŋkwà' ŋwə sojà nə à dzəm ye də Pool kà kpʉ, fana yi duk fa sojàa mok sə də yà'a kà ŋwə nəmòk zə. Yi duk bwi mok də bʉu sè yà' rì ŋgòyok ndzəp pwe' li tesə lo to sə ndzəpə anə, nə yok tesə lo. ⁴⁴ Bwees bʉu sè wo à bwehe cu pwe' ànə ye ŋgòkohotse' bɛes tʉ kè titiŋ ŋgwes nə, nə sə yok yuŋ lo mok sə sè'. Yà'a mvəsə vès pwe' à tesə lòmʉŋkà'à. Ŋwə nə mò'fis kà kpʉ sə.

28

Yusə Yà' A Ye Mvwe' Lak Malta

¹ Vès ànə tesə wes lo mʉmfɛŋ pwe'fo' bəboŋ, fana vès yuk də liŋ lak yà'sə fo' də Malta. ² Bʉu lak sè fo' sə à ko ves ŋge' wùriŋ. Wo à fim bəŋsə fa ves mis, nə sə duk fa ves duk də, <<Və bəboŋ, vè bəboŋ.>> Anə ye yè'sə ŋga mbʉŋ yeto ŋgòli, fana mbʉəp sə ko ves sè'. ³ Pol te' ka' ntsoŋ, nə teŋ gesə lo mʉ vòho anə. Anə curə fana no mok tesə nja nə lum kə'a Pol ndzə bohò. ⁴ Ngàa lak sè fo' sə ànə ye mvəsə no nə kʉə Pol ndzə bohò, fana wo dʉhʉ mʉtsətsə'rə wo anə də, <<Ŋwə nè'e gù tsə gù ŋgà zə bwiŋ. Yi swirə və-a sə ndzəpə sə laŋ, Nwii nə kà yi mè'rə.>> ⁵ Pol kɛ'sə mak gesə no nə mʉ

vòho. No nə à ka yi yumok gʉ lok. ⁶ Wo à sə kʉk yàwo də bo nə kok Pol, kè də nà'a nə gbʉ kpʉ tsoŋ fo' àlɛ. Wo ànə geŋ də wo kʉk tətè mvək sap, yumok sə zok kà yi sè' gʉ, fana wo cep mok yusə zok. Wo à duk də, <<Yi nwì nəmòk.>>

⁷ Mvwe' nze ŋkwà' ŋwə lak nè fo' à ka fa'nə mvwe' səsap mok yeŋ fe'lə. Yi à jə ves bəboŋni, fana vès cum venəwəŋ nʉumbu te'. Liŋ ŋwə ènə à ye də Pùpli'yùs. ⁸ Tè'ɛ Pùpli'yùs nə à sə nòŋ mʉ kèhè ŋga yiyaŋ sə ya yi, yi à sə nì ndʉəm sè'. Pol ni lo mvwe' mbwè ndap ye nə, nə kə beŋ naaŋ fa nà' bo, nə gʉ piriya, fana yiya ŋgà' nə me. ⁹ Yè'sə ànə ye vɛ'nə, fana bʉ ŋgàa yiyaŋ sə mvwe' lak yà'sə pwe' à vəə, fana Pol gʉŋsə wo. ¹⁰ Wo à fa ves bum vɛ'ɛ wùriŋ. Vès à cu ŋgòlòbə ŋgwes, fana wo fa ves bum pwe' sè vès nə sə dzəm yà' ŋga vès sə lò-a na.

Gì Nè NgòLò Mvwe' Lak Rumà

¹¹ A cà ŋwʉ te', vès ni jəŋ ŋgwes nə nà' à vè mvwe' lak Alèsandiriya. Wo à fʉhʉ tes nwii mok sè wo bwe fɛs mʉ tu ŋgwes nə. ŋgwes ènə ànə cum mvwe' lak yà'sə bə ŋwʉ mbʉŋ yà'a, ŋwʉ sè fəfəə càgè ŋkʉuŋ yà'a. ¹² Vès à kə dzəŋ mvwe' ntʉm lak Sirakù, nə cum fo' nʉumbu te'. ¹³ Vès à yè'e fa'nə, fana vès lo sè' bə ŋgwes nə, nə kə dzeŋ mvwe' lak Rijòm. Tsok à rɛŋ, fəfə mòk yeto ŋgòvə bo maŋkwiiip nconùm. Vès jəŋ nʉumbu ba, nə dzeŋ mvwe' lak Pùtiyòli. ¹⁴ Vès à yə bʉu mok sè wo à dzəm bohòJisòs fo'. Wo lɛŋ ves də vesiwèŋ cum nteŋ mò'fis. Yà'a mvə'nə vès à kə dzəŋ mvwe' lak Rumà. ¹⁵ Bwema sè mvwe' lak Rumà à yuk də vès sə vəə. Wo yuŋ və mandzə tətè kə dzeŋ mvwe' nteŋ Apiyòs. Mok kə dzeŋ yàwo Tiri Tavèn ŋgòkè tsəŋ ves. Pol ànə ye yà'wəŋ, fana yi kwasə Nwì, nə ko ntʉm.

Yusə Yà' A Ye Mvwe' Lak Rumà

¹⁶ Vès ànə kə wes Rumà anə, fana wo me'rə Pol də yi sə cum kɛ' bə tu ye mvwe' sè yi dzəm. Megu də wo à nòŋsə sojà mòk də nà'a sə kʉk də yi kà ca bisə.

17 Nùumbu tɛ' à càa, fana Pol to benè bùu Jus sè wo mantombi bohòbùu awo sè wo cu mvwe' lak yà'sə, də bə yà'wèŋ cum kwe'. Wo ànə baŋ və me, fana yi sə tsoho fa yà'wèŋ duk də, <<Bwema am wèŋ, mù a ka bùu lak avès yumook awo gu bupsə fa. Bum lak avès sè tàcici avès à fa vesùwèŋ pwe', mù a ka nè mò'fis sə fəŋ. Wo à bùsə mù ngà ndapndzəm mvwe' lak Jòrosalèm, nè jəŋ mù fa bùu Rumà nga mù ka yumok bupsə. 18 Bùu Rumà à fek mù bum mok, nè dzəm də wo me'rə mù, bùusè wo a ka yusəmok sè mù a gù bupsə sè co wo zə mù bùu zəŋ ye. 19 Bùu Jus wèŋ kà dzəm də wo me'rə mù dzəm. Anə ye vɛ'nə, fana mù yam bùə, nè duk də nzak àm nè lo mantombi bohòŋkum bùu Rumà. Bohòmù yàm, mù ka yusəmok sè bup ngòcèp bə liŋ bù am tse'. 20 Yà'a yusè mù də mù to wəŋ, nè tsok fa wəŋ bum yè'sə. Bə nè zìnə, kwan sè mù nisə tse' yè'e mègù bùu njo ŋwə nè bùu Izùre pwe' tse' naŋ tu bohòyi nà'a.>>

21 Yi ànə duk wes vɛ'nə, fana wo cep bwi yàwo duk də, <<Vès a ka ŋwàk mòk nè nà' vè bohòvès mvwe' nzenğòŋ Jùdiyà bə liŋ yo tse'. Moma avès mòk mò'fis nè də yi a vè ŋgwàaŋ bə ntirè mok è', kè nè də ngòcèp yusəmok bup bə liŋ yoo sè' bùə. 22 Vès nè dzəm ngòyuk yusè wù sə tsəm sə ntuu wù sè'. Vès duk vɛ'nə bùusè bwìŋ ma nè fòpwe' cèpgè bup bə bòp bù nè wu wenə wèŋ ànə.>> 23 Anə geŋ bə Pol wèŋ fəhu nonşə nùumbu mòk də wo nè kə kərə sè' ŋkuŋ.

Nùumbu ànə à kè dzèeŋ, bùu sə wèŋ və mok ŋkùuŋntèŋ ngòkè yuk yusè Pol sə cèep. A yè jə nè zəzòŋ yi cep tè nùm kə ca co piip ndzəm seŋ nga yi sə cèp mali fo'. Yi à tsòho fa wo mvə'nə gaŋ ŋkum Nwì cu, nè sə rɛŋsə fa yà'wèŋ. Yi lap mandzè nè ngògù wo də ya wo dzəm də yusè yi sə cèp də Jisòs ngà gèm bwìŋ nè wo sə tək nè sə zìnə. Yi à sə lap mandzè ènə nga yi à sə cèp bə bum sè yà'a ndzenə ŋwàak lùuk Musi bə sè ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ. 24 Bòp bù ma mòk à dzəm yusè yi à cèp sə, mòk kà dzəm. 25 Wo à gà'a sam fo' cù zəzok nga Pol à cèp fa wo ncèp mòk.

Ncèp nè yi à cèp nè à ye duk də, <<Ye na mvəsè Yòŋsè nè Rəreŋ nè à gù Izayà ngà tsòhòbum Nwì ngòcèp yusè yà'a zìnə bohòtàcicii awèŋ nɛ. 26 Yi cèp duk də, <Dù, nè kə cep bohòbùu yè'e wèŋ də, Wèŋ nè yu'rə nè yu'rə kè' ba wèŋ kà rɛeŋ.

Wèŋ nè kək, nè kək fe'lə səmok, nè kà yə.

27 A vɛ'nə bùusè ntuum bùu yè'e gu wùriŋ.

Wo à loho ntu', bə lis awo laŋ.

Ka-a vɛ'nə ye də lis awo nè ye, fana ntu'u awo yuk, fana ŋkərə awo rɛeŋ sè'. Ye də wo bùuŋ və bohòmùu Nwì nè mù sə cèp ènə, mù luŋsə wo.>>

28 Pol à mèsə ncèp ye, nè duk də, <<Ye də ncèp nè Nwì a tsè' bə mvəsè yi nè luŋsə bwìŋ bə zəŋ nè, wèŋ riŋ də nà'a lòmok bohòbù lakmvum. Wo nè yu'rə nà' bəboŋ.>> [29 Yi ànə cep wes vɛ'nə, fana bùu Jus wèŋ sə sam, nè lo yu awo, nè sə kuəm jwa lo bə yusè Pol cèp sə.]

30 Pol à cu mam məmmvwe' ànə lùumŋgòŋ ba. Yi à sə cu mvwe' sè yi à làk fo' bə mbàam ye. Yi à sə ywìhi bə ndàaŋwè pwe' nè nà' vè ngòkè kè' yə yi.

31 Yi à sə tsòho fa bwìŋ mvəsè gaŋ ŋkum Nwì cu. Yi sə yə'rə fa bwìŋ bə liŋ Tà Jisòs Krest. Yi à sə cep, nè kà wəp, ŋwə nəmòk kà yi də yi kà cèp sè' duk.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak RUMA

Nwàk nè Pol à còm fa bùu sè mvwe' lak Rumà ènə, nà' sə tsè' rɛɲsə fa bwiŋ mɔmvə'nə aco ɲwè ye kəkurè mɔ lisè Nwì. Tu ncèp nè ndzə mvwe' ɲwà' ènə sə cèp mɔmvə'nə Ntirè Nè Bèboŋ nəə gùgè bwiŋ wo ye kəkurè mɔ lisè Nwì. ɲwèe yəhəgè mɔlisè Nwì kəkurè anə bùusè yi tse' dzədzəm bohòNwì (ye 1:17).

Bùu Izùre wèŋ à sə nòŋsə lùuk Musi nə sə tsəm də wo kəkurè mɔ lisè Nwì bùu zeŋ. Nwì à gù yà' ɲga'a mok də aco ɲwè ye kəkurè mɔ lisè yi ɲga ɲgəŋgàŋ dzəm bohòJisos Krest. Nè'e ntirè nè bèboŋ nè Pol à sə tsòho fa bwiŋ nə. Yi à sə tsè' fa wo də a ye ɲga wo mok kəkurè mɔ lisè Nwì anə fana wo cum mok nsàp ncu nè fi, nè wo cu nà' mok bə ɲàaŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nə (ye mbùp 1-8).

Pol sə tsè' fa bwiŋ sè' də bùu Izùre wèŋ à bèŋ mandzè nè Nwì à gù nà' ɲgòlùŋsə bwiŋ bə zeŋ, nè nà'a Jisos Krest nə. Mɔmvə'nə wo à bèŋ ve'nə fana Nwì gɔ fa bwi bù lakmvum wèŋ mandzè ɲgòtse' lùŋ nə sè' (ye mbùp 9-11).

Nwàk ènə lèsə ɲgòtsè' fa Krətèŋ wèŋ də wo cum nsàp ncu nè nà'a sə ɲiŋtsok də wo dzəm bwiŋ pwe' (ye mbùp 12-16).

¹ Còm ɲwàk nè'e mɔm Pol nè mɔ ɲgà fàk Jisos Krest. Nwì à to fis mɔ ɲgòye ɲgà ntum ye, də ya mɔ tsoho fa bwiŋ Ntirè ye nè Bèboŋ nə. ² Ntirè nè Bèboŋ ènə, a zeŋ nè yi ànə kak fa bwiŋ nà' ɲjamòk ntèŋ. Yi ànə kak wo nà' cùhu ɲgàa tsòhòbum Nwì wèŋ fana wo com noŋsə yà' ndzənə ɲwàk Nwì nè rəreŋ. ³ Ntirè nè Bèboŋ ènə, nà'a bə liŋ mo ye. Bə ma nè yi ànə ye ɲwè fana yi à tesə bohòŋgwì bù ɲkum Devid. ⁴ Bə ma nè yi à ye Nwì fana Nwì ànə lokoksə yi mvwe' kɔ ɲgònìtsè' fa bwiŋ də nà'a mo ye nè nà' tse' ɲàŋ ve'ɛ wùriŋ. ɲwè ènə Jisos Krest, yi Tà àvès. ⁵ Yi à gù yi ɲkuŋ Nwì gɔ mɔ bə bòvəm ye, də mɔ ye ɲgà ntum ye. Nwì à gù ve'nə ya bùu sè sənə

nzeŋgòŋ nə pwe'fo' dzəm bohòliŋ mo ye, nə sə yuk duk ye. ⁶ Wèŋ bùu lak Rumà, wèŋ cu yàwèŋ sè' ca bùusè yi a to wèŋ sè' ɲgòye sè' bùu Jisos Krest. ⁷ Fana yà'a yusè mɔ nè còm faà nè wèŋ bùu Nwì sè mvwe' lak Rumà. Yi à dzəm wèŋ, nə to fis wèŋ ɲgòye bùu ye sə. Mɔ lèŋ də Tè' àvès Nwì nə ye Jisos Krest nè yi Tà àvès, nə gɔ wèŋ bèboŋ, nə fa wèŋ fifi.

Ncu Bùu Nwì Sè Mvwe' Lak Rumà Gè Pol ɲgòKwasə Nwì

⁸ Mɔ sə kwasə to mantombi ntòNwì àm bohòJisos Krest bə liŋ awèŋ pwe'. Mɔ sə kwasə ve'nə bùusè bwiŋ sə cèp lòke'cà sənə nzeŋgòŋ nə pwe' bə nsàp dzədzəm àwèŋ nè wèŋ tse' bə Ntirè nè Bèboŋ nə. ⁹ Mɔ fàkgè bohòNwì bə ntum àm pwe' ɲgòtsòho fa bwiŋ Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a bə liŋ mo ye nə. Yi rì də ghà nè mɔ lèŋgè Yi pwe', mɔ sə teŋ wèŋ. ¹⁰ Mɔ sə lèŋ Nwì də a ye-a ɲga yà' bòyi fana yi gɔ fa mɔ mandzè nè co mɔ və kə ye tsoŋ li wèŋ ɲkuŋ. ¹¹ Mɔ sə dzəm ɲgòyə wèŋ ya wèŋ jəŋ bum mok sè Nwì a fa mɔ yà' bə ma nè yòŋsə nə. Wèŋ rɛŋ yà' ve'nə ya ɲga yà'a gɔ wèŋ ɲgògɔ ghaha lo mantombi sè'. ¹² Yusè mɔ sə cèp sə də, vesùwèŋ tesə mòk bə mòk bə dzədzəm nè a tse' nə. Dzədzəm àwèŋ nè kwe'sə mɔ fana dzədzəm nè ɲjàm kwe'sə bwi wèŋ sè'.

¹³ Bwema am wèŋ, mɔ dzəm də wèŋ riŋ tse' də mɔ làpgè mandzè wùriŋ də mɔ kə ye wèŋ fana yumok sə lok mandzè nə. Mɔ dzəmgè ɲgòvəə ya mɔ gɔ bùu mok sè mvwe' lak àwèŋ yà'sə dzəm bohòJisos Krest sè', mvə'nə mɔ a gù lakmvum yà'a. ¹⁴ A fàak sè yàm də mɔ nè tsoho tsoŋ fa bwiŋ pwe'fo' Ntirè nè Bèboŋ nə. A dzəm bùu sə wèŋ ye sè wo cu mvwe' lak sè yà' a muhu laŋ kè sè wo jàmŋgaŋ wèŋ pwe'. A dzəm wo ye bùu sè wo tse' ɲkərè kè sè wo ləm pwe'fo'. ¹⁵ Nà'a yà'a njo nè ntum àm tə mègù də mɔ tsoho fa wèŋ sè mvwe' lak Rumà Ntirè nè Bèboŋ nə sè' sə. ¹⁶ Marè'tu sə kà mɔ bùu Ntirè nè Bèboŋ nə ko. Ntirè ènə a zeŋ nè nà'a ɲàaŋ Nwì sè yi fagè ndàaŋwè pwe'. Yi fagè ɲwè nè fòlòŋ nè nà' à dzəm bohòJisos Krest lùŋ bə zeŋ. Nà'a mantombi nè bùu

Jus wèŋ, ŋkuŋ nə lo bohòbù lakmvum wèŋ sè'. ¹⁷ Ntirè nè Bèboŋ ènə nitsè' fagè ves mvè'nè Nwii gùgè bwìŋ bə zeŋ ŋgòye kəkùrè mälisè yi. Yà' yeto ŋga ŋwè dzəm bohòNwì, nə kə lə sè' bə dzədzəm anə. Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì sə də, <<Ŋwè nè yi yəyərè mälisè Nwii nè cu fo', bùusè yi tse' dzədzəm bohòNwì.>>

Bwìŋ Pwe'fo' Mantombii Nwì Ŋgàa Gù Bup

¹⁸ Nwì sə nitsè' tsə fa bwìŋ mabu də yi sə jò' bə bum sè bup sè bwìŋ sə gù bohòyi, nə sə gù bohòbù mok wèŋ sè'. Nsàp nè wo sə gù ènə sə lo' zìnə nə. ¹⁹ Wo rì bum sè aco ŋwè riŋ yà' bə ma nè Nwì ve'è làaŋ, bùusè Nwì a nì fa wo yà' yi bə tu ye. ²⁰ Busè mvè'nè à yèto, ŋga Nwì à gù nzeŋgòŋ nə, bum sè yi à gù sə pwe' sə nitsè' fa bwìŋ mvè'nè nsàp Nwì nè wo ka yi ye yuk nə cu sə. Yà' nòjəja də yi tse' ñaaŋ sè yà'a nè kà mè yuk, nə ye sè' də yi mègù ye Nwì. Ye də mandzè nè co wo nè swirə ŋgòyə ŋgə'ə bùè. ²¹ Wo rì də Nwì cu yo, nə kà nà' co Nwì sə kùksè, nə kà yi sè' sə kwasè. Tsətsərəə awo a jip laŋ fana ŋkərəə awo kà bum mok sə rəèŋ. ²² Wo sə gù bum awo də wo ŋgàa ŋkərè, ŋga wo sə bùuŋ ləm. ²³ Bohòwo ŋgòkùksə Nwì nè ghaŋ nè yi nè kà kə kpü yuk nə kà ye. Wo kə gù bum sè yà' səsə co ŋwè nè yi nə kpü, nə ye swiŋ, nə ye nàm bə no wèŋ, nə sə kùksə zeŋ.

²⁴ Anə geŋ Nwì cokfis bo ye ndzə ni'ì wo də ya wo gù bum sè bup sè ntum awo sə dzəm də wo gù sə, fana wo gù bum marè'tu bə ni' awo. ²⁵ Wo me'rə mak yusè yà'a zìnə bə liŋ Nwì, nə jəŋ bum sè yà'a mvwès. Wo sə kùksə, nə sə fak bohòbum sè Nwì à gù, nə kà Nwì nè yi à gù bum yè'sə yi nə kùksè. A yi nè aco wo kùksə yi, nə kà teŋsə yuk. Yà'a ye ve'nə.

²⁶ Ye də Nwì cokfis bo ye ndzə ni'ì wo də ya wo gù bum sè bup sè ntum awo sə dzəm də wo gù sə. Bèba mok sə noon fe'lə sè' bə bèba mok ŋga Nwì à ka də anə ye ve'nə duk. ²⁷ Mbəmbam wèŋ ye sè' wup. Wo me'rə ŋgònòŋ bə bèba wèŋ, nə sə lap mandzè ve'è guguŋ ŋgònòŋ sè' bə

mbəmbam mok. Bum yè'sə a marè'tu nè wù kà fùk. Wo sə ye ŋgə' nè nà'a kəkùrè bə nsàap bup sè wo sə gù yà'sə.

²⁸ Busè bùu yè'sə wèŋ a bèŋ ŋgòrì Nwì də yi Nwì anə fana Nwì me'rə wo ya wo sə tsərə bum bə jòŋ ànə ntèŋ; nə ye sè' də ya wo sə gù bum awo mok bə mandzè nè bə jòŋ anə. ²⁹ Vəəm awo rwiŋ mègù bə bum sè bup, nə ye bə ŋkài'. Wo tse' ntum nè ŋgòtse' bum lələ, nə sə cük ntum sè' wùriŋ. Wo sə waŋ bum bwìŋ, nə sə zə bwìŋ sè'. Wo sə ləlù, sə borə bwìŋ, nə sə tse' ntum sè bup bohòbwìŋ. Wo dzəm ŋgòcaŋsə ncəncàŋ, nə sə bupsə liŋ bwìŋ. ³⁰ Wo sə beŋ Nwì, nə kà yumok wəp lok, sə neni', nə sə kumŋgùŋ. Wo sə gù ghaha bup sè fi ghaha, nə kà ma bə tè' yuk. ³¹ Ŋkərəə awo a jip laŋ, yusè wo duk də wo nə gù yà', wo kà sè gù. Wo kà ntum nè bəboŋ bohòbwìŋ tse', nə kà manziŋ sè' tse'. ³² Bùu yè'sə wèŋ rì ve'è làaŋ də ncèp nè Nwì nə sə cèp də a ye-a ŋga ŋwè gù-a nsàap bup yà'sə fana ŋgəŋgàaŋ nè kpü, fana wo kà mbeŋ kòm, wo sə gù mali yà'. Bùu yè'sə wèŋ yə ŋga bùu mok wèŋ sə gù nsàap bup yè'sə fana wo sə dzəm mali də Ŋ, a ve'nə bəboŋ.

2

Nwii Sakgè Ndàaŋwè Pwe' Yəyərè

¹ A ye-a ŋga wèŋ sə sak bwìŋ də wo ŋgàa gù bup fana wèŋ riŋtse' duk də wèŋ yàwèŋ sè' ca. A ye-a də wu sè ndà, ŋga wù sak ŋwè nəmòk ve'nə fana ye də wù gbù yònzak sè' bùusè wu gùgè nsàap bup yà'sə yòsè'. ² A rì də Nwii sakgè ndàaŋwè pwe' nè yi gù nsàp bup ànə, yi yəyərè ŋgòsak wo ve'nə. ³ A ye-a ŋga wù yə də bwìŋ sə gù bup, wù sə sak wo fana wù kə gù yòsè' ve'nə, ye də wu nè swirə bohòNwì yè'sə va pip, ŋge' àm. ⁴ Wù tsəm də mvè'nè Nwì sə ko ntum, nə sə cum gəe' yà'sə ye də yi nə kà wu yumok gù à? Wù sə jə kontum ye nə co yusè wà ve'nə. Wu ka riŋ də yi sə gù bəboŋ, nə sə ko ntum ve'nə ŋgòfa wu mandzè də ya wu kupsə ntum yòriŋ à? ⁵ Nə ye də a ye-a ŋga wù gù tu, nə kà kupsə fana ye də wù

sə to naanŋ ɲgə' nɛ ɣanŋ mətuhù wù. Wu nə ye ɲgə' nùmbu nɛ Nwii nɛ nitsɛ' də yi jò' lanŋ, nə sak ndaanŋwè pwe' yəyərə nə. ⁶ Nùmbu ànə ye, Nwii nə lak fəsə fa ndaanŋwè pwe'fo' sɛ' mvɛ'nɛ yi à fàak. ⁷ Bùu sɛ wo sɛ kɪ ntum, nə sɛ ɣu bəboŋ fana ye də wo sɛ lap də Nwii nə kuksə wo, nə fa wo lùŋ nɛ nà'a nɛ kà lè yuk, nə se wo. Nwii nɛ fa tsɛ li bùu yà'sə wɛŋ lùŋ nɛ nà'a nɛ kà mè yuk. ⁸ Bùu mook yàwo sɛ wo sɛ kà zìnə nə bɛ', wo sɛ lap megu bum yàwo, nə sɛ ɣu megu bum sɛ yà'a bup. Nwii nɛ kè yeŋsə wo ɲgə', nə kà manziŋ bohòwo tse'. ⁹ Nwè nɛ yi sɛ ɣu bup pwe' nɛ kè yə ɲgə' wù kà fàk. Nà'a mantombi nɛ bùu Jus wɛŋ ɲkuŋ nə ye bə bù lakmvum wɛŋ sɛ'. ¹⁰ Bohòbùu sɛ wo sɛ ɣu yàwo bəboŋ fana Nwii nɛ sɛ wo, nə kuksə liŋ awo. Yi nə ɣu wo ɲgòcu ncu nɛ bə fifi. Nà'a mantombi bohòbùu Jus wɛŋ ɲkuŋ nə lo bohòbù lakmvum wɛŋ sɛ'. ¹¹ A ve'nə bùusɛ Nwii sakgè ndaanŋwè pwe'fo' nə kà mòk gè m ko fa.

¹² Bùu sɛ wo ànə ka lùuk Nwi riŋ, nə ɣu bup wɛŋ nɛ kpə bisə, ɲga ye-a sɛ də wo à ka lùuk sɛ riŋ yuk na. Bùu sɛ wo à ri yàwo lùuk sɛ lanŋ, nə kà yà' nòŋsə fana Nwii nɛ kè sak wo, wo ɣbu nzak bùusɛ wo à ri lùuk sɛ lanŋ, nə kà yà' nòŋsə. ¹³ Busɛ Nwii nɛ kà ɲwè də nà'a yəyərə mɔlisɛ yi bùusɛ nà' ànə yuk lùuk lanŋ jə, yi nɛ jə bùu sɛ wo à ɣu mvɛ'nɛ lùuk sɛ à sɛ tsɛ' sɛ. ¹⁴ Bù lakmvum wɛŋ ka lùk riŋ. Wo kà-a yà' sɛ' riŋ ve'nə fana mvɛk nəmòok ye yo nɛ wo sɛ ɣu bum mok yà' kɔrə mvɛ'nɛ lùk sɛ dzəm sɛ. Wo ɣu ve'nə fana yà' sɛ niŋtsok də wo nòŋsə fa ni' awo lùk. ¹⁵ Bum sɛ wo sɛ ɣu sɛ, sɛ nitsɛ' də bum lùk sɛ ndzə nduəmè wo. Nkərə awo riŋ sɛ' də yu nɛ'e nɛ bəboŋ, nà'a ye nɛ bup. ¹⁶ Ye də Nwii nə sak riŋ nzak awo kəkɔrè nùmbu nɛ yi nɛ sak bwiŋ pwe' nə. Yi nɛ sak bwiŋ ndzə bohòJisòs Kreŋt. Yi nə sak wo bə yusɛ yà' cu swihi sɛ ntùu wo. Yà'a yusɛ mù sɛ tsòho fa bwiŋ yà' ndzənə Ntirè nɛ Bəboŋ nə.

¹⁷ Bohòma nɛ njàwɛŋ bùu Jus sɛ wɛŋ sɛ duk də, wɛŋ yàwɛŋ yəyərə bùusɛ wɛŋ ri lùuk Musi, nə sɛ kum ɲgùŋ bùusɛ wɛŋ be'lə wɛŋ Nwi yà'a, ¹⁸ wɛŋ ri yusɛ Nwi dzəm bùusɛ wo a yə'rə fa wɛŋ lùuk sɛ lanŋ fana wɛŋ riŋ yusɛ yà'a bəboŋ. ¹⁹ Wɛŋ riŋtse' pap də aco wɛŋ niŋtsok fa bùu sɛ wo ka lis tse' wɛŋ mandzə. Wɛŋ sɛ duk sɛ' də wɛŋ co mareŋ bohòbùu sɛ wo cu sənə ndzəm. ²⁰ Wɛŋ də aco wɛŋ tsok reŋsə fa bùu sɛ wo ləm wɛŋ bum, nə yə'rə riŋ to bùu sɛ wo ka yumok riŋ wɛŋ sɛ'. Yè'sə ve'nə bùusɛ lùuk sɛ a ɣu wɛŋ wo ɲkuŋ wɛŋ kərə ve'nə, yà' niŋtsok fa wɛŋ zìnə nə sɛ'. ²¹ Ye də wɛŋ sɛ wɛŋ sɛ yə'rə bwiŋ yà'sə, kaco wɛŋ yə'rə ni' awɛŋ yeŋ à? Wɛŋ tsòho fagə bwiŋ də ɲwèe kà yəyè, wɛŋ sɛ yə yàwɛŋ kè ka' ɛ? ²² Wɛŋ sɛ duk də bwiŋ kà nto ko, wɛŋ sɛ ko yàwɛŋ kè ka' ɛ? Wɛŋ də bwiŋ dzeen rùm, wɛŋ sɛ yə jə bum mù tà'a rùm kè ka' ɛ? ²³ Wɛŋ sɛ kum ɲgùŋ də wɛŋ ri lùuk Musi, njo nɛ wɛŋ sɛ ɣu bupsə bwiŋ lùuk sɛ, nə sɛ fa liŋ Nwi marè'tu ye kə bùu yà? ²⁴ Yà' mègù mok mvɛ'nɛ wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ɲwàk Nwi də, <<Bù lakmvum sɛ ɣu bupsə liŋ Nwi sɛ bùu wɛŋ bùu Jus.>>

²⁵ Wɛŋ bùu Jus, wɛŋ sɛ naanŋ tu bə nzak nɛ ɲgòkom tu mbəmbam, də nà' sɛ nitsɛ' də wɛŋ Nwi wɛŋ a zu rùk. A ye-a ɲga wɛŋ sɛ nòŋsə lùuk Musi fana kom tu nə tse' fàk bohòwɛŋ. Yà' ye sɛ' də a ye-a ɲga wɛŋ sɛ ɣu bupsə lùuk sɛ fana kom tu nə nà' kà zəp fàk tse' lok. ²⁶ A ye-a ɲga ɲwè nɛ wo a ka yi tu kom fa sɛ nòŋsə lùuk Musi sɛ fana Nwii nə jəŋ ɲgəŋgàŋ co ɲwè nɛ wo a kom fa yi tu. ²⁷ Bùu sɛ wo a ka tu kom, nə sɛ nòŋsə lùuk Musi wɛŋ sɛ nitsɛ' jəja də wɛŋ ɲgàa jòŋ. Mù duk ve'nə bùusɛ wɛŋ sɛ wɛŋ ri lùuk sɛ wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ɲwàk, nə kom tu sɛ' wɛŋ sɛ, sɛ kà lùuk sɛ nòŋsə. ²⁸ Yusɛ də, a ye-a ɲga ɲwè kom-a sɛ tu, kaco yà'sə busə yi ɲwè Jus nɛ zìnə nə yeŋ. Yusɛ yà' tse' ɲgònitsɛ' də nɛ'e ɲwè Nwi nɛ zìnə ka yumok sɛ yà'a ma mɔŋgùp ni'i yeŋ. ²⁹ Bùu sɛ wo bùu Jus sɛ zìnə bùu sɛ ntum awo bohòNwi yəyərə. Yà'a fàak sɛ ma ndzənə yòŋsə, yà' ka nzak bə lùk tse'. Nwii nə sɛ kwasə

Kaco Nwè Tse' Lùŋ Busɛ Yi Rì Lùk Yeŋ

riŋ nsàp ɲwè ànə yi, ka bwìŋ yeŋ.

3

Bùu Jus Wèŋ Dzèeŋ Nwì, Nwì Cum Megu Ye Zìnə

¹ A ye-a ve'nə, ye də bùu Jus wèŋ sə tse' fàk yumok sè də wo kuəp ghak Nwì wo də bùusè wo bùu Jus wèŋ à, kom tu tse' yè'sə fàak yà? ² Yà' tse' fàk bohòwo wùriŋ. Nwì ànə fa to ncèp nè nje nè mantombi cap ndzə bohòwo. ³ A ye-a sè də bùu Jus sə mok wèŋ à ka ncèp nè noŋsə fana yà'sə ka də Nwì à cèp bərə ncèp nje nè ɲgwàŋ yeŋ. ⁴ Ka ve'nə yeŋ lok, bùusè a dzəm bwìŋ pwe'fo' ye ɲgàa ci' mɔwès fana Nwii nè cum mali ye ɲgà cèp zìnə. Yà' mègù mvè'nè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ɲwàk Nwì yà'a də, <<Wùu Nwì, yusè wù cèp yà' pwe'fo', yà' nòjəja də wu zìnə.

Wo làp-a yumok bə liŋ yo, yà' kə lə megu də wu zìnə anə wù.>>

⁵ Kàmòk aco bùu mok wèŋ duk də, <<Bup sè vès sə gù sə, sə tesə bwìŋ ɲgòyə bòn̄sə mvè'nè Nwii ye rərəŋ sə.>> Aco vesùwèŋ duk yè'sə ɲgà'a da? Ye də aco a duk mok də a ye-a ɲgà Nwì yeŋsə ves ɲgə' bùu bup avès sè vès gùu, ye də yi ka bəboŋ gù à? Mù sə tsərə yè'sə mvè'nè ɲwèe tsərəgè ve'nə. ⁶ Kaco yà'sə ye ve'nə yeŋ. Bùsə a ye-a də Nwì ka zìnə tsok, ye də aco yi sak nzen̄gòn nə va pip? ⁷ Kàmòk aco bùu mok sə duk mali sè' də, <<A ye ɲgà vès sə ci' ke'cà mɔwès, yà' sə tesə ɲgògù bwìŋ ya wo ye riŋ bòn̄sə ghaha mvè'nè Nwii cèp mègù ye zìnə sə fana wo sə yamsə liŋ Nwì sə bùu zeŋ. Yà' sə tesə a ve'nə laŋ, njo nè Nwii nè yeŋsə fe'lə ɲgàa ci' mɔwès wèŋ ɲgə' co bùu sè bup ye kə bùu yà?>> ⁸ Ncèp njàwo nə də, <<Vesùwèeŋ sə gù lo bup mantombi ntèn, ya yusè bəboŋ nə tesə nja sè'.>> Bùu mok wèeŋ ci' fagə mu mɔwès də mù sə duk ve'nə. Nwii nè yeŋsə nsàp bù ànə ɲgə' nè nà'a nə kərə bə nsàap bum sè wo sə gù yà'sə.

Bwìŋ Pwe' ɲgàa Gù Bup

⁹ Ye də aco a ləsə ncèp ènə yè'sə da? Co vès bùu Jus wèŋ bəghak bù lakmvum

wèŋ à? Hai', ka yeŋ lok fuk. Mù reŋsə yà' laŋ də bùu Jus bə bù lakmvum mègù pwe'fo' yəyərə; mòk ka zok yeŋ bùusè wo pwe' cu sə baa bup. ¹⁰ Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ɲwàk Nwì sə də, <<ɲwè nè mò'fis nè yi kəkurè mɔlisè Nwii bùə.

¹¹ ɲwè nè mò'fis nè co yi rəeŋ yumòok bùə.

ɲwè nè mò'fis nè yi sə làp ɲgòbɛ' mandzə Nwii sè' bùə.

¹² Bwìŋ pwe' a bwìŋ wes fa Nwì ɲkwèŋ laŋ.

Wo a bùuŋ wes løyusè wà;

ɲwè nè ɲgà gù bəboŋ mok bùə.

¹³ Cùu awo nòto co cùu sè.

Bərə bwìŋ rwiŋ mu cùhu wo anə dak.

Yusè yà'a tesə kə cùhu wo, yà' mègù co no ta ɲwè yi.

¹⁴ Cùu awo sə rwiŋ mègù bə yàk bwìŋ nə ye ncèp sè cəcək.

¹⁵ Kù awo fup bòn̄sə ɲgòlòmɔwə' zə bwìŋ ve'ɛ wùriŋ.

¹⁶ Mɔwə' mandzə nè wo ləpwe', wo sə bupsə bum, nə sə jəŋ və ɲgə' sè'.

¹⁷ Wo ka ɲgògù fifi riŋ lok.

¹⁸ Wo bà lis nə kà Nwì sə wəp lok fuk.>>

¹⁹ Vesùwèŋ rì də lùuk sè Nwì à fa sə yà' kotse' bùu sè yi à fa yà' bohòwo sə. Ye də ɲwè nəmòk nè aco yi duk də yi bəboŋ mantombii Nwii bùə. Ndàaŋwè pwe' nè kə təeŋ mantombii Nwì, nə sak tsoŋ li bə yusè yi à gù pwe'. ²⁰ ɲwè nè yi a nòŋsə wes lùuk sə co Nwì jəŋ yi də yi yəyərə bùusè yi a nòŋsə wes lùuk sə bùə. Fàak sè lùk tse', a ɲgònitsè' fa bwìŋ də ɲwè nè wu gù-a ve'ɛ, ye də wù sə gù bup.

Mandzə Nè Nwii Jəgə Bwìŋ Co Də Wo Kəkurè Mu Lisè Yi

²¹ Ye də nè ɲgà'a nè'e mandzə nè Nwii nə gù bwìŋ ɲgòyəeŋ kəkurè mɔlisè yi nə a vè mok laŋ. Mandzə ànə ka yumok ɲgògù bə lùk tse' lok. ɲwàk lùuk Musi bə ɲgàa tsòhòbum Nwì wèŋ à sə cèp gèsə lòfa' bə zeŋ sè'. ²² Mandzə nè Nwii gù ɲwè ɲgòyəeŋ kəkurè mɔlisè yi nə, a ɲgòdzəm bohòjisòs Krest. Yà'a ve'nə bohòndàaŋwè pwe' nè yi dzəm. ɲwè nəmòk ka ye zok yeŋ, ²³ bùusè bwìŋ

pwe'fo' a gù bup lan, nə kà mvwe' bòon sè Nwì sè mok kè dzèŋ. ²⁴ Wo yəəŋ mēgù mok kəkùrè m̀lisè yi anə bə b̀vəm nə nje nə. Yi gù fagè wo vɛ'nə wà nə wà, bohòJisòs Krest nə yi a fiŋ mè'rə wo nə. ²⁵ Nwì à jə yi, nə fa co ndzə cop ya nga Nwii nə swifa ndàanwè nə nà' dzəm bohòyi bup ye. Nwì à gù yè'sə ngònifa bwìŋ də yi gùgè bum bə mandzè nə kəkùrè. ²⁶ A ye to mantombi, Nwì sə ko ntum, nə kà bup sè bwìŋ à sə gù sə mutuhù wo naan. Ye də nə nga'a nè'e, yi sə nitsè' fa bwìŋ də yi ye kəkùrè bə mandzè nə yi sə kà bup mè'rè; nə ye sè' də n̄wè nə nà' dzəm bohòJisòs pwe', yi nə gù nà' ngòye sè' kəkùrè. Yi sə kà bup mè'rè, ngònitsè' fa bwìŋ də yi kəkùrè.

²⁷ A ye-a də Nwì a gù bwìŋ ngòyəəŋ kəkùrè m̀lisè yi bə b̀vəm nə nje, ye də yumok cu fe'lə sè co a kum ngùn b̀u zəŋ yo à? Hai', m̀zəp yumook b̀u. B̀u yà? B̀usè ka də vesùwèŋ a gù yumok ŋkuŋ Nwì nə jəŋ ves də a kəkùrè m̀lisè yi yəŋ; a mēgù b̀usè vesùwèŋ a dzəm bohòJisòs Krest. ²⁸ Vesùwèŋ yə də Nwii gù n̄wè ngòyəəŋ kəkùrè m̀lisè yi b̀u dzədzəm. Yà' ka yumok ngògù bə l̀uk Musi tse' lok fuk. ²⁹ Kè wèŋ tsəm də Nwì mēgù Nwì b̀u Jus wèŋ woòwo ε? Hai', yi Nwì b̀u lakmvum wèŋ sè'. ³⁰ A vɛ'nə b̀usè Nwì mēgù mò'fis. Yi nə jəŋ b̀u Jus wèŋ sè wo komgè yàwo tu mbəmbam sə co wo yəyərə m̀lisè yi nga wo dzəm bohòJisòs Krest. A bohòb̀u lakmvum sè wo kà yàwo tu komgè sə sè' wup. Yi nə jəŋ wo co wo m̀lisè yi yəyərə nga wo dzəm sè' bohòJisòs Krest. ³¹ A ye-a də Nwì sə jə bwìŋ co wo kəkùrè mok b̀usè wo tse' dzədzəm, ye də a sə duk mok də l̀uk ka fàk mok tse' fe'lə à? Hai', ka vɛ'nə sè' yəŋ lok. Yusə də vesùwèŋ sə niŋ rɛŋsə njo nə wo ànə gù l̀uk sə b̀u zəŋ sə.

4

Mandzè Nè Abràham A Ye Kəkùrè M̀lisè Nwì

¹ Vesùwèŋ cep ja'a na bə nzak Abràham nə yi à ye tàcici àvès b̀u Jus

wèŋ nà'a nè. ² Abràham nə ànə b̀u a kəkùrè b̀u yumok sè yi à g̀u, ye də yi tse' yumok co yi kumngùn b̀u zəŋ yo. Mēgù kə də Abràham nə à ka yumok nə co yi kumngùn b̀u zəŋ mantombi Nwì tse'. ³ Nwàk Nwì sə cèp ye də yà? Nà' sə cèp də vɛ', <<Abràham à dzəm yusè Nwì à cèp, ànə geŋ Nwì jəŋ yi co n̄wè nə yi kəkùrè.>> ⁴ A ye-a nga n̄wè fàk yumok, wo lak yi mbàam sè yà' a sè ye, b̀usè yi gù fàk. Mbàam yà'sə ka sè də wo fa yi yà' wà yəŋ, a sè yi fàk yà' yi. ⁵ Yà' ye sè' də yi gùgè ngàa gù bup wèŋ yəəŋ kəkùrè. A ye-a nga n̄wè mòk ka ye yumok fak, nə fa megu ntum nə nje bohòNwì, fana ye də Nwii nə jəŋ yi də yi kəkùrè njo nə nà' a fa ntum ye bohòyi. ⁶ Devìd à dzəm sè' də a zìnə də, n̄wè nə Nwì jə yi də yi kəkùrè nga ngèŋgàŋ ka yumok sè co Nwì jəŋ yi vɛ'nə b̀u zəŋ gù fana n̄wè ànə tse' rɛŋsi anə zìnə. ⁷ Yusè yi à cèp sə duk də, A rɛŋsi bohòb̀u sè Nwì a swi fa wo bup awo, nə swi bisə yà'.

⁸ A rɛŋsi bohòŋwè nə Tàa nə kà yi co n̄wè nə bup mok jə fe'lə.

⁹ Aco a fek mali də, tse' mēgù nsàp rɛŋsi ènə b̀u sè wo a kom fa wo tu kè b̀u sè wo a ka yàwo kom sè' ε? Vesùwèŋ cèp càsə mè fa' lan də, Nwì ànə jəŋ Abràham də nà'a kəkùrè b̀usè nà' à dzəm yusè yi à cèp. ¹⁰ Ghà nə Nwì ànə jəŋ Abràham də nà'a kəkùrè yà'sə, ànə ye nga wo kom fa yi nə tu lan à? Hai', ànə ye nga wo ka yi ntòkom fa. ¹¹ Anə geŋ wo kom fa yi tu sə mankwèŋ, yà' ye mok co ngwè ngònitsè' də Nwì à jə Abràham co nà'a kəkùrè lan b̀usè nà' à dzəm yusè yi à cèp. Yà'a mvwe' sè Abràham nə yi tè' bohòndàanwè pwe' nə nà' dzəm tse' bohòNwì nga wo ka yi tu kom fa, fana Nwì jəŋ n̄wè ànə də yi kəkùrè mu lisè yi. ¹² Yi sè' tè' bohòb̀u sè wo a kom fa wo tu wèŋ pwe'fo', nga ye-a də wo sə yù kuu Abràham nə, nə sə dzəm tse' bohòNwì mvè'nè yi à dzəm to mantombi nga wo ka yi tu ntòkom fa yà'a na.

*Yusè Nwì à Kàak, Anə Tse' Yà' B̀u Sè
Wo Tse' Dzədzəm*

¹³ Nwì ànə kak fa Abràham bə ɲgwì bù ye duk də, yi nə fa nzenɡòn nə pwe' ndzə bohòyà'wèŋ. Nwì ànə kak fa yi yè'sə, à ka bùsə də yi nə à sə nòŋsə lùuk sə yeŋ. Yi à kàk fa nà' bùsə Abràham ànə dzəm tse' yusə yi ànə cep fana yi ye mok ɲwè nè yi yəyərè mʉlisè Nwì. ¹⁴ A ye-a də bùu sè wo sə nòŋsə lùuk sə wèŋ nè kè tse' bum sè Nwì à kàk sə wo fana ye də ɲgòdzəm tse' bohòNwii yu wà, nə ye sè' də yusè Nwì à kàk sə yà' ka fàk tse'. ¹⁵ Yusè aco lùk ɡu to sə, a ɲgògù Nwì yi jok. Megu də wo à ka-a lùuk sə ɡu, bwèrɛ ɲwè kà lùk sè' bʉpsə yuk.

¹⁶ Ye də kəkàk ènə bohòbùu sè wo dzəm tse' bohòNwì. A ve'nə ya yà'a rɛɛŋ də Nwì sə fa ves kəkà' ènə bə bònəm nè nje, nə ye sè' də yi sə fa yà' bohòŋgwì bù Abràham nə lòŋ. Ka də yi fa mègù bohòbùu sè wo sə nòŋsə lùk wèŋ yeŋ, yi sə fa bùu sè wo dzəm tse' bohòyi pwe' mvè'nè Abràham à dzəm. A zìnə də Abràham nə tɛ' àvès pwe'fo' yi. ¹⁷ Yà' mègù mvè'nè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ɲwàk Nwì yà'a də, Nwì à duk də, <<Mù ɡù wu, də wu ye tɛ' bohòlak ɲkùuŋntɛŋ.>> Ye də Abràhaam tɛ' àvès mantombii Nwì yi. Nwì nè Abràham a dzəm bohòyi ènə, yi fagè yòŋsə bohòbùu sè wo à kɔu laŋ yi. Yi togè bum sè yà' ka ntòye co də yà'a ye ve'nə laŋ. ¹⁸ Bum sè Nwì à kàk sə à sə yəəŋ co də yà'a nə kà fàk fana Abràham sə dzəm mali Nwì fo', nə sə naaŋ mali tu bohònà'. Anə ɡeŋ yi kə ye tɛ' bohòlak ɲkùuŋntɛŋ anə. Yà' à mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ɲwàk Nwì sə də, <<ɲgwì bù yòo nè yam ɲkùuŋntɛŋ.>> ¹⁹ A ye yè'sə ɲga Abràhaam mok co lùumɲgòn ɲkù mò'fis ve'ɛ. Yi riŋ də yi kəəp mègù ye mok kɔu, nə riŋ sè' də ɲgwe ye Sàra ɲwà nè yi kà mwe dzəgè. Bum yà'sə lòŋ à ka dzədzəm ye nə kum lok. ²⁰ Yi à sə kà mərè, nə kà ɲgòtsərə yusè Nwì à kà' də nà'a nè ɡù sə sè' tɛŋsè. Yi à sə kùksə Nwì, nə ɡuŋ ghaha bə dzədzəm ye nə ghaha. ²¹ Yi à rì tse' ve'ɛ pap də Nwii nə ɡu tsoŋ li yusè nà' a kàk sə. ²² Nwì ànə jəŋ yi də yi kəkùrè mʉlisè yi bùu nsàp dzədzəm ye ènə. ²³ Yusè wo à còm də Nwì à jə yi də yi kəkùrè yà'sə, yà' sə

kà mvè'nè Nwì à ɡù megu bohòyi nitsè'. ²⁴ Yà' sə nitsè' fa vesùwèŋ mvè'nè Nwii nè ɡù bohòvesùwèŋ sè' ve'nə, ɲga ye-a də vesùwèŋ dzəm-a də Nwì à lòkoksə Tà Jisòs Krest àvès nə mvwe' kɔu na. ²⁵ Jisòs nə, Nwì à tumsə yi də ya yi kɔu bùu bʉp avès, nə lokoksə yi mvwe' kɔu sèmok də ya vesùwèŋ tse' mandzè nè ɲgòye kəkùrè.

5

Ves Nwì Wèŋ Mok ɲge' Bùu Jisòs Krest

¹ Ye də mvè'nè vesùwèŋ mok kəkùrè mʉlisè Nwì bùsə a dzəm tse' bohòyi fana ves Nwì wèŋ mok ɲge' bùu Tà àvès Jisòs Krest. ² Jisòs nə à ɡù yi ɲkuŋ vesùwèŋ sə naaŋ tu bohòyi, nə riŋ nsàp bònəm nè Nwì tse' nà', nè a ni cu ɲga'a ca ènə. Fana vesùwèŋ sə kwa bùsə a sə kùk lis də a nè kè tse' ma ɲjàvès sənə kəkùk nè Nwì tse' nə sè'. ³ Yusəmook sè' də, a yə-a ɲgè' fana a kwa bə zeŋ sè' bùsə a rì də wu yə-a ɲgè', nà' ɡu wu ɲgòko rì ntum, nə kà tɛŋsè. ⁴ Wu ko rì ntum ve'nə fana wù bùuŋ mok ɲwè nè ɲwè. Wu bùuŋ nsàp ɲwè nà'nə ve'nə fana wù naaŋ bwi ɲga'a tu də Nwii nə ɡu tsoŋ li yusè yi duk sə. ⁵ Vesùwèŋ sə naaŋ tu fana yà' kà wà kè cà, bùsə dzədzəm nè Nwì nə rwiŋ sə ntɔu vès anə laŋ. Yi a ɡù yè'sə ve'nə bə ɲaaŋ Yòŋsə nè Rəreŋ nè yi a fa ves nə.

⁶ Ghà nè vesùwèŋ à cu bə jamè fana Krest və nə kə jəŋ kɔu àvès, nə kɔu fa ves sè vès ɲgàa ɡù bʉp. Yi à kè kɔu tsə mègù mʉnə mvək nè nà'a kəkùrè nə. ⁷ A rì də ɡu ve'ɛ wùriŋ bohòŋwè ɲgòkɔu fa mòk, a dzəm ye ɲga ɲgèŋgaaŋ ɲwè nè bəboŋ na. Kàmòk aco ɲwè nəmòk dzəm ɲgòkɔu bùu tu ɲwè nè bəboŋ mòk yo àlɛ. ⁸ Krest à kɔu ye bohòvès ɲga a cu ntòbùu sè bʉp. Yà'a mvəsè Nwì à nitsè' dzədzəm ye bohòvès sə. ⁹ Nwii jəgè ves co bùu sè kəkùrè mʉlisè yi bùu nduəm Krest nə. Ye də yà' nòjəja də yi nè ɡù li vesùwèŋ a kà mvwe' sè jèjòk nè Nwì cu sə kè tiŋ lok. ¹⁰ Ghà nè ves Nwì wèŋ ànə ye mali ntòbə bəbèŋ fana mo ye kə tes fa ves ɲkèŋ bə kɔu ye. ɲga'a nè vès Nwì wèŋ mok ɲge'

fana anə kè lè tsoŋ lì gù də a nə tse' lùŋ bəusə yi cu fe'lə ɲwəm. ¹¹ Ka yà'sə megu. Mook sè' də vesùwèŋ sə kwa ɲga'a ve'ε bə yusè Nwì a gù fa ves yà' ndzə bohòTà àvès Jisòs Krèst sə. A yi Jisòs nè yi a tes fa ves Nwì wèŋ ɲkèŋ nə.

Adàm à Jə Və Kpɛ, Krèst Jə Və Ye Lùŋ

¹² Bup à ni vè sə nzenɣòŋ fεɛŋ bəu ɲwè nè mò'fis fana bup nə soŋ jəŋ və kpɛ. Yà'a mvè'nè kpɛ à vè bohòndaanwè pwe'fo' sə, bəusə bwìŋ pwe' à gù bup. ¹³ Nwì à sə jə vè lùuk ye ɲga bup cu sə nzenɣòŋ anə laŋ. Megu də kaco wo taŋ də nè'e bup yeŋ, ɲga wo ka-a lùk ntònoŋsə na. ¹⁴ Anə ye-a sè ve'nə fana ye jəŋ bə mvək nè Adàm kə dzeŋ bə mvək nè Musì məm̀vè'nè lùk à ka ntòyeŋ nà'a, kpɛ à sə kogè bwìŋ. Kpɛ à sə ko wo ve'nə, ɲga ye-a sè də wo à ka nsàp bup nè co Adàm, nè yi à dzèeŋ tsə ɲgì Nwì ve' nà'a gɛ na.

Adàm nə yè'sə ɲwè nè yi tə mənə tu ɲwè nəmòk nè yi nè kè vè ntsə'mòk. ¹⁵ Megu kə də fəfa nè Nwì ye zok bə bup nè Adàm à gù nə. Busè ɲwè nè mò'fis à gù bup fana mfèŋ bwìŋ kpɛ. Megu də bəvəm nè Nwì tse' ɲəŋ nə ghak càsə. Nwì a sè bwìŋ ve'ε wùriŋ, nə niŋ fa ves bəvəm nè nje nə ndzə bohòŋwè nè mò'fis, nè yi Jisòs Krèst nə. ¹⁶ Fəfa nè Nwì nə jəŋ və ye yusè zok bə bup nè ɲwè à gù nə. Yusè bup ànə à gù sə, à ye də Nwì sak bwìŋ fana ya ndaanwè pwe' gbɛ nzak. Yusè bəvəm à jə vè ye sə də, nà' à gù bwìŋ ɲgòyəŋ m̀lisè Nwì co bəu sè wo kəkurè, ɲga ye-a sè də wo à gù bup kè' ɲkəuŋntèŋ laŋ na. ¹⁷ Njo bup nè ɲwè nè mò'fis à gù fana kpɛ tse' nzenɣòŋ nə pwe' bəu ɲwè nè mò'fis ànə. ɲwè nəmòk sè' nè mò'fis nà'a, yuye sè yi à gù à yam càsə. Bəu yusè yi à gù sə fana ndaanwè pwe' nè yi jə bəvəm Nwì, nə ye fəfa nè ɲgòye kəkurè m̀lisè Nwì wèŋ nè kè cu ncu nè co bəu sè ghaŋ wèŋ.

¹⁸ A yà'sə də mvè'nè bup nè Adàm à gù nə à gù bwìŋ pwe' gbɛ nzak fana yà' ye sè' ve'nə də bəbo nè Jisòs à gù nə a fiŋ mè'rə wes bwìŋ bohòza' ènə sè' pwe', nə fa wo lùŋ. ¹⁹ Bwìŋ pwe' a bəuŋ wes

ɲgàa gù bup bəu bup nè ɲwè nè mò'fis à gù fana a sè' ve'nə də bwìŋ pwe' nə kə yəŋ mok kəkurè bəu ɲwè nè mò'fis mòk nè yi à gù ye yusè Nwì à cèp sə.

²⁰ Bə ma nè nzak lùk ye fana lùuk sə à ni vè yəwo ya bwìŋ gɛ ghaha bup ghaha. Mvè'nè bwìŋ à sə gù ghaha ləbup mantombi fana bəvəm nè Nwì ghaha casə bwi ye sè'. ²¹ Ya ɲga yà'a ye də mvè'nè ɲaŋ sè bup tse' sə à sə gù bwìŋ wo kpɛ fana bəvəm nè Nwì tse' bwìŋ ye ɲəŋ sè' ɲgògù bwìŋ wo yəŋ kəkurè, nə kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nə bohòJisòs Krèst nè yi Tà àvès nə.

6

Bup Ka Wen Sə Bàa Yi

Mok Kotse'

¹ Ye də aco a duk yè'sə ɲga'a da? Ye də a sə gɛ ghaha lo mali bup mantombi ya bəvəm nè Nwì nə sə ghaha ye sè' à? ² Hai' ka ve'nə yeŋ. Aco ɲwè nè yi a kpɛ ma nè bohòbup laŋ sə gɛ mali bup à? ³ Wèŋ ka riŋ də mvè'nè vesùwèŋ à bəptesə nə bəuŋ bəu Jisòs wèŋ yà'a ye də ànə kpɛ be'lə yà'sə ves Jisòs wèŋ mvwe' mò'fis riŋ à? ⁴ Ye də yà' mègù co də vesùwèŋ à kpɛ venə wèŋ, fana wo tuuŋ be'lə ves sè' venə wèŋ ghà nè vesùwèŋ à bəptesə nə. A yà'sə mok də mvè'nè Jisòs à lòkok mvwe' kpɛ bə ɲaŋ Tè' ye sə fana ye də vesùwèŋ cu yà'sə mok sè' ɲwəm. Vesùwèŋ tse' yòŋsè nè fi, ya a gi mok bə mandzè nè fi sè'.

⁵ A ye-a də mvè'nè yi à kpɛ, à kpɛ be'lə venə wèŋ fana ye də vesiwèŋ nè lòkok be'lə mvwe' kpɛ sè' ve'nə. ⁶ Vesùwèŋ ri də ghà nè wo ànə tɛ'lə Jisòs Krèst m̀ntəŋ nà'a fana nsàp nè vesùwèŋ ànə sə ye to mantombi nà'a à kpɛ bə nà' m̀ntəŋ anə. Yà' à ye ve'nə də ya wo gɛ bupsə gesə ɲwè nè bup nə fo'. A ve'nə də vesùwèŋ kà ɲkwèŋ bohòbup mok sə fàk mali. ⁷ Busè a zinə də a ye ɲga ɲwè kpɛ laŋ fana bup kà ɲgəŋgəŋ yumok mok gù to fe'lə.

⁸ Yà' mègù mvè'nè də vesùwèŋ a kpɛ be'lə ves Krèst fana a tse' dzədzəm sè' də a nè kè cu ɲwəm sè' venə wèŋ bəbɛ'.

⁹ Busè a rì dè Nwì à lòkoksè Krèst nè mvwe' kpɔ laŋ fana yi nè kà mok kpɔ fe'lè. Kpɔ ka ñàŋ bohòyi mok tse' fe'lè.

¹⁰ Busè yi ànə kpɔ fana yi kpɔ, nè mesè bə bɔp kè' mò'fis, də bɔp kà yi mok mumsè fe'lè. Ncu ye nè yi cu nà' ñga'a nè, yi sè cu mok ncu nè nà'a nè bohòNwì.

¹¹ Yà'a mègù bohòwèŋ sè' bə mandzè ànə vɛ'nə də wèeŋ sè tsərə tu awèŋ co də wèeŋ bùu sè wèŋ a kpɔ, nè ga'a mesè wèŋ bɔp wèŋ laŋ. Wèeŋ tsərə mok də wèŋ cu mok ncu nè Nwì co bùu Jisòs Krèst wèŋ.

¹² Mɔmvè'nè yà' nè yeè nè vɛ'nə fana kà də wèeŋ me'rə bɔp ko nisə wèŋ sè bàa yi ya ni' awèeŋ sè dzəm ñgògùhɔ bɔp duk. Wèeŋ sè tsərə tse' də, ni' awèŋ sè nè kpɔ mvək momjo. ¹³ Ye də kà də wèeŋ me'rə fa fuk ni' awèŋ sè mamòk co yu nè wo sè gùhɔ bɔp bə zèŋ duk. Wèeŋ gɔ bə ni' awèŋ sè lɛ co bùu sè wo a kpɔ laŋ, nè lokok foho və ñwəm səmok. Wèeŋ me'rə fa ni' awèŋ bohòNwì ñgògù mègù bə zèŋ yumok sè yà'a bəbɔŋ. ¹⁴ Bɔp kà wèŋ sè bàa yi mok kotse'. A ye vɛ'nə bùusè lùk ka wèŋ yi tse', tse' wèŋ bòvəm Nwì nè.

Fa Ni' Awèŋ Co Ñkwèŋ ÑgòSə Gù Bòŋ

¹⁵ Bum yè'sə sè tsè' yè'sə ñga'a da? Yà' sè tsè' yè'sə mok də, bùusè lùk ka ves yi tse', də a cu mok ncu bòvəm Nwì àlɛ, aco a sè gɔ bɔp mok ntèŋ à? Hai', ka vɛ'nə yeŋ. ¹⁶ Wèŋ ka riŋ də a ye-a ñga wù mè'rə fa ni' yòbohòŋwè nəmòk də wu sè yuk duk ye, ye də wu yà'a mok ñkwèŋ ye riŋ à? A ye-a də wèeŋ ñkwèŋ bohòbɔp ye də anè kè tesə fo' kpɔ. Bùu sè wo sè yuk yàwo Nwì fana anè kè tesə də wo bùu sè wo kəkurè mɔlisè Nwì. ¹⁷ Vesùwèeŋ kwasə Nwì. Busè wèŋ ànə ye to ñkwèŋ bohòbɔp fana wo yərə fa wèŋ bum sè zinə sè, wèŋ sè bɛ' lòbum yè'sə bə ntɔm awèŋ pwe'fo'. ¹⁸ Wo a fiŋ mè'rə fis wèŋ ndzə bohòbɔp laŋ fana ye də wèŋ ye mok co ñkwèŋ bə mandzè nè ñgògù bəbɔŋ. ¹⁹ Mù sè cèp, nè sè kum bə bum sè a yəgè yà' nùumbu pwe' də ya wèeŋ rɛeŋ bə zèŋ, bùusè bum yè'sə gɔ bohòwèŋ ñgòrɛeŋ yà'. A ye to mantombi fa' wèŋ me'rə fa

wes ni' awèŋ bohòbum sè yà' ka rərəŋ yeŋ, nè sə fak fàak ñkù' fana bɔp sə ghaha lo mantombi. Ye də nè ñga'a nè'e, wèeŋ fa ni' awèŋ sè mok ñgògù bəbɔŋ ya wèeŋ sè ye bùu sè rərəŋ.

²⁰ Wèŋ ànə ye to ñkwèŋ bohòbɔp, ñgògù bəbɔŋ à ka fàk bohòwèŋ tse' fuk. ²¹ Swe'e sè wèŋ à tse' bə bum sè wèŋ à gù yà' fana marè'tu sè ko wèŋ ñga'a bə zèŋ yà'sə yà? Yà'a nè kè lè mègù bə kpɔ. ²² Wo a fiŋ mè'rə fis wèŋ ndzə bohòbɔp mok laŋ, wèŋ a bùuŋ ñga'a mok ñkwèeŋ sè Nwì. Swe'e yà'sə yàwo də wèeŋ mok bùu sè rərəŋ fana yà'a nè kè lè yàwo də wèeŋ nè tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk nè. ²³ Lələk nè ñwèe tse' nà' bohòbɔp, a kpɔ. Megu də fəfa nè Nwii ye lùŋ nè nà'a nè kà mè nè. Vesùwèŋ tse' lùŋ ènə ndzə bohòTà àvès Jisòs Krèst.

7

Lùk Tse' Mègù Fàk Bohòŋwè Nè Yi Cu Ñwəm

¹ Bwema am wèŋ, mù də wèŋ rì tse' bə nzak lùk vɛ'ɛ bəbɔŋni, də lùuk sè tse' mègù fàk bohòŋwè ñga yi cu ntòŋwəm; ka vɛ'nə yeŋ à? ² A fuhɔ ja'a na yà' bə nzak gù è. A ye-a ñga ñwàŋwè lògù fana lùk kotse' yi, də mvè'nè ndu ye cu ñwəm fana yi nè sè cum megu bə nà'. A ye-a ñga ndu ye nè kpɔ fana ye də lùuk sè kà yi mok kotse' fe'lè. ³ Ye də a ye-a ñga ñwà ànə lò-a bohòŋwè mòk nè zok ñga ndu ye nè cu ntòfo' fana wo nè duk də yi sè ko nto. A ye-a ñga ndu ye nè kpɔ laŋ fana ye də lùk kà yi mok ko. Yi lò-a, nè kə jəŋ fe'lə ndu mòk ye də yi ka nto ko.

⁴ Bwema am wèŋ, yà' mègù bohòwèŋ bə nzak lùk sè' vɛ'nə. Lùk ka wèŋ kotse' bùusè wèŋ a kpɔ wèŋ Jisòs Krèst wèŋ laŋ. A yà'sə ñga'a də, wèŋ tse' mok ndu nè fi nè yi Jisòs Krèst, nè Nwì a lòkoksə yi mvwe' kpɔ də ya vesùwèeŋ zəm ntò'o sè yà' tse' fàk bohòNwì. ⁵ Ghà nè vesùwèŋ à sè cu to ntòncu nè ni' avès dzəmgè nà'a fana lùuk sè à sə fimsə mis də a sè gɔ bum sè vesùwèŋ à sè gù yà'sə, fana yà' sè zəm ntò'o sè a kpɔ. ⁶ Ñga'a fana, wo a fiŋ mè'rə fis ves bohòlùuk sè mok laŋ.

Vesùwèŋ a kpɔ laŋ fana yusè yà' à sɛ koho tse'gè ves mantombi fa' sɛ ka ŋga'a mok yeŋ. Kà dɛ a sɛ fak bohòNwi bɛ mandzè nè zɛm nè lùk à sɛ tse' nà' yi nà'a mok duk. A sɛ fàk bohòyi mok bɛ mandzè nè fi nè Yòŋsè Nwi sɛ nitsè' fa ves nà' mok yi.

Lùuk Ye Nkuŋ Fana Bɔp Yèŋ

⁷ Ye dɛ a sɛ cèp yè'sɛ dɛ yà? A cèp yè'sɛ dɛ lùuk sɛ yusè bɔp à? Hai' yà' ka ve'nɛ yeŋ lok fuk. Yusè mù sɛ duk sɛ dɛ, lùk a gù mù yi ŋkuŋ mù rì bɔp. Lùk à ka-a dɛ yi duk dɛ, <<Kà yu ŋwè mòk wa>> duk, bwèrɛ dɛ mù à ka dɛ ŋòwa yu ŋwè mòk bɔp riŋ. ⁸ Ncèp ànɛ à gù yi ŋkuŋ fana bɔp tse' ŋga'a mandzè nè ŋògù mù, mù sɛ waŋ ke'ca bum bwiŋ nduk, nduk. A ye-a dɛ lùuk bùè, ye dɛ bɔp kpɔ sɛ laŋ. ⁹ Mvèk mòk à ye to nè mù à sɛ cu yu am co lùuk bùè. Mù ànɛ geŋ dɛ mù riŋ ŋga'a kɛ lùuk sɛ Nwi sɛ fana bɔp lokok, mù kpɔ. ¹⁰ Lùuk sɛ Nwi à fa yà' dɛ ya bwiŋ tse' lùŋ bɛ zeŋ sɛ à jɛ vè fa mù yàm-e kɛ kpɔ. ¹¹ Bɔp à cà ndzɛnɛ lùuk sɛ, nè borɛ mù, mù gù bɔp. Yà'a mvè'nè bɔp à jɛ vè fa mù kpɔ sɛ. ¹² A zinɛ dɛ lùuk sɛ rɛrɛŋ, nè ye yusè yà' sɛ cèp sɛ pwe'fo' sɛ' rɛrɛŋ ànɛ. Yà'a rɛrɛŋ nè ye bèboŋ sɛ'.

¹³ A yè'sɛ dɛ yumok sɛ yà'a bèboŋ a jɛ vè fa mù kpɔ à? Hai', à ka kpɔ lùk jɛ vɛ, à jɛ vè yi bɔp. Bɔp à jɛ vè kpɔ nè ma nè ndzɛ mvwe' lùuk sɛ yà' à ye yusè bèboŋ sɛ. Yè'sɛ à ye ve'nɛ dɛ ya vesùwèŋ ye riŋ tsɛ'rɛ yu nè wo to yi dɛ bɔp nè. Yà'a mvèsè lùuk Nwi a nitsè' yà' jɛja mvè'nè bɔp, bɔp ve'ɛ wùriŋ nè casɛ sɛ.

Mvèsè Nwèè Lùgè Bɛ Bɔp

¹⁴ A rì dɛ lùuk sɛ yàwo yumok sɛ ma nè bohòyòŋsè fana mù ye megu yàm ŋwè nè mù kà duk Nwi yukgè, nè bɔp kohotse' mù yi. ¹⁵ Mù ka nsàp ncu nè mù cu riŋ, bùusè mù kà yusè mù dzɛm dɛ mù gù sɛ gùgè. Yà' sɛ kɛ tesɛ megu dɛ mù sɛ gù mègù yusè mù sɛ bèŋ dɛ mù kà yà' gù sɛ. ¹⁶ A ye-a dɛ mù sɛ gù bɔp, ŋga mù sɛ dzɛm sɛ ntùù mù ŋògù lɛ bèboŋ fana mù rì dɛ lùuk yusè bèboŋ. ¹⁷ Fana ye dɛ,

sɛ kà bɔp yà'sɛ mok mù gù, sɛ gù yà'sɛ mok bɔp nè yi cu ndzɛ ni'ì mù nè. ¹⁸ Busè mù rì dɛ yumok sɛ bèboŋ ka ndzɛ ni'ì mù nè mù ŋwè wà ènɛ yeŋ. A ve'nɛ bùusè mù dzɛm ŋògù yusè yà'a bèboŋ laŋ, nè kà yà' gù to. ¹⁹ Mù kà yusè bèboŋ sɛ mù dzɛm ŋògù sɛ gùgè. Mù sɛ gù ŋga'a kɛ bum sɛ bɔp sɛ mù ka dzɛm ŋògù yà' dzɛm sɛ. ²⁰ Fana a ye-a ŋga mù sɛ gù bum sɛ mù sɛ kà dzɛm dɛ mù gù yà' dzɛm sɛ fana, ye dɛ sɛ kà yà' yà'sɛ mok mù gù. Sɛ gù yà' bɔp nè yi cu ndzɛ ni'ì mù nè.

²¹ Fana mù yɛ dɛ yà'a mvè'nè bum bùuŋgè, dɛ mù sɛ dzɛm ŋògù bèboŋ, bɔp sɛ noon kok megu sɛ' fo'. ²² Mù sɛ dzɛm ŋòbɛ' lùlùuk sɛ Nwi sɛ, sɛ ntùù mù; ²³ fana yumok cum mali bohòmù ànɛ sɛ' sɛ yà' sɛ lù bɛ lùuk sɛ ŋkɛrɛ àm sɛ dzɛm dɛ yà'a bèboŋ sɛ. Yà' sɛ kotse' mù, nè sɛ gù mù ŋòye mali ŋkwèŋ bohòbɔp nè yi cu ndzɛ ni'ì mù nè. ²⁴ Yè'sɛ yà ve'nɛ ŋkɛrɛ bisɛ mù ɛ. Aco kɛ fis gesɛ mù sɛ mvwe' nsàp ni' nè nà' sɛ sɛ jɛ lòmù mvwe' kpɔ ènɛ ndà pip. ²⁵ A kwasɛ Nwi bùusè yi a caŋsɛ gesɛ vesùwèŋ fo' ndzɛ bohòTà àvès Jisòs Krest.

Ŋgòlèsɛ bɛ zeŋ fana mù yàm bɛ tu àm, mù sɛ fàk bohòlùuk sɛ Nwi bɛ ŋkɛrɛ àm, nè sɛ fàk mok bohòlùuk bɔp bɛ ŋgùrni' àm.

8

Aco A Cum Ncu Nè Kèkùrè Bɛ Nàaŋ Yòŋsè Nè Nwi

¹ Ye dɛ a yà'sɛ mok dɛ bùu sɛ wo a be'lɛ bɛ Krest wèŋ ka bo mok sɛnɛ nzak tse'. ² Busè mù cu yàm mok ndzɛ bohòyòŋsè nè yi gùgè bwiŋ ŋòcu ŋwəm ghà nè wo be'lɛ bɛ Jisòs nà'a. Nà' fis me'rɛ mù sɛ bàa bɔp nè ye kpɔ wèŋ laŋ. ³ Lùuk sɛ Nwi à fa sɛ yà' ànɛ ka ŋòghak to bɔp yeŋ, bùusè ni' ŋwè ka nàŋ tse'. Ye dɛ Nwi a gù yusè kaco lùk gù to yà' yeŋ. Yi tumsɛ vɛ mo ye, dɛ wo dzɛ nà' bɛ ŋgùrni' co ni' yàvès sɛ bɛ bɔp yè'e, dɛ ya nà'a ghak fa ves nàaŋ bɔp sɛ. ⁴ Nwi à gù ve'nɛ dɛ ya vesùwèŋ sɛ a cugè bɛ nàaŋ yòŋsè nè, sɛ a ka bɛ nàaŋ ŋwè wà cum yè'e, a sɛ gù bum kèkùrè bɛ mandzè nè lùk sɛ dzɛm

nə. ⁵ Bùu sè wo gùgè bum yàwo mvè'nè ngùpni' sè dzəm wèŋ tsərə mègù sè' bum sè ma nè ngùpni' anə. Bùu sè wo gùgè yàwo yusè yòŋsè nə sè dzəm zeŋ sè fana wo sè tsərə yàwo sè' bum sè ma nè yòŋsè nə. ⁶ Nwè nè yi tsərə mègù bum sè ma nè ngùpni' fana anè kè tesə fo' kpɛ. Nwè nè yi sè tsərə ye bum sè ma nè yòŋsə nə kè tse' ye sè lùŋ, nə ye fifi. ⁷ A ye-a ŋga ŋwè sè tsərə mègù bum sè yà'a ma nè ngùpni' fana kaco ŋgèŋgàŋ ye to fuk ŋge' bə Nwì yeŋ bùusè yi sè kà lùuk Nwì sè nòŋsè, nə ye sè' də kaco yi bə' to yà' yeŋ. ⁸ Kaco bùu sè wo cu ncu nè ngùupni' awo sè dzəm gu to Nwì yi kwa yeŋ.

⁹ Mègù də wèŋ sè kà yàwèŋ yusè ngùpni' sè dzəm sè gù. A ye-a də Yòŋsè Nwì nə cu sè ntùu wèŋ zinə, fana wèŋ sè gu yàwèŋ yusè yòŋsè sè dzəm sè. A ye-a ŋga ŋwè nəmòk ka yòŋsè nè Krest tse' fana ye də ŋgèŋgàŋ ka ŋwəə Krest nə sè' yeŋ. ¹⁰ Ye sè' də a ye-a ŋga Jisòs Krest cu sè ntùu wù fana ye də wù cu ŋwəm bùusè yi a gù wu ŋgòye kəkurè málisè Nwì; ŋga a ye-a sè də wèŋ sè kpɛ mali bə ngùupni' awèŋ bùu bup awèŋ na. ¹¹ Yusəmok cu sè' də, a ye-a ŋga Yòŋsè Nwì nè yi à lòkoksə Jisòs mvwe' kpɛ nà'a cu sè ntùu wèŋ fana Nwì nè yi à lòkoksə Jisòs Krest mvwe' kpɛ nə, nə gu ni' awèŋ sè yà' kpɛ laŋ sè luŋ foho və səmok. Yi nə gu ve'nə bə mandzè nè də yòŋsè ye nə cu sè ntùu wèŋ.

¹² Vesùwèŋ tse' yusəmok sè a nə gu tson yà' bwema am wèŋ-a. Kà də vesùwèŋ sè gu yusè ngùpni' sè dzəm yà' duk. ¹³ Busè a ye-a ŋga wèŋ cu, nə sè gu yusè ni' awèŋ sè dzəm zeŋ fana ye də wèŋ nə kpɛ. Yà' ye sè' də a ye-a ŋga wèŋ zə gesə fàak ngùpni' sè bə ŋaŋ Yòŋsè Nwì fana ye də wèŋ nə cum ŋwəm. ¹⁴ Bùu sè wo bə'gè mandzè yusè Yòŋsè Nwì sè tsè' wo fana ye də wo bwe Nwì. ¹⁵ Yòŋsè nè wèŋ a jə nà' bohòNwì nə a ka wèŋ ŋkwèŋ də ya wèŋ sè tse' wuə bùsə. Nà' tse' ŋgògù wèŋ ŋgòye bwe sè Nwì. Ye də yi gu ves ŋgòri ŋgòcèp to bohòNwì, nə sè to yi də Pàpa, Tè'. ¹⁶ Yà'a mvwe' sè Yòŋsè Nwì nè

gùgè ves ŋgòriŋtse' sè ntùu vəs pap də a bwe Nwì sè. ¹⁷ A ye-a də vesùwèŋ bwe ye fana ye də vesùwèŋ nə kə tse' bum sè yi a nòŋsə fa bùu ye wèŋ sè sè'. Yà' ye sè' də vesùwèŋ nə kə tse' bum yè'sə ves Krest wèŋ bəbè'. A ye-a ŋga vesùwèŋ sè yə ŋgə' venə wèŋ bəbè' fana a nè kə cu be'lə mvwe' sè kəkuk sè ye sè sè' bəbè' anə.

Bum Nə Kə Ye Kəkurè BohòBùu Sè Wo Dzəm Nwì

¹⁸ Mù rì yàm də ŋgə' nè vesùwèŋ sè yə ŋga'a nè'e, kaco wo fuhə to nà' bə nsàp kəkuk nè nà'a nè kə ye ntsə'mòk bohòvès nə yeŋ. ¹⁹ Nzeŋgòŋ nè Nwì à gù nə bə bum sè yà'a ca sè pwe'fo' sè kək tse', nə kà lis càp ŋgòyə nùmbu ànə nè Nwii nè fis və bwe ye wèŋ jəja nə. ²⁰ Nwì a gù fəsə lònzeŋgòŋ nə maŋkwèŋ, nà' kà fàak ye sè dak mok tse' fe'lè. Nzeŋgòŋ nə bə bum sè ca sè pwe'fo' à ka wo də a ye ve'nə dzəm, Nwì à gù yi də yà'a ye ve'nə. Nwì nə à sè kək gèsə lòmantombi, ²¹ bə nùmbu nè bum sè yi à gù sè pwe' nè tesə sè mvwe' ncu nè wo nè kə bup cà wà nə. Ya ŋga nze nə tesə ve'nə fana, nà' yəəŋ mok bə bəŋ sè bwe Nwì sè. ²² Vesùwèŋ rì də nzeŋgòŋ nə bə bum sè Nwì à gù ca sè pwe'fo' sè wa furə fis, nə sè ye ŋgə' co ŋwàŋwè nè yi sè ghà mwe ve'ε tètè kə wes ntinə. ²³ Sə kà nze nə yiyi wa mègù, vesùwèŋ sè Nwì a fa ves yòŋsè nè nje nə co ŋgwì yumòk nè nà' yèto də yumòk cu ŋgòvəə, a sè wa sè' ve'nə. Vesùwèŋ sè tək nùmbu nè Nwii nè kə fis tes ves jəja co bwe ye, nə fiŋ me'rə fa ves ngùupni' avès də ya ŋga yà'a kà bi. ²⁴ Ghà nè vesùwèŋ ànə dzəm, nə tse' lùŋ ntèŋ fana, a ye ŋgònaŋ tu bə bum yè'sə. Yusè wù yə-a yà' málisè laŋ fana ye də wù kà tu bə zeŋ mok naŋ, bùusə a ndà nè yi yə-a yumok laŋ, yi sè naŋ fe'lə tu səmok ε? ²⁵ A ye-a ŋga vesùwèŋ sè naŋ tu avès bə yumok sè a ka yà' ntòye fana, a cu ŋgòtək ve'nə, yà' rəŋ də a sè ko rì ntəm.

²⁶ A sè' də Yòŋsè nè Nwì nə sè tesə vesùwèŋ sè a jì ŋàŋ yè'sə. Busè a ka mvè'nə aco a laŋ riŋ Nwì bəbəŋ riŋ fana Yòŋsè nə sè laŋ fa ves nsàp nè bə jòŋ,

bə mandzè nè anə ye-a vès a kà cèp to. ²⁷ Nwì nè yi rì ntum bwìŋ pwe' nè, yi rì yusè yòŋsè nè sə tsərə sə sè', bùusè yi sə lɛŋ fa bùu Nwì wèŋ bə bum sè Nwì sə dzəm sə.

²⁸ Vesùwèŋ rì sè' də yusè yà' kè tsèŋ-a ŋwè pwe' fana Nwì sə fàk bə zɛŋ yi ŋgògù yusè yà'a nè ye bəboŋ bohòbùu sè yà' dzəm yi wèŋ; bùu yà'sə sè yi a to fis wo mvè'nè yi ànə dzəm kok sə ntùu yi də yà'a nè ye ve'nə sə. ²⁹ Bùu yà'sə sè yi ànə rìŋ wo, yi duk də yà'wèŋ nè bùuŋ co mo ye, ya ŋga mo ye nè ye motu bohòbwema sè wo ŋkùuŋ sə. ³⁰ Bùu sè yi ànə duk də yà'wèŋ bùu sè ye sə fana yi to yà'wèŋ. Yi ànə to wo fana yi gu yà' ŋgòye yəyərə məlisè yi. Yi ànə gu wes wo yəyərə anə fana yi fa yà'wèŋ mvwe' ncum sè ghaŋ sè bəboŋ.

Yusè Aco Yà' Ghak Vees Yè'sə Yà'?

³¹ Yumok cu fe'lə sè aco a cèp ŋkuŋ à? A ye-a də Nwì tə ma nè njàvès, ye də ŋwè nè aco yi ghak ves ye ndà? ³² Nwì à ka də mo ye kà ŋgə' yə dzeen, fana yi fis fa nà' bùu vès. Ye də yumòk ka nè aco yi dzeen də yi nè kà ves nà' fa mok cum fe'lə. ³³ Nwè nè aco yi lap bùu Nwì wèŋ bə nzak yè'sə ndà? Nwì a gu ves yi də vès mok yəyərə. ³⁴ Ye də ŋwè nè aco yi muk cù də vès gbù nzak yè'sə ndà? Jisòs Krest bə tu ye à kpə bohòvès, nè lokok sèmok. Yi cu ŋga'a bo ma mà'a Nwì, nè sə lɛŋ fa ves. ³⁵ Aco yumok gapsə vesùwèŋ bə dzədzəm nè Krest tse' nà' bohòvesùwèŋ ènə à? Yumok co ŋgə', bə jìjipsè ŋga wo sə yak ves bùu yi, njè, jì cək, kè ŋga wo sə təkse ves, kè wo də wo gbɛ' ves bə fèk. A mègù-a sè bum yè'sə aco yà' gapsə ves à? ³⁶ Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì də,
<<Wo sə zə ves nùumbu pwe' bùu wù.
Wo sə gu megu ves co nsùŋgaŋ sè wo sə
jə lòwo ŋgòkə sɛə wo sɛə.>>

³⁷ Bə bum yè'sə pwe', vès a ghak yà' bə ŋaŋ Krest nè yi dzəm vès nè. ³⁸ Mù rì tse' pap də kaco yumok gapsə fis ves bə dzədzəm ye nè yeŋ. A dzəm ye kpə kè lùŋ, kè masinjàa Nwì məbu bə tu awo, nè

ye nsàp yòŋsè mòk nè yi tse' ŋaŋ mbwa pwe', kaco yà' gapsə ves yeŋ. ³⁹ A dzəm ye yumòk nè nà' cu kè nè nà' ka ntòvə, a dzəm ye ma məbu bə sə nze pwe'. A dzəm ye yumòk nè Nwì a gu nà' pwe', mù ka yàm yumòk nè aco nà' gapsə fàk ves bə dzədzəm nè Nwì a nìtsè' fa ves nà' ndzə bohòJisòs Krest nè yi Tà àvès ènə ye.

9

Bum Sè Nwì A Fa Bùu Izùre Wèŋ

¹ Yusè mù sə də mə cèp yè'e ka ŋàhà jap yeŋ. Mù sə cèp zìnə co ŋwəə Jisòs Krest. Ntum àm nè Yòŋsè nè Rərəŋ nè tse' nà' yi nè, ² sə rì də a zìnə. A zìnə də manziŋ sə ko mə ve'ɛ wùriŋ, ntum sə yaan mə sè' nsàp nè co kà teŋsə fàk, ³ njo bùu lak am bùu Jus wèŋ, sè wo ka Krest dzəm. Wo sè wo bwema am sè vesiwèŋ njàŋ. A ye-a də Nwì to fa mə ndò, nè cok fis gesə mə ndzə bohòKrest, yà' tesə bùu am yè'sə wèŋ fana boŋ ghak mə lɛ ve'nə. ⁴ Wo bwe Izùre, yi à jə wo də yà'a bwe ye, yi à sə ye bə yà'wèŋ bə ŋaŋ ye, yi ànə zɛ rək sè' bə yà'wèŋ, yi fa yà' lùuk ye, yi niŋtsok fa wo mvè'nè yà'a nè sə kuksə yi fana yi kàk fa wo bum mok sè'. ⁵ Wo ŋgwì bù nè wo à tesə bohòtácici avès wèŋ. Krest bə tu ye, nè wo à dzə yi sə nzeŋgòn feŋ nè, yi sè' ŋwè lak àwo. Yi Krest nè, yi Nwì nè yi ghak bum pwe', vesùwèŋ kuksə yi nè kà teŋsə yuk. Yà'a ye ve'nə.

Yusè Nwì A Kàk, A Ka Wà Ca

⁶ Mvè'nè mù də ntum sə yaan mə bùusè bùu Izùre wèŋ à dzèŋ yusè Nwì à kà' sə ve'nə, mù sə kà yè'sə də yusè Nwì à kàk sə a cà wà duk. Ka də ŋwəə Izùre nè fòpwe' ŋgwì bù Izùre anə pap yeŋ. ⁷ Yà'a sè' ve'nə də ŋgwì bù Abràham wèŋ ka pwe' bwe Abràham sè pap sè' yeŋ. Nwì à duk fa Abràham nè də, <<Bwe sə mə nè gu wo noŋsə liŋ yòsə, a bwe sə bohòmo yòAzik.>> ⁸ Yè'sə sə nìtsè' də bwe sè Abràham à dzə sə, wo ka lòŋ fo' bwe Nwì yeŋ. Bwe ye sə mègù sè wo dzə wo mvè'nè Nwì à kà' Abràham nè ŋkuŋ fana wo taŋ wo co bwe Abràham sè zìnə sə. ⁹ Mvè'nè Nwì ànə kàk Abràham nè

fana yi à duk fa nà' dè, <<Mvèək nè kàrè mù foho vè, fana Sàra nè dzè mwe.>>

¹⁰ Ka nà'nè megu. Mòok sè' dè ghà nè Azik ànè kuk fana ngwe ye Rèbekà dzè fa yi bwe fès. ¹¹⁻¹² Ghà nè bwe yè'sè à cu ntòndzè vèè, nga wo ka yumok bup kè bèbon àlè ntògà, Nwì duk fa ma awo nè duk dè, <<Mo nè tu nè, nè fak bohònè ma nkwenj.>> Nwì ànè gu yè'sè nga yà'a yèèj jèja dè a kokgè sè vèè yi nkun yi cok fis mo nje nè yi dzèm. Yà'a bòyi fana yi to ndàanwè nè yi dzèm, ka dè tse'nga a nwè nè yi gù yumok nkun yèj. ¹³ Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzèné nwàk Nwì sè dè, <<Mù dzèm Jakòp, nè bej Esò.>>

Nwì Gùgè Yuye Mvè'nè Yi Dzèm

¹⁴ A yè'sè dè Nwì gùgè bum ye bè mandzè nè nà' ka rèrèj yèj à? Hai' yà' ka vè'nè yèj. ¹⁵ Yi ànè duk fa Musi fa' dè, <<Mù nè koksè manziñ bohòjwè nè mù dzèm mù.

Mù nè niñtsok fa gùbòn njàm nè bohòjwè nè mù dzèm sè' mù.>>

¹⁶ Yà'a yè'sè jèja dè Nwì dzèmgè ngògù yuye fana yà' kà bùsè dè yi gù vè'nè bùsè bwìj dzèm vè'nè kènè dè bùsè bwìj gùgè vè'nè sè' ye. Yi gùgè yà' bù manziñ nè nje sè vèè yi. ¹⁷ Yà' cu ndzèné nwàk Nwì sè' dè,

<<Mù a koksè wù Ferònkum ya mù niñ fa bwìj nàan am sè mətuhù wù,

Ya liñ am sè nè yuhu bè nzeñgòn nè pwe'.>>

¹⁸ Ye dè yà' nòjèja dè Nwì koksègè manziñ nje bohòjwè nè yi dzèm yi, nè guñsè fa tu bohòjwè nè bòyi dè yi gu nà' vè'nè.

¹⁹ Kàmòk aco nwè nèmòk fek duk dè, <<Aco Nwì bej nwè nga'a va, nga a ye-a dè nwèè gù mègù yusè Nwì gù ngèngàn yi nkun yi gu yà' na.>> ²⁰ Nwè nè wà, wù jè cù fònkun nè sè fek Nwì yumok è? Aco kùn fek to nwè nè nà' bom yi nè dè, <<Wù bom mù vè'è bù yàlè à?>> ²¹ Ngà bom kùn tse' nàj bè mbom sè yi sè bom kùn bè zej sè yi. Aco yi jèj mbom, nè bom kùn bè zej ba. Kùn mòk ye nè co wo kà nà' nduk fis, mòk ye ye nè wo sè fis, nè gu bum bè zej ghà nè fòlòn.

²² A ye dè Nwì ànè dzèm ngònitsè' jèjòk nè nje nè ya bwìj ye nàan ye sè, fana yi ko bwì ntum bè bù sè wo jòksè yi ntum sè yi nè gu bupsè wo ntsè'mòk sè. ²³ Yi à gù vè'nè bùsè yi à dzèm ngònitsè' nsàp manjèngèj nàj nè yi tse' nè mətuhù bù mok sè yi à koksè manziñ bohòyà' sè. Yi ànè fuhù nonjè dè bù yè'sè wèj nè kè tse' kèkuk nè nje nè. ²⁴ Bù sè yi à fuhù nonjè sè, a vès. Yi a ka vesùwèj mənğorè bù Jus wèj to fis jèj megu, yi a to fis jè ves mənğorè bù lakmum wèj sè'. ²⁵ Nwì à cèp fana wo com yà' ndzèné nwàk Hosiyà sè' mvèk ànè dè,

<<Bù sè wo ànè ka bù yàm yèj sè, mù nè to wo mok dè, bù am.

Lak sè mù à sè kà wo dzèmgè sè, mù nè to wo mok dè, Bù am sè mù dzèm wo.

²⁶ Mwè' sè wo à duk fa wo fo' dè, <Wèj ka bù am yèj,>

Yà'a sè' mwè' sè wo nè duk fèsè fa wo sèmok dè,

<Wèj bwe Nwì nè yi cu nwèm nè.> >>

²⁷ Izayà nè yi à ye ngà tsòhòbum Nwì nè à wa fa bù Izùre wèj sè dè,

<<A ye-a sè dè bù Izùre sè wèj yam vè'è co ngwansaa sè sè ngu ndzèp,

Fana bù sè wo nè tse' lùj fo' mègù momjo wà.

²⁸ Tàa nè kà mvèk càsè.

Yi nè vè ngòkè sak mèsè nzak ye bè nzeñgòn nè.>>

²⁹ Izayà nè ànè cèp mok sè' dè,

<<Anè ye-a dè Tà nè yi tse' nze yi nè à ka ves bwe mok bwes nonjè fa,

Bwère dè vès à lè co lak Sodòm nè ye sè' co lak Gòmora.>>

³⁰ A yè'sè nga'a da? Yusè duk dè, bù lakmum wèj a yèj mùlisè Nwì mok co wo kèkùrè, nga ye-a sè dè wo à sè kà mandzè ngòye kèkùrè anè sè làpgè na. Wo à bù kèkùrè nga wo fa ntum awo bohòKrest. ³¹ Bù Izùre wèj à sè be' yàwo mandzè lùk dè wo nè kè ye kèkùrè bù zej fana wo gbù lèm bè lùk sè. ³² Wo à gbù bù yà? Wo à gbù bùsè wo à sè naan tu yàwo bè fàak awo sè wo à sè guè sè, kà bè dzèdzèm bohòKrest ye. Anè

geŋ wo kə lə'rə gbɛ mɛmɛwɛ' lis ³³ nè wo à còm bə zeŋ ndzənə ŋwàk Nwì də,

<<Wèeŋ yeè, mù tam nònɛsə lis* mɛwɛ' lak Zayòn nè bwìŋ nè lə'rə gbɛ bə zeŋ.

Bwìŋ nè lə'rə gbɛ fo',

megu kə də ŋwè nè yi dzəm-a bohònà' fana kaco kaco lis ènə fa yi marè'tu yeŋ.>>

10

Mvè'nè Bwe Izùre A Jàm Mandzè

¹ Bwema am wèŋ, mù sə dzəm vɛ'ɛ bə ntum àm pwe'fo' də bùu am, bùu Izùre wèeŋ tse' lùŋ. Mù sə ləŋ Nwì bə zeŋ sè' wùriŋ. ² Mù rì zìnə də wo tse' ntum bə ma nè Nwì wùriŋ, megu də wo kà bə zìnə nè nà' cu ca nè rɛèŋ. ³ Wo ka mvè'nè Nwii gùgè ŋwè ŋgòye kəkùrè mɛlisè yi sə co yumok jəŋ fana wo lap mandzè njàwo ŋgòye kəkùrè mɛlisè Nwì anə. Yà'a mɛsè wo à bèŋ mandzè Nwì sə. ⁴ Ghà nè Krɛst ànə və fana fàak sè lùk sə me yàwo sə, fana yà' ye mok də ŋwè nè yi tse'-a dzədzəm fana ŋgəŋgəŋ ye kəkùrè mɛlisè Nwì.

⁵ Musi ànə com yumok bə nzak lùuk sə duk də, <<A ye-a ŋga ŋwè nònɛsə wes lùuk sə pwe' nè pwe' àlɛ, ye də ŋgəŋgəŋ tse' lùŋ bùu zeŋ sè'.>> ⁶ Bə nzak nè ŋgòye kəkùrè ŋga ŋwè fa ntum ye bohòNwì nà'a ye də, <<Kà də ŋwè sə mərə sə ntùu yi də, <A nè lo mabu anə ndà?> duk.>> Yà'sə də wù sə tsəm ŋgòkè jə tsoŋ və Krɛst nè sə nze də yi tɛsə wu.

⁷ Mok ye sè' də, <<Kà də ŋwè sə tsərə sə ntùu yi də, <Anə tsoŋ lo sə mɛwɛ' nzeŋgòn bù kpəkpu ndà,> >> də ya wo jəŋ kok və Krɛst ca sè' duk. ⁸ Nwàk Nwì sə cèp da? Nà' sə cèp də, <<Ncèp nè nà' kuəp wəŋ nè' co wèŋ yuk, nà'a kə cùhu wèŋ nè ye sə ntùu wèŋ sè'.>> A ncèp nè vès sə tsòho fa wəŋ də wèeŋ fa ntum bohòJisòs nà'a. ⁹ Bəsə a ye-a ŋga ŋwè cèp fis kə cùhu yi də Jisòs nè yi Tà, nè dzəm sə ntùu yi sè' zìnə də Nwì à lòkoksə nà' mɛwɛ' kpə fana ŋwè ànə tse' lùŋ.

¹⁰ Nwèe dzəmgè sə ntùu yi fana Nwì jəŋ

yi də yi yəyərè, yi cèp fis kə cùhu yi fana yi tse' lùŋ. ¹¹ Nwàk Nwì sə cèp də, <<Ŋwè nè yi dzəm-a bohònà' fana, kaco yi maha wà.>> ¹² Yà' ka zok bohòŋwè nè yi ŋwè Jus bə nè yi ŋwè lakmɛvum yeŋ. Nwii Tà bohòwo yi pwe' yəyərè. Yi sègè ndaanwè pwe' ŋkùuŋntèŋ, nè nà' ləŋ tətəsè bohòyi. ¹³ Wo a còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì də, <<A ye-a sè ndà nè yi to liŋ Tà sə fana ŋgəŋgəŋ nè tse' lùŋ.>>

¹⁴ Aco bwìŋ to ŋwè nəmòk də nà'a kə tɛsə wo yè'sə va, ŋga a ye-a də wo ka bohòyi ntòdzəm ɛ? Yà' ye sè' də aco bwìŋ dzəm bohòŋwè mòk yè'sə va ŋga wo ka yumok bə liŋ ye sə yuk yuk ɛ? Aco wo yuk va sè', ŋga wo ka-a ŋwè ŋgòtsòho fa wo tse' ɛ? ¹⁵ Aco ŋwè lo ŋgòkè tsòho anə va ŋga wo ka-a yi tum ɛ? Yà' mègù mvè'nè wo a còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì yà'a də, <<Bwìŋ lògè bə Ntirè nè Bəboŋ nè ŋgòkè tsè' fa bwìŋ fana wo kwa bohòyà'wèŋ wùriŋ.>> ¹⁶ Megu də ka də bùu sè wo yukgè Ntirè nè Bəboŋ nè dzəm wesgè nà' pwe'fo' yeŋ. Izayà à duk bə cùu ye də, <<Tà, ŋwè nè yi a dzəm fùk ncèp àvès nè ndà?>> ¹⁷ Ye də fantum vègè bohòŋwè ŋga yi yuk yumok, bwìŋ yu' ŋga wo sə tsòho fa wo ncèp nè Krɛst nè.

¹⁸ Mù sə fek də, a yè'sə zìnə də bùu Izùre wèŋ a ka Ntirè nè Bəboŋ nè yè'e ntòyuk à? Hai', wo a yuk laŋ. Yà'a mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwì sə də,

<<Ntirè nè masinjà nè à tse' nè a yuhu lòwes sənə nzeŋgòn nè pwe'fo' laŋ. Bwìŋ a yuk ncèp nè mɛwɛ' sè a fəŋ bə fəŋ bùu.>>

¹⁹ A fek-a mòk sè' də, ye də bùu Izùre wèŋ à ka yàwo bə ncèp ànə rɛeŋ àlɛ? Hai' wo à rɛeŋ sè laŋ. Musi ànə cèp to fa' yi də Nwì à duk də,

<<Mù nè gu lak mok nsàp nè wèeŋ nè kək ja'a wo nè waŋ,

Də anə ye co ye vɛ'nə lɛ wèŋ.

Mù nè gu lak mok sè wo ləm wà,

Wèŋ kək ja'a wo ntum yaan wəŋ.>>

²⁰ A cèp ghak gəgəŋ ŋgà tsòhòbum Nwì Izayà mvè'nè yi ànə cèp ye də,

* 9:33 9:33 Lis ènə Jisos Krɛst.

Nwì a cèp dè,
 <<Bùu sè wo a sè kà mụ lạp wèṅ a yè mụ
 laṅ.
 Mụ a niṅ fa ni' àm bohòbùu sè wo a sè kà
 mụ fe'rè.>>
 21 Bohòma nè bùu Izùre wèṅ fana yi à cèp
 dè Nwì à duk dè,
 <<Mù tse' fa bùu am wèṅ bo dè wo vè tètè
 nùm kè ca co,
 Wo kà ṅgì nè ṅjám nè yuk lok.>>

11

Nwì Ka Bùu Izùre Wèṅ Swi

1 Mụ fek mali-a wèṅ yumok sèmok. A
 yè'sè dè Nwì a bèṅ bùu ye wèṅ laṅ nè
 kè' mò'fis à? Hai', ka ve'nè yeṅ. Mụ bə
 tu am, mụ sè' ṅwəə Izùre, tàcici àvèes
 Abrahàm fana mụ ye bə bəp lak Benjamè.
 2 Nwì a ka bo ye bohòbùu ye wèṅ sè yi
 ànə riṅ wo mantombi sè wèṅ lè co'rè fis.
 Mù ri dè wèṅ ri yusè wo à còm yà' ndzənə
 ṅwàk Nwì bə liṅ ṅwè nè wo to yi dè Alajà
 nà'a laṅ. Yi à sè cèp bohòNwì bə liṅ
 bùu Izùre, nè sè duk dè, 3 <<Tà, bùu yè'e
 wèṅ a zə ṅgàa tsòhòbum yo wèṅ, wo a
 kùəmsə màk wes kàam sè wo fagè wu
 satikà' fo' sè sè' pwe'. Bwehe cu mègù
 mok māmù nè mụ sè kùksə wu, fana wo
 sè lap mandzè ṅgòzə mụ sè'.>> 4 Anə geṅ
 Nwì duk fəsə fa yi da? Nwì à duk yi dè,
 <<Mù tse' mali bùu yàm fo' ncùhù sàmba,
 sè wo ka rùm nè wo to nà' dè Baal nà'nə
 kùksə yu'.>>

5 Yà'a bohòvesùwèṅ ṅga'a yè'e sè'
 ve'nə. Mubwes bùu Izùre mok cu nè Nwì
 a cok fis wo bə bəvəm nè nje. 6 Mvè'nè
 yi a cok fis yà' bə bəvəm nè nje nè fana
 yà' rəeṅ dè yi a ka yà'wèṅ bùu yumok sè
 wo a gù yà' cok fis. Anə ye-a dè yi a cok
 fis yà'wèṅ ve'nə bwère dè kaco a to nsàp
 bəvəm ànə dè a bəvəm yeṅ.

7 Yusè dè ve': bùu Izùre wèṅ à ka yusè
 wo à sè lạp sè kə tse'. A tse' mègù yà'
 mubwes bù nè Nwì ànə cok fis wo nè.
 Ntəm mok sè wèṅ a gù bəp laṅ. 8 Yà'
 megu mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ṅwàk
 Nwì yà'a dè,
 <<Nwì a jipsə wo ṅkərè.
 Kaco lis awo ye yeṅ, ntu' awo kà sè' yuk,
 Tètè kə wes ntinè yè'e.>>

9 Devid à cèp ye sè' dè,
 <<Yusè wo sè kwa sàm bə zeṅ sè yà'a
 bùuṅ co tam bohòwo.
 Wo gbù, nè ye ṅgə' bə zeṅ sè'.
 10 Lis loho na wo co wo kà bum yə-è,
 Wo ye-a ṅgə' nè co nà' zəm tse' megu wo
 sè nze nè mvèsè bwèrà.>>
 11 Ye dè yà' sè tsè' yè'sə dè Izùre à lə'rə
 dè ya wo gbù nè bisə nè mvèsè à? Hai'
 ka ve'nə yeṅ lok. Bùu Izùre wèṅ gbùu
 fana Nwì fa bù lakmvum wèṅ mandzè
 dè yà'a tse' lùṅ ya bùu Izùre wèṅ waṅ
 boṅsə yà'wèṅ. 12 A ye ṅga bùu Izùre wèṅ
 ànə jam mandzè nè fana nzeṅgòṅ nè tse'
 yàwo kə mandzè ṅgòtse' swe' bùu zeṅ.
 Bùu Izùre wèṅ bisə fana bù lakmvum
 wèṅ bùuṅ ṅgàa ghàk. A ye ṅga bəp àwo
 nè a gù Nwì yi se bwìṅ fana ànə boṅ wesə
 yè'sə mok nsàp nè fòṅga wo kprəṅ foho
 və-a mvwe' mandzè nè Nwì nè è?

Mandzè Nè Nwì Sə Lùṅsə Bù Lak- mvum Wèṅ

13 Mù dzəm ṅgòcèp bohòwèṅ bù lak-
 mvum wèṅ. Nwì a tum vè mụ co ṅgà
 ntum bohòwèṅ fana mụ sè jə yà' co fàak
 sè ghaṅ. 14 Busè kàmòk aco mụ gù bùu
 lak am bùu Izùre wèṅ mok ṅgòwa wèṅ,
 nè foho vè kə tse' lùṅ. 15 Ghà nè Nwì
 ànə beṅ bùu Izùre wèṅ fana yà' gù bùu
 sè sənə nzeṅgòṅ nè pwe' ṅgòtes ṅkèṅ bə
 Nwì wèṅ mok mvwe' mò'fis. Ye dè anə ye
 yè'sə va, ṅga a ye-a dè Nwì jə fəsə wo co
 bùu ye wèṅ è? Anə ye megu mok co dè
 bùu sè wo à kprə wèṅ bwìṅ foho vè fe'lə
 laṅ.

16 A ye-a ṅga ṅwè fa to ntu' bred nè
 mantombi nè bohòNwì fana ye dè bwes
 sè pwe' sè' sè ye. A ye-a ṅga ṅgàaṅ tū
 mòk sè Nwì fana ntaṅ tū sè ye mali sè
 ye. 17 Tū nè bəboṅ nè wo togè nà' dè Olip
 nà'a à təeṅ ye sè fo', wo kə sa fis jəṅ lo
 ntaṅ sè, nè jəṅ ṅga'a nsàp tū mòk nè sè
 ṅgəà, nè kə lem gesə nà' ndzənə tū mòk
 nè. Wèṅ bù lakmvum yè'sə, ntaṅ sè wo
 à kè ləm gèsə yà' ləmə sè wèṅ. A wèṅ
 sè wèṅ à vè ṅgòkè tse' jə mṅṅṅ ndzə
 mvwe' ṅgàaṅ tū Olip nè bəboṅ nè. 18 Yà'
 nè yeè nè ve'nə fana kà dè wèṅ jəṅ ntaṅ
 sè yà' à ye sè tū nè co yà'a yusè wà duk.

A ye-a də wèŋ sə nɛni' fana wèŋ sə tsərə tse' də wèŋ sə kà ŋgàaŋ tɹ nɛ wèŋ tɛsə, ŋgàaŋ tɹ nɛ sə tɛsə wɛŋ yi.

¹⁹ Kàmòk aco wèŋ duk də wo à sà fis ntaŋ mok sə, ya ŋga vèes tse' mandzè.

²⁰ A lɛ zìnə. Wo à sà fis yà' bùusè wo à ka dzədzəm bohòKrest tse'. Wèŋ a bùuŋ mok ni' tɹ ànə ma mòk wèŋ bùu dzədzəm àwèŋ nè wèŋ tse' nɛ. Kà də wèŋ sə nɛni' duk, wèŋ sə koksə lɛ wuə. ²¹ A lònŋa sè yà' ànə kuk kok yàwo bə tɹ nè nà' à ye nɛ, Nwì nɛ kà wo mè'rè. Ye də a ye-a ŋga wèŋ ka bohòyi dzəm, wèŋ tsəm də yi nɛ mè'rə wɛŋ yàwèŋ à?

²² Vesùwèŋ yə də Nwì mamòk ŋwè nè yi bònŋwè vɛ'ɛ wùriŋ, yi ye bwi mamòk sè' ŋwè nè co yi ko gesə-a wu ndzə bohòyi, wù waŋ kpɹ yò. Yi taksəgè bùu sè wo a mè'rə mandzè nè nje, nɛ ye bəboŋ bohòwèŋ, ŋga wɛŋ tə-a gɹgɹ bə mandzè nè nje nɛ. A kà-a vɛ'nə ye, wo gbɛ' ci' mak fis wɛŋ fo'.

²³ Yumòok sè' də, a ye-a ŋga bùu Izùre wèŋ tɛŋsə gɹtu awo nɛ fana aco Nwì lem fəsə gesə lo fe'lə wo ndzə mvwe' tɹ nɛ sèmok, bùusè yi tse' nsàp ŋaŋ ànə yo.

²⁴ Vesùwèŋ yə də aco yi jəŋ to wɛŋ sè wèŋ ka bùu Jus yɛŋ, sè wèŋ yàwèŋ co ntaŋ tɹ mòk nè sə ŋgəà, nɛ sa fis wɛŋ, nɛ kə lem gesə bə tɹ nè bəboŋ, nè wèŋ ànə ka ntaŋ tɹ ànə yɛŋ. Ye də aco yi jəŋ to bùu Izùre wèŋ sè wo ànə ye yàwo ntaŋ tɹ nè bəboŋ ànə, nɛ lem fəsə gesə yà'wèŋ ndzənə tɹ àwo nɛ.

Bùu Izùre Wèŋ Nə Tse' Lùŋ

²⁵ Bwema am wèŋ, mù sè dzəm də wèŋ rɛɛŋ bə zìnə mòk nè nà' swìhi cu sè mvwe' ncèp ènə, ya kà də wèŋ sə tsəm də wèŋ kəkərè duk. Nà'a də, jəjɹ'rè nè nà' a vè bohòbùu Izùre wèŋ mok ènə nɛ ye vɛ'nə tətè kə dzeŋ ghà nè bù lakmvum wèŋ, sè wo nè tse' lùŋ sə, vè wes bohòNwì pwe' ŋkuŋ. ²⁶ Yà'a mvè'nə bùu Izùre pwe' nɛ tse' lùŋ sə. Yà' cu ndzənə ŋwàk Nwì duk də,

<<Ŋgà tətɛsè bwìŋ nɛ, nè tɛsə vè mvwe' lak Zayòn,

Fana yi nɛ fis gesə ŋkù' mɹtsətsə'rèə bwe' Jàkop pwe'.

²⁷ Də mvè'nə mù fis wes bɹp awo sè vɛ'nə,

Fana yà' ye mok də rùk àm nè mù à zɹ vesi wèŋ nɛ nà' kùrə wes mvè'nə mù à duk sə laŋ.>>

²⁸ Bùu Izùre wèŋ a bùuŋ mok bùu sè də bə Nwì wèŋ ka ŋge' yɛŋ bùusè wo a ka Ntirè nè Bəboŋ nɛ dzəm. Yè'sə à ye vɛ'nə də ya wèŋ sè wèŋ bù lakmvum tse' mandzè ŋgòtse' lùŋ. Megu də yi ànə cokfis to wo laŋ də yà'wèŋ bùu ye, fana yi sè dzəm mali yà' sè'. Yi sè dzəm mali yà' vɛ'nə njo nè yi ànə zɹ me rùk bə tàcicii awo sè wèŋ laŋ. ²⁹ Nwì fa-a ŋwè yumok, kaco yi jəŋ fəsə yà' yɛŋ; yi fis jəŋ ŋwè nje, yi kà nà' sè' mè'rè fəsə.

³⁰ Wèŋ bù lakmvum, wèŋ à sè kà Nwì yukgè fana Nwì a koksə manziŋ ŋga'a bohòwèŋ bùusè bùu Izùre wèŋ à ka duk ye yuk. ³¹ Mvè'nə bùu Izùre wèŋ sè kà Nwì ŋga'a yè'e yuk sè fana, yà' mègù sè' vɛ'nə də, mvè'nə Nwì ànə koksə manziŋ bohòwèŋ fana yi nɛ koksə manziŋ bohòwo sè'. ³² Nwì a lok tes bwìŋ pwe' sənə gɹtu wo kà duk ye sè yuk, də ya yi niŋ fa koksəmanziŋ nè nje nɛ sè' bohòbwìŋ pwe'.

Ŋkì Nè ŊgòKùksə Liŋ Nwì

³³ O, Nwì ŋgà ghàk vɛ'ɛ co ŋwè kà cèp to, Yi tse' ŋkərè, nɛ riŋ bum sè' nèbɹp.

Kaco ŋwè rɛɛŋ mvè'nə yi tsərəgè bum ye yɛŋ,

Kaco ŋwè rɛɛŋ mandzèə ye sè sè' yɛŋ fuk.

³⁴ <<A rì yuk yusè Tà sè tsərə ndà?

Ŋwè nè aco yi fa to Nwì ntip cu yo à? A bùə.

³⁵ Ŋwè cu yo nè yi à samsə fa yuk Nwì yumok,

Də ya nà'a nɛ lak fəsə fa yi à?>>

³⁶ Bum pwe' à tɛsə ndzə bohòyi,

Yi à gù yà' yi, yi tse' yà' sè' yi nɛ.

Kəkuk ye bə liŋ ye sè nè mvèsə.

Yà' a ye vɛ'nə.

12

Ŋwè Nè Nwì A Jə Yi Co Ŋwè Nje Laŋ Cum Lɛ Vɛ'ɛ

¹ Ye də bwema am wèŋ, nè Nwì a koksə manziŋ bohòvès fana mù sè lɛŋ wɛŋ də wèŋ fa ni' awèŋ sè co satikà' nè nà'a cum mali geŋ fo'; wèŋ ye rərəŋ, nsàp nè co

Nwì dzəm weŋ. Nà'nə yà'sə mandzè nè aco wèŋ kuksə yi nə. ² Kà də wèŋ be' lo nsàap kuu gii bùu sè sə nzenɡòn sə duk. Wèŋ me'rə Nwì ngòkupsə weŋ, nə fa weŋ tsətsərè nè fi, ya nga wèŋ sə gu bum mok bə mandzè nè nà'a zok. Nà'a mègù mandzè nè aco wèŋ riŋ yusè Nwì dzəm, sè yà'a bəboŋ, nə ye sè aco yà' gu Nwì yi kwa, sè yà'a məm̀vè'nè yà' tse' ngòye pap sə.

³ M̀ sè cèp bohòwèŋ bə dzè' nè Nwì a fa m̀ nà' bə bònəm nè nje nə də, kà də ɲwèe sə tsərə bə ni' ye co də yi ɲwè nè ɲk̀uŋ nə casə m̀ mvè'nè yi sə duk. Wèŋ sə tsərə f̀, nə ja'a nsàp ɲàŋ nè Nwì a fa weŋ bùusè wèŋ dzəm bohòyi nə. Wèŋ sə moo vəm bə zeŋ ya wèŋ riŋ mvè'nè wèŋ cu nè zìnə. ⁴ Wèŋ kuk ja'a na yàwèŋ ni' ɲwè è. Ni' ɲwè nè mò'fis tse' b̀p nja zok, zok. B̀op sè zəzok yè'sə yà' ka nsàp f̀k nè mò'fis lòŋ tse'. ⁵ Yà' mègù sè' ve'nə də mvè'nè vesùwèŋ ɲk̀uŋ yè'sə, a mègù ni' nè mò'fis ves Krəst wèŋ, fana a tse' f̀k zəzok. ⁶ M̀vè'nè Nwì a sè ndàaŋwè pwe', nə fa nà' ɲkərè nè ngòg̀ nsàp f̀k nè nje bə zeŋ fana vesùwèŋ fak-a bə zeŋ. ɲwè nè nje ngòtsòho rì fa bwiŋ bum mok sè Nwì tsòho fa yi yà' yi fana ɲwè ànə tsoho bə dzədzəm nè yi tse' nə pwe'. ⁷ ɲwè nè ma nje ngòf̀k bohòbwiŋ fana yi sə fak sè ntèŋ. ɲwè nè nje ngòyərə bwiŋ fana yi sə yərə sè'. ⁸ ɲwè nè ma ɲjò ngòtsòho nə kwe'sə riŋ bwiŋ fana wu sə tsoho kwe'sə wo; nè wu yòŋgà fa bwiŋ mbo, wu fa bə ntəm nè mò'fis. Wu ye-a yòŋwè nè mantombi, wu fak gũgũ. B̀u sè wo rì yàwo ngòkoksə manziŋ bohòbwiŋ, wo sə gu f̀ak koksəmanziŋ sə bə kwəkwa.

⁹ Wèŋ dzəm ɲwè, wèŋ dzəm kok yi sə ntũ wèŋ bə zìnə. Wèŋ beŋ yusè yà'a b̀p, nə be' tse' yusè yà'a bəboŋ c̀k. ¹⁰ Dzəm mòk bə mòk bə nsàp dzədzəm nè nà'a yegè m̀tsətsərə b̀wema wèŋ. Tse' ntəm nè ngòjə bwiŋ co bùu sè ghaŋ. ¹¹ F̀k gũgũ bə ɲàaŋ awèŋ pwe'fo', nə kà wò. F̀k bohòTà bə ntũm awèŋ pwe'fo'. ¹² M̀vè'nè wèŋ sə naaŋ tu bə yusè Nwì à kàk sə fana wèŋ sə kwa ẁriŋ. Ghà nè

ɲgə' vè bohòwèŋ fana wèŋ kontum, nə təŋ gũgũ. Wèŋ sə leŋ p̀riyà bohòNwì ghà nè f̀lòŋ. ¹³ Yusè ɲwè tse' yà' fana yi gap fa ma mòk bohòkrətèŋ nè yi ka ye tse'. A ye-a nga ɲk̀uŋ vè m̀nda'à wèŋ, wèŋ kà wo be' fəsè.

¹⁴ Fek Nwì ngòsè bùu sè wo sə fa wu ɲgə'. ɲ, a zìnə, də yi se yà', kà wo yàk. ¹⁵ Wèŋ kwa wèŋ bùu sè wo sə kwa, nə waŋ wèŋ bùu sè wo sə wa. ¹⁶ Wèŋ cum c̀ mò'fis weŋ bwiŋ pwe'. Wèŋ kà ni' sə nè, wèŋ dzəm ngògi bə bùu sè bwiŋ jəgè wo co bùu sè wà. Kà də wèŋ jəŋ ni' awèŋ co də wèŋ ɲgàa ɲkərè duk.

¹⁷ ɲwè nəmòk gu-a wu b̀p, wu kà yi bə b̀p l̀k fəsə fa. G̀ le yusè aco ndàaŋwè pwe' dzəm də yà'a bəboŋ. ¹⁸ A ye-a nga mandzè nə yo fana wu jìhi nzòŋ ngòcu bə fifi weŋ bwiŋ pwe'fo'. ¹⁹ ɲge' am wèŋ, kà də wèŋ fəsə f̀k f̀o b̀p duk; me'rə fa Tà Nwì mandzè ngòsak nà' yi. Yà' cu ndzənə ɲwàk Nwì də Nwì a cèp də, <<Me'rə fa f̀o b̀p bohòm̀, m̀ nə fəsə yà' m̀.>> ²⁰ Yà'a ye le də, <<A ye-a nga ɲjè sə ya ɲwè nè yi b̀ŋgè wu, wu fa yi beŋ; a ye-a nga ntəm sə cuəm yi, wu fa yi ndzəp. Busè wu gu-a ve'nə fana ye də wu cup naaŋ fa ngəŋgàŋ ɲàhamis m̀tuhù.>> ²¹ Kà də wèŋ dzəm də b̀p ghak weŋ duk, wèŋ ghak b̀p bə g̀ b̀ŋ.

13

Krətèŋ Wèŋ Yuk B̀u Sè Wo Tse' Lak Wo

¹ Ndàaŋwè pwe'fo' yuk bùu sè wo tse' lak wo, bùusè ɲàaŋ sè wo tse' yà' ngòtse' bwiŋ bə zeŋ yà'sə a fa wo yà' Nwì, wo a ka yà' bə ɲàaŋ yàwo jəŋ. ² Ye də a ye-a nga ɲwè nəmòk sə kà wo yuk fana ye də yi sə b̀ŋ yà'sə yumòk sè Nwì a nòŋsə yà' yi. ɲwè nè yi gu-a ve'nə fana ye də yi sə jə vè nzak m̀tuhù yi. ³ ɲwè nè yi sə gu-a ye yusè yà'a bəboŋ fana kaco wuə ko yi bə bùu sè wo tse' lak sə wèŋ yeŋ. ɲwè nè yi g̀gè ye b̀p wəpgè yà'wèŋ yi. A ye-a nga wèŋ dzəm ngòcu bə fifi weŋ bùu sè wo tse' lak sə wèŋ fana wèŋ sə gu megu yusè yà'a bəboŋ, ya wo sə kwa bohòwèŋ. ⁴ Busè nsàp bùu yà'sə wèŋ ɲgàa f̀ak

Nwì, wo sɛ fàk bùu tu awèŋ sè'. Yà'a lɛ sè' dɛ a ye-a ŋga wù sɛ gù bɔp, wù wɛp li wo, bùusè ñàaŋ sè wo tse' sɛ yà' ka wà yeŋ. Wo ŋgàa fàak Nwì, sè wo tse' ŋgòyeŋsɛ ŋgàa gù bɔp wèŋ ŋgɔ'. ⁵ Ye dɛ a bèboŋ ŋgòyuk wo, kà dɛ bùusè jèjòok nɛ tesɛ ye, a ye bùusè wèŋ rì sɛ ntuà wèŋ dɛ a bèboŋ ŋgògù vɛ'nɛ.

⁶ Nà'a sè' njo nɛ wèŋ tse' ŋgòlɔk tas awèŋ sɛ, bùusè bùu sè wo sɛ benɛ mbàam tas sɛ wèŋ sɛ fàk yà'sɛ bohòNwì. ⁷ Ye dɛ wèŋ fa ndàaŋwè pwe' nsèe yusè yà'a sè ye. A ye-a ŋga ŋwè ka tas ye ntòlak, bèboŋ dɛ yi lak; bùu sè wo tse' lak sɛ duk-a dɛ wèŋ lak yà pwe', wèŋ lak fa wo. Wèŋ sɛ wɛp bùu sè bwìŋ tse' ŋgòwɛp wo, nɛ sɛ kwasè bùu sè bwìŋ tse' ŋgòkwasè wo sè'.

Krètɛŋ Wèŋ Tse' ŋgòDzɛm Mòk Bɛ Mòk

⁸ Kà dɛ wèŋ tse' ŋwè nɛmòk kɛa duk. Kɛa nɛ aco wèŋ tse' ŋwè nà'a nɛ dɛ wèŋ tse' dzɛdzɛm bohòmòk bɛ mòk. Bùsè ŋwè nɛ yi dzɛm-a mòk bɛ mòk fana ye dɛ yi nòŋsɛ wes lùuk sɛ pwe' laŋ. ⁹ Nwì a duk vesùwèŋ dɛ, <<Wèŋ kà nto ko, kà ŋwè zɛ, kà yèyè, nɛ kà yu ŋwè mòk wa.>> Lùuk yè'sɛ bɛ mok sè yà' bwehe cu sɛ pwe'fo', yà' kè kì be'lɛ ni' ndzɛnɛ ncɛp nɛ mò'fis nɛ'e dɛ, <<Dzɛm moma yo mɛmvè'nɛ wù dzɛm ni' yò.>> ¹⁰ ŋwè dzɛm-a moma ye fana kaco yi gɛ nà' bɔp yeŋ. Ye dɛ ŋgòtse' dzɛdzɛm, a ŋgònòŋsɛ wes lùuk sɛ.

¹¹ Wèŋ lap mandzè ŋgògù bum yè'sɛ pwe'fo', bùusè mvèk kùrɛ laŋ nɛ a tse' ŋgòlòkok mok mɛtsè. Mvè'nɛ vèes nɛ kɛ tse' lùŋ nɛ kɛp wesè vè mok ŋga'a nɛ nòŋsɛ mvèk nɛ ànɛ dzɛm to bohòJisòs Krɛst fa' sɛ. ¹² Ndzɛm sɛ dɛ a me, tsok kɛp ŋgòrɛŋ laŋ. Vesùwèŋ mak gesè bum sɛ bɔp sè yà'a bum ndzɛm sɛ fo'. Vesùwèŋ bɛk jɛŋ ŋkè avès co bùu sè aco a lɛ mvwe' mareŋ. ¹³ Vesùwèŋ cum ncu nɛ bèboŋ co bùu sè wo cu mvwe' mareŋ. Vesùwèŋ me'rɛ gesè bum sè ŋgòcɛp vɛk kɛ'cà nduk, nɛ ye ŋgòjɛhɛ rùk wèŋ fo'. Vesùwèŋ co'rɛ fis bo avès bɛ nzak sàhà, nɛ ye bɛ bum sè yà' cɛ cù pwe'fo'. A

kà sɛ kùèm, nɛ kà yu ŋwè nɛmòk sè' wa. ¹⁴ Wèŋ jɛŋ Tà Jisòs Krɛst co ŋkè bohòwèŋ. Kà dɛ wèŋ sɛ fɛhɛ nòŋsɛ mandzè ŋgògù nsàap bɔp sè ŋgùpni' sɛ dzɛm yà', sè yà' tesɛ kokgè sɛ vèè vès sɛ duk.

14

ŋwèe Kà Moma Mòk Sak

¹ ŋwè nɛ yi a dzɛm-a ncɛp Krɛst laŋ, ŋga dzɛdzɛm nje nɛ momjo, wèŋ ko gesè lo yi mɛŋgorè wèŋ anɛ. Wèŋ kà dɛ wèŋ sɛ fenɛ bɛ bum sè ma nɛ mandzè Jisòs Krɛst duk. ² ŋwè nɛmòok yo nɛ yi tsɛrɛ ye dɛ aco yi zɛ yu yà pwe'. Mòk ye bwìŋ ye nɛ dzɛdzɛm nɛ nje momjo fana yi sɛ tsɛrɛ ye dɛ aco yi zɛ megu ye njɔp mvùuŋgaŋ. ³ ŋwè nɛ wu zɛgè-a yòbum pwe' nduk fana wù kà ŋwè nɛ yi kà ye nduk zɛgè nɛ co dɛ yi yu nɛ wà jɛ. Mamòk nɛ sè' vɛ'nɛ dɛ ŋwè nɛ yi sɛ kà ye bum pwe' nduk zɛ nɛ kà nɛ yi sɛ zɛ ye nduk nɛ sak, bùusè Nwì a jɛ yi laŋ. ⁴ Wù, wu yè'sɛ ndà ŋkuŋ wù sɛ kɛ sak mo ŋgà fàk ŋwè nɛmòk-ɛ? Masà ye tse' ñàaŋ sè ŋgòduk dɛ nà' gù bèboŋ kè bɔp àlɛ yi. Yi nɛ gɛ li lɛ bèboŋ bùusè aco masà nɛ gɛ to yi, yi gɛ bèboŋ.

⁵ Aco ŋwè nɛmòk sɛ tsɛrɛ ye dɛ nùmbu mòk yam ghak mòk; ŋwè mòk sɛ tsɛrɛ ye dɛ nùmbu sɛ pwe'fo' mègù nùmbu, mòk ka zok yeŋ. A ye-a vɛ'nɛ, fana ndàaŋwè pwe' tse' ŋgòrɛŋtse' sɛ ntuà yi pap dɛ yusè yi sɛ tsɛm sɛ yà'a yɛyɛrè. ⁶ ŋwè nɛ yi sɛ jɛ-a ye nùmbu mòk co nɛ ghaŋ fana yi sɛ gɛ vɛ'nɛ ŋgòkùksɛ Tà fo'. ŋwè nɛ yi sɛ zɛ ye nsàap zɛzɛ nduk, yi sɛ dzɛm sè' ŋgòkùksɛ sè' Tà, bùusè yi sɛ kwasè Nwì bɛ yusè yi sɛ zɛ sɛ. ŋwè nɛ yi kà ye bum nduk zɛgè nɛ sɛ dzɛm ŋgòkùksɛ sè' Tà bùusè yi sɛ kwasè Nwì ye sɛ sè'. ⁷ Vesùwèŋ pwe', ŋwè nɛmòk ka bɛ tu ye yìyi cum. A ye-a sè kɛp, kaco ŋwè nɛmòk kɛp megu bɛ tu ye yìyi yeŋ. ⁸ A ye-a ŋga vesùwèŋ cu fo' ŋwəm fana ye dɛ a sɛ cu ncu nɛ Tà nɛ. A ye-a dɛ vesùwèŋ kɛp fana ye dɛ a kɛp sè' bùu yi. Ye dɛ a ye-a ŋga vesùwèŋ cu-a fo', kè a kɛp-a, yà' megu dɛ Tà tse' vesùwèŋ yi.

⁹ Nà'a njo nè Krest à kpɔ nè lokok nè, də ya yi ye Tà bohòbùu sè wo à kpɔ lanj bə sè wo cu fo' mwè pwe' yi.

¹⁰ Yà' nè yeè nè ve'nə fana wù sə sak bwi moma yo bùu yà? Kènə wù yòsè', wù sə jəŋ moma yòco yusè wà bùu yà? Vesùwèŋ pwe' nè kè təəŋ mantombii Nwi fana yi sak ves. ¹¹ Yà' cu ndzənə ŋwàk Nwi də,

<<Tà Nwi à cèp də,

<Mvè'nè mù cu fo' fana ndàaŋwè pwe' nè kè təəŋ bə tumfərə kə mantombii mù,

Nə duk fis də mù, mù Nwi.> >>

¹² Ye də ndàaŋwè pwe' nè kè təəŋ mantombii Nwi, nè tsok fa yi yusè yi à gùu.

Kà Yusè Co Yà' Gɔ Moma Yo Mòk Gbù Bùu Zey Gù

¹³ Ye də vesùwèŋ kà ŋwè nəmòk mok sə sak fe'lè. Bòghak lɛ də ndàaŋwè pwe' mum vèəm ye, nè kà də yi gɔ yumok sè co yà' jəŋ və fa moma mòk mèmumsè fana yi gbù gù. ¹⁴ Mù riŋ tse' yàm zìnə co ŋwè nè Jisòs Krest nè yi Tà tse' mù yi nè də, nsàp zuzɔ mòk nè wo tse' ŋgòdzè nà' dzəə bùè. Yà'a sè' də, a ye-a ŋga ŋwè nəmòk sə jə nsàp zuzɔ mòk co yusè yi tse' ŋgòdzè nà' fana yà' ye ve'nə bohòyi anə.

¹⁵ Ye də a ye-a ŋga wù sə zɔ yòbum nduk, yà'sə gɔ ntəm moma mòk ŋgòye rərwi', wù kà mbeŋ kòm, fana ye də wù sə kà yi yà'sə dzədzəm niŋ fa. Kà də wu dzəm də nsàp zuzɔ nè wù sə zɔ bùu yumok sè aco yà' gɔ bupsə yòŋsè ŋwè nè Jisòs Krest à kpɔ bùu tu ye nè duk. ¹⁶ A ye-a ŋga yumok cu sè yà'a bohòwù yòbèboŋ fana boŋ ghak lɛ də wu me'rə yà', nè noŋsə nè də wu sə gɔ yà' fana bwij sə cèp bə zey bɔp. ¹⁷ Busè yusè yà'a gɔgɔ bohòbùu sè wo be' lògè Nwi co ŋkum àwo sə ka zuzɔ bə nənə yeŋ. Yusè gɔgɔ sə, a ŋgògù yusè yà'a rərəŋ, nè ye fifi, nè ye kwəkwa nè nà' tesə vè bohòYòŋsè nè Rərəŋ nè. ¹⁸ ŋwè nè yi be'-a Krest bə nsàp mandzè ènə fana Nwi sə dzəm yi, yà' sə yəəŋ mɔlisè bwij bəboŋ sè'.

¹⁹ Ye də a bəboŋ də vesùwèŋ sə lap ŋgògù mègù yusè aco yà' jəŋ və fifi, nè ye sè aco yà' sə gɔ ntəm mòk bə mòk

ŋgòkwa lòmantombi. ²⁰ Kà də wu bupsə fàak Nwi bə nsàp zuzɔ nè wù sə zɔ duk. A zìnə də zuzɔ pwe'fo' bəboŋ, nè ye də, a ye-a ŋga wù sə zɔ yumok sè aco yà' gɔ moma yo mòk yi gbù fana ye də wù sə gù jòŋ. ²¹ Ye də a bəboŋ də, kà də wu gɔ yumok sè aco yà' gɔ moma yo mòk yi gbù duk. A dzəm yà' ye zɔ njàp, kè no rùk, kè yu yà' pwe'fo'. ²² Nòŋsə yusè wù dzəmtse' yà' sə vèə wù bə ncèp ènə mɔtsətsə'rèə wù wèŋ Nwi ba. A rəŋsi bohòŋwè nè yi sə gɔ-a yumok, ntəm ye kà yi bə zey sə sak. ²³ ŋwè nè yi sə zɔ-a ye yumok, sè ntəm ye sə kà bə zey pap sə rəŋ fana ye də Nwi nè jəŋ yi də yi ŋgà jòŋ, bùusè yi sə zɔ yusè yi ka dzədzəm sə ntùu yi pap də yà'a bəboŋ tse'. Fana yà'a sè' də, vesùwèŋ gɔ-a yumok sè yà' ka bə dzədzəm sə ntùu vès pap yeŋ fana ye də yà'a yà'sə bɔp.

15

Tsərə Bùu Mok Nkuŋ Nè Tsəm Ni' Njò

¹ Vesùwèŋ sə a yàvès gɔgɔ, a sə ko ntəm, nè sə tesə sè wo ka yàwo gɔgɔ yeŋ sə wèŋ. Kà də vesùwèŋ sə gɔ megu mvè'nè yà' sə bòkùrə gù vès duk. ² Ndàaŋwè pwe' sə kuk lis bə yusè aco yà' tesə moma yo mòk, yusè aco yà' gɔ yi, yi sə kuk kok lo ye sè' mantombi. ³ Jisòs Krest bə tu ye à ka yusè yà' à sə bòkùrə mègù yi gɔ. Yà'a mɔmvè'nè wo à còm yà' ndzənə ŋwàk Nwi də, <<Yəya' nè wo à yà' wu bə zey nè, a kè naaŋ mɔni'ì mù.>> ⁴ Ncèep sè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ŋwàk Nwi yè'sə pwe'fo', wo à còm yà' də ya yà'a sə fa ves ntip. Yà'a tesə ves ŋgòko ntəm, nè sə kwè'sə ves sè', ya ŋga vesùwèŋ nè riŋ ŋgònaaŋ tu avès bohòNwi. ⁵ Mù lɛŋ Nwi nè yi fagè vesùwèŋ ko ntəm, nè sə kwè'sə ves ŋgòlòmantombi nè, də yi gɔ wèŋ, ya wèŋ cum cù mò'fis mvè'nè wèŋ sə yù mandzè Jisòs Krest yè'sə. ⁶ Ya ŋga wèŋ kwasə riŋ Nwi nè yi tè'ε Tà Jisòs Krest avès nè bə cù mò'fis.

⁷ Ye də a bəboŋ də wèŋ ko gesə lo ndàaŋwè nè yi dzəm ŋgòye mɔŋgorè wèŋ ndzə ŋgùuŋ mvè'nè Jisòs ànə ko gesə

wen, ya nga bwiiŋ yə ve'nə, wo kwasə riŋ Nwi. ⁸ Mù sə tsə' fa wen də Krest ànə və ngòfàk bohòbùu Jus wèn də ya bum sè Nwi ànə kak fa tàcici avès sə ye zìnə, ya bwiiŋ riŋ də Nwi ɲwè nè yi tse' zìnə. ⁹ Yi ànə və sè' də ya bùu sè wo ka Nwi riŋ wèn sə tse' mandzè ngòkwasə Nwi bə bòvəm nà' nə. Yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ɲwàk Nwi də,

<<Ye də mɛ nə kwasə wu mɛŋgorè bù lakmvum wèn,

Mɛ nə yəm kuksə liŋ yòsə.>>

¹⁰ Wo à còm mok sè' də,

<<Wèn bù lakmvum,

Wèn kwa be'lə wen bùu ye wèn mvwe' mò'fis.>>

¹¹ Wo à còm fe'lə mvwe' mok sè' ɲkuŋ də,

<<Wèn bù lakmvum pwe'fo', wèn ɣɛ Tà. Bòp lak sè sənə nzenɡòn nə pwe', wèn kwasə yi.>>

¹² Izayà à cèp ye sè' də,

<<Nɡwì bù Jesi nə lokok, nə tse' bù lakmvum wèn yi.

Bù lakmvum wèn pwe' nə sə kək megu lis mok bohòna',

Də nà'a nə ye ɲà tətəsə àwo yi.>>

¹³ Mù lɛŋ də Nwi nè yi gùgè bwiiŋ wo sə naaŋ tu də bum pwe' nə kə ye bəbən, nə ɣu ntuum awèn rwiŋ bə kwəkwa nə ye bə fifi mvè'nè wèn sə dzəm bohòyi sə. Yà'a ye ve'nə ya wèn nə sə tse' mali nsàp tsətsərè ènə ɲkùuŋntèn, bə ɲaaŋ Yòŋsè nə Rərəŋ nə.

Pol Cèp Bə Nsàp Fàk Ye

Nè Yi Tse' Nə

¹⁴ Bwema am wèn, mù riŋtse' sə vèə mù pap də wèn bùu sè wèn ri ngògù bəbən, nə riŋ ɲkərè bə ma nə Nwi, nə ye sè' də wèn tse' ɲkərè nə aco wèn yə'rə to bùu mok sè'. ¹⁵ Ncèep mok sè mù còm fa wen yà' ndzənə ɲwàk nè'e fana yà'a bə ɲgi nə ɣuŋ də ya wèn kà bum yè'sə swi bisè. Mù a còm ve'nə bùusè Nwi a niŋ bo muni'i mù bə bòvəm nə nje nə, ¹⁶ də mɛ ye ɲà fàk Jisòs Krest mɛŋgorè bù lakmvum wèn. Mɛ bə fàak yàm sè mù sə ɣuu sə co ɲà fa satikà' bohòNwi. Fàak am sə də mù sə tsòho fa bwiiŋ Ntirè nə Bəbən nə Nwi nə. Mù sə tsòho də ya Nwi jən bù lakmvum sə wèn co yu satikà'a sə.

Yi jən yà' ve'nə bùusè Yòŋsè nə Rərəŋ nə a ɣu rɛŋsə wo laŋ. ¹⁷ Mɛmvè'nə mɛ ɲwə Jisòs Krest fana aco mù ga bàap am bə nsàp fàk nə mù sə fàk fa Nwi nə. ¹⁸ Kaco mù muk fàk cùu am ngòcèp bə yumok sè zok yɛŋ. Aco mù cèp megu bə fàak sè Krest a ɣu càsə yà' ndzə bohòmù, mvè'nè yi a ɣu bù lakmvum wèn ngòyuk yi yè'e. Yusè yi a ɣu sə, a bə ncèp nə mù a cèp nə, nə ye bə fàak sè mù a ɣu sə sè'. ¹⁹ Yi ànə ɣu fàak ye sə bə ɲaaŋ mɛŋgəŋgèn, nə ɣu fàak ye sə bə ɲaaŋ yòŋsè nə nje nə. Fana mù a tsòho yè jə Ntirè nə Bəbən nə nà'a bə liŋ Krest nə mvwe' lak Jòrosalèm kə dzen mvwe' nzenɡòn Ilirikùm. Mù à sə yə'rə nà' pwe'fo' mvwe' buk lak yè'sə. ²⁰ Mɛ lapgè yàm mandzè ɣuŋ ngòtsòho Ntirè nə Bəbən nə mvwe' sè ɲwè nəmòk ka liŋ ye sə fo' ntòyuk yuk, ya ɲga kà də a ye də mù sə ci ndap mɛmvwe' kùumndap sè ɲwè mòk à ɣu nòŋsə løyi duk. ²¹ Mù dzəm yàm də mɛ ɣu mvè'nè wo à còm ndzənə ɲwàk Nwi də,

<<Bùu sè wo à ka liŋ ye sə yuk yuk wèn nə ye yi.

Bùu sè wo à ka mɛzəp yumok bə liŋ ye riŋ yuk wèn nə rɛŋ bə liŋ ye sə.>>

Pol Tsə' Də Yi Nə Kə Kə' Cepsə Bwiiŋ Mvwe' Lak Rumà

²² Nà'a njo nə mɛ dzəmgè ngòlòkè yə wen fana mù kà mandzè nə sə tse' sə. ²³ Mù ka fàk mvwe' yè'e ɲga'a mok tse' fe'lə. Mvè'nè a luumngòn wùriŋ sè mù a sə dzəm də mɛ kə ye wen fana, ²⁴ mù tsəm də mɛ nə ye wen ɲhà nə mù sə cà ngòlòmve' lak Səpən yà'a. Mɛ nə dzəm ngòcu vesùwèn mvèk momjo ya a kwa mvwe' mò'fis ɲkuŋ fana wèn ɣu ya gi àm nə sə lo mantombi. ²⁵ Mù sə də mɛ lo ɲga'a ye'e mvwe' lak Jòrosalèm ngòkè fa bùu Nwi sè fo' sə wèn bum mok sè wo a tum fa wo yà' bohòmù. ²⁶ Yusè də bù lakmvum mok sè wo krətèen sè mvwe' nzenɡòn Məsidoŋiyà bə nzenɡòn Akayà wèn a tsərə də wo benə mbàam mok mvwe' mò'fis, nə tumsə fa lo bù ɲgà jìn sè wo cu mɛŋgorè bùu Nwi sè mvwe' lak Jòrosalèm. ²⁷ Wo a ɣu yè'sə bə kwəkwa njàwo nə nà' a kok sə vèə wo fana mù

ye yàm sè' də a bəboŋ co wo tēsə yà'wèŋ vɛ'nə. Co bɛ lakmɔvum a kə tse' bum sè Nwì à kàk sè njo bɛ Jus wèŋ, fana ye də a sè' bəboŋ də wo gapsə bum yàwo sè sè nzenŋòŋ sè bə bɛ Jus wèŋ sè sè'. ²⁸ Mɛ kə dzen fo', nə fa wo mbàam sè wo a tum fa wo sè fana mù foho və kə ye wèŋ ŋkuŋ nə ca lo mɔvwe' lak Səpən anə. ²⁹ Mɛ rì sè' də mù kə tsèŋ wèŋ fana yà' jəŋ və sèsè nè Krest nə bohòvesùwèŋ wù kà fàk.

³⁰ Bwema am wèŋ, mù sè lɛŋ wèŋ bə lɛŋ Jisòs Krest nè yi Tà àvès, nə ye bə lɛŋ Yòŋsè nə Rərəŋ nə yi gùgə yi ŋkuŋ a sè dzəm mòk bə mòk, nə də wèŋ lɛŋ fa mù Nwì gugun. ³¹ Wèŋ lɛŋ fa mù yi də yi caŋsə gəsə mù ndzə bohòbɛ sè wo ka Krest rɛŋ sè wo cu mɔvwe' nzenŋòŋ Jùdiyà yà'a. Wèŋ lɛŋ sè' də yi gu də mù jə lòmbàam sè mɔvwe' lak Jòrosalèm anə fana bɛ Nwì wèŋ sè jəŋ yà' bə kwəkwa. ³² A ye-a ŋga Nwì fa-a fana yà'sə cəa, mù və mòk bohòwèŋ bə kwəkwa, ya vesùwèŋ cum yòŋsə. ³³ Mɛ lɛŋ də Nwì nè yi ŋgà fa bwɛŋ fifi nə, yi ye wənə wèŋ. Yà' a ye vɛ'nə.

16

Pol Sə Cəpsə Gèsə LòBɛ sè Mɔvwe' Lak Rumà

¹ Mɛ dzəm də wèŋ rɛŋ njè' avès Fibi nè yi fàkgə mɔmɔvwe' cos nè mɔvwe' lak Kènkerès. ² Yi kə dzen-a bohòwèŋ fana kwəkwe', wèŋ ko yi bo ma ba co ŋwè nè yi rì Tà àvès sè'. Wèŋ kotse' yi mvènè aco wèŋ bɛ Nwì kotse' to ŋwè. Wèŋ tēsə yi bə yusè yi sè dzəm yà' bɛusè yi a tēsə bwɛŋ vɛ'ɛ wùriŋ, nə tēsə mù yàm sè'.

³ Mɛ cəpsə Prìsiliyà bə Akwilà ba fo', sè vesi wèŋ à sè fàk lok bohòJisòs Krest bəbɛ'. ⁴ Wo à də wo tēsə mù fana wo swirə kpɛ bɛ mù. Mɛ sè kà wo mɔmɛ kwasə mègù. Coos sè krətèŋ sè mbwa bɛ lakmɔvum pwe'fo' sè kwasə wo sè'. ⁵ Cəpsə fa mù krətèŋ sè wo kə nigə cos munda'à wo yà'a sè' bəboŋ. Cəpsə fa mù ŋge' àm Ipènitòs sè'. Yi à bɛŋ to tsə krətèŋ mɔvwe' nzenŋòŋ Èsiyà cap yi.

⁶ Mɛ cəpsə Mèri nè yi a fàk mɛŋgorè wèŋ anə vɛ'ɛ gugun. ⁷ Mɛ sè cəpsə fe'lə

Andrònìkòs bə Jùniyàs. Wo bɛ Jus sè venə wèŋ à ni ndapndzəm bəbɛ'. Bwɛŋ rɛŋ wo bəboŋ co ŋgà ntum Jisòs mok sè wo gihigə mɔtsə. Wo à ye to krətèŋ wo ŋkuŋ mù kə ye yàm. ⁸ Cəpsə fa mù Ampiliyatòs nè yi ŋge' àm bɛ Tà àvès nə. ⁹ Cəpsə Ubanùs nè vesi wèŋ sè fàk bohòKrest mɔvwe' mò'fis, nə ye Sətaci sè', nə yi ŋge' àm nà'a. ¹⁰ Cəpsə Apelis, bwɛŋ rì də yi zinə bohòKrest. Cəpsə fa mù ndap Aristòbulùs pwe'fo'. ¹¹ Cəpsə Hèrodòŋ nè yi ŋwè lak àm. Cəpsə bwema sè wo mɔmɔvwe' ndap Nàsisò, sè wo bɛ Tà Jisòs yà'a pwe'. ¹² Cəpsə Tràfinà bə Tràfosà sè wo sè fàk bohòTà yà'a. Cəpsə ŋge' àm Pesis, yi a fàk bohòTà vɛ'ɛ wùriŋ. ¹³ Mɛ sè cəpsə Rufù nè yi fàkgə bohòTà bə ntum ye pwe' nà'a. Mɛ sè cəpsə ma ye nè yi a sè kotse'gə mù sè' co mo ye nà'a. ¹⁴ Mɛ cəpsə Asikritù, bə Flegòŋ bə Hemì bə Pàtrobà bə Himàs, nə ye bwema mok sè wo krətèŋ, sè bə yà'wèŋ cu yà'sə pwe'. ¹⁵ Cəpsə fa mù Filòlogù bə Jùliyà. Cəpsə Nèriyòs bə njè' ye, nə ye Olìmpà nə ye bɛ Nwì sè yi cu bə yà'wèŋ pwe'. ¹⁶ Wèŋ cəpsə mòk bə mòk bə nsàp cəcəpsə nè ntum mò'fis. Coos Krest sè yà'a ma fɛŋ pwe'fo' duk də mù cəpsə wèŋ pwe' bəboŋ.

Ntip Nè Nà'a NgòLəsə

¹⁷ Bwema am wèŋ, mù sè lɛŋ wèŋ də wèŋ sè kərə bə bɛ sè wo sè jə və gəgà'à, nə sè gu bwɛŋ wo me'rə mandzə nè zinə nə yà'a. Wo sè bɛŋ bum sè zinə sè wèŋ à yərə sə. Kà wənə wèŋ sè be'lə, ¹⁸ bɛusè wo sè kà yà'sə bohòJisòs Krest nè yi Tà àvès nə fàk; wo sè gù mègù yusè yà' sè bəwo. Wo cəp lùm sə bəŋsə kə cùhu vɛ'ɛ, nə sə borə mak bɛ sè wo ka yumok rɛŋ wèŋ bə ncèp cù àwo nə. ¹⁹ Bwɛŋ pwe' a yuk mvènè wèŋ a ko jə Ntirè nə Bəboŋ nə bə ntum nè mò'fis sè laŋ. Mɛ sè kwa bohòwèŋ vɛ'ɛ wùriŋ. Mɛ sè dzəm də wèŋ tse' ŋkərə ŋgòri yusè yà'a bəboŋ, nə kà yumok sè yà'a bɛŋ rì lok. ²⁰ Fana Nwì nè yi fagè bwɛŋ fifi nə, yi nə ko nòŋsə Satà sè nze, wèŋ tes kuu awèŋ muni'i yi. Mɛ lɛŋ də bəbo nè Tà àvès Jisòs Krest nə ye bohòwèŋ.

²¹ Timati nè yi fàkgè venə sə cèpsə wenj sè'. Bwe tè' am Lùsiyòs bə Jasòn nə ye Sòsipatà sè wo bùu Jus sə cèpsə wenj sè'.

²² Mùu Tetiyòs nè mù yàm ngà cècòm nə, mù sə cèpsə wenj yàm sè' bə liŋ Tà anə.

²³ Gayòs nè mù cu fɛɛŋ munda'à yi, nə ye bə bùu sè wo kè nigè cos munda'à yi sə wèŋ pwe'fo' cèpsə wenj. Ératòs nè yi ngà lòksə mbàm muntòlak yi nə bə moma avès Kwatùs cèpsə wenj sè'. (²⁴ Bèbo nè Jisòs Krèst nè yi Tà avès nə ye bohòwenj. Yà' a ye vɛ'nə.)

Ncèp Nə Nà' Ləsə Wesə

²⁵ Vesùwèen kwasə Nwì bùusè aco yi gu to wenj ngòtəŋ guguŋ. Yà'a yusè mù ànə tsok fa wenj, ghà nè mù ànə tsok fa wenj Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a bə liŋ Jisòs Krèst nə. Ntirè nè Bèboŋ nə nà' à cu sàp ntòmve' sèswihì. ²⁶ Nà' a tesə vè ngà'a mok mvwe' jəja laŋ. Zìnə ènə a tesə vè jəja bə bum sè ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ ànə com sə. Bùu sè sənə nzeŋgòŋ nə pwe' a yuk nà' ngà à duk vɛ'nə Nwì nè yi mègù ye Nwì nè mvèsè nə. Wo yuk vɛ'nə ya wo dzəm Ntirè nə, nə bɛ' mandzè Nwì. ²⁷ Vesùwèen kwasə Nwì, Yi mègù Nwì yiìyi, Yi tse' ñkərə sè' yi yiìyi. Vesùwèen kuksə liŋ ye bùu Jisòs Krèst, nə kà teŋsè yuk. Yà' a ye vɛ'nə.

bwiinj riŋ də kpɔ nɛ Krest à kpɔ tse' mègù ñàŋ yi.

Jisòs Krest Nàŋ Nə Ye Nkərə Nwì

¹⁸ Yu sɛmook də, bùu sɛ wo sɛ yù lòmándzè nɛ nà' lèsɛ bɛ kpɔ jɛgè yàwo ncɛp kpɔ nɛ Jisòs Krest muntəəŋ nɛ də a bum ləm. Bohòvesùwèŋ sɛ a sɛ yù lòmándzè nɛ nà' lèsɛ bɛ lùŋ nɛ, yà' ka bum ləm yeŋ, a ñàaŋ Nwì. ¹⁹ Wo à còm nòŋsɛ yà' ndzənə ñwàk Nwì laŋ də Nwì à cɛp də,

<<Mɛ nɛ gu bupsɛ bù ñgàa ñkərə bɛ ñkərəə awo pwe'.

Mɛ nɛ dzeen bùu sɛ wo rì ñwàk wèŋ.>>

²⁰ Ye də bù ñgàa ñkərəə sɛ tɛ yè'e ma fò? Bùu sɛ wo rìgè ñwàk yà'a, wo sɛ' ma nɛ fò? Mòok bù ñgàa gù mamfenè sɛ sɛ nzeŋgòŋ fɛŋ yè'e wo yè'e ma fò? Nwì nitsè' də ñkərə nɛ sɛ nzeŋgòŋ fɛŋ nɛ nà'a ləm bohòyi. ²¹ Nwì ànə gu mandzè nɛ ñgòlùŋsɛ bwiŋ fana yi kà mandzè də bwiŋ riŋ yi bɛ ñkərə nɛ sɛ nzeŋgòŋ fɛŋ fa. A bòyi bɛ ñkərə nje də yi luŋsɛ bùu sɛ wo dzəm sɛ bɛ ncɛp nɛ bwiŋ sɛ tsərə də nà'a ləm nɛ. ²² Bùu Jus wèŋ à sɛ lap yàwo də wo ye nsàp maŋgəŋgèŋ mòk ñkuŋ ya wo dzəm də ncɛp ènə nà'a zìnə. Bùu Gris wèŋ sɛ duk yàwo də wo nɛ rɛŋ jəŋ ñkərə fo' ñkuŋ. ²³ Bohòma nɛ njàvès fana a sɛ tsoho fa yàvès bwiŋ kpɔ Jisòs Krest nɛ wo à tɛ'lə zɛ yi muntəəŋ. Ncɛp kpɔ ènə bùu Jus wèŋ ka kwəkwa bɛ zeŋ tse', bohòbù lakmvum yàwo yà' yuhu fə ntu'ù wo co bum ləm. ²⁴ Nə ye də bohòndaanwè pwe' nɛ Nwì a to yi ñgòye ñwè ye, fana a dzəm ñga yi ñwəə Jus kè ñwè lakmvum, wo riŋ də Jisòs Krest ñàaŋ Nwì. Yi ñkərə nɛ Nwì sɛ' yi nɛ. ²⁵ A yà'a də bwiŋ sɛ duk yàwo də yusè Nwì a gù yè'sɛ yà'a ləm, ñga ləm nɛ Nwì a gù ènə nà' càsɛ ñkərə bwiŋ pwe'fo'. Yu Nwì sɛ bwiŋ tsəm duk də yà'a jì ñàŋ, tse' gha' ñàŋ zeŋ nɛ nòŋsɛ ñàaŋ bwiŋ sɛ nze fɛŋ pwe'.

²⁶ Bwema am wèŋ, aco weŋ ye yàwèŋ sɛ' də mutsətsə'rəə wèŋ sɛ Nwì a to pwe', nsàap bùu sɛ nzeŋgòŋ jɛgè wo co ñgàa ñkərə, wo ka mɛŋgorè wèŋ ñkùuŋ yeŋ. Nə ye sɛ' də nsàap bùu sɛ wo tse' ñgi mutsətsə'rəə lak kè bùu sɛ wo à dzə wo

mvwe' ntòmbi nɛ nà' tse' liŋ ka mɛŋgorè wèŋ anə ñkùuŋ sɛ' yeŋ. ²⁷ Nwì a swè' jə ye nsàp bùu sɛ nzeŋgòŋ tsərəgè də wo ləm. Yi a gù vɛ'nə ya marè'tu ko bù ñgàa ñkərə wèŋ sɛ. Yi swèk jəŋ mok bùu sɛ wo kùkgè yàwo co ñgàa jì ñàŋ ya marè'tu ko bù ñgàa ñàaŋ sɛ. ²⁸ Yi a swè' fis jə bum sɛ bwiŋ kà yà' dzəmgè, sɛ bwiŋ bwi'lə kɛ'gè yà' bɛ kù, nɛ ye sɛ wo jɛgè yà' co yusè wà. Yi swèk fis jəŋ bum yè'sɛ ya yà'a gu bupsɛ bum sɛ bùu sɛ sɛ nzee jɛgè də yà' tse' fàk sɛ. ²⁹ A vɛ'nə fana kaco ñwè kum ñgùŋ kù mantombii Nwì yeŋ. ³⁰ Weŋ Jisòs wèŋ mò'fis bùu Nwì yìyi. Mègù sɛ' bùu Jisòs Krest nɛ ñkuŋ fana vesùwèŋ tse' ñkərə. Fana Nwì jɛgè vesùwèŋ co bùu sɛ kəkərə bùu yi, co bùu sɛ rərəŋ sɛ' bùu yi, nɛ fis ves mvwe' bup sɛ' bùu yi. ³¹ Nà'a njo nɛ a tse' ñgògù mègù mvè'nə wo à còm ndzənə ñwàk Nwì duk də,

<<A ye-a ñga ñwè nəmòk duk-a də yi kum ñgùŋ,

Yi kum megu nà' bùu yusè Tà Nwì a gù yi.>>

2

Kpɔ Krest Gu Gha' Nkərə Bwiŋ

¹ Bwema am wèŋ, wèŋ riŋ də ghà nɛ mù à vè ñgòtsòho fa weŋ bum sɛ yà' ànə ye sèswihì yà'a, fana mù à ka bɛ nsàp nɛ ñgònitsè' də mɛ cɛp riŋgè cù, nɛ tse' ñkərə wùriŋ vɛ. ² Busè mù à duk sɛ vèə mù də ghà nɛ mɛ vesùwèŋ fana mɛ nɛ tsoho fa gu weŋ Jisòs Krest yìyi. Mɛ nɛ tsoho megu kpɔ Krest nɛ yi à kpɔ muntəəŋ. ³ Anə geŋ, mvè'nə vesùwèŋ ànə ye fana mù à vè co dem. Mù à sɛ kà bɛ wəə wùriŋ. ⁴ Nə ye sɛ' də ncɛp nɛ mù à sɛ tsòho, mù kà bɛ ñkərə bwiŋ sɛ nze fɛŋ də ya yà'a bon weŋ tsòhò. Nàaŋ Yòŋsɛ nɛ Nwì à sɛ nitsè' fa weŋ zìnə nɛ yi. ⁵ Mù à gù vɛ'nə ya ntəm awèŋ sɛ wèŋ a fa bohòJisòs Krest sɛ kà bùu ñkərə bwiŋ təəŋ mam, a ye bùu ñàaŋ sɛ Nwì.

Ñkərə Nə Nwì

⁶ Nə ye də mvèəsè vèes tsoho fagè ncɛp nɛ Nwì nɛ bohòbùu sɛ wo à gu bɛ bum sɛ ma nɛ Nwì laŋ, vès sɛ cɛp bɛ ñkərə.

Nè'nə ka nsàp ñkərè nè nà' tesə bohòbùu nzenḡòn yeṅ. Nàaṅ awo sə nə ca gəsə lo fo'. ⁷ Ñkərè nè vès sə tsoho ènə a ñkərè Nwì. Nà' ànə ye to mantombi səswihi, bwìṅ kà bə zeṅ rì. Yi ànə nònṣə me bum yè'sə mantombi ñkuṅ, nə sə kə gə nzenḡòn maṅkwèṅ. Yi ànə gə bum yè'sə də ya anə kə tse' kəkuk ñjàvès ca sè'. ⁸ Ñkəṅkum sè sə nze fəṅ ànə kà ñkərè ènə riṅ. Wo ànə riṅ-a nà' bwèrə wo ànə ka Tà Jisòs Krèst nè yi tse' fòènə muntəṅ tɛ'lə. ⁹ Megu də wo à còm nònṣə ndzəṅə ñwàk Nwì duk də,

<<Bum sè Nwì à fùhə nònṣə fa bùu sè wo dzəm yi,

A bum sè ṅwè ka yà' bə lis ye yuk,

Kà bə ntu' sè' yuk yuk,

Nə kà bə zeṅ sè' ntòtsərə yuk.>>

¹⁰ Bum yè'sə, a rì yà' bùusè Nwì a tum fa ves Yòṅsə ye ṅgòtsə' fa ves yà'. Yòṅsə ye nə làpgè sə tsətsə'rè anə səsap, nə sə tsoho rəṅsə bum Nwì sè yà'a cəco. ¹¹ Ñwè cu yè'e, kaco ṅwè riṅ yusè yà' cu sə ntùu ṅwè nəmòk yeṅ, a riṅ mègù yà' ṅḡəṅḡəṅ ànə. A bohòNwì sè' vè'nə, də rì mègù bum Nwì sè' Yòṅsə nè nje. ¹² Yòṅsə nè Nwì a gèsə fa ves sə ntùu vès nə, a Yòṅsə nè nje. Nà' ka yòṅsə nè bwìṅ sə nze fəṅ yeṅ. Yòṅsə ye ènə gùgè ves yi ñkuṅ a sə rì nsàap bum sè Nwì a sè vesùwèṅ bə zeṅ. ¹³ Nə yeè nə də bum yè'sə vè'nə, vès cu ṅgòtsòho fa bwìṅ fana vès kà bə nsàp ncèpcù nè fa ves nà' ñkərè bwìṅ sə nze fəṅ cèp. Vès cèp bə nsàp nè Yòṅsə Nwì nitsə' fa ves yi. Vès tsok rəṅsə fa bum sè Yòṅsə Nwì nitsə' fa ves sə bohòbùu sè wo tse' Yòṅsə Nwì sə ntùu wo. ¹⁴ Ñwè nè yi ka-a Yòṅsə Nwì sə ntùu yi tse', kaco yi dzəm bum sè Yòṅsə ènə yeṅ. Yi nə kà rəṅ, yà'a nə sə yəṅ bohòyi co a bum ləm. A vè'nə bùusè ṅḡ rəṅsə fa bwìṅ bum yè'sə mègù Yòṅsə nè Nwì. ¹⁵ A ye-a bohòṅwè nè yi tse' Yòṅsə nè Nwì nə sə ntùu yi fana yi rəṅ yà', nə riṅ bum pwe'fo'. Bùu sè sə nzenḡòṅ yə nsàp ṅwè ènə, wo sə mərə yi mərə. ¹⁶ Yè'sə mègù mvè'nə yà' cu ndzəṅə ñwàk Tà Nwì duk də,

<<Ñwè nəmòk yo nè aco yi riṅ yusè Nwì tsərəḡəə àlɛ?

Ñwè nəmòk cu yo nè aco yi fa Nwì ntip àlɛ?>>

Bohòvesùwèṅ yàvès, sè a tse' Yòṅsə Nwì, a tse' tsətsə'rè nè Krèst.

3

Nzak Ntaṅmba

¹ Bwema am wèṅ, mvè'nə mù ànə ye vesùwèṅ fa' yà'a, mandzə kà co mə cèp bohòwèṅ co bùu sè wo rì bum sè ma nè Nwì ye lok. Mù à sə cèp bohòwèṅ mok co mù sə cèp bohòbùu sè sə nze fəṅ, bùusè wèṅ à ye mali ntòco bwe sè ləə bə bum sè ma nè Jisòs Krèst. ² Mvək ànə à ye, bum sè mù à yə'rə wèṅ sə à ye co mù sə fa wèṅ mbwi, kà beṅ sè beṅ ye, bùusè wèṅ à ka kəkərè ṅgòzə yà' yeṅ. Haṅ kə dzeṅ ntinə wèṅ ka ntòkərə mali. ³ A vè'nə bùusè wèṅ sə gù mali bum ntòco bùu sè sə nze fəṅ. Moma sə wa mali bum moma mòk, moma bə moma sə kəəm kè'ca sè', yà'sə sə kà yà'a jəja kwarəṅṅə də wèṅ gù co bùu sè sə nzenḡòṅ ni à? Wèṅ sə gù ləbap sè' co bùu sè wà wèṅ sə gù. ⁴ A ye-a ṅḡ ṅwè nəmòk sə duk ye də, <<Mə ves Pol,>> mòk sə duk də, <<Mə yàm ves Apolò,>> yà'sə sə kà yà'a də wèṅ sə gù mali bum co bùu sè sə nze fəṅ ni à?

Mvèəsə ṅḡ Fàk Tse' ṅḡ Fàak

⁵ Ja'a na yàwèṅ sè' də Apolòò ndà? Pol ye ye ndà? Vès pwe', vès mègù ṅḡà fàha Nwì sè yi a tum ves ṅḡkə gù də ya wèṅ dzəm bohòTà Jisòs Krèst. Venə sə gù mègù fàha sè Nwì a gəpsə fa ves ṅḡḡḡ. ⁶ Vès mègù co ṅḡà fàk nzum wèṅ vè'ɛ. Mù à bi yàm bìi, Apolòye ye ṅḡà gèsə ndzəp, Nwì ye ye ṅwè nè ṅḡḡḡ də yà'a to, nə kuk. ⁷ Mutsətsə'rèə vès pwe', nè gūḡḡ ka ṅwè nè yi a bi bìi kə ṅwè nè yi gèsə ye ndzəp yeṅ. Nè gūḡḡ nə mègù Nwì yiyi nè yi a gù ñkuṅ yà' to, nə kuk. ⁸ Ñwè nè yi à bìi bə ṅwè nè yi à gèsə ndzəp pwe', wo mègù yəyərè, zəzook bùè. Nwì nè kə làk ndàaṅwè pwe' mvəsə yi à fàak. ⁹ Vès ba fo', vès sə be'lə mvwe' mò'fis ṅḡḡḡ fàha Nwì nè mò'fis. Wèṅ co nzum Nwì bə tu ye.

Aco mù duk sè' də wèŋ mègù co ndap mòk nè Nwì sè ci nà' yi bə tu ye. ¹⁰ Bohòmù yàm, Nwì fa mɔ nàŋ ngòyèto kùum sè co ɲwè nè yi rì ngòyèto kùum ndap nɔ. ɲwè nɔmòok ye nè yi sè ci ye ndap nɔ ci. Ndàaŋwè pwe' nè yi sè ci-a ndap ènə, yi jəŋ ɲkərə, nɔ ci nà' bəbɔŋ. ¹¹ Bə nzak ma nè kùum sə fana nzak ka yeŋ, bɔusə Nwì a jə Jisòs Krest laŋ, nɔ nɔŋsə yi co kùum sə sè vesùwèŋ pwe' tə mbwa. Kùum mok sè zook mok bɔ̀. ¹² Ma nè ndap nɔ ye, bɔ̀ sə mok jəgè nsàap nteŋ mok sè bəbɔŋ sè wo togè yà' də guù bə siva, nɔ ye liis sè yà' gɔ nteŋ, nɔ ci nà' bə zeŋ. Bɔ̀ mok yàwo, wo gbè' jəŋ tɔ bə ɲgaŋ, nɔ ye kàa gòmɔi sè wà yè'e, nɔ ci ndap nɔ bə zeŋ. ¹³ Numbu mòk cu nè fàha ndàaŋwè pwe' nè kə yəŋ jəja. Bɔ̀ sè numbu nè Jisòs Krest bwiŋ vè fe'lə fana Nwì nɔ mumsə ja'a fàha ndàaŋwè pwe' bə mis. Mis nɔ nɔ niŋtsok jəja mvəsə fàha ndàaŋwè pwe' cu, də ɲwè nè'e à gù vɛ'ɛ, nè'e gù ye vɛ'ɛ bəbɔŋ kə bɔp àlɛ. ¹⁴ A ye-a ɲga fàha sè ɲwè ànə gɔ mɔmvwe' kùum ndap ènə ka-a sə, ye də wo nɔ lak yi. ¹⁵ ɲga fàha ɲwè sə-a ye də lələk ye nɔ bisə laŋ. Yi nɔ ye megu mok botu co ɲwè nè ndap sə yi, yi caŋ tesə botu. Yi lim megu bo ye mok də yi ka kɔ. ¹⁶ Wèŋ ka riŋ də wèŋ bɔ̀ Nwì, wèŋ ndap bohòNwì, nè yi cugè mbwa riŋ nà? Yòŋsə nè Nwì nɔ cugè sə ntuù wèŋ. ¹⁷ A ye-a ɲga ɲwè nɔmòok bɔpsə-a ndap Nwì nɔ, Nwì nɔ gɔ bɔpsə ɲgəŋgəŋ sè'. A vɛ'nə bɔusə ndap ye rərəŋ, ɲga ndap ye nè mɔ sə duk ènə, a wèŋ bə tu awèŋ.

¹⁸ ɲwè nɔmòok kà də yi borə ni' ye duk. A ye-a ɲga ɲwè nɔmòok mɔtsətsə'rə wèŋ nè yi sə tsəm duk də yi ɲgà ɲkərə sə nze fɛŋ, bɔŋ co yi jəŋ ni' ye co ləm ɲkuŋ ya yi tse' rì ɲkərə nè nà'a zinə nɔ. ¹⁹ Mù sə duk vɛ'nə bɔusə bum sè nzeŋgòŋ jəgè yà' co yà'a yu ɲkərə, yà'a bohòNwì bum ləm. A nè zinə mvəsə wo a còm ndzənə ɲwàk Nwì duk də,

<<Nwì kogè bɔ̀ ɲgàa ɲkərə sə nzeŋgòŋ fɛŋ sè' bə ɲkərəə awo sə.>>

²⁰ Mvwe' mok cu sè', sè wo à còm ndzənə ɲwàk Nwì anə də,

<<Tà Nwì riŋtse' də tsətsərəə bɔ̀ ɲgàa ɲkərə ka fàk tse'.>>

²¹ Nə yeè nɔ vɛ'nə, kà də ɲwè nɔmòok kum ɲgùŋ bɔ̀ ɲwè wà, nɔ sə dɔhɔ ke'ca də, <<Mɔ yàm ves ɲwè nè'e kə ɲwè nà'a>> duk. Yusè wèŋ riŋ sə də, ɲga a ye-a sè yà lònŋ, wèŋ tse' yà' wèŋ. ²² A ye-a sè Pol kèe Apolòbə Pità pwe' wo yà'sə sè yàwèŋ. Nzeŋgònè'e nɔ ye lùŋ bə kɔ pwe' gù sè' sè yàwèŋ. Bum sè a sə yə yà' ɲga'a bə sè yà' cu mantombi pwe'fo', wèŋ tse' yà' wèŋ. ²³ A nɔ ye me vɛ'nə pwe' fana Jisòs Krest tse' bwi wèŋ yi. Nwì tse' bwi ye Jisòs Krest nɔ.

4

Mvè'nə Bɔ̀ Korè Tse' Ngòjə Ngà Fàk Nè Nwì

¹ Mù dzəm də bwiŋ jəŋ vès bɔ̀ sè mantombi mɔ cos yè'e pwe' də vès mègù ɲgàa fàk bohòJisòs Krest. Nwì a jə bum ye sè yà'a səswihi, nɔ fa ndzə bohòvès də vès yə'rə fa bwiŋ. ² Yusè gɔgɔŋ sè bohòŋgà fàak duk də, yi sə gɔ yusè yà'a zinə bohòŋwè nè yi sə fàk bohònà' nɔ. ³ A ye-a bə ma nè bohòmù yàm fana ɲga wèŋ duk-a də mɔ bɔp kə bəbɔŋ àlɛ' pwe', mɔ nɔ kà bə zeŋ yàm ɲkəŋ tsərə. A ye-a ɲga ɲwè nɔmòok nè zok sə cep ye sè' də mɔ bəbɔŋ kə bɔp àlɛ' pwe', yà'sə ka yusè gɔgɔŋ sə zeŋ yeŋ. Mù bə tu am mɔ kà də mù sə gù bəbɔŋ dukgè. ⁴ ɲgòcèp zinə, mù ka jòŋ nè mù à gɔŋ riŋ, megu də mù ka cùu sè ɲgòduk fis də mù ka nzak tse' sè' tse'. A nɔ sak megu mɔ Tà Nwì, yi nè yi sakgè nzak yəyərə. ⁵ Nə yeè nɔ də vɛ'nə fana ka bəbɔŋ co wèŋ sə sak ke'cà bwiŋ yeŋ. Bòdə wèŋ yu'rə vɛ'nə tètè mvəək kərə, numbu nè Tà Jisòs bwi vè fana yi nɔ fis nɔŋsə bum jəja, nɔ gɔ bum sè bwiŋ sə tsərə yà' rɛŋ və sè'. Nà'a numbu nè Nwì nè kwasə ndàaŋwè pwe' nè nà'a yəyərə ɲgòtse' kwəkwəsə.

⁶ Bwema am wèŋ, bum sè mɔ cèp yà' bə liŋ am nɔ ye liŋ Apolòyà'sə, mɔ cep vɛ'nə ya wèŋ riŋtse' bum sè wèŋ tse' ɲgògɔ. Bum sè wèŋ tse' ɲgògɔ sə, a sè wo à còm nòŋsə yà' ndzənə ɲwàk Nwì. A yà'sə duk də, ka bəbɔŋ də wèŋ sə neni'

bùu ñwè nèmòk, nè sè beñ mòk bèñnè yeñ. ⁷ Wù nè wù sè ðak dè wù gha' bwiñ pwe' wù ànè, à gù bùsè wu ñwè nè ñkùuñ nà'nè ndà? Mù fek fe'lè-a wu sèmok dè, yusèmok cu sè wù tse' yà' ñga Nwì à ka wu yà' yi fa àlè? Mvèsè Nwì ànè fa wu bum pwe' yi, ye ñga'a va ñkuñ wù sè kum ke' ñgùñ co dè wù à tse' yà' bè ñàañ yo-ε? ⁸ Wèñ sè ðak dè wèñ tse' bum pwe' è? Wèñ sè jè ni' awèñ co ñgàa ghàk. Wèñ a bùuñ ñkum ñga vès ka yàvès ñkum yeñ è? Wèñ anè ye-a ñkum zìnè bwèrè dè bòmù wùriñ ya a kok gañ sè vesùwèñ bəbè'. ⁹ Gù co Nwì a jè vès ñgàa ntum Jisòs nè nonşè ves ñkusè mbwèñ. Vès mègù co bùu sè wo dè wo kə zə wo zəə bùsè wo bùu sè bup. Vès tə yè'e mantombii masinjaa Nwì nè ye bwiñ dè mañgòon kək bərə ves. ¹⁰ Vès mègù mok co ñgàa ləm bùu Jisòs Krèst. Wèñ yàwèñ ñgàa ñkərə bùu tu Jisòs Krèst. Vès yàvès dem, wèñ ye yàwèñ ñgàa ñàñ. Wo jəgə weñ co bwiñ, wo sə fa ves yàvès marè'tu. ¹¹ Haañ kè wès ntinè jìñ tse' ves nsàp nè nje sè yañ ves, ntum sè sè ves, vès kà yusè ñgòno tse'. Vès sè ni ke' gù yàvès gàa cək. Bwiñ yeñsəgə ves ñgə' wùriñ, vès kà ndap nòon sè' tse'. ¹² Vès fàkgè bə bo avès tè vès wo. Bwiñ yàk ves, vès cèp fəsə fa wo bə nè bəbon. Wo fa ves ñgə', vès ko ntum. ¹³ Ghà nè wo to fa ves liñ sè bup, vès busə fa wo fùè. Wo jə ves co bəp sè yà' ka fàk tse' yè'e, tè kə wes nie'. Wo kàkgè ves co kùup yusè wà.

¹⁴ Bwema am wèñ, ka yè'sə dè mù sè cèp bum yè'sə bohòwèñ dè ya marè'tu ko weñ yeñ. Mù cèp yè'sə ñgòtip weñ tipə bùsè wèñ bwe am sè mù dzəm weñ ve'ε wùriñ. ¹⁵ A ye-a sè dè bùu sè wo sè tip weñ bə mandzè nè Jisòs Krèst ñkùuñ fana nè yi co tè' àwèñ mègù nè mò'fis. Mù mègù co tè' àwèñ mùmù, bùsè wèñ ànè bùu to bùu Jisòs Krèst ñga mù ànè tsoho fa weñ Ntirè nè Bəbon nè mù. ¹⁶ Yà' təəñ nè dè mù tè' àwèñ fana mù ləñ weñ kwəkwe', wèñ be' kùugi am. ¹⁷ Nà'a njo nè mù tum Timatì dè yi kə tsok fe'lə weñ mvè'nè kùugi am sè cu bə mandzè nè Jisòs. Yà'a yusè mù sè yə'rə bùu sè mù

cos ma nè fòlòon dè wo gu. Wèñ yuk Timatì nè bùsè yi mo àm nè mù dzəm yi wùriñ. Yi gùgə fàha Tà Jisòs Krèst sè' bə ntum ye lòn.

¹⁸ Yu səmook dè bùu səmok mənşorè wèñ anè sè neni', nè sè tsok dè mù nè kà mok bwi vè yuk fe'lè. ¹⁹ Zinè nè dè, a ye-a ñga Nwì fa ñàñ, mù nè və. Nà'a mvək nè mù nè riñ dè bùu sè wo sè neni' yè'sə wo tse' ñàañ sè Tà Nwì kè wo sè cèp mègù cù wà àlè'. ²⁰ A ye-a ñga gañ ñkum Nwì cu sè ntum bwiñ zìnə fana yà'a nè ye bə ñàñ, a nè kà cèp cù wà ye mègù. ²¹ Nè wèñ dzəm nè fò? Dè mù vəə, mù jəñ ñkwès ñgə' ñgòyeñsə weñ ñgə' bə zeñ, kè dè wèñ dzəm ñgòkupsə kùugi awèñ ya mù və bə fifi ñgònitsè' fa weñ dè mù dzəm weñ ε?

5

Jòñ Nèbup Cu Məkwe'è Wèñ

¹ Bwema am wèñ, wo a tsè' mù dè bùu mok cu məkwe'è wèñ sè wo sè koho sàhà nsàp nè bup. A megu-a sè pegè wèñ, wo kà nsàp ànè gù. Kwe'fò! Mù a yuk dè ñwè nèmòk cu mənşorè wèñ anè nè yi sè nòon bə ñgwe tè' ye. ² Aco wèñ sè neni' va, ñga bwiñ cu mənşorè wèñ anè sè wo sè gù nsàp yu ènə ε? Anè ye co wèñ sə wañ lə waa. Wèñ fis gesə ñwè nè yi a gù nsàp yu ànə mənşorè wèñ anè fisə. ³ Bwema am wèñ, vesùwèñ sè kà-a si bə si sè' yenè fana ntum àm cu mègù bohòwèñ. Bə ñàañ Tà Jisòs Krèst fana mù sak wes mè nzak ñwè nè yi a gù nsàp yu ènə lan. Mù a sak wes nà' co dè mù vesùwèñ bəbè'. ⁴ Yusè wèñ tse' ñgògùu sè dè, wèñ benə və mvwe' mò'fis, mù ye yàm sè' vesùwèñ sè ntum fana bə ñàañ Tà Jisòs Krèst, ⁵ wèñ fis fa ñwè ènə bohòSatà. Wèñ fis fa yi ve'nə ya ñgùpni' ye ye ñgə'. Yi yə ñgə' ve'nə, numbu nè Tà Jisòs bwiñ vəə yòñsə ye luñ ye lùuñ.

⁶ Bwema am wèñ, ka bəbon co wèñ sè kum ñgùñ mvè'nè wèñ sè gù yà'sə yeñ. Hàva'-èè, co wèñ ka riñ dè ku' nè mò'fis bupsəgè mok riñ à? ⁷ Bògha' dè wèñ fis gesə nsàp bup ànə matsətsə'rəə wèñ anè

fo', ya wèen ye bùu sè bəboŋ. Zinə nə də wèen yà'sə bùu sè bəboŋ bùusə Nwì a jə cop nə ngògù mèsə fa vesùwèŋ bup avès nə laŋ. Cop nə yi à jə nə, a Jisòs Krest.* 8 Ye də vesùwèen cum le ncu nə nà'a zinə nə ye làaŋ. A kà də a sə gu bup sè co ngòbèŋ bwìŋ, nə sə kok ke' ca ŋkùì' duk.

9 Nwàk nə mù à còm fa wen fa' mantombi nà'a, mù à còm fa wen nja duk də, kà də wèen sə be'lə ke' wen nsàap bùu sè wo sə ko ke'cà sàhà duk. 10 Mù à sə kà yà'sə də wèen kà wen bùu sè wo ka krètèŋ yeŋ wèŋ cu be'lə duk. A ye-a ŋga ŋwè ka krètèŋ yeŋ, nə sə koho sàhà, gu bum lak co rùm, nə dzəm bum lələ, nə ye ŋgà yè, wenəwèen kàa be'lə lok tse' ŋga wèŋ tesə gesə lòsənə nzenğòenə fo' ŋkuŋ wenəwèŋ kà be'lə yuk. 11 Yusə mù a duk sə, mù à sə tip wen tipə də a ye-a ŋga ŋwè də yi krètèŋ, nə sə gu mali bup àle, wenə wèŋ kà be'lə. A ye-a ŋga nsàp krètèŋ ànə sə gù nsàap bup sè co də yi sə ko sàhà, sə waŋ bum bùu mok, sə gu bumlak co rùm, sə yak bwìŋ, sə no juhu rùk, nə sə yəyè fana wenə wèŋ kà be'lə. Wèŋ ka tse' ngòzə be'lə zuzə ma wen ŋwè ànə wèŋ. 12 Krètèŋ ka nàaŋ sè ngòsak bùu sè wo ka krètèŋ yeŋ tse'. Bùu sè aco a kək ja'a, nə duk də wo sə gu bəboŋ àle sə mègù krètèŋ wèŋ. 13 Nwii nə sak bəp bùu nə wo ka krètèŋ yeŋ wèŋ yi. Ye də wèen gu ma njawèŋ mvə'nə wo à còm nònşə ndzənə nwàk Nwì duk də, <<Be' fis gesə ŋgà gù bup mətsetsə'rə wèŋ fo'.>>

6

Nzak Mətsetsə'rəò Krètèŋ Wèŋ

1 A ye-a ŋga ŋwè nəmòk mənğorə wèŋ tse' mənzak bə mòk nə yi sè' krètèŋ, kaco marè'tu ko wen ngòjə lònzak nə mū kot yeŋ à? Co a yè'e bəboŋ bohòwèŋ bùu Nwì ngòkə təŋ mū kot mantombii pegè wèŋ, də wèŋ sə sak nzak, nə nonşə ngòmèsə nzak nə mətsetsə'rəò wèŋ bùu Nwì à? 2 Co wèŋ ka riŋ də bùu Nwii nə

kə sak bùu sè sə nzenğòŋ feŋ ntsə'mòk wèŋ riŋ à? A ye-a də wèen nə kə sak nzenğòŋ nə ntsə'mòk wèŋ, njo nə wèŋ kà wabè ngòsak bwe nzak awèŋ wabè ye yà? 3 Wèŋ ka riŋ də vesùwèen nə kə sak masinjàa Nwì bə tu riŋ à? Yè'sə nə yeè nə ve'nə, co ghak vesùwèŋ yè'e ngòsak nzak avès sə nzenğòŋ feŋ à? 4 A ye ŋga nzak lòkok, wèŋ caŋ jə ləfa bùu sè sə mbiŋ, sè cos jəgè wo co wo ka Nwì riŋ, də wo sak fa wen yè'e bùu yà? 5 Waà, marè'tu ko johotse' wen. Co ŋwè nəmòk nə mò'fis mənğorə wèŋ nə yi ŋgà ŋkərə co yi sak fa krètèŋ mòk nzak awo yè'e bùə à? 6 Nsàp nə njawèen də, krètèŋ mòok jə lòkrètèŋ mòk mū kot də wo kə təŋ ngòsak nzak mantombii bùu sè wo ka Jisòs Krest dzəm. 7 Mū tsok fa wen ncèp nə nà'a zinə. A jòn nəbup bohòwèŋ ngòtse' lok fu' nzak mənğorə wèŋ. A ye-a ŋga ŋwè nəmòk gu wu bup, kaco wu me'rə yi ntèŋ yeŋ à? Nə ye də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk lim zə-a wu, kaco wu me'rə yi sè' ntèŋ yeŋ à? 8 Wèŋ sə gù bwìŋ bup sè' wèŋ. Wèŋ sə lim jə bum bùu mok ŋga wenə wèen ve'ε bwema bùu Jisòs Krest.

9 Co wèŋ ka yè'e riŋ də bùu sè wo gùgè bup nə kà mvwe' sè Nwì cu ngòsak gaŋ ye ni riŋ à? Kà də wèen borə ni' awèŋ duk; Ngà kohònto, ŋgà kùksə rùm, ŋgwe ŋwè kèe ndu ŋwè nə yi sə tesə sə mbiŋ, bə ŋwè nə yi ŋwəmbam yi nòŋ bə ŋwəmbam mòk kènə ŋwàŋwè nə yi nòŋ bə ŋwàŋwè mòk pwe', wo nə kà mvwe' gaŋ ŋkum Nwì kə ni yuk. 10 Nə ye sè' də nsàp ŋwè nə ŋgà yè, ŋgà waŋ bum bùu mok, ŋgàa juhu rùk, yak bwìŋ bə ŋgàa lim zə ke' bwìŋ yè'e pwe', nə mò'fis nə kà bəŋ sè yà' cu mvwe' gaŋ ŋkum Nwì sè' kə tse' yuk. 11 Bùu mok mətsetsə'rə wèŋ à sə cu togè nsàp ncu nə bup ènə. Fana Nwì a cùk reŋşə fis wen mvwe' nsàap bup yà'sə mok laŋ. Yi a fis tes wen mok zok, nə fa wen nàaŋ sè ngòcu nsàp ncu nje nə nà'a bəboŋ nə. Yi jəgè wen mok co bùu sè wèen ŋgàa jì nzak mū lisè Nwì.

* 5:7 5:7 Ngo njwàk yè'e sə cèp bə ŋkà'a bùu Jus wèŋ sè wo à sə to yà' də ŋkà'a jì yis yà'a. Mvək nə à sə kùrə, wo fis gesə yis mū nda'ə wo pwe' nə sə zə megu bred jì yis. Pol sə fūhu yis sə feŋ bə bup sè ŋwè sə gùu. Wo à sə zə ŋkà'a yà'sə wo sə sūə fa Tà Nwì nsùŋgaŋ co cop.

Yà'a pwe' ve'nə bùu liŋ Tà Jisòs Krest nə ye bùusè Yòŋsè Nwì nə a kùksəgè yi nə cu sə ntùù vès.

Mandzè Nè Krètèŋ Tse' NgòGù Bə Ni' Ye

¹² Mù yə də bùu mok sə duk də, <<Mù ka yumok ngòdzè yà' tse'.>> A ɛ zìnə də wèŋ ka yumok sè wèŋ tse' ngòdzè tse'. Wèŋ riŋ sè' də, bum mok cu yo sè kaco yà' tesə wèŋ bə yumok yeŋ. Mù yàm sè' bə tu am, mù ka yumok sè mù tse' ngòdzè sè' tse'. Megu də kaco mɛ me'rə ni' àm ngòye ŋkwèŋ bohòyumok yeŋ. ¹³ Aco wèŋ sə duk də, <<Wo à gù fa beŋ bohòvəm, nə gɛ fa vəm bohòbeŋ.>> Mù dzəm laŋ də a ve'nə zìnə. Megu də wèŋ sə tsərə tse' də, nùmbu mòk cu nə Nwìi nə gɛ bupsə vəm bə beŋ pwe', yà' ca bisə lo. Bə ma nə ngùupni' awèŋ, wo à ka yà' də wèŋ sə koho bə zeŋ sàhà gù, wo à gù yà' də wèŋ fak bohòTà Jisòs Krest bə zeŋ. A sè' Tà Jisòs Krest nə nə yi jəgè ŋkərə bə ngùupni' nə. ¹⁴ A nə ye sè' də mvè'nə Nwì à lòkoksə Tà Jisòs Krest mvwe' kpɛ yà'a, yi nə jə sè' nsàp nàŋ ànə, nə lokoksə vesùwèŋ mvwe' kpɛ sè'. ¹⁵ Co wèŋ ka yè'e riŋ, də ngùup ni' awèŋ ngùupni' nə Jisòs Krest ma mòk riŋ à? Nə ye də, a kəkərə co ŋwè jəŋ ngùupni' nə Jisòs Krest nə, nə kə be'lə nà' bə ngùupni' ŋwà sàhà nà? Kàyà', kaco ye yuk ve'nə yeŋ lok. ¹⁶ A ye-a ŋga ŋwè kə be'lə ni' ye bə nə ŋwà sàhà, ye də bə nà'a yà'a mok ni' nə mò'fis. Yà' cu ndzənə ŋwàk Nwì sè' ve'nə də,

<<Nwəmbam bə ŋwàŋwèe bùuŋ mok ŋwè nə mò'fis.>>

¹⁷ Nwə nə yi jə-a ni' ye, nə be'lə nà' bə nə Tà Jisòs Krest fana ye də bə nà'a mok sè' mò'fis ndzənə yòŋsə. ¹⁸ Nà'a njo nə mù duk wèŋ də wèŋ caŋ gesə mvwe' ko sàhà nə. Bɛp mok sè ŋwèe gùgè yà'a pwe', yà'a kà ngùupni' bupsəgè. Bohòko sàhà ye, ŋgəŋgàaŋ gù nsàp bɛp ànə, fana nà' bupsə ngùupni' ye nə bupsə. ¹⁹ Riŋ də ngùupni' yòo co ndap mvwe' sè Yòŋsə nə Rəreŋ cugè nja. Yòŋsə nə nà'a sə ntùù wù ànə a vè bohòNwì bə tu ye. Wù ka ngùupni' yòwù tse', Nwì tse' nà' yi. ²⁰ Yi

tse' nà' yi bùusè yi à ywi wu ywinə. Nə yeè nə ve'nə fana ye də yusè wù gù-a bə ngùupni' yòpwe', yà'a ye ngòkùksə Nwì, nə sə gɛ yi kwa.

7

Nzak Gù

¹ Mù sə còm fəsə fa wèŋ yè'e bum sè wèŋ à còm fek vèsə mù yà'a. A ye-a ŋga ŋwè də yi kà ŋgwe jə, ye də yi gù bəboŋ. ² Yè'sə ye-a sè' ve'nə fana a bəboŋ də ndàaŋwè pwe' tse' ŋgwe nə nje, ŋwàŋwè nə fòpwe' tse' ndu nə nje sè'. Wo tse' ve'nə ya kà də wo gbɛ ni sənə bɛp nə ngòko sàhà duk. ³ Ndum nə gɛ fa ŋgwe ye nə bum pwe' sè ndum tse' ngògù fa ŋgwe. Nwàŋwè nə gɛ fa ndu ye nə yà pwe' sè ŋgwe tse' ngògù fa ndum sè'. ⁴ Nwàŋwè nə ka bə tu ye cum. Ndu ye nə tse' nà' yi. Nwəmbam nə ka tu ye yi sè' tse'. Nwàŋwè nə tse' nà' sè' yi. ⁵ Ndum nə bə ŋgwe nə ba fo', mòok kà mòk mɛ kèhe yi be'. Tse'ŋga wo dzəm mvwe' mò'fis də wo ga'a cum ve'nə mvək momjo, ya ŋga wo jəŋ mvək ànə ngògù piriya. Nà'a mée, fana wo be'lə co ŋgwe bə ndum sèmok. Wo be'lə ve'nə ya Sataa kà mandzè tse' ngòbòrə wo də wo gbɛ bùusè də wo ko fuk ntum bùè duk.

⁶ Ntip nə mù sə fa wèŋ nà' bə nzak gù ènə, ka də mù sə fa nàŋ də a ye tsooŋ ve'nə yeŋ. Mù sə fa mègù yàm ntip.

⁷ Bohòmù yàm, a ye-a də bwìŋ pwe' cum mvè'nə mù cu yè'e, boŋ ghak ɛ zeŋ. Mɛ cèp-a sè ve'nə fana mù sə riŋ sè' də Nwì a fa ndàaŋwè pwe' nsàp nə nje zok ngòfàk bohòyi. Yi à gù ŋwè nəmòk ngòfàk ma ve'ɛ, mok ye ngòfàk ma ve'ɛ.

⁸ Yusè aco mù cèp bohòbòop bùu sè wo ka sənə nzak ŋgwe bə ndum ntòni bə baa yepmfə wèŋ də, bòghak də wo cum woòwo mvè'nə mù cu yàm yè'e. ⁹ Nge' nə ca nə də, bùu mook yo sè kaco wo ko to riŋ ni' awo yeŋ. Bòbohònsàp bù ànə ngòjə ŋgwe, ŋwàŋwè jəŋ ndum. A bəboŋ də bwìŋ cum ncu ŋgwe bə ndum, nə nonse nə də nje ŋgwe bə ndum sə teŋ wo co mis.

10 Bohòbòp bù nè wo à lògù lan, ñwàñwèe kà ndu ye dè yi tesè gù lan duk lok. Nà'a nè təəñ megu ve'nə bùusè mù sè kà yè'sə mùmù cèp. Jisòs Krèst bə tu ye sè duk sè' ve'nə. 11 Nə ye dè, a ye-a nga ñwà mòk tesè gù, yi nè cum yìyi. Yi kà ndu mòk nè zok jə fe'lə. Yi duk-a dè yi jəñ ndum, yi bwiñ foho lo fe'lə sè' bohòñwè nè bə nà' à ye to nə. Yà' mègù sè' ve'nə bohòñwəmbam dè yi kà dè yi be' fis me'rə ñgwe ye duk.

12 Ma nè bohòbàù mok sè wo tse' ñgwe nè ye sè wo tse' ndum nga yà' ka krètèñ yeñ, mù tse' yumok ñgòtsə' fa wo sè'. Ncèp nè mù sè tsə' wo nə, ka dè Tà Jisòs Krèst cèp nà' yi yeñ. Yà' mègù sè mù tsərə mù dè a ve'nə yəyərə. A ye-a nga ñwəmbam nè yi krètèñ tse' ñgwe ye nè nà' ka krètèñ yeñ, ñwà nè dzəm dè bə ndu ye nè cum fana kà dè ndum nè be'fis ñgwe nè duk. 13 Nə ye sè' dè a ye-a nga ñwàñwè nè yi krètèñ, tse' ndu nè nà' ka krètèñ yeñ, ndum nè dzəm dè bə ñgwe nè nè cum mali fana kà dè ñwà nè dzeen nà' sè' duk. 14 Mù duk ve'nə bùusè Nwì sè se ndum nè yi ka krètèñ ye co krètèñ mənkwèen ñgwe ye nè yi krètèñ nə. Nə ye sè' dè ñgwe nè yi ka krètèñ yeñ nə, Nwii sègè yi sè' mənkwèen ndu ye nè yi krètèñ nə. A ve'nə bùusè a ye-a nga gùu sè ga'a na, kàmòk bwe awo sè nə ye mok co bwe pegè, nga Nwì a jə wo lan dè wo bwe sè rərəñ bùù ma kèe tè' awo sè. 15 A ye-a nga a ñgwe kè ndum è', nè yi ka krètèñ yeñ, nè duk dè yi nè lo tson megu lòo, yi lo sè ntèn, yumok ka bəp. Bə nsàp ènə ñwàñwè kè ñwəmbam nè nè yi krètèñ, yi ka nzak mòk tse'. Yusè Nwì dzəm, dè vesùwèen cum ncu nè nà'a bə fifi. 16 Wùu ñwàñwè nè wu krètèñ, wù ka le riñ, aco ndu yònè yi ka krètèñ yeñ nè kə riñ Jisòs Krèst ntsə'mòk, nè tse' lùñ sè' bùù wù. Yà' mègù bohòñwəmbam nè yi krètèñ sè' ve'nə, wù ka le riñ, aco ñgwe yo nè yi ka krètèñ yeñ ènə kə riñ Jisòs Krèst ntsə'mòk, nè tse' lùñ bùù wù.

*Cum Mali Mùmvə'nə Nwì A
To Wu Nga Wù Cu Yà'a*

17 Nə yeè nè ve'nə yusè yà'a gūgūñ sə dè, ndàanwèe cum nsàp ncu nè Tà Jisòs fùhə fa yi nə. Yi kà dè yi kupsə me'rə nsàp ñwè nè yi ànə ye ghà nè Nwì a to yi nè duk. Yà'a yusè mù sè yə'rə fa bwiñ ma fòpwe' dè wo gu lo mənə cos pwe'fo' ve'nə. 18 Ñwè nəmòok ye-a yo nè Nwì ànə to yi nga wo kom fa yi tu mbəmbam lan fana yi cum ve'nə. Kà dè yi lap mandzè ñgògù fe'lə nà' ñgòyəen co wo à ka yi yà' kom fa duk. Nə ye sè' dè ñwè nəmòok ye-a yo nè Nwì a to yi nga yi ka tu mbəmbam ntòkom fana yi cum mam ve'nə ntèn. 19 Zəzok ka bohòñwè nè yi a kom bə nè yi a ka kom yeñ. Yusè gūgūñ sə dè, ñwèe nonjsə yusè Nwì dè yi gu yà'. 20 Nà'a njo nè mù duk dè, ndàanwè pwe' cum mali mvə'nə yi à ye ghà nè Nwì à to yi dè yi be'lo Jisòs Krèst nga yi cu sè. 21 Nwì ànə to-a ñwè nəmòk nga yi cu co ñkwèn, yumok ka bəp, yi cum mali ve'nə ntèn. Ye sè' dè nga mandzè nè co yi tesə, nè kà ñkwèn mok yee yo, yi tesə sè' ntèn. 22 Mù sè duk ve'nə bùusè ñwèe ye-a ñkwèn nga Nwì to yi lan, yi be' lo Jisòs Krèst fana ye dè yi ka yà'sə ñkwèn mantombii Tà Jisòs yeñ. Yà'a sè' dè ghà nè Nwì ànə to-a ñwè nəmòk nga yi ka ñkwèn yeñ, ye dè yi nga'a mok ñkwèn bohòJisòs Krèst. 23 Sə ritse' dè wù ka bə tu yo cum. Jisòs Krèst tse' wu yi, bùusè yi a ywiñ fis wu mvwe' bəp. Kà dè wu ye fe'lə ñkwèn ñwè nəmòk nè zok duk. 24 Nà'a njo nè mù sè duk weñ dè ndàanwè pwe' sè be' mali mandzè Nwì, nè cum mali sè' mvə'nə Nwì ànə to yi nga yi cu, bwema am wèñ na.

*Bùù Sè Wo Ka Sənə Gù NtòNi Nə Ye
Bàa Ngwemfə Wèñ*

25 Bə nzak bùù sè wo ka sənə nzak ñgwe bə ndum ntòni fana Tà ka mə yumok bə zeñ tsok fa. Mə nè tsok fa weñ yu yàm sè mù tsərə dè yà'a bəboñ. Mù ri dè yà'a nè yeñ bəboñ bùusè Nwì sè tesə mù, mù sè yuñ Tà Jisòs Krèst bə ntum nè mò'fis. 26 Wu kək ja'a-na nsàap bum sè yà'a nga'a, fana boñ ghak co ñwè cum le mvə'nə yi cu yìyi. Mù sè duk ve'nə bùusè ñgə' nga'a ñkùunntèn. 27 Ñwè nè yi tse'-a ñgwe lan, yi kà dè yi me'rə nà' duk.

Nə ye sè' də ɲwè nè yi ka-a ɲgwe ntòjəŋ, kà də yi lap mandzè ɲgòjə ɲwàŋwè sè' duk. ²⁸ A ye-a sè' də mù duk ve'nə fana a ye-a ɲga ɲwè nəmòk jə-a ɲgwe, ye də yi ka bup gu. Ye sè' də ɲga wà'ɲgwèɲ jə-a ndum, ye də yi ka bup sè' gu. Wèɲ riŋ də bùu sè' wo a ni sənə nzak gù laŋ tse' ɲgə' ve'ɛ wùriŋ. Bòcà mɛ yàm də wo cum le woòwo, ya wo kà nsàp ɲgə' ènə yə.

²⁹ Bwema am wèŋ, yusè mù sè duk sè də mvək nè Nwì a fa ves nè nà'a ləm. Ye də ye jəŋ ɲga'a nè'e, bùu sè' wo tse' ɲgwe fak bohòNwì co ɲgàa jì ɲgwe. ³⁰ Bùu sè' wo sè wa wèɲ gu co wo sè kà wa. Bùu sè' wo sè kwa wèɲ gu sè' co wo sè kà mvək pwe' bə kwəkwa càsə wes. Bù ɲgàa gù gù nteŋ gu mok sè' co wo kà gù nteŋ gùgè. ³¹ ɲwè nè yi sè gù-a nsàp fàk nè fòlòon sè nzeŋgòon fən, yi gu mok co yi ka tsətsərə ye bə bum sè sè nze fəɲ pwe' nonəsə. A ye ve'nə bùusè ncu nè a cu nà' ènə nà' sè cà gesə lòghàr.

³² Mù sè duk yè'sə bùusè mù dzəm də yumòok kà weŋ ɲgə' sə fa. ɲwè nè yi ka ɲgwe tse', tse' gha' mvək yi ɲgòtsərə bə bum sè ma nè Tà Jisòs Krèst, mvè'nə aco yi gu ya nà'a kwa bohòyi. ³³ ɲwè nè yi tse' ye ɲgwe, ka ve'nə bohòyi yeŋ. Tsətsərə ye tə bə bum nzeŋgòn. Yi sè lap mandzè nè co yi gù ya ɲgwe yee sè kwa bohòyi. ³⁴ Ye də tsətsərə ye ga'a sè ntuu yi bop ba. Bəba mègù sè' ve'nə. Mɛwà'ɲgwèŋ nè yi ka-a ndum tse', tse' gha' mandzè nè ɲgòtsərə bə bum sè Tà Jisòs Krèst yi. Yi jə ntəm ye bə ni' ye ba fo', nè nonəsə bə fàha Jisòs Krèst. ɲwà nè yi tse'-a ye ndum, tsətsərə ye cu bə bum nzeŋgòn. Yi sè lap mandzè nè ɲgògù ya ndu ye kwa bohòyi. ³⁵ Mù cèp bum yè'sə ɲgòtesə weŋ. Ka də mù sè lap mandzè ɲgòkès weŋ yu sè bəbon yeŋ. Mù dzəm mègù də bum pwe' ye lwiiŋ ya yumook kà fàak awèŋ sè bohòTà Jisòs sè jipsè.

³⁶ Bə nzak nè mo ɲwəmbam bə mo ɲwàŋwè nè wo cèp tes də wo nè cum gù. Wo duk kok fe'lə də wo nè kà gù mok cu bùusè wo dzəm ɲgòfàk bohòNwì, fana ɲwəmbam nè kà bəbon sè gù bùusè yi

ko fàk ntəm bùè, nè sə cum megu bə nà' fana bon də wo gu tsə'rə gùu sə mvèsè. Yà'sə ka bup yeŋ. ³⁷ Ye sè' də, a ye-a ɲga ɲwəmbam nè tsərə kok sə ntuu yi də yi nè kà ɲwà nè mok jə, yi riŋ də yi nè kà nà' jwèŋ yuk, nè təŋ bə zeŋ cùk, fana ye də yi gu bəbon. Yi me'rə ɲwà nè ntèŋ. ³⁸ Bə nsàp ènə fana ɲwè nè yi jə ɲgwe gu yà'sə bəbon, nè yi duk ye də yi kà jə, bon ghak kok yi.

³⁹ ɲwàŋwè tse' ɲgòcu mègù bə ndu ye tètè nà' kə kpə. Ghà nè yi kpə nè fana ye də ɲwà nè tse' mandzè mok yo co yi kə jəŋ ndu mòk nè nà' bəyi. Megu də yi kà ɲwè nè nà' ka ɲwə Tà Jisòs yeŋ jə. ⁴⁰ A ye-a sè də aco yi lo mali gù ve'nə fana bə tsətsərə nè njàm, mù tsəm də aco yi tse' kwəkwa ɲga yi cu mam-a yiŋyi na. Yusè mù sè cèp yè'sə, mù rì də Yòŋsè nè Nwì nè sə fa mɛ yà' yi.

8

Njàap Rùm

¹ Mù dzəm ɲgòtsè' weŋ yumok bə nzak bumlak co njàap rùm. Wèŋ sè cèp nçèp mòk də, <<Vesùwèŋ pwe' tse' ɲkərə.>> Nçèp ànə ka mvwès yeŋ. Megu də nsàp ɲkərə ànə gùgè ɲwè yi sè koksə ɲkwèŋ wà. Yusè aco yà' tesə ɲwèe də a dzəm mòk bə mòk. ² A ye-a ɲga ɲwè nəmòk sè tsərə bə tu ye də, <<Mù rii, mɛ rii>>, ye də ɲwè ànə ka mubè'lè ɲkərə nè yi nè tse' ɲgòrì nè tse' lok. ³ A ve'nə bùusè yusè gugun sè də, ɲwèe dzəm Nwì. ɲwè nè yi dzəm-a Nwì fana Nwì riŋ ɲgèŋgàŋ də nà'a mo ye. ⁴ Bə nzak nè ɲgòzɛ njàap rùm, a rì tse' zìnə də mvè'nə wo kùksəgè bum yà'sə co Nwì, wo sè kùksə nwì nè yi bùè nè bùè. A rì yàvès də, Nwì nè yi cu nè yi mègù mò'fis. ⁵ A ye-a sè də bum cu mabu bə sè nze ɲkəuŋ sè bwiiŋ jəgè yà' co nwì nè ye tà bohòwo fana, ⁶ vesùwèŋ rì yàvès də Nwì mègù nè mò'fis. Yi tè' àvès yi. Yi à gù bum pwe'fo' sè' yi, nè gu ves də ya yi tse' ves. A tse' mègù Tà sè' nè mò'fis, nè liŋ yee Jisòs Krèst. Nwì ànə gu casə bum pwe' ndzə bohòyi. Lùŋ àvès nè a tse' nà' ɲga'a nè'e à vè sè' bohòyi. Yà'a yusè vesùwèŋ rì sè. ⁷ Megu də, krètèŋ wèŋ ka

ve'nə pwe' riŋ. Mok cu sè wo à zɔ njàap rùum sè tètè, wo zɔ mali-a yà' ŋga'a, wo sè jə mali yà' də a njàp rùm fana sè gɔ wo sè ntɔw wo də wo gù bɔp bɔusè ntum awo ka pap ntògɔŋ. ⁸ Yusè a rì tse' də, ŋwèe kà ŋwè nè bəboŋ mantombii Nwi də bɔusè yi zɔ nsàp yumòk bɔ̀̀ngè. Yusè də vesùwèeŋ zɔ-a yà, a nə kà swe' mòk fo' tse'. A kà-a yà' zɔ, yumok kà sè bɔp.

⁹ Yusè gɔgɔŋ sè yà'a ca sè də, wèŋ sè wèŋ riŋ də ŋwèe zɔ-a sè yà pwe' yumok kà fo' bɔp yà'a, wèeŋ jəŋ ŋkərə. Kà də wèeŋ gɔ co bɔ̀̀ mok sè wo ka yàwo ŋkərə ànə ntòriŋ gbɔ̀̀ bɔ̀̀ wèŋ duk. ¹⁰ A duk-a də, ŋwè nəmòk yə-a wù nè wù rì yòlan ŋga wù kè cu mvwe' zɔ njàap rùm ŋga ntum nje ka pap ntògɔŋ, yi nə tsərə da? Yi nə kà də a bəboŋ ŋgòzɔ njàap rùm, nə zɔ ye sè' duk à? ¹¹ Yi zɔ-a ve'nə fana ye də wù nè wù rì yònkərə nə lan, wù gù ŋwè nè yi ka gɔgɔŋ yeŋ nè'nə wù ŋkuŋ yi gbɔ̀̀. Ka ve'nə bəboŋ yeŋ, bɔ̀̀sè yi yà'sə moma yo nè Jisòs Krest à kpɔ̀̀ mɔ̀̀ tuhù yi sè'. ¹² A ye-a ŋga wèŋ sè gù bɔp bohòkrətèeŋ yè'sə də wo sè gbɔ̀̀ ve'nə fana ye də wèŋ gù bɔp ànə bohòJisòs Krest bə tu ye. ¹³ Ye də bohòmɔ̀̀ yàm, mɔ̀̀ riŋ-a də mɔ̀̀ zɔ-a yumok yà' gɔ̀̀ moma am mòk ŋgògù bɔp fana mù teŋsə, nə kà nsàp yu ànə zɔ ya yi kà gbɔ̀̀.

9

Njo Nè Mù Sə Kà Swe' Ləp

¹ Yusəmook də, mù rì bə tu am də yusəmok ka mɔ̀̀ ko kiŋtse'. Wèŋ rì də mɔ̀̀ ŋgà ntum Jisòs Krest. Mù à yə Jisòs nè yi Tà àvès nə bə lis am ve'ε lan. Fàha sè mù sè gù bohòTà Jisòs sè wèeŋ yè'e ntò'o sè. ² A ye-a sè də bɔ̀̀ mok wèeŋ kà-a rì də mɔ̀̀ ŋgà ntum Jisòs rì fana mù də wèŋ rì yàwèŋ ve'nə lan. Njo nè wèŋ a dzəm bohòJisòs fana wèeŋ yà'a co yumok sè yà' sè nitsè' fa bwiŋ də mɔ̀̀ ŋgà ntum Tà Jisòs Krest nə. ³ ŋwè nəmòk duk-a də yi lap mɔ̀̀ co bə nzak də mù ka nàŋ bə yusè yà'a yàm sè co ŋgà ntum Jisòs tse' fana mù cèp fəsə fa ŋgəŋgəŋ ve'ε: ⁴ Co ka kəkərè bohòbwiŋ ŋgòfa mɔ̀̀ beŋ bə nəno bɔ̀̀ nsàp fàk nè mù sè gù nè'e yeŋ à?

⁵ Wèŋ sə duk yè'sə də kaco mù jəŋ ŋgwe nè yi sè' krətèŋ, ya vesi sè gihi ke'ca co ŋgàa ntum mok sè gù yà'a yeŋ à? Kaco vesi gihi ve'nə co Pità bə ŋgàa ntum mok yà'a nə ye bwema Tà Jisòs wèŋ yà'a yeŋ à? ⁶ Kènə də bɔ̀̀ sè wo nə fak yàwo bə bo awo ŋkuŋ nə zɔ mègù ves Bànabà ba bɔ̀̀ yà?

⁷ Sojà mòk cu nè yi fàkgè co sojà, nə sè kə lap bwi mbàam zɔ ye mvwe' sè zok yo à? ŋwè nəmòk à fàk yuk nzum, nə kà bum sè yà' tesə mbwa zɔ yuk lan à? Kènə də ganakù' mòk cu nè yi gùmsəgè nàm, wo duk fa yi də yi nə kà mbwi sè ŋam no yo à? ⁸ Bum sè mù sè cèp yè'sə, ka də yà' mègù mvəsè bwiŋ dzəmgè ve'nə woòwo yeŋ. Yà' cu ndzənə ŋwàk lùuk Musi sè' ve'nə. ⁹ Wo à còm nòŋsə nja də,

Kà də ŋwèe kiŋ lok cùu nàm nè wo gùgè yi, yi sè ku gombi nà'a duk.

Co də Nwi à sè duk yè'sə ŋga yi sè tsərə mègù yè'e nàm-a? ¹⁰ Co yi à sè kà bohòvesùwèŋ sè a bwiŋ àwo tsərə à? Yi à còm yè'sə bɔ̀̀ vesùwèŋ, bɔ̀̀sè ŋgà fàk nzum bə ŋgà kùkù pwe'fo' nə riŋ tsooŋ də wo nə tse' ma njàwo ŋgòzɔ ŋkuŋ wo fak. ¹¹ Vès a tsòho fa weŋ ncèp Ntirè nè Bəboŋ nə lan. Nà' cu sè vèə wèŋ co ŋgwii bum mok sè ŋwè bì mənzuù yi. Ye də a yè'e bɔp co wèŋ tesə ves yàvès bə bum sè co beŋ bə cək wèŋ sè vès sè dzəm ŋgòtesə ŋgùpni' avès bə zeŋ à? ¹² Mvəsè wèeŋ fagè bɔ̀̀ mok bum sè wo dzəmgè yà' ŋgòtesə ni' awo bə zeŋ yà'a, a nə ye co wèŋ fa to ntòvès. Mɔ̀̀ cèp-a sè ve'nə, ka də mù sè ləŋ weŋ də wèeŋ fa mɔ̀̀ yeŋ. Mù a dzəm də mù ye nsàp ŋgə' nè fòpwe' nè'nə mù bə tu am. Mɔ̀̀ ye ŋgə' ve'nə ya kà də yusəmook təhə lok fa ŋwè nəmòk mandzè nè ŋgòyuk Ntirè nè Bəboŋ nè Jisòs Krest nə duk. ¹³ Wèŋ riŋtse' də, bɔ̀̀ sè wo fàkgè mɔ̀̀mvwe' ndap Nwi nə ghan nə zùgè yàwo sè' zuzɔ̀̀ sè bwiŋ jə vègè mɔ̀̀mvwe' mbwa sə. Bɔ̀̀ sè wo fàkgè yàwo mvwe' fa Nwi satikà' sè bwiŋ jə vègè yà' yà'a zùgè ma nè njàwo ca sè'. ¹⁴ Yà' mègù sè yəyərə bə bɔ̀̀ sè wo tsòhogè yàwo Ntirè nè Bəboŋ nə. Tà Jisòs Krest a fa nàŋ lan də bwiŋ fa yà'wèŋ bum

sè co wo tesə ni' awo bə zeŋ sè'.

¹⁵ Mù sə kək-a lis də bwiŋ fa mɔ bɔm sè mù dzəm fana yà' kà bə jòn ye. Anə geŋ, mù ka yu am ɲwè nəmòk ve'nə sè duk yuk fa. Mvè'nè mù sè còm yè'sə, ka də mù gù ve'nə ya wèeŋ fa mɔ bɔm sè yà' tse' ɲgòye yàm sə yeŋ. A ye-a də mù fek weŋ bɔm yà'sə fana kaco mù kum fe'lə ɲgùŋ də mù gù fa weŋ yumok wà mok yeŋ. Bògha' də mù kpɔ lɛ kpɔ nə nonʂə ɲgòfek weŋ ve'nə. ¹⁶ Mɔ tsòho fagè-a bwiŋ sè Ntirè nè Bèboŋ nə fana mù ka ɲgònèni' bùu zeŋ tse', bùusè Nwi a tsè tse' mù bə zeŋ yi. Ye də mù kà-a bwiŋ ncèp Ntirè nè Bèboŋ nə tsoho fa fana ye də mù cu bɔp. ¹⁷ A ye-a də mù ànə tsərə kok gu-a sə vèə mù ɲgòtsòho ncèp ènə bwère mù sə kək lis də mù tse' tsoŋ swe' fo'. Nə yeè nə də mù à ka yà' mù tsərə kok, Nwi a fa fàha yè'sə ndzə bohòmù yi. ¹⁸ Swe'e sè mù sə tse' fo' yà? Swe'e yàm mègù də mù tsoho fa bwiŋ ncèp Ntirè nè Bèboŋ nə wà. Nà'a njo nè mù kà bwiŋ də wo fa mɔ bɔm sè yà' tse' ɲgòye sè yàm fekgè sə.

¹⁹ Mù cu yè'e, mù ka ɲkwèŋ yeŋ. ɲwè nəmòk ka mù yi tse'. A ye-a sè ve'nə fana mù a gù bùsə ni' àm co ɲkwèŋ bohòbwiŋ pwe'. Mù a gù ve'nə ya mù jəŋ və bwiŋ ɲkùuŋ bohòTà Jisòs Krest. ²⁰ Mɔ ye be'lə ves bùu Jus wèŋ, mù sə gu lo bɔm sè' co wo. Mù gù ve'nə də ya mù jəŋ və wo ɲgòbè'lòTà Jisòs Krest. Lùuk sè Nwi à fa Musi yà'a ka mù ko kiŋtse'. A ye-a sè ve'nə fana ghà nè mù cu be'lə ves bùu sè lùuk sə kotse'gè wo fana mù sə gu yàm sè' co yà' sə kotse' mù sè'. Mù sə gu ve'nə də ya mù jəŋ və wo ma nè Jisòs Krest. ²¹ Ghà nè mù cu be'lə ves bùu sè wo ka bùu Jus yeŋ, sè lùuk Nwi ka yumok bohòwo tse' fana mù gu sè' co wo. Mù sə gù ve'nə də ya mù jəŋ və wo bohòJisòs Krest. Mù gù ve'nə, kà yà'sə də mù sə kà Nwi wəp yeŋ. Yusə də mù sə nonʂə yusə Jisòs Krest à cèp yi. ²² Nə ye fe'lə sè' də mù kə cu be'lə ves bùu sè ɲkərèə awo ka gùgùŋ bə ma nè Nwi yeŋ fana mù sə gu sè' mvè'nè wo sə gùu. Mù jəgè ni' àm co wo ve'nə ya mù gu mandzè nè də a ye-a sè yà, mù be' ko jəŋ və mali bùu mok ɲgòkè tse' lùŋ nè

Nwi nə. ²³ Yè'sə pwe'fo', mù sə gù mègù yà' njo Ntirè nè Bèboŋ nə, də ya mù nè kə tse' bəbo nè nà'a vègè bohòbwiŋ njo Ntirè nè Bèboŋ nə.

²⁴ Wèŋ rì də bwiŋ cagè caŋ, ɲga wo bwiŋ ɲkùuŋ fana ɲwè nè yi caŋ tè nè kə zɔ mantombii nè megu nè mò'fis. Ye də wèeŋ caŋ gùgùŋ ya wèeŋ kə tse' lèlè' nə. ²⁵ ɲwè nè yi dzəmgè də yi nè caŋ caŋ cugè ɲgòfùhu, yi kà bɔm nduk sə gù kə', də ya yi tse' ɲàŋ. Yi gù yè'sə ve'nə pwe'fo' ɲga wo nè lak yi bə yu səmok wà sè yà'a nè bɔp. Lèlèk ɲjàvès nè a sə kək də a nè kə tse' nè nà'a kà bɔpgè. ²⁶ Bohòmù yàm, mù sə ca lo mègù rərəŋ jurr, ya mù kə dzeŋ mvwe' sè wo kə lèsəgè sə. Mù ka co ɲwè nè yi sə mà' kə'cà ndò' wà, nè kà yusè yi də yi ta sə ta yeŋ. ²⁷ Mɔ fagè ni' àm nsàap ɲgə'ə sè fòpwe', də ya mù kotse' nà' cùk ɲgòye kəkùrè bə fàha Tà. Ya kə dzeŋ nùu, wo kà mù nè mù sə tsoho Ntirè nè Bèboŋ mù nè də mù ka yàm kəkùrè yeŋ duk fa.

10

Ngə'ə Sə Yà' A Və Bohò Bwe Izùre Ye Ntip BohòVès

¹ Bwema am wèŋ, mù sə dzəm də wèeŋ tsərə tse' yusè yà' à ye bohòtácicii avès wèŋ sè wo à yù Musi. Mvè'nè wo à sə gi dzòŋ kə'cà ɲgəà fana mbàk mòk à sə niŋ lòfa wo mandzè. Wo pwe' à lò, nè kə to ndzəp nè wo togè nà' də <<Ndzəp nè bəbaŋ>> nà'a sə kùhu. ² Mvè'nè wo à yù lòmbàk ànə, nè kə to ndzəp ànə fana yà' à ye bohòwo yà'sə co nsàp bàpte mòk ya wo bùuŋ bùu Musi wèŋ. ³ Wo lòŋ fo' à zɔ zɔzɔ sè Nwi à sə tum fa tsə wo mabu. ⁴ Wo pwe'fo' à no ndzəp nè Nwi à sə fa wo yi. Ndzəp nè wo ànə no à sə tesə ndzə wohò. Wo nè ndzəp à sə tesə nja nə à ye yà'sə co yumok ɲgònitsè' gèsə lòbohòJisòs Krest bə tu ye. Yi à ye bə yà'wèŋ ghà nè wo à sə gihì nə. ⁵ Wo ànə ye mvəsè Nwi à gù bohòwo ve'nə pwe', mok ye mɔŋgorè ànə ɲkùuŋ sè wo à gùu Nwi jok. Wo ànə gu ve'nə fana wo kpɔ ram noŋ wes ɲgəà anə.

⁶ Bum sè yà' ànə ye yè'sə sə nìtsè' fa vesùwèŋ də kà də vesùwèeŋ dzəm ŋgògù bɔp mɔvəsè tàcicìi avès wèŋ à gù yà'a dɔk.
⁷ Mok mɔŋgorè wo anə à sə gù mok bə rùm wèŋ. Yà'a mɔvè'nè wo à còm ndzənə ŋwàk Nwì də, <<Bùu sə wèŋ à cu sə nze, nə zɔ, nə no, nə lokok mɔtsè ŋgòkàan fa rùum awo sə dzeŋ.>> Kà də wèeŋ sə kuksə rùm mɔvè'nè wo à gù yà'sə dɔk.
⁸ Mvək mòk ànə ye sè', sè wo à sə ko sàhà. Wo à kɔɔ nùmbu nè mò'fis co bwìŋ ncùhù hum ba-ncòp-tɛ' njo sàhà ènə. Ye də vesùwèeŋ kà mɔvəsè wo à gù yà'sə gù.
⁹ Mvək nəmòk à ye fe'lə sèmok, wo sə mùmsə Tà Nwì fana wo sə cwaŋ yusè Nwì gù fa wo cwa. Wo à cwà ve'nə, Tà Nwì gù no lurə zə wo. A kà də a cwaŋ yàvès Nwì dɔk. ¹⁰ A kè dzèŋ fe'lə mvək nəmòk sèmok, wo cep ŋwəm ke'ca ŋwəmə. Masinjà Nwì nè yi zəgè ye bwìŋ à kè zə wo. Vesùwèeŋ kà co wo à ŋwəm yà'sə ŋwəm.

¹¹ Bum sè yà' à ye yè'sə pwe' yà'a ŋgònì fa bwìŋ də wo kərə. Wo à còm nònjsə yà' ndzənə ŋwàk sè' də ya a sə jəŋ ŋkərə, bùusè a cu bə mvək nè nzeŋgònə nà' kuəp ŋgòmèe. ¹² Ye də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk sə tsərə də yi gɔgɔŋ fana yi jəŋ ŋkərə ya kà də yi gbɔ dɔk. ¹³ Məmumsè mòk ka bohòwèŋ nè də nà'a kà bohòbwìŋ pwe' vègè və yuk. Yusə də, məmumsè vè-a bohòwèŋ, Nwì nè kà mè'rè də nà'a ghak wèŋ mè'rè, bùusè yi ŋwè nè zìnə. Məmumsè vè-a bohòwèŋ, yi nè gɔ fa wèŋ mandzè nè co wèŋ təəŋ, nə ghak nà'.

Bwìŋ Me'rə Nzak Bum Rùm

¹⁴ Nge' ntəm am wèŋ, nà'a njo nè mù sə ləŋ wèŋ də kà də wèeŋ tse' bo sənə rùm dɔk nə. ¹⁵ Mù sə cèp bohòwèŋ co bùu sè wèŋ tse' ŋkərə mɔ tuhù wèŋ, wèeŋ tsərə-a yàwèŋ sè' də bum sè mù sə cèp yè'sə zìnə kè ka' ε. ¹⁶ Ghà nè vesùwèeŋ zɔgè Losopà mvwe' mò'fis, vesùwèŋ sə kwasə Nwì bə ŋgàp nè a nogè fo' nə. Vesùwèeŋ no nənə sə, ye də a sə be'lə ves Jisòs Krest wèŋ mvwe' mò'fis ndzə mvwe' nduəm ye. A zɔ brəd ye də a sə be'lə bə ni' Jisòs Krest sè', kè ka ve'nə yeŋ ε? ¹⁷ Yà'a nìtsè'gè də vesùwèeŋ mò'fis

bùusè ntuk brəd nè a zɔgè nè ye mègù nè mò'fis, a benə pwe', nə zɔ nà'. ¹⁸ Wèeŋ tsərə-a bùu Jus sè wo zɔgè njàap sè wo jə vègè yà' ŋgòfa satikà' bohòNwì bə zeŋ yà'a nè. Wo zɔ yà' ve'nə, ye də wo bə Nwì wèeŋ mvwe' mò'fis sè'. ¹⁹ Yè'sə sə nìtsè' yè'sə da? Co yà' sə ni də rùm bə zɔzɔ sè wo jə vègè mvwe' rùm sə yà'a yumok sè gɔgɔŋ à? ²⁰ Ka', ka ve'nə yeŋ lok. Yusè mù sə dɔk sə də, bùu sè wo ka Nwì riŋ fagè satikà' njàwo ŋga wo sə fa nà' yà'sə bohòyòŋsəə ze', kà Nwì ye. Yusə də mù ka dzəm də wèŋ ze' wèeŋ ye mò'fis dzəm. ²¹ Aco ŋwè no ŋgàp nè Tà Jisòs Krest, nə kə bùuŋ no fe'lə ŋgàp nè ze' wèŋ yè'sə va? Kènə də aco ŋwè zɔ zɔzɔ bə Jisòs, nə kə zɔ be'lə fe'lə bə ze' va? ²² A bəboŋ də a gɔ bum sè co yà' gɔ Tà yi jok à? Wèŋ tsəm də a tse' njəŋ nè ghak Nwì à?

Gù Mègù Yusè Co Yà' Tesə Bùu Mok Sè'

²³ Mù dɔk to mantombì fa' də bùu mok sè mɔŋgorè wèŋ sə dɔk də, yusəmok sè co wo dzəə bùə. A zìnə də yusè co wèeŋ dzəə bùə, megu də a sè' zìnə də kaco bum pwe' tesə ŋwè yeŋ. Yumok ka bohòwèŋ ŋgòdzəə yeŋ, a zìnə, megu də bum mook yo sè aco yà' gɔ ŋwè yi kà gɔgɔŋ bə bum sè ma nè Tà Jisòs Krest ye. ²⁴ Kà də ŋwèe sə kɔk lis ŋgògù mègù yusè yà' sə bo yi yìyi dɔk. Yi gɔ yusè co yà' tesə bùu mok sè'.

²⁵ Wèeŋ yə-a ŋga wo sə sèŋ njàp mɔntɛèŋ, wèŋ ywìŋ zɔ dədok, nə kà yumok fek. ²⁶ Mù dɔk yè'sə bùusè wo à còm ndzənə ŋwàk Tà Nwì də, <<Nwì tse' nzeŋgònə bə bum sè yà'a sənə ŋgònə pwe' yi.>>

²⁷ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk nè yi ka krètèŋ yeŋ to wu də wu kə zɔ zɔzɔ munda'à yi, wù dzəm, nə geŋ, fana yusè yi fa wu pwe' wù zɔ yà' dədok. Kà də yà'a bəboŋ kè bɔp àlɛ' sə fek ke'cà. ²⁸ Nə ye də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk dɔk fa wu də, <<Njàp ànə njàp rùm,>> fana wù kà zɔ. Wù tɛŋsə ve'nə njo nè kàmòk ŋwè ànə nə dɔk də wù sə gù bɔp. ²⁹ Wu nè me'rə zɔzɔ yà'sə ve'nə bùu tu ŋwè mòk, anə ka-a bùu tu yòyeŋ. Kàmòk aco ŋwè

nəmòk fek də, <<Aco mù cum yàm co ngà ndapndzəm bùu tu ηwə nà' mòk àlɛ? ³⁰ A ye-a nga mù kwasə Nwì bə zuzɛ, nə zɛ yà', yaan bùu mok fo' yà ηkuη wo duk də mù gù bɛp, nga mù kwasə Nwì bə zeη laη ε?>> ³¹ Nè mù tse' ηgòcèp fəsə də, bèboη də a ye-a nga wù sə gɛ-a sè yà pwe', gù yà' bə mandzè nè bwìη yə, wo kuksə Nwì. ³² Jəη ηkərə də wèη kà yusəmok sè co yà' sə yaηsə ηwè nəmòk ntum gù. A dzəm ηgəηgəη ye ηwə Jus kè ηwè lakmvum, kènə bùu cos àlɛ, wèη kà də wèη gɛ co ntum bɛp wo duk. ³³ Bohòmù yàm, yusə mù gùgè pwe', mù sə lap mandzè nè co də mù gɛ ndàanwè pwe' yi kwa. Mùu kà yàm bə yusə də yà'a nə tesə mù mùmù tsərəgè, mù tsərəgè yàm bə yusə aco yà' tesə bwìη ηkàη. Mù gùgè vɛ'nə də ya mù jəη və wo bohòNwì, də ya wo tse' lùη.

11

¹ Ye də wèη bɛ' kùugì am mvè'nè mù sə bɛ' kùugì Jisòs Krest.

Bəba Lok Tu Awo Nkuη Nə Kuksə Nwì

² Mù kwasə wèη wùriη bùusè wèη sə tsərə mali ncèp àm, nə sə gɛ bum sè mù à yə'rə wèη. ³ Yusəmok cu sè' sè mù sə də wèη rɛη bə zeη. Yusə də, ηwè nè yi tu bohòηwəmbaam Jisòs Krest. Nwəmbam nə ye bwi ye tu bohòηwənwè, Nwì ye tu bohòJisòs Krest yi. ⁴ Ye də, a ye-a nga ηwəmbam sə gù piriya kènə də yi sə tsoho ncèp Nwì mvwe' sè bwìη sə kùksə Nwì, nə ta tse' tàm fana ye də yi sə fa marè'tu bohòJisòs Krest nè nà'a tu bohòyi nə. ⁵ Bohòηwənwè ye, ma nje zok də yi sə gɛ-a bum yè'sə, yi kiηlok tu ye. A kà-a vɛ'nə ye, ye də ηwà ànə sə fa marè'tu bohòηwəmbam nè nà'a tu bohòyi nə.* Zok ka bohònsàp ηwà ànə bə nè yi kom sù màk fis tu ye kpoho, kpoho yeη. ⁶ A ye-a nga ηwənwè duk də yi kà tu ye kì lok fana ye də yi kom kpo'rə yà'. A rì tse' bèboη də a yu marè'tu bohòηwənwè ηgòkom kpo'rə tu, ye də yi kiη lok yà' kii.

⁷ Njo nè ka bèboη bohòηwəmbam ηgòlok tu ye yeη nə də, ηwəmbam tse' nsəsəə Nwì. Nwəmbam nitsə'gè mvè'nè kəkuk nè Nwì cu fana ηwənwè sə niηtsok ye mvè'nè kəkuk nè ηwəmbam cu. ⁸ Wèη rì də, Nwì ànə jəη vəp ηwəmbam, nə gɛ ηwənwè bə zeη, ka də yi à jə vəp ηwənwè, nə gɛ ηwəmbam bə zeη yeη. ⁹ Yumook sè' də, Nwì ànə gɛ ηwənwè bùu ηwəmbam, ka də yi à gù ηwəmbam bùu ηwənwè yeη. ¹⁰ Ye də a bèboη də ηwənwèe kiηlok tu ye ηgònitsə' də yi ka tu bohòηwəmbam yi yeη. Yi gɛ vɛ'nə ya ntum kà masinjàa Nwì yaàη. ¹¹ Mvè'nè bum yè'sə vɛ'nə kà də wèη swi yè'e duk. Ncu àvès nè ves Tà Jisòs wèη ènə, ηwəmbam tse' ηgòye sè', ηwənwè ye sè'. Busə wo sə fak bo bə bo. ¹² A rì də yè'sə zìnə bùusè Nwì ànə jəη vəp ηwəmbam nə gɛ ηwənwè bə zeη, ηwənwè dzə fe'lə bwi ηwəmbam sè'. Bum pwe' vègè bohòNwì.

¹³ Wèη kək ja'a na yàwèη sə fənə sè' è. Co a bèboη bohòηwənwè ηgòlòkok təη ηgòlɛη Nwì mvwe' bwìη tu to àlɛ? ¹⁴ A kək ja'a mègù-a mvè'nè Nwì à gù bum fana yà' ye də a marè'tu bohòηwəmbam ηgòtse' nùəmtu sè səsap. ¹⁵ Bohòηwənwè ye yà'a bohòyi bum ηgwèη busə Nwì à fa wo nùəmtu ya wo lok tu awo bə zeη. ¹⁶ A ye-a nga ηwè nəmòk cu, nə də yi fənə bum yè'sə fana ηgəηgəη riη də vès, nə ye bùu cos ma fòpwe', vès tse' mègù yàvès mandzè nè mò'fis ηgòkùksə Nwì bə zeη.

Ntip Bə Nzak Losopà

(*Mat. 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20*)

¹⁷ Yu nè mù sə də mù tip wèη bə zeη nga'a nè'e, kaco mù kwasə wèη bə zeη kwasə yeη. Yusə də, bə mvèk nè wèη kə be'ləgè ηgòkùksə Nwì fana wèη sə gɛ ghak fo' bɛp. ¹⁸ Nè mò'fis də, bwìη a tsè' mù də wèη və mvwe' mò'fis co cos, wèη ye cù zəzok, nə ga'a bəbòp bəbòp. Yusə wo a tsè' mù yè'sə sə yəη bohòmù co a zìnə. ¹⁹ (A zìnə də cù zəzook bɛp, megu də nà'a gùgè ghà mòk yi ηkuη wù rì ηwè

* **11:5** 11:5 Ghà nè wo à còm ηwàk nè'e à ye nga bàa sè wo lògù tse' ηgòlok tu awo lo'o.

nè yi zìnə mənɔgorè wèn anə.) ²⁰ Wèen kə be'ləgè mvwe' mò'fis ngòzɔ fana wèen kà yà'sə Losopà zəgè. ²¹ Mù duk ve'nə bùsə wèen zəgèə, ndaanwè pwe' sə zɔ sè ye, nə kà mòk tək. Wèen gù ve'nə, bùu mok sə wan njè nga mok sə jùhu də wo no cà cù. ²² Kwe'fò! Wèn jə bùsə ndap Nwì co yusè wà, nə sə fa bùu sè wo ka yumok tse' marè'tu bùu yà? Wèn ka ndap co wèn zɔ nə no fo' mvə'nè wèn dzəm tse' à? Wèn dzəm də mɔ duk yè'sə daa? Co mɔ kwasə weŋ bə nsàp nə wèn sə gù ènə à? Njò'ò, mɔ nə kà weŋ kwasə.

²³ Mù à yə'rə fa weŋ bum sè Tà Jisòs à nitsè' mɔ laŋ. Yusə də à ye nòon bə ndzəm nè wo seŋ Tà Jisòs nà'a, yi jəŋ brəd, ²⁴ nə kwasə Nwì bə zeŋ. Yi ànə kwasə wes Nwì, yi bə'rə nà', nə cep də, <<Nè'e ngùpni' àm nè mù fa nà' bùu wèn. Wèen sə gùhu ve'nə, ngòtsərə tse' mɔ.>> ²⁵ Wo ànə zɔ wes fana yi jəŋ ngàp nə, nə cep sè' də, <<Ngàp nè'e rùk nè fi nè nà' kì ngè' ndzənə nduəm am. Ghà nè wèen no ngàp nè'e pwe', wèn sə tsərə tse' mɔ.>>

²⁶ Ye də ye jəŋ nga'a tètè kə dzeŋ numbu nè Tà Jisòs nè bwìŋ foho vèə, ghà nè wèen zɔ brəd nè'e nə no ngàp nè'e pwe', ye də wèn sə nitsè' fa bwìŋ yà'sə kpɔ Tà Jisòs nə. ²⁷ Ye də a ye-a nga njwè nəmòk zɔ brəd ènə kè no ngàp ye nə bə mandzè nè nà' ka bəboŋ yeŋ fana ye də ngəngəŋ cu bɔp bə ni' nə ye nduəm Tà Jisòs. ²⁸ Ye də njwè nè yi duk-a də yi zɔ brəd nə, nə no ngàp nə fana yi fek ni' ye bəboŋ nkun yi zɔ yà'. ²⁹ Bùsə njwè nè yi zɔ-a nga yi kà ngùpni' Tà Jisòs tsərəgè fana ye də ngəngəŋ sə to naan nzak mɔ tuhù yi. ³⁰ Nà'a njò nè bùu awèn sə yaa nkun, mok ye wòwo fana mok sə kpɔ kpɔ jwan. ³¹ A ye-a də a fek ni' avès bəboŋ nkun nə zɔ yà' fana ye də Nwì nə kà vesùwèn bə nzak be'. ³² Njò nè Tà Nwì sakgè ves, nə yeŋsə ves ngə' a yegè ngòrəŋsə fa ves jòon avès. Yi gù ve'nə ya numbu nè yi vè ngòkè sak nzeŋgòn fana yi kà ves bə bùu sè wo gbɔ nzak bohòNwì be'lə. ³³ Bwema am wèn, ye də ghà nè wèen kə be'lə ngòzɔ Losopà fana boŋ də wèn tək bwema mok wèn wo və

wes nkun. ³⁴ A ye-a nga njè sə ya njwè nəmòk fana yi zɔ və beŋ ye mɔ nda'à yi nkun nə və. Yi gù ve'nə ya nga wèen kə be'lə mvwe' mò'fis fana Nwì kà weŋ bə nzak be'.

Mɔ vè nkun vesùwèn cep bə bum mok sè wèn à com fek mɔ yà'a laŋ.

12

Bùu Cos Wèen Co Ni' Nè Mò'fis Nə Tse' Bòp Zəzok

¹ Bwema am wèn, yumok sè mù sə dzəm də wèen rəeŋ bə zeŋ, a bə nzak nkərə nè Yòŋsə Nwì fagè bwìŋ ngògù bum bə zeŋ. ² Wèn rì də à ye mantombi fa' nga wèn ka bohòJisòs ntòdzəm, wèn à sə jəm ke' bə mandzè zəzok. Wèn yuŋ ke' lo rùm sè wo ka cù cèpgè wèn nduk. ³ Ye də wèen rəeŋ bə zeŋ də, a ye-a nga Yòŋsə Nwì sə gù-a njwè nəmòk fana kaco ngəngəŋ duk də, <<Ndòo be' Jisòs>> yeŋ. A sè' də kaco njwè duk də, <<Jisòs Tà>>, nga Yòŋsə Nwì sə kà ngəngəŋ yi gù yeŋ.

⁴ Ncèp nè mù anə yeto bə zeŋ nà'a də, Yòŋsə Nwì fagè bwìŋ nkərə ngògù bum bə mandzè zəzok. Yòŋsə Nwì nè yi sə fa bwìŋ nkərə yè'sə mègù yi nè mò'fis. ⁵ Fàha sè ngòfak bohòTà Jisòs sə zəzok. Tà Jisòs nè wo sə fàk bohòyi nə, yi nè mò'fis. ⁶ Bwìŋ tse' mandzè sè ngògù fàha Nwì bə zeŋ zəzok. Nga gəpsə fa bwìŋ nkərə nè ngòfak bə zeŋ ve'nə Nwì nè mò'fis. ⁷ Fana Yòŋsə Nwì nì fagè njwè nè mò'fis yumok də ya nà'a jəŋ yu ànə, nə tsə bùu ye sè wo à dzəm bə zeŋ pwe'. ⁸ Yòŋsə nè fagè njwè nəmòk ye mandzè nè ngòfa bwìŋ ntip nè bəboŋ bə bum sè ma nè Nwì, nə fa mòk ye nkərə nè ngòyərə rəŋsə fa bwìŋ bum Nwì. Yè'sə lòon nga sə fa gù Yòŋsə Nwì nè mò'fis. ⁹ Yòŋsə Nwì nè fagè njwè mòk nàan sè ngòtse' rì nsàp dzədzəm nè də Nwì nə gù tsoŋ li yusè yi fek nà'. Yi fa njwè mòk ye nə də aco yi luŋsə ngà yiyan. ¹⁰ Bùu mok tse' yàwo nàan sè ngògù bum sè yà'a manɔgəŋgəŋ, mok ye yàwo sè ngòcèp rì bum mok sè Nwì tsoho fa wo yà' yi nga gù sè Yòŋsə Nwì nè mò'fis nə. Bùu mook ngàa rì də yu yè'e yà' vè bohòYòŋsə nə, yè'e sè yà'

ka bohòYònsè vè. Nwè mòok nè aco yi cep riñ ncèep lak mok sè bwiñ kà yà' yukgè fana mòk ye ye nè ngòtsòho rēñsè fa bwiñ yusè mòk nè cèep sè. ¹¹ Ye dè sənə bum sè a sè gù yè'sə pwe'fo', Yònsè nè yi fa nàñ dè bwiñ gu vè'nə nè, yi mègù yi nè mò'fis. Yi fagè ndàanwè pwe' nàñ sè nà' zok yi yi mvè'nè yà' bòi yì ngòfa nà'.

Fəfaa Sə Zəzok Sə Sə Fak Mègù Ndženə Ni' Nè Mò'fis

¹² Aco a fuhə ja'a nsàap fəfaa yè'sə bə ni' n̄wè. A riñ dè ni' n̄wè tse' bəp zəzok. Nà'a ye-a sè zəzok vè'nə n̄ga nà' gù nè mò'fis. Bəop sə pwe' be'ləgè mvwe' mò'fis ngòye ni' nè mò'fis. Yà' mègù bohòbùu Jisòs Krest wèñ sè' vè'nə. ¹³ Vesùwèen mok bùu Jus, mok bù lakmvum. Mok n̄kwèn, mok kà n̄kwèn ye. Vesùwèen lòon à bùu co n̄wè nè mò'fis ghà nè wo à bàptesə ves bə yònsè nè mò'fis nè. A sè' yònsè ànə nè a jə nònsə nà' sə ntuè vès.

¹⁴ Ni' n̄wè mò'fis, n̄ga nà' tse' bəp n̄kùuñ n̄kuñ yi ye ni' nè mò'fis nè. ¹⁵ A ye-a n̄ga kù duk dè, <<Njo nè mù ka bo yeñ àlè, ye dè mù ka mok bəp ni' yeñ.>> Yà'sə nè kà kù dè wo kà bəp ni' mamòk yeñ gù. ¹⁶ A ye-a dè ntu' duk dè, <<Busè mù ka yàm lis yeñ, ye dè mù ka ma ni' n̄wè mok yeñ.>> Aco yà'sə kupsə ntu'u sè à? ¹⁷ Tsərə-a yàwèñ sè' dè ni' n̄wè ànə ye megu-a liis lis, yi yuk bum bə yà? Kè a ye-a dè ni' n̄wè pwe' à ye mègù ntu'ù ntu', yi rəmsə bum bə yà? ¹⁸ Nwì ànə ka vè'nə gù. Yi à gù nònsə ni' nè n̄ja zəzok mvè'nè yà' à bòi. ¹⁹ A ye-a dè ni' n̄wè ye megu lòon nsàp yu nè mò'fis, kaco wù to nà' dè a ni' n̄wè yeñ. ²⁰ Yusè dè ni' tse' bəp zəzok n̄ga yi mègù ni' nè mò'fis.

²¹ Kaco lis duk fa bo dè, <<Mù ka fàk vesù tse'>> yeñ. Kaco tu duk fa kù dè, <<Mù ka fàk vesù tse'>> sè' yeñ. ²² Yusè dè, ma ni' n̄wè nè a tsəmgè dè nà' ka fàk tse' nè, kaco a cum to jì zeñ yeñ. ²³ Ma ni' sè vès tsərəgè dè yà' a momjo yà'a, a jə ghakgè n̄kərè sè' bohòma nà'nə. Ma ni' nè bwiñ yə-a nà' marè'tu ko ves nà'a, a təhə bənsə lo' ghakgè sè' zeñ. ²⁴ Vesùwèen təhə lok yà' vè'nə, nè kà ni' nè ma nè bəbən nə yumok təhə lok fa.

Nwì à gù ni' nè vè'nə yi dè ma ni' sè a jəgè yà' co yusè wà sè vesùwèen jə ghakgè n̄kərè sè' bohòwo. ²⁵ Ye dè ni' n̄wè kà ma mòk co dè nà' ka fàk tse' jəgè. Nà'a jəgè ma nè fəpwe' dè nà' tse' yumok ngògù fa mòk. ²⁶ Ni' nè ma mòk sè yə-a n̄gə', wo ye lo n̄gə' nè sè wo pwe'. Ma mòk cu-a bəbən, bən lo wo sè lòon fo'.

²⁷ Yusè mù sè duk sè dè, wèñ pwe'fo' mvwe' mò'fis, wèen ni' Jisòs Krest. Nə ye sè' dè n̄wè nè fəpwe' tə yà'a co ma ni' ye nè ma mòk. ²⁸ Nwì a fa bùu sè wo ma ni' Jisòs Krest mòk yè'sə fàk zəzok. Yi fa mantombi dè mook n̄gàa ntum Jisòs, bə'ε wo n̄gàa tsòhòbum Nwì wèñ, nè tɛ' cicà wèñ. Mok ye mali n̄gàa gù man̄gəngəñ, n̄gàa gù bwiñ lokok mvwe' yiyan, n̄gàa tɛsə bwiñ wèñ, bùu sè aco wo benə riñ bwiñ ngòfàk mvwe' mò'fis, nè ye bùu sè aco wo cep ncèep lak mok sè wo kà yà' rigè wèñ sè'. ²⁹ Kaco bwiñ pwe'fo' tse' kərə n̄ñ ngògù nsàp fàk nè mò'fis yeñ. Aco bwiñ pwe' ye n̄gàa ntum Jisòs kè n̄gàa tsòhòbum Nwì kè cicà àlè' à? Ka', kaco ye vè'nə yeñ. Kaco bwiñ lòon ye n̄gàa gù man̄gəngəñ, ³⁰ kè n̄gàa lòkoksè bwiñ mvwe' yiyan bə n̄gàa tɛsə bwiñ yeñ. Nə ye sè' dè kaco bwiñ pwe' ye wes n̄gàa cèp rì ncèep lak sè wo kà yà' rì, sè' yeñ. Kaco bwiñ pwe' tsoho rēñsə riñ fa bwiñ ncèep lak yè'sə sè yeñ. ³¹ Nə ye dè bohòwèñ yàwèñ, wèen kək megu lis awèñ bə n̄kərè sè wèñ rì dè yà' bəgha' zeñ sè.

Dzədzəm Mantombi

Mù niñtsok fa wèñ yusè yà' tə mantombi sè.

13

¹ A ye-a dè n̄wè nəmòk riñ ncèep lak bwiñ pwe', nè yuk bə ncèep masinjàa Nwì sè', nè kà bwiñ dzəm, ye dè yusè yi sè cèep pwe' mègù co n̄kə mòk sè cep gham wà. ² N̄gəngəan tse'-a sè n̄aan sè' ngòcèp rì bum mok sè Nwì tsòho fa yi yà' yi, yi riñ bum pwe', nè riñ bum sè yà' cu səswihi, nè tse' dzədzəm nè dè yi duk-a dè nda nè'e coho fa', nè kə təen fa', nà' coho, nè kà bwiñ dzəm, ye dè yi n̄wè nè wà. ³ A ye-a sè dè yi gəp wes fa bwiñ bum

ye pwe', nə fa ni' ye də wo tɛŋ nà', nə kà dzədzəm bohòbwɪŋ tse' fana ye də bum sè yi gù yà'sə pwe' nə kà yi tɛsə.

⁴ Nwè nè yi tse'gè dzədzəm nə yegè yè'sə va? Yi kogè ntum, nə sə ye bəboŋ bə bwɪŋ. Nwè nè yi tse' dzədzəm nə yi kà də nwè nəmòk ghak yi bùu yàɛ wagè, yi kà nsàp cù nè də <<Mù a gù vɛ'ɛ, mù a gù vɛ'ɛ mù>> sè tse' kɛ'cà, nə kà ni' sè' sè nɛ. ⁵ Yi kà capgè, yi kà wi' yegè, yi kà nənàk jòkgè, nə kà bɔp sè ntùu yi nònɔsè. ⁶ Yi kà bà'lo nga nwè nəmòk gù bɔp dukgè. Yi kwa mègù nga yi yə də nwè gù yusè yà'a bəboŋ. ⁷ Yumok kà dzədzəm ghakgè. Yi tsərəgè bəboŋ bohòbwɪŋ, yi naanğè tu də bwɪŋ nə bùu bəboŋ. A bɔp-a yi sè yà, yi kà ngògù bəboŋ tɛŋsə.

⁸ Nwè tse'-a sè nàan sè ngòcèp rì bum sè Nwì tsoho fa yi yà' yi, nə cep riŋ bə ncèep lak sè yi ka yà' yə'rə yuk, nə tse' ŋkərə nè Nwì a fa yi nà' ngòrɛŋ bum ye bə zɛŋ, fana yà'a nè kè mè ntsə'mòk. Dzədzəm kà ye lè yukgè. ⁹ Yusè də ŋkərə nè Nwì fa bwɪŋ ngòrɛŋ bum Nwì bə zɛŋ, nə ye nè ngòtsòho bum sè Nwì tsè' fa nwè yà' yi, yè'e pwe' ləm. ¹⁰ Sè yà'a dak kè vè ntsə'mòk fana, sè ləm yè'sə nom bisə. ¹¹ Yà' mègù sè' mvè'nè mù ànə ye mwenke', mù sə cep cù, sə kək bum, nə sə tsərə bum sè' co mwenke'. Nè nga'a nè mù a bùuŋ nwè lan nè'e, mù ka fàk bə bum bwenke' mok tse' fe'lə. ¹² A sə yə bum nga'a ntòjəjarə, mvək ànə dzɛŋ nùu, a nə ye bum mok co wù yə nwè si bə si. Nkərə nè a tse' nga'a nè'e a sə rì bum bə zɛŋ bès ma mò'fis. Mvək ànə kè wès nùu, a nə riŋ bum pwe' nə pwe' co mvəsè Nwì rìgè nwè yè'e.

¹³ Ngòlèsə, a rì də bum cu tɛ' sè yà'a nè kà kè lè yuk. Nè mò'fis, dzədzəm nè ngònaantɔ bə yusè lis ka yà' ye yuk. Nè baa ngòsə kək lis də Nwì nə gù fa ves yusè yi à duk. Nè tɛ' ye dzədzəm. Fana dzədzəm nə yam càsə ghak mok sə pwe' yi.

14

Fàk Bə Nkərəðə Sè Nwì Fa Sə Bəboŋ NgòTɛsə Bùu Cos

¹ Ləp mandzè nè ngòtse' dzədzəm nə ghak nsàp yu yà pwe', nə sə kək mali lis ngòtse' ŋkərəðə sè Nwì fagè bwɪŋ yà'a sè', nə yè ɛ ŋkərə nè ngòtsòho bum sè Nwì tsè' fa nwè yà' yi yà'a ntɛŋ. ² A ye-a nga nwè nəmòk sə cèp bə ncèep lak sè bwɪŋ kà yà' yukgè, ye də yi sə cèp mègù yà'sə bohòNwì. A vɛ'nə bùusè yi cu ngòcèep, nwè nəmòok nə kà yusè yi sə cèep sə yuk rɛɛŋ. Mù sə duk ghà nè yi nə cep bum sè bwɪŋ ka yà' rɛɛŋ nga yi sə cèp bə nàan Yòŋsə Nwì yà'a. ³ Nə ye sè' də, nwè nè yi cèpgè ye bum sè Nwì tsòho fa yi yà' yi nə, cèpgè ye ngòtɛsə ye bwɪŋ. Yi kwɛ'səgè wo, nə sə fisə fa wo ntum bəboŋ. ⁴ Nwè nè yi cèpgè bum sè Nwì tsòho fa yi yà' yi nə cu ngòcèep, yà' tɛsə bùu cos wɛŋ. Nè yi cèpgè ye ncèep lak sè bwɪŋ kà yà' yukgè nə cu ngòcèep, yà' sə tɛsə megu sè' ni' ye yìyi. ⁵ A ye-a bə vèəm yàm, mù dzəm ghak də wɛŋ cep ɛ bum sè Nwì sə tsòho fa wɛŋ yà' yi, bùusè tse' ghak fàk zɛŋ. Mù dzəm də wɛŋ cep ncèep lak sè bwɪŋ ka yà' yukgè sè sè'. Mègù də yà'a bòghakgè nga wo tsoho rɛŋsə fa bwɪŋ yusè wo cèp sə. A ye-a mɔmvə' ànə fana yà' tɛsə bùu cos nə.

⁶ Bwema am wɛŋ, a duk-a də mù kɛ' və ŋkɛ' bohòwɛŋ nga mù sə cèp ncèep lak sè bwɪŋ sə kà yà' yuk, a nə boŋ fò' yà? Mù də anə boŋ megu nga mù tsè' wɛŋ yumok sè yà'a fi, kè tsoho rɛŋsə wɛŋ ŋkərə, kè tsoho fa wɛŋ bum sè Nwì tsè' fa mù yi, nə fa wɛŋ bə ntip ŋkuŋ yà' boŋ àlaa. ⁷ Wɛŋ kək ja'a na yàwɛŋ sè' bə bum sè jì yòŋsə co ndiŋgòm kè luŋ yè'e nɛ. A ye-a nga wo ka nà' bəboŋ koksə tsərə, aco nwè yuk riŋ nsàp ŋkì nə wo sə buk nə va? ⁸ Nə ye sè' duk də a ye-a nga nwè nəmòk sə fəp ŋkəp də bwɪŋ tɛsə lo kə mak dzè', yi kà nà' mvè'nə fəp rì, aco nwè nè mò'fis tɛsə nà? ⁹ Bum yè'sə zìnə bə ncèpcù nè bwɪŋ cèpgè nè'e sè'. A ye-a nga nwè sə cèp yumok yi kà yà' rərəŋ cèp fis fana yà' mègù fə ntu'ù bwɪŋ co fèfè sə cà yi. ¹⁰ Ncèep lak sə nzenğon fɛŋ ŋkəŋntɛŋ, wo cep nə fòpwe' nga wo sə cèp yumok nja. ¹¹ Nə ye də a ye-a də nwè

cèp yà', mù kà yuk fana ngèngà nè yi sè cèp nè nè ye bohòmù co ñwè mvum. Mù ye bwi bohòyi sè' co ñwè lakmvum. ¹² A bohòwèng sè' ve'nə, wèng sè tà' ve'ε wùriņ dè wèng tse' nsàap ñàaņ sè Yòņsè Nwii fagè bwiņ yà'a, wèng lap mandzè ngòfak ghak ɛ bə sè aco yà' kùksə bùu cos nə.

¹³ Ye də ñwè nè yi sè cèp-a bə ncèep lak sè bwiņ sè kà rɛeņ fana yi ɛņ Nwii də nà'a gu yi ngòtsòho rɛņsə fa bwiņ yusè yi cèp sè sè'. ¹⁴ Busè ñwè sè ɛņ na bə nsàp duk lak ànə ve'nə, ye də yi sè ɛņ sè ntuu yi, nə kà yusè yi sè ɛņ sè tsərə ri. ¹⁵ Ye də yusè aco yi guu yu yà? Yi tse' ngòlɛņ bə nsàp mandzè nè co yòņsə ye rɛeņ bə zeņ, nə ɛņ bə nsàp mandzè nè co ntum ye rɛeņ bə zeņ sè'. Yi yəm ñkì bə duk lak nè bwiņ sè rɛeņ nə, nə yəm bə duk lak nè bwiņ sè kà rɛeņ nə sè'. ¹⁶ Busè a ye-a ñga wù sè ɛņ kwasə Nwii bə duk lak nè bwiņ sè kà nà' rɛeņ nə ñga bùu mok cu mukwe'è anə sè wo ka bum cos ñkùuņ ri, aco wo duk də <<Yà'a ye ve'nə>> va, ñga wo ka rɛeņ nɛ? ¹⁷ Kàmòk ñga wù sè ɛņ kwasə bòņsə Nwii ve'ε wùriņ, yà' kà bùu mok sè wèng yàwo tesè. ¹⁸ Bohòmù yàm, mù kwasə Nwii wùriņ də mù cèpgè ncèep lak sè bwiņ kà yukgè yà'sə mù nə casə wèņ pwe'. ¹⁹ Nə ye də a ye mù cos fana boņ ghak co mù cèp megu ñgii duk tàn sè aco bwiņ yuk yà' nə teņsə, nə nonjə ngòcèp ñgii duk nduk nè nduk sè bwiņ sè kà yà' rɛeņ. Mù gu ve'nə ya mù yə'rə bùu mok wèng yàwo sè'.

²⁰ Bwema am wèņ, wèņ cu ngòtsərə bum, wèņ kà co bweņke' sè tsərə wo tsərə. A ye-a bə mandzè nè ngògù bup, wèņ ye co bweņke' ntèņ. Wèņ tsərə bum co bùu sè wo gu laņ. ²¹ Wo à còm nòņsə yà' ndzənə ñwàk Nwii duk də, <<Mù nə cèp bohòbùu am cùhù ñkùuņ wèņ sè ncèep lak awo zok;

Nə ye də mù gu-a sè ve'nə, Bùu am sè wèņ nə kà mù sè yuk malì. Cèp yè'sə Tà Nwii.>>

²² Yà'sə sè nitsè' də, ngòcèp ri ncèep lak sè bwiņ kà yà' rigèə yusè yà' sè nì ñàaņ Nwii bohòbùu sè wo ka Nwii dzəm. Ngòtsòho bum sè Nwii tsè' fa ñwè yi ye

mvək nè nà' sè nì ñàaņ Nwii bohòbùu sè wo dzəm Nwii. ²³ Wèņ tsərə də aco yà' ye va, ñga bùu cos sè pwe' nə kə be'lə-a, ndàaņwè pwe' sè cèp bə duk lak nè bwiņ kà nà' yukgè-è? A duk-a də wo sè cèp ve'nə bùu mok sè wo ka bum cos ñkùuņ riņ nə ye sè wo pegè wèņ kə tseņ wo ñga wo sè cèep, wo nə kà bùu cos sè wèņ də ñgàa ñaņ to à? ²⁴ A ye-a də bùu yè'sə nə və ñga wèņ sè tsòho bum sè Nwii tsè' fa wèņ yà' yi fana yà'a nə gu wo ngòyə bup awo sè wo gùgè, wo riņ yàwo sè' də wo bùu sè bup bə tu awo. Bum sè wo yuk sè pwe' nə sak wo sè'. ²⁵ Bum sè wo tsərə swihigè yà' pwe' nə yəəņ bohòwo jəja. Wo nə bùu sè nze, nə kùksə Nwii, nə sè cèp fis də, <<Nwii cu mvwe' yè'sə wenə wèņ zìnə.>>

Gù Bum Mù Cos Pwe' Bə Mandzè Nè Kəkùrè

²⁶ Bwema am wèņ, bum sè a sè cèp yè'sə pwe', aco a ləsə yà' ve'ε. A ye ñga wèņ vè mù cos ngòkùksə Nwii fana ndàaņwè pwe' tse' ngòfùhu bə yuye sè yi nə gu. Mòok tse' ñkì, mòk tse' yəyərè, mòk tse' yumok sè Nwii tsè' fa yi yà', mòk ye ye ñgà cèp bə ncèep lak sè bwiņ kà rɛeņ gè, nə ye bwi ñga'a ñwè nè yi nə tsoho rɛņsə yusè mòk nə cèp sè. Bum sè wèņ gu yà' pwe', yà'a ye nsàp nè co yà' tesə cos nə. ²⁷ Wèņ cu mù cos anə, bùu sè wo nə cèp bə ncèep lak sè bwiņ kà yukgè sə, wo kà bwiņ ba kè tɛ' àɛ' càsə. Wo cu ngòcèep, mòok cèp wes ye ñkuņ mòk lokok cèp ye. Wo cèp wes fana ñwè nəmòk ye tsoņ nè ngòrɛņsə fa bwiņ yusè wo cèp sə. ²⁸ A ye-a də ñwè nè co yi rɛņsə fa bwiņ yusè wo cèp sè bùu fana wo kà co bwiņ yuk cèp fis. Wo cèp megu mok sè vèə wo bohòNwii. ²⁹ Bùu sè ngòtsòho bum sè Nwii tsè' wo yi kà ba kè tɛ' sè' càsə. Wo nə cèp sè' mò'fis, mò'fis, fana bwiņ sè yu'rə mpoon də yusè wo sè cèp sè kəkùrè àɛ. ³⁰ A ye-a ñga ñwè nəmòk sè tsoho bum sè Nwii a tsè' fa yi fana mòk duk mɛņgorè anə də Nwii tsè' ko' fa yi yumok fo' ghà ànə fana wèņ gu co ñwè nè mantombi nə teņsə, nə fa ñwè ànə mandzè, ³¹ fana aco wèņ

pwe' tse' mandzè ngòtsòho mò'fis mò'fis. Bwìṅ pwe' nà yà'rà jəŋ yumok fo', nà sà jaha lo bə zəŋ. ³² Nwè nà yi tse' nàaŋ sè ngòtsòho bum Nwì, tse' nàaŋ sè ngòdà yi nà cəp ŋga'a bə sè də yi tɛŋsə ngòcèep sè'. ³³ A vɛ'nə bùusè Nwì nà yi a fa wo nàaŋ yà'sə, yi Nwì nà yi kà bum sè ngòye kɛ'cà nduk, nduk yè'e dzəmgə, yi dzəm ye fifi.

Mvè'nə yà' cu mɛ cos bùu Nwì pwe' vɛ'nə fana, ³⁴ a bohòbèba wèŋ vɛ'nə də wo kà cù mɛ cos cəp. Wo tse' ngòcu dədok mvəsè ŋwàk lùk Musi sà duk. Wo yuk bohòmbəmbam. ³⁵ A ye-a ŋga wo tse' yumok ngòfek, wo fek ndum awo la'à, bùusè yà' sà yəəŋ co a marè'tu bohòŋwàŋwè ngòcèp fis ŋgì ye mɛ cos. ³⁶ Wèŋ duk-a də ka zìnə yəŋ, wèŋ riŋ də nzak Nwì à ka bohòwèŋ yeto, nà'a nà kà bohòwèŋ sè' lè. ³⁷ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk duk də yi ŋgà tsòhòbum Nwì kènə də yi tse' nsàp ŋkərə mòk nà Yòŋsè Nwii fagè bwìṅ sè' yi àlɛ', yi nà rɛŋ də bum sè mɛ sà còm fa wəŋ yè'e yusè Tà a duk vɛ'nə yi. ³⁸ Nwè nəmòk kà-a də a zìnə dzəm, wèŋ kà yi ye sè' dzəm fa.

³⁹ Ye də bwema am wèŋ, wèŋ lap mandzè gɛgɛŋ ngòtsòho bum sè Nwì tsè' wəŋ yà' yi. Kà də wèŋ duk də bùu sè wo sà cəp ncèep sè bwìṅ kà yà' yukgè yà'a kà mok sà cəp duk. ⁴⁰ Wèŋ gɛ-a sè yà pwe', wèŋ gɛ lɛ bə mandzè nà yà'a ye bəbɔŋ nà ye fəfom.

15

Wèŋ Sə Tsərə Ntirè Nə Bəbɔŋ Nə

¹ Bwema am wèŋ, mɛ tsok fe'lə fa wəŋ Ntirè nà Bəbɔŋ nà mɛ ànə tsok to wəŋ nà, ya wèŋ kà swì. Wèŋ ànə dzəm nà' laŋ, nà sà kotse' mali nà nà' cùk. ² A sè' zəŋ nà nà' sà lɛŋsə wəŋ. Wèŋ sà kotse' mali Ntirè nà Bəbɔŋ nà cùk mvəsè mɛ à tsè' wəŋ nà' sà à? Ka-a vɛ'nə yəŋ, ye də wèŋ ànə dzəm basə wà. ³ Bum sè mɛ ànə yà'rə wəŋ yà'a, a bum sè Jisòs Krɛst ànə tsok mɛ yi. Yu nà gɛgɛŋ nà mɛ ànə tsok fa wəŋ nà də, Jisòs Krɛst à kɛ bùu bɛp avès mvè'nə ŋwàk Nwì à

duk də yi nà kɛ sə. ⁴ Wo à tuuŋ yi, yi lokok nùmbu nà tɛ' sè mvè'nə wo ànə com nɔŋsə ndzənə ŋwàk Nwì. ⁵ Mvè'nə yi ànə lokok mvwe' kɛ, Pità à yə yi. Ghà mòk à ye ŋgàa fàak ye sè hum-ncòp-ba sə wèŋ ye yi sè'. ⁶ Ghà mòk à ye sè' nà yi ànə yəəŋ bohòbùu mok sè wo à sə yù yi. Bùu yè'sə à cəsə bwìṅ ŋkù tən laŋ sè wo à yə yi kè' mò'fis. Bùu sè wo à yə yi yè'sə, ma nà ghaŋ cu mali ŋwəm. ⁷ Mvək mòk à ye Jem ye yi sè', ŋgàa ntum ye sə pwe' ye fe'lə yi sè'. ⁸ Mvək nà yi à yəəŋ ləsə, à ye mvè'nə yi ànə yəəŋ bohòmɛ. Yi à yəəŋ bohòmɛ nà mɛ yàm co mo nà wo à dzə yi ŋga ŋwè nəmòk ka riŋ də wo nà dzə mwe riŋ. ⁹ Mɛ ànə sà fa bùu Nwì ŋgə', ye də mɛ jə'rə cəsə ŋgàa ntum Jisòs pwe' mɛ. Aco mɛ duk də mɛ ka yàm kəkərə co wo to mɛ də mɛ ŋgà ntum ye mòk yəŋ. ¹⁰ A gù bònəm nà Nwì ŋkuŋ mɛ ye nsàp ŋwè nà mɛ ŋga'a ènə. Bònəm ye nà yi à nì fa mɛ nà à ka wà maha. Mɛ duk vɛ'nə bùusè mɛ a fàk wùriŋ nà casə ŋgàa ntum mok sə pwe' mɛ. Yè'sə ka bə nàaŋ sè yàm yəŋ, bəbo ye nà à sà fàk ndzə nì' mɛ anə yi. ¹¹ Ye də a ye-a sè mɛ kè wo àlɛ', vès sə tsoho mègù ntirè nà mò'fis nà. A sè' zəŋ nà wèŋ a dzəm nà.

Mamfenə Bə Nzak Lòkok Mvwe' Kɛ

¹² Ntirè nà vès sə tsoho nà də Jisòs à lòkok mvwe' kɛ. Ye ŋga'a va ŋkuŋ mok mɛŋgorè wèŋ sà duk də, kaco ŋwè lokok mvwe' kɛ yəŋ-ɛ? ¹³ A ye-a də kaco bwìṅ lokok mvwe' kɛ yəŋ, ye də yà' sà nì də Jisòs à ka mvwe' kɛ sè' lokok. ¹⁴ A ye-a də Jisòs à ka mvwe' kɛ lokok fana ye də tsətsòhònə vès sə tsoho nà nà'a wà. Yà' ye sè' də mɛmvè'nə wèŋ sà də wèŋ sà naaŋ tu bohòJisòs sà yà'a wà. ¹⁵ Yà' ye sè' də vès sà cì' fa Nwì mvwès də yi à lòkoksə Jisòs Krɛst mvwe' kɛ, bùusè kaco yà' ye zìnə yəŋ ŋga bwìṅ kà-a mvwe' kɛ lòkokgè na. ¹⁶ A ye-a vɛ'nə, ye də Krɛst à ka mvwe' kɛ lokok. ¹⁷ A ye-a zìnə də Jisòs à ka mvwe' kɛ lòkok fana ye də a ye-a ŋga wèŋ naaŋ tu bohòyi, yà' kà fàk tse'. Wèŋ cu mali gù yà'sə sənə bɛp awèŋ mvè'nə à ye. ¹⁸ Ye sè' də bùu sè wo à dzəm bohòJisòs nà kɛ lo yà'a, à bisə sè'

wà. ¹⁹ A ye-a də yusè a sə naan tu də Jisòos nə tēsə ves bə zeŋ sə mēgù bum sè sə nze fεεŋ, ye də bwiŋ koksə manziŋ bohòvès nə casə yà pwe'fo'.

²⁰ Zinə nə də, Jisòs Krest a lòkok mvwe' kpə anə laŋ. Yà' sə nitsè' yà'sə də bùu sè wo à dzəm bohòJisòos nə lòkok mvwe' kpə sè'. ²¹ Kpəu vègè bohòbwiŋ bùu yusè ŋwè nè mò'fis, Adàm, à gùu fana a sè' ve'nə də bwiŋ nə lokok mvwe' kpə bùu yusè ŋwè nè mò'fis, Krest, à gù sè'. ²² Yà' mēgù sè' də bwiŋ kpugè njo nè wo ŋgwi bù Adàm fana a sè' ve'nə də bwiŋ nə lokok mvwe' kpə, nə tse' lùŋ sèmok bùusè wo à bùuŋ bùu Jisòs Krest. ²³ Nè fòpwe' nə tse' mvèk nè nje zok. Jisòs a nitsè' to mandzè nə yi. Ghà nè yi bwì vèò, bùu ye wèeŋ nə lokok yàwo sè'. ²⁴ Yà'a ŋga'a ghà nè bum lèò. Mvèk ànə dzèeŋ, Jisòs Krest nə jəŋ ŋaŋ ŋkəŋkum pwe', nə təeŋ megu mok yi. Fana yi nə jəŋ yà', nə fa yà' bohòtè' ye Nwì. ²⁵ Yi nə jəŋ dzòho ŋkum yi tètè kə dzeŋ ghà nè Nwii nə gù yi ghak bùu sè wo bəŋgè yi pwe'fo'. ²⁶ Kpə ye sè' ŋwè nè yi bəŋgè Jisòs. Yu nè Jisòos nə gha' lèsə nə, a kpə. ²⁷ Nwàk Nwì duk də, <<Nwì a jə bum pwe' nè pwe',

nə nonjsə sə ŋki'ì yi fana yi nəŋtes kù mbwa.>>

A duk də yi nəŋtes bum pwe' fana a riŋ də yi ka Nwì nəŋtes, bùusè Nwì nòŋsə bum yè'sə pwe' sə ŋki'ì Krest yi. ²⁸ Ghà nè Nwii nonjsə wes bum pwe' sə ŋki'ì Jisòs Krest fana Jisòs nè yi mo Nwii nə nonjsə ni' ye sə ŋki'ì Nwì sè'. Yi nə gù ve'nə ya Nwii ye ŋwè nè də ŋwè nəmòok mok bùu.

²⁹ Wèŋ bàptesəgè bùu mok mvwe' kùu bùu sè wo à kpə laŋ. A ye-a zinə də bwiŋ kà mvwe' kpə lòkokgè, wo sə bàptesə yiskok ŋwè nəmòk mvwe' kùu mòk bùu yà? ³⁰ Ma nè njàvès, njo nè vèes gùgè fàak Nwì mvwe' sè co kpə ko ves fo' nùumbu lòoŋ, nə kà teŋsəè yè'e bùu yà? ³¹ Mù mēgù yàm ŋgà kpə nùumbu pwe', bwema am wèŋ na. Yà'sə mēgù zinə mvè'nè a sè' zinə də mù sə kwa də wèeŋ bùu Jisòs Krest nè yi Tà àvès. ³² Ngə' nè mù a yə mvwe' lak Efesòfεεŋ a mēgù co də mù sə lù ves nàamŋgaŋ wèŋ. Mù a sə

gù-a yè'sə də ya bwiŋ kwasə m̀u, ye də swe'e yàm sə ca yà? A ye-a də bwiŋ nə kà mvwe' kpə kə lòkok bwère mù duk də vesùwèeŋ zə roŋ ni' mvèsè, bùusè a zòŋ a kpə lo yu avès. ³³ Kà də ŋwè nəmòok borə wèŋ duk. Wèeŋ gi be'lə-a wèŋ bùu sè bup wèŋ fana wo nə gù bupsə wèŋ sè'. ³⁴ Wèeŋ jəŋ ŋkə̀rè, nə kà bum ləm sə gù. Wèeŋ me'rə ŋgògù bup sè'. Gù co bùu mok cu mənŋgorè wèŋ sè wo ka yumok bə ma nè Nwì riŋ lok. Mù sə cèp yè'sə də ya marè'tu ko wèŋ.

Nsàp Ngùpni' Nè Fi

³⁵ Kàmòk aco ŋwè nəmòk fek də aco bwiŋ lokok fe'lə mvwe' kpə sèmok yè'sə vale? Nə ye sè' də wo nə tse' yè'sə nsàp ŋgùpni' nè fòle? ³⁶ Ləm a yè, wu bi-a ŋgwi yumòk, kaco nà' to ŋga nà' ka kpə yeŋ. ³⁷ Nwèe bi ŋgwii sə ŋga a ye-a sè gòmbi kè nzaŋ àlε' pwe'. Yi nə kà kàa sə bi. ³⁸ Ngwii yà pwe' sè yà'a togèò, Nwii fagè yà' nsàp ni' nè yi dzəm də yi fa yà'. ³⁹ A mēgù-a sè bum sè yà' tse' nduəm yè'e pwe' yà' ka nsàp njàp nè mò'fis tse'. Nè ŋwèe zok, nè nàm sè' zok, swiŋ ye sè' zok, nə ye də fuk sè' zok. ⁴⁰ Bum sè ma m̀bu bə sè sə nze sè' zəzok. Sè ma m̀bu fomgè zok, sè sə nze sə fom sè' zok. ⁴¹ Nùum togè zok, ŋwə sa sè' zok fana ŋkəŋkàŋ rεεŋ sè' zok. Nə ye sè' də ŋkəŋkàaŋ sə kà pwe' yəyèrè rεŋgè. ⁴² Ni' bwiŋ nè ye sè' ve'nə ghà nè wo lokok mvwe' kpə. Wo à tuuŋ ni' nè nà'a bigèò, nà'a lokok, nà' ye mok ni' nè nà'a nə kà mok bi yuk. ⁴³ Wo tuuŋ nà' ŋga nà' tse' nsəsè nèbup nə ye jì ñàŋ. Nà'a lokok, nà' tse' nsəsè nè bə bònŋ Nwì, nə tse' ñàŋ. ⁴⁴ Wo tuuŋ nà', ŋga nà'a ŋgùpni' nè sə nze fεŋ. Nà'a lòkok, ŋga nà'a mok nsàp ni' nè ma m̀bu. A ye-a də ni' mòok yo nè nà'a kəkərè ŋgòye sə nze fεŋ fana ye də ni' mòok sè' yo nè nà'a kəkərè ŋgòye m̀bu anə sè'. ⁴⁵ Yà'a m̀mvè'nè wo à còm yà' ndzənə nwàk Nwì ve'nə də, <<Adàm nè mantombi ànə kè ye ŋwəm. Adàm nè ba, Krest, nè yi lèsə yi nə, à kè ye ye yòŋsè nè ŋgà gù bwiŋ ŋgòye ŋwəm.>> ⁴⁶ A yə də à vè to mantombi ni' nè nà'a kəkərè ŋgòye sə nze fεŋ nə ŋkuŋ nè yi kəkərè ŋgòye

mabu nè vø. Nè yi kèkurè ngòye mabu nè a vø ye maṅkwèn.

⁴⁷ Wo à gù Adàm nè mantombi nè ye bæ ncàk sè nze fèn, nè maṅkwèn nè à tsoon ye mabu. ⁴⁸ Adàm nè mantombi nè sè nitsè' mvè'nè nsàp bù nè sè nze cu. Nè maṅkwèn nè sè niṅtsok ye mvèsè nsàp bù nè ma mabu cu sè'. ⁴⁹ Vesùwèn sè a tse' nga'a nsèsèə ḡwè nè Nwì ànə gù bæ ncàk yè'sə nè ye ntsə'mòk co ḡwè nè yi à tsə ye ma mabu nà'a.

⁵⁰ Bwema am wèn, yusè mù ànə sè cèp sè pwe'fo' də vè'. Kaco ḡgùpni' nè nà'a nja njàp bæ nduəm nè'e ye kèkurè ḡgòkè cu mvwe' sè Nwì cu ḡkum fo' yi yeṅ. Kaco yusè yà' a lègèə kə tse' yusè yà'a kà lègè yeṅ.

⁵¹ Yèè, mù tsok fa weṅ yumok sè yà'a sèswihì. Vesùwèen nè kà pwe'fo' kpɛ wes, vesùwèen nè kupsə wes pwe'. ⁵² Yà'a nè ye mègù vak co ḡwè cap lis nga mè tè. Mvək nè kè ləə, nga ndon ceep fana bùu sè wo à kpɛ laṅ nè lokok to ntòwo bæ nsàp ni' nè nà'a nè kà mok kpɛ yuk. Nà'a nga'a ghà nè a nè kupsə yàvès sè'. ⁵³ Búsə ni' avès sè yà'a kpɛ bupgè yè'e nè bùuṅ tson nsàp nè kaco yà' kpɛ bup fe'lə mok yeṅ. ⁵⁴ Ghà nè bwiiṅ kupsə mè vè'nə fana yusè wo à còm ndzənə ḡwək Nwì yà'a nè bùuṅ vø zìnə də, <<Wo gha' kpɛ, nè mi bisə yi co wo mi beṅ ḡkpɛ piip.

⁵⁵ Ho' kpɛ, ghak fe'lə-ε bwiiṅ sèmok è.

Ho' kpɛ, nzè yònè wu tagè bwiiṅ bæ zeṅ nè nga'a fò?>>

⁵⁶ Kpɛ tagè bwiiṅ bæ nzè ye bùu gù bup. Bup jəgè ḡaṅ ye bohòlùuk Nwì. ⁵⁷ A ye-a sè' vè'nə, fana a kwasə Nwì, yi nè yi a fa ves ḡṅ bohòTà Jisòs Krèst ḡgòghak kpɛ bæ zeṅ. ⁵⁸ Nè wèn rì də bum yè'sə vè'nə fana wèen təəṅ gūgūṅ, nè kà sè tsòhò. Wèen gù fàha Tà nùumbu pwe' bæ ntum awèn lònṅ, bùusè wèn rì də fàha sè wèn sè gù fa Tà sè kà wà cà, bwema am wèn na.

16

Mandzè Nè NgòFùhu Fəfa

¹ Mù də mù cèp ḡga'a bæ nzak mbàam sè wo nè tesə bùu Nwì sè mvwe' nzenḡòJùdiyà bæ zeṅ yà'a. Wèṅ tse' ḡgògù yusè mù ànə tsok fa bùu cos mvwe' lak Gàlesiyà ḡgògù yà'a. ² Yusə də nùumbu Sondè pwe' ndaṅwè pwe' nè sè cokfis nonṣə mbàam mok. ḡḡà ghàak fa co ḡḡà ghàk, ḡḡà jiiṅ fa sè' co ḡḡà jiiṅ. Wèen loksə yà' vè'nə, ya mù vəə, ḡḡa wèn benə wes yà' laṅ. ³ Mù kə dzèen, mù com fa bùu sè wèn dzəm də aco wo lo sè wèn ḡwək ndzə bohò. Nè fa wo mbàam sè ya wo jəṅ lo yà' Jòrosalèm mvwe' nze Jùdiyà anə. ⁴ A ye-a ḡḡa bəgha' co vesi wèn lo bæbe' fana vesiwèn lo sè ntèn.

Pol Fùhu Gi Ye

⁵ Mù nè vø ḡgòkè yə weṅ ḡḡa mù cà to ntòmvwe' lak Məsìdoniyà ḡkuṅ. Mù duk vè'nə bùusè mù nè ca vø ma mandzè Məsìdoniyà anə. ⁶ Kàmòk mù nè cum vesùwèn mweè səsap ntèn. Kàmòk ḡwɛ mbùṅ yà'a pwe' nè ca ḡḡa mù cu vesùwèn. Yà'a mèe, wèn tesə mù ḡḡòlòmali mantombi ma nè mù nè dzəm ḡḡòlòo pwe'. ⁷ Mù ka dzəm də mù vəə, vesùwèn cepsə meḡu mɛtsə mù ca lo dzəm. Mù sè tsəm də a ye-a ḡḡa Tà fa-a ḡḡṅ, vesùwèn cum mvək səsap ntèn. ⁸ Meḡu də mù nè cum mali mvwe' lak Efesòfèen tètè ḡkàha Pentekòs kə dzen ḡkuṅ mù vø. ⁹ Bùusè mandzè a mùhu bohòmù wùriṅ ḡḡòtsòho ntirè nè bèbon, fana bwiiṅ ḡkùuṅ sè wo sè bèṅ nà'.

¹⁰ A ye-a ḡḡa Timati kə tsèn weṅ, wèn gù yi co yi riṅ də wèn kwa də yi vø bèbon. Mù duk vè'nə bùusè yi sè fàk mègù sè' bohòTà mvè'nə mù fàkgèə. ¹¹ ḡwè nəmòok kà də yi kək yi co məmwenke' wà duk. Wèen tesə yi ḡḡòlòmantombi bæ ḡi ye nè bæ fifi, ya yi kə tseṅ fe'lə mù fèn. Mù sè kək də yi nè kə wes fèen bæ krətèen mok yà'a bæbe'.

¹² A ḡḡa'a ma nè moma avès Apolò. Mù cèpgè bohòyi səsə də yi kə ke' cepsə weṅ bæ bwema mok yà'a wèn. Meḡu də ka sè ntum yi co yi lo ḡḡa'a yè'e ntòbùuṅ. Ghà nè yi tse' mvək nè ntsə'mòk, yi nè lo li.

¹³ Wèen kà ni' swì, fa ntum awèn bohòJisòs gūgūṅ. Wèen ko ntum, nè kà

wuə sə koksə. ¹⁴ Wèeŋ sə gu fàak awèŋ pwe' bə dzədzəm.

¹⁵ Wèŋ ri nzak Stifanà bə ndap ye pwe'-e laŋ, yà'a wo sè wo à bùuŋ to krətèŋ mvwe' lak Gris wo. Wo a fa ni' awo ŋgògù fàk bohòbùu Nwi wèŋ. Bwema am wèŋ, mù ləŋ weŋ ve'ε wùriŋ, ¹⁶ də wèeŋ yuk bohònsàp bù ànə. Nə yuk bohòŋwè nè yi sè ndà ŋga yi sè fàk be'lə bə yà'wèŋ. ¹⁷ Mù kwa wùriŋ mvəsə Stifanà bə Fòtùnàtù nə ye Akayikù wèŋ a kə tsèŋ mu yè'e. Vesiwèeŋ cu, gu co mu cu vesùwèŋ. ¹⁸ Wo gùgè mu, mù sè kwa sè' mvə'nə wo gùgè weŋ wèŋ sè kwa yà'a. Vesùwèeŋ kotse' nsàap bùu sè co wo yè'sə bəboŋ.

Cəcepsə

¹⁹ Bùu cos sè mvwe' nzeŋgòεsiyà yà'a cəpsə weŋ pwe' bəboŋni. Akwilà bə Prìsiliyà nə ye bùu sè wo nigè cos munda'à wo yà'a cəpsə weŋ pwe' mənə liŋ Tà Jisòs. ²⁰ Bwema sè wo cu fəŋ pwe'fo' cəpsə weŋ sè' bəboŋ. Wèeŋ ko wumsə gesə mòk bə mòk ndzə ŋgùu, nə cəpsə wo bəboŋni. ²¹ Còm yè'e mù bə bo am. Mùu Pol, mù cəpsə weŋ. ²² Nwè nè yi ka Tà dzəm, ŋga yi ye-a sè ndà, ndòbe' yi. Tà àvès vèə! ²³ Bəbo nè Tà Jisòs ye bohòwèŋ lòoŋ. ²⁴ Mù dzəm weŋ pwe'fo', bùusə vesùwèŋ nə ye Jisòs Krəest mvwe' mò'fis.

Nwàk nè Ba, nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak KORÈ

Pol à còm nwàk nè ba nè'nə ghà nè bùu mok wèŋ à sè duk də yi ka ngà ntum Jisos Krest nè zìnə yeŋ. Mvə'nə yi à duk to də yi nə kə kə' cepsə cos sə nə kà mok loòfana, bùu mok jəŋ nà' nə də kaco nwè naaŋ tu bohòyi yeŋ. Bùu mok wèŋ à yèto ngòcèp sè' də wo ngàa ntum Jisòs sè zìnə sə wo, də Pool ye nè mvwès. Məmvə'nə Pol à còm fana yi sə niŋtsok də yi dzəm ngòye cù mò'fis bə cos nə ya wo sə kuksə lok Nwi bə kəkwa. Megu də yi à duk də yi nə kà bùu sè wo sə jə vè ngə' mɛ ngorè wo anə mè'rè.

Pol à yèto nwà' nə, nə sə tsok njo nè yi ànə com nwà' mòk, nə cep fəsə gesə bohòwo bə nàŋ, nə sə yak wo bə yà'a mwè sə. Yi sə cep fe'lə də yi sə kwa bùusè ncèp ye nè gugəŋ ènə a gù bwìŋ ngòkupsə nə ye fe'lə cù mò'fis sèmok (ye mbùp 1:12-7:16).

Pol à lòmantombi nə cep rəŋsə bə nza' mbàam sè wo à sè sù' də wo tesə kràtèen sè wo jìŋ, sè mvwe' nzenğòŋ Jùdiyà yà'a (ye mbùp 8:1-9:15). Yi à cèp lèsə ndzəna nwàk ènə ngòrəŋsə fa bwìŋ də yi ngà ntum Jisòs nè zìnə (ye mbùp 10:1-13:10).

1 Còm nwàk nè'e mɛ̀u Pol nè Nwi a fùhɛ̀ də mɛ̀ ye ngà ntum Jisos Krest. Ves moma àvès Timatì cèpsə wèŋ. Mù sə còm fa nà' bohòbùu cos nè Nwi mvwe' lak Korè nə ye bùu Nwi mvwe' nzenğòŋ Gris yà'a pwe'fo'. 2 Mù lèŋ də Nwi nè yi tè' àvès nə ye bə Tà Jisòs Krest gɛ̀ wèŋ bəbɔŋ, nə fa wèŋ fifi.

*Vesùwèen Yə Ngə',
Nwi Sə Fa Ves Fifi*

3 Vesùwèen kwasə Nwi nè yi Nwi nə ye tè'ε Tà Jisòs Krest àvès nə. Yi tè' nè yi tse' koksəmanziŋ, nə ye Nwi nè yi gùgè ndàaŋwè ngòtse' ntum nè fifi sè' yi nə. 4 Vesùwèen yə-a nsàp ngə' nè fòpwe' fana yi gɛ̀ ntum avès ngòye fifi, ya nga

vesùwèen fisə to fa bùu sè wo sə yə nsàp ngə' nè fòpwe' ntum yàwo sè', bə nsàp fifi nè Nwi a fa ves nə. 5 Wèŋ riŋ də mvə'nə vesùwèen yə nsàp ngə' nè Jisòs à yə nə fana yi Jisòs nə fisə kurə riŋ fa ves ntum avès sè' vɛ'nə. 6 Vès yə-a ngə' fana ngə' avès nə ye ngòtəsə wèŋ, ya nga wèen tse' lùŋ. A ye-a nga Nwi fisə fa ves ntum fana ye də yi nə fisə ntum yàwèŋ sè' ya nga wèen təəŋ gugəŋ nga wèŋ sə yə-a nsàp ngə' nè vès sə yə ènə na. 7 Vès sə naaŋ tu də mvə'nə wèŋ sə yə ngə' mvəsè vès sə yə fana Nwi nè yi tesəgə ves nə, nə tesə wèŋ sè'.

8 Bwema am wèŋ, mù dzəm də wèen rɛen bə nsàp ngə' nè vès à yə mvwe' lak Esiyà. Vès à yə ngə' sə baŋ nèn fana vès tsəm də vès nə kà bə. 9 Vès à tsəm də kpɛ̀ vè laŋ. Yè'sə ànə kumtsə'rə ves vɛ'nə ngògù də vès riŋ də, vès cu, vès kà də vès sə cu bə nàaŋ yàvès tsərə, vès sə naaŋ megu tu lɛ bohòNwi nè yi lòkoksəgè bwìŋ mvwe' kpɛ̀ nə. 10 Nwi à gèmsə ves fana yi sə gèmsə malì ves nga'a sè', ye də vès sə naaŋ tu avès bohòyi də yi nè gèmsə ves mok sè'. 11 Wèŋ pwe', wèen be'lə ngòlèŋ fa ves sè', bùusè bwìŋ ye-a nkɛ̀ sè wo sə lèŋ Nwi fana bwìŋ nə ye sè' nkɛ̀ sè wo nə kwasə yi ghà nè yi tesə ves bə yusə wo lèŋ fa ves sə.

Pol Kupsə Gi Ye

12 Yusəmok cu sè vès sə kumngùŋ bùu zeŋ, vès sə rì sə ntuə̀ vès sè' də yà'a zìnə. Yu nə də ncu avès nè sə nzenğòŋ nə a ye rərəŋ nə ye rərəŋ. Vès à sə kà bum bə mandzè nè bwìŋ tsərəgèə nə gù. Vès à sə gù yàvès bum sè Nwi à nì fa ves, nə tesə ves də vès gɛ̀ yà'. Vès ànə gɛ̀ vɛ'nə bohòwèŋ yàwèŋ sè'. 13 Yusə vès còm fa wèŋ pwe', mok ka nja sè sèswihì yeŋ, yà' mègù bum sè aco wèŋ taŋ yà' bə tu awèŋ, nə rɛen bə zeŋ. 14 Megu də wèŋ ka nsàp nwə nè mɛ̀ yàm nə pwe' riŋ wes; mù sə tsəm də numbu nè Tà Jisòs bwì vəə fana wèen nə rɛen bəbɔŋ də aco wèŋ kumngùŋ bùu tu am mvə'nə mù sə kumngùŋ bùu wèŋ sə.

15 Búsə mù à rì də wèŋ rì mɛ̀ fana mù də mɛ̀ və to ntòbohòwèŋ nkɛ̀ nə

sə lo mvwe' nzenḡon Māsìdoniyà, də ya wèen kwa, nə kwa fe'lə sèmok bùusè mù vè kè' ba. ¹⁶ Mù à duk də mù cu ngòlòMāsìdoniyà, mù ca nə ye ca wen, nə ye fe'lə wen nga mù sə foho vèə, fana wèn tesə mù bə gi àm nè ngòlòmvwe' nzenḡòJùdiyà. ¹⁷ Mvè'nè mù ànə ka vè yà'sə, ye də mù à sə cèp basə ngwàḡ à? Ye də mù ḡwè nè mù duk də mù nə ḡu yumok, mù dzəm N, nə bùuḡ duk fe'lə hai' co bùu mok wèen dukḡè yà'a à? ¹⁸ Mùm vè'nè Nwì ḡwè nè zìnə fana yusè mù ànə kak wen sə ànə ka N ḡa a hai' yeḡ. ¹⁹ Njo nè Jisòs Krest mo Nwì, nè Silàs bə Timatì nə ye mù ànə tsoho fa wen nə, yi ka N, nə bùuḡ fe'lə hai' yeḡ. Yi mèḡù ye sə N, yà' me. ²⁰ Bum sè Nwì à kàk yà' pwe'fo', yi N nè Nwì nə yi. Nà'a njo nè vès duk càsəḡè də <<Yà'a ye ve'nə>> bə liḡ ye ngòkùksə Nwì sə. ²¹ A yi Nwì ànə, nè yi ḡu vesùwènḡ ngòtəḡḡ ves Krest wèn ḡuḡḡ, nə jəḡ ves ngòye ḡḡa fàak ye. ²² Yi a naaḡ yumok nè nà'a co mvèk muni'i vès ngònitsè' də vesùwènḡ bùu ye. Yu ènə yòḡsə ye nè yi à fa ves nà' sə ntùu vès ngònitsè' də bum mok cu mali sè yi nə fa ves yà' ḡkuḡ.

²³ Yusə də, mù ànə ka mvwe' lak Korè anə vè ve'nə də ya wèen kà tɛ'. Mù to Nwì ngòye mù tuhù mù də yusè mù sə cèp sə, a zìnə. ²⁴ Kà də mù sə cèp yè'sə də mù co masà mòk bə bum sè wèn a dzəm tse' sə duk, bùusè wèn tə ḡuḡḡ bə yusè wèn a dzəm sə. Yusə də, mù dzəm yàm də mù fàk vesùwènḡ fana wèn sə kwa.

2

¹ Anə ḡeḡ mù duk də mù kà də mù kə ye fe'lə wen ya ntəm awèen yaaḡ fe'lə sèmok duk. ² Bùsè mù yaḡsə-a wen ntəm, ye də ḡwè nè yi nə ḡu mù yàm mù kwa yè'sə ndà? Mèḡù ka sè' wèn sè mù yaḡsə wen ntəm sə yeḡ à? ³ Nà'a njo nè mù ànə com fa wen ḡwàk fa' nə; bùusè mù də mù vè bohòwènḡ, fana wèn yaḡsə bwi mù ntəm ḡḡa anə ye co wèn ḡu ntəm àm kwa kwa. Mù kwà' də wèn rì tse' zìnə də a ye-a ḡḡa wèn sə kà kwa, kaco mù kwa yàm sè' yeḡ. ⁴ Mù à còm fa wen ḡḡa mù cu bə tsətsə, ntəm sə yaaḡ mù, ndzəplis

sə tesə mù sè'. Yà'sə ànə ka ḡḡòḡù də wèen sə tɛ' yeḡ, yà' ànə ye də ya wèen riḡ də mù dzəm wen ve'ɛ wùriḡ.

Wèen Swifa ḡwè Nè Yi ḡu Bùp

⁵ ḡwè nəmòk a ḡu-a yumok sè ntəm a yaaḡ ḡwè bùu zeḡ. Yi ka yà' bohòmù ḡu, yi a ḡu li yà' lɛ bohòwènḡ. Mù ka dzəm ḡḡòcèp bə zeḡ lələ dzəm. ⁶ ḡḡə' nè wèn bwiḡ ḡkùuḡ a yeḡsə ḡwè ènə, nà'a kəkùrè bohòyi. ⁷ Bòḡhak ḡḡa'a mok də wèen swifa yi, nə ḡu yi co ntəm nje fi sè'; bùusè a kà-a ve'nə ye, kàmòk aco yi wo wesə lo maḡkwèḡ bə ma nè Nwì nə kè' mò'fis. ⁸ Ye də mù sə lɛḡ wen də wèen ḡu yi ya yi riḡtse' də wèn sə dzəm yi. ⁹ Yusè mù ànə com fa wen fa' sə ànə ye ḡḡòbùə ja'a wen də wèen ḡḡa yuk duk àlɛ. ¹⁰ A ye-a ḡḡa wèn swifa ḡwè nəmòk yumok fana mù swifa yi yàm sè'. Bohòmù yàm muyu nè mù tse' ḡḡòswifa ḡwè ànə fana mù sə swifa yi nà' bùu tu awèn mantombii Krest. ¹¹ Yà' ye ve'nə də ya Satàa kà də yi ḡhak vesùwènḡ duk, bùusè a rì ḡkərè nje nè yi ḡḡè nə laḡ.

Ncu Bùu Nwì Wèen ḡwèḡḡ Bùu Sè Sə Nzenḡon

¹² Bə gi nè mù ànə lo mvwe' lak Truwà, ḡḡòkə tsòho fa bùu sè fo' Ntirè nè Bèboḡ nè bə liḡ Krest nə fana, mù ànə kə dzeḡ fo' mù ye də Tà Nwì a mùk nòḡsə mandzè nè ḡḡòḡù fàak sè fo' sə to laḡ. ¹³ Megu də ntəm ànə ka mù fi lok bùusè mù ànə ka moma àvès Taitòs bə lis ye. Fana mù cepsə bùu sè fo' sə, nə yuḡ jəḡ mandzè àm nə lo mvwe' nze Māsìdoniyà ḡḡòlḡp yi nə yuk nzu coòs bohòyi.

¹⁴ Megu də vesùwènḡ kwasə Nwì. Mvwe' sè vès lòpwe'fo', yi sə ḡu ves ḡḡòyù Krest co ḡkwèen sè yi ḡhak vè wo bə dzè'. Yi sə ḡu də bwiḡ riḡ Krest bohòvès, fana Ntirè nè Bèboḡ nə sə rəm saaḡ boḡsə ma nè fòpwe' co lāmindaà sè bèboḡ. ¹⁵ Vesùwènḡ mèḡù co lāmindaà sè yà' rəm bòḡsə ve'ɛ sè Krest a kè' fa Nwì, yà' sə rəm lo bohòbùu sè wo nə tse' lùḡ bə bùu sè wo sə bisə yàwo bisə wènḡ. ¹⁶ Yà'a rəmḡè bohòbùu sè wo sə bisə sə co yu kpu sè yà'a nə zə ḡwè. Yà'

rəm bonşə bohòbùu sè wo sə lù yàwo lùu sə wèŋ co yu bəboŋ sè yà'a nə gu wo ŋgòye lèluŋ. Ye də ŋwè nè yi kùrə ŋgòye co nsàp làmindà ànə yè'sə ndà? ¹⁷ Vès riŋ də vès sə kà yàvès ncèp nè Nwì nə mvè'nè bùu mok wèŋ sèŋgè yà'a sèŋ. Ye də aco vès ye to li co làmindàa yà'sə, bùusè vès cèpgè yàvès co bùu Krest wèŋ sè zìnə, sè Nwì a tum vè ves yi.

3

Rùk Nè Fi Nə Ghak Rùk Nè Zəm

¹ Bum sè vès cèp yè'sə, yà' səsə co də vès də vès niŋtsok fa fe'lə wèŋ nsàap bùu sè vès cu sə à? Hai', ka ve'nə yeŋ lok. Vès ka co bùu mok wèŋ yà'a yeŋ, ka də vès kə fa wèŋ ŋwàk, kènə də wèŋ com fa ves àlè' ŋkuŋ ya bwiiŋ riŋ ves yeŋ. ² Wèŋ bə tu awèŋ, wèŋ ŋwàk nə aco bwiiŋ taŋ, nə riŋ ves bə zeŋ nə. Wèŋ ŋwàk nə wo a còm nòŋsə nà' sè ntùu vès nə. ³ Yà' nòjəja də Krest à còm ŋwàk nə yi, nə fa ves də vès ni fa bwiiŋ. Yi à ka nà' mənə lis bə nsàp ntatə ŋwàk nə bwiiŋ còm gè bə zeŋ nè'e com, yi à còm nà' məm vwe' ntəm bwiiŋ, Yòŋsè Nwì à còm fa yi nà' yi. ⁴ Aco vès cep to bum yè'sə bùusè ves Krest wèŋ mvwe' mò'fis fana vès sə naaŋ tu bohòNwì də aco yi gu ves a ye kəkùrə ŋgògù fàak yè'sə. ⁵ Vès à ka kəkùrə ŋgògù to nsàp fàk ènə yeŋ. Nwì a gu ves yi ŋkuŋ vès ye kəkùrə ŋgògù to yà' bəboŋ. ⁶ A yi nə yi a gu ves ŋkuŋ vès riŋ ŋgòkùk ja'a to, nə sə gu bonşə fàak sè yà'a bə rùk nè fi nə yi a fa ves nə. Rùk ènə ka nə wo à còm nà' mənə lis yeŋ, a nə nà'a ma nə bə yòŋsè. Lùk nə wo à còm naaŋ nà' mənə lis nə jə vègè kpə, nə ndzənə yòŋsè nə jəŋ və ye lùŋ.

⁷ Ghà nə wo à fa vè lùk sè wo ànə com yà' mənə lis, sè yà'a jə vègè kpə sə, à ye fana nàaŋ sè Nwì sə ànə reŋ fo' ve'e wùriŋ. A ye-a sè də mareŋ ènə ànə ca gesə lo fo', fana nà' ànə reŋ mū sihi Musi ve'e nsàp nə bùu Izùre wèŋ kà lis mū sihi yi anə kùk to. A ye-a də rùk nə fàak ye ànə ye ŋgòjə vè kpə nə ànə və bə nsàp nàŋ ànə ve'nə, ⁸ ye də aco nsàp rùk nə ndzənə yòŋsè nə nà'a nə jəŋ və ye lùŋ

nə nə və bə mareŋ nə nà' gha' nə kpə nə kè' ŋkùuŋ. ⁹ Fàak rùk sè yà' ànə jə və fa bwiiŋ nzak sə ànə tse' mareŋ fana ye də fàak rùk sè yà'a nə gu bwiiŋ ŋgòkà nzak bohòNwì kè tse' sə nə tse' mareŋ nə nà' càsə. ¹⁰ Aco vès duk də, mvè'nè mareŋ nə ŋga'a nə sə reŋ ve'e wùriŋ fana, mareŋ nə nà' ànə ye to fa' nə ka mok co mareŋ səsə fe'lə. ¹¹ Nə ye də a ye-a ŋga yu nə nà'a nə kà fo' cu mam tse' nsàp mareŋ nə bə nàŋ ve'nə ye də mareŋ yu nə yi nə cu mam ye fo' nə tse' ŋgòyam càsə ve'e wùriŋ.

¹² Vesùwèŋ tse' tsətsərè nə də bum yè'sə nə kè ye bəboŋ ve'nə fana vès cep fis, nə kà yumok swihì. ¹³ Musi ye, yi à sè cèp wesgè bohòbùu Izùre fana yi lok tu ye bə cək mòk. Yi à sè lokgè ve'nə də ya bùu Izùre sə wèŋ kà mvè'nè mareŋ nə Nwì nə sə lògesə mūsihi yi yə. Vès ka yàvès co Musi nə yi à sè gu ve'nə ànə yeŋ. ¹⁴ Nkərè bùu Izùre wèŋ yè'sə kà bum mok rəeŋ. Ghà nə wo ta ŋwàk rùk nə zəm nə fana ye co cək ànə sə təhə lok mali nkərèə awo tè kə dzeŋ nie'. Tse'ŋga ŋwè dzəm bohòJisòs Krest cək ànə yè'e gesə fo'. ¹⁵ Ghà nə fòpwe' nə wo ta ŋwàak Musi sə fana cək ànə sə lok mali nkərèə awo sə. ¹⁶ Kaco nà'a nə ye'e gesə fo' yeŋ, tse'ŋga wo bùuŋ vè bohòTà Jisòs ŋkuŋ. ¹⁷ Tà nə yi yòŋsè, nə ye də mvwe' sè də yòŋsè Tà nə cu fo' fana ye də ŋwè ka fo' ŋkwèŋ bohòyumok mok yeŋ. ¹⁸ Vesùwèŋ sè yumok ka si avès lok sə, mareŋ nə Tà nə sə kè təm mbwa, nə sə ba'a lo bohòbùu mok wèŋ. Mareŋ nə sə yam ghaha, ghaha mvè'nè vesùwèŋ sə bùuŋ wes lòbə nsəsəə ŋwè nə a sə niŋtsə' yi nə. Yè'sə fàak Tà nə yi yòŋsè nə.

4

Vès Co Kùuŋ Ncàk Sè Yusè Bəboŋ Cu Ca

¹ Nwì a fa ves fàak sè ŋgòtsə' fa bwiiŋ bə rùk nə fi ènə bə bəvəm ye fana vès fak yà', nə kà də a wo bùusè də ntəm sə kà vès mok bo duk. ² Vès co'rə fis bo bə bum marè'tu sè yà'a sèswihì, ves kà gəgorè tse', nə kà ncèp Nwì nə bəpsè. Vès

fis tes yusè yà'a zìnə sə jəja, fana nə niŋ fa ni' avès bohòndaanwè pwe'fo' ya wo riŋ də vèes kəkərè mantombii Nwi. ³ Ntirè nè Bèboŋ nè vès sə tsòho nè ye-a sèswihì, ye də nà'a sèswihì yà'sə bohòbùu sè wo sə bisə, bisə. ⁴ Satà, nè yi nwi nè sə nze fəŋ a jə ŋkərèə bùu sè wo sə kà dzəm sə, nə lok tes yà' bə ndzəm; wo kà mareŋ Ntirè nè Bèboŋ nè nà'a bə ñaən Krest nə yə. Krest nə, a yi nè yi sə nitsə' fa bwiŋ mvè'nè Nwi cu sə. ⁵ Vès sə kà liŋ sè yàvès tsòhò. Vès sə tsòho liŋ sè Jisòs Krest də yi Tà, vès ye yàvès ŋgàa fàak awèŋ bùu tu ye. ⁶ Nwi nè yi ànə duk fa' də, <<Mareŋ rəeŋ tesə və ndzənə ndzəm>> nə a gù sè' yi ŋkuŋ mareŋ nje nə nà' rəeŋ sə ntùu vès anə. Anə geŋ yà' fa ves mareŋ ŋgòrəeŋ bum bə nsàp mareŋ Nwi nè nà'a rəeŋ tesə vègè mūsihì Krest.

⁷ Mvè'nè vesùwèŋ tse' yusè yà' bòwùriŋ sə fana yà'a ye co vès tse' yà' sənə kùuŋ ncàak sè aco yà' vohò; yà'a ŋgùup ni' avès yè'e. Yè'sə vè'nə ya ŋga ndàanwè rəeŋ nsàp ñəŋ nè nà' ghak càsə ànə a ñaən sè Nwi, yà' ka yàvès yeŋ. ⁸ Ŋgə' beŋ nòktse'gè ves ma nè fòpwe'fo', vès sə təəŋ mali fo', bum sə jipsə ke' ves, ŋkərèə avès kà sè mè wes. ⁹ Wo yeŋsə ves ŋgə', Nwi kà ves sè mè'rè. Wo bwi' mak ves sə nze, wo kà ves sè' lèsè. ¹⁰ A yè'sə də vèes sə bək gikə' kpə nè Jisòs nə ndzə ni' vès, ya ŋga bwiŋ ye lùŋ nè Jisòs nə ndzə ŋgùpni' vès anə. ¹¹ A zìnə də vès cu ncu nè aco kpə ko ves ghà nè fòlòoŋ bùusè vès sə fàk bohòTà Jisòs. A vè'nə ŋga a sə niŋtsok lùŋ nè Jisòs nə ndzənə ni' avès sè aco yà' kpə sə. ¹² Mvè'nè vès sə tsòho ncèp nə fana kpə sə kuəp və ves, yà' sə ye bohòwèŋ lùŋ.

¹³ Vès tse' nsàp ntəm nè ŋgòfàk bohòNwi co ŋwè nəmòk nè wo à còm ndzənə ŋwàk Nwi bə liŋ ye də <<Mù à fa ntəm àm bohòNwi fana mù cep.>> Yà'a sè' mvè'nè vès fa ntəm avès sè' vè'nə, nə cep sè'. ¹⁴ Njo nè vès rì də ŋwè nè yi ànə lokoksə Tà Jisòs mvwe' kpə nə, yi nə lokoksə ves Jisòs wèŋ, nə tes ves kù mantombii yi ves Jisòs wèŋ bəbè'. ¹⁵ Ye də, ŋgə' avès sè vès sə yə sə tse' swe'

bohòwèŋ. Ghà nè bwiŋ yam ŋkùuŋ sè wo dzəm bohòKrest fana bwiŋ ye sè' ŋkùuŋ sè aco wo kwasə Nwi bə bòvəm ye nə, fana kəkùksè lo bohòyi.

¹⁶ Nà'a njo nè kaco vès teŋsə bùusè də ntəm avès sə kà mok bòyeŋ sə. A ye-a sè də ŋgùupni' avès yè'e sə wòbəp lòo fana ni' avès sè ma ndzə ntòsə gūŋ ghàha lòbwi bə ñaən mok nùumbu pwe'. ¹⁷ Ŋgə' avès sè yà'a nə ca gesə mvèk momjo yè'sə gù gūŋsə nòŋsə ves ŋgòkè bək to bòoŋ Nwi sè vèes nè kə tse', sè kaco ŋwè cep to yeŋ sə. ¹⁸ Bùsè vès sə kà lis bə bum sè a sə yə yà' ŋga'a yè'e kùk, a sə kùk bə sè yà' cu mantombi, sè lis sə kà yà' ŋga'a yə. Bùsè bum sè a sə yə yà' sə nè cà gesə lòfo' fana bum sè a sə kà yà' ŋga'a yə sə nə kà kè mè yuk.

5

A Sə Kùk ŊgòNitse' Ŋgùpni' Nè Fi

¹ Vès sə kùk vè'nə bùusè vès rì də ni' avès sè sə nzeŋ fəŋ sə co du nè nà'a nə kəəŋ gbə sə nze. Nà' gbə-a, fana Nwii nə fa ves ni' mok co ndap avès. Ndap ènə mubu nè nà'a nə kà kəəŋ yuk, wo à ka nà' bə bo bwiŋ ci. ² Nè ŋga'a nè'e fana a sə tsərə, sə som vè'ε də vesùwèŋ dzəm ŋgòkè tse' ndap avès nè mubu nə. ³ Ya ŋga vèes nitse' nà' co cək, fana a kà nswè'mbwè ye. ⁴ Ghà nè a cu ntòmù mvwe' duŋ sə yè'e fana a sə tsərə, nə sə som vè'ε wùriŋ də bum sə kà bò. Yè'sə ka də vès sə dzəm ŋgòmà' ŋgùpni' nè'e yeŋ; a də vès sə dzəm ŋgònitse' nè ma mubu nə, ya ŋga nè ma mubu nə kupsə nè aco nà' kpə nè'nə. ⁵ A fəhə fa ves nsàp nè ŋgòkupsə vè'nə ènə Nwi, nə fa ves yòŋsè ye nə co yu nè ŋgònitsè' ves də yà'a nè kà ye lì tsə vè'nə.

⁶ Mvəsə a yə vè'nə fana vèes təəŋ gūgūŋ, a rì də mvè'nè a cu bə ŋgùpni' mvwe' lak avès sè fəŋ yè'e fana a ka mvwe' lak avès sè Tà cu fo' sə yeŋ. ⁷ Mù sə duk yè'sə də a sə kà Tà bə lis mvwe' lak avès sə ŋga'a yè'e yə, a sə gi nə sə naən tu də yi cu fo'. ⁸ Mù də vesùwèeŋ təəŋ gūgūŋ vè'nə, nə sə dzəm ghak lə də vesùwèeŋ mè'rə ŋgùpni' nè'e, nə lo la'à

kə cum ves Tà wèŋ. ⁹ Yusè yà'a bohòvèes ŋga'a də, a cu-a sè mvwe' lak avès yè'e kè mok sè àlè', vesùwèŋ sè lap megu mandzè nè ŋgògù yi kwa. ¹⁰ Vèes sè gu ve'nə bùusè vesùwèŋ pwe' nè kè təŋ mvwe' dzè' nzak Krest. Vesùwèŋ nə kə təŋ ve'nə ya yi kək ja'a bum sè vesùwèŋ à gù yà' ghà nè vesùwèŋ à cu bə ŋgùpni' sè fana yi lak ndàaŋwè pwe'fo' mvè'nè ŋgəŋgəŋ a gùu, bəboŋ kè bəp àlè'.

*A Sə Fàk Ya Ndàaŋwè Pwe'
Təsŋkèŋ Bə Nwì*

¹¹ Mvè'nè vès rìŋtse' yàvès yusè yà' cu bə ŋgòwəp Tà sè laŋ fana vès sè lù gəgəŋ ŋgòtsòho fa bwiŋ ya wo rəŋ nə wəp Tà sè'. Nwì rìŋtse' də vèes sè ntùu vès anə rərəŋ bə ncèp ènə, fana mù tsərə də wèŋ rì yà' sè ntùu wèŋ sè'. ¹² Ka yè'sə də vès sè lap mandzè ŋgògù də ya wèŋ jəŋ fe'lə ves səmok co bùu sè bəboŋ yeŋ. Yusè də vès sè lap də wèŋ tse' njo nè nà'a bəboŋ nè aco wèŋ kumŋgùŋ mətuhù vès bùu zəŋ, ya wèŋ rìŋtse' mvè'nè aco wèŋ cəp fəsə fa bùu sè wo kumgè ŋgùŋ bə ŋwè, mvè'nè wo yə nà' məlisè, nə kà mvè'nè nà' cu sè pap rì yà'a. ¹³ Vès sè yəŋ-a məlisè wèŋ co ŋgàa ŋaŋ fana vèes ve'nə ya liŋ Nwii kuk; nə ye sè' də a ye-a ŋga vès ka co ŋgàa ŋaŋ yeŋ fana vèes ve'nə bùu tu awèŋ. ¹⁴ Dzədzəm nè Krest tse' nà' bohòvès nə bwì' tse' ves ve'ε bùusè vès riŋ də, məm̀vè'nè ŋwè nè mò'fis a kpə bùu tu bwiŋ pwe'fo' fana ye də bwiŋ pwe' a kpə laŋ. ¹⁵ Fana yi a kpə bùu tu bwiŋ pwe' ve'nə də ya ŋga bùu sè wo lùu nə kà mok ncu nè ŋgùpni' awo dzəm cu; wo cum mok ncu ŋwè nè nà' à kpə bùu tu awo, nə lokok fe'lə mvwe' kpə nə.

¹⁶ Ye də a ŋga'a mok də kaco vès kək ja'a ŋwè, nə fək fe'lə yi mvè'nè nzeŋgòŋ nə fùkgəə yeŋ. Vès ànə fək to Krest mantombi fa' ve'nə laŋ fana kaco vès fək fe'lə yi ve'nə yeŋ. ¹⁷ Yusè də ŋwè nè yi ye-a bə Krest mvwe' mò'fis fana ye də yi mok ŋwè nè fi, bum sè zəm a cà gəsə lo laŋ, bum pwe' mok sè fi pumm. ¹⁸ Bum yè'sə pwe'fo' fàak Nwì. Nwì anə tes ŋkèŋ vesiwèŋ ndzə bohòKrest, nə fa ves fàak sè ŋgòtirə lòfa bwiŋ mvè'nè yi

tesgè ŋkèŋ sə. ¹⁹ Nwì à gù càsə fàak ye ndzə bohòKrest. Yi à ka bum sè bəp sè wo à gùu sè mətuhù wo mok tsərə naaŋ fe'lə. Fana yi a fa ves fàak sè ŋgògù bùu mok wèŋ riŋ mvè'nè yi tesgè ŋkèŋ bə bwiŋ sə. ²⁰ Vèes yè', vès tə mvwe' kùu Krest fana Nwì sè cəp casə fa bwiŋ bohòvès anə. Ncèp nè ŋgòtsə' fa bwiŋ nə də, vès sè ləŋ bwiŋ də wo və ya bə Nwì wèŋ tes ŋkèŋ. ²¹ Krest ànə ka bəp gu yuk, Nwì nə gu bəsə yi bəp bùu tu bwiŋ də ya ŋga vesùwèŋ ye kəkurè nsàp nè Nwii ye.

6

*Pol Tsə' Mvè'nè Yi Yə ŋgə'
ŋgòGù Fàak Nwì*

¹ Mvè'nè vès sè fà' ves Nwì wèŋ mvwe' mò'fis fana vès sè ləŋ weŋ də kà də wèŋ me'rə bòvəm nè Nwì a fa weŋ nə də nà'a ca lo ŋgwàŋ duk. ² Yusè Nwì a cəp yi yè' də,

<<Ghà nè mvək à kərə,
Mù yuk fa weŋ yusè wèŋ sè ləŋ,
Mù tesə weŋ nùmbu nè mù à nòŋsə
ŋgòfa weŋ lùŋ.>>

Mù tsok fa weŋ yàm sè' də mvək nè kəkurè nə ŋga'a yè'e, nə ye sè' də nùmbu nè Nwì à nòŋsə ŋgòfa weŋ lùŋ nə sè' ntinə. ³ Vès sè vèes bùu Nwì, vès ka dzəm ŋgònòŋsə fa ŋwè nəmòk yumok sè mandzəə yi co yi kə lə'rə bə zəŋ dzəm, ya ŋga bwiŋ kà fàak avès sè liŋ sè bəp to fa. ⁴ Vèes kogè ntəm ŋgònitsə' də vèes ŋgàa fàak Nwì. Vèes kogè ntəm ve'nə ŋga vès sè yə ŋgə' nə ye ŋga vès jìŋ, nə ye ŋga yumok sə ghak ves sè' pwe'.

⁵ Ghà nè wo sè ləp ves, bə ghà nè wo nisə ves ndapndzəm, bə ghà nè bwiŋ pwe' johò tse' ves. Mok ye mali sè' ghà nè vès sè fàk nə tiŋ ndùrè, bə ghà nè vès nònòŋ nca, nə ye bə ghà nè vès cu nje sè'. ⁶ Vèes nitsə'gè də vèes ŋgàa fàak Nwì bə mandzè nè də vèes cugè ncu nè nà'a rərəŋ, vès sè riŋ bum sè Nwì sè bəboŋ, vès sè ko ntəm, vès sè gù bəŋ bohòbwiŋ, vès sè yuk bohòYòŋsə nè Rərəŋ nə, fana nə sè dzəm bwiŋ bə ntəm nè mò'fis sè'. ⁷ Vès sè cəp megu yusè yà'a zìnə, nə sè

gɔ fàak Nwì bə ɲàaŋ sè ye sə. Mɔmvə'nè ncu àvès nə rərəŋ vɛ'nə fana yà' ye co də vès bəhə tse' bum màk dzè'e Nwì sə bo ma màk bə ma ɲkwip ba fo'. ⁸ Ghà mòk ye bwìŋ sə wəp ves də vès bɔ̀u Nwì, ghà mòk wo koksə ves marè'tu. Wo sə cɛp bɔ̀p bə liŋ avès. Wo sə ci' fa ves mvwès sè', ghà mòk wo kwasə ves. Wo sə jəŋ ves co ɲgàa ci' mvwès ɲga vès sə cɛp zìnə. ⁹ Wo sə jəŋ ves co bɔ̀u sè wà, ɲga liŋ avès a yuhu lòma nè fòpwe' laŋ. Vès sə swirə kpɔ̀, nè sə cum mali fo' ɲwɔ̀m. Wo sə tɔ̀ksə kɛ'ca ves vɛ'nə, vès kà sè' kpɔ̀. ¹⁰ Ntɔ̀m sə yaaŋ ves wùriŋ, vès sə tse' mali kwəkwa sè'. Vès ye ɲgàa jìŋ, nè sə gɔ bwi bɔ̀uŋ ɲgàa ghàk. Bwìŋ sə ye co vès ka yumok tse', ɲga bum sè Nwì à gɔ pwe'fo' yàvès.

¹¹ Haama ɲge' am bɔ̀u Korè wèŋ, vès a cɛp bohòwèŋ, nè kà yumok swìhì lok fùk, vès a muk tosə fa wəŋ ntɔ̀m avès pwe'. ¹² Wèŋ sə tsərə-a də yumok cu mali fo', ye də yà' cu ma sə ntɔ̀u wèŋ, ka bohòvès yəŋ. ¹³ Mù cɛp bohòwèŋ co mù sə cɛp bohòbwe am; ye də ɲgògù də ya bum sə ye ma lòŋ fo' yəyərè fana wèŋ muk tosə ntɔ̀m awèŋ sè' vɛ'nə.

Bum Sè Yà' Ka ɲgòTòrə Bəŋ

¹⁴ Kà də ɲwèe be'lə bə ɲwè nè yi ka Nwì riŋ də bə nà'a sə gɔ yumok duk. Bɔ̀sə aco bòn bə bɔ̀p tse' yè'sə nsàp ɲge' yà? Kènə aco marəŋ bə mandzəm ye ɲge' anə va? ¹⁵ Yusə Krɛst tse' be'lə yà' fo' bə ɲkum ze', yè'sə yà? Kènə də ɲwè nè yi dzəm Krɛst bə nè yi ka Krɛst dzəm, wo tse' be'lə yà? ¹⁶ Aco ndap Nwì tse' yà sè yà' ye cù mò'fis bə tàap rùm ε? Mù sə cɛp vɛ'nə bɔ̀usè vesùwèŋ ndap Nwì nè yi cu ɲwəm nə. Yè'e yusə Nwì nè à cɛp də,
<<Mù nè ci lak mɔ̀ŋgorè wo, nè cum vesiwèŋ;

Mù nè ye Nwì àwo fana wo ye bɔ̀u am.>>

¹⁷ <<Ye də a bəbəŋ də wèŋ tesə gɛsə mɔ̀ŋgorè wo anə, nè ye yàwèŋ zok, Cɛp vɛ'nə Tà.

Wu tesə cu vɛ'nə, wù kà yumok sè yà' ka rərəŋ yəŋ jwèŋ,
Fana mù nè jəŋ wəŋ.

¹⁸ Mù nè ye tè' àwèŋ, fana wèŋ ye bwìŋ yàwèŋ bwe am sè ndzə vəò mù. Cɛp yè'sə Tà Nwì nè yi tse' bum pwe' yi nè.>>

7

¹ ɲge' am wèŋ, yà'a bum sè Nwì a kàk fa vesùwèŋ sə, ye də vesùwèŋ cuk fis mak bum sè aco yà' gɔ bɔ̀psə ɲgùpni' kè yòŋsəò avès àlɛ pwe'fo'. A gɔ vɛ'nə ya ɲga vesùwèŋ sə kuk kok bə mandzè nè rərəŋ bɔ̀usè vesùwèŋ sə wəp Nwì.

Pol Tsè' Fa Bɔ̀u Korè Wèŋ Də Yi Sə Kwa Bɔ̀u Tu Yà'wèŋ

² Wèŋ kotse' ves sə ntɔ̀u wèŋ bɔ̀usè wèŋ rì də vès a ka ɲwè nəmòk bɔ̀p gɔ; vès a ka ɲwè nəmòk gɔ bɔ̀psə, nè kà yu ɲwè nəmòk sè' bòrə jə. ³ Ka də mù sə cɛp yè'sə ɲgònaaŋ bèn mòk mɔ̀tuhù wèŋ yəŋ. Mù à tsè' fa wəŋ fa' laŋ də wèŋ cu sə ntɔ̀u vès, a dzəm ye kpɔ̀ bə lùŋ. ⁴ Mù rì də wèŋ tse' ntɔ̀m nè ɲgòyù mandzè Nwì. Mù sə kumɲgùŋ bɔ̀u wèŋ anə sè'. Mvè'nè yà'a vɛ'nə fana mù sə yə-a sè ɲgə' fana ntɔ̀m àm sə ye fifi, mù sə kwa sè' wù kà fùk.

⁵ Mvè'nè vès à kè dzèŋ mvwe' nze Məsìdoniyà fana vès à ka fifi tse' lok. ɲgə' à ye ma nè fòpwe', bwìŋ sə kɔ̀əm bə mok wèŋ, wɔ̀ə ye sə ntɔ̀u vès anə sè'. ⁶ Fana Nwì nè yi fisə fagè ɲwè ntɔ̀m ghà nè yumok sə bɔ̀p yi nè fisə fa ves ntɔ̀m avès. Taitòs ànə kə dzeŋ fana ntɔ̀m fi ves. ⁷ Ka də vès a kwa mègù bɔ̀usè də yi à kè tsèŋ ves yəŋ. Vès a kwa mvè'nè yi à tsè' fa ves mvè'nè wèŋ ànə gɔ yi fana ntɔ̀m nje ye cəcuŋ yà'a sè'. Yi à tsè' ves də wèŋ sə dzəm ɲgòyə mù vɛ'ɛ wùriŋ, nè ye mvè'nè ntɔ̀m a yaaŋ wəŋ, nè ye fe'lə bə mvè'nè wèŋ sə dzəm ɲgòtəŋ fa mù gèm. Bum yè'sə pwe' a gɔ mù ɲga'a mù sə kwa ghaha ghaha.

⁸ A ye-a sè də ɲwàk nè mù à còm fa wəŋ fa' nè a fa ntɔ̀m awèŋ ɲgə' fana mù sə kà də mù ànə riŋ-a bwèrɛ mù ànə ka nà' còm duk. Mù ànə duk-a vɛ'nə sè laŋ bɔ̀usè də mù à yə də ntɔ̀m awèŋ sə fa wəŋ ɲgə' mvèk momjo, ⁹ mù sə kwa ɲga'a yè'e vɛ'ɛ wùriŋ. Ka də mù sə kwa bɔ̀usè də mù a gɔ ntɔ̀m yaaŋ wəŋ yəŋ,

mù sè kwa bùusè də yaàn ntum àwèŋ nə a gù wèŋ, wèŋ nə kupsə mandzè awèŋ nə. Nà'a nsàp yaàn ntum nə Nwì dzəm nə. Ye də vès a ka wèŋ yumok gu bupsə fa lok. ¹⁰ A ye-a nga ntum yaan ŋwè bə mandzè Nwì, yà' gù ŋwè yi kupsə mandzè ye, nə tse' lùŋ fana ye də yumok ka fo' bup. Yaàn ntum nə nà'a nsàp nə nzenŋòŋ nə jə wègè ye kpə. ¹¹ Wèŋ kək ja'a na yàwèŋ yusè yaan ntum nə bə mandzè Nwì nə a gù fa wèŋ è. Nà' à gù wèŋ, wèŋ jəŋ yusè mù còm fa wèŋ bə zèŋ sə gugun. Nà' à gù, ndaanwè pwe' fiŋ ncù, nà' gù wèŋ, wèŋ jok; nà' gù, wəə ko wèŋ; nà' gù, wèŋ dzəm də wèŋ ye fe'lə mɔ səmok; nà' gù wèŋ ŋgòye gugun bə mandzè nə nà'a zìnə nə; nà' gù wèŋ, wèŋ sə guhu tsə'rə bum pwe' ŋgòye mok bəboŋ. Wèŋ a gù tètè nə kà bèn matuhù wèŋ mok tse' fe'lə.

¹² Mù ànə com fa-a wèŋ ŋwàk ànə sè ve'nə fana yusè gugun sè yà' ànə gu mɔ ŋkuŋ mù còm ŋwàk nə à ka bùu ŋwè nə wo gù yi bup nə kè də bùu ŋwè nə yi ànə gu bup nə yi nə yeŋ. Mù à còm nà' le ŋgògù wèŋ də wèŋ rɛɛŋ mantombii Nwì, mɔmvè'nè wèŋ a fa ni' awèŋ bohòvès sə. ¹³ Yà'a yusè vès à yə fana yà' gu ntum boŋ ves ve'ε wùriŋ sə. A ka yà'sə megu, vès a kwa mvè'nè Taitòs à tsè' fa ves kwəkwa nje mvəsè wèŋ à gù yi ni' wes yi yà'a sè'. ¹⁴ Mù à sə kum ŋgùŋ bə liŋ awèŋ bohòyi də wèŋ bùu sè bəboŋ wùriŋ fana wèŋ a gù cùu am sə kà wà cà. Yusè mɔ tsè' fagè wèŋ pwe', mù ka wèŋ mvwès ci' yuk fa, fana yà' nə yəèŋ nə sè' ve'nə də mvè'nè vès à tsè' Taitòs də wèŋ bùu sè bəboŋ, a zìnə. ¹⁵ Taitòs nə dzəm wesə wèŋ mok nsàp nə bə jòn, mvè'nè yi tsərə mvəsè yi à kə yə wèŋ, wèŋ yuk yi, nə le' tse' yi bo ma ba, nə sə wəp yi ve'ε wù kà fùk. ¹⁶ Mù sə kwa yàm sè' wù kà fùk bùusè də aco mù naan tu am bohòwèŋ, nə kà yumok mok tsərə.

8

Fəfa Nè Nà'a Bəboŋ BohòKrətèn Wèŋ

¹ Bwema avès, vès dzəm də wèŋ riŋ mvè'nè bòvəm nə Nwì a yəəŋ mɔmvwe'

coos sè mvwe' nzenŋòŋ Məsìdoniyà sə. ² ŋgə' nè wo à yə, à mɔmsə wo ve'ε nsàp nə bə ŋgəi'. Yà' ànə ye-a sè ve'nə fana wo tse' mali kwəkwa sə ntəu wo anə wùriŋ. Ghà nè wo ànə cum bə jìŋ nèbup fana kwəkwa nə sə ntəu wo nə tesə kok və bə nsàp fa mbo mòk ve'ε nè wù kà fùk. ³ Aco mù kɛŋ də wo à ka yusè aco wo fa yà' fa megu, wo à fa nə ghak casə. Wo ànə sə fa ve'nə nga ŋwə nəmòk ka wo yi sè duk. ⁴ Wo à leŋ ves, nə leŋ gwərə ves ve'ε zìnə də wo dzəm ŋgòye sè' sə mvwe' fàak bùu Nwì wèŋ yè'sə, nə fa ŋgòtesə bùu Nwì wèŋ mok sè'. ⁵ Yumok sè vès ànə ka tsəm də aco yà' ye ve'nə tsəm ànə ye də, wo à fa to ntòni' awo bohòTà Jisòs ŋkuŋ nə fa. Wo à fa ni' awo sə bohòvès sè' mvè'nè Nwì dzəm.

⁶ Ntəm a bəves bə fa-mbo bùu Məsìdoniyà wèŋ nə ve'ε wùriŋ fana vès duk də vès tum Taitòs ŋgòkè jə vè fəfa ma nə njàwèŋ nə. Yi ànə cep to bohòwèŋ yi ŋkuŋ ntəm awèŋ boŋ ŋgòfa yumok fana vès də yi kə gu mesə fàak sè bəboŋ yè'sə sè' yi nə. ⁷ Vès rì tse' wèŋ bəboŋ də wèŋ nsàp bù nè wèŋ yegè mantombi bə bum ŋkəuŋntèn. Mù rì də wèŋ sə fa ntəm awèŋ bohòJisòs ŋkəuŋntèn. Wèŋ rì ŋgòtsòho fa bwìŋ ncèp nə Nwì nə, wèŋ rì bum sè yà'a ma nə bohòNwì, wèŋ rì ŋgògù fàak Nwì bə ntəm nə mò'fis, fana wèŋ dzəm ves sè' bə ntəm nə mò'fis. Mvè'nè bum yè'sə ve'nə fana vès sə kək də wèŋ ye li mantombi bə nsàp fàk nə bəboŋ nè'nə sè'. ⁸ Ka də mù sə fa ŋəŋ də wèŋ nə gu tsoŋ ve'nə yeŋ. Mù sə fù'rə ja'a fàk àwèŋ nə bə sè bùu mok wèŋ, ya mɔ riŋ mvè'nè dzədzəm àwèŋ cu sə. ⁹ Wèŋ tsərə a nsàp bòvəm nə Tà Jisòs Krest ànə tse' nà'a è. Yi ànə ye ŋgà ghàk, nə buŋ ŋgà jìŋ bùu tu awèŋ. Yi à gù ve'nə də ya wèŋ buŋ ŋgà ghàk bùu jìŋ ye nə.

¹⁰ Fana ntip njàm nə aco mù fa wèŋ bə bum yè'sə a də, bə lùmŋgòŋ nə nà' a cà lònè'e, wèŋ à fa to wèŋ, nə tse' to ntəm nə ŋgògù ve'nə sè' wèŋ. ¹¹ Ye də a bəboŋ də wèŋ gu mesə yà'. Wèŋ gu mesə yà' sè' bə ntəm nə kwəkwa, mɔmvè'nè wèŋ ànə sə kwa to ŋgòcèp də wèŋ nə gu nsàp

yumòk ve'nə sə. Wèeŋ fa màmɔvè'nè wèŋ tse'. ¹² A ye-a nga ntəm nè ngòfa nə yo fana Nwii jəgè ye yusè ɲwè tse', ka də yi dukgè də ɲwèe fa yusè nà' ka tse' yeŋ. ¹³ Yusè vès sə dzəm sə, ka də wèeŋ ye ngə' ngòfa wùriŋ ya bùu mok wèeŋ ghak bə zeŋ yeŋ. Vès dzəm də bwiiŋ pwe' tse' yəyərè. ¹⁴ Wèeŋ tse' nga'a yè'e ɲkùuŋ fana wèeŋ fa bùu sè wo sə jamə, ya nùmbu mòok ye nga wo tse' bwii ɲkùuŋ fana wo fa bwii wèeŋ yusè wèŋ sə jamə sè'. Yà'a màmɔvè'nè ndàaŋwè pwe' nə tse' yəyərè sə. ¹⁵ A ye ve'nə fana yà' ye mvè'nè wo à còm də, <<Nwè nè yi ànə kúp ɲkùuŋ, à ka ɲkùuŋ lələ tse'; ɲwè nè yi ànə kúp ye momjo, kà momjo lələ sè' tse'.>>

Bùu Sè Wo Nə Kə Jəŋ Fəfaa Sè Lak Korè Sə

¹⁶ Vès kwasə Nwii ve'e wùriŋ bùusè yi gù Taitòs ngòtse' ntəm nè ngòtesə wèŋ sè' co vès. ¹⁷ Vès à də yi kə ye wèŋ fana yi dzəm, nə sə kwa ngòtesə ye sè' fana yi fàhu ngòlòo nə kə ye wèŋ. ¹⁸ Vès sə tumsə be'lə yi bə moma mòk nè coos pwe' jəgè yi co ɲwè bùusè yi tsòhogə Ntirè nè Bəboŋ nə bəboŋ wùriŋ. ¹⁹ Mòok sè' də a cokfis ɲwè ènə coos sə, də venəwèeŋ gi lo ngòjə lòbum sè wo a fa sə mvwe' lak Jòrosalèm. Fàak yè'sə nə kuksə liŋ Tà fana nə niŋ tsok fa bwiiŋ də vès tse' kwəkwa ngòtesə mòk bə mòk. ²⁰ Mvè'nè vès sə tumsə wo ve'nə fana vès tsəm də cèp cùu nə kà bə mvè'nè vès sə kotse' nsàp mbàm nè wo a fa wùriŋ ènə tesè. ²¹ Vès sə lap mandzè nè ngògù yusè yà'a bəboŋ mälisè Tà nə ye mälisè bwiiŋ sè'. ²² Vès sə tumsə lòwo bə moma àvès mòk sèmok. Vès a mùmsə yi, nə ye də yi ɲwè nè yi tse' ntəm nè ngòfàak. Nga'a nè yi a rì tse' mok bəboŋ də wèŋ tse' ntəm nè ngòfa fana yi sə ghaha, ghaha ngòtesə. ²³ A ye-a nga bùu mok cu sè wo ka Taitòs riŋ fana mù dzəm ngòreŋsə də yi ɲwè nè a fàkgè vesi ngòtesə wèŋ. Bwema mok sè yi sə gi bə yà'wèŋ yà'a yàwo bùu sè a tum wo coos. Fàak sè wo sə gùu sə sə gù də liŋ Krest kuk. ²⁴ Ye də wèeŋ niŋtsok fa wo də wèŋ dzəm wo. Wèeŋ gu wo ve'nə ya nga coos mok sə rɛeŋ bə zeŋ, nə riŋ

sè' də vès kumgè ngùn bùu wèŋ nga a zìnə.

9

Ntip Nè NgòFàhu Nòŋsə Fəfa

¹ Anə ye co mù kà wèŋ bə nzak nè ngòtesə bùu Nwii wèŋ còm fa yiskok. ² Mù duk ve'nə bùusè mù rì mvè'nè wèŋ tse' ntəm nè ngòtesə nə laŋ. Mù a kumngùn bə liŋ awèŋ bohòbùu Mäsidoŋiyà wèŋ ve'e wùriŋ. Mù a tsè' wo də wèŋ bùu Gris wèŋ à fàhu ngòfa laŋ, ye jəŋ bə lùmngòŋ nè nà' à cà nà'a. Fana ntəm àwèŋ nè ngòfa ànə a yèmsə bwiiŋ lo ɲkùuŋ. ³ Mù sə tumsə lòbwema yè'e wèŋ ya wo ja'a də wèŋ fàhu bə mbàam awèŋ pap laŋ, mvè'nè mù a tsè' fa wo də wèŋ à fàhu laŋ sə àlɛ. Mù ka dzəm də yà'a kə buuŋ tesə də mvè'nè mù à sə kùm ngùn bə liŋ awèŋ sə mvwès dzəm. ⁴ A ye-a nga bùu Mäsidoŋiyà mok wèŋ vè venəwèŋ, nə kə ye də wèŋ ka ntòfàhu fana marè'tu nə ko ves ve'e wùriŋ. Busè mù kumgè ngùn bə liŋ awèŋ sə, nə kà wəp. Mù ka-a ma njàwèŋ sè cèp, wèŋ riŋ də marè'tu nə ko wèŋ sè'. ⁵ Nà'a njo nè mù tumsə lòbwema yè'e wèŋ də wo lo to mantombi, wo ja'a də yusè wèŋ à kà' də wèeŋ nə fa sə, wèŋ a fa wes yà' laŋ. Də ya wèeŋ fa bə kwəkwa, a kà də wèeŋ fa bə ɲəŋ duk.

⁶ Wèeŋ kà swii də, ɲwè nè yi bi-a momjo, yi nè kúp sè' momjo. Nwè nè yi bi-a ye ɲkùuŋ, nè kúp sè' ɲkùuŋ. ⁷ Ndàaŋwè pwe' fa yusè yi tsərə kok sə ntùu yi. Kà də ɲwèe fa bə ntəm nè rərwi' kè bə ɲəŋ àlɛ' duk. Nwii dzəmgè ye ɲwè nè yi fa bə ntəm nè kwəkwa. ⁸ Aco Nwii fa casə to wu bum màmɔvè'nè wù sə tsəm sə. Aco yi gu to wu, wù tse' yusè wù dzəm pwe', nə gu mali wu, wù tse' mok co wù gu fàak sè bəboŋ bə zeŋ wùriŋ. ⁹ Nwàk Nwii sə cèp bə nsàp ɲwè ànə də, Yi fagè ngàa jiiŋ wèŋ nduk nè nduk, Ntəm ye nè ngògù bəboŋ nə nè kà kupsè yu'.

¹⁰ Nwii nè yi fagè ngà fàk nzum ngwii bum, nə fa beŋ də bwiiŋ zɛ, a yi nè yi nə yamsə fa wèŋ ngwii bum sə pwe' ya wèeŋ bi yà', fana yi nə gu yà', yà' kuk

sè'. Yà'a mvè'nè fa-mbo nè wù sà fa nè nè tesè bwìŋ ñkùuŋ sè. ¹¹ Yi nè gu wen, wèŋ sè tse' bum ya nga wèŋ sè fa mbo nùumbu pwe'. Ya nga bwìŋ ñkùuŋ nè kwasè Nwì bə bum sè wèŋ a fa càsə wo yà' ndzə bohòvès sè. ¹² Ye də mvè'nè wèŋ sè fa vè'nə fana wèŋ sè tesè bùu Nwì sè wo sè jamə, nè sè gu bwìŋ ñkùuŋ sè kwasè ghaha Nwì ghaha sè'. ¹³ Mvmvè'nè wèŋ fa fana yà' nĩtsok fa bwìŋ də wèŋ sè dzəm ngògu yusè ntirè nè bèboŋ nè sè duk fana wo kuksə Nwì bùusè wèŋ a fa. ¹⁴ Yumòok sè' də wo nè dzəm wen wùriŋ, nè ləŋ Nwì mətuhù wèŋ bùusè wo yə də wèŋ tse' bèbo nè Nwì nè sè ntuu wèŋ ñkùuŋ. ¹⁵ Vesùwèŋ kwasè Nwì bə fəfa ye nè kaco cù cep to nà' yeŋ ènə.

10

Pol Sə Tsè' Rəŋsə Fa Bwìŋ Də Yi Ngà Ntum Jisòs Zinə

¹ A mù Pol, yusè mù sè də mɔ cep nga'a yè'e sè tesè sè vəə mɔ. A mù nè wo dukgè də mɔ ye vesùwèŋ si bə si fana mù ye fùə, anə ye nga mù lògesə fo' fana yusè mù còm fa wen ye bə ñəŋ nè. Mù ləŋ wen bə liŋ Jisòs nè yi ñwè nè gəe' nè vè'e wùriŋ də, ² kà də wèŋ gu co də mɔ vəə, mù cep bohòwèŋ bə ñəŋ duk. Mù rì də mɔ nè cep li bə ñəŋ bohòbùu mok nga mù vəə. Mù nè cep bə ñəŋ anə bohòbùu sè wo sè tsəm də mù sè gù fàak am sè ngòtse' swe' co bùu sè sè nzeŋgòŋ fàkgè yà'a wèŋ. ³ A zinə də vès cu sè nzeŋgòŋ bə ngùpni', megu də a ye nga vès sè lù ves nsàp bù anə fana vès kà bə ñəŋ ngùpni' avès sè lù. ⁴ Bum mà' dzè' sè vès lù bə zəŋ sə, kà sè sè nze yeŋ. A sè Nwì, sè yà' tse' ñəŋ wùriŋ. Aco yà' ghak ñkèrè bùu sè wo sè bèŋ Nwì sè nzeŋgòŋ fəŋ nè. ⁵ A yà'a də vès kùəmsə màkgè nsàp ñkèrè nè wo tse' nà', nè sè dzeŋ ngòrì Nwì, nè ye bə yusè yà' tse' nèni' pwe'. Vès jə fa lògè nsàap tsətsərəə yà'sə bohòKrest co ngàa ndapndzəm, də wo yuk bohòyi. ⁶ Ghà nè mù rì fis wes bùu sè wo yù bum sè mù anə com fa wen mɔtsətsərəə wèŋ fana mù taksə bùu sè wo sè kà yəwo yà' yùsə.

⁷ Wèŋ kuk ja'a yusè yà'a jəja. A ye-a nga ñwè nəmòk sè tsərə də yi ñwəə Krest fana ngəŋgəŋ riŋ tse' də vès sè' bùu Krest anə co yi. ⁸ Kàmòk mù sè kum ngùŋ bə ñəŋ sè Tà a fa ves sè ləlà. Wèŋ riŋ də yi fa ves yà' ngògu wen bə zəŋ də ya wèŋ kuk lo mantombi, kà də ya vès soŋ mak wen bə zəŋ sè nze yeŋ. A ye-a sè də mù sè kum ngùŋ vè'nə fana marè'tu nè kà mɔ bə zəŋ ko. ⁹ Kà də wèŋ tsərə də mù còm wəpsə mègù wen bə ñwàk duk. ¹⁰ Mù duk vè'nə bùusè bùu mok wèŋ sè duk də, mɔ còm gè ma ndzə ñwàak, ncèp àm guŋ nja wùriŋ; mɔ vè bə tu am fana wo ye nga mù mègù mɔbwes ñwè ngwàŋ, yusè mù sè cep sè yà' kà bə ñəŋ ye lok. ¹¹ Nsàp bù anə wèŋ riŋtse' də yusè vès còm tumsə lògè yà' ndzə ñwàak sè mègù sè' yusè vès vè-a bə tu avès, vès gu sè' vè'nə.

¹² Bùu mok wèŋ cu sè wo gùgè ni' awo də ya wo ye co bùu sè ghaŋ wùriŋ. Kaco vès baŋ to ntəm, nè fù'rə to ni' avès bə bùu yà'sə yeŋ. Wo fùhugè ni' awo sè megu bə yusè wo tsərə kok yà' sè ntuu wo. Wo fùhu vè'nə fana yà' sè ye də wo jì ñkèrè. ¹³ Bohòvès yàvès fana kaco vès sè kum ngùŋ nga vès kà yumok sè yà'a kəkèrè sè co vès fùhu ni' avès bə zəŋ tse' yeŋ. Vès fùhu yàvès bə fàak sè Nwì a cì' nòŋsə fa ves sè. Wèŋ bə tu awèŋ sè' fàak sè yi cì' fa ves sè mamòk. ¹⁴ A ye-a nga vès sè kum ngùŋ bohòwèŋ vè'nə fana yà' kà co də vès anə kà wen ntòriŋ yuk ye; vès anə kə tseŋ to wen bə Ntirè nè Bèboŋ nè Krest nè fa' vès. ¹⁵ Vès sè kà ngùŋ bə fàak sè a gù yà' bùu mok wèŋ kum. Nsàp kùmngùŋ anə kà sè mvwe' fàak sè Nwì a cì' fa ves sè yeŋ. Vès tsəm də mvè'nè wèŋ sè fa ntəm awèŋ bohòKrest nè, nè sè kuk lo mantombi yà'a fana yà' gu ves ngòfàk ghaha lòmantombi mɔtsətsərəə wèŋ sè'. ¹⁶ A ye vè'nə fana vès tsoho lo Ntirè nè Bèboŋ nè mvwe' lak mok sè yà' sàp càsə yàwèŋ yà'sə, nè kà ngùŋ bə fàak sè ñwè nəmòk à fàk nòŋsə lòyi sè kum. ¹⁷ A ye-a nga ñwè nəmòk dzəm ngòkum ngùŋ fana yi kum bùu Tà Nwì. ¹⁸ Busè ñwè nè Tàa duk də nà'a kəkèrè fana wo jəŋ

ngèngàṅ co ṅwè nè bèbon; ka ṅwè nè yi cèp yi bè cùu ye dè yi ve' nà'a yeṅ.

11

Njo Nè Pol Sə Tε' Fa Krətèṅ Sə Lak Korè

¹ Mù dzəm ṅgòcèp muncèp ləm, fana mù ləṅ weṅ ṅgòkontum, nè yu'rə fa mù momjo. ² Mù dzəm ṅgòcèp ve'nə bùusè mù dzəm weṅ nsàp nè wèṅ me'rə-a mù, nè yuṅ lo ṅwè nè zok fana ntum yaṅ mù wùriṅ. Nwì a fa mù nsàp dzədzəm ènə bohòwèṅ anə yi fana mù sə wa weṅ wùriṅ. Wèṅ co wà'ṅgwèṅ mòk nè yi ka ṅwəmbam riṅ, nè mù a duk dè mù nè gusə fa megu yi bohòṅwè nè mò'fis; ṅwè ànə Krest. ³ Wəə sə ko mù dè kàmòk mvè'nè no ànə bòrə ṅwà nè wo to yi dè lif bè ṅkərə fana aco wo jipsə tu awèṅ, fana wèṅ swi ṅgòfa ni' awèṅ bohòKrest bè ntum nè mò'fis. ⁴ Mù riṅ dè ṅwèè kè tsòho fa-a weṅ Jisòs mòk nè zok fana wèṅ dzəm gesə fa yi nà' sè'. A ye-a ṅga wo kè tsòho fa-a weṅ bè liṅ yòṅsè mòk nè zok fana wèṅ dzəm gesə nà' sè'. Wo kə tsoho fa-a weṅ Ntirè nè Bèbon mòk nè zok, wèṅ dzəm nà' sè'. ⁵ Mù tsəm dè mù sè' ṅwè nè ghaṅ co bùu sè wèṅ sə jə wo co ṅgàa ntum sè ghaṅ yà'sə. ⁶ A ye-a sè' dè mù kà cù cèp kwè riḡè fana mù ka ləm yeṅ, mù ri bum sè Nwì yo. Vès a tsè' fa weṅ bum yè'sə pwe'fo' kè' ṅkàṅntèṅ laṅ.

⁷ Ghà nè mù à tsòho fa weṅ Ntirè nè Bèbon nè Nwì nè, mù à ka dè wèṅ lak mù fo' mbàm duk. Mù à jə lònì' àm sə nze dè ya wèṅ ye yàwèṅ mətəsè; ye dè mù à gù yà'sə bəp à? ⁸ Ghà nè mù à sə fàk bohòwèṅ, sə lak mù coos mok sè zok; aco mù duk dè mù à sə yè wo ṅgòtəsə weṅ. ⁹ Ghà nè vesùwèṅ ànə ye sə, numbu nè mù jamə yumok fana mù kà weṅ ṅgə' sè fa lok; bwema sè wo à tesə mvwe' nzeṅgòṅ Məsìdoniyà yà'a à fa mù yusè mù sə jamə yà' pwe'fo' wo. Mù à sə jə ṅkərə dè mù kà weṅ ni' nìrè, mù nè sə kərə mali dè mù kà weṅ ni' sè' nìrè yuk. ¹⁰ Zinə nè Krest nè cu sə ntum mù, mù nè kum mali ṅgùṅ ve'nə mvwe' nzeṅgòṅ Gris pwe'fo' mù nè kà

ṅwè ni' nìrè, yu nəmòk nè co ṅwèè nè tsok fa mù dè mù kà ṅgùṅ kùum nè kà ye. ¹¹ Mù à gù ve'nə yè'sə bùu yà? Wèṅ tsəm dè mù ka weṅ dzəm à? Nwì riṅtse' dè mù dzəm weṅ. ¹² Mù nè sə gù mali mvè'nè mù sə gù ṅga'a sə, dè ya ṅga mù nè se noṅsə ṅgàaṅ bùu sè wo sə nèni' sə jəja, nè sə duk dè vesi wèṅ fàk kùrəgè yəyərə yà'a wèṅ. ¹³ Bùu yè'sə wèṅ ka ṅgàa ntum ye lok, wo ṅgàa bòrè bwìṅ, nè sə jəṅ ni' awo dè ṅgàa ntum Krest wèṅ. ¹⁴ Yè'sə ka yumok sè co yà' gù ṅwè mərə yeṅ, Satà bè tu, yi bèṅgè masinjàa Nwì sè wo ṅgàa mareṅ sə. ¹⁵ Ye dè a ye-a ṅga ṅgàa fàak ye wèṅ gù bùsə ni' awo co ṅgàa fàak sè wo yàwo kəkùrè sə fana yà' ka yu məmərə ye. Wo nè kè lè nùu sè' mvè'nè wo sə fàk sə.

Pol Fù'rə Ni' Ye Bə Bùu Mok Sə Wo Sə Kùm Ṅgùṅ

¹⁶ Mù sə cèp fe'lə sèmok; kà dè ṅwè nəmòk jəṅ mù co ləm duk. A ye-a ṅga wèṅ jə mù ve'nə fana wèṅ fa mù mandzè co ləm nè, ya mù kumṅgùṅ njàm sè' momjo. ¹⁷ Mù kumṅgùṅ ve'nə fana ka dè Tà duk mù yi dè mù cèp ve'nə yeṅ, mù sə cèp mègù co ləm. ¹⁸ Bwìṅ ṅkàṅntèṅ sè wo kùmḡè ṅgùṅ bè gaṅ sè sə nzeṅgòṅ fəṅ fana mù nè kum yàm sè'. ¹⁹ Wèṅ tsəm dè wèṅ tse' ṅkərə wùriṅ, fana bum ləm sè bwìṅ gùgəə, wèṅ sə dzəm fa wo yà' bè kwəkwa. ²⁰ Ṅwèè tum ke'cà weṅ ntum, wèṅ sə dzəm; wo sə fak zə swe' mətuhù wèṅ, wèṅ sə dzəm; wo sə te' bəsə weṅ mvè'nè yà' bòwo, wèṅ dzəm; wo kok təəṅ mətuhù wèṅ, wèṅ dzəm fa wo; wo sam weṅ bè bo mù sihi, wèṅ dzəm sè'. ²¹ A yà'sə dè, a bohòmù yàm marè'tu bùusè mù à ka nsàp ṅàṅ nè ṅgògù to weṅ yàm ve'nə nè tse'-a?

Mù dzəm ṅgòcèp fe'lə co ləm sèmok. A ye-a ṅga ṅwè nəmòk cu nè yi dè aco yi kumṅgùṅ bùu yumok fana aco mù kum yàm bùu zeṅ sè'. ²² Wo sə duk dè wo bùu Hibrù wèṅ à? Mù yàm sè' zeṅ. Kè wo sə duk dè wo bùu Izùrə à? Mù yàm sè' mòk. Kè wo dè wo ṅgwì bù Abrahàm à? Mù yàm sè' zeṅ. ²³ Kènə wo sə duk dè wo ṅgàa fàak Krest ε? Mù sè' mòk. Mù ghak

wo pwe'fo' mù. Mù sè cèp yè'sə mok co ngà njan. Mù a fàk ghak wo gugun mù, nè ni ghak wo bə ndapndzəm sè' mù. Wo à lèp ghak bə nkwe'sè' mù fana mù swirə ghak wo kpə sè' mù nè. ²⁴ Wo à lèp mù nsàp lèlèp bùu Jus wèŋ nè nkwe's hum te'-ncòp-vəke' nà'a kè' tən. ²⁵ Bùu Rumà wèŋ à lèp mù nsàp nè njàwo sè' kè' te'; wo à tərə mù bə lis kè' mò'fis; ngwes à bwì kè' màk gèsə mù sè ndzəpè kè' te'; mù à naan yiskok mù ndzəpè tètè nùm co, tsok rən kè' mò'fis. ²⁶ Bə gi am sè mù à sə gi ke'cà sə pwe'fo', mù kuəp kpə mvwe' sè mantun rwiŋ, nè ye bohòngàa yè wèŋ. Mù kuəp kpə bohòbùu lak am sè wo bùu Jus wèŋ, nè ye bohòbùu lakmvum wèŋ sè'. Mù a kuəp kpə mù ntòlak nè ye ngəà sè'. Mù kuəp kpə mvwe' ndzəp nè ghan nà'a nè ye bohòbùu sè wo duk bərəgè də wo bùu Krest yà'a. ²⁷ Mù à fàk, nè wo ve'ε wùriŋ. A kè' nkùuŋ sè mù kà lo mülisè mù gèsə tsok rən; njè beŋ sə yan mù, njè ndzəp sə yan mù sè'. A kè' nkùuŋ sè mù sə tan cum njè, mbuəp sə ko mù, mù kà cək tse'. ²⁸ Mù bwes nonşə bum mok sè yà' ànə ye sə ve'nə fana ntum àm sə fa mù ngə' bə fàak am sè yà' cu lòke' mvmvwe' coos sə wèŋ sè'. ²⁹ Nwè nəmòok ye wòwo fana mù yuk nga ni' àm wo mù yàm sè'. Nwè nəmòok gbù ni sənə bup fana ntum àm yaan mù ve'ε wùriŋ.

³⁰ A ye-a də mù kumngùn fana mù kum bə bum sè yà'a nitsè'gè də mù nwè nè jì njan sè. ³¹ Nwì nè yi tè'ε Tà Jisòs, sèsèfaa ye bə liŋ sè ye sə nè mvèsè. Yi rì də mù sè kà yè'sə mvwès cì'. ³² Ghà nè mù à ye mvwe' lak Dàmaskù fana Govənonè yi à sə fàk bohònkum Aritàs nà'a à nonşə sojà wèŋ mvwe' ncùu nka' lak sə də ya yà'wèŋ ko mù. ³³ Anə geŋ bùu mok fis casə mù bə tətòo nka' mok sənə nkòk fana mù swirə.

12

*Nwì Jəgè Yusè Yà'a Jì Njan,
Nə Gu Fàk Bə Zeŋ Sè'*

¹ A ye-a sè də kumngùn ka fàk tse' fana mù tse' ngòkùm malì ngùn nè. Mù nè cep nga'a mok bə lo sè mù yə, nè ye bum

mok sè Tà a nitsè' fa mù yà'. ² Mù rì nwè nəmòk nè yi krətən, a nga'a luumngòn hum-ncòp-kwè nè wo à ko jə kok lòyi mvmvwe' ntòbu nè nà' sàp casə mok pwe' nè. Yi ànə lo-a mbwa bə ngùn'ni' jəja ve'ε kè də yi ànə lo-a sè bə yòŋsè àlε', mù ka riŋ; Nwì rì bə zeŋ yi. ³ Mù rì də wo ànə ko jəŋ lo nwè ànə mù Pàrade. Mù ka sè' riŋ malì də yè'sə ànə ye bə ngùn'ni' jəja ve'ε kè də yi ànə lo-a sè bə yòŋsè àlε'; mù ka riŋ, Nwì rì mègù bə zeŋ yi. ⁴ A kè dzèŋ mbwa, yi yuk bum mok sè kaco nwè cep to yà' yeŋ; yà' ye sè' də nwè kà yà' cèp. ⁵ Bohòma nè tu nwè ànə fana aco mù kumngùn. Bohòma nè tu yàm fana kaco mù kumngùn yeŋ. Aco mù kumngùn lε bə bum sè yà' sə nitsè' də mù ngà jì njan sè. ⁶ A ye-a nga mù dzəm də mù kumngùn fana yà' kà co nsàp kumngùn nwè ləm ye, bùusè yusè mù nè sə cep sə, yà'a zinə. Megu də mù nè kà kum, bùusè mù ka dzəm də nwè nəmòok jəŋ mù co nwè nè ghan bùu zeŋ dzəm, yi jə mù lε co nsàp nwè nè yi à yə nga mù sə gùu, nè yuk nga mù sə cèep. ⁷ Mvè'nè mù à yə bum manğəngèeŋ yè'sə, Nwì à ka dzəm də mù koksə nkweŋ, nè sə neni' bùu bum manğəngèeŋ sè mù à yə yà' sə dzəm. Fana yi nè fa mù yumòk nè nà à ye co njàk sòp tə mù ndzə ni' mù anə. Nà' ànə ye bohòmù anə co masinjà Satà, nè yi sə lèp mù də ya mù kà ni' sə nè. ⁸ Mù à ləŋ fis bohòTà kè' te', də yi jəŋ fis gèsə nà' bohòmù anə fo'. ⁹ Yusè yi à cèp fəsə fa mù sə à ye də, <<Bòvəm nè njàm nè a kùrə bohòwù anə lan. Busè njan sè yàm sə gu wesəgè mvwe' sè jì njan fo'.>> Ye də mù nè kum ngùn, nè kwa wùriŋ nga mù wòwo, ya nga njan sè Krest sə ye sə ntum mù anə. ¹⁰ Ye də a ye-a nga mù wòwo, bwìŋ sə yak mù, bum sə guŋ ghak mù, bwìŋ sə gu mù bup, mù sə ye ngə' bùu Krest fana ntum àm kà mù ngə' sə fa; bùusè mù rì də ghà nè mù wòwo fana mù ye gugun.

*Ntum Yaan Pol
BohòBùu Korè Wèŋ*

11 Mù bùsə ni' àm ngòcèp co ləm, nga gù mɔ wɛŋ ŋkuŋ mɔ gu vɛ'nə; nga anə ye co wɛŋ sə kwasə mɔ wɛŋ. A ye-a sɛ də mɔ ka ŋwə mòk mɔ yeŋ, fana mɔ ka ŋwə nè maŋkwɛŋ bohòŋgaa ntum awɛŋ sɛ wo nsàp njàwo zok yà'sə mɔ yeŋ. 12 Ghà nè mɔ à ye vesùwɛŋ yà'a, fana mɔ ko ntum, nə niŋtsok fa weŋ də mɔ nga ntum nè zìnə. Mù sɛ gu bum maŋgɛŋgɛŋ wùriŋ, mù sɛ gu bum mok sɛ yà' sɛ nìtsɛ' mvək sɛ'; mɔ à gù fàak sɛ yà' tse' ñàŋ sɛ' maŋgorɛ wɛŋ anə. 13 Yumok cu sɛ mɔ à gù bohòcoos mok wɛŋ, nə kà weŋ yàwɛŋ gù fa yo à? Mègù nè də ghà nè mɔ à sɛ fàkgè vesùwɛŋ co ngà ntum yà'a, mù à sɛ kà weŋ ni' bə nzak mbàm nìrè. Bə yà'sə, mù sɛ lɛŋ weŋ vɛ'ɛ də kwək wɛŋ swi fa mɔ bə jòn anə.

14 Wɛŋ yeè, mù sɛ fùhu nga'a ngòkè kɛ' yə weŋ sɛmòk, nè kè' tɛ'. Mɔ nè kà weŋ ni' bə nzak mbàm sɛ' nìrè; mù dzəm weŋ, mù ka bum awɛŋ sɛ wɛŋ tse' dzəm. Bwɛŋkɛ' ka tse' ngòláp fa bum bohòtɛ' awo wo yeŋ, tɛ' tse' ngòlòksə fa bwe ye yi. 15 Mɔ yàm yəyərɛ ngòbɔpsə yusè mù tse' pwe'fo', nə bɔpsə ni' àm sɛ' bùu tu awɛŋ. A ye-a nga mù dzəm weŋ wùriŋ vɛ'nə, ye də wɛŋ nə dzəm mɔ yàm momjo à?

16 Bùu awɛŋ mok sɛ cep bə liŋ am də, <<A zìnə də yi vègèə, yi kà ves ngə' bə nzak mbàm lɛ fa anə; megu də yi yà'sə mɔ limngòŋ ŋwə nè tètè. Vès rì tse' də yi a zù lòtsoŋ swe' bə mandzè mòk bohòvès yè'sə laŋ.>> 17 Kàcò, a yè'sə bə nsàp nè fò? Bùu sɛ mɔ a sɛ tum wo bohòwɛŋ yà'a, mòk à lim zù fək ŋwə nəmòk à? 18 Mù lɛŋ Taitòs də yi geŋ, nə tumsə be'lə yi bə moma mòk nà'a sɛ'. Wɛŋ tsəm də Taitòs ànə lim weŋ à? Vès Taitòs nə tsərɛgè nsàp nè mò'fis, nə sɛ gu bum sɛ' nsàp nè mò'fis, wɛŋ ka vɛ'nə riŋ à?

19 Kàmòk wɛŋ sɛ tsərə də yusè vès sɛ cèp yè'sə vès sɛ lap bə zeŋ mandzè ngògù də ya vès yəəŋ mɔlisè wɛŋ co bùu sɛ vès bəbɔŋ àlɛ'. Hai' ka vɛ'nə yeŋ. Vès cèpgè mvè'nè Krɛst sɛ dzəm də vès cep sɛ, mantombii Nwì. Nge' am wɛŋ, yusè vès gùgè yà' pwe'fo', a yegè ngòtsə weŋ. 20 Wɛə sɛ ko mɔ də kàmòk

mɔ nè kə tseŋ weŋ, nga wɛŋ ka nsàp nè mù dzəm də wɛŋ ye vɛ'nə nə yeŋ. Mù kà yàm bohòwɛŋ anə mvè'nè wɛŋ dzəm də mɔ ye sɛ sɛ' yə. Wɛə sɛ ko mɔ də kàmòk mɔ nè kə tseŋ weŋ nga wɛŋ sɛ kùəm, mok sɛ waŋ bum bwìŋ, mok sɛ jok, mok ye ngàa wi' bə ngàa yàk bwìŋ wɛŋ. Mok ye ngà cəŋsə ncəncəŋ, ngàa nɛni' nə ye nga bum ram bɔp wes pwe'fo'. 21 Wɛə sɛ ko mɔ də mɔ və-a fana marè'tu nə ko mɔ mantombii Nwì bùu wɛŋ. Fana mù sɛ waŋ geŋ bohòbùu sɛ wo à gù bɔp, nə kà ntum awo kupsə. Mɔ nè sɛ waŋ bùu sɛ wo a gù yusè yà' ka rəreŋ yeŋ, nə sɛ ko sàhà, nə ye ncu nè bɔp nè anə ye co ŋwè kà vɛ'nə cu.

13

Pol Sə Tip Bùu Korè Wɛŋ, Nə Soŋ Wo Ntu' Səmok

1 Nè'e nga'a nè kè' tɛ' nè mɔ nè kə kɛ' yə weŋ. Wo à còm ndzənə ŋwàk Nwì də, <<A ye-a nga wo jə vè nzak mətuhù ŋwə nəmòk, kaco nzak nə zù yeŋ, tse'nga bwìŋ ba kè' tɛ' àlɛ' duk də wo a yə bə lis awo ŋkuŋ.>> 2 Mù dzəm ngòtsɛ' fa bùu sɛ wo à gù bɔp fa' mantombi yà'a yumok, nə ye bə mok yà'a pwe' sɛ'. Mù ànə cep bum yè'sə mantombi fa' laŋ, ghà nè mù à kə kɛ' yə weŋ nè kè' ba nà'a; fana mɔ nè cep mali yà' nga'a mvè'nè mù ka vesùwɛŋ yeŋ yè'e sɛmòk; də mɔ vè fe'lə mok fana mɔ nè kà ŋwè mè'rè. 3 Mɔ nè gu vɛ'nə bùusè wɛŋ dzəm ngòyə yumok sɛ yà' sɛ nìtsɛ' də Krɛst sɛ cèp càsə bohòmù yi anə zìnə. Yi kà weŋ bə wòwo kotse'gè, yi nìtsɛ'gè ñaŋ ye maŋgorɛ wɛŋ anə. 4 A lɛ zìnə də wo à tɛ'lə yi muntəəŋ bə jì ñàŋ, nə ye sɛ' zìnə də yi cu bwìŋ ŋwəm sɛ' bə ñaŋ sɛ Nwì. Mɔmvè'nə vesiwɛŋ mvwe' mò'fis, vès jì ñàŋ fana vès nə cum ŋwəm sɛ' bə ñaŋ sɛ Nwì sɛ, nə kotse' weŋ bə ñàŋ anə.

5 Wɛŋ mɔm vèəm awɛŋ, nə ja'a-na də wɛŋ sɛ fa mali ntum awɛŋ bohòKrɛst nè àlɛ. Wɛŋ riŋtse' də Krɛst cu sɛ ntum wɛŋ, tse'nga wɛŋ a mùm vəm awɛŋ nə ye də wɛŋ-a gbù məmumsə. 6 Vès tsəm də wɛŋ nə kək ja'a ves, nə riŋ də vès ka

yàvès gbù. ⁷ Mù lɛŋ bohòNwì də wèɛŋ gɹ
 lɛ yusə yà'a nə ye kəkɹrə. Mù lɛŋ vɛ'nə
 fana yà' kà də ya vèes yəəŋ co ma nsàp
 yumok, də fàak avès sə lòmantombì duk.
 Yusə yà'a ca sə də vès dzəm də wèɛŋ gɹ
 megu yusə yà'a bəboŋ. Vès dzəm vɛ'nə,
 ŋga a ye-a sə də yà'sə nə gɹ ves ŋgòyəəŋ
 co də vès gbù laŋ na. ⁸ A vɛ'nə bùusə kaco
 vès gɹ yumok ŋgòtəhə lok zinə yeŋ, vès
 tse' mɛgù ŋgògù nà' lo mantombì. ⁹ A ye-
 a də vèes wòwo ŋga wèɛŋ yàwèŋ gɹgɹŋ
 fana vès kwa cəbùə. Yusə vès sə lɛŋ Nwì
 bə zeŋ sə də wèɛŋ foho təəŋ fe'lə rərəŋ
 səmok. ¹⁰ Ye də mù sə còm fa weŋ bum
 yè'e ŋga mù ka ntòvə vɛ'nə ya ŋga mɹ
 vəə, mù kà də mɹ jə ŋàaŋ sə Tà a fa mɹ
 sə, nə kotse' weŋ bə bo sə gɹgɹŋ duk. Yi
 a fa mɹ ŋàaŋ yà'sə ŋgògù weŋ bə zeŋ də
 wèɛŋ lo mantombì, ka də mɹ jəŋ lo weŋ
 bə zeŋ maŋkwèŋ yeŋ.

¹¹ Mù sə mèsə ŋwàk àm nə mɹmvək
 nè'e də bwema am wèŋ, wèɛŋ cum
 bəboŋ. Wèɛŋ te'e benə tsə'rə ncu àwèŋ,
 wèɛŋ yuk yusə mù tsə' fa weŋ, wèɛŋ cum
 cù mò'fis, wèɛŋ cum bə fifi, fana Nwì nè
 yi tse' dzədzəm, nə tse' fifi, nə ye wenə
 wèŋ. ¹² Wèɛŋ cepsə mòk bə mòk bə nsàp
 cəcèpsə nè də wèɛŋ mò'fis. Bùu Nwì
 sə wo cu fɛŋ sə cèpsə gèsə weŋ pwe'.
¹³ Mù lɛŋ də bəbo nè Tà Jisòs Krest, nə ye
 dzədzəm nè Nwì nə ye bohòwèŋ. Mook
 sə' də wèɛŋ cumcòŋ nsàp nè Yòŋsə nè
 Rərəŋ tse' nà'a.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Nzenḡòn GALESIYÀ

Mumvè'nè wo à sè tsòhòlò Ntirè nè Bèboḡ nè nà'a bə liḡ Jisòs nè bohòbù lakmvum wèḡ, wo yuk nè yeto ḡḡòdzəm nà'. Bwiḡ yeto ḡḡa'a ḡḡòcèp kè'cà də, tse'ḡḡa bùu yè'sə nòḡsə lùuk Musi, nè kom tu mbəmbam ḡkuḡ wo ye Krətèeḡ sè zìnə. Pol à tsè' rēḡsə də ka də ḡwè tse' ḡḡònòḡsə lùuk sə ḡkuḡ yeḡ. Yi sə tsok rēḡsə də lùuk Musi sə sə niḡtsè' fa ḡwè də yi ḡḡà ḡù bəp. Nà' à sə koho tse' bwiḡ ve'nə tətè kə wes bə mvèk nè Jisòs ḡḡà lùḡsə bwiḡ à vè nà'a. Yi də yusè yà' tse' ḡḡòḡù ḡwè ḡḡòye kəkərè m̀lisè Nwi mèḡù dzədzəm mò'fis. A ye-a ḡḡa wù tse' dzədzəm bohòJisòs fana Nwi ḡù bəsə wu ḡḡa wu sə yəəḡ bohòyi mok co wù ka bəp tse' lok. ḡwè nè yi sə naaḡ mèḡù-a ye tu bə lùuk sə fana ye də yi cu mali yà'sə ḡkwèḡ. Wu be'lò-a Jisòs fana wù kà ḡkwèḡ mok ye.

¹ Còm ḡwàk nè'e mùu Pol nè m̀ ḡḡa ntum Jisòs Krèst. ḡwè a ka m̀ yi cokfis, ḡwè kà m̀ yi də m̀ kə ḡù fàak yè'sə sè tum. A tum sə m̀ Jisòs Krèst bə tu ye, nè ye Tè' àvès Nwi nè yi ànə lokok sə nà' mvwe' kpu nè. ² Bwema sè ndzə ni' Jisòs sè vesiwèḡ cu fēḡ pwe' sə cepsə wèḡ bùu cos sè mvwe' nzenḡòn Gàlesiyà pwe'. ³ M̀ lēḡ də Tè' àvès Nwi nè ye Tà Jisòs Krèst ḡù wèḡ bəboḡ, nè fa wèḡ fifi. ⁴ A ye Jisòs Krèst bə tu ye nè yi ànə jəḡ ni' ye, nè fa nà' bùu tu avès ya vesùwèḡ tesə ḡesə mvwe' bəp nè nà'a sənə nzenḡòn nè. Yi ànə ḡù yè'sə fana yà' ye meḡu sè' mvè'nè Tè' àvès Nwi à sə tsərə sè' ve'nə anə. ⁵ M̀ lēḡ də kəkuk ye bohòNwi anə mvèsè nè mvèsè.

Jəḡ Nkərè Də Wèḡ Kà Ntirè Nè Bèboḡ Nə Mè'rə

⁶ Nwi a to wèḡ casə bə bònəm nè Krèst də wèḡ ye bùu ye, wèḡ kurə bùuḡ tson cəcuḡ ve'nə, nè yuḡ lo bwi ncèp mòk nè zok yè'sə va? Hava', wèḡ ḡù yè'sə yà ve'nə è? ⁷ Ntirè nè Bèboḡ mòk nè zok ka

mok cum fe'lə. M̀ rì də bùu mok wèḡ sə ləp mandzè nè ḡḡòcwi bəsə ncèp nè bə liḡ Krèst nè, ya wo jipsə wèḡ. ⁸ A ye-a ḡḡa ḡwè nəmòk kè tsè' fa wèḡ ncèp mòk nè zok nè nòḡsə nè vès à tsòho to fa wèḡ nà'a fana ndòbè' ḡḡèḡḡàḡ. M̀ sə duk yè'sə də a dzəm ye vès də vès kè kupsə ncèp ànə kè masinjà Nwi àlè' pwe' ndòbè' meḡu yi be'lə. ⁹ M̀ sə cèp fe'lə sèmok mvè'nè vès cèp to fa' mantombi də, A ye-a ḡḡa ḡwè nəmòk kè tsè' fa wèḡ ncèp mòk nè zok nè nòḡsə nè vès à tsòho to fa wèḡ, wèḡ yuk, nè dzəm nà'a fana ndòbè' ḡḡèḡḡàḡ.

¹⁰ M̀ cèp ve'nə ya kà də m̀ sə lap mandzè də m̀ cep ve' bə ve' ya bwiḡḡ kwa bohòmù, nè jəḡ m̀ co ḡwè yeḡ. M̀ sə ləp yàm-e yusè yà'a nè ḡù Nwi kwa bə zēḡ. A ye-a də m̀ sə ləp mandzè ḡḡòḡù də ya bwiḡḡ kwa bohòmù wo fana m̀ kà yà'sə ḡḡà fàk Krèst nè zìnə ye.

*Pol Tsè' Rēḡsə Mvè'nè
Yi À Bùuḡ ḡḡà Ntum Jisòs*

¹¹ Bwema am wèḡ, m̀ dzəm də wèḡḡ rìḡ tse' də ncèp nè m̀ ànə tsoho fa wèḡ ànə, nà' ka yu nè à tsərə kok nà' ḡwè yeḡ. ¹² M̀ à ka nà' bohòḡwè jəḡ, ḡwè ànə ka m̀ nà' yi sè yə'rə fa. Jisòs Krèst à ni tsè' fa m̀ nà' yi bə tu ye.

¹³ Wèḡ rì nsàp ḡwè nè m̀ ànə ye ḡhà nè m̀ à sə be' to mèḡù mandzè bùu Jus wèḡ nà'a laḡ. Mvèk ànə à ye, m̀ à sə tùksəḡè bùu cos nè Nwi nè ve'è wùriḡ. M̀ sə ḡù tson meḡu də m̀ ləsə nà' ləsə.

¹⁴ Bùu sè vesiwèḡ à ye wàk pwe', mòk à ka m̀ kuəp lok, bə mandzè nè m̀ ànə sə be' bum sè bùu Jus wèḡḡ ḡḡèḡ. M̀ à sə be' mandzè bum sè tàcici avès wèḡ à sə ḡùu bə ntum àm pwe' nè pwe'. ¹⁵ Yà' kə tesə və kə də, Nwi ànə cokfis nòḡsə m̀ zok ḡḡa wo ka m̀ ntòdzə. Yi a to m̀ bə bònəm ye də m̀ ye ḡwè nè nje. ¹⁶ Yà' ànə boḡ kok yi fana yi niḡtsok fa m̀ mo ye nè də ya m̀ tsoho fa bù lakmvum wèḡ Ntirè nè Bèboḡ nè nà'a bə liḡ ye nè. Yi ànə nitsok fa m̀ mo ye nè fana, ves ḡwè nè mò'fis à ka bə zēḡ taḡḡ lok. ¹⁷ M̀ à ka də m̀ lo kə ye bùu sè Nwi ànə to to ntòwo co ḡḡàa ntum Jisòs wo sè wo cu Jòrosalèm

yà'a sè lò. Mù à lòkok yàm, nè lo mvwe' nzenḡòḡ Aràbiyà. Mù à kè cu fo', mù bwìḡ foho vè mvwe' lak Dàmaskù. ¹⁸ A cà lùumḡòḡ tɛ', mù lo Jòrosalèm dè mæ kə ye Pità ya vesi riinj ni' avès. Vesi à cu fo' nùumbu hum-ncòp-tàḡ. ¹⁹ Mù à ka ḡwè nəmòk nè yi ḡḡà ntum Jisòs ye lok. Mù à yə mèḡù Jem nè yi moma Tà Jisòs nà'a yìyi. ²⁰ Yusè mù sè còm fa wèḡ yè'e zìnə. Nwì rì tse' sè' dè mù sè kà yè'sə mvwès cì'. ²¹ Yà'sə à mèe, mù kɛ' lo mvwe' nzenḡòḡ Sìriyà bə Silisiyà. ²² Mvèk ànə à ye ḡḡa bwema sè wo cu mvwe' coos sè mvwe' nzenḡòḡ Jùdiyà wèḡ ka mæ mælisè ntòye ja'a lok. ²³ Wo à yuk mèḡù mvè'nè bwìḡ a sè cèp kɛ'cà bə liḡ àm də, <<ḡwè nè yi à sè tũksəḡè vesùwèḡ, nè sè lap mandzè dè yi ləsə Ntirè nè Bèboḡ nè nà'a sè tsòho fa bwìḡ ḡḡa'a dè yà'a dzəmtse' bohòKrest.>> ²⁴ Fana wo sè ḡèḡ Nwì bùu tu àm.

2

Pol Kè Tsèḡ ḡḡà Ntum Jisòs Sè Mvwe' Lak Jòrosalèm

¹ Lùumḡòḡ hum-ncòp-kwè à càa fana mù bwi foho lo fe'lə mæ Jòrosalèm anə sèmok. A lòcà ves Bànabà fana Taitòs lo sè' vesi wèḡ. ² Mù à kok lòmbwa bùusè Nwì à nitsè' fa mæ dè mæ ḡḡ mbwa. Mù à kè dzèḡ, mù ye to ntòbùu sè bwìḡ à sè jəḡè wo co bùu sè mantombi mæ cos nè fo' nè wèḡ. Vesiwèḡ cum ntsəm, mù tsok rɛḡsə fa wo yusè mù sè tsoho fa kɛ'cà bù lakmvum wèḡ sə. Mù à tsè' ve'nə bùusè mù à ka dzəm dè fàak sè mù à ḡù to bə sè mù sè ḡù ḡḡa'a wèḡ maha wà dzəm. ³ Anə ḡḡ wo dzəm ncèp àm nè. A ye-a sè dè Taitòs nè vesi wèḡ à ye nè mo lak Gris fana wo à ka yi dè yi nè kom tsoḡ tu mbəmbam ḡkuḡ ḡḡa yi ye krètèḡ dək fa. ⁴ Wo ànə taḡ bə ncèp ènə bùusè bùu səmok sè wo à sè bòrə dè wo krètèḡ wèḡ à wooḡ ni vè sè' fo', nè sè dzəm dè wo kom fa Taitòs tu mbəmbam. Wo ànə wooḡ ni vè ḡḡkè ja'a ya wo riḡtse' mvè'nè wo jipsə ncu avès nè Jisos Krest a fi mè'rə ves laḡ nè. Wo à sè dzəm yàwo dè vès cum mali co ḡkwèḡ bohòlæk bùu Jus wèḡ sə. ⁵ Anə

ḡḡ vès kà wo mandzè ko momjo ve'ɛ fa lok, ya vès nonḡsə bum sè yà' cu bə Ntirè nè Bèboḡ nè rərəḡ, ya wèḡ nè kə tse' yà' ḡḡa yà' cu mèḡù sè' rərəḡ mvè'nə.

⁶ Bohòbòp bù nè bwìḡ à sə jə wo co bùu sè mantombi yà'a, ḡḡà nè mù ànə tsoho rɛḡsə wes fa wo Ntirè nè Bèboḡ nè mù sè tsòho fa bwìḡ nè, fana wo à ka mæ dè yumok cu sè mæ nè ḡḡ ḡkuḡ dək lok fa. (Wèḡ riḡ à? Bùu yà'sə wèḡ ànə ye-a sè bùu sè mantombi ve'nə fana mù à ka yàm yà'sə co yumok jəḡ bùusè bwìḡ mèḡù mælisè Nwì yəyərè pwe'.) ⁷ Bùu sè mantombi wèḡ sə à yə dè Nwì a fa mæ ncèp nè laḡ zìnə. Wo riḡ dè yi tum mæ ḡḡkè tsòho fa Ntirè nè Bèboḡ nè bohòbù lakmvum, mvè'nè yi ànə tumsə Pità fa' sè' bə ncèp nè ḡḡkè tsòho fa bùu Jus wèḡ yà'a. ⁸ Wo à yə dè Nwì nè yi à fa Pità ḡḡ, nè tumsə nà' ḡḡòye ḡḡà ntum ye bohòbù Jus wèḡ nè, mèḡù sè' yi nè, nè yi a fa mæ ḡḡ dè ya mæ ye ḡḡà ntum bohòlakmvum wèḡ. ⁹ Jem bə Pità nè ye Jon sè Krètèḡ sè fo' jəḡè wo co bùu awo sè mantombi wèḡ à rɛḡ yàwo sè' dè Nwì a fa mæ nsàp fàk ènə laḡ zìnə. Fana wo fa ves Bànabà bo ḡḡònitsè' dè vesi wèḡ mok mvwe' mò'fis. Vesi wèḡ cɛp, nè dzəmtes mvwe' mò'fis dè ves Bànabà lo yàvès bohòbù lakmvum ya wo lo yàwo bohòbù Jus wèḡ. ¹⁰ Wo à fa mèḡù ves ntip nè mò'fis dè vès kà nà' swì. Nà' à ye dè, vès lòo, vès kà ḡḡà jìḡ sè mḡḡorè wo wèḡ swì. Wo à sè cèp yè'sə ḡḡa mù à sè tsərə sə ntùù mù sè' wùriḡ dè mæ nè sè tesə ḡḡà jìḡ wèḡ sə.

Pol Sa'rə Pità

¹¹ ḡḡà nè Pità à kè tsèḡ ves mvwe' lak Antiyòk fana mù à sa'rə yi jəja bùusè yumok sè yi à ḡù à ye jəja kwarḡḡaḡ dè yà' ka rərəḡ yèḡ. ¹² Yusè dè Pità à vè to, yi sə zɛ be'lə zɛzɛ bə bù lakmvum wèḡ mvwe' mò'fis, yumok kà fo' bɛp. Anə ḡḡ Jem tum vesə bùu səmok wèḡ. Wo à kè dzèḡ, Pità kà mok ḡḡòzɛ be'lə bə bùu sè bə yà'wèḡ zḡḡə sə mok dzəm. Yi à ḡù ve'nə bùusè yi ànə wəp bòp bù nè wo dəkḡè dè tse'ḡḡa wo kom fa ḡwè tu mbəmbam ḡkuḡ wo riḡ ḡḡḡḡàḡ co

krètèŋ yà'a wèŋ. ¹³ A ye ve'nə fana Krètèŋ mok sè wo cugè fèŋ nga wo bùu Jus wèŋ ye ngògorə yàwo sè'. Wo à gù tè Bànabà bə tu ye be' mok sè' nsàp mandzè àwo nə. ¹⁴ Mù ànə geŋ də mɔ ye də wo sè kà mandzè Ntirè nè Bèboŋ nə rərəŋ sə be' fana mù cep bohòPità jəja də, <<Wù rì də wu ɲwəə Jus, nə sə gɔ bum co ɲwè lakmvum. Fana njo nè wù sè ləp mandzè ngòbwi' bù lakmvum wèŋ də wo sə gɔ bum yàwo mvə'nə bùu Jus wèŋ gùgè bum yè'sə bùu yà?>>

*Mandzè Lùŋ Megu Mò'fis:
Dzəm BohòJisòs Krèst*

¹⁵ Yusə də, vesi wèŋ bùu Jus sè bwe nze, vès ka pegè yeŋ. Vès ka bùu sè də wo ka mandzè nè Nwì dzəm nà'nə riŋ yà'a yeŋ. ¹⁶ Vès rì sè' də mandzè nè co ɲwè nonjsə lùuk bùu Jus wèŋ sə, də ya Nwii duk də yi ka jòn tse' bùè. Megu nga ɲwè fa ntum ye bohòJisòs Krèst yiyi ɲkuŋ fana Nwì duk də ngəŋgəŋ ka nzak tse'. Ye də vès yàvès sè', vès a fa ntum avès bohòJisòs Krèst nə, ya Nwii duk də vès ka nzak bohòyi tse' bùu Jisòs nə. Ka bùusè də vès nonjsə lùuk bùu Jus wèŋ yeŋ. Bùsə ɲwè nonjsə kpɔ-a lùk co yà, kaco Nwì duk də nà' ka nzak tse' yeŋ lok.

¹⁷ Kàmòk aco ɲwè nəmòk sə tsərə də vès sè vès sè ləp ngòye kəkùrè bohòNwì bə mandzè nè ngòdzəm bohòKrèst nə də, vès sè' ngàa gɔ bɔp bùusè vès sè kà lùuk bùu Jus wèŋ nəmsə àlɛ'. A ye-a ve'nə zinə ye də Krèst sə gù ves ngògù bɔp. A ye-a nga nsàp tsətsərə mòk cu ve'nə zinə, ye də nà'a bə jòn, bùusè aco Krèst gɔ ɲwè ngògù bɔp anə yè'sə va? ¹⁸ Yusə lɛ də, a ye-a nga ɲwè mè'rə màk lùuk bùu Jus wèŋ, nə və kə te' lokoksə fe'lə yà' səmok, ye də ngəŋgəŋ sə gù yà'sə yusə Nwì ka bə zeŋ kwa. Kè ka ve'nə yeŋ-ɛ? ¹⁹ A gù mù sè lùuk yà'sə ɲkuŋ mù riŋ də mandzè nè co də mù nonjsə yà', nə kə ye mantombii Nwì co ɲwè nè bəboŋ bùu zeŋ bùè. Yà'a mvwe' sè mù yəŋ yàm mok bohòlùuk sə co ɲwè nè mù a kpɔ løyàm laŋ, co lùk kà mù yumok gù fe'lə; a ve'nə ya mù cum megu mok ncu nè də Nwì tse' mù yi.

²⁰ Aco mù duk də ghà nè wo à tɛ'lə Krèst muntəŋ nà'a, wo à tɛ'lə be'lə vesi bəbe'. Nà'a njo nè mù cèp də ncu nè mù sə cu nà' nga'a nè'e ka nè njàm mok yeŋ fe'lə, a ncu nè Krèst sə cu nà' ndzə ni'ì mù anə yi. Ncu nè mù cu sə nzeŋgòn fèŋ nga'a, a mok nè də mù fa ntum àm bohòmo Nwì nè yi à dzəm mù, nə fa ni' ye co satikà' bùu tu am. ²¹ A ye-a də ɲwè nonjsə lùk ɲkuŋ Nwì duk də ngəŋgəŋ ka nzak tse' fana ye də kpɔ nè Krèst ànə kpɔ nə nà' ka fàk tse'. Bohòmù yàm mù nə kà bəbo nè Nwì nə co yu nè nà' ka fàk tse' ve'nə jə yuk.

3

*Dzədzəm Lègè Bə Səsè,
Lùk Lə Ye Bə Ndò*

¹ Wèŋ ləm à bùu Gàlesiyà wèŋ? A bùsə weŋ ləm ndà? Vès à tsè' reŋsə fa weŋ jəja bə kpɔ Jisòs Krèst mvə'nə wo à tɛ'lə yi muntəŋ yà'a laŋ. Ka ve'nə yeŋ-à? ² Mù fek megu-a weŋ ncèp nè mò'fis nè'e nè. Ghà nè Yòŋsə Nwì ànə ni sə ntum wèŋ fa' nà'a, ànə ye bùusè də wèŋ sə nonjsə lùuk bùu Jus wèŋ à? Ka ve'nə yeŋ. Anə ye bùusè wèŋ anə yuk Ntirè nə Bəboŋ nə, nə dzəm nà'. ³ Wèŋ jè'rə ve'nə yè'sə bùu yà? Wèŋ à yèto, wèŋ sə naaŋ tu bohòYòŋsə Nwì ngògù weŋ ya wèŋ ye yəyərə. Nə gɔ kok bwi nga'a yà ɲkuŋ wèŋ li bùuŋ, nə sə gi mok bə ɲaaŋ sè yàwèŋ nɛ? ⁴ Wèŋ à reŋ mè bum sè yà'a gugun ve'ɛ wùriŋ laŋ. Ye də wèŋ jə bum yà'sə pwe' nga yà'a ca wà à? Mù tsəm də yà'a nə kà wà lɛ cà. ⁵ Wèŋ a yə mvə'nə Nwì a fa weŋ Yòŋsə ye nə, nə sə gɔ fàak sè gugun mətətsərə wèŋ sè' bə yòŋsə ye nə sè laŋ. Ye də wèŋ sə duk yè'e də yi a sə gù nsàp fàk ènə bùusè wèŋ sə nonjsə lùuk sə à? Ka ve'nə yeŋ lok fuk. A ye bùusè wèŋ à yuk Ntirè nə Bəboŋ nə, nə dzəm nà'.

⁶ Wèŋ kùk ja'a na yàwèŋ Abrahàm è. Wo à còm ndzənə ɲwàk Nwì mvə'nə yi ànə fa ntum ye bohòNwì fana Nwì jəŋ yi co ɲwè nè yi kəkùrè. ⁷ Yà'sə sə nitsə' fa vesùwèŋ də bùu sè wo fa-a ntum awo bohòNwì fana a wo sè wo bwe Abrahàm sə. ⁸ Aco vès taŋ yumok ndzənə ɲwàk də,

Nwii nè kè jè bù lakmvum wèŋ co wo jì jòn bùusè wo fa ntum awo bohòyi Nwì. Yà'a mvè'nè Nwì-à fa ntirè nè bèbon nè bohòAbràham njamòk. Nwì tsok fa Abràham nè dè, <<Mu nè se nzenḡon nè pwe'fo' bùu wù nè mò'fis.>> ⁹ Ye dè yà' mègù sè' mvèk ànè dè Nwì ànè se Abràham bùusè nà' à dzəm tse' ncèp ye, fana yi sègè ndaaŋwè pwe' nè nà' dzəm ncèp ye nè sè'.

¹⁰ Bùu sè wo sè naaŋ yàwo tu ḡonòŋsè lùk pwe'fo' ndòo nè yuŋ wo. Wo à còm nòŋsè yà' ndzənè ḡwàk Nwì laŋ dè, <<Nwè nè yi kà-a dè yi bɛ' fi tse' lùuk sè wo à còm ndzənè ḡwàk lùk sè làaŋ, nè sè ḡu mvè'nè yà' sè dè ḡwè tse' ḡògùu sè pwe' nè pwe' ḡù fana ye dè ndòyù ḡḡèḡḡ laŋ.>> ¹¹ Vesùwèŋ rì dè kaco lùuk sè ḡu ḡwè yi yəŋ m̀lisè Nwì co yi ka nzak tse' yeŋ. Bùsè yà' cu mvè'nè wo à còm yà' ndzənè ḡwàk Nwì dè, <<Nwè nè yi kəkùrè m̀lisè Nwii nè cu fo' bùusè yi fa ntum ye bohòNwì.>> ¹² ḡòfa ntum bohòNwì ka yumok ḡògù bè lùk tse' lok, bùusè lùk sè dzəm ye dè ḡwèe nòŋsè yà' nòŋsè. Bùsè yà' mègù mvè'nè wo à còm yà' ndzənè ḡwàk Nwì dè, <<A ye-a ḡa ḡwè nòŋsè wes lùuk sè làaŋ, fana ye dè yi nè cum fo' bùu lùuk sè.>> ¹³ Ye dè ndòyù vesùwèŋ laŋ bùusè a ka lùuk sè làaŋ nòŋsè wes. Krest à kè ləksə fis ves yi, nè jəŋ ndònè nà'a nè njàvès nè, nè naaŋ m̀tuhù yi, nè kpɛ m̀ntəŋ. Yà'a mvè'nè wo a còm yà' ndzənè ḡwàk Nwì dè, <<Nwè nè wo kə'ə yi m̀ tuhù pwe', ye dè yi bèk ndòbohòNwì laŋ.>> ¹⁴ Ye dè Jisòs Krest à kè jè ndònè njàvès nè, dè ya bù lakmvum wèŋ nè kə tse' sèsè nè Nwì-a kà' Abràham dè yi nè se nà' bə zəŋ nè sè'. Ya vesùwèŋ tse' Yòŋsè Nwì nè yi a kàk dè yi nè fa ves nè sè' bùu Jisòs nè.

Kaco Lùk Kupsə

Yusè Nwì Kàk Yà' Yəŋ

¹⁵ Bwema am wèŋ, m̀ nè jəŋ yumok sè vesùwèŋ rìŋ bə zəŋ pwe' nè tsok rəŋsə fa wəŋ nza' rùk nè ye ntirè nè bèbon nè. Wèŋ tsərə-a mvè'nè bwiŋ ba zɛ rùk bə yumok. A yegè dè a ye-a ḡa wo dzəm

tes bə zəŋ mvwe' mò'fis laŋ, ḡwè nəmòk kà nà' mok kè kùm fe'lè. Wo ḡù wes nà', kaco ḡwè nəmòk kə yamsə naaŋ gesə fe'lə yumok mbwa mok yeŋ. ¹⁶ Yà' mègù yà'sə sè' ve'nə bə rùk nè Nwì ànə zɛ bə Abràham, nè kak fa nà' bə ḡwì bù ye mòk wèŋ yà'a. Wo ànə com bum yè'sə, yà' kà dè Nwì ànə kak Abràham bə ḡwii bù ye sè pwe' ye. Yà' à ye dè mègù ḡwì ye nè mò'fis, nè a Jisòs Krest nè. ¹⁷ Yusè m̀ sè cèp sè dè ve'ɛ. Nwì ànə zɛ rùk bə Abràham. Ye jəŋ m̀mvè'ànə, à cà luumḡḡ ḡkù kwè bə hum tɛ' ḡkuŋ Nwì kə fa bùu Jus wèŋ lùuk sè yàwo sè. Ye dè lùuk yà'sə ka ḡaaŋ sè ḡògù bupsə to yusè Nwì à kàk, bə Abràham nè cəp tes me sè tse'. ¹⁸ A tse' a bum sè Nwì à fa bwe ye wèŋ bùusè a nòŋsè lùk, ye dè a ka yà' bùusè yi à kà' kà'a tse'. Vesùwèŋ rì tse' zìnə lɛ dè Abràham à tse' bum sè bèbon yè'sə bohòNwì bùusè Nwì ànə kàk nà' dè yi nè ḡu fa nà' ve'nə wà.

Njo Nè Nwì Anə Fa Bwiŋ Lùk Bùu Zəŋ Nə

¹⁹ A ye-a ve'nə, ye dè njo nè Nwì ànə fa bwiŋ lùuk yà? Nwì ànə fa lùuk sè dè ya vesùwèŋ rìŋ bəp bə zəŋ. Yi ànə fa lùuk sè dè yà'a sè niŋ tsok fa ves mandzè m̀nə mvèk momjo ve'ɛ, ḡkuŋ ḡwì mo Abràham nè Nwì à kàk dè yi nè fa bum sè bèbon bohònà' nè kə dzeŋ. Nwì ànə fa lùuk ye sè ndzə bohòmasinjaa ye dè yà'wèŋ kə casə fa ndzə bohòḡwè nəmòk nè yi tə m̀tsətsə'rəə ḡwè nè ye yi, Nwì. ²⁰ A ye-a dè ḡwè nəmòk tə m̀tsətsə'rəə, ye dè ḡḡèḡḡ tə yà'sə m̀nə tu bwiŋ ba. Bə ma nè dè Nwì ànə kak Abràham fana Nwì mègù fa'nə yi yi bə tu ye.

²¹ Ye dè yà' sè nitsè' yà'sə dè lùk bə yusè Nwì à kàk sè, sè ka mvwe' mò'fis ḡi à? Hai' ka ve'nə yeŋ. Anə ye-a dè lùuk sè tse' ḡaaŋ sè co yà' fa to ḡwè lùŋ bwèrɛ yà' à ḡù to bwiŋ ḡòyəŋ bohòNwì co wo ka nzak tse' sè'. Yusè mègù kə dè nsàp lùk mòok ve'nə bùè. ²² Wo à còm yà' ndzənè ḡwàk Nwì dè, ḡaaŋ bəp kotse' nzenḡon nè pwe' yi. Yè'sə ye ve'nə ya ḡa bùu sè wo a fa ntum àwo bohòJisòs Krest wèŋ, a wo sè wo nè caŋ gesə bəp,

nə kə tse' bum sè Nwì ànə kak də yi nə fa bùu sè wo tse' dzədzəm bohòKrest wèŋ sə. ²³ A ye mantombi nga mandzè nè də bwiiŋ dzəm bohòJisòs nè'e à ka ntòmuhu to fana yà' sə səsə co lùk ànə jəŋ bwiiŋ pwe', nə lok tes wo co ŋgàa ndapndzəm wèŋ, tètè mandzè nə à kə muhu bohòvès anə. ²⁴ Lùuk sə ànə sə gùmsə tse' bwiiŋ ŋgònitsə' fa bwiiŋ mandzè nə tètè kə wes bə mvək nè Jisòs Krest à vèə. Yà' à ye ve'nə tè ghà nè yi à vè nə fana ye mok də vès sè a fa ntəm avès bohòyi, vesùwèŋ nè kə ye m̀l̀isè Nwì co bùu sè wo ka nzak tse'. ²⁵ Nè ŋga'a nè mandzè nə a nènə to laŋ də vesùwèŋ fa ntəm bohòJisòs fana vesùwèŋ ka yumok ŋgògùmsə bwiiŋ mok tse' fe'lə. ²⁶ Wèŋ sè wèŋ a be'lə mok wèŋ Jisòs wèŋ mvwe' mò'fis pwe'fo' wèŋ mok bwe sè Nwì bùusè wèŋ a fa ntəm bohòyi. ²⁷ Ndàaŋwè pwe' nè yi a bàptəsə laŋ, nə ye bə Jisòs mok mvwe' mò'fis, fana ye də ŋgəŋgəŋ a te' jə tse' yà'sə mok mandzè nè Krest nə mvè'nə yi cugè ncu nje. ²⁸ Ye də a ye-a ŋga wu ŋwəə Jus kə wu ŋwè lakmvum àlɛ, zəzok ka fo' yeŋ. Wu ye-a moŋkwèŋ kə mo nze àlɛ, zəzok ka fo' yeŋ. Wu ye-a ŋwəmbam kə ŋwàŋwè àlɛ, zəzok ka fo' sè' yeŋ. A ve'nə bùusè wèŋ a be'lə pwe' ndzə ni'ì Jisòs, nə ye mok mò'fis. ²⁹ A ye-a də wèŋ cu sə baa Jisòs fana ye də wèŋ ŋgwì bù Abraham, wèŋ nè kə tse' bum sè Nwì à kàk yi sə.

4

Wèŋ Ka Mok Ŋkwèŋ Yeŋ, Wèŋ Mok Bwe Nze

¹ M̀ dzəm ŋgòtsə' rəŋsə fe'lə fa wèŋ bum yè'sə səmok. Yà' m̀gù co mo l̀ə mòk nè yi nè kə tse' bum tè' ye ntsə'mòk pwe' yi. A ye-a sè də bum tè' ye sə cu sè ye ve'nə fana ghà nè yi cu ntòl̀ə, yi megu co ŋwè nè yi ŋkwèŋ. ² Ghà nè yi cu mo l̀ə ànə fana bùu mok wèŋ nə sə kək yi, mok sə jəŋ fa yi ŋkərè bə bum ye sə tètè tè' ye nə kə duk ntsə'mòk də nà' gũŋ kùrə laŋ. ³ Yà' m̀gù bohòvesùwèŋ sè' yəyərè m̀mvək ànə. A ye to mantombi nga vesùwèŋ ka bum sè Nwì sə pwe' làaŋ ntòriŋ wes yà'a, vesùwèŋ ànə ye megu co

ŋkwèŋ bə l̀uk sè bùu sè sə nzeŋgòŋ wèŋ à sə yù yà' də wo sə be' mandzè Nwì sə. ⁴ M̀vək à kə kùrə ve'ɛ kap fana Nwì tumsə vesə mo ye sə nzeŋgòŋ anə. Ŋwàŋwè dzə mo Nwì nə yi. Mo nə à ye ŋwəə Jus nə sə be' mandzè l̀uk Musì sə sè'. ⁵ A ye ve'nə də ya yi fis bùu sè wo cu sə baa l̀uk wèŋ də ya nga wo bùuŋ lo mok bwe Nwì wèŋ. ⁶ Ŋga'a nè wèŋ bwe Nwì wèŋ yè'sə, Nwì a tumsə yòŋsə mo ye nə də nà'a ni sə ntùvès. Yòŋsə ye nə sə gũ ves ŋgòto yi də <<Pàpa, tè'.>> ⁷ Ye də wèŋ ka ŋga'a mok ŋkwèŋ yeŋ, wèŋ mok bwe nze. M̀vè'nə Nwì a jə wèŋ mok co bwe ye fana wèŋ tse' bum sè yi nòŋsə fa yà' bohòbwe ye wèŋ sè' pwe'fo'.

Wèŋ Bwi Foho Və Lɛ M̀vwe' Mandzè Nè Zinə

⁸ A ye to mantombi nga wèŋ ka Nwì ntòriŋ fana wèŋ megu co ŋkwèŋ bohòbum sè yà' ka Nwì yeŋ. ⁹ Ŋga'a nè'e wèŋ a rì Nwì mok laŋ; kènə m̀ duk lɛ də Nwì a rì wèŋ mok co bwe ye wèŋ laŋ, fana wèŋ sə lap ŋgòfoho lòfe'lə mvwe' bum sè yà'a jì nàŋ wà, sè bùu sè sə nzeŋgòŋ wèŋ sə gũ də wo sə be' mandzè Nwì fo' yè'e bùu yà? Wèŋ dzəm ŋgòfoho ye fe'lə co ŋkwèŋ səmok à? ¹⁰ Njo nè wèŋ sə nòŋsə kɛ'cà də nùmbu nè'e nè ghaŋ, ŋwə nè'e zok, mvək nè'e zok nə ye bə l̀umŋgòŋ wèŋ yè'sə bùu yà? ¹¹ Wuə sə ko m̀ bə nsàap bum sè wèŋ sə gũ yà'sə wùriŋ. M̀ sə tsərə də kàmòk fàak am sè m̀ à gũ m̀tsətsə'rəə wèŋ yà'a nə maha b̀p fa' ŋgwàŋ àlɛ.

Pol Wa Də Bùu Gàlesiyà Ka Yi Co Ŋge' Jəŋ Fe'lə

¹² Bwema am wèŋ, m̀ wup fa wèŋ bo wùriŋ də wèŋ ye co m̀, sè' m̀mvè'nə m̀ a bùuŋ mok sè' co wèŋ yè'e. Wèŋ a ka m̀ b̀p gũ yuk. ¹³ Wèŋ rì də, ghà nè m̀ à vè to ŋgòtsòho fa wèŋ Ntirə nè Bèboŋ nə nà'a, m̀ ànə sə cum vesùwèŋ bùusè m̀ à sə yayaa. ¹⁴ Yiya àm nə ànə ye nsàp nè co wèŋ caŋ m̀ fana wèŋ kà m̀ co ŋwè nè wà sè ca m̀k. Wèŋ à kotse' m̀ bəboŋ co wèŋ sə kotse' masinjà Nwì. Aco m̀ duk də wèŋ à kotse' m̀ co wèŋ sə

kotse' Jisòs Krèst bə tu ye. ¹⁵ Mvək ànə à ye, wèŋ sə kwa bohòmù ve'ε wùriŋ. A bup kok ŋga'a yà? Mvək ànə à ye, wèŋ ye ve'ε kəkurə ŋgògù fa mu yu yà pwe'fo'. A nə ye-a sè də ŋwèe cokfis mvèmlis ye, nə fa mu də bwèrε yi à fa ve'ε nàk. ¹⁶ Wèŋ ka mu ŋga'a mok co ŋge' dzəm bùusè mù sè tsè' fa weŋ zìnə sè à? ¹⁷ Bùu sè wo sè jipsə weŋ yà'sə wèŋ sè là ŋgàŋ də ya wèeŋ dzəm wo. Megu kə duk də, njo nè wo sè gù ve'nə bùu zeŋ nə ka bəboŋ yeŋ. Wo sè ləp də vesùwèeŋ ga'a ya wèeŋ dzəm mok wo. ¹⁸ A ε bəboŋ ŋgòlæp ŋga a ye-a də njo nè wù sè gù yi ve'nə nə nè bəboŋ na. Yè'sə zìnə nè ghà yà pwe'fo', a dzəm ye ŋga mu vesùwèŋ kè ŋga mù ka fo' yeŋ pwe'. ¹⁹ Bwe am sè mù tse' weŋ sè ntùù mù ve'ε bəboŋni. Mù sè yə fe'lə fa weŋ ŋgə' sèmok co ŋwà nè yi sè ghà mwe. Mu nə sè ye ŋgə' ve'nə tətè tse'ŋga mù yə bə lis am də wèŋ tse' nsàp kù gi nè Krèst nə ŋkuŋ. ²⁰ Mù anə ye-a vesùwèŋ bwèrε də mù riŋ ŋgòtsè' tsərə fa weŋ bum yè'sə làaŋ. Nkərə àm jip wes bùu wèŋ pwe'.

Gbu' Nè Bə Liŋ Sàra Nə Ye Hagà

²¹ Wèŋ sè wèŋ sè dzəm də wèeŋ be' mandzè lùk yà'a, wèŋ tsok mu də wèŋ sè rεeŋ yusè lùk sè sè dzəm də wèeŋ gu sè sè pap à? ²² Wo à còm ndzənə ŋwàk lùk nə də, Abrahàm ànə tse' bwe ba. Yi ànə dzə mòk bə ŋwà nè yi mo ŋkwèŋ, nə dzə mòk bə ŋwà nè yi ye mo nze. ²³ Mo nè ŋwà ŋkwèŋ ànə dzə nə, wo à dzə yi ye mvè'nə ndàaŋwè pwe' dzəgè mwe yè'e. Mo nè ŋwà nè yi mo nze à dzə nə à ye ye mvè'nə Nwì ànə kak Abrahàm ve'nə. ²⁴ Ncèp ènə nja yè'sə bə gbu' mwè. Bèba sè ba, Hagà bə Sàra, wo tə yà'sə bə tu nsàap rùk ba sè Nwì a zə yà' yi. Hagà nè yi ŋwà ŋkwèŋ nə tə bə tu rùk nè Nwì à zə nà' mənə nda Sinà ghà nè yi à sə fa Musi lùk nà'a. Bwe ŋwà ènə pwe'fo' wo à dzə wo co bwe ŋkwèŋ wèŋ. ²⁵ Mvè'nə Hagà tə bə tu lùk nè Nwì ànə gu mənə nda Sinà nè mvwe' nzeŋgòŋ Àràbiyà nə, fana yi tə fe'lə sè' bə tu lak Jòrosalèm nè niè' nè'e sè'. Busè Jòrosalèm nə bə bwe ye wèŋ pwe' cu sè' ŋkwèŋ bohòlùk sè Nwì ànə fa wo sè. ²⁶ Jòrosalèm nè mubu nə ka ye

ŋkwèŋ yeŋ. Vèes yàvès bwe Jòrosalèm nà'nə. ²⁷ Mvè'nə yi ma avès ve'nə fana a zìnə də yi tse' bwe ŋkùuŋ mvè'nə wo à còm bə lak yè'sə ndzənə ŋwàk Nwì də, <<Wù ŋwà nè wù ka mwe dzə nə, kwa yu yò.

Wù ŋwà nè wù ka mwe gha yuk, gùrə yu yò.

Busè ŋwà nè yi cu jì mwe ànə nè kè tse' nə casə ŋwà nè yi à lògù nə tse' bwe.>>

²⁸ Bwema am wèŋ, wèŋ a bùuŋ yàwèŋ bwe Nwì bùusè Nwì ànə kak ve'nə. Yà' mègù sè' mvè'nə Nwì ànə kak Abrahàm ŋkuŋ fana Sàra nə dzə Azik yà'a. ²⁹ Mo nè Hagà à dzə nà' mvè'nə ndàaŋwè pwe' dzəgè mwe nə, à sè tùksəgè mo nè wo à dzə yi ye bə ŋaŋ Yòŋsə Nwì nə. Yà' mègù niè' sè' ve'nə. ³⁰ Wo à còm ndzənə ŋwàk Nwì də, <<Be' fis gesə ŋwà ŋkwèŋ bə mo ye fo'. Ka bəboŋ də mo ŋwà ŋkwèŋ nə kə tse' bum tè' ye yi yeŋ. A kə tse' yà' ε mo nè ma yee mo nze nà'a.>>

³¹ Bwema am wèŋ, yè'sə sè nitsè' fa vesùwèŋ də, vesùwèŋ ka bwe ŋwà ŋkwèŋ nə yeŋ. Vesùwèeŋ bwe ŋwà nè yi ye mo nze nà'a.

5

Vesùwèeŋ Kà Nkwèŋ Mok Bùuŋ Fe'lə

¹ Krèst ànə fiŋ me'rə vesùwèeŋ mvwe' lùk sè yà' à sə kohotse' ves. Ye də wèeŋ təeŋ guŋguŋ co bùu sè wo à swè'ε tesə laŋ anə. Kà də wèeŋ gu co wèeŋ kə cum fe'lə co ŋkwèŋ sèmok duk.

² Wèeŋ yu'rə ncèp àm nè'e bəboŋ. Mù sè tsè' fa weŋ mùu Pol də, a ye-a ŋga wèŋ dzəm də bùu yà'a wèeŋ kom fa weŋ tu mbəmbam ŋkuŋ ya wèeŋ bùuŋ Krətèeŋ sè zìnə fana ye də wèŋ sè jə yusè Krèst à gù bùu wèŋ yà'a co yà' ka fàk bohòwèŋ anə tse'. ³ Mù sè tsè' weŋ sè mok də a ye-a ŋga ŋwè kə kom tu ve'nə fana ye də ŋgəŋgàŋ ni cu yà'sə mok sè bàa lùk, ŋgògù yusè lùk sè duk pwe'. ⁴ Wèŋ sè wèŋ sè ləp mandzè də wèeŋ nè yəeŋ mülisè Nwì co bùu sè bəboŋ njo nè də wèŋ sè nòŋsə lùk yà'a, mu tsok weŋ də wèŋ a ga'a tesə bohòKrèst laŋ. Wèŋ a gèsə ni' awèŋ mvwe' sè co bòvəm nè Nwì

nə kà weŋ tɛsə. ⁵ Bohòvesùwèŋ sè a sə kà tu bə yà'sə naaŋ fana a sə kùk lis yàvès də Nwii nè kə jə ves co bùu sè wo kəkurə mɛ lisə yi. A sə naaŋ yàvès tu bohòKrest bə ɲaaŋ Yòŋsə nè Rərəŋ nə də anə kə ye li vɛ'nə. ⁶ A ye-a də ves Krest wèeŋ mvwe' mò'fis fana ɲwè nè yi à kom tu bə nè yi a ka kom pwe', zəzok kà fo' ye. Yu nè guguŋ nə də, a fa ntum avès bohòJisòs Krest, nə sə niŋtsok fa bwìŋ də a dzəm yi bə mandzè nè a sə dzəm mòk bə mòk.

⁷ Wèŋ a sə lòto fa' mantombi rərəŋ vɛ'ɛ ɲjùuŋ. Wèŋ sə kà zìnə nə ɲga'a mok bɛ' fe'lə ɲga a bərə weŋ ndà? ⁸ Mù ri də ɲwè nè yi a sè lòweŋ ma nà'nə, ka Nwi nè yi ànə to weŋ nə yeŋ. ⁹ A ɲgwàaŋ zìnə mvè'nè wo dukgè də, <<Ku' nè mò'fis gù bupsəgè mok>> yà'a, kènə mɛ riŋ fò? ¹⁰ Vesùwèŋ bə Tà Jisòs Krest mvwe' mò'fis fana yà'sə sə gù mɛ ɲgòrìŋtse' də wèeŋ nə tsərə megu sè' mvè'nè mù sə tsərə yàm. ɲwè nè yi sə lap mandzè də yi cwìŋ busə weŋ ànə, a dzəm yi ye co ndà pwe', Nwii nə kà yi mè'rè. ¹¹ Bwema am wèŋ, bohòmù yàm yà' nòjəja də mù sə kà də ndaaŋwè pwe' kom tsoŋ li tu ɲkuŋ tsòhò. Anə ye-a də mù sə tsòho fa bwìŋ vɛ'nə, ye də njo nè wo sə taksə mɛ ye kə bùu yà? A ye-a də mù sə tsòho vɛ'nə bwèrɛ ntum kà ɲwè nəmòk bùu ntəəŋ Krest sè mù sə tsòho sə yaaŋ lok. ¹² Aco mù duk də bùu sè wo sə jipsə kɛ'cà wèŋ yà'sə, wo kə yak ni' awo sə co wo yak nàm.

Mè'rə Yòŋsə Nwii Nə Niŋtsok Fa Wu Mvè'nè Wu Gù Bum

¹³ Bwema am wèŋ, Nwii a to fis weŋ də ya wèeŋ kà co ɲkwèŋ bohòyumok sə cu mali. ɲga'a nè yi fiŋ mè'rə weŋ vɛ'nə fana kà də wèeŋ duk də wo nè tosə fa weŋ yà'sə mandzè mòk də ya wèeŋ gù mok yusè yà' bəweŋ pwe' duk. Wèeŋ sə dzəm lɛ mòk bə mòk, nə sə fak bohòmòk bə mòk anə sè'. ¹⁴ Busè lùuk sə pwe'fo' a kɪ be'lə ni' ndzənə mɛncèp nè mò'fis nè'e də, <<Dzəm moma yo mvè'nè wù dzəm ni' yò.>> ¹⁵ A ye-a də wèŋ sə gù bum co nàamŋgòŋ sè wo lum swè'lə kɛ'gè mok yà'a fana wèŋ kərə pap. Busè yà'a

mumvè'nè wèeŋ nə gù bupsə wes ni' awèŋ pwe'fo'.

¹⁶ Yusè mù sə tsè' fa weŋ sə də wèeŋ me'rə Yòŋsə Nwii nə niŋtsok fa weŋ mandzè nè co də wèŋ gù bum yi, ya wèeŋ kà yusè ɲgùupni' awèŋ sə dzəm gù. ¹⁷ Yusè ɲgùupni' ɲwèe dzəmgəə, kaco yà' ye cù mò'fis bə yusè Yòŋsə Nwii dzəmgəə yeŋ. Wo ba fo', mòk ka ɲge' bə mòk yeŋ lok. Yà' sə nitsè' yà'sə sè' də ye də kaco wù gù to yusè wù dzəm ɲgògù yà' yeŋ. ¹⁸ A ye-a ɲga Yòŋsə Nwii nə sə ni' fa weŋ mandzè yi fana lùk kà yumok ɲgògù bohòwèŋ tse'.

¹⁹ Kaco ɲwè mərə yiskok bum sè ntum ɲwè dzəmgè yà' yeŋ. Bum yà'sə co: sàhà, ɲgòtsərə megu nzak ɲwàŋwè bə ɲwəmbam, gù bum jì marè'tu, ²⁰ kuksə kɛ' bum sè wà co yà'a Nwii, rùm, sə bèn bwìŋ, ɲkùəm, kok ndù, bup ntum, wi', gəgà'à, sə dzəm megu bəp bù njò, ²¹ sə tsərə megu bum bùu mok, no jùu rùk, ɲgàa sɛə nə ye nsàap bum sè co yà'sə pwe'fo'. Mù sə sè weŋ ntu' mvè'nè mù ànə tsok to weŋ mantombi fa' laŋ də bùu sè wo gùgè nsàap bum yà'sə pwe'fo' nè kà mvwe' gaŋ ɲkum sè Nwii sə bə lis kə yə lok.

²² Bum sè yà' vè yàwo bohòYòŋsə Nwii vɛ'ɛ: dzədzəm, kwəkwa, fifi, kontum, kosəmanziŋ, gù bəboŋ bohòbwìŋ, ɲgòye zìnə bə bum pwe'fo', ²³ fùə, nə sə ko fəsə ni'. Bum yè'sə pwe', lùk mòk ka nè nà' sə duk də kà yà' gù yeŋ. ²⁴ Bùu sè wo bùu Jisòs Krest wèŋ a fweŋ mək gesə ntuum awo sè yà'a gùgè wo, wo sə gù bup yà'a laŋ. Yà' megu co də wo à jə yà', nə tɛ'lə zə yà' mənə ntəəŋ Jisòs Krest. ²⁵ Yòŋsə Nwii a fa ves lùŋ yi, ye də a bəboŋ də a dzəm ɲgòfa ni' avès pwe'fo' ndzə bohòyi, ya yi niŋtsok fa vesùwèŋ mandzè nè a cum ncu avès yi. ²⁶ Vesùwèŋ kà ni' sè nè, vesùwèŋ kà ɲwè nəmòk ntum jòksə, vesùwèŋ kà yu ɲwè mòk sè wa.

6

*Tɛsə Moma Yo,
Nə Gù Fàha Yo Bəboŋ*

¹ Bwema am wèṅ, a ye-a ṅga wèṅ yə ṅwè nəmòk nè yi gbù ni sənə bup fana wèṅ sè wèṅ tə gūgūṅ bə bum sè ma nè Nwì yà'a, wèṅ tēsə yi ya yi tēsə kok və ca. Wèṅ kà bə nēni' sə gū. Wèṅ sə jəṅ ṅkərə sè' də ya wèṅ kà ca sè' gbù ni lò. ² Wèṅ bək tēsə fa ndàanwè pwe' ṅgə' ye. Wèṅ gū-a vɛ'nə, ye də wèṅ sə nòṅsə lùk nè Krèst nə.

³ A ye-a ṅga ṅwè nəmòk sə jə ni' ye co yi yumok ṅga yi ka yumok yeṅ fana ye də ṅgəṅgəṅ sə bərə ni' ye. ⁴ Ndàanwè pwe' mumsə ja'a fàha ye sè yi sə gū yà' pwe'fo' bəboṅ; a ye-a ṅga yà'a bəboṅ fana yi kwa bə yusè yi a gū yà' bə tu ye, ka də būsè yi gha' ṅwè nəmòk duk. ⁵ Njo nè ndàanwè pwe' nè bək tsə li bum ye yi.

⁶ ṅwè nè yi sə yə'rə jə ncèp nè Nwì gapsə bum ye sə bəboṅ mamòk bə cicà nè nà' sə yə'rə yi nə.

⁷ Kà də ṅwèe jə'rə duk, kaco ṅwè busə Nwì ləm yeṅ. Yusè ṅwè bì gèsə lèsə nze pwe'fo', yi nè kə kɔp mègù ntsə'mòk sè' zeṅ. ⁸ A ye-a ṅga ṅwè sə bì mègù bum sè ṅgùpni' ye sə dzəm yà', ye də yi nè kə tse' fo' bum sè bup nə ye kɔp. ṅwè nè yi sə bì ye bum sè Yòṅsə Nwì sə dzəm fana yi nè kə tse' ye lùṅ nè nà'a nè mamgè fo', nè yòṅsə nə fa yi. ⁹ Vesùwèṅ gū tse' mam bəboṅ fo'. Vesùwèṅ kà wò, būsè a kà-a teṅsə fana mvəək nè kə dzèṅ nūu nè anə kɔp zə bum sè vesùwèṅ à bì yà' sə. ¹⁰ Ye də vesùwèṅ tse'-a mandzè ghà yà lòṅ, a sə gū bəboṅ bohòbwìṅ; nə ye ghak lɛ bohòbwema avès sè vesùwèṅ tse' dzədzəm Jisòs Krèst yà'a ntèṅ.

Ncèp Nè Nà' Lèsə

¹¹ Wèṅ ja'a na yàwèṅ mvə'nə mù sə còm bə bo yàm yà' sə kùk ṅkpohò nè.

¹² Mù tsok fa weṅ də bùu sè wo sə dzəm də wo yəṅ mù lisè bwìṅ co də wo bəboṅ yà'a, a wo sè wo sə bwì' lo weṅ də ya wèṅ kom tu mbəmbam sə. Wo sə gū vɛ'nə mègù də ya bwìṅ kà wo njo ncèp nè nà'a bə kɔp Krèst muntəṅ nə taksè.

¹³ Bùu sè wo sə duk də bwìṅ komtu yà'sə, wo sə kà yàwo lùk bùu Jus sè wèṅ sə sè' nòṅsə wes. Wo sə ləp mègù mandzè nè də wèṅ kom vɛ'nə ya wo

kumṅgùṅ də wèṅ dzəm ma nè njàwo nə laṅ. ¹⁴ Bohòmù yàm, kaco mù kumṅgùṅ bùu yumok yeṅ, ka ntəṅ Tà Jisòs Krèst avès nə casə. Kɔp ye nə a gū nzeṅgòṅ nə ye bohòmù mok co yusè wà. Yà' mègù co bum sè sə nzeṅgòṅ sə a kɔp wes bohòmù laṅ, fana mù kɔp yàm bohòwo anə sè'. ¹⁵ ṅwè nè yi kom tu bə nè yi a ka kom pwe'fo' zəzok ka yeṅ, ṅga wo tse'-a dzədzəm àwo laṅ na. Yu nè gūgūṅ nè də Nwì a gū būsə vesùwèṅ mok bùu sè fi. ¹⁶ Bùu sè wo sə bɛ' mandzè ncu nè fi ènə, wo bùu Izùre sè zìnə, sè Nwì tse' wo yi, Nwì fa wo fifi, nə koksə manziṅ bohòwo sè'. ¹⁷ Mù sə cèp lèsə də, ye jəṅ ṅga'a lo mantombi, ṅwè nəmòk kà mù ntəm jòksè. Ləloo mvwe' sè muni'ì mù yè'e sə nitsè' də mù ṅkwèṅ Jisòs. ¹⁸ Bwema am wèṅ, mù ləṅ də Tà avès nè yi Jisòs Krèst gū weṅ pwe' bəboṅ. Yà' a ye vɛ'nə.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak EFESO

Nwàk nè Pol à còm fa bùu Efesò ènà yi à dzəm də bwìŋ rìŋ yusè Nwì sè fùhù nòŋsə. Yi də Nwì sè dzəm ŋgòjəŋ benə vè bum pwe'fo' sè yi à gù yà' sə mvwe' mò'fis, bum sè mabu bə sè sə nzenğòŋ pwe'fo', də ya Jisos Krəest ye ŋwè nè mantombi bə zeŋ yi (Taŋ mbùp 1:10). Nwà' nə sə cèp sè' də bwìŋ pwe' cum ncu nè cù mò'fis ènə bùu yusè Jisos Krəest à gùu sə.

Ncèp gbù' sè ndzənə ŋwàk ènə sə rəŋsə fa bwìŋ nsàp ncu nè bùu Nwì wèŋ tse' nà' mvwe' mò'fis bə Jisos Krəest wèŋ nə. Mòok də cos nə co ni' ŋwè fana Jisòs ye ye tu. Kè co ndap nè wo ci nà' fana Jisòs ye lis tò'ndap nə, bùu cos ye yàwo co mbàandap nə. Mòok də cos nə co ŋgwe ŋwè fana Jisòs ye bwi ye ndum. Ncèp nè yi tip lèsə wo bə zeŋ nə də, wo jəŋ bum mà' dzèe' sè Nwì a fa wo sə nə ni tse' yà' pwe', ya ŋga wo ye gùgùŋ. Woo ye gùgùŋ fana maze' nə kà wo bə ŋkərè ye nə bòrè mà' (taŋ mbùp 6:11).

Sèsè Nè Nwì A Fa Ves Nə Və BohòJisos Krəest

¹ Còm ŋwàk nè'e mùu Pol nè Nwì a duk yi də mụ ye ŋgà ntum Jisòs Krəest nə. Mù sè còm fa nà' bohòbùu Nwì sè wo cu mvwe' lak Efesòwèŋ, wèŋ sè wèŋ sə be' Jisos Krəest bə zìnə nə ye wenə wèen mvwe' mò'fis sə. ² Mù ləŋ də Nwì nè yi tè' àvès nə ye Tà Jisòs Krəest ye bəboŋ bohòwèŋ, nə fa wəŋ fifi.

³ Vesùwèen kwasə Nwì. Yi Nwì nə ye Tè'ε Jisòs Krəest nè yi Tà àvès nə. A kwasə yi bùusè yi a sè ves, nə be'lə ves Krəest wèŋ mvwe' mò'fis, fana nə fa wes vesùwèŋ bum sè bəboŋ sè yà'a mvwe' gaŋ ŋkum ye sə pwe'. ⁴ Nwì ànə cokfis vesùwèŋ də a nə ye bùu ye bə Krəest mvwe' mò'fis, ŋga wo ka nzenğòŋ nə ntògù. Yi ànə gù ve'nə də ya vesùwèen ye bùu sè rərəŋ sè a ka nzak mantombii yi tse'. Yi ànə gù yè'sə bùu dzədzəm nè nje nə. ⁵ Nwì ànə

duk nòŋsə me sə vèə yi laŋ də yi nə jəŋ vesùwèŋ ŋgòye bwe ye. Yi à duk də yi nə gù ves ve'nə ndzə bohòJisòs Krəest bùusè yà'a mvè'nə yà' à bòkùrə yi ve'nə. ⁶ Yi ànə niŋ fa ves bòvəm ye nə ndzə bohòmo ye nè yi dzəm nà' wùriŋ nə fana bwìŋ pwe'fo' kuksə liŋ ye sə bùu nsàp bòvəm ye ènə.

⁷ Mo ye nə à làk tiŋ fis tu avès bə nduəm ye, də ya Nwì swi fa ves bup avès. Yà'a mvè'nə bòvəm nè Nwì nə yam ve'ε wùriŋ sə. ⁸ Yi a sès fa ves bòvəm ye nə ve'nə, nə fa ves bə ŋkərè nè ŋgòri bum sè ye sə fo'. ⁹ Nwì ànə fùhù nòŋsə me yusè yi nə gù yà' ndzə bohòKrəest sə, sə vèə yi laŋ, fana yi niŋtsok fa ves yà', ŋga ŋwè à ka yà' rìŋ yuk. ¹⁰ Yusè Nwì à sə dzəm də mvèək kùrə yi gù yà' sə, à ye də yi nə jəŋ benə və bum sè yi à gù sə pwe'fo' mvwe' mò'fis. Yi nə jəŋ benə və bum, sè yà' cu sə nze bə mabu pwe' mvwe' mò'fis fana Krəest ye ŋwè nè mantombi bə zeŋ pwe' yi.

¹¹ Vesùwèŋ a bùuŋ mok sè' bùu Nwì njo Jisòs Krəest nə. Nwì ànə fùhù nòŋsə laŋ də anə ye ve'nə, fana bum pwe' bùuŋ və megu mvè'nə yi dzəm kok gù ve'nə yi. ¹² Yi a cokfis ves sè ànə naaŋ to tu bohòKrəest yè'sə, də ya a gù bwìŋ wo kuksə liŋ Nwì sə. ¹³ Yà' ànə ye bohòwèŋ sè' ve'nə də, ghà nè wèŋ ànə yuk ncèp nè zìnə nè nà' à sə tsè' wəŋ mvè'nə Nwì nə fa wəŋ lùŋ nə dzəm fana Nwì a fa wəŋ Yòŋsè nè Rərəŋ nè yi ànə kak ŋgòfa bùu ye wèŋ nə. Yòŋsə ye ènə ànə ye bohòwèŋ anə co ŋgwè ŋgòniŋtsè' də wèen yè'sə bùu ye. ¹⁴ Yu nè mantombi nè Nwì à fa to bùu ye sə mvwe' bum sè yi à kàk wo sə, à ye Yòŋsè nè Rərəŋ nə. Njo Yòŋsè nè Rərəŋ ènə fana a rì də ghà nè Nwì nè fiŋ mè'rə wes ves bohòbup fana yi nə fa mali ves bwees bum mok sè yi à kàk ves sə sè'. Yè'sə nə gù fana bwìŋ kuksə liŋ Nwì bə zeŋ sè'.

Pol Ləŋ Fa Krətèen Sè Mvwe' Lak EfesòWèŋ Pìriyà

¹⁵ Nà'a njo nè ghà nè mù à yuk mvè'nə wèŋ fa ntum bohòTà Jisòs, nə ye mvè'nə wèŋ dzəm bùu Nwì wèŋ fana, ¹⁶ mù sè ləŋ fa wəŋ pìriyà nùumbu pwe'. Mù ka

ngòkwasə Nwì bùu tu awèŋ teŋsə yuk.
¹⁷ Mù lɛŋgè Nwì Tà Jisòs Krest àvès nè yi Tè' nè yi tse' fònə. Mù lɛŋ yi, mù sə duk də yi fa wɛŋ yòŋsə nè nà'a gù wɛŋ ngòtse' ŋkərə nè də ya wèŋ sə riŋ tsə'rə Nwì.
¹⁸ Mù lɛŋgè də yi muk tosə ŋkərəə awèŋ ngòyə ri marɛŋ nè nje nə, ya wèŋ rɛɛŋ bə bum sè yi a to wɛŋ də wèŋ naaŋ tu bə zeŋ sə. Mok ye sè' də ya wèŋ rɛɛŋ bə mvè'nè bum sè yi a kàk fa bùu ye wèŋ yam, nə boŋ, ¹⁹ nə ye mvè'nè ñaaŋ ye sè yi sə fàk bə zeŋ ndzə ni'ì vès sè vès à dzəm bohòyi sə, a yam co wù kà fùk to sè sè'. Naaŋ sè yi gùgè fàk bə zeŋ ndzə ni'ì vès sə yà' mɛgù sè' ñaaŋ sè ghaŋ, ²⁰ sè yi à lòkoksə Jisòs Krest bə zeŋ mvwe' kpɛ, nə cumsə nà' bo ma mà'a yi mɛbu sə, ²¹ fana Jisòs Krest tse' ñaŋ fo' nə casə nsàp yòŋsə nè fòpwe' nè nà' tse' ñaŋ mbwa yi. Yi yam ghak nsàp liŋ nè fòpwe' nè də nà' tse' ñaŋ sə nze fɛŋ nə ye bə nzeŋgòŋ nè nà' ye mantombi pwe'fo' sè' yi. ²² Nwì a benə bum pwe'fo', nə nonjə fa Krest yi nɛŋtes kù mbwa. Yi nga'a mok ŋkum bə bum pwe'fo' yi, Nwì a gù yi ngòye tu bohòcos nə sè'. ²³ Cos nə ngùpni' Krest. A zeŋ nè nà' gù yi ngòye wesə dak nè dak, sè' mvè'nè a yi nè yi gù wesəgè bum pwe' ma nè fòpwe'fo' dak yi nə.

2

Wèŋ Anə Ye Bù Kpɛkpɛ Nkuŋ Nə Luŋ

¹ Bohòwèŋ yàwèŋ, wèŋ ànə ye to co bùu sè kpɛkpɛ bùusə wèŋ ànə kà duk Nwì yuk, nə sə gù bɛp. ² Ghà ànə à ye, wèŋ à sə bɛ' lòmɛgù bum sè nzeŋgòŋ nə sə dzəm sə. Wèŋ sə yuk duk yòŋsə nè yi tse' yòŋsəə ze', nè yi sə fak sə ntɛù bùu sè wo à gùtu bohòNwì bə mvè'nè nga'a yi nə. ³ Vesùwèŋ à ye mɛgù sè' co wo. Vesùwèŋ à sə cu ncu nè ngùpni' avès à sə dzəm zeŋ. Vesùwèŋ sə gù bum sè yà' sə bònì' avès sə, nə ye yusə ŋkərə avès duk də yà'a bəboŋ bohòvès anə. Vesùwèŋ à ye mɛgù sè' co mvè'nè ndaaŋwè pwe' à ye sə, də a nə ye ngə' bùusə a tse' nsàp ntəm nè aco Nwì jòk bə zeŋ. ⁴ Vesùwèŋ ànə ye-a sè' vɛ'nə fana Nwì ye ŋwè nè yi tse' koksəmanziŋ

vɛ'ɛ, nə tse' dzədzəm bohòvès sè' wùriŋ.
⁵ Fana mvè'nè vesùwèŋ ànə ye mok co bù kpɛkpɛ njo bɛp avès sə fana yi luŋsə be'lə ves bə Jisòs Krest. Wèŋ a tse' lùŋ yà'sə bùu bòvəm Nwì. ⁶ Mvəsə ves Krest wèŋ à ye mok mvwe' mò'fis fana yi lòkoksə venə wèŋ, ngòcu venə wèŋ mənə dzə' nè ghaŋ ma mɛbu. ⁷ Nwì ànə gù vɛ'nə də ya a kè dzèŋ nùu, bwìŋ ye nsàp bəbo nè yi ànə fa ves bohòJisòs Krest nə, nə riŋ mvè'nè də bòvəm nè nje nə yam vɛ'ɛ wùriŋ sə. ⁸ Nwì à luŋsə wèŋ bə bòvəm nè nje mvè'nè wèŋ a fa ntəm awèŋ bohòKrest. Ka yumok sè wèŋ à gùu yeŋ, Nwì a fa wɛŋ wà. ⁹ Yà' ka bùu nsàp fàk mòk nè wèŋ a gùu yeŋ, ye də kaco ŋwè kumŋgùŋ bùu zeŋ yeŋ. ¹⁰ Vesùwèŋ bo fàak Nwì. Yi à fù' casə ves ndzə bohòKrest ya vesùwèŋ sə gù bəboŋ, mvəsə yi ànə fùhu nòŋsə də vesùwèŋ nə gù sə.

Bùu Jus Bə Bù Lakmvum Wèŋ Mok Mò'fis Bùu Krest

¹¹ Wèŋ sè ma bə tè' awèŋ à ye bù lakmvum, wèŋ sə riŋ də wèŋ ànə ka bùu Nwì yeŋ. Bùu Jus sè wo à sə kom yàwo tu ànə ye bùu Nwì wo fana wo sə to wèŋ yàwèŋ də bòp bù nè wèŋ kà tu komgè. Kom tu nə mɛgù yumok sè bwìŋ gùgè yà' ma mənə ngùpni'. ¹² Wèŋ sə tsərə tse' də mvèk ànə à ye nga wèŋ Krest wèŋ à ka njàŋ ye lok fùk. Wèŋ ànə ka ngwì bù Izùrɛ nè Nwì à cokfis də wo bùu ye wèŋ sə yeŋ. Wèŋ ànə ye yàwèŋ ŋkùŋŋ fana, nə kà bo sənə rùk Nwì nè yi à kàk ngòfa bùu ye wèŋ bum fo' nə tse'. Wèŋ ànə ye yàwèŋ sə nzeŋgòŋ anə nsàp bù nè wèŋ à ka tsətsərə mòk nè co wèŋ sə naaŋ tu fo' tse' lok. Wèŋ ànə ka Nwì rì lok. ¹³ Yà'a nga'a yè'e mok də, bùusə wèŋ Krest wèŋ mok mò'fis fana wèŋ sè wèŋ ànə ye to fa' səsap sə a sòŋ kɛəp vè mok laŋ bùu nduəm Krest sə. ¹⁴ Jisòs Krest nə à jə vè fa ves fifi yi bə tu ye. Yi a jə be'lə vè bù lakmvum wèŋ ngòye mok mò'fis bə bùu Jus wèŋ. Yi à jə ngùpni' ye, nə fis mak gesə bəbèŋ nè nà' ànə sə təŋ lok mɛtsətsə'rəə wo co mbàndap nə bə zeŋ.

15 A yà'sə də yi à kè tenjə lùuk bùu Jus wèŋ bə bum lak awo sè wo à sə gùgè yà' sè' pwe'. Yi à gù ve'nə də ya yi jəŋ be'lə və bòop bùu sè ba sə mvwe' mò'fis. Fana wo ye mok ŋgwi bù nè mò'fis nè fi. Yà'a mùmvenè' nè yi à jə vè fifi sə. 16 Ghà nè Krest ànə kpə muntəŋ fana yi fis gesə bèbèŋ nè nà' à sə yegè mətsetsə'rəə bòop bùu sè ba sə. Yi à gù ve'nə də ya yi jəŋ və bòop bùu sè ba sə bohòNwi co ŋgwi bù nè mò'fis. 17 Yà'a mvè'nè Krest à jə vè ntirè nè nà' tse' fifi, nə tsoho fa wèŋ sè wèŋ cu səsap bə sè wo kuəp vè Nwi wèŋ sè'. 18 Vesùwèŋ pwe'fo' tse' yòŋsè nè mò'fis ndzə bohòKrest nə. Fana vesùwèŋ tse' mandzè nè ŋgòvè mvwe' sè Tè' cu sè sè'.

19 Ye də, wèŋ sè wèŋ bù lakmvum sə, wèŋ ka ŋga'a mok ŋkùŋ yeŋ. Wèŋ ŋga'a mok weŋ bùu Nwi wèŋ pwe' bwe nze. Wèŋ mok bwe sè mū nda'à Nwi. 20 Kùumndap nè ŋgàa ntum Nwi bə ŋgàa tsòhòbum Nwi wèŋ ànə ye to zeŋ wo nə fana, wèŋ yàwèŋ ŋga'a sè' ndap ànə mamòk. Lis nè nà'a lis tò'ndap nə, a Jisòs Krest bə tu ye. 21 A yi nə yi kotse' ndap nə pwe' mvwe' mò'fis. Yi gùgè nà' ŋgòkuk, nə ye ndap nè nà'a zok nè tse' nà' Tà Nwi. 22 Krest gùgè wèŋ sè wenə wèŋ mvwe' mò'fis sə ŋgòye sè' ndap ànə mamòk. Nwii cugè mùmve' ndap ànə bə yòŋsè ye.

3

Pol Tsə' Renjə Bum Sə Yà' Cu Səswihì BohòNwi

1 Bum yè'sə nə yeè nə ve'nə fana mū Pol nè mū cu ndapndzəm nè'nə, mū sə leŋ fa weŋ Nwi. Mū cu ndapndzəm nə bùu tu Jisòs Krest, də mū sə tsòho fa liŋ ye sə bohòbù lakmvum. 2 Mū tsəm də wèŋ a yuk mvè'nè Nwi a fa mū fàak yè'e bə bòvəm nə nje də mū fak fa weŋ sə laŋ. 3 Nwi bə tu ye à nitsə' fa mū yusə yà' à cu səswihì bohòyi sè ŋwè nəmòk ka bə zeŋ riŋ yuk. (Mū a còm fa weŋ bə zeŋ momjo ve'ε laŋ. 4 A ye-a ŋga wèŋ ta-a yusə mū a còm sə fana aco wèŋ rəŋ bə yusə səswihì sè mū rì yà' bə liŋ Krest sə.) 5 Nwè ànə

ka bə zeŋ mantombi ntòriŋ yuk. Nwi nin fa yà' ŋga'a bohòŋgàa ntum ye bə ŋgàa tsòhòbum ye wèŋ, sè wo bùu sè Nwi a nòŋsə wo zok sə. Nwi a nifa yà' bə yòŋsə ye nə. 6 Yu nè səswihì nə nè' də: mvè'nè bù lakmvum wèŋ yuk Ntirè nè Bèboŋ nə, nə dzəm nà' fana wo tse' yàwo bum sè bwe nze tse' yà' wo sə sè'. Wo mok mamòk bə ŋgùpni' nè mò'fis nə fana wo tse' ma njàwo sənə bum sè Nwi a kàk fa bùu ye sə sè'.

7 Nwi a gù mū yi də mū ye ŋgà fàk nè Ntirè nè Bèboŋ nə. Yi a fàk sə ntùu mū bə ŋaŋ sè ye sə fana yi nə fa mū fàak yè'sə bə bòvəm nə nje də mū gū. 8 A ye-a sè də mū jə'rə càsə bùu Nwi wèŋ sə pwe' mū fana Nwi a fa mali mū fàak yè'sə bə bòvəm nə nje. Fàak sè yi a fa mū sə, a də mū tsoho lo fa bù lakmvum wèŋ ma nsàp ghàk nè Jisòs Krest tse', nə kaco ŋwè cepto yeŋ nə. 9 Fàak am mook ŋgònifa bwìŋ mvè'nè bum sè yà' cu səswihì bohòNwi, sè yi ànə gū yà'a nè kè ye nùu. Nwi nə yi ànə gū bum pwe' yi nə à lòksə swihì bum yè'sə mvè'nè à yè yèe. 10 Yi à swihì yà' ve'nə də ya a kè dzèŋ niè' nè'e fana yi jəŋ cos nə, nə niŋtsok nsàp ŋkərè nè yi tse' nə bə bum pwe'. Yi nə niŋtsok fa nà' bohòyòŋsə sè wo tse' ŋaŋ ma mubu wo sə. 11 Yà'a mvè'nè Nwi ànə gū bum sè yi ànə duk ntinə bùè də yi nə gū sə. Yi à gù yà' ndzə bohòKrest nè yi Tà àvès nə. 12 Vesùwèŋ sè vès Krest wèŋ mok mvwe' mò'fis sə, aco a və to mantombii Nwi, nə kà wəp, bùusè vès a dzəm bohòTà Jisòs nə. 13 Ye də mū leŋ weŋ wùriŋ də kà də wèŋ bupse ntum awèŋ də bùusè mū sə yə ŋgə' bùu wèŋ duk. ŋgə' nè mū sə yə nə, wèŋ nə tse' swe' fo'.

Piriyà Nè Pol A Leŋ Fa Bùu EfesòWèŋ

14 Ye də nà'a njo nè mū təŋgè bə tumfərə mantombii Tè', 15 nè ŋgwi bù nə ma mubu bə sè sə nze pwe' tse'gè liŋ awo bohòyi nə. 16 Mū leŋgè Nwi də yi fa weŋ yòŋsə ye ŋgògù ntum awèŋ tse' ŋaŋ. Nwi nə, yi tse' kəkuk ve'ε wùriŋ co yi gū fa weŋ ve'nə. 17 Mū leŋgè sè' də Krest kə cum sə ntùu wèŋ mvè'nè wèŋ a

dzəm bohòyi sə. Mɛ lɛŋ də dzədzəm nè wɛŋ tse' bohòmòk bə mòk nè co ŋgàaŋ-tɛ, nè gɛŋ co kùumndap, nè kà tsòhò. ¹⁸ Ya ŋga wɛŋ, nè ye bə bùu Nwì wɛŋ pwe'fo', nè rɛɛŋ riŋ mvè'nè Krɛst dzəm ves maŋgəŋgèŋ sə. Dzədzəm nè nje nè nà'a wəwəŋ nè ye səsap nè ye cəco nè tse' ntuəmtu sè'. ¹⁹ A ye-a sè də dzədzəm nè nje nè nà' yam vɛ'ɛ nsàp nè kaco ŋwè riŋ wes to nà' ye fana mù lɛŋ də wɛŋ riŋ nà', ya ŋga nsàp ntəm àwɛŋ nè bùuŋ co nè Nwì dak nè dak.

²⁰ Vesùwɛŋ kwasə Nwì nè yi tse' ŋaŋ sè yi fàkgè bə zɛŋ sə ntuù vès nè. Aco yi gɛ riŋ ghak, nè casə mvè'nè a sə fek yi, nè ye bə mvè'nè a sə tsərə. ²¹ Nwì tse' kəkuk bùu bùu cos nè, nè ye bùu tu Jisòs Krɛst bə ghà nè fòlòŋ, nè kà mè yuk. Yà' ye vɛ'nə.

4

Wèŋ Fak Mvwe' Mò'fis, Co Nwè Nè Mò'fis

¹ Mù nè mù cu ndapndzəm bùusè də mù sə fàk bohòTà nè, mù lɛŋ wɛŋ vɛ'ɛ wùriŋ də wɛŋ cum ncu nè aco nà' kərə bə mvè'nè Nwì ànə to wɛŋ ŋgòcu sə. ² Wèŋ jəŋ ni' awɛŋ sə nze, nè sə ye fùè, nè ye də a ye-a ŋga ŋwè gù yumok sè yà' ka wu boŋ, wù kà bə zɛŋ nənàk jòk bùusè wɛŋ tse' dzədzəm. ³ Wèŋ lap mandzè nè ŋgòcu ncu nè mvwe' mò'fis, nè Yòŋsè Nwì a to wɛŋ ŋgòcu nè, ya ŋga wèŋ cum bə fifi. ⁴ Vesùwɛŋ tse' ni' nè mò'fis, nè tse' yòŋsè sè' nè mò'fis. Yà' mègù sè' mvè'nè yu sè Nwì à to wɛŋ ŋgònaŋ tu bə zɛŋ mantombi nè gù sè' mò'fis. ⁵ Vesùwɛŋ tse' Tà nè mò'fis, a dzəmtse' sè' yusè mò'fis, nè ye sè' bàptɛ nè mò'fis. ⁶ Nwì mègù mò'fis nè yi Tè'ɛ bwìŋ pwe'. Yi tu bə bum pwe' yi. Yi jəgè bum pwe', nè sə gɛ fàak ye bə zɛŋ. Yi kotse' bum pwe'fo' yi.

⁷ Fana Jisòs Krɛst a fa vesùwɛŋ nsàap ŋkərəə zəzok. Yi fa ndaŋwè pwe'fo' ma nje mvè'nè yi dzəm ŋgòfùk fa nà'. ⁸ Yà'a yusè ŋwàk Nwì sə cèp də, <<Ghà nè yi ànə kok lo mabu səsap fana, Yi à jə lòbùu sè yi ànə ghak wo bə dzè' ŋkàŋŋntɛŋ;

Yi fa maŋgòŋ fəfa.>>

⁹ Ncèp nè də, <<yi ànə kok lo mɛtsè səsap>> nà'a yà'sə da? Nà'a yà'sə də yi ànə tsoŋ lo to ntòtsətsoŋ, ma nè sə mbwè nze. ¹⁰ Ye də ŋwè nè yi à tsə tsətsoŋ nè, a sè' yi nè yi à kok lòkəkək, mɛ ntòbu nè. Yi à kok lòvɛ'nə ya yi ye ma nè fòpwe'fo' yi. ¹¹ A yi nè yi à fa maŋgòŋ wɛŋ fəfa nè. Nsàap fəfaa sè yi à fa yà'wɛŋ sə à ye də, yi à nòŋsə bùu mok ŋgòye ŋgàa gè ntum ye, mok ŋgàa tsòhòbum ye, mok fàŋgəri, mok pastònə ye mok cicà wɛŋ. ¹² Yà'a mvè'nè yi ànə gɛ vɛ'nə ŋgògù fùhu nòŋsə bùu Nwì wɛŋ də ya wo fak bohòyi Krɛst: ya wo ci lokoksə tes ni' nè. ¹³ Fana ya vesùwɛŋ pwe' nè kə zɛŋ mok mvwe' sè də a tse' tsətsərə nè mò'fis bə yusè a dzəmtse' sə, nè ye bə yusè a rì yà' bə ma nè mo Nwì nè. A ye vɛ'nə fana yà' gɛ ves mok ŋgòbùuŋ bùu sè vesùwɛŋ a gɛ vəp laŋ, a ye mok co Krɛst nè bə tu ye dak nè dak. ¹⁴ Fana vesùwɛŋ kà mok co bwenke' ye fe'lè ŋgòsə yu'rə ke'cà bum sè bwìŋ sə yə'rə nè sə kupsə ke'cà ntəm avès bə yusè vesùwɛŋ a dzəm sə; kè də ŋwè mòk cì' mvwès fana nà' yuhu fə ntu'ù vès co də nà'a zìnə yà'a mok sə gù fe'lè. ¹⁵ A ye lɛ də, vesùwɛŋ dzəm mòk bə mòk, ya a sə cɛp zìnə, ya vesùwɛŋ kuk ŋgòye kəkərə co ni' Krɛst, nè yi tu yi nè. ¹⁶ Yi tu yi fana ni' nè pwe' sə yuk bohòyi, fana ni' nè pwe' cu mò'fis mvè'nè nzèhe ni' sə sə kohotse' nà' mvwe' mò'fis anə. Fana a ye-a ŋga ma ni' nè fòpwe' sə gù fàk ma nè nje nè kəkərə fana ni' nè pwe' kuk, nè gɛŋ bə dzədzəm.

Wèŋ Cum Nsàp Ncu Nè Fi

¹⁷ Mù tə yàm bə ncèp nè'e, nè sə tip wɛŋ bə liŋ Tà də wèŋ kà nsàp ncu nè bù pegè wèŋ cugè nà'a mok cu. Nsàp mandzè nè wo tsərəgè bum yàwo nè nà' ka fàk tse'. ¹⁸ Nkərə àwo cu sənə mandzəm. Wo ka mvwe' ncu nè Nwì nè riŋ bùusè wo gəgutu, nè kà yumok rì. ¹⁹ Marè'tu a mè mətuhù wo laŋ. Wo fa mègù ni' awo mok bə ŋgògù jòŋ. Wo sə gɛ nsàap bum sè bəp nduk, nè kà mvèk kup.

20 Bohòwèñ yàwèñ, wèñ à ka yumok mùmchè'ànə bə liñ Krest yə'rə. 21 Wèñ à yuk li liñ ye lə lañ, ka ve'nə yeñ à? Wo à yə'rə fa wèñ zìnə nè nà'a bə liñ Jisòs nə lañ. 22 Ye də wèñ fweñ mak gesə ni' àwèñ nè zəm nà'a fo', nà' à kàrə ye bə ncu àwèñ nè wèñ ànə sə cum to mantombi nà'a. Bum sə bup sə yà' à sə bòwèñ sə à bərə wèñ nə gù bupsə wes ni' nè zəm nə lañ. 23 Wèñ tse' lə tsətsərə nè fi ya wèñ rəñ bum mok bə mandzè nè fi. 24 Wèñ ni tse' mok ni' nè fi, nè wo a gù nà', nà' tse' nsəsəə Nwi. Ni' nè fi nə ncu nè nà'a zìnə, rərəñ bə rərəñ sè'.

25 Ye də wèñ kà mwès mok sə cì'. Nwèe cep-a yumok bohòmoma ye, yà' ye megu yusè yà'a zìnə, bəusè vesùwèñ pwe' ni' nè mò'fis. 26 A ye-a nga wù jòok, wù kà də jəjòk nə gù wu ngògù bup duk. Kà də wu yiskok bə vəəm jəjòk tè nùm kə ca co duk, 27 ya wu kà maze' nə mandzè fa. 28 Nwè nè yi à sə yègè-a yè, yi tenşə. Yi fak mok bə bo ye zìnə, ya yi tesə to bəu sè wo ngàa jìñ wèñ. 29 Kà də ncèep sə bup tesə kə cùhu wèñ duk. Wèñ cep megu lə ncèep sə co yà' tesə bwìñ fana yà' ye kəkərè bohòñwè nè wù sə cèp bohòyi nə. A ye ve'nə ya yà'a tse' swe' bohòbwìñ. 30 Mòok sè' də kà də wèñ gù də ntum Yòñsè nè Nwi nə yaan duk. Wèñ riñtse' də Yòñsè nə muni'i wèñ nə co ngwè ngònìñtsè' də Nwi tse' wèñ yi, fana yi nè kə fiñ mè'rə wèñ nga nùmbu nə kə dzèeñ. 31 Wèñ mè'rə mak gesə cùcuk, kà ntum ko, nə ye jəjòk wèñ pwe'fo'. Nwèe kà də yi sə cep furə kə'ca, nə sə yak kə'ca bwìñ duk. Nwèe kà muzəp tsətsərə nè bə jòñ bohòñwè mòk sə vèə yi tse' lok fuk. 32 Wèñ sə gù fa mòk bə mòk lə bəbon, nə sə tse' ntum nè fəfwèñ. Wèñ sə swifa mòk bə mòk mvè'nè Nwi à swifa wèñ mvè'nè wèñ à dzəm bohòKrest yà'a.

5

Wèñ Cum Ncu Nè Nà'a Ncu Mareñ

1 Wèñ bwe Nwi sè yi dzəm wèñ ve'e wùriñ, fana ye də wèñ sə gù bum sè' co yi. 2 Ncu àwèñ nè wèñ sə cu nə, nà'a ye bə dzədzəm mvè'nè Krest ànə dzəm ves

sè', nə fa yòñsè ye bəu vès yà'a. Yi fa yòñsè ye nə co fəfa mòk nè nà' à rəm sàan bòñsə bohòNwi nà' ye sè' co satikà' bohòyi nə ve'. 3 Wèñ bəu Nwi fana kà də wèñ gù co wo ten lok fuk nzak sàhà bə liñ awèñ duk. Nzak sàhà bə bum sè yà' ka rərəñ yeñ pwe' nə ye ntum nè ngòtsərə də wu tse' bum ñkəuñ wuwù nà'a kà bohòwèñ yuhù yuk. 4 Ka bəbon co wèñ sə cep kə'ca ncèep jòñ bə ncèep ləm nə ye mansohòwèñ yeñ. Wèñ sə kwasə lə Nwi. 5 Wèñ riñtse' də ñwèe nè kà bè'lè yumok mvwe' gan ñkum Krest bə Nwi kə tse' lok, nga a ye-a də yi sə ko sàhà, sə gù bum jòñ nə ye nsàp ñwè nè yi sə dzəm ngòtse' bum ñkəuñ na. Ngà dzəm bum ñkəuñ ànə sə jə bum yà'sə co Nwi bohòyi. 6 Kà də ñwè nəmòok kə borə wèñ bə ncèep sə wà bə bum sè mù tsè' wèñ yè'sə duk. Bum yà'sə, a zeñ sə yà'a gùgè ñkuñ Nwi jok bohòbəu sè wo kà duk ye yukgè sə. 7 Ye də wèñ kà bə nsàp bə ànə wèñ sə bè'lè lok. 8 Wèñ ànə ye to yàwèñ fa' sè' ngàa cu sənə mandzəm. Nga'a nè'e wèñ a bəuñ vè mok bəu Tà Jisòs fana ye də wèñ cu mok mvwe' mareñ. Ye da wèñ cum mok ncu nè aco nà' niñtsok fa bwìñ də wèñ ngàa mareñ anə. 9 Busè mareñ nə jə vègè nto'o sè bəbon co gùbòñ bə kəkərè nə ye zìnə sè'. 10 Wèñ lap mandzè nè ngòyərə lə yusè aco yà' gù Tà yi kwa. 11 Kà də wèñ fa gesə bo awèñ sənə bum sè wà sè yà'a bum ndzəm yà'sə duk. Wèñ yə nsàap bum yà'sə, wèñ fis vesə yà' lə mvwe' mareñ. 12 Ngòcèp bə nsàap bum sè wo gùgè yà' mvwe' sèswihì sə a marè'tu wùriñ. 13 Fana a ye-a nga bum pwe' tesə vè mvwe' mareñ fana yà' rəñ yəəñ mvè'nè yà' cu sə nè zìnə. 14 Busè yusè yà'a rəñ yəəñ bəbon lañ fana yà' bəuñ mok mareñ. Nà'a njo nè wo dukgè də,

<<Wù ngà dzəmlo, yəəñ lokok mvwe' kpu!

Ya nga Krest fa wu mareñ.>>

15 Ye də wèñ jəñ ñkərè bəbon bə nsàp ncu àwèñ nè wèñ sə cu nə. Wèñ cum co bəu sè wo tse' ñkərè, nə kà co ləm cu. 16 Bup cu niè' wùriñ fana mvèk nè

wèŋ tse' pwe'fo', wèŋ lap ŋgògà bèboŋ. ¹⁷ Kà də wèŋ bùuŋ ləm duk, wèŋ lap nə riŋ yusè Tà dzəm də wèŋ gə. ¹⁸ Kà də wèŋ no juhu rùk, yà'sə gə bupsəgè mègù wèŋ wà. Wèŋ fa ntuum awèŋ le bohòYòŋsè nè Rərəŋ nə ŋgòrwiŋ cu ca. ¹⁹ Wèŋ sə cep bohòmòk bə mòk ndzənə ŋkii sè wo sə yəm nja ncèep Nwi, nə ye sè co yà' kuksə liŋ Nwi bə sè Yòŋsè nè Rərəŋ nə sə nitsè' fa wèŋ sə. Wèŋ sə yəm fa Tà nsàap ŋkii yà'sə sè' bə kwəkwa sə ntuu wèŋ anə. ²⁰ Ghà nè fòpwe' wèŋ sə kwasə Nwi nè yi Tè' nə, bə yu yà pwe'fo'. Wèŋ sə kwasə yi mənə liŋ Jisòs Krest nè yi Tà àvès nə.

Nzak Ngwe Bə Ndu

²¹ Mvè'nè wèŋ yukgè Jisòs Krest fana wèŋ yuk mòk bə mòk sè' ve'nə. ²² Bəba wèŋ yuk bohòndum awo, co wèŋ sə yuk bohòTà Jisòs. ²³ Bəsè ndum tse' ŋəŋ mətuhù ŋgwe ye yi co məm̀vè'nè Krest tse' ŋəŋ mətuhù cos yi yè'e. Krest nə sè' ŋgà lùŋsè cos nə, nè nà'a ni' ye nə sè' yi. ²⁴ Ye də bəba wèŋ tse' ŋgòyuk bohòndum awèŋ co mvè'nè cos nə yukgè bohòKrest sə. ²⁵ Ma nè bohòmbəmbam wèŋ yàwo də, dzəm ŋgwe yo sə ntuu wù co mvè'nè Krest anə dzəm cos nə, nə kpu bùu zèŋ yà'a. ²⁶ Yi à gù ve'nə də ya nà'a ye rərəŋ ŋga yi cùk rəŋsə nà' bə ndzəp nə ye ncèp nè Nwi nə. ²⁷ Anə ye sè' də ya yi jəŋ gesə lo cos nə sə ntuu yi ŋga nà' sə fom ŋgwèŋ ve'ε ŋap. Ya nà'a ye rərəŋ, nə kà jòŋ tse' lok. Nà'a kà kəkək sè' ye lok fùk, nə kà yumok nè də yi gbù bə zèŋ ləm tse' fuk. ²⁸ Yà'a mvè'nè ndum wèŋ tse' ŋgòdzəm ŋgwe awo, co məm̀vè'nè wo dzəmgè ni' yawo. Nwè nè yi dzəm-a ŋgwe ye, ye də yi sə dzəm yà'sə ni' nè nje. ²⁹ Nwè nəmòk ka ni' nè nje bèn yuk. Yusè yi gùgè bə zèŋ sə də yi fagè nà' zuzə, nə sə jəŋ ŋkərè bə zèŋ ve'ε bèboŋ, co Krest gùgè bohòcos sə, ³⁰ bùusè vesùwèŋ ŋgùpni' ye nə mamòk. ³¹ A mvè'nè ŋwàk Nwi sə cep də, <<Nà'a njo nè ŋwèe nə me'rə tè' ye bə ma ye, nə kə be'lə bə ŋgwe ye, bùu sè ba sə bùuŋ mok ŋwè nè mò'fis.>>

³² Ncèp ènə co ca ve'ε wùriŋ. Mù sè duk də nà' sə tsè' fa ves yumok bə mvè'nè Krest bə cos nə cu sə. ³³ A bohòwèŋ yàwèŋ sè' də, ndu ŋwà nè fòpwe' dzəm ŋgwe ye co ni' nè nje fana ŋwà nè fòpwe' tse' ŋgòwəp ndu ye.

6

Nzak Ma Bə Tè' Nə Ye Bwe Awo

¹ Ma nè bwenke' wèŋ yàwo də, wèŋ yuk ma awèŋ bə tè' awèŋ co bùu sè wo yùgè Tà Jisòs, bùusè a ve'nə bèboŋ. ² Rùk nè nà'a mantombi nè wo kak be'lə yumok bə zèŋ nə, a nè də, <<Wəp ma yòbə tè' yò.>> ³ Kəkək nè nà'a fo' nə də, <<Ya ŋga bum pwe'fo' ye bohòwù anə bèboŋ, yòŋsè yòye sə nzeŋgòŋ anə sè' səsap.>> ⁴ A bohòtè' sè' də, kà də wèŋ sə gə bwe awèŋ sə nsàp nè co wo jok duk. Wèŋ sə yə'rə kok, nə sə tip kok wo le bə mandzè nè Tà nə.

Nzak Masà Bə Bùu Sè' Wo Sə Fàk Nkwèŋ BohòYi

⁵ Bùu sè wo sə fàk ŋkwèŋ wèŋ yuk duk masàa awo sè yà' tse' wo sə nze fəŋ sə. Wèŋ wəp wo ve'ε tu no bə ntum nè mò'fis co wèŋ sə fàk bohòKrest. ⁶ Kà də wèŋ fak megu ve'nə ŋga ŋwè sə kùk wèŋ də ya wo kwasə wèŋ duk. Wèŋ gə yusè aco Nwi kwa bə zèŋ bə ntuum awèŋ pwe'fo' co bùu sè wèŋ ŋkwèŋ bohòKrest. ⁷ Wèŋ fak fàak ŋkwèŋ awèŋ bə ntum nè bèboŋ co wèŋ sə fàk fa bohòTà; kà co bohòŋwè nè yi mègù ŋwè wà nè'e ye. ⁸ Wèŋ riŋtse' də Tàa nè kè làk ndaanwè pwe' bə fàak sè bèboŋ sè ŋgəŋgəŋ a gùu. A dzəm ŋgəŋgəŋ ye ŋkwèŋ bə nè yi ka ŋkwèŋ yeŋ pwe', yi nè làk yà' ve'nə. ⁹ Bohòwèŋ masàa sə wèŋ, wèŋ kotse' ŋkwèŋ awèŋ sə sè' bèboŋ, nə kà wo ntum sə sàksè. Wèŋ riŋtse' də wèŋ ŋkwèŋ awèŋ sə wèŋ tse' masà nè mò'fis mubu. Masà awèŋ nè mubu nə, yi kà ŋwè nəmòk gè m ko fagè.

Mandzè Nè Mo Jisòs Krest Tse' NgòMàk Dzè'

¹⁰ Ncèp nè mù sə tip lèsə wèŋ bə zèŋ nə də, wèŋ jəŋ ŋəŋ bohòTà Jisòs ya ntuum

awèen̄ ye gũgũn̄, bùusè ñàan̄ ye sà yam vè'è wùriñ. ¹¹ Nwì a fa wen̄ bum màk dzè', ñgòmàk dzè' wen̄ maze' nà wèn̄ fo'. Wèen̄ nitse' yà' pwe', ya ñga wèen̄ ye gũgũn̄, maze' nà kà wen̄ bə ñkərè ye nà bòrè màk. ¹² Dzè' nà a sà màk nà, vesùwèn̄ sà kà nà' ves bwìñ màk. A sà màk nà' ves yòñsəə sè wo tse' ñkùì', sè wo cu ma mabu. A wo sè wo ñkum nà ye mantombì bohòyòñsəə ze' wèn̄ sè wo tse' nzen̄gòñ ndzəm nè'e wo.

¹³ Ye də jəñ bum dzè'e sè Nwì a fa sà ñga'a, ya ñga ghà nà dzè' nà kə bə mok jwàñ fana wèn̄ təəñ to mali gũgũn̄ tètè kə lə, ya ñwè nà yi sà bèn̄ wen̄ nà kà wen̄ ghak. ¹⁴ Wèen̄ təəñ-na cùk, nà swi'tse' zinə co korə sà gamè wèn̄. Wèen̄ jəñ ncu nà rərəñ nà, nà nitse' nà' co cək nà ñgòmàk dzè' nà mɔ ñgùu nà'a. ¹⁵ Kùuñgùp sè wèen̄ nà so tse', a ñgòye fəfuhù ñgòtsòho fa bwìñ Ntirè nà Bəboñ nà nà' tse' fifi nà. ¹⁶ Mòok sè' də mɔmvə'nè wèn̄ fa ntəm awèn̄ bohòKrest yà'a, nà'a ye bohòwèn̄ co ñkè. Wèen̄ bək tse' nà', bùusè nà'a zəñ nà aco wèn̄ limsə to ñgiñ sè maze' nà mak vèsə yà', yà' sə kɔə co mis sà bə zəñ. ¹⁷ Wèen̄ jəñ lùñ nà Nwì a fa wen̄ nà, nà ta tse' nà' co tàm dzè' nà. Wèen̄ jəñ bwì ncèp nà Nwì nà, nà kotse' nà' co fèk nà yòñsəə nà a fa wen̄. ¹⁸ Wèen̄ sà ləñ piriya, nà sà fek Nwì də yi tesə wen̄. Wèen̄ sà ləñ bə mvək nà fòpwe' mɔmvə'nè yòñsəə nà sà gù wen̄ ñgòləñ sə. Ye də wèen̄ cum nca, nà kà wò. Wèen̄ sà ləñ fa bùu Nwì wèn̄ nùumbu pwe'fo'. ¹⁹ Wèen̄ ləñ fa mɔ yàm sè', də ghà nà mɔ dzəm ñgòcèep fana Nwì fa mɔ ncèp nà ñgòcèep nà, ya ñga mɔ cu ñgòtsòho yusè səswihi sè Ntirè nà Bəboñ nà sà tsè' rəñsə fa mɔ kà wɔə tse'. ²⁰ A ye-a sè də mɔ cu ndapndzəm fana mɔ tə mvwe' kùu Krest njo nà ñgòtsòho Ntirè nà Bəboñ nà. Ye də wèen̄ ləñ fa mɔ də mɔ tsoho nà' bə ñàñ mvə'nè mɔ tse' ñgòtsòho nà' sà.

Càcèpsə

²¹ Moma àvès Tikikòs nà a dzəm yi wùriñ, nà yi fàkgə bohòTà bə zinə ye nà, nà tsok fa wen̄ mvə'nè mɔ cu ya wèen̄ rintse' bə zəñ. ²² Nà'a njo nà mɔ tum yi

də yi kə ye wen̄ nà, də ya wèen̄ rintse' mvə'nè vès cu fana yi gɔ ntəm awèn̄ ñgòye cəcuñ sè'.

²³ Mɔ ləñ də Nwì nà yi Tè' bə Tà Jisòs Krest fa fifi bohòbwema sə pwe'. Wo gɔ yà'wèn̄ ñgòdzəm mòk bə mòk, nà fa ntəm awo bohòKrest sè'. ²⁴ Mɔ ləñ də bəbo nà Nwì nà ye bohòbùu sè wo dzəm Tà Jisòs Krest àvès nà bə nsàp dzədzəm nà nà'a nà kà mè yuk nà.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak FÌLIPIYÀ

Nwàk nè Pol à còm fa bùu Filipiyà ènə, yi à còm fa nà' yà'sə bohòcos nè yi à muk to tsə cip mvwe' nze Màsìdoniyà nè. Yi ànə còm ngòkwe'sə nà' nga yi cu ndapndzəm. Pol à kwe'sə wo də wo sə cum ncu nè krətèn tse' ngòcu nè. Mvəsə yi à sə kwe'sə wo, yi sə cèp bə nza' kwəkwa kəkə', kəkə'.

Yi à còm sè' ngòkwasə bùu Filipiyà wèn sə bə bum sè wo à tumsə fa yi ngòtesə yi nga yi cu bə ngə'. Yi à jə mvək ènə sè' ngòcèp də yà'wèn ko ntəm bə ngə' nè yi sə yə, nè ye bə ngə'ə sè yà'wèn sə yə sə sè'.

Pol à cèp ncèep mok sè gugun də, <<Ngòcu njwum a ngòsə naan tu bohòKrest, nè ye də ngòkpu a sè' swe'>> (ye ngo 1:21). Yi à cèp sè' də bum sè yi à sə kumgə ngùn bə zèj sə yà'a bohòyi nga'a mok co bèp (ye ngo 3:4-11). Yi cèp mummvè'nə yi sə lù gugun də nga yi nè kə ghak nè tse' lèlè' nè (3:12-14). Yi yəm nki mok ngòkùksə Jisòs bə zèj (ye ngo 2:5-11). Nè'nə nki mòk nè mantombi nè nà' fom wùriyè nè wo à còm nònsə nà'. Nà' sə cèp bum ba bə liy Jisòs: yi à jə ni' ye sə nze fana Nwì busə yi njwə nè ghanj.

¹ Còm njwàk nè'e mùm Pol ves Timati. A ves sè vès ngàa fàk bohòJisòs Krest. Vès com fa nà' bohòwèn sè wèn bùu Nwì pwe' sè wèn cu mvwe' lak Filipiyà, nè ye bùu awèn sè mantombi bə sè wo tèsəgè mụ cos. ² Nwì nè yi tè' àvès bə Tà Jisòs Krest gụ wèn bəbonj, nè fa wèn fifi.

Pol Kwasə Nwì Nə Kwe'sə Krətèn Sə Filipiyà

³ Ghà yà lòon nè mụ tsərəgè wèn fana, mụ kwasə Nwì àm. ⁴ Nə ye sè' duk də, ghà yà pwe' nè mụ lèj fagè wèn pìriyà fana, mụ lèj bə kwəkwa sə ntùu mụ. ⁵ A ve'nə bùu nsàp tətəsə nè wèn à fa mụ bə fàak Ntirè nè Bəbonj nè. Wèn à tèsə yèto mụ nùmbu nè wèn à yuk to Ntirè

nè Bəbonj nè tètè kə dzen nga'a. ⁶ Mụ rì bə nè zìnə duk də, yi Nwì nè yi à yèto nsàp fàk nè bəbonj ènə sə ntùu wèn nè gụ mali yà' tètè nùmbu nè Jisòs Krest nè və sèmok. ⁷ Mụ tsərəgè wèn ve'nə busə wèn cu sə ntùu mụ. Wèn à be'lə mụ sənə bònəm nè Nwì a fa mụ. Yà' à yè jə taan ghà nè mụ à sə lù ngòdè Ntirè nè Bəbonj nè Krest nè zìnə, tè kə dzen nga'a nè mụ sə cu mụ ndapndzəm. ⁸ Mvəsə mụ duk də dzədzəm àm nè ghanj nè mụ tse' nà' bohòwèn sè və bohòJisòs Krest bə tu ye fana, Nwì sə rì ye sè' də mụ sə cèp zìnə.

⁹ Pìriyà njàm nè mụ sə lèj fa wèn duk də, dzədzəm awèn sè kuk ghaha lo mantombi, nè ye bə nkərè nè bəbonj sè'. Də wèn tse' nsàp nkərè nè ngògàpsə rì yusə yà'a bəbonj bə sè yà'a bəp. ¹⁰ Yà'a ye ve'nə nga wèn riy mvasə ngòcokfis jə yusə yà' bəgha' càsə pwe'. A sè' zèj sè yà'a nè tèsə tè Krest kə bwì və nùu nga wèn bùu sè rərəj, wèn kà nzak tse'. ¹¹ Ncum awèn sè wèn cu, ye megu bəbonj, bəbonj nè nà' və bohòJisòs Krest yiyi. Bùu sè wo yə bum yè'sə, wo nè kwasə Nwì, nè kuksə yi.

NgòCu Njwum Yè'sə Yà? BohòMù A Krest

¹² Bwema am wèn, yusə mụ sə dzəm də wèn riy tse' də, nsàp ngə' nè nà' a tsèn mụ nà'a, nà' a tèsə Ntirè nè Bəbonj nè ngòlòmantombi. ¹³ Dògarii sè wo kùkgè nto' nkum, bə bùu mok fèj pwe' a riy də mụ ngà ndapndzəm bùusə mụ mo ngà fàk Krest. ¹⁴ Mok sè' duk də, ndapndzəm nè mụ a ni nè, a gụnsə bwema nkùn ma nè Tà gụnsə. Wo sə gū ghaha nùmbu pwe' ngòtsòho ncèp Nwì, nè kà wə tse'. ¹⁵ A lè də mok sə tsoho liy Jisòs Krest bə njo nè də wo sə wa fàk am, nè sə lap ngòjə kù am. Mok sə tsoho yəwo bə ntəm nè rərəj làan. ¹⁶ Wo yè'sə sə gù ve'nə bə dzədzəm bùusə wo rì pap də Nwì a fa mụ fàak sè ngòtəən gèem Ntirè nè Bəbonj nè. ¹⁷ Mok sə sə kà liy Krest nè bə nè zìnə tsòhò. Wo sə tsoho bə yònsə wi' nè sə vèə wo. Wo sə duk ngwàan də aco wo yamsə ngə' àm mvasə mụ cu mụ ndapndzəm.

18 A ye-a sè' ve'nə, yumok kà bap. A ye-a də a sə vəə wo bap kè bəboŋ àlɛ, yà' ka mɛ yaan, mù sə kwa yam-e bə zɛŋ kwa. Yusə gɛgɛŋ sə duk də bwɪŋ sə yuk mali liŋ Krest. Yà'a mbwè njo nè mù sə kwa nə. 19 Mɛ nə sə kwa sè' bùsə mù rì duk də mù nə tesə li bùu piriyaà awèŋ nə ye bə tətəsə nè nà'a və bohòYòŋsə Jisòs Krest. 20 Bə nè zìnə, ntum àm tə gù duk də mù kà co marè'tu ko mù gù. A ye lɛ də ye jəŋ ŋga'a nə lo mantombi pwe', mù ban ntum ya mù kuksə Krest bə ni' àm pwe'fo'. A dzəm ye kpɛ kè lùŋ-è, mù dzəm ŋgòkùksə liŋ Krest. 21 Mù duk ve'nə bùsə ŋgòcu ŋwəm nə yè'sə ya? Bohòmù yàm, a ŋgòrɪŋ Krest, nə ye də ŋgòkpɛ, a sè' swe'. 22 A sè' duk də ŋga mù cu mali-a ŋwəm, aco fàak sè mù gù tesə li bwɪŋ sè'. Mù ka ma nè mù lo riŋ. 23 Mù tə yè'sə mətsetsə'rə ndzəp. Mù dzəm də mù lo yu am kə cum ves Jisòs. Bògha' ca zɛŋ nə nəm ŋgòcu sə nzeŋgòo fɛn. 24 Yumok sè yà' gù càsə sè' duk də, mù cum mali ŋwəm bùu tu awèŋ. 25 Mù rì pap də yè'sə zìnə. Fana mù rì də mù nə cum mali ŋkuŋ ŋgògɛŋsə wɛŋ bùu yusə wèŋ a dzəm, ya wèŋ tse' kwəkwa ŋkàŋntɛŋ sè'. 26 Ya ŋga mù vè kè tsɛcŋ wɛŋ səmok fana vesùwèŋ kwa mvwe' mò'fis bohòJisòs Krest bùu tu am.

Təəŋ Gɛgɛŋ Mvə'nə Wèŋ Sə Naan̄tu Bə Ntirè Nə Bəboŋ Nə

27 Yusə gɛgɛŋ sə də, ncu awèŋ ye kəkurè bohòbwɪŋ co bùu sè wo a dzəm Ntirè nè Bəboŋ nè nà'a nè Krest nə. A ye-a ve'nə fana ŋga mù vè bə nè mù ka və pwe', mù sə yuk də wèŋ tə gɛgɛŋ bə yusə mò'fis, nə tse' cù mò'fis, nə sə lɛ mvwe' mò'fis bùu Ntirè nè Bəboŋ nè wèŋ a dzəm nə. 28 Nə ye sè' də wèŋ sə kà bùu sè wo bɛŋgè wɛŋ wəp lok. Yà'sə nə gù wo riŋ də wo nə kpɛ bisə wà, wèŋ tse' yàwèŋ lùŋ nè nà'a nè kà mè. Nwii nə niŋ tsok fa wo sè' ve'nə. 29 A də Nwì a fa wɛŋ mandzè ŋgòdzəm bohòKrest, nə kà ve'nə mègù, wèŋ tse' ŋgòyə ŋgə' bùu yi sè'. 30 Nə ŋga'a nè'e vesùwèŋ sə lɛ bə yusə mò'fis. Cu mali lɛ nè wèŋ nà yə taan

ŋga mù sə lɛ nà'a, haŋ ŋga'a wèŋ sə yuk də mù sə lɛ mali ntòzɛŋ.

2

Tse' Nsàp Ntəm Nə Jisòs Krest Nà'a

1 Ncu awèŋ nè wèŋ cu nà' co bùu Krest, kwɛ'səgè wɛŋ à? Dzədzəm ye fisəgè wɛŋ ntəm à? Wèŋ tse' kwəkwa nè mvwe' mò'fis wɛŋ yòŋsə ye nè wèŋ à? Nə ye də wèŋ tse'gè ntəm nè bəboŋ nə ye koksəmanziŋ bohòmòk bə mòk à? A ve'nə. 2 A ye-a ve'nə fana, mù dzəm də wèŋ tse' nsàp tsətsə'rə nè mò'fis, nə sə dzəm mòk bə mòk, nə ye cù mò'fis, ya mù kwa wesə. 3 Kà də wèŋ me'rə wì' bə nɛni' sə ntɛ wèŋ duk. Wèŋ jəŋ ni' awèŋ sə nze, nə kà bùu mok co wèŋ gha' wo wɛŋ sə kùk. 4 Ndàan̄wè pwe' lap mandzè nè ŋgògù yusə co yà' tesə ŋwè nəmòk sè', yi kà bə ni' nè nje tsə'rə mègù. 5 Wèŋ tse' nsàp ntəm nè Jisòs Krest à tse' nà'a.

6 Yi à ye Nwì bə tu ye sè', fana yi kà nsàp ntəm nè də yi nə mam tsooŋ bə Nwì yəyərè tse'.

7 Yi me'rə mvwe' sè ghaŋ yà'sə, nə jə tsooŋ ni' ye sə nze, nə ye co ŋkwèŋ, wo dzə yi mok co ŋwè ve'.

8 Mvəsə yi à ye co ŋwè ve'nə fana, yi jəŋ tsooŋ ni' ye sə nze səmok, nə yuk yusə Nwì à də yi gù, nə kə kpɛ mù ntəəŋ.

Nsàp kpɛ nè a kpɛgè ve'nə bùu sè bap.

9 Bùu nsàp nè yi à gù ènə fana, Nwì a yamsə yi nsàp nè wù kà fàk.

Nwì a fa yi liŋ sè yà' yam gha' liŋ pwe'.

10 Ye də, bwɪŋ pwe' nə kə təəŋ bə tumfərə mantombii Jisòs ŋgòkùksə yi.

A nè ye bùu sè wo mabu bə sè sə nzeŋgòo fɛŋ,

nə ye bə sè wo cu ma sə mbwè nze pwe' nə kuksə yi.

11 Wo nè cep fis bə cùu awo jəja mvwe' bwɪŋ duk də Jisòs Krest Tà.

Yà'sə nə kuksə tɛ' ye Tà Nwì sè'.

Wèŋ Rɛŋ Co Maresŋ

12 A ye-a ve'nə fana, bwema am wèŋ, mvə'nə wèŋ à sə yuk nə kotse' ntirè nè bəboŋ nə ghà nè mù à ye vesùwèŋ yà'a

fana, mù sà duk dā gu gha' dā wèen kotse' nga'a nē mù ka vesùwènj yènj nē'e. Wèenj fak bə wuə, nə sə jik ngògù dā lù nē Nwì a fa wènj nə sə fak sə ntuu wènj. ¹³ Busè Nwì fàkgè mütsetse'rə wènj ngògù wènj dā wèenj dzəm nə gu yusè yi dzəm yà'.

¹⁴ Bə yà pwe'fo' sè wènj sə guu nə sə cep nkùəm kà fo' sə tesè. ¹⁵ A ye ve'nə ya wèenj ye bùu sè wèenj rərənj, nə ye jì njo. Ya wèenj ye bwe Nwì sè ntəm rərənj sè wènj cu sənə nzenjgònə bùu sè ca ka rərənj yènj, wo ngàa tē'ènkup. Wènj tse' ngòsə rənj yàwènj mütsetse'rə wo co nkènkənj sə rənj mubu, ¹⁶ mvəsè wènj sə tsè' fa wo ncèp nē nà' tse' lùnj nə. Wèenj gu-a ve'nə fana, numbu nē Krest vè sèmok, mù sə kum ngù àm bùu wènj fana yà' kà ngwànj ye. Yà'a nə sə niñ duk dā fàk am sè mù à gu, nə yis ndùrè, yà' ka wà ca. ¹⁷ Dzədzəm awènj nē wènj à tse' nà' bohòNtirè nē Bèboj nə, nà'a co satikà' bohòNwì. A ye-a dā yònsè am kə ye rùk nē wo jə-a nà', nə se gesə mənə satikà' ànə, mɛ nə kwa, nə kwa vesùwènj lònj mvwe' mò'fis sè'. ¹⁸ Gù sè' məm̀vè'ànə duk dā wèenj kwa tsooj yàwènj sè'. Vesùwènj kwa mvwe' mò'fis.

Timati Bə Ipàfoditò

¹⁹ A ye-a nga Tà Jisòs fa-a nànj, mù tsəm dā mvək momjo mɛ nə tumsə lo Timati ngòkè ye wènj. Mɛ nə tum yi ya yi bwi vèə, yi tsok fa mɛ mvè'nè wènj cu, ya ntəm am sə lum sè'. ²⁰ Mègù yi Timati nē nē tsətsərə vesi yegè nsàp nē mò'fis. Yi tse'gè wènj sə ntuu yi ve'ε wùriñ. ²¹ Bùu mok pwe' sə tsərə gu bə fàak awo, wo sə kà ma nē Jisòs Krest tsərə. ²² Wènj rì yàwènj sè' laj dā, Timati ènə njwè nē bəboj. Vesi a tsòho Ntirè nē Bèboj nə mvwe' mò'fis co mwe bə tē' sə fàk wo. ²³ Mù sə tsəm dā ghà nē mɛ riñ dā anə ye bohòm̀m̀ vale àlɛ nkuj mɛ tum yi laj. ²⁴ Mù rì tse' sè' zìnə duk dā, mvək momjo, Tàa nə gu co mɛ və bə tu am, nə kə tsej wènj sè'.

²⁵ Mù a tsərə dā a bəboj ngòtum fəsə fa wènj moma avès Ipàfoditò, nē yi a ye masinjà àwènj, nə tesə mɛ. Yi a fàk, nə jìhi nzòn vesi bəbè', ngòtesə mɛ bə fàha

am. ²⁶ Ntəm ye sə fa yi ngə' ngòyə wènj wùriñ. Yi sə kà kwa lok dā bùusè wènj na yuk duk dā yi a ya. ²⁷ A lɛ zìnə dā yi a ya laj anə. A gù jo dā yi a kpɛ. Megu dā Nwì a koksə manziñ bohòvesi ba fo', yi kà kpɛ, ya ngə' mook kà mənə ngə' nē mù cu bə zèj nē'e naànj fe'lə lò. ²⁸ Fana mù sə dzəm wùriñ dā mɛ tum yi kə ye wènj, ya wèenj yə yi, ntəm awènj fi, ntəm nē njàm kà mok sè' rwi' fe'lə. ²⁹ Yi vèə, wènj wumsə yi bə kwəkwa co moma nē ndzənə Tà. Wèenj yə nsàap bùu sè co yi ànə, wènj wəp wo bəboj. ³⁰ Busè yi jə yònsè ye nsàp mok, nə swirə kpɛ bùu fàak Krest, nə fa mɛ tətəsè nē à ye co wènj kà mɛ bə tu awènj kə fa.

3

Mandzè Nè Zìnə Ngòye Rərənj BohòNwì

¹ Bwema am, ncèp àm nē ngòlèsə bə zèj duk dā, wèenj sə kwa bə bum sè ma nē Tà Jisòs. A ye-a sè' dā mù sə com fe'lə sè yusè mù ànə com yà' mantombi laj fana mù sə kà bə zèj wò. Yà'a nə tesə wènj ya wèenj kà mandzè jàm. ² Wèenj kərə bə nsàp bù nē wo co ngbɛ, sè wo sə duk dɛɛ, njwè tse' ngòsə tsə ngùpni' yà'a. ³ Bùu sè wo a kom fa wo tu sè zìnə, co bùu Nwì sə a vesùwènj. Busè vesùwènj kùksəgè Nwì bə nàanj yònsè ye, nə sə kwa bə ncu avès nē ndzə ni' Jisòs Krest, vesùwènj ka tu bə bum sè ma mɛ ngùpni' naanj. ⁴ A ye-a dā bum sè mɛ ngùpni' yà'sə yumok co Nwì jənj njwè bə zèj, dā mù duk dā mù a dzènj mvwe' sè mù gha' bùu sè wo sə jə yà' co yumok yà'sə pwe' mɛ. ⁵ Wo à kom fa mɛ tu mbəmbaam yàm nga mɛ numbu fwame'. Mvəsè wo à dzə mɛ, mɛ njwèə Izùrɛ bə bəp lak Benjamè. Mɛ yè'sə mɛ njwèə Hibrù làanj ve'. A ye-a bə mandzè nē ngònònsə lùuk bùu Jus wènj fana, mù à ye ves bəp bù nē wo togè wo duk dā bùu Farasi nà'a. ⁶ A sə ye ma nē ngòfa bùu cos wènj ngə', fana mù təənj mantombi bə zèj mɛ. Lùuk avès bùu Jus pwe'fo', mù ka nē mò'fis gbɛ yuk, nga ye-a dā aco yà' gu njwè ye kəkùrè na. ⁷ Bum yè'sə pwe', anə ye co mù sə tsərə

də yà'a swe' bohòmù, mù a mè'rə màk yà' pwe' nə pwe' co yusè wà bùu tu Krest. ⁸ Bə nə zinə am pwe', mù jə yà' pwe' mok co yusè wà ya nga mù riŋ Jisòs Krest nə yi Tà nə njàm nə bùusè ngòrìŋ yi a yusè yà' càsə bum pwe'. Mù a mè'rə bum mok pwe' də yà'a bisè ntèŋ bùu yi. Bum pwe' mok bohòmù co bèp də ya mù tse' Jisòs Krest, ⁹ ya mù ye vesi mvwe' mò'fis co ŋwè ye. Mù ka kəkurè mù lisè Nwì bə ñàaŋ sè yàm mok ye fe'lə, a bùusè mù a fa ntəm àm bohòJisòs. Ka bùusè də mù a nònşə lùuk bùu Jus sè' yeŋ. Mù kəkurè bùusè Nwì a gù mù ngòye kəkurè anə yi. Ngòye kəkurè wè mègù bə ntəm nə ŋwè fa nà' bohòKrest. ¹⁰ Yusè mù sə dzəm, a ngòrì yi, nə tse' ja'a nsàp ñaŋ ye nə yi à lòkok bə zeŋ mvwe' kpə nà'a. Mù dzəm sè' duk də mù ye nsàp ŋgə' nə yi à yə nə kpə, ya mù ye sè' co yi. ¹¹ Yà'a mvè'nè mù tse' tsətsərè də mù nə ye sè' mòk ngòlòkok mvwe' kpə sə.

Jihi Nzòŋ, Nə Kə Ləsə Fo'

¹² Mù sə kà duk də bum sè mù sə dzəm də mù tse' yè'sə, mù tse' wes yà' laŋ duk. Ka sè' duk də mù yè'e, mù ka jòn nə mò'fis tse' sè' yeŋ. Yusè də mù sə jihi nzòŋ ngònìk lòmantombi, ya mù kə tse' lələk nə Jisòs Krest a jə mù co ŋwè ye bùu zeŋ nə. ¹³ Bwema am wèŋ, mù tsəm də mù ka mvwe' sè də mù tse' yà' laŋ sə ntòkə dzeŋ. Yusè mò'fis də mù sə lù bə ñàaŋ am pwe'fo' ngòkə dzèŋ mvwe' bum sè ya' cu mantombi, nə swi mak bum sè yà'a maŋkwèŋ fo'. ¹⁴ Fana mù sə lògù mantombi də ya mù kə dzeŋ mvwe' ndùu sə, ya mù tse' lələk nə Nwì à to mù ngòkə tse' nà' bùusè mù ŋwəò Jisòs Krest nə. Nà'a də mù kə cum mabu. ¹⁵ A bèboŋ bohòvesùwèŋ sè a gù bə ma nə Jisòs laŋ pwe'fo' ngòtse' sè' nsàp tsətsərè nè'nə. Nwè nəmòok ye-a yo nə yi sə tsəm yumok ca zok fana, Nwì gù yi rɛɛŋ bə zeŋ. ¹⁶ Yusè gùgùŋ sə duk də vesùwèŋ sə bɛ' lo mali yusè vesùwèŋ nà sə yùu sə.

¹⁷ Bwema am wèŋ, wèŋ sə bɛ' kù am, nə sə kək lis bohòbùu sè wo sə yù yà', bùusè vèes ñgàa nì fa weŋ mandzè nə nà'a bèboŋ. ¹⁸ Mù à tsè' weŋ bum yè'e

mantombi kè' ŋkùuŋntèŋ laŋ. Nə nga'a nè'e, mù sə cèp fe'lə yà' sèmok mok bə ndzəplis, duk də bwìŋ mungorè wèŋ ŋkùuŋ sè mandzè awo sə nitsè' də wo sə bèŋ fàak sè Jisòs à kpə mù ntèəŋ ngògùu sə. ¹⁹ Wo kə lè nuu də bùu yè'sə nə tse' ŋgə', bum sè wo sə dzəm yà' bə ŋgùpni', yà'a bohòwo nwii awo. Wo sə nè ni' bə bum sè anə ye co wo koksə marè'tu bə zeŋ. Tsətsərèə awo cu mègù bə bum sè sə nzeŋgòŋ fɛn. ²⁰ Fana vesùwèŋ yàvès ñgàa lak sè mabu. Vesùwèŋ sə kək mègù bohòŋgà lùŋsè ves, Tà Jisòs Krest ngòtse mabu. ²¹ Ghà nə yi vèə, fana yi nə kupsə ŋgùpni' avès nə bup nə nà' ka ñaŋ tse' nè'e, nə gù nà' ye co ni' nje nə nà' tse' ñaŋ. Yi nə gù vɛ'nə bə ñàaŋ sè yi tse' ngògù bum pwe' yà' ye sə vèmnzè'è yi sə.

4

Ntip Nə Pol A Fa

¹ Bwema am wèŋ, mù dzəm weŋ, nə sə boŋ mù co mù ye weŋ wù kà fùk. Wèŋ gùgè ntəm àm sə kwa, wèŋ ŋguk àm nə mù a sòp tes mù tuhù mù. Wèŋ bùu Tà Jisòs, wèŋ təəŋ mali gùgùŋ. ² Mù sə cèp bohòYùdiyà də kwəkwe', bə Sintekèe mesə yusè məttsətsərèə wo, nə cum mvwe' mò'fis co njè'egù ndzə ni' Tà. ³ Mù leŋ wu Sizigù, nə vesù tse' fàak sè mò'fis də, wu tesə baa yè'sə wèŋ. Wo bə Kìlimè, nə ye bùu mok sè vesiwèŋ fàkgè mvwe' mò'fis yà'a pwe' a fàk gùgùŋ ngògù də Ntirè nə Bèboŋ nə nà'a lo mantombi. Liŋ awo cu ndzənə ŋwàk lùŋ.

⁴ Mvè'nè wèŋ cu ncu àwèŋ nuumbu pwe', wèŋ sə kwa bə bum sè ma nə Tà Jisòs. Mù sə cèp li sèmok duk də wèŋ kwa! ⁵ Wèŋ ye fùè weŋ bwìŋ wèŋ. Tà ka səsap mok cum. ⁶ Kà də wèŋ sə fa ntəm awèŋ ŋgə' bùu yumok duk. Yusè wèŋ sə jamə lòŋ, wèŋ sə leŋ bohòNwì. Ghà nə wèŋ leŋ yi lòŋ, wèŋ leŋ bə ntəm nə kwəkwa. ⁷ Fana fifi Nwì nə nà' yam càsə mvəsè co ŋwè tsərə pwe' nə ye sə ntəm wèŋ bə tsətsərè awèŋ co yumok kà yà' gù. A vɛ'nə ñgà wèŋ sə nəmşə ntəm awèŋ bohòJisòs.

⁸ Nè ngòlèsè bə zeŋ, bwema am wèŋ, wèeŋ sə tsərə megu bum sè yà'a zìnə sè co bwìŋ kwasə yà'. Yà'a ye bum sè ya' tse' bəboŋ nja, yusè yà'a rərəŋ, sè ya' tse' dzədzəm nə ye sè bwìiŋ yə-a yà', wo jəŋ yà' co yumok. ⁹ Wèeŋ sə gəhə bum sè mù à yə'rə wəŋ, wèŋ nə dzəm yà', a bum sè wèŋ à yuk mvəsè mù à sə cèp, nə sə gə. Yi Nwì nè yi fagè ves fifi, yi nə ye wenə wèŋ.

Pol Kwasə Bùu Filipiyà

Bə Tətəsè

¹⁰ Mù sə kwa, nə sə kwasə Tà Nwì wùriŋ bùusè a sap wùriŋ, wèŋ nə yètoònə ngòtəsə fe'lə mù səmok. Mù sə kà duk də wèŋ à swì mù swì duk, yusè də wèŋ à ka mvək mantombi anə tse'. ¹¹ Ka də mù sə cèp bùusè mù sə tsərə duk də mù a sə dzəm yumok yeŋ. Bùsè mù rì mvəsè ngòcu yu am bə kwəkwa nga mù ka-a yumok tse' nà'. ¹² Mù rì ncu jìŋ bə ncu ghàk ba fo' mù. Mù a rì nsàp nè'nə, nə ləəŋ bə zeŋ, ya nga mvwe' sè mù cu, ghà yà pwe', nga mù zəze' bə nè mù cu njè, nè mù tse' ŋkùuŋ kè də mù tse' gù moòm ntilip pwe'fo', mù rì mvəsè mù cum yu am kəkùrè. ¹³ A ye-a sè' bə nsàp nè fòlòŋ, aco mù cum riŋ bə zeŋ. Jisòs Krest fagè mù nsàp nàŋ nà'nə yi.

¹⁴ A ye-a sè ve'nə, bəwùriŋ mvəsè wèŋ à tēsə mù ghà nè mù a cu bə ŋgə' nà'nə. ¹⁵ Wèŋ bùu Filipiyà, wèŋ rì yàwèŋ sè' duk də ghà nè mù à yè'e mè'rə lak Məsìdoniyà nga mù à sə tsòho to Ntirè nè Bəboŋ nə, à tēsə gù mù wèŋ. A sə fa kurə gù mbo vesùwèŋ, cos mòk nè zok a ka mù tēsə. ¹⁶ Fana mù à cu mvwe' lak Tètalonikà, ghà nè nga mù ka yumok tse', wèŋ tum fa mù sè'. Yè'sə à ka kè' mò'fis mègù. ¹⁷ Ka də mù tes gha' ntəm àm bə bum sè wèŋ na tum fa mù yeŋ. Mù sə kwa gha' yàm bə swe' nè wèeŋ nə tse' bohòNwì bùu bum sè wèŋ sə tum fa mù yè'sə. ¹⁸ Yusè mù a sə jamə yà' pwe', wèŋ a fa mù, nə fa casə cù. Mù a yə bum sè wèŋ a tum fa mù bohòlpàfoditòlaŋ. Yà' a gù mù, mù sə kà yumok mok jamə fe'lè. Bum yè'sə co mve' làmindàa sè wo kə' fagè Nwì co satikà' yà' sə rəm

saan bəŋsə Nwì wùriŋ yà'a. ¹⁹ Nwì àm nè yi ngà ghàk maŋgəŋgèeŋ nə fa wèŋ yusè wèŋ sə jamə pwe'fo' ndzə bohòJisòs Krest. ²⁰ Kəkùksəə ye bohòNwì nè yi Tè' àvès, nə kà mè yuk. Yà' ye ve'nə.

Cəcèpsə Nè Nà' Lèsə

²¹ Cèpsə fa mù bùu Nwì sè wo sè' bùu Jisòs Krest yà'a pwe'fo'. Bwema sè vesiwèŋ cu fəeŋ cèpsə wèŋ sè' bəboŋ. ²² Bùu Nwì sè wo fəeŋ cèpsə wèŋ sè', nə kà co sè wo mù nto' Sizà yà'a ye wesə. ²³ Bəbo nè Tà Jisòs Krest nə ye wenə wèŋ.

Nwàk nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak KÒLOSÌ

Lak Kòlosi sè à ye mvwe' nzenngòh Esiyà. Pol a fa ntum ye bæ nza' cos fana yi sè tumsə lo κε' ηgàa fāk wèη mvwe' coos sè wùriη. Yi ànə yuk də cicàa mok à kè dzèη mvwe' cos Kòlosi nə, nə sə yə'rə fa bwiη də, a ye-a ηga ηwè dzəm də yi riη Nwi, nə tse' lùη nə dak àε, ηgèηgàη tse' ηgòkùksə ηàaη mok sè yà'a yòηsə. Wo sə yə'rə sè' də ηwè tse' ηgòdzə nsàap zuzuu mok nə gu tsooη bum mok co ηgòkom tu mbəmbam sè'.

Pol à còm ηgòrensə fa wo də Jisòs mo Nwi nè yi tse' liη nə casə bum sè Nwi à gù lòoη. Yi tse' ηàaη sè ηgòlùηsə ηwè sə yi, də bum mok sè wo sə yə'rə fa wo yà'a jə gesə lògè ηwè səsap bohòJisòs nə. Nwi ànə gu nzenngòh nə ndzə bohòJisòs fana mvè'nə bum sə ànə sam bup fana yi sè gù bòηsə fəsə yà' sè' ndzə bohòJisòs nə. A ye-a də ηwè nə tse' lùη fana, yà' mègù bæ liη Jisòs.

1 Sə còm ηwàk nè'e mùu Pol nè Nwi a cokfis mu ηgòye ηgà ntum Jisòs Krèst, ves moma àvès Timatì. 2 Vès sè còm fa nà' bohòbùu Nwi sè mvwe' lak Kòlosi sè wo sə bæ' Jisòs Krèst bæ nè zinə. Tà Nwi fa weη fifi, nə gu weη bèboη

*Pol Kwasə Bùu Kòlosi
Nə Lèη Fa Wo Pìriyà Sè'*

3 Ghà nè vès lèηgè Nwi nè yi Tè'ε Tà Jisòs Krèst àvès bùu wèη pwe', vès sə kwasə yi. 4 Vès kwasəgè yi vè'nə bùusè vès a yuk mvè'nə wèη a fa ntum awèη bohòJisòs Krèst, nə ye mvè'nə wèη sə dzəm bùu Nwi wèη pwe'. 5 Vès rì də wèη tse' nsàp ntum ànə bùusè wèη riη bum sè Nwi a nòηsə fa weη mubu bèboηni. Wèη ànə yuk bum yè'sə ndzənə Ntirè nè Bèboη nè nà'a zinə nə. 6 Ntirè ènə sə yuhu lòsənə ηgònə lòoη. Bwiη yuk nà' fana nà' sə kupsə ntum awo. Nà' sə gu bwiη wùriη ηgòdzəm bohòJisòs Krèst. A sè' zèη nè nà' à dzèη bohòwèη, nə

kupsə ntum awèη sè'. Yè'sə ànə yeto ghà nè wèη ànə yuk bèbo nè Nwi, nə rεεη zinə nè yi sə gù bohòηgàa gù bup wèη. 7 Anə tsok to fa weη ntirè ènə Ipafràs. Vès dzəm yi vè'ε wùriη. Venə wèη fākgè bohòJisòs Krèst bæβε'. Yi tə məngorè wèη fa'nə mvwe' kuu avès, nə sə fak bohòJisòs Krèst bæ ntum nè mò'fis. 8 Yi a tsè' ves yi də wèη tse' dzədzəm bohòbwiη, nsàp nè nà' vè bohòYòηsə Nwi.

9 Ye jəη mvè'nə vès à yuk bum yè'sə fana vès sə lèη fa weη Nwi nùumbu pwe'. Vès sə lèη yi də yi gu weη ηgòri bum sè yi dzəm yà' pwe'fo' jəja paam. Yà' a ye vè'nə, wèη tse' nsàp ηkərè nè nà' vè bohòYòηsə ye, fana wèη rεεη bum ye pwe' nè pwe'. 10 Nkərè ànə nə gu weη ηgòcu nsàp nè kəkərè co bùu Nwi, nə gu bum nsàp nè yà'a sə boη yi, nə sə riη ghaha lo bum Tà Nwi mantombi. 11 Nwi gu weη bæ ηàaη ye sè yà' ghak yà pwe', ηgòko ntum, nə təəη gugūη ya a ye-a sè yà pwe', wèη sə lo mali mantombi bæ kwəkwa. 12 Wèη sə gù vè'nə wèη sə kwasə Tà Nwi àvès ghà yà lòoη bùusè a yi nè yi a gù weη ηgòye kəkərè ya wèη kə tse' ma njàwèη sənə bum sè yi a fùhu nòηsə fa bùu ye wèη yà' mvwe' mareη sə. 13 Yi a jə fis gesə ves mvwe' ndzəm, nə nòηsə ves mvwe' mareη nè mo ye nè yi dzəm nà' cu ηkum fo' yi. 14 Mo ye ànə swifa ves bup avès, nə ywiη tiη fəsə ves bohòbup.

Jisòs Tse' Nàη Pwe' Yi

15 Nwè nəmòk ka Nwi bæ lis ye yuk. Mo ye nè bwiη à yə yuk yi a nitsè' fa ves mvè'nə Nwi cu yi. Yi mo Nwi nè yi tse' liη nə casə bum sè Nwi à gù lòoη. 16 Nwi à gù bum pwe'fo' ndzə bohòyi mo ye nə. Bum sè yà' cu sə nze co lis ye yà', bæ sè yà' cu mubu co lis kà yə wèη, co ze' bæ masinjàa Nwi, nə ye nsàp ηàη nè fòpwe' nè nà' cu. Bum yè'sə pwe', Nwi à gù yà' ndzə bohòyi, fana gu yà' də yà'a sə yuk bohòyi. 17 Mook sè' də Jisòs Krèst à ye to mantombi yi. Bum pwe' cu làaη mvè'nə yà'a yè'sə sè' bùu Jisòs Krèst nə. 18 Nə ye fe'lə sè' də, yi tu bohòcos nè nà'a ni' ye nə

sè' yi. Yi à yèto cos yi, bùusè yi à lòkok to mvwe' kpɛ yi. Yi mantombi bə bum yè'sə pwe' vɛ'nə, də ya a ye-a sè yà lòon, yi megu ye ɲwè nè mantombi. ¹⁹ Bum yè'sə vɛ'nə bùusè ànə boŋ kok Nwi də mo ye ye sè' ɲgàŋ mvè'nè yi Nwi yi cu bə tu ye pwe' nè pwe'. ²⁰ Fana yi jəŋ mo ye nə, nə tɛs ɲkɛŋ bə zɛŋ, ya bum pwe' ye fe'lə cù mò'fis sòmok. Yi à be'lə bum sè sə nze bə sè mɛbu ɲgòye cù mò'fis ndzə ni' yi vɛ'nə bə kpɛ mo ye nè yi à kpɛ mɛntəŋ nə.

²¹ Mvèk mòk à ye fa' sè' nè wɛŋ Nwi wɛŋ à ka ɲge' yɛŋ. Yà' à ye vɛ'nə bùusè wɛŋ à sə tsərə bɛp, nə sə gɛ sè' bum sè bɛp. ²² Nə ye də nè ɲga'a nè'e, Nwi a gù də wenə wɛŋ ye fe'lə ɲge' sòmok. Yi a gù yè'sə bə kpɛ mo ye mɛntəŋ, nè yi a kpɛ bə ɲgùpni' co ɲwè. Yi à kpɛ də ya wɛŋ tse' ntum sè rərəŋ; ya wɛŋ kə təŋ mantombi Nwi ɲga wɛŋ rərəŋ nə ye jì jòŋ zìnə bə zìnə. ²³ Wɛŋ nə təŋ mantombi Nwi rərəŋ vɛ'nə ɲga wɛŋ nòŋsə mali-a ntum bə ncèp nè Jisòs nə, ɲga wɛŋ tə gɛgɛŋ, nə kà tsòhò, nə sə naaŋ tu bə bum sè Ntirè nè Bəboŋ nə à tsè' to wɛŋ də wɛŋ nè tse' sə. Nà' mègù sè' Ntirè nè Bəboŋ nè wo à tsòho fa bwɛŋ ma nè fòlòŋ nə. A zɛŋ nè mùu Pol, mù sə tsòho fa bwɛŋ.

Pol Sə Jihi Nzòn NgòFàk Gɛgɛŋ

²⁴ Mvè'nè mù sə yə ɲgə' bùu tu awɛŋ, mù sə kwa kwa. Mù sə kwa vɛ'nə bùusè mù sə yə ɲgə' sè' mvè'nè Jisòs Krest ànə ye ɲgə' sè' bùu cos nè nà'a ni' ye, də ya ɲgə' nè yi sə yə nə kə gɛ mesə fàak ye. ²⁵ Mù ɲgà fàk bùu cos wɛŋ. A gèsə fa mù fàak yè'sə ndzə bohòmù Nwi, də ya mù tɛsə wɛŋ. Fàak sə duk də, mù tsoho fa bwɛŋ yusə yà' cu ndzənə Ntirè nè Bəboŋ lòon fo'. ²⁶ Ncèp nè mù sə tsè' fa bwɛŋ ènə, a cà lùumɲgòn cèbùè ɲga nà' cu səswihi, bwɛŋ kà rì. Nè ɲga'a nè'e yi a fis vè nà' mok jəja bohòbùu ye wɛŋ. ²⁷ Yà' à bònwi də yi jəŋ ncèp nè nà' à ye səswihi ènə, nə niŋtsok fa bùu ye wɛŋ nà' mvè'nè nà' yam bò, nə niŋtsok fe'lə nsàp manɲgəŋgèŋ swe' nè nà' tse'

bohònzɛŋgònə pwe'. Ncèp nè nà'a rɛɛŋ vè ènə, nà'a də, Jisòs Krest cu sə ntɛù wɛŋ, fana aco wɛŋ naaŋ tu də wɛŋ nè kə tse' ma ɲjàwɛŋ sənə bòn Nwi sə. ²⁸ Nà'a ɲjo nè vès sə tsòho fa bwɛŋ Jisòs Krest nùumbu pwe' nə. Vès sə cep soŋ bwɛŋ ntu', nə sə yə'rə wo bə ɲkərə sè', də ya ndàaŋwè pwe' nè yi ɲwəə Jisòs Krest kə dzeŋ mvè'nè Nwi sə dzəm. ²⁹ Mù sə fàk gɛgɛŋ bə bum yè'sə lòon, nə sə jihi nzòn də mù gɛ mesə fàak ye sə bə ɲaaŋ sè Nwi gèsə fa mù.

2

Pol Tsərə Krətèŋ Mok

Yà'a Sè'

¹ Mù dzəm ɲgòtsè' fa wɛŋ də wɛŋ cu sə ntɛù mù vɛ'ɛ gɛgɛŋ wùriŋ. Krətèŋ sè mvwe' lak Làòdisiyà bə mok sè vesi wɛŋ ka si bə si ntòyenə yuk yà'a pwe', wo cu sè' sə ntɛù mù. ² Mù lɛŋgè Nwi mù tuhù wɛŋ vɛ'nə də ya ɲga wɛŋ sə tse' dzədzəm bohòmòk bə mòk. Ya dzədzəm ènə jəŋ be'lə və wɛŋ mvwe' mò'fis nə sə kwɛ'sə wɛŋ. Mù sə lɛŋ sè' də Nwii rɛŋsə fa wɛŋ yu nè nà' cu səswihi nè nà'a Jisòs Krest, ya wɛŋ riŋtse' bə zɛŋ bəboŋni. ³ Jisòs Krest mègù yi nè mò'fis nè yi co ki ncù sè aco yi muk fa bwɛŋ mandzè nè ɲgòrì ɲkərə nè ma nè Nwi. Nsàp ɲkərə ènə nà' tse' swe' bohòŋwè nè yi rì nà' nè wùriŋ.

⁴ Mù sə tsè' wɛŋ yè'sə də ya ɲga ɲwè nəmòok kà wɛŋ bə cù kə bərə. ⁵ Mù sə cèp yè'sə bùusè a sə kà-a si bə si sè yenə, mù sə tsərə wɛŋ də vesùwɛŋ bəbɛ'. Mù nə sə kwa ɲga bum pwe' sə lòlàaŋ, wɛŋ sə təŋ mali gɛgɛŋ ɲgòfa ntum awɛŋ bohòJisòs Krest.

ɲwèè Kà Wɛŋ Bə ɲkərə Nzeŋgòn Bòrè

⁶ Yùsə gɛgɛŋ sə də, wɛŋ a jə Jisòs Krest co Tà àwɛŋ laŋ fana, wɛŋ gi-a mok co bùu ye sè zìnə. ⁷ Wɛŋ sə jəŋ ɲaaŋ awɛŋ bohòyi, nə sə kuk lo mantombi. Wɛŋ fa mam mali ntum awɛŋ bohòyi mvè'nè wo à yə'rə to wɛŋ, nə sə kwasə Nwi ghà yà lòon.

⁸ Wɛŋ jəŋ ɲkərə də ya ɲwè nəmòok kà wɛŋ bə ɲkərə nzeŋgòn nè nà' ka fàk

tse' nè'e bòrè. Nsàp ñkàrè ànə tesə kokgè sə vèə bwiŋ, nə ye bə yòŋsəə ze' wèŋ. Nà'a kà bohòJisòs Krèst tesə vègè. ⁹ Zinə nè nà' a ca nə də, Jisòs Krèst nə cu bə tu ye pwe' nè pwe' mvè'nè yi Nwi yi cu sə. ¹⁰ Wèŋ tse'-a Jisòs Krèst, ye də wèŋ sə kà yumok sè yà'a ma nè Nwi mok jamə. Yi ñkum, nə tse' ñàŋ mütuhù yòŋsəə ze' wèŋ pwe' yi. ¹¹ A yà'sə sè' də, wèŋ ànə be'lə wèŋ Jisòs Krèst mvwe' mò'fis, fana yi à gwè fa wèŋ ñgwè nè ñgònitsè' bwiŋ də wèŋ bũu ye wèŋ. A ye mantombi fa', Nwi à fa bũu Jus wèŋ ñgwè nè ñjàwo ñgònitsè' fa bwiŋ, à ye də wo kom fa wo tu mbəmbam. Nə űga'a ñgwè nè ñjàwèŋ ka yusə wo gùgè yà' bə bo bwiŋ yeŋ. Njàwèŋ nè nà' vè bohòJisòs Krèst, mvè'nè yi ànə fis mak gesə ntəm awèŋ sè bũp sè wèŋ à tse' to mantombi yà'a. ¹² Ghà nè wo ànə baptesə wèŋ, yà' à ye yà'sə co wo tuuŋ be'lə wèŋ Jisòs Krèst, nə lokok be'lə mvwe' kpũ sè' wenə wèŋ bəbɛ'. Yè'sə vɛ'nə bũusè wèŋ ànə dzəmtse' bə ñàaŋ Nwi sè yi ànə lokoksə Jisòs Krèst mvwe' kpũ bə zeŋ. ¹³ Wèŋ ànə ye co bũu sè wo à kpũ laŋ bũusè wèŋ à gù bũp, nə ye fe'lə bũusè wèŋ à ka ñgwè nè ñgònitsè' də wèŋ bũu Nwi tse'. Fana Nwi swi fa vesùwèŋ bũp avès, nə lokoksə ves Jisòs wèŋ mvwe' kpũ bəbɛ'. ¹⁴ Vesùwèŋ ànə gbũ nzak laŋ bũusè vès ànə ka lùuk Nwi noŋsə. Nwi yis fis fa vesùwèŋ nzak nə pwe', nə naaŋ gesə lo mütuhù Jisòs Krèst ghà nè yi à kpũ mütəəŋ nà'a. ¹⁵ Yi à jə gesə ñàaŋ yòŋsəə ze' bə kpũ ye nè mütəəŋ ànə fana nə ñiŋtsok fa bwiŋ jəja kwaraŋaŋ də ñàaŋ ye gha' ñàaŋ yòŋsəə sè bũp lònŋ fo'.

Bum Sə Yà' Ka Fàk Bohòŋwəə Jisòs Tse'

¹⁶ Bə bum yè'sə pwe'fo', kà də wèŋ fa mandzə də ñwə nəmòok noŋsə fa wèŋ nsàp lùk mòk də wèŋ tse' ñgògù yà' co də zũ nə no megu nsàp yu nè'e, nə kà nsàp nè'e ye duk. Nwèè kà də yi gũ fa wèŋ lùk bə nsàp yu nè wèŋ tse' ñgògù bə ñkàak lùmŋgòn, ñwũ-fi nə ye co nùumbu dzə wèŋ sè' duk. ¹⁷ Bum yà'sə pwe' co tsətsèŋ. Yà' sè nì gèsə lòmantombi bə

yu nè nà'a nè kè ye nə. Yu nè tsətsèŋ yè'sə sè nì gesə lòzeŋ nə, Jisòs Krèst bə tu ye. ¹⁸ Kà də wèŋ yu'rə bohòbũu sè wo sə ləp mandzə ñgògù bũpsə wèŋ bũpsə yà'a duk. Mù sə duk bə nsàp bũ nè co sè wo dukgè də wèŋ jəŋ tsoŋ nì awèŋ sə nze, nə kùksə masinjàa Nwi wèŋ yà'a. Nsàap bũu yà'sə wèŋ dukgè də Nwi tsè' wo bum yè'sə co ndzənə lo vɛ'ɛ, űga wo sə nè mègù yà'sə nì wà nè wà. Nsàap tsətsəŋ awo yà'sə mègù sə nzeŋgònŋ fən. ¹⁹ Fana wo sə kà bə Jisòs Krèst nè yi tu bohòvesùwèŋ nə mok be'lə. Bũu sè wo sə be'lə mvwe' mò'fis bə Jisòs Krèst wèŋ yà'a mègù wo sè wo jəgè ñàaŋ awo bohòyi, də ya wo sə kùk mvè'nè Nwi sè dzəm də wo kùk. Jisòs Krèst a gù cos nə ñgòye mvwe' mò'fis, mvè'nè nzehe nì kotse'gè ñgùpni' nə mvwe' mò'fis yè'e.

²⁰ Mù də wèŋ à kpũ wèŋ Jisòs Krèst wèŋ, yòŋsəə sè ze' sè sə nze fɛɛŋ ka ñàŋ mok mütuhù wèŋ tse' àlaa. Njo nè wèŋ sə gũ bwi bum co bòp bũ nè nzeŋgònə tse' wo yi-e bũu yà? Njo nè wèŋ sə wəp mali nsàap lùuk sè co də, ²¹ <<Kà yu yè'e jwèŋ, kà yè'e zũ ja'a, nə kà yà'a kùm>> wèŋ bũu yà? ²² Nsàap lùuk sè vɛ'nə yè'e yà' mègù bə bum sè co ñwèè zũ-a yà', yà' me bisə wà. Nsàp yəyərè nà'nə, nà'a vè mègù bohòtsətsəŋ nè bwiŋ. ²³ Bwiŋ tsəŋgè də nsàap lùuk yà'sə bum ñkàrè bohòNwi, bũusə yà'a gùgè ñwè bə ñàŋ ñgògù bum sè ñgòkùksə Nwi, nə sə jə lònì' awo sə nze, nə sə fa nì' awo sə ñgè' wèŋ. Bum yè'sə pwe'fo' yà'a wà nè wà. Yà' ka ñàaŋ mok sè co yà' tesə ñwè də ya ñjè yu nè ñgùpni' ye sə dzəm zeŋ kà yi ya tse'.

3

Jisòs Krèst Bũsə Wèŋ Bũu Sè Fi

¹ Nè wèŋ a lòkok mvwe' kpũ wèŋ Jisòs Krèst wèŋ laŋ fana wèŋ noŋsə gu ntəm awèŋ bə bum sè yà'a ma mabu. Wèŋ fa ntəm awèŋ lɛ fa'nə, bũusə yà'a mvwe' sè Jisòs Krèst cu fo' bo ma mà'a Nwi. ² Wèŋ sə tsəŋ megu bum sè yà'a mbwa yà'sə, nə kà sè sə nze fɛɛŋ sə tsəŋ.

³ Bùsè bə bum sè ma sə nzenḡòon fəen, wèen yàwèḡ bə zen mok co bùu sè wo a kpə laḡ. Yòḡsè awèḡ mèḡù mok nè nà' cu bohòJisòs Krèst ndzə bohòNwì, yi sə lòksə fa wen nà'. ⁴ Jisòs Krèst nè yi tse' yòḡsè awèḡ nè wèḡ cu ḡga'a ḡwəm bùu yi nè kə yəəḡ ntsə'mòk fana wèḡ yəəḡ be'lə wenə wèḡ bəbɛ'. Wenə wèen nə yəəḡ ntsə' ànə bə ḡḡḡ vɛ'ɛ wùriḡ. ⁵ Ye də wèen zə ḡesə bum sè yà' cu ndzə ni' wèḡ sè yà'a bum nzenḡòḡ co: ko sàhà, fwɛ', ḡḡòdzəm bum sè yà'a bup, nə ye ḡḡòwa ke'cà bum wèḡ. Bùsè ḡḡòwa ke'cà bum vɛ'nə ye də wèḡ sè kuksə yà' co Nwì. ⁶ Yà'a nsàap bum sè yà'a nə ḡḡ ḡkuḡ Nwì jok bohòbwìḡ, ḡḡə' və.

⁷ Wèḡ à sə ḡì tɛp to mantombì fa' sənə nsàap bum yà'sə, ḡhà nè wèḡ à cu ntòca nà'a. ⁸ Nè ḡga'a nè'e mù sə tsə' wen də wèen tɛjsə nsàap bum yà'sə pwe'. Nwèe kà sə jòk, kà ntəm cɛp, kà ḡwè ròm, kà liḡ ḡwè nəmòk bupsè, nə ye sè' də ncèep sè bup kà kè cùhu wèḡ sə tesè. ⁹ Kà ḡwè mvwès sè' cì' fa, bùusè wèḡ a mè'rə màk ncu ḡwè nè zəm nə bə fàak ye laḡ. ¹⁰ Wèḡ tse' ḡga'a mok ncu ḡwè nè fi. Nwè nè fi nè Nwì a ḡḡ ènə, yi ḡḡḡ nà' nùumbu pwe' ḡḡòbòḡhaha lòmantombì ḡḡòkə ye sè' co yi Nwì, ya wèen sə riḡ ḡhaha lo yi mantombì sè'. ¹¹ Bùsè wèen mok bùu sè fi fana ḡwè nəmòk ka bohòwèḡ zok mok ye. Mòk ka mòk də nè'e ḡwəə Jus, nà'a ḡwè lakmvum, jəmḡḡḡ bə ḡwè nè sə ḡḡəà ka mok sè' yeḡ. Mòk ka mok də nè'e ḡwè nè wo kom fa yi tu ḡwəmbam, nè'e ḡwè nè wo ka yi kom fa yeḡ, ḡkwèḡ bə molak wèen mok bùə. Bwìḡ pwe' mèḡù mok mò'fis bùusè Jisòs Krèst mèḡù sè' mò'fis nè yi tse' bwìḡ ma nè fòpwe' yi.

¹² Wèen sə tsərə tse' də wèen bùu sè Nwì a cokfis wen ḡḡòye bùu ye, yi dzəm wen. Wèen tse' koksəmanziḡ bohòbwìḡ, nə sə ḡḡ bəbòḡ. Wèen jəḡ ni' awèḡ sə nze, nə ye fàə, nə sə ko ntəm sè'. ¹³ Kà də wèen sə jok ke'ca bum nènàk duk. A ye-a ḡga ḡwè nəmòk ḡḡ-a wu bup, wù swifa yi. A vɛ'nə bùusè Tà Jisòs Krèst ànə swifa wen, wèḡ tse' ḡḡòswifa bwìḡ yàwo sè'. ¹⁴ Bə bum yè'sə pwe', nè nà' ḡḡ ḡha'

ca nə də, wèen tse' dzədzəm bohòbwìḡ. Nà'a zen nè nà'a kì be'lə tse'ḡè bum pwe' mvwe' mò'fis mpaan nè mpaan. ¹⁵ Yùsè wèḡ sə ḡḡ-a pwe', yà'a ye bə fifi nè Jisòs Krèst a fa wen. Bùsè Nwì a to benə vè wen co ni' nè mò'fis də ya wèen cum bə nsàp fifi ànə. Wèen cu wèḡ sə kwasə Nwì ḡhà nè fòlòḡ. ¹⁶ Wèen ḡḡ də ncèp Jisòs Krèst cum sə ntùu wèḡ nùumbu pwe'. Wèen sə yə'rə, nə sə tip bwìḡ bə ḡkərə. Yəm nsàap ḡkì zəzok ḡḡòkùksə Nwì bə zen. Wèen yəm, wèḡ sə kwasə Nwì sə ntùu wèḡ. ¹⁷ Fana a ye-a ḡga wèḡ sə ḡḡ-a sè yà kè wèen cɛp-a sè yumok pwe', yà' ye meḡu bə liḡ Tà Jisòs Krèst. Wèen sə kwasə Nwì nè yi tɛ' avès sè' bə liḡ ye sə.

Ncu Nè Bə Dzədzəm Munda'à

¹⁸ ḡḡwe yuk bohòndum bùusè a kəkərə bohòTà də yà'a ye vɛ'nə. ¹⁹ Ndum dzəm ḡḡwe yo, nə kà də wù sə ḡḡ yi co yi yu nè wà duk. ²⁰ Bwenke' wèen yuk duk ma bə tɛ' awèḡ, bùusè wèen ḡḡ vɛ'nə, Tà sə kwa bohòwèḡ. ²¹ Tɛ' bə ma, kà də wèen sə ḡḡ bwe awèḡ nsàp nè co wo sə tɛ' ke'cà tɛ'lə duk.

²² Wèḡ sè wèen fàḡḡḡ ḡkwèḡ bohòḡwè sə nze fɛn, wèen yuk duk masàa awèḡ sə bə yusè wo sə tsə' wen lònḡ. Kà də wu fàk mèḡù ḡga masà yònə fo' ḡga yi kwasə wu duk. Fàak, nə kà lis maḡkwèḡ kək, co ḡwè nè yi sə wəp Tà Nwì. ²³ Bə yusè wù sə ḡḡ lònḡ, wù ḡḡ yà' bə ntəm nè mò'fis, bùusè wù sə kà yà' bohòḡwè ḡḡ fa mèḡù. Wù sə ḡḡ fa yà' bohòTà Jisòs Krèst. ²⁴ Tà Jisòs Krèst masà awèḡ yi. Wèḡ rì sè' də yi nè nè kè làk wen bə bum sè bəbòḡ sè yi ḡḡ nònḡsə fa bùu ye wèḡ. ²⁵ Nwè nè yi sə ḡḡ-a bup, wo nè kè làk yi sè' bə bup. Nwii kà ḡwè nəmòk ḡèm ko fəḡə.

4

¹ Wèḡ sè wèen yàwèḡ masà, wèen kotse' bùu sè wo sə fàk ḡkwèḡ bohòwèḡ zinə, nə sə ḡḡ wo bəbòḡ. Wèḡ rì də wèḡ tse' ḡwè nəmòk nè yi masà bohòwèḡ sè', yi cu mabu.

*Pol Sə Tip Fe'lə
Bùu Kòlosi Wèḡ*

² Wèen sɛ lɛŋ pìriyà ghà yà lònŋ. Wèen nèm lis awèŋ to, nɛ sɛ kwasɛ Nwì. ³ Wèen sɛ lɛŋ fa ves sɛ' dɛ Nwii nè fa ves mandzɛ nè co vèes tsoho fa bwìŋ yusɛ sɛswihì sɛ Nwì a tsɛ' fa ves bɛ lɛŋ Jisòs Krest sɛ. Mù cu yè' mɛ ndapndzɛmɛ sɛ' bùu ncɛp ènɛ. ⁴ Wèen lɛŋ Nwì sɛ' dɛ yi gɛ mɛ ya mɛ tsoho rɛŋsɛ fa bwìŋ yà' mvɛ'nɛ mù tse' ŋgòtsɛ' fa wo sɛ.

⁵ Wèen cu wɛŋ bùu sɛ wo ka bùu cos yɛŋ, wèŋ cum ncu ŋkɛrɛ. Ghà nè wèŋ tse'-a mɛmandzɛ pwe', wèŋ sɛ gɛ wo bɛbɔŋ. ⁶ Ncɛep cùu awèen ye bɛbwe', nɛ sɛ lɛm co ci'. Nwɛ nɛmòok fek-a wɛŋ yumok, wèŋ riŋ ŋgòcɛp fɛsɛ fa yi bɛ mandzɛ nè bɛbɔŋ.

Pol Sɛ Cɛpsɛ Lɛsɛ Wo

⁷ Tikikòs nè yi moma avès nè vès dzɛm yi nɛ, yi nɛ kɛ tsoho fa wɛŋ mvɛ'nɛ mù cu pwe' yi. Yi fàkgɛ vesiwèŋ bohòTà Jisòs bɛ zìnɛ ye pwe'. ⁸ Mù tumsɛ tsɛ gù yi bùu njo nè dɛ ya wèen riŋ mvɛ'nɛ ves cu fɛn. Nɛ ye sɛ' dɛ ya yi gɛ ntɛm awèen sɛ kwa sɛ'. ⁹ Tikikòs nɛ, yi bɛ molak àwèŋ nè lɛŋ yee Onisimù nà'a bɛbɛ'. Yi sɛ' moma avès nè vès dzɛm yi. Yi fàkgɛ bohòJisòs sɛ' bɛ zìnɛ ye pwe'. A wo sɛ wo nɛ tsoho fa wɛŋ bum sɛ yà' a ye fɛɛŋ pwe'.

¹⁰ Aritakònɛ vesi cu ndapndzɛm cɛpsɛ wɛŋ pwe'. Mak nè yi motɛ'ɛ Bànabà nà'a cɛpsɛ wɛŋ sɛ'. Mù à tip wɛŋ lɛŋ dɛ Mak nè kɛ tsɛŋ-a wɛŋ, wèŋ gɛ yi bɛbɔŋ. ¹¹ Jisòs nè lɛŋ ye mòok Jostòs nà'a sɛ cɛpsɛ wɛŋ sɛ' bɛbɔŋ. Bùu Jus sɛ vesiwèŋ sɛ fàk bɛbɛ' mègù wo sɛ tɛ' yà'sɛ. Vesiwèŋ sɛ fàk ŋgògɛ co bwìŋ riŋ gan ŋkum Nwì sɛ ntɛù wo. Wo a tɛsɛ jɛ mɛ vɛ'ɛ nsàp nè ntɛm bɔŋ mɛ.

¹² Epafèràs nè yi sɛ' molak àwèŋ cɛpsɛ wɛŋ bɛbɔŋ. Yi sɛ' ŋà fàk Jisòs Krest. Yi lɛŋgɛ Nwì mɛ tuhù wèŋ bɛ ŋàŋ dɛ wèen kuk bɛ bum sɛ ma nè Nwì pwe'. Dɛ wèen riŋ bum sɛ Nwì sɛ dzɛm, nɛ sɛ yuk duk ye. ¹³ Mù a yɛ bɛ lis am mvɛ'nɛ yi a fàk gugun bùu wèŋ, wèŋ bùu lak Kòlosi bɛ sɛ Làòdisiyà nè ye lak Hìròpòlis. ¹⁴ Luk nè yi doktà avès, nè a dzɛm yi wùriŋ, nè ye Dimà wèŋ cɛpsɛ wɛŋ bɛbɔŋ.

¹⁵ Cɛpsɛ fa mɛ bwema sɛ mvwe' lak Làòdisiyà bɛbɔŋ. Cɛpsɛ Nimfà bɛ cos nè munda'à yi nà'a sɛ'. ¹⁶ Wèen ta ŋwàk nè'e, wèŋ tum fa cos nè mvwe' lak Làòdisiyà ya wo tan nà' sɛ'. Wèen tan ŋwàk nè Làòdisiyà nè tumsɛ fa wɛŋ nà'a sɛ'. ¹⁷ Wèen tsok fa Akipòdɛ mù duk dɛ, yi fak wes fàak sɛ Tà a fa ndzɛ bohòyi yà'a. ¹⁸ Mùu Pol, mù còm fa wɛŋ cɛcɛpsɛ nè'e mok bɛ bo yàm. Wèen sɛ tsɛrɛ kwan sɛ mù cu bɛ zɛŋ yè'e. Bɛbo nè Nwii ye bohòwèŋ lònŋ.

**Nwàk nè Mantombi,
nè Pol à Còm Fa Bùu sè
Mvwe' Lak
TÈTALONIKÀ**

Lak Tètalonikà à ye tu lak nè mvwe' nzenḡon Màsìdoniyà nè. Pol à kè mùk cos fo' yi. Pol nè, nè ye Timati bə Silàs wèḡ à vè fo' bəbɛ'. A ka sap fana bùu Juus mok wèḡ yeto ḡòto liḡ Pol sə bɔp, bɔp. Wo à sə ḡù ve'nə bùusè wo à sə wa mɔmvə'nə Pol à sə tsòho ncèp Jisòs nè fana bùu awo mok sə yeto ḡḡòbwì lòmok ma nè Pol nè. Yà' à ḡhak fana Pol me'rə lak Tètalonikà sə. A sàp ko' fana Timati com tsok vesə fa Pol nè mɔmvə'nə cos nè mvwe' lak Tètalonikà nè sə ḡii.

Pol à còm fa wo ḡwàk nè mantombi ènə ḡḡòtsə' Krətèḡ sə də wo ko ntum, nè təḡḡ mali ḡḡḡḡ. Wo à sə fek ke'cà yà' mɔ cos anə bə mɔmvə'nə də Jisòs nè bwì foho vəə. Wo à sə fek mok duk də, a ye-a ḡḡa ḡwè dzəm bohòJisòs, nè kpɔ ḡḡa Jisòs nè ka ntòbwì və, fana Jisòs nè kə bwì vè ntsə'mòk, wo tse' yàwo lùḡ nè nà'a nè kà mè sə' àlɛ? Jisòs nè nè və ye'sə sèḡ nɛ? Pol à jə mvək ènə ḡḡòtsə' ḡesə fa wo də Jisòs nè bwì foho və. Yi vəə, yi jəḡ bùu sè wo à dzəm bohòyi nè kpɔ lo laḡ kə sə wo cu mali ntòḡwum àlɛ' pwe' ya bə yà'wèḡ lo nè kə cum mok mvèsə nè mvèsə. Yi tsok wo də yà'wèḡ sə fak mali meḡ ve'nə nè sə kontum, də Jisòs nè nè vè tsə lì ntsə'mòk.

¹ Còm ḡwàk nè'e mɔu Pol, ves Silàs, nè ye Timati wèḡ bəbɛ'. Vès sə còm fa nà' bohòbùu cos nè mvwe' lak Tètalonikà. Vès lɛḡ də Tà Nwii fa wèḡ fifi, nè ḡḡ wèḡ bəbɔḡ.

*Pol Kwa Bə Fantum
Nə Ye Ncù Krətèḡ
Mvwe' Lak Tètalonikà*

² ḡhà nè vès lɛḡḡ Nwì nè yi tɛ' avès pwe', vès sə tsərə wèḡ. Vès sə kwasə yi bùu tu awèḡ. ³ Bùsə vès tsərəḡə fàak sə wèḡ à ḡù bùusè wèḡ à fa ntum awèḡ bohòTà avès Jisòs Krɛst ḡḡòfàk bohòyi.

Vès sə tsərə mvəsə wèḡ à fàk ḡḡḡḡ bùusè wèḡ dzəm yi, nè ye mvəsə wèḡ naḡḡə tu bohòyi bə ntum nè zinə, nè co wèḡ nè kà maḡkwèḡ foho yà'a sè'.

⁴ Bwetè' avès, vès rìḡtse' duk də Nwì dzəm wèḡ, nè cokfis jə nonḡə wèḡ də wèḡ bùu ye. ⁵ Vès rì ve'nə bùusè ḡhà nè vès à jə və fa wèḡ Ntirè nè Bəbɔḡ nè Jisòs Krɛst nè, nà' ànə ka bohòwèḡ co ncèp sə wà və. Nà' ànə ye bə ḡàḡ Yòḡsə nè Rərəḡ nè. Wèḡ à rì bəbɔḡ də Ntirè nè Bəbɔḡ nè ye zinə. Wèḡ rì ncu avès nè bəbɔḡ nè vès à sə cu, ḡḡa vès cu vesùwèḡ sə'. Vès à cu ve'nə lòḡḡ ya yà'a bəḡ ma njàwèḡ. ⁶ Wèḡ ànə cum fə'rə nsàp ncu avès, nè ye nè Tà nè. Wèḡ ànə ye na ḡḡə' sə' wùriḡ fana wèḡ à jə ncèp Nwì nè bə kwəkwa. Kwəkwa nè nà' à vè bohòYòḡsə nè Rərəḡ nè. ⁷ Yè'sə ànə ye ve'nə fana, wèḡ ye mok bùu sè ḡḡòntsə' fa bwìḡ mandzə nè bùu sə wo à dzəm Jisòs pwe' tse' ḡḡòye. Wèḡ à ye ve'nə bohòbùu sè mvwe' nzenḡon Màsìdoniyà, nè ye sè mvwe' nzenḡon Akayà. ⁸ Ncèp nè bə liḡ Tà nè nà'à sə ye ndzə nì'i wèḡ nè à ka mvwe' nzenḡon Màsìdoniyà bə Akayà ləsə meḡ. Yu sə də, bùu sə ma fòpwe' a yuk mɔmvə'nə wèḡ a fa ntum awèḡ bohòNwì. Yà' nè yeè nè ve'nə fana, yu sə mok sə vès nè cèp fe'lə bwì bə liḡ awèḡ bùu. ⁹ Vès yuk də bùu yà'a wèḡ sə cèp mvə'nə vès ànə kə ke' ye wèḡ, wèḡ ḡḡ ves bəbɔḡ yà'a. Wo cèp mvəsə wèḡ a mè'rə rùum sə wà, nè bwì lo ma nè Nwì, ḡḡòkùksə yi nè yi Nwì zinə nè, nè yi cu ḡwəm. ¹⁰ Nə ye sə' də wèḡ sə tək mo ye nè yi Jisòs, ḡḡòtsə vè mɔbu. Yi nè Nwì à lòkoksə yi mvwe' kpɔ. A Jisòs nè yi a caḡsə ḡesə vesùwèḡ mvwe' dzə' nzak nè Nwii nè kə sak bwìḡ bùu jəjòk ye.

2

*Nsàp Ntum Nè Pol A Tse' ḡḡòTsòho
Nza' Nwì*

¹ Bwema avès, wèḡ rìḡtse' yàwèḡ sə' duk də mvə'nə vès a kə ke' yə wèḡ yà'a, à ka wà ca. ² Wèḡ rì mvəsə wo ànə yak ves, nè yeḡsə ves ḡḡə' mvwe' lak Filipiyà ḡkuḡ vès sə coho və ḡḡòkə yə wèḡ mvwe'

lak Tètàlonikà yà'a. Anə ye-a sè duk də bwiŋ ànə sə gu co də wo lok mandzè də ya bum kà fo' fàk fana, Nwì ànə gu ya wuə kà ves ko. Nwì ànə gu ves ve'nə fana, vès ko mali ntum ngòtsè' fa wenj Ntirè ye nè Bèboŋ nə.

³ Ncèp àvès nè vès sə dzəm də nà'a ni sə ntùù wèŋ nə, nà' ka bə tè'enjup yeŋ. Vès sə kà nà' wà tsòhòbasè. Nə ye sè' duk də vès sə kà mandzè də vès borə ŋwè nəmòk bərə lap. ⁴ Yusə le ve'nə duk də, vès cèp mvəsè Nwì duk də vès cèp. Nwì nə a kùk ja'a ves, nə də vès kəkurè co yi fa ncèp ye nə ndzə bohòvès. Fana mvè'nè vès sə cèp bohòwèŋ, vès kà mandzè nè ngògù də ya bwiŋ sə kwa bohòvès lapgè. Vès lapgè yàvès mandzè nè ngògù ya Nwii kwa yi. Yi Nwì nè yi riŋ yusè yà' cu sə vèə vès. ⁵ Wèŋ rì sè' ve'ε bəboŋ duk də, mvəsè vès à vè bohòwèŋ, vès à ka bə nsàp nè ngòkwəsə bərə wenj bə ncèp cù nè bəboŋ wà və. Nwì rì də vès à cèp bum kà ngòjə yumòok awèŋ, nə ghak bə zeŋ ye. ⁶ Vès ànə ka mandzè nè co wèŋ, kè bùu səmok sè zok, kwasə ves sè' lap. ⁷ Nə ye sè' də vès co ngàa ntum Jisòs Krest, vès ànə fek-a wenj ngòfa ves bum sè vès dzəm, yà' kà bə jòŋ sè' ye. Fana vès ànə sə ye megu yu avès fùə. Vès à ye fùə, co ŋwà nəmòk nè yi sə kùk bwe ye wèŋ ve'ε. ⁸ Njə nè vès ànə dzəm wenj wùriŋ fana, ntum boŋ ves ngògàp Ntirè nè Bèboŋ nè nà' à vè bohòNwì nè vesùwèŋ. Vès à ye kəkurè ngòkpu bùu wèŋ sè'. Vès dzəm wenj ve'ε cèbùə.

⁹ Bwema am, wèŋ riŋtse' mvəsè vès à ci' ndùrù bə fàk ve'ε wùriŋ ghà nè vès à ye vesùwèŋ yà'a. Mvəsè vès à sə tsòho fa wenj ntirè nə, vès à fàk maràŋ bə ndzəmè də ya vès kà də vès kùk lis bohòwèŋ bə yusè vès dzəm yà' duk. ¹⁰ Wèŋ, nə ye Nwì, rì sè' duk də ncu àvès nè vès à cu vesùwèŋ, sè wèŋ Krətèŋ, nà' à ye rərəŋ nə ye rərəŋ sè'. Yumok sè co wo beŋ ves də yà' à ye bə jòŋ à ka yeŋ. ¹¹ Wèŋ rì də vès à kotse' wenj lòoŋ mvəsè tè'ε kotse'gè bwe ye. ¹² Vès à sə kwε'sə wenj, vès ce'e fa wenj ncèp sè ngòfisə wenj ntum də ya wèŋ cum nsàp ncu nè nà'a kəkurè

bohòNwì. Bəsè yi Nwì nè yi à co'fis wenj ngòkè tse' bo sənə gaŋ ye sè yà'a ve'ε maŋgəŋgèŋ sə.

Pol Kwa Bə Dzədzəm Nə Ye Kontum Bùu Tètàlonikà

¹³ Fana njə mòk cu mali nè vès kwasəgè Nwì bùu zeŋ sè'. Yusə də mvəsè vès à jə vè fa wenj ncèp Nwì, wèŋ yuk nà', nə jəŋ nà' co ncèp Nwì anə. Wèŋ à ka nà' co ncèp ŋwè nè sə nze fεeŋ jəŋ. Njə nà'a ncèp Nwì anə nè zinə. A sè' ncèp ènə nè nà' sə kùm ntum awèŋ sè wèŋ a dzəm Jisòs. ¹⁴ Mù cèp ve'nə bùusè, yusè yà' a gù wenj, yà'a mègù sè' yusè yà' a gù bùu coos Nwì sè mvwe' nzeŋgòŋ Jùdiyà, bwema avès a. Vès sə duk bəp bùu sè wo bùu Jisòs Krest yà'a. Wèŋ a yə ngə' ndzə bohòbùu lak awèŋ sè' mvè'nè wo à yə ngə' ndzə bohòbùu Jus sè wo bùu lak awo. ¹⁵ Bùu Jus yà'sə, a wo sè wo à zə Tà Jisòs, bə ngàa tsòhòbum Nwì, nə fa ves ngə'. Bùu ye'səə jòksəgè Nwì ntum. Wo mègù co ngbu bə nàm bohòbwiŋ pwe'fo'. ¹⁶ Ghà nè vès à sə tsòho fa bù lakmvum ncèp nè co nà' fa wo lùŋ nə fana, wo lap mandzè co vès kà yà'wèŋ tsòhòfa. Mvəsè wo à gù ve'nə yà'sə, ye də wo à gù wesə nsàap bup awo sè wo gùgè sə pwe' mok laŋ. Nə yeè nə də wo jòksə Nwì ntum ngòsak wo laŋ.

Pol A Dzəm NgòKε' Yə Wo Səmok

¹⁷ Ngòcèp yumok bə ma nè njàvès fana bwema avès wèŋ, yà'a kè bùuŋ təəŋ də vesùwèŋ nə ga'a tsoŋ mənə mvək momjo. Gègà'à nə a mègù də vesùwèŋ a ka lis mok sə yenə bwère wèŋ a cu mali sə ntùù vès. Vès a lap mandzè ve'ε gugun duk də vès ye fe'lə wenj səmok, bùusè mvəsè vesùwèŋ à gà'a yà'sə, a yaan ves sə ntùù ve'ε wùriŋ. ¹⁸ Vès a dzəm də vès bwi lo kə ye wenj. Mù bə tu am, mù a lap mandzè ngòbwi fe'lə lòkəkè' fana Satà sə lok ves mandzè. ¹⁹ Yumok ka bup, bùusè a sè wèŋ à gù ŋkuŋ vès tse' naaŋ tu nə ye kwəkwa, ni' sə boŋ ves də ghà nè Tà Jisòos vèə, vès nə kə təəŋ mantombii yi co bùu sè wo ca caŋ nə caŋ ghak. ²⁰ Bə nè zinə, vès sə kwa, ni' sə boŋ ves sè' bùu wèŋ.

3

Timati Kwe'sə Bùu Tètalonikà Wèŋ

1 Mvək nè ŋgòko ntum à ka mok yeŋ fe'lə fana, vès mam yàvès lak Atèn fəeŋ vəvès, ² nə də Timatii lo kə ye weŋ. Yi moma àvès, nè venəwèeŋ fəkgè bəbɛ'. Vées fəkgè bohòNwi ŋgòtsòho fa bwìŋ Ntirè nè Bəboŋ nè nà'a bə liŋ Jisòs Krəst. Vès tumsə yi də yi kə kwe'sə weŋ nə gɹ weŋ ya tu awèŋ sè wèŋ sə naaŋ bohòJisòs gɹŋ lo mantombi. ³ Ya kà də mok mətsetsə'rə wèeŋ foho lo maŋkwèŋ bùu nsàap ŋgə' sè wo sə fa weŋ yà'a duk. Wèŋ rì yàwèŋ sè' də bo Nwi cu ca sè', də wo fa ves nsàp ŋgə' ènə. ⁴ Ghà nè vesùwèŋ ànə cum ntòbəbɛ' yà'a, vès ànə tsok weŋ ŋga mvək nə à ka ntòdzen, də wo nə yeŋsə vesùwèŋ ŋgə'. Fana wèŋ rì tse' sè' də yà'a nə ye megu sè' məm̀vè' ànə. ⁵ Nà'a njo nè mù a tum Timati nə. Mù a ko fək ntum bùè fana mù tum yi də yi kə kək ja'a-na də wèŋ sə fa mali ntum awèŋ bohòJisòs àlɛ. Mù a sə mərə də kè ŋgà mùmsə bwìŋ nə a gɹ weŋ, wèŋ gbɹ foho lo maŋkwèŋ, ya fàha sè vès à gɹ sə bisə wà àlɛ'.

⁶ Timati nə a bwì foho vè laŋ. Yi tsè' fa ves mvəsə dzədzəm àwèŋ cu. Yi də ntum awèŋ tə mali mègù bohòNwi, nə də wèŋ sə dzəm mali mòk bə mòk. Yi tsè' fa fe'lə ves mok sè' duk də wèeŋ tsərəgè ves vɛ'ɛ bəboŋ nùumbu pwe'. Malə a ko weŋ mvəsə malə a ko ves bohòwèŋ sè'. ⁷ Nə yeè nə də bwema avès-a, bə jamə nə ye ŋgə' nè vès sə yə nə pwe'fo' fana ntum avès kwa mvəsə vès à yuk də wèŋ sə lo mali mantombi. ⁸ Nè ŋga'a nè'e yòŋsə kwèhè nə ves. Ntum avées nə sə boŋ vɛ'nə ŋga wèeŋ təeŋ mali-a gɹgɹŋ bə dzədzəm àwèŋ, weŋ Tà wèŋ mvwe' mò'fis na. ⁹ Nè ŋga'a nè'e aco vès kwasə liŋ Nwi àvès bùu tu awèŋ. Vès tse' ŋgòkwasə yi bùu nsàp kwəkwa nè vès tse' nà' mantombii yi bùu wèŋ. ¹⁰ Vées fekgè Nwi nùm bə ndzəm bə ntum avès pwe' də co yi gɹ ya vées ye fe'lə si awèŋ səmok. Vées ye weŋ ya vées tɛsə weŋ bə yusə wèŋ sə jamə mali yà' bə dzədzəm àwèŋ nè bə liŋ Jisòs nə.

¹¹ Nwi àvès nè yi tɛ', nə ye Tà Jisòs fuhɹ nonjsə mandzè co vès kə ye weŋ səmok. ¹² Nwii gɹ co dzədzəm nè wèŋ tse' nà' mətsetsə'rəə wèŋ, nə ye bohòbwìŋ pwe' nà'a kuk lo mantombi. Nà'a kuk, nə yam dzeŋ co mvəsə vès dzəm weŋ yà'a. ¹³ Bə nsàp dzədzəm ènə fana yi nə gɹŋsə weŋ, wèŋ ye kəkurè bə rərəŋ sè' mantombii Nwi àvès nè yi Tɛ', nùumbu nè Tà Jisòs nè vè bə bùu ye sè rərəŋ sə.

4

Ncu Nè Co Nà' Gɹ Nwi Yi Kwa

¹ Ngòlèsə lòbə zeŋ fana bwema avès, wèŋ a yə'rə jə nsàp ncu nè wèŋ tse' ŋgòcu ya Nwii nə kwa bohòwèŋ nə bohòvès laŋ. Wèŋ ànə sə cum lok to mantombi sè' vɛ'nə. Nè ŋga'a nè'e fana vès sə lɛŋ weŋ nsàp nè gɹgɹŋ bə liŋ Tà Jisòs də wèeŋ ghaha wesə ghaha. ² Wèŋ rì tse' ntip sè vès à fa weŋ bə ŋàaŋ Tà Jisòs yà'a laŋ. ³ Yusə Nwi dzəm bohòwèeŋ duk də wèeŋ ye rərəŋ, nə kà bo sənə nzak sàhà tse' lok. ⁴ Ndàaŋwè pwe' riŋ nsàp mandzè nè co bə ŋgwe yee cum. Wo cum bə nsàp mandzè nè nà'a ye bəboŋ bohòNwi, nə kà ywì'lə nzòŋ jə vè. ⁵ Nà'a kà ncu nè nà' mègù bùu njè bəba kè mbəmbam ye. Bùu pegè sè wo ka Nwi riŋ cugè yàwo vɛ'nə. ⁶ Bə nzak ŋwàŋwè bə ŋwəmbam ènə fana, ka bəboŋ co ŋwèe lim zɹ mòk yeŋ. Vès ànə tsok fa weŋ yè'sə mantombi laŋ. Nè ŋga'a nè'e vès sə sè mali weŋ ntu' gɹgɹŋ də Tà Nwii nə kà nsàp ŋwè nè yi gɹ vɛ'nə mè'rə. ⁷ Nwi ànə to vesùwèŋ, ka də a sə kə koho sàhà yeŋ. Yi à to vesùwèŋ ŋgòcu ncu nè rərəŋ co bùu ye. ⁸ Ye də a ye-a ŋga ŋwè nəmòk dzèeŋ-a yusə vès yə'rə fa weŋ yè'sə, yi sə kà ŋwè dzèeŋ. Yi dzèeŋ Nwi nè yi fagè ves Yòŋsə ye nè Rərəŋ nə.

⁹ Kaco vès com fa yiskok weŋ mvè'nè wèŋ tse' ŋgòdzəm bwema sè wo a dzəm Jisòs còmə yeŋ. Vès duk vɛ'nə bùusə Nwi a yə'rə fa weŋ bə tu awèŋ mvè'nè wèŋ tse' ŋgò dzəm mòk bə mòk sə laŋ. ¹⁰ Wèŋ a nitsè' fa bwema sè mvwe' nzenɡòŋ Məsìdoniyà pwe' nsàp dzədzəm ànə. Fana bwema avès, vès sə lɛŋ də

wèeŋ guŋ casə vɛ'nə cəsə. ¹¹ Wèeŋ kiŋ sə vəə wèŋ də wèeŋ cum ncu nè nà'a gəe'. Kà də wèeŋ sə gesə kɛ'cà cùu awèŋ bə nzak bwìŋ ŋga wo ka wèŋ to duk. Fàk bum sè wèŋ dzəm yà' bə bo awèŋ. Vès ànə tsok wèŋ yè'sə mantombi fa' laŋ. ¹² Wèeŋ gu-a vɛ'nə fana wèeŋ nə gu bùu sè wo ka Jisòs riŋ ŋgòjə wèŋ co bwìŋ. Yà' ye sè' də yusè wèŋ dzəm yà' fana wèŋ kà lis bohòŋwə nəmòk kùk yiskok.

Mvək Nə Tà Jisòs Nə Bwìŋ Vəə

¹³ Bwema avès a, vès dzəm də wèeŋ riŋtse' zìnə nè nà' cu bə bəp bù nè wo a kpɛ løyàwo laŋ. Wèeŋ riŋtse' ya wèeŋ cu, ntəm kà wèŋ bə zèŋ sə rwi'. Wèeŋ kà-a yà' rì fana, ntəm sə rwi' wèŋ co bùu sè wo ka naàŋ tu də Jisòs Krɛest nè kè lòkoksə yà'wèŋ ntsə'mòk tse'. ¹⁴ Vès dzəm sə ntəm vès duk də Jisòs à kpɛ fana Nwì lòkoksə yi mvwe' kpɛ. Ye də vès sə dzəm sè' duk də Nwii nə jəŋ fəsə və fe'lə bùu sè wo ànə kpɛ bə Jisòs wèŋ bəbɛ'. Vès sə duk bùu sè wo ànə kpɛ ŋga wo dzəm bohòyi. ¹⁵ Yusè vès sə də vès yə'rə fa wèŋ ŋga'a yè'e, a yəyərè nè Tà Jisòs. Numbu nè Tàa bwi foho vəə fana vesùwèŋ sè a cu ŋwəm, a nə kà mantombi nə me'rə bùu sè wo à kpɛ laŋ maŋkwèŋ ntòlòto. ¹⁶ Numbu ànə ye, wo nə kɛ' duk sə ŋgù nè nà' tse' ŋàŋ. Ŋgì masinjà Nwì nè tu nə, nə cep, anə yuk ŋgì ntà Nwì ŋga wo fəp nà'. Tàa nə tesə tsoŋ mabu bə tu ye. Bùu sè wo à dzəm Jisòs, nə kpɛ lo mee nə lokok mvwe' kpɛ ŋkuŋ, ¹⁷ fana Nwì kurə be'lə vesùwèŋ sè a cu mali ŋga'a ŋwəm mvək ànə sə mvwe' mò'fis, a kə tseŋ Tà mɛ mba'a. Yà'a mok mvək nè vesùwèŋ nè cu maligè mok ves Tà wèŋ mvwe' mò'fis. ¹⁸ Nə yeè nə də bə ncèp ènə, wèeŋ jəŋ nà', nə fupsə ntəm awèŋ bə zèŋ.

5

Fuhu, Busè Tà Jisòs Nə Bwi Foho Və

¹ Bwema am wèŋ, njo nè də mɛ com yis fa wèŋ ŋgòriŋtse' ghà nè bum yè'sə nè kè ye nə bùu. ² Busè wèŋ bə tu awèŋ, wèŋ riŋtse' vɛ'ɛ pap də numbu nè Tà nə

nə kè vəə co ŋgà yè vè nòŋ ndzəmè, wù kà rì. ³ Ghà nè bwìŋ sə duk də, <<Bum pwe' mɛgù mok bəboŋ də ŋgə'ə bùu>> fana, wo ye megu ŋga ŋgə' nəbɛp vè vɛ'ɛ vak. Yà'a nə və co mvəsè dzəmwee kogè ŋwàŋwè yè'e. Yà'a vè vɛ'nə, fana wo kà swirè. ⁴ Fana bohòma nè njàwèŋ, wèŋ ka sənə ndzəm cum, bwema am wèŋ na. Fana ntsə' nə nè kà wèŋ co ŋgà yè vè yi ŋga wèŋ ka riŋ kè tsèŋ. ⁵ Wèeŋ bəp bù nè bohòmaren, wèeŋ bùu sè wèeŋ gùgè bum ŋga a marəŋ bə nùm. Vesùwèŋ ka bəp bù ŋgàa ndzəm yeŋ. A kà bum mvwe' səswihi gùgè. ⁶ Nə yeè nə də bum yè'sə zìnə vɛ'nə fana, vesùwèŋ kà də a sə dzəmlo co mvè'nə bùu mok dzəmgè yà'a duk. Vesùwèŋ sə kùk kù'u, nə sə ko ni' avès. ⁷ Mvək nè bwìŋ dzəmgè lo, mok jəhərùk wèŋ pwe', a nè ndzəmè. ⁸ Nə ye də vesùwèŋ yàvès bəp bù ŋgàa marəŋ. Vesùwèŋ tse' ŋgòko yàvès ni'. A tse' ŋgòtəhə lok ni' avès bə dzədzəm nə ye naanŋtu bohòNwì co ŋkə ŋga bɛp kà ves jwèŋ. A sə kùk gesə lis àvès bə lù nè Nwii nè kè fa ves. Yà'sə nə ye co tàm mòk nè a ta tse' nà' co yu səmok sè bɛp kà ves tu jwèŋ. ⁹ Ka də Nwì ànə cokfis vesùwèŋ də ya yi fa ves ŋgə' yeŋ. Yi à cokfis ves ya a tse' lù nè yi fa ves nà' ndzə bohòTà Jisòs Krɛest. ¹⁰ Yi Jisòs nè yi à kpɛ bùu vès, də ya a cum vesiwèŋ bəbɛ'. Də ya ŋga a cu-a sè ŋwəm bə ŋga a kpɛ, yà' lok gu yəyərè, ghà nè yi vəə, anə cu vesiwèŋ. ¹¹ Nə yeè nə vɛ'nə fana bədə wèeŋ sə tesə mòk bə mòk, nə gu wo lo mantombi mvəsè wèŋ sə gù ŋga'a yè'e.

Ncèp Nə Nà' Lèsə Lò

¹² Bwema avès, vès sə ləŋ wèŋ də wèeŋ jəŋ bùu sè wo fàkgè bohòwèŋ yà'a co bùu sè bwìŋ nè zìnə. Wo sè wo kùkgè wèŋ, nə sə yə'rə wèŋ co bùu sè Tà Jisòs yà'a. ¹³ Wəp wo, nə dzəm wo cəsə yà pwe'. Gù wo vɛ'nə bùu nsàp fàk nè wo sə gùu. Wèeŋ cum cù mò'fis, nə kà sə kùəm. ¹⁴ Vès sə ləŋ wèŋ bwema avès-a, də wèeŋ tip ŋgàa wɛ' wèŋ. Wèeŋ kwɛ'sə bùu sè wo tse' wəə, nə tesə sè wo jì ŋàŋ. Wèeŋ sə ko ntəm awèŋ bohòbwìŋ lòŋ. ¹⁵ Kà də wèeŋ fa mandzə də ŋwèe gu

fəsə fa ɲwè bɔp bə bɔp dɔk. Yusə ye də, ghà yà pwe' nè wèɲ cu, wèɲ tse' ntəm nè ɲgògù bəbɔɲ bohòmòk bə mòk. Wèɲ ɠu bohòbwɪɲ lòɲ sè' ve'nə.

¹⁶ Wèɲ sə kwa ghà yà lòɲ. ¹⁷ Wèɲ sə ɠu pìriyà ghà nè fòlòɲ, nə kà wò. ¹⁸ ɲga sə bɔp-a sè yà pwe', wèɲ sə kwasə Nwì. Yà'a yusə Nwì dzəm də yà'a ye ve'nə bə ncu àwèɲ co bùu Jisòs Krest. ¹⁹ Wèɲ kà də wèɲ limsə Yòɲsè nè Rəɾɛɲ nə ɲga yi kà fàha ye ɠu dɔk. ²⁰ Kà də wèɲ bɛɲ ncèep sè bùu sè wo sə tsòho bum sè Nwì a nɪɲtsè' fa wo dɔk. ²¹ Mùm sə ja'a yà' pwe'fo', nə bɛ' tse' sè wèɲ yə də yà'a bəbɔɲ. ²² Wèɲ kà bo sənə bɔp nè mò'fis gèsè lok. ²³ Nwì bə tu ye, nè yi fagè vesùwèɲ fifi, yi non sə ncu àwèɲ kəkùrè bə mandzè nè fòpwe'fo'. Yumok kà bohòwèɲ bɔp lok. Yi non sə yà' nsàp nè Jisòs Krest nè yi Tà àvèes nə kè bwì vèə, wèɲ ye jɪɲjo. ²⁴ Yi Nwì nè yi a to wèɲ, yi nə ɠu yà', bùusè yi ɲwè nè zìnə.

²⁵ Bwema avès, wèɲ sə lɛɲ fa ves pìriyà yàvès sè'. ²⁶ Cepsə fa mɔ bùu sè wo à dzəm Jisòs sə pwe' bə cəcèpsè nè bəbɔɲ co bwema. ²⁷ Mù cèp bohòwèɲ bə ɲàaɲ sè bohòTà də wèɲ taɲ fa ɲwàk ènə bohòbùu sè wo à dzəm Jisòs pwe'fo'. ²⁸ Bèbo nè Tà àvès Jisòs Krest nà'a ye bohòwèɲ.

Nwàk nè Ba, nè Pol à Còm Fa Bùu sè Mvwe' Lak TÈTALONIKÀ

Jijipsè à cu mali m̄mvwe' cos nè mvwe' lak Tètalonikà nè, bə nza' m̄mvvè'nè Jisòos nè bwì vèə nè. Bùu mok à sè cèp də nùmbu nè Jisòos nè bwì vèə nè à cà lòlanj. Fana Pol com ηwàk nè ba ènə ηgòtsè' rɛɲsə fa wo bə zɛɲ də ηkuɲ Jisos Krɛst sə bwì və ηga ηkùì' ghaha sə nzeɲgònə anə ve'ɛ kə dzeɲ nsàp nè co wù kà fùk. Yi nè ye ηkum sə nzeɲgònə ghà ànə yi. Yi nè beɲ wes nwì pwe', nè gu ni' ye co də yi Nwì yi ηkuɲ fana Jisòs sə kə və.

1 Còm ηwàk nè'e m̄u Pol ves Silvanù nè ye Timatì wèɲ bəbɛ'. Vès còm fa nà' bohòbùu cos nè mvwe' lak Tètalonikà wèɲ. Wo sè tse' wo Nwì nè yi Tè' avès nè ye Tà Jisòs Krɛst. 2 Vès lɛɲ də Nwì nè yi Tè' bə Tà Jisòs Krɛest gu wɛɲ bəbɔɲ, nè fa wɛɲ fifi.

Mvè'nè Jisòos Nè Kè Sak Nzeɲgònə

3 Vès tse' ηgòkwəsə Nwì ghà nè fòlòon b̄u wèɲ, bwema avès a. Vès tse' ηgòkwəsə yi ve'nə bùusè nsàp nè wèɲ sə fa nt̄m bohòNwì nè sə kùk lòmantombì. Nə ye sè' də dzəd̄zəm àwèɲ nè wèɲ tse' bohòmòk bə mòk sə ghaha sè' ghaha. 4 Nà'a njo nè vès kùmgè ηgùɲ mvwe' kwe' bùu cos wèɲ bùu wèɲ sə. Vès kùmgè ηgùɲ bùusè wèɲ kigè nt̄m, nè sə dzəm ghaha bohòJisòs nè ghaha, ηga wo sə t̄uksə wɛɲ, wèɲ sə ye ηgə' sè'. 5 Yà'sə sə nitsè' də Nwì nè sak bə zìnə. Busè a ye ve'nə fana wèɲ ye kəkùrè ηgòkè ye mok mvwe' gan ηkum ye sè wèɲ sə yə ηgə' bùu zɛɲ sə. 6 Nwì nè gu yusè yà'a kəkùrè. Bùu sè wo sə yeɲsə wɛɲ ηgə' yà'a, yi nè yeɲsə fəsə wo ηgə' sè'. 7 Yi nè gu wèɲ sè wèɲ sə yə ηgə' yà'sə ηgòyòɲsə nè ye vès yàvès sè'. Yi nè gu ve'nə ghà nè Tà Jisòs tesə tsə vè m̄bu bə masinjaa ye wèɲ sè wo tse' ηàɲ. Yi nè vè ndzənə ləm-mis, 8 nè yeɲsə bùu sè wo ka Nwì rɪɲ ηgə', nè yeɲsə sè wo à ka

yusè Ntirè nè Bəbɔɲ nè Tà Jisòs à sə tsè' nè bɛ' ηgə' sè'. 9 Njə' nè wo nè ye nè də wo nè maha wà nè kè' mò'fis. Wo nè kà mvwe' sè Tà cu bə bɔɲ ηaan ye sə sè' kə dzɛɲ yuk. 10 Yè'sə nè ye nùmbu nè yi nè vè ηgòkè jə kəkùksè bohòbùu ye wèɲ, fana bùu sè wo ànə dzəm bohòyi nè sə mərə, nè sə kwa ve'ɛ wùrɪɲ. Wèɲ nè ye sè' m̄ɲgorè wo anə bùusè wèɲ a dzəm ncèp nè vès à tsè' fa wɛɲ nè. 11 Nà'a njo nè vès lɛɲ fagè wɛɲ rɪɲrɪɲ nè. Vès lɛɲgè Nwì də yi gu wɛɲ ηgòye kəkùrè bə ncu nè yi à to fis wɛɲ də wèɲ cum nà' nè. Vès lɛɲ də yi gu nt̄m awèɲ sè wèɲ tse' ηgògù bəbɔɲ yà'a təɲ megu ve'nə. Yi gu fàak awèɲ sè wèɲ sə gu bùusè wèɲ a fa nt̄m awèɲ bohòyi sə kə lə kəkùrè bə ηaan ye. 12 Bum yè'sə ye-a ve'nə fana lɪɲ sè Tà Jisòs Krɛest nè bɔɲ bùu wèɲ, wèɲ bɔɲ bwì bùu yi sè'. Yè'sə ve'nə bə bòvəm nè Nwì àvès nè ye Tà Jisòs Krɛst.

2

Yusè Yà'a Nə Ye Nkuɲ Krɛst Bwì Və

1 Bə nzak nè Tà àvès Jisòs Krɛst ηgòbwi vèə də ya vesiwèɲ be'lə yi, nè cum mok bəbɛ' fana bwema am wèɲ, mù lɛɲ wɛɲ, 2 də kà də wèɲ sə tsərə j̄rə kɛ'ca bə zɛɲ ve'nə duk. Kà də wèɲ sə saha nt̄m awèɲ bə ncèp nè wo sə cèp də nùmbu nè Tàa nè bwì vèə nè à cà lòlanj nà'a sə duk. Kàmòk à cèp ve'nə ηgà tsòhòbum Nwì mòk ηga yi də yi tse' yumòk sè Nwì à tsè' yi, kè ηwè nəmòk ηga yi sə tsòho-a nzak Nwì àlɛ'. Kàmòk bùu mok wèɲ duk də vès à còm tumsə ηwàk ve'nə vès àlɛ'. 3 Kà də wèɲ me'rə ηwè nəmòok borə fuk wɛɲ duk. Busè nùmbu ànə nè kà ntòvè tètè tse' ghà nè bwìɲ nè sə ḡɲtu bohòNwì wù kà fùk nà'a kə dzɛɲ ηkuɲ. Anə ye sè' ηga ηwè nè ηgà ηgwap nè yəɲ sè' ηkuɲ. A sè' yi nè yi nè kè bisə ye ηgwàɲ nè. 4 Njə ηgwap ènə nè kà ηge' bə bum sè bwìɲ kùksəgè yà' co nwì ye fùk. Yi nè beɲ bum sè yà'a co nwì pwe'fo'. Yi nè jəɲ ni' ye m̄bu, də yi ghak yà' pwe' yi. Yi nè kə ni

cum mənə ndap Nwì nè ghan nə, nə sə tsok də yi Nwì yi.

⁵ Mù à tsə' wen bum yè'sə ghà nè vesùwèŋ à ye nà'a pwe' lan. Wèŋ a swì lan à? ⁶ Megu də yumok cu sè yà' sə gù də bum yè'sə kà nga'a ntòye. Wèŋ rì yu ànə sə lan. Mvək nə kùrə nùu fana ngà gù ngwap nə nə yəəŋ. ⁷ Fàak ngwap sə sə fàk nga'a yè'e ntòsəswihì megu də yusè yà'a nè ye sə nə kà nto ye tètè wo fis gesə ñwè nè yi sə təəŋ lok yà' nə fo' ñkuŋ. ⁸ Ngà ngwap nə yəəŋ ghà ànə, fana Tà Jisòos nə kə zə nà' bə yòŋsə nè nje nè yi yòŋsə fis tsə kè cùhu yi. Ghà nè Jisòos nə vè nə, yi nə gù bupsə nà' bə ñaəŋ ye sè yi yəəŋ vè bə zeŋ sə.

⁹ Ngà ngwap nə nə və bə ñaəŋ Satà, nə sə gù kɛ'ca nsàap manğəŋgèəŋ mok ngòbòrə bwìŋ fo' ve'ɛ nduk nè nduk. Yi nə sə gù niŋ kɛ'ca fa bwìŋ nsàap bum mok sè co wu kək yà' tu jip wu. ¹⁰ Yi nə borə bùu sè wo nè bisə wà sə wèŋ bə jòn. Bùu yè'sə wèŋ nè bisə njo nè wo à ka ncèp nè zìnə nə ya wo tse' lùŋ bùu zeŋ nə dzəm. ¹¹ Busə wo a gù ve'nə fana Nwii nə gù wo ngòtsərə mègù bum bə jòn, nə sə dzəm sè' zeŋ, ya wo sə dzəm megu mok bum sè yà'a mvwès. ¹² Nwii nè gù ve'nə ya bùu sè wo à ka zìnə nə dzəm, nə sə kwa yàwo ngògù bup yà'a wèŋ nə gbù nzak bohòyi.

Pol Kwe'sə Bùu Tètalonikà Də Wo Təəŋ Guguŋ

¹³ Vès tse' ngòkwasə tsə Nwì nə ghà yà lòŋ bùu wèŋ, bwema avès a. Vès sə duk wèŋ sè Tà nə dzəm wen yà'a. Nwì ànə yeto, yi cok fis wen də wèŋ nə tse' lùŋ. Yi à gù ve'nə bə ñaəŋ yòŋsə nè nje nə də ya wèŋ ye bùu ye wèŋ sè wèŋ rəreŋ. Yi à gù ve'nə sè' bə mandzè nè də wèŋ à dzəm ncèp nè nà'a zìnə nə sè'. ¹⁴ Nwì ànə to və wen yè'sə bə mandzè Ntirè nè Bəboŋ nè vès à tsòho fa wen nə. Yi à to wen yà'sə də ya wèŋ tse' fis ma ñjàwèŋ sənə kəkukəsə nè Tà Jisòos Krèst avès nə sè'. ¹⁵ Ye də bwema avès, wèŋ təəŋ guguŋ, nə kotse' bum sè vès à tsə' wèŋ yà' sè bə cù kè vès à còm fa-a wen bə ñwàk àlɛ' pwe'fo' cùk. ¹⁶⁻¹⁷ Tà Jisòos Krèst avès,

nə ye tè' avès Nwì a dzəm ves nə fisə fa ves ntuum avès, nə fa ves ñàŋ ngòcèep nə gù megu yusè yà'a bəboŋ. Nwì a nitsə' fa ves dzədzəm ye ya a sə lo mantombi, nə kà kè mèsə yuk. Yi à gù ves ngònaəŋ tu də a nè kè tse' bum sè bəboŋ. Wo a gù ve'nə bə bòvəm ñjàwo nə.

3

Wèŋ Sə Ləŋ Fa Ves

¹ Ngòlèsə lòo fana bwema avès, vès də wèŋ sə ləŋ fa ves. Wèŋ sə ləŋ fa ves də ncèp nè Tà nə, nà'a sə lo mantombi nənàk nənàk, nə sə fom mvè'nə ànə ye bohòwèŋ yà'a. ² Wèŋ sə ləŋ fa ves mok sè' də Nwii caŋsə fis ves ndzə bohòŋgàa gù ngwap bə bùu sè bup wèŋ. Vès duk ve'nə bùusə sə kà ncèp ènə bwìŋ pwe'fo' dzəm wes. ³ Yusə də Tà a ye zìnə. Yi nə gūŋsə wen, nə caŋsə gesə wen mvwe' Satà nè yi ñwè nèbup nə. ⁴ Tà a gù ves, vès kà məmərə sə ntuu vès bùu wèŋ tse' lok. Vès rì pap də wèŋ nə sə gù tse' megu bum sè vès də wèŋ gù. ⁵ Vès ləŋ də Tàa gù busə ntuum awèŋ ya wèŋ dzəm bohòNwì, nə fa wen kontum nsàp nè Krèst.

NgòCu Ncu We'

Ka Bəboŋ Yeŋ

⁶ Yumook yè', bwema avès, vès cèp yè'sə bə liŋ Tà Jisòos Krèst, də ka də wèŋ sə be'lə bə bwema sè wo dzəm ngòcu ncu we' duk. Vès sə duk bùu sè wo sə kà mandzè nè vès à yə'rə wen yù yà'a. ⁷ Wèŋ riŋ yàwèŋ sè' də wèŋ tse' ngòfù'rə mandzè ncu avès. Ghà nè vesùwèŋ à ye nà'a, vès à ka ngàa we' yeŋ. ⁸ Vès à ka yu ñwè nəmòk nga vès ka lak zù yuk. Vès à fàk ve'ɛ, nə ci' ndürè nə marəŋ bə ndzəmè pwe', də ya vès kà ñwè nəmòk ngə' wà yamsə fa. ⁹ Vès à sə gù ve'nə yè'sə, vès à dzəm-a də wèŋ fa ves, yumok yà' kà bə jòn sè' ye. Vès à gù yè'sə ngògù nì fa wen ya wèŋ be' sè' zeŋ. ¹⁰ Vesùwèŋ ànə ye fa' vès tsok wen sè' lan də, <<A ye-a nga ñwè nəmòk duk-a də yi kà fàk fàk, yi kà sè' zu.>> ¹¹ Vès sə cèp yè'sə bùusə vès yuk də bùu mok cu mənğorè wèŋ sè wo sə cu yàwo

ncu wɛ'. Wo kà yumok fàk, nɛ sɛ dzəm megu ɲgògbù ni kɛ'cà sənə bum bùu mok wɛɲ. ¹² Vès sɛ cɛp yè'e bohònsàp bù ànɛ ɲgòtip wo bə liɲ Tà Jisòs Krɛst dɛ, wo ko ni', nɛ fak zɛ bə bo awo. ¹³ Nɛ ye dɛ kà dɛ wɛɲ wo ɲgògù bəboɲ duk, bwema avès a. ¹⁴ A ye-a ɲga ɲwə nəmòk bɛɲ ncɛp nɛ vès còm fa wɛɲ ndzənə ɲwàk nɛ'e fana wɛɲ kɔk tasə tse' yi bəboɲ, nɛ kà yumok wənə wɛɲ tse' be'lè lok. Wɛɲ gu vɛ'nə ya marè'tu ko ɲwə ànɛ. ¹⁵ Nɛ ye sè' dɛ wɛɲ kà yi co yi ɲwə nɛ wɛɲ bɛɲ yi bɛɲnə gu. Wɛɲ tip yi lɛ co yi ye sè' moma awɛɲ.

Càcèpsə Nə Nà' Ləsə

¹⁶ Vès lɛɲ dɛ Tà nɛ yi fagə fifi yi nɛ fa wɛɲ fifi, yi bə tu ye. Yi fa wɛɲ fifi bə mandzə nɛ fòlòɲ ghà yà lòɲ sè'. Tà nɛ ye bohòwɛɲ pwe'fo'. ¹⁷ Mùu Pol, mù còm fa wɛɲ càcèpsə ènə mù bə bo sè yàm. Nɛ'e yu nɛ wu yə nà' ndzənə ɲwàk, wù riɲ dɛ còm ɲwàk ànɛ mù nɛ. Ye'e mvè'nɛ mù còm gè yàm sɛ. ¹⁸ Mù lɛɲ dɛ bəbo nɛ Tà Jisòs Krɛst àvès ye bohòwɛɲ pwe'fo'.

Nwàk nè Mantombi, nè Pol à Còm Fa TIMATÌ

Timatì à ye krètèn nga yi ntòmɔwà'ɲwè. Pol ànə fa non̄sə lo cos nè mvwe' lak Efesònə ndzə bohòyi. Nwàk nè Pol à còm to fa Timatì ènə nà' sə tip yi nja gũgũ bə bum tɛ'. Nè mò'fis ngòfa ntip bə nzak yəyərè nè nà'a bə mvwès mɔmvwe' cos nè. Bùu mok sə yərè də bum sè a sə yəyà' bə lis ènə yà'a bɔp. Bwìŋ à sə duk sè' də aco ɲwè kə tse' megu lùŋ nga yi tse' nsàp ɲkərè mòk nè bwìŋ ka nà' pwe' riŋ. Yi tse' ngòdzè zuzuu mok, nè kà bo bə nzak gù sè' tse' lok ɲkuŋ. Pol còm ngòduk fa Timatì də nà'a kà tu bə yəyərè sè mvwès yà'sə naàn.

Nwàk nè sə cèp mɔmvè'nə aco wo sə gũ bum mɔ cos sè', nè ye mɔmvè'nə ngòkùksə Nwì. Nà' sə cèp bə nsàp ɲwè nè bùu sè wo mantombi mɔ cos tse' ngòye sè'. Nà' ləsə bə ntip bohòTimatì nè də yi ye ngà fàk nè bèboŋ bohòJisos Krest. Yi sə riŋ fàha sè yi tse' ngògù fa bohòbòp bwìŋ zəzok sè wo a dzəm bohòJisòs nè.

¹ Còm ɲwàk nè'e mùu Pol, nè mɔ ngà ntum Jisòs Krest. Nwì nè yi à lùŋsə ves nè, nè ye Jisòs Krest nè vesùwèŋ sə naan tu bohòyi nè, wo a duk wo də mɔ ye ngà ntum. ² Mù sə còm fa ɲwàk ènə bohòwù Timatì, nè wu co mo àm, bùusè wù à fa ntum yòbohòJisòs Krest. Mù lɛŋ Nwì nè yi Tè' avès, nè ye Jisòs Krest nè yi Tà avès nè də wo gũ wu bèboŋ, nè tɛsə wu bə koksəmanziŋ awo, nè fa wu fifi sè'.

Bùu Mok Sə Yərè Fa Bwìŋ Yusè Zok

³ Ghà nè mù à sə lòm̄vwe' lak Màsìdoniyà yà'a à ye fana mù tip wu də wu cum mvwe' lak Efesò. Bùu mok wèŋ cu fo' sè wo sə yərè fa bwìŋ nsàap bum mok sè zok. Fana mù dzəm də wu cum fo', nè gũ wo də wo kà vɛ'nə mok sə gũ. ⁴ Tsok fa wo sè' də wo tɛŋsə ngòtaan ngàam sè yà' ka fàk tse' yà'a. Wo kà də wo sə taan kɛ'cà bum sè bə nzak

ɲjàŋ duk. Nsàap bum yà'sə gùgè bwìŋ ngòcàsə mvək bə mamfenə fana wo kà yusè Nwì à fùhɔ non̄sə mantombi jə lò. Bwìŋ fa ntum awo bohòNwì ɲkuŋ fana wo riŋ bum sè Nwì dzəm yè'sə. ⁵ Njo nè mù duk wu vɛ'nə nè, də ya nga wo dzəm mòk bə mòk. Aco ɲwè dzəm to mòk bə mòk nga yi tse' ntum nè rərəŋ, nè ye nga yi tse' tsətsə'rè sè kəkùrè, nè fa ntum ye bohòNwì bə zìnə. ⁶ Bùu mok wèŋ cu sè wo a mè'rə bum sè zìnə yè'sə, nè jam mandzè nè, fana wo sə cèp mok bum sè kaco yà' jəŋ lo wo mvwe' mok yeŋ. ⁷ Wo sə dzəm də wo sə yərè fa bwìŋ lùk nga wo sə kà yusè wo sə cèp sè sè' rɛɛŋ. Wo sə cèp yà' nè kà məmərè tse', nga wo sə kà yà' sè rɛɛŋ fùk.

⁸ A riŋ də lùuk yusè bèboŋ, nga a ye-a də bwìŋ jə tse' yà' bə mandzè nè kəkùrè nè na. ⁹ Wèŋ riŋ də Nwì ànə ka lùuk sə bohòbùu sè wo gùgè bum bə mandzè nè rərəŋ nè non̄sə fa. Yi à non̄sə fa yà' bohòbùu sè wo gù bɔpsəgè yà', nè ye bùu sè wo kà yi yukgè. Yi à non̄sə fa yà' bohònsàp bù nè co ngàa kà Nwì wəp, ngàa gù bɔp, bùu sè wo sə kà mandzè Nwì bɛ', sè wo jəgè bum sè Nwì sə co yu ywì'lə-nzòŋ; bùu sè wo sə zə tɛ' awo bə ma awo wèŋ, nè sə zə bùu mok wèŋ sè'. ¹⁰ Wo sə kohò sàhà, mbəmbam sə noon̄ fe'lə sè' bə mbəmbam mok, wo sə yə bwìŋ, sə ci' mvwès, wo kɛŋ nè sə ci' mali mvwès. Nwì à non̄sə fa lùuk sə bohònsàp bù ènə, sè wo sə gù nsàap bum sè yà' ka bə mandzè yəyərè nè zìnə nè vès ànə yərè fa wèŋ fa' nè yeŋ. ¹¹ Yəyərè nè zìnə nè, nà'a ye mandzè nè mò'fis bə Ntirè nè Bèboŋ nè Jisòs Krest à fa ndzə bohòmù nè. Ncèp nè sə tsè' bum man̄gəŋgèŋ sè yà' vè bohòNwì nè yi tse' mègù ye yusè yà'a bèboŋ nè.

Pol Tsè' Mvè'nə Jisòs Krest A Gù Yi Bèboŋ

¹² Mù kwasə Tà avès Jisòs Krest nè yi a fa mɔ ɲàŋ ngògù fàak yè'sə. Mù kwasə yi bùusè yi kùk ja'a mɔ co ɲwè nè mù tse' zìnə, nè cokfis mɔ, də mɔ fak bohòyi. ¹³ Wèŋ rì də mù ànə sə bɔpsə liŋ ye sə fa'. Mù à sə yeŋsə yi ngè', nè sə yak

yi, mùmchè'nè mù à sè gù vé'nè bohòbùu ye yà'a. Bum yè'sè ànè ye-a sè vé'nè fana yi koksè mali manziñ bohòmù anè, bùusè mù ànè sè gu vé'nè nga mù ka bohòKrest ntòdzèm tse' fana nè kà zìnè nè sè' ntòriñ. ¹⁴ Jisòs Krest nè yi Tà àvès nè a gù mù bèbonj wùriñ. Yi gù mù, mù nè dzèm bohòyi, nè dzèm bùu mok wèñ sè'. Yi gù fagè bùu sè bè yà'wèenj mvwe' mò'fis mùmchè' ànè. ¹⁵ Ncèp nè mù sè dè mù cèp nè'e ncèp nè zìnè, nè aco ndàanwè pwe' dzèm nà' dè, Jisòs Krest à vè sè nzeñgòn anè ngòlùnsè ngàa gù bup wèñ. Mùu Pol, mù ñkum gù bup wèñ sè' mù. ¹⁶ Njo nè Nwì a koksè manziñ bohòmù nè, dè ya Jisòs Krest niñtsok fa bwìñ dè yi ngà ko rì ntum pap. Wo nè ye riñ yi vé'nè nga wo yè mvè'nè yi ko ntum bohòmù nè mù ñkum ngàa gù bup nè. Yà'a mùmchè'nè mù co ñwè nè mantombi ngòniñtsè' fa bùu sè wo nè kè dzèm bohòyi nè tse' lùñ wèñ nsàp kontum ye nè. ¹⁷ Yi ñkum nè mvèsè; bwìñ kuksè yi nè yi Nwì yìyi nè. Yi Nwì nè kaco bwìñ ye to yi bè lis yeñ, kaco yi kpù sè' yeñ. Bwìñ sè kuksè liñ ye sè mvèsè nè mvèsè. Yà'a ye vé'nè.

¹⁸ Mo àm Timatì, mù sè fa ntip nè'e ndzè bohòwù. Yusè mù sè gù yè'sè, yà'a kèkùrè bè yusè ngàa tsòhòbum Nwì wèñ ànè cèp fa' bè liñ yo sè. Mè'rè ncèp ànè cum sè ntùù wù anè gùgùñ, ya wu sè mak lo dzè' nè Nwì mantombi bèbonj. ¹⁹ Təəñ mali bè dzədzəm yònè bohòKrest nè gùgùñ, nè sè gu yusè wù ànè yè'rè nè riñ dè yà'a kèkùrè sè. Bùu mok wèñ cu sè wo kà yusè wo rì dè yà'a kèkùrè sè gùgè. Wo gù vé'nè, nè gu bupsè mùmchè'nè wo à dzèm tse' bohòKrest sè. ²⁰ Nsàap bùu sè wo a gù vé'nè mook Himiniyàs bè Alèsandà. Mù a fa wo ndzè bohòSatà, ya wo yè'rè riñ dè wo kà liñ Nwì sè bupsè kè'.

2

Mandzè Nè Bùu Nwì Tse' NgòKùksè Nwì Mù Cos

¹ Ntip nè mù sè dè mù fa to wu nè nè', dè bwìiñ sè lèñ fa bwìñ pwe' pìriyà. Wo

sè lèñ Nwì dè nà'a fa bwìñ pwe' yusè yà'wèñ sè jamè nè sè tèsè wo bè ñgè' awo, wo sè kwasè yi bè yusè yi sè gùu sè sè'. ² Tsok fa wo dè wo lèñ fa bù ñkəñkum wèñ pìriyà, nè ye bùu sè wo mantombi wèñ sè', ya nga vesùwèenj tse' mandzè ngòcu gəe', nè cum bè fifi fana nè sè yuk Nwì; a riñ nga'a ngòcu ncu nè nà'a bèbonj nè. ³ A bèbonj dè wo lèñ fa bwìñ vé'nè, yà'a gùgè Nwì nè yi ngà lùñsè ves nè kwa. ⁴ Busè yi dzèm dè ndàanwè pwe' tse' lùñ nè riñtse' zìnè nè. ⁵ Yusè dè Nwì mègù mò'fis. Nwèe sè' mò'fis nè yi tə mutsətsə'rəə Nwì nè ye bwìñ, ngòjè be'lə vè yà' mvwe' mò'fis. Nwè ànè yi ñwè bè ñgùpni', yi Jisòs Krest. ⁶ A yi nè yi ànè mè'rə fa ni' ye ngòfiñ mè'rə bwìñ bè zeñ nè. Ghà nè mvèk ànè kùrə fana yi niñtsok fa bwìñ dè Nwì dzèm dè bwìñ pwe' tse' lùñ vé'nè. ⁷ Nà'a njo nè yi à cokfis mù, nè gu mù ngòye ngà ntum nè. Mù sè cèp yè'sè zìnè, mù sè kà mvwès cì'. Yi ànè busè mù ngà ntum dè ya mù tsoho lo ncèp nè nje nè, nè sè yè'rə bù lakmvum wèñ sè' ngòdzèm bum sè zìnè yè'sè.

⁸ Mù dzèm dè mbəmbaam sè ma fəpwe' sè lèñ pìriyà. Wo cu ngòlèñ, wo fis kok bo sè rərəenj mutsè, nè kà jəjòk kè ñkùèm àlè' sè ntùù wo tse'.

⁹ Ma nè bohòbèba yàwo dè, wo ni megu cəək sè yà'a kèkùrè bohòñwəñwè ngòni yà'. Wo fəhə ni' sè' bè mandzè nè nà'a kèkùrè. Ka bèbonj dè wo jəñ mvèk ngòbak tu nsàp mòk, nè nisè ntìm bè nsàp, tasə mviñ sè' bè nsàp, nisè kwəñ sè' bè nsàp, nè ni cəək sè yà' gu ntèñ wùriñ yeñ. ¹⁰ Yusè lè dè cəək baa sè wo sè be' mandzè Nwì wèñ tse' ngòni yà', ya yà'a yəəñ bèbonj, a ngògù bèbonj bohòbwìñ. ¹¹ Bèba wèenj yè'rə jəñ bum gəe', nè sè niñ dè wo sè wəp bùu sè wo mantombi. ¹² Mù ka dzèm dè bèba yè'rə mbəmbam wèñ dzèm, wo kà ñəñ mutuhù mbəmbam wèñ wo sè tse'. Wo cum gəe'. ¹³ Busè Nwì ànè gu to ntòAdàm ñkuñ nè gu lif. ¹⁴ Yumok ye fe'lə sè' dè, ñwè nè wo à bòrə yi fana yi gu bup nè à ye ñwəñwè, à ka Adàm yeñ. ¹⁵ Yè'sè ye-a sè vé'nè fana

bèba nɛ luŋ ŋga wo dzɛ bwe, ŋga a ye-a dɛ wo tse' mali dzɛdzɛm bɛ ncɛp nɛ zɪnɛ nɛ, nɛ sɛ dzɛm bwiŋ, nɛ ye rɛrɛŋ nɛ sɛ cum bɛ mandzɛ nɛ nà'a kɛkurɛ nɛ na.

3

Mvɛ'nɛ Bùu Sɛ Wo Mantombi Mɛ Cos Tse' NgòYe

¹ Wo cɛpgɛ ncɛp mòk dɛ, <<A ye-a ŋga ŋwɛ dzɛm dɛ yi ye ŋwɛ nɛ mantombi mvwe' cos àɛ, ye dɛ yi dzɛm yà'sɛ fàak sɛ bɛboŋ.>> Ncɛp ènɛ nà'a zɪnɛ. ² Ŋwɛ nɛ mantombi nɛ tse' ŋgòye ŋwɛ nɛ bwiŋ sɛ kà yumok sɛ yà'a bɛ jòn bohòyi yɛ. Yi ye ŋwɛ nɛ yi tse' ŋgwe mò'fis, ye ŋwɛ nɛ yi jɛgɛ bum fàè, ŋwɛ nɛ yi tse' tu, ŋwɛ nɛ bwiŋ wɛpgɛ yi, yi ye ŋgà jàhà bɛ bwiŋ, nɛ ye ŋwɛ nɛ aco yi yɛ'rɛ riŋ to fa bwiŋ bum. ³ Yi kà ŋgà jùhù rùk ye, nɛ kà ŋgà làlù sɛ' ye. Yi ye ɛ ŋwɛ nɛ fàè, nɛ kà ŋgà ŋkùèm ye, nɛ kà mbàm lèlà sɛ dzɛm ti'. ⁴ Yi ye ŋwɛ nɛ yi sɛ kotse' rì ndap ye bɛboŋ, bwe yee sɛ yuk yi, nɛ sɛ wɛp yi. ⁵ Busɛ a ye-a ŋga ŋwɛ ka mvɛ'nɛ aco yi kotse' to ndap ye bɛboŋ riŋ, ye dɛ aco yi kotse' riŋ to cos nɛ Nwì nɛ va? A bùè. ⁶ Yi kà ŋwɛ nɛ yi a bùuŋ krètɛŋ ghà ànɛ ye; bùusɛ kàmòk yi nɛ ye ŋgònèni', nɛ gbù ni sɛnɛ nzak bohòNwì, mvɛ'nɛ ŋkum ze' nɛ ànɛ gɛ, nɛ gbù yà'a. ⁷ Yusɛmook sɛ' dɛ, ŋwɛ nɛ mantombi nɛ tse' ŋgòye ŋwɛ nɛ bùu sɛ wo ka krètɛŋ yɛŋ wɛnɛ wɛpgɛ yi sɛ'; ya ŋga kà dɛ bwiŋ ye ŋgòto liŋ ye bɛp fana yi gbù ni sɛnɛ tam nɛ ŋkum ze' nɛ nòŋsɛ nɛ duk.

⁸ Ma nɛ bohòdikìŋ wɛnɛ yàwo dɛ, wo tse' ŋgòye bùu sɛ bwiŋ wɛpgɛ wo, nɛ ye bùu sɛ wo kà cù ba cɛpgɛ, nɛ kà rùk lèlà sɛ no. Wo ye bùu sɛ wo kà ntɛm bɛ nzak mbàm lèlà sògɛ. ⁹ Wo sɛ dzɛm tse' bum sɛ Nwì a nìtsɛ' fa bwiŋ sɛ, nɛ sɛ tse' tsɛtsɛrɛ nɛ nà'a kɛkurɛ. ¹⁰ Wɛnɛ mumsɛ ja'a nsàp bù ènɛ ŋkuŋ nɛ fa wo nsàp fàk ènɛ. A ye-a ŋga wɛŋ ka yumok sɛ bɛp bohòwo ye, fana wɛŋ fa wo fàak yè'sɛ. ¹¹ Bèba wɛnɛ nɛ ye tsoŋ sɛ' bùu sɛ bwiŋ wɛpgɛ wo, nɛ kà ŋgàa ncɛncɛŋ ye. Wo ye bàa sɛ wo tse' tu, nɛ ye sɛ aco bwiŋ naaŋ tu bɛ yusɛ wo sɛ fàak. ¹² Dikìŋ wɛnɛ ye ŋgàa tse'

ŋgwe mò'fis, mò'fis. Wo ye bùu sɛ wo rì ŋgòkotse' ndap awo bɛ bwe awo bɛboŋ.

¹³ A ye-a ŋga wo gù fàak cos sɛ bɛboŋ vɛ'nɛ, bwiŋ nɛ wɛp wo fana aco wo cɛp to yusɛ wo dzɛm tse' yà' bɛ liŋ Jisòs Krɛst sɛ, nɛ kà yumok wɛp.

¹⁴ Mù sɛ tsɛm dɛ mɛ nɛ kɛ kɛ' ye wɛŋ mvɛk momjo fana mù sɛ còm fa wɛŋ bum yè'e. ¹⁵ Busɛ kàmòk aco yumok gɛ mɛ, mù kà nɛnàk vɛ àɛ. Mù dzɛm dɛ wɛnɛ riŋtse' mvɛ'nɛ aco bùu sɛ wo mvwe' bòp bù nɛ bùu Nwì wɛŋ tse' ŋgòcu ncu njàwo nɛ. Wɛŋ rì dɛ bòp bù nɛ bùu Nwì nɛ a cos Nwì nɛ yi cu ŋwɛm nɛ. Cos nɛ tàm tse'gɛ zɪnɛ nɛ yi. ¹⁶ Yà' nòjɛja dɛ bum sɛ Nwì a nɛ nìtsɛ' fa ves yà' bɛ mandzɛ ye nɛ yam vɛ'ɛ co wù kà fàk. Yusɛ dɛ,

Ma nɛ bɛ ŋgùpni' ye, yi anɛ bùuŋ ŋwɛ, fana bwiŋ ye yi bɛ lis;

Ma nɛ bɛ yòŋsɛ ye, Nwì ànɛ niŋtsok fa bwiŋ dɛ yi ŋwɛ nɛ rɛrɛŋ;

Bɛ ma nɛ masinjàa Nwì fana wo à yɛ yi bɛ lis awo;

Bohòma nɛ bwiŋ fana wo à tsòho lòliŋ ye sɛ sɛnɛ nzeŋgòŋ nɛ pwe';

Ma nɛ bohònzeŋgòŋ nɛ fana bwiŋ à dzɛm bohòyi;

Ma nɛ mɛbu fana Nwì ànɛ jɛŋ kok lo yi mɛbu anɛ, nɛ fa yi mvwe' ncum sɛ ghan wùriŋ.

4

Ncɛp Nɛ Ze' Nɛ Borɛ Bwiŋ Bɛ Zeŋ

¹ Yòŋsɛ nɛ Nwì nɛ a tsɛ' fa ves jɛja laŋ dɛ anɛ ye ghà nɛ nùumbu sɛ mè lòo fana bùu mok wɛnɛ nɛ me'rɛ mandzɛ nɛ zɪnɛ nɛ wo à dzɛm tse' nɛ, nɛ yuŋ lo yusɛ yòŋsɛə ze' sɛ bòrɛ kɛ' bwiŋ bɛ zeŋ sɛ, nɛ dzɛm sɛ' yusɛ yà' sɛ yɛ'rɛ fa bwiŋ sɛ.

² Nsàap ncɛp yè'sɛ sɛ tesɛ vɛ bohòbùu sɛ woo cì'gɛ mvwès, nɛ kà mbɛŋ kòm, ŋkɛrɛə awo à jip laŋ. ³ Nsàp bù ànɛ nɛ sɛ duk dɛ, gù ka yusɛ bɛboŋ yɛŋ, nɛ dɛ nsàap zuzuu mok cu sɛ bwiŋ kà yà' zɛ. Ŋga Nwì ànɛ gɛ zuzuu yà'sɛ dɛ ya ŋga bùu sɛ wo a dzɛm bohòyi nɛ rɛŋ zɪnɛ nɛ wɛnɛ jɛŋ yà', nɛ zu yà', nɛ kwasɛ yi fo'. ⁴ Yusɛ dɛ, bum sɛ Nwì à gù yà' pwe'fo' bɛboŋ. Yusɛ co ŋwɛ dzeŋ yà'a bùè, ŋga

a ye-a də wo jə yà', nə kwasə yi bə zeŋ na.
⁵ Bum pwe' rərəŋ bəusə ncèp Nwì sə cèp
 ve'nə, nə ye bəusə wo ləŋ piriya bə zeŋ.

Pol Tsə' Fa Timati
Mvə'nə Yi Sə Gə Faak Nwi

⁶ A ye nga wù jə ntip yè'sə, nə tip
 bwema mok sə wèŋ fana wù ye ngà fàk
 Jisòs Krəst nə bəboŋ. Wu nə niŋ də ntəm
 yògə laŋ bəusə wù sə naaŋ tu bohòncèp
 nə Jisòs Krəst, nə sə kotse' yəyərè nə
 zìnə, nə wù a dzəm nà' gəgəŋ nə. ⁷ Wu
 dzeŋ taàŋ ngàam ləm sè yà' ka yumok
 bə ma nə Nwì tse' yà'a. Yərè ni' yòlɛ
 ngòcu nsàp ncu nə aco nà' gə Nwì kwa.
⁸ Bəsə a ye-a nga ηwè yərè-a ngùpni' ye
 ngòye gəgəŋ fana yà' tse' swe'. Fana a ye-
 a nga ηwè yərè ntəm ye ngòbɛ' mandzə
 Nwì fana nà'nə boŋ ghak wùriŋ bəusə ye
 də yi tse' swe' bə ncu nə nga'a nè'e, nə
 ye bə ncu nə nà' cu mantombi nə sè'.

⁹ Ncèp nə mù cèp ànə nà'a zìnə, kaco
 ηwè mərə fək nà' yeŋ. ¹⁰ Nà'a njo nə
 vées gèsəgè nàŋ, nə fak ve'ε gəgəŋ sə,
 bəusə vès a naaŋ tu avès bohòNwì nə yi
 cu ηwəm, nə yi ngà lùŋsə bwìŋ pwe', nə
 ye lɛ bohòbù sè wo a dzəm bohòyi wèŋ.

¹¹ Tsok fa bwìŋ ntip yè'sə, nə yərè wo
 ngògù yà' sè'. ¹² Kà də wu gə co bwìŋ sə
 jəŋ wu co mwenke' duk. Cum ncu yòlɛ bə
 mandzə nə aco bwìŋ kək ja'a wu, nə sə gə
 yàwo sè' ve'nə. Sə gə ve'nə bə mandzə nə
 wù sə cèp ncèp, nə ye bə mandzə nə wù
 sə gə bum yo pwe'. Wu sə dzəm bwìŋ, nə
 fa ntəm yòbohòNwì, nə cum ncu nə nà'a
 rərəŋ. ¹³ Ye jəŋ nga'a tè mù kə və fana
 wu jəŋ mvək yòngòta fa bwìŋ ηwàk Nwì,
 nə sə tsoho fa wo ncèp Nwì, nə sə yərè
 wo sè'. ¹⁴ Tsərə tse' mvə'nə bù ηkwàha
 bwìŋ wèŋ ànə naaŋ fa wu bo mətuhù
 fana ηwè mòk nə cep yumok bə liŋ yo,
 nga yi sə cèp bə nàaŋ Nwì yà'a. Kà də wu
 swi mak li ηkərə nə Nwì à fa wu numbu
 ànə nà'a duk. ¹⁵ Bum sè mù tsə' wù yè'sə,
 fa ntəm yòfo', nə fa nàaŋ yo sè' fo', ya nga
 ndàaŋwè pwe' nə sə ye məm̀və'nə wù sə
 lòmantombi sə. ¹⁶ Jəŋ ηkərə bə ncu yònə
 wù cu nà', nə jəŋ ηkərə bə yusə wù sə
 yərè fa bwìŋ. Sə gəhə bum yè'sə, bəusə

wu gə-a yà' fana wu nə gem ni' yo nə ye
 bəusə sè wo yuk wu nga wù sə cèp sə.

Ntip Nə Wù Tse' NgòFa Bəus Cos Wèŋ

5

¹ Kà də wu jwa ηkwà' ηwè duk, cep
 bohòyi lɛ co yi tè' yò. Gə bohòwàhanzùm
 wèŋ co də wo bwema yo wèŋ. ² Gə
 bohòbàa sè wo rəŋ laŋ wèŋ co də wo ma
 yo wèŋ, nə gə bohòwàhanŋwèŋ wèŋ co
 də wo njè' yo wèŋ. Tsətsərə yònə wù tse'
 bohòwo nə, ye nə nà'a rərəŋ.

Bàa Yəpmfə Wèŋ

³ Jəŋ ηkərə bohòbàa yəpmfə, sè wo bàa
 yəpmfə zìnə bə zìnə. ⁴ A ye-a nga ηwà
 ηgwemfə tse' bwe kə bwe sè bwe ye àlɛ'
 fana bwe sə wèŋ riŋ to ntòm̀və'nə wo nə
 sə kək ηwè awo nə bə mandzə nə bəboŋ.
 Yà'a mvə'nə wo nə gə ya wo lak bo fàak
 sè wo à gə fa bwe sə. Nwì dzəm də yà'a
 ye ve'nə. ⁵ Bàa yəpmfə sè wo bàa yəpmfə
 zìnə, sè wo ka bəusə sè co yà' tesə wo tse',
 sè wo naaŋgə tu awo bohòNwì yà'a. Wo
 sə ləŋ nùm bə ndzəm pwe' də Nwì tesə
 wo. ⁶ Fana ηwà ηgwemfə nə yi sə tsərə
 ye bum sè yà'a nə gə yi kwa, mēgù ye
 yà'sə co ηwè nə yi a kpə laŋ, nga ye-a sè
 də yi cu fo' ηwəm na. ⁷ Tsok fa bwìŋ də
 wo sə gə ve'nə ya nga ηwè kə yumok sè
 co yi to liŋ awo bəp bəusə zeŋ tse'. ⁸ A ye-a
 nga ηwè nəmòk sə kà njənjàaŋ ye, nə ye
 wesə co ndap ye kək fana ye də ηwè ànə
 a mà' dzədzəm ye nə laŋ. Nsàp ηwè ànə
 bəp càsə ηwè nə yi ka Nwì riŋ lok. ⁹ Wu
 cu ngòcòm liŋ bàa yəpmfə wèŋ fana wù
 com megu liŋ bàa sè wo a dzèŋ lùm̀ngòŋ
 hum ntùŋfu nə casə lo mantombi, nə ye
 sè' nsàp ηwà nə bə ndu ye nə à sə cugè
 bəboŋ. ¹⁰ Yi ye ηwà nə bwìŋ rì yi də yi
 gūgè bəboŋ. A ye nsàap bàa sè wo à kək
 bwe awo bəboŋ; nə sə jaha bə ηkəŋ wèŋ
 m̀nda'à wo wùriŋ, nə cuk fa bəusə Nwì
 wèŋ kù, nə tesə ngàa yə ηgə' wèŋ, nə ye
 sè wo jə wes mvək awo ngògùhə nsàap
 bum sè bəboŋ zok, zok, nduk.

¹¹ Kà də wu com liŋ bàa yəpmfə sè wo
 cu ntòbə nàŋ duk, bəusə wo nə dzəm
 ngòlòfè'lə gù sèmok fana nə kà ntəm

ngòyù Krèst mok ko fe'lè. ¹² A ye-a nga wo gù ve'nə fana ye də wo gù bup būsè wo bupsə yusè wo ànə kak to bohòKrèst sə laŋ. ¹³ Yumook sè' də, baa yepmfə sè wo cu ntòbə nàŋ sə wèeŋ nə bũuŋ ngàa wé', nə ye ngòni dzooŋ ké' ndap bwìŋ. Yumòk nè nà' bup càsə wesə, a nè də wo nə ye ngòcansə ké' ncəncàŋ, nə sə gbũ ni ké' bə bum sè yà' ka yàwo yeŋ, nə sə cèp ké' yusè yà' ka bəboŋ yeŋ. ¹⁴ Mvè'nè bum yè'sə nə yeè nə ve'nə fana mù sə duk də a bəboŋ də baa yepmfə sè wo cu ntòbə nàŋ wèeŋ jəŋ ndum, nə dzə bwe, nə kùk ndap awo bəboŋ, ya bũu sè wo sə beŋ ves sə kà yumok sè co wo to liŋ avès bə zeŋ bup tse'. ¹⁵ Mù sə cèp ve'nə yè'sə būsè baa yepmfə mok wèŋ a jàm mè'rə mandzè nè zìnə nə laŋ, nə be' lo Satà. ¹⁶ A ye-a nga n̄wè nəmòk cu nè yi tse' n̄wà ngwemfə m̄ ntòmbii yi fana yi kùk lis bohòŋwà ànə. Kà də yi jəŋ fàak yà'sə, nə tsə cos nə fo' duk, ya nga cos nə tse' mandzè ngòkùk rì lis bə baa yepmfə sè wo yàwo baa yepmfə zìnə, zìnə sə.

Bũu Sè Mantombi M̄cos

¹⁷ A bəboŋ də wo kùk lis bohòbũ nkwaħa bũu sè m̄ cos sè wo gùgè fàak awo bəboŋ, kùk wo lis kè' ba. Mù sə duk bohòbũu sè wo fàkgè gugũŋ ngòtsòho ncèp nə, nə sə yə'rə bwìŋ sè' yà'a wèŋ. ¹⁸ Wo à còm ndzənə n̄wàk Nwì sè' ve'nə də, <<Kà də n̄wè kiŋ lok cùu nàm nè wo gùgè yi, yi sə ku gòmbi duk.>> Wo à còm mok sè' də, <<N̄wè nè yi fàk laŋ, wo tse' ngòlāk yi.>> ¹⁹ A ye-a nga n̄wè nəmòk jə vè nzak m̄tuhù n̄wè nè mantombi fana wù kà dzəm, tse'nga bwìŋ ba kè tɛ' àlɛ' duk də wo a yə sè' n̄kuŋ. ²⁰ N̄wè nè yi gù-a bup, wù jwa sa'rə yi m̄wwe' bwìŋ, ya nga mok sə wəp.

²¹ Mù sə cèp bohòwù yè'e mantombii Nwì, nə ye Jisos Krèst, nə ye masinjaa Nwì sè yi a cokfis sə də, wu non̄sə ntip yè'sə, fana wu cu ngògù yà', wù kà n̄wè mòk gèm ko fa, nə kà nza' n̄ge' ca sè' gèsè. ²² Jəŋ n̄kərə pap n̄kuŋ nə naaŋ fa n̄wè bo m̄tuhù. Kà də wu tse' fàk bo sənə bup n̄wè nəmòk duk. Cum ncu nè nà'a rərəŋ. ²³ Kà də wu sə no tse' megu ndzəp duk.

No rùk momjo n̄jo vèəm yo sè yà'a yagè wu yà'a.

²⁴ Bup sè bũu mok wèeŋ yəəŋgè jəja, bwìŋ pwe' riŋ də Nwì nə sak wo bə zeŋ. Bup sè bũu mok wèeŋ kè yəəŋgè yàwo maŋkwèŋ. ²⁵ Yà'a bə ma nè ngògù bəboŋ sè' ve'nə, bum sè wo gù yà' bəboŋ mook yəəŋgè jəja, mok kà ntèŋ yəəŋ cà fana yà'a nè kà səswiħi sè' cu mam mali.

6

¹ Bũu sè wo cu n̄kwèŋ wèeŋ wəp masàa awo bəboŋ, ya nga bwìŋ kà liŋ Nwì bũu wo sə bupsè, nə kà yusè bup bə bum sè vesùwèŋ sə yə'rə fa bwìŋ sə cèp. ² N̄kwèeŋ sè masàa awo krətèŋ wèeŋ kà masàa awo sè' co yusè wà būsè yà'wèeŋ krətèŋ jə. Wo gu fa yà'wèŋ fàak sè bəboŋ sə n̄kũuŋ, būsè wo sə tesə bə fàak awo sə krətèeŋ sè wo dzəm yà'wèŋ sə. Timatì, wu yə'rə bwìŋ, nə tip wo bə bum yè'sə.

Ntip Bə Nzak Ghàk

³ Timatì, a ye-a nga n̄wè nəmòk cu nè yi sə yə'rə fa bwìŋ yumok sè zok, sè yà' ka m̄wwe' mò'fis bə ncèp nè zìnə nè Tà Jisos Krèst avès nə yeŋ, nə sə beŋ yəyərè nè nà'a bə mandzè nè vès sə yù Nwì fo' nə, ⁴ fana ye də yi ngà n̄ni', yi ka yumok riŋ. A yà'sə də n̄kərə ye nə ləm, yi sə ləp mègù ngòfi' duk, nə sə jəŋ və n̄kũəm bə bum sè bwìŋ sə cèp. Bwìŋ fi' duk, nə sə kũəm fana yà' gu bwìŋ, wo sə tse' ntəm sè cùcuk kè lù wèŋ, nə gu bwìŋ ga'a, nə jəŋ və yàk bwìŋ, nə gu bwìŋ ngòmərə yusè yà' cu sə vèə n̄wè nəmòk. ⁵ Nsàp bũ ànə kũəm gè nùumbu pwe' būsè n̄kərəə awo sə ka rərəŋ yeŋ. Wo ka zìnə nə mok riŋ. Wo tsəm də wo bə' mandzè Nwì ya nga wo tse' swe' fo'.

⁶ A lɛ zìnə də a ye-a nga n̄wè sə be' mandzè Nwì, nə ze' bə yusè yi tse' fana ye də yi tse' swe' maŋgəŋgèŋ. ⁷ Vesùwèŋ rì də vesùwèŋ ànə və sə nzen gòŋ fən botu, a nè foho lòsè' botu anə. ⁸ Ye də a ye-a nga a tse' yusè ngòzũ nə ye cèək sè ngòni fana yà'sə ye kəkərè bohòvès anə. ⁹ Bũu sè wo dzəm ghàk wèeŋ nə tse' toho mèmumsè nènàk. Ntəm nè wo tse' nà' ngòdzəm bum nà'nə nə ye bohòwo co

tam, nè nà'a nè ko wo, nè gu wo dzəm bum ləm nè ye sè co yà' yaŋsə wo ntəm fana yà' gu wo gbu bisə. ¹⁰ Busè ntəm nè ɲgòdzəm mbàam, mandzè nè bɔp pwe' tesə vègè fa'nə. Bùu mok wèŋ a mè'rə mandzè nè Krest nè, bùusè də wo dzəm mbàm, fana nè ye nsàap ɲgə' zəzok.

*Pol Tipsə Timati Də Nà'a Təəŋ
Bə Mandzè Nwi Guguŋ*

¹¹ A ye-a bohòwù yòfana Timati, wu yòŋwəə Nwi; caŋ nsàap bum yà'sə pwe'fo'. Jihi nzòŋ ɲgòyù lɛ yusè yà'a rərəŋ. Gù yusè aco Nwi kwa bə zəŋ, nè sə naaŋ tu yo bohòKrest, dzəm bwìŋ, sə kontəm, nè sə ye fàə. ¹² Jihi nzòŋ, nè lɛ nsàp lù nè aco ɲwè lɛ nà' ɲga yi fa ntəm ye bohòKrest nè, ya wu bɛ' ko lùŋ nè. Nà'a yà'sə lùŋ nè Nwi ànə to wu də wu kə tse' nà' nè. Yi ànə to wu ghà nè wù à təəŋ mvwe' bwìŋ, nè cep jəja də wù dzəm bohòKrest nà'a. ¹³ Mù sə tsə' wu ncèp nè'e mantombii Nwi nè yi fagè yòŋsè bohòbum pwe', nè ye Jisòs Krest nè yi à təəŋ mantombii Pɔŋtiyòs Palè, nè cep fis zìnə ye jəja. ¹⁴ Mù sə tsə' wu də, wu noŋsə ntip sè mù fa wu yè'e pwe'fo', nè kà mòk bɔpsə lok fàk, ya ɲga ɲwè nəmòok kà liŋ yo bə jòŋ to tètè kə dzeŋ ghà nè Tà àvès Jisòs Krest nè və səmok nè. ¹⁵ Mvək nè kùrə fana Nwi nè gu yi, yi tesə və jəja. Yi Nwi nè yi tse' mègù ye yusè yà'a bəboŋ, yi tse' nzeŋgònə yiiyi, yi ɲkum bohòŋkəŋkum wèŋ pwe', nè ye Tà bohòtà wèŋ pwe' sè'. ¹⁶ Yi tse' lùŋ nè kaco nà' me yeŋ, yi cugè mɔtsətsə'rəə mareŋ nè kaco ɲwè kɛəp və to fo' yeŋ. ɲwè ka yi bə lis ye yuk, nè ye sè' də kaco ɲwè ye to yi sè' yeŋ. Bwìiŋ wəp yi, fana ɲaaŋ ye sə cum geŋ fo' mvèsè nè mvèsè. Yà'a ye vè'nə.

¹⁷ Ma nè bohòbùu sè wo ɲgàa ghàk sə nze fəŋ fana tsok fa wo də wo kà ni' sə nèŋ. Wo kà tu bə ghàha awo sə naaŋ bùusè ɲwè ka mvè'nə yà'a nè me wes nè riŋ. Wo sə naaŋ tu awo lɛ bohòNwi bùusè yi ɲwè nè bo to, yi fagè ves bum pwe'fo' ɲkùuŋntèŋ, də ya vèes kwa bə zəŋ. ¹⁸ Wo sə gu bum sè bəboŋ wùriŋ, wo tse' bo awo to, nè sə fa bwìŋ mbo. Yà'a yusè yà'a

nə gu wo, wo ye ɲgàa ghàak sè zìnə sə, ¹⁹ bùusè a ye-a ɲga wo gu vè'nə, ye də wo lòksə yà'sə bum sè yà'a nè tesə wo ntsə'mòk, fana wo nè kə tse' lùŋ nè nà'a lùŋ nè zìnə nè.

²⁰ Timati, jəŋ ɲkərə bə yusè Nwi a fa ndzə bohòwù. Kà cùu yo bə ncèep sè ɲgwàŋ sè yà' ka yumok bə ma nè Nwi tse' yà'a gèsè, nè kà cù bə mfi'duk ləm sò. Bùu mok wèŋ sə tsəm də a ncèep ɲkərə, ɲga yà' kà vè'nə yeŋ. ²¹ Bùu mok wèŋ tsəm də wo tse' ɲkərə fana yà' a gùu wo jam mandzè nè ɲgòtse' bum sè vesùwèŋ a dzəm sə. Nwi gu wu bəboŋ.

Nwàk nè Ba, nè Pol à Còm Fa TIMATÌ

Pol à còm nwàk ènə nga yi cu mu ndapndzəmè yüyi fana yi dzəm ngòyè Timatì. A ye nga yi rì də mvə'nè yi nə kpə kùrə laŋ. Yi à sè cèp ghak bə ntip sè ngòtsòho ncèp nè Nwì nə. Tu ncèp nè gūgūŋ nə nja də, nwè nè yi dzəm-a ngòyè mofàk Jisòs nè zinə nə, yi tse' ngòyè co sojà nè yi sə yu' duk. Yi ka tse' ngòkosə lo' marè'tu bohòŋkwà'nwè ye nè nà'a Jisos Krest nə. Yi tse' ngòyè fəfəhù ngòyè ngə' bəu fàak ye sə (ye ngoo 1:8, 2:3, 2:12, 2:15, 3:11, 4:5).

1 Còm nwàk nè'e mūu Pol nè mu ngà ntum Jisòs Krest. Nwì a fəhə nòŋsə yi də mu ye ngà ntum ye. Fàk am yè'sə də mu sə tsoho fa bwìŋ bə nzak lùŋ nè nà' sə vè bohòJisos Krest nə. 2 Mù sə còm fa nwàk nè'e bohòwùu Timatì mo àm nè sə ntūu mù. Nwì nè yi tē' nə ye Jisòs Krest nè yi Tà àvèes gū wu bəboŋ, nə koksə manziŋ bohòwù, nə fa wu fifi sə ntūu.

*Pol Kwe'sə Timatì
NgòFàk Gūgūŋ, Nə Kà Wəp*

3 Mū kwasəgè Nwì bəu wùu Timatì. Mù sə fàk bohòyi bə ntum nè rərəŋ mvə'nè tē' am wèŋ à fàak. Mū lenɡè bohòyi marəŋ bə ndzəmè lòoŋ də yi se wu ŋkùuŋntēŋ. 4 Mū tsərə ndzəplis yo sè wù a wa ghà nè vesù à gà'a yà'a, ntum àm sə gū mu co mu ye fe'lə wù səmok ya mu kwa. 5 Mū tsərə fe'ləgè mok sè' mvə'nè wù a fa ntum yòbohòJisòs bə nè zinə. Macici yòLuwis ànə fa to ntum ve'nə yi, nə ye də ma yòYunis fa sè'. Mù rì də wu sè' ve'nə. 6 Mvə'nè mù rì də wu ve'nə fana mù dzəm də mu tsok fa wu yumok. Wu lumsə ŋkərə nè Nwì a fa wu ngòfàk bə zeŋ ghà nè mù ànə naaŋ fa wu bo nà'a. 7 Rìŋtse' də Nwì a fa vesùwèŋ Yòŋsə ye nè Rərəŋ nè nà' gū ves a kà wəu tse'. Nà' a fa ves nàŋ, nə gū a dzəm bwìŋ, nə sə ko ni'.

8 Ye də kà də wu koksə marè'tu ngòtsòho fa bwìŋ liŋ sè Tà sə duk. Nə ye sè' də kà də wu koksə marè'tu bohòmù də bəusè mu ngà ndapndzəm sè' duk. Yusə də wu tse' le nsàp ntum nè ngòkə ye ngə' bəu Ntirè nè Bəboŋ nə sè'. Aco wù gū to yè'sə bə nàaŋ sè Nwì fa wu yà' yi. 9 A yi Nwì nè nè yi a lùŋsə ves, nə duk ves də a cum ncu nè nà'a rərəŋ. Yi à gū yè'sə, ka də a bəu yumok sè bəboŋ sè vesùwèŋ a gū yeŋ. Yi à gū fa ves yè'sə ndzə bohòJisòs Krest nga yi tsəm kok gu sə vèo yi bə bəvəm ye nga nzeŋgòŋ ka ntòyeto. 10 Nè niè' nè'e mvə'nè Jisòs Krest ngà lùŋsə bwìŋ a vè fana vesùwèŋ a rì mok bum sè Nwì a sə tsərə də yi nə gū sə. Yusə yi à vèo nə gū sə də yi à ghak nàaŋ kpə, nə jəŋ vè lùŋ nè nà'a nè kà mè yuk mvwe' jəja. Mandzè nè yi à jə vè nà' à ye bə Ntirè nè Bəboŋ nə.

11 Nwì a naaŋ fa mu bo mu tuhù də mu tsoho sè' Ntirè nè Bəboŋ ènə. Mū sè' ngà ntum zeŋ, nə sə yə'rə fa bwìŋ sè' zeŋ. 12 Nà'a njo nè mù sə yə ngə' nə. Megu də marè'tu sə kà mu ko bəusè mù rì nwè nè mù a dzəm bohòyi nə bəboŋni. Mù rì tse' sè' pap də yi tse' nàaŋ sè ngònòŋsə bum sè mù a fa yà' ndzə bohòyi sè tètè kə dzeŋ numbu ànə nè yi nə bwi və. *

13 Wù à yuk ncèp nè zinə nè nà'a bə liŋ Jisòs Krest nə bohòmù laŋ. Jəŋ ŋkərə də wu sə yuŋ megu zeŋ. Wu sə gū ve'nə, wù sə fa ntum bohòNwì, nə sə dzəm bwìŋ bəusè wu nwèò Jisòs Krest. 14 Ncèp nè Nwì a fa ndzə bohòwù ènə gū nteŋ wù kà fàk. Fana ye də wu jəŋ ŋkərə də nwè nəmòok kà nà' kupsə bəpsə. Yòŋsə nè Rərəŋ nè nà' cu ndzə ni' vès nə nə tesə wu ngògù ve'nə.

15 Wù rì də bəu sè mvwe' lak Esiyà pwe' a mè'rə tes mu mūmù. Fūgelòbə Emoginis a mè'rə mu sè'. 16 Nwè nè yi vesi mègù Onesiforòyiŋyi. Yi gūgè ntum àm sə ye fəfup. Yi kà marè'tu bə kwaŋ am yè'e sè' koksəgè. Mù tsəm də Tàa nə se ndap ye bə nsàp nè yi sə gū ànə. 17 Yi à kə dzeŋ mvwe' lak Rumà, yi lap fok kə'ca mu ve'è tètè yi ye mvwe' sè mù cu. 18 Mù

* 1:12 1:12 Aco ncèp ènə sə duk də, <<Yi tse' nàaŋ sè ngònòŋsə bum sè yi a fa yà' ndzə bohòmù sə.>>

sə lɛŋ də Tà Nwii gu Tà Jisòs ngòkoksə manziŋ bohòyi nùmbu ànə nè yi nè bwiŋ vèə. Wù rì mvè'nè yi à sə tesə mɛ ghà nè mù à ye mvwe' lak Efesòyà'a-e bəboŋni.

2

Ngə' Nə Ngà Fàk Nwii Nə Ye

¹ Wùu Timatì mo àm, təəŋ guŋəŋ bə ɲaəŋ sè Jisòs Krɛst fagè bùu ye wèŋ. ² Wù à yuk bum sè mù a sə yə'rə kɛ' mvwe' bwiŋ yà'a; jəŋ yà', nə yə'rə bwi fa bùu sè wo zìnə nə ye kəkurə. Bùu yè'sə wèŋ nə jəŋ yà', nə yə'rə bwi fa bùu mok wèŋ sè'. ³ Ye ngə' ma ɲòco sojà nè bəboŋ bohòJisòs Krɛst. ⁴ Wù rì də ɲwè nè yi sojàa kà ncu ye co ɲwè nè la'à mok cugè. Yi cugè ncu nje ngògù də ɲkwà'ɲwè ye sə kwa. ⁵ Tsərə fe'lə-a mòk co ɲgà cacəŋ-è. Aco wo də yi gha' bwiŋ yi, ɲga yi ka lùuk sè wo nòŋsəgè də ɲwèe caŋ ve' bə ve' sə pwe' noŋsə à? ⁶ Ngà fàk nzum nè yi fàkgè ve'ɛ bə ɲaəŋ tse' togè bum sè yà' tesə múnzùu fi yi. ⁷ Tsərə bum sè mù tsè' fa wu yè'sə bəboŋ. Tàa nə gu wu wù rɛɛŋ bə zɛŋ pwe'fo'.

⁸ Kà swì də Jisòs Krɛst nè yi à tesə bohòbùu Devid à lòkok mvwe' kpɛ. Nà'a Ntirè nè Bəboŋ nè mù sə tsòho fa bwiŋ nə. ⁹ Yà'a yusè mù sə yəè nə ngə' bùu zɛŋ sə. Wo tasə mɛ yè' bə kwaŋ co ɲwè nè yi bəpsə yumok. Megu də kaco wo tasə to Ntirè nè Bəboŋ nə yeŋ. ¹⁰ Fana mù sə ye lo yàm ngə' mantombi bùusè bùu sè Nwii a cokfis wo yè'sə sè ntɛŋ. Mɛ gu ve'nə ya wo dzəm bohòJisòs Krɛst fana Nwii fa wo lùŋ nè nà'a nè kà kè mè yuk nə. Fana wo nè kè tse' bum sè bəboŋ sè yà'a nè kà mè yuk, sè Nwii a nòŋsə fa bùu Jisòs wèŋ sə. ¹¹ Ncèp mòok nè', nè nà' a zìnə, aco wù rìŋ yòsè' də a ve'nə, də,

A kpɛ-a ves Krɛst,

A nə lokok be'lə sè' vesiwèŋ.

¹² A təəŋ be'lə-a venəwèŋ cùk,

A sak gaŋ ye sè' venəwèŋ.

A kà-a yi də yi nè njàvès jə,

Yi kà ves də vesùwèŋ sè ye sè' jə.

¹³ Vesùwèŋ kà-a zìnə bohòyi ye,

Yi mègù ye ɲwè nè yi yegè ye zìnə.

Kaco yi dzeŋ yuk ni' ye yeŋ.

Fàk Co Nwii Dzəm Də, <<Ŋ, Wù Sə Fàk>>

¹⁴ Gù bùu yo wèŋ ngòtsərə tse' bum yà'sə, nə kà swì. Cèp bohòwo, nə soŋ wo ntu' bəboŋ múnə liŋ Nwii də wo kà mvèk bə ncèep cùu sè də ɲwè nè'e rìŋ ghak yi kè nà'a àlɛ' sə càsə. Nsàp ànə ka fàk tse', nà'a bəpsəgè bùu sè wo yuk yà' bəpsə. ¹⁵ Jihi nzòŋ, nə gu fàak yo bəboŋ ya Nwii dzəm də <<Ŋ, wù sə fàk múnvè'nə.>> Ye nsàp ɲwè nè kaco marè'tu tesə sənə fàak yo yeŋ, nə ye ɲwè nè wù rì ngòkotse' ncèp nè Nwii nə bə mandzè nè bəboŋ. ¹⁶ Yusə də, kà də wu tse' bo sənə nsàp taəŋgàam ləm sè yà' ka fàk bohòNwii tse' yà'a duk. Mɛ duk ve'nə bùusè yà'a jə fəsə lògè bwiŋ mvwe' mandzè Nwii maŋkwèŋ, maŋkwèŋ. ¹⁷ Ngàam awo yà'sə yegè co nsàp mvwe' nè nà'a kà mègè, nə sə jək logə mantombi nà'a. Hìminiyàs bə Filitù sə yə'rə bwiŋ nsàp bum yà'sə. ¹⁸ Wo a jàm mè'rə mandzè nè zìnə nə laŋ. Wo sə duk kɛ'cà də ngòlòkok mvwe' kpɛ à cà lòmè laŋ. Wo gu ve'nə fana bùu mok wèŋ ye ngòmərə də zìnə nə ɲga'a nè fòlɛ. ¹⁹ Bwiŋ sə mərə-a sè ve'nə fana bùu Nwii wèŋ nə təəŋ guŋəŋ co kùumndap, yà'a nè kà kupsè yuk. Ngì ncèp nè wo còm naəŋ mbwa nə də, <<Tà rì bùu sè yà'wèŋ sè ye. ɲwè nè yi də yi be' mandzè Tà Jisòs lòoŋ, yi cokfis ni' ye sənə bəp.>>

²⁰ A yegè munda'à ɲgà ghak wù ye bum sè ngògèsə zuzɛ mbwa zəzok. Mok sə yà' gu nteŋ. Mok sə ka nteŋ guŋəŋ yeŋ co kùuŋ ncàk ve'ɛ. Sè yà' gu nteŋ sə, wo fis mègù ya' nùmbu nzu. Mok sə ye sè wo zɛ bum ca ghà nè fòlòoŋ nzak kà ye.

²¹ Ye də a ye-a ɲga ɲwè cokfis gesə ni' sənə bəp yè'sə pwe' fana yi nə ye mok co yu gèsə zuzɛ nè nà' gu nteŋ. A ve'nə bùusè yi mok rərəŋ. Yi tse' mok fàk. Yi mok kəkurə co də ɲgà ndap nə gu fàk bə zɛŋ nùmbu nè sə bà bàa pwe'. ²² Ye də wu caŋ gesə mvwe' ngùu wàhabwiŋ sè yà'a jə lògè wo ngògù bəp yà'a. Jihi nzòŋ ngòkè gù mègù yusè yà'a kəkurə, nə sə naəŋ tu bohòJisòs guŋəŋ, nə tse' dzədzəm bohòbwiŋ, nə ye bə fifi. Wu gù ve'nə ye də wù sə gù sè mvè'nè bùu sè wo yù Tà

bə ntum nè mò'fis sə gəu. ²³ Kà də wu gesə cùu yo sənə bum ləm sè jì nkərè sè bwìj sə cèep duk. Wù rì yòsè' də nsàap bum yà'sə jə vè mègù nkùəm. ²⁴ Ngà fàk Tà Nwì ka tse' ngòye ñwè nè yi sè li ni ke' sənə nkùəm yen. Yi nè ye tson ñwè nè fùè bohòbwìj pwe'. Yi tse' ngòye sè' ñwè nè yi rì ngòyərè bwìj bèbon, nè ye fe'lə sè' ngà kontum. ²⁵ Yi ye nsàp ñwè nè bwìj bèj-a yusè yi cèep, yi reñsə yà'wèj bə fùè. Yi gə ve'nə, bùusè kàmòk aco Nwì kupsə ntum bùu yà'sə wèj wo riñ zìnə nè. ²⁶ Ya nga nkərè awo bwìj vèə, wo cañ tesə sənə tam Satà nè yi ngà bòrè bwìj. Tam nè yi anə kotse' yà' ca də yà'a sə yuk bohòyi nè.

3

Bum Sè Bwìj Nə Sə Gə Nga Jisòs Kuəp NgòVəə

¹ Mə dzəm də wu reñj də ghà nè Jisòs kuəp ngòbwìj vèə, ngə'ə nè ye ve'ε wùriñ. ² Busè bwìj nè sə gə bup wùriñ. Bwìj nè sə dzəm megu ni' awo, nè sə dzəm mbàm; wo nè sə dzəm ngòtsòho ke' də mə ve'ε bə ve'ε, nè sə ne ni'. Wo nè sə yak ke'cà bwìj. Bwenke' wèej nè kà ma bə tè' mok sè' yuk. Bwìj kà ntum nè ngòkwəsə ñwè mok sè' tse', nè kà Nwì sè' wəp. ³ Bwìj nè kà bùu awo sè munda'à wo sè' sə dzəm. Bwìj nè sə tse' ntum sè gəgəj. Bwìj nè sə ci' fa bùu mok wèj mvwès. Bwìj nè sə gə lo bum mvè'nè wo dzəm nduk. Bwìj nè sə ye ngàa ngwap, nè kà yumok sè yà'a bèbon dzəm lok. ⁴ Bwìj nè sə borè bwìj. Bwìj nè kà duk sə yuk, nè ye ngàa koksè-ñkwèj. Wo zə nzeñgòj, nè kà mvək bə yusè yà'a bèbon bohòNwì tse'. ⁵ Wo nè sə gə megu bum Nwì ma mənğup ni'i, fana nè sə bej bwi ñaaj sè yà' cu nja sə. Kà nge' wen nsàp bù anə ko lok. ⁶ Yà'a nsàp bù nè wo gorè ni munda'à bwìj bə nkərè. Wo ni ve'nə, nè ci' ko bàa sè wo lo'. Bàa yè'sə wèj bè' ku' tse' bup bə marè'tu ndzə ni'i wo nè sə jip ke' bə zeñ. ⁷ Wo sə dzəm ngòyərè rì bum, nè kà zìnə nè rì yuk. ⁸ Nsàap mbəmbaam sè ve'nə yè'e ka zìnə tse'. Wo yà'sə co bùu sè liñ awo də Janè

bə Jambri, sè wo à sə dzèej duk Musi. Nkərèə awo a bup yà'sə lañ fana wo tse' dzədzəm nè nà' a jabu. ⁹ Yusə də wo nè kà səsap lònğa bwìj ko mbwèe awo lañ. Yà'a sè' mvè'nè bùu sè ba yà'a à ye fana bwìj ko mbwèe awo.

Pol Tipsə Timati NgòTəej Cùk Bə Zìnə Nə

¹⁰ Bohòwù yòTimati, wù à rì zìnə nè bohòmù. Wù rì yusè mù sə yərè fa bwìj, nè riñ ncu àm, nè riñ fe'lə yusè mù sə dzəm ngògəu. Wù à yə mvè'nè mù à fa ntum àm bohòNwì, nè ye mvè'nè mù fùè, nè sə dzəm bwìj, nè ye məmrvè'nè ngə' à sə vè bohòmù, mù təej mali gəgəj. ¹¹ Wù rì sè' mvè'nè bwìj a yeñsə mə ngə' mvwe' bəop lak sè co Antiyòk bə lak Akonòm bə lak Listà. Ngə'ə sè yà' à vè bohòmù pwe' mù à təej gəgəj fana Tà Jisòs nè fis gesə mə ca lònj. ¹² A zìnə də, ñwè nè yi dzəm-a ngòbε' mandzè Jisòs bə zìnə ye pwe', yi nè tse' tson ngə' bohòbwìj. ¹³ Bùu sè bup sè wo duk bòrègè də wo dzəm Nwì yà'a nè sə bup ghaha lo ghaha. Wo nè sə borè bwìj nga wo sə bòrə wo yəwo sè' bòrə. ¹⁴ Nə ye də wùu Timati, dù mali mantombi bə zìnə nè wo à yərè wu, wù dzəmtse' cùk nè. Tsərə tse' bùu sè wo à yərè wu. ¹⁵ Tsərə tse' sè' də wù à rì yè jə ñwək Nwì nga wù cu ntòməmwenke'. Nwək Nwì ènə zeñ nè aco nà' jə lo to wu ngòri nkərè, nè kə tse' lùj nè nà'a nè kà mè. Nà' tse' ngòjə lo wu ve'nə nga wù fa ntum yòbohòJisòs Krešt. ¹⁶ Bum sè wo à còm yà' ndzənə ñwək Nwì lònj fo', à tesə vè bohòNwì. Yà' tse' fàk ngòyərè fa bwìj zìnə. Nə tse' fàk ngònì fa bwìj yusè yà'a jòn. Nə tse' fàk ngònìtsè' fa bwìj ngòtesə sənə jòn, nè təej fe'lə rərəj sèmok. Nə tse' fe'lə fàk ngòyərè fa bwìj mandzè ncu nè nà'a kəkurè. ¹⁷ Fana yà' gə ñwè nè yi fàk bohòNwì pwe' kà yusè yi tse' ngòrii jamè. Fana yi ye kəkurè ngògə nsàp fàk nè fòpwe'fo' nè nà'a bèbon.

4

Pol Ta Fa Timati Kpə

1 Timati, so'rə ntu' bèboŋ, nə yuk ncèp nè'e. Mù sè cèp bohòwù gūgūŋ mantombii Nwì nə ye Jisòs Krest nè yi nè sak ndàaŋwè pwe'. Yi nè sak bù kpəkpu bè bùu sè wo cu ŋwəm. Njo nè yi nè vè ŋgòkè sak gaŋ ye fana mù duk wu də, 2 Tsoho ncèp Nwì nə ghà nè fòlòŋ, ŋga mvè'nè sè bòo nə ye mvè'nè sè bup mwè pwe' wù tsòho. Sa'rə bùu yo wèŋ ya wo teŋsə bup awo sè wo sè gūu. Kwe'sə wo ya wo gu bum bè mandzè nè nà' a ye bèboŋ. Ko ntum nè kà teŋsə, nè sə yə'rə wo sè'. 3 Busè mvək sè vèə nè bwìŋ nè kà yəyərè nè nà'a zìnə yu'rè. Wo nè sə yuŋ lo gu yusè yà' sè bòwo. Wo nè sə to benə cicàa sè wo dzəm, də ya yà'wèeŋ yə'rə fa wo nsàap bum sè sè bòwo co wo yuk zeŋ. 4 Wo nè kà ŋgòyu'rə yusè yà'a zìnə mok dzəm. Wo nè dzəm ŋgòyu'rə ke'cà maŋgəŋgèeŋ sè wà. 5 Nə ye də bohòwù yò, ko ni' yò, nə təeŋ bè ŋkərè ghà nè fòlòŋ. Ŋgə' vè-a bohòwù, wù ko ntum. Sə gu fàha yo co fəŋgəri nè. Gù fàha sè Nwì fa wu ŋgògù lòŋ sè'.

6 Bohòmù yàm, mvək njàm nè ŋgòkpə kùrə laŋ. Kpu àm nè nà'a co mù sè fè' mà' fa Nwì dzè rùk nè fi. 7 Mù a lù ma njàm bèboŋ laŋ, mù a ca ca àm nè kə mesə sè' bèboŋ. Mù tə malì bè zìnə àm nè. 8 Nè ŋga'a nè'e, lələk àm cu yo bùusè mù a gù mvè'nè Nwì sè dzəm sə. Tà Jisòs Krest nè yi sakgè bum kəkərè nè nè fa mɔ nà' nùmbu nè yi nè vèə. Yi nè kà nsàp ènə bohòmù fa mègù, yi nè fa ndàaŋwè pwe' nè yi tes lis mandzè bè kwəkwa ŋgòkək nùmbu nè yi nè bwìŋ vèə ànə.

Pol Fa Lèsə Timati Ntip

9 Làp mandzè, nə və kə ye mɔ jəjo yè'sə. 10 Dimà a mè'rə nòŋsə mɔ nè' mɔmù. Yi dzəm ŋgòbè' lòmègù mok bum sè bèboŋ sè sə nze fən. Yi a lòyuye mvwe' lak Tètalonikà. Kresèŋ a lòye mvwe' lak Gàlesiyà fana Taitòs lo ye mvwe' nzeŋgòŋ Dàlmasiyà. 11 Luk cu mègù vesi mok yìyi. Wu cu ŋgòvəə, wù jə və Mak, bùusè aco yi tesə mɔ bè fək. 12 Mù a tum lòTikikòs mvwe' lak Efesò. 13 Wu vèə, wù jə və fa mɔ cək àm nè mù à mè'rə nà' mvwe' lak Truwà bohòKapònà'a. Jə və

fa mɔ ŋwàak am sè'. Nə jə və fa mɔ ŋwàak fək am sè ya' tse' liŋ yà'a ntèŋ. 14 Alèsandà ŋgà teŋlám nà'a a gù mɔ bup nsàp nè wù kà fək. Nwii nè lək fəsə yi sè' mvè'nè yi a gù mɔ. 15 Sə gi yòbohòyi sè' bè ŋkərè. Busè yi a cèp ŋgògù bupse Ntirè nè Bèboŋ nə vè'e bè ŋaŋ.

16 Mvè'nè mù à təeŋ to mɔ kot mantombi fa' ŋgòfi'lə ncù am yà'a, wo pwe' à mè'rə tes mɔ mɔmù. Mù leŋ Nwì də yi kà wo yumok bùu zeŋ gù! 17 Tà Jisòs à ye gù fo' vesi yi. Yi à sə fa mɔ ŋaŋ fana mù tsòho rì to ncèp nè pwe'fo', ya bù lakmvum wèeŋ yuk nà'. Yi a caŋsə gesə mɔ mvwe' cùu gwim. 18 Tà Jisòs nè caŋsə gesə mɔ mvwe' bup pwe', nə jəŋ lo mɔ bèboŋ mvwe' lak ye sè mɔbu mvwe' dzè' ŋkum ye. Kəkùksəə ye bohòyi, nè kà mè yuk. Yà'a ye vè'nə.

Cècèpsə Nè Nà' Lèsə Mbwè

19 Cèpsə fa mɔ Prìsiliyà bè Akwilà. Cèpsə fa mɔ bùu munda'à Onesiforòlòŋ. 20 Èratòs cu maligè ye yà' mvwe' lak Korè. Mù a mè'rə Tròfimù mvwe' lak Mìlitù ŋga yi nòyiyaŋ. 21 Jihi nzòŋ nè və ŋga mvək mbùŋ ka ntòvə. Èbulòbə Pudèn bè Linùs nè ye Klaodiyà wèŋ cèpsə wu bèboŋ. Bwema sè feŋ sə pwe' cèpsə wu sè'. 22 Tà Jisòs sə kək yòŋsè yò. Bòvəm nè Tà nè ye bohòwù sè'.

Nwàk nè Pol à Còm Fa TAITÒS

Taitòs à ka ñwəə Jus yeñ. Mvə'nə yi à bũu krətèñ fana yi tesə Pol bə fàak sè nà' à sə gù lòo sə. Pol à còm fa ñwàk ènə bohòyi nga yi sə cu mvwe' lak Krit. Pol nòñsə Taitòs nə mvwe' lak Krit anə ya nà'a sə jəñ ñkərè bə fàha sè məm̀vwe' cos nè fo' nə.

Ñwàk nə tse' bum tɛ' sè ñgòcèp bə zeñ. Nə mò'fis də nà' sə fa Taitòs ntíp bə nsàp ncu nə aco bũu sè mantombi mɛ cos sə cum m̀tsətsə'rəə bũu lak Krit, sə wo wɛ' nə ye m̀fip. Ntíp nə ba nə yi sə fa Taitòs nə də nà'a riñ yusè ñgòyərə bòop bũu sè zəzok mɛ cos sə. Ntíp nə tɛ' nə də krətèñ wèñ tse' ñgòye lɛ fùə, nə sə ye bohòbwìñ pwe' sè' bəbòñ. Wo kà liñ ñwə nəmòk bup to, nə kà də wo sə kũəm sè' duk.

¹ Còm ñwàk nè'e m̀u Pol nè mɛ ñgà fàk Nwì nə ye ñgà ntum Jisòs Krest. Krest nə a cokfis mɛ də ya mɛ tesə bũu sè Nwì a cokfis yà'wèñ sə, ya nga wo fa ntum awo bohòyi, nə ye sè' də ya wo riñ wesə zìnə nè nà'a gùgè ñwè ñgòwəp Nwì bə ntum nè mò'fis nə. ² Mvə'nə m̀ sə fàk bohòyi fana m̀ sə naañ tu ñgòkè tse' lùñ nè nà'a nè kà mè nə. Nwì ànə kak bwìñ ñjamòk lañ də yi nè fa bwìñ lùñ ànə. Yi kà m̀wès cì'gè. ³ Mvək nə à wès fana yi fis və lùñ nə. Yi à fis nì fa bwìñ nà' bə ncèp nè yi a fa ndzə bohòmà nə. Yà'a yusè yà' a gũu ñkuñ m̀ sə tsòho fa bwìñ ncèp ènə nga a duk mɛ vɛ'nə Nwì nè yi ñgà lùñsè ves nə.

⁴ M̀ sə còm fa ñwàk nè'e wùu Taitòs. Wu co mo àm nè zìnə bũusè vesù tse' dzədzəm nè mò'fis. M̀ ləñ Nwì nè yi Tè' àvès bə Jisòs Krest nè yi ñgà lùñsè ves nə də wo gũ wu bəbòñ, nə fa wu fifi.

Fàak Sè Taitòs Tse' NgòGù M̀ Coòs Sè M̀vwe' Lak Krit

⁵ Njo nè m̀ ànə me'rə nòñsə wu mvwe' lak Krit à ye də ya wu gũu tsə'rə bum sè yà' ka mɛ cos anə mvə'nə yeñ yà'a. Mok ye sè' də ya wu cok nòñsə lo bũ ñkwàha bũu sè məm̀vwe' cos nè mvwe' buk lak

nə fòpwe'. Sə tsəm tse' də m̀ à duk wu də, ⁶ ñwə nè wu cokfis yi də nè'e ñwə nè mantombi fana nga yi ñwə nè bwìñ ri yi də yi ñwə nè yi tse' zìnə, nə tse' megu ñwàñwè mò'fis. Bwe ye tse' ñgòye bwe sè wo dzəm bohòJisòs Krest fana kùugì awo ye nsàp nè kaco bwìñ duk fa wo də wo ñgàa lohòntu' yeñ, nə kà gũgutu sè' ye. ⁷ Ñwə nè yi mantombi co tu mɛ cos, nə sə fàk yà'sə fàak Nwì fana ye də kùugì ye nə ye nsàp nè bwìñ riñ yi də yi ñwə nè yi tse' zìnə. Yi kà nì' sə nè, nə kà bum nənàk sə jòk. Yi kà rùk lələ dzəm, nə kà ñgà lələ ye, nə kà mbàm lələ dzəm. ⁸ Yi ye lɛ nsàp ñwə nè yi dzəmgè də bwìñ vè nda'à yi, nə sə dzəm yusè yà'a bəbòñ. Yi ye ñwə nè yi tse' ñkərè, nə sə gũ yusè yà'a kəkərè. Yi ye ñwə nè yi sə fàk bohòNwì bə ntum mò'fis, nə ye ñwə nè yi kogè nì'. ⁹ Yi nə ye tsoon nsàp ñwə nè yi sə kotse' bum sè vès à yərə fa wèñ sə cùk, ya nga yi tip riñ bũu mok wèñ bə ncèp nè rərəñ sè', ya yi ñiñtsok fa to bũu sè wo sə fenə yi wèñ də yà'wèñ bə jòn.

Pol Duk Də Taitòs Sa'rə Ngàa Gũtu

¹⁰ Gũgũuñ tu bwìñ cu wùriñ, nə kà nsàp nè co wo sə yərə də bwìñ kom tsoon tu mbəmbam yà'a ye wesè. Wo sə cèp ncèp ləm, nə sə borə bũu mok wèñ. ¹¹ Gũ wo nga wo lok cùu awo sə, bũusè wo sə yərə fa bwìñ bum sè yà' ka zeñ yeñ, də ya wo tse' megu mbàm bə zeñ. Yà'a yu marè'tu. Wo sə bòrə màk bwìñ bə ndap awo pwe' bə nsàp ncèp awo yà'sə. ¹² Ñwə nəmòk nè yi la'à wo fa'nə, nè yi tsòhogè bum sè yà' ka ntòye nə, a duk də, <<Bũu lak Krit wèñ ñgàa cì' m̀wès, də yà'wèñ co nàamñgòn, nə ye ñgàa wɛ', nə sə dzəm megu ñgòzɛ bum cùdak.>> ¹³ Yusè yi à cèp sə yà'a zìnə. Ye də wù tse' ñgòcèp sa'rə wo gũgũñ, ya wo dzəm megu yusè yà'a zìnə sə. ¹⁴ Kà də wo sə yu'rə ñgàam sè ñgwàñ sè bũu Jus wèñ sə tsòho kɛ' yà'a nə ye bə lùuk sè bũu sè wo a bwì fa zìnə nə ñkwèñ lañ wèñ a gù yà'a duk. ¹⁵ Ñwè ye-a ñwə nè ntum rərəñ, ye də bum pwe' nə ye bohòyi sè' rərəñ. Ñwə nè ntum nje a bup lañ, nè də yi ka dzədzəm tse' fana yumok ka bohòyi rərəñ yeñ. A vɛ'nə

bùusè ñkèrèè awo bæ tsətsərèè awo pwe' a bup wes laŋ. ¹⁶ Wo sə jəŋ ni' awo co bùu sè wo rì Nwì, nə sə gũ bum sè yà' sə niŋtsè' də wo bèn Nwì nə. Wo yà'sə bùu sè bup, nə ye gũgũtu, kaco wo gũ yumok sè yà'a bəboŋ yeŋ.

2

Pol Tsə' Fa Taitòs Yusè Nà'a Yə'rə Fa Bwiŋ

¹ Bohòwù yòfana wu yə'rə fa bwiŋ ncu nè nà'a kəkùrè bùu bum Nwì sè zìnə sə. ² Tsok fa bù ñkwàha bwiŋ wèŋ də wo jəŋ bum pwe' fùè, wo ye nsàp nè co bwiŋ wəp to wo, fana wo sə tse' tu sè'. Wo dzəmtse' bohòKrest nə bæ nsàp nè bəboŋ, wo sə dzəm bwiŋ, nə təəŋ gũgũ sè' nsàp nè bəboŋ ànə. ³ Tsok fa bà ñkwàha bwiŋ wèŋ də wo sə gũ bum co bùu sè wo rì Nwì. Wo kà bwiŋ sə yò, nə kà rùk sə no jùhù. Wo sə yə'rə fa bwiŋ yusè yà'a bəboŋ, ⁴ ya nga wo tip riŋ bwi wàhaŋgwèŋ wèŋ ñgòdzəm ndum awo, nə dzəm bwe awo sè'. ⁵ Wo yə'rə wo sè' ñgòtse' ñkèrèè, nə ye ñgòye zìnə bohòndum awo sè rərəŋ, nə kotse' riŋ ndap awo bəboŋ. Wo ye bəboŋ, nə sə yuk ndum awo ya nga ñwèè kà mandzè mòk ñgòcèp yumok sè bup bæ ncèp nè Nwì nə bùu wo tse'.

⁶ Tsok fa bwe wàhanzùm wèŋ də wo jəŋ ñkèrèè bæ ni' awo. ⁷ Yusè wù sə gũ yà' sè' pwe'fo', wù gũ yà' bæ nsàp mandzè nè co wo sə ye jəŋ fàak bəboŋ sə bohòwù. Bum sè wù sə yə'rə fa bwiŋ fana wù yə'rə yà' bæ zìnə, nə kà jap ñàhà. ⁸ A sə tesè kè cùhu wù anə ncèep sè bəboŋ sè kaco ñwè cepto yumok sè bup bæ zeŋ yeŋ. A ye ve'nə ya nga marè'tu ko bùu sè wo sə bèn yusè vesùwèŋ sə yə'rə sə, bùusè wo ka yumok sè bup ñgòcèp bæ liŋ avès sə tse'.

⁹ Tsok fa bùu sè wo cu ñkwèŋ wèŋ pwe' də wo sə yuk masàa awo sə, nə sə gũ co masàa awo sə sə kwa bohòwo bæ yusè wo sə gũ sə lòoŋ. Wo kà duk sə fi', ¹⁰ nə kà bo sə sòhò. Wo sə fak le bæ mandzè nè aco bwiŋ naaŋ tu bohòwo, ya nga bwiŋ yə yusè wo sə gũ sə fana wo kwasè ncèp

nə a sə tsòho nà' bæ liŋ Nwì nè yi nga lùŋsè ves nə.

¹¹ Ja'a yòo mvè'nè Nwì a nitsè' bòvəm nè nje nə də ya ndàaŋwè pwe' tse' lùŋ-è. ¹² A gũ bòvəm ye nə ñkuŋ vesùwèŋ rì nga'a də a me'rə bum sè yà' ka bæ mandzè Nwì yeŋ, nə ye bum sè yà' sə bòvesùwèŋ sə nze fəeŋ sə. Ya vesùwèŋ cum le ncu nè bæ ñkèrèè, nè nà'a rərəŋ mvè'nè Nwì dzəm də a cum sə nzeŋgòŋ fəŋ sə. ¹³ Vesùwèŋ cum ve'nə, nə sə tək nùmbu nè ghaŋ nè a sə naaŋ tu bæ zeŋ nə, ghà nè Jisòs Krest nè nitsè' fa bwiŋ ñaaŋ ye sə. Yi Jisòs Krest nə, yi Nwì avès nè ghaŋ, nə ye sè' nga lùŋsè ves. ¹⁴ Yi à fa yòŋsè ye bùu tu avès də ya yi fiŋ me'rə fis vesùwèŋ bohòbup. A ye sè' də ya yi gũ ves ñgòye bùu sè bæ ntəm rərəŋ, ya a fa ntəm ñgògù mègù yusè yà'a bəboŋ.

¹⁵ Tsòho fa bwiŋ bum yà'sə. Cèp bohòwo bæ ñgì nè co ñwè nè wo a fa yi ñaŋ ñgòcèp, nə tip wo ya ntuum awo boŋ, nə jwa sa'rə wo sè', ñwèè kà wu co yusè wà jə.

3

Ntip Bə Ncu Krətèŋ Mətsətsərèè Bùu Mok Wèŋ

¹ Sə tsoho malì fa bwiŋ də wo sə jəŋ ni' awo sə nze bohòŋkwàha bùu sè wo tse' lak sə wo. Wo sə wəp yà'wèŋ, nə sə fuhù ñgògù nsàp fàk nè fòpwe' nè nà'a bəboŋ.

² Wo kà liŋ ñwè nəmòk bup to, nə kà də wo sə kuəm sè' duk. Wo ye le fùè, nə sə ye bohòbwiŋ pwe' sè' bəboŋ.

³ Wèŋ riŋ də vesùwèŋ ànə ye to yàvès sè' ləm, vesùwèŋ kà duk sə yuk, nə sə jam mandzè. Vesùwèŋ à ye co ñkwèŋ bohòbum sè yà' à sə bòves sə. Ntuum avès à rwiŋ mègù ca bæ bup, a sə waŋ bum bwiŋ, bwiŋ sə beŋ ves fana vesùwèŋ sə beŋ mòk bæ mòk. ⁴ Anə kə dzeŋ nga'a ghà nè Nwì nè yi nga lùŋsè ves nə à nitsè' fa ves bòvəm nè nje bæ dzədzəm nè nje nə fana, ⁵ yi luŋsè vesùwèŋ. Yi ànə ka vesùwèŋ də bùusè a gũ yumok sè yà'a bəboŋ luŋsè, ànə ye bùu koksəmanziŋ nè nje nə. Fana yi cuk reŋsə ntuum avès, nə fa ves lùŋ nè fi, nə gũ ves bæ Yòŋsè nè

Røreŋ nə ɲgòye mok bùu sè fi. ⁶ Yi à kè' sès fa ves yòŋsè ye nə ve'e cèbùè. Yi fa ves nà' ve'nə ndzə bohòJisòs Krèst nə yi ɲgà lùŋsè ves nə. ⁷ Yi ànə gu ve'nə ya ɲga vesùwèeŋ ye kèkurè bùu bòvəm nè nje nə, ya vesùwèeŋ nə kə tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè, nè a sə naaŋ tu fo' nə.

⁸ Ncèp ènə ncèp nè zìnə co a naaŋ tu fo'. Mù dzəm də wu sə cep mali bə bum yè'sə guguŋ, nə kà teŋsè, ya bùu sè wo à dzəm bohòNwì yà'a wèeŋ sə tsərə nùumbu pwe' ɲgògù yusè yà'a bəboŋ. Yà'a ye kèkurè nə tse' swe' bohòbwìŋ pwe'. ⁹ Fana wù kà də wu sə fi'duk bə bum sè yà'a bum ləm sə duk. Kà də wu sə fi'duk bə nzak ɲgàam sè ɲgòta bə liŋ tàcici weŋ sè ɲjamòk duk, nə kà sə kùəm, nə kà mamfenè bə lùuk bùu Jus wèŋ sè' gù. Nsàap bum yà'sə ka fàk tse', kaco yà' jəŋ lo ɲwè mantombì yeŋ. ¹⁰ A ye-a ɲga ɲwè nəmòk fenə wu bə bum sè wù sə yø'rə fa bwìŋ sə fana wù tip to yi nè kè' mò'fis, nə tip yi nè ba. A ye-a ɲga yi ka sè yuk fana wù co'rə fis bo ndzə ni'ì yi. ¹¹ Riŋtse' də nsàp ɲkərə ɲwè ànə tətəŋ. Yi yà'sə ɲgà gù bup, yi bupsə tu ye laŋ.

Ncèp Nè ɲgòLèsə Lòo

¹² Ghà nè mɔ tum fa-a wu Atimàs kè Tìkikòs də yi kə cum fo' àlɛ' wù caŋ və kə tseŋ mɔ mvwe' lak Nìkàpolis, bùusè mɔ nə cum fo' tètè mbùŋ ta ɲkuŋ. ¹³ Jihi nzòŋ guguŋ ɲgòtesə Zenàs ɲgà sak nzak bə Àpolòmchè'nè wo nə sə gi sə, ya wo kà yumok jamè. ¹⁴ Gù bùu avès ya wo riŋ ɲgògù bəboŋ, ya wo tesə ni' awo, nə sə tesə bùu mok wèŋ sè'. Kà də wo sə casə bupsə mvək wà duk.

¹⁵ Bùu sè vesi wèŋ cu fɛeŋ pwe' cèpsə wu bəboŋ. Cèpsə bùu sè wo sə dzəm ves bùusè də wə a fa ntum awo bohòKrèst yà'a. Bəbo nè Nwì nə ye bohòwèŋ lòoŋ.

Nwàk nè Pol à Còm Fa FILIMÛ

Filimù à ye krètèṅ nè bwiṅ à rì yi ve'ε bèboṅ. Yi à tse' ṅkwèṅ ye wo sè to yi dè Onisimù. ṅkwèṅ ye nè à ca lòo fana nè kè kūrè bə Pol ṅga Pol nè ṅgà ndapndzəm. Pol nè à gũu fana Onisimù nè bũṅ krètèṅ sè'.

Nwàk nè Pol à còm fa Filimù nè, yi à sè duk fa nà' nja dè nà'a jəṅ ṅkwèṅ nà' nè yi sè tum fəsə fa nà' nè. Yi dè nà'a jəṅ Onisimù nè mok co moma nè nà'a krètèṅ sè', kà dè nà'a jəṅ fəsə megu nà' co ṅkwèṅ nè yi swifa nà' bup nà' lan duk.

Dzədzəm Filimù

¹ Còm ṅwàk nè'e mũu Pol nè mũ ṅgà ndapndzəm bũu Jisòs Krest. Còm be'lè nà' ves moma avès Timatì. Vès còm fa nà' bohòFilimù nè yi ṅge' nè ye ṅgà fàk vesì wèṅ. ² Vès cèpsə njè'ε avès Afiyà nè ye Akipònè vesiwèṅ lùgè ma nè Jisòs mvwe' mò'fis nè ye bũu cos sè wo kè cugè kwe' awo mũ nda'à wù. ³ Nwì nè yi Tè' avès bə Tà Jisòs Krest gũ fa wèṅ bəboṅ bə fifi.

⁴ Moma àm Filimù, ghà nè fòpwe' nè mũ ləṅgè pìriyà, mũ sè teṅ liṅ yo, nè sè kwasə Nwì àm. ⁵ A ve'nə bũusè mũ yukgè mvəsè wù sè dzəm bũu Nwì pwe', nè sè fa ntum yòbohòTà Jisòs Krest sè'. ⁶ Pìriyà njàm nè mũ sè ləṅ duk dè, bəbe'lè avès co krètèṅ nè gũ rəṅsə fa ves yusè bəboṅ sè vesùwèṅ tse' ndzənə ncu avès ves Jisòs wèṅ. ⁷ Moma am ma, dzədzəm yòdà fa mũ kwəkwa nè ye ṅàṅ. Wù a fisə ntum bũu Nwì pwe'fo'.

Ncèp Mok Bə Liṅ Onisimù

⁸ Njo nè mũ ṅgà ntum Krest fana aco mũ baṅ ntum ṅgòtsè' fa wu yusè wù tse' ṅgògũ. ⁹ Ye dè dzədzəm àm sè gũ mũ ṅgòlèṅ wu lə bə fùè. A mũu Pol nè mũ ṅgà ntum nè mũ tə mvwe' kùu Jisòs Krest, nè yeè nè nè ṅga'a nè'e ṅgà ndapndzəm bũu tu ye. ¹⁰ Mũ sè wup fa wu bo bũu Onisimù nè yi mo àm ndzənə Krest. Mũ a bũuṅ tè' ye ghà nè mũ à cu

mũ ndapndzəm. ¹¹ Mvèk nəmòk à ye fa' nè yi à ka bohòwù co ṅwè yeṅ. Nè ṅga'a nè'e yi co ṅwè bohòwù, nè ye bohòmù sè'. ¹² Mvəsè mũ sè tum fəsə fa wu yi ṅga'a yè'e, rìṅ dè mũ tum fa wu yà'sə ntum àm. ¹³ Anə ye co vesì cum fəṅ, mvè'nè mũ cu mũ ndapndzəm njo Ntirè nè Bəboṅ nè, ya yi sè tēsə mũ mvwe' sè wù anə ye ṅgòkè tēsə mũ. ¹⁴ A sè duk dè, mũ ka dzəm dè mũ ko wu bə ṅàṅ ṅgòtēsə mũ dzəm. Yusə dè wu tēsə mũ bə bònəm njòfana, kaco mũ gũ yumok yeṅ tse'ṅga wù dzəm. ¹⁵ Kàmòk à ye duk dè Onisimù nè à lògesə momjo ve'nə, ya yi bwi vè, wenə cum mam mok kè' mò'fis. ¹⁶ Nè ṅga'a nè'e, yi ka ṅkwèṅ mok megu, yi càsə ṅkwèṅ. Yi mok moma nè bəboṅ. Yi bohòmù ve'nə, yi nè casə mũmvè'ànə yà'sə bohòwù, dè yi ṅkwèṅ nè ye moma bũu Tà sè'. ¹⁷ A ye-a dè wu jəgè mũ co ṅwè yò, fana wù jəṅ fəsə yi mvəsè anə ye-a mũ, wù jəṅ mũ. ¹⁸ Yi à gũ-a wu bup, kènə dè yi tse'-a wu kəa, wù naaṅ yà' mũ liṅ mũ. ¹⁹ Mũu Pol, mũ sè còm yè'e bə bo am duk dè, mũ nè lak fəsə fa wu yà'. Kaco mũ tsok fa yis wu yè'e tsè'ə yeṅ dè, wù bə tu yòcu bə kəa bohòmù bũu yòṅsə yò. ²⁰ Fana moma am, kwəkwe', bũu liṅ Tà, gũ mũ bəboṅ. Gũ ntum àm nà'a kwa co moma nè ndzənə Krest. ²¹ Mũ rì zìnə dè mvəsè mũ sè còm yè'sə, wu nè gũ mvəsè mũ ləṅ wu sè, nè gũ casə càsə. ²² Yumok sè' duk dè wu fũu noṅsə fa mũ ndap, bũusè mũ sè tsəm duk dè Nwì nè yuk pìriyà awèṅ, nè gũ mũ bwi foho lo kə ye wèṅ.

Cècèpsə Nè Nà' Ləsə

²³ Epaferàs, nè yi cu ndapndzəm vesì bũu tu Jisòs Krest, yi cèpsə wèṅ bəboṅ. ²⁴ Bũu yè'e sè vesiwèṅ fàkgè mvwe' mò'fis, Mak, bə Aritakò, bə Demà nè ye Luk wèṅ cèpsə wèṅ sè'. ²⁵ Bèbo nè Tà Jisòs Krest ye bohòwenə wèṅ.

Nwàk nè Wo à Còm Fa Bùu HIBRÛ wèŋ

Wo à còm fa ñwàk ènə bohòbòop Krətèen sè wo bùu Hibrù wèŋ sè ñgə' à sè vè bohòwo wùriŋ. (Wo togè bùu Hibrù sè də bùu Jus sè'.) Yà'a sè yəəŋ co də wo nə yamak dzədzəm nè Krətèen wèŋ tse' nà' bohòjisòs nə. Nwè nè yi à còm ñwàk nè à sè kwé'sə wo, nə sè tip wo də yà'wèen təəŋ gəgəŋ bə dzədzəm nè yà' tse' nə.

Yi duk fa yà'wèŋ də Jisos Krəest ñwè nè Nwì à tum vè yi ñgònitsè' fa bwiŋ məm̀vè'nè Nwì cu sè. Məm̀vè'nè yi mo Nwì fana ye də fàak ye sè yi à sè gùu yam càsə bum pwe' sè wo à sè gù yà' ñga cu ntòm̀vèk nè bwiŋ à sè yù lùuk sè zəm sè. A yà'sə də yi yam càsə ñgàa tsòhòbum Nwì bə masinjàa Nwì, nə ye ñgàa fa satikà' kè Musi àlè' sè'. Nà'a njo nè wo tse' ñgòlòm̀antombi bə dzədzəm awo ñga wo sè naaŋ tu bohòjisòs nə.

Mbùp nè hum-ncòp-mò'fis ndzə mvwe' ñwàk Hibrù ènə sè cèp də, mandzè nè co ñwè gù Nwì kwa mègù ñgòtse' dzədzəm nə sè naaŋ tu bohòyi. Nà' sè taŋsə bwiŋ ñkùuŋ sè wo à tse' nsàp dzədzəm nè Nwii kwagè bə zey nə. Mbùp sè ba sè yà' lèsə ñwà' ènə sè cèp mvəsè bùu sè wo sè yù mandzè Nwì tse' ñgòcu ncu àwo sè nze fənə.

Nwì Tsè' Lèsə Fa Bwiŋ Ncèp Ye Cùhu Mo Ye Nə

¹ Nwì ànə cep to mantombi fa'a bohòtácicii avès bə nsàap mandzè zok zok. Yi à cèp bohòwo vé'nə kè' ñkùuŋntèŋ. Yi à sè tsè' bwiŋ ncèp ye nə cùhu ñgàa tsòhòbum Nwì wèŋ. ² Nə ye də bə nùumbu sè yà' sè lèsə lòyè'e yi a cèp bohòvès mok cùhu mo ye nè yi a tum vè nə. Yi gù mo ye nə ñgòtse' ñaŋ bə bum ye pwe'fo'. Yi à gù bum pwe' sè' ndzè bohònà'. ³ Bèbo nè Nwì nə sè rēŋ yəəŋ m̀ lisè bwiŋ bohòyi nə. Bwiŋ yə yi, fana wo riŋtse' nsàp ñwè nè Nwì cu nə vé'e pwe' nè pwe'. Nzeŋgònə cu mali fo' yè'sə sè' bùu ncèp mo ye nə, nè nà' tse' ñaŋ

nə. Ghà nè yi à gù rēŋsə fis wes fa bwiŋ bap awo fana yi lo kə cum yuye m̀bu bo ma mà'a Nwì nè yi maŋgəŋgəŋ, nə sə sak tsəŋ gaŋ ye mbwa.

*Mo Nwì Gha'
Masinjàa Nwì Wèŋ*

⁴ Mvè'nè yi cu bo ma mà'a Nwì yà'sə fana yi yam càsə masinjàa Nwì pwe' yi. Vès rì vé'nə bùusè liŋ sè Nwì a fa yi sè yà' yam ghak liŋ masinjàa Nwì sè wèŋ pwe'fo'. ⁵ Nwì bə tu ye à ka bohòm̀masinjà ye mòk nùumbu mòk duk yuk fa də, <<Wu yè'e mo àm. Ye jəŋ ntinə, nə lo mantombi, m̀ yè'e tè' yo.

Mvè'nè yi à duk də,

M̀ nə ye tè' ye, yi ye bwi mo àm>>

nə, yi ka bohòm̀masinjà mòk vé'nə duk. Mègù Jisòs yiìyi nè yi a cèp yuk fa nà' nsàp ncèp ènə. ⁶ Yumok ye fe'lə sè' də, ghà nè Nwì à də yi nə tum vesə motu ye nə sè nzeŋgòn fana yi cep də,

<<Masinjàa Nwì pwe' kuksə mo ye nə.>>

⁷ Yusè ghaŋ sè yi à cèp yuk bə liŋ masinjàa Nwii də,

<<Yi gù masinjàa ye co fèfè, nə gù bwe fàak ye yè'sə wèŋ co ləm̀-*mis*.>>

⁸ Nə ye də ma nè mo ye nə fana Nwì à to nà' bə liŋ sè ye mvè'nè yi à cèp də,

<<Nwì, wu nə cum mam m̀nə kapràak ñkum mvèsè nè mvèsè.

Wu nə sə sak gaŋ yo sè bə mandzè nè nà'a zìnə.

⁹ Wù dzəm mègù bum sè yà'a kəkùrè mandzè nè Nwì,

Nə beŋ yusè aco yà' gù bapsə lùk nè Nwì nə pwe'fo'.

Nà'a njo nè Nwì nè yi Nwì yònə a gù wu də wu yam,

Nə tse' kwəkwa nè nà' càsə sè ñge' yo mok sè wèŋ pwe'fo'.>>

¹⁰ Yumok sè yi à cèp fe'lə bə liŋ mo ye sè də,

<<Tà, a wù nè wù ànə gù nzeŋgòn, ntòbu sè' bo fàha yo.

¹¹ Wo nè bisə ñgwàŋ, wù cum mali yòfo'. Wo nə vəp co cèk nè nà' rēŋ laŋ.

¹² Wu nə lim benə wo co cèk.

Wo nə kupsə, wù mam yòm̀vè'nè wù cu.

Lùm̀ŋgòŋ yo nə kà ye kè mè yuk.>>

13 Ncèp mòk nè Nwì ka nà' bohòmasinjà ye mòk cep yuk fa sè' dè,
<<Cum bo ma mà'a mù fεεη

Tètè mụ nè gu bùu sè wo sè bèη wu,
Wù nəη tes kù mụ tuhù wo.>>

14 A ye-a ve'nə fana ye də masinjàa Nwì ye'sə ndà wèη? Wo mègù yòηsəə sè wo gùgè fàak Nwì. Wo tesəgè bùu sè wo nè tse' lùη.

2

Yu'rə, Nə Kintse' Ntirə Nə Bəboη Nə Cùk

1 Nə ye də a rìntse' də mo ye nə yam cəsə masinjàa Nwì wèη ve'nə fana nà'a njo nè a kə'ə ntu' bə ncèp nè a yuk nà' nə, ya kà də a yeto ηgòmərə nə sə me'rə kok nà' duk. 2 A rì də ncèp nè masinjàa Nwì wèη à jə vè fa bwì nè tse' ηàη. Nwè nè yi à ka ncèp ènə nonşə pwe' à tse' ηgə' kəkurè. 3 Vesùwèη nè rì nè ve'nə fana ye də ncèp nè co a nə swirə fuk ηgə'ə bùə, nga a yuk-a ncèp lùη nè Nwì nè, nə kà mbeη kòm na. Tà Jisòs ànə tsòho to ncèp ènə yi bə tu ye. Bùu sè wo ànə yuk ncèp nè à nitsè' sè' də ncèp nè nà'a zìnə. 4 Nwì à sə nitsè' ye sè' də ncèp nè zìnə bə mandzè nè yi à sə gù nsàap maηgəηgèη zok zok. Nə ye də yi à gəpsə fa bwìη ηkərè nè nà' à vè bohòYòηsè nè Rərəη sè' mvè'nè yi dzəm.

Jisòs A Bùuη Nwè Ya Yi Tsok Fa Bwìη Mandzè Lùη

5 Nzenğònè nà' cu ηgònèə, nè vès sè cèp bə zeη nè'nə, Nwì à ka nà' də masinjàa Nwì tse' ηàη fo' wo fa. 6 Yi à fa yà' lε bohòηwè. Yà'a mvè'nè wo à còm yà' ndzənə ηwàk Nwì də,

<<O Nwì, mo ηwèe ye'sə yu yà nè co wù sə tsərə də wu kə tesə yi ε?

7 Wù à fəsə lòηàaη ye fa' maηkwèη,
Nə gu yi yi jər'ərə casə masinjàa Nwì wèη mənə mvək momjo ve'ε.

Mumvək nè jo ànə à cà fana wù gu fe'lə yi,

Yi yam co ηkum nè ghaη nè bwìη sə gèη yi.

8 Wù gu yi də yi tse' ηàη bə bum pwe' sè' yi nə.>>

Wo à còm ve'nə də Nwì gu ηwè ηgòtse' ηàη bə bum pwe' yi. A yà'sə də yumòk nè co də ηwè ka nà' ghak ka mok cum fe'lə. Megu də vès ka nga ηwè sə nitsè' nsàp ηàη ènə mənə bum pwe' mülisè bwì nga'a ntòye. 9 Vès sə yə lε Jisòs nè yi tse' ηàη mənə bum pwe' co ηkum yi. Nwì ànə gu yi mantombi fa' ghàr də yi jər'ərə casə tsoη masinjàa Nwì wèη. Anə ye ve'nə bə bòvəm nè Nwì, də ya nga yi kpə njo tu bwìη. Fana Nwì à fa yi dzòk nè ghaη nè co wo wəp yi ènə bùusè yi à yə ηgə', nə kpə.

10 A gù bum pwe'fo' Nwì, yà' cu fo' yà'sə ηgògù ya yi yəəη ηkùuη. Fana yà' ànə ye kəkurè də Nwì à gù Jisòs ηgòye kəkurè ma lòoηfo' bə nsàp ηgə' nè nà' à yə, ya bwìη bùuη və bwe ye, nə kə tse' bum sè bəboη sè bə bəoη Nwì sə. Jisòs nè ηwè nè mantombi yi nè ηgònitsè' fa bwì mandzè lùη. 11 Yi Jisòs nè yi gùgè bwì wo yəəη rərəη mantombii Nwì, nə ye bə bùu sè yi rərəη figè fa wo bup awo sə pwe'fo' tse' mègù tè' nè mò'fis. Nà'a njo nè Jisòs nè togè wo də bwema, nə kà marè'tu ηgòto yà'wèη ve'nə koksè nè. 12 Ghà nəmòk à ye, Jisòs nè cep bohòNwì də,

<<O Nwì, mụ nè gu bwema am wèη, wo rìη lìη yo.

Mụ nè lokok təəη mvwe' kwe' bùu yo wèη,

Nə sə yəm gèη lìη yo sə.>>

13 Yi à cèp mòk sè' də,

<<Mụ nè fa ntum àm bohòNwì.>>

Nə duk fe'lə mvək mòk sè' də,

<<Wèeη ye mụ nè', ves bwe sè Nwì a fa mụ.>>

14 Bwe ye sə wèη mègù sè' co bwìη, wo tse' bo bə kù sè'. Fana Jisòs bə tu ye və ye sè' co wo, ya yi kpə ηgògù bupsə Satà. A ve'nə bùusè Satà nè ηwè nè yi tse' ηàη bə kpə yi. 15 Njo nè wo ànə sə wəp kpə fana ncu àwo megu co wo ηkwèη ve'ε. Yi à vèə, yà' kə gu wo, wo swε'ε tesə mvwe' nsàp wuə ànə. 16 Yà' nòjəja də yi ànə ka ηgòkè tesə masinjàa Nwì wèη və. Yi à vè də yi kə tesə ηgwì bù Abrahàm wèη. 17 Ye də ànə ye kəkurè də yi bùuη co bwema ye sə wèη bə nsàp mandzè nè fòlòoη, ya yi ye co ηkum ηgà fa satikà' àwo ηgòfàk

bohòNwì bə zìnə, nə tse' koksəmanziŋ bohòbwì, ya yi kwes fis fa bwì fèŋ awo. ¹⁸ Aco yi tēsə riŋ to bùu sè wo sə yə ŋgə' bə məmumsə vè'nə, bùusə yi bə tu ye ànə ye to ŋgə' bə məmumsə mantombi sè' vè'nə.

3

Jisòs Yam Gha' Musi

¹ Bwema am wèŋ, Nwì a to fis nòŋsə wèŋ zok ŋgòye bùu ye. Ye də wèŋ sə tsərə Jisòs nè a yi nè yi tə mvwe' kùu Nwì. Yi ŋgà fa satikà' nè ghaŋ bohòvès bə bum sè vesùwèŋ sə fa ntəm fo' sə. ² Nwì ànə cokfis yi yi də yi gū fàak yà'sə. Yi à sə gū fàak sè Nwì à fa yi sə fana yi gū yà' bə zìnə ye pwe'fo'. Yà' mēgù sè' mvè'nè Musi ànə gū fàak ye bohòbùu Nwì wèŋ bə zìnə ye pwe'fo' yà'a. ³ Jisòs yam gha' Musi yi, sè' co mvè'nè ŋwè nè yi a ci ndap yam gha' ndap nə yi yà'a. ⁴ Wu yə-a ŋga ndap tə, wù rì də à ci nà' ŋwè. Yà' mēgù sè' zìnə də bum sè vesùwèŋ sə yə yà' pwe'fo', à gū yà' Nwì. ⁵ A zìnə də Musi ànə gū fàak ye bohòbùu Nwì wèŋ bə zìnə, sè wo yà'sə co ndap Nwì nə. Yi à gū vè'nə ŋga yi mēgù mofàk. Fàak ye sə à sə nitsè' gèsə lo yà'sə bə sè wo nè kè cèp bə zèŋ mantombi. ⁶ Ma nè Jisòs Krest ye, yi à gū fàak ye bohòbùu Nwì wèŋ sə co mo Nwì nə nè mwe bə tu. Bum pwe' à ye ndzə bohòyi fana yi gū yà' bə zìnə ye pwe'. Vesùwèŋ yè'e sè' ndap ye nə, ŋga a ye-a də a sə naaŋ tu bə bum sè Nwì à kàk ves sə nə kà sə mərə na. ŋga a sə kwa, nə sə tsərə də numbu ànə kə wəs tsoŋ.

Jəŋ Ŋkərə Ya Wu Kà Mvwe' Ncum BohòNwì Bwə

⁷ Yòŋsə nè Rərəŋ nə sə cèp də, <<A ye-a ŋga wèŋ yuk ŋgì nè Nwì nə ntinə, ⁸ Wèŋ kà də wèŋ gəŋ ntəm duk. Kà də wèŋ gəŋ tu mvè'nè bùu awèŋ ànə gəŋ fa' ghà nè wo à sə gihì ŋgəà, Fana wo gəŋ tu bohòNwì, nə mumsə ja'a yi yà'a duk.

⁹ Anə gəŋ Nwì cèp də, <Tàcicii awèŋ ànə gəŋ tu bohòmə, Nə mumsə mə lùm mòk fa',

Ŋga wo à yə mè yusè mù ànə fak bohòwo mənə luumŋgòŋ hum kwè vè'ε bəboŋni.

¹⁰ Nà'a njo nè ntəm à bəp mə bohòwo ŋkuŋ mù cèp də,

Wo ka ŋgògì sənə mandzè àm dzəm fana nə sə jam megu jəmə. Wo à bəŋ ŋgòriŋ mandzè nə.>

¹¹ Anə gəŋ mù jok, nə kəŋ də, wo nə kà ŋgòkè cu yòŋsə mvwe' yàm vè yuk.>>

¹² Bwema am wèŋ, wèŋ jəŋ ŋkərə ya kà də ŋwè nəmòk mənŋorè wèŋ kə tse' nsàp ntəm nè bəp nè aco nà' gū yi, yi kà Nwì dzəm, nə me'rə mak mandzè Nwì nè yi cu fo' ŋwəm nə duk. ¹³ Yusə wèŋ sə gū sə lə də wèŋ sə tipsə bwìŋ ŋgòtse' ntəm nè ŋgòlòmantombi nùumbu pwe'. Wèŋ sə gū vè'nə ya ŋga luum sè bəp bərəgə bwìŋ bə zèŋ yà'a kà wèŋ bərə. Yà'a bərə-a wèŋ fana wèŋ gəŋ bəp lo tu bohòNwì. Ye də wèŋ gū yè'sə niè' nè a tse' mali mvək mòk co ntinə nè'e fo'. ¹⁴ Wèŋ riŋ də vesùwèŋ ŋga'a ves Jisòs wèŋ mvwe' mò'fis. Yè'sə zìnə ŋga a kotse'-a bum sè vesùwèŋ ànə yuk yà' mantombi yà'a cək tètè kə ləsə na. ¹⁵ Ncèp nə cu mali ndzənə ŋwàk Nwì də,

<<A ye-a ŋga wèŋ yuk ŋgì nè Nwì nə ntinə,

Wèŋ kà də wèŋ gəŋ ntəm duk.

Kà də wèŋ gəŋ tu mvè'nè bùu awèŋ ànə gəŋ fa' ghà nè wo à sə gihì ŋgəà

Fana wo gəŋ tu bohòNwì yà'a duk.>>

¹⁶ Bùu sè wo ànə yuk, nə sə gəŋ tu à ye ndà wèŋ? Ka bùu sè Musi à kè fis vè wo mvwe' nzenŋgòŋ Ijip yà'a yeŋ nà? ¹⁷ Bùu sè wo ànə joksə yi ntəm mənə luumŋgòŋ hum kwè à ye ndà wèŋ? Ka bùu sè wo à gū bəp nə kpu, ni' awo nòŋ mam ŋgəà yà'a yeŋ nà? ¹⁸ Nə ye sè' də bùu sè yi ànə kəŋ də wo nə kà mvwe' ye ŋgòyòŋsə fo' kè ni yuk ndà wèŋ? Ka bùu sè wo à ka duk ye yuk yeŋ nà? ¹⁹ Vesùwèŋ yə jəja də wo ànə ka fo' kə ni to njo nè wo ànə ka tu bohòNwì naaŋ.

4

Məmvwe' Nè NgòCu Yòŋsə Fo'

¹ Nwì a kàk ves dè anè lo kè cum yonjë mvwe' ye. Ye dè a bèboŋ dè a jəŋ ŋkərə dè kà dè ŋwè nəmòok kè tesè mənġorè vès nè dè yi kà ye fo' kè ni duk. ² Vesùwèŋ a yuk Ntirè Nwì nè nà'a bèboŋ nè, sè' mū mvè'nè wo ànè tsok fa tàcici avès wèŋ ghà nè wo à ye ŋgèà yà'a sè'. Megu dè vesùwèŋ yə dè ncèp nè wo ànè yuk nè à ka wo yumok tesè. Nà' ànè ka wo tesè bùusè wo ànè yuk, wo kà yà' sè ntùè wo dzəm. ³ A nè ni fo', nè cum yonjë mvwe' ye sè vesùwèŋ sè a dzəm ncèp nè nje nè sè ntùè vès sè. Nwì à cèp ma nè bùu sè wo à ka ncèp ye nè dzəm dè,

<<Anè geŋ mù jok, nè keŋ dè

Wo nè kà ŋgòkè cu yòŋsə mvwe' yàm vè yuk.>>

A ka dè mvwe' sè ŋgòcu yòŋsə fo' ànè ye bùè yeŋ. Bùsè yi ànè cep yè'sə ŋga yi gù wes mè nzeŋgònə laŋ, nè yonjë yu ye. ⁴ Njo nè yà' cu məmmvwe' mòk ndzənə ŋwàk Nwì anè dè, nùmbu nè sàmba à dzèeŋ, ŋga Nwì gù wes fàak ye fana yi cum yonjë yuye.

⁵ Mvwe' sè ŋgòcu yòŋsə sè ànè ye fo' yo ve'nə fana yi cep mali dè, <<Wo nè kà mvwe' yàm sè kè cu yòŋsə yuk.>> ⁶ A rì dè mvwe' sè ŋgòkè cu yòŋsə fo' sè cu yo. Nè riŋ sè' dè bùu sè wo ànè yuk nè kà sè ntùè wo dzəm, wo ànè ka fo' ni lo. ⁷ Fana Nwì a fa mali məmmvək mòk sèmok nè yi sè to nà' dè ntinə, nà'a ŋga'a. Ye jəŋ mvè'nè bùu yà'sə wèŋ à ka fo' kè ni yà'sə fana, lùumŋgònə ànè ca ma ŋkwèŋ anè wùriŋ fana Nwì cep casə yumok cùhu Devid. Yusè yi à cèp sè, a sè' ncèp nè wèŋ a yuk nà' sè' laŋ. Nà'a dè,

<<A ye-a ŋga wèŋ yuk ŋgì nè Nwì nè ntinə,

Wèŋ kà dè wèeŋ gəŋ ntəm duk.>>

⁸ A rì dè mvwe' sè ŋgòyòŋsə fo' nè yi à cep ènə ka nzeŋgònə Josùwà ànè jə lo bwe Izùre fo' nà'a yeŋ. Bùsè ànè ye-na dè a zeŋ bwère dè yi à ka maŋkwèŋ bə mvək nəmòk nè zok mok cep fe'lə. ⁹ Ncèp ye ènə sè nitsè' dè bùu Nwì wèŋ tse' lì yəyòŋsə mòk yo. Nà' mègù co nsàp nè Nwì ànè cum yonjë nùmbu nè sàmba nà'a. ¹⁰ ŋwè nè yi cu yòŋsə nsàp yəyòŋsə

ènə, yi mè'rə fàak ye pwe'fo', nè yonjë mvè'nè Nwì ànə yonjë ye.

¹¹ Ye dè a lə gəgəŋ dè ya a kè cum yonjë məmmvwe' ànə. Kà dè mook ye ŋgà gətu co tàcici avès wèŋ ànə gəŋ tu, nè kà kè dzèŋ yà'a duk. ¹² A rì dè ncèp nè Nwì cu ŋwəm nè tse' ŋəŋ ve'ε wù kà fùk. Nà' cəp casə fèk nè nà' tse' ncəp ma ba. Nà'a lògè, nè kè ni dzeŋ haan mvwe' sè ntəm ŋwè bə yòŋsə ye kè tes. Nà'a kè dzèŋgè mvwe' ntək, nè casə vəp, nè lo ndzə tsətsə'rè anə. Nà'a lòve'nə, nà' kè fis və yusè ŋgəŋgəŋ sè tsərə bə yusè ntəm ye sè fàk pwe'fo' mvwe' jəja. ¹³ Yumok ka bohòNwì sèswihì yeŋ lok. Bum pwe'fo' nòməlisè yi jəja kwarəŋəŋ. Vesùwèeŋ nè kè təeŋ ntsə'mòk mantombii yi, nè sè tsok bə cùu avès yusè vès à gùu.

Jisòos Yəyərè ŋgòYe ŋkum ŋgà Fa Satikà' Avès Nè Ghana

¹⁴ Vesùwèeŋ kotse' bum sè a yuk yà', nè dzəm yà' sè cùk. A gə ve'nə njo nè a tse' ŋgà fa satikà' nè ghaŋ nè yi tə mantombii Nwì bùu tu avès. ŋgà fa satikà' ènə Jisòs nè yi mo Nwì, nè yi a lòməbu mvwe' sè Nwì cu. ¹⁵ ŋgà fa satikà' avès nè, yi kà ŋwè nè dè a sè yə-a ŋgə', yi kà bə zeŋ reèŋ yeŋ. A ve'nə bùusè yi sè' co vès. Nsàp məmumsè nè fòpwe'fo' à vè yuk bohòyi laŋ, megu dè yi kà nè mò'fis gbè. ¹⁶ Ye dè vesùwèeŋ nè və mvwe' kapràak Nwì nè yi ŋgà bòvəm bohòbwì nè, nè kà wəp. Yà'a mvwe' sè Nwii nè koksə manziŋ bohòvès, nè gə ves bèboŋ, nè tesə ves ghà nè à sè ləp dè ŋwèe tesə ves.

5

¹ A rì dè wo cokfisgè ŋgà fa satikà' mənġorè bùu ye wèŋ. Wo nòŋsəgè yi dè nà'a təeŋ fa wo bohòNwì, nè sè fa satikà' nè ye fəfaa mok bohòNwì bə bəp awo sè wo gùu. ² Njo nè yi sè' ŋwè co vès, nè tse' sè' nsàp ntəm nè aco nà' gə yi, yi gə bəp fana yi nè riŋ ŋgòkotse' bùu sè wo sè jam mandzè njo nè wo kà bèboŋ kè bəp àle riŋ. ³ Məmmvè'nè yi tse' nsàp ntəm ànə fana nà'a njo nè yi tse' ŋgòfa satikà' bə tu sè ye sè' mvè'nè yi sè fa bə tu bùu mok wèŋ sè. ⁴ Yumòk nè vès rì nà'a sè'

də, kaco ɲwè tsərə kok megu sə ntua yi, nə duk də yi buuɲ ɲgà fa satikà' ya bwiiɲ jəɲ yi co ɲwè nè ghaɲ yeɲ. ɲwèè buuɲgè ɲgà fa satikà' ɲga Nwì to yi yi, mvè'nè yi ànə to Aròn lùm mòk fa' yà'a. ⁵ Krest à ye sè' nsàp ɲwè ànə. Yi ànə ka ni' ye yi, də yi ye ɲgà fa satikà' koksə. Nwì à cokfis yi yi. Yi nè yi ànə duk fa Krest nə də,

<<Wu yè'e mo àm. Ye jəɲ ntinə nə lo mantombi, mu ye tè' yònə.>>

⁶ Yi à duk fe'lə fa nà' mvwe' mok sè' də, <<Mù koksə wu ɲgà fa satikà' nè mvèsè, kè' mò'fis,

nsàp nè Màcisidèk à ye nà'a.>>

⁷ Ghà nè Jisòs à cu mali mu nzenɲgòn fɛɛɲ fo' fana yi lɛɲ piriya mòk bohòNwì nè yi tse' ɲaaɲ sè aco yi fis to Jisòs nə mvwe' kpɛ nə. Yi lɛɲ torə fis piriya ènə bə ɲaɲ, nə sə waɲ bə ndzəplis. Anə geɲ Nwì yuk yi buusè yi ànə jəɲ lo ni' ye sə nze bohònà' anə. ⁸ Yi ànə ye mo Nwì sè yo, yi yə'rə riɲ wesə mali mandzè nè ɲgòyuk duk Nwì bə nsàp ɲgə' nè yi ànə ye maɲkwèn. ⁹ Nwì ànə gu wes yi də nà'a ye kəkùrè ma lòɲfo' ve'nə fana Jisòs nə à ye mok ɲwè nè ndaaɲwè pwe' nè nà' yuk-a duk ye, yi tse' lùɲ fo'. ¹⁰ Anə geɲ Nwì fa yi nsàp ɲaɲ nè ɲgòye ɲgà fa satikà' nsàp nè Màcisidèk à ye nà'a.

BòɲgòKuu', Nə Zu Beɲ Sè Beɲ Bwèrɛ Jə'rə Ko Wu

¹¹ Vès tse' bum wùriɲ ɲgòtsè' fa weɲ bə nzak ɲgà fa satikà' ènə. Megu də a guɲguɲ ɲgòtsè' fa weɲ buusè wo tsè'gè weɲ yumok, wèɲ kà bə zeɲ ntèntèn rɛɛɲ tohò. ¹² Vès sə kwà' yàvès də anə ye co ɲga'a ɲga wèɲ sə yə'rə fa buu mok wèɲ bum sè ma nè Nwì. Yà' sə yəəɲ bwì fe'lə də wèɲ cu mali co ɲwè nəmòk kə yə'rə fa fe'lə weɲ bwe bum sè wo yə'rə yètogè yà' ma nè Nwì anə ntòyèto yà'a. Anə ye co wèɲ sə zu ɲga'a beɲ sè beɲ co buu sè wo gu vəp laɲ. Wèɲ nə sə nòmali nə ntòmbwi. Nè'e nsàp nè fòve'nə-ɛ? ¹³ ɲwè nè yi nogè ye mbwi, ye də ɲgəɲgaaɲ molə. Yi ka yusè wo sə yə'rə bə mandzè nè kəkùrè nə ntòriɲ. ¹⁴ ɲwè nè yi zùgè ye beɲ sè beɲ, a ɲwè nè aco yi tsərə to bə

tu ye. Yi a yə'rə, nə riɲ ɲgògəpsə rì buɲ bə bəboɲ laɲ.

6

¹ Nə yeè nə ve'nə fana a bəboɲ də a lo lɛ mantombi ɲgòyə'rə bum sè guɲguɲ ma nè Krest nə co buu sè guɲguɲ wèɲ. Kà də a cum mam mali bə bum sè jèjèp sè wo a yə'rə to fa ves yà'a duk. A kà də a sə yə'rə yiskok megu nè də, bwiiɲ bwì fa buɲ awo ɲkwèɲ nè aco nà' jəɲ və fa wo kpɛ, nə dzəmtse' bohòNwì nà'a mok sè dūhù. ² Vesùwèɲ a yə'rə rì wes bə nzak bàpte nə ye bə nzak nè ɲgònaaɲ fa ɲwè bo mutuhù wèɲ laɲ. A yə'rə mok sè' də bwiiɲ nè kè lòkok mvwe' kpɛ, nə riɲ mvè'nè wo nè kə sak lèsə nzak nuu sə. ³ Vesùwèɲ a yə'rə rì wes bum yà'sə pwe' laɲ, Nwì tɛsə-a fana a lo mok mantombi. ⁴ A tse' ɲgòlòmantombi buusè mandzè bə nè co wù gu ya buu sè wo a riɲ bum yè'sə nə kə foho dzeɲ fe'lə yà' yà'a foho vè sèmok. Nsàp bu ènə anə ye to me mareɲ nè Nwì nə, nə riɲ bəbo nè Nwì nə sè'. Wo à tse' yuk mè Yòɲsè nè Rəreɲ nə yəwo sè' laɲ. ⁵ Wo à mùm ja'a, nə riɲ də ncèp nè Nwì nə nà'a bəboɲ. Wo à mùm ja'a ɲaaɲ sè yà' cu bə nzenɲgòmòk nè nà'a nè kè vè ntsə'mòk nə sè'. ⁶ A ye-a ɲga buu sè wo à rì bum yè'sə pwe', kə foho dzèɲ fe'lə yà' sè' wo sə, ye də mandzè nè ɲgòfəsə vè wo bə. Busè anə ye co wo sə tɛ'lə fe'lə mo Nwì muntəəɲ nè kè' ba, nə sə fa-à nə yi marè'tu mətsetsə'rəə bwiiɲ. ⁷ Mvwe' nze nè mbuuɲ ligè fo' bəboɲ, zuzu sə tɛsə bohòbuu sè wo sə fàk nà' sə fana Nwì gu boɲsə mvwe' nze ànə. ⁸ A ye-a də ɲgaɲ sè buɲ sə kùk mègù mvwe' yà'sə wo, fana ye də nze nə ka fàk tse'. Nwì kuəp ɲgòyàk mummvwe' ànə. Wo nə və kə tɛɲ vəpsə buɲsə mummvwe' ànə fo' wà.

Wèɲ Təəɲ Guɲguɲ Ma Nè Nwì

⁹ ɲge' am wèɲ, vès sə cèp-a sè ve'nə fana ɲga vès rì weɲ yàwèɲ rii. Vès rì də wèɲ sə yù mandzè nè bəboɲ nə tse'è nə lùɲ fo'. ¹⁰ Nwì gugè bum ye bə mandzè nè nà'a zìnə. Kaco yi nə swi fàak sè wèɲ à gu yà' yeɲ. Mvè'nè wèɲ à tɛsə buu ye

wèŋ, nè sè tesè mali nè nga'a yè'e, yi nè kà yà' sè' swì. Bum sè wèŋ sè gù yà'sè pwe' sè nìtsè' dè wèŋ dzəm yi. ¹¹ Yusè yà' cu sè ntùù vèes dè wèŋ pwe'fo' wèŋ jìhi nzòŋ, nè təŋ gùgùŋ tèt kə ləsə. Wèŋ gù vè'nə ya wèŋ nè kə tse' bum sè wèŋ sè naaŋ tu dè wèŋ nè kə tse' sə. ¹² Kà dè ñwèe koksə wɛ' duk. Wèŋ bɛ' ɛ kùu bùu sè wo sè dzəm mandzè nè zìnə nè yà'a, nè sè təŋ gùgùŋ. Nà'a nsàp bù nè wo nè kə tse' bum sè Nwì a kàk wo sə.

Nwì Kà Bwì Bòrègè

¹³ Mvè'nè Nwì ànə sə kak fa Abràham yumok fana yi à kəŋ bə liŋ sə ye, ñgònìtsè' dè yi nè gù tsoŋ li yusè yi kàk nà' sə. Yi ànə kəŋ bə liŋ ye vè'nə busə ñwè nəmòk nè nà' càsə fe'lə yi co yi kəŋ bə liŋ nà' à ye bùè. ¹⁴ Nwì ànə kak fa Abràham nè də, <<Gù kpə tsoŋ yà, mɛ nè se wu, Abràham. Mɛ nè gù ñgwì bù yòyam vè'ɛ sè' wùriŋ.>> ¹⁵ Anə geŋ Abràham ko ntum, nè təŋ gùgùŋ tètè yi à kə tse' yusè Nwì à kàk yi sə. ¹⁶ A rì dè ñwèe kèŋgè kèŋ, yi kəŋ bə liŋ ñwè nəmòk nè nà' yam càsə yi. Bwìŋ kèŋgè kèŋ vè'nə fana ye də nzak mèe. ¹⁷ Ye dè Nwì ànə dzəm ñgònì fa bùu sè yi ànə kak yà'wèŋ yumok sè wèŋ dè yi nè kà cùu ye kupsè yuk. Fana yi kəŋ bə liŋ ye ñgònìtsè' dè yi nè gù yusè yi duk sə. ¹⁸ Kəkà' nè ye ñgòkèŋ yà'sə bum sè ba sè kaco mòk kupsə yeŋ, Nwì ka mvwès bə zeŋ sè' cì' yuk. Bum sè ba yà'sə gùgè vès sè a ca təhə tu avès bohòNwì sə ñgòko ntum, nè sə naaŋ tu ñgòkè tse' yusè Nwì à kàk dè a nè kə tse' ntsə'mòk sə. ¹⁹ Kaco ntum avès saha yeŋ bùusè a rì dè Nwì kakgè yumok, yà' kà wà cà. Naaŋ tu nè a tse' bə bum sè Nwì a kàk ves yè'sə gùgè ves fana vès neŋ tosə ndaa sè ñgònì lòmve' dzon sè rərəŋ sè mɛ ndap Nwì nè ghaŋ sə. ²⁰ A vè'nə bùusè Jisòs bə tu ye a kə nìŋ to fa ves fo' yi. Jisòs nè yi ñgà fa satikà' nè ghaŋ, nsàp nè Màcisidèk à ye nà'a.

7

Màcisidèk Ngà Fa Satikà' Nè Yi Ghak Aròŋ

¹ Ñwè nè wo to liŋ ye dè Màcisidèk ènə à ye ñkum mvwe' lak mok sè wo to fo' dè Salèm. Yi à ye sè' ñgà fa satikà' Nwì, yi Nwì nè yi yam càsə pwe' nè. Mvèk nəmòk à ye Abràham lo mvwe' mà' dzè' nè kə zə bù ñkəŋkum mok. Yi ànə sə bwi foho və fo' fana Màcisidèk nè kə tseŋ yi mandzè, nè se yi. ² Yi ànə kə tseŋ Abràham nè vè'nə fana Abràham nè gapsə bum sè yi jə vè mvwe' dzè' sə pwe' bòp hum, nè fa nà' bòp mò'fis. Liŋ Màcisidèk nè yà'sə də, Ñkum nè yi gùgè bum kəkərè. Liŋ ye mook sè' də, Ñkum Salèm. A yà'sə də, Ñkum ñgà fifi. ³ Ñwè nəmòk ka ñgwì bù ye riŋ lok. Wo ka ghà nè wo à dzə yi kə ghà nè yi anə kpə sè' riŋ. Yi ye yà'sə co mɛmvè'nè mo Nwì cu, bùusè yi mam ye ñgà fa satikà' nè mvèsè. ⁴ Ye-na yònsàp ñwè nè Màcisidèk yam è. Abràham nè yi à ye tèt', nè yi à yètò ñgwì bù Izùre yi nè à gapsə bum sè yi à fès jə vè mvwe' dzè' sə bòp hum, nè fa Màcisidèk nè bòp mò'fis. ⁵ Lùk Musi sè tsè' dè bwe Izùre pwe' nè gapsə bum awo sè wo tse' sə bòp hum, nè cokfis nonjsə bòp mò'fis ca. Wo cokfis vè'nə, wo fa yà' bohòŋgàa fa satikà' sè wo tesə mɛmvwe' ndap Levi. A rì dè ñgàa fa satikà' yè'sə wèŋ à sè tse' bum yè'sə nga sə fa wo yà' bwema awo sè wo pwe' ñgwì bù Abràham. ⁶ Nè Màcisidèk nè ye zok. Yi à ka ñwè Levi sè yeŋ, fana Abràham fa mali yi bòp nè mò'fis nè. Anə geŋ yi se Abràham nè sè', Abràham nè Nwì à nè zə rùk bə nà' nè. ⁷ A riŋ jəja dè ñwè nè yi sègè mòk, ye dè yi yam càsə ñwè nè yi sè nà' nè yi. ⁸ Bwe Levi sè wo à sə jə bòp nè mò'fis sənə sè hum yè'sə wèŋ à ye bùu sè wo kpugè. Ñwàk Nwì sè tsè' dè Màcisidèk nè yi à jə ye nè, cu fo' ñwəm. ⁹ Mvè'nè Abràham ànə jəŋ bum yè'sə, nè kə fa Màcisidèk yè'sə fana aco a duk dè, à fa Màcisidèk nè yà' Levi, yi nè bwe ye wèŋ sə jə nsàap bum yà'sə niè' wo sə. ¹⁰ Aco a duk vè'nə bùusè ghà nè Abràham à kə fa Màcisidèk nè bum yè'sə, à ye nga yi ka tàcicii Levi nè ntòdzə.

¹¹ A cep-a bə fàak ñgàa fa satikà' sè wo à ye bwe Levi sə. Nwì ànə fa bwe

Izùre wèñ lùuk Musi fana yà' à ye bə nsàp mandzè nè ngàa fa satikà' sè wo à ye bwe Levi à sè gù fàak awo. A ye-a də fàak sè ngàa fa satikà'a yè'sə wèñ à sè gùu sè à ye kèkurè ya bwìñ ye jì njo mantombii Nwì, bwère njo mòk à ka yeñ nè də ngà fa satikà' mòok və fe'lə sèmok. Ngà fa satikà' nè wo də yi ye nsàp nè co Màcisidèk à ye nè, yi kà mok nsàp nè Aròñ ye fe'lə. ¹² A zìnə də a ye-a ngà ngà fa satikà' mòk vè nè nsàp mandzè nje zok fana lùuk nè kupsə tsoñ yàwo sè'. ¹³ Tà Jisòs àvès nè a sè cèp bə liñ ye nè'nə, yi a tesə vè ye bə bòp lak nè zok. Ngà fa satikà' nè mò'fis à ka mvwe' bòp lak ànə tesə yuk. ¹⁴ A rì bəboñ làañ də Tà àvèes ngwì bə Judà. Ghà nè Musi à sè cèp bə mandzè ngàa fa satikà' wèñ, yi à ka lak yà'sə fə ntu'ù ñwè nè mò'fis tèn yuk.

Jisòs Ngà Fa Satikà' Mòk Co Màcisidèk

¹⁵ Bə nzak ngàa fa satikà' wèñ fana a rəeñ bənsə gha' fe'lə bə zeñ bəusè ngà fa satikà' mòk a tesə vè nè yi co Màcisidèk. Jisòs ngà fa satikà' mòk co Màcisidèk. ¹⁶ Yi ànə ye ngà fa satikà' ka də a mvè'nè lùk sè dzəm də wo jəñ ye yeñ. Yi ngà fa satikà' bəusè yi tse' nàa sè ngòfa ñwè lùñ nè ka co nà' me yuk yeñ. ¹⁷ Vès riñ yè'sə bəusè yà' cu ndzənə ñwàk Nwì də, <<Wù, wu nè ye ngà fa satikà', nsàp nè Màcisidèk à ye nà'a nè mvèsè.>>

¹⁸ Vès sə yə də lùk nè nà' à ye mantombi à kupsə bəusè nà' ànə ka nàñ tse' nè kà fàk bohòbwìñ sè' tse'. ¹⁹ Yà'a lùuk Musi yà'sə ànə kaco yà' gu ñwè ye ye kèkurè mə lisè Nwì yeñ. Nwì a jə vè yumòk nè bògha' le zeñ. Fana a yə də lùk mòk nè nà' bòghak le zeñ sə vèə. Nà' sə vèə ngòfa ves naañ tu nè bəboñ, nè aco nà' gu ves a kuəp və ngə ni'ì yi.

²⁰ Yu nəmòok sè' də, ghà nè Nwì ànə duk də Jisòs nè ye ngà fa satikà' nè mvèsè fana yi keñ be'lə bə kèñ. Ghà nè ngwì bə Levi wèñ ànə sə kok gan ngàa fa satikà' yà'sə fana ñwè nəmòk à sə kà kèñ fo' kèngə. ²¹ Ma nè Jisòs ye də ghà nè Tà Nwì à koksə yi ngà fa satikà' fana yi keñ bə kèñ. Tà Nwì à kèñ də,

<<Wu nè ye ngà fa satikà' nè mvèsè.

Yusè mə cèp yè'e nè kà kə kupsə yuk.>>

²² Njo kèñ nè Nwì à kèñ nè'nə fana Jisòs tə bohòvesùwèñ co ñwè nəmòk nè a yə yi, a sə riñ tse' də rùk nè a zə nà' ves Nwì wèñ nè, nà'a gəgəñ zìnə.

²³ Yu nəmòok sè' də, ngàa fa satikà' sè wo à ye ngwì bwe Levi wèñ sə ànə ye yàwo wùriñ bəusè mòok kpu, mòk kok.

²⁴ Nè Jisòs ye zok. Yi nè kà ye kpu yuk. ñwè nəmòk nè zook nè kà mvwe' ye sə co ngà fa satikà' mòk kə cu yuk. ²⁵ Nà'a njo nè yi tse' nàñ pwe' nè pwe' ngòfa lùñ bohòñwè nè yi cà-a bohòyi ngòvè bohòNwì. Yè'sə ve'nə bəusè yi cu fo' ghà yà lònə, nè sə leñ pìriyà mətuhù vesùwèñ bohòNwì.

²⁶ Ye də Jisòs nè ngà fa satikà' nè yi kùrə bohòvès ve'ε kap. A ve'nə bəusè yi rəreñ, yi ka bəp tse', nè kà jòn sè' tse' lok. Yi ye zok bohòngàa gù bəp wèñ, yi ye məbu səsapni. ²⁷ Ngàa fa satikà'a mok yà'a wèñ à sə fàha satikà' nùumbu pwe', nùumbu pwe'. Wo à sə fa to satikà' bə bəp sè yàwo bə tu awo ñkuñ nè sə fa sè bəu bəp sè bəu mok wèñ. BohòJisòs ye, yi à sə kà nsàp satikà' ànə fa bəusè yi ànə fa satikà' nje kè' mò'fis nà' kùrə ve'nə nè mvèsè. Satikà' ènə, a nè yi à fa ni' ye bohòNwì, nè kpu nà'a. ²⁸ Bohòlùuk Musi, bəu sè bwìñ, sè wo tse' jòn ànə sə ye ngàa fa satikà' wo. Bə nza' kèñ nè Nwì à kèeñ, nè nà'a jə mvwe' kùu lùuk Musi sə fana Nwì a koksə mok mo ye nè yi kèkurè nè mvèsè.

8

Jisòs Ngà Fa Satikà' Avès Nè Bə Rùk Nè Fi

¹ Yusè vès sə cèp sə də, a tse' nsàp ngà fa satikà' nè ghañ ànə nè yi tə bə tu avès. Yi cu bo ma mà'a Nwì nè yi manğəngəñ nè yi sə sak ñkum məbu nè. ² A yi nè yi tə fa bwìñ mə nda'à Nwì mvwe' nè rəreñ nà'a. A fo' mvwe' sè zìnə sè à gù Tà Nwì, ka ñwè yeñ. ³ Fàak sè ngàa fa satikà' wèeñ gùgəə də, wo sə faha nsàp satikà' zəzok bohòNwì. Ye də a kèkurè də ngà fa satikà' nè yi tə mvwe' tu avès nè fa Nwì

ye sè'. ⁴ Yumòok sè' də, yi ànə sə cum-a sə nze fεεη, yi kà ηgà fa satikà' ye, bùusè ηgàa fa satikà' wèη cu fεnə yo, sè wo sə gù yàwo mvè'nè lùuk Musi sə dzəm sə. ⁵ Fàak sè ηgàa fa satikà' sə wèη sə gù sə, yà' mègù yà'sə co tsètsèη wà. Yusè zìnə sə, a yusè wo sə gù yà' mabu. Tàap sè wo à gù yà' bə nsàp cək mòk nè ηgòkùksə Nwì mbwa nà'a mègù sè' tsètsèη. Nà' sə nìtsè' mvè'nè mvwe' sè wo kùksəgè Nwì cu mabu. Nà'a njo nè Nwì ànə cep bohòMusì ghà nè yi ànə də yi gù ndap nè də, <<Jəη ηkərè də bum pwe' ye megu mùmuvè'nè mù a tsè' fa wu mùmuvwe' nda Sinà yà'a.>> ⁶ A ηgà'a də a yə də Nwì a fa Jisòs Krest fàk sè yà' yam càsə fàak ηgàa fa satikà'a mok wèη sə. Nə ye sè' də rùk nè yi sə càsə fa ves nà' nè bògha' sè' zεη, bùusè Nwì a kàk ves bum sè yà' bògha' sè mantombi sè' bùu zεη. ⁷ Rùk nè wo à zə to nà' mantombi nè ànə ye-na kùkərè ηgòtesə bwìη bwèrε Nwì à ka nè ba mok jəη və.

⁸ A yə də Nwì à yə də bùu ye wèη à ka nà' nonşə bùusè yi ànə duk də, <<Mvèk sə vəə nè mu nè zə rùk nè fi ves bùu Izùrε nè ye bùu Judà wèη. Sə cep vε'nə Tà Nwì.

⁹ Nè'nə nè kà mok co rùk nè mù à zə nà' ves tàcicii awo wèη, Ghà nè mù ànə kotse' wo bə bo am, Nə fis wo mvwe' nzenğòljìp nà'a mok ye. Wo à ka rùk nè vesiwèη à zə nè nonşə. Fana mù bwì fa wo ηkwèη, nè co'krə fis bo am bohòwo. Sə cèp vε'nə Tà Nwì.

¹⁰ Rùk nè mùu Tà nè mù sə cèp nè nè zə nà' ves bùu Izùrε wèη nè vε'ε: Nùmbu ànə kè dzèη nùu, Mù gu ya lùuk am ni sə ntuù wo, Fana wo sə tsərə megu mok zεη nùumbu pwe'.

Mu nè ye Nwì àwo, wo ye bùu am. Sə cèp vε'nə Tà Nwì.

¹¹ Njo mòok nè kà ye nè co wo sə kə duk ηwè mòk kè moma awo àlε də, <A bèboη də wu riη Tà Nwì> mok ye, Bùsə wo pwe'fo', nè ηkwà'ηwè bə nè mwenjke' pwe', Wo rì mu.

¹² Anə ye vε'nə bùusè mu nè kokşə manziη bohòwo bə bum sè bap sè wo à gù pwe'.

Mu nè swi bisə bap awo sə sè'.>>

¹³ Mvè'nè Nwì cèep, nè to liη rùk nè fi fana ye də rùk nè mantombi nè rèη bap laη. A riη də a ye-a ηga yumok rèη laη, nà'a nè bisə wà.

9

Satikà' Nè Jisòs Nə, Casə Yà Lòoη

¹ Rùk nè wo à zə to mantombi nè, nà' à tse' lùuk sè ηgòni fa bwìη mvè'nè wo tse' ηgòkùksə Nwì. Mvwe' mok à ye sè wo ànə gu nonşə də ya bwìiη nè sə kə kukşə Nwì fo'. ²⁻³ Mùmuvwe' nè wo à sə gùm dzòoη fo' bə cək ènə, ànə ye mvwe' sè wo à sə to fo' də Tàbanikè. Wo à sə fa satikà' mbwa. Wo à sə gùm dzòoη nà' pwe', wo kə ci mündap mòk mbwa nè rum ba. Wo à kə'ə lok ncùu rum nè mà mbwèndap nè bə cək. Wo to fo' də mvwe' sè yà' rεη càsə. Bum sè wo à nèmsə mvwe' rum nè mò'fis nè à ye laàm bə teberè nè ye bred nè wo à nonşə ηgòkùksə Nwì fo'. Wo à sə to rum nè bum yè'sə fo' nè də mvwe' sè rərəη sə. ⁴ Kàm nè wo à sə tεη rəmsəgè bum fo' ηgòkùksə Nwì bə zεη à ye sè' mùmuvwe' nè nà' rεη càsə ènə. Wo à gù nà', nè yok laηşə wes nà' bə guù pwe'fo'. Nkùp nè nà' tə bə tu rùk nè Nwì à zə bə bùu Izùrε wèη nè à ye fo'. Wo à yok ηkùp ànə sè' bə guù. Wo à nonşə nsàp beη nè də manà nà'a sè' sənə ηkùp nà'nə. Wo à gèsə yà' sənə to'kùη mòk nè wo à gù nà' sè' bə guù. Ntumbàη Aròη nè nà' à to mvù nà'a à ye sè' ca. Yusè yà' ànə ye ləsə ca à ye lis ba sè Nwì ànə com naaη lùuk ye mbwa. ⁵ Yumok à ye mu tu ηkùp anə ba. Wo sə to yà' də ceròbim. Mòk cum ηgə ηkùp ma mòk, mòk cum ma mòk. Wo saη və bàap awo kə be'lə mətşətsə'rə mvwe' bù'rè nè Nwii swisə fagè bwìη bap awo fo'. Yà' ànə ye fo' ηgònitsè' fa bwì də Nwii fa'nə. A nè kà bum yà'sə ηga'a pwe'fo' cèp rεηşə wes.

⁶ Mvè'nè wo ànə guhu tsə'rə wes mùmuvwe' ànə fana, ηgàa fa satikà' wèη sə ni mùmuvwe' ndap nè nùumbu pwe'.

Wo sə ni mvwe' rum nè kè ncùhu ngògù fàha awo fo'. ⁷ A sə ni mēgù mvwe' rum nè mambwè ndap nè nkum ngàa fa satikà' nè yìyi. Yi à sə ni mēgù mbàa nùmbu nè mò'fis sənə lùmngòŋ. Mvèk ànə ye, yi lo mbàa bə nduəm nàm ngòkè mis fa Nwì njo bup ye sè yi a gù yi bə tu ye. Yi kə mis fe'lə mok sè' bə bup sè bùu Nwì wèŋ a gùu nga wo ka riŋ sè'. ⁸ Məmvè'nə à ye, fana Yòŋsè nè Rərəŋ nè jə bum yè'sə ngòyərə fa vesùwèŋ də, a ye-a nga ndap Nwì tə mali fo' ve'nə, ñwè kà mvwe' rum nè rəŋ cəsə, nè Nwì fo' ànə kə ni lòyuk. ⁹ Nà'nə yà'sə nsàp yumòk nè nà' sə nitsè' fa vesùwèŋ mvè'nə bum sè niè' sə cu. Yà' sə ni fa ves də kaco satikà' nè ñwè fa bohòNwì gù də yi riŋ də yi rərəŋ yeŋ. ¹⁰ Bum sè ngòkukse Nwì fo' yè'sə yà' mēgù bum sè a yəgè yà' bə lis yè'e. Yà' mēgù bum sè co beŋ bə nənə nə ye mandzè nè ngòcùhu rəŋsə ni'. Yà'sə bum sè ngògù ñwè ngòyəəŋ rərəŋ mʌlisè Nwì. Bum nzeŋgòŋ yè'sə ànə tse' fàak mvèk momjo wà kə dzeŋ ghà nè Nwì à kupsə bum mok bə mandzè nè fi.

¹¹ Nə nga'a nè'e Krest a vè laŋ. Yi ngà fa satikà' bə nsàp mandzè nè fi nè nà'a jəŋ və bum sè bəboŋ. Yi gùgè fàak ye mvwe' Tàbanikè nè nà' yam gha', nè boŋ ghak nè sə nze fəeŋ nè'e. Wo à ka məmvwe' ànə bə bo ñwè gù, nà' kà ma sə nze sè' ye. ¹² Ghà nè Krest à kè cə ni lòmve' sè yà' rəŋ cəsə sə fana yi ànə ni megu fo' kè' mò'fis, nè lə təəŋ ve'nə. Yi ànə ni fo' bə nduəm sè ye. Anə ka bə nduəm mbòŋ kè ndzə àlè yeŋ. Yi à jə nduəm ye sə, nè kə fiŋ me'rə fis ves bə zeŋ mvwe' ngə' nè vès à tse' njo bup sè vès à gùu sə mok mvèsè. ¹³ Wo à cì bwìŋ bə nduəm mbòŋ bə ndzə, nè kə' wo bə və mombòŋ nè wo tèn vəpsə muni'i, ya ngùupni' awo yəəŋ mʌlisè Nwì rərəŋ. ¹⁴ A ye-a də nduəm nàm tse' ngòrəŋsə bwì nsàp ànə, ye də aco nduəm sè Krest rəŋsə ntəm ñwè nè casə yà lòŋ. Yi à jə ni' ye nè nà' ka bup tse', nè fa nà' co satikà' mətuhù vès. Yi à gù ve'nə bə ñaəŋ Yòŋsè Nwì nè yi kà mè yukgè nè. Nduəm

ye yà'sə gùgè ntuum avès ngòye rərəŋ. Ya a kà bup sè co yà' jəŋ və fa ves kpu sə gùhù mali, vesùwèŋ sə be' lə mandzè Nwì nè yi cu ñwəm nè.

Kpu Nə Jisòs Nə A Fa Yi Nəŋ NgòGè Rùk Nə Fi

¹⁵ Nə yeè nè ve'nə fana Krest nè tə mʌtsətsə'rəə bwìŋ bə Nwì yi njo kpu ye nè yi à kpu nè. Yi sə gùhu tsə'rə rùk nè fi ya nga bùu sè Nwì ànə cokfis wo ngòye bùu ye sə wèeŋ nè kə tse' bum sè Nwì à kàk wo sə. Wo tse' yà', wo tse' yà' mok nè mvèsè kè' mò'fis. Kpu ye nè fiŋ me'rə bwìŋ mvwe' ngə' nè wo tse' njo bup sè wo ànə gù, ghà nè rùk nè zəm nè ànə tse' mali ñəŋ ntòfo' nà'a. ¹⁶ Ta kpu co wo zə rùk. Nwèe tagè kpu fana tse'nga yi kpu nkun wo gù yusè yi à cèp nòŋsə lòsə. ¹⁷ Ghà nè yi cu-a ntòfo' fana kpu nè yi ta nè nè kà fàk tse'. ¹⁸ Nà'a njo nè rùk nè Nwì ànə zə to bə bwìŋ wèŋ mantombi nè à tse' ñəŋ nga nduəm à ye fo' sè' nkun. ¹⁹ Ghà nè Musi à tsè' fa bwìŋ lùuk sè Nwì à fa də wo nè sə be' zeŋ sə fana yi tsoho wes fa yà'wèŋ, nè jəŋ mvùu ngəŋ mok nè wo to nà' də hisòp, nè be'lə nà' bə ndap nè bəbaŋ, nè gesə yà' sənə nduəm mombòŋ sè yi tòrə yà' bə ndzəp, nè mis ñwàk rùk nè fo'. Yi mis wes ñwàk nè, yi jəŋ yà', nè mis fa bùu sè wo fo' sə pwe'fo'. ²⁰ Yi ànə mis wes fa yà' ve'nə fana yi sə kəa də, <<Yè'e nduəm sè yà'a ngòki ngə' ndzənə rùk nè Nwì a duk də wèeŋ nòŋsə nà'.>> ²¹ Fana Musi nè jə nduəm sə, nè mis tàbanikè nè, nè ye bum sè wo kùksəgè Nwì bə zeŋ sə sè' pwe'. ²² A zìnə də mandzè nè lùuk Musi à ye də, à ye nga wo dzəm-a də wo gù yumok ya yà'a ye rərəŋ fana tse'nga nduəm kə dzeŋ tsoŋ li fo' nkun. Bum sè wo à sə gùgè jì nduəm à ye mēgù momjo. Fana mandzè nè aco wo swifa ñwè bup yè'sə bùè, tse'nga nduəm cəəm sə nze.

²³ Anə ye to mantombi anə kəkurè də wo gù ve'nə ya wo gù bum sè yà' à ye co tsətsəŋ ngònitsè' bum sè yà'a ma məbu yà'sə ye rərəŋ. Nə ye fe'lə sè' də, a bəboŋ ngòfa satikà' nè nà' bògha' zeŋ mə tühù bum sè yà'a nsàp nè ma

mubu nè, nè nonşə satikà' nè bə nàm wà.
²⁴ Ngàa fa satikà' mok yà'a à ni lòyàwo mùmuvwe' ndap nè ànə gu nà' bo bwij. Yè'sə à ye mēgù co tsətsəŋ wà ngònitsə' mvè'nè mvwe' sè Nwii cugəə cu. Krest à ni lòye mvwe' sè Nwì cu mubu anə bə tu. Yi tə mantombii Nwì anə bùu tu avès. ²⁵ Yumook sè' də, ŋkum ngàa fa satikà' bùu Jus wəŋ nè à sə nigə mà mvwe' rum ndap tābanikə nè luum ngòŋ bə luumngòŋ pwe'. Yi à sə nigə ye sə, kà bə nduəm ye sè ndzə ni'ì yi ye. Jisòs à ni ye kè' mò'fis, nè fa Nwì ni' ye sè' kè' mò'fis anə. ²⁶ Anə ye-a də yi tse' ngòni càsə kè' mò'fis də bwèrɛ yi à yə ngə' kè' ŋkùuŋ, ye jəŋ mvè'nè wo à gù nzenğonə sə. Yusə à ye də, yi à vè sə nzenğon kè' mò'fis me ve'nə. Yi à vè yè'sə bə mvək njàvès nè niè' nè nzenğon nè sə kəp ngòmè nè'e. Yi à vəə, nè fa ni' ye nè satikà' ngòyis fis fa bwij bup awo sè wo à gùu pwe', mvèsə nè mvèsə. ²⁷ Ma nè bwij yàwo də ndaanwè pwe' nè kpə kè' mò'fis. Yi kpə wes, yi kə sak nzak bohòNwì. ²⁸ Ma nè Jisòs ye də yi à kpə sè' kè' mò'fis. Yi kpə mənə tu bwì, ngòjə fis lòbup awo. Yi nè bwì vè fe'lə sə nzenğon fɛŋ səmok. Yi vè nà'nə, kà mok ngòkə jə lòfis bup bwì mok ye. Yi nè və ngòkə fa lùŋ bohòbùu sè wo sə tək yi wəŋ.

10

Satikà' Jisòs Nə, A Ye Kè' Mò'fis, Nə Ye Mvèsə

¹ Lùuk bùu Jus wəŋ mēgù co tsətsəŋ ngònitsə' nsəsəə bum sè bəboŋ sè yà'a nè kə ye ntsə'mòk. Kaco yà' niŋtsok riŋ pap nè pap mvè'nè bum yà'sə nè kə ye sə sè' yeŋ. Ngàa fa satikà' wəŋ à sə fagə satikà'a sə luumngòŋ pwe'. Nsàap satikà'a yà'sə à ka nàaŋ sè ngògù ŋwə nè yi dzəm ngòvə bohòNwì ye rərəŋ tse'. ² Yà' ànə tse'-a nsàp nàŋ ànə bwèrɛ bwij kà satikà' nùumbu lòŋ ve'nə sə fahà. A ve'nə bùusə ànə ye-a də satikà'a sə à gù-a wo ngòye bəboŋ bwèrɛ ntuum awo kà mok də wo tse' mali nzak mok sə sahà fe'lə. ³ Mvè'nè wo ànə sə gùu yà' luumngòŋ pwe'fo' fana satikà'a sə sə gu

wo ngòtsərə mali bup awo sə səmok. ⁴ A ve'nə njo nè a yə nè riŋ də kaco nduəm mbòŋ kè ndzə tse' to nàaŋ sè ngòyis fis bup ŋwə yeŋ.

⁵ Nà'a njo nè Jisòs à ye ngòvə sə nzenğon, yi cep bohòNwì də ve'e.

<<Wù ka satikà' nè wo fa nà' bə bum sè co nàm dzəm.

Wù a gù fa mu le ngùpni' nè mu nè fa wu satikà' fo'.

⁶ Wo jəgə yà', nè tɛŋ vəpsə də wo sə fa satikà', kè sè wo fagə yà' də ya yà'a yis fis gesə fa wo bup awo nà'a,

Wu kà bə zeŋ sè' kwagə.

⁷ Ye də mù cèp yàm də,

<Nwì, mu nè'.

Mù vè ngòkə gù yusə wu nè kwa bə zeŋ, Mvè'nè wo à com nonşə ndzənə ŋwàk yònə.> >>

⁸ Yi à cèp ncèp ànə, yi duk yà'sə də satikà'a sè bwij fagə yà'sə, Nwii kà bə zeŋ kwagə. Satikà'a sè wo à sə fa yà'sə yusə lùuk bùu Jus wəŋ à sə dzəm zeŋ.

⁹ Fana yi cep fe'lə sè' də, <<Mu nè', mù vè ngòkə gù yusə wu nè kwa bə zeŋ.>> Sə nitsə' jəja də yi sə jə fis gesə lùk nè zəm nè ngòjə vè mok lùk nè fi. ¹⁰ Vesùwèeŋ ŋga'a mok rərəŋ bùusə Jisòs a gù yusə Nwì dzəm sə. Yi à jə ni' ye, nè fa nà' co satikà' kè' mò'fis, nè kərə təəŋ ve'nə.

¹¹ Ngàa fa satikà'a sè mantombi wəŋ à sə təəŋ ngògùhə fàak awo bohòNwì nùumbu pwe'. Ghà nè wo sə fàk pwe' wo sə fa megu sè' nsàp satikà' nè mò'fis nè wo fagə səsə nè. Yusə də, kaco nsàp satikà' ànə yis fis to bup sè bwij a gù sə yeŋ. ¹² Ma nè bohòJisòs Krest ye, yi à fa satikà' nje kè' mò'fis nè nà' tse' nàŋ ngòyis fis fa bwì bup awo mvèsə. Yi à gù wes ve'nə, yi lo, nè kə cum yuye nze bo ma mà'a Nwì. ¹³ Yà'a mvwe' ncum ye sè yi cu ŋga'a fo', nè sə tək nùumbu nè Nwì nè gùu, yi nəŋ tes kùu ye mutuhù bùu sè wo bəŋgə yi pwe'. ¹⁴ Yà'a mvè'nè yi ànə jəŋ megu satikà' nè mò'fis, nè gu bùu sè yi à rəŋsə wes wo sə də wo mam mok kəkərə ve'nə mvèsə. ¹⁵ Yòŋsə nè Rərəŋ nè sə nitsə' fa vesùwèŋ jəja sè' də satikà' nè Jisòs ànə fa kè' mò'fis nè, nà' kərə sè' ve'nə. Yi ànə duk to də,

16 Tà nè à duk dè,
 <<Nè'e rùk nè mu nè zu nà' Vesiwèŋ nga
 nùmbu nè kè dzèeŋ.

Mu nè gu lùuk am ni sè ntuù wo,
 Fana wo sè tsèrè megu mok zeŋ nùmbu
 pwe'.>>

17 Yòŋsè nè Rèrèŋ sè cep mali sèmok dè,
 <<Mu nè swisè fa wo bum bup awo sè wo
 à gu pwe'fo'.>>

18 A ye-a dè Nwì a swì wes fa bwì bup awo
 laŋ, ye dè bwìiŋ teŋsè ngòsè faha satikà'
 bùusè yà' ka fàk mok tse'.

Vesùwèeŋ Sooŋ Kæp Vè BohòNwì Nè Kà Wèp

19 Bwema am wèŋ, nduëm sè Jisòs sè a
 nè tosè fa vesùwèŋ mandzè nè ngòcà ni
 lòmvwè' sè Nwì cu sè nè kà wèwèp tse'
 laŋ. 20 Jisòs a nè tosè mandzè nè fi nè nà'
 tse' lùŋ nè laŋ. Yi a nè tosè nà' bè ngùpni'
 ye. Yà' gu co yi a nè tosè ndàa sè ngòni
 lòmvwè' dzon sè mu mvwe' ndap Nwì sè
 yà' rēŋ càsè pwe' yà'a. 21 A tse' bè ngà fa
 satikà' nè yi yam wùriŋ sè'. A yi nè yi sè
 kùk ndap Nwì nè nà'a bùu ye wèŋ pwe' yi.

22 Ye dè vesùwèeŋ fa ntum avès bohòyi,
 nè kà sè mərə lok. A sooŋ kæp vè
 bohòNwì bè ntuum avès pwe'fo'. Nduëm
 sè Jisòs sè a wèŋsè fa ves ntuum avès laŋ,
 a ka nzak mok tse' fe'lè. Yu sèmook sè'
 dè, vesùwèeŋ mok bùu sè wo a cùk rēŋsè
 ni' awo bè ndzèp sè rərəŋ. 23 Vesùwèeŋ
 təŋ mali guŋŋ, nè sè naaŋ megu tu avès
 bə bum sè ànə duk to dè a dzəm dè yà'a
 nè kè vè sè. A kà dè a sè mərə fe'lè sè
 ntuù vès mok duk, bùusè Nwì a kàk ves
 laŋ, a rì sè' dè yusè Nwì kàk yà', kaco yà'
 ca wà yeŋ. 24 Vesùwèeŋ lap mandzè nè
 ngògè bwìŋ dè wo tse' ntuum sè bəboŋ
 ngòtse' dzədzəm bohòmòk bə mòk, nè sè
 gu fàak sè bəboŋ. 25 Vesùwèeŋ kà dè a
 teŋsè ngòsè vè mvwe' mò'fis ngòkùksè
 Nwì mvè'nè bùu mok wèŋ a teŋsè yà'a
 duk. A sè gu ghaha lè nsàp nè aco bwì tse'
 ntuum sè ngòlòmantombi. Vesùwèeŋ gu
 ve'nə bùusè a rì dè nùmbu nè Tà Jisòs
 nè bwì foho vè nè kæp laŋ.

Jəŋ Nkərə, Kà Də Wu Mè'rè Zinə Nə Gu Bup Duk

26 Vesùwèŋ riŋ mandzè nè zinə nè laŋ.
 A ye-a nga a rì nà' ve'nə nè me'rə nonşə
 nà', nè sè gu bup fana ye dè satikà' mòk
 nè wo nè fa fe'lè ngòyis fis nsàp bup ànə
 ka mok cum fe'lè. 27 Ye dè ngèŋgàaŋ riŋ
 dè yi cu bup bùusè yi rì dè Nwì nè sak yi,
 yi gbə nzak. Nsàp lum mis mòk nè nà'a
 bə jòŋ nè kə te' bərə fis bùu sè wo bəŋgè
 Nwì wèŋ lier. 28 Ma nè bə lùuk Musi ye
 dè, a ye-a nga ŋwè gu bupsə-a lùk ye, bwì
 ba kè tē' ye yi bə lis fana wo zə megu yi
 zə, wo nè kà manziŋ bohòyi koksè lok
 fuk. 29 A ye-a dè a məm vè' ànə ye dè anə
 ye yè'sə va bohòŋwè nè yi jə mo Nwì co
 yu ywì'lə nzòŋ-ε? Bùsè a yà'sə dè ŋwè
 ànə jə nduëm Krest sè wo à zu rùk fo',
 yà' nè yis fis fa yi bup ye sè' sè co yusè
 wà. Yi yàk Yòŋsè Nwì nè nà'a sègè bwìŋ
 nè sè' laŋ. 30 Vesùwèŋ rì ŋwè nè yi a cèp
 dè, <<Mu nè lak fəsə riŋ fòo bup mù. Mu
 nè lak kəa sè' mù.>> Yi à duk sè' dè, <<Tà
 Nwìi sakgè bùu ye wèŋ yi.>> 31 A ndònə
 bup bohòŋwè ngògbè sənə tam Nwì nè
 yi cu ŋwəm nè.

32 Wèŋ tsèrə fəsə-a maŋkwèŋ ghà nè
 wèŋ ànə rēŋ to bə bum sè ma nè Nwì
 nà'a nè. Ghà ànə à ye, wèŋ sè ye ngə'
 ve'ε wùriŋ, wèŋ kà teŋsè. Wèŋ à ko ntum,
 nè təŋ mali guŋŋ. 33 Bwìŋ à sè yà'rə
 kè'cà wèŋ mvwe' bwìŋ, nè sè gu wèŋ
 ŋgwap. Ghà nəmòk a ye sè' nè wèŋ ànə
 sè be'lè kè'cà wənə wèŋ nga wo sè yə
 ngə'. 34 Wèŋ à sè koksə manziŋ bohòŋgàa
 ndapndzəm wèŋ. Wo fep jəŋ bum awèŋ,
 wèŋ kà yà' co yumòk jə, bùusè wèŋ à sè
 rì dè wèŋ tse' yumòk nè nà' cu mantombi
 nè nà'a nè kà bup yuk, nè boŋ ghak sè
 zeŋ. 35 Ye dè kà dè wèŋ sè sooŋ foho
 lo maŋkwèŋ duk, bùusè ŋwè nè yi ko-
 a ntum, nè təŋ guŋŋ tè kə lə fana yi
 nè tse' lèlèk nè ghaŋ wùriŋ. 36 A bəboŋ
 dè wèŋ kontum, nè təŋ mali guŋŋ.
 Ya nga wèŋ gu mvè'nè Nwì dzəm ve'nə
 fana wèŋ kə tse' bum sè yi à kàk dè yi
 nè fa bwìŋ sè yàwèŋ sè'. 37 Yà' cu ndzənə
 ŋwàk Nwì dè,

<<Mvək momjo fana ŋwè nè yi nè vè nè
 sè vè.

Yi nè kà tètè mok cu fe'lè.

38 Bùu am sè wo gùgè yusè Nwì dzəm wèen nò cum fo',

Busè wo fa ntəm awo bohòNwì.
A ye-a nga ñwè nəmòk foho mañkwèñ,
Ye dè ntəm àam nè kà bohòñwè ànè kwa lok.>>

39 Bohòvès yàvès, vès ka nsàp bù nè vèes nè foho mañkwèñ ya vèes nè bisè nà'nè yeñ. Vèes nè fa ntəm avès lè bohòNwì ya vèes nè kè tse' lùñ nè nà'a nè kà mè yuk nè.

11

Yusè Aco Dzədzəm Gɜ To

1 A ye-a nga ñwè tse' dzədzəm sè ntùè yi, ye yè'sə va? Yà' ye dè yi rì pap dè yusè yi sè naañ tu fo' yà'sə yi nè tse' yà'. Yi riñ sè' dè yusè yi ka yà' bə lis jəja ve'e ye sè yà' cu tsè lè fo'. 2 Nwì ànè kwa bohòbù njamòk wèñ bùusè wo ànè tse' nsàp dzədzəm ànè sè ntùè wo bohòyi. 3 Mvè'nè vesùwèñ tse' nsàp dzədzəm ànè fana a gù zeñ ñkuñ a rɛɛñ dè Nwì à cèp mègù mɜ cùhu, nè gɜ nzeñgòn nè'e fo'. A yà'sə dè bum sè a sè yə yà' nga'a sè nze fɛñ bə lis yè'e, à tesə vè mvwe' bum sè kaco lis ye to yeñ.

Abè

4 Abè ànè tse' nsàp dzədzəm ànè ñkuñ nè fa Nwì fəfa nè nà' à bògha' nè tètə ye Ken. Nwì à jə yi sè' co ñwè nè kəkurè bùusè yi ànè fa ntəm bohònà' ve'nè. Nwì a nitsè' fa ves dè yè'sə ve'nè bùusè yi à jə bum sè Abè ànè fa yi sè. Abè nè à kpɜ lò-a sè ntinè bùè fana a sè yə'rə jə mali yumok bohòyi bùusè yi ànè tse' nsàp dzədzəm ènè.

Enòk

5 Enòk ànè tse' sè' nsàp dzədzəm ènè fana Nwì nè jəñ bisè lo yi mɜbu ñwəm, dè ya nà'a kà kpɜ yə. Nwì à jə lòyi, ñwè kà yi mok yə fe'lè. Yà' cu ndzənə ñwàk Nwì dè ghà nè yi ànè cum ntòfo', yi à sè cugè ncu nè Nwì à kwa bə zeñ. 6 A ye-a nga ñwè ka nsàp dzədzəm ànè tse' fana kaco yi gɜ fɜk Nwì kwa yeñ lok. Busè a ye-a nga ñwè nəmòk dzəm-a dè yi vè bohòNwì, yi nè fa tsoñ ntəm dè Nwì cu fo' yo, nè dzəm sè' dè Nwii làkgè ndàañwè pwe' nè nà' làp vè yi.

Nuà

7 Nuà ànè tse' sè' nsàp dzədzəm ènè ñkuñ nè yu'rə mvè'nè Nwì à tsè' yi dè ndzəp nè kè rwiñ ntsə'mòk yà'a. Yi ànè ka bə lis ntòye fana yi dzəm yusè Nwì cèp sè, nè gɜ ñgwes mòk nè ghañ. Yi à gù nà' dè ya yi bə bùu ye wèen nè ni cum ca ghà nè ndzəp və-a fana wo luñ. Yi ànè gɜ ve'nè fana bùu sè sè nzeñgòn sè à gbù nzak bohòNwì. Anè geñ Nwì jəñ yi co ñwè nè bəboñ bùusè yi à tse' nsàp dzədzəm ànè.

Abràham

8 Abràham ànè tse' sè' dzədzəm ènè ñkuñ yi nè yuk Nwì mvè'nè nà' à tsè' yi ñgòmè'rə lak ye, nè lo mvwe' mok sè yi nè fa nà' sè. Yi à ye'e mè'rə lak ye, nè lo, nga yi ka mvwe' sè yi sè lòo sè sè riñ. 9 A sè' bùusè yi ànè naañ tu bohòNwì ve'nè ñkuñ fana yi sè cum co ñkùñ mvwe' nze nè Nwì à kàk yi nè. Yi à sè nòoñ kɛ'cà fo' mɜmvwe' duñ. Yi ànè ye megu fo' bə mo ye Azik nè ye Jàkop mo Azik sè ànè geñ Nwì kak fa wo yàwo sè'. 10 Abràham à sè kùk gèsə lòye mantombi mvwe' lak sè Nwì. Yà' tə mɜnə kùum sè gugun sè yà'a nè kà kèèñ gbù yuk.

Sàra

11 Sàra ànè tse' dzədzəm sè' nsàp ànè ñkuñ Nwì gɜ, yi zɜuñ, nè dzə fa Abràham mwe nga yi rèñ fop mvə nè càsə mvək. Yè'sə à ye ve'nè bùusè yi ànè tse' nsàp dzədzəm nè dè kaco Nwì kak yumok, nè kà yà' gù yeñ. 12 Bum yè'sə ànè ye nga Abràham nè rèñ fop mvə sè' bəboñni. Yi ànè reñ-a sè' ve'nè fana ñgwì bù ye nè à kè ye co ñkèñkàañ sè mɜbu, nè ye ñgwansa co ñwè kà ta to.

13 Bùu sè njamòk yà'sə pwe'fo' à kpɜ nga bum sè Nwì ànè kak bwiñ sè à ka wo kə tseñ fana wo sè naañ mali tu bohòNwì. Wo à yə gèsə lòyà' sèsap, nè kwa bə zeñ. Wo ànè sè cep fis mɜ cùhu wo jəja dè wo sè nzeñgòn fɛñ ñkùñ wèñ. 14 Nwèe cèp fis ve'nè fana ye dè yi sè tsè' yà'sə dè yi sè tsərə dè lak ye sè lak sè cu mantombi mvwe' səmok. 15 Wo à swì bisè mvwe' sè wo ànè ye'e vè to mantombi sè. Wo ànè sè tsərə mali-a yà', bwèrɛ dè wo à bwì

foho lòlan. ¹⁶ Yusè wo ànə gu yàwo à ye də, wo à sə kùk gèsə lòlis awo mantombi mvwe' lak mok sè bògha' zen, sè lak yà'sə ma mabu. Nà'a njo nè wo à sə togè Nwì də Nwì nè njàwo fana yà' kà Nwì bup nə. A rì də yè'sə vè'nə bùsè yi a gù tsè'rə nòjsə fa wo mvwe' ncum awo yo.

¹⁷ Mvè'nə Abràham ànə tse' nsàp dzədzəm ènə fana Nwì à mùmsə yi, yi dzəm də yi nə fa nà' mo ye Azik nè mò'fis nə co satikà' anə ntèn. Yè'sə ànə ye nga Nwì ànə tsok Abràham nə sè lan də nà'a nè kè tse' ngwì bwìŋ wùrìŋ. Yi sè dzəm mali ngòfa mo ye co satikà' anə. ¹⁸ Yi sè dzəm yè'sə nga Nwì à tsè' yi sè' lan də ngwì bù nè yi nè kè tse' nə, nè tesə bohòAzik nə. ¹⁹ Abràham à dzəm sè ntùè yi də aco Nwì lokoksə to ñwè mvwe' kpə. Aco a duk də Azik nə ñwè nè yi à kpə mè yè'sə lan, nè tesə vè kə tseŋ tè' ye Abràham nə sèmok.

Azik Bə Jàkop Nə Ye Jòsep

²⁰ Azik ànə tse' sè' nsàp dzədzəm nà'nə ñkuŋ yi se Jàkop bə Esò. Yi à tsòho fa yà'wèŋ bum sè bəboŋ sè Nwì nè fa wo yà' ntsə'mòk sə. ²¹ Anə ye sè' bùu nsàp dzədzəm ènə ñkuŋ Jàkop se bwe Jòsep ba. Yi ànə se yà'wèŋ nga yi kuəp ngòkpə. Yi ànə sè gù yè'sə nga yi yəhə naan mənə ntumbà ye, nə sə kùksə Nwì. ²² A ye sè' bùu nsàp dzədzəm ànə ñkuŋ fana mvè'nə Jòsep ànə kuəp ngòkpə fana yi cep bə mvè'nə bwe Izùre wèŋ nè kè tesə ntsə'mòk mvwe' lak Ijip. Yi à tsè' fa yà' sè' də yi kpə, nga yà' cu ngòlòò, yà' jəŋ lo vəp ye sè'.

Musi

²³ Anə ye bùu nsàp dzədzəm ènə ñkuŋ ma bə tè'ε Musi dzeŋ yusè ñkum Ijip à cèep, nə kà wəp. A ye nga ñkum nə à fa nàŋ də a ye-a nga bùu Izùre dzə-a bwembam, wo zə yà' pwe'fo'. Wo ànə ye nga mo nə bòwùrìŋ fana wo swihi nà' munda'à ñwu tè'. ²⁴ A ye bùsè Musi ànə tse' nsàp dzədzəm ènə ñkuŋ fana mvè'nə yi à gu, yi dzeŋ də wo kà yi də à tək yi mo ñkum Feròsə jə. ²⁵ Yi à dzəm də bògha' bohòyi ngòyè ngə' bə bùu Nwì bəbè', nə nòjsə ngòyuk ləm sənə bup nè nà'a nè

cà bisə ntsə'mòk wà. ²⁶ Yi à dzəm də a ye-a nga bwìŋ yà' yi njo ñkum nga gè m bwìŋ fana boŋ ghak yi lə zen, nə nòjsə ngòtse' ghàha sè yà' cu mvwe' nze Ijip pwe'. Yi à sè gù yè'sə vè'nə pwe'fo' bùsè yi à sè kùk gèsə lòlis ye mantombi bə lèlak nè nà'a nè kè ye ntsə'mòk. ²⁷ Musi ànə ye'e me'rə nze Ijip sè' bùsè yi à tse' nsàp dzədzəm ànə. Yi à ka də aco ñkum nə jok, nə gu yi yumok wəp. Yi à təŋ gugun, nə sə lo mantombi co yi sə yə Nwì nè bwìŋ kà yi mülisə yəgè nə bə lis. ²⁸ Yi ànə tse' nsàp dzədzəm ènə bohòNwì ñkuŋ fana yi yeto ñkà' Pasobà nè wo kàgè nà' də bùsè masinjà Nwì à cà la'à wo nà'a. Yi à tsè' fa bùu Izùre wèŋ də yà'a mis ñgu ncùu awo bə nduəm ya masinjà Nwì nè nga jə vè kpə vəə, nà' kà də nà'a zə bwe mbəmbam sè wo bwe tu bùu Izùre wèŋ duk. ²⁹ Bùu Izùre wèŋ à tse' sè' nsàp dzədzəm ènə ñkuŋ nə kə to ndzəp nè bəbaŋ nà'a sə kùhu co wo sə gi məmfeŋ. Bùu Ijip wèŋ à də wo to yuŋ yà' fana ndzəp nə bək kure lo wes wo wis.

Rahàp

³⁰ Anə ye sè' bùu nsàp dzədzəm ènə ñkuŋ fana ñka' sè wo à bom dzòŋ lak Jèrikù bə zen kəŋ gbə. Yà' à kəŋ gbə nga bùu Izùre wèŋ sè gi dzòŋ yà' mənə nùumbu sàmba. ³¹ Rahàp nè yi à ye ñwà sàhà nà'a ànə tse' sè' nsàp dzədzəm ànə ñkuŋ kpə nə kà yi tsèŋ. Yi a jə bùu Izùre sè wo à vè co mfəp ngòkè kùk ja'a lak sè fo' sə, nə swihi yà'wèŋ munda'à yi. Ghà nè bùu sè wo à ka Nwì yuk à sə kpə fana Rahàp nə kà ye kpə.

Bùu Mok Sè Wo A Tse' Dzədzəm Sè'

³² Mə ta-a wo bə liŋ mò'fis mò'fis wo kà kè mè. Mvək nè co mù tsoho fa wèŋ bə liŋ bwìŋ co Gidiyòbə Barək, bə Samsi bə Jeptà, bə Devid bə Samwè nə ye ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ yè'e bùè. ³³ Wo à mək dzè' bə lak mok wèŋ, nə ghak wo bùsè wo ànə tse' dzədzəm bohòNwì. Mok wèŋ à sak gaŋ bə mandzè nè bəboŋ. Bum sè Nwì à kək wo pwe', wo à tse' yà'. Gwim wèŋ à lòho cù sè' bùu wo. ³⁴ Mok wèŋ à ni sè misə, mis kà wo jwèŋ. Bwìŋ lap də wo

mak dzè' nə zə yà'wèŋ ca, wo swirə. Wo sə yəəŋ co wo jì nàŋ, nə sə gu fàak nàŋ ve'ε wù kà fùk. Mok wèŋ à tse' nàŋ, nə be' bù ŋgàa màk dzè' sè wo vè mvwe' lak mok wèŋ, wo caŋ. ³⁵ Bèba mok wèŋ à tse' dzədzəm ènə sè' nə jəŋ fe'lə bùu awo sè wo ànə kpə mvè'nè wo lòkok mvwe' kpə sèmok. Wo ànə yeŋsə mok wèŋ ŋgə' ve'ε nsàp nè wo à ləp kūrə mok wèŋ vəp bə ntòk tətè wo kpə. Wo à sə yə ŋgə' ve'nə, wo kà də wo dzeen Nwì ya wo kà ŋgə' yə duk. Anə ye ve'nə bùusè wo ànə sə tsərə də wo nè kè lòkok mvwe' kpə nə kə cum ncu nè bògha' zeŋ. ³⁶ Wo à sə ywì'lə mok, nə sə ləp mok wèŋ. Wo tasə mok bə kwan, nə nisə wo ndapndzəm. ³⁷ Wo à təm zə mok wèŋ bə lis, gwε' tirə mok ba, nə gwε' zə mok wèŋ bə fèk. Nsàp bù ànə wèŋ à ye ŋgàa jìŋ. Wo à sə nihì tse' ŋgùup nàm co cèək awo, bwìŋ sə yeŋsə wo ŋgə' ve'ε wùriŋ nə sə taksə wo. ³⁸ Wo à sə jàm ke'cà ŋgəà bə ndahà wèŋ. Wo sə noon ke' mvwe' mbwèe lis bə sə mvè'ə wèŋ. Nzeŋgòènə à ka kəkūrè bohònsàp bù ànə ŋgòcu ca yeŋ.

³⁹ Bùu yà'sə pwe' à tse' nsàap liŋ sè yà' sə yuhu malì fo' yè'sə bùusè wo ànə tse' dzədzəm bohòNwì. Anə ye-a sè ve'nə fana wo à ka bum sè Nwì à kàk bùu ye sə tse'. ⁴⁰ Nwì ànə sə fuhə nonjsə bum mok sè bògha' zeŋ də yà'a ye niè' nè vesùwèŋ sè' fo' ènə. Yì gu ve'nə ya yi be'lə vesiwèŋ ŋkuŋ nə gu də a ye kəkūrè bəbe'.

12

A Kùk Tse' Megu Lis Avès BohòJisòs

¹ Mvè'nè a yə də bwìiŋ ve'ε wùriŋ sè wo a nì fa ves mandzè nə, nə sə kùk nə ves fana a bèboŋ də a mak gesə bum sè aco yà' jipsə ves pwe'fo'. A me'rə bəp sè yà' lè m tse' ves co ndàm, nə təəŋ gəgəŋ ŋgòca ca nè nà' nòsə kùk ves də a caŋ ènə. ² Vesùwèŋ kùk tse' megu lis avès muni'ì Jisòs. A yi nè yi ànə muk fa ves mandzè də a tse' dzədzəm nə yi, nà'a nè kè mè ntsə'mòk sè' ndzə bohòyi anə. Yi à mè'rə fa ni' ye də yi kpə kpə marè'tu

mə ntəəŋ, nə kà marè'tu nə co yumok jə. Yi ànə gu ve'nə də ya yi kə tse' kwəkwa nè nà' cu mantombii yi nə. Yà'a mvè'nè yi cu mvwe' gaŋ Nwì sə mənə kapràk bo ma zə. ³ Wèŋ tsərə megu Jisòs nè ŋgàa gù bəp wèŋ à sə bèŋ yi fana yi ko ntəm ye nà'a. Wèŋ tsərə yi ve'nə ya kà də wèŋ wo ŋga ntəm awèŋ fi lo maŋkwèŋ duk. ⁴ Lù nè wèŋ sə lù nà' wèŋ bəp nə, nà' ka nsàp nè gəgəŋ nè co də wèŋ kpə bùu zeŋ nà'a ntòkə dzeŋ. ⁵ Mù tsəm də wèŋ na swì bisə ncèp Tà Nwì nè nà'a gùgè bwìŋ wo sə ko ntəm, nè də yi sə to wèŋ də bwe ye nà'a laŋ. Yi sə cèp də, <<Mo àm, a ye-a ŋga Nwì gù də wu ye ŋgə' bùu yumok sè wù gù fana wù kà jap bə zeŋ nàhà.

A ye-a ŋga yi sa'rə wu, wù kà də wu jok jò'o duk.

⁶ Wèŋ tsərə tse' də ŋwè nè Tà Nwì dzəm yi nə, a sè' yi nè yi yeŋsəgè nà' ŋgə'.

Yì ləp mègù ŋwè nè yi jə nà' co mo ye.>>

⁷ Ye də ŋgə' nè wèŋ sə yə nə yà'sə yəyərè nè Nwì sə fa wèŋ. Yà' sə nitsè' də Nwì sə kotse' wèŋ yà'sə co bwe ye. Wèŋ à yə yuk mo nè yi gù bəp, tèt' nə kà yi ləp yo-à? ⁸ A ye-a də wèŋ sə gù bəp, nə kà ŋgə' bùu zeŋ mvè'nè bwe ye wèŋ yəgèə yə fana ye də wèŋ ka yà'sə bwe ye sè zìnə yeŋ. Wèŋ yà'sə bwe sàhà, sè wo ka tèt' tse'. ⁹ Tèt' avès sè wo à dzə ves ləpgè vesùwèŋ də a gù bəp, vesùwèŋ sə dzəm fa wo də tèt' avès wèŋ sə gù mvè'nə. Ye də kaco a dzəm fa ghak tèt' avès nè mabu ya a tse' lùŋ yeŋ nà? ¹⁰ ŋgə'ə sè tèt' avès wèŋ yeŋsəgè ves mom ghàr yà'sə yegè mvè'nè wo rì də a ve'nə bèboŋ bohòwo. BohòNwì ye, yi yeŋsəgè vesùwèŋ ŋgə' bə mandzè nè nà'a nə təsə ves ŋgòye rərəŋ sè' co yi. ¹¹ Ghà nè wo yeŋsəgè ves ŋgə' də a gù yusè bəp fana a kà bə zeŋ kwa. A kè dzèŋ maŋkwèŋ, ŋgə' nè wo à yeŋsə ves nə jə və yusè bèboŋ. A ve'nə bùusè bùu sè wo yə-a nsàp ŋgə' ènə, nə jəŋ nà' co yusè bèboŋ fana nà'a nə gu wo ŋgòye kəkūrè, nə cum yu awo bə ntəm nə fifi. ¹² Ye də wèŋ nɛp tsərə'ə bo bə kùu awèŋ bèboŋ, nə kà wò. ¹³ Wèŋ gi sənə mandzè

nè nà'a rərən nə, ya kà də bùu sè wo sə cəhə cəhə wèen foho cum lo wesə mok sə nze duk, a bəboŋ də wo gaŋ lɛ ga.

Wu Dzèen-a Nwi Wù Kà Kè Swirè

¹⁴ Wèen jìhi nzòn ɲgòláp mandzè nè də wən bwiŋ pwe'fo' cum bə fifi. Wèen jìhi nzòn sè' ɲgòcu ncu nè nà'a rərən, bəsə ɲwèe kà-a ncu nè rərən cu, yi kà Nwi kè yə yuk. ¹⁵ Wèen jəŋ ɲkərə ya kà də mòok mam maŋkwèn, nə kà bövəm nè Nwi nə kè tse' duk. Wèen jəŋ ɲkərə sè' də kà də ɲwè nəmòok bùu bohòwèn co lìcuk, nè wu jwèn nà', wu kè jwèn fe'lə-a yà pwe', yà' sə cək megu mok cu'u nà'a duk. Nsàp bù ànə fagè ɲgə', nə sə gə bupsə ncu bùu mok wèn. ¹⁶ Wèen jəŋ ɲkərə ya kà də ɲwè nəmòok ko sàhà, nə kà mvək bə bum sè ma nè Nwi tse' duk. Esòanə ye nsàp ɲwè ànə fana yi seŋ mwè ye njo zuz. ¹⁷ Wèn rì də à kè dzèn maŋkwèn Esònə lap mandzè də tè' yee se yi fana yà' kà fàk. Yi à wa fis ndzəplis, mandzè kà mok ɲgòkupsə yusè yi à gùu sə ye fe'lè.

¹⁸ Wèen riŋ mvwe' sè wèn tə yà'sə. Wèn ka mvwe' sè bùu Izùre wèn ànə təŋ ghà nəmòk fa' yà'a təŋ. Wo à təŋ mvwe' nda nè wo to nà' də Sinà. Aco ɲwè jwèn nà' bə bo. Mvək ànə à ye, mis à kuə, ndzəm seŋ, mareŋ kà mok reŋ fana fəfə sə ca nəbup. ¹⁹ Bùu sè wo ànə ye fo' sə wèn à yuk ɲga ntàn sə cèep, nə yuk ɲga ɲgì ɲwè cèp sè', fana wo ləŋ duk də wo kà ɲgì mòk mok yuk fe'lè. ²⁰ Bùu sə wèn à cèp də yusè ɲgì ànə cep sə yà' gə gha' ɲàŋ. Anə ye ɲga ɲgì nə cèp də, <<A ye-a ɲga ɲwè jwèn nda nè'e, a dzəm ye megu nàmŋgòn, wo təm zə yi bə lìs.>> ²¹ Bum sè wo à yə yà' fo' à ye co wù caŋ bisə, fana Musi kə cep fis də, <<Wuə ko m, ni' ghə'rə m sè'.>>

²² Bohòwèn yàwèn, wèn kè dzèn mvwe' nda nè wo togè nà' də nda Zayòn nà'a laŋ. Wèn kè dzèn mvwe' lak Nwi nè yi cu ɲwəm nə. Wo togè mvwe' lak ye də Jòrosalèm nè mabu. Masinjàa Nwi wèn kè benə fo' nsàp nè co ɲwè kà ta to, nə sə sam kə'ca yu awo fo'. ²³ Wèn cu yàwèn mɲgorè bùu Nwi sè wo bwe tu bohòyi.

Bwe sè yi ànə com noŋsə liŋ awo mabu anə laŋ. Wèn tə mantombii Nwi nè yi sakgè bwì pwe' yi nə. Wèen yàwèn bə bùu sè wo a sə gi bə mandzè nè Nwi fana Nwi nə gə wo ɲgòye kəkurè sè' yà'a. ²⁴ Wèn a vè kè dzèn ɲgə ni'i Jisòs nè yi ànə təŋ mətsetsə'rə ɲwè bə Nwi yi ghà nè wo ànə zə rək nə. Wèn sə kək gesə lo lis awèn mantombi mvwe' nduəm ye sè yà' sə nitsè' yumok sè bəghak zeŋ, nə noŋsə yusè nduəm Abè à sə nitsè' sə.

²⁵ Ye də wèen jəŋ ɲkərə, nə kà ɲgì ɲwè nè yi sə cèp bohòwèn niè' dzèen. Bù ɲjamòk wèn ànə dzeen yusè ɲwè nè yi à sə tsòho fa wo ncèp nè Nwi à sə tsè' wo, nə kà kè swirè. Mvè'nə wo ànə ka swirè yà'sə, ye də, a ye-a vesùwèn sə a sə yuk ɲgì ɲwè nè yi sə cèp vèsə ma mabu nə, nə dzeen nà' sè', a kə swirə yàvès ɲga a gə va? ²⁶ Ghà ànə à ye, ɲgì Nwi gə nzeŋgòpwe' tsoho. Nə ɲga'a nè'e yi kà' də, <<Mu nə tsə'rə nzeŋgòn nə kè' mò'fis sèmok ɲkuŋ. Mu nə tsə'rə nà' mok bə ntòbu ba fo'.>> ²⁷ Ncèp nè də, <<kè' mò'fis sèmok,>> nà'a sə nitsè' ves də Nwi nə fis gesə bum sè yi ànə gə yà' sə aco yà' tsoho pwe'fo', ya ɲga a cum megu mok bum sè yà' kà tsòhòto.

²⁸ Vesùwèn kwasə Nwi bùusè yi a noŋsə ves mvwe' gaŋ sè kaco yumok tsərə to yà' yeŋ. Vesùwèn kwasə yi, nə kuksə nə wəp yi sè' nsàp nè co yi kwa bohòvès sè'. ²⁹ A gə ve'nə bùusè Nwi àvès nə yi co nsàp mis mòk nè nà'a tèn səsəgè bum pwe', nə kà yumok mè'rè lok fàk.

13

Yusè Aco Yà' Gə Nwi Yi Kwa

¹ Mù dzəm ɲgòtsè' fa wən də, wèen yà'sə bwema mvwe' mò'fis, wèen sə dzəm mòk bə mòk sè'. ² Wèen muk noŋsə ncùu awèn to bohòkùŋ wèn. Bùu mok wèn ànə gə to me ve'nə laŋ, nə nisə masinjàa Nwi munda'à wo anə ɲga wo ka riŋ. ³ Wèen kà bùu sè wo cu mə ndapndzəmè swi. Wèen sə koksə manziŋ bohòwo co wenə wèn cu be'lə mə ndapndzəmè anə bəbè'. Wèen sə tsərə

bùu sè wo sè yə ɲgə' sè', bùusè wèŋ tse' yàwèŋ ɲgùpnì' sè' co wo.

⁴ A bèboŋ də ndàaŋwè pwe' nonşə lùuk sè yà' cu mʉtsətsə'rəə ɲgwe bə ndum. ɲgwe ye zìnə bohòndu ye, ndum ye bohòŋgwe ye sè' vɛ'nə. Wèeŋ rɛeŋ də Nwii nè kə sak ɲgàa koho sàhà bə ɲgàa ko nto wèŋ.

⁵ Wèeŋ jəŋ ɲkərè də wèeŋ kà mbàm lələ dzəm ti'. Wèeŋ tse' lɛ ntəm nè də yusè wèŋ tse', yà'a kəkùrè bohòwèŋ. Yà'a ye vɛ'nə bùusè Nwì a cèp də,

<<Ncèp nè co mʉ nè swi yuk wèŋ ka yeŋ lok fuk.>>

⁶ Ye də a baŋ ntəm nè cèp də,

<<Tà Nwii ɲgà ko fa ves gèm àvès yi, mʉ nè kà yumok wəp,

Busè kaco ɲwè gʉ mʉ yumok yeŋ saam.>>

⁷ Wèeŋ tsərə bùu sè wo à nì fa to wèŋ mandzè, nè tsoho fa wèŋ ncèp Nwì yà'a. Wèeŋ tsərə ncu nè wo à cu, nè dzəmtse' bohòNwì sè' mvè'nè wo à dzəmtse' yàwo yà'a. ⁸ Jisòs Krest kà kupsəgè, ntinə bə zòŋ bə luwa pwe', yi mègù mvè'nè mò'fis. ⁹ Wèeŋ jəŋ ɲkərè, kà də bum sè bwìŋ sè yə'rə vè yà' fi kupsə ntəm awèŋ, wèŋ mɛ'rə mandzè nè zìnə nè duk. Bòvəm nè Nwii nè gʉŋsə ntəm awèŋ yi. Lùuk sè ɲgònòŋsə yà' bə nzak zuzʉ ka fàk tse'. Yà'a kà bùu sè wo nòŋsəgè yà' bə yumok tesəgè.

¹⁰ Mvwe' mok cu sè wo a fa satikà' bùu vès fo'. ɲgàa fa satikà' sè wo sè fàk mvwe' taaŋ cək sè wo sè kùksə Nwì mbwa wèŋ ka mandzè nè co wo kə zʉ bum satikà' avès tse'. ¹¹ ɲkum ɲgà fa satikà' wèeŋ fagè Nwì satikà' njo bʉp yi. Yi cu ɲgògù yà', yusè yi jəŋ nisə və mʉmvwe' ndap Nwì nè ghan nè, mègù ndəm nàam sè. Bwìŋ bək fis gesə lo nàam sè mʉntòlak anə fo', nè kə tɛŋ səsə yà', ɲwè kà zʉ. ¹² Yà'a mvè'nè Jisòs bə tu ye à kə kʉ ma sè mbi sə, ya yi rɛŋsə fis fa bwìŋ bʉp awo bə ndəm ye sə. ¹³ Ye də vesùwèeŋ tesə yàvès mʉntòlak anə sè', nè kə tseŋ yi, ya bwìŋ yàk jamsə yi, vesì wèŋ ye lok ca bəbɛ'. ¹⁴ A vɛ'nə bùusè a ka lak sè yà'a nè cu mam malì fo' sè nzeŋgòŋ fɛŋ tse'. A sè kək gèsə lo lis

avès mantombì mvwe' lak sè anə kə cu fo' ntsə'mòk sə.

¹⁵ Vesùwèeŋ sə kwasə Nwì nùumbu pwe'fo'. Kwəkwasè avès nè nè ye co satikà' nè a sə fa nà' bohòKrest ɲgòcàsə fa bohòNwì. Satikà' nè nè cù sə fa nà' yi, cùu sè yà'a dukgè də Jisòs Tà. ¹⁶ Kà də wèeŋ swi ɲgògù fa bwì bèboŋ duk. Bum sè wèŋ tse', wèŋ fa bùu sè wo ka tse' yàwo sè', bùusè yà'sə nsàap satikà'a sè Nwii kwagè bə zɛŋ sə.

¹⁷ Wèeŋ yuk duk bù ɲkwàha bùu awèŋ, nè jəŋ lo nì' awèŋ sə nze bohòwo. Wo sè kək wèŋ wo co bùu sè wo nè kə təəŋ ntsə'mòk kə mantombì Nwì, nè tsoho fa nà' fàha yàwo sè wo à gʉu. Wèeŋ yuk wo ya ɲga wo tse' ntəm sè kwəkwa mvè'nè wo sə gù fàak sə. Wèeŋ kà-a vɛ'nə gù, ye də wo nè sə fak manziŋ manziŋ, fàak awo sè wo sə gʉu sə kà wèŋ bə yumok sè' tesə.

¹⁸ Wèeŋ sə lɛŋ fa ves nùumbu pwe'fo'. Vès rì tse' də ntəm avès rərəŋ. Vès dzəmgè yàvès ɲgògù bum pwe' bə mandzè nè nà'a rərəŋ nè. ¹⁹ Mʉ lɛŋ wèŋ vɛ'ɛ wùriŋ də wèeŋ sə lɛŋ fa ves, ya mʉ tse' mandzè nè co mʉ və kə ye fe'lə wèŋ səmok jəjo yè'sə.

Piriyà Nè ɲgà Còm ɲwàk Nè'e A Gùu

²⁰ Nwì nè yi fagè bwìŋ fifi sə ntəm a lòkoksə Tà Jisòs mvwe' kʉ. Ndəm Jisòs a gù rək nè à zʉ ves Nwì wèŋ nè ɲgòtəəŋ mam gʉgʉ nè mvèsə. Jisòs nè co ganakù' nè ghan nè yi sə kək vesùwèŋ sè a bùu ye sə. ²¹ Ye də mʉ lɛŋ də yi nè gʉ wèŋ ɲgòye kəkùrè, nè kà yumok jamè. Wèeŋ gʉ bum sè yi sə dzəm də wèeŋ gʉ yà'. Mʉ lɛŋ sè' də Nwii fak sə ntəm wèŋ casə ndzə bohòJisòs Krest, ya ɲga a cum nsàp ncu nè aco nà' gʉ yi kwa bə zɛŋ. Kəkùksə ye bohòyi Jisòs Krest nè mvèsə nè mvèsə. Yà'a ye vɛ'nə.

Ncèp Nè Nà' Ləsə Mbwè

²² Bwema am wèŋ, mʉ lɛŋ wèŋ də wèeŋ ko ntəm, nè yu'rə ncèp àm ènə. ɲwàk nè mʉ com fa wèŋ nè ka səsap yeŋ. ²³ Mʉ dzəm də wèeŋ riŋ də moma avès Timati a tesə ndapndzəm ɲga'a mok laŋ. Yi kə tsèŋ-a mʉ nənàk, vesì və kə ye wèŋ bəbɛ'.

²⁴ Wèṅ cepsə fa mu bùu awèṅ sè mantombi bə mok sè wo bùu Nwì wèṅ pwe'fo'. Bwema sè mvwe' nzeṅgòṅ Itali yà'a wèṅ cepsə wèṅ bəboṅ. ²⁵ Bəbo nè Nwìi ye bohòwèṅ lònṅ fo'. Yà' a ye ve'nə.

Nwàk JEM

Nwàk nè Jem à còm ènə nà' rwiŋ mègù bə ntip sè yà'a bə bum sè yà'a yegè nùumbu pwe'. Yi sə cep bum sə bə gbū' mok sè yà' nòjəja. Yi sə jə yà' ngòtip bwìŋ bə nsàp ŋkərə nè a bəboŋ də ŋwèe tse' nà', nə ye bə ncu nè bohòKrətèŋ wèŋ. Nwàk ènə cèpgè gūgūŋ də ŋwè nè yi dzəmtse' Krəst fana yà' tse' ngòyəəŋ bə fàha sè ngəŋgàŋ sə gù yà'.

¹ Còm ŋwàk nè'e mà Jem, nè mɔ mo ŋgà fàk Nwì, nə ye Tà Jisòs Krəst. Mù cèpsə bwe Izùre sè bòp hum-ncòp-ba sè wo sam cu lo mɔnə nzeŋgòŋ nə pwe' bəboŋ.

Məmumsəə Yu Nə Aco Nà' Gəŋsə Wù

² Bwe tè'lam wèŋ, ŋga nsàap məmumsəə zəzok sə tesə və-a bohòwèŋ, wèŋ tse' ŋgòkwa cèbùè, ³ bəusè wèŋ rì duk də bum yè'sə mumsəə wèŋ də wèŋ sə fa mali ntum awèŋ bohòNwì àle, fana yà' gəŋsə wèŋ. ⁴ Təəŋ bə nsàp ntum nè nà'a gəgūŋ tè ya wu ye kəkərè bə bum pwe', nə kà yumok jamè.

⁵ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk mətsetsə'rə wèŋ ka ŋkərə nè co yi gū rìŋ yumok bə zeŋ tse', yi ləŋ bohòNwì, Nwii nə fa yi. Yi fagè ndàaŋwè pwe' bo to bə kwəkwa. ⁶ A ye-a ŋga ŋwè sə ləŋ yumok bohòNwì, yi dzəmtse' sə ntɔ̀ yi də yi nə tse' yà', yi kà də yi sə mərə sə ntɔ̀ yi duk. Busè ŋwè nè yi mərə-a, ye də yi co ndzəp nè fəfè bwì' lògè nà' ma si bə ma ŋkwèŋ. ⁷ Nsàp ŋwè nè yi mərəgè bum nà'nə kà tsəm də yi nə tse' yumok bohòTà Nwì tsəm. ⁸ Busè yi tse' tsətsərə ba, nə kà yusè yi dzəm rì.

⁹ Krətèŋ nè yi ŋgà jìŋ, yi tse' ŋgòkwa, bəusè Nwì a kùksə yi. ¹⁰ Fana moma nè yi ye ŋgà ghàk, yi tse' ŋgòkwa sè', bəusè Nwì a bəsə yi ŋwè nè jo, bəusè yi nə ca gesə lo co mvè'nè nzaam ŋgaŋ ye'gè yè'e. ¹¹ Nùum togəə, a curə ntèŋ, nzaam ŋgaŋ ye' gbɔ sə nze, fana mvəsə yà' anə sə fom sə me nè mvèsə. Yà'a sè' mɔmvè'nè ŋgà

ghàak nə kpɔ mak nonjsə bum ghàak ye sə vɛ'nə.

¹² A rɛŋsi bohòŋwè nè məmumsəə sə vè bohòwù, fana wù sə təəŋ mali gūgūŋ; bəusè wù gha'-a məmumsəə nə, fana wu nə kə tse' lələk nè nà'a lùŋ nè Nwì a kàk də yi nə fa ndà lòoŋ nè nà' dzəm yi nə.

¹³ Nsàp məmumsəə nà'nə vèə, fana kà də ŋgəŋgàaŋ duk də Nwì sə lap mandzè də yi gbɔ duk. Busè kaco wo mumsəə Nwì bə bɔp yeŋ, fana Nwii kà ye ŋwè bə bɔp sə mumsəgè. ¹⁴ Məmumsəə vègè bohòŋwè ŋga yi tsərə kok bum sè bɔp sə ntɔ̀ yi.

¹⁵ ŋwèe tsərə bum sè bɔp yè'sə fana yi gū bɔp. A ye ŋga bɔp kùu' nà' jəŋ və kpɔ.

¹⁶ Bwema am wèŋ, kà də wèŋ jipsə tu awèŋ duk. ¹⁷ Yusè yà'a bəboŋ pwe' tsəgè mabu bohòNwì, yi nè yi a gù marəŋ. Nwì bə tu ye kà kupsəgè. Kaco yi bɔŋ lo, nə me'rə nonjsə ves sə ndzəmè yeŋ. ¹⁸ Nwì à dzəm ko' yi də yi cok fis ves, nə gū ves a bɔŋ bwe ye bə ncèp cù nje nè zìnə nə, də ya vesùwèŋ ye bɔŋ ye sè mantombi bə bum sè yi a gù sənə nze nə pwe'.

Yuk Nə Gɔ

¹⁹ Bwema am wèŋ, wèŋ kà yè'e swi yuk. A ye-a sè ndà lòoŋ, yi nonjsə ntu' to ngòyuk bum, nə jəŋ mvək fùè ŋkuŋ nə cep, nə ye sè' fùè ŋkuŋ yi jok. ²⁰ Busè ŋwèe jok-a, kaco yi gū rìŋ to yusè bəboŋ sè co Nwì kwa bə zeŋ yeŋ. ²¹ Fana nà'a njo nè mù sə tsè' wèŋ də, wèŋ fis ŋkù' sə ntɔ̀ wèŋ sə, nə kà jòŋ sə gù ke'cà. Fa ni' awèŋ ndzə bohòNwì, nə dzəm tse' megu ncèp ye nè wèŋ ànə yuk to mvəsə yi a gesə nà' sə ntɔ̀ wèŋ. Mègù ncèp nà'nə nè aco nà' fis wèŋ mvwe' kpɔ.

²² Bo bohòwèŋ cèbùè də ŋga wèŋ yuk-a ncèp ye nə, wèŋ sə gū yà'. Busè ŋwè nè yi yuk megu-a yà' bə ntu', nə kà sə gù, fana ye də yi sə bərə ni' ye. ²³ Yi co ŋwè nəmòk nè yi kək ja'a si ye ndzənə darəgà', nə ye mvè'nè yi cu. ²⁴ Yi yə tsərə mè si ye bəboŋ, fana yi lo ntèŋ, yi swi bisə mvəsə yi anə ye sə jwaŋ. ²⁵ Wu kək ja'a-na lùk Nwì sè yà'a yəyərə, sè yà'a fi mè'rəgè bwìŋ mvwe' bɔp sə, fana nə sə gū mɔmvè'nè yà' sə tsè' wu, fana Nwii nə se wu bə bum yo sè wù sə gù lòoŋfo'.

Busè wù sè gù yà', nò kà dè wù sè yu'rò mègù bə ntu', nò swi bisə duk.

²⁶ Nwè nəmòk tsərə-a ye də yi ye nwè nè yi sè bɛ' mandzè Nwì, nò kà lum ye bɛɲ, fana ye də mandzè Nwì nè yi sè yùu nò, nà'a wà. Yi sè bərə yà'sə ni' ye. ²⁷ Bum sè Tà Nwii kùk ja'agè ye də yà'a mandzè nè zìnə nò ye rərəɲ, a nga nwè sè tesə bwe njìɲ bə baa yepmfə sè wo sè yə ngə', nò sè jəɲ ɲkərə bə ni' ye də ya bum nzenɲgòɲ kà yi ɲgògù yusə bup bərə.

2

Bwìɲ Pwe' Yəyərè BohòNwì

¹ Bwema am wèɲ, wèɲ sè wèɲ à fa ntum awèɲ bohòTà Jisòs Krèst, nè nwè nəmòk kaco yi mok kuk dzen, wèɲ tse' ɲgòjəɲ bwìɲ pwe' yəyərè. ² Yusè mù sè duk sè vɛ'; A duk-a də bwìɲ vè mvwe' kwe' bùu cos bwìɲ ba, ɲgà ghàk bə ɲgà jìɲ. ɲgà ghàk nò ni tse' cək nò tasə mvin sè yà' gu ntɛɲ nè bup ndzə bohòyi, nè ɲgà jìɲ nò ni ye bwe gaa cək. ³ Wo vèə, wèɲ lap dzə' nè bəboɲ, nò duk fa ɲgà ghàk nò də, <<Hooyo' vè bəboɲ, kè cə cum fən.>> Nə duk fa ɲgà jìɲ nò ye duk də, <<Təəɲ tse' yòfa' nə,>> kè də, <<Kè cum yòsə nze ɲgà kùhu mù fən.>> ⁴ Wèɲ gu-a vɛ'nə, ye də wèɲ kùk wo ka mu lisə, nò duk sè vèə wèɲ də mok bəgha' mok yɛɲ à? Wèɲ gu-a vɛ'nə, ye də wèɲ sè sak bwìɲ, nò sa'a nò bə jòɲ. ⁵ Bwema am wèɲ-a, yè; Nwì a ghàksə ɲgàa jìɲ yà'sə bə dzədzəm nè yà'wèɲ tse' bohòyi, nò duk də wo nò kə tse' mvwe' ncum mvwe' lak sè yi a kà' nòɲsə fa bùu sè wo dzəm yi. ⁶ Fana wèɲ jə ɲgàa jìɲ co bùu sè wà. ɲgà a sè dapsə lògə wèɲ mu kot mvwe' nzak ndà wèɲ? A yegè sè ɲgàa ghàak sə. ⁷ A soho bupsəgè lɲ Jisòs sè bəboɲ sè wèɲ tse' yà'a ka sè wo yɛɲ à? ⁸ A bəboɲ də wèɲ nòɲsə lùk nè Nwì nè yi ɲkum à còm nòɲsə ndzənə ɲwàk ye də,

<<Dzəm moma yo mv'è'nə wu dzəmgè ni' yò.>>

⁹ A ye-a ɲgà wèɲ sè jə bwìɲ də mok ghak mok, fana ye də wèɲ gù bup, nò gbùu

nə lùk Nwì lan, bùusə wèɲ ka lùk nje nò nòɲsə.

¹⁰ Yusə də, ɲwèè nòɲsə-a lùuk sè lòoɲ, nò gu bupsə megu nè mò'fis, ye də yi yəyərè bə ɲwè nè yi gù bupsə ye yà' lòoɲ. ¹¹ Busè Nwì nè yi à duk də, <<Nwèè kà nto ko>>, à duk sè' də, <<Kà ɲwè zə.>> Ye də wu ka-a nto kogə, nò zə ɲwè, wu gu sè ɲgà gbù lùk co ɲwè nè yi à gbù yà' pwe', bùusə wù zə ɲwè. ¹² Ye də wèɲ sè cep bum, nò sè gu bum co bùu sè wèɲ rì də Nwii nè kə sak wèɲ bə lùk nè yi a nòɲsə. Lùk ye nò tse' ɲàɲ sè ɲgòfis me'rə bwìɲ mvwe' bup. ¹³ Nwii nò sak ɲwè nè yi kà manziɲ koksəgè sè' jì manziɲ, fana bùu sè wo koksəgè manziɲ ka ɲgòwəp nzak yɛɲ.

NgòTse' Dzədzəm Nə Ye NgòGù Fàk

¹⁴ Bwema am wèɲ, a ye-a ɲgà ɲwè duk-a də yi dzəm bohòJisos Krèst, wù kà yà' bə fàak sè yi sè guu yə, ye də dzədzəm nè'nə nsàp nè fòlɛ? Aco nsàp dzədzəm nà'nə tesə yi à? A bùè. ¹⁵ A duk-a də moma yònə ɲwəmbam kè nè ɲwàɲwè ka cək tse', nò kà zuzɛ sè' tse', ¹⁶ yi vè bohòwù, wù duk fa gu yi bə cù də, <<Gèɲ bəboɲ, Nwii se wu, mbuəp kà wu ko, ye zəze', ɲjèè kà wu ya mbà,>> nò kà yi yusə co yi tesə ni' ye bə zɛɲ fa, ye də yu bəboɲ sè wù gù sè yà? ¹⁷ Dzədzəm bohòncɛp Nwì mègù sè' vɛ'nə də, nà' kà-a fàk sə gu, ye də dzədzəm ànə kpɛ lan, nà' ka fàk tse'.

¹⁸ Kàmòk aco ɲwè nəmòk duk də, <<Aco ɲwè nəmòk tse' ye dzədzəm, mòk sè gu ye fàk.>> Nwèè duk-a vɛ'nə, mu fek ɲgəɲgàɲ duk də, yi niɲ tsok fa-a mu dzədzəm ye nò jì fàk, ya mu niɲ tsok fa yi dzədzəm am bə fàak sè mù sè guu. ¹⁹ Wù dzəm nè zìnə də Nwì mègù yi nè mò'fis à? A vɛ'nə bəboɲ. Wù rì sè' də yòɲsəə ze' wèɲ dzəmgè sè' vɛ'nə nò sə wəp, nò sə kaɲ. Nsàp dzədzəm nà'nə ka fàk tse'. ²⁰ Ho'ò, wù ləm! Wù sè duk yè'e də wo tsok wu tsè'ə də, wù tse'-a dzədzəm nè nà'a kà fàkgè, ye də nà'a wà à? ²¹ Wèɲ kùk ja'a na. Wèɲ rì də tàcici àvès Abrahàm a bùuɲ ɲwè nè kəkurè bohòNwì bùu nsàp fàk nè yi a gù də yi

fa mo ye Azik co satikà', ka ve'nə yeŋ à? ²² Aco wèŋ ye yàwèŋ sè' də dzədzəm ye à sə gi yùrə be'lə mvwe' mò'fis bə fàak ye, fana fàak ye sə gu boŋsə wesə dzədzəm ye nə. ²³ Yà'a mvwe' sè' yà' à yəəŋ də yusè wo à còm ndzənə ŋwàk Nwii zìnə. A nja də,

<<Abràham à dzəm yusè Nwii à cèep, fana Nwii jəŋ yi co ŋwè nè kəkərè.>>

Wo to fa yi liŋ mok də, Ŋge'e Nwii. ²⁴ Wèŋ yə yàwèŋ sè' duk də ŋwèe yegè bəboŋ bohòNwii bə nsàp fàk nè yi gùu, ka bùu dzədzəm yiiyi megu. ²⁵ Ŋwà sàhà nè wo à to liŋ ye də Rahàp nà'a à ye bohòyi sè' ve'nə. Yi à ye ŋwè nè bəboŋ bohòNwii sè' njo fàk. A ye ŋga yi à ko swihi ŋgàa mfuəp bùu Izùre, nə casə wo mvwe' mandzè nè zok. ²⁶ Mègù sè' məm̀vè'nè ni' ŋwèe ye-a jì yòŋsè, ye də nà' kpə laŋ yà'a, dzədzəm nè jì fàak sè' dzədzəm nè nà'a kpəkəpə.

3

Ŋgə' Nè Aco Ləm Ŋwè Jəŋ Və

¹ Bwema am wèŋ, ka bəboŋ co wèŋ ŋkùuŋntəŋ lap mandzè ŋgòye ŋgàa yə'rè bwiŋ bum yeŋ, bùusè səsak njàvès nè vèes yə'rəgè bwiŋ bum nè kə gu nduk. ² Vès pwe'fo' gùgè jòn nəbup. Ŋwè nəmòk ye-a yo nə yi kà cù bə jòn cèpgè, ye də yi ka jòn tse' lok. Ye də aco yi riŋ ŋgòkotse' ni' ye bə nsàp mandzè nè fòlòŋ. ³ A gèsè fagè nàambà'rè kwan m̀ cùhu də ya wo yuk duk, yà' gu wo ŋgògi lòm̀vwe' sè' a dzəm pwe'fo'. ⁴ Ja'a na ŋwes sè' ghan, sè' yà'a gùgè m̀ ndzəpè yè'e nè. Yà' yam manŋəŋgèŋ, nə sə gi bə nàaŋ sè' fèfè sə bwi' lòyà' yi. Nà' yam-a sè' ve'nə fana ŋwè nè yi cu ca sə bəsə kə' nà' bə m̀ bès t̀ m̀k, nà' sə lo mvwe' sè' yi sə dzəm sə. ⁵ Yà'a mvəsè ləm ŋwè mègù sè' məm̀vè' anə. Nà' gù mwejo, nə sə cep bum sè' ghan. Ja'a na yòo mvəsè aco m̀ nà' mis nè jo ve'ε təŋ wes mfèŋ nda è.

⁶ Ləm nə gù sè' co mis. Nà' tse' nsàap bup sè' sə nzenŋòŋ fəeŋ pwe' mbwa. Yi cu ndzə ni' vès, nə sə gu bup ye ŋgòsam kə' lo bə ni' nə lòŋfo'. Ləm nə bwe'gè mis nè co nà' təŋ səsə wes yòŋsè ŋwè

lòŋ nè lòŋ, ye jəŋ mvè'nè wo à dzə yi, nə kə dzeŋ mvè'nè yi kpə. Nsàp mis nà'nə tesə vègè mvwe' tèm mis nə bə tu.

⁷ Bwiŋ tse' ŋkərè sè' ŋgògù nàamŋòŋ bə swiŋ sè' m̀bu nə ye bə nàamndzəp wèŋ lòŋ yuk duk. Nsàap yè'sə lòŋ bwiŋ a gù mè' yà', yà' yuk duk sè' laŋ. ⁸ Yu nə mò'fis də ŋwè ka ləm də ya nà'a yuk duk ntògu yuk. Bup rwiŋ mbwa nəbup, nə kà mvək ŋgòcu yòŋsè jə. Nà' tse' lik sè'. ⁹ A kwasəgè Tà Nwii nə yi tè' avès sè' bə zeŋ, nə sə yak bwiŋ sè' Nwii a gù wo ŋgòsəsə yi sè' bə zeŋ. ¹⁰ Ŋgòkwəsə nə ye ŋgòyàk bwiŋ tesə vègè sè' mvwe' cùu sè' mò'fis. A nə ye co bum yè'sə kà ve'nə ye, bwema am wèŋ na. ¹¹ Kaco mvwe' sè' ndzəp tesə kokgè sə nze, ndzəp nə ye lələm nə ye fe'lə sè' cùcuk yeŋ. ¹² Kaco t̀ lèmu' zəm pià yeŋ. Kaco ndi' mènŋgù zəm lèmu' sè' yeŋ. Nə ye sè' də, kaco ndzəp nè nà' sə tesə nə ye cəcəp ye fe'lə sè' bəboŋ yeŋ.

Nsàap Ŋkərè Ba

¹³ Ŋgà ŋkərè ye-a m̀tsətsə'rə wèŋ yo, yi sə gu-a bum bəboŋ ya bwiŋ riŋ də yi ŋgà ŋkərè. Yi sə gu yà' bə fùè ŋgòni də yi tse' nsàp ŋkərè nè bəboŋ nə. ¹⁴ Fana wu tse'-a cəpntəm, nə ye ŋgà wa bum bwiŋ, nə ye wi', kà də wu sə kum kə'ca ŋgùŋ də wù tse' ŋkərè duk. Wu yà'sə ŋwè nè wù təhə lok zìnə bə mvwès. ¹⁵ A ve'nə bùusè ŋkərè nè nà' tsə m̀bu bohòNwii kà nsàp nà'nə yegè. Nà'a ŋkərè nè sə nze fən, nà' ka yòŋsə Nwii tse', nà'a vègè bohòSatà. ¹⁶ Mvwe' sè' bwiŋ sə wa bum bùu mok, nə sə ye wi', fana bum kà fo' yəyərè bə cù mò'fis gi. Nsàap bup sè' fòlòŋ nə ye fa'nə sè'.

¹⁷ Nsàp ŋkərè nè nà' tsə ma m̀bu bohòNwii yegè ye rəreŋ, nə ye fifi bə fùè. Nsàp ŋkərè ànə ka gùgutu tse', nà'a koksəgè manziŋ bohòbwiŋ, nə sə gu tse' megu bəboŋ ghà yà lòŋ. Ŋwè nə yi tse' nsàp ntəm ànə kà kupsəgè, yi kà bwiŋ sè' sə bòrè. ¹⁸ Yà' kə lèsə də, bùu sè' wo fagè bwiŋ fifi sə bi ŋgwii fifi, yà'a kùu', nə guŋ, fana wo kə kùp megu fo' gùbòŋ.

4

Wu Ko Bum Nzenḡon Nge' Wù Kà Nge'e Nwì Ye

¹ Nsàp nè wèn sà lùlù, nè sà kuəm ke' sà vè bohòwèn yè'sə fò? Yà' sà tesə vè bohònsàp ntum jòn nè wèn tse'. Nsàp ènə sà lù ndzə ni'ì wèn nùumbu pwe'. ² Wèn sà dzəm bum, nè kà yà' tse', fana wèn ye nga'a də wèn zə bùu mok wèn. Wèn sà dzəm bum co wèn be' ko yà' bə nà, nè kà yà' tse', fana wèn sà kuəm, nè sà lùlù. Njò nè wèn sà kà bum yè'sə tse', a bùusə wèn sà kà Nwì də yi fa wen lə. ³ Wèn sà lə, wèn kà sà tse' bùusə yusə wèn sà tsərə ngògù bə zə sà bəp. Wèn sà lə mēgù bum yè'sə də wèn tse' yà' ngògù ntum awèn sà kwa.

⁴ Wèn ngaà ko nto wèn, co wèn ka riḡ də nwe nè yi ye-a nge' bə bum sà sà nze fəen, kaco yi ye to nge' bə Nwì ye riḡ à? A ye-a sà ndà, nga yi də yi ko nge' bə bum nzenḡon, ye də yi gù ni' ye nga bèn Nwì. ⁵ Yusə yà'a ndzənə nwe Nwì dək də, <<Yònsə nè Nwì a nònsə nà' ndzə ni'ì vès dzəmgè də a ye bùu ye nèbup>>, yà'a ka ngàm ye. ⁶ A gəgə ngòyù mandzə Nwì, nè ye də bònəm nè yi tse' ngòfa ves, tse' gha' nà yi nè nònsə bum sà bəp sà ntum avès sà dzəm. Nwàk Nwì nè sà tsə' də, <<Nwì bèn bùu sà wo nègè ni', Nə sà fa nà bohòbùu sà wo kà ni' nègè.>>

⁷ Nà'a njò nè mù sà tsə' wen də, wèn fa ni' awèn bohòTà Nwì, nè beḡ Satà, ya yi caḡ me'rə wen. ⁸ Wèn soon kuəp və Nwì ya yi kuəp və wen. Wèn ngaà gù bəp, wèn və kə cuk bo awèn, nè ye wèn bùu sà wèn ka tsətsərə rərəḡ tse', gə ntum awèn ye rərəḡ. ⁹ Wèn tsərə bəp sà wèn gəgə, nè ke' ngùḡ bə waḡ. Wèn teḡsə ywì, nè waḡ wa, si awèn sà yà' sà rəen yà'a kupsə, yà'a kpu dèmm. ¹⁰ Wèn jəḡ ni' awèn sà nze bohòTà Nwì ya yi nè le' lokoksə wen mətə.

Kà Nwè Yò

¹¹ Bwema am wèn, ka bəbən co wèn sə yon nwe mòk yeḡ. Nwè nè yi yo-a moma

ye, kə də yi sak nà' àlɛ', ye də yi sə gù yà'sə bohòlùk Nwì. A ye-a nga wù sak lùk nè, ye də wù ka nwe nè wù sə gù yusə lùk nè sə duk yeḡ, wu nwe nè wù sə tsərə də wù gha' nàḡ lùk nè. ¹² Nga fa lùk, nè ye nga səsak mēgù mò'fis, yi Nwì, a sà yi nè yi tse' nàḡ sà ngòlùḡsə nwe, nè ye ngòzə nà'. Fana wu yè'sə ndà nè co wù sak bwe tè'ε yo ε?

Nwè Ka Zòn Riḡ

¹³ Wèn yu'rə na jo è, wèn sà wèn sà duk də, <<Ntinə kə zòn è' a nè lo mwə' lak yà'a bə yà'a, nè kə cum fo' lùḡḡḡ mò'fis, nè seḡ bum fo', nè tse' swe'.>> ¹⁴ Nga wèn ka yusə yà'a nè gə yòḡsə awèn sà zòn anə riḡ. Yòḡsə awèn sà yè'sə yu yà? Yà' meḡ co mambà' nè wu yàḡ yəgè nà' nè zəzòn, ghar nà' sam bisə nà'a. ¹⁵ Bògha' co wèn duk lə də, <<A ye-a nga Tà Nwì dzəm-a vè'nə, nga a cu nwe, vesùwèn nè gə yu yè'e bə yu yà'a.>> ¹⁶ A nga'a də wèn sà kùḡḡḡ, nè sà tse' cù nèbup. Nsàp cèp cù nè bə ləḡḡḡ nà'nə bəp.

¹⁷ Ye də nwe nè yi ri də yè'e yusə bəbən sà co yi gə yà', nè kà yà' gù, ye də yi gù bəp.

5

Ntip Nè BohòBù Ngaà Ghàk

¹ Ngaà ghàk wèn, wèn yu'rə fa m-a momjo è. Wèn waḡ ke' torə ngùḡ bùu nsàp ngə' nè nà' sà vè bohòwèn mvək momjo. ² Ghàak awèn sà bi bəp lò, nək zə vəpsə wes bəbən cək awèn laḡ. ³ Ndu a ta wes mbàam awèn, ndu sà tə ngònitsə' də wèn tse' njò, yà'a nè ta ngùup ni' awèn co mis tən yà' yi. Wèn sà lòsə nònsə mbàam awèn, nè kà ri də nze nè kuəp ngòmè laḡ ri à? ⁴ Wèn a ka bùu sà wo a fàk m-a nzuu wèn mbàam awo lak fa. Yuk-a mvə'nə wo sà wa è. Nwì Tà nè ghar a yuk wa bùu yè'sə laḡ. ⁵ Wèn a zə jə nze nè'nə tè nè sə gə bum mvəsə yà' bəwən. Wèn a zə, nè fə co mbən nè yi sà tək numbu nè wo nè sə yi. ⁶ Wèn a sak bùu sà bəbən co wo bùu sà bəp, nè zə wo. Wo cum meḡ gəe'.

Ko Ntəm Nə Sə Lɛŋ Nwì

⁷ Ko ntəm bwema am, tètè Tà kə və. Kək ja'a mvəsè nga nzum tək̀gè də zuzuu kərə mɛ nzuu yi e. Yi kogè ntəm mvək̀ lùm tɛ mbùŋ kə li. ⁸ Wèŋ tse' ngòtək̀ sè' vɛ'nə tètè Tà nə və. Vəvə ye nə kɛp yè'sə laŋ. ⁹ Wèŋ kà də wèŋ ɲwərə kɛ'ca də ɲwə nəmòk sə kà mvəsè wèŋ dzəm sə gù ɲwərə, bwema am wèŋ na. Njo nə də ya Nwì kà wèŋ kə sak. Nɲà sak nzak nə kɛp ngòvè laŋ. ¹⁰ Tsərə na ɲgàa tsòhòbum Tà Nwì sè wo anə ye to mantombi yà'a nè. Wo yà'a nsàap ɲgàa yə ɲgə', nə sə ko ntəm. ¹¹ Vès duk də wo cu bə kwəkwa būsè wo ànə sə ye ɲgə' vɛ'nə, fana wo kiŋ ntəm, nə təŋ mali gɛgɛŋ, nə kà mè'rə. Mù rì də wèŋ à yuk mvəsè Jup à ki ntəm ghà nè məmumsè a vè bohòyi, fana Tà Nwì kə se yi mankwèŋ yà'a laŋ. Bə nè zìnə, Tà tse' koksəmanziŋ bohòvès cèbùè.

¹² Yumòk sè yà' gɛ càsə də, wèŋ cu ngòcèp yumok, wèŋ kà kèŋ, bwema am wèŋ a. Kà də wèŋ kèŋ ntòbu kè nzeŋgòŋ, kènə də wèŋ kèŋ to liŋ yumok duk. Bòdə wèŋ duk megu də <<Ŋ>> ɲga wèŋ dzəm, nə duk də <<Hai'>> ɲga wèŋ ka dzəm.

¹³ A ye-a ɲga ɲwə nəmòk sə yə ɲgə', boŋ də yi lɛŋ Nwì, fana a ye-a ɲga mòk sə kwa ye kwa, yi yəm kuksə liŋ Nwì bə ɲki. ¹⁴ Nɲà yiyaŋ ye-a mɛtsətsə'rə wèŋ yo, yi to bù ɲkwàha bùu sè mɛ cos, wo kə lɛŋ fa yi pìriyà. Wo lɛŋ, wo yok yi bə mve' mənə liŋ Tà Jisòs. ¹⁵ Pìriyà nè wo lɛŋ nà' bə dzədzəm nə, nà'a nə gɛ yiya nə me. Tà Jisòs nə gɛ yi gɛŋ fe'lə səmok. A ye-a ɲga yi à gù bɛp, Nwì swifa yi yà' sè'. ¹⁶ Fana bòbohòwèŋ də, mòk tsoho fa mòk bɛp ye sè yi gɛu, mòk tsoho fa mòk sè' vɛ'nə, ya mòk lɛŋ fa mòk, mòk lɛŋ fa mòk nə sè', ya yiyaŋ kà wèŋ ya, ya Nwì lɛŋ sə wèŋ. Nsàp pìriyà ɲwə nè yi kək̀urè tse' ɲàŋ nja ngògù bum nèbɛp. ¹⁷ Alajà à ye sè' ɲwè co vesùwèŋ vɛ'ɛ, nə lɛŋ Nwì nə zìnə də mbùŋ kà li. Mbùŋ à ci'i, nə kà sə nze cəm mənə lùmŋgòŋ tɛ' bə bwes. ¹⁸ Anə gèŋ, yi lɛŋ fe'lə səmok, mbùŋ li tsoŋ mabu nèbɛp, fana bum to.

¹⁹ Bwema am wèŋ, a ye-a ɲga mòk mɛtsətsə'rə wèŋ jàm me'rə-a mandzè Nwì nè zìnə nə, fana mòk kə jəŋ fəsə və yi səmok. ²⁰ Rɛŋtse' də a ye-a sè ndà pwe' nè yi fis fəsə vè ɲgà gù bɛp mvwe' bɛp ye, ɲwə ànə bwi və mvwe' mandzè nè bəboŋ, fana ye də yi fèp fis fa ɲgà gù bɛp ànə yòŋsə ye mvwe' kpə, nə swihi bɛp sè co wù kà fùk.

Nwàk nè Mantombi nè PITA à Còom

Tu njo nè Pità à còm nwàk ènè bùu zèj nè, a dè ya yi fisè fa krètèn wèn ntum bə ngə'ə sè bwìj sè fa wo dè bùsè wo a dzəm bohòjisòs sè. Yi à sè cèp kùm mali bə nzak Ntirè nè Bèboj nè. Yi sè duk dè məm̀vè'nè Jisòs à lòkok mvwe' kpə, nè kak dè yi nè bwi vè ntsə'mòk, yà'a gùgè krètèn wèn ngòko ntum. Yi dè mvè'nè yà'wèen rìjtsè' vè'nə fana yà'wèen jìhi nzòj ghà nè ngə' vè, bùsè a yà'sə yumok sè yà' sè m̀msə wo. Wo rìj sè' dè numbu nè Jisòs kə yəəj jəja fana yà'wèen nè tse' lələk àwo.

¹ Còm nwàk nè'e mùu Pità nè mu ngà ntum Jisòs Krest. M̀sə còm fa nwàk ènè bohòwèn bwe Nwì sè wèen ngə'a nkùinj lakm̀vum. Wèn sè wèn sam cu lòmvwe' nze Pòntòs, Gàlesiyà, Kàpàdosiyà, Èsiyà nè ye Bitiniyà. ² Tà Nwì ànə swek nonjə wèn ngə yi dzəm kok gù sè vè yè dè wèen nè ye bùu ye. Anə gèn, yi gù rənşə wèn bə yòjşə ye dè ya wèen nè sè yuk duk Jisòs Krest fana nduəm ye cùk rənşə wèn. Nwìi gə wèn bèboj, nè fa wèn fifi wùriş.

Lùj Nè Krètèn Wèn

³ Vesùwèen kwasə Nwì nè yi Nwì, nè ye tè'è Jisòs Krest, bùsè yi à tse' koksəmanziş ye cèbùè, nè gə ves a tse' dzədzə nè fi nè. Yi fa ves nà' bə mandzè nè dè yi à lòkokşə Jisòs Krest mvwe' kpə. Yè'sə zèj sè yà'a gùgè ves nkuj vès sè naan tu dè vesùwèen nè kè lù sè'. ⁴ Yà'a njo nè vès sè kùk gèsə lòlis mantombi sè' dè vès nè kə tse' bum wùriş sè Nwì a nonjə fa bùu ye. Yi sè nonjə fa wèn yà' m̀bu mvwe' sè kaco yà' bi yeş. Yà'a nè kà bup, nè kà sè' rənş. ⁵ Bum yè'sə sè yàwèn. Wèn sè Nwì a nonjə wèn bə nàan ye bèboj bùsè wèn a dzəmtse' bohòyi. Yi nonjə wèn dè wèen nè kè tse' lùj nè nà' cu dè nà'a nè yəəj ghà nè nzenjònə mèe. ⁶ Wèen kwa bə bum sè Nwì sè gù fa wèn yè'sə kwa, a ye-a sè

də wèen nè ye gesə nsàap ngə' zok zok m̀mvèk moòmjo na. ⁷ Nsàap ngə' yè'sə sè vè bohòwèn ngòm̀msə ja'a wèn dè wèn sè fa ntum awèn bohòNwì zìnə àlè. A duk-a nsàp nteş nè wo togè nà' dè guù nà'a. Bwì sè teş yà' sè misè ya ngə ma nè bèboj nè cum fo'. Yà' mègù sè' vè'nə bə ntum awèn nè nà' gə nteş nè casə nteş guù nè. Wo tse' ngòm̀msə nà' sè' ya nà'a cum mali fo' sè' gəgəş. A vè'nə ya numbu nè Jisòs Krest nè bwì vè sè nzenjònə fèen wo kwasə wèn, nè fa wèn nguk. ⁸ Wèn ka-a Jisòs Krest nè bə lis sè ye yuk, wèn sè dzəm mali yi. Nè ngə'a wèn ka yi sè' ye, wèn sè naan mali tu bohòyi fana wèn sè kwa wù kà fùk. ⁹ Bùu yà? Busè wèn sè tse' swe'e yusè wèn à sè fa ntum fo' sè. Swe'e sè lùj nè nà'a nè kà mè.

¹⁰ A mègù sè' lù nè nà'a nè kà mè ènə nè ngàa tsòhòbum Nwì wèn à lap, nè kùk ca bèboj ngòrì tse' nà'. Ngàa tsòhòbum Nwì sè wèn ànə tsok nonjə nsàp bònəm nè Nwìi nè niş fa wèn ènə tanntèş. ¹¹ Yòjşə Jisòs Krest nè nà' à ye sè ntuù wo à sè tsòho fa wo bə nsàp ngə' nè Krest nè kə yə, nè ye nsàp fònè yi nè tse' bwì nà' mankwènş. Wo à sè lap sè' ngòrì mvèk nè bum yè'sə nè ye, nè ye dè yà'a nè ye valè. ¹² Anə gèn, Nwì niş tsok fa wo duk dè ntirè ènə ka nè njàwo yeş. Yi niş tsok fa wo dè, tse' ntirè ànə wènş. Nə ye dè bùu sè wo tsòhogè Ntirè nè Bèboj nè a tsè' wènş yà' ngə'a sè'. Yòjşə nè Rərəş nè nà' ànə tsoon m̀bu nè à fa wo nàş ngòcèp casə ncèp ànə. Masinjaa Nwì wènş sè dzəm ngòrì yà' yàwo sè'.

Wèen Ye Bùu Sè Rərəş

¹³ Ye dè mvèsə Nwì a niştsè' fa wènş nsàp bònəm nje nè nà' yam wùriş ènə fana wèen jəş nkə̀rè, nè ko ni' awènş ya wèenş naan megu tu awènş bə bum sè wèenş nè kè tse' yà' wènş sè. Yà'a nè kè ye yàwènş numbu nè Jisòs Krest nè kè yəəj fe'lə sèmok nè. ¹⁴ Wèenş yùgè bum sè Nwìi dzəmgè duk dè wèenş gə yà'. Wèenş kà dè wèenş gə fe'lə bum sè yà' à sè bònə wènş taan ngə wènş ka Ntirè nè Bèboj nè ntòrì yà'a mok duk. ¹⁵ Nwì nè yi a to wènş

ngòye bùu ye nà, yi rərən fana wèn tse' ngòye bə mandzəə awèn pwe' rərən sè' co yi nà. ¹⁶ Yà'sə mēgù sè' yəyərə mvsə wo ànə com nɔnsə lo ndzənə ɲwàk Nwì mantombi duk də,

<<Ye bə mandzəə yo pwe' rərən bùusə mu yàm sè' rərən.>>

¹⁷ Mvə'nə wèn sə lən Nwì, wèn sə to yi də Tè'. Tè' àwèn Nwì nə sakgə ndaanwè pwe' yəyərə bə yusə ngəngən gùu, fana a bəboŋ də wèn nɪtsok fa yi wəwəp, nə cum ncu nə bəboŋ ɲga'a nə wèn cu co ɲkùɪŋ sə nzenɡòn fən. ¹⁸ Wèn rì duk də ghà nə Nwì ànə fis gesə wən mvwe' nsàap bum lak sè wà, sè tɛ' awèn ànə ni tsok wən, yi à ka wən bə mbàm nə nà'a nə cà wà nè'e ywiŋ. ¹⁹ Yi à ywiŋ wən bə nduəm Jisòs sè yà' gù nten vɛ'ɛ wù kà fùk. Yà' ànə ye co wo à jə nsùŋga nə nà' à ka yu səmok sè bup mu ni'ì yi tse', nə sʉə nà', nə jə və fa Nwì co yu cop. ²⁰ ɲkuŋ Nwì à sè kə gù nzenɡònə ɲga yi ànə cok nɔnsə Krest lan də yi nə kə təsə ves. Nə ɲga'a nè'e, yi ni fa-a nə ves Krest nə. ²¹ Vesùwèn tse' mandzə ngònə tu bohòNwì yè'sə bùu Krest nə. Bəsə Nwì ànə lokoksə yi mvwe' kpɛ, nə kuksə yi wùriŋ. A bùusə Nwì ànə gù vɛ'nə ɲkuŋ vesùwèn tse' mandzə nə ngòfa ntum bohòyi, nə sə kək gesə lis bohòyi sè'. ²² Wèn a rɛŋsə tsə'rə ni' awèn bə mandzə nə də wèn sə be' zìnə nə fana yà'a gù də wèn sə dzəm bwema awèn bə mandzə nə zìnə nə. Ye də ncèp ɲàm nə mù sə cep fa wèn duk də, wèn dzəm mòk bə mòk, nə lo mantombi. ²³ Sə tsərə tse' də wo a dzə fe'lə wən nə kè' ba. Dzədzə ènə à vè bùu ɲaan ncèp ye nə nà' tse' lùŋ nə. Nsàp lù ènə, nà'a kà mēgə nə kà sə kupsə yuk. ²⁴ Yè'sə mēgù mvsə wo à còm nɔnsə ndzənə ɲwàk Nwì duk də,

<<Bwiŋ pwe' gù co ɲgan sè yà'a kpugə yè'e.

Nzuum awo sè wo sə fom mēgù co nzàamɲgan sè ghàr vɛ'ɛ yà' kpɛ nə ye' gbɛ yè'e.>>

²⁵ Fana bohòncèp nə Tà Nwì nə ye, nà'a cu maligə ye fo'. Nè'e zen, ncèp Ntirə nə Bəboŋ nə wo à tsòho fa wən nə.

2

Tà Nwì A Cokfis Nòŋsə Wən NgòYe Bùu Ye

¹ Mvə'nə wèn rì də bum yè'sə vɛ'nə fana ncu awèn nə wèn cu, kà bup tse' fe'lə. Kà ngòn mok lim fe'lə, nə kà bum cù ba sə cèp. Kà yu ɲwə nəmòk wa, nə kà liŋ ɲwè bupsə. ² Wèn bwe Nwì sè wo a dzə wən fi. Wèn wan ɲjè nsàp mbwi nə bəboŋ nə nà'a ze'səgə yòŋsə nə. Mbwi nə nà' tse' ngòkùksə wù tɛ wù gɛŋ lo mvwe' lùŋ. ³ Bəsə wèn à yu'rə ja'a bəbo nə Tà Jisòs, nə riŋ də nà'a bòcɛbùə lan. ⁴ Wèn soon kɛp və bohòyi nə yi lis kùmndap. Bwì à də yi ka fàk tse'. Nə ye də Nwì a swe' fis yi də yi tse' fàk wùriŋ. ⁵ Wèn sè wèn a tse' lùŋ nə lan fana, bədə wèn ye co liis sè aco wo ci ndap Nwì bə zen. Wèn ye sè' co ɲgàa fa satikà' nə sə fa Nwì nsàp satikà' nə nà'a rərən nə yi nə ko jəŋ nà'. Yi dzəm nà' bùu fàha sè Jisòs Krest. ⁶ Yèè! Yà' cu ndzənə ɲwàk Nwì sè' də,

<<Mù sə nòŋsə lis mòk nə bəboŋ Mvwe' ntum lak àm nə wo togə fo' də Zayòn.

Nà'a lis tò'ndap nə mu nə ci ndap àm mbwa.

Lis ènə, mù a cokfis yi, nə yi tse' fàk wùriŋ.

Ndaanwè pwe' nə yi naan na tu bohòlis ènə,

Ngəngənə nə kà wà kə màhà.>>

⁷ Yusə duk də, lis ènə tse' fàk wùriŋ bohòwèn sè wèn naan tu bohòyi. Nə ye də bohòbòp bə nə wo ka tu bohòyi naan, fana riŋ də,

<<Lis nə ɲgàa bom ndap wèn à dzèen mà' nà' də nà'a bup nə,

Nà' kə tse' gha' fe'lə fàk sè' yi nə.>>

⁸ Yu səmok cu malì bə lis ènə ndzənə ɲwàk Nwì sè' ɲkuŋ. Yu sə duk də,

<<Bwiŋ nə lɛ'rə mbwa, nə gbɛ.>>

Njo nə bwì nə gbɛ vɛ'nə nə, a bùusə wo a ka yusə Nwì a cèp yuŋ. Nwì ànə fuhɛ nɔnsə me mantombi də yà'a nə gbɛ vɛ'nə.

⁹ Nə ye də wèn yàwèn bùu sè Nwì à cok fis nòŋsə wən yi. Wèn yàwèn bòp bə ɲgàa fa satikà' sè mu nto' Nwì. Wèn

ngwì bù Nwì. Wèen nsàp bù nè zok. Yi a to fis jə wən də ya wèen kwasə lɪŋ ye, nə niŋ fa fàak ye bohòbwì. Busè yi à fis gesə wən mvwe' ndzəm, nə jəŋ lo wən mvwe' nsàp mareŋ nè co ɲwè kà cèp to. ¹⁰ Wèen à ka mantombi bòp lak bwì bə tu awèŋ yeŋ. Nè nga'a nè'e wèen mok bòp lak nè Nwì. Wèen à ye bùu sè Nwì a sè kà manziŋ bohòwèŋ koksègè. Nè nga'a nè'e Nwì sè koksə manziŋ bohòwèŋ.

Bùu Nwii Wəp Bù Nkəŋkum Sè Sə Nzenɡòn

¹¹ Nge' am wèŋ, wèen riŋ tse' duk də wèen ɲkùŋ. Nzenɡòn nè'e ka mvwe' ncu cum awèŋ yeŋ. Ye də bòco wèŋ kà ni' awèŋ bum sè yà' sè dzəm yà' yà'a fa, bùusè yà' sè mà' dzè' bə yòŋsəə àwèŋ sə. ¹² Mvè'nè wèŋ cu mʉtsətsə'rə bùu sè wo ka Nwì riŋ fana wèen cum ncu nè bəbɔŋ. Wèen cum ve'nə ya nga wo duk-a də wèŋ sè gù bʉp fana, wo ye bəbo awèŋ nè wèŋ sè gùu, wo kuksə Nwì numbu nè yi nə və. ¹³ Wəp ɲkwàha bùu sè wo a co' nòŋsə wo də wo sə sak bwìŋ bùusè Tà Jisos Krest sè dzəm ve'nə. Wèen yuk ɲkum nè ghaŋ nè yi gha' mok pwe' nè yi cu mvwe' lak Rumà. ¹⁴ Nə yuk govənòo sè wo a nòŋsə yà'wèŋ də wo yeŋsə ɲgàa gù bʉp wèŋ ɲgə', nə kwasə ɲgàa gù bəbɔŋ wèŋ yà'a, wəp wo sè'. ¹⁵ Busè Nwì sè dzəm duk də wèen lok cùu ɲgàa ləm sè wo ka yumok riŋ bə fàha awèŋ sè bəbɔŋ. ¹⁶ Wèen cum-a mok co bùu sè yumok ka wo ko kiŋ tse'. Kà də wèen jəŋ nsàp ncu awèŋ ènə ɲgògù bʉp bə zeŋ duk. Ncu àwèŋ nè wèŋ cu nə nà'a ye də wèen ɲkwèŋ bohòNwì. ¹⁷ Wèen wəp ndàaŋwè lònŋ fo', nə dzəm bwema sè wo à dzəm Jisòs. Wèen wəp Nwì nə ye ɲkum nè yi gha' mok wèŋ nè mvwe' lak Rumà nə sè'.

Ko Ntəm Bə Nge' *Nè Wù Yə Jɪŋjo Co Krest*

¹⁸ Wèŋ sè wèŋ sè fàk bohòbùu mok, wèen jəŋ ni' awèŋ sə nze bohòwo. Wèen yuk duk awo sè'. Wèen gʉ ve'nə bohòwo sè wo tse' ntəm sè bəbɔŋ nə ye sè wo bʉp ntəm wèŋ pwe'. ¹⁹ Yi fa-a wu ɲgə' ɲgwàŋ ɲga wù ka yumok bʉpsə, fana wù

ko ntəm yò, bùusè wù rì də Nwii dzəmgè nsàp ɲwè ànə, fana Nwii nə kwa bohòwù. ²⁰ A ye-a ɲga wo ləp ɲwè də yi gù bʉp ɲga yi gù nà' laŋ nè zìnə fana yi sə ko ntəm, ye də yi ka yà'sə yumok gʉ, bùusè yi sə yə ɲgə' bùu yusè yi rì yà' laŋ. Nə ye də ɲwè nè yi ka yumok bʉpsə, wo yeŋsə yi ɲgə' wà fana Nwii nə dzəm fa yi də ɲ, yi gù kəkurè. ²¹ Nà'a njo nè Nwì à cok fis nòŋsə wu ɲgòko ntəm ve'nə. Busè Krest bə tu ye à yə ɲgə' bùu wèŋ, nə niŋ nòŋsə lo fa wəŋ də ya wèen gi yuŋ mvwe' kùu ye sə. ²² Yi à ka bʉp nè mò'fis gʉ yuk. Nwè kà ntsə'mòk ɲga limɲgòn tesə tsə kè cùhu yi sè' yuk yuk. ²³ Ghà nè wo à sə yà' yi, yi à ka yà'wèŋ yak fəsə. Wo à yeŋsə yi ɲgə', yi kà də yi nə gʉ yà'wèŋ bʉp sè' duk. Yi à mè'rə fa gù ni' ye ndzə bohòNwì nè yi sakgè nzak bə zìnə. ²⁴ Krest bə tu ye à bək kok lòbʉp avès mʉntəəŋ ndzə ni' yi, nə kpʉ bə zeŋ. Yi à gù ve'nə ya vesùwèen ye mok co bùu sè wo kpʉ mè'rə bʉp laŋ, nə cum mok ncu nè rərəŋ. Wèŋ à lù bùu mvwe' ye sè yi à ko. ²⁵ Wèŋ ànə ye co nsùŋgaŋ sè wo à jàm mandzè. Nè nga'a nè'e wèŋ a foho vè ɲgòyù ganakù' nə nè yi ɲgà nòŋsə yòŋsəə awèŋ.

3

Ncu Ngeve Bə Ndum

¹ Bohòma njàwèŋ yep bwìŋ, wèŋ tse' ɲgòjəŋ ni' awèŋ sə nze bohòndum awèŋ. A ye ve'nə ya ndum mok ye-a sè wo ka ncèp Nwì ntòdzəm, wo nə bùuŋ ɲga ɲgwe nə ka yumok ntòcep lok. ² Busè wo yə ncu àwèŋ nè nà'a rərəŋ bə wəwəp nè bəbɔŋ nə. ³ Kà də wèen fʉhʉ megu ni' awèŋ ɲgòyəəŋ bəbɔŋ bə nsàp mandzè nè ɲgòba' tu, kè nisə ntìim nteŋ sè yà' sə bà'a bà'a bə cək wèŋ duk. ⁴ Bòlɛ də wèen fʉhʉ ntuum awèŋ. A ye-a ɲga wu fʉə, nə sə ko ni', nà'a nsàp fəfʉhʉ nè bəbɔŋ. Nsàp nè ɲgòye ve'nə ènə, Nwì dzəm nà' wùriŋ. ⁵ Yà'a mvè'nè bàa sè wo à sə yùgè mandzè Nwì nə sə naŋ tu bohòyi luum mok wèŋ à sə fʉhʉ ni' awo ve'nə, nə sə yuk ndum awo wèŋ. ⁶ Sàra ànə ye nsàp ɲwà nà'nə mòk. Yi à sə yukgè ndu ye Abràham, nə sə to nà'

duk də, <<Masà àm.>> Wèen yà'sə nga'a mok bwe Sàra nga wèn sə gù bəboŋ, nə kà yumok sə wəp na. ⁷ Mègù sè' vè'nə bohòwèn mbəmbam də mvəsè wèn cu bə yep awèn, rìŋtse' də yi ka nàŋ co wù tse'. Wèen kotse' wo bəboŋ. Njo nə də wo nè kè tse' lùŋ nè Nwii nè kè fa bwì nè yàwo sè', wenə wèn bəbè'. Wèen gù māmuvè' ànə ya wèen gù pìriyà fana yumok kà nà' bupsè.

Ye Ngə' Njo Gù Bòŋ

⁸ Ncèp àm nè ngòlèsə bə zen, a duk də wèn pwe' tse' sè' nsàp ntəm nè mò'fis. Bwema sè wo à dzəm bohòJisòs pwe', wèen dzəm wo. Wèen tse' koksəmanziŋ, nə tse' ntəm nè fəfwèn, nə jəŋ ni' awèn sə nze bohòmòk bə mòk. ⁹ A ye-a nga n̄wè nəmòk gù-a wen bup, wèn kà yi bup sè' gù fəsè fa. A ye-a sè' duk də n̄wè nəmòk yà' wen, wèn kà yi sè' yàk fəsè. Duk fa nsàp n̄wè ànə lɛ duk də, <<Nwii tēsə wu.>> Busè Nwì a to wen, nə kak ngòsè wen. ¹⁰ Yà' cu ndzənə n̄wàk Nwì duk də, <<A ye-a nga n̄wè nəmòk dzəm-a duk də yi cum ncu nè bəboŋ nə bə kwəkwa,

Fana yi kà cùu sè bup tse'.

Yi kà mvwès sə cì'.

¹¹ Yi tse' ngòbùŋ mè'rə mandzè gù bup, Nə yuŋ mandzè nè ngògù bəboŋ.

Yi lap fifi bə ntəm ye pwe'fo' zìnə.

¹² Wèn rì də Tà Nwii kùk tesgè lis bohòbùu sè wo kəkurè,

Nə sə yuk yusè wo sə ləŋ bohòyi,

Fana Yi sə beŋ bù ngàa gù bup wèn.>>

¹³ A ye-a duk də wèn sè lap mandzè nè ngògù bəboŋ bə zìnə àwèn pwe'fo' fana ye də aco n̄wè nè yi gù wen bup ye yè'sə ndà? ¹⁴ A ye-a nè də wèn sə yə ngə' njo nè wèn gù bəboŋ fana wèn sə kwa bə zen kwa. Bə yà'sə lònŋ, kà də bwiiŋ wəpsə wen duk, nə kà ntəm awèn ngə' sə fa.

¹⁵ Wèen fa megu ntəm awèn bohòKrest də yi mègù Tà sə ntùu wèn yi. Sə fuhù ghà yà lònŋ nè wù cu ngòtsè' fəsə fa n̄wè nè yi fek-a wen njo nè wèn sə naan tu bohòJisòs na. ¹⁶ Wèen cu ngòtsè' fa yi, wèn ye fùè, nə sə niŋ wəwəp sè'. Wèen nonjsə ntəm awèn rərəŋ ya nga marè'tu

nə ko bùu sè wo sə yàk wen nga wo yə də ncu awèn bəboŋ co bùu sè wo sə yù mandzè Jisòs Krest. ¹⁷ Busè nga Nwì dzəm-a də wèen ye ngə' fana yà' boŋ ghak də wèen ye ngə' nga wèn gù bəboŋ, nə nonjsə ngòye ngə' njo nè wèn gù bup. ¹⁸ Jisòs Krest bə tu ye ànə ye ngə', nə kpə bùu bup avès nè mvèsè. Yi nè yi n̄wè nè rərəŋ à yə ngə' bùu tu bùu sè wo ka rərəŋ yen, ya yi jəŋ və wen bohòNwì. Wo ànə zə yi bə ngùpni', fana yi lokok fe'lə bə yòŋsè. ¹⁹ Yi ànə kpə, yòŋsè ye nə lo kə ye yòŋsèə bùu sè wo à kpə mantombi, nə tsoho fa yà'wèn ncèp nè Nwì. Ye'e yòŋsèə sè Nwì ànə ko lok nonjsə wo fo'. ²⁰ A bùu sè wo ànə gūŋtu bohòNwì. Wo ànə gūŋtu bohòNwì ghà nè Nuà ànə sə gù ngwes. Nwì ànə ko ntəm də ya yà'wèen bùu fana yà' cə wà. Anə luŋ megu m̄ ndzəpè anə bwì fwame', wo sè wo ànə ni ngwes nə. ²¹ Ndzəp nè wo ànə ca ca nə, ànə ye co a bəptɛ. Nà' à sə nì tsè' gèsə lòmantombi bə ndzəp bəptɛ nè nà'a fisgè wen mvwe' bup awèn njo nè Jisòs Krest ànə lokok mvwe' kpə nà'a. Nà' ka yusəmok bə ngòcù fis fa n̄wè ndom sè m̄ ngùpni' tse'. Nà'a nsàp yumok nè vèes jəgè nà' ngòbùŋ vè bohòNwì, nə ləŋ yi də yi cuk rəŋsə fa ves ntəm avès. ²² Krest à lòmabu, yi cu mbwa bo ma mà'a Nwì. Yi n̄wè nè ghan bohòmasinjàa Nwì bə yà lònŋ sè yà' tse' nàŋ wèn yi.

4

Ncu Ngà Rì Nwì

¹ A rì də Jisòs Krest ànə ye ngə' bə ngùpni'. Ye də wèen fuhù ngòyə ngə' bə ngùpni' sè' mvè'nè yi ànə ye ya wèen ye gūgūŋ. Busè ndaanwè pwe' nè yi à yə-a ngə' bə ngùpni' ye fana ye də yi a gà'a bə ntəm nè ngògù bup lan. ² Ye jəŋ nga'a nə lo mantombi, ncu ye sə nzenŋon fəŋ nə ye ngòyù bum sè Nwì dzəm vè'nə. Yi nə kà yusè n̄wè sə dzəm yi yù. ³ Wèn a càsə mvək wùriŋ nga wèn sə gùhù bum sè bùu sè wo ka Nwì rì dzəmgè ngògùu. A nə ye mantombi, wèn à sə gūgè bup, nə kà lis mankwèn kùk. Wèn à sə ko sàhà mvè'nè yà' bòwen, nə kà tanjsè. Wèn à

sə jùhù rùk, nə sə rooŋ ni', nə sə binə no ke' rùk. Wèŋ à sə kùksə bum sè wà co Nwì, nə sə kùksə bə nsàp mandzè nè bup. ⁴ Nə ye də nə ŋga'a nè'e, wèŋ sə kà mok wenə wèŋ mok be'lè fe'lè, wèŋ sə kà nsàp bup nè lələ nà'nə mok gù fe'lè. Wo sə mərə fana nà'a njo nè wo sə yak wèŋ. ⁵ Yusə duk də mvək sə vèə nè nsàap bùu yà'sə nə kə sak nzak bohòNwì. Wo nè sak mvəsè wo à cu ncu àwo sə nzeŋgòŋ fən. Nwì nè sak bùu sè wo cu ŋwəm bə sè wo à kpə laŋ wèŋ pwe'. ⁶ Nè'e njo nè wo ànə kə tsoho fa bù kpəkpu wèŋ Ntirè nè Bèboŋ nə də ya wo tse' nsàp lùŋ nè Nwì, nè nà'a ndzənə yòŋsè nè. Nwì ànə sak me wo ghà nè wo ànə ye ŋwəm sè' laŋ mvəsè wo sakgè ndàaŋwè lòŋ.

Kùugì YòCo Krètèŋ

⁷ Nzeŋgòŋ nə kùəp ŋgòmè laŋ. Ye də wèŋ fuhù, nə jəŋ ŋkərə ya wèŋ nə riŋ mvəsè ŋgòlèŋ pìriyà. ⁸ Yusə yà' yam casə pwe'fo' duk də wèŋ sə dzəm mòk bə mòk bə ntəm awèŋ pwe'fo'. Busè ŋwè dzəm-a ŋwè, dzədzəm nà'nə gù yi, yi kà bup nè mòk nə sə gùu yə. ⁹ Nonjə ncuu awèŋ to bohòndàaŋwè lòŋ. Wèŋ gù ve'nə, wèŋ kà bə zeŋ sə cèp ŋwəm ke'cà. ¹⁰ Nwì a fa ndàaŋwè pwe' ŋkərə ŋgògù bum bə nsàap mandzè zəzok. Ye də ndàaŋwè pwe' kotse' nsàp mandzè ŋkərə nè nje bèboŋ. Yi nə sə fak bə zeŋ mvəsè co nà' tesə bùu səmok wèŋ sè'. ¹¹ Nwè nè aco yi cèp riŋ yusəmok, fana yi sə tsoho megu co Nwì nə sə cèp yi bə tu ye. Ye sè' də ŋwè nè aco yi tesə ŋwè fana yi tesə nà' bə ŋàaŋ sè Nwì a fa yi yà' yi. Yi gù ve'nə ya bwìŋ yə, wo kùksə liŋ sè Nwì bùu Jisòs Krèst. Nàaŋ yee sè ye fana bwìŋ kùksə yi mvəsè nè mvəsè. Yà'a ye ve'nə.

Ŋgə' Nè ŊgòYə Nà' Busè Də Wu Krètèŋ

¹² Ŋge' am wèŋ, məmumsə sè yà' gù wùriŋ sə vè bohòwèŋ. Wèŋ kà də wèŋ mərə ke'cà bə zeŋ co a nsàp yu nè wèŋ nə ka riŋ duk. ¹³ Wèŋ kwa lələ kwa duk də ŋgə' nè Jisòs Krèst à yə, weŋnə wèŋ sə yə nà' bəbè'. Ye də kwəkwa awèŋ nə yam casə yà pwe' numbu nè wo nè yə

fòye sè yi tse' sə jəja. ¹⁴ A reŋsi bohòwèŋ ŋga bwì sə ya'rə ke'cà-a wèŋ də bùusè wèŋ sə be' mandzè Jisòs Krèst na. Yà'sə sə nì tsè' duk də Yòŋsè nè Nwì mɔ tuhù wèŋ. Yi nè yi maŋgəŋgèŋ nə. ¹⁵ A ye-a ŋga ŋwè nəmòk sə yə ŋgə' fana kà də yi ye ŋgə' bùusè də yi ŋgà zə bwìŋ kè ŋgà yè kè ŋgà gù bup àlè ye. Nwèe kà ŋgə' bùusè də yi sə gbù ni ke'cà sənə bum bwìŋ wèŋ wàwà sè' yə. ¹⁶ Fana a ye-a ŋga ŋwè yə ŋgə' də bùusè yi krètèŋ fana yi kà də yi koksə marè'tu duk. Yi kwasə Nwì bùusè wo sə jə yi co ŋwəò Krèst. ¹⁷ Yusə duk də, mvək kùrə laŋ nè ŋgòkè sak yèto nzak bohòbùu Nwì wèŋ. Nə yeè nə də a ye-a ŋga bum sè vesùwèŋ rì yà' ŋga'a yè'e mègù yà'sə ntòyèyèto, fana yà'a nə kə ye wesə yè'sə nsàp nè fòbohòbùu sè wo à bèŋ Ntirè nè Bèboŋ nè Nwì nə e? ¹⁸ Mvəsè ŋwək Nwì nə sə cèp duk də, <<A gùgùŋ ŋkuŋ bùu sè wo kəkùrəə nə tesə də wo ka nzak bohòNwì gbù. A ye-a ve'nə, ye də yà'a nə gùŋ wesə yè'sə nsàp nè fò bohòbùu sè wo kà Nwì wəpgè yà'a ne?>> ¹⁹ Bùu sè wo sə yə ŋgə' bùusè Nwì duk ve'nə yi fana wo sə gù mali bèboŋ, nə fa ni' awo pwe' ndzə bohòNwì nè nà' à gù wo. Yi Nwì nè yi gùgè yusə yi kak də yi nə gù pwe'.

5

Ntip Nè Bohòŋkwàha Bùu Sè Mɔ Cos

¹ Mù tse' muncèp mòk nè mù dzəm ŋgòtsè' fa nà' bohòwèŋ bùu sè wèŋ ŋkwàha bwìŋ mɔ coos. Mɔ yàm sè' ŋwè nè mantombi. Mù ànə ye mvəsè Krèst à yə ŋgə' bə lis am. Mɔ nə kə ye mòk nè ŋgòtse' kəkùksè ye ma mòk numbu nè yi vèə. Nà'a njo nè mù sə ləŋ wèŋ də, ² Jəŋ ŋkərə bə bùu Nwì sè yi a fa ndzə bohòwèŋ yà'a bèboŋ. Sə kùk wo mvəsè ganakùu' kùkgè nàam ye. Kà də wèŋ kùk wo co a bə nza' ŋàŋ duk, wèŋ kùk wo lè bùusè də wèŋ tse' ntəm nè kwəkwa ŋgòkùk wo. Kà də wèŋ nonjə to mantombi mbàam sè wo nə lak wèŋ fo' duk. Wèŋ fak bə ntəm nè rərəŋ. ³ Kà də wèŋ niŋ tsok fa bùu sè Nwì a fa ndzə

bohòwèŋ sə ɲàŋ ðək. Gù bum lələ bə nsàp mandzè nè co ɲga bwì pwe' yə-a, wo nè dzəm ɲgòbɛ' lònɲàp nà'nə. ⁴ Ya nùmbu nè Jisòs Krɛst nè yi ɲkum ganakù' bwìŋ pwe' nè tesə vè jəja fana yi nè fa wɛŋ lələ' nè nà'a kà bəpɲè. A yà'a də yi nè gɹ wèŋ yəə bə fò.

yi à cokfis wɛŋ nə, cɛpsə wɛŋ bəboŋ. Mo àm Mak cɛpsə wɛŋ sè' bəboŋ. ¹⁴ Wèŋ cɛpsə mòk bə mòk bə nsàp cəcɛpsè nè nà' sə nitsè' dzədzəm. Wèŋ sè wèŋ bɹ sè Krɛst pwe', fifi ye bohòwɛŋ.

Ntip Nè BohòKrètèŋ Sə Wèŋ

⁵ Bohòwèŋ wàhabwìŋ, yà' mègù sè' vɛ'nə də wèŋ wəp bɹ ɲkwàha bwìŋ wèŋ. Wèŋ pwe' sə wəp mòk bə mòk, nè sə jəŋ ni' awèŋ sə nze, nè ye gɹgɹ ɲgòfàk bohòmòk bə mòk, bɹusè yà' cu ndzənə ɲwàk Nwì ðək də,

<<Nwìi bɛŋgè bɹ sè wo nègè ni',

Nə sə se sè wo jəgè ni' awo sə nze.>>

⁶ Ye də wèŋ jəŋ ni' awèŋ sə nze bohòNwì, yi nè yi tse' ɲàŋ, ya mvək nè nje nè kɹrə fana yi fis kok wɛŋ mɹtsè.

⁷ Me'rə fa yu yà pwe' sè yà' sə gha' wɛŋ ndzə bohòyi bɹusè yi sə tsərə wɛŋ. ⁸ Jəŋ ɲkərə, nè muk noŋsə lis awèŋ to, nè sə kək, bɹusè ɲkum ze', yi ɲwè nè wenə wèŋ cu bə dzè' nè sə gi kɛ'ca. Yi sə gi kɛ'ca co gwim nè yi sə wa ləp ɲwè nè co yi ko zə nà'. ⁹ Təəŋ gɹgɹ co yi kà wɛŋ gha', nè sə fa mali ntəm awèŋ bohòNwì. Sə riŋ tse' ðək də bwe tɛ'ɛ yo sè wo krètèŋ pwe' sə yə ɲgə' sè' məm vè'nè wèŋ sə yə yà'sə sənə nzeŋgònə ma fòlòŋ.

¹⁰ A ye ɲga wèŋ yə ɲgə' ghàr, fana Nwìi nè tesə wɛŋ. Bum sè bəboŋ pwe' vè mègù bohòyi. Yi à to wɛŋ ɲgòkə' tse' kəkukəsə ye mamòk bɹ Jisòs Krɛst. Yi Nwì nè bə tu yee nè gɹ tsərə wɛŋ bə nsàp yu yà lòŋ. Yi nè kə te' lokoksə wɛŋ bə ɲàŋ, nè tes wɛŋ məm vwe' kùm sè gɹgɹ ya wèŋ təəŋ gɹgɹ. ¹¹ Nàaŋ ɲkum yee cum mali gu sè ye. Yà'a ye vɛ'nə.

Ncèp Nè Nà' Ləsə

¹² Mù còm fa wɛŋ mɹŋwàk ènə ɲga tesə mu Sìvanù. Mù riŋtse' də yi ɲwè nè yi bɛ'gè mandzè Krɛst bə zìnə ye pwe'. Mù còm ɲwàk ènə ɲgòkwɛ'sə wɛŋ ya wèŋ təəŋ gɹgɹ. Bum sè mù còm tsè' wɛŋ pwe', a bum sè Nwì bə zìnə. Fana wèŋ kotse' bum yè'sə cək. ¹³ Cos nè mvwe' lak Babilòn fɛŋ, nè Nwì a cokfis wo co

Nwàk nè Ba nè PITA à Còom

Pità à còm ñwàk nè ba ènè ñgòcèp bə m̀vwèes sè b̀ùu mok wèñ sə yə'rə yà' m̀u cos nè sə. Wo à sə d̀uk də Jisòs nè kà mok b̀wì vè. Yi sə tsok fa wo də Jisòs sə cu mam vè'nə b̀ùusè yi ka dzəm də ñwè nəmòok bisə dzəm, yi sə fa mandzè də ndàanwè pwe' b̀ùuñ gesə m̀vwe' b̀p awo ñkuñ ya yi b̀wì foho vè.

¹ Còm ñwàk nè'e m̀u Saimù Pità, nè m̀u mo ñgà fàk Jisòs Krest nè ye sè' ñgà gè ntum ye. M̀u sè còm fa nà' bohòwèñ b̀ùu sè wèñ a fa ntum awèñ bohòyi yà'a. Jisòs Krest nè g̀gè b̀u m ye pwe' bə mandzè nè kèkùrè də ya vesùwèñ fa ntum bohòyi. Nsàp yu nè yi a g̀u fa wèñ nè yà' b̀kùrè bə sè yi a fa vès sə. Jisòs Krest nè Nwì nè ye sè' ñgà l̀uñsè ves. ² M̀u lèñ də mvè'nè wèñ sè rì l̀Tà Jisòs nè ye Nwì fana, Nwì nè g̀u də b̀bo ye bə fifi ye yam ghaha bohòwèñ anə yamə.

Wèñ Cum Ncu Nè Co Nà' Nij Də Nwì A To Wèñ Lan

³ Nwì nè a jə ñàan ye sè ghan sə, nè fa vesùwèñ bum sè a sə dzəm yà' pwe' ñgòcu ncu nè b̀boñ, nè co nà' g̀u Nwì kwa. Yi a g̀u də vesùwèñ tse' bum yè'sə bə mandzè nè də vès rì ñwè nè yi a to ves nè. Yi a to ves b̀ùusè yi manğəngèñ nè ye sè' b̀boñ. ⁴ Yi a g̀u vè'nə fana ye də yi fa vesùwèñ bum sè yi ànə kak ves yà', sè yà' tse' swe' bohòvesùwèñ ẁurinj sə. Yi à g̀u vè'nə də ya wèñ swirə b̀p nè nà' cu sənə nzenğòñ nè, nè nà' sə tesə vè bohòb̀p sè b̀wì sə dzəm yà' sə, fana nè tse' lè nsàp ntum nè nà'a co nè Nwì.

⁵ Ye də mvè'nè wèñ a fa ntum awèñ bohòJisòs fana yà'a kà fa'nə lè təəñ. Wèñ jìhi ǹzòñ g̀ugun, nè yamsə naan gesə bum mok sè b̀boñ mbwa; wèñ ye də wèñ yamsə naan də wèñ kà sənə b̀p nènàk gb̀u ni. Nə yamsə naan fe'lə ñkərè nè ñgòrì bum sè ma nè Jisòs. ⁶ Anə kà ñkərè mèg̀u, wèñ yamsə naan fe'lə nè ñgòko ni' awèñ mbwa sè'. Wèñ sə ko ni'

fana wèñ yamsə naan gesə kontum mbwa. Wèñ sə ko ntum, wèñ yamsə naan fe'lə ñgòg̀u bum sè yà'a bə mandzè Nwì pwe'. ⁷ Wèñ sə g̀u bum sè yà'a bə mandzè Nwì sə fana wèñ yamsə naan nè ñgòjə ndàanwè pwe' co moma yo. Wèñ sə jə ndàanwè pwe' vè'nə fana wèñ yamsə naan nè ñgòdzəm b̀wijn mbwa sè'. ⁸ A ye-a ñga wèñ sə g̀u bum yè'sə, nè sə g̀u ghaha yà' ghaha fana ye də mvè'nè wèñ a rì Tà àvès Jisòs Krest sə nè kà wà ye, ncu awèñ nè nè tse' fàk b̀boñni. ⁹ B̀u sè wo sə kà-a yàwo vè'nə g̀u fana wo co ñwè nè yi kà sèsap yə gèsègè, wo co ñwè nè lis ye à loho lan. Wo a swì bisə də Jisòs à c̀k fis fa wo b̀p awo sè wo à g̀u sè lan.

¹⁰ Bwema am wèñ, bum yè'sə nè yeè nè vè'nə fana m̀u lèñ wèñ ẁurinj də wèñ jìhi ǹzòñ, nè g̀u ñga yà'a nijn sok də Nwì a to cok fis jəñ wèñ də ya wèñ ye b̀u ye wèñ anə zinə. Wèñ g̀u-a vè'nə fana wèñ kà mankwèñ gb̀u fohòlòyuk. ¹¹ Yà'a m̀vwe' sè Nwì nè muk fa li wèñ mandzè nè ñgòkè ni m̀vwe' gan ñkum sè Tà àvès Jisòs Krest, nè yi sè' ñgà l̀uñsè vès nè; fana a cum mam mok vesi wèñ nè mvèsè.

¹² Bum yè'sə nè yeè nè vè'nə fana m̀u dzəm də m̀u sə tsərə fa wèñ yà'. M̀u rì sè' də wèñ a rì zinə nè sè' lan, nè sə təəñ nè bə zèñ sè' g̀ugun. ¹³ Megu də nè m̀u cu tse' ntòfo' bə lis nè'e fana yà' sə b̀om m̀u yàm də m̀u sə tsərə fa wèñ yà' ghà yà l̀oñ, ya ñga wèñ ye mali bə zèñ cəcuñ. ¹⁴ M̀u rì də ka mok sèsap cum fe'lə ya m̀u fwen mak gesə ñg̀upni' nè'e fo'. M̀u rì vè'nə b̀ùusè Tà àvès Jisòs Krest a tsè' m̀u vè'nə yi jəja. ¹⁵ M̀u nè jìhi ǹzòñ, nè lap non sə fa wèñ mandzè nè co də a ye-a ñga m̀u kp̀u l̀oyàm sè lan fana wèñ sə tsərə mali bum yè'sə fo'.

Vès Sə Tsè' Ka Bum Sè Nwè Tsərə Kok Yen

¹⁶ Vès a tsè' fa wèñ mvè'nè Tà àvès Jisòs Krest ànə tesə vè bə ñan yà'a lan. Bum sè vès a tsè' fa wèñ yà'sə, ka ncèp c̀u sè wà sè b̀wijn a tsərə kok g̀u yà' bə ñkərè yàwo, nè sə cep yèñ. Yà'a yumok sè vès a yə ñàan ye sə bə lis avès. ¹⁷ Ghà nè Tà Nwì ànə yamsə yi, nè kùksə yi nè, à ye

nga vèes sè' fo'. Vès à yuk mvè'nè Nwì nè yi yam càsə ndaanwè pwe' yi nə à sè cèp də, <<Nè'e mo àm nè mù dzəm yi, yi gùgè ntəm àm sə kwa wùriŋ.>> ¹⁸ Vès à ye mùmve' nda nè Nwì ànə və mbwa nà'a ves Tà Jisòs wèŋ bəbè', nə yuk ŋgì nə mvè'nè nà' sè cèp vèsə mabu bə ntu' avès.

¹⁹ Vesùwèŋ rì tse' ŋga'a mok pap də bum sè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ sè njamòk à cèp sə yà'a zìnə bùu bum sè vès a yə yè'sə. Ye də anə boŋ bohòwèŋ wùriŋ ŋga wèŋ fa-a ŋkərə awèŋ bohòncèp ènə, bùusè nà'a co laàm nè nà' sə rɛŋ mvwe' ndzəndzəm tètè kə dzeŋ ghà nè tsok sè də a rɛŋ. Ghà nè sètsook kok kàmòk fana wèŋ ye rɛŋ wes bum sə ntuu wèŋ anə. *

²⁰ Yusè guguŋ sə a də wèŋ riŋ də, bum sè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ à cèep, nə com ndzənə ŋwàk Nwì sə à ka yumok sè bwì à tsərə kok yà' sə və wo bə ŋkərə nè njàwo yeŋ. ²¹ Ncèp nè ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ à cèep nə wo à ka nà' bə ŋaari yàwo cep, Yòŋsə Nwì ànə ni sə ntuu wo ŋkuŋ nà' sə gu wo, wo cep bum sè yà' sə tesə vè bohòNwì.

2

Jəŋ Nkərə Bə Mvwès Sè Bùu Mok Sə Yə'rə

¹ Anə ye to mantombi fa', bùu sè wo à sə duk də wo sə tsòho bum Nwì ŋga wo sə ci' mvwès wèŋ à ye mungorè bùu Nwì wèŋ. Yà'a niè' sè' ve'nə də bùu sè wo yə'rə fagè bwì mvwès wèŋ nə ye mungorè wèŋ sè'. Wo nə wooŋ və, nə sə yə'rə fa bwìŋ yəyərè nè bə jòn nè nà'a nə gu bupsə bwìŋ. Wo nə dzeŋ masà àwo nè yi ànə kə tiŋ və tu awo yi nə mwè. Anə kà sàp fana nsàp ŋgə' nè bup nə və mɔ tuhù wo bùu nsàp yu nè wo sə gù ànə. ² Bwìŋ ŋkùuŋ nə be' mandzè awo nè jì marè'tu nə. Bùu yè'sə wèŋ nə gu bwì wo sè cèp bum sè bup bə mandzè Nwì nè nà'a zìnə nə. ³ ŋgàa yə'rə fa bwì mvwès yè'sə wèŋ dzəm mègù də wo tse' bum pwe'fo' wo. Fana wo sə borə ke' wèŋ bə

mvwès də ya wo tse' swe' awo fo'. Nwè nè yi sakgè nzak ànə fuhɔ ye ntinə bùè ŋgòyeŋsə wo ŋgə'. Anə kà sàp fana yi mesə wo pwe'fo'.

⁴ Ja'a na yàwèŋ yusè Nwì ànə gu mvè'nè masinjàa Nwì mok wèŋ ànə gu bup yà'a nè. Yi à ka wo wà me'rə. Yi à ko màk gèsə wo mvwe' ŋgə' nè sə misè. Wo nòca bə kwan, ndzəm sə seŋ ca sè' ŋkuŋ. Wo nə cum mam ca ve'nə tètè kə wes numbu sak nzak. ⁵ Bùu sè njamòk sè wo à gù bup yà'a, yi à ka wo wà sè' me'rə. Yi ànə gu ndzəp rwiŋ, nə zə wes wo. Bùu sè yi ànə gu yumok kà wo gù sə, à ye mègù Nuà nè yi à sə tsòho fa bwì də wo gu yusè yà'a bəboŋ. A swirə mègù Nuà nə bə ndap ye, wo à ye bwìŋ sàmba. ⁶ Bùu sè wo à sə cugè mvwe' lak Sodòm bə Gòmora yà'a wèŋ à gbù nzak bohòNwì sè'. Nwì à tè vəpsə lak yà'sə pwe' nè pwe'. Yi à gù ve'nə ŋgònì fa bùu sè wo nè kà bohòyi yuk də yi nè kə yeŋsə yà' ŋgə' ntsə'mòk. ⁷ Yi ànə canəsə gesə megu Lot yiŋyi, nə yi à sə be' ye mandzè nè nà'a zìnə. Lot nə à sə yègè nsàap bup sè lak yà'sə wèŋ à sə gùgəə fana ntəm sə yaa yi. ⁸ Yi à sə cugè mɔtsətsə'rəə bùu sè bup yà'sə wèŋ, nə sə ye bup sè wo à sə gùu sə numbu pwe'. Yi à sə yukgè bum sè bùu sə wèŋ à sə cèep sə sè'. Bup sè bùu sə wèŋ à sə gùu sə à sə yaari bup yi sə ntuu co wù kà fùk, bùusè yi à ye ŋwè nè yi à sə be' ye mandzè nè nà'a kəkurè. ⁹ Bum yè'sə sə ni fa vesùwèŋ də Tà Nwì rì mandzè nə aco yi noŋsə bùu ye wèŋ ya wo swirə ŋgə' nè nà'a nè kə və nə. Bum yè'sə sə ni fa vesùwèŋ sè' də yi rì mvè'nè aco yi sə gu ŋgàa gù bup wèŋ tètè kə wes numbu nə yi nə sak yà'wèŋ, nə yeŋsə wo ŋgə'. ¹⁰ Bùu sè wo nə yə ŋgə' ènə nə casə bwìŋ pwe', a nsàap bùu sè wo gù mègù yàwo yusè ntuum awo sə dzəm də wo gu yà'a; nə ye fe'lə bùu sè wo bəŋgè ŋgòyuk bohòbùu sè yà'wèŋ mantombii wo.

Ŋgə' Nè Nà' Sə Tə' Bùu Sè Wo Sə Gù Bup

* **1:19** 1:19 Sètsook nə wo sə to nè'nə, a Jisòs, bùusè ndzənə ŋwàk Bum sè Nwì a Nitsè' Fa Jon 22:16, fana wo to Jisòs sè' bə liŋ yà'sə ve'nə.

Bùu yà'sə wèeŋ kà yumok wəpɔ̀gè nə ye sə' gʊgutu. Wo kà yòŋsəə sè bwìŋ tse' ngòwəp wo yà'a sè' wəp, wo sə yak yà' yàak. ¹¹ A mègù-a sè masinjàa Nwì wèŋ sè wo gu ghak ngàa yə'rè fa bwìŋ mwès yè'sə, wo kà liŋ yòŋsəə sè mantombi Tà yàkgè. ¹² Bùu yè'sə wèŋ cèpgè yusè bup bə yumok sè wo ka bə zeŋ rɛɛŋ. Wo sə gù bum bə mandzè ləm, co nàam nɔŋ sè wo kùrə mègù ngòtəm zə wo təmə. A zìnə də mvè'nè wo sə bupsə bùu mok yà'sə, wo nè kə kpɛ maha ntsə'mòk wà. ¹³ Ngə' nè wo sə fa bwìŋ ànə, Nwii nè làk fəsə wo sè' bə ngə'. Bùu yè'sə wèŋ sə dzəm mègù ngògù yusè ni' awo sə dzəm yà'. Bum sè ndzəmə, wo sə gùhɛ yàwo yà' marəŋ kwaŋ. Nsàp mandzè àwo ànə sə jə vè marè'tu bohòbùu Nwì wèŋ wù kà fùk. Wo zɛ be'ləgè zuzɛ wənə wèŋ mwwe' mò'fis, wo sə wooŋ lo mali ngòkè gù bup, nè sə kwa bə zeŋ. ¹⁴ Wo jə mvək àwo pwe' ngòtsərə mègù bə nza' ko nto, wo gu bup, nè kà wòlok. Wo yə bùu sè wo ka gugɔŋ bə bum sè ma nè Nwì yeŋ fana wo borə yà' ngòmè'rə mandzè nè Nwì nə. Wo à ləŋ yàwo bə nsàp nè ngòtsərə də wo tse' megu bum pwe' wo nà'a laŋ. Nsàp bù ànə a gbù nzak bohòNwì tè. ¹⁵ Wo a mè'rə mandzè nè rərəŋ nə, nè bɛ' lònə mok nè bə jòŋ. Wo a bɛ' lòmok mandzè Balàm nè mo Biyònà'a. Balàm nè à ye nɔwè nè yi à sə kwa ngògù yusè bup ya yi tse' mbàm fo'. ¹⁶ Anə geŋ Nwì nè jwa sa'rə yi bə bup ye nə. Anə ye də mvomndè' nè yi kà cù cèpgè nè'e à cèp bohòyi co nɔwè sə cèp yi. Yi à cèp vɛ'nə, nè gu ngà tsòhòbum Nwì nè yi teŋsə ngògù yu ləm yè'sə.

¹⁷ Ngàa mwèes yè'sə wèŋ mègù co mwwe' sè ndzəp à sə tesəgè fo', nè yum bisə lo. Wo mègù sè' co mbàk nè fəfə kə bwi' samsə nà' nɔŋ nà' ka mbùŋ ntòli. Nwì a fùhɛ nòŋsə fa wo mwwe' nkəŋkes ndzəm nè wo nè kə cu fo' laŋ. ¹⁸ Wo cèp fomsə bòŋsə ncèep sè wà kə cùhu wo, nè sə lap ngòbòrə bùu sè wo sə də wo mè'rə mandzè bùu sè wo ka Nwì riŋ sə. Wo sə lap ngòbùsə yà'wèŋ vɛ'nə də ya yà'wèŋ sə gu megu bum sè yà' sə bònì' awo sə.

¹⁹ Wo sə kak fa bùu yà'sə wèŋ də yà'a nə cum bə tu yà' mvè'nè yà' dzəm, nɔŋa wo sè wo sə cèp sə cu nkwen bohòbup. A vɛ'nə bùusə yusè yà'a ko kiiŋ tse'-a nɔwè lòoŋ, ye də ngèŋgàŋ cu nkwen bohòyu ànə. ²⁰ A ye-a nɔŋa bùu sè wo ànə riŋ me Jisòs Krest nè yi Tà nè ye ngà lùŋsə vès, nè caŋ tesə sənə bum nzeŋgòŋ sə aco yà' bupsə nɔwè sə fana nè kə gbɛ ni ca sèmok; ye də ncu àwo nè maŋkwèŋ nè bup cəsə mvè'nè wo à ye to mantombi. ²¹ A ye-a vɛ'nə ye də ànə boŋ ghak lɛ co wo kà mandzè nè zìnə nè rì yuk, nè nòŋsə də wo rì wes yà' làaŋ, nè mè'rə fe'lə lùuk Nwì sè rərəŋ sə, nè kà yà' mok bɛ'. ²² Nsàp nè wo gu ànə sə ni də ncèp nè bwiiŋ cèpgè nè nà'a zìnə. Ncèp nè də, <<Ngbɛ lu, nè kə te' zɛ fe'lə yà' sèmok.>> Ncèp mòk ye sè' də, <<Wo cùk fa ngùnəŋ ni' də ya yi ye rərəŋ, yi bwi lo, nè kə nooŋ dzərə sənə mwè' sèmok.>>

3

Jisòs Nə Və Tsooŋ Mvè'nè Yi A Kàk Nə

¹ Nge' am wèŋ, nè'e nɔŋa'a nɔwək àm nè ba nè mù còm fa weŋ. Ndzənə nɔwək am sè ba sə pwe'fo', mù a sə làp mandzè ngòtsərə fa weŋ bum yè'sə, ya wèŋ riŋ tse' yusè yà'a rərəŋ sə. ² Mù a còm bum yè'sə ya wèŋ sə tsərə ncèep sə ngàa tsòhòbum Nwì sè rərəŋ wèŋ à cèp njamòk də yà'a nè kə ye ntsə'mòk sə. Wèŋ sə tsərə tse' lùuk sè Tà Jisòs nè yi sè' ngà lùŋsə vès, à tsə' weŋ cùhu ngàa ntum ye sè yi à tum yà' də wo kə tsok wèŋ ngògùu yà'a. ³ Yusè mù sə dzəm də wèŋ riŋ to sə də, ghà nè nzeŋgòŋ nè'e kəp ngòmèe fana bwiiŋ nè tesə və sè wo nè sə gu bum mvè'nè bòwo. Bùu yè'sə wèŋ nè sə ywi ncèp nè Nwì nə. ⁴ Wo nè sə duk də, <<Jisòs ànə kak də yi nè bwi və sèmok àlaa? Yi nè yeè nè fò? Tè' avès wèŋ à kpɛ wes lòntinə bùè, bum pwe' cu mali mvè'nè yà' ànə ye to mantombi; yumok nè mò'fis ka kupsə lok.>> ⁵ Bùu sè wo sə cèp vɛ'nə yè'sə, wo dzəm tsə mègù wo ngòbèŋ də Nwì ànə cèp bə cù wà fana ntòbu bə nze tesə və. Yi ànə gu nzeŋgòŋ nè bə ndzəp fana a yà'sə də nzeŋgòŋ à

tesə ndzənə ndzəp. ⁶ Yi à jə sè' ndzəp, nə gɔ bɔpsə nzenɔ̀nə nə bə zɛn ɔ̀hà nɛ ndzəp ànə rwiŋ nə, nə ses lok nzenɔ̀nə nə pwe' nà'a. ⁷ Nwii nə sɛ nɔ̀nsə ntòbu bə nzenɔ̀nə sè yà' cu ŋga'a fo' yè'e sè' bə ncɛp ye nə də yà'a nɛ cu lì vɛ'nə tètè kə dzen nùmbu nɛ mis nɛ tɛ vɛpsə yà' pwe'. Yà'a nɛ cu fo' tètè kə dzen nɛ yi nɛ sak bwɪŋ pwe', nə ləsə bùu sè wo à ka mandzè ye bɛ' yà'a wɛn.

⁸ Nge' am wɛn, yumòok mò'fis nɛ wɛn kà nà' swì. Yu nə də lùumɔ̀nə nɛ cùhù mò'fis bə nùmbu nɛ mò'fis mègù bohòTà Nwì pwe'fo' yəyərè, zəzook fo' bùè. ⁹ Bùu mok sɛ tsərə də Tà sɛ càsə mvək ŋgwàan wùriŋ, nə kà yusè yi ànə kak də yi nə gɔ sɛ gɔ. Yusə də Nwì sɛ ko ntum, bùusè yi sɛ kà də ŋwè nəmòok bisə dzəm. Yi sɛ dzəm də ndàanwè pwe' kupsə, nə bwi fa bɔp awo ŋkwɛn. ¹⁰ A ye-a sè vɛ'nə fana, Tà Jisòs Krɛest nɛ bwi vè ye vè. Yi nɛ vè co ŋgà yè vè yi. Mvək ànə ye, bwɪŋ yuk ŋga sɛ cwì vɛ'ɛ nɛbɔp, fana bum sè yà'a ma mɔbu nə nom bisə wà. Bum pwe' sɛ vɔp wes, nzenɔ̀nə nə bə bum sè yà' cu ca sɛ pwe'fo' nə nom bisə wes wà.

Fa Ni' YòBohòNwì Nə Sə Tək

¹¹ Mvəsə vesùwɛn rì də bum pwe' nɛ kè nòm bisə vɛ'nə fana ye də a bəbɔn də a cum ncu nɛ nà'a vɛ'ɛ bəbɔn wùriŋ. Wɛn nɔ̀nsə fa ni' awɛn bohòNwì pwe' nɛ pwe', nə sɛ yuk yi bə bum pwe' sè'. ¹² Wɛn sɛ kək megu lis bə nùmbu nɛ Nwii nɛ vè nɛ, nə sɛ lap mandzè ŋgògù sè' gɔgɔ co də nùmbu ànə kə dzen nənək. Nà'nə nùmbu nɛ ntòbu nə sɛ nom bisə fana bum pwe' sɛ vɔp wes. ¹³ Megu də Nwì a kək vesùwɛn laŋ də yi nə gɔ ntòbu nɛ fi bə nzenɔ̀nə nɛ fi sè', fana bum nə megu mok fo' pwe' sè bəbɔn. Yà'a yusè a sɛ kək ŋga'a zɛn sɛ.

¹⁴ Nge' am wɛn, mvə'nè wɛn sɛ tək nùmbu ànə fana wɛn lap mandzè gɔgɔ co yi kè bwì vè, yi tɛn wɛn ŋga wɛn ka jòŋ bohòNwì gɔ; ya wɛn Nwì wɛn ye cù mò'fis bə fifi. ¹⁵ Wɛn jəŋ lɛ də njo nɛ Tà Jisòs sɛ kà ntòvə nɛ, a ŋgòfa mandzè də ya ndàanwè pwe' tɛ' lùŋ. Tètà àvès Pol nɛ vesùwɛn dzəm yi nà'a còm fagè

wɛn, yi sɛ tsok wɛn sè' vɛ'nə bə ŋkərè nɛ Nwì a fa yi nɛ. ¹⁶ Ndzənə ŋwàak ye sè yi còmɔ̀gè yà' lòn, yi sɛ cɛp kum bə zɛn mɔmvè'ànə. Yi còmɔ̀gè bum mok ndzənə ŋwàak ye sɛ, sè yà' gɔ ŋgòrɛn yà'. Bùu mok sè ŋkərèə awo ka pap təəŋ, nə ye sè' ŋga wo ka yumok riŋ wɛn fana wo jəŋ ncɛp ye sɛ, nə sɛ cwɪŋ bɔsə yà' mvə'nè wo cwì bɔsəgè ncɛp mok sè ndzənə ŋwàk Nwì vɛ'nə. Mvə'nè wo sɛ gɔ vɛ'nə fana ye də wo sɛ to naan ŋgə' mɔ tuhù wo.

¹⁷ Nge' am wɛn, mvəsə wɛn rì yàwɛn bum yè'sə laŋ fana wɛn jəŋ ŋkərè də ya bùu sè wo sɛ kà yàwo mandzè Nwì bɛ' yà'a kà wɛn ma njàwo nɛ bə jòŋ sè lò. Ya kà də wo kɛs fis wɛn mvwe' yàwɛn sè bəbɔn sè wɛn tɛ yà'a duk. ¹⁸ Wɛn gɔ lɛ nɛ ŋgòrì ghaha lòTà àvès Jisòs Krɛst nɛ yi ŋgà lùnsə ves, nə sɛ gɔ wesə lo mantombi bə bòvəm nje nɛ. Vesùwɛn fa yi kəkuk sɛ nə kà tɛnsə yuk. Yà'a ye vɛ'nə.

Nwàk Nè Mantombi nè JON à Còom

Jon à còm nwàk ènə nga bwìŋ sə yə'rə də bum sè aco nwè ye bə lis, nə jweŋ bə bo pwe'fo' bup. Wo sə duk də bum sè bəboŋ mēgù sè yà'a ma nè ndzənə yòŋsə. Fana nwèe kà də yi sə duk də mɛ gù-a ve' yà' ye bup kè bəboŋ duk, būsə bum pwe' sè yi sə gù bə ni' ye yəyərə. Mɛmvə'nə wo à tse' nsàp tsətsərə ànə fana wo sə duk də ànə ka yeŋ co jisòs mo Nwì tse' ngùpni' yeŋ.

Jon com ngòcèp càsə bum ba: də bwìŋ cum cù mò'fis bə Nwì nə ye bə mo ye jisòs Krest. Yi còm sè' də bwìŋ jəŋ ŋkərə bə bum sè mvwès sè būsə mok sə yə'rə kə' yà'a būsə yà'a nə gù bupsə ncu nè cù mò'fis ènə. Yi sə tsok mali fa wo də jisòs à ye nwè bə nè zìnə, nə ye də nwè nè nà' dzəm-a Nwì fana nà' tse' ngògì gì nè nà' tse' mareŋ njà.

Ncèp Nè Nà' Tse' Lùŋ Nə

¹ Yumòk à ye to ye fo' nè mù à yuk nà', nə ye nà' bə lis am, nə jweŋ nà' bə bo sè'. Yu ànə a Ncèp nè nà'a lùŋ nə, nga nà'a jisòs mo Nwì. ² Lùŋ nə ànə yəəŋ, fana vès ye yi, nə sə tsə' fa-à nə weŋ bə nzak lùŋ nè nà'a nè kà mè, nè nà' à ye to ntòbè tè' Nwì ŋkuŋ vès ye nà' nè. ³ Vès sə tsə' fa weŋ bum sè vès à yə, nə yuk yè'sə, ya nga wèeŋ cum ncu mò'fis vesùwèŋ. Vès cum cù mò'fis ves Tà Nwì nə ye mo ye jisòs Krest wèŋ. ⁴ Njo nè vès còm bum yè'sə də ya kwəkwa nè vesùwèŋ nə yam tsə'rə wesə bəboŋ.

Sə Gi Sənə Mareŋ Būsə Nwì Mareŋ

⁵ Ncèp nè vès à yuk bohòmo ye, nə sə tsə' fa-à nə wèŋ nə də, Nwì rərəŋ co mareŋ, yi ka ngà ndzəndzəm ye lok saam. ⁶ A ye-a nga vesùwèŋ duk də, ves Nwì wèŋ cu cù mò'fis, nə sə gi sənə mandzəm, fana ye də yusə vesùwèŋ sə cèp, nə sə gù sə pwe'fo' mvwès. ⁷ Vesùwèeŋ gì-a sənə mareŋ, mɛmvə'nə yi sè' sənə mareŋ, ye də vesùwèeŋ mvwe' mò'fis. Jisòs mo ye sə

cùk rəŋsə fis fa ves bup avès bə nduəm ye. ⁸ A ye-a nga vesùwèŋ duk-a də a ka ngàa gù bup yeŋ, ye də vesùwèŋ sə bòrə ni' avès, vesùwèŋ ka zìnə nə riŋ lok nè mvèsə. ⁹ A ye-a nga vesùwèŋ gù bup, nə dzəm fis kè cùhu vès, fana yi nwè nè zìnə, yi nə ye sè' kəkərə ngòswì fa ves, nə cuk rəŋsə fis fa ves bup avès sə. ¹⁰ A ye-a nga vesùwèŋ duk də, a ka bup gù, ye də vesùwèŋ sə duk yà'sə də yi ngà cì' mvwès. Ye də ncèp ye nə ka sə ntəù vès yeŋ.

2

¹ Bwe am wèŋ, mù sə còm fa weŋ bum yè'e də ya wèeŋ kà bup gù. A ye-a nga nwè nəmòk gù-a bup, Jisòs Krest cu yo nè yi nə təəŋ mantombii Tè' avès Nwì, nə leŋ fa nà'. Yi ye nwè nè yi kəkərə. ² Jisòs co yu cop nzak bohòNwì ya yi swifa ves fèŋ avès. Yi ka yu cop nzak bohòvesùwèŋ mēgù, yi bohònzəŋgòŋ nə pwe'fo'. ³ Yusə aco yà' niŋtsok də vesùwèŋ rì Nwì, a nga vesùwèŋ sə noŋsə-a ncèp ye nə na. ⁴ Nwè nəmòk duk-a də yi rì Nwì, nə kà yusə Nwì sə duk gù, fana ye də ngəŋgàaŋ ye ngà cì' mvwès. Yi ka zìnə nè Nwì nə riŋ lok nè mvèsə. ⁵ Nwè nè yi gùgè-a yusə Nwì də yi gù fana nà'a yi nè yi dzəm Nwì bə ntəm ye pwe'fo' nə. Nà'a mandzè nè aco vesùwèŋ riŋ də a cu ndzə ni' Nwì zìnə. ⁶ Nwè nè yi duk-a də yi bə Nwì mvwe' mò'fis fana yi tse' ngògì nsàp gì nè jisòs Krest à gii.

Dzəm Moma Yo Bwèrə Wù Kà Mareŋ Nə Tse'

⁷ Nge' am wèŋ, yusə mù sə còm fa weŋ yè'e, ka yumok sè fi yeŋ, yà' mēgù yusə zəm sè wèŋ ànə riŋ yà' mantombi fa' sə. Yusə zəm yè'sə, a ncèp nè wèŋ ànə yuk me nà' laŋ nə. ⁸ A ye-a sè ve'nə fana yusə mù sə còm fa weŋ yè'sə sè fi sè'. Yu ànə à yəəŋ bə nsàp ncu jisòs, nə ye bə nè njàwèŋ sè'. Nà'a nè fi būsə ndzəm sə cà gəsə lòfana mareŋ nè zìnə sə yè ngòrèeŋ vəə. ⁹ A ye-a nga nwè nəmòk duk-a də yi cu mvwe' mareŋ, nə sə beŋ mali moma ye fana ye də ngəŋgàaŋ cu mali ngà'a ntòsənə mandzəm. ¹⁰ A sè' zìnə də nwè

nè yi dzəm-a moma ye fana ye də yi cu sənə mareŋ. Yumok ka bohòyi co yi gbũ yeŋ. ¹¹ Fana mamòk nè sè' də ŋwè nè yi bèn-a moma ye, ye də yi cu sənə ndzəm, nè sə jam ke' ca, bùusè mandzəm lok yi lis laŋ.

Kà Nzenḡòŋ KòBwèrɛ KèkòNwì Ka Sə Ntuù Wù Yeŋ

¹² Bwe am wèŋ, mù sə còm fa weŋ ŋwàk nè'e bùusè wèŋ a tse' səs-wifa bə bup awèŋ mɔŋkwèeŋ liŋ Jisòs Krest. ¹³ Mù sə còm fa weŋ tè' bùusè wèŋ rì yi nè yi ànə ye ŋga nzenḡòŋ ka ntòyeto nè. Weŋ wàhabwìŋ, mù sə còm fa weŋ bùusè wèŋ a ghak ŋkum ŋgà gù bup nè laŋ. ¹⁴ Weŋ bwe am, mù sə còm fa weŋ bum yè'e bùusè wèŋ rì tè' àvès Nwì. Mù sə còm fa weŋ tè' bùusè wèŋ rì yi nè yi ànə ye ŋga nzenḡòŋ ka ntòyeto nè. Mù sə còm fa weŋ wàhabwìŋ bùusè wèŋ tse' ŋàŋ. Ncèp nè Nwì cu sə ntuù wèŋ, fana wèŋ ghak ŋkum ŋgà gù bup nè.

¹⁵ Kà də wèeŋ dzəm nzenḡòŋ bə bum sè nzenḡòŋ nè tse' sè' duk. Busè wèeŋ dzəm-a nzenḡòŋ, ye də dzədzəm nè tè' àvès ka sə ntuù wèŋ yeŋ. ¹⁶ Bum sè nzenḡòŋ nè tse' pwe', a bum sè ŋgùpni' sə dzəm yà', bum sè co bwìŋ yègè yà', nè sə waŋ yà' də wo dzəm ŋgòtse' yà', nè ye yusè bwìŋ nègè ni' bə zeŋ sə nzenḡòŋ fɛeŋ pwe'fo'. Mòk ka yu nè nà' vè bohòTè' yeŋ, yà' mègù lòoŋ sè sə nze fɛeŋ. ¹⁷ Nzenḡòŋ nè sə cà lòcàa, nà' sə cà lòbə bum sè yà'a ca sè bwìŋ dzəmgè yà' sə pwe'. Fana ŋwè nè yi sə gù-a ye yusè Nwì dzəm, yi nè cu mam maligè fo'.

Wèeŋ Kərə Bə Bùu Sə Wo Bèŋgè Krest

¹⁸ Bwe am wèŋ, nzenḡòŋ nè kɔp ŋgòmèe. Tsərə tse' mvè'nè wo ànə tsok weŋ duk də nzenḡòŋ kɔp ŋgòmè fana ŋwè nè yi bènḡè Krest nè nè və. Nsàap bùu yà'sə a vè ŋkùŋntèŋ laŋ. Fana aco vesùwèŋ riŋ də nzenḡòŋ nè kɔp ŋgòmè laŋ. ¹⁹ Bùu yè'sə a tesə lògesə mutsətsə'rə vès bùusè wo à ka ŋkùp ma nè njàvès yeŋ. Wo ànə yeŋ-a ŋkùp ma njàvès bwèrɛ də wo à ka tesə lò. Wo a tesə lòvè'nə fana yà' ni tsok jəja də wo ka

ŋkùp ma nè njàvèsùwèŋ yeŋ. ²⁰ Wèeŋ yàwèŋ bùu sè Jisòs Krest a sè wèŋ, nè fa weŋ Yòŋsè nè Rərəŋ nè fana wèŋ rì yàwèŋ zìnə nè laŋ. ²¹ Njo nè mù sə còm fa weŋ nè, ka də a bùusè wèŋ ka zìnə nè riŋ yeŋ. A bùusè wèŋ rì zìnə nè, nè riŋ sè' duk də kaco mvwès tesə yuk ndzənə zìnə yeŋ. ²² A ye-a mɔmvè' ànə zìnə, ye də ŋgà cì' mvwèes yè'sə ndà? A ndàaŋwè pwe' nè yi bèn də Jisòs ka ŋkum ŋgà gè m bwìŋ nè Nwì à tum vèsə sə nze nè yeŋ. Nwè nè yi dzèeŋ-a nà' vè'nə ye də nà'a ŋwè nè yi ŋgà bèn mo Nwì bə tè' ye nè sè'. ²³ Mù sə duk yè'sə duk də ŋwè nè yi dzèeŋ-a mo ye nè, yi ka bə tè'ɛ nà'nə yeŋ. Ye də ŋwè nè yi dzəm-a mo ye nè, yi tse' tè' nè sè'.

²⁴ Wèeŋ riŋ tse' pap də wèeŋ kotse' ncèp nè wèŋ à yuk to mantombi nà'a sə ntuù wèŋ cùk. Bum sè wèŋ ànə yuk to yè'sə cu-a sə ntuù wèŋ, ye də wèeŋ nè cum mali mvwe' mò'fis weŋ mo nè, nè ye tè' nè. ²⁵ Tsərə tse' də Jisòs Krest à kà' nòŋsə lòfa vès lùŋ nè nà'a nè kà mè nè. ²⁶ Mù còm fa weŋ yà'a bə mandzè bùu sè wo sə ləp ŋgòbòrə weŋ. ²⁷ Wèeŋ yàwèŋ bùu sè Jisòs Krest a sè wèŋ bə yòŋsè nè nje, nà' cu sə ntuù wèŋ. Nà'a njo nè wèŋ ka tse' ŋgòləp ŋwè nəmòk ŋgòyərə weŋ tse' nè, bùusè yòŋsè ànə sə yərə weŋ ŋgòri bum pwe'. Yusè Yòŋsè nè sə yərə weŋ sə, yà'a zìnə, mvwès ka nja yeŋ. Nà'a njo nè mù sə duk weŋ də wèeŋ cum mali weŋ Jisòs mɔmvè'nə Yòŋsè nè sə yərə fa weŋ. ²⁸ Bwe am wèŋ, mù sə duk fe'lə səmok də wèeŋ təeŋ mali ndzə ni' Jisòs, ya ŋga numbu nè yi bwì foho və, vesùwèŋ ye bə kwəkwa, a kà də a swihi lis bə marè'tu duk. ²⁹ Wèŋ rì də Jisòs ŋwè nè kəkərè. Aco wèŋ riŋ tse' sè' də ndàaŋwè pwe' nè yi gùgè bum kəkərè fana ye də yi mo Nwì.

3

Nwè Nè Yi Mo Nwì Zìnə Kà Bup Gùhùgè

¹ Kək ja'a na yòo ma nsàp dzədzəm nè Tè' nè tse' bohòvesùwèŋ-ɛ. Yi dzəm ves vè'ɛ tètè nè to fa ves liŋ də vesùwèeŋ

bwe Nwì, nga a zìnə də vesùwèen bwe Nwì anə. Njo nè bùu sè sə nzenḡòon kà vesùwèen rigè, a bùusè wo ka tè' àvès Nwì sè' riŋ. ² Nge' am wèŋ, vesùwèen nga'a yè'e bwe Nwì. A ka nsàp bù nè vesùwèen nə kə bùuŋ nùu, ntòrɛen tsə'rə. Yu nè mò'fis nè a rì nə də, nùmbu nè Jisòs vèə, vesùwèen nə ye co yi, bùusè a nə ye yi bə lis kwaranḡan mùm vè'nè yi cu sə. ³ Nwè nè yi tse'-a nsàp naan tu ènə sə ntua yi sə nòn sə ni' ye rərəŋ njàan mvè'nè Jisòs ye sè' rərəŋ njàan sə. ⁴ Nwè nè yi gùgè-a bup, ye də yi gù bupsə lùk nè Nwì, bùusè yusè wo togè yà' də bup sə, a ngòkà lùk Nwì nòn sè. ⁵ Wèŋ rì də njo nè Jisòs Krest à vè sə nze fən, a ngòjə lòbup avès. Yi ka ye bup ndzə ni' yi tse' lok nè kè' mò'fis. ⁶ Ye də nwè nè yi cu ndzə ni' Jisòs Krest kà bup gùhugè. Nwè nè yi gù maligè-a bup ye də nwè ànə ka nà' ntòye yuk, nə kà nà' sè' rì lok fùk.

⁷ Bwe am, nwè nəmòok kà wèŋ bòrə. Nwè nè yi gùhugè bum kəkùrè pwe', nwè ànə yi kəkùrè mvèsè Jisos Krest sè' kəkùrè sə. ⁸ Nwè nè yi gùgè-a bup, ye də yi mo Satà. Busè Satà cu ye ngà gù bup, mvè'nè à yèto yèe. Njo nè Jisòs mo Nwì à vè sə nzenḡon fən, də ya yi kə gù bupsə fàak sè Satà sə gù pwe'. ⁹ Nwè nè yi mo Nwì bə nè zìnə, yi kà bup gùhugè. Busè yi tse' mok nsàp ntum nè Nwì, fana kaco yi gu bup yeŋ. ¹⁰ Yusè yà' sə nitsè' zəzok nè nà' cu mətətsə'rəə bwe Nwì nə ye bwe sè Satà sə yè'. Nwè nè yi kà bəboŋ gùgè, ye də ngèŋgàŋ ka mo Nwì yeŋ. Nwè nè yi kà dzədzəm bohòmoma ye tse'gè, ye də yi ka mo Nwì sè' yeŋ.

Nwè Nè Yi Tse' Lùŋ Zìnə Kà Moma Ye Bèŋgè

¹¹ Ncèp nè wèŋ ànə yuk to mantombi nə nè' də, wèen dzəm mòk bə mòk. ¹² A kà nsàp ntum nè Ken, nè yi à ye nwèə Satà à tse', nə zə moma ye nè bə nà' à ye vèm mò'fis nà'a tse'. Ken nə à zə moma ye nə yè'sə bùu yà? Yi à zə nà' bùusè nà' à sə gù yusè yà'a kəkùrè fana yi sə gù ye bup. ¹³ Yè'sə ànə ye-a vè'nə, ye də a ye-a nga nzenḡon nə bèn-a wèŋ sè' fana wèŋ kà də wèen mərə də a vè'nə bùu yà

lè duk. ¹⁴ Vesùwèen rì yàvès də a cà tesə ndzə bohò kpə lan, a cu mok mvwe' lùŋ. Vesùwèen rì də yè'sə zìnə bùusè vesùwèen tse' dzədzəm bohòbwema avès. A yà'a mok jəja də nwè nè yi ka moma ye dzəm, ye də yi cu mali ntòndzə bohòkpə. ¹⁵ Nwè nè yi sè bèn-a moma ye, ye də yi ngà zə bwìŋ. Wèŋ rì sè' də ngà zə bwìŋ ka lùŋ nə nà'a nè kà mè nə tse' lok.

¹⁶ Ye'e mùm vè'nə aco a rì tse' dzədzəm sə, də Jisòs Krest à fa tu ye bohòvès. Ye də aco a fa tu avès bohòbwema avès sè'. ¹⁷ A ye-a nga nwè nəmòk tse' bum, nə ye moma ye nga nà' ka yumok tse', yi kà manziŋ ngòtəsə nà' tse', yà'sə ni tsok də yi ka dzədzəm nè Nwì fagè nwè ngòdzəm moma ye sə ntua yi tse'. ¹⁸ Bwe am wèŋ, bum yè'sə ye-a mùm vèk ènə fana boŋ də kà də vesùwèen sə dūhū mègù bə cù duk də vesùwèen tse' dzədzəm duk. Vesùwèen sə niŋtsok dzədzəm nè zìnə ya lis ye sè'.

¹⁹ A yà'a zèŋ sè aco yà' niŋtsok fa vesùwèen də a ma nè zìnə nə. A sè' zèŋ nè aco nà' gu ves a ko to ntum kù mantombii Nwì, ²⁰ nga ntum avès sə sak-a ves, də vesùwèen bùu sè bup. A sə rì də Nwì yam ghak ntum avès, nə riŋ bum pwe' sè'. ²¹ Nge' am wèŋ, a ye-a nga ntum avès sə kà ves sak, ye də aco vesùwèen təəŋ li kù mantombii Nwì, nə kà wəp. ²² Fana yusè vesùwèen fek-a yi, vesùwèen tse' yà', bùusè vesùwèen sə nòn sə lùk ye, nə sə gu yusè yà' sə bòyi. ²³ Lùk ye nə də vè', də vesùwèen dzəm bohòmo ye Jisòs Krest, nə dzəm mòk bə mòk mvè'nè Jisòs à duk. ²⁴ Nwè nè yi nòn sègè-a lùk sè Nwì fana ye də yi cu ndzə ni' Nwì, Nwì cum bwi ndzə ni' yi sè'. Nè'e mandzè nè aco vesùwèen rì də Nwì cu vesiwèen, a bùu yòŋsə nje nè yi a fa ves nə.

4

Mùmsə Ja'a Yòŋsəə Sə Nkuŋ Nə Dzəm Yà'

¹ Nge' am wèŋ, kà də wèen yàan dzəm fa ndaanwè pwe' nè yi duk də yi tse' Yòŋsə Nwì duk. A bəboŋ ngòmùmsə ja'a də yi tse' Yòŋsə Nwì anə zìnə àlɛ. Busè bù ngàa tsòhòmvwèes sə nzenḡon anə

ἡκουντῆν σὲ wo sə duk də wo sə tsòho ncèp nè Nwì nə. ² Mandzè nè aco wèṅ riṅ də yi tse' Yòṅsè Nwì àl' ve': ἡwè nè yi cèp tosə fis-a jəja də Jisòs Krèst à vè sè nze bə ἡgùpni' laṅ fana ye də yi tse' Yòṅsè Nwì. ³ Fana ἡwè nè yi duk-a ye də Jisòs à ka bə ἡgùpni' sè nze və, ye də yi ka Yòṅsè Nwì tse'. ἡwè ànə tse' yà'sə yòṅsè ἡwè nè yi bèṅgè Jisòs, nè wèṅ à yuk duk də yi nè kè vè sè nze fəṅ nə. Mù tsè' wèṅ bə zìnə də yi ἡga'a sè nzeṅgòṅ anə.

⁴ Bwe am wèṅ, wèṅ yàwèṅ bwe Nwì, wèṅ a gha' ἡgàa cì' m̀vwès sə laṅ, bùusè yòṅsè nè nà'a sè ntùè wèṅ gu ghak yòṅsè nè sè nze nə. ⁵ ἡgàa tsòhòkè' m̀vwès yà'sə yàwo bùu nzeṅgòṅ, ye də yusè wo sè cèp pwe' mègù bum nzeṅgòṅ. Fana bùu sè sənə nzeṅgòṅ sè sè yu'rə fa wo. ⁶ Vesùwèṅ yàvès bwe Nwì. Bùu sè wo rì Nwì yu'règè yàwo bohòvès. ἡwè nè yi ka-a mo Nwì yeṅ, yi kà bohòvès yu'règè. Nà'a mandzè nè aco vesùwèṅ riṅ də ἡwè tse' yòṅsè nè zìnə kè yòṅsè nè m̀vwès àl' nə.

ἡwè Nè Yi Dzəm-a Bwiṅ Ye Də Yi Mo Nwì

⁷ ἡge' am wèṅ, bòdə vesùwèṅ dzəm mòk bə mòk. Nwì gùgè yi ἡkuṅ vesùwèṅ riṅ m̀vè'nə a dzəm bwiṅ, ye də ἡwè nè yi dzəm-a bwiṅ, yà' sè tsok də yi mo Nwì, yi rì Nwì sè'. ⁸ ἡwè nè yi kà bwiṅ dzəmgè, ye də yi ka Nwì riṅ, bùusè Nwì mègù ye sè dzədzəm. ⁹ Mandzè nè Nwì a nì tsè' fa ves də yi dzəm ves nə ve'; yi à tumsə fa vesùwèṅ kwə'rè mo ye sè nzeṅgòṅ də ya vesùwèṅ tse' lùṅ ἡkwèṅ yi. ¹⁰ Ka də vesùwèṅ à dzəm to yi vès yeṅ, Nwì ànə dzəm to ves yi ἡkuṅ, nè tumsə fa ves mo ye co yu cop nzak bə fəṅ avès. Yà'a nìtsè' dzədzəm nè nà'a zìnə nə. ¹¹ ἡge' am wèṅ, wèṅ ye-na yàwèṅ sè', Nwì dzəm-a vesùwèṅ m̀m̀vèk ènə, a kà nì' avès dzəm à? ¹² ἡwè nəmòk ka Nwì bə lis ntòye yuk, megu də vesùwèṅ dzəm-a mòk bə mòk, ye də Nwì cu ndzə nì' vès, fana dzədzəm nè nje nə guṅ wesə ndzə nì' vès anə.

¹³ Yusè aco yà' gù vès rì də a cu ves Nwì m̀vwe' mò'fis, Nwì ye bwi vesiwèṅ sè', a bùusè yi a fa ves Yòṅsè ye sè ntùè

vès. ¹⁴ Vès a yə bə lis avès də Tè' a tumsə vèsə mo ye də nà'a və kə luṅsə bùu sè sè nzeṅgòṅ. Vès nè sè tsè' fa-à nè bwiṅ də yu yè'sə zìnə. ¹⁵ Yusè də, a ye-a sè ndà pwe' nè yi cèp fis duk də Jisòs Krèst mo Nwì, ye də Nwì cu ndzə nì' ἡwè ànə, yi cum bwi ndzə nì' Nwì sè'. ¹⁶ Vesùwèṅ a riṅ m̀m̀vè'nə Nwì dzəm ves zìnə ἡkuṅ nè fa ntum avès fo' lònṅfo'.

Nwì mègù ye dzədzəm. ἡwè nè yi tse'gè-a dzədzəm, ye də yi cu ndzə nì' Nwì, Nwì cum bwi ndzə nì' yi sè'. ¹⁷ A ye-a ἡga dzədzəm nè Nwì cu sè ntùè vès dak, fana nùmbu nè Nwì sak ves, vesùwèṅ təṅ, nè kà wə tse'. Bəsè mandzè avès nè sè nzeṅgòṅ fəṅ nà'a co nè Jisòs Krèst. ¹⁸ Yusè də, wə ka ndzənə dzədzəm yeṅ. Dzədzəm cu-a sè ntùè vès dak, fana yi bə' fis gesə wə pwe'fo'. Fàha wə mègù ἡgòwəp ἡgə' nè də ἡwè gbù nzak. Ye də ἡwè nè yi tse'-a wə sè ntùè yi, ye də yi ka dzədzəm nè Nwì sè ntùè yi dak tse'. ¹⁹ Vesùwèṅ tse' dzədzəm sè ntùè vès, nè ye bohòNwì sè' bùusè Nwì à tse' to dzədzəm bohòvès yi. ²⁰ ἡwè nəmòk duk-a də yi dzəm Nwì, nè sè bəṅ moma ye, ye də ἡwè ànə ἡgà cì' m̀vwès. Bəsè ἡwè ka-a moma ye nè yi yəgè nà' bə lis dzəm, mandzè nè co yi nè dzəm Nwì nè yi ka nà' ye yuk nè bùè. ²¹ Lùk nè Nwì à nòṅsə nè də, ἡwè nè yi duk-a də yi dzəm Nwì, yi dzəm moma ye sè'.

5

Bwe Nwì Wèṅ Tse' ἡaṅ Sè ἡgòGhak Nzeṅgòṅ Bə Zeṅ

¹ Yumook yè' də, ἡwè nè yi dzəm-a də Jisòs Krèst ἡkum ἡgà gèṅ bwiṅ nè Nwì à də yi nè tum vesə sè nzeṅgòṅ nè fana, ye də ἡwè ànə mo Nwì. ἡwè nè yi dzəm-a tè' mwe, ye də yi dzəm mo nà'nə. ² Aco vès rì tse' duk də vesùwèṅ dzəm bwe Nwì, ἡga vesùwèṅ dzəm-a yi, nè sè nòṅsə lùk ye na. ³ Mù sè duk yè'sə də, a ye-a ἡga vesùwèṅ sè nòṅsə lùk Nwì, yà' ye yà'sə də vesùwèṅ sè dzəm yi. Yusè yi sè duk də vesùwèṅ gu sè, yà' ka guṅ yeṅ, ⁴ bùusè bwe Nwì pwe'fo' tse' ἡaṅ sè ἡgògha' nzeṅgòṅ

nə bə zeŋ. Mvə'nə vesùwèŋ sə fa ntəm avès bohòjisòs, a yà'sə mandzə nè aco vesùwèŋ ghak nzeŋgòn nə bə zeŋ. ⁵ Yà'sə sə tsə' də ŋwè nè aco yi ghak nzeŋgòn nə, a ŋwè nè yi dzəm də Jisòos mo Nwì.

Mandzə Tɛ' Sə Aco A Riŋ Jisòs Bə Zeŋ

⁶ Mvə'nə Jisòs Krɛst à vè sə nzeŋgòn fɛn, yi à cà sə ndzəpə, nə ca ndzənə nduəm. Yi à ka sə ndzəpə ca megu, yi à cà ndzənə nduəm sè'. Yu səmook sè' də Yòŋsə nè Rərəŋ nə nitsə' fagè ves nsàp ŋwè nè Jisòs cu nə. A dzəm yusè yi cèpgè sə, bùusè yi cèp mègù zìnə. ⁷ Ye də vès tse' mandzə tɛ' sè yà' sə nitsə' də Jisòos mo Nwì. ⁸ Mandzə sè tɛ' yà'sə, mòok Yòŋsə nè Rərəŋ nə, mòk ye ndzəp, mòk ye nduəm. Bum sè tɛ' yè'sə wo pwe'fo' cu cù mò'fis. ⁹ A ye-a ŋga bùu sè wà tsə' də wo a yə yumok, fana vesùwèŋ sə dzəm fa wo nta ŋga'a Nwì nè yi ghak bwìŋ à? Yà'a məm̀və'nə yi tsə' fa ves də mo ye cu sə. ¹⁰ ŋwè nè yi dzəm-a də Jisòos mo Nwì, ye də yi riŋ də bum yè'sə yà'a zìnə. ¹¹ ŋwè nè yi ka-a yusè Nwì cèp yè'sə dzəm, ye də yi sə duk yà'sə də Nwìi ŋgà cì' m̀wès, bùusè yi ka yusè Nwì cèp bə tu mo ye sə dzəm. Yusè Nwì a tsə' fa ves sə, a də yi a fa ves lùŋ nè nà'a nè kà mè. Lùŋ nè nà'a nè kà mè nə, nà'a ndzə bohòmo ye Jisòs. ¹² Ncèp ènə jəja də, ŋwè nè yi tse'-a mo Nwì, ye də yi tse' lùŋ nə. ŋwè nè yi ka mo Nwì tse', ye də yi ka lùŋ ànə sə tse' lok.

NgòKè Mèsə Lòo

¹³ M̀u com fa weŋ sè wèŋ a dzəm liŋ mo Nwì bum yè'sə, ya ŋga wèŋ riŋ də wèŋ tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nə. ¹⁴ Yè'e yusè vesùwèŋ rì sə də, a ye-a ŋga vesùwèŋ fek yi yumok ŋga yà' k̀rə-a yi vè'nə fana yi yuk fa ves yà'. ¹⁵ A ye-a də yi yukgè ves ghà nè vesùwèŋ cèpgè bohòyi pwe'fo', fana aco a riŋ sè' də yusè a fek-a yi lòŋ, ye də a tse' yà' laŋ.

¹⁶ A ye-a ŋga ŋwè nəm̀òk kè tseŋ moma ye nè ndzə ni'ì Jisòs ŋga nà' sə gù b̀p, fana yi ləŋ fa nà' p̀riyà, ŋga b̀p nè yi gù nə ka-a nsàp nè co nà' jə vè fa nà' k̀pə yeŋ nə. Yi ləŋ-a vè'nə, Nwìi nə fa

li moma ye ànə lùŋ. Tse'ŋga b̀p nè yi gù nə nsàp nè nà'a jə fa vègè ŋwè k̀pə nà'a. B̀p mòok nè ŋwèe g̀ nà', nà' jəŋ və fa yi k̀pə. M̀u ka də ŋwè nè yi g̀-a nsàp b̀p ànə, wèŋ ləŋ də Nwìi fa nsàp ŋwè ànə lùŋ duk. ¹⁷ B̀p pwe'fo' mègù b̀p, megu də b̀p mook sè ŋwèe g̀-a yà', yà' kà yi k̀pə jə vè fa.

Ncèp Nè NgòLèsə

¹⁸ Vesùwèŋ rì tse' də, ŋwè nè yi ye-a mo Nwì fana yi kà b̀p sə g̀h̀. A vè'nə bùusè mo Nwì g̀msəgè yi ya ŋga Satà kà mandzə nè ŋgòjwèŋ yi tse'. ¹⁹ Vesùwèŋ rì yàvès də vesùwèŋ bwe Nwì. Nzeŋgòn nə pwe'fo' cu ndzə bohòSatà. ²⁰ Vesùwèŋ rì də mo Nwì a vè sə nzeŋgòn fɛŋ ŋgòg̀ də vesùwèŋ rɛŋ bum ya ŋga vesùwèŋ riŋ Nwì nè zìnə nə. Mvə'nə a ves mo ye Jisòs Krɛst m̀wə' mò'fis fana vesùwèŋ m̀wə' mò'fis ves Nwì nè zìnə nə. Jisòos Nwì nè zìnə nə. Yi tse' lùŋ nè nà'a nè kà mè nə.

²¹ Bwe am wèŋ, wèŋ jə ŋkərə bə tu awèŋ ya kà də wèŋ noǹsə yumok sè zok sə nt̀wè wèŋ co Nwì duk.

Nwàk nè Ba nè JON à Còom

Ghà nè Jon ànə com ηwàk ènə à ye nga bùu sè wo sə yə'rə Ntirə nè Bəboŋ nə sə gihì yə'rə lòkə' nà' mət̩sə. Bùu mok sè wo à sə yə'rə yàwo bum m̩wès à sə gihì sè' vɛ'nə, fana Jon sə tip Krət̩ɛŋ wèŋ də yà'a jəŋ ηkərə bə nsap bù nə yà'wèŋ sə jəŋ nisə m̩ ndà'à.

Jon Cèpsə Krət̩ɛŋ Mok Wèŋ

¹ Còm ηwàk nè'e mù nè m̩ ηkwà'ηwè m̩ cos. Mù cèpsə wu, Avà, nè Nwì a swèkfis wu bə bwe yo* sè mù dzəm wèŋ sə nt̩ù mù zìnə sə. Sə kà wèŋ mù dzəm mègù, sə dzəm wèŋ bùu sè wo rì zìnə nè Nwì nè pwe'fo'. ² Vès dzəm wèŋ bùusè ncèp nè zìnə nè cu sə nt̩ù vès, fana nà'a nè cum mali ca nè m̩vèsə. ³ Nwì nè yì tè' àvès bə Jisòs Krèst mo ye gù vesùwèŋ bəboŋ, wo tse' koksəmanziŋ bohòvès, nè g̩ vesùwèŋ ηgòtse' fifi sə nt̩ù vès. Bum yè'sə, vesùwèŋ nè tse' yà' m̩m̩vè'nə vesùwèŋ sə bɛ' zìnə nè, nè sə dzəm nì' avès.

A Dzəm Nì' Avès

⁴ Mù sə kwa nè b̩p m̩m̩vè'nə mù a yuk də bwe yo mok sə bɛ' zìnə nè tè' àvès Nwì a nitsə' fa ves nè. ⁵ Avà, yusè mù sə dzəm ηgòcèp sə ka yumok sè fi yeŋ, yà' mègù sè ncèp nè vès ànə tse' to mantombì nè də, vesùwèŋ dzəm nì' avès. ⁶ Mandzè nè aco vesùwèŋ niŋ tsok də vesùwèŋ dzəm Nwì, a ηgònòŋsə lùuk ye. Lùk nè wèŋ à yuk mantombì nè də, wèŋ cum ncù nè nà'a bə dzədzəm.

Bùu Sè Wo Bèŋ Jisos Krèst

⁷ Yusè yà' gù ηkuŋ mù cɛp vɛ'nə a bùusè ηgàa cì' m̩wès a ram lòsəne nzeŋgòŋ nè ηkùuŋnt̩ɛŋ. Bùu yè'sə sə bèŋ də Jisòs Krèst à ka sə nzeŋgòŋ bə ηgùpni' co ηwè və. Nsàp ηwè ànə yì yà'sə ηgà cì' m̩wès nè, nè ye ηgà bèŋ Jisòs nè wo à duk nè. ⁸ Wèŋ jəŋ ηkərə də yusè wèŋ a

fàk sə wèŋ kà bə zeŋ wà kè màhà. Wèŋ jihì nzòŋ ya wo kà wèŋ jipsè ya wèŋ kə tse' lèlāk awèŋ dak m̩m̩vè' nè. ⁹ Nwè nè yì naaŋ gèsə-a yumok m̩nə yusè Jisòs a yə'rə fa bwìŋ, nè kà zeŋ yù mègù, ye də ηwè ànə ka bə Nwì yeŋ. Nwè nè yì tə mègù-a ye bə yusè Jisòs a yə'rə sə fana ye də yì bə Nwì, nè ye mo ye Jisòs Krèst wèŋ m̩wè' mò'fis. ¹⁰ A yà'sə də a ye-a ηga ηwè nəmòk vè-a bohòwèŋ, nè sə yə'rə yusè zok nè noŋsə sè Jisòs à yə'rə sə fana wù kà yì m̩wè' nòŋ fa, nè kà yì də <<Vè bəboŋ>> sè' duk lok. ¹¹ Mù duk vɛ'nə bùusè ηwè nè yì cèpsə-a nà' ye də yì be'lə bə nà' bə nsap b̩p nè yì sə gù nè.

Cècèpsə

¹² Bum mok cu ηkùuŋnt̩ɛŋ sè mù tse' ηgòcòm fa wèŋ, fana m̩ nè kà yà' còm, bùusè mù sə vè bə kù am ηgòkə yə wèŋ, ya ηga vesùwèŋ yenə si bə si, nè kwa nèb̩p. ¹³ Bwe njè' yo nè Nwì a swèkfis yì sə cèpsə wu bəboŋ.

* **1:1** 1:1 Avà nè yì ma nè bəboŋ nè yà'a cos nè fana bwe ye sə ye yàwo krət̩ɛŋ wèŋ. A vɛ'nə sè' ndzənə ηgo nè 13.

Nwàk nè Tε' nè JON à Còom

*Jon à còm nwàk nè tε' ènə ngòkwasə
ɲwə nəmòk nè liŋ ye à ye də Gayòs bùusè
nà' à sə tēsə bùu sè wo à sə tsòho Ntirè
nè Bèboŋ nə. Yi sə fa nà' ntip də nà'a jəŋ
ɲkərə bùu ɲwə nè bup nè wo togə yi də
Diyotrefis nà'a.*

¹ Còm nwàk nè'e mù nè mɛ ɲkwà'ɲwè
mɛ cos. Mù còm nà' ɲgòcèpsə ɲge' àm
Gayòs nè mù dzəm yi nèbup.

² ɲge' àm Gayòs, mù sə lɛŋ fa wu piriya
duk də bum pwe' ye bèboŋ bohòwù. Nə
ye sè' də wu cu, yiyaŋ kà wu ya, mvè'nè
yòŋsè yòcu sè' bèboŋ yà'a. ³ Mù à kwa
ɲkùɲntɛŋ bùusè bwema mok à vè, nə
tsok fa mɛ də wù sə yù zìnə nə bə ntəm
yòpwe'. Wo a duk də wù sə yù zìnə nə
vè'nə ghà nè fòlòŋ. ⁴ Mvè'nè mɛ yuk-
a də bwe am sə yù zìnə nè Tà Nwì à fa
ves, fana ncèp ànə gɛ mɛ, mù kwa càsə
yà pwe'fo'.

Jon Kwasə Gayòs

⁵ ɲge' àm, wù sə gù yusè yà'a zìnə
mvè'nè wù sə tēsə bwema sè ndzə ni'ì
Jisòs, ɲga a ye-a sè də wo ɲkùɲ bohòwù
na. ⁶ Bùu sè wù a tēsə wo yà'sə a
tsè' fa cos nè fɛŋ nə mɛmvè'nè wù
dzəm wo, nə sə tēsə wo. Kwəkwè', sə
tēsə mali wo mɛmvè'nè wo sə gi yà'sə,
bùusè nà'a mandzè nè aco krètɛŋ tse'
ɲgòfàk bohòNwì. ⁷ Bùu yè'sə wèŋ a tēsə
lòŋgòfàk bohòJisòs Krɛst, nə kà yumok
bohòbùu sè wo ka Nwì riŋ wèŋ jə lok. ⁸ Ye
də a bèboŋ bohòvesùwèŋ krètɛŋ ɲgòtēsə
bùu yè'sə, ya yà'a ye də vesùwèŋ be'lə bo
venəwèŋ bə fàak sè zìnə sè wo sə gù sə.

Jon Də Nà'a Sə Kərə BohòDiyotrefis, Nə Sə Kwasə Dimàtiròs

⁹ Mù a còm mɛɲwàk nəmòk, nə tum fa
gesə lo cos nə, fana Diyotrefis kà nà' yuye
co còm nà' ɲwè jə, də yi dzəm ɲgòye ɲwè
nè ghaŋ yi. ¹⁰ Mɛ vè nùu ɲkuŋ mù gɛ
bwìŋ riŋ yusè yi sə gù yà'sə. Yi sə caŋsə
ncəncàŋ bə liŋ am. Yu nè nà' bup càsə

cùu, nsàp nè yi sə dzèŋ də krètɛŋ sè
wo vè mvwe' lak mok wèŋ kà mɛ nda'à
yi nòŋ, nə sə lok mandzè bohòbùu sè
wo sə dzəm ɲgòtēsə krètɛŋ yè'sə. Yi yə-
a bùu sè wo dzəm ɲgòtēsə wo fana yi sə
lap mandzè ɲgòbɛ' fis yà' mɛ cos.

¹¹ Fana wù ɲge' àm, mù ka dzəm də
wu yuŋ mandzè nè ɲgògù nsàp bup ànə
dzəm, yù lɛ mandzè nè ɲgògù bèboŋ.
Bùsə ɲwè nè yi gùgè-a bèboŋ fana yi
ɲwəə Nwì. ɲwè nè yi gùgè ye bup ka Nwì
ntòye yuk. ¹² Dimàtiròs ye ɲwè nəmòk
nè bwìŋ pwe' sə duk də yi sə gù bèboŋ.
Bèbo nè yi sə gù nə sə nitsè' də yi ɲwè
nè bèboŋ anə zìnə. Fana mù dzəm yàm
sè' də yi bèboŋ anə. Wù ri də yusè mɛ
cèpgè yà' ye zìnə.

Ncèp Nè ɲgòLèsə

¹³ Bum ɲkùɲntɛŋ sè mù tse' ɲgòcòm
fa wu, fana mɛ nə kà yà' ndzənə ɲwàk
còm yiskok. ¹⁴ Bùsè mù sə lap mandzè
mvək momjo ɲgòkə yə wu, ya ɲga vesùu
yenə lis, nə taŋ ɲgàm. ¹⁵ ɲge' àm, cum
còŋ. Bùu ɲge' yo sè wo cu fɛŋ cèpsə
gèsə wu pwe'fo'. Cèpsə fa ves ɲge' avès
wèŋ mò'fis mò'fis.

Nwàk JUD

Jud nè yi à ye moma Jem à còm ñwàk nè'e yi. Bwiiñ ðukgè ðe wo à ye bwema Jisos Krèst, megu ðe wo à ka yàwo ve'nè com (ye Màtiyò13:55). Yi à còm nà' ñgòtip bwiiñ ðe yà'a jəñ ñkərè bùu bum sè bùu mok wèñ sə yə'rə fa bwiiñ yà'a. Wo à sə cwi bùsə nza' Nwi nə sə ðuk ðe aco ñwè gu bup mok ntēñ, bùusə Nwi a swi wes fa bwiiñ bup awo lañ. Jud sə ðuk ðe bùu yà'sə ka Nwi riñ lok nè kè' mò'fis fana Nwii nè ka wo mè'rə.

1 Còm ñwàk nè'e màu Jud. Mù ñgà fàk Jisòs Krèst, nə ye moma Jem. Mù sə còm fa nà' bohòwèñ sè Tè' àvès Nwi a dzəm weñ, nə swek weñ fana Jisòs Krèst sə jəñ ñkərè bohòwèñ yà'a. 2 Mù leñ ðe Nwii koksə manziñ bohòwèñ, nə gu ðe wèen cum bə fifi sè'. Mù sə leñ sè' ðe wèen ye nə rəeñ dzədzəm ye nə. Mù leñ ðe wèen tse' bum yè'sə nduk nè nduk.

Ngàa Yə'rə Fa Bwi Bum Mvwès

3 Nge' am wèñ, mù a sə dzəm wùriñ ñgòcòm fa weñ bə nzak lùñ nè Nwi a fa vesùwèñ nə. Mù tsərə fe'lə mañkwèñ ðe mù com fa weñ le ñgòlù gəgəñ ñgònòñsə mali ntirè nè wèñ a dzəmtse' bə liñ Krèst nə. Nwi a fa bùu ye wèñ nà' nə kè' mò'fis, nè anə kà mok kupsə yuk. 4 Mù tsərə ve'nə bùusə bùu mok sè wo a bèn ñgòri Nwi wèñ a wooñ ni mənğorè wèñ anə. Wo sə làp ñgòcwi bùsə ncèp nè nà' sə tsè' bwiiñ bə bòvəm nè Nwi tse' nà' bohòvès nə. Wo cwi ncèp nə ya wo tse' mandzè nè ñgògù nsàp bup nè wo dzəm ñgògù pwe'. Wo gu ve'nə, nə sə dzeen Jisòs Krèst nè yi Masà nə ye Tà àvès yi yiïyi nə. Wo à còm nòñsə yà' ndzənə ñwàk Nwi lañ ðe Nwii nè kə yeñsə nsàp bù anə ñgə'.

5 Wèñ ri bə ncèp nè mù sə ðuk ðe mù cep fa weñ nè'e pwe'fo' lañ, fana mù dzəm ñgòcèp mali fa weñ nà', ya wèen tsərə li nà' fo'. Ncèp nə ðe, ghà nè Tà anə tesə bùu ye wèñ fana wo tesə mvwe' nzeñgòn Ijip yà'a, à kə dzèñ mañkwèñ yi à zə mali bùu mok mətsetsə'rə wo sè

wo à ka ðuk ye yuk wèñ. 6 Mòok sè' ðe masinjàa Nwi sè wo à ka mvwe' sè Nwi à ðe wo cum fo' sə cum yà'a, wo à tasə wo bə kwan nè nà'a nè kà fiñ yuk. Wo à màk gèsə lòwo sə mvwe' sè ndzəm señ tə ñkiñ, nə sə tək nùmbu nè ghan nè Nwii nè sak bwiiñ nə. 7 Wèen kək ja'a na lak Sodòm bə Gòmora, nə ye bə buk lak sè yà' à kəp fo' yà'a nè. Bùu sè fo' sə à sə gu bup, nə sə ko sàhà nsàp nè anə ye co ñwè kà ve'nə gu yuk, nə kà mbeñ kòm lòk. Anə geñ wo ye ñgə' sənə mis nè nà'a kà liiñgè. Yè'sə à ye ñgòsè bwiiñ pwe' ntu' ðe wo yuk ðuk, nə kà nsàp anə gu.

8 Bùu sè wo a ni mənğorè wèñ yè'sə wèñ, wo ka yàwo zok yeñ. Wo tsərəgè bum sè yà' ka zeñ yeñ fana wo gu bup bə ni' awo, nə kà ñaəñ Nwi co yumok jə, nə sə yak masinjàa Nwi wèñ sə wo sè ghan wùriñ sə. 9 A mègù-a sè ñkum masinjà Nwi nè liñ ye ðe Makè nà'a, ghà nè bə Satà à kùəm bə ve' ni' Musi nà'a fana yi à ka ze' nə ncèp nè bup cep fa. Yi à ðuk fa mègù nà' ðe, <<Mù mè'rə wu weñ Tà.>> 10 Bohòbùu yè'sə yàwo, wo yàk bə bum sè wo ka bə zeñ rəeñ mwè. Wo mègù co nàam ñgañ, wo gu mègù bum sè yà' kok sə ntuə wo. Wo gu ve'nə fana, wo sə jəñ naəñ nzak mù tuhù wo nè nà'a nè lèsə wo ntse'mòk. 11 Wo cu bup. Wo sə yù kùu Ken nè yi à zə moma ye. Wo cañ gbù sənə bup ðe ya wo tse' mbàm fo', mvè'nè Balàm anə gu yà'a. Wo nè kpü sè' bùusə wo a gu tu bohòNwi mvè'nè Korà à gu tu, nə kpü yà'a. 12 Ghà nè wèen cugè ñgòzə zuzə awèñ co bùu Jisòs wèñ fana bùu yè'sə wèñ sə jəñ və fa weñ marè'tu. Wo cu, nə sə no rùk mvwe' mò'fis, nə sə tsərə megu ni' awo, nə kà marè'tu tse'. Wo mègù co mbàk nè fəfə kə bwii' samsə nà' ya nà'a kà mbùn ntòli. Wo co tə sè mvək a kùrə co wo zəm nto' lañ fana wo kà zəm. Wo co tə sè wo cok fis yà' co'o fana yà' kpü bup. 13 Wo mègù co ndzəp nè fəfə bwii'lə nà' fana bup sè wo sə gùu sə ye co jep sè yà' ðuk na mù tu ndzəp anə. Wo co ñkəñkàəñ sè wo a jàm mè'rə bù'rəə awo sè wo təəngè fo' sə. Nwi a fùhu nòñsə fa wo mvwe' ñkəñkes ndzəm

nè wo nè kè cu ca mvèsè lan̄.

¹⁴ Enòk nè wu ta yè jə muni'i Adàm, yi ye tàcici nè sàm̄ba nà'a, yi à cèp fa' sè' bə nsàp bù ènə. Yi à duk də, << Wèen̄ ye, Tà sə vè bə masinjàa ye sè rərən̄ vɛ'ɛ ncùhù nduk nè nduk. ¹⁵ Yi sə vè ngòkè sak bwi pwe'. Yi nə gu nzak ko wes bùu sè wo à ka Nwì yuk bùu nsàap bup awo sè wo à sə gùu, nə ye bup sè wo à cèp yà' bə liŋ ye wèŋ. ¹⁶ Bùu yè'sə wèen̄ ηwəm kɛ'gè də bum sə kà bə, nə sə ce'e bum sè yà' ka bəbən̄ yeŋ. Wo gù mègù bum sè ntəm awo sə dzəm. Wo ηgàa kùm ηgùn̄, nə sə cep la'rə bənsə fa bwìŋ cù wà, ya ma nè njàwo sə bən̄.>>

Jud Fa Krətèn̄ Wèŋ Ntip

¹⁷ Bohòwèŋ yàwèŋ fana bwema am wèŋ, wèen̄ kà də wèen̄ swi bisə yusè ηgàa ntum Tà àvès, Jisòs Krɛst, à tsè' də yà'a nè kè ye ntsə'mòk yà'a duk. ¹⁸ Wo à tsè' wèŋ duk də, <<Ghà nè nzen̄gòŋ kəp̄ ηgòmè nùu fana bwìŋ nə tesə və, nə sə ywi'lə wèŋ. Bùu yè'sə wèŋ, wo kà Nwì yu'gè. Wo gù mègù bum sè ntəm awo sə dzəm.>> ¹⁹ Yà'a wo sè wo jə vègè gègà'à mən̄gorè bwìŋ. Wo yà'sə bùu nzen̄gòŋ wèŋ, wo ka Yòŋsè nè Nwì nə tse'.

²⁰ Bwema am wèŋ, bohòwèŋ yàwèŋ fana wèen̄ lap mandzè ηgòtəŋ mali gugun̄ bə Ntirè nè Bəbən̄ nè wèŋ à dzəm nà' nə; Nwì ànə niŋtsok fa wèŋ nà' yi. Wèen̄ sə lɛŋ, wèŋ sə yu'rə bohòYòŋsè nè Rərəŋ mvè'nè yi sə tsè' wèŋ mandzè nè ηgòlɛŋ bohòNwì. ²¹ Wèen̄ sə gi mali bə mandzè nè co Nwì sə dzəm mali wèŋ fo'. Wèen̄ sə gu vɛ'nə, mvè'nè wèŋ sə tək Tà Jisòs Krɛst də yi nə kè jə lo wèŋ bə koksəmanziŋ ye, nə fa ves lù nè nà'a nè kà mè yuk nə.

²² Wèen̄ tse' koksəmanziŋ bohòbùu sè wo sə mùu mali vəm bə ma nè Nwì nə.

²³ Bùu mok wèŋ cu sè wèŋ tse' ηgòcaŋsə gɛsə fis wo co wèŋ sə fis wo sə mvwe' mis. Mook sè wèen̄ nə koksə manziŋ bohòwo. Megu də wèen̄ sə lək bup awo sè wo sə gùu sə. Wèen̄ kà cəək awo sè wo a gù bupsə yà' bə bup awo yà'a bə bo awèŋ jwèŋ lok.

Vesùwèen̄ Kwasə Nwì

²⁴ Vesùwèen̄ kwasə Nwì nè aco yi non̄sə to wèŋ, wèŋ kà gbù nə. Ghà nè yi nè ni ηàan̄ ye, nə sə sak bwìŋ, yi jəŋ və wèŋ ηgòkè təŋ kù mantombii yi, wèŋ təŋ jì nzak, nə kwa wùriŋ. ²⁵ Vesùwèen̄ kuksə Nwì nè yi mègù Nwì yi nə. A yi nè yi a fa vesùwèŋ lùŋ ndzə bohòTà àvès, Jisòs Krɛst nə. Kèkuksəŋ ye bə liŋ ye, nə ye gan̄ ηkum ye sə ghan̄ sə, ηàan̄ yee kà kè mè yuk. Bum yè'sə ye vɛ'nə mvè'nè yà' à yè jə, nə kə dzen̄ ntinə, nə ye mvèsè nè mvèsè. Yà'a ye vɛ'nə.

Nwàk Bum sè Nwì à Nitsè' Fa Jon

Nwàk nè Jon à còm ènè nà' sè tsè' bum ñkùuntèn sè yi à sè yè yà' co yi sè yè lo, nga Nwì sè nitsè' fa yi yà' yi. Jon nè dū' nja dè Nwì a niñ fa yi bum yè'sè, dè anè kà sàp nga yà' bùu vè zìnè lan. (Tan mbùp 1:1). Ncèep gbù' ndzənè ñwàk ènè wùriñ. Bum mok sè yi à yè sè, a sè wo à còm yà' ndzənè ñwàk Nwì ma nè Rùk nè zəm nè sè'. Bwiñ jəgə gbù' sè, nè sè tsok rɛɲsə lo yà' bə mandzè zəzok wùriñ. Megu dè tu ncèp nè ñwàk nè tse' ngòtsè' fa bwiñ nè nòye sè jəja dè Nwì nè ghak bùu sè wo sè bèn yi bə Satà pwe'fo' ndzə bohòjisòs Krest. Fana yi nè sè cum bə bùu sè wo à còm liñ awo ndzənè ñwàk lùñ sè. Wo nè ye bùu ye, yi ye Nwì yà'wèn sè'.

A ye-a sè' dè bum sè nja sè ka pwe' pap rɛɛɲ wes fana nga còm ñwàk nè sè tsè' fa vesùwèn dè bùu sè wo ta-a, nè sè yu'rə bum sè ndzənè ñwàk ènè fana Nwì nè se wo (tan mbùp 1:3).

Bum Sè Wo A Còm Ndzənè Nwàk Nè

¹ Nè'e ñwàk bum sè Nwì à nitsè' fa Jisòs Krest dè nà'a tsok fa ngàa fàha nà' wèn, dè yà'a nè ye vè'nə ghàr. Anə geñ, Jisòs tumsə masinjà ye dè nà'a kə tsok fa ngà fàk ye Jon bum yè'sə. ² Fana Jon nè bə tu ye à còm ncèp Nwì nè Jisòs à nitsè' fa yi nè pwe'. Yi à còm, nè niñtsok fa bwì jəja kwarəngan. ³ Rɛɲsi bohòndàanwè pwe' nè yi jə ncèp nè nà'a vè bohòNwì ènə, nè tan fis nà' mɔtsè. Rɛɲsi sè' bohòbùu sè wo yuk ncèp ènə, nè gu mvè'nə nà' sè duk sè', bùusè mvək nè bum yè'sə nè ye sè kɔp lan.

Jon Cèpsə Coòs Sè Samba Sè Nze Esiyà Sə

⁴ Mù Jon ngà còm ñwàk nè'e, mù sè cèpsə wèñ coos sè sàmba sè mvwe' nzenğòn Esiyà yà'a bəboñ. Mù len dè

Nwii gu wèñ bəboñ, nè fa wèñ fifi sè'. Yi Nwì nè yi cu nga'a, nè ye nè yi à ye to mantombi, nè ye fe'lə sè' yi nè yi nè kə vè fe'lə nè. Bəboñ bə fifi ènə nè nà' vè bohòyònsə sè sàmba sè wo tə mvwe' kapràak ye sə, yà'a ye bohòwèn sè'. ⁵ Bəbo ènə vè bohòjisòs Krest sè', nè yi ñwè nè aco a naan̄tu bohòyi co ngà tsè' zìnə bə bum Nwì. A sè' yi nè Nwì à lòkoksə to mvwe' kpə fana yi ye ñkum bohòñkum sè sə nze pwe' yi. A kwasə yi bùusè yi à dzəm ves, nè kpə bohòvès sè' dè ya yi fiñ me'rə fis ves mvwe' bup avès bə nduəm ye. ⁶ Yi a gu ves ngòye bùu sè mvwe' gan ye. Nə gu ves sè' ngòye co ngàa fa satikà', nè sə fa gùrè ngòkùksə liñ tè' ye Nwì. Bwiñ kuksə Jisòs nè, nàan̄ pwe' bohòyi nè mvèsè nè mvèsè. Yà'a ye vè'nə. ⁷ Wèñ ye, yi sè vè ndzənə mbàk fana, lis bwì pwe' nè ye yi. Bùu sè wo à sòp yi nè ye yi sè'. Bùu sè sənə nzenğònə pwe' nè warə dè, <<A jap mù yà?>> bùu vèvè ye nè. Yà'a mvè'nə a nè ye li vè'nə. Yà'a ye vè'nə. ⁸ Tà Nwì avès sè cèp dè, <<Ngòyèto a mù, ngòlèsə a sè' mù.>>* Yi Nwì nè yi cu nga'a nè ye nè yi à ye to mantombi, nè ye fe'lə sè' yi nè yi nè kə vè fe'lə nè. Yi tse' nàñ pwe' yi, nàan̄ mok ka sè yà' cəsə yi mok cum fe'lə.

Jon Yə Jisòs Bə Lis

⁹ Mù Jon nè mù sè còm ñwàk nè'e, mù moma àwèn nè vesùwèn a be'lə mvwe' mò'fis bə Jisòs. Vesùwèn sè yə lòngə' bəbè', nè sə təəñ gugun bùusè a tse' lo' Jisòs co ñkum avès. Numbu mòk à ye ngà mù cu mvwe' mɔlak mòk nè wo to nà' dè Patmòs. Mɔlak ènə à ye ndzə tsətsə'rə ndzəp. Wo à bə' gesə lòmə fo' dè bùusè mù à sə tsòho ncèp Nwì nè ye bum sè Jisòs à nitsè' dè yà'a zìnə sə. ¹⁰ Mù à ye fo', nga a numbu dzəò bùu Nwì wèn. Yònsè nè Nwì à vèə, nè kotse' mɔ ghà ànə. Mù yuk nga ngi mòk sè cèp fə ñkwèɛɛn mù co wo sə fəp ntan vè'ɛ. ¹¹ Ngì nè duk fa mù dè, <<Jəñ ñwàk, nè com bum sè wù sè yə yè'e, nè tum

* **1:8** 1:8 Wo à còm to ñwàk nè'e, mvwe' sè Yamba sè cèp dè ngòyèto à ye dè Alfà bə ncèep Grik. Mvwe' sè Yamba sè cèp dè ngòlèsə à ye dè Omegà bə ncèep Grik. Alfà ye ncòm nè nà' yèto ncòm Grik sə, Omegà ye nè nà' lèsə.

fa lo coos sè sàmba. Coos sè mvwe' lak Efesò, Sìminà, Pègamùm, Tiyatirà, Sadis, Filàdefiyà nè ye Làòdisiyà.>>

¹² Anə geŋ mù bũŋ də ya mũ ye ŋwè nè yi sè cèp bohòmù ènə. Mù à bũŋ, mù ye yumok sàmba co bəbwe dzòok sè wo à gù yà' bə nsàp nteŋ nè wo togè nà' də guù nà'a, sè co wù tes kàk mbwa. ¹³ Mù ye ŋwè nəmòk ŋga yi səsə co mo ŋwè, ŋga yi tə mʉtsətsə'rəə bəbwe dzòok tes kàk sə. Yi à ni tse' cək nè nà' sap co sàro. Yi swi' tiŋ yak nà' mʉŋgùu bə korə nè wo à gù nà' sè' bə guù. ¹⁴ Nùəmtu ye sə fop pup pup co mbàk. Lis ye sə kʉə co lʉm mis. ¹⁵ Kùu ye à sə rɛŋ daàŋ daàŋ co nteŋ nè wo tè kè vòho. Ngi ye ye co sə gbà cəcwà ndzəp nè ghaŋ. ¹⁶ Yi à kotse' ŋkəŋkàŋ sàmba ndzənə bo ma zʉu ye. Fèk mòk nè nà' à tse' ncʉəp ma ba à tesə tsə kè cùhu yi sè'. Si ye à sə rɛŋ co nùm sə to nè maràŋ.

¹⁷ Mù à yə yi, mù coho gbũ noon tsoŋ mvwe' kùu ye, co ŋwè nè yi kpʉ laŋ vɛ'ɛ. Fana yi naaŋ fa mũ bo ma zʉ ye mũ ni'ì, nè duk fa mũ duk də, <<Kà wəp. A mù nè mũ mantombi nè ye maŋkwèŋ sè' mù. ¹⁸ A mù nè mù cu ŋwəm nə. Mù à kpʉ, nè lokok fe'lə səmok. Mũ nè cum mok mvèsè nè mvèsè. Ki ncùu kpʉ nè ye nzeŋgòŋ yòŋsəə bù kpəkʉ pwe' cu ndzə bohòmù. ¹⁹ Còm-a bum sè wù yə ŋga'a yè'e pwe' ndzə ŋwà'à. Còm sè yà'a nè ye ŋga'a nè ye sè yà'a nè kè ye ntsə'mòk sè'. ²⁰ Mũ rɛŋsə wu bə bum sè wù yə sə. Nkəŋkàaŋ sè sàmba sè wù yə ndzə bohòmù yà'a, a masinjàa am sè wo kùkgè coos sè sàmba sə. Bəbwe teberəə kàak sè sàmba sə yàwo coos sè sàmba sə.>>

2

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Efesò

¹ Nwè nè mù à yə nə à duk fa mali mũ sè' duk də, <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Efesònà'a duk də, nè'e ncèp nè nà' vè bohòwè nè yi kotse' ŋkəŋkàaŋ sè sàmba sə ndzə bohòyi. Nə ye sè' yi nè yi gikɛ'gè mʉtsətsə'rəə bwe dzòok sè kàak təŋgè mbwa sə. ² Mù rì wes ncu àwèŋ pwe'fo'. Mù rì mvè'nè

wèŋ fàkgè bə ŋàŋ, nə ye mvè'nè wèŋ sə ko ntum, nə sə təŋ mali gʉgʉŋ. Mù rì mvè'nè wèŋ sə jùm fis bũu sè bʉp mʉŋgorè wèŋ yà'a sè'. Nə riŋ fe'lə mvè'nè wèŋ a mùmso ja'a bũu sè wo sə duk bərə basə də wo ŋgàa ntum am ŋga wo ŋgàa mvwès yà'a sè'. ³ Wèŋ sə ko ntum, wèŋ a yə ŋgə' bũu mù cèbùə, nə kà tɛŋsə. ⁴ Megu də yumook nè' nè nà' sə kà mũ vesùwèŋ bə. Yu nə də wèŋ sə kà mũ mok mvè'nè wèŋ à sə dzəm to mũ mantombi yà'a mok dzəm fe'lə. ⁵ Ye də wèŋ tsərə fəsə mvè'nè wèŋ à sə dzəm to mũ yà'a, nə bwi fa bʉp awèŋ ŋkwèŋ, nə sə gù mʉmvè'nè wèŋ à sə gù to mantombi. Wèŋ kà-a vɛ'nə gù, mù və, nə kə cok fis gəsə teberə àwèŋ nè kàak təŋgè mbwa nà'a. ⁶ A ye-a sè vɛ'nə fana yumòok nè' nè sə bòmũ vesùwèŋ bũu zɛŋ. A də wèŋ sə bèŋ bum sè bũu Nikolà wèŋ sə gù yà'a nè bʉp sè' co mvè'nè mù sə bèŋ yà'. ⁷ Nwè nè yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum bə zɛŋ, yi yuk-a yusə Yòŋsə Nwi sə cèp bohòcoos sə. Nwè nè yi təŋ-a gʉgʉŋ tətè nè ghak məmumsə fana nà'a yi nè Nwii nè fa yi mandzè də yi ni lo nə kə zʉ nto' tʉ lùŋ nè yi à bì nà' mvwe' nzum ye nə.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Sìminà

⁸ <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Sìminà nà'a duk də, nè'e ncèp nè nà' vè bohòyi nè yi mantombi sè' yi, nè ye maŋkwèŋ sè' yi nè. Yi nè yi à kpʉ, nè lokok fe'lə səmok nə. ⁹ Mù rì ŋgə' nè wèŋ sə yə. Mù rì də wèŋ ŋgàa jìŋ. ŋga zìnə nə də wèŋ ŋgàa ghàk bə mandzè mòk. Mù rì nsàap mvwès sè bũu sè wo sə to borə ni' awo də wo bũu Jus yà'a sə cì' fa wèŋ yà'a sè'. Bũu yà'sə wo ka bũu Jus yeŋ lok, wo yà'sə bòp bù Satà wèŋ. ¹⁰ ŋga sə də a və-a bohòwèŋ sè nsàp ŋgə' nè fòpwe', kà də wèŋ wəp duk. Yèè, Satàa nə mumsə wèŋ, nə gəsə mok sè mʉtsətsə'rəə wèŋ anə mũ ndapndzəmè. Nsàp ŋgə' ànə nə cum dzeŋ megu nùumbu hum. A ye-a sè də wu nə kpʉ bũu mù, wù təŋ mali bohòmù gʉgʉŋ, ya mũ nə lak wu bə tàm nè nà'a lùŋ nə. ¹¹ Nwè nè yi tse'-a ntu', yi

yu'rə-a yusè Yònsè Nwì sè cep bohòcoos wèŋ. Nwè nè yi təəŋ-a gʊgʊŋ, nè ghak məmumsè fana ye də kpɛ nè nà' sè vè maŋkwèeŋ nè kà yi jwèŋ lok.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Pegamùm

¹² <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Pegamùm nà'a duk də, nè'e ncèp nè nà' tesə vè mɛ cùhu ŋwè nè yi tse' fèk nè bə ncəp ma ba nè. ¹³ Mù rì mvwe' sè wèŋ cu yà'sə bəboŋ də a fo' mvwe' ntəm lak Satà. Mù rì də wèŋ sè duk mègù də wèeŋ bùu am. Wo a zə Antipà nè yi à sə ye zinə bohòmù fa'nə, də bùusè yi à cèp fis jəja də yi ŋwè àm. Wo à zə yi vɛ'nə, wèŋ kà mɛ sè' bèn. ¹⁴ Megu də bum mok cu sè wèŋ sè gùu sè yà' sè kà mɛ bə. Bùu mok cu mʉtsətsə'rəə wèŋ sè wo sè gù nsàap bum lak sè co rùm wèŋ, co sè Balàm à sə yə'rə fa bwì yà'a. A yi nè yi à tipsə Balàk ŋgòjə lòbùu Izùrɛ wèŋ mvwe' gù bɛp nè. Yi à gù vɛ'nə ŋkɛŋ wo sə zɛ bum sè bɛp sè co bum rùm, nè sə kohò sàhà sè'. ¹⁵ Bùu mok cu mʉŋgorè wèŋ sè' sè wo sə bɛ' mandzè Nikolà. Wo sè gù nsàap bɛp sè Balàm à yə'rə yà'a. ¹⁶ Ye də wèeŋ kupsə-a wàp, bwèrɛ mɛ nè və vɛ'ɛ nənàk, nè lɛ ves bùu yà'sə wèŋ bə fèk nè mɛ cùhu mɛ nè. ¹⁷ Nwè nè yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum fo', yi yuk-a bum yè'sə sè Yònsè Nwì sè cèp bohòcoos sə. Nwè nè yi təəŋ-a gʊgʊŋ tètè nè ghak məmumsè fana, mɛ nè fa yi bɛŋ Nwì sè kaco lis ye yà' yeŋ sə. Mɛ nè fa fe'lə yi lis nè fəfop nè wo còm naaŋ liŋ sè fi mbwa. Nwè nəmòok nè kà liŋ sè rì lok. A nè rìŋ megu yà' ŋwè nè mɛ fa yi yà' nè.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Tiyatirà

¹⁸ <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos àm nè mvwe' lak Tiyatirà nà'a duk də, nè'e ncèp nè nà' tesə vè mɛ cùhu mo Nwì. Yi nè lis ye sə kɛ co ləm mis, kùu ye sə rɛŋ daaŋ daaŋ co nteŋ nè wo tɛŋ kə misè nè. ¹⁹ Mù rì ncu àwèŋ bəboŋ. Mù rì də wèŋ tse' ntəm nè ŋgòdzəm mòk bə mòk. Mù rì sè' mvè'nè wèŋ tə bə mandzè nè zinə bohòmù, mù rì də wèeŋ fàkgè gʊgʊŋ, nè sə ko ntəm sè'. Mù rì sè' laŋ də bum sè wèŋ sè fàk ŋga'a pwe'fo', bəghak

zɛŋ nè noŋsə mvè'nè à ye to mantombi. ²⁰ Mègù də yumòk cu mò'fis nè wèŋ sè gù nè mù kà nà' dzəm. Yu nè də, wèŋ sə mè'rə ŋwà nè wo to yi də Jesebè nà'a ŋgòcu mʉtsətsə'rəə wèŋ. Yi sè duk də yi sè tsòho ncèp Nwì, ŋga a mvwès wà. Yi sè gù bùu am wèŋ ŋgòkoho sàhà, nè sə zɛ kɛ'ca bum rùm wèŋ nduk. ²¹ Mù a fa yi mʉmvèk momjo də ya yi tɛŋsə ŋgògù bɛp ye sə, fana yi kà dzəm ŋgòmè'rə ko sàhà dzəm. ²² Ye də mɛ nè gù yi, yi kok kèe yiyaŋ maraŋ ya bə bùu sè bə yà'wèeŋ kogè nto sə wèeŋ nè ye ŋgə' bəboŋni. Mɛ nè gù li vɛ'nə tse'ŋga wo mè'rə mandzè àwo ànə. ²³ Mɛ nè zə bwe ye sə pwe'fo'. Mɛ nè gù vɛ'nə ya cos pwe' rìŋ də mù rì tse' vèəm bwì pwe'fo'. Mɛ nè lak ndaaŋwè pwe'fo' mvè'nè yi à gù fàak ye.

²⁴ <<Nə ye də bohòwèŋ bwes bùu sè mvwe' lak Tiyatirà, wèŋ a ka mandzè Jesebè nè yuŋ. Wèŋ na ka bum ŋwɛŋwa sè Satà sè rì. Ye də bohòwèŋ yàwèŋ, mɛ ka yumok zok sè mù sè duk wèeŋ gù tse'. ²⁵ Megu də wèeŋ kotse' bum sè wèŋ a yə'rə yà'a cùk tètè mù bwì və. ²⁶ Nə ye də bohòbòp bù nè wo tə gʊgʊŋ tètè nè kə ghak məmumsè, nè sə gù yusè mù sə dzəm, fana mɛ nè fa wo ŋaŋ bə bəop lak sè zəzok sə pwe'fo'. ²⁷ Mɛ nè fa wo ŋaaŋ sə sè' mvè'nè tètè am a fa mɛ. Wo nè sə sak gaŋ mʉtuhù bəop lak yè'sə bə ntò' ŋkum nè wo à gù nà' bə nteŋ. Wo nè ləp və'rə yà' co mvè'nè ŋwèe ləp və'rəgè kùuŋ ncàk yà'a. ²⁸ Bùu sè wo ghak məmumsè yè'sə, mɛ nè fa wo sɛŋtsok sè'. ²⁹ Nwè nè yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum fo' fana yi yu'rə-a bum sè Yònsè Nwì sè tsè' fa coos sə.

3

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Sadis

¹ <<Còm fa masinjà àm nè yi kùkgè cos nè mvwe' lak Sadis nà'a duk də, nè'e ncèp nè nà' tesə vè bohòyi nè yi tse' yònsəə Nwì sè sàmba, nè tse' ŋkəŋkàaŋ sè sàmba sə. Mù rì ncu àwèŋ nè wèŋ cu nè. Bwìiŋ tsəragè də wèŋ cu ŋwəm, ŋga wèŋ a kpɛ laŋ. ² Wèeŋ lokok mvwe' lo wàp, nè lumsə fe'lə mʉyòŋsə nè nà'

sə kàha mali nà'a, ya kà də nà'a kpɔ liiŋ wesə duk. Mù yə də ncu àwèŋ ka kəkurè pap mantombii Nwi yeŋ. ³ Ye də bòghak də wèŋ tsərə fəsə maŋkwèŋ bə bum sè wèŋ ànə yuk to yà', nə jəŋ yà' yà'a. Wèŋ sə gu yà', nə bwi fa bup awèŋ ŋkwèŋ. A ye-a ŋga wèŋ ka lokok, ye də mɔ nə və nə kə tseŋ weŋ co ŋgà yè vè yi, wèŋ kà mvək nə yi vəə nə rì.

⁴ <<Megu də wèŋ bùu Sadis mok sè wèŋ ka ŋkùuŋ yeŋ, wèŋ a nòŋsə ni' awèŋ rərəŋ. Bùu yà'sə nə nitse' cək sè fəfop, nə gi venə wèŋ bùusè wo kəkurè ŋgògi venə wèŋ vè'nə. ⁵ Bùu sè wo təŋ guguŋ tètè nə ghak mèmumsè fana wo nə ni cək fəfop sè' vè'nə. Nə ye sè' də mɔ nə kà liŋ awo ndzənə ŋwàk lùŋ yisè fis. Mɔ nə təŋ mantombii Tè' am nə ye masinjàa ye wèŋ, nə tsok jəja də wo bùu am. ⁶ Nwè nə yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum bə zeŋ, yi yu'rə-a bum sè Yòŋsə Nwi sè tsè' fa coos sə.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Filàdefiyà

⁷ <<Còm fa masinjà àm nə yi kùkgè cos nə mvwe' lak Filàdefiyà nà'a duk də, nè'e ncèp nə nà' tesə vè bohòmo Nwi nə rərəŋ, nə ye sè' yi nə yi zìnə nə. Yi tse' ki ncùu ŋkum Devid ndzə bohòyi. Yi lok-a ncùu sə, ŋwè nəmòk kà mùk, yi mùk-a yà', ŋwè kà sè' lok fe'lə. ⁸ Mɔ rì ncu àwèŋ. Mɔ rì də wèŋ a ye-a sè jì nàŋ, wèŋ sə yuk duk àm laŋ. Wèŋ a ka də wèŋ ka bùu am yeŋ sè' beŋ yuk. Ye də mɔ a mùk nòŋsə fa weŋ ncùu sè kaco ŋwè nəmòk lok yà' yeŋ. ⁹ Wèŋ ja'a àwèŋ mvè'nə mɔ nə gu bùu sè wo bòp bù Satà, nə sə ci' mvwès də wo bùu Jus yà'a nè. Mɔ nə gu wo ŋgòkè təŋ bə tumfərə sə ŋki'i wèŋ, nə wup fa weŋ bo, ya wo riŋ də mɔ dzəm weŋ. ¹⁰ Wèŋ a yuk duk àm, nə təŋ bə kontum laŋ. Mvè'nə wèŋ a yuk mɔ vè'nə, mɔ nə nòŋsə weŋ bəboŋ, ghà nə ŋgə'ə nə vè sənə nzeŋgònə pwe' ŋgòmumsə bwi.

¹¹ <<Anə kà sàp ŋga mɔ vè laŋ. Wèŋ kotse' bum sè wèŋ tse' yà'sə cùk. Wèŋ kotse' cùk ya ŋwè nəmòok kà lèlək awèŋ nə kə fèp jə lò. ¹² Bùu sè wo təŋ-a guguŋ tètè nə ghak mèmumsè fana mɔ gu wo co taan-ndap Nwi àm, wo nə mam fo' tètè nə

kà cohòyuk. Mɔ nə com naaŋ liŋ Nwi àm muni'i wo. Mɔ com naaŋ fe'lə fa wo liŋ lak Nwi àm nə nà'a də, Jòrosalèm nə Fi, nə nà' sə tesə tsooŋ mabu bohòNwi àm nə. Mɔ nə com naaŋ fa wo liŋ am sè fi muni'i wo anə sè'. ¹³ Nwè nə yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum bə zeŋ fana yi yu'rə-a bum sè Yòŋsə Nwi sè tsè' fa coos sə.

Nwàk Cos Nè Mvwe' Lak Làòdisiyà

¹⁴ <<Còm fa masinjà àm nə yi kùkgè cos àm nə mvwe' lak Làòdisiyà nà'a duk də, nè'e ncèp nə nà' tesə vè bohòŋwè nə liŋ yee də, <Yà'a ye vè'nə.> Yi zìnə, nə ye ŋwè nə aco a naaŋ tu bohòyi. Nwi à gu bum pwe' də yà'a yeto vè bohòyi nə. ¹⁵ Mɔ rì ncu àwèŋ bəboŋ. Wèŋ ka bohòmù fifi yeŋ, nə kà cəcuŋ sè' ye. A nə boŋ ghak də wèŋ ye lə mòk mətsetsə'rəə bòop bum sè ba yè'sə. ¹⁶ Nə yeè nə də wèŋ mègù yəyarə fana mɔ nə te fis mak weŋ mɔ cùhu mɔ fo'. ¹⁷ Wèŋ sə duk də wèŋ ŋgàa rəŋsi nə ye ŋgàa ghàk də wèŋ sə kà yumok jamə. Wèŋ sə duk vè'nə, nə kà rì də wèŋ co bwiŋ koksə manziŋ bohòwèŋ rì. Wèŋ ŋgàa jìŋ, sə gi mbwè to, nə ye ŋgàa ntwi lis. ¹⁸ Ye də mɔ sə tip weŋ duk də, wèŋ və kə ywiŋ guù sè wo a tè rəŋsə yà' daaŋ, daaŋ bohòmù, ya ŋga wèŋ tse' ghàk. Wèŋ kə ywiŋ jəŋ cək fəfop sè' bohòmù ya ŋga wèŋ lok marè'tu awèŋ fo', nə ywiŋ ncèp sə ya ŋga wèŋ gesə mɔlisè wèŋ ya wèŋ ye bum. ¹⁹ Mɔ jwagè ŋwè nə mɔ dzəm yi, nə taksə sè' yi nə, ya ŋga yi tse' ŋkərə. Ye də wèŋ ye cəcuŋ, nə bwi fa-a bup awèŋ ŋkwèŋ. ²⁰ Wèŋ ye, mɔ tə sə ncùhu, nə sə kum; a ye-a ŋga ŋwè nə yi yuk ŋgi àm nə muk fa mɔ ncùu sə fana, mɔ nə ni lo munda'à yi anə. Mɔ ni lòmɔbwa, vesi zə be'lə beŋ mvwe' mò'fis. ²¹ Nwè nə yi təŋ-a guguŋ tètè nə kə ghak mèmumsè fana mɔ nə fa yi mandzè ŋgòcu vesə mɔmvwe' kapràk àm. Yi nə cum be'lə venə mvè'nə mɔ ànə ghak yàm sè', nə kə cum be'lə ves Tè' àm mənə kapràk ye. ²² Nwè nə yi tse'-a ntu' ŋgòyuk bum bə zeŋ, yi yu'rə-a bum sè Yòŋsə Nwi sè tsè' fa coos sə.>>

4

Jon Yə Kapràk Nwi Məbu

¹ Yà'sə ànə ca wes me fana mù ye fe'lə yumok sèmok. Mù à yə nga ncùu sè məbu mùhu nòto. Mù yuk fe'lə ngi nè nà' à cèp co ntəŋ nè mù à yuk to nà' fa' mantombi nà'a. Yi to mə, nə duk də, <<Kok və feŋ ya mə niŋtsok fa wu bum sè yà'a nè kè ye ntsə'mòk.>> ² Anə geŋ Yòŋsè Nwi kə kotse' mə ve'ε ghà ànə. Mù ye kapràk məbu anə nga ñwè cu mbwa. ³ Si ñwè nè yi à cu məmvwe' kapràk nə à sè bà'a rəŋ kə' ncòm bèbaŋ bə fəfop wèŋ, co nsàap liis mok sè wo togè yà' də Damùn nə ye Rubi. Mvəmvòk à gùm dzòoŋ kapràk nə. Nà' à tse' ncòm lis nè wo togè nà' də emerà, yà'a co ncòm ngaŋ sè fi. ⁴ Mù à yə fe'lə kapràak mok hum ba-ncòp-kwè. Yà' à təəŋ gùm dzòoŋ gèsə lòkapràk mòk nè ghaŋ nə mʉtsətsə'rè. Mù ye bù ñkwàha bwì sè' hum ba-ncòp-kwè nga wo nitse' cèək sè fəfop, nə cum yak mənə kapràak yè'sə. Wo à ta tse' tàam ñkum mʉtuhù wo. Tàam sè à ye sè wo à gù yà' bə guù lòoŋ. ⁵ Mbùŋ à sè bà'a, nə sè cwìŋ və mvwe' kapràk nə ve'ε nèbup. Mù ye kàk sàmba nga yà' sè kəə rəŋ mvwe' kapràk nə ve'ε bəəmm. Kàak yè'sə à tə bə tu yòŋsəə Nwi sè sàmba sè. ⁶ Mù ye tèm mòk mantombii kapràk nə. Tèm nə à sè rəŋ ve'ε njàaŋ.

Mù à yə fe'lə yusəmok kwè nga yà' tse' yòŋsə. Wo təəŋ dzooŋ kapràk nə. Wo à tse' lis ñkəuŋntèŋ. Lis sè à ye məni'i wo, ma si bə məŋkwèŋ wèŋ pwe'. ⁷ Nè mantombi nə à səsə co gwim. Nè ba səsə ye co ndu-mbòŋ. Nè tɛ' à tse' si sè yà' səsə si ñwè. Nè kwè nə à səsə ye co mpi nè yi sè dzòoŋ dzòoŋ. ⁸ Nè fòpwe' à tse' bàp ntùŋfu. Ni' awo sè à ye gù liis-lis, bə sè ñkwèŋ bàp mwè pwe'. Wo sè yəm ñki nùm bə ndzəm, nə kà tɛŋsə lok. Wo sè yəm duk də,

<<Nwi, wu rərəŋ, wu rərəŋ, wu rərəŋ.

Wù à ye to wù, cu nga'a sè' wù,

Anə kè vè ntsə'mòk sè' wù.

Tà mayumòk, Tà mayumòk wu Tà, Nwi nè ghaŋ nə.>>

⁹ Bum sè kwè sè wo à tse' yòŋsə sè à sə yəm ñki ñgòkùksə nə sə kwasə liŋ ñwè nè yi à cu mənə kapràk nə. Yi nè yi cu mvèsè nè mvèsè. ¹⁰ Wo yəm ve'nə fana bù ñkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sè wèŋ gbə sè nze, nə kùksə yi sè'. Wo cok noŋsə tàam awo sè mantombii kapràk ye nə, nə sè duk də,

¹¹ <<Mbè, Tà, nə ye Nwi,

wu kəkurè bohòbwi ñgòkùksə wu, wəp wu nə fa wu ñaŋ.

Bəsè wù à gù bum pwe' wù.

Wù à tsərə kok sè' wù də bum pwe' ye.>>

5

Wo Sə Kùksə Mo Nsùŋgaŋ Nè Yi A Lòkok Mvwe' Kpə

¹ Anə geŋ, mù ye nga ñwè nè yi cu mənə kapràk nə kotse' ñwàk mòk bo ma zə. Nwàk nə à ye nsàp nè co wù lim nà'. Wo à còm nà' ma məŋkwèŋ bə ndzə ntòpwe'fo'. Wo jəŋ liŋ, nə lem lok nà' bə zəŋ bòp sàmba. ² Mù ye masinjà Nwi mòk nè yi tse' ñaŋ, yi sə fuŋ bə ñaŋ də, <<Ñwè nè yi kùrə co yi yep fis to liŋ yè'e, nə firə to ñwàk nè'e ndà?>> ³ Nwè à ka nè mò'fis məbu kè sè nzeŋgòŋ kè mvwe' bù kpəkəpə àlɛ nè co yi muk nà' yeŋ. ⁴ Mù à yə ve'nə, waŋ ko mə bùusè ñwè nè mò'fis co yi muk nà' à ka yeŋ. ⁵ Fana ñkwà'ñwè mòk mʉtsətsə'rəə sè hum ba-ncòp-kwè sè à duk mə də, <<Tsəp; kà wa bùusè ñwè nəmòok yo nè co yi muk. Yèè, ñwè nè wo to yi də Gwim nè yi tesə mvwe' bòp lak Judà, nè yi ñgwì ñkum Devìd nà'a kəkurè ñgòyep fis liŋ sè, nə muk ñwàk nə. Yi à ghak bum pwe' yi.>>

⁶ Fana mù ye Mo Nsùŋgaŋ mòk nga yi tə mʉtsətsə'rəə kapràk nə bə bum sè kwè sè wo tse' yòŋsə sè. Bù ñkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sè wèŋ təəŋ gùm gesə lo yi mʉtsətsə'rè. Nsùŋga nə à sè yəəŋ co wo à zə yuk yi mantombi laŋ. Yi à tse' ndoŋ sàmba, nə tse' lis sè' sàmba. Lis sè sàmba yè'sə à sè təəŋ mənə tu yòŋsəə Nwi sè sàmba sè yi à tumsə vesə yà' sənə nzeŋgòŋ ma nè fòpwe' sè. ⁷ Fana Mo Nsùŋgaŋ nə və, nə kə jəŋ ñwàk nè nà' ye ndzənə bo ma zəu ñwè nè yi cu mənə

kapràk nè. ⁸ Yi ànə jəŋ ɲwàk nè vɛ'nə fana bum sè ɲwəm kwè sə bə bù ɲkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sə wèŋ bùhɛ mantombii yi anə sə nze. Ndàaŋwè à tse' luŋ, nè tse' ɲgàp nè wo à gù bə guù bə làmindà ca. Làmindàa sə à təəŋ mənə tu piriyaà bùu Nwi pwe'fo'. ⁹ Wo à yəm ɲkì nè fi. Wo sə yəm də,

<<Wu kəkurè ɲgòjə ɲwàk nè, nè yep fis liŋ sə.

Bəsə wo à zə wu fana wù ywiŋ fa Nwi bwì sənə nzenɡònə pwe' nè pwe' bə kpɛ yònə.

Wù à ywiŋ vè wo mvwe' bòop lak pwe', mvwe' ncèep lak pwe' nè ye mvwe' ɲgwii bwì pwe'fo' sè'.

¹⁰ Wù a gù wo ɲgòye mok mvwe' gaŋ ɲkum Nwi, nè gù wo ɲgòsə fa gùrè co ɲgàa fa satikà'a sè ɲgòkùksə Nwi.

A sè' wo sè wo nè kok ɲkum sə nzenɡònə anə.>>

¹¹ Mù à kùk fe'lə mok fana mù ye mas- injaa Nwi, nè yuk ɲgii awo. Wo à ye vɛ'ɛ ncùhù malà' co wù kà ta to. Wo à təəŋ dzòoŋ kapràk nè bə bum sè ɲwəm kwè bə bù ɲkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè sə wèŋ pwe' mɛtsətsə'rè. ¹² Wo sə yəm fuŋ fis duk də,

<<Oòwù Mo Nsùŋgaŋ nè wo à zə,

Wu kəkurè ɲgòtse' ɲəŋ.

Wu kəkurè ɲgòtse' ghàk

Wu kəkurè ɲgòtse' ɲkərè pwe'.

Wu kəkurè ɲgòtse' yònə.

Wu kəkurè wù co bwì pwe' kùksə wu.

Wu kəkurè co bwì kwasə wu.

Wu kəkurè co liŋ yoo yam lo man- tombi.>>

¹³ Anə geŋ mù yuk ɲgii bum sè mabu bə sə nze nè ye sè wo cu ma sə mbwè nzenɡònə wèŋ pwe'. Mù yuk ɲgii bum sè ma sə ndzəpə bə ɲgii bum sè yà' tse' yòŋsə ɲga wo cu-a sè ma fòkè fòpwe' nè pwe', ɲga wo sə yəm ɲkì. Wo sə yəm duk də,

Vès kwasə wù nè wù cu mənə kapràk,

Nə kwasə Mo Nsùŋgaŋ nè sè'.

Vès kùksə wu, nè yamsə liŋ yo.

Vès sə duk də kapràk yònə ye gaŋ yoo mam gəgeŋ fo' mvèsə nè mvèsə.

¹⁴ A nè ye vɛ'nə, yum sè kwè sə wèŋ kwi' də, <<A ye vɛ'nə.>> Fana bù ɲkwàha bùu sə wèŋ bùhɛ sə nze, nè kùksə yi.

6

Mo Nsùŋga Nə Ye ɲgòYep Fis Liŋ Sè Samba Sə

¹ Anə geŋ, mù ye ɲga Mo Nsùŋga nè yep fis to liŋ nè mò'fis mvwe' liŋ sè sàmba sə. Yi à yep ntəŋ, mù yuk ɲgii yum sè wo kwè sə mòk. ɲgii nè à cèp bə ɲəŋ co mbùŋ sak yi vɛ'ɛ. Nà' cèp də, <<Tesə vèə.>> ² Mù ye fe'lə nàmbà'rè nè fəfop ɲga nà' tesə vèə. Mù ye ɲga ɲwè nəmòk yi kok cu mənə nàmbà'rè, nè kotse' wòmŋgiŋ ndzə bohòyi. Wo à fa yi tàm ɲwè nè ghaŋ mòk. Yi à lòsə ɲgòghak lòmok sè ɲkuŋ.

³ Mo Nsùŋga nè yep fis liŋ nè ba, ɲgii yu nè ba cèp sè'. ɲgii nè duk də, <<Tesə vèə.>> ⁴ Nàmbà'rè nè bəbaŋ tesə və ɲga wo fa ɲwè nè yi kok cu mbwa nè ɲəŋ ɲgòkə jə fis lògesə fifi sənə nzenɡònə nè ya bwiiŋ lùlù, nè zə ni'. Yi à kotse' fèk nè ghaŋ ndzə bohòyi sè'.

⁵ Yi yep fis nè tɛ', yu nè tɛ' cèp sè' də, <<Tesə vèə.>> Mù ye ɲga nàmbà'rè nè səsəŋ tesə vèə. Mù ye ɲga ɲwè nè yi kok cu mbwa nè kotse' kilù ndzə bohòyi.

⁶ Mù yuk gù co ɲgii mòk cèp vèsə mvwe' bum sè kwè sə duk də, <<ɲwèe nè jə mbàam sè yi fàk yiskok nùmbu mò'fis, nè ywiŋ ndooŋ rɛès tɛ', nè jə fe'lə sè' mbàam ntsə' fàk mòk, nè ywiŋ ndooŋ gòmbi ntùŋfu.>> Yi duk fe'lə sè' də, <<Wèeŋ kà mve' nè ye rùk gù bəpsə.>>

⁷ Fana Mo Nsùŋga nè yep fis fe'lə liŋ nè kwè. Mù yuk ɲga yum sè ɲwəm sè nè kwè cèp də, <<Tesə vèə.>> ⁸ Mù ye nàmbà'rè mòk nè yi kpɛ ncòm dèmm vɛ'. Liŋ ɲwè nè yi à kok cu mənə nàmbà'rè ènə à ye də Kpɛ. Nzenɡònə yòŋsəə bù kpɛkpɛ à sə bɛ' lòŋwè ènə sè' maŋkwèŋ. Wo à fa wo ɲəŋ də wo zə bwiiŋ bòp mò'fis sənə bòp kwè bə bùu sè sə nzenɡònə sə pwe'. Də wo zə wo bə fèk, nè jəŋ və ɲjè bə yiyaŋ nè ye fe'lə bə nàam sè bəp sè co yà' ko bwiiŋ.

⁹ Yi yep fe'lə liŋ nè tàŋ nə. Mù ye yòŋsəə bùu sè wo à zə wo də bùusè wo à dzəm Nwi bə zinə, nə sə tsoho ncèp ye nə wèŋ. Yòŋsəə bùu yè'sə à ye ma sənə mbwè kàm nè wo fagè satikà' bohòNwi fo'. ¹⁰ Wo à wa furə fis bə ñàŋ də, <<Oò, wùu Nwi Tà nè wù tse' bwiŋ pwe' wù. Wu rərəŋ nə ye zinə. Wù sə duk də vées nə cum mali fən, nə kə dzeŋ sèŋ ŋkuŋ ya nga wu nə sak bùu sè sə nzeŋgòŋ sè wo à zə ves yà'a, nə taksə wo-ε?>> ¹¹ Anə geŋ, wo fa cək nè fəfop bohòndaanwè pwe' bə tu. Wo tsok fa fe'lə yà' sè' də, yà'a cum yonşə tse' ntòvè'nə bùusè wo ka pwe'fo' ntòme wes. Wo də bwema yà'wèŋ mok sè wo sə fàk lo' bohòNwi cu li sè nzeŋgònə nə zə wo sè' ŋkuŋ.

¹² Mù ye fe'lə nga Mo Nsùŋga nə yep fis liŋ nè ntùŋfu nə. Mù kək à, nga nzeŋgòŋ sə tsòho vè'ε bə ñàŋ wù kà fàk. Nùm seŋ bùuŋ bìp, bìp, bìp co gàcək nè səsəŋ. Nwə ban bùuŋ ye co nduəm jwaàŋ. ¹³ Nkəŋkàŋ sə coho gbə tsoŋ mabu co bwe ŋgwii piàa sə yè' wo. ¹⁴ Ngùp ntòbu à nòm bisə vè'ε ywep kè' mò'fis, co wo lim gesə kəà. Nda pwe'fo' nə ye bə nze sè yà' à ye mətsetsə'rəə ndzəp pwe', à coho gesə fo'. ¹⁵ Bwiŋ pwe' à sòbo bə caŋ ŋgòkə swihi. Nkəŋkum wèŋ, bə ŋkwàha bwiŋ wèŋ, ŋkum sojà wèŋ, ŋgàa ghàk nə ye bə bùu sè wo tse' liŋ wèŋ, ŋkwèŋ bə bwe nze wèŋ pwe' à ca swihi. Mok à ca ni sənə mvòk, mok swihi noon kè' bə mbwèe lis wèŋ nduk. ¹⁶ Wo wan to nda bə lis wèŋ də yà'a kə kəəŋ gbə m̀ ni' wo ya ŋwè nè nà' cu mənə kapràk nà'a kà wo yə, ya wo caŋ gesə mvwe' ŋgə' nè Mo Nsùŋga də yi fa wo nə sè'. ¹⁷ Busè mvək awo ŋgòjòok vè laŋ, ŋgà mù' cùu nə kà ye.

7

Wo Naan Fa Bùu Izùre Wèŋ Mok Ncòm Nwi

¹ Yà'sə ànə me fana mù ye masinjàa Nwi kwè nga wo tə mvwe' tò'o nzeŋgòŋ kwè fo'. Wo à sə təəŋ fo', nə sə kotse' fəsə fəfəə sè bə tò'o nzeŋgòŋ sè kwè sè də ya yà'a kà cà. Fəfə à sə kà m̀mvwe'

nze nə cà, kà m̀ ndzəpè sè' cà, nə kà m̀ tühə sè' cà lok. ² Fana mù ye fe'lə masinjà Nwi mòk nè yi ànə tesə və ma ntonùm. Yi à kotse' yu nè ŋgòbèŋbo bə zeŋ ndzə bohòyi. A ye yu beŋbo nè Nwi nè yi cu ŋwəm nə. Masinjà Nwi nə à to fuŋ masinjàa mok sè kwè, sè Nwi anə fa wo ñàŋ ŋgòbəpsə nzeŋgòŋ, nə ye ŋgòbəpsə ndzəp sè'. ³ Yi tsok fa yà'wèŋ də yà'a kà nzeŋgòŋ kè ndzəp àε ntòbəpsə. Yi də yà'a yuk tètè tse'ŋga wo còm naan fa wes ŋgàa fàak Nwi wèŋ ncòm m̀ nza sihi ŋkuŋ. ⁴ Anə geŋ mù yuk mvè'nə wo tsè' də a bwi sənə sè wo tse' ncòm yè'sə m̀sihi wo sə. Wo à duk də a bwi ncùhù ŋkə mò'fis bə ncùhù hum kwè-ncòp-kwè, sè wo à tesə mvwe' buhu lak Izùre mò'fis, mò'fis. ⁵ Bùu sè wo à naan fa wo ncòm mvwe' buk lak Judà à ye bwi ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Rubè à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Gaad à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁶ Buk lak Asà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Naptalè à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Manasà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁷ Buk lak Saimə à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Levi à ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Izakà à ye ncùhù hum-ncòp-ba. ⁸ Buk lak Zebulòà ye ncùhù hum-ncòp-ba. Buk lak Jòsep à ye ncùhù hum-ncòp-ba, nə ye mvwe' buk lak Benjamè sè' bwi ncùhù hum-ncòp-ba.

Bwi Co Wù Kà Ta To Sə Kùksə Nwi

⁹ Yà'sə à mèe, mù ye fe'lə bwi vè'ε nduk nè nduk co ŋwè kà ta to. Bùu yè'sə wèŋ à tesə vè mvwe' bòop lak pwe', mvwe' ncèep lak zəzok nə ye mvwe' ŋgwii bwi pwe'fo' sè'. Wo à sə təəŋ mantombii kapràk Nwi nə nga nsùŋganə nə sè' fo'. Wo à nitse' cək sè fəfəp, nə kotse' maŋ ndzə bohòwo lòŋ. ¹⁰ Wo à sə fu torə fis m̀tsə duk də,

<<Nwi àvès nè yi cu mənə kapràk ye nə a fa ves lùŋ yi.

Yi fa càsə ves nà' ndzə bohòMo Nsùŋganə nə.>>

¹¹ Masinjàa Nwi pwe' à təəŋ dzòŋ gèsə lòkapràk nə, bə yum sè kwè sè wèŋ nə ye bə ŋkwàha bwi sè wèŋ m̀tsətsə'rè. Fana

masinjàa sè pwe' bùu sè nze, nè kuksè Nwì. ¹² Wo sè duk dè, <<A ye ve'nè.

A yi Nwì àvès nè nè yi kèkuk.

A kwasè yi, yi tse' ñkèrè pwe' yi.

A gurè kuksè yi, yi tse' ñàñ pwe'.

Lìj yee yam lo mantombi, gan ye kà lè yuk.

Yà'a ye ve'nè.>>

¹³ Ñkwà' ñwè mòk mò'fis à fek m̀ duk dè, <<Wù rì nsàp bù nè wo nitse' cèèk sè fèfèp yè'e, nè riñ mvwe' sè wo vèè à? >>

¹⁴ M̀ duk fa yi dè, <<Pàpa m̀ ka riñ, tsok fa m̀.>> Yi duk m̀ duk dè, <<Bùu sè wù sè yè wo yà'a, a wo sè wo à tèèj, nè ca tesè bè mvèk ñgè' nè b̀p nà'a.

Wo à c̀k fopsè cèèk awo yà'a bè nduèm Mo Ns̀ngan nè. ¹⁵ Nà'a njo nè wo tè mantombi kapràk Nwì nùm bè ndzèm,

nè sè kuksè yi m̀nda' à yi sè. Ñwè nè yi cu m̀ kapràk nà'a, yi nè ye bè yà'wèj nùumbu pwe', yumok kà wo g̀.

¹⁶ Njè bèj bè njè ndzèp nè kà wo mok ya yuk fe'lè, nùm kà wo mok sè' to tèn barè yuk.

¹⁷ A nè ye ve'nè bùsè Mo Ns̀ngan nè yi m̀tsètsè'rè mvwe' kapràk nà'a, yi nè ye co ganakù' àwo yi. Yi nè g̀msè lo yà'wèj mvwe' ndzèp nè nà' tse' lùn, wo no. Nwì nè yisè fis fa wo ndzèplis awo m̀ lisè wo pwe'.>>

8

Mo Ns̀ngan Nè Yep Fis Lìj Nè Sàmba Nè

¹ Yà'sè à cà gesè, m̀ ye nga Mo Ns̀nga nè yep fis lìj nè sàmba nè. Yi à yep nà' fana bum pwe' duk dok. Ñwè kà kwis, kwis lok tètè kè dzej mvèk mom sèsap ntèn. ² Fana m̀ ye nga'a masinjàa Nwì sè sàmba sè nga wo tè mantombi Nwì. Wo à fa wo pwe'fo' ntàn mò'fis, mò'fis.

³ Masinjà Nwì mòk à vè kè tèèj mvwe' kàm nè wo fagè Nwì satikà' fo'. Yi à kotse' tasà nè wo à g̀ nà' bè guè ndzè bohòyi. Wo à fa yi làmindà ñk̀ dè yi tèn torè be'lè yà' bè pìriyàa bùu Nwì wèj, m̀mvwe' kàm nè wo fagè Nwì satikà' mbwa nè. Wo à g̀ kàm nè nà' tè kè mantombi Nwì nè bè guè. ⁴ Ndindi làmindàa sè à lòkok

be'lè lòm̀tsè bohòNwì bè pìriyàa bùu sè wèj, ndzè bohòmasinjà Nwì nè. ⁵ Fana masinjà Nwì nè cup jèj mis mvwe' kàm nè. Yi naan mis sè m̀nè tasà nè, nè mak tsoon vesè yà' sè nzejgòn. Mvè'nè yi à mak tson yà' ntèn mb̀ ba'a lièn, nè sa'rè nè b̀p fana nzejgòn nè tsoho.

Ntàn Sè Kwè Sè Mantombi Sè

⁶ Yà'sè à cà, masinjàa Nwì sè wo sàmba sè wèj à f̀h̀ ñgòfèp ntàn sè wo kotse' sè. ⁷ Masinjà nè mantombi à fèp nè nje. M̀ ye nga ñgwiñ sè wo tòrè yà' bè mis nè ye nduèm gb̀ tson sè nze.

Nzejgòn sè, co wo à g̀psè-a nà' b̀p tè', ye dè sè fis b̀p mò'fis. T̀ sè nzejgòn à sè wes sè' co b̀p mò'fis sènè b̀p tè' sè'. Ñgan sè sè nzejgòn nè pwe' à sè sè' ve'nè.

⁸ Anè gèj, masinjà nè ba fèp ntàn nè nje nè sè'. M̀ ye yumòk co nda ve'è nga nà' sè k̀ bè mis. Wo jèj nà', nè kè mak gesè sè ndzèpè pwò. ⁹ M̀ ye nga wo à g̀psè-a ndzèp pwe'fo' b̀p tè', ye dè b̀p mò'fis à bùu wes nduèm pwe'.

Bum sè yà' tse' yònsè sè ndzèpè pwe', b̀p mò'fis sènè sè tè' à k̀ wes sè'. Fana b̀p ñgwes tosè ndzèp mò'fis sènè sè tè' à b̀p wes sè'.

¹⁰ Masinjà nè tè' à fèp nè nje. Ñkèjkan mòk nè ghan nè nà' à sè k̀ co kàk à yèèj m̀bu. Nà' à tsè mbwa, nè kè gb̀ m̀ ndzèpè, nè ye mvwe' bwe ndzèp tesègè sè'. Wo à g̀psè-a ndzèp pwe' b̀p tè', ye dè yi à gb̀ m̀nè b̀p nè mò'fis.

¹¹ Lìj ñkèjkan nè à ye dè C̀c̀k. Nà' à gb̀, b̀p ndzèp nè mò'fis sènè b̀p tè' à c̀k b̀p wes pwe'. B̀u sè wo à no ndzèp nè à k̀ ve'è ẁriñ.

¹² Masinjà nè kwè fèp ntàn nje. Yi à fèp, yà' ko tìj fis nùm ma b̀p mò'fis sènè b̀p tè', nè ye ñwè sè' ve'nè. Yà' à ko ñkèjkan sè' b̀p mò'fis sènè b̀p tè'. A nè ye ve'nè fana b̀p marej àwo sènè sè tè' à liñ. Maràn bè nè ndzèmè pwe', marej à ka yèj mvwe' b̀p mò'fis sènè tè'. ¹³ M̀ à k̀ fe'lè, m̀ ye nga m̀ mòk sè dzòon m̀bu sèsap. Yi kè' d̀ksè ñgùj duk dè, <<Ghèghi', ghèghi', ñgè' èè. A nè ye ñgè' nèb̀p bohòb̀u sè wo cu sè nzejgòn, ghà

nè nga wo yuk mvè'nè masinjàa sè wo bwehe cu te' yà'a fuəp ntàaŋ awo.>>

mò'fis lè tə ve'nə. Cu mali ŋgə' ba sè yà'a nə və ŋkuŋ.

9

Ntàn Nè Tàn Nə

¹ Anə geŋ, masinjà nè tən fuəp ntàn nje. Mù ye nga ŋkəŋkən mòk gbù tson mabu. Wo à fa ki sè ŋgòmùk ncùu wə sè yà'a kà lègè yà'a bohòyi. ² Ŋkəŋkən nə à mùk ncùu sə fana ndindi kok ca sik, sik, sik co wo tè kòp nè ghaŋ. Ndindi sè à sè lòmabu, nə kə lok nùm bə ntòbu nə pwe' mpaan. Maran bəuŋ co a ndzəmè. ³ Ŋgwim à tesə tson məmwe' ndindi sè ve'ε wuriŋ, nə kə lok nzeŋgòŋ pwe'. Wo gəŋ bə nsap nən mòk ve'ε co nsap ŋgam mòk nè wo togè nà' də səkopiyòna'a. ⁴ Wo à tipsə ŋgwim sə də, yà'a kà bum sè yà' to tesə kok ma sə nze nè mò'fis zu bəpsè lok. Wo də yà'a taksə megu bəu sè yà'wèŋ ka ncòm Nwi mə nza sihi wo tse'. ⁵ Ka də ŋgwim sə zə bəu yè'sə wèŋ sè' yeŋ. Wo taksə yà'wèŋ, nə fa wo ŋgə' mənə ŋwə tən. Ŋgə' nè wo yeŋsə fa bəu yè'sə nə, aco sə ta wo səkopiyòve'ε. Səkopiyò nə ta-a ŋwè, nà' yaan cep casə mvè'nè nu tagè ŋwè. ⁶ Mənə ŋwə sè tən yà'sə, bwiiŋ nə lap kpə bəu. Bwiiŋ nə dzəm ve'ε wuriŋ də kpə ko gesə lo wo, kpə kà wo sè' ko.

⁷ Ŋgwim sə à səsə co nàambà'rè sè wo fəhu yà' ŋgòkè màk dzè' fo'. Yumok ye mətuhù wo co tàm ŋkum nè wo gu bə guù. Si awo à səsə si ŋwè. ⁸ Nəəmtu awo à ye co nəəmtu bəba; nzòŋ awo cəp co nzòŋ gwim. ⁹ Wo à təhə lok ŋguuŋ awo bə bap yumok co nteŋ, fana mvè'nè wo à sə dzòŋ, bəap awo sə cwiiŋ co bəp nàambà'rè sè sè lòyu nè wo togè nà' də cariyòna'a mwe' dzè'. ¹⁰ Wo à tse' ntəŋsə səsap co ntəŋsə səkopiyò. Wo à sə ta taksə bwii mənə ŋwə sè tən sə bə ntəŋsə yè'sə. ¹¹ Ŋkum awo nè yi tse' wo nə, a masinjà nè yi tse' nən bə wə sè yà'a kà lègè sə. Bəu Jus wèŋ to yi bə ncèep lak awo də Abadòŋ fana bəu Gris wèŋ to yi yàwo də Apoliyòŋ. Liŋ ye yè'sə duk də, Ŋgà bəpsè bum. ¹² Yà'a mvè'nè ŋgə' nè

Ntàn Nè Ntəŋfu Nə

¹³ Anə geŋ, masinjà Nwi nè ntəŋfu nə fuəp ntən nè nje. Yi à fuəp, mù yuk nga ŋgi mòk sə tesə vè mwe' njoŋ gəp sè kwè, sè kàm nè wo à gu nà' bə guù nə; kàm nə təŋgè mantombii Nwi. ¹⁴ Ŋgi nə duk fa masinjà nè ntəŋfu nè yi tse' ntən ndzə bohòyi nə də, <<Fiŋ mè'rə masinjàa mòk sè kwè sè wo à ki nòŋsə wo mwe' ndzəp Yufèretis yà'a.>> ¹⁵ Wo fiŋ me'rə wo ya wo lo kə zə wes bəp bwii mò'fis sənə bəp te'. Wo à ki nòŋsə wo ŋgòtək mvək ànə, sənə numbu ànə, bə ŋwə ànə sənə ŋkà'ŋgòŋ ànə. ¹⁶ Bəu mòk à ye ŋgàa ko' nàambà'rè sè'. Wo tsok mə də bəu sè wo kok yàwo nàambà'rè pwe' à ye malà' ŋkà ba. ¹⁷ Sè' mvək ànə mù ye mali nàambà'rè sə bə bəu sè wo a kok yà' sə sè'. Wo à nitse' nteŋ mòk mənəguu wo, yà' sə bəŋ co mis, nə sə seŋ co nswəŋbə, nə sə barə co ni' ndu tətəm sè'. Nàambà'rè sə à tse' tu awo co tu gwim. Wo nè cù, mis bə ndindi nə ye zok ŋkəŋ sə rəm duk tesə kwàa nəbəp. ¹⁸ Bum sè te' sè yà' à sə tesə kə cùhu yè'sə, a zeŋ sè yà' à zə wes bəp bə nè mò'fis sənə bəp te' sə. ¹⁹ Nəan nàambà'rè sə à ye kə cùhu bə mà ntəŋsə wo. Ntəŋsə awo sə à ye co tu no ve'ε. Wo à sə taksə bwii bə nsap ntəŋsə ànə ve'nə.

²⁰ Bəu sè wo à ka yàwo sənə ŋgə' ènə kpə, à ka ntəm awo kupsə. Wo à sə kùksə mali yòŋsə zə' nə ye bum lak co rùm sè'. Wo à jə nteŋ co guù, bə siva nə ye bron wèŋ, nə gə rùm sə fo'. Bəu mòk gə yàwo bə lis, mòk gə bə tə sè'. Wo à sə kùksə bum sè wà yè'sə ve'nə nga kaco yà' ye bum yeŋ, nə kà bum sè' yuk, nə kà sè' gi. ²¹ Wo à ka də wo kupsə ntəm awo nə kà bwii mòk zə sè' duk. Wo à sə tesə mali rəm fo', sə ko sàhà, nə sə yəyè.

10

Masinjà Nwi Mòk Jə Və Məŋwək Mòk

¹ Mù à yə fe'lə ma ŋkəŋkəm masinjà Nwi mòk nga yi tse' mabu. Cək nè

yi à nitse' mɔ ni'i yi, à ye mbàk, fana mvəmvòk naan dzooŋ yak mɔ tuhù yi. Si ye sɔ kɔə co nùm, kùu ye ye co a ntsen mis nè ghan. ² Yi à mùk tse' mɔnwàk mòk nè jo vɛ'ɛ ndzə bohòyi sè'. Yi à təəŋ, yi tes kùu ye sè ma màk mɔ ndzəpè, nè tes sè ma ŋkwip mɔ ŋkà'a. ³ Yi à to fuŋ bə ŋgì nè ghan co gwim sɔ cwì yi vɛ'ɛ. Mvək nè yi à to vɛ'nə, mbùŋ sak kè' sàmba ŋgòdzəm fəsə fa yi. ⁴ Ŋgì mbùŋ sè sàmba sɔ à sa' vɛ'nə fana mɔ də mɔ com bum sè wo cèp sɔ. Ŋgì mòk cèp vesə bohòmù mɔbu də, <<Kà yà' còm, ya ŋwèe kà yà' rì. Yà'a cum swihi vɛ'nə.>>

⁵ Anə geŋ, masinjà nè yi nè tes kù ma mòk sɔ ndzəpè, nè tes mòk mɔ ŋkà'a nè fis tse' kok bo ye sè ma màk mɔtsè, ⁶ nè keŋ bə liŋ Nwì nè yi cu ŋwəm nə. Yi à kèŋ Nwì nè yi à gù ntòbu, gɔ nzeŋgòn nè gɔ ndzəp, nè ye bə bum sè yà' cu sənə bum yè'sə pwe'fo'. Yi də, <<Mvək ka ŋgòcàsə mok yeŋ. ⁷ Mvək nè masinjà nè sàmba nè fəəp ntəŋ nje, fana bum sè Nwì à sɔ fùhɔ swihi yà'a nè tesə və jəja fana yi gɔ wesə yusè yi à sɔ dzəm ŋgògù sɔ. Yà'a nè ye megu mvə'nə yi tsè' fa ŋgàa tsòhòbum Nwì wèŋ sɔ.>>

⁸ Mù yuk fe'lə ŋga'a ŋga ŋgì nè nà'a nè cèp to mantombi fa' mɔbu cèp bohòmù də, <<Dù, nè kə jəŋ mɔnwàk nè ndzə bohòməsinjə Nwì, nè yi mùk tse' nà', nè tes kù ma mòk sɔ ndzəpè ma mok mù ŋkà'a nà'a.>> ⁹ Fana mù kə duk fa masinjà nè də yi fa mɔ ŋwàk nə. Yi duk mɔ də, <<Kòzɔ. Nà'a nè ye kə cùhu wù lələm co nu, nè ye sɔ vəə wù bɔp.>> ¹⁰ Mù à jə ŋwàk nə, nè zɔ nà'. Nà' ye kə cùhu mù anə lələm. Mù à mi gèsə nà' sɔ vəə, nà' kə ye ca bɔp. ¹¹ Wo à tsè' fa fe'lə mɔ də, <<Nwii nè gɔ mali wu ŋgòrì bum ye mok ŋga wu tsoho yà'. Bum sɔ nè ye bə liŋ tò'o lak wùriŋ, nè ye bə bòop bɔbɔ sè wo tse' ncèp zəzok, nè ye ŋgwii bwì sè' wùriŋ bə ŋkəŋkum awo sè'.>>

11

Bwì Ba Sə Tsòho Ncèp Nwì

¹ Anə geŋ, wo fa mɔ rərəŋ mòk nè wo fàkgè bum bə zeŋ, nè duk mɔ də, <<Dù,

nə kə fuk ja'a ndap Nwì nè ghan nè bə zeŋ, nè fuk kàm nè wo fagè Nwì satikà' mbwa nà'a sè'.>> Wo à tsè' mɔ sè' də mɔ fuk wes, mɔ taŋ bɔbɔ sè wo cu mbwa ŋgòkùksə Nwì sè' pwe'. ² Nə kà mvwe' sè yà'a ma sɔ mbiŋ yà'a fuk. Wo də mɔ me'rə yà'sə vɛ'nə bɔbɔsè yà'a mvwe' sè wo à mè'rə fa fo' bohòbɔ lakmvum. Wo nè gi nəŋ ntəm lak nè rərəŋ anə mɔnə ŋwə hum kwè-ncòp-ba. ³ <<Mɔ nè tumsə bɔbɔ am bwìŋ ba, wo nè nitse' gàa cəək sè wo wagè kpɔ bə zeŋ yà'a. Mɔ nè fa wo ŋəŋ ŋgòtsòho ncèp Nwì mɔnə nùumbu ncùhù mò'fis bə ŋkà ba, bə hum ntùŋfu.>>

⁴ Bɔbɔ sè ba yè'sə, wo yà'sə co nsàp tɔ nè yi zəmgè ŋgwì wo sɔ to nà' də Olip nà'a. Wo ye fe'lə sè' bwe teberəə laàm sè ba sè yà' tə mantombii Tà nè yi tse' nzeŋgòn yi nə. ⁵ A ye-a ŋga ŋwə nəmòok duk-a də yi gɔ wo bɔp, mis tesə kə cùhu wo, nè teŋ vəpsə bɔbɔ sè wo də wo gɔ bɔp sɔ. A nè ye yà'sə mok vɛ'nə də ŋwə nè yi duk-a də yi gɔ wo bɔp pwe', ŋgəŋgəŋ kpɔ megu kpɔ. ⁶ Mvə'nə wo nè sɔ tsoho ncèp nè Nwì nè fana, wo nè tse' ŋàaŋ sè aco wo lok ntòbu, mbùŋ kà li. Wo nè tse' ŋàaŋ sè ŋgògù ya ndzəp pwe' bɔbɔ wes ndɔəm sè'. Wo nè tse' ŋàaŋ sè aco wo to və nsàp ndònə wo dzəm pwe' sɔ nzeŋgòn anə. ⁷ Wo tsòho wes ncèp nè fana nàm ŋgaŋ nè bɔp nè yi cu sənə wɔ sè yà' kà lègè nè nè tesə və, bə yà'wèŋ lɔ. Nàm ènə nè ghak wo, nè zə wo. ⁸ Vèeŋ ni' awo sɔ nè noon sɔ ntòmandzè lak sè wo te'lə Tà àwo fo' muntəəŋ sɔ. Wo a to fa lak yà'sə liŋ ŋgònitsə' mvə'nə yà' cu duk də lak Sodòm bə lak Ijip. ⁹ Bwìŋ nè tesə və mvwe' bòop lak sè sənə nzeŋgòn nè pwe' nè pwe', lak nè mò'fis nè kà bwehè cu. Wo nè və, nè kə kək ja'a vèeŋ ni' bɔbɔ yè'sə mɔnə nùumbu te' bə bwes, nè kà dzəm də ŋwèe tuuŋ yà' dzəm. ¹⁰ Bwe nzeŋgòŋ nè kwa kpɔ bɔbɔ sè ba yè'sə vɛ'ɛ wùriŋ. Wo nè kaŋ kpɔ sɔ, nè sɔ fa ke' bwì bum wà nduk nè nduk. Wo nè sɔ kwa vɛ'nə də bɔbɔsè yà' à sɔ tsòho ncèp Nwì, ncèp nè sɔ jə və fa wo ŋgə' wùriŋ.

¹¹ Nùumbu sè te' bə bwes sɔ à càa, Nwì yonəsə gesə fa wo yòŋsə, wo yəəŋ fəsə

sèmok. Mvè'nè wo à lòkok, wuə ko bùu sè wo à yə wo sè vɛ'ɛ nèbɔp. ¹² Anə geŋ, bùu sè ba yè'sə yuk ŋga ŋgi ŋwè mòk sè to vèsə wo mɔbu bə ŋàŋ duk də, <<Wèeŋ kok və mbwinə.>> Bùu sè ba sè wèŋ à lòkok lòmɔbu ndzənə mbàk ŋga bùu sè wo sè bèŋ yà' sè wèŋ sè yə bə lis. ¹³ Mvèk ànə à ye ntèŋ fana nzeŋgòn tsoho bə ŋàŋ wùriŋ. Lak sè wo à ye fo' sè, bɔp nè mò'fis sənə bɔp hum à kəəŋ gbù bɔp wes pwe'. Nà'a kəəŋ vɛ'nə, nè zə bwì ncùhù sàmba. Bwees bùu mòk sè wo à bwehe cu sè à wəp vɛ'ɛ wùriŋ fana wo kuksə nè yamsə liŋ Nwi nè mɔbu nè. ¹⁴ Yà'a mvè'nè ŋgə' nè ba nè lè tə vɛ'nə. Ŋgə' nè tɛ' nè və mali mvèk ghàr.

Ntàn Nè Sàmba Nə

¹⁵ Masinjà nè sàmba à fɔəp ntàn nè nje nè fana mù yuk ŋga ŋgi bwì sè cèp vèsə mɔbu. Ŋgi sè sè cep bə ŋàŋ duk də, <<Mvèk kə dzèŋ laŋ nè Tà Nwi àvès bə Krest nè yi ànə tumse lo nà' sè nzeŋgòn nè kok gaŋ nzeŋgòn nè laŋ.

Wo nè cum maligeŋ ŋkum mòk wo mvèsè nè mvèsè.>>

¹⁶ Anə ye vɛ'nə fana, bù ŋkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè, sè wo cu mənə kapràk sè wèŋ gbù sè nze mantombii Nwi, nè kuksə yi. ¹⁷ Wo duk də,

<<Wùu Nwi Tà, nè wù tse' ŋàŋ pwe', Wù à ye to mantombi wù, cu mali ŋga'a sè' wù.

Vès kwasə wùriŋ mvè'nè wù a jə ŋàaŋ yo sè yà' yam vɛ'ɛ sè, nè kotse'e nè nzeŋgòn nè bə zeŋ.

¹⁸ Bwe nzeŋgòn a sè jòk bohòwù, Fana mvèk njòŋgòjòk kàrəə nè sè' nè wu nè sak bù kpəkpa.

A sè' mvèk nè wu nè lak ŋgàa fàha yo sè wo à sè tsòho ncèp yònə.

Wu nè lak bùu yo pwe'fo', ŋkwàha bwì nè ye bweŋke' sè'.

Nè'e sè' mvèk nè wu nè bɔpsə bùu sè wo à sè bɔpsə nzeŋgòn nè.>>

¹⁹ Wo à cèp wes vɛ'nə fana ndap Nwi muhu noon mɔ ntòbu to. Mù ye casə gèsə lo ŋkùp nè nà' tə mənə tu rùk nè Nwi à zə bə bùu ye nè mbwa. Fana mbùŋ sè ba'a,

nə sə cwɪŋ. Nzeŋgòn à tsòho, ŋgwɪŋ sə gbù ye' tsoon sè' nèbɔp.

12

Jon Yə Nwà Nəmòk Nə Ye Bə Njòron

¹ Anə geŋ nsàp yumòk yəəŋ mɔbu nè nà' ghak mɔ mətuhù. Nwà nəmòk, ŋga yi nitse' nùm mɔ ni'ì yi, nè nəŋ tes kùu ye mɔ nè ŋwɔ. Yi ta tse' tàam ŋkum bə ŋkəŋkàŋ mbwa hum-ncòp-ba. ² Mvèk à kàrə yi də yi dzə mwe, fana yi sè waŋ torə fis ŋga mo nè sè lum yi.

³ Yumòk nè nà' à ghak mɔ à yəəŋ fe'lə mɔbu anə sèmok. Mù à yə ma ŋkùŋkùm njòron mòk nè bèbaŋ ŋga yi tse' tu sàmba bə ndon hum. Yi à ta tse' tàam ŋkum bə tu ye sè mò'fis, mò'fis lòon fo'. ⁴ Yi à lèp kùrə màk tson ŋkəŋkàŋ sè nze, bɔp mò'fis sənə bɔp tɛ' bə ntəŋsə ye. Yi à təəŋ kə mantombii ŋwà nè yi sè ghà mwe nè də ya yi ko zə mo nè ghà nè wo dzə nà'. ⁵ A ka sap, ŋwà nè dzə mombam. Yi nè ye ŋkum bohòlak sè sè nze pwe', nè sə sak bə ntò' nteŋ ndzə bohòyi. Wo à dzə fis mo nè ntèŋ, wo le' jəŋ yi, nè caŋsə gesə lo yi mvwe' kapràk Nwi nè. ⁶ Nwà nè yi à dzə mo nè à ca lòye ŋgəà mvwe' sè Nwi à fàhu nòŋsə fa yi. Wo nè sə jəŋ ŋkərə bohòyi fo' mənə nùumbu ncùhù mò'fis bə ŋkù ba bə nùumbu hum ntùŋfu.

⁷ A nè gèŋ, dzè' tesə mɔbu. Masinjà Nwi mòk nè ghaŋ nè liŋ yee Makè nà'a bə masinjàa ye wèŋ à təəŋ ŋgòlù njòron nè bə masinjàa ye sè'. ⁸ Makè wèŋ à ghak wo fana wo kà mòk dzəm də yà'a cum fe'lə mɔbu mòk dzəm. ⁹ Fana wo à jə njòron nè, nè mak tson vesə yi sè nze bə masinjàa ye sè wèŋ pwe'. Ŋkùŋkùm njòron ànə, a rərəŋ no nè liŋ yee Satà, ŋkum ze' sè bɔp wèŋ. Yi à sè bərə bwì sè nzeŋgòn pwe' sè' yi.

¹⁰ Fana mù yuk ŋgi mòk nè ghaŋ ŋga nà' sè cèp vèsə mɔbu duk də, <<Lùŋ nè nà' tesə vè bohòNwi àvès kə tsèŋ ves laŋ. Nàaŋ ye bə gaŋ ŋkum ye nè ye nàaŋ sè Krest nè yi à tum nè wèŋ pwe' yè' mòk mvwe' jəja kwarəŋgaŋ. A vɛ'nə bùusə ŋwè nè yi à sè təəŋgə mətuhù bwema avès, nè sə lap wo nzak nùm bə ndzəm

nà'a, wo a fis màk gesè yi mubu laṅ. ¹¹ Bwema avès sè wèṅ à ghak yi bə ṅàaṅ nduəm Mo Nsunṅaṅ, nè ye bùusè wo à sè tsòho dè ncèp ye nè zinè sè'. Wo à gù ntuum awo sè' dè a ye-a sè' dè wo kpɔ kpɔ, nzak kà fo' ye. ¹² Ye dè kwəkwa ye mubu. Bùu sè mubu pwe' wèṅ ṅak yàwèṅ sè'. A bɔp bohònzenṅòṅ, nè ye bə ndzəp sè', bùusè Satà tsoṅ lòca. Yi sè jòk ve'è bùusè yi rì dè mvək ye nè, nà'a ləm.>>

¹³ Nòron nè à rì dè wo bə' màk tsoṅ yi sè nze laṅ fana yi ye ṅòjùm ṅwà nè nà' dzə mombam nè dè yi bə' ko nà'. ¹⁴ A ye ve'nə fana wo fa ṅwà nè bàp co bàap mpi nè ghaṅ, dè ya yi dzooṅ caṅ lo gesè mvwe' no nè bə zeṅ. Yi nè dzooṅ lo ṅgəà mvwe' sè wo fùhɔ nòṅsə fa yi fo' fùhɔ. Wo nè sè jəṅ ṅkərə bohòyi fo' mənə luumṅòṅ tɛ' bə bwes. ¹⁵ Anə geṅ, no nè lu fis ndzəp kè cùhu yi co ndzəp nè ghaṅ, dè ya ndzəp nè bək kurə lo ṅwà nè. ¹⁶ Ncək à tesə ṅwà nè wùriṅ. Ncək à nè cùu ye, nè no wes ndzəp sè ṅòron nè lu fis sè. ¹⁷ A ye ve'nə fana ṅòron nè jòk bohòṅwà nè ve'è nsàp nè bɔp. Yi lokok lo dè yi lo kə mak dzè' bə bwe ṅwà ènə mok wèṅ. Bwe ṅwà ènə mok sè, a bùu sè wo yukgè duk Nwi, nè dzəm ncèp Jisòs. ¹⁸ Nòron nè à kè tesə təəṅ ndzə ṅgɔ ndzəp mòk nè ghaṅ.

13

Nàam Sè Bɔp Ba

¹ Nòron nè ànə təəṅ ve'nə fana, mù ye nàmṅòmòk nè bɔp ṅga yi sè tesə kok sè ndzəpè anə. Nàmṅònə à tse' tu sàmba, nè tse' ndoṅ hum. Yi à ta tse' tàam ṅkum mənə ndoṅ sè mò'fis mò'fis lònṅ. Wo à còm naaṅ fa yi nsàap liṅ sè bɔp zəzok mənə tu ye sè sè' lònṅ. Liṅ nè fòpwe' à sè yàk Nwi yàak. ² Nàm nè mù à yə nè, yi à ye co mba, nè tse' bo wèwèṅ bə ṅkurə səsap co bo nsàp nàm mòk nè wo togè nà' dè bɛɛ, nè ye bə cùu ye co gwim. Nòron nè à jə nsàp ṅaṅ ye bə ṅàaṅ ṅkum ye pwe'fo', nè fa nàm nè bɔp ènə. ³ Tu nàm ànə mòk à tse' bap mvwe' nəmòk mbwa nè co nà' zə yi, megu dè mvwe' nè à mè laṅ. Nàm ènə à gù nzenṅòṅ pwe'

mərə yi bùè fana bwì pwe' bə' lo mok mandzè ye. ⁴ Bwì pwe' à sè kùksə ṅòron nè dè bùusè nà' fa ṅàaṅ nà' bohònəm nè. Wo à sè kùksə nàm nè sè', nè sè duk dè, <<Nwè nəmòk kaco nàm nè'e dzeṅ, kaco ṅwè nəmòk lɔ to bə nàm ènə sè' yeṅ.>>

⁵ Nòron nè à fa nàm ènə ṅàaṅ sè ṅgònɛṅni' nè sè ci' mvwès bə liṅ Nwi. Wo à fa yi ṅaṅ ṅgògù yusè yi dzəm pwe'fo' mənə ṅwɔ hum kwè-ncòp-ba. ⁶ Anə geṅ, yi yeto ṅgòci' fa Nwi mvwès, nè sè gɔ bɔpsə liṅ Nwi sè bə mvwe' ncum Nwi sè wèṅ pwe'. Yi à gù ve'nə bohòbùu sè wo cu mubu pwe' sè'. ⁷ Wo à mè'rə yi sè' dè yi lɔ bə bùu Nwi wèṅ, nè ghak yà'wèṅ. Wo à fa ṅaṅ sè' dè yi ye co ṅkum bohòbùu sè sənə nzenṅòṅ nè pwe' nè pwe', nè mò'fis kà bwehè cu fù'. ⁸ Bùu sè sè nzenṅòṅ pwe' nè kùksə yi. Bùu sè wo vè mvwe' bòop lak pwe', mvwe' ncèep lak pwe', nè ye mvwe' ṅgwii bwì pwe'fo' sè'. Bùu sè wo nè kà yi kùksə, megu bùu sè wo à còm nòṅsə liṅ awo ndzənə ṅwàk lùṅ nè Mo Nsunṅaṅ nè wo à zə yi tse' nè. Liṅ yè'sə, wo à còm nòṅsə yà' ṅga nzenṅòṅ nè ka ntòyeto. ⁹ Nwè nè yi tse'-a ntu' ṅgòyuk bum fo' ye dè yi yu'rə na. ¹⁰ Nwè nè wo à duk dè wo nè ko lok yi ntse'mòk fana ncəəp bùè, wo nè ko lì yi korə. Nwè nè wo à gù yi dè wo nè zə yi bə fèk fana wo nè zə lì yi bə fèk anə. Nə yeè nè ve'nə fana a bəboṅ dè bùu Nwii wèṅ təəṅ gɔgɔṅ, nè sè fa ntuum awo bohòTà.

¹¹ Anə geṅ, mù ye fe'lə nàm ṅgòn mòk nè bɔp sèmok ṅga yi tesə vè ma mɔ ṅkà'a. Yi à tse' ndoṅ ba co mɔfwè' nsunṅaṅ, nè sè cep bə ṅgì co ṅòron. ¹² Yi à sè gù bum wùriṅ mənə tu nàm mòk nè mantombi nè. Yi à gù bùu sè sənə nzenṅòṅ nè pwe' ṅgòkùksə liṅ nàm mòk nè mantombi nè. Nàm nè mantombi nè a yi nè yi tse' bap mvwe' mòk mənə tu ye mòk co nà' zə yi nè. ¹³ Nàm nè maṅkwèṅ ènə à gù bum maṅṅəṅgèṅ ve'è wùriṅ. Yi à gù mis tsoṅ mubu, nè və sè nze mɔ lisè bwì jəja kwarəṅaṅ. ¹⁴ Yi à gù maṅṅəṅgèṅ wùriṅ mənə tu nàm mòk nè mantombi nè fana yi borə wes bwì sənə nzenṅòṅ nè pwe'fo' bə zeṅ sè'. Nàm

ènə à tsè' fa bwì duk də, yà'wèen ci tes yumok nè nà'a nè təəŋ mənə tu nàm nè mantombi nè ngògù də ya liŋ nàm ànə yam lo mantombi. Nàm nè yi à də wo kùksə liŋ ye nè, a nè yi à tse' mvwe' fèk mɛ tuhù co nà' zə yi fana yi kà kpɛ nè. ¹⁵ Wo à dzəm də nàm nè maŋkwèŋ nè yonşə gesə fa yu nè wo ci nè yòŋsə, ya nà'a tse' nàaŋ sè ngòcèp cù, nè tse' nàaŋ sè ngòzə ndaaŋwè pwe' nè nà' sà kà yi kùksə. ¹⁶ Nàm nè ba ènə à gù sè' də wo naaŋ fa ndaaŋwè pwe'fo' ncòm mɛ nzà sihi kè ndzənə bo ma màk àɛ. Nkwà'ŋwè bə mwenke' nè ye ŋwəmbam bə ŋwàŋwè pwe' à tse' tsoŋ ncòm ènə, ŋwè nè mò'fis nè kà bwehè cu. ¹⁷ Nwè nè yi kà-a ncòm ànə tse', kaco yi ywiŋ yumok yeŋ, nè kà yumok sè' sèŋ. Ncòm ènə à ye liŋ nàm ngòŋ nè, nè ye sè' nombà nè nà' təəŋgè mənə liŋ ye sə. ¹⁸ Bwiŋ tse' ŋkərə, nè riŋ nombà ènə. Nwè nè yi tse'-a ŋkərə fana yi nè riŋ li yusè nombà ènə tə fo' sə. Nà'a nombà ŋwè, nà'a ŋkà ntùŋfu bə hum ntùŋfu-ncòp-ntùŋfu.

14

Bùu Mo Nsùŋgaŋ Nə Wèŋ Sə Yəm Nki

¹ Mù à yə Mo Nsùŋgaŋ nè ŋga yi tə mɛmvwe' nda mòk nè wo to nà' də Zayòŋ. Yi à təəŋ fo' bə bwì ncùhù ŋkà mò'fis bə ncùhù hum kwè-ncòp-kwè. Wo à còm naaŋ liŋ ye bə liŋ tɛ' ye mɛ nzà sihi bùu yè'sə pwe'fo'. ² Mù yuk ŋgì mòk ŋga nà' sə cèp vèsə mɛbu co sə gbɛ cəcwà ndzəp. ŋgì nè sə cwiŋ sè' co mbùŋ sə kùm yi, nè sə boŋ lo co wo sə buk luŋ vɛ'ɛ. ³ Bùu yà'sə pwe', a təəŋ kə mantombii kapràk nè, bə mantombii yum sè kwè sè wo cu ŋwəm sə, nè ye kə mantombii bù ŋkwàha bwì sè hum ba-ncòp-kwè sə wèŋ. Wo à təəŋ vɛ'nə, nè sə yəm ŋkì nè fi. Nki ènə kaco ŋwè nəmòk yə'rə riŋ to nà' yeŋ. À rì mègù nà' bùu sè ncùhù ŋkà mò'fis bə ŋkà hum kwè-ncòp-kwè sə, sè Jisòs à làk tiŋ fis wo mɛŋgorè bùu sè sə nzeŋgòŋ sə. ⁴ Yà'a wo sè wo à ka ni' awo bə bəba gù bupsə yuk, wo cu mvè'nə wo à dzə wo. Wo sə yuŋ bɛ' kɛ' lo Mo Nsùŋgaŋ nè mvwe' sè yi sə lòpwe'. Yi a ywiŋ fis wo

mɛŋgorè bwì, nè nonşə wo zok ŋgòye bùu Nwi nè ye sè ye sè'. ⁵ Wo ka mvwès ci' yu' nè kà mɛ zəp jòŋ sè' tse' yuk.

Masinjàa Nwi Sè Tɛ'

⁶ Mù à yə fe'lə masinjà Nwi mòk səmok ŋga yi sə dzòŋ mɛbu səsap ntèŋ. Yi à sə jə vè Ntirè nè Bəboŋ nè nà'a nè kà mè yuk ŋgòtsè' fa nzeŋgòŋ nè lòŋ. Yi nè tsok fa bohòbuhu lak pwe' nè ye bə sè wo tse' ncèep lak zəzok pwe'fo', nè mò'fis nè kà bwehè cu. ⁷ Yi cèp fis bə ŋàŋ də, <<Wèen wəp Nwi, nè kùksə yi, bùusè mvèk kùrə laŋ nè yi nè sak nzak ndaaŋwè pwe'. Ye də wèen kùksə yi. Yi nè yi a gù ntòbu bə nzeŋgòŋ, nè gù ndzəp sè ghaŋ bə sè jo wèŋ pwe'.>>

⁸ Masinjà Nwi mòk à bɛ'ɛ nè mantombi nè, nè sə cèp də, <<Yi gbù laŋ. Lak sè ghaŋ sè wo to yà' də Babilòŋ sə gbù laŋ. Lak sè yi à sə gù bwì sənə nzeŋgòŋ nè lòŋ ngòno rùk ye, rùuk sə gù wo, wo sə yuŋ lo ko sàhà sè'.>>

⁹ Masinjà nè tɛ' à vəə, nè sə cèp fis bə ŋàŋ duk də, <<Ndaaŋwè pwe' nè yi sə kùksə nàm nè, nè sə kùksə yu nè wo à ci nà' bùu liŋ nàm nè, nè dzəm sè' də wo naaŋ fa yi ncòm nàm nè mɛ nzà sihi yi kè ndzə bohòalɛ pwe', ¹⁰ wo nè yə mvè'nə Nwii jòkgəə. Nwii nè jok bohòyi, yà' ye co a rùuk sè yà' cəp gù bup vɛ'ɛ wùriŋ. Ngəŋgàaŋ nè no wes yà' pwe' ŋga yi ka kù cok. Yi nè ye ŋgə' nè co wù kà fàk sə misè. Mis sə nè sə kəə co wo gèsə ca ŋkàŋ, fana yi sə ye ŋgə' ca ŋga masinjàa Nwi sè rərəŋ bə Mo Nsùŋgaŋ nè wèŋ sə yə. ¹¹ Ndindi mis sè wo nè sə ye ŋgə' ca sə nè sə kok, nè kà tiŋ yuk. Bùu sè wo à sə kùksə nàm bə yu nè wo ci tes nà' ŋgòyamsə liŋ ye, nè ye bə bùu sè wo à naaŋ ncòm liŋ ye wèŋ pwe'fo' nè kà lo mɛ lisè gèsə yuk nè mvèsə, maràŋ bə ndzəmè pwe'.>>

¹² Ye də bùu Nwi sè wo sə bɛ' yusè Nwi sə duk, nè sə dzəmtse' mali Jisòs sè' wèen nəŋ tes-a kù gugəŋ.

¹³ Fana mù yuk fe'lə ŋgì mòk ŋga nà' sə cèp tsə vè mɛbu anə sè' də, <<Còm bum yè'e còmè; rɛŋsi bohòbùu sè wo a kpɛ ŋga wo a dzəm bohòTà laŋ.>> Yòŋsə

Nwì nè sè dzəm də, <<A ve'nə. Ye jəŋ ŋga'a lo mantombi, fàha sè wo à sè guu mè laŋ. Wo nè cum yonəsə, nè sè kwa, bùsè wo yə lələ' àwo nè wo tse' bə fàha sè wo à guu sè.>>

Mvək Nè NgòKup Kùrə

¹⁴ Mù kək fe'lə səmok, mù ye mbàk nè fəfop. Nwè nè yi à cu mənə mbàk anə à səsə co Mo Nwè. Yi ta tse' tàm ŋkum nè wo à gu nà' bə guu, nè kotse' fècès nè cəcəp ndzə bohòyi. ¹⁵ Fana masinjà Nwì mòk tesə tson mɔ ndap Nwì nè ghaŋ nə. Yi fuŋ gesə fa lo ŋwè nè yi cu mənə mbàk nè də, <<Mvək kùrə ŋgòkə kup bum sè mɔ nzuu sə laŋ. Bum sè wo à bi yà' sənə nzenğon nə a gu laŋ. Jə fècès yònə, nè ye ŋgòkə kup yà'.>> ¹⁶ Yi à duk ve'nə fana, ŋwè nè yi à cu mənə mbàk nè wunəsə yak fècès ye nè ve'ε, nè kup wes bum sè sə nzenğòanə pwe'.

¹⁷ Mù ye fe'lə masinjà Nwì mòk səmok ŋga yi tesə tsə vè mɔ ndap Nwì nè mɔbu nə. Yi à tse' fècès nè cəcəp ndzə bohòyi sè'. ¹⁸ Fana mù ye fe'lə masinjà mòk səmok. A ye yi nè yi kumsəgə mis sè mvwe' kàm nè wo fagə Nwì satikà' fo'. Yi à tesə vè fo', nè sè cep fuŋ fa masinjà mòk nè yi anə tse' fècès nè cəcəp nè də, <<Yeè, nto'o ndik tu nè wo togè nà' də grep nà'a bà laŋ. Jəŋ fècès yò, nè ci' yà' fo'.>> ¹⁹ Yi à duk ve'nə, masinjà nè wunəsə yak fècès nè, nè ci' mak gesə lo yà' mvwe' sè wo kə ŋamgə yà' fo' sə. Wo ŋam yà' ve'nə, yà' ye yà'a gbù' nè nà' təə mənə tu yusə Nwii nè gu bùsè yi jòk bə bwìŋ ŋkùŋ. ²⁰ Mvwe' sè wo ŋamgə yà' fo' sə ka ma mɔ ntòlak yeŋ. Wo à ŋam ŋgwii grep sə də ya ndzəp sə tesə. Nduəm tesə nja co ndzəp. Nduəm sə caŋ ve'ε tètè lo kilometà ŋkù te', nè ye bə cəco sə kuəp lo kwìŋ mò'fis.

15

Masinjàa Nwì Samba Sè Wo Jə Vè Ngə' Samba

¹ Yà'sə à mée, mù ye fe'lə yu maŋgəŋgèŋ mòk mɔbu səmok nè ŋkərə bisə mɔ bùu zeŋ pwe'. Mù à yə masinjàa Nwì samba ŋga wo kotse' nsəap ŋgə' zəzok sè' samba. Yè'sə anə ye mok

lèsè mbwè ŋgə', sè Nwii nè jəŋ və yà' ŋgònitsè' wes jəjòk ye. ² Mù à yə yumok sè' nè nà' à ye co ndzəp nè ghaŋ. Ndzəp nè gu co wo tòrə be'lə mis bə gèlas. Mù à yə bùu sè wo à ghak nàm nè, nè ye bə yu nè wo à ci fa yi, nè beŋ nombà liŋ ye sə wèŋ ŋga wo tə ŋgə ndzəp anə. Wo pwe' à kotse' luŋ sè Nwì a fa wo. ³ Wo à sə yəm ŋkì Musi nè yi à ye ŋgà fàk Nwì, nè ye bə ŋkì Mo Nsùŋgaŋ nè wèŋ. Wo à sə yəm duk də,

<<Nwì àvès Tà, wù tse' nàŋ pwe' wù.

Bo fàha yo yam cəsə cù, bwì pwe' mərə yà'.

Tse' lak sè sə nzenğon pwe' wù.

Yusə wu gu pwe'fo' rərəŋ nè ye zìnə.

⁴ Wùu Tà, ŋwè nè mò'fis nè co yi kà wu wəp ka yeŋ.

Bwì pwe' nè kuksə megu liŋ yo.

Nwè nè Rərəŋ mègù wù.

Buhu lak sè sənə nzenğon nè pwe'fo' nè kuksə megu wu,

Bùsə wo yə də bum yo pwe' rərəŋ.>>

⁵ Mù à kək fəsə səmok fana mù ye ŋga ndap Nwì mɔbu nòto. A yè'sə taap cək nè nà' sè nì tsè' də Nwii fo'. ⁶ Fana masinjàa Nwì sè samba sè wo à jə vè ŋgə' sè' samba sə tesə mbwa. Wo à nitse' cèək sè fəfop pup, pup. Wo swi' ci' yak yà' mɔ ŋgùu bə korə guu. ⁷ Fana yum sè kwè sè wo cu ŋwəm sə, mòk à lòkok, nè fa yak masinjàa sə wèŋ ŋgàp mò'fis, mò'fis bə tu awo lòon fo'. Wo à gu ŋgàap sə bə guu fana ŋga cu ca jòho ntəm Nwì nè yi cu ŋwəm mvèsə nè mvèsə nè. ⁸ Ndindi à tesə vè mvwe' yòon Nwì bə nàaŋ ye, nè kə loho məmve' ndap nè ve'ε mpaan. Nwè nè co yi ni məmve' ndap nè à ka yeŋ lok tètè ŋgə'ə sè masinjà samba a jə vè sè à mè wes ŋkuŋ.

16

Masinjàa Sə Jə Vè Ngə' Sè Samba Sə

¹ Mù yuk sè' ŋga ŋgì mòk sə cèp vèsə sè' mvwe' yà'sə. Ngì nè à sə cèp fuŋ fa masinjàa Nwì sè samba sə wèŋ də, <<Wèŋ jə ŋgàap jòho ntəm Nwì sè samba sə, nè kə kə' mak gesə lo sə

nzenḡòḡ.>> ² Fana masinjà mòk lokok to, nà kə kə' mak gesə tson lo yusə sənə ḡḡap nje nə sə nzehè. Yi à kè' màk ntèn, ywè' to bwìḡ ni' pwe', nə sə yaan wo ve'ε. Bùu sè ywè' à to wo yè'sə à ye bùu sè wo à tse' ncòom nàm nə, nə sə kuksə yu nè wo à ci nà' mənə liḡ ye nə.

³ Masinjà nè ba à kè kè' gèsə ye sə mvwe' ndzəp nè ghan nə. Ndzəp pwe' gwen bùuḡ co nduəm ḡwè nè kpuḡpu. Bum sè yà'a cugè sə ndzəpə anə pwe' à kpu wes pwe' nè pwe'.

⁴ Anə geḡ masinjà nè te' à kè kè' màk gèsə ḡḡap nè nje sə mvwe' mantùḡ bə bwe ntak ndzəp wèḡ. Ndzəp sə bùuḡ lo sè' co nduəm. ⁵ Mù yuk ḡḡa masinjà nè yi kùḡḡè ndzəp, yi sə cèp də, <<Wù Nwi àvès nè wù cu, ḡḡa wù à ye to mantombi sè', wu rərəḡ. Bum sè wu sakḡè pwe', yà'a rərəḡ mvè'nə. ⁶ Bùu sè wo à zə bùu Nwi nə ye bə ḡḡa tsòhòbum Nwi wèḡ, wù fa wo nduəm də wo no. A ve'nə kəkùrè, yà' kùrə bə fàha awo sə bòḡ.>> ⁷ Fana mù yuk fe'lə ḡḡa ḡḡi mòk sə cèp vèsə mvwe' kàm nè wo fagè Nwi satikà' mbwa nə sè'. ḡḡi nə sə cèp də, <<Nwi, Tà nè ghan nə. Yusə wu sakḡè pwe', yà'a rərəḡ nə ye zinə.>>

⁸ Masinjà nè kwè à jə ḡḡap nje, nə kə fe' mak gesə mənə nùm. Nùm tse' bwì ḡḡan ḡḡòtè bwì co mis. ⁹ Nùm nə à tè bwì ve'ε wùriḡ. Bohòwo ḡḡòkupsə ntəm awo, nə kuksə Nwi nè yi tse' ḡḡan bə bum yè'sə fana wo kà dzəm. Wo à bùuḡ yàk Nwi ve'ε bəbòḡ.

¹⁰ Masinjà nè tàḡ à kè fè' màk gèsə ḡḡap nè nje məmve' kapràk nàm nè yi à tesə kok sə ndzəpə nə. Ndzəm duk mvwe' lak sè nàm nə cu ḡḡum fo' sə pwe' jik. Bwì sə lum lum awo mvè'nə sə yaan wo ve'ε kpu bwì. ¹¹ Wo yak Nwi nè mabu bùu ḡḡə' nè wo sə yə nə ye sè' bùu ywè'ε sè yà'a sə yaan wo sə. Wo kà dzəm ḡḡòmè'rə bup awo sè wo sə ḡḡə sə dzəm lok.

¹² Masinjà nè ntùḡfu à kè fè' gèsə ḡḡap nje sənə ndzəp nè ghan nè wo togè nà' də Yufèretis nà'a. Ndzəp nə zərə wes pwe', də ya ḡḡəkum sè wo vè ma nùm

wèḡ tse' mandzè ḡḡòto càa. ¹³ Fana mù ye yòḡsə sè bup te', ḡḡa wo səsə co mbòtòk ve'ε. Wo à tesə tson kè cùhu ḡḡòḡ nə bə kè cùhu nàm ḡḡòḡ nə ye kè cùhu ḡwè nè ḡḡa bòrè bwì də yi ḡḡa tsòhòbum Nwi. ¹⁴ Yòḡsə yè'sə a yòḡsə zè'. Wo tse' ḡḡan ḡḡòḡə bum mok ve'ε sè co wù kək tètè nə sèḡ mam. Wo lo, nə sə to benə ḡḡəkum sè sənə nzenḡòḡ nə pwe' də yà'wèḡ fùhu ḡḡòmàk dzè' nùmbu ànə, nè Nwi nè nitsè' fa bwì ḡḡan ye də yi jòk ntinə nə. ¹⁵ (Yeè, wèḡ kà swì də, <<Mù nə və ḡḡa wèḡ ka riḡ, co ḡḡa yè vè yi. Anə ye bəbòḡ bohòḡwè nè wo nə tseḡ yi ḡḡa yi cu nca. Ya kà də wo jəḡ lo gesə cəək ye, yi ḡḡi mvwe' bwì nswè'mbwè marè'tu ko yi duk.>>) ¹⁶ Fana yòḡsə zè' sə wèḡ à ḡḡə ḡḡəkum sè sə nzenḡòḡ sə ḡḡòkè testu mvwe' sè wo togè fo' bə ncèep Hibrù wèḡ də Amajidòḡ yà'a.

¹⁷ Anə geḡ, masinjà nè sàmba nə fe' mak gesə lo ḡḡap nje nə mutsè. Fana ḡḡi mòk cèp vesə munda'à Nwi mvwe' kapràk ye nə. Nà' cèp fis bə ḡḡan də, <<Yà' mè wes mok laḡ.>> ¹⁸ ḡḡi ànə à cèp wes ve'nə fana mbùḡ ba'a, nə sə cwìḡ, nzenḡòḡ nə tsoho sè' pwe'fo'. Nà' à tsòho nsàp nè nzenḡòḡ nə à yè yèe, nà' à ka ntsə'mòk ve'nə tsoho yuk. ¹⁹ Ntəm lak nè ghan nə à saha ḡà'a bòp te'. Bwe bòop lak sè sə nzenḡòḡ pwe', à kèḡ ḡḡə wes pwe'. Yà'a mvè'nə Nwi à tsərə tse' lak sè ghan sè wo to yà' də Babilòḡ yà'a, nə ḡḡə də wo ye ḡḡə' bùusè yi jòk bohòyà'wèḡ. Yi à ḡḡə yà' wo ye ḡḡə' bəbòḡni co ḡḡap rùk nè cəcəp nè wo kotse' wu də wu nə no wes tson nà' bə ḡḡan. ²⁰ Lak sè yà' à ye mutsətsə'rə ndzəp pwe' à kèḡ ḡḡə nə cəḡ bisə lòsə ndzəpə anə. Nda à kèḡ ḡḡə ḡḡə wes sè' pwe'fo'. ²¹ ḡḡwìḡ sè ghan à sə ḡḡəḡ tse' mabu, nə sə ḡḡə bwìḡ muni'i. ḡḡwìḡ nè mò'fis à sə rwì' co bàm rès bə tu. ḡḡə' ànə à bup ve'ε kpu bwì. Bwì yak Nwi bùu ḡḡə' nè bup nè wo yə nə.

17

Nwà Sàhà Nè Nje Cà Cù

1 Yà'sə à mè wes fana masinjà mòk mütsetsə'rəə sè sàmba sè wo anə tse' ngàp sè à vè, nè kə duk mu duk də, <<Vèə, ya mu niŋ tsok fa wu mvè'nè nwa sàhà nè sàha ye ghak nàŋ nà'a nè ye ngə'. Nwà sàhà nè wù yə ànə, yi tə yà'sə co bə tu lak mok sè wo ci yà' mvwe' ndzəp fo' wùriŋ. 2 Nkəŋkum sè sè nzenğon a ko wes sàhà bə nwa sàhà ènə pwe'fo'. Bùu sè sənə nzenğon nè pwe' a no rùuk sàha nwa ènə sè yi sə fa wo sə tètè nè gbù mbum, nè sə yuŋ megu nsàp nè nje nè.>>

3 Mù à ye ndzə bohòyònsè Nwi fana masinjà Nwi jəŋ lo mu ngəà. A kè dzèŋ fo', mù ye nwa nəmòk nga yi kok cu mənə nàm ngòn mòk nè bəbaŋ. Wo à jə liŋ sè ànə ye co tse' megu yà' Nwi, nè com ramsə naaŋ fa nàm nè yà' mu ni' yi pwe'fo'. Nàm nè à tse' tu sàmba bə ndon mbwa hum. 4 Nwà nè à nitse' cèək sè bəbaŋ sè yà' gu nteŋ ve'ε wùriŋ. Yi à jə guù bə bum mok sè yà'a ba'agè ba'a, bə ntəntuŋ wèŋ, nè fuhù ni' ye bə zeŋ ve'ε pap. Yi kotse' ngàp mòk ndzə bohòyi nè wo à gù nà' bə guù. Ngàp nè à rwiŋ mègù ca bə bum jòon sè bup sè yà' à tesə vè bə sàha sè yi kogə sə. 5 Wo à còm naaŋ fa yi liŋ mok mu nza sihi yi bə gbù' də,

LAK SÈ GHAN SÈ DƏ BABILÒN
MA BÙ NĞÀA KO SÀHÀ
NƏ YE BÙ NĞÀA GÙ BUP
JÌ MARÈ'tu SƏNƏ NZENĞON

6 Mù yə sè' də nwa nè à jùhù mbum nduəm bùu Nwi sè wo à zə wo də bùusè wo sə be' mandzè Jisòs.

Mù à yə nwa ènə fana mù mərə wùriŋ. 7 Fana masinjà Nwi nè fek mu də, <<Wù sə mərə yà? Yuk, mu tsok reŋsə fa wu gbù' nè nà' cu bə nwa ènə. Mu nè reŋsə fa wu bə nàm ngòn nè yi tse' tu sàmba bə ndon hum, nè yi bək tse' nwa ènə nè sè'. 8 Nàm ànə à ye to mantombi fa' nwa, nga'a nè'e yi ka nwa mok yeŋ fe'lə. Yi nè tesə kok sənə wu sè yà'a kà lègè sə fana yi lo mvwe' sè yi nè kpə bisə mok kè' mò'fis. Bùu sè wo cu sə nzenğon nè mərə wùriŋ nga wo yə nàm nè. Wo nè mərə bùusè nà' à ye to nwa, nè kà

nwa mok sè ye fe'lə, nè duk də yi nè kè vè mali sè mok. Yè'sə bùu sè wo à ka liŋ awo ndzənə nwa lùŋ com gesə fa yuk mvè'nè nzenğon nè à ye yèe.

9 <<Bwiŋ jəŋ nkəŋ, nè riŋ bum yè'sə. Tu sè sàmba yà'a a nda sè sàmba sè nwa nà'a kok cu mbwa sə. 10 Yà' tə yà'sə sè' mənə tu nkəŋkum sàmba. Nkəŋkum yè'sə, sè tən à gbà cà gesə lòyàwo laŋ. Sə sak gaŋ sə nga'a nè mò'fis fana mòk cum fe'lə mò'fis nè yi nè sə və ye maŋkwèŋ. Nà'a nè vəə, yi nè sak megu gaŋ ye sə sè' mvək momjo wà, kà tètè ye. 11 Nàm ngòn nè yi à ye to fa' nwa, nè kà nè nwa nga'a yeŋ nè, yi ye nkum nè fwame'. Yi lo' gù sè' bə bəp nkəŋkum sè wo sàmba sə. A nè lə də wo nè gu bup sə yi.

12 <<Ma nè ndon sè hum sè wù yə yà'a, a yà'a nkəŋkum sè wo ka gaŋ yəwo ntòkok. Wo nè koksə wo gaŋ, wo ye lok bə nàm nè wèŋ bəbe'. Wo nè kà mvwe' gaŋ sè tètè cu. Anə megu mvək ghàr ve'ε sənə numbu nè mò'fis. 13 Nkəŋkum sè hum yè'sə, wo nè tse' megu cùu sè mò'fis də nàm nè nkum nè ghaŋ bohòwo pwe' yi. 14 Wo nè mak dzè' bə Mo Nsùŋgaŋ Nwi fana Mo Nsùŋgaŋ nè nè ghak wo yi. Yi nè ghak yà' bùusè yi nkum nè yi tse' nkəŋkum pwe' yi nè ye Tà nè yi tse' tà wèŋ pwe' sè' yi. Nkum nè fəpwe' nè wup fa tson yi bo, nè duk də <Tà.> Bùu yee nè ghak bə yà'wèŋ bəbe'. Bùu yee sè yi to nè cokfis yà'wèŋ fana wo sə be' mandzè nje bə zinə.>>

15 Masinjà Nwi nè duk mu də, <<Ndzəp nè wù yə nà' nga nwa sàhà nè cu fo' nà'a, nà' tə yà'sə mənə tu bwi wùriŋ bə lak sè sənə nzenğon nè lòon fo', sè wo sə cèp ncèep lak pwe'. 16 Ndon sè hum sè wù yə yà'a bə nàm ngòn, wo nè bùuŋ beŋ nwa sàhà nè. Wo nè fep wes lo cèək ye pwe', nè me'rə yi nswè'mbwè. Wo nè zə tiŋ ye sə, nè teŋ yi bə mis sè'. 17 Nwi a gù wo yi də wo tse' cùu sè mò'fis, ya yà'wèŋ gu yusè yi à dzəm də yà'a nè ye ve'nə sə, nè fa nàaŋ awo bohònàm ngòn nè sè'. Yà'a nè cum mam ve'nə tètè bum sè yi à cèp sə nè yeŋ mvè'nè yi à cèp sə. 18 Nwà nè wù yə yi ànə, a yà'sə ntəm lak nè ghaŋ

nè yi tse' ñkəŋkum sè sənə nzenḡon nə pwe'fo' yi nà'a.>>

18

Lak Babilòn Gbù Lan

¹ Yà'sə à mée, mù ye fe'lə masinjà Nwi mòk sè mok nga yi tsə vè mubu. Yi à tse' ñàŋ ve'ε wùriŋ. Mvè'nè yi à vè, marəŋ ye reŋ wes nzenḡon nə pwe'. ² Yi sə fuŋ fis bə ñàŋ duk də, <<Lak Babilòn, sè yà'a lak sè ghaŋ sə, yà' gbù lan. Nà' gbù ve'ε nsàp nəbup, nə bup nə. Nwə nəmòok fo' mok bùè, megu mok fo' ze' bə yòŋsə sè bup wèŋ. Jigawà' bə nsàap swiŋ sè bup pwe' sə kə yiskok gù fo' mok wo. ³ Yi gbù ve'nə bùusè bùu sè sə nzenḡon wèŋ à sə noho rùuk ye, yà' ye yà'a də bə yà'wèŋ sə koho sàhà fana yà' bupsə wo. Njo nè yi à tse' ghàk lələ bùu sàhà nə fana yà' gù ñgàa sèŋ bum nteŋ wèŋ bəŋŋ wes ñgàa ghàk pwe'.>>

⁴ Anə geŋ, mù yuk fe'lə ñgi mòk sè' nga nà' sə cèp tsə vè mubu anə sè' ñkuŋ. Ñgi nə sə duk də, <<Bùu am wèŋ, wèŋ tesə gesə mvwe' lak yà'sə fo'. Wèŋ tesə ya wèŋ kà bup wenə wèŋ sə gù be'lə, ya wèŋ kà ñgə' nè yi nə ye nə wenə wèŋ yə be'lə. ⁵ Wèŋ riŋ sè' də bup sè yi sè gù tètè yà' kùk təŋ lo mətə co nda yà'a, Nwi a ka yà' swi. ⁶ Bup sè yi a gù fa bwiiŋ foho və fe'lə mətuhù yi. Nsàp ñgə' nè yi a fa bwiiŋ foho və mətuhù yi sè' mvək ànə kè' ba. Rùuk ye sè cəcəp sè yi sə fa bwì yà'a, wo fa fəsə yi sè yà' cəp càsə ye sə kè' ba, yi no yà'. ⁷ Mvè'nè yi à sə cu to fa', nə sə duk də yi ñwà nè ghaŋ, nə sə yuk lùm nè bup yà'a, ñgə' nə ye bə manziŋ vè bohòyi sè' ve'nə. Bùsə yi à sə nènì' də, <Mù ñkum, mù ka ñwà ñgwemfə yeŋ, fana mù nə kà kpə sè wa yuk.> ⁸ Njo nè yi a sə cèp nsàap bum yè'e ve'nə fana ñgə'ə nə ko yi nùmbu mòk. Nùmbu ànə ye, yi nə yaŋ, manziŋ ko yi, ñjè yaŋ yi fana mis teŋ yi sè'. A nè ye ve'nə bùsə Nwi nè yi Tà àvès nə, yi tse' ñàŋ nə ghak bum pwe', nə sak ci' nzak ye nə yi.>>

Bwìŋ Sə Wa Kpə Babilòn

⁹ Ñkəŋkum sè sə nzenḡon sè bə yà'wèŋ à sə koho sàhà nə sə cum ncu lùm sə, nə ye ndindi sè mis sə tèn səsə lak yà'sə, fana wo nə bək bo awo mù tuhù, nə waŋ. ¹⁰ Wùə nə ko wo fana wo kə təŋ mvwe' səsap, nə sə ke'ŋgùŋ də, <<Háva' èè, wərək. Tà wèŋ na. Wù lak Babilòn nè wù a tse' ñàŋ ve'ε wùriŋ nə, ñgə' və, nə kə ləsə gesə wu mòom ghà nə nàk ve'nə èè?>> ¹¹ Ñgàa sèŋ bum wèŋ pwe' nə waŋ sè' bùusè ñwə nè ñgòywiŋ bum awo ka mok yeŋ fe'lə. ¹² Lak yà'sə à sə ywiŋ bum sè wo nihi yà' mù ni' wo sè wo à gù bə nsàap nteŋ mok sè bəbən co guù bə siva. Bə nsàap liis mok sè yà'a bà'a bəŋsəgè wùriŋ. Wo à sə sèŋ nsàap cək zəzok bə cək tu wèŋ sè yà' kosə mbàm. Wo sə seŋ nsàap tə sè wo gù bum sè mù nda'à bə zeŋ, bum sè wo gù bə nteŋ nə ye liis sè yà' sə kə reŋ bəŋsə ve'ε wùriŋ wèŋ. ¹³ Mok ye bum sè yà' rəm boco làmindà, mfòŋ sè bəbən, mbòŋ bə nsùŋgaŋ nə ye bə nàambàrè sè yà'a sègè cariyòwèŋ sè'. Wo à sə ywiŋ bum yè'sə tètè nə ywiŋ bə bwì co ñkwèŋ sè'. ¹⁴ Ñgàa sèŋ bum sə wèŋ nə duk də, <<Bum sè wù a sə tes ntum fo' sə cà lówes pwe'fo'. Ghàha yo bə bum sè wù à sə tse'gè yà', nə sə yuk lùm fo' sə pwe', wu nə kà yà' mok rəmsə yuk.>> ¹⁵ Wùə nə ko ñgàa sèŋ bum wèŋ sè wo à tse' bum bohòyi sə bùusè wo yə mvè'nè lak yà'sə sə yə ñgə'. Wo nə kə təŋ mvwe' səsap, nə bək naaŋ bo awo mù tuhù, nə sə waŋ də, ¹⁶ <<Háva'- èè, wərək. Yè'sə ndòmòk bohòlak yà'sə ve'nə àlè-òò. Yi a sə ye to feŋ co ñwà nəmòk nè yi fom ñgwèŋ ve'ε wùriŋ, sə ni cək sè fəfop bə sè bəbaŋ wèŋ. Nə sə ye sè' co ñwà nè yi sə fùhu ni' bə bum sè yà' sə bà'a ve'ε sè wo à gù yà' bə guù liis sè yà' kosə mbàm. ¹⁷ Ja'a na yàwèŋ mvè'nè ghàha ye sə duk gù ve'ε ncuk ke' mò'fis, nə ca gesə lo.>>

Bə ñkwàha bùu sè wo tse' ñgwes bə bùu sè wo fàkgè ca, nə ye bùu sè wo tse'gè mbàam yàwo bə fàha sè ma sə ndzəpè pwe'fo' à təŋ sè' mvwe' səsap. ¹⁸ Wo təŋ fo', nə sə fuŋ mvè'nè wo yə nga ndindi mis sə lòkok mətə nga lak

sə sə sə. Wo sə cep də, <<A yè yèè, lak mok ka co yè'e ntòyam dzen yuk.>> ¹⁹ Wo à gbù dzərə sə nze, nə sə kɛ'ngùn də, <<Ghughì, a ndòbohòlak yè'sə. Bù ngàa tse' ngwes mɔ ndzəpè pwe' a bùun ngàa ghàk bùu ghàha lak yè'sə. Wèen ja'a na mvè'nè yà' mè gesə gù vɛ'ɛ kè' mò'fis è.>>

Lak Babilòn Tse' NgòYə Ngə' Vɛ'ɛ Bòn

²⁰ Bwe mɔbu wèen sam, nə kwa bùu lak Babilòn gbù lan. Ngàa ntum Jisòs bə ngàa tsòhòbum Nwì wèen jak sè'. Bùu Nwì pwe' kwa jak vɛ'nə bùusè Nwì a làk fəsə fa lak yà'sə fòo sè yi à yeŋsə wɛn ngə' sə lan.

²¹ Fana masinjà Nwì mòk à vèə, nə kə le' ma nkùnkùm lís mòk co ngòk, nə mak bisə gesə lo nà' sənə ndzəp nè ghan nə, nə cep də, <<Yà'a mvè'nè wo nə kɔəm sɔ mak lak sè ghan sè wo to yà' də Babilòn yà'a vɛ'nə fana nwè kà yà' mok yə fe'lè.

²² Bwì nə kà nga nwè sè buk lun, kè nga wo sè fəp ndingòm, kè fəp ntàn nə ye nga bwì sè yəm nkì fo' mok yuk fe'lè. Ngà gù tsərə bum bə bo nə kà mok mvwe' lak yà'sə sè' ye. Wo nə kà nga ngòk cèp də nwè sè gòk bɛn fo' mok sè' yuk fe'lè.

²³ Kàak nə kà fo' mok sè' kɔə yuk. Wo nə kà gùrè fo' də wo bək nwànwè mok sè' fa yuk. Bù ngàa sèn bum sè mvwe' lak awèn à ye bùu sè bwì sè nzenğòn wo. Wèn à sè bərə wes bwì pwe' bə rəəm awèn sè', yà'a nga'a mok bùè. ²⁴ Lak yà'sə yə ngə' vɛ'nə bùusè wo yə nduəm ngàa tsòhòbum Nwì bə bùu Nwì mok wɛn nə ye bùu sè wo à zə wo sè nzenğòon fɛn pwe'fo' mvwe' lak yà'sə.>>

19

Wo Yəm Nkì Mɔbu NgòKùksə Nwì

¹ Yà'sə à mèe, mù yuk nga ngii bwì sè ywè' mɔbu vɛ'ɛ nkùunntɛn. Wo à sè yəm nkì, nə sè gurə bə nən duk də,

<<Hàliluyà, kwasə Nwì.

A yi nè yi gù tètè a tse'è nə lùn nə.

Kəkuk bə nən pwe' ye bohòyi.

² Yi nwè nè yi tse' zìnə,

Yi sakgè nzak nje bə mandzè nè nà'a kəkurè.

Yi sak nzak nwà sàhà nè sàhà ye sə à sə bəpsəgè nzenğòn nə nà'a,

Nə lak fəsə fa nà' fòo sè nwà nə à zə bwe ngàa fàha ye sə.>>

³ Wo à duk fe'lə də <<Hàliluyà>> sè mok. Wo də,

<<Ndindi sè yà' sè lòkok mvwe' lak yà'sə mvè'nè yà' sə sə,

Nə kà teŋsə yuk.>>

⁴ Fana bù nkwàha bùu sè hum ba-ncòp-kwè, bə yum sè kwè sè wo cu nwəm sə à bùu sè nze, nə kùksə Nwì nè yi cu mənə kapràk nə. Wo à sè kùksə yi, wo sə cep də,

<<Hàliluyà, a ye vɛ'nə.>>

⁵ Mù yuk nga ngii mòk sə cèp tesə vè mvwe' kapràk Nwì. Nà' sə cep də,

<<Wèn bù nkwàha bwì bə bwenkə' pwe'fo' sè wèn fàk bohòNwì, nə sə wəp yi,

Wèen kùksə Nwì àvès nə.>>

⁶ Mù yuk fe'lə yumok co a ngii bwì vɛ'ɛ nduk nè nduk. Ngii sè yuhu co sè gbù cəcwà nə ye co mbùn sè kùm yi sè'. Ngii nə sə cep fis də,

<<Hàliluyà, Nwì àvès nè yi sè' Tà àvès,

Yi tse' bum pwe' mok ndzə bohòyi.

Yi yèto gan nkum ye lan.

⁷ Vesùwèen jak, nə kwa bəbon,

Nə kùksə lìn ye sè ghan sə.

A vɛ'nə bùusè mvək kərə lan nè Mo Nsùngan Nwì nə nə gù gù.

Ngwegù nə fàhu ni' ye ngòlògùu sè sè' lan.

⁸ Nwì fa yi cèək sè fəfop ngòni,

Yà' rɛn vɛ'ɛ, nə sə ba'a sè'.>>

Cèək sè fəfop yà'sə tɛ mənə tu bum sè bəbon sè bùu Nwì wèn à gùu.

⁹ Fana masinjà nè yi à cèp to bohòmù mantombi fa' nà'a duk fe'lə mɔ də, <<Còm bum yè'e: A rɛnsi bohònwè nè wo to yi də yi və mvwe' gùu Mo Nsùngan nə.>>

Yi à cèp wes vɛ'nə fana yi duk fe'lə mɔ sè' də, <<Cep yè'sə Nwì bə tu ye.>> ¹⁰ Anə

gɛn mù gbɔ tsoon sə nze də ya mɔ kùksə masinjà Nwì nə fana yi duk mɔ də, <<Kà vɛ'nə gù. Mù mègù sè' ngà fàk Nwì co wù, nə ye sè' co moma nè fòpwe' nè yi jə

ncèp nè zìnə nè Jisòs à nitsè' fa bwì nà' nə. Wù tse' ngòkùksə mègù Nwì yìiyi.>> Zìnə nè Jisòs à nitsè' fa bwì nə, a ntəm ncèp nè ngàa tsòhòbum Nwì wèŋ à sè tsòho fa bwì nə.

Nwè Nè Yi A Kok Nàmbà'rè Nè Fəfop

¹¹ Fana m̀ye ɲga ntòbu mùhu nòto. M̀ye gesə nàmbà'rè nè fəfop mbwa. Liŋ ɲwè nè yi à kok cu m̀nə nàmbà'rè nè à ye də, <<Nwè nè zìnə nè aco a naaŋ tu bohòyi.>> Yi kəkùrè bə mandzè nè yi sakgè nzak, nə ye bə mvè'nè yi màkgè dzè'e ye sè'. ¹² Lis ɲwè ènə à ye co sə k̀wə ləm mis. Yi à ta tse' tàam ɲkum m̀tuhù yi vè'ɛ ɲk̀uɲntèn. Wo à còm naaŋ fa yi liŋ mòk m̀ ni'ì yi nè yi rì mègù nà' yi yìiyi. ¹³ Yi nitse' cək mòk ɲga wo à cì nà' bə nduəm. Wo to liŋ ye mok sè' də, <<Ncèp nè Nwì.>> ¹⁴ B̀u sè m̀bu pwe' à sə bɛ' lòyi co də a ɲgàa mà' dzè'. Wo à nitse' cèək sè yà'a rərəŋ nə ye fəfəp. Wo pwe' à kok cu m̀nə nàmbà'rè sè fəfəp. ¹⁵ Fèk mòk à tesə tsoŋ kè c̀hu yi. Nà'a fèk nè yi nə ləsə lak sè fòpwe' bə zəŋ, nə ghak yà'wèŋ, wo sè wo kà yi dzəmgè. Yi nə kok gaŋ sè g̀g̀ m̀tuhù wo nə sə sak bə ntò' nteŋ, nə kə ɲam fis ndzəp nto'o grep mvwe' sè wo ɲamgè sə. Yè'sə nə sə niŋ tsok mvè'nè də Nwì yi tse' ɲaŋ pwe' yi, nə sə jok vè'ɛ wù kà f̀k. ¹⁶ Wo à còm naaŋ fa yi liŋ ye m̀ cè'ə yi bə m̀ b̀'u yi sè'. Liŋ sè wo à còm sə à ye də, <<Nkum nè yi tse' ɲkəŋkum pwe' yi, nə ye Tà nè yi tse' tà pwe' yi.>>

¹⁷ M̀ ye fe'lə sè' ɲga masinjà Nwì mòk tə m̀nə nùm nè nà'a togè nè'e. Yi sə to fuŋ swiŋ sè yà' a zəgè vèeŋ bum də, <<Wèeŋ və, nə kə z̀ ɲkà' nè ghaŋ nè Nwì to nə. ¹⁸ Wèeŋ kə z̀ vèeŋ ɲkəŋkum bə vèe ɲkum sojà nə ye b̀u awo sè wo tse' ɲaŋ sə wèŋ. Wèeŋ kə z̀ vèe nàmbà'rè nə ye vèeŋ b̀u sè wo kokgè yà' sè'. Wèeŋ kə z̀ vèeŋ bwì pwe'fo', vèe ɲkwèŋ bə bwe lak nə ye vèeŋ ɲkwàha bwì bə bweŋke' wèŋ pwe'.>>

¹⁹ Anə geŋ, m̀ ye nàm ɲgòŋ nə bə ɲkəŋkum sè sə nzeŋgòŋ anə bə sojàa awo wèŋ. Wo à benə ɲgòdə wo mak dzè' bə ɲwè nè yi ànə kok cum m̀nə

nàmbà'rè nè fəfop nə bə sojàa sè nà' wèŋ pwe'fo'. ²⁰ Wo à gha' yà'wèŋ, nə ko nàm ɲgòŋ nə, nə ko bə ɲwè nè yi à sə bərə bwì də yi sə tsòho bum Nwì nà'a wèŋ. Yi nè yi à sə g̀ manŋgəŋgèŋ mantombi fa' m̀nə tu nàm nə nà'a. Yi ànə borə b̀u sè wo tse' ncòom nàm nə, nə ye sè wo à sə kùksə yu nè wo à bom nà' ɲgòyamsə liŋ nàm nə sè' bə nsàap manŋgəŋgèeŋ yà'sə. Wo à ko jə nàm nə bə ɲgà bərə bwì nə pwe' ɲwəm, nə kə mak gesə lo wo sənə mis mòk nè ghaŋ co təm. Mis nə sə k̀wə fo' bə ɲaŋ co wo gèsə ca ɲkàŋ. ²¹ Nwè nè yi à kok cu m̀nə nàmbà'rè nè fəfəp nə à jə fèk nè nà' à tesə tsə kə c̀hu yi nə, nə zə wes ɲgàa màk dzè'e mok sə bə zəŋ lòoŋ fo'. Anə geŋ swiŋ wèŋ pwe' baŋ və, nə kə z̀ vèeŋ awo sə tètè wo ze' m̀uɲ m̀uɲ.

20

Jisòs Nə Sak Gaŋ Lùumŋgòŋ Ncùhù Mò'fis

¹ M̀ à yə masinjà mòk sè' ɲga yi tsə tesə m̀bu. Yi à kotse' ki ẁ sè yà'a kà lègè sə ndzə bohòyi. Yi kotse' kwan mòk nè ghaŋ vè'ɛ ndzə bohòyi anə sè'. ² Yi à ko ɲòroŋ nə, nə kiŋ nà' bə kwan nə vè'ɛ m̀paŋ, də nà'a nə cum vè'nə m̀nə lùumŋgòŋ ncùhù mò'fis. Nòroŋ ànə, yi no nè yi à ye to mantombi fa' ntinə bə ntinə b̀u nà'a. A sè' yi nə, nè liŋ ye mook də Satà, nè yi sè' ze' nə. ³ Masinjà Nwì nə à jə yi, nə kə mak gesə lo sənə ẁ sè yà'a kà lègè sə. Yi mak gesə nà' ca, nə lok bə ki, nə lem boŋsə ncùu ẁ sə bəboŋ də ya nà'a kà tesə kok. Yi də nà'a nə cum ca vè'nə m̀nə lùumŋgòŋ ncùhù mò'fis, nə kà ɲgò kə bərə kə' bwì sənə nzeŋgòŋ mok cu. Lùumŋgòŋ sè ncùhù yè'sə me wes ntsə' nə ɲkuŋ wo fiŋ me'rə tsoŋ yi m̀nə mvək moòm g̀ar vè'ɛ.

⁴ M̀ à yə kapràak mok ɲk̀uɲntèn, ɲga bwì cu mbwa. B̀u sè wo à cu mbwa sə à ye b̀u sè wo a fa wo ɲaŋ ɲgòsak fa bwì nzak. M̀ à yə yòŋsəə b̀u sè wo à zə wo də yà'wèŋ cèp fis kè c̀hu wo də wo dzəm bohòJisòs, nə sə tsoho fa bwì ncèp Nwì yà'a sè'. Yè'sə b̀u sè wo à ka nàmŋgòŋ

nə kè yu nè wo à ci ngòyamsə liŋ ye nə nà'a co Nwi kuksə. Wo à ka sè' dzəm də wo naan fa wo ncòm nàm nə m̄ n̄ zà sihi kè ndzə bohòwo àl sè' dzəm. Bùu sè wo à kp̄ sə, à lòkok vè mvwe' kp̄ n̄ wəm, nə sə kə sak gaŋ bə Krest. Wo à sak ve'nə tètè luumngòŋ ncùhù mò'fis. ⁵ Yà'a mvè'nè bwì a lòkok to mvwe' kp̄, ntò nè kè' mò'fis. Bù kp̄kp̄u mok sə pwe' à ka yàwo lòkok tètè luumngòŋ sè ncùhù mò'fis à cà ŋkuŋ. ⁶ A reŋsi bohòbòp bù nè wo lòkok mvwe' kp̄ nè mantombi ènə. Nwi a sè fis wo yà'sə zok. Kaco kp̄ nè kè' ba nə jwɛŋ fe'lə wo mok yeŋ. Wo nə sə ḡ bum sè ngòkùksə Nwi nə ye Krest sè' co ngàa fa satikà' bohòNwi, fana bə yà'wèŋ kok gaŋ sə m̄nə luumngòŋ ncùhù mò'fis.

Wo Gha' Satà Lan

⁷ Luumngòŋ sè ncùhù sə cà fana wo nə fiŋ me'rə Satà mvwe' sè yi cu ndapndzəm sə. ⁸ Yi nə gi ke' wes lak nzenngòŋ nə ma nè fòpwe'fo' ngòbòrə bwì. Liŋ lak yè'sə wo togè yà' də Gòg bə Magòg. Yi nə to benə yà'wèŋ mvwe' mò'fis də bə yà'wèŋ təm dzè' bə Nwi wèŋ. Wo nə ye ve'ε wùriŋ co ngwansaa sè sə ŋḡ ndzəp yè'e. ⁹ Wo maŋ lo mvwe' nzenngòŋ nə fo' pwe'fo'. Wo kə k̄rə lok mvwe' sè bùu Nwi wèŋ cu sə sè', mvwe' lak sè a fo' ntəm lak nè Nwi dzəm nə. Wo təŋ dzooŋ ve'nə, mis tsooŋ m̄bu, nə ləsə wo fo' lònŋ. ¹⁰ Fana wo à jə ze' nè yi à sə bòrəgè wo nə, nə mak gesə lo nà' sənə mis nè nà'a co təm, nə sə k̄ə co wo gèsə ca ŋkàŋ nə. Yà'a sè' mvwe' sè nàm nə bə ngà bòrə bwì də yi sè' ngà tsòhòbum Nwi nə, cu sè' ca. Wo nə cum ca, nə sə ye ngə' nè maràŋ bə nè ndzəmə pwe'fo' mvèsə nè mvèsə.

Sak Nzak Nè Nà'a Mok Nè Lèsè Mbwe

¹¹ M̄ à ye fe'lə kaprək mòk nè ghaŋ nè nà'a fəfəp, ngà n̄wè nəmòk kok cu mbwa. Yi tesə vè ntɛŋ, ntòbu bə nzenngòŋ nom bisə wes fo' pwe' wà. ¹² M̄ ye bwenke' bə ŋkwàha bwì wèŋ sè wo ànə kp̄ taan̄tɛŋ ngà wo tə kə mantombii kaprək nə. Wo à jə vè n̄wàha mok, nə muk yà'. Wo muk fe'lə n̄wàk mòk sè' nè nà'a n̄wàk lùŋ. N̄wè nè yi à cu m̄nə kaprək nə à sə sak

nzak bwì yi. Yi à sə sak wo bə yusè wo à còm n̄ŋsə ndzənə n̄wàak sə də yà'wèŋ à ḡu. ¹³ Bwì pwe' à ye fo', nè mò'fis kà bwehè. Bùu sè wo à kp̄ ma sə ndzəpè, à tesə foho vè fe'lə sè'. Kp̄ bə nzenngòŋ yòŋsəə bù kp̄kp̄ pwe' à tum fəsə vèsə bùu awo maŋkwèŋ, ya wo sak yà'wèŋ bə bum sè wo à ḡu. ¹⁴ Fana wo à ko jə kp̄ bə nzenngòŋ yòŋsəə bù kp̄kp̄ pwe', nə mak gesə lo wo sənə təm mis nə. Təm mis ànə kp̄ nè ba nə. ¹⁵ N̄wè nè wo à ka liŋ ye ndzənə n̄wàk lùŋ nə ye pwe', wo ko mak gesə lo yi sənə təm mis nə.

21

Jòrosalèm Nè Fi

¹ Anə geŋ m̄ ye ntòbu nè fi bə nzenngòŋ nè fi sè'. Ntòbu bə nzenngòŋ nè mantombi nə à cà wes lòlan. Ndzəp nè ghaŋ nə à ka mok sə yeŋ fe'lə. ² M̄ ye ngà'a lak sè rəreŋ sè wo to yà' də Jòrosalèm nè fi nə, ngà nà' tesə tsoŋ m̄bu. Nà' à sə tesə tsoŋ vè yà'sə bohòNwi. A ye ngà wo f̄h̄u tsərə nà' co wo f̄h̄u wà'ngwèŋ ngòfa lòndu ye. ³ M̄ yuk ngà ngi mòk sə cèp vèsə mvwe' kaprək nə bə n̄an̄ də, <<Yeè, Nwi vè ngòcu mok bə bwì wèŋ mvwe' mò'fis. Yi nə sə cum bə yà'wèŋ, wo nə ye bùu ye, yi ye Nwi yà'wèŋ sè'. ⁴ Yi nə yisə fis fa wo ndzəplis awo pwe'fo'. Kp̄ nə kà mok ye yuk, manziŋ kà sè ye fe'lə, waŋ kà mok sə ye, yaan̄ni' kà sè ye yuk fe'lə. A nə ye ve'nə bùusə bum sè zəm a cà lòwes lan.>>

⁵ N̄wè nè yi à cu m̄nə kaprək nə cep fe'lə də, <<Yeè, m̄ sə ḡ bum pwe' mok fi nè fi.>> Nə duk m̄ sè' də, <<Còm bum yè'sə, bùusə ncèp ènə nə kà wà cà, nà'a zìnə.>> ⁶ Yi duk fa mali m̄ də, <<Fàak am mè wes mok lan. A m̄ nè m̄ Alfà nə ye Omegà, nè m̄ yèto nə ye nè m̄ lèsə. M̄ nə fa ndzəp nè nà' sə k̄ tesə vè mvwe' ndzəp nè nà'a mantùŋ lùŋ nə bohòndaan̄wè pwe' nè ntəm sə sə yi. M̄ nə fa yi yà' wà. ⁷ N̄wè nè yi gha'-a pwe'fo', m̄ fa yi bum yè'sə sè' pwe'. M̄ nə ye Nwi ye, yi ye mo àm. ⁸ Nə ye də bohòbòp bù nè wo ngàa w̄ə, ngàa kà zìnə tse' wèŋ, ngàa ḡ b̄p sè cà cù wèŋ, ngàa zə

bwi, nè ye ngàa kohòsàhà wèŋ pwe', wo nè yə ngə' nè wù kà fùk. Bùu sè wo ngàa fe ngam wèŋ, ngàa gù rùm bə ngàa ci' m̀vwès wèŋ pwe'fo' wo nè yə ngə' sè' wù kà fùk. Nsàap bùu sè wo gù bum sè bup yè'sə pwe', wo nè ko wo, nè mak gesə lo wo sənə tèm mis nè nà' sə kùə co wo gèsə ca ŋkàŋ. Nà'a yà'a kp̄u nè ba nè.>>

⁹ Masinjà Nwi mòk m̀ŋgorè masinjàa sè sàmba sè wo à tse' ngàap ngə' sàmba sə, à duk mu də, <<Vèə ya mu niŋtsok fa wu wà'ngwèŋ nè yi ngwe Mo Ns̀ŋganj nè.>> ¹⁰ Anə gèŋ, Yòŋsə Nwi ko wumsə mu, fana masinjà nè jəŋ lo mu m̀vwe' nda mòk nè nà' sàp vè'ε wùriŋ. A kè dzèŋ fo', yi niŋtsok fa mu lak Nwi sè yà'a rərəŋ sè wo to yà' də Jòrosalèm nga yà' sə tesə tsə m̀bu bohòNwi. ¹¹ Mareŋ Nwi à sə rəŋ fo' vè'ε, lak sə sə ba'a co nsàp lis mòk nè wo togè nà' də jaspà. Yà' sə rəŋ vè'ε daàŋ daàŋ. ¹² Wo bom dzonj yà' bə ŋka' sè yà' à sàp lòm̀tsè vè'ε wùriŋ. Ŋka' sə à tse' ncù hum-ncòp-ba. Masinjàa ye fo' sè' hum-ncòp-ba sè wo sə jə ŋkərè bə ncùu ŋka' sə mò'fis, mò'fis. Wo à còm naaŋ liŋ bòp bwe Izùre wèŋ sè hum-ncòp-ba m̀nə tu ncùu ŋka' sə mò'fis mò'fis lònfo'. ¹³ Ŋka' sə à tse' ncù tɛ' tɛ' ma mò'fis. Ncù à ye ma ntonùm tɛ', ma nconùm sè' tɛ', ma kəkək sè' tɛ' nè ye ma tsətsonj sè' tɛ'. ¹⁴ Wo à ci kùum ŋka' sə m̀nə lis hum-ncòp-ba. Wo à còm naaŋ liŋ bwe ngàa ntum Mo Ns̀ŋganj sè wo à ye hum-ncòp-ba sə m̀nə lis sə mò'fis, mò'fis.

¹⁵ Masinjà nè yi à cèp bohòm̀ nè à tse' nteŋ mòk nè wo fùkgè bum bə zeŋ, nga wo à gù nà' bə guù. Yi à jə vè nà' ngòfùk lak sə bə zeŋ, nè fùk ncùu ŋka' sə bə mbàaŋ sə sè'. ¹⁶ Masinjà nè à fùk lak sə, nè ye də yà'a yəyərè, ma mòk à ka ma mòk sap ghak. Ma nè mò'fis à ye co kilometà ncùhù ba bə ŋkù ba. Yà' à ye vè'nə ma kwè fo' bə kəkək wèŋ pwe'. ¹⁷ Masinjà nè à fùk mbàaŋ ŋka' sə sè', yà' tesə mità hum sàmba. Yi à sə fùk yà' sè' m̀vè'nè bwiŋ fùkgè bum. ¹⁸ Wo à ci mbàaŋ sə bə lis nè wo to nà' də jaspà nà'a. Wo à ci lak sə yàwo bə guù sè yà' sə rəŋ vè'ε wùriŋ co gèlas.

¹⁹ Kùum ŋka' sè yà' à təəŋ dzoonj lak sə, wo à gù yà' bə nsàap lis hum-ncòp-ba də ya nga yà'a fom boŋ wùriŋ. Lis sə à tse' ncòom sè bəboŋ wùriŋ. Mòk à ye fəfəp, mòk bəbaŋ, mòk səsəŋ wèŋ nduk nè nduk. Liŋ lis mòk à ye də, jaspà, nè ba də safi, nè tɛ' àgàte, nè kwè emerà; ²⁰ nè tàŋ onèk, nè ntùŋfu də kàniliyà, nè sàmba kwaas, nè fwame' berì, nè vèke' topà, nè hum krìsopàràs, nè ncòp-mò'fis də jàsŋ fana nè ncòp-ba nè də ametis. ²¹ Wo à gù ncùu ŋka' sə bə lis nè bəboŋ nè wo to də perèl nà'a. Wo à gù ncù fòpwe' bə lis mò'fis, mò'fis. Mandzəə sè m̀vwe' lak yà'sə, wo à gù yà' bə guù, yà' sə rəŋ daàŋ daàŋ daàŋ.

²² M̀u à ka ndap Nwi m̀vwe' lak yà'sə ye bùusè Nwi nè yi Tà àvès, nè tse' ŋaŋ pwe' yi nè, bə Mo Ns̀ŋganj nè à ye fo'. ²³ Bùu sè fo' sə à ka fàk bə nùm kè ŋwə àle tse', bùusè mareŋ Nwi à sə rəŋ fo'. Mo Ns̀ŋganj nè à sə rəŋ m̀vwe' lak yà'sə sè' co laàm. ²⁴ Bùu sè sə nzeŋgòŋ nè sə gi ye jəŋ sè' bə mareŋ ènə. Ŋkəŋkum sè sənə nzeŋgòŋ nè pwe' nè jə və ghàha awo sè fo'. ²⁵ Ncùu ŋka' sə nè sə noonj megu to ghà nè fòlòŋ, ŋwè kà yà' lok bùusè ndzəm nè kà fo' səŋ yuk. ²⁶ Wo nè jə vè ghàk bə bònŋ nzeŋgòŋ pwe'fo' fo'. ²⁷ Megu də yumok sè yà'a bup nè kà mandzə ngòkè ni fo' tse' lok. Ngàa gù bum marè'tu bə ngàa ci' m̀vwès wèŋ nè kà fo' sè' kè ni yuk. Bùu sè wo nè ni fo', mègù wo sè wo à còm nòŋsə liŋ awo ndzənə ŋwàk lùŋ nè Mo Ns̀ŋganj nè.

22

Ndzəp Nə Ye Tɛ Sè Yà'a Fagè Bwiŋ Lùŋ

¹ Masinjà nè à jə lòm̀, nè kə niŋ tsok fa mu mantùŋ nè nà'a fagè bwi lùŋ nè. Ndzəp nè à sə bà'a, nè sə rəŋ vè'ε njàaŋ. Ndzəp nè à sə tesə vè m̀vwe' kapràk Nwi bə Mo Ns̀ŋganj nè. ² Nà'a sə kì cà m̀tsətsə'rəə ndu mandzə nè m̀vwe' lak yà'sə. Tɛ sè ŋgwii sə fagè bwi lùŋ à təəŋ tsonj lònŋu mantùŋ anə ma ba fo'. Tɛ sə zəmgè nsàap ŋgwì hum-ncòp-ba sənə lùmŋgòŋ nè mò'fis. Yà'a zəmgè nsàp nto'

nè zok bə ɲwə nè fòpwe'. Wo sə jəŋ mvuu tɔ sə, nə sə ɡu mesə fa bwì mvwe' lak pwe' yiyaŋ awo bə zeŋ. ³ Mɔ zəp yu nəmòk nè co Nwì kà bə zeŋ kwa kà fo' ye yuk nè kè' mò'fis. Yu nè nà'a nə ye fo' mègù kapràk nè tse' nà' Nwì nə ye bə Mo Nsùŋgaŋ nə. Bùu ye wèeŋ nə sə kuksə yi sè' fo'. ⁴ Wo nə ye si ye, fana wo com naaŋ fa wo liŋ ye sə mɔ nzà sihi wo. ⁵ Ndzəm nə kà mok sè ye, bwì kà fàk bə laàm kè nùm àlɛ sè' tse' fe'lə, bùusè Tà Nwì, yi bə tu yee nə ye mareŋ àwo. Wo nè kok gaŋ mok mvèsè nè mvèsè.

⁶ Anə ɡeŋ, masinjà Nwì ànə duk fa mɔ də, <<Ncèep yè'sə zìnə, co ɲwè dzəm tse' yà'. Tà Nwì àvès nè yi fagè ɲgàa tsòhòbum ye yòŋsè ye də wo tsoho ncèp ye nə, tumsə vèsə masinjà ye nə yi. Yi tumsə nà' də nà'a kə tsok fa bùu sè wo sə bɛ' mandzè ye wèŋ bum sè yà'a nə ye mvək ɡhàr.>> ⁷ Jisòs də, <<Kà swì də mɔ nə bwì və mvək ɡhàr swì. A nə ye rɛŋsi wùriŋ bohòŋwè nè yi nòŋsə bum sè yi yuk yà' ndzənə ɲwàk ènə, bəsə Nwì nitsè' fa bwìŋ yà' yi bə tu ye.>>

Jisòs Kɔəp ɲgòBwì Vəə

⁸ Mɔ Jon, mɔ a yuk bum yè'sə bə ntu'u am, nə ye yà' sè' bə lis am. Mɔ à yuk nə ye wes yà' vɛ'nə fana, mɔ bùhɔ tsoŋ mantombii masinjà nə sə nze də mɔ kuksə yi. ⁹ Fana yi duk mɔ də, <<Kà vɛ'nə ɡù, mɔ mègù sè' ɲgà fàk Nwì co wù bə bwe ma yo sè wo ɲgàa tsòhòbum Nwì. Mɔ megu sè' co ndaaŋwè pwe' nè yi sə nòŋsə ncèp nè nà' cu ndzənə ɲwàk ènə. ɲwè nè co wo kuksə yi mègù Nwì yìyi.>>

¹⁰ Yi à duk fa fe'lə mɔ sè' də, <<Bum sè Nwì nitsè' yà' ndzənə ɲwàk nè'e yè'e, kà də wu swihi yà' duk. ɡù də ndaaŋwè pwe'fo' riŋ bə zeŋ, bùusè mvək bohòbum yè'sə ɲgòye, kɔəp laŋ. ¹¹ Mvək mok bùə fana mè'rə ɲwè nè yi sə ɡù ye bɔp sə ɡù ntèŋ. ɲgà ɡù bum sè jì marè'tu sə ɡu ye sè' ntèŋ. Nə ye də ɲwè nè yi sə ɡù ye yusè yà'a kəkùrè sə ɡu ye sè'. ɲwè nè yi sə bɛ' ye mandzè nè Nwii sə bɛ' lo ye sè' ntèŋ.>>

¹² Jisòs sə duk də, <<Yu'rə na yè, mɔ sə foho vè mvək momjo. Mɔ vəə, mɔ tse' və bə yusè mɔ nə lak ndaaŋwè pwe' bə zeŋ. Mɔ nə lak ndaaŋwè pwe'fo' mvè'nə fàak ye sè yi à ɡù. ¹³ Mɔ Alfà nə ye Omegà*, nè mɔ à yèto, nə ye nè mɔ lèsə sè' mɔ, mɔ ɲwè nè mantombi nə ye nè maŋkwèŋ. Bum pwe' à yèto vè bohòmù, bum pwe' nè kè mè sè' bohòmù.>>

¹⁴ Rɛŋsi bohòbùu sè wo à cùk cèək awo rərəŋ. Yà'a wo sè wo nə tse' mandzè nè ɲgòni lòmɔmvwe' lak yà'sə, nə zɔ nto'o tɔ nè nà'a fagè bwì lùŋ nə. ¹⁵ Bùu sè wo nə kà kuu awo mvwe' lak yà'sə kè nèŋ yuu' a bùu sè wo co ɲgbu, bù ɲgàa rùm, ɲgàa kohòsàhà, ɲgàa zə bwì, ɲgàa ɡù rùm, nə ye ɲgàa ci' mvwès nə sə kwa bə zeŋ kwaa.

¹⁶ <<Mɔ Jisòs, mɔ tum fa wèŋ masinjà àm də ya yi tsok fa wèŋ bum yè'e pwe' bùu cos àm lòoŋ fo'. A mɔ ɲgwì bwì ɲkum Devid nə ye sè' mɔ nè mɔ sèŋtsok nə.>>

¹⁷ Yòŋsè Nwì bə ɲgwegù Mo Nsùŋgaŋ nə wèŋ, bə nà' sə duk də, <<Vəə.>> Ndaaŋwè nè yi yuk ncèp ènə, wo duk sè' duk də, <<Vəə.>> Ndaaŋwè nè ɲjè ndzəp nè nà'a fagè bwì lùŋ nə sə ya-a yi, yi və sè', nə kə no. Yi və, nə kə no wà.

¹⁸ Mɔ sə sè ntu'u ndaaŋwè pwe' nè yi yuk ncèp nè nà' tesə vè bohòYòŋsè Nwì, sè wo com yà' ndzənə ɲwàk nè'e duk də, a ye-a ɲga ɲwè nəmòk yamsə naaŋ ɡèsə lòyumok mɔnə ncèp ènə, Nwii nə yamsə naaŋ ɡesə lo fa yi ɲgə' sè wo còm yà' ndzənə ɲwàk ènə sè'. ¹⁹ Nə ye sè' də, a ye-a ɲga ɲwè nəmòk cok fis-a ncèp mòk ɲja sè', Nwii nə cok fis ɡesə ma ɲje sè'. Yi nè kà bo sənə tɔ nè nà'a fagè bwì lùŋ nə tse', nə kà mvwe' lak nè rərəŋ sè wo còm yà' ndzənə ɲwàk nè'e sè kə ni.

²⁰ Yi nè yi sə də bum yè'sə zìnə nə sə duk də, <<Zìnə, mɔ sə bwì vè mvək momjo.>> A kwì' də, <<Mè'rə yà'a ye vɛ'nə, Vəə Tà Jisòs.>>

²¹ Bəbo nè Tà Jisòs ye bohòbùu Nwì wèŋ pwe'fo'. Yà'a ye vɛ'nə.

* **22:13** 22:13 Alfà nə a liŋ ncòm nè nà' yèto bə ncòm sè ɲgòcòm ncèep lak bùu Gris wèŋ fo'. Wo togè liŋ ncòm nè nà' lèsə nə də Omegà.

